

A Perényi család levéltára
1222–1526

A MAGYAR ORSZÁGOS LEVÉLTÁR KIADVÁNYAI
II.
FORRÁSKIADVÁNYOK
44.

A MAGYAR ORSZÁGOS LEVÉLTÁR KIADVÁNYAI
II.
FORRÁSKIADVÁNYOK
44.

A Perényi család levéltára 1222–1526

Közzéteszi:
TRINGLI ISTVÁN

MAGYAR ORSZÁGOS LEVÉLTÁR,
MTA TÖRTÉNETTUDOMÁNYI INTÉZET
BUDAPEST 2008

Készült az Országos Tudományos Kutatási Alap és a

Alap támogatásával

támogatásával

© Tringli István, 2008

ISBN 978 963 631 155 1

ISSN 0073 4055

Kiadja: Magyar Országos Levéltár

A kiadásért felelős: GECSÉNYI LAJOS főigazgató

Nyomdai előkészítés: MTA Történettudományi Intézet kiadványcsoportja

Tördelő: Palovicsné Tihanyi Éva

Vezető: Kovács Éva

Nyomdai munkák: Akaprint Nyomdaipari Kft.

Felelős vezető: Freier László

TARTALOM

Előszó.....	7
Rövidítések.....	10
Idézett munkák jegyzéke a rövidítések betűrendjében	11
Oklevélkivonatok.....	13
Név- és tárgymutató	429

ELŐSZÓ

Tizennégy esztendeje, 1993-ban jelent meg a Magyar Országos Levéltár kiadványai II. (Forráskiadványok) sorozatának utolsó olyan kötete, amely egy családi levéltár összes középkori oklevelét regesztá formában közölte. Ugyanabban az esztendőben kérte fel az előző kötetek közreadója, Borsa Iván e sorok íróját, hogy készítse el a Perényi család középkori okleveleinek regesztáit. A feladat hasonló lett volna, mint a Szent-Ivány, a Balassa vagy az Abaffy, Dancs és Hanvay családok esetében: a Magyar Országos Levéltárban évtizedekkel ezelőtt Fekete Nagy Antal regesztákat készített, azokat kellett volna átdolgozni, így a címlapon is két név szerepelt volna, Fekete Nagy Antalé és Tringli Istváné. Az első néhány oklevél átnézése után azonban gyorsan kiderült, hogy Fekete Nagy regesztái ma már nem elégségesek, így azokat a továbbiakban nem vettem figyelembe, kivonataimat azoktól függetlenül készítettem el. Fekete Nagy regesztái digitális formában olvashatók *A középkori Magyarország levéltári forrásainak adatbázisa* című CD-ROM-on.

Az oklevélkivonatok viszonylag gyorsan elkészültek, ezután azonban több mint egy évtizedig más munkáim miatt nem tudtam velük foglalkozni. A mutató elkészítése jóval később történt meg, közben pedig újra átdolgoztam a regesztákat. A forrásközlésnek a Szent-Ivány-kötet elején olvasható elvein nem változtattam, a regeszták azonban bőségesebbek lettek. A szakjogi normákra, törvényekre történő hivatkozásokat latinul is közöltem, számos fontos társadalmi, gazdasági vagy természetföldrajzi kifejezés latin szavát is megadtam. Mivel az oklevelek közt sok olyan található, amelyik a magyar politikatörténet alapvető jelentőségű forrása, ezért bőségesen idéztem, néha szabályosan lefordítottam az oklevelek narratíváit. Ritkábban még a jogelméletileg újszerű arengákat is idéztem, közöltem a méltóságsorokat is. Ha egy oklevélnek a Perényi levéltárban csak későbbi átírása, vagy másolata maradt fenn, akkor lehetőség szerint a más levéltárakban található eredeti, vagy korban közelebb álló másolatokat is felkutattam, az előző kötetekhez képest több variánst közöltem. Abban azonban követtem Borsa Iván útmutatását, hogy a kötetnek elsősorban a Perényi család levéltárában fennmaradt okleveleit kell közreadnia, nem pedig levéltári adatbázist közölnie.

A Perényiek három ágra oszlottak, amelyeknek nevükön kívül nem sok közük volt egymáshoz; a családnak nevet adó, Abaúj megyei birtokot leszámítva, közös, ősi jószáguk sem volt, ennek megfelelően sorsuk, politikai befolyásuk is különbözőképpen alakult. Szerzett birtokaik nagyrészt a keleti Felvidéken feküdtek, ezek azonban különböző módon kerültek a kezükre. Az ún. richnói és krompachi ág emelkedett fel a legkorábban, még az Anjou-korban, azonban ők haltak ki leghamarább. Szepes és Sáros megyei birtokaikat az Albert király halála utáni zavaros időkben elvesztették, ezután a Szabolcs megyei Kárászon éltek közneemesi sorban. Fiágon 1514-ben haltak ki, amikor utolsó férfitagjukat, Perényi Istvánt a felkelő parasztok megölték. Levéltáruk nem maradt fenn: régebbi irataik valószínűleg már akkor elpusztultak, amikor V. László zsoldosai elfoglalták váraikat. A kárászi levéltár csak

annyiban különbözhetett a korabeli köznemesi levelesládáktól, hogy bizonyára rejtett néhány, a régi, nagy birtokokra vonatkozó tiltakozó levelet is, ez talán a keresztesek dúlásának esett áldozatul 1514-ben. A nemzetség legelőkelőbb ága felemelkedését Zsigmond királynak köszönhetette. Övék volt: Terebes, Sztropkó, Füzér, Újvár, Csorbakő, Sáros, Fülek, rövid ideig magukénak mondhatták Patakot is. A zavaros idők alatt néhány várat, majd 1483-ban birtokaik jelentős részét elveszítették, II. Ulászló trónra lépte után azonban újra az ország legbefolyásosabb mágnásai lettek, jószágait újabb uradalmakkal, például Siklós-sal gazdagították. A terebesi mellett gyakran nádori ágnek is nevezik őket, mivel egyik tagjuk, Perényi Imre 1504 és 1519 közt a nádori méltóságot viselte, ő szerezte meg Miksa császártól a birodalmi hercegi címet. Utolsó férfi leszármazottuk, Gábor 1567-ben halt meg, birtokaikkal együtt levéltáruk is a koronára háramlott. Az iratokat természetesen erősen ki-selejtezték, a jogbiztosító oklevelek azonban a Magyar Kamara archívumában, a *Neoregest-rata Acta* (NRA) sorozatban mindmáig megtalálhatók, az itt levő középkori okleveleket a Diplomatikai Levéltár törzsanyagába osztották be. Az NRA lajstromkönyvei segítségével egykor a Perényiek terebesi levéltárához tartozó iratok kikereshetők.

A ma Perényi levéltárnak nevezett irategyüttes a Perényiek bárói vagy más néven nyalábi ágának hagyatékát tartalmazza. A családnak ez az ága is a Zsigmond korban vált jelentőssé, birtokaik két tömbben: Abaúj és Ugocsa megyében feküdtek; az előbbieknél Nagyida, az utóbbiaknál Nyaláb volt a központja. A zavaros időkben abaúji birtokaikat egy időre ők is elveszítették, a Mátyás kor végére azonban visszanyerték hatalmukat. Irataikat a középkorban és a kora újkorban Nyaláb várában, később nagyszőlősi kastélyukban őrizték. Idősebb Perényi Zsigmond 1906-ban letétként adta át a családi levéltárat a Magyar Nemzeti Múzeumnak, onnan a múzeum levéltári osztálya és az Országos Levéltár egyesítésével 1934-ben került a Magyar Országos Levéltárba, ahol jelenleg is őrzik. A Nemzeti Múzeumban az iratokat időrendbe rendezték, majd évtizedekkel később az újkori részét 11 fondba sorolták (P 537–538, 1963–1971), a Mohács előtti 621 db oklevelet a Diplomatikai Levéltárba, a Q 148. állagba osztották be, ahol a DL 70587–71207 számokat kapták. Idekerült az a négy középkori okmány is, melyeket évszázadokon keresztül a nagyszőlősi levéltárban őriztek, ahonnan Kardos Samu ügyvédhez kerültek, aki eladta őket a múzeumnak.

A levéltár története során többször is rendezhették, ez egyben selejtezésekkel is együtt járt, középkori része így aztán tematikailag nem túlságosan különbözik az átlagos magyar családi levéltáraktól: csaknem kizárólag birtokjogi iratok találhatók benne. Majdnem teljesen hiányoznak a családtagok levelezései, a hivatalviselésükkel kapcsolatban keletkezett és náluk maradt iratok, a gazdasági és birtokigazgatási feljegyzések. A sorozat kötetei közül ez az első, amelyik egy középkori bárói család levéltárát közli, a többiek – igaz különböző szintű – köznemesi családok ügyeiről tudósítottak. Ez az oka annak, hogy a levéltár több törvényszöveget, köztük az Aranybullát és az 1351-es törvényt is megőrzött, számos, igen jelentős politikai eseményre, például a korai a török betörésekre, az 1403-as felkelésre, Hunyadi Mátyás halálát követő mozgalmas esztendő történéseire találunk benne adatokat, a birtokjogi felsorolások pedig vármegyéni uradalmakat vettek számba.

A különböző időpontokban lezajlott rendezések alkalmával az oklevelek hátlapjára újabb és újabb jelzetek és a keresést könnyítő megjegyzések kerültek, ezek egyike sem található meg azonban mindegyik oklevélen. Öt különböző jelzetelést tudtam elkülöníteni: 1. vastag tollal írva: a 1200–1599 arch. fam. B. de Perény fasc. x fr. y, évszám, alatta tört vonallal elválasztva: évszám – orig.; 2. vastag tollal írva: x^{ik} szám; 3. halvány tintával: fasc. x No. y; 4. halvány tintával, vagy ceruzával: No. x; 5. 18. sz. írással: kivonat és az oklevél évszámának megjelölése. Nem maradt fenn egyetlen olyan iratjegyzék, elenchus, segédkönyv, ami a teljes levéltárat tartalmazza. Mivel legalaposabbnak a fasciculus – frustum beosztású jelze-

telés tűnt, ezért csak ezt az eredeti jelzetet közöltem, ha ez hiányzik az oklevélről, akkor más jelzetet nem tüntettem fel. A Perényi levéltárat igen jól ismerő, azt Nagyszőlősen és Budapesten is használó Komáromy András publikációiban is ezt a jelzetet közölte. A Perényi levéltárat még Nagyszőlősen többen használták, a nagyobb okmánytárak, így például az *Árpád-kori új okmánytár* vagy az *Anjoukori okmánytár* több oklevelét közölték, Komáromy András több kisebb publikációjában hol teljes szöveggel, hol regeszta formában adott ki innen okleveleket.

A Diplomatikai Levéltárban őrzött oklevelek mindegyikéről készítettem regesztát. Átnéztem az újkori iratokat őrző P 537. fond első két csomóját, ahol egyetlen olyan oklevél átírását találtam, ami nem volt meg a középkori oklevelek között, ezt a 650. szám alatt közöltem. Egy másik, sérült oklevél rekonstrukciójához is segítségemre volt egy újkori átírás (670.).

A kötetben összesen 872 db regeszta található. Ezek közé felvettem két olyan oklevelet is, ami jelenleg nem a Perényi levéltár középkori oklevelei között található. Perényi Zsigmondtól vásárlás útján jutott a közgyűjteményhez a Q 281. állag, ami a DL 97791. és 97792. számú okleveleket foglalja magába. Mivel ezek is a család levéltárához tartoztak, semmi sem indokolta, hogy ne közöljem őket.

Regesztáimat Borsa Iván folyamatosan átnézte és lektorálta, a kötet elkészítéséhez számos tanáccsal látott el, a kötet elkészültét azonban már nem érthette meg. Köszönettel tartozom még Fazekas István bécsi levéltári delegátusnak a 798. sz. birodalmi hercegi oklevél 16. századi példányáért, Németh Péter nyugalmazott múzeumigazgatónak, aki több oklevél másodpéldányára felhívta a figyelmemet, Neumann Tibornak, akinek a Perényi levéltárban csonkán fennmaradt 799. számú oklevél kiegészítését köszönhetem.

Tringli István

RÖVIDÍTÉSEK

a. = ante	fr. = <i>regesztában: frater jelzetben:</i>
ass. = assumptio	frustum
b. = beatus	hon. = honorabilis
bapt. = baptista	ill. = illustris
carn. = carnalis	Kal. = Kalendae
circumspec. = circumspectus	lt. = levéltár
cs. = család	magn. = magnificus
d. = dies	mart. = martyr
DF = Magyar Országos Levéltár Diplomati-	nat. = nativitas
kai fényképgyűjtemény	nob. = nobilis
discr. = discretus	Non. = Nonae
DL = Magyar Országos Levéltár Mohács	p. = post
előtti gyűjtemény	penth. = penthecoste
egr. = egregius	prov. = providus
epiph. = epiphania	prud. = prudens
ev. = evangelista	rel. = religiosus
f. = festum	spect. = spectabilis
fasc. = fasciculus	ut. = uterinus
	ven. = venerabilis
	előbbi dátum > későbbi dátum

A latin szavak a szövegben a megfelelő ragozott alakban értendők.

AZ IDÉZETT MUNKÁK JEGYZÉKE A RÖVIDÍTÉSEK BETŰRENDJÉBEN

- Anjou okmt. = *Anjoukori okmánytár. Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis*. Szerk. Nagy Imre, Tasnádi Nagy Gyula. I–VII. Budapest, 1878–1920.
- Anjou oklt. = *Anjou-kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia 1301–1387*. Szerk. Kristó Gyula. I–XXV. Budapest–Szeged, 1990–2004.
- Bakács: Pest m. = *Iratok Pest megye történetéhez. Oklevélregeszták 1002–1437*. Szerk. Bakács István. Budapest, 1982. (Pest megye múltjából 5.)
- Bártfai Szabó: Pest m. = *Pest megye történetének okleveles emlékei 1002–1599-ig. Függelékül az inárcsi Farkas, az irsai Irsay, valamint a szilasi és pilisi Szilassy családok története*. Szerk. Bártfai Szabó László. Budapest, 1938.
- Bátori oklevelek = HORVÁTH RICHÁRD, NEUMANN TIBOR, C. TÓTH NORBERT: *Oklevelek a Bátori család történetéhez. Szabolcs-Szatmár-Bereg Szemle* 41 (2006) 327–368.
- Bereg m. = *Bereg megye hatóságának oklevelei (1299–1526.)* Kiadta: Neumann Tibor. (A Szabolcs-szatmár-berei Szemle Füzetek 3.) Nyíregyháza, 2006.
- BTOE = *Budapest történetének okleveles emlékei. Monumenta diplomatica civitatis Budapest*. Szerk. Csánky Dezső, Gárdonyi Albert. I. Budapest, 1936.
- CJH = *Corpus juris Hungarici. Magyar törvénytár 1000–1526*. Szerk. Márkus Dezső. I. Budapest, 1899. (Magyar törvénytár 1000–1895.)
- Csáky = *A köresszei és adorjáni gróf Csáky-család története. I. Oklevéltár*. Budapest, 1919.
- Denusianu: Documente = *Documente privitoare la istoria Românilor* vol. I/1. 1199–1345. Nic. Denusianu. Bucuresti, 1887.
- Doc. Trans. = *Documente privind istoria României*. Veacul XIII. C. Transilvania I–II. 1951–1952. Veacul XIV. C. Transilvania I–XI. 1953–1981.
- Doc. Val. = *Documenta historiam Valachorum in Hungaria illustrantia ad annum 1400 post Christum*. Ed. Antonius Fekete Nagy et Ladislaus Makkai. Budapest, 1941. (Études sur l' Europe Centre-Orientale 29.)
- DRH 1301–1457. = *Decreta regni Hungariae. Gesetze und Verordnungen Ungarns 1301–1457*. Ed. Franciscus Döry, Georgius Bónis, Vera Bácskai. Budapest, 1976. (Publicationes Archivi Nationalis Hungarici II/11.)
- Engel: Mon. Ungarica = *Monumenta Ungarica*. Ed. Joh. Christianus Engel. Viennae, 1809.
- Fejér: CD = *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus et civilis*. Ed. Georgius Fejér. I–XI. vol. Buda, 1829–1844.
- Kállay oklt. = *A nagykálloi Kállay-család levéltára. (Az oklevelek és egyéb iratok kivonatai.)* I–II. Budapest, 1943. (A Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság kiadványai 1–2.)
- Komáromy: TT 1897. = KOMÁROMY ANDRÁS: *A Dózsaszázadas történetéhez*. Történelmi Tár 1897. 487–495.
- Komáromy: TT 1900. = KOMÁROMY ANDRÁS: *A báró Perényi család levéltárából*. Történelmi Tár Új folyam I (1900) 119–135.

- Komáromy: TT 1903. = KOMÁROMY ANDRÁS: *Levéltári kutatások (1216–1717)*. 1. közlemény Történelmi Tár Új folyam IV (1903) 118–137.
- Kristó: Középkori históriák = KRISTÓ GYULA: *Középkori históriák oklevelekben (1002–1410)*. Szeged, 1992. (Szegedi Középkortörténeti Könyvtár 1.)
- Kukuljević: Reg. = *Regesta documentorum regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae saeculi XIII*. Ed. Kukuljević, Sakcinski Ivan. Zagrabiae, 1895.
- Mészáros: Szigliget = MÉSZÁROS ORSOLYA: *Szigliget várának története a középkorban*. Fons 12 (2005).
- Pesty: Krassó = *Krassó vármegye története. III. Oklevéltár*. Szerk. Pesty Frigyes. Budapest, 1882.
- Magyar–zsidó oklt. = *Magyar–zsidó oklevéltár. Monumenta Hungariae Iudaica. I–XVIII*. Budapest, 1903–1980.
- Marczali: Enchridion = MARCZALI HENRIK: *A magyar történet kútfőinek kézikönyve – Enchridion fontium historiae Hungarorum*. Budapest, 1902.
- Monumenta rusticorum rebellium = *Monumenta rusticorum in Hungaria rebellium in anno MDXIV*. Ed. Antonius Fekete Nagy, Victor Kenéz, Ladislaus Solymosi, Geisa Érszegi. Budapest, 1979. (Publicationes Archivi Nationalis Hungarici II/12.)
- Reg. Arp. = *Regesta regum stirpis Arpadianae critico-diplomatica. Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke*. Szerk. Szentpétery Imre, Borsa Iván. I–II. Budapest, 1923–1987.
- Reg. Slov. = *Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae*. Ed. Vincent Sedlák. I–II. Bratislaviae, 1980–1987.
- Reviczky = *A revisnyeji Reviczky-család okmánytára 1272–1623*. Szerk. Reviczky Sándor, Budapest, 1878.
- Smičiklas = *Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae ac Slavoniae. Diplomatički zbornik kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije*. Ed. Smičiklas, Tadeus. I–XVII. Zagrabiae, 1904–1984.
- Sprawozdanie = *Sprawozdanie z poszukiwań na Węgrzech dokonanych z ramienia Akademii Umiejętności*. Przez. W. Barana, J. Dąbrowskiego, J. Łosia, J. Ptaśnika, S. Zacharowskiego. Kraków, 1919.
- Sroka = *Dokumenty Polskie z archiwów dawnego królestwa Węgier tom I. (do 1450 r.) – Documenta ad res Poloniae pertinentia, quae in archivis veteris regni Hungariae asservantur (tomus I. usque ad a. 1450)*. Stanisław A. Sroka. Kraków, 1998.
- Süttő: Anjou Magyarország = SÜTTŐ SZILÁRD: *Anjou-Magyarország alkonya. Magyarország politikai története Nagy Lajostól Zsigmondig, az 1384–1387. évi belviszályok okmánytárával*. 1–2. Szeged, 2003.
- Szakály: 1514 = SZAKÁLY FERENC: *Az 1514-es parasztháború szabolcs-szatmári „oklevéltára”*. Szabolcs-Szatmári Szemle 7 (1972).
- Szerbia oklt. = *A Magyarország és Szerbia közti összeköttetések oklevéltára 1198–1526*. Szerk. Thallóczy Lajos, Áldásy Antal. Budapest, 1907. (Magyarország melléktartományainak oklevéltára II., Monumenta Hungariae Historica, Diplomataria XXXIII.)
- Ugocsa m. = *Ugocsa megye hatóságának oklevelei (1290–1526)*. Kiadta: C. Tóth Norbert. Budapest, 2006.
- Urk. Siebenbürgen = *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen*. Ed. Franz Zimmermann, Carl Werner, Georg Müller, Gustav Gündisch, Herta Gündisch, Konrad G. Gündisch, Gernot Nussbächer. 1–7. Hermannstadt–Bukarest, 1892–1991.
- Zsigmondkori oklt. = *Zsigmondkori oklevéltár*. Szerk.: Mályusz Elemér, Borsa Iván, C. Tóth Norbert. I–IX. Budapest, 1951–2004. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai, Forráskiadványok.)
- Wenzel = *Árpádkori új okmánytár. Codex diplomaticus Arpadianus continuatus*. Kiad. Wenzel Gusztáv. I–XII. Pest–Budapest, 1860–1874. (Monumenta Hungariae Historica, Diplomataria.)
- Wenzel TT 1884. = WENZEL GUSZTÁV: *Okmánytár Ozorai Pipo történetéhez II. Történelmi Tár 1884. 22–247*.

OKLEVÉLKIVONATOK

1. 1222.

András király írásba foglalja a nemesek és a szerviensek jogait, szabályozza a bírászkodás, a tisztségviselés és a pénzverés kérdéseit. Az ún. magyar aranybulla.

Átírta Lajos király 1351-ben. DL 70630.

CJH I. 130. – számos más kiadás mellett: Marczali: *Enchiridion* 134. – Reg. Arp. 379. sz. – ÉRSZEGI GÉZA: Az Aranybulla (1222) és megerősítése (1351) in: Magyar Történelmi Archívum.

2. 1250. július 7. (Nonas Iulii)

Béla király megfontolta Erne lovászmesternek, Zolgageuri-i ispánnak érdemeit. Amikor a tatárok barbár népe az országot megtámadta, midőn a király lovai megfogytak, a saját menekülésére szánt lovát átadta a király megmentésére, a király üldözőivel harcba bocsátkozott, számos lándzsadöféstől, nyíllövéstől megsebesülve ellenállt, és magát alig tudta kiszabadítani az ellenség közül. Amikor a király a tatárok előtt a tengerpartra ment, Erne az uralkodó parancsára – amikor az utak veszélyessége és az ellenség cselvetései miatt nem lehetett biztonságosan közlekedni – egyedül kémlelte ki a tatárok szállását, hozott onnan híreket, és minden viszontagságban hűségesen szolgált. Ezeken kívül, mikor a király Ausztria hercege ellen hadakozott – kit isteni kegyelem segédelmével pusztított el – a király, a bárók és a nemesek előtt különösképpen kitüntette magát: egy Németországból (de Theotonia) való kiváló vitézt legyőzött, levágott fejét egy katonájával hozzá küldte. Amikor megint Ausztria ellen viselt hadat, egy kiváló Imperg-i katonát, a vidék Preucel nevű kapitányát, ki Imperg várából csapatával a mezőre kitört, mindenkit megelőzve megtámadott, lándzsájával a földre taszította, és átszúrva megölte,¹ Preucel csapata ezt látván, megrettent, és sokan ott haltak meg, mások visszamenekültek a várba. Ezért a Szatmár (Zothmar) megyei Terebes nevű lakatlan földet és a Túr vizét (terram vacuum nomine Terebes in comitatu de Zothmar existentem similiter aquam Tur) – amely egykoron a Z[- -]w nembéli Pov-é volt, aki ezt tolvajsága és latorsága miatt veszítette el, és a bárókkal együtt hozott ítélet következtében a mondott föld királyi adomány tárgyává vált (propter furtum et latrocinium amiserat et de hiis convictus per baronum nostrorum sententiam dicta terra ad nostram donationem devoluta extitit) – adományozta neki és örököseinek örökös birtoklásul. A birtokba Zothmar-i Mert fia Dénes vezette és iktatta be királyi szóval (verbo nostro) minden haszonvételeivel és tartozékával ugyanazon határok közt, melyek közt Pov is bírta a földet. – A kettős pecséttel megerősítve. – Arenga.

¹ A csonka szöveg kiegészítései az e részben vele csaknem szó szerint megegyező DL 34001. alapján történtek.

Lukas, foltos hártán, függőpecséttel. DL 70587. (fasc. I. fr. 1.)

Fejér IV/2. 92. – Kukuljević Reg. 604. sz. – Smičiklas IV. 464. – Reg. Arp. 928. sz. – Teljes fordítása: A tatárjárás emlékezete. Szerk.: Katona Tamás, Budapest 1981. 339–340. – Narratio-jának fordítása Kristó: Középkori históriák 49.

3. 1262.

István ifjabb király, erdélyi herceg, a kunok ura a Zeuleus királyi falu (de villa nostra) vendégeinek kegyelme teljéből (de nostra gratia pleniori) a következő szabadságokat adja. Bármely szabad állapotú ember is akarjon Zeuleus-re menni a letelepedés szándékával, nyugodtan tehesse, és szabadon letelepedhessék, és ahogyan jött, szabadon térhessen is vissza dolgai és személye sérthetetlensége mellett; miután eladta minden épületét megfelelő áron (venditis edificiis propriis sumptibus comparatis), és kifizette a jogos terrágiumot,

(iusto terragio), valamint a falunagytól (de villico) engedélyt kapott, világos nappal [távozhathat]. Nem tartoznak egyetlen ispán bírósága elé sem, csak a közösségükből választott bíró vagy falunagy (iudicis seu villici) bírósága elé. Maguk közül falunagyot azt választanak, akit akarnak, és papot szabadon (sponte) fogadhatnak fel. A papnak járó tizedet a földeken hagyják kint. Papjuk minden ötven telek (mansio) után tized címén a királynak, vagy aki-nek az parancsolja, egy márkát fizet a kijelölt határidőre. A gyilkos a tettéért bírójuknak két márkát fizet. Életveszélyes sebzésért egy márkát, egyszerű megsebesítésért (de simplici percussione), akár történik vérontás, akár nem, fél márkát fizetnek. Egymás közti ügyeikben szabadon kiegyezhetnek. Engedélyt kapnak arra, hogy a környező erdőkben (in silvis adiacentibus) őzre (capreolos), farkasra és rókára vadászhassanak, a vizekben szabadon halászhassanak. Minden földdel bíró ház után (de singulis curiis habentibus agros) évenként három, a föld nélküli ház után másfél nehezéket (pondus) fizetnek. Bárhol is legyenek áruikkal (cum suis [mercimoniis]), ne tartóztassák fel őket, hanem ha valakinek bármilyen keresete lenne ellenük, az igazát falunagyuk előtt keresse bíróságuk rendje szerint (ordine iudiciario). Szabad és vámmentes piacot (forum liberum et absque tributo) tarthatnak hét-főnként. A falu mellett a Tiszán (super Ticiam) révük lehet, a falu közepén közút (libera via) haladhat keresztül. Falunagyuk és a pap Márton napja körül gyűjtse össze a földbért (terrarium) és vigye el a királynak. A király által személyesen vezetett seregbe egy felfegyverzett katonát küldjenek. A király egyetlen bárója sem szállhat meg rajtuk hatalmasul. Malmot, más hasznos dolgot (opera utilia) szabadon emelhetnek, szőlőt telepíthetnek, ha akarnak. Továbbá, hogy a vendégek száma gyarapodjék Droch földet és a királyi halászok földjét nekik adja, azonban a halászok földjéből annyit hagyjanak meg a halászoknak, hogy azok megfelelő módon fenn tudják magukat tartani. – A kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus venerabilis patris Smaragdi archiepiscopi Colociensis, aule nostre cancellarii. – Arenga.

Átírta András király 1294. szeptember 16-án, amit Károly király 1319. március 22-én írt át. DL 70604. – Átírta Károly király 1329. május 19-én. DL 70614. E példány szövege nem sérült. Eltérő név-alak: Zeleus.

Wenzel VIII. 31 – Reg. Arp. 1793. sz.

4. 1264^a.

Baas mester, István király udvarbírája és gömöri ispán előtt az egyik részről Tompa fia: Benedek, a másíkról Wbul fia: Mihály comes megjelentek, és Panyla birtokot egymás közt megosztották. Tompa fia: Benedek a Tisza (Tycia) és a Szamos (Zamos) folyók felső része felől földekben, a Túr (Twr) mocsarában és az erdőkben kétharmad részt választott, a folyók alsó része felől földekben, a Túr mocsarában és az erdőkben Mihály comes egyharmad részt választott magának. Az említett földeket nem kötéllel mérték ki, hanem közös akarattal kisebb mennyiségű jobb birtokrészre és nagyobb kiterjedésű rosszabbra osztották meg, hasonlóképpen az erdőket is. A Netech és Kornycha nevű két mocsárból – melyek Mihály földjén fekszenek – kétharmad rész Benedeké lett, egyharmad Mihály comesé.

^a A másolatban hibásan 1265 áll.

Tartalmilag átírta Garai Miklós nádor 1414. november 14-én. A Perényi lt.-ban romlott szövegű, hiányos másolatban maradt fenn. DL 70806. – A nádor átírásának eredetije két példányban maradt fenn: DL 53802. és 53803. (Kállay cs. lt.). – Baas mester oklevelének eredetije: DL 50620. (Kállay cs. lt.) – E kivonat a DL 53802. példány alapján készült. – Eltérő névalakok a DL 53803-ban: Baas, Thompa, Vbul, Netech.

Fejér VI/2. 388. – Kállay oklt. 6. sz.

5. 1271. december 31. (ultimo Kal. Ianuarii)

István király előtt megjelentek az ugocsai királyi ház mellett lakó felszászi királyi vendégek (hospites nostri de villa Felzaz apud domum nostram videlicet in Vgacha constituti). Mivel felettébb sok királyi beszállásolással vannak megterhelve, ezért kérésükre a király különös kegyelméből teljesen mentesíti őket az országban szedett mindenféle adó fizetése alól (ab omni collecta seu exactione, quam in regno exigi indixerimus). Elengedi nekik, hogy bármiféle seregébe katonáskodni kelljen menniük, vagy katonákat kelljen küldeniük. Az ugocsai (Vgacha) ispán évente egy beszállásolásnál többet nem vehet rajtuk. A Szent Péter királyi kápolnát (ecclesia beati Petri capella nostra) visszaadja nekik úgy, hogy az mindenféle plébános és főesperes joghatósága alól mentes legyen. A Stulba (Sculba?) nevű erdőt Nemyg fia: István házától a remeték házáig (usque ad cenobium heremitarum) nekik adja, ahol szabadon szánthatnak, és közepes nagyságú vadakat: medvét, vaddisznót, szarvast és őzet (feras mediocres, videlicet ursos, apros, cervos et capreolos) ejthetnek. Erdeiket senki idegen ember (nullus extraneorum) hatalmasul (violenter) nem használhatja, csak ha megengedik neki. Földjük határaitól a máramarosi erdő gyeprüiig (usque ad indagine silve Maramorisii) a Tiszán (in Ticia) határaik között (de terminis terre ipsorum incipiendo) mindenféle módon halászhatnak. A királyi szekereket (plaustra) csak földjük határáig tartoznak elfuvarozni. A királynak nem kell aratniuk, sem a mindenkori ugocsai ispán nem küldheti őket akaratuk ellenére követségbe, sem lovaikat vagy más dolgukat hatalmasul nem veheti el tőlük. Közösségükből maguk közül választhatnak falunagyot (villicus), aki minden köztük forgó ügyekben ítélt, kivéve három dolgot: a lopást, gyilkosságot és a vérontást (exceptis tribus articulis furti videlicet, homicidii et sanguinis), mely esetekben a mindenkori ugocsai ispán közösen ítélezik a falunaggal; a bírság kétharmada az ispánt, egyharmada a bírót illeti. – A kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus magistri Benedicti Orodienis ecclesie prepositi, aule nostre vicecancellarii. – *Méltóságosor*: Philippo Strigoniensi, Stephano Colocensi, aule regie cancellario et Iohanne Spalatensi archiepiscopis, Lamperto Agriensi, Brictio Chenadiensi, Iob Quinqueecclesiensi, Philippo Waciensi, Paulo Wesprimiensi, Tymotheo Zagrabiensi, Lodomerio Waradiensi, Dionisio Iauriensi et Petro Transsilvano episcopis, Moys palatino, comite Supruniensi, iudice Cumanorum, Nicolao iudice curie regie, comite Symigiensi, Egidio magistro tauarnicorum, comite Posoniensi, Iwachino bano totius Sclauonie, M. woyauoda Transsilvano, comite de Zonuk, Laurentio bano de Sceurino, comite de Doboka, Petro magistro dapiferorum, comite de Guechke, Alberto magistro agasonum, comite de Zybinio, Philippo magistro pincernarum, Paulo comite Bachiensi, Gregorio magistro tauarnicorum, comite Castri Ferrei, Ponith bano comite Zaladiensi, Michaele comite Nitriensi. – Arenga. – *A visszahajtott plica-n, a jobb oldalon*: probatio.

Hártyán, selyemzsinóron függött pecsétje hiányzik. DL 70588. (fasc. I. fr. 2.)

Fejér V/1. 176. – Densusianu: Documente 360. – Reg. Arp. 2117. sz.

6. 1272. [november 18. előtt]¹

László király tudtul adja, hogy Hotimer, fia haláláért kárpótlásul (ad restaurationem mortis) bizonyos Riuisne nevű két ekealjnyi földdarabot Árvában (particulam terrae Riuisne vocatam, ad usum duorum aratorum in Arua existentem) magának kért. Mivel e föld ügyében a király nem látta tisztán az igazságot, ezért Mihály zólyomi (Zolym-i) ispánnak megparancsolta, hogy Hotimer-t a mondott föld birtokába iktassa be az igazság megsértése nélkül (nullius iustitie derogando). A királynak bemutatták az ispánnak hozzá

írott levelét, eszerint az Arua-ban lévő Riuisne birtokot régi határai között elhatárolta, és abba Hotimer-t örökre beiktatta. – *Határjárás*: Incipit enim prima meta a parte Magne Ville, ubi duo fluvii coniunguntur, videlicet fluvius Slemk et fluvius Riuisne, et per ipsum fluvium ascendendo vadit ad arborem pomi, deinde flectitur ad unum monticulum Haraduk vocatum, deinde tendit versus occidentem ad montem Saar, directe procedendo currit per montes ad montem Valch et per summitatem eiusdem montis currit versus orientem et pervenit ad egressum fluvii Beztrech et deinde flectendo currit versus meridiem per bonum spatium et ex ipso fluvio exit et vadit ultra vallem Stoyk tangendo dumum spinarum et vergendo directe pervenit ad tres fontes lutosos et abhinc descendit ad rivulum Slemk et pervenit ad primam metam et ibi terminatur. A király ezt átírván, Riuisne-t Hotimer-nek és általa örököseinek adta szolgálataiért örökjogon és visszavonhatatlanul a fennebb írt határok szerint. – A kettős pecséttel megpecsételve. – Hotimer részére kiállított példány. – Datum per manus magistri Nicolai Albensis ecclesie Transylvani prepositi, aule nostrae vicecancellarii. – *Méltóságos*: Philippo Strigoniensi, perpetuo comiti (!) eiusdem loci, Stephano Colochensi et Iohanne Spalatensi archiepiscopis, Lamperto Agriensi, Ioob Quinqueecclesiensi, comite Musuniensi, Brictio Chanadiensi, Philippo Vacienti, aule karissime matris nostre cancellariis (!), Paulo Vesprimiensi aule nostre cancellario, Timotheo Zagrabiensi, Lodomerio Varadiensi, Dionisio lauriensi ecclesiis episcopis, Laurentio palatino, comite Supruniensi, Ioachimo bano tota (!) Sclavonie, Nicolao woywoda Transsiluano, comite de Zonuk, Ladizlao comite Posoniensi, Erney magistro tauarnicorum, comite Vorosdiensi, Alexandro bano, iudice curie nostre, Emerico comite Simegiensi, Paulo bano de Zeurinio, Ponith bano, comite Zaladiensi.

¹ Datálására ld. Reg. Arp. megjegyzését.

1783-as hitelesített másolat. DL 70589. (fasc. I. fr. 3.) – Eredetije foltos hártán, a hajtások mentén szakadt, selyemzsinóron függőpecséttel, díszes kezdőbetűjének helyét üresen hagyták. DL 71671. (Revczky cs. lt.) A regeszta ennek alapján készült. – Átiratai: DL 71162., 71673. és 37357., tartalmilag: Túróci regisztrum 21.

Wenzel IV. 1 – Reviczky I. 3. – Fejér V/2. 61. – Engel: Mon. Ungarica 72. – Történelmi Tár 1904. 88. 68. sz. – Reg. Arp. 2319. sz.

7. 1274. április 26. (f. V. p. Georgii)

Az esztergomi káptalan előtt Bana-i Kozma ispán özvegye: Stefánia, a Thomoy nembéli Samud ispán lánya, maga és nővére: Petronilla nevében bevallást tett. Stefánia állítása szerint a Wagkuz-ben fekvő Oucha földet – amelyet a két leánytestvér fivéreiktől: Pete-től és Leustáktól leánynegyed címén kapott – húsz finom ezüst márkáért (marcis finiti argenti) az elkövetkezendő Keresztelő Szent János napjáig rokonuknak (cognato): Cene ispánnak elzálogosítják, mely összeget Stefánia szerint teljes egészében kézhez is kaptak. Ha ők, avagy Pete és Leusták a mondott határnapig a káptalan előtt a földet vissza nem váltánák, akkor az haszonvételeivel és tartozékaival együtt Cene ispáné marad örökre. Mivel Stefánia személyét nem ismerték (et quia nos de notitia persone ipsius domine Stephanie hesitabamus), ezért személyazonosságát a vele együtt megjelenő Mok-i Boya ispán lánya: Katalin, az esztergomszigeti (de Insula Strigoniensi) Szűz Mária egyház apáca igazolta.

Hártán, záró pecsét nyomával. DL 70590. (fasc. I. fr. 4.)

Wenzel IX. 52.

8. 1276.

A budai káptalan előtt személyesen megjelent az egyik részről a Rusd nembéli Endre ispán fia: Mihály ispán, fiával: Dömötörrel magáért és testvéréért (fr. ut): Dömötör ispánért, a másíkról az említett Mihály ispán szerviensei: Escen és atyafia (frater): Lukach, valamint János és Mihály. Mihály ispán testvére és fia tudtával és beleegyezésével a Zemplén (Zemlen) megyei Zada és Tarcha földeket a Taktha folyó mellett haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Escen-nek, Lukach-nak, Jánosnak és Mihálynak – gyermekkoruk óta híven teljesített különböző szolgálataikért –, valamint örököseiknek adományozta örökre és visszavonhatatlanul. – Datum per manus magistri Ambrosii scolastici Budensis. – *Káptalani névsor*: Magistro Iohanne cantore, Petro custode, Elya decano, Scela sacerdote, Damiano, Elya et Stephano magistris ceterisque canonicis.

Hártyán, felül ABC chirographummal, selyemzsinóron függőpecséttel. DL 70591. (fasc. I. fr. 5.)
Wenzel IX. 156.

9. 1277.

Az egri káptalan előtt megjelent az egyik részről a Coplyan nembéli Dees ispán özvegye: Dénes anyja, menyével: Dénes özvegyével és ennek két kicsiny gyermekével (cum parvulis filiis): Myka-val és Dees-sel, a másíkról az említett Dees ispán lánya: Proxya, Dénes nővére, a Myskouz nembéli Miklós fia: Sándor özvegye – magáért és nővéréért: Erzsébetért, aki Toronoy-i János fia: Sándor felesége – személyesen. Dénes özvegye és anyja előadták, hogy Dénes halála előtt végrendeletileg a Szatmár megyei Saul nevű öröklött földjét haszonvételeivel együtt említett nővéreinek adományozta örökjogon (iure perpetuo) és azzal, hogy azzal szabadon rendelkezhetnek és azt egyetlen örököse vagy rokona se követelje vissza. – *Káptalani névsor*: Mychaele preposito, Farkas cantore, Thoma lectore, Myko custode, Marco de Patha, Ladislao de Zemlyn, Anthonio de Sumbon, Urbano de Zabouch, Petro de Ungh, Saulo de Borsua, Paulo de Kemey archidiaconis.

Átírta az egri káptalan 1374. május 8-án. DL 70659.
Wenzel XII. 214.

10. 1278.

László király előtt személyesen megjelenő Rusd nembéli András fia: Dömötör ispán királyi hozzájárulást kért ahhoz, hogy ő a Zemlen királyi vár Zuda nevű földjének – amit a király atyjától, István királytól kapott egy privilégiummal megerősítve, és amely adományt később László király is megerősített – egyik felét András fiainak: Lukachius-nak és Ezen-nek, a másikat Kecchem fiainak: Jánosnak és Mihálynak, valamint ezek unokatestvéreinek (patrueli): Luka-nak – szervienseinek – adhassa. A király András és Kecchem fiainak különböző hadjáratokban véghezvitt szolgálataiért a földet Lukachius-nak, Ezen-nek, Jánosnak, Mihálynak és Luka-nak és örököseiknek adta örökjogon (iure perpetuo) ugyanazon határok között, melyek közt az ispán is birtokolta. – Kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus magistri Iohannis prepositi Budensis, Albensis ecclesie electi et aule nostre vicecancellarii.

Hártyán, selyemzsinóron függő kettős függőpecsét töredékével. DL 70592. (fasc. I. fr. 6.)
Wenzel IX. 469. – Reg. Arp. 2893. sz.

11. 1280. november 23. (IX. Kal. Decembris)

László király Péter fiának: Miklós ispánnak hűséges szolgálataiért neki és örököseinek adta az Ugocsa (Wgacha) megyei Zeuleus nevű királyi falut (villam nostram regalem) örökjogon (iure perpetuo) és visszavonhatatlanul. – A kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus discreti viri magistri Bartholomei aule nostre vicecancellarii. – Arenga.

Hártyán, a kezdő L betű helyét üresen hagyták, selyemzsinórjára Zsigmond király függőpecsétjének töredéke van ráakasztva. DL 70593. (fasc. I. fr. 7.)

Wenzel XII. 291. – Reg. Arp. 3080. sz.

12. 1282. július 19. (XIV. Kal. Augusti)

László király a Borsod-i királyi vár jobbágynak: Peresne-i Nada fiának: Nemhiz-nek, ennek fiának: Ramacha-nak, továbbá Tódor fiainak: Tekus-nak, Márknak, Simonnak, Benedeknek és Jánosnak, meg Nada fiának: Jánosnak számos hadjáratban tanúsított szolgálataiért, különösképpen a király és az ország fő ellensége (contra capitalem inimicum): a cseh király ellen viselt háborúban a király saját szeme láttára vérük hullajtásával véghezvittekért, valamint atyafiuknak: Elek[us]-nak szolgálataiért, amelyeket a király ellen felkelni készülő erdélyi szászokkal szemben (contra Saxones Transilvanos, qui contra nostram procedere nittebantur maiestatem) a király szeme láttára tanúsított, kiemeli őket és földjüket a borsodi vár jobbágyságai közül, és az ország nemesei közé (in cetum, numerum et collegium regni nostri nobilium) sorolja őket, hogy ők és utódaik mindazon szabadságoknak örvendjenek, mint amelyeket az ország igazi, a király zászlaja alatt harcoló nemesei élveznek. – A kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus discreti viri magistri Bartolomei aule nostre vicecancellarii. – Arenga.

Lyukas hártyán, díszes L kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő kettős pecsét töredékével. DL 70594. (fasc. I. fr. 7.)

Wenzel IX. 330. – Zimmerman–Werner: Urkundenbuch I. 143. – Doc. priv. ist. Rom. C. II. 242. – Reg. Arp. 3151. sz. – Narratio-jának fordítása Kristó: Középkori históriák 97.

13. 1285.¹

Az egri káptalan előtt megjelent az egyik részről Myskouch nembeli Ponyth bán fia: Miklós, a másíkról szerviensei: Perezne-i Bedek fia: Tamás magáért és testvéreiért (fr.): Andrást és Sándorért, testvéreinek, Rofoyn-nak fiáért: Mártonért, továbbá Perezne-i Illés fia: István magáért és testvéreért: Domonkosért. Miklós előadta, hogy a Kraszna (Karazna) megyei Bogus nevű birtokának felét – melyet atyja szerzett – Bedek és Illés fiainak adta cserébe a Borsod megyei Aranyas földért, amelyet Bedek és Illés fiai Miklós és testvére: Pál adományából birtokoltak. Bogus másik felét pedig az atyja által régóta birtokolt határokkal a neki régóta teljesített szolgálataikért – különösképpen Illés fia: János haláláért, ki Miklós testvérevel: Lászlóval együtt a király seregében a kunok ellen harcolván Howd-nál (in Howd) esett el – adta szervienseinek és örököseiknek haszonvételestül és tartozékostul, különösen a Bogus-hoz tartozó Morous nevű földdel együtt örökjogon (iure perpetuo) és visszavonhatatlanul. Bogus egyik fele Bedek fiainak, másik fele Illés fiainak jut, melyre Miklós örökösei nevében is szavatosságot vállalt. – A tatárjárás után másodjára megújított pecséttel (sigilli nostri post plagam Tartarorum secundo renovati) megerősítve. – *Káptalani névsor*: Magistro Haab preposito, Saulo lectore, Laurentio cantore, Mykow custode, Marko de Patha, Mathya de NouoCastro, Paulo de Borsua, Martino de Heues, Gregorio de Zabouch archydiaconis. – *Méltóságsor*:

Ladizlao rege, Lodomerio Strigonyensi, Johanne Colochensi archyepiscopis, Andrea episcopo Agryensi.

¹ Az oklevélben M^oC^oC^o septuagesimo quinto áll. Helyes dátumára lásd: Karácsonyi János: A hamis, hibás keletű és keltezetlen oklevelek jegyzéke 1400-ig. Szeged, 1988.² II. 129. sz.

Átírta az egri káptalan 1346. szeptember 19-én. DL 70626.

Wenzel XII. 136. sz.

14. [1288.] szeptember 23. (3. die Mathey) prope monasterium [Egres]

László király az esztergomi káptalanhoz. Küldjenek ki maguk közül tanúbizonytságot a király és Gergely bán országbíró által kijelölt Scenthkerál-i Tamás ispán mellé, aki a Hunth és Neugrad megyékből kirendelt négy szolgabíróval és az esztergomi érsek emberével együtt vezesse be Dobak fiát: Dömötört és testvérét (frater): Tyba-t, Chapk-ot és testvérét: Elek-et, valamint rokonaikat (cognatos): Miko-t, Fülöpöt és Benedeket Hunt fiainak: Deers-nek és Dömötörnek Dragul és Legen nevű birtokaiba (possessiones), amelyekbe Dömötört, Thyba-t és rokonaikat egy korábbi oklevele értelmében már be kellett volna iktassák, és maradjanak meg abban birtokaik lerombolása nélkül (sine destructione possessionum eorundem) a Dömötör és Deers, valamint Cepk és rokonai közti ügy elintézéséig. Ez idő alatt a birtok jövedelmét azok élvezzék, akik azokban ülnek. A birtokok helyzetéről és minőségéről tegyenek jelentést.

Átírta az esztergomi káptalan [1288. október 14. után] kelt jelentésében. DL 70595.

Wenzel IX. 404. – Reg. Arp. 3506. sz.

15. [1288. október 14. után]

Az esztergomi káptalan László királyhoz. A király [1288.] szeptember 23-án kelt parancslevelére (*lásd a 14. sz.*) kiküldte a királyi és az érseki ember mellé saját emberét Mihály-nap tizenötödénél másnapján (okt. 14.), amikor Dobak fiát: Dömötört, testvérét (frater): Thyba-t, Cepk-et, Elek-et és rokonaikat (cognatos) az említett falvakba bevezették. Hunt fia: Dömötör Dragul falut (villa), ahol abban az időben élt, családjával együtt békésen elhagyta, és őket békében beengedte. Mindkét falu teljesen lakott és benépesített, kivéve Dragul-ban két üres telket (mansiones vacuas) és Legen-ben egy lakatlan házat. A honti és nógrádi [szolga]bírák megtagadták, hogy emberüket adják a bevezetéshez. Mindezeket a királyi ember és az érseki ember szájából tudták meg, és foglalták írásba.

Keltezetlen, foltos hártyán, hátlapján záró pecsét nyoma. DL 70595. (fasc. I. fr. 9.)

Wenzel IX. 553.

16. 1290. május 24. (f. IV. a. oct. pentecostes)

A váradi káptalan előtt megjelent Nabrad-i Apsa fiának: Jánosnak fia: János maga és testvérei (fratribus): Miklós és Péter nevében, és bevallást tett. A Szatmár (Zothmar) megyei Mok nevű üresen álló földjüket vagy birtokukat (terram seu possessionem eorum vacuum) a Szamos (Zomus) folyó mellett – ami az egyik felől Wbul fia Mihály ispán és fiai, a másíkról Azarias földjeinek szomszédságában fekszik – minden haszonvételeivel és tartozékaival együtt, régi határai között, eladta 18 márkáért az említett Wbul fiának: Mihály ispánnak és fiainak: Istvánnak, Pálnak, Lászlónak és Mihálynak (magistris) és örököseiknek örökjogon (iure perpetuo) és visszavonhatatlanul. Az ügyletre az eladók szavatosságot vállaltak. – *Káptalani névsor*: Antonio preposito, Stephano lectore, Iwan cantore, Martino custode.

Hártyán, felül ABC chirographummal, selyemzsinóron függő pecsétje hiányzik. DL 70596. (fasc. I. fr. 10.)

17. 1294. szeptember 16. (XVI. Kal. Octobris)

András király előtt megjelentek szőlősi vendégei (hospites nostri de villa Zceuleus), és bemutatták István király 1262-ben kelt privilégiumát (*lásd a 3. sz.*), amit kérésükre a király privilégiumában átírt. – Datum per manus viri discreti magistri Theodori prepositi Albensis ecclesie, aule nostre vicecancellarii.

Átírta Károly király 1319. március 22-én. DL 70604.

Reg. Arp. 3989. sz.

† 18. 1295. május 1.¹ (V. Kal. Maii)

Ágnes királyné előtt megjelentek Menna asszonynak – ki néhai László királynak, férje unokatestvérének (fr. patr.) dajkája volt – fiai: György, Péter és István (mag.), és előadták, hogy Béla és István királyok, valamint feleségeik e dajka hűséges szolgálataiért – ki István király lányát: Máriát, most Károly szicíliai király feleségét és László királyt is szoptatta – neki adományozták az Abaújszabolcs megyei és Vizsoly ispánsághoz tartozó (in comitatu de Abawyuar existentes, ad comitatum de Wysol pertinentes) Felmeny, Kezemeny, Olnemeny nevű királynéi falvakat (villas reginales), melyek Abaújszabolcs várával határosak. Ezekről a birtokokról és falvakról Béla, István, László királyoktól okleveleik (instrumenta) és Béla király feleségétől: Máriától, István király özvegyétől: Erzsébettől, László király feleségétől: Izabellától privilégiumaik voltak, ezeket az okleveleket vagy privilégiumokat a Patok-i domonkosok egyházában a tatárok felégették, 500 marka értékű javaikat elvitték, a dajka fiát: Jakab patok-i plébánost – ki az oklevelek őrzője volt – a tatárok fogságba hurcolták. Menna fiai ezért kérték, hogy az említett királyok és királynék adományait a királyné újítsa meg, és királynéi privilégiummal erősítse meg. A királyné a nagyobb bizonyosság kedvéért a jelenlétében tartózkodó Ladomér esztergomi érsek, András egri püspök, Tódor (mag.) fehérvári prépost, királyi alkancellár és a Patok-i domonkosok és ferencesek jelentéséből meggyőződött arról, hogy ezek a királyoktól és királynéktól származó privilégiumok és oklevelek a tűz martalékává lettek, és hogy György, Péter és István (mag.) a fent említett falvak békés birtokában voltak, ezért Felmeny, Kezemeny és Olnemeny falvakat (ville) – melyek a Harnad folyón túli Sugta, Gwnch és Ruzka falvakkal határosak, továbbá Weyche, Petry, Perwen és Zyna falvakkal (ville) szomszédosak – az Ida és Perwen földek közt fekvő kaszálókkel, minden haszonvétellel és tartozékkal együtt, ti. erdőkkel, bozótosokkal, a Harnad folyón levő malmokkal és halászhelyekkel, kaszálókkel és rétekkel nekik és örököseiknek adományozza örökjoggal való birtoklásra. A fennebb említett királyok, királynék, különösen pedig férje adományait jelen, kettős pecsétjével ellátott oklevelével megerősíti. – Datum per manus magistri Andronici prepositi Wesprimiensis aule nostre vicecancellarii. – Arenga.

¹ Ágnes valójában csak 1296. február 8. óta királyné. *Pauler Gyula* a Magyar nemzet története 2. k. 340. jegyzetben az évszám hibáját észrevette, későbbi hibás olvasatként értelmezte.

Átírta az egri káptalan 1346. szeptember 17-én. > Egri káptalan 1401. április 17. DL 70724. – Tartalmilag átírta Kaplai János országbíró 1393. május 2-án. DL 70686. Eltérő névalakok: Wysl, Patak, Felmeny, Kwezemeny, Sugtha, Gunch, Ruzka, Petri, Peruen, Abywar.

Wenzel X. 181.

Az oklevél 1325 és 1346 között készült hamisítvány. Id. *Zsoldos Attila*: Két hamis oklevélről Történelmi Szemle (41) 1999. 191–198.

19. 1296. február 5. (in Esto mihi)

A váradai káptalan előtt megjelent az egyik részről a Guthkelad nembéli Luka fia: Péter, a másíkról az ugyanezen nembéli Drug ispán fia: Péter ispán magáért és testvéreiért (fratribus): Lőrincért és Miklósért. Luka fia: Péter a Szatmár (Zothmar) megyei Romad nevű öröklött földjét vagy birtokát (terram seu possessionem) a Szamos (Zomus) folyó mellett – melynek egyik felét Drug ispán fiainak 18 márkáért, a másikat Móric mester fiának: Miklós vajdának 30 ezüstmárkáért előbb elzálogosított, majd részint a Drug fiaitól kapott 18 márkáért, részint cserébe kapott Bihar (Byhor) megyei Thulugd földért vagy birtokért eladta régi határai közt haszonvételeivel (utilitatibus) úm. a vámmal, a Mindenszentek egyházzal, a halastóval (piscina), a Zomus folyóval és más tartozékaival együtt Drug ispán fiainak és örökösöknek örökjogon (iure perpetuo) és visszavonhatatlanul. Drug fiai pedig Thulugd nevű birtokukat haszonvételeivel: az itteni Szent Jakab-egyházzal, a halastóval és tartozékaival együtt adták Luka fiának: Péternek és örökösöknek örökjogon. Péter ispán és testvérei vállalták, hogy a 30 márkát Miklós vajdának megadják. – *Káptalani névsor*: Demetrio preposito, Iwanka lectore, Iwan cantore, Martino custode.

Hártyán, felül ABC chirographummal, selyemzsinóron függő -pecsét töredékével. DL 70597. (fasc. I. fr. 13.)

Wenzel X. 247.

20. 1296.

Az egri káptalan előtt megjelentek az egyik részről Szepesi (de Scepus) Rykolphus fiai: Kokos és János, a másíkról: Kech-i Detre fiai: Dethbor, Simon, Herborth és Langeus, és a következő birtokcserében egyeztek meg: Rykolph fiai az Újvár (Novi Castrí) megyei Gybarth nevű vásárolt birtokukat – mely más atyafiaikat nem illeti – Detre fiainak és örökösöknek adták tartozékaikkal és haszonvételeikkal örökre. Detre fiai pedig a Sarus megyei vett és öröklött két birtokukat a gyeplükön túl: Torkow-t és Weresalma-t adták Rykolph fiainak és örökösöknek, atyafiaik e birtokokban levő jogainak és részeinek érintetlenül hagyása mellett, örökjogon és visszavonhatatlanul, tartozékaikkal és haszonvételeikkal. Mivel Detre fiainak birtokai jobbák és értékesebbek (utiliores), ezért Rykolph fiai még 60 finom ezüst márkát (marcas fini argenti) is adtak. Ehhez a cseréhez a káptalan előtt személyesen megjelenő Detre fiainak atyafia (fr.): Dethk, saját maga és atyafiai: Dethmar fia: István, valamint Mohol fia: Stephk és Bodun fia: András – kik Detre fiainak rokonai és határosai – személyében, teljes beleegyezését adta. A felek kölcsönös szavatosságot vállaltak egymás megoltalmazására elcserélt birtokaikra nézve örökösök nevében is. – *Weresalma birtok határait így adták elő*: Prima meta incipit a parte aquilonali in caput fluvii Weresalma ... inde egreditur ad orientem et eundo iungit quendam locum Myhalhazatetey vocatum et ibi reflectitur versus meridiem^a et eundo directe descendendo de ipso loco iungit quendam publicam stratum et in ipsa strata reflectitur iterato versus orientem et parvum eundo per ipsam exit de ipsa et reflectitur versus meridiem iterato et eundo directe cadit in fluvium Lythyne vocatum et per meatum eiusdem eundo cadit in fluvium Taarcha, in quo con[tra me]latum eiusdem eundo pervenit iterato ad fluvium Weresalma antedictum et eundo in ipso contra meatum eiusdem pervenit iterato ad caput ipsius, unde inceperat et ibi terminatur. – *Torkow birtok határai*: Prima meta incipit a parte meridionali super quoddam flumen Kuenegurpothok nominatum, inde egreditur ad aquilonem et eundo directe iungit caput eiusdem fluminis, deinde transeundo montes eundo directe cadit in fluvium Polona vocatum et per meatum eiusdem eundo pervenit ad quendam locum, ubi rivulus Wlwespothok vocatus cadit in ipsum flumen Polona et ibi exit de eodem et reflectitur

contra meatum ipsius fluvii Wlwespothok ad orientem et eundo pervenit ad caput eiusdem, deinde directe eundo iungit caput cuiusdam fluminis Nenefew vocati et ibi reflectitur versus meridiem et eundo directe iungit metas terre Andree filii Bodun supradicti et ibi terminatur. – *Káptalani névsor*: Iohanne lectore, Mykow custode, Martino de Patha, Petro de Kemey, magistro Iohanne de Heves archidiaconis.

^a Iterato alápontozással törölve.

Hártyán, felül ABC chirographummal, díszített O kezdőbetűvel, függőpecsét részével. DL 70598. (fasc. I. fr. 12.)

Wenzel X. 226.

21. 1299. május 15. (22. die Georgii)

[Az egri káptalan] tudtul adja, hogy György mester budai polgár (cyvis Budensis), valamint Mihály ispán és fia: István (mag.) kérésére kiküldték Péter Kemey-i főesperest, hogy a feleknek az Abawyuar falu (villa) és a Harnad folyó mellett fekvő három birtokán: Felnemty-n, Kwzepnemty-n és Olnemty-n történő osztozásán részt vegyen. György-nap tizenötödén (máj. 8.) teljes egyetértéssel a következő osztály született: Felnemty-t két egyenlő részre osztották, a keleti része Mihálynak és fiának jutott, a másik, keleti (!)^a fele – itt a folyó a választóvonal – György mesteré lett. Kuzepnemty-t is két egyenlő részre osztván a keleti fele György mesteré lett István fia: Egyed kúriájáig, a másik, nyugati rész Mihályé és fiáé lett, illetve örököseiké. Olnemty birtok e naptól számítva három évig közös birtoklású marad a vendégek új megtelepítése miatt (propter novum adventum hospitium). A Szent Jakab parochiális egyház szintén közös marad. A falvak összes haszonvételét (utilitates), ti. a szőlőket, erdőket, vizeket, réteket és másokat az említett időponttól számítva három évig szintén közösen szedik be. Három év múlva, ha valamelyik fél ezt az osztályt visszavonná és földjelekkel meg kívánna a birtokon valamint a haszonvételeken osztozni, akkor a másik fél ebbe tartozik beleegyezni. A felek kötelezték magukat, ha bármelyikük az osztálytól visszalépne, úgy perbelépés előtt 100 márkában marasztaltassék el, mint ahogy ezt a királyi oklevélben is vállalták. A másik félnek a birtokban történő megvédését kölcsönösen szavatolták.

^a Helyesen: nyugati.

Hártyán, hátlapján pecsét nyoma. DL 70599. (fasc. I. fr. 14.) – Átírta az egri káptalan 1398 körül > egri káptalan 1401. április 17. DL 70724.

Wenzel X. 351.

22. 1300. március 21. (in Benedicti) Sandomirie

Vocco, Krakkó és Sandomierz kapitánya (capitaneus Cracovie et Sandomirie) Vencel cseh király, morva őrgróf, krakkói és sandomierzi herceg különös parancsából a magyar István ispánnak (nobili viro comiti Stephano Ungaro) a krakkói kapitányoknak és neki (Vocco-nak) végzett szolgálataiért Istvánnak és örököseinek adja örök adomány címén a Visztulán a Goric-cal szemközti kőrévet (navigium lapideum in Visla contra Goric) minden haszonvételével és tartozékaival együtt. Az adományt és annak szabad és kiváltságot lakóit (incolas liberos et exemptos) kiveszi az összes palatinus, várnagy, bíró, albíró és ezek helyetteseinek bírói hatósága alól, és megszünteti a lengyel jogon (Polonice iuris) és más címen fizetendő adóikat. Az adomány lakóit nem lehet perbe vonni és válaszolni sem tartoznak arra, minden ügyükben csak a herceg, vagy annak kapitánya elé és ezek leveleivel lehet őket megidézni. István ispán és utódai jogot kapnak arra is, hogy a révet mindenestül eladományozhassák, eladhassák, elcserélhessék, örökre vagy egy időre leköthessék. Az is-

pán megkapja az adományból a hercegségnek járó jövedelmeket is. – *Tanúnévsor*: comite Hogota Cracoviensi, Octa palatino Sandomirie, Prandota comite Sandomirie et pluriis aliis testibus ibidem existentibus. – Arenga.

Hártyán, díszes kezdőbetűvel, egykoron hártvaszalagon függött pecsétje hiányzik. DL 70600. (fasc. I. fr. 16.)

Wenzel X. 412. – Sprawozdanie 10. – Sroka 9.

23. 1314. szeptember 1. (in Egidii)

A váradi káptalan előtt személyesen megjelent az egyik részről Turunay-i János fia: Sándor ispán magáért és fiáért: Imréért, a másikról az Ung (Wng) megyei Wolkoya-i András fia: Mihály. Sándor ispán a Bereg megyei Borkuzlou nevű öröklött birtokának felét Mihálynak és általa örököseinek adta. Mihály ezért cserébe az Ung megyei Wolkoya birtokát adta teljes egészében Sándornak és Imrének és általuk örököseiknek. Mivel Wolkoya-t sokkal nagyobbnak és értékesebbnek mondták, ezért Sándor ispán Mihály nemrég meghalt feleségének, ti. Sándor nővérének (soror uterinus) hitbére és jegyajándéka címén járó 25 márkát elengedte, sőt ezen felül 10 márkát is fizetett készpénzben Mihálynak mások sérelme nélkül. A cserére kölcsönösen szavatosságot vállaltak. Ha bárki a hitbér és jegyajándék ügyében Mihályt vagy örököseit perelné, akkor Sándor ispán, fia: Imre, avagy örököseik tartoznak saját költségükön kiadni. – *Káptalani névsor*: Iwanka preposito, Chanadino lectore, Iohanne cantore, Iacobo custode.

Két példányban. A: hártván, díszes kezdőbetűvel, selyemzsinóron függőpecsét töredékével DL 70601/1. (fasc. I. fr. 21.); B: hártván, kezdőbetűjét nem rajzolták be, selyemzsinórjáról hiányzik a függőpecsét. DL 70601/2. (fasc. I. fr. 20.) Eltérő névalakok a B példányban: Turnoay, Vng.

Reg. Slov. 1. 524. – Anjou oklt. III. 825. sz.

24. 1315. július 1.¹ (f. III. p. Iohannis bapt.) Themeswar

Károly király Dénes fia: Tamás mester Bereg-i és Hugacha-i ispánnak különböző, gyermekkorától teljesített érdemei fejében, főleg Zeuleus és Nylaab várak megszerzéséért, a Zathmar megyei Iwank és Hermanzeg birtokokat – melyeket Kopoz nádortól és fiától hűtlenségük miatt vett el –, tartozékaikkal és haszonvételeikkel és az Iwank-i vámmal neki és örököseinek adományozta. Az oklevelet eredetiben történő bemutatásakor privilegiális formában is kiállítja. – Arenga.

¹ A dátum feloldása nem problémamentes, lehetséges, hogy ezúttal Keresztelő Szent János fővétele napja utáni kedden, azaz szeptember 2-án, kelt az oklevél, csak a decollatio-t nem írták le. Ebben az évben ui. Szent János napja keddre esett, keddről a következő keddre ritkán mutattak előre, ráadásul egy olyan fő ünnep esett közbe, mint Péter-Pál napja.

Átírta Károly király 1320. január 19-én. DL 70606. – Ezt átírta Károly király 1324. január 11-én. DL 70608. Eltérő névalakok: Vgacha, Nyalaab.

Komáromy: TT 1903. 120. – Doc. Trans. I. 236. – Anjou oklt. IV. 114. sz.

25. 1315. július 1.¹ (f. III. p. Iohannis bapt.) in Themeswar

Károly király Dénes fia Tamás mester beregi ispánnak gyermekkorától teljesített különböző szolgálataiért, különösképpen amelyeket Zeuleus és Nyalab várak megszerzése körül tanúsított, neki és örököseinek adományozza a Szatmár (Zathmar) megyei Terebes, Belryuche és Kyuryuche birtokokat. E birtokokat István nádor fiaitól hűtlenségükért vette el, mivel a hűtlen Máté seregét Pathak királyi városához (civitas) vezették, és a várost fel-

égették. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatásakor privilegiális formában is kiállítja. – Arenga.

¹ A dátumfeloldás problémájáról lásd a 24. sz. oklevél jegyzetében írottakat.

A: Átírta Károly király 1320. január 19-én, amit 1325. szeptember 24-én írt át. DL 70612. – B: Az 1325-ös átírást átírta Lajos király 1360. július 17-én. DL 70640. – C: Átírta Károly király 1320. február 17-én, amit Lajos király 1360. augusztus 17-én írt át. DL 70638. Eltérő névalakok: Belriuche, Kyuriuche, Patak, Temeswar.

Az oklevél két változatban maradt fenn: az A és B példányban mindegyik falu Szatmár megyei-ként szerepel, a C-ben Terebes Ugocsa megyei. Ezen kívül a C példányban a névalakokokon kívül apróbb eltérések találhatók: A, B: inpendit, C: impedit; A, B: eandem, C: eam; A, B: beati Iohannis, C: sancti Iohannis; A, B: decimo quinto; C: XV°. Kizárt, hogy a kancelláriában ugyanazon a napon két, mindenben megegyező adománylevelet állítsanak ki csupán annyi különbséggel, hogy az egyik falu megyéhez tartozása különböző lenne. Az oklevél C variánsa így valószínűleg interpolált, az interpolációra vagy az 1320. februári átírás előtt, vagy az átíráskor, vagy 1320 és 1360 között került sor. Oka az lehetett, hogy az eredetileg Szatmár megyéhez tartozó Terebesről kiderült, hogy részben Ugocsában fekszik, majd idővel az egész falut Ugocsához kezdték számítani. Erre lásd a 2, 381, 382, 384, 394. sz. okleveleket. Vö. még az 1320-as átíró oklevél kritikáját a 32. sz.-nál.

Komáromy: TT 1903. 120. – Doc. Trans. I. 236. – Anjou oklt. IV. 115. sz.

26. 1316. december 15. (f. IV. a. Thome ap.) Lyppwa

Károly király előtt Mera-i Mihály fia: János és Purwen-i Orbán fia: János megjelentek Mihály fiának: Jánosnak Felnempty nevű földjén, annak felső részén, a Zyna falu (villa) mellett fekvő és két kőre járó malom ügyében. A malmot egykor Zyna-i Mátyás fiai: Péter és Egyed építették, akiket uruk, néhai Omodeus nádor fia: László mester jelenléte előtt a bírósági rendje szerint (in presentia magistri Ladizlai domini ipsorum ordine iudiciario convicti) – mint mondták – halálra ítélték. László mester a jog szerint kezére jutott malmot serviensének, Orbán fiának: Jánosnak adta szolgálataiért. A felek békebírák (per amiables et compositores nobiles viros) útján a következő egyezsége jutottak: a malom jövedelmeinek és haszonvételeinek (proventuum et utilitatum) egyik felét Mihály fia: János önként átadja Orbán fiának: Jánosnak, a másik pedig az utóbbi marad. Megegyeztek abban is, ha később a malom fele ügyében Mihály fia: János rokonai (proximi) részéről Orbán fiát: Jánost és örököseit zaklatás érné, akkor Mihály fia: János és örökösei a másik felet tartoznak megvédeni. A malom kijavításának költségeit a kővágásnál és az épület javítását (in suis fracturis et edificiiis) közös költséggel és munkával végzik. – A *békebírák*: Fülöp mester Scepus-i várnagy, Regach-i Péter ispán.

Hártyán, hátlapján rányomott nagypécset nyoma. DL 70602. (fasc. I. fr. 22.) – Tartalmilag átírta Pál országbíró 1338-ban, amit ugyanő 1338-ban átírt. DL 71540. (Csáky lt.) Eltérő névalakok: Felnempty, Regech.

Komáromy: TT 1903. 121. – Doc. Trans. I. 256. – Reg. Slov. 82. – Anjou oklt. IV. 368. sz.

27. 1317. április 30. (in Kyrimi)

Mihály prépost és a jászói konvent Károly király parancslevelére kiküldte tanúbizonyságot notáriusát: Lukács testvért Kekud-i Ithe fia: Domonkos királyi ember mellé, hogy Mihály fia: János Felnempty birtokát elhatárolják Zynay birtoktól. Ők visszatérve azt jelentették, hogy György-nap harmadnapján (ápr. 26.) a szomszédosok és a határosok, Zyna falunagya: László, Myke fiai: Mihály és Gál esküdtei és más lakói (villicus et iurati et alii cives) jelenlétében a határjárást ellentmondás nélkül elvégezték, Mihály fia: Jánost birtokába beiktatták. – *Felnemty és Zyna határai*: Primo a quodam antiquo meatu fluvii Ida, Holt

Ida vocati, de una antiqua meta terrea et renovata in una via versus orientalem procedendo per bonum spatium in eadem via, circa quam sunt mete terree et cadit ad aliam viam, que exit de Zyna et transit versus Peruen, transeundo ipsam viam est meta terrea renovata, de qua versus partem orientalem procedendo circa ortus et sepes descendendo est meta terrea, post hec in fine dicte ville Zyna circa foveas Agyagastv nuncupatas transit magnam viam et directe penes ortus currendo pervenit ad unum rivulum Fyzyespatack dictum, pertransiens ipsum rivulum girat parvum versus meridiem ad unum rusus Tuissesparlag vocatum et in eodem directe versus dictam plagam per metas terreas currendo pervenit ad rivulum Belsepatack vocatum, transeundo ipsum rivulum pervenit ad inferiorem finem castrum Nogowyar dictum (!), post hec in fine ipsius castrum parvum girat versus septemtrionem, cadit ad unam magnam viam, que transiens fluvium Zortus pervenit ad pratum ad unum stagnum Nadaliusto dictum, de quo directe procedendo pervenit ad unum dumum meta terrea ciumfossa (!), de qua procedendo pervenit ad unum locum Vanikzege vocatum, ubi cadit ad fluvium Azyuzurtus et in eodem descendit per bonum spatium versus meridiem, post hec exit ad dictam plagam orientalem, pervenit ad arborem populeam *topolya* vocatam, que separat ipsam villam Felnempti a possessionibus Zyna et Wyuar, et ibi terminarentur.

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70603. (fasc. I. fr. 24.)

Anjou okmt. I. 421. – Anjou oklt. IV. 449. sz.

28. 1319. március 22. (XI. Kal. Aprilis)

Károly király előtt megjelentek Szőlős falubeli vendégei (de vi[ll]a Zeuleu[s]), és bemutatatták István királynak András király által 1294. szeptember 16-án megerősített privilégiumát (*lásd a 17. sz.*). A király kérésükre megerősítette szabadságaikat. – Datum per manus magistri Iohannis Albensis ecclesie prepositi, aule nostre vicecancellarii et archidiaconi de Kukullu. – Arenga.

Sérült, hiányos hártyán, függőpecsét nyomával. DL 70604. (fasc. II. fr. 1.)

Anjou oklt. V. 408. sz.

29. 1319. május 14. (f. II. p. Stanizlai)

Jakab prépost és a váradhegyfoki (de promonthorio Waradiensi) konvent Károly király parancslevelére kiküldte tanúbizonyságul Benedek testvér, konventi tagot Saswar-i Péter fia: György királyi ember mellé, hogy Gábor fiának: Tamás fiának: János mesternek Ugocsa (Hugacha) megyei Babun, Pazit, Holmi, Kukenes birtokait körös-körül elhatárolja, különösen Nogzaz és Ordo királyi földektől vagy falvaktól. Fülöp és Jakab napján (máj. 1.) az említett falvak lakóit összehívták, a király parancslevelét (litteras transmissas) nekik bemutatatták, és tartalmát felolvasták. Megjelent Dénes fia: Tamás mester ugocsai udvarispán (curiali comite provincie Hugacha), akit az uralkodó levelében maga helyett jelölt ki a királyi falvak részéről az elhatároláson való részvételre. Tamás mester, a királyi falvak jobbágyai és János birtokának más határosai és szomszédai, különösen Domonkos Bathar-i nemes jelenlétében a határjárást elvégezték. – *A határjárás:* Prima metha possessionis Babun incipitur a parte occidentali a via regis, qua via montem Kuesmal transit et super ipsum montem iuxta ipsam viam sunt due methae terre, quarum una tendit metham iam dictis possessionibus et populis domini regis, alia vero Babun; deinde vadit ad modicam plagam ad partem orientalem super ipsam (!) montem, et ibi est una meta terre; deinde descendit et vadit ad unam valllem, que dicitur Vrbanusuelge, et transit ipsam vallem, postea pergīt ad Nadaskalista, deinde vadit ad Sumuspothac, deinde vadit ad fluvium Batharch et per

eandem (!) fluvium supra versus orientem vadit ad Zekesbatharch usque exitum ipsius, qui dicitur vulgariter Zekesbatharchfeu, et per eandem plagam inde vadit ad Lekenchefeu; deinde vadit similiter per eandem plagam ad Ayasheg, qua tenet metham pro Babun a parte occidentali, pars vero orientalis^a pro Vysk; deinde descendit et veniet (!) ad unum *berch* versus meridionalem et cadit ad unam viam, qua (!) dicitur *wsuen*, qua veniet de Vysk ad Therebes, et per ipsam viam veniet ad fluvium Thuruch, et per ipsum fluvium per cursum ipsius vadit ad plagam occidentalem; et exit de ipso fluvio, vadit versus meridionalem ad Chekereketiaia, inde vadit per Therebesimezeuzil versus occidentalem solis ad fluvium Vkurfeu, cuius fluvii Vkurfeu pars septemtrionalis tenet metham pro possessione Babun, pars orientalis pro possessione Terebes et pars occidentalis pro possessione Holmi; item per ipsum fluvium Vkurfeu versus meridionalem tendit et distingit metham possessioni Holmi a possessione Therebes, vadit ad Nagerdeuora, et ibi finitur metha a parte Therebes pro possessione Holmi; item inde vadit per eandem meredionalem ad terram Kispasit, et deinde vadit ad Punggruchfoka, qui ubi exit de fluvio Thur, et ille Punguchfuka a parte orientali tenet metham possessioni Therebe (!) et pars occidentalis possessionis Pasit. Item prima metha possessionis Kuenes incipitur versus orientale (!) a Bathar, ubi fluvius Feketeuiz commiscitur cum fluvio Kuenes, et per ipsum fluvium Feketheuiz versus orientalem vadit, ubi Anduchpothaka veniet adunando ad ipsum Feketeuiz, et per ipsum Anduchpothacha per eandem plagam orientalem in Batharimezeuzil vadit ad Hydegre, commiscitur cum Soppanus, et pars orientalis ipsius tenet metham possessioni Ithme et septemtrionalis pars pro possessione Bathar et meredionalis possessioni Kuenes, et ibi finitur. A függőpecséttel megpecsételve.

^a Eredetileg occidentalis-t írtak, majd javították, a másolatokban occidentalis szerepel.

Három példányban, mindegyik 16. sz. eleji egyszerű másolat. Az egyik lapnak mindkét oldalára lemásolták két különböző kéz írásával ugyanezt az oklevelet (A és B példány), a hátlati (B) példány dátuma hiányzik. A C egy harmadik kéz írásával íródott, a nevek írásában jelentős az eltérés. DL 70605. – Hártyán, díszes kezdőbetűvel, felül ABC chyrographummal, függőpecsét zsinórjával. DL 76249. (Zichy lt.) A regeszta ennek alapján készült. – Eltérő névalakok az A példányban: Sasuar, Babon, Halmi, Kekenes, Vgocha, dictum nobilem de Bathor, Kevesmal, Vrbanosuelgee, Nadaskalustia, Somospathak, Zekesbatharchfew, Wyk, *eusuem*, Thurch, Therebesimezeuzil, Nagerdeuorra, Pongochfuka, Kekunes, Feketeuiz, Anduchpataka, Anduchpataka, Batharimezezel, Soppoanus, Kekenes. – B példányban: Babon, Pasth, Halmi, Kekynes, Nagzaz, Ardo, Vgocha, Kewesmal, Wrbanuswelge, Nadaskalistha, Somospathak, zykasbotharcz, zekesbatharchfew, lekenchefew, *byrcz*, *ewsuen*, thwrch, Chekerekethyeye, Therebesimezeuzyl, Ekerfew, Nagherdeorra, Kyspasit, Pongochfoka, Fekethewyz, Andochpathaka, Saponus. C példányban: Babon, Kekenesd, Wgwcha, Nagyaz, Kevesmal, Vrbanusvelge, Sumuspathak, Zekasbatharchfew, Lekenczefew, *berek* (!), *vsven*, Thwrcz, Chekerekethyeye, Therebesimezeuzil, Wkurfew, Pungwczfoka, Kekenesd, Andwchpathaka, Sappanus.

Zichy I. 163. – Doc. Trans I. 313. – Anjou oklt. V. 455. sz.

30. 1320. január 19. (XIV. Kal. Februarii)

Károly király előtt megjelent Dénes fia: Tamás mester beregi és ugocsai (Hugacha) ispán, és bemutatta Károly király 1315. július 1-jén kelt levelét a Zathmar megyei Iwank és Hermanzeg birtokok neki történt adományozásáról (*lásd a 24. sz.*), és kérte annak priviligiumba foglalását. A király, megfontolva érdemeit, amelyeket a királynak az országba érkezésétől fogva végzett, az abban foglaltakat megerősítvén, a fenti falvakat Tamás mesternek és örökösének adta. – A kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus discreti viri magistri Iohannis Albensis ecclesie prepositi, aule nostre vicecancellarii et archidiaconi de Kukulleu. – Arenga.

Hártya, kezdőbetűje hiányzik, függőpecsét töredékével. DL 70606. (fasc. II. fr. 3.) Hátlapján közel egykorú írással: Privilegium regis Karoli super donatione quarundam possessionum Jaank et Hermanzeeg vocatarum. – Átírta Károly király 1324. január 11-én. DL 70608. Eltérő névalak: Vgacha. Anjou oklt. V. 680. sz.

31. 1320. január 19. (XIV. Kal. Februarii)

Károly király előtt Dénes fia: Tamás mester beregi ispán bemutatta a király 1315. szeptember 2-án kelt pátensét (*lásd a 25. sz.*) a Szatmár megyei Terebes, Belryuche és Kyuryuche birtokoknak számára történt adományozásáról, és kérte, hogy az adomány nagyobb biztonsága érdekében erősítse meg azt. A király megfontolván Tamás mester érdekeit, amelyeket neki Magyarországra érkezése óta végzett, amelyek során birtokait és öröklött javait (bona hereditaria) a király ellen hűtlenné lettek elpusztították, az oklevelet megvizsgálván, azt szó szerint átíratta és megerősítette, a fenti birtokokat Tamásnak és általa örököseinek adományozza. – A kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus discreti viri magistri Iohannis Albensis ecclesie prepositi aule nostre vicecancellarii et archidiaconi de Kukulleu. – Arenga.

Átírta Károly király 1325. szeptember 24-én. DL 70612. – Ezt átírta Lajos király 1360. július 17-én. 70640. vö. a 32. sz. oklevéllel. Anjou oklt. V. 681. sz.

† 32. 1320. február 17. (XIV. Kal. Martii)

Károly király előtt megjelent Dénes fia: Tamás mester beregi és ugocsai (Wgacha) ispán, és bemutatta a királynak az Wgacha megyei Terebes és a Szatmár (Zathmar) megyei Belriuche és Kyriuche birtokok adományozásáról szóló 1315. július 1-jén kelt pátensét (*lásd a 25. sz.*), kérve, hogy privilégium formájában adja ki és erősítse meg, amit az oklevél megvizsgálása után megtett. – A kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus magistri Iohannis Albensis ecclesie prepositi, aule nostre vicancellarii et archidiaconi de Kykulleu. – Arenga.

Átírta Lajos király 1360. július 17-én. DL 70638.

Ugyanazt az oklevelet írja át, mint az 1320. január 19-én kelt 31. sz. oklevél, egyetlen tartalmi eltérés, hogy Terebest – akárcsak az átírt oklevél – Ugocsa megyei faluként tünteti fel. Arengája, narratívájának második része, dispositiós formulái is eltérnek 31. sz. privilégiálistól. Gyanút kelt az a körülmény, hogy Tamás mester ezt az oklevelet nem erősítette meg az 1323-ban készült új, nagy pecséttel, hanem csak a mindhárom falut Szatmár megyeiként említő 31. számút, így ez az oklevél az 1320-as évek közepe után érvénytelen volt. Nehezen képzelhető el az is, hogy a temesvári kancelláriában 1320 februárjában ne emlékeztek volna arra, hogy Tamás mester falvainak adományát alig egy hónappal korábban már megerősítették. Így az oklevelet vagy 1320-ban a kancelláriában csalfa módon állították ki, vagy 1320 után hamisították; 1323 után vagy nem merték az új pecséttel megerősíteni, vagy akkor még el sem készült a hamis oklevél. 1360-ban Lajos kancelláriájában már nem kételkedtek hitelességében, és egyetlen napon erősítették meg a Terebest szatmári faluként említő 31. sz. oklevelet és az ugocsaiként feltüntető 32. számút. Ez a Lajos kori megerősítés az utóbbi esetben azonban hallgatással mellőzte a falvak megyebeli hovatartozását, egyben orvosolták az 1323-as pecsét hiányát is. Az oklevél csalfa kiállításának vagy hamisításának célja ugyanaz lehetett, mint a 25. sz. oklevél interpolációjának: Terebes falu Ugocsa megyébe sorolása.

33. 1321. május 17. (in quindenis inventionis Crucis)

A váradi káptalan megjelent előtt az egyik részről Athanas fia: János, a másiktól Nakas (dictus) Tamás mester, előállt mellettük személyesen Guth-i Lőrinc fia: István, Cherch (dictus) János és Marcell fia: Mihály – kik magukat a Bihar megyei Lybeu birtok hártárosainak és szomszédainak mondták –, továbbá Egyed fia: Simon mester. János szegénysége és súlyos szüksége miatt eladta a Ioankabanhaza birtok mellett fekvő Lybeu felét haszonvételeivel és tartozékaival a fent említett szomszédok hozzájárulásával Tamás mesternek 20 márkáért, melyet meg is kapott tőle. Tamás vagy örökösei a birtokot bárkinek eladhatják, feloszthatják vagy hagyományozhatják életükben és haláluk esetén. János vállalja, hogy megvédi Tamást a birtokban. – *Káptalani névsor*: Chanadino preposito, Iohane lectore, Andrea cantore et Iacobo custode.

Hártyán, kezdő szavát nagyított capitularis-szal írták, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70607. (fasc. II. fr. 4.)

Anjou oklt. VI. 136. sz.

34. 1321. augusztus 29. (in decollationis Iohannis bapt.) Leua

Károly király hűséges szolgálataiért Dénes fia: Tamás mester ugocsai ispánnak adja a különös kegyelméből általa neki adományozott Turiterebes faluban (villa) levő, régóta szedett vámot. Minden kereskedőnek és mindenféle más embernek megparancsolja, hogy ebben a faluban a vámot (tributum seu thelonium) a szokott módon fizessék meg.

Átírta Károly király 1324. január 11-én. DL 70609. – Ezt átírta Lajos király 1360. július 17-én. DL 70639.

Anjou oklt. VI. 232. sz.

35. 1324. január 11. (III. Idus Ianuarii)

Károly király előtt megjelent Dénes fia: Tamás mester beregi ispán, és bemutatta a király 1320. január 19-én kelt privilégiumát a Szatmár megyei Iwank és Hermanzeg birtokok adományozásáról, melyet a korábbi régi pecséttel erősítettek meg (*lásd a 30. sz.*), és kérte, hogy az adományt hagyja helyben (ratificare), a privilégiumot pedig az új és autentikus pecséttel erősítse meg (confirmare), amit a király megtett. – Az új, autentikus, kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus discreti viri magistri Andree lectoris ecclesie Quinqueecclesiensis, aule nostre vicecancellarii.

Hártyán, megnagyobbított K kezdőbetűvel, függőpecsétjének csak a zsinórja maradt meg. DL 70608. (fasc. II. fr. 5.)

Anjou oklt. VIII. 16. sz.

36. 1324. január 11. (III. Idus Ianuarii)

Károly király előtt Dénes fia: Tamás mester ugocsai ispán bemutatta a király korábbi, régi pecsétje alatt, 1321. augusztus 29-én kelt pátensét Turiterebes falu (villa) vámjának adományozásáról (*lásd a 34. sz.*), kérve az adomány helybenhagyását (ratificare et approbare), az oklevél privilégium formában történő átírását, az új, autentikus pecsét ráfügglesztésével történő megerősítését, amelyet az uralkodó ifjúkora óta neki végzett szolgálataiért megtett. – Az új, autentikus, kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus discreti viri magistri Andree lectoris ecclesie Quinqueecclesiensis, aule nostre vicecancellarii. – *Méltóságosor*: Bolezlao Strigonensi et fratre Ladislao Colocensi archiepiscopis, Iohanne

Nytrienſis, Georgio Sirmiſis, Benedicto Chanadienſis, fratre Petro Boznenſis, Nicolao Iaurienſis, Ladislao Quinqueeccleſienſis, Iwanka Waradienſis, Andrea Transiluano, Henrico Weſprimienſis et Chanadino Agrienſis eccleſiarum epiſcopis, Philippo palatino comite de Scepus et de Wyuar ac iudice Cumanorum, Demetrio magiſtro tauarnicorum noſtrorum, comite Bachienſi et de Trinchinio, Lamperto iudice curie noſtre, comite Chanadienſi et Nytrienſi, Thoma woyuoda Transſiluano et comite de Zonuk, Nicolao bano totius Sclauonie, Paulo bano de Machou, comite Sirmiſi et de Wolko et de Budrug, Mykch magiſtro tauarnicorum domine regine kariffime conſortis noſtre, comite de Sarus et de Zemlinio, Deſeu iudice curie eiufdem domine regine, Blaſio magiſtro agasonum noſtrorum, Dionisio magiſtro dapiferorum noſtrorum et Nicolao comite Poſoniſi. – Arenga.

Hártyán, kezdő ſzavát erőſen nagyobbított betűkkel írták, függőpecsétjének csak a ſelyemzsinórja maradt meg. DL 70609. (fasc. II. fr. 6.) – Átírta Lajos király 1360. július 17-én. DL 70639.

Anjou okl. VIII. 18. ſz.

37. 1324. április 27. (V. Kal. Maii)

Károly király a Krassó (Karasou) megyei Zurduk és Dragadal nevű birtokokat Treutel (dictus) Miklós ſzervienſének: Márton klerikusnak adta, ki azt mint örökös nélküli ember birtokát kérte magának. Márton a két birtok miatt Lampért orſzágbíró és cſanádi iſpán előtt Imre fia: Dömötör, Farkas fia: Lőrinc és Kozma fia: Lőrinc ellen – kik akkor ezeket birtokolták – a részére történt iktatás miatti ellentmondás okán pert indított. A birtokban levők a birtokokról oklevelet nem tudtak bemutatni. A király a bárók és a nemesek jelentéséből megbizonyosodott, hogy Zurduk és Dragadal birtokokat László király adta Imrének, Farkasnak és Kozmának, teſtvérük (fr. carn.): Belenfeu (dictus) András haláláért. Ez az András akkor, mikor a kunok természetes uruk: László király ellen hűtlenség bűnébe eſve fegyvert fogtak, és felségsértő módon a királyt és trónját megſemmisíteni akarván, Egres monostorát, ahol a királyi ékſzereket őrizték, ostromolták (Comani assumpto nephandiſſime infidelis presumptionis, ſpiritu a Deo elevati in ſuperbiam, qui contra ipſum regem Ladizlaum dominum eorum naturalem ſervilia moverent arma non ſine notoria nota criminis leſe maiestatis, regnum et regale ſolium obprimere anelantes et monasterium Egres, in quo ornamenta regalis domus deposita habebantur, temere expugnarent), védte a pogányok (paganos) ellen, és életét veſztette. Az adományról privilégiumot kaptak, ami azonban később a zavaros időkben (propter malitiam diſcriminis temporis) elveszett. A király Erzsébet királyné és bárói kérésére Zurduk birtokot Márton klerikustól elvette, haszonvételeivel és tartozékaival együtt Imre fiának: Dömötörnek, Farkas fiának: Lőrincnek, Kozma fiának: Lőrincnek és örököseiknek adja örökjogon és visszavonhatatlanul, visszavonva a Mártonnak tett adományát. A Márton javára Zurduk adományozásáról kelt privilegiális és más oklevelek érvényüket veſztik. – Az új, autentikus, kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus discreti viri magiſtri Andree lectoris eccleſie Quinqueeccleſienſis, aule noſtre vicecancellarii. – *Méltóságſor*: Bolezlao Strigoniſi, fratre Ladizlao Colocensi archiepiſcopis, Iohanne Nitrienſis, Benedicto Chanadienſis, Nicolao Iaurienſis, Georgio Symmenſis, Iwanka Waradienſis, Petro Boznenſis, Ladizlao Quinqueeccleſienſis, Henrico Weſprimienſis, aule domine regine kariffime conſortis noſtre cancellario, Andrea Transſiluano et Chanadino Agrienſis eccleſiarum epiſcopis, Phylippo palatino, comite Scepuſienſi et de Wywar, Demetrio magiſtro thawarnicorum noſtrorum, comite Bachienſi et Trinchynienſi, Lamperto magiſtro iudice curie noſtre, comite Chanadienſi et Nitrienſi, Thoma woyuoda Transſiluano, comite de Zonuk, Nicolao bano totius Sclauonie, comite

Supruniensi, Paulo bano de Machou, comite Scyrmiensi, de Wolkou et de Budrug, Mykch magistro thawarnicorum predictae domine regine, Blasio magistro agasonum nostrorum et Dyonisio magistro dapiferorum nostrorum ac Nicolao comite Posoniensi.

Átírta az esztergomi káptalan 1342. május 16-án. DL 70621.

Anjou oklt. VIII. 204. sz.

38. 1324. november 4. (dom. p. omnium sanctorum) Wysegrad

Károly király a váradi káptalanhoz. Karaz-i Sándor fiai: Miklós és László a Szatmár megyei Kyuuzalka és Beelzalka birtokokat a Gimeös-i várnagynak Magiar (dictus) Pálnak 70 márkáért – mely összeggel őket Fülöp nádor törvényszéke előtt sújtották – eladták. A káptalan küldje ki egy emberét tanúbizonyságul Benedek fia: Péter vagy Mikus fia: Dénes királyi ember mellé, aki a szomszédok és határosok jelenlétében járja meg a határokat, Pál mestert iktassa be, az esetleges ellentmondókat idézze meg jelenléte elé.

Átírta a váradi káptalan 1325. május 24-i jelentésében, amit Károly király 1325. augusztus 20-án írt át. DL 70611. – DL 98525. (Károlyi cs. lt.)

Anjou oklt. VIII. 488. sz.

39. 1325. május 24. (f. VI. a. penthecosten)

A váradi káptalan Károly királyhoz. 1324. november 4-én kelt parancsára (*lásd a 38. sz.*) Pál mestert, kanonokot küldte ki Benedek fia: Péter királyi ember mellé, aki áldozócsü-törtök előtti vasárnap (máj. 12.) Kyuuzalka és Beelzalka birtokra kiszállván, összehívta annak határosait és szomszédosait, ti. Sándor fiait: Miklóst és Lászlót, [- -]bile fiát: Egyedet, és a határokat megjárta, a birtokot Pál mester részére ellentmondás nélkül iktatta. – *Határjárás*: Prima videlicet meta principalis incipit a parte orientali quoddam pratum Agyagosou vocatum, que separat inter eundem (!) possessionem de Zalka et Gyeog, que possessio est eiusdem magistri Pauli dicti Magiar et possessionem Alexandri Teleki vocatam; et abhinc egredietur ad partem orientalem idem pratum ad quendam arborem ilicis, sub qua sunt due mete antique, iuxta quas unam metam [- -] hinc procedendo ad eandem partem occidentalem ad quondam (!) dumum ulmi, circa quem sunt due mete antique et unam novam metam similiter erexissent, que seperant (!) easdem possessiones Kyuuzalka et Gyegh; et inde flectitur se semper ad ipsam partem occidentis ad quendam monticulum per nemora transeundo, in quo sunt tres mete antique, que separant possessionem predictam Kyuuzalka et Matthe, que similiter est possessio ipsius magistri Pauli; et dehinc ulterius procedendo per veteres metas et novas contiguas usque ad tres metas antiquas principales in occidentem, que distinguunt possessiones Kyuuzalka et Matthe predictas et Jaromteleke; et abhinc tendunt ad septemtrionem iuxta quendam viam, ubi sunt due mete, quarum una antiqua, alia nova, et deinde per contiguas metas antiquas et novas semper ab (!) eandem partem septemtrionis perveniunt ad quendam (!) monticulum *berch* dictum, super quo sunt quatuor antique mete et quinta nova, que distinguunt easdem possessiones Kyuwzalka et Jaromteleky, Papos et Pauli vocatas; et abhinc tendunt ad partem orientis per veteres metas et novas vicineas ad quendam viam Omodey dictam, infra quam sunt tres mete, quarum due antique, tertia nova; et deinde procedendo ad eandem partem orientalem per metas antiquas et novas contiguas, que separant easdem possessiones Kyuuzalka et Pauli, et perveniunt ad quondam (!) nemus per idem transeundo ad predictam partem orientis in quoddam stagnum Tekereös potok dictum, et vadunt ad quendam lacum Gemüs dictum et ulterius eundo flectuntur eundem lacum Gyemus

dictum ad partem meridionalem, et abhinc iuxta quendam fluvium predictae possessionis Gyegh progrediendo reflectuntur ad eandem metam principalem ad ipsum pratum Agyagosfeu vocatum, unde inceperant, et sic cursus metarum predictarum terminatur.

Átírta Károly király 1325. augusztus 20-án. DL 70611. – DL 98525. (Károlyi cs. lt.) Eltérő névalak: Gyegh.

Anjou oklt. IX. 204. sz.

40. 1325. július 10. (f. IV. a. Margarete)

Mihály prépost és a jászói konvent előtt megjelentek az egyik részről Zamtho-i Albert fiai: Lukács és Dömötör magukért és János nevű testvérükért (fr.), a másiktól Felnempti-i Miklós fia: György személyesen, és Lukács, valamint Dömötör bevallást tettek. A Miklós fia: György által véletlenül megölt (casualiter interempti) testvérük: András haláláról fogott bírák útján (per arbitrium nobilium virorum) kiegyeztek. György a konvent előtt Margit-nap előtti szerdán (júl. 10.) Mihály (mag.) Fyzer-i várnagy serviense, az említett András, vérdíjaként (pro omicidio) Lukácsnak és Dömötörnek 15 márka garast készpénzben (marcas promptorum grossorum) kifizetett. Ők pedig vállalták, hogy ha Albert mondott fiai, vagy bármely fokú utódai (aliquis proximorum qualitercumque linea consanguineitatis ipsis annexus) Györgyöt vagy utódait ezért perbe hívnák, akkor perbelépés előtt (ante litis ingressum) Györgynek 35 márkát tartoznak fizetni. – *A fogott bírák*: Fon-i Balázs, Jutta fia: János, Uosuar-i György fia Balázs, Chon-i Jakou, Scepes fia: Péter, János Kuzepnempti-i plébános, Fülöp nádor jegyzője (notarius): Mátyás.

Hártyán, hátlapján pecsét nyoma. DL 70610. (fasc. II. fr. 7.)

41. 1325. augusztus 20. (XIII. Kal. Septembris)

Károly király előtt Magiar (dictus) Pál Gyemes-i várnagy, királyi kincstartó (thesaurarius noster) kérte, hogy a király az ország szokásjoga szerint iktattassa be őt a Szatmár megyei Kyuuzalka/Kywwzalka és Beelzalka birtokokba, melyeket ő – mint ahogy ez az általa bemutatott királyi privilégiumból kiderült – Karaz-i Sádor fiaitól: Miklóstól és Lászlótól 70 márkáért megvett. A váradi káptalan 1325. május 24-én kelt, átírt okleveléből (*lásd a 39. sz.*) kitűnt, hogy a bevezetés és a határjárás megtörtént, és így a király ezt megerősíti. – Az új, kettős, autentikus pecséttel megerősítve. – Datum per manus discreti viri magistri Andree prepositi ecclesie Albensis, aule nostre vicecancellarii. – *Méltóságosor*: Bolezlao Strigoniensi locique eiusdem comite perpetuo, fatre Ladizlao Colocensi, aule nostre cancellario, archiepiscopis, Ioanne Nitriensi, Benedicto Chanadiensi, Nicolao Iauriensi, Georgio de Sancto Ireneo, Ladizlao Quinqueecclesiensi, fatre Petro Bozniensi, Iwanka Varadiensi, Andrea Transsilvano, Henrico Vezprimiensi, aule domine regine, consortis nostre charissime cancellario et Chanadino Agriensi episcopis, Philippo palatino, iudice Cumanorum, comite Scepusiensi et de Wywar, Demetrio magistro tavernicorum nostrorum, comite Baciensi et Trinchiniensi, Toma wauoda (!) Transiluano et comite de Zolnok, Mykch bano totius Sclauonie, comite Simigiensi et Supruniensi, Paulo bano de Machou et comite Sirmiensi et de Walko et de Bwdrwgh, Blasio magistro agasonum nostrorum, comite Huntensi et Nitriensi, Dionisio magistro dapiferorum nostrorum, Nicolao comite Psoniensi et Petro comite Zathmariensi.

16. sz.-i egyszerű másolat. DL 70611. (fasc. II. fr. 8.) – 16. sz.-i egyszerű másolat. DL 98525. (Károlyi cs. lt.)

Anjou oklt. IX. 365. sz.

Sándor (Alexo!) országbíró tudtul adja, hogy Magyar (dictus) Pál (mag.) Gyemes-i várnagy a Szatmár megyei Mate, Gyegh és Wczud birtokokat – mint örökösök nélkül elhunytak birtokait – a királytól adományba kapta az ország szokásjoga szerint aképpen, ha nem lenne ellentmondás. Az egri káptalan tanúbizonysága mellett az iktatást elvégezni akaró királyi ember: Mykws fia: Dénes az ellentmondókat: Tamás fiát: Istvánt, Imre fiait: Jánost és Egyedet, valamint Pál mestert Oculi vasárnapja utáni keddre (1324. márc. 20.) megidézte. A jó emlékezetű Lampért országbíró színe előtt Pál mester nevében klerikusa: Imre jelent meg. Mivel Pál, valamint István és Imre fiai között per volt függőben, de Pál mester a hatalmaskodás ügyében a bíróság rendje szerint (iuxta formam iudicariam) a másik fél ellenében tisztázta magát, és az ország szokásjoga szerint a hatalmaskodás előterjesztőit mihelyst perbe lépnek a hatalmaskodás tényéről eskü letételére és bírság fizetésére kötelezik (secundum modum regni consuetudinem potentiarum actionum propositores facta ipsa potentia actionis sacramentali depositione, iudicio soluto, dum in litem agrederent, contribuant), Istvánt és Imre fiait – mivel a bírságot a perbelépés előtt nem fizették meg – kétszeres bírságban marasztalta el, és kötelezte őket arra, hogy okleveleiket mutassák be, a következő terminusként erre György-nap 15. napját (máj. 8.) jelölték ki nekik, ahol nem fizetés miatt a dupla bírság kétszeresét: 12 márkát rótták ki rájuk. Innen az ügyet az erdélyi hadoszlás tizenötödjére (ad quindenas residentiae exercitus regalis in partes habiti Transilvanas) (júl. 1.) halasztották, majd tovább halasztották újév nyolcadára, amikor István és Imre fiai sem személyesen, sem meghatalmazottaik útján nem jelentek meg, az újra kétszereződött bírságot, immáron 48 márkát, sem fizették meg, ezért ennek kétszeresében lettek elmarasztalva. Ekkor az országbíró a váradi káptalannak levelében megparancsolta, hogy adjon tanúbizonyságot Benedek fia: Péter királyi ember mellé, aki Istvánt, Jánost és Egyedet idézze meg bőjtközép 15. napjára (márc. 28.) a bírság kiegyenlítésére és az oklevelek bemutatására; ők a felszólításnak azonban ekkor sem tettek eleget. Az országbíró elrendelte, hogy az említett királyi ember a váradi káptalan tanúbizonysága mellett az összehívott határosok és szomszédosok jelenlétében Mate és Gyngh határait járja meg, amiről a váradi káptalan meg is küldte jelentését. – *Határjárás*: Prima meta incoatur a parte occidentis per quoddam pratum Agagosou vocatum pro meta assignatum et vadit ad partem orientalem ad quandam arborem ilicis iuxta aquam Gyegh vocatam existentis, sub qua sunt duae terre (!) metae, quequidem metae separant inter Alexteluky, que est Ioannis filii Petri filii Abraham de Chahalmonustera et possessione ipsius magistri Pauli Gyegh; deinde tendit ad predictam aquam Gyegh ad eandem partem orientis, ubi cadit ad quoddam pratum magnum, quod distingit prescriptam possessionem Alexandertelekev a septemtrione et possessionem Gyegh antedictam a meridie; et abhinc pervenit ad quandam fluvium nuncupatum Kwczord, qui separat possessionem Gyegh a septemtrione, possessioni vero Kydus Kwczurd a meridie; et deinde per eundem fluvium flectit se ad eandem meridiem et iuxta quandam fluvium Zerpene vocatum bene ad unum iactum est una meta; dehinc vergit ad partem occidentalem^a per quoddam nemus et in fine ipsius nemoris sub quadam arbore ilicis sunt duae metae, quae distingunt possessionem Chahalmonustera a meridie, possessionem vero Mate predictam a septemtrione; et dehinc flectit se ad occidentem, ubi sub quadam arbore ilicis est una meta, et dehinc pergendo ad eandem occidentem circa quoddam nemus est una meta, abhinc transeundo per ipsum nemus ad partem occidentis est una meta, et abhinc ulterius eundo ad eandem occidentem est una meta, dehinc transit quiddam (!) nemus Besseniw vocatum ad partem occidentis, ubi est meta terrea, deinde vadit versus predictum nemus, ubi est una meta et abhinc

pervenit ad plagam septemtrionalem per contiguas metas et vicineas, ubi est una meta terrea, deinde progrediens similiter per contiguas metas ad quandam publicam viam, per quam itur de villa Rodolph ad villam Kwczurd nuncupatam, iuxta quam viam sunt tres metae principales, quae separant easdem Mate, Chahalmonustra et Radolph; et deinde flectunt se ad occidentem et eicit eandem publicam viam, sunt sex metae contiguatae, post hec vero perveniunt ad septemtrionem et deinde flectunt se per contiguas metas et vicineas ad tres metas capitaneas, quae separant inter praedictas possessiones Mate et Radolph ac Zolka vocatas; et dehinc flectunt se ad orientem per contiguas metas, quae distingunt possessiones Mate et Zolka praedictas et sunt eiusdem magistri Pauli, et deinde vadunt iterum ad metam principalem et occidentem ad idem pratum Agyagosou vocatum et sic metae dictarum possessionum Mate et Gyegh terminantur. – Mindezeket a birtokokat a királyi ember haszonvételeivel és tartozékaival Pál mesternek és örökösének iktatta ellentmondás nélkül. Pál mester azonban a királyi jelenlét előtt megjelent Tamás fia: Istvánnal együtt, azzal, hogy békességre jutottak Hunth özvegyének – aviae suae, Ladislai fratris sui et ipsorum filiorum Emerici Hunthwey dicti – hitbére és jegyajándéka és Hunth lányainak – anyjaiknak – leánynegyede visszafizetése ügyében, valamint a Pál mestert királyi adományból – amelyeket mint örökösök nélkül elhunytak birtokát kapta – illető bíróilag visszaszerzett birtokokról. Jakab napjától (júl. 25.) számított 29 napon belül Pál mester Tamás és Imre fiainak és az asszonyoknak 16 márkát fizet teljes kielégítésül (pro plenario satisfactione). István pedig Jakab-nap 15. napjára a váradi káptalan elé állítja nagyanyját (aviam suam): Amsolis-t, testvérét (sor. ut.): Ilywnka-t, atyafiát (fr.): Imre fia Lászlót és három nővérét: Ilonát, Katalint és Anych-ot, akik a pénz kézhezvétele után Pál mestert és rajta keresztül örökösait nyugtatni fogják, Mate és Gyegh birtokot neki hagyják, a rájuk vonatkozó okleveleket átadják. Pál mester az általa bírói úton szintén követelt, királyi adományból őt megillető Vczud birtokot haszonvételeivel és tartozékaival Tamás fiainak és Imrének, valamint az asszonyoknak hagyja örökjogon (iure perpetuo) és visszavonhatatlanul.^b Pál továbbá az összes bírságot – amelyekkel Tamás fiait és Imrét sújtották – kiegyenlítette. A felek a fenti egyezséget önként megerősítették, és erről privilégiumot kértek. – Ezért e privilegiális levelet Pál mester részére függőpecsétjével erősítette meg.

^{a-b} A Perényi lt.-ban található példánynak a jelzett részek közt egy lapja hiányzik, a kiegészítések a DL 98528. alapján történtek.

Átírta Károly király 1327. január 23-án. Pál mester részére kiállított példány, csonka szövegű. DL 70613. – Teljes szövegű: DL 98528. (Károlyi cs. lt.) Eltérő névalakok: Chahalmonustura, Alxander-telwky, Kwczurd, Zerpenye.

Anjou oklt. IX. 378. sz.

43. 1325. szeptember 24. (VIII. Kal. Octobris)

Károly király előtt Dénes fia: Tamás mester egykori beregi ispán bemutatta a király régi pecsétjével megpecsételt, 1320. január 19-én kelt privilégiumát (lásd a 31. sz.) a Szatmár megyei Terebes, Belryuche, Kyuryuche birtokok adományozásáról, és kérte, hogy az adományt és a privilégiumot hagyja jóvá, új autentikus pecsétjének ráfüggesztésével új privilégiumban erősítse meg; melyet a király az oklevél vizsgálata után megtett. – Az új, autentikus, kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus magistri Andre prepositi ecclesie Albensis et aule noster vicecancellarii. – *Méltóságosor*: Bolezlao Strigoniensi et fratre Ladislao Colocensi aule nostre cancellario archiepiscopis, Iohanne Nitriensis, Benedicto Chanadiensis, Nicolao Iauriensis, Georgio Syrmienensis, Ladislao Quinqueecclesiensis, fratre Petro Boznensis, Andrea Transsiluano, Henrico Vesprimiensis, aule domine regine consortis

nostre karissime cancellario et Chanadino Agriensis ecclesiarum episcopis, Philippo palatino, comite Scepusiensi et de Wywar, Demetrio magistro tauarnicorum nostrorum, comite Bachiensi et Trinchiniensi, Alexandro iudice curie nostre, Thoma woywoda Transsiluano et comite de Zonuk, Mykch bano totius Sclauonie, comite Supruniensi, Symigiensi, de Sarus et de Zemlen, Deseu iudice curie domine regine predictae, Paulo bano de Macho, comite Syrmieni et de Wolko, Blasio magistro agasonum nostrorum, Dionisio magistro dapiferorum nostrorum, Nicolao comite Psoniensi. – Arenga.

Hártyán, nagyobbított K kezdőbetűvel, selyemzsinóron függött pecsétje hiányzik. DL 70612. (fasc. II. fr. 9.) – Átírta Lajos király 1360. július 17-én. DL 70640.

Komáromy: TT 1903. 121. – Anjou oklt. IX. 416. sz.

44. 1327. január 23. (X. Kal. Februarii)

Károly király tudtul adja, hogy tőle Magyar (dictus) Pál (mag.) Gyemesi várnagy hűséges szolgálataiért felkérte tulajdonosainak örökösök nélküli halála miatt a Szatmár megyei Mate, Gyegh és Vchwd birtokokat. Mykws fia: Dénes királyi ember az egri káptalan tanúbizonyosága mellett a szomszédosokat és a határosokat összehívta, a birtokok határait meg akarta járni, és az iktatást el akarta végezni, amikor Tamás fia: István, továbbá Imre fiai: János és Egyed ellentmondottak, amiért Sándor országbíró előtt a királyi kúriában per indult, azonban a felek végül kiegyeztek. Az egyezés szerint István, János és Egyed Mate és Gyegh birtokokat átengedték Pál mesternek mint olyan birtokokat, amelyeknek birtokosa örökösök nélkül hunyt el és mint király által adományozottat. A másik részlől Pál a mondott Vczwd birtokot átengedte Istvánnak, atyafiainak (fr.): Lászlónak és Imre fiainak. Pál mester bemutatta az országbíró 1325. augusztus 29-én kelt privilégialisát (lásd a 42. sz.), kérve, hogy a király az abban foglaltakat erősítse meg. Károly király az oklevelet Pál mesternek részben saját és övéi vére hullajtásával szerzett érdemeire való tekintettel átírta és megerősítette. – Az új, kettős, autentikus pecséttel megerősítve. – Datum per manus discreti viri magistri Andrae (!) prepositi ecclesiae Albensis, aulae nostrae vicecancellarii. – *Méltóságsor*: Bolezlao Strigoniensi, fratre Ladizlao Collocensi, aulae nostrae cancellario archiepiscopis, Ioanne Nitriensi, Benedicto Chanadiensi, Nicolao Iauriensi, Georgio de Sancto Ireneo, Ladislao Quinqueecclesiensi, fratre Petro Boznensi, Iwanka Waradiensi, Andrea Transilvano, Laurentio Waciensi, Henrico Vezprimiensi, aulae domine regine consortis nostre karissime cancellario et Chanadino Agriensi episcopis, magnificis viris Philippo palatino, iudice Cumanorum, comite Mykh^a et de Wywar, Demetrio magistro tavernicorum, nostrorum, comite Vaciensi et Ternaviensi,^b Alexo iudice curiae nostrae, Thoma wayuoda Transilvano et comite de Zonok, Myke bano totius Sclauonie et comite Simigiensi et de Sarus, Paulo bano de Machou, comite Sirmiensi, de Walko et de Bodrwgh, Ioanne magistro tavernicorum eiusdem domine regine, Stephano magistro agazonum nostrorum, Dionisio magistro dapiferorum nostrorum, Nicolao comite Psoniensi.

^a Helyesen: Scepusiensi.

^b Helyesen: Bachiensi et Trinchiniensi.

16. sz.-i egyszerű másolat, egy lapja hiányzik, az átírt oklevél így csonka. DL 70613. – Ugyanebből az időből származik egyszerű, teljes szövegű másolata DL 98528. (Károlyi cs. lt.) Eltérő névalak: Wchud. Anjou oklt. XI. 35.

45. 1329. május 19. (XIV. Kal. Iunii)

Károly király előtt megjelent Zeleus-i vendégei képviselőiben Bertalan ugyanide való plébános, királyi káplán, és bemutatta István királynak hercegsége idejében, 1262-ben

kelt privilégiumát (*lásd a 3. sz.*), aminek megerősítését kérte. A király ezt szóról szóra átírta, jóváhagyta az abban foglalt összes pontot (articuli), egyedül a földbér (terrarium) fizetéséről szólón változtatott annyit, hogy minden földdel bíró ház után (de singulis curiis agros habentibus) után évente egy ferto-t tartoznak fizetni földbér címén. A fentebbi artikulushoz még hozzátette, hogy minden évben 21 hordó (tunella) bort tartoznak adni a királynak, vagy annak, akinek a király parancsolja. Továbbá, mivel minden királyi szabad falu vagy város (de ceteris liberis villis sive civitatibus nostris) collecta fizetésére van kötelezve, ezért Zeleus-i vendégei lehetőségük szerint (iuxta i[psorum] facultatem) sem lesznek a collecta alól fölmentve. Vendégei örökös jólétét és háborítatlan nyugalma a főpapok és bárók tanácsából a privilégium védelmével megerősíti. – Az új, autentikus, kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus magistri Endre Albensis ecclesie prepositi aule nostre vicecancellarii. – *Méltóságos*: Strigoniensi sede vacante, fratre Ladizlao archiepiscopo Colocensi, aule nostre cancellario, Benedicto Chanadiensi, Nicolao Iauriensi, Georgio Sirmiensi, fratre Petro Boznensi, Ladizlao Quinqueecclesiensi, Andrea Transsilvano, Henrico Wesprimiensi, Chanadino Agriensi, Ladizlao Zagrabiensi, Mescone Nitriensi et Andrea Varadiensi episcopis, Rodolpho electo Vacienti, Iohanne palatino, Demetrio magistro thauarnicorum nostrorum et comite Trinchiniensi, Thoma woiuoda Transsilvano et comite de Zonuk, Mikch bano totius Sclauonie, Iohanne bano de Machou et comite Sirmiensi, de Wlkou, de Bodrog et de Barana, Paulo iudice curie nostre, Dionisio dapiferorum et Stephano agasonum nostrorum magistris, Nicolao comite Posoniensi. – Arenga.

Hártyán, nagyobbított, díszes kezdőbetűvel, függőpecsét nyomával. DL 70614. (fasc. II. fr. 11.) Anjou oklt. XIII. 258. sz.

46. 1329. október 24. (5. die 22. die Michaelis)

Az egri káptalan Károly király egyezséglevele értelmében – ami az egyik részről Monkrónch-i János fia: László és Simon és Imre fia: Miklós, a másiktól Leukus fia: László közt a Wadaz vagy más néven Mychlosfalwa és Iwanustheleke birtokok közti határok kijelölése ügyében kelt – Gothárd (mag.) aléneklőkanonokot és aljegyzőt küldte ki László, Simon és Miklós részére, Balázs karpapot pedig Leukus fia: László részére. A Mihály napját követő 22. napon (okt. 20.) kiszálltak a birtokokra, és a felek egymás közt sorsot húztak, hogy melyikük jelölje ki az ország szokásjoga szerint hitére a Wadaz és Iwanustheleke közti határokat. A káptalani emberek László, Simon és Miklós ügyvédjével: Sándor fia: Péterrel, Leukus fia: László ügyvédjével: Dömötör fia: Péterrel – akik alkalmas ügyvédvalló oklevéllel jelentek meg – visszatérve, azt jelentették, hogy a felek az említett terminuson megjelentek a birtokokon, a sorshúzás Makronch-i Lászlóra esett, aki szokás szerint hitére László, Simon és Miklós Wadaz, vagy más néven Michlosfalua birtokát a saját Iwanustheleke nevű birtokától elhatárolta. – *Határjárás*: Prima enim meta incipit a parte orientali iuxta metas possessionis Azalow vocate de novo erecta in quodam monte et procedentes ad partem occidentalem, venit ad aliam metam terream similiter de novo erectam; et abhinc modicum reflectendo versus partem meridionalem venit ad duas metas terreas inter duas vineas positas de novo erectas; a quibus versus eandem plagam procedendo cadit in quendam viam inter dictas possessiones Wadaz et Iwanustheleke existentem et per eandem viam versus partem occidentalem procedendo pervenit ad quendam metam antiquam et renovatam in littore cuiusdam fluvii, qui vulgo Zykzopathaka dicitur, positam; et ab eadem meta terrea versus dictam plagam pergendo transit ipsam fluvium et pervenit ad aliam metam terream similiter de novo erectam iuxta magnam viam, que ducit de ipsa villa Wadaz in dictam villam Iwanustheleke; a

qua directe versus dictam plagam occidentalem transsit ad quandam metam terream angularem de novo erectam iuxta fossatum cuiusdam vinee deserte positam; et ab eadem versus partem septemtrionalem reflectendo transsit metas duplicatas in quinque locis ex utraque parte cuiusdam vie, que de villa Wadaz ducit in villam Nomar positas; et a duabus metis ulterius modicum versus partem occidentalem reflectendo cadit in quandam semitam, que de ipsa via exeundo intrat in quandam vineam, in cuius introitu est una meta terrea; de qua ad iactum unius lapidis procedendo venit iterum ad aliam metam terream in medio eiusdem semite positam; et abhinc versus eandem plagam transseundo in exitu ipsius semite iu[n]git similiter unam metam terream, a qua semita terrea versus orientalem plagam reflectendo et per eandem viam transseundo iungit duas metas terreas ex utraque parte ipsius vie iuxta angulum dicte vinee erectas; a quibus directe versus eandem plagam orientalem plagam (!) transseundo venit ad unam metam terream super quodam monticulo, que vulgo *domb* dicitur, positam; et ab eadem versus dictam partem procedendo pervenit usque ad terras arabiles dicte ville Iwanustheleke, ubi est una meta terrea similiter de novo erecta; de qua in fine earundem terrarum arabilium versus plagam septemtrionalem regirando transsit et per[venit] iterum ad unam metam terream de novo erectam; a qua directe versus ipsam partem transseundo iungit metas terre Ar[ch]a alio nomine Leurenchfelde vocata (!), ubi mete dictas possessiones separantes terminantur. – Továbbá a fent említett földekkel érintkező Wyzwelgh nevű földdarabot, amely fölött a felek közt szintén vita volt, a felek akaratóból Mokronch-i László (mag.) – kire sorshúzás útján ennek megosztása is jutott – úgy osztotta meg, hogy a keleti, ti. Ianustheleke felőli rész Simoné, Lászlóé és Miklósé, a nyugati, ti. Obud föld felőli rész Leukus fia: Lászlóé lett. – *Határjárás*: Primo egreditur a metis terre Dydych, in quadam valle a parte septemtrionali ab una meta terrea de novo erecta et eundo versus meridiem ascendit super unum monticulum, in cuius latere est una meta terrea, de qua adhuc contra eandem partem venit ad duas metas terreas iuxta dictam viam, que in dictam villam Nomar ducit, similiter de novo erectas, de quibus versus occidentem reflectendo transsit quasdam metas terreas a parte inferiori dicte vie, iungit dictam terram [Obu]d, ubi est una meta terrea et ibi terminantur. – Az oklevelet későbbi be-mutatásakor privilegiális formában is megerősítik.

Átírta az egri káptalan 1406. május 13-án, amit Rozgonyi Simon országbíró 1413. február 19-én írt át. DL 70801. > Egri káptalan 1489. június 20-án. DL 1581. Eltérő névalakok ez utóbbiban: Lewkws, Micholofalwa, Mokronch-i, Archa alio nomine Lemenfewlde, Obwd.

47. 1331. augusztus 27. (oct. regis Stephani)

A szepesi káptalan előtt megjelent személyesen Nempti-i István leánya: Sebe asszony fiával: Istvánnal és hajadon leányával: Floris-sal, és testvére (fr. ut.): István fia: István jelenlétében bevallást tett. Testvére, szükségében, a Felnemeti birtokon levő három teljés telkét rokonának, Felnempti-i Miklós fiának: György ispánnak zálogba adta. Ebbe Sebe asszony gyermekeivel más káptalan vagy konvent előtt beleegyezett, most pedig hozzájárul ahhoz, hogy testvére másik birtokából: Kezpenempti-ből adja ki nekik az atya és nagy-
atya birtokaiból nekik jogosan járó leánynegyed.

Hártyaszelet, hátlapján pecsét nyoma. DL 70615. (fasc. II. fr. 12.)

48. 1333. március 19. (10. die medie quadragesime) Wysagrad

Pál országbíró előtt megjelent böjtközép napján (március 10.) előző levele értelmében Kezthwr-i (!) János fiai: Fülöp és Jakab képviselőiben Fekete (niger) Egyed a váradi kápta-

lan ügyvédvalló levelével. Wylak-i Mykou fiának: Miklósnak fiai: István és Felicián, a Zumurduk folyó melléki (de iuxta fluvium Zumurduk) Chepanus fiának: Jánosnak fia: János, valamint az ugyanoda való Leukus ellenében előadta, hogy Jakab és Fülöp öröklött birtokuknak, Kerezthwr-nak határait a szomszéd birtokoktól el akarták határolni, és meg akarták újítani egy királyi emberrel a leleszi konvent tanúbizonysága mellett, amikor az [alperesek] szervisei ennek ellentmondtak, ezért Jakab és Fülöp tudni akarja az eltiltás okát. Fülöp és Felicián személyesen, János fia: János és Leukus képviselőjében Cheh (dictus) Péter a váradhegyfoki konvent ügyvédvalló levelével megjelenvén, azt válaszolták, hogy ha Fülöp és Jakab az igaz határokat járják meg, akkor ők nem élnek ellentmondással, de ők a határok megújítása során valami részt el akartak foglalni, ezért mondtak ellent. Ha az jogszerű, akkor örökös birtokaik felől, ahol azok Kerezthwr-ral összeérnek, egy kijelölendő időpontban készek a határok kijelölésére. Az országbíró a bírói székén jelen levő bárókkal és nemességekkel úgy ítélte, hogy az alperesek Bolugh (dictus) János fia: János vagy Bagach-i Miklós királyi ember jelenlétében a váradhegyfoki konvent bizonysága mellett az elkövetkező György-nap nyolcadán Kerezthwr felől öröklött birtokaik határát a határosok és szomszédok jelenlétében az ország szokása szerint jelöljék ki, mint ahogy ezt magukra vállalták. Ha a felek valamely birtokdarabon nem értenének egyet, akkor a vitás darabot a királyi ember a határosokkal és szomszédokkal királyi mértékben (regali mensura mensurare) Istent szem előtt tartva és az ország szokásai szerint becsülje meg. Jelentést a végrehajtás nyolcadik napjára tegyenek.

Hártyán, az országbíró zárópecsétjének darabkái és két másik zárópecsét nyoma. DL 70616. (fasc. I. fr. 17.) Hátlapján, keresztben írva: ad quindenas residentie.

Anjou oklt. XVII. 131. sz.

49. 1333. április 18. (dom. a. Georgii)

Pál prépost és a jászói konvent előtt személyesen megjelent az egyik részről Fony-i Miklós fia: Balázs mester magáért és testvéréért (fr.): Zonk (dictus) Jánosért, a másikról Scempse-i Ferenc fia: Tamás mester, és előadták, hogy Balázs és János által Tamás mester ellen az országbíró előtt György-nap előtti pénteken (ápr. 23.) Wyfalu birtok ügyében indítandó perben fogott bírák közbejöttével kiegyeztek. Tamás mester Wyfolu-t átengedi Balázsnak és Jánosnak örök birtoklásul. Minden oklevelet – bármely káptalané vagy konventé is legyen, különösen az egri és a szepesi (Scempsiensis) káptalané – átadja, ha ilyenek még maradnának nála, és ezt a birtokot illetik, érvényüket veszítik. Balázs és János pedig Wyfolu és Scempse birtokok ügyében a mondott időpontig az általuk vagy István királyi ügyvéd által indítandó perben saját fáradságukkal és költségükön tartoznak Tamást megvédeni. Ezeknek a birtokoknak az ügyében a mostanáig kelt összes bírói és vizsgáló leveleket érvénytelenítik. Ha Balázs és János a mondott napon a pert Tamás ellen nem szüntetnék meg, úgy 32 márkát tartoznak neki fizetni a bírói rész nélkül (absque strepitu iudicii).

Hártyán, hátlapján pecsét nyoma. DL 70617. (fasc. II. fr. 14.)

Anjou oklt. XVII. 185. sz.

50. 1335. november 19. (12. die oct. omnium sanctorum) Wyssegrad

Pál országbíró ítéletlevele. Ugrinus fia: Pongrác mester Mokrunch-i János fiát: Simon mestert a királyi jelenlét elé idéztette. Az ügy több halasztás után az elmúlt böjtközép (márc. 22.) nyolcadára került, amikor a felperes ügyvédje: Jakab fia: Domonkos országbírói ügyvédvalló oklevéllel előállván, előadta, hogy védenca az Újvár (Wyuar) megyei Zeuleus és

Pany nevű birtokainak ősi határait Simon Mokrunch nevű szomszédos birtokától az ország szokásai szerint Simon által megjelölni kérte (regni consuetudine exigente ... postulare sibi assignari seu extradari). Az alperes nádori ügyvédvalló oklevéllel megjelenő ügyvédje: Márk fia: Pál azt válaszolta, hogy Simon szerint az igaz és régi határokkal ki van jelölve. Az országbíró azt a bírói parancsot adta (commiserimus iudicando), hogy Simon vagy ügyvédje a mondott határt nevezze meg (extradare seu assignare) Peryn-i István vagy Detre fia: György – kik Pongrác részére lettek kijelölve – Kemey-i Miklós vagy Sceput fia: László – kik Simon részére lettek kijelölve – királyi emberek jelenlétében az egri káptalan tanúbizonysága mellett az elkövetkezendő pünkösdi nyolcadán (jún. 11.), ahol – ha szükséges – új határokat is emeljenek, ha valamely földdarabon pedig nem értenének egyet, úgy ezt jelöljék meg, és királyi mértékben (regali mensura mensurando) becsüljék meg, erről a káptalan oklevelében a nyolcadik napon tegyenek jelentést. A kibékülés reményében az ügyet Kiszasszony-nap nyolcadára halasztották. Ezen a terminuson a két fél személyesen megjelenvén, bemutatta a káptalan oklevelét. Eszerint Detre fia: György és Sceput fia: László az egri káptalan két klerikusa: István és Jakab tanúbizonysága mellett a mondott terminuson kiszálltak Zeuleus, Pany és Makrunch birtokokra a határosok és szomszédosok jelenlétében – kiket a felek kértek fel –, hogy Simon mester útmutatása szerint birtokának határát megjárják. – *A határjelek Simon előadása szerint:* Primo processissent plaga meridionali et venissent ad unum locum, ubi quidam modicus monticulus aparuisset, ita quod eminentia eiusdem a superficie terre satis in modico apparuisset, cuius cacumen per manus humanas fuisset, ut ipsi considerari potuissent destructa similiter in modica parte, quam dictus magister Symon primam metam suam dictas possessiones Zeuleus et Pany a prefata possessione sua Mokrunch separantem fore asseruisset; et deinde versus plagam septemtrionalem procedentes venissent ad unam vallem, ubi in quibusdam rubetis idem Symon ostendisset alium parvum monticulum, in quo locus formice (!) aparuisset, quem sepedictus Symon suam metam esse asseruisset; a qua versus eandem plagam euntes venissent ad aliam partem eiusdem vallis, ubi invenissent iuxta quendam fonticulum unum fossatum, ita quod ipsum fossatum destruxissent et lapides ac quasdam spurcicias ferri de eodem eiecissent, quem similiter suam metam et per manus hominis destructam fore asseruisset Symon supradictus; de qua adhuc directe versus ipsam plagam transeuntes ascendissent ad quoddam *berch* et in quadam via, que de Scepsi in civitatem Cassa duceret, transeuntes venissent ad unum locum, in quo esset una arbor piri silvestris, quam in superficie terre excidissent et in ipsius trunco unum virgultum crevisset, quam dictus magister Symon suam metam arboream affirmasset; deinde in eodem *berch* euntes venissent ad alium locum, ubi iuxta aliam magnam viam ad villam Jazou ducentem similiter aliam arborem piri invenissent, quam idem magister Symon suam asseruisset fore metam; a qua in eodem *berch* ad eandem plagam descendentes in valle quadam unam arborem querci furcatam invenissent, quam [ide]m magister Symon suam metam asseruisset; et in eadem valle versus sepedictam plagam transissent (!) et venissent ad quandam arborem tylic iuxta quendam fluvium existentem, cuius duos ramos decidissent, tertius ramus, qui integer esset, penderet ad eundem fluvium, quam prelibatus magister Symon suam metam finalem [dicta]s possessiones separantem esse affirmasset. Simon az általa mutatott hét határjelet meg akarta újítani, Pongrác ügyvédje és atyafia (fr.): Dömötör azonban kijelentette, hogy azok nem igaz határok, hanem ezek mind Pongrác birtokainak határain belül fekszenek. – *Dömötör így adta elő a határokat:* Primo ab eadem plag[a meridionali] ad partem occidentalem procedentes venissent ad unam vallem, in qua fuisset et est quedam parva aparentia monticuli, in quo in duobus locis essent quedam virgulta, quos (!) dictus Demetrius pro certis et veris metis dictas possessiones separantibus asseruisset; a qua versus ipsam

plagam de eadem valle ad quoddam *berch* ascen]dentes in eodem *berch* similiter duas parvas eminentias monticuli prioribus similes vidissent, quas Demetrius similiter metas eiusdem fratris sui asseruisset; et deinde transeuntes iterato ad unam apparentiam monticuli ac ulterius euntes ad aliam aparentiam, a qua transeuntes venissent ad quendam locum, ubi in quadam valle iuxta [villam] Scepsy satis magnum monticulum invenissent, quem ambe partes pro meta fore asseruissent. – Ez utóbbit Dömötör utolsó és végső határnak jelölte ki, Simon azonban azt állította, hogy ezek nem Pongrácei, hanem az övé, és ezek Mokrunch-ot választják el Scepsy-től és [- -]-től. Mivel a felek nem értettek egyet, a vitás földet az ország szokása szerint 18 királyi ekealjra becsülték, amely területről Simon azt állította, hogy az ő örökös birtoka és örökös Mokrunch birtokához tartozik. Pongrác mester ezzel szemben azt mondta, hogy a felbecsült terület Zeuleus és Pany nevű birtokaihoz királyi adományból tartozik, azt azonban nem tagadta, hogy Mokrunch Simon és nemzetsége (generatio) öröklött birtoka lenne. A törvényszéken részt vevő bárók és nemesek tanácsa, az ország szokása szerint arról, hogy a vitás föld a vitás földterület ügyében Mokrunch-i Simon részére annyi nemessel együtt leteendő esküt ítéljenek, amekkorára a birtokot becsülték. (Ex hocque baronum et nobilium regni iudiciario pro tribunali consedentium assensus ac regni consuetudo ab antiquo usitata ac officium equitatis iuramentum in facto dicte particule terre litigiose cum tot personis nobilium, ut estimatio eiusdem se extenderet, ipsi magistro Symoni de Mokrunch adiudicare adoptabat.) Az országbíró ezt megerősítve úgy ítélte, hogy Simon 54 nemessel – kik közül három a közvetlen szomszédok és határosok közül (ex propinquieribus vicinis et commetaneis) kerüljön ki – az eljövendő Gál-nap nyolcadán (okt. 23.) a vitás földön Detre fia György és Scepus fia: László vagy Wosuar-i Pousa vagy Elek fia: Miklós királyi emberek jelenlétében az egi káptalan klerikusai: Jakab és István vagy más tanúbizonysága mellett tegye le az esküt az ország szokása szerint arról, hogy a vitás föld az ő Mokrunch nevű örökös birtokához tartozik. Ha az esküt letették, akkor a peres földet csatolják Mokrunch-hoz, ha nem Zeulus-hoz és Pany-hoz, mindezekről pedig a káptalan mindenszentek nyolcadára (nov. 8.) tegyen jelentést. Ekkor a két fél személyesen előállván bemutatta az egi káptalan levélét, miszerint Simon az előírt 54 nemes eskütársával, köztük Zydluche-i Kanay fia: Domonkossal meg Bálint fia: Jánossal és Rechythe-i Cordus (dictus) Miklós fia: Istvánnal – közvetlen határosaival és szomszédaival – az esküt letette. Ugyanekkor Wosuar-i Pousa is pán királyi ember Balázs káptalani ember tanúbizonysága mellett a peres földet Mokrunch-hoz csatolta öröklött jogon. Ugrinus fia nem jött el, a saját részére nem gondoskodott a királyi embernek a káptalani ember mellé történő kiszállításáról, hogy az esküt meghallgassa vagy megnézzze, a birtok visszaadásán sem vett részt. – *A határjárás:* Prima meta incipit a parte meridionali in quodam rubeto, ubi est una meta terrea per eosdem renovata, a qua versus sepeptrionalem procedendo venit ad quendam modicum monticulum, ubi est una meta terrea similiter renovata, de qua versus eandem plagam directe transeundo iungit similiter unam metam terream in quadam valle iuxta quendam monticulum formicarum modo simili per eosdem erectam, et abhinc versus eandem plagam transeundo venit ad aliam partem eiusdem vallis, ubi iuxta quendam fonticulum est similiter una meta terrea, in qua lapides et spurcitie ferri apparerent, ubi similiter novam metam erexissent, unde ad eandem plagam currendo ascendit ad quoddam *berch* et in quadam via, que de civitate Scepusii in civitatem Cassa ducit, transeundo venit ad unum locum, in quo est una arbor piri silvestris, quam in superficie terre excidissent, et in ipsius trunco unum virgultum crevissent, ubi est una meta terrea, deinde in eodem *berch* versus sepepredictam plagam eundo venit ad alium locum, ubi iuxta aliam viam magnam ad villam Jazou ducentem iungit reliquam arborem piri meta terrea circumfusam, a qua ad prefatam plagam currendo in

eodem *berch* descendit ad quendam vallem et iungit quendam arborem ilicis furcatam, sub qua est una meta terrea renovata et abinde in eadem valle versus preallegatam plagam transeundo venit ad quendam arborem tylicie iuxta quendam fluvium existentem, cuius duos ramos excidissent, tertius vero ramus, qui integer esset ad eundem fluvium penderet, sub qua ipsi similiter unam metam terream erexissent, et ibi terminatur. – Mivel Simon mester az esküt letette, és mivel az országbíró által háromszor felszólított (ternario numero requisitus) Pongrácz mester jelezte, hogy ő ellene lesz (se obiecturum fore indicabat), ezért az országbíró a bíróságán vele együtt üléselő bárókkal és nemesekkel a peres földet a mondott határok közt Mokrunch-hoz csatolandónak és Simonnak ítélte, Pongrácz mesternek és örököseinek pedig örök hallgatást parancsolt, továbbá a jogtalan visszafoglalásért (pro indebite recaptatione) a földterület becsüjében, azaz 54 márkában marasztalta el. – Privilegiális oklevelét Simon mester részére függőpecsétjével erősítette meg.

Átírta az egri káptalan 1339. október 13-án. DL 70620.

Anjou okl. XIX. 710. sz.

51. 1336. február 20. (f. III. p. Invocavit) Wyssegrad

Károly király az egri káptalanhoz. Felesége privilegiálisából meggyőződött arról, hogy Dorouch és Halasfeld földek – amelyek a királyi halászkodé voltak – Zeleus királyi városhoz (civitas) tartoznak. A káptalan küldje ki emberét tanúbizonyságul, jelenlétében Byk-i Pál a királyi aulából ez ügyben kiküldött királyi ember a két földön a határosokat és szomszédosokat hívja össze, a régi határokat járja meg, ha szükséges újakat emeltessen, a földeket csatolja Zeleus-hoz, ha valaki ezeket a saját jogaihoz tartozónak mondaná, alkalmas időpontban oklevelelt erről mutassa be a király elé, a határjárásról tegyen jelentést.

Átírta az egri káptalan 1336. április 7-én, amit Károly király 1342. május 26-án írt át. DL 70622.

52. 1336. március 10. (in Letare)

Az egri káptalan tudtul adja, hogy Pál országbíró bírói határozat (iudicarie deliberationis) formájában kelt egyezséglevele értelemében kiküldte aljegyzőjét (subnotarius): Miklós mestert, klerikust, akinek jelenlétében Gerolth fia: Miklós királyi ember kiszállt Reminescere vasárnap utáni csütörtökön (febr. 29.) Dubus, Orozpali, Leta és Varasdubus birtokokra és más tartozékaikra – amelyeket az országbírói oklevélben névszerint nem soroltak fel –, ahol a felperes: Vyfolu-i Moyus fia: Mihály, az alperesek: Petri-i Gergely fia: Lőrinc és Ders fia: László mester szerviense és ügyvédje: Pál megjelentek a határosok és szomszédosok jelenlétében, hogy ezek határait megjárja és a birtokokat, tartozékaikat a rajtuk levő egyházak patronátusi jogával együtt két részre ossza, ami ellentmondás nélkül megtörtént. – *A Dubus-t két részre osztó határ:* Prima enim meta incipit a plaga orientali iuxta quendam silvam a quadam arbore ulmi vulgo *scilfa* vocate, sub qua est una meta terrea per ipsos erecta, a qua ad plagam occidentalem procedendo per terras arabiles iungit similiter unam metam terream; de qua adhuc per easdem terras arabiles iungit similiter unam metam terream, ex qua versus eandem plagam currendo iungit similiter unam metam terream similiter per ipsos erectam, de qua adhuc ad eandem plagam currendo venit similiter ad unam metam terream, et abhinc versus dictam villam Dubus currendo pervenit prope ipsam villam et retro ortum ipsius ville iungit similiter unam metam terream, de qua, in eodem orto, ad eandem plagam venit ad unam arborem ilicis meta terrea circumfusam, a qua per medium eiusdem ville transeundo venit ad unam statuum *haranglab* vocatam similiter terrea meta circumfusam, deinde similiter adhuc ad

eandem plagam occidentalem per arbores fructiferas directe currendo venit ad unam arborem piri, sub qua est similiter una meta terrea per ipsos erecta, ex qua per easdem arbores venit ad quandam arborem nucis in latere cuiusdam monticuli existentem similiter meta terrea circumfusam, de qua ad ecclesiam Sancti Martini confessoris in eadem possessione Dubus fundatam currendo et per cimiterium eiusdem directe adhuc ad eandem plagam currendo iungit similiter unam metam, in quodam monticulo per ipsos erectam, ex qua per quasdam terras arabiles currendo salit quandam viam, qua itur de ipsa villa Dubus in villam Moda, et in bifurcatione eiusdem est similiter una meta terrea per ipsos erecta, et abhinc per eandem plagam pergendo venit ad latus cuiusdam silve magne ad unam arborem ilicis, sub qua est una meta terrea, quam silvam intrando pervenit ad aliam arborem ilicis signo crucis signatam, sub qua est similiter una meta terrea, de qua adhuc ad eandem plagam venit similiter ad unam arborem, sub qua est una meta terrea, ex qua per eandem silvam eundo venit ad quoddam monticulum vulgo *dumb* vocatum ad unam arborem ilicis cruce signo signatam, sub qua est una meta terrea, abhinc versus plagam septemtrionalem regirando venit ad duas arbores ilicum, sub quibus sunt due mete terre (!), quarum una separat a possessione Iohannis Magni filii Petri Parazna vocate, reliqua vero a predicta possessione Dubus et quadam predicta particula terre Turusteluk vocate, et ibi terminantur. – Az északi fél rész Varasdubus és Turustelek földekkel és más haszonvételekkel Mihálynak és örököseinek, a déli Orozpali birtokkal és más haszonvételekkel Lőrincnek és Lászlónak jutott. – *A Leta birtokot két részre osztó határ*: Prima meta incipit a plaga meridionali super quoddam monticulum vulgo Rauazlywk vocato, ubi sunt due mete terre (!), quarum una separat a possessionibus Gelse et Zalnad, iuxta quas unam novam metam erexissent, et abhinc ad plagam septemtrionalem directe currendo venit ad unam arborem ilicis, sub qua est una meta terrea similiter per ipsos erecta, de qua ad eandem plagam venit ad unum monticulum Korumzery vocatum, ubi est una meta terrea, ex qua ad eandem plagam venit ad unam arborem ilicis meta terrea circumfusam, de qua similiter ad aliam arborem ilicis, sub qua est similiter una meta terrea, et abhinc ad eandem plagam septemtrionalem modo premissa ad unam arborem ilicis, sub qua est una meta terrea, ex qua exeundo ipsam silvam currendo recto tramite venit ad unam metam terream, de qua ad dictam plagam per terras arabiles iungit similiter unam metam terream, et abinde similiter ad eandem plagam procedendo iungit unam metam terream, a qua adhuc ad dictam plagam septemtrionalem iungit unam metam terream, de qua ad ecclesiam Sancti Iohannis apostoli et evangeliste in ipsa possessione Letha constructa (!) directe per continuas metas pergendo per medium ipsius ville, abhinc currendo per quandam viam venit ad unam metam terream, et abhinc ad sepedictam plagam directe procedendo venit ad unam metam terream, a qua per ipsam viam currendo directe venit similiter ad unam metam terream, ex qua adhuc ad prelibatam plagam vergendo iungit similiter unam metam terream, et abhinc ad prefatam plagam currendo venit ad unam metam terream, a qua versus sepedictam plagam currendo iungit similiter aliam metam terream, et exinde venit ad duas metas terreas, quarum una separat a possessione Erdeud et reliqua a possessione Leta prenotata, et ibi terminantur. – A birtok nyugati része Mihálynak, a keleti Lőrincnek és Lászlónak jutott. A királyi és a káptalani ember elmondta, hogy Lőrinc és László az Üdvözítő monostor (monasterium Sancti Salvatoris) patronátusa nekik járó egyharmad részét haszonvételeikkel, különösen a monostor Bezerch birtokának déli részén fekvő telekhelyekkel (locis sessionalibus) együtt Mihálynak ezen a napon örök birtoklásul hagyták. A közönségesen Felweyz, Korumhere, Bezerc és Karkorumere nevű halászhelyeket (clausuras piscinum) más halászhelyekkel és rekeszekkel, valamint a Longh nevű nagy szigettel a Szamos (Zamus) folyón és mellett, valamint más folyóvizeken, továbbá

ezek a folyókon levő malomhelyekkel együtt közös birtoklásra hagyták maguknak és örökösüknek. A királyi és káptalani ember előadta még, hogy Ders fiát: Lászlót, aki betegágyban volt, megkérdezték, hogy az osztályt jóváhagyja-e, mire László azt felelte, hogy a maga részéről semmiben nem mond ellent, és megerősíti azt.

Hártyán, hátlapján zárópecsét nyoma. DL 70618. (fasc. II. fr. 16.) – Ezt átírta Mátyás király 1482. február 19-én, ami egyszerű másolatban maradt fenn. DL 2994.

Anjou oklt. XX. 106. sz.

53. 1336. április 4. (f. V. p. passce) in Alto Castro

Pál országbíró az egi káptalanhoz. Bwbek (dictus) Domonkos fiai: István, György, Domonkos és Miklós, Detre fia: Benedek fiai: Miklós, László, Péter és János, a nevezett Benedek fia: Miklós fia: Jakab a Borsod megyei Vamus nevű birtokukat, valamint Pawlfalwa és Pathteley birtokrészüket haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Swmktw és Rwsusna birtokokért cserébe Chelen fia: Sándor ispánnak és fiainak: Jánosnak, Miklós főespresnek és Jakabnak adták az országbíró egy privilegiálásában leírt feltételek mellett, amelyek birtokába Sándor ispán és fiai kérték magukat beiktatni. A káptalan küldje ki emberét húsvét tizenödét követő csütörtökre (ápr. 19.) az ügyben elvégzendő iktatásra és határjárásra, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Királyi ember*: Zakalws (dictus) István.

Átírta az egi káptalan 1336. április 25-én > Garai Miklós nádor 1409. augusztus 25-én. DL 70771.

54. 1336. április 7. (oct. pasce)

Az egi káptalan jelenti Károly királyhoz. A királynak 1336. február 20-án, a gyűrűs pecsét alatt kelt parancsára (*lásd a 51. sz.*) Balázs karpapot küldte ki Byky-i Pál az aulából ez ügyben kiküldött királyi ember mellé. Ő Letare vasárnap utáni hétfőn (márc. 11.) és az azt követő két napon kiszállt Darouch és Halazfelde birtokokra, az összehívott határosok és szomszédosok jelenlétében határaikat megjárta, és Zeleus királyi városhoz csatolta, minden állapotú embert felszólított, hogyha e földekhez joga van, mutassa be privilegiálásait a királynak. – *Határjárás*: Prima enim meta incipit a plaga meridionali in portu aque Tyzawyze vocate, ubi est una meta terrea, que separat terras a villa Ordou, abhinc procedendo ad regionem septemtrionalem iungit unam viam, que ducit de Fanchuka in dictam civitatem vestram Zeleus, iuxta quam est similiter una meta terrea, ubi ipsam viam transeundo ad plagam orientalem cadit ad quendam fluvium Zumurdukwyze vocatum, et ipsum fluvium ad eandem plagam transeundo in portu eiusdem fluvii est similiter una meta terrea, abhinc procedendo versus sepedictam plagam orientalem iungit quendam publicam stratam, qua itur de prefata villa Ordou versus memoratam civitatem vestram Zeleus nominatam, in extremitate cuius est similiter una meta terrea, et in eadem strata currendo ac vergendo ad plagam septemtrionalem et prope annotatam villam Ordou de ipsa exeundo ac regirando ad memoratam plagam orientalem iungit similiter unam metam terream, inde currendo ad eandem plagam venit ad quendam locum paludosum vulgo Egerforrasa vocatum, abhinc in quadam silva ad eandem plagam satis per magnum spatium currendo iungit quendam silvam Kuchenegre vocatam, que separat prefatas terras Ordou et Halazfelde a possessione nobilium Feketewpatak vocata, circa quam silvam cadit in quendam fluvium Werbeuchpataka vocatum, in portu cuius est una arbor ilicis pro meta assignata, sub quaquidem arbore similiter una meta terrea, abhinc reflectendo ad plagam

occidentem iungit quandam terram Chakanzegh vocatam, ubi sub quodam rubo tyleo vulgo *hasbukur* vocato est una meta terrea, inde procedendo cadit in quendam fluvium Zaluawyze nominatum et ipsum fluvium transeundo in portu ipsius est similiter una meta terrea, inde vergendo ad plagam meridionalem iungit quandam terram paludosam Ilonukromlasa vocitatum, ubi etiam est una meta terrea, adhuc ad eandem plagam currendo per magnum spatium descendit in quendam vallem, in qua valle per exiguum spatium descendendo in capite eiusdem vallis iungit duas metas terreas, quarum una separat ad prefatam civitatem vestram Zeuleus vocatam, altera vero distinguit a possessione magistri Elleus, abhinc vergendo ad plagam aquilonalem venit ad quendam magnam arborem ilicis, sub quaquidem arbore sunt due mete terree, inde ad eandem plagam currendo ascendit ad unum montem, in vertice eiusdem per largum spatium currendo iungit unam metam terream, et de ipso monte ad eandem plagam meridionalem descendendo iungit quandam publicam stratam, qua itur de prefata civitate vestra Zeleus ad silvam, et ipsam viam directe transeundo venit ad duas metas terreas, a quibus ad eandem plagam aquilonalem procedendo ascendit ad quoddam *berch* et in ipso *berch* versus eandem plagam currendo descendit ad quendam fluvium Beberkewyze vocitatum, et ipso fluvio ascendendo satis per largum spatium iungit quendam alium fluvium Pužuichawyze nominatum, et ipso in fluvio Pužuichawyze ascendendo per magnum spatium cadit iterum in quendam alium fluvium Borsuawyze vocitatum, et in eodem fluvio Burzua ascendendo iungit quoddam destructum castrum Boranka vocatum, quodquidem castrum in portu eiusdem fluvii constructum esse videbatur, adhuc in eodem fluvio per largum spatium ascendendo iungit iterum quendam fluvium Izawyze vocitatum, et in ipso fluvio Iza descendendo per magnum spatium cadit in fluvium Tyzawyze nominatum et in eodem fluvio Tyza descendendo satis per largum spatium venit iterato ad priorem metam, unde inceperat, et ibi terminantur.

Átírta Károly király 1342. május 26-án. DL 70622.

55. 1336. április 25. (f. V. p. Georgii)

Az egri káptalan Károly királynak. Pál országbíró 1336. április 4-én kelt levelére (*lásd az 53. sz.*) Mihály (mag.) kanonokot, dékánt küldték ki Zakalws (dictus) István királyi ember mellé tanúbizonysággul. Ő azt jelentette, hogy húsvét tizenötödét követő csütörtökön (ápr. 19.) kiszálltak Wamus birtokra, Pawlfalwa, valamint Pathtelege birtokrészekre és tartozékaikra, az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében megjárták a régi határokat, ahol szükséges volt, új határjeleket emeltetett. A birtokokat Miklós ispánnak és fiainak iktatták örökös birtoklásra ellentmondás nélkül. A káptalani ember is megerősítette a királyi ember állítását. – *Határjárás*: Prima enim meta incipit a plaga orientali iuxta metas possessionum Zykwow et Bwska vocatarum, que nostra possessio esse dinoscitur, prope foveas vinearum dicte possessionis Zykwow, ubi sunt tres mete terree dictis possessionibus Zykwow, Bwska et Vamus separantes, a quibus versus plagam meridionalem procedendo intrat quandam viam antiquam et in eadem via versus plagam occidentalem modicum regirando et per continuas metas iuxta viam eandem erectas transeundo intrat in quendam vallem vulgo Nozdawelge vocatam ad prefatam possessionem nostram Bwska spectantem, et in eadem valle versus dictam plagam occidentalem satis per largum spatium currendo intrat in stertinium Sayowyze vocatum, in quo loco iungit metas possessionis Besenew vocate, et in eodem fluvio Sayow supra versus plagam septemtrionalem currendo iungit metas possessionis Senye nuncupate, ita tamen, quod tamdiu donec cursus prescriptarum metarum dicte possessionis Vamus metas ipsius possessionis Senye attingit,

directa medietas ipsius fluvii Sayow a plaga orientali ad eandem possessionem Vamus ac particularum possessionum ad eandem spectantium, alia vero recta dimidietas ipsius fluvii a parte occidentali ad possessiones Besenew, Kelechen et Kerezthwr vocatas pertinere dinoscitur, et iuxta metas ipsius possessionis Senye versus dictam plagam orientalem ad duos rubos salicum exeundo regirat modicum versus plagam septentrionalem, et iungit duas metas terreas iuxta quandam publicam stratam sub quodam *berch* existentes, et ab hiis versus eandem plagam septentrionalem transseundo iungit tres metas terreas supra eodem *berch* erectas, de quibus adhuc ad eandem plagam per eundem *berch* currendo iungit similiter tres metas terreas prope vineas eiusdem ville Senye existentes, a quibus similiter ad eandem plagam currendo venit circa quoddam nemus vulgo *erezthwen* vocatum, de cuius angulo versus prefatam plagam regirando et per largum spatium currendo venit ad quoddam *berch* superius quandam vallem Pathwelge adiacens, et in eodem *berch* modicum transseundo intrat in quandam viam in eodem *berch* existentem, in quaquidem via per continuas metas versus eandem plagam orientalem currendo iungit tres metas terreas dictas possessiones Senye, Pathteke et Abwd abinvicem separantes, et ab hiis in eodem *berch* ad prefatam plagam orientalem currendo venit ad duas metas terreas, de quibus in eadem ad hoc ad eandem plagam currendo venit ad duas metas terreas intrat similiter in quandam viam, et in eadem transseundo ascendit in quoddam aliud *berch* et iungit quandam publicam stratam, in qua versus plagam meridionalem infra per continuas metas currendo, et de eadem in quandam aliam viam antiquam versus dictam plagam meridionalem exeundo currit in eadem et ascendit ad quoddam *berch*, in cuius latere sub arbore ilicis est una meta terrea, alia vero est in vertice eiusdem *berch*, de qua in quodam alio *berch* minori versus plagam eandem directe infra descendendo iungit quandam magnam viam, que de ipsa villa Vamus ducit in villam Zykzow, iuxta quam sunt quatuor metes terreae, quamquidem viam transseundo et in quodam *berch* iuxta fossatas vinearum possessionis Zykzow in quodam metado seu semita per continuas metas currendo iungit iterato primas tres metas, unde inceperat et ibi terminator (!).

Átírta Pál országbíró 1336. november 18-án, amit Garai Miklós nádor 1409. augusztus 25-én írt át. DL 70711.

56. 1336. november 18. (oct. Martini) Wysegrad

Pál országbíró tudtul adja, hogy midőn az ország báróival és nemeseivel Márton-nap nyolcadán törvényszékén ülésezett, a pereskedők közül előállt Chelen fiának: Sándornak fia: János (nob. mag.), és kérte az egri káptalan 1336. április 25-én kelt oklevelének (*lásd az 55.sz.*) privilegiális levéllel való megerősítését, amit meg is tett.

Átírta Garai Miklós nádor 1409. augusztus 25-én. DL 70771.

57. 1337. január 4. (sab. a. epiph.)

A szepesi káptalan előtt megjelent az egyik részről a Thekele nemzetségből Márton fia: Chana comes, fiaival: Mihállyal, Mátyással és Péterrel, Chana testvére (fr.): Máté, fiaival: Tamással és Miklóssal, Leda fia: Chank, fiaival: Doboro-val és Loppow-val, András fia: Pál, fiával: Miklóssal, Péter fia: Jakab, György, Loránd és András, a másiktól ugyanezen nemzetségbeli Ite comes unokái: Ithemerius fia: Gergely és Tamás, Wz fia: János, András fia: András szentgyörgyi (de Sancto Georgio) plébános, Pál fia: Miklós, István fia: Miklós (nobiles), és öröklött birtokaikról egymás közt osztályt tettek. A mondott Szentgyörgy körül fekvő összes birtokukon megosztotznak úgy, hogy a keleti birtokrészek Chana ispánnak és

társainak, a nyugati birtokrészek pedig a Konyalia, Kysastelek és Lengenorthawanya nevű földdarabokkal együtt az említett Gergelynek és társainak, általuk örököseiknek jutnak tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt örökjogon és visszavonhatatlanul. – *A két részt elválasztó határ:* Prima meta incipit a parte septemtrionali in fluvio Kohnia vocato in superiori fine predictae terre Kysastelek et abinde tendit in magna via versus meridiem per bonum spatium et pervenit ad locum cuiusdam fontis nunc exsiccati et ibi est una meta terrea, deinde tendit versus orientem ad quendam collem, qui vulgariter *berch* dicitur, ad quendam indaginem et in superiore parte eiusdem indaginis est una meta terrea, et abinde iterum reflectitur versus septemtrionem et pervenit ad magnam viam, et in eadem via procedit versus orientem et pervenit ad unum fontem Popkuta vocatum, et in rivulo eiusdem fontis procedit versus meridiem et pervenit ad quoddam pratum, et in principio eiusdem prati procedendo versus orientem circuit illud pratum et iterum reflectitur ad rivulum fontis memorati ex altera parte prati eiusdem, et in eodem rivulo directe procedendo pervenit ad alterum rivulum Gekyowpotaka vocatum, et ibidem mete predictae terminantur. – A Salgow, Koskowych, Dobow és Petermezey birtokok Chana ispánnak és társainak, Dechehalma, Thouthfalua, Herdukshau birtokok, a Gekyowpotoka patak mellett keletre fekvő Gedradfolde földdarab és Radama birtok Gergelynek és társainak jutnak örökjogon. – Az Ida folyó melleti birtokokat így osztották meg: Predictus fluvius Ida fluens a septemtrione pervenit ad quoddam pratum et ibi est meta terrea, et abinde exit de predicto fluvio Ida, tendens versus orientem transsit inferius quendam pirum ad latitudinem unius iugeris terre versus meridiem, et abinde tendit directe versus orientem ad finem earundem possessionum. – Az északi birtokok az Ida mindkét partján Chana ispánnak és társainak, ezeknek a birtokoknak a dél felé eső további részei, egy pedig kelet felé Gergelynek és társainak jutnak örökjogon és visszavonhatatlanul. – *Káptalani névsor:* Iohanne lectore, Iohanne cantore, Iacobo custode. – Arenga.

Átírta a váradi káptalan 1398. június 26-án. DL 70696.

58. 1337. július 8. (in quindenis nat. Iohannis bapt.)

Az egri káptalan Károly király parancsára kiküldte karbéli specialis clericus-át, Péter mestert, hogy jelenlétében Zyrma-i Márton, vagy Abraam fia: Jakab vagy más királyi ember hívja össze a határosokat és szomszédosokat Miklós megyésispán vagy helyettese (vicesgerens) jelenlétében az Ugocsa megyei Akly birtokra, amely a királyi Ordow birtokkal határos, és járja meg határait, a király Ordow-i jobbágysai és népei által jogtalanul (indebite) emelt határjeleket rontsa le, és a birtokot hagyja meg Akly-i Powka fiának: Jánosnak, akit az jog szerint illet. Abraam fia: Jakab királyi ember Péter-Pál napját követő szerdán (júl. 2.) kiszállt Akly-ra, ahol megjelentek a határosok és szomszédosok, különösképpen pedig Miklós ugocsai ispán (principalis comes) alispánja: Edlen-i László fia: Sándor mester, és a királyi Ordow falu (villa) tehetősebb (potiores) vendégei. A királyi ember Akly határait Ordow felől régi jelek szerint elhatárolta, és az Ordow-iak által jogtalanul emelt határokat lerontatta, majd a határjelekkel Powka fia: Jánosnak és örököseinek jogát és tulajdonát meghagyta örök birtoklásra. Ellentmondás nem történt. – *Akly határai Ordow felől:* Prima enim meta incipit a plaga occidentali in fluvio Batar, et de eodem fluvio exit versus plagam orientalem, in cuius exitu est una meta terrea, a qua versus eandem plagam per continuas metas arboreas currendo iungit quendam semitam vulgo *vswen* vocatam, per quam itur in dictam villam Ordow, iuxta quam est una meta terrea, quamquidem semitam transeundo et in latere cuiusdam montis versus dictam plagam orientalem per largum spatium similiter per continuas metas arboreas currendo venit ad unam metam terream in latere

eiusdem montis existentem, abindeque versus prefatam plagam orientalem directe currendo transit quandam parvam vallem et iungit unam metam terream super quodam monticulo vulgo *dumb* vocato erectam, et deinde adhuc ad sepedictam plagam currendo intrat in latus cuiusdam montis Lygetus vocati, in quo quidem Lygeth ad eandem plagam pergendo iungit quandam magnam vallem Wluesfezukupataka, et in eadem valle per modicum spatium per continuas metas arboreas currendo exit de ipsa valle et per modicum spatium currendo iungit unam [- - -] latere [- - -] de qua versus ipsam plagam ad eundem montem ascendendo iungit unum volitabrum porcorum vulgo *kalysta* nuncupatum, iuxta quod est una [- - -] plagam descendendo [- - -] et per continuas metas arboreas currendo annectit unum lapidem magnum in una valle existentem vul[go] [- - -] meridionalem regirando intrat in quandam vallem, in qua paulisper currendo iungit unam metam [- - -] currendo venit ad aliam vallem, in cuius introitu est una meta terrea, quamquidem se [- - -] in eodem modicum pergendo intrat in fluvium Hodus vocatum, in quoquidem fluvio [- - -] iungit unam arborem ilicis cruce signatam, et ibi terminatur. – *Káptalani névsor*: Nicolao preposito, Iohanne custode, Martino cantore, [- - -] de Patha, Petro de Heues, Iohanne de Borsod, Dominico de Borsua archydiaconis. – *Méltóságosor*: Strigoniensi, Colocensi sede vacante et domino nostro venerabili patre N. [Nicolao] Dei et apostolica gratia episcopo.

Sérült, foltos hátyán, melynek jobb alsó sarka, mintegy 10-12 sor hiányzik, díszes O kezdőbetűvel, alul AB[C] chirographummal és a függőpecsét bevágásával DL 70619. (fasc. II. fr. 18.)

59. 1337. július 8. (in quindenis Iohannis)

A váradi káptalan tudtul adja, hogy Drugett Vilmos nádor, a kunok bírása egy ítéletlevelet küldött hozzájuk. Felkérte őket, hogy adjanak tanúbizonyságot Keerch-i András, Paly-i László vagy Ábrahám fia: János nádori emberek valamelyike mellé, aki a Sumuszeg-i népeket tiltsa el Deers fia: László, Gergely fia: Lőrinc és Moyus fia: Mihály Szatmár megyei Dubus, Deeg, Akal és Tehnye nevű birtokainak, a Dubus-hoz tartozó a Humrud folyón emelt malmok és halastavak (piscinarum) használatától. Továbbá a mondott falvak szomszédosait és határosait összehívja, határaikat járja meg, különösen Sumuszeg birtoktól határolja el, és iktassa László, Lőrinc, Mihály és más atyafiaik számára örökség jogán Sumuszeg falu (villa) népeinek ellentmondását figyelembe nem véve, ha mások tennének ellentmondást, őket idézze meg László, Lőrinc és Mihály ellenében. A káptalan Miklós karbéli papot küldte ki Paly-i László mellé, aki Iván-nap nyolcadát követő csütörtökön (júl. 3.) az eltiltást és a határjárást elvégezte, a nevezetteket ellentmondás nélkül beiktatta. – *Határjárás*: Prima enim meta incipit et oritur ab oriente iuxta fluvium Zomus in loco Farkasuerem dicto, ubi due mete terree, que separant eisdem quatuor possessionibus Dubus, Deeg, Akal et Tehnye ac terre ad monasterium Scarwar pertinenti Apati vocate, inde egrediendo descendit super fluvium Zomus, ex que exit ad quoddam pratum Tehnye vocatum, ubi iuxta veterem metam aliam de novo erexissent, abinde vadit ad quoddam stagnum Tehnyerakathya dictum, iuxta quod due mete antique, quarum unam renovassent, abhinc venit ad aliud stagnum Galachkatow vocitatum, iuxta quod arborem ilicis pro meta cruce signatam eodem signo in alio latere de novo consignassent, dehinc currit versus occidentem et pervenitur ad fluvium Eyeguize vocatum, iuxta quem due metee (!) terre (!), et transsilit illum fluvium venit ad quandam silvam ulmi Zylberuk dictam, ubi due metee terre, abinde meat ad aliam silvam similiter Zylberuk vocatam, ubi due metee terre, et posthec transsit per plures metas currentes et venit ad silvam Varasdubus dictam, abhinc tendit ad duas metas terreas, iuxta quandam viam existentes, quarum una separat possessioni

Chakal ad (!) alya terre Varasdubus, deinde transsiliendo ipsam viam flectitur versus meridiem, ubi iuxta aliam viam similiter due metee, quam similiter transsilit et pervenitur ad tertiam viam, iuxta quam due mete, demum ascendit ad quendam monticulum *berch* dictum, in quo monticulo due mete et in eodem *berch* ulterius procedendo tres mete, que separant possessionibus Woya et Parasnya vocatis ac Dubus antedictae, unde revertitur ad orientem ad duas metas distingentes possessionibus eidem Parasnya et Turusteluk, inde currit ad viam publicam venientem de Dubus, iuxta quam due mete separantes Dubus et Parasnya memoratis, abhinc transsit per duas metas terreas et ascendit ad quendam montem, ubi tres mete, quarum due distingunt duabus possessionibus Paly vocatis, tertia vero possessioni Parasnya, inde transsit inter easdem possessiones Paly, ubi due mete de novo erectae extitissent, dehinc vadit ad publicam viam versus Zathmar transseuntem, iuxta quam in uno latere unam metam renovassent, in alio vero latere eiusdem, in quodam colle due mete, deinde tendit ad quendam arborem ilicis siccam, in cuius radice metam antiquam circumfusa renovassent, dehinc transsit per silvam et pervenitur ad locum Homorodfew, ubi due mete et inde tendit ad priores metas, ad locum Farkasuerum, unde progresse extiterant, et ibi cursus earundem finaliter terminantur.

Átírta a váradi káptalan 1368. április 6-án. DL 70652. – Átírta Opuliai László nádor 1371-ben. DL 98614. (Károlyi cs. lt.)
Eltérő névalkók: Dobus, Tehne, Apaty, Sarwar, Tehnyerakaty, Galachkatou, Zylberek, Warasdobus, Turustelek, Paraznya, Homorodfeu, Farkasuerem. – Átírta a váradi káptalan 1383-ban, amit Pálóci László országbíró 1448-ban írt át, 18. sz.-i másolat. DL 55414. (Kállay cs. lt.)

60. 1338. január 17. (12. die 15. die f. III. a. nativitatis D.) in Wysegrad

Pál országbíró előtt Lőrinc fia: János mint felesége: Ilona ügyvédje (nomine procuratorio), a váradi hegyfoki konvent ügyvédvalló levelével többszöri halasztás után 1337-ben böjtközépkor (márc. 26.) megjelent Ilonának a Szatmár megyei Bere, Gerch és Terebes birtokokból járó leánynegyed miatt Terebes-i Bereck fia: Miklós ellen indított perében, és ügyét teljes egészében előadta (actionem suam in toto proposuisset). Bereck fia: Miklós erre úgy allegált, hogy a leánynegyed miatti ügyek egyházi bíróság elé tartoznak (tangere [!] quartam filialem ipsam causam ad iudicium ecclesiasticum pertinere). Az országbíró úgy döntött, hogy az ügy nem az ő bírói fórumát illeti, hanem az egyházi bírói jogkörhöz (ad iudicium spirituale) tartozik, ezért áttette András erdélyi püspök vagy a Mezes-en túli vicarius generalis-a: János Nempti-i plébános elé – mivel a mondott három falu, amelyből járó leánynegyedért folyik a per, az ő püspökségében fekszik – azzal, hogy a felek a püspök vagy vikáriusa előtt György-nap 15. napján (máj. 8.) tartoznak megjelenni. Cherch (dictus) Jánost vagy Pál fiát: Jánost, ezek távollétében Aba fiát: Pétert, királyi emberek valamelyikét küldte ki a váradi hegyfoki konvent tanúbizonysága mellett a tárgyalásra, amiről a konvent oklevelében Keresztelő Szent János-nap nyolcadára tartozott jelentést tenni. Ekkor az országbíró előtt Lőrinc fia: János bemutatta a konvent és prépostja: Péter memoriálisát. Eszerint a konvent egy tagját: Lőrinc frater-t küldte ki tanúbizonyságul Cherch (dictus) János mellé a mondott határnapon tartott tárgyalásra János Nempti-i plébános, az erdélyi püspök vicarius generalis-ának törvényszéke elé. Itt Lőrinc fia: János Bereck fia: Miklósról a törvényes négy teljes napon át hiába várt, amiért a bíróság elmarasztalta, mint ahogy ezt a vikárius ítéletlevele is tanúsította. E levéllel szemben Bereck fia: Miklós bemutatta Tamás erdélyi örkanonok, az erdélyi püspök időlegesen delegált bírójának (iudicis ipsius domini episcopi Transsilvani pro tempore constituti) oklevelét, amely szerint az előírt határnapon Lőrinc fia: János felperesnek és Bereck fia: Miklós alperesnek az országbíró oklevele szerint a püspök jelenléte előtt meg kellett volna jelen-

nie, Miklós meg is jelent, a felperes azonban nem, és ügyvédet sem küldött maga helyett, az alperes a törvényes négy napig várt, majd ezután a felperest elmarasztalták. A felek okleveleinek bemutatása után az országbíró az ügyet újból áttette a püspök vagy vikáriusa elé, azzal hogy a felek az Ausztria ellen indított had Márton-napra hirdetett szétoszlásának 22. napján (dec. 2.) tartoznak megjelenni, és 15 nap múlva a püspök vagy vikáriusa erről szóló levelét a bíróság előtt tartoznak bemutatni. Ekkor (dec. 16.) a felek megjelentek, és bemutatták János Nempti-i plébános, vikárius memoriálisát, amely szerint a szabott határnapon mindkét fél megjelent előtte, azonban a vikáriust nem találták otthon, ezért káplánja, János az ügyet a vikárius távolléte miatt Miklós-nap 15. napjára (dec. 20.) halasztotta. Ekkor visszatértek a felek János vikárius elé, és fogott bírák, valamint a vikárius közbejöttével kiegyeztek. Bereck fia: Miklós kiadta Ilonának a teljes, neki járó leánynegyedet a három Szatmár megyei faluból: Beer-ből, Gerch-ből és Terebes-ből, oly módon, hogy Beer birtok harmadrészét minden haszonvételével együtt neki adta, kivéve egy malomhelyet és egy telekhelyet a Beer-i Szenlélek egyház mögött, ami a rétig terjed (*excepto uno loco molendini et in sessionali loco eiusdem possessionis Beer a parte serotinali scilicet a [!] ecclesia sancti Spiritus in eadem constructa usque ad unum pratum*). Ilonát meghagyta a mondott egyház patronátusi jogában, annyi kivétellel, hogy ezen a részen az egyházzal szemben levő két kúria telke – amelyeket Miklós már a maga részéhez népesített be – kelet felé, megmarad Miklósnak (*excipiente in ipsa parte ad eandem ecclesiam in opposito vicinaliter duo fundi curie, que etiam ipsi Nicolao ad suam portionem cum popullo [!] decorata versus orientalem possidendam remansissent*). – A Meszesen túli vikáriusnak december 23-án (f. III. a. nativitatis D.) erről szóló oklevelét a felek bemutatták az országbíró és a vele együtt ülő bárók és nemesek előtt, hogy ami az ő hivatalát illeti, vizsgálja meg (*prout nostro incumbit officio diligenter requisitos*), a meg egyezést fogadja el és erősítse meg. Miután az asszony férje és ügyvédje is megerősítette, hogy így elfogadja a leánynegyedet, a bíróság Beer birtok harmadát leánynegyed címén Ilonának hagyta, és örök hallgatást parancsolt neki. – Arenga.

Átírta Garai Miklós nádor 1381. október 7-én. Eredetije privilegiális volt. DL 70671. – 18. sz.-i egyszerű másolat. Bánffy cs. lt. 396. Román Tudományos Akadémia Levéltára, Kolozsvár (DF 260949.).

61. 1339. október 13. (in quindenis Mychaelis)

Az egri káptalan az előtte személyesen megjelenő Jakab pap, a Sykzou-i egyház rektora és Makranch-i János fiának: Simon mesternek (nob.) serviense és ügyvédje: Kenys-i Márk fia: Pál kérésére – mivel Simon mester a mondott privilégiumot magányossága miatt nem merte magával elhozni vagy ügyvédekkel elküldeni, s főleg ellenségeitől való félelme miatt (*propter unitatem vel singularitatem suam et maxime ob metum quorundam emulorum suorum*) – átírta Pál országbíró saját autentikus pecsétjével megerősített, a megjelentek által bemutatott privilégiumát, ami 1335. november 19-én kelt (*lásd az 50. sz.*). – *Káptalani névsor*: Nicolao preposito, Iohanne custode, Martino cantore, Dominico de Wyuar, Petro de Zemplin, Dauid de Zaboulch, Iohanne de Patha, Petro de Heues, Iohanne de Borsud, Dominico de Borsua archidiaconis. – *Méltóságosor*: Chanadino archiepiscopo Strigoniensi, Colocensi sede vacante, N. episcopo Agriensi.

Sérült hártya, alul ABC chirographummal, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70620. (fasc. II. fr. 19.)

Anjou oklt. XXIII. 634. sz.

62. 1341. augusztus 9. (vig. Laurentii) in Alto Castro

Károly király a váradi káptalanhoz. Iank-i Miklóstól cserébe magához vette a Iank, Hermanzeg, Ryche és Therebes nevű birtokokat. Azért hogy igazságos és hasonló cserével tudjon neki birtokokat adni, megparancsolta, hogy járják meg e birtokok régi határait, szemléljék meg minőségüket és nagyságukat. Küldjék ki egy emberüket tanúbizonysággul Gergely fia: István, vagy atyafia: Pazman királyi ember mellé, aki szálljon ki Iank, Hermanzeg, Ryche, Therebes birtokokra és tartozékaikra, hívja össze a szomszédosokat és a határosokat, járja meg a régi határokat, szemlélje meg minőségüket, nagyságukat, haszonvételeiket, és ezt a királynak írják meg.

Átírta a váradi káptalan 1341. szeptember 3-án. > Mátyás király 1482. február 22-én. DL 70998.

63. 1341. szeptember 3. (in quindenis regis Stephani)

A váradi káptalan Károly királyhoz. A király 1341. augusztus 9-én kelt parancsára (lásd a 62. sz.) egyiküket, László mestert, kanonokot küldték ki tanúbizonysággul Gergely fia: István királyi ember mellé, jöllehet Iank birtokot és tartozékait, ti. Hermanzeg-et, Ged-et, Pauli-t, Posasara-t, Tyzthabervk-et, Benche-t és a két Ryche falut (due ville Ryche), valamint Gerchekeuhel-t a várhellyel (locus castri) együtt, amelyeket Tamás fia: Miklós más birtokokért adott cserébe a királynak, az említett fogadalmi királyi egyházhhoz (ad predictam ecclesiam vestram votivam) tartozónak ismerték. István-nap utáni szerdán (aug. 22.) ki szálltak az említett birtokokra az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében, és nem sok határon végeztek határjárást, hanem inkább azokat a határokat járták meg, melyekről azt mondták, hogy e birtokoktól és tartozékaiktól a falut elválasztják (non per metas multas, sed potius per terminos quousque villam de eisdem possessionibus, utilitatibus earundem uti fuisse se dicebant, reambulassent). Iank főbirtokon (in possessione principali) 42 egész telek (integer mansio) van és hét telekföld (terra sessionalis), amelyek részben be vannak népesítve, részben lakatlanok; Therebes faluban (villa) 31 teljes telek (fundus integer seu mansio) van; Ryche-n és Hermanzeg-en, mindegyiken tizenhatan laknak. Ezek minőségéről, haszonvételeiről vagy bevételeiről (reditus) azt mondták, hogy Iank és Therebes birtokon vámot (tributum) szednek, Hermanzeg faluban van, makkoltatás idején (tempore glandis) külső vagy nem idevaló emberektől emberektől (ab extraneis seu forensibus) földbér fejében (pro terragio) számos disznót hajtanak be, ezek a haszonvételek vagy adók együttesen, mint ahogy azt az említett falubeliek (villani) elmondták, egy évre 150 márkát vagy többet tesznek ki. – *Határjárás*: Series prenominate reambulationis sive distinctio in possessione Iank et ad ipsam pertinentes progressum caperet in hunc modum: a parte septemtrionis oritur, ubi tres mete, quarum una separat possessioni Ryche, alia enim possessioni magistri Ellei filii Nicolai Gachal vocate, tertia vero possessioni Ged ad eandem Iank pertinenti; abinde egreditur versus meridiem, ubi due mete et statim ibi derelictis metis ipsius possessionis Gachal adiungit metas possessionis Chazlomonosthora, ubi tres mete, quarum due distinguunt eisdem possessionibus Iank et Chazlomonostora, tertia enim possessioni Chegand; deinde tendit versus occidentem et venit ad duas metas; abinde vadit ad quoddam stagnum Gemustoro dictum, abhinc vergit ad duos dumos ulmi, posthec cadit in fluvium Hagmas dictum et procedendo per eundem venit ad arborem piri et intrat fluvium Zamus, deinde tendit ad possessionem Hermanzeg, que separatur a possessionibus aliorum; abhinc currit versus occidentem et venit ad terram Iseepzek titulo impignoracionis ad predictam possessionem Iank pertinentem, tandem per

eundem fluvium Zamus currit ad quandam terram sessionalem Kysmoicus vocatam; abinde venit ad aliam terram sessionalem Gregortamastheleke dictam; deinde descendit ad quandam locum *Theglaegethew* dictum, et ibi exit de fluvio Zamus versus septemtrionem et venit ad duas arbores nucis; postea meat ad quandam viam, per quam transitur versus orientem et transilit quandam alveum Sebestes dictum et pervenit ad arborem piri, dehinc meat ad aliam arborem popularem; deinde currit ulterius, ubi prope villam Moicus una meta; demum cadit ad alveum quandam, in quo procedendo per longitudinem resilit ad quandam terram ruralem et abhinc venit ad quoddam spinetum, et cadit ad eundem alveum, ubi distingit terris Demetheleke et eidem Moicus; tandem currit ad unum alveum, qui dicitur Gugapathaka et tendit versus septemtrionem, quem transilit, ubi una meta et procedit ulterius, ubi similiter una meta; posthec pergit ad quatuor metas, quarum una separat dicte possessioni Moicus, alia terre Zopsa, tertia possessioni Darnow et quarta terre Kerneche dicte; abinde vadit versus orientem et venit ad duas metas, dehinc per quandam viam procedendo pervenit ad unam arborem piri, tandem cadit ad unum stagnum, per quod proceditur per longum spatium, quod quidem stagnum separat duabus possessionibus Darnow et Zopsa vocatis; postea exit de eodem stagno ad unam silvam Kersterch dictam, deinde currit ad quandam locum Rakatyspathak dictum inter possessionem Zopsa et terram Noomen; abhinc procedendo per longum spatium intrat quandam alveum Hatarergepathaka dictum, et per eundem supra per longum spatium currendo iungit possessionem Ryche, quam Thomas, pater prenominati Nicolai Iohanni filio Dyonisii titulo venditionis tradidisset, et ibi mete ipsius possessionis Iank et ad ipsam pertinentium dicuntur terminari. – Item possessionis Ryche distinctio sic incipit: primo a parte septemtrionali in loco Nyrashomok iuxta quandam viam, per quam itur ad civitatem Nemphy, deinde progreditur versus alveum Babapathaka vocatum, abinde currit ad quandam locum Hwzyuzomoga dictum, in cuius fine una meta; postea vadit et cadit ad fluvium Kottow, tandem venit ad campum Ogmandloamezey dictum; posthec currit ad alveum Moicus vocatum et demum cadit in fluvium Thwr et per eundem fluvium currit versus orientem et exit ad alveum Sebestes; deinde transilit fluvium Hodos et declinat versus meridiem et cadit in fluvium Saar, abhinc transilit quandam argeam Tegegata dictam et abinde venit ad quandam rivulum Gerewfoka dictum iuxta quandam silvam, que dicitur Zeek, et ibi ex ista parte eiusdem silve est quedam via, per quam transitur ad possessionem Kyvryche vocatam, et ibi distinctio possessionis Ryche finitur seu terminatur. – Item distinctio super possessione Therebes sic procedit: oritur a plaga meridionali super fluvium Thwr et progreditur versus orientem usque fluvium Lekenche et inde vadit ad quandam locum Kapurchaligetthe vocatum; postea tendit ad campum Hagmasmezew vocatum, deinde procedit sub monte Babwn et sub illo monte est quidam fluvius Rofayunlugaspathaka, qui habetur pro meta distinctiva et dehinc pergit versus septemtrionem ad fluvium Huduspathaka et venit ad alium fluvium Thuruchpathaka, abhinc vergit ad locum Vkurfew dictum, deinde vadit ad quandam lacum viminum; exinde venit ad terram Bodozloeuzy et tandem revertitur ad eundem fluvium Thwr versus occidentem et de eodem fluvio salit extra versus eandem plagam et venit ad quandam ramusculum stagni Kopsafoka dictum, deinde currit ad locum Gudeoltuany; tandem vadit ad terram Rezege et abinde pervenit ad quandam pontem, per quam quoddam lutum transeunt, cuius primus pes ex parte eiusdem possessionis Therebes stat pro meta distinctiva, ad ultimum currit versus orientem et venit ad fluvium Ruzthuka, et ibi finaliter terminatur. – Az összes szomszéd és határos körös-körül ellentmondott az elhatárolásnak.

Átírta Károly király 1342. február 17-én. > Mátyás király 1482. február 22-én. DL 70998.

64. 1342. február 17. (in Invocavit) in Wysegrad

Károly király Bereck fia: János mester szatmári ispánnak és Gerche-i várnagynak. A király megkapta a váradi káptalan oklevelét, ami a Gerche királyi várhoz (ad castrum nostrum) csatolt lank, Therebes és más birtokok határvonaláról szól, amelyet Gergely fia: István királyi ember az említett káptalan tanúbizonysága mellett járt meg (lásd a 63. sz.). A birtokokat csatolja Gerche királyi várhoz, és a fennebb említett határok közt őrizze meg azokat, ezekből semmit el ne veszítsen.

Átírta Mátyás király 1482. február 22-én. DL 70998.

65. 1342. május 16. (in oct. ascensionis Christi)

Az esztergomi káptalan előtt személyesen megjelent Zurdük-i Lőrinc fia: István, és bemutatta Károly király 1324. április 27-én kelt privilégiumát (lásd a 37. sz.), kérve annak átírását, mivel a privilégiumot eredetiben nem merte elvinni Visegrádra és máshová, ahová szükséges lenne, a lakóhelyétől való nagy távolság és más különböző rémisztő körülmények miatt (propter longinquitatem spatii terrarum, ubi residentiam habere dinoscitur et alios varios eventus formidabiles in Wysegrad et alias, ubi foret necessarium). A káptalan István kérésére az oklevelet megvizsgálván, azt átírta. – A privilegiális oklevelet a kisebbik pecsét ráfüggesztésével erősítették meg. – Datum per manus magistri Thome lectoris ecclesie nostre.

Hártyán, nagyobbított O kezdőbetűvel, függőpecsétjének csak a zsinórja maradt meg. DL 70621. (fasc. II. fr. 23.)

66. 1342. május 26. (in Trinitatis) Damas

Károly király előtt megjelent Zeleus királyi város (civitas) bírja (iudex): Telmannus fia: Hannus és esküdtje (iuratus): Zumbur, maguk és a Zeleus-i polgárok vagy vendégek (civium seu hospitum) nevében, és bemutatták az egri káptalan 1336. április 7-én kelt jelenítő oklevelét (rescriptionales) (lásd az 54. sz.), amit a király kérésükre átírt és megerősített. – Hátlapján a lepergett rányomott pecsét alatt: relatio Pauli bani.

Hártyán, hátlapján pecsét nyoma. DL 70622. (fasc. II. fr. 21.)

67. 1342. szeptember 15. (in crastino exaltationis crucis)

[A leleszi konvent] előtt megjelentek az egyik részről Barlabas-i Miklós fiai: Chepanus, Iwan, László és Miklós, a másíkról Mykay-i János és Lőrinc Bereg megyei nemesek személyesen, és bevallást tettek. Rokonságuk miatt, mint ahogy korábban atyáik is tettek, a Bereg megyei Barlabas, Mykay, és Iand nevű birtokaikon, valamint a Szatmár megyei Popus birtokukon egymás közt osztályt tettek. János és Lőrinc Barlabas birtokot régi határai között haszonvételeivel és tartozékaival együtt Chepanus-nak, Iwan-nak, Lászlónak, Miklósnak és örököseiknek hagyták örökre és visszavonhatatlanul, ez utóbbiak viszont Myka birtokot adták régi határai között haszonvételeivel és tartozékaival együtt Jánosnak és Lőrincnek, valamint utódaiknak örökös joggal (iure perempniali) való birtoklásra. Iand birtoknak a Tisza (Thicia) folyó felé eső telke (sessio) Jánosé és Lőrincé a [- -] felé fekvő telek pedig Miklós fiaié: Chepanus-é, Iváné, Lászlóé és Miklóse lesz az oklevélben leírt feltételek mellett.

Tartalmilag átírta Hédervári Lőrinc nádor 1437. december 4-én. DL 70881.

68. 1343. május 3. (in inventionis Crucis) in Wysegrad

Erzsébet királyné parancslevele a nádornak, az országbírónak, az ispánoknak, az al-ispánoknak, várnagyoknak, nemeseknek, a városok vagy szabad falvak bírának vagy falunagyainak, különösen Újvár (Wywar) megye ispánjának, alispánjának és szolgabíróinak, avagy más kiemelkedő állapotú vagy tisztességű embernek (aliis quibuslibet cuiuscumque preeminentie status vel honoris existaret), ezek officialisainak és helyetteseiknek. Az Újvár megyei Paan és Zeuleus birtokokat, amelyeket egy ideig a királyné nevében (nomine nostro) egy királynéi officialis birtokolt, visszaadta Ugrinus fiainak: Pongrácnak és Dömötörnek teljes jogon, mint ahogy korábban is az övéké volt. A királyné felmenti a két faluban lakó népeket mindama kártételekről és jogtalanságokról, amelyeket a királyné tisztjével együtt akkor követtek el, mikor a királyné hatalma alatt álltak, bárkinek sérelmére is történt. Ezért megparancsolja, hogy a Paan és Zeuleus falvakban lakókat az említett kártételek miatt ne ítéljék el, ne állítsák bíróságuk elé, és ne tartóztassák le őket.

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70624. (fasc. II. fr. 24.)

69. 1343. november 8. (oct. omnium sanctorum)

A szepesi káptalan tudtul adja, hogy megjelent előtte az egyik részről Pál frater (hon. ven.), a jászói Szent János-monostor prépostja magáért és konventje képviselőjében ügyvédvalló levéllel, a másíkról Macronch-i János fiai: Simon és László mesterek (nobilibus) személyesen, és élő szóval bevallást tettek. Amikor a prépost saját és konventje^a fontos dolgai miatt Franciaországban (in regno Francie) tartózkodott, Macronch-i Simon és László mesterek konventjének tanúbizonyságát maguk mellé véve, megjáratták a Felsewmacronch nevű birtokuk határait, amelynek során Jazow birtok határain belül^b határjeleket emeltek, és némely földdarabokat Macronch-hoz foglaltak el. Ennek ügyében per keletkezett, Simont és Lászlót rendes bíráik előtt többször megbírságotlák, végül pedig hatalmaskodásban (in facto potentie) marasztalták el, most azonban fogott bírák közvetítésével a káptalan előtt megbékéltek. Pál prépost maga és a konvent nevében elengedte a bírságokat és a hatalmaskodás terhét (onera premissa iudiciorum gravamina et factum potentie).^c Simon és László mesterek a Jazow határain belül emelt határokat megsemmisítették, a földdarabokat visszaadták, az ebben az ügyben kiadott privilegiális oklevél értelmében mint véghatárokat (pro finalibus metis) Sekereswlgfew^d határokat és az árkot megosztották, ezeket ismerték el Jazow igaz határainak, és ezeken túl semmiféle földeket nem foglalnak el jogtalanul. Ők maguk és örököseik nevében vállalták, ha akár ők, akár örököseik a határok ügyében a prépostot és a konventet zaklatná vagy perbe hívnák, akkor a perbelépés előtt a konvent ellenében vagy a bírói rész nélkül számított száz márkában vagy a hatalmaskodásban lesznek elmarasztalva. – *Határjárás*: Quod prima meta a parte possessionum Wyfalu, Pan, Macronch et Sepsy vocatarum inhouate iuxta ryvulum Aranyaspatak vocatum inter duos montes, in loco, ubi alter ryvulus cadit in eundem, ubi due mete antique, quarum una a parte occidentis renovata existit; inde per quoddam permissorium silve versus plagam australem aliquantum ascendendo in latere montis in eodem permissorio alia meta est erecta; inde altius versus eandem plagam ascendendo secus quandam viam due mete sunt; abhinc declino modo ad plagam meridionalem descensive ad quandam lapidem cimentinum penes eundem meta terrea iacet; inde per vallem Zarozwlgf vocatam versus eandem plagam descendendo unum planum campum; deinde ad ryvulum Radnok nuncupatum, in cuius littore secus viam est meta terrea, pertransitoque ipso fluvio ascendendo ad unum magnum antiquum fossatum in inferiori

fine eiusdem meta existit, per ipsum fossatum alius girando in superiori fine similiter meta perseverat; abhinc directe ascendendo secus magnam stratam meta terrea viget, per ipsamque stratam versus plagam occidentalem flectendo et per bonum spatium proceduntur in capite cuiusdam vallis Sekereswlgh vocate iuxta predictam stratam meta terrea elevata est, de qua in eodem valle pergendo, de eodemque ascendendo ad quatuor metas antiquas, quarum due sunt possessionis Iazow et alie due possessionis Scepsy terras silvas et nemora sequestrantes.

^a Az átírásban: rendje.

^b A fogalmazvány harmadik bekezdése szerint: száz márka bírságra ítélték Simont és Lászlót.

^c Az átírásban: omnia premissa.

^d Az átírásban: Sekereswewlgfew.

Szabálytalan alakú hártýára írt fogalmazvány vagy másolat. Szövegét három, egymástól többszöri hely kihagyásával elválasztott bekezdésre tagolták. Az első részbe az oklevél szövegét, a másodikba a határjárást, a harmadikba az oklevél egy részének pontosabb megfogalmazását írták. DL 70625. (fasc. II. fr. 25.) – Az oklevél rongált szövegű és pecsétű eredetijét átírta a szepesi káptalan 1480. október 18-án. Ennek szövege a jegyzetekben jelölt eltérésektől eltekintve megegyezik a fogalmazvány első bekezdésével. Hártýán, selyemzsinóron függőpecséttel, első sorát nagyobbított betűkkel írták. Jászói konvent magán lt. X–220. (DF 232989.)

70. 1345. május 1. (oct. Georgii)

János prépost és a váradhegyfoki konvent előtt megjelent az egyik részről Batyan-i Zaloch fiának: Mihálynak fia: Péter mester, a másíkról Panaz-i Paznan István mester és Ger-gely fia: László mester személyesen, és bevallást tettek az egymás közt tett cseréről. Péter mester a Bihar megyei Wylak birtok felét, ti. ottani birtokrészét adja a másik félnek, akik a Bihar megyei Zalochsamsun birtokon levő részüket adják neki haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a régi határok között, vállalva, hogy kölcsönösen megvédik egymást az elcserélt birtokokban.

Hártýán, hátlapján pecsét nyoma. DL 70623. (fasc. III. fr. 2.)

71. [1346.]¹ március 17. (10. die octavis sciennarum [!])

Pál országbíró tudtul adja, hogy hamvazószerda nyolcadán megjelent előtte And-rás fia: Pál fia: Miklós képviselőjében a szepesi káptalan ügyvédvalló levelével Chank fia: Dobou, aki a Zakal-i nemesek: Albert fia: János, László fia: János, Tamás fia: Dömötör és Miklós fia: Dethmar ellenében előadta ügyét. Péter-Pál napja (jún. 29.) körül Miklós az Új-vár megyei, az Ida folyó mellett fekvő Badanych birtokának határait meg akarta járatni Barcha-i János királyi emberrel a szepesi káptalan tanúbizonysága, Miklós jelenlétében, azon a jogon, hogy az ő birtoka, és örökjogon be akarta abba iktatni magát. Ekkor azonban az említett nemesek annak földdarab iktatásának ellene mondtak, amelyik egy völgytől több határjelen keresztül nyugatnak tart. E völgyet a Zakal-i nemesek Megepataka-nak nevezték, Miklós pedig Papwelge-nek mondta, és e földről a Zakala-i nemesek az állítot-ták, hogy az ő Zkerben nevű birtokukhoz tartozik, Miklós pedig Budahaza-nak nevezte. Miklós az ellenmondás okát tudakolta, mire Albert fia: János előállt magáért személyesen és a jászói konvent ügyvédvalló levelével az említett Zakala-i nemesek képviselőjében, és azt mondta, hogy a Megepataka völgytől több határjelen keresztül nyugatnak tartó föld-darab (terre particula) az ő Zkerben birtokukhoz örökség jogán (iuris hereditarii) tartozik, és a határjárás, valamint a vitatott földdarab elhatárolását újra kérte az egri káptalan tanúbizonysága mellett. Az országbíró oklevelében felkérte az egri káptalant, hogy küldjék ki

emberüket tanúbizonyságul Peturmezeye-i Péter fia: András, a felperes és Heym fia: Miklós, az alperesek részére kirendelt királyi emberek mellé, akik bőjtközép nyolcadán szálljanak ki Badanych birtokra, és az összehívott szomszédok, határosok és a felek vagy ügyvédek jelenlétében járják meg a régi határokat. Ha a határok állításában egyetértés lenne, akkor iktassák be a birtokdarabba Miklóst, ha nem, akkor az ellentmondókat idézik meg György-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé, ha pedig a Zakal-i nemesek mondanának ellent, mivel ők perben állnak, őket nem kell megidézni, mert idézés nélkül is meg kell jelenniük. A vitatott földdarabot jelöljék meg határjelekkel, és mérjék meg királyi mértékkel, vagy más fogott bírakkal együtt szemmérték alapján becsüljék meg az ország szokásjoga szerint, és minderről a szabott napra tegyenek jelentést. Az ügyet György-nap nyolcadáról a Horvátország elleni királyi had oszlásának mostani quindenájára és vízkereszt quindenájára halasztották. E napon Miklós képviseletében a szepesi káptalan ügyvédvalló levelével megjelent Chank fia Dobou az egyik, Albert fia: János magáért személyesen és a jászói konvent ügyvédvalló levelével a többi említett Zakal-i nemes képviseletében a másik részről, és bemutatták az egri káptalan jelentését. E szerint a káptalan a nevezett két királyi ember mellé két emberét küldte ki tanúbizonyságul: [- - -] papot, [- - -] Anna, Mária szülőanyja [tiszteletére emelt oltár igazgatóját], valamint János papot, az egri egyház Szent Máté-oltárának igazgatóját. [- - -] A földdarabról nem született egyetértés, a négy nemes és a kiskorú (in etate puerili) György fia: Benedek gyámja (tutor et curator): Arthor fia: Ero (?) eltiltást jelentettek be, ezért Benedeket megidézték György-nap nyolcadára, a négy Zakal-i nemes pedig nem idézték meg. A határokat Miklós mutogatásai szerint járták meg. – *A határjárás:* Prima enim incipetur in quodam *berch* ultra ipsam vallem a plaga meridionali, ubi idem actor olim tres metas capitales fuisse et dicte possessioni sue Bodonych ac possessioni filiorum Homodey, necnon eidem possessioni Zkerben distrinxisse asseruisset; a quibus per rubeta versus plagam septemtrionalem procedendo iungeret alias duas metas terreas apparentes, de quibus ad eandem plagam iungeret similiter duas metas terreas apparentes; abindeque directe versus ipsam plagam currendo annexeretur unam metam terream et adhuc ac eandem plagam currendo veniret ad duas metas terreas, unde ad ipsam plagam transeundo iungeret similiter duas metas terreas; deinde adhuc supra eundo annexeretur tres metas terreas angulares, quarum una eidem possessioni Bodonych et altera possessioni Gechyche, tertia vero annotati possessioni Zkerbyn iuxta assertionem actoris distinguerent et separarent; ab hisque regiraret ad plagam orientalem et veniret ad duas metas lapideas dictis possessionibus Bodonych et Gechyche iuxta assertionem actoris separantes, unde ad ipsam plagam meridionalem currendo intraret in ipsam vallem, et ibi terminarentur. – A felperes azt mondta, hogy a határok választják el Badonych és Zkerben birtokokat, az alperesek szerint ellenben a völgy, a felperes által mutatott határjelekről pedig azt állították, hogy azokat nemzetségük tagjai egymás közt állították, azért hogy a használatot elválasszák (inter se et suas generationes pro usualibus distinctionibus posuisse). Szemmérték alapján a vitatott földdarab nagyságát fél ekealjra becsülték. György fia: Benedek nem jelent meg, nem is küldött senkit. Miután az egri káptalan oklevelét megtekintették, és elolvasták, Pál fia: Miklós úgy allegált, hogy a vitatott földdarab az ő Bodonych birtokához tartozik, Albert fia: János a saját és a többi Zakal-i nemes nevében pedig Miklós felperes részéről esküt kért, amit annyi személlyel tegyen le, ahogy az ország szokásjoga megköveteli. Az országbíró a bíróságán vele együtt ülő bárókkal (regni baronibus) és nemesekkel megparancsolta, hogy a felperes egy hozzá hasonló, és vele közelebbről szomszédos nemessel (cum uno nobili sibi simili, vicino suo propinquiiori) bőjtközép nyolcadján, ti. szerdán, a vitatott földön a két fél részére kijelölt királyi emberek jelen-

létében és az egri káptalan tanúbizonysága mellett tegyen esküt a földre, övét megoldva, mezítláb, földet a feje fölé tartva, az ország szokásjoga szerint, a felek vagy ügyvédek jelenlétében. Esküt arra tegyenek, hogy az egri káptalan oklevelében leírt határok Bodonych birtok igaz határai, és a vitatott földdarab mindig Bodonych birtokhoz tartozott, és sohasem tartozott a Zakal-i nemesek Zkerben nevű falujához. Ha ezt elvégzik, akkor a földdarabot iktassák Pál fia: Miklós részére, ha nem, akkor a Zakal-i nemesek részére, a korábbi oklevelekben említett felek ellentmondása meg ne álljon. Jelentést a királyi jelenlétnak a következő György-nap [nyolcadára] küldjenek. – *Kijelölt emberek a felperes részére*: Peturmezeye-i Chana fia: Péter, Mathyus Tamás vagy Péter fia: András, a *felperesek részére*: Berse-i Marcel fia: László, Heym fia: Miklós, Nesthe-i Tamás fia: János.

¹ Évszáma a Horvátország elleni hadjáratból és az eskü szerdai napjából állapítható meg.

Papíron, alsó és felső széle, valamint a közepe a hajtás mentén kiszakadt. Hátlapján pecsét nyom. DL 71205.

72. 1346. július 13. (f. V. p. oct. Petri et Pauli) in Wysegrad

Erzsébet királyné az egri káptalanhoz. Bedek fiának: Tamás fiának: Istvánnak özvegye: H. előadta, hogy a Bogus birtokról szóló elveszett privilégiumát be kell mutatnia, ezért a káptalan a privilégiumot keresse elő őrzési helyéről (in vestro conservatorio seu camera), és azt vagy eredetiben, vagy átiratban adja ki neki.

Átírta az egri káptalan 1346. szeptember 19-én. DL 70626.

73. 1346. szeptember 19. (f. III. p. oct. nat. Marie)

Az egri káptalan tudtul adja, hogy megjelent előtte személyesen Bedek fiának: Tamás fiának: Istvánnak özvegye, és bemutatta Erzsébet királyné 1346. július 13-án kelt oklevelét (lásd a 72. sz.). Ennek értelmében a Bogus birtokról szóló 1285-ben kelt privilégiumot (lásd a 13. sz.) előkeresték kamrájukból (in camera nostra), és átitrták. – *Káptalani névsor*: Nicolao preposito, Iohanne lectore, altero Iohanne custode, Iohanne de Borsod, Dauid de Zabouch, Iohanne de Patha, Dominico de Borsua, Andrea de Pankata, Iohanne de Zemplyny archydiaconis. – *Méltóságosor*: Chanadino Strigonyensi, Stephano Colochensi archyepiscopis et domino nostro N. episcopo Agryensi.

Hártyán, O kezdőbetűjét nem írták be, ép függőpecséttel. DL 70626. (fasc. III. fr. 13.)

74. 1346. szeptember 27. (in Cosme et Damiani)

[Az egri káptalan] Fülöp nádor özvegye: Margit kérésére előkereste őrzési helyéről Ágnes királyné privilegiálásának nála őrzött par-ját, amely 1295. május 1-jén kelt (lásd a 18. sz.) és azt privilegiális formában átírja, az autentikus függőpecséttel és chirographummal megerősíti. – *Káptalani névsor*: Nicolao preposito, Iohanne lectore, altero Iohanne custode dominis, item Iohanne de Borsod, Dauid de Zabolch, Iohanne de Patha, Petro de Hewes, Dominico de Borsua, Andrea de Pankotha, Iohanne de Zemlen archydiaconis. – *Méltóságosor*: Chanadino Strigoniensi, Stephano Colocensi archiepiscopis, Nicolao episcopo Agriensi.

Az oklevél eleje csonka, átírta az egri káptalan 1388. április 5-én, ezt átírta ugyanő 1401. április 17-én. DL 70724. – Az egri káptalan 1388. április 5-i átírását tartalmilag átírta Kaplai János országbíró 1393. május 2-án. DL 70686.

75. 1348. március 21. (in Benedicti)

Lajos király előtt a Zeleus-i népek és vendégek előadták, hogy az Ordo-i népek és jobbágyok éjszaka Zeleus ősi határait lerontották, de a régi határok még látszanak. A király megparancsolta az egri káptalannak, hogy küldje ki emberét tanúbizonyságul Miklós fia: György királyi ember mellé, aki a határosok és szomszédosok jelenlétében Zeleus régi határait járja meg, amelyeket az Ordo-iak lerontottak, azokat állítsák helyre, semmiféle ellentmondást ne vegyenek figyelembe. Mire a káptalan jelentette, hogy tanúbizonyságot adott a királyi ember mellé, ki a város oklevele értelmében a régi határokat megjárta, aminek során hat helyen látták, hogy a város határait az Ordo-i vendégek (per eosdem hospites de Ordo) lerontották, ezeket megújították, máshol nem újítottak határokat, mivel azokban békében megmaradtak a polgárok. – *A helyreállított határvoal:* Prima enim meta inciperet a plaga meridionali circa portum aque Tyzauize vocate, ubi essent due mete terree, que separarent predictas terras a villa Ordo prenotata; abhinc procedendo ad regionem septemtrionalem iungeret unam viam, que duceret de Fanchuka in dictam civitatem Zeleus, iuxta quam essent similiter due mete terree; ubi ipsam viam transeundo ad plagam orientalem caderet in quendam fluvium Zemerdukuize vocatam et ipsum fluvium ad eandem plagam transeundo in portu eiusdem fluvii essent similiter due mette (!) terree; abhinc procedendo versus sepedictam plagam orientalem iungeret quendam stratam publicam, qua iretur de predicta villa Ordo versus memoratam civitatem Zeleus, in cuius extremitate essent similiter due mete terree; in eadem strata currendo ac vergendo ad plagam septemtrionalem et prope annotatam villam Ordo de ipsa exeundo ac regirando ad memoratam plagam orientalem iungeret similiter duas metas terreas; inde currendo ad eandem plagam veniret ad quendam locum paludosum vulgo Egurfurrasa vocatum, ubi essent similiter due mete terre et ibi terminarentur. – A király a Zeleus-i polgárok kérésére a mondott határjárást és határújítást megerősítette, az egri káptalan oklevelét szó szerint átírta.

Tartalmilag átírta Tamás országbíró 1351. szeptember 2-án. DL 70629.

76. 1348. október 6. (in oct. Mychaelis arch.) Buda

Miklós nádor, a kunok bírása parancslevele Kapulch-nak és András fiának: István-nak. Minden bírságot, amellyel jelenléte előtt bárki és különösen maga ellenében Tamás fiát: János fiát: Mihályt elmarasztalta, ti. 40 márkát, kegyelemből (gratiose) elengedte, kivéve az ellenfeleinek járó 40 márkát, amely összegnek kifizetését helyette vízkereszt nyolcadáig Vasuary-i Pál fia: Tamás vállalta magára. A 40 márkáért Mihály Tamásnak zálogba adta az Ugocsa megyei Halmy birtok déli felét. A címzettek, mihelyst megkapták a jelen levelet, hagyják meg a birtokot Pál fia: Tamásnak, és vezessék be abba, még akkor is, ha Halmy felét már elfoglalták volna.

Hártyán, hátlapján pecsét nyoma. DL 70627. (fasc. I. fr. 25.)

77. 1350. február 15. (f. II. p. Invocavit)

A budai káptalan előtt megjelent az egyik részről Fülöp nádor özvegye, a másíkról néhai Mikhc (!) szlávón bán fia: Akus mester, maga és felesége: Klára nevében. Az özvegy előadta, hogy bizonyos ősi és szerzett birtokait és birtokrészeit úm. az Abaúvjár megyei Kuzepnemety nevű öröklött és a néhai Károly király által adományozott Wyuar birtokot, valamint a Felnemety birtokon levő öröklött birtokrészét, továbbá a Szepes megyei Sumugy birtokot és az Ewr birtokon levő vámot – amelyeket szintén Károly király adomá-

nyozott neki és árváinak egy pátensével az abban rögzített feltételek mellett – lányának: Klárának és örököseinek és általa Akus mesternek adja, Kuzepnemety és Wyuar birtokokat és a Felnemety-n levő birtokrészt haszonvételeikkel és tartozékaikkal, úm. szántó- és trágyázott földjeikkel, mezőkkel, erdőkkel, berkekkel, vizekkel, vízfolyásokkal továbbá minden jogukkal és jövedelmükkel együtt örökjogon, Sumugy birtokot és az Ewr-i vámot pedig Károly király oklevelében rögzített feltételek mellett. Akus mester az özvegyet élete végéig e birtokokban és birtokrészekben becsülettel megtartani és megvédeni tartozik, amire Akus magát kötelezte. – A privilegiális levelet chirographummal és függőpecséttel megerősítve állították ki. – *Káptalani névsor*: Iohanne custode, Ladislao, Emerico, Petro, Michaele, Cosma, decano Iohanne et aliis canonicis.

Átírta a budai káptalan 1401. április 11-én. DL 70720.

78. 1350. április 7. (f. IV. p. oct. pasce)

Az egri káptalan tudtul adja, hogy megjelentek előtte az egyik részről Kalsa-i Mykou fiai: Mihály és János, e Mihály fia: Péter és Mykou fiának: Miklósnak fia: Damján, magukért és a mondott János fiaiért: Jakabért és Andrásért – akiknek terhet magukra vállalták –, a másíkról Doby-i Lőrinc fia: István mester, magáért és fiaiért: Dorogh-ért, Péterért, és Benedekért személyesen. Mihály, János, Péter és Damján a Szatmár megyei Warasdobus birtokuk harmadrészét – amely rájuk szerzemény (acquisitio) címén jutott, és melyért most Miklós nádor előtt pert folytatnak – haszonvételestül és tartozékostul úm. telekhelyekkel, szántókkal, rétekkkel, erdőkkel, cserjésekkel, folyókkal, vizekkel, halászóhelyekkel (piscaturis), az egyház kegyúri jogának részével és más jövedelmeivel a másik félnek örökjogon eladják a megfizetett 32 budai számítású garas márkáért (marcis grossorum compoti Budensi), a másik kétharmad részt azonban fenntartják maguknak. Ha a Kalsa-i nemesek Warasdobus-t jogi vagy más úton vissza tudnák szerezni, és a kétharmad részt el akarnák adni, zálogosítani vagy más módon el kívánnák idegeníteni, akkor ezt csak István mesternek és fiainak tethessék meg úgy, hogy István és fiai a kétharmad részt saját értékén és az ország szokásjoga szerint (in valore suo et iuxta consuetudinarium modum regni) szerezhetik meg. A Kalsa-iak Istvánt és fiait, valamint örököseiket – kivéve Kalsa-i Péter fia: János fia: Miklóst – mindenki ellen kötelesek megvédeni a birtok harmada ügyében. – Ha az oklevelet visszahozzák, privilegiális alakban is kiállítják.

Hártyán, hátlapján pecsét nyoma. DL 70628. (fasc. III. fr. 3.)

79. 1351. március 7. (f. II. p. Invocavit)

A budai káptalan előtt megjelent az egyik részről Fülöp nádor özvegye, a másíkról Mychk néhai szlavón bán fia: Akus mester, maga és felesége: Margit nevében. Az özvegy előadta, hogy bizonyos ősi és szerzett birtokait, úm. az Abaújtörvény megyei Kuzepnemety ősi és a néhai Károly király által adományozott Wyuar birtokot, valamint a Felnemety birtokon levő öröklött birtokrészét, továbbá a Szepes megyei Sumugy birtokot és az Ewr birtokon levő vámot – melyeket szintén Károly király adományozott neki és árváinak egy pátensével az abban rögzített feltételek mellett – lányának: Margitnak és örököseinek és általa Akus mesternek adja, Kuzepnemety és Wyuar birtokokat és a Felnemety-n levő birtokrészt tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt örökjogon, Sumugy birtokot és az Ewr-i vámot pedig Károly király oklevelében rögzített feltételek mellett. Akus mester az özvegyet élete végéig e birtokokban és birtokrészekben becsülettel megtartani tartozik. – A privilegiális levelet chirographummal és függőpecséttel megerősítve állították ki. – *Káptalani névsor*: Iohanne

custode, Emerico, Ladislao fratre Ugrini, Petro, Michaele, Iohanne, Cosma decano et aliis canonicis.

Átírta a budai káptalan 1401. április 11-én. DL 70720.

80. 1351. szeptember 2. (12. die oct. ass. Virginis) Buda

Tamás országbíró ítéletlevele. Nagyboldogasszony nyolcadára a leleszi konvent idéző- és vizsgáló levelével bírósága elé idéztette Mihály mester, Pál egykori bánnak, most pedig a királyné tárnokmesterének jegyzője (notarius) – akire ezt az ügyet a királyné bízta – és Miklós Zeleus-i bíró (iudex), valamint Telman fia: Honnus és Sobur veje (gener): Mihály szőlősi polgárok a város közössége nevében (cives de Zeleus pro tota universitate civium et hospitum de eadem Zeleus) Chepan fiát: Zoard-ot, ennek fiát: Györgyöt, a mondott Chepan fiának: Jánosnak fiát: Jánost, Mykou fiának: Leukusnak fiát: Bertalant és Jánost és a nevezett Mykou fiának: Miklósnek fiait: Mártont és Istvánt. A felperesek az idézőlevélén kívül bemutatták a váradi káptalan, valamint Ugocsa megye ispánjának és négy szolgabírájának egybehangzó vizsgáló levelét. Ezek szerint az említett Miklós bíró és Kunch fia: Tamás egykori bíró Zeleus polgárainak és vendégeinek közössége nevében a király előtt előadta, hogy Zouard, György, János, Bertalan, János, István és Márton a váradi káptalanhoz szóló királyi oklevéllel a polgárok számára ismeretlen Olivér fia: János fia: Mihály királyi emberrel a váradi káptalan tanúbizonysága mellett megjáratták Ordo és Rakaz birtokuk határait úgy, hogy saját jobbágyaikat csalárdul (fraudulenter) – mintha a Zeleus-i polgárok jobbágyai lennének – kiküldték a határjárásra. Zeleus majd minden használat alatt levő földjét (terras suas) birtokaikhoz csatolták, és elfoglalták a polgárok, a királynéi vendégek és Zeleus város kárára, pedig ha erről a polgárok és vendégek, akkor tudomást szereztek volna, akkor a határjelek állításának ellentmondtak volna. A király megparancsolta a káptalannak, a konventnek és Ugocsa megyének, hogy György Lumprechtzaza-i plébános, királyi káplán és királyi ember mellé adjanak megbízható embereket (discretos viros), akik a mondott birtokra kiszállván, a határosoktól és a szomszédosoktól, Ugocsa megye nemes és nemtelen lakosaitól az igazságot megtudják, ha pedig a királyi parancsban foglaltak igazolódának, az Ordo-i és Rakaz-i nemesek által emelt határokat mint csalárdul emelt határokat (tam nequitiose erectas) hányják széjjel, helyettük újakat állítsanak a Zeleus-i polgárok privilégiuma szerint, a nemesek által elfoglalt földeket a királyné Zeleus-i polgárainak és vendégeinek iktassák, a nevezett Ordo-i és Rakaz-i nemeseket pedig a királyi ember a leleszi konvent tanúbizonysága mellett a Zeleus-iek ellenében haladéktalanul idézze meg alkalmas terminusra úgy, hogy a határokról szóló összes oklevelüket eredetiben és személyesen, nem pedig ügyvédek útján mutassák be a királyi jelenlét előtt. A királyi, káptalani és konventi ember, az ispán és a szolgabírák Ugocsa megye nemeseinek Nogzaz-on tartott gyűlésére (ad congregationem nobilium predicti comitatus Wgacha) kiszállván, az ott összegyűlteket egyszerre és egyenként (communiter et singillatim) kikérdezték. Elsőként az alispán, a szolgabírák és a nemesek azt válaszolták, hogy Chepan fia: Zouard, Mykou fiának: Miklósnek fia: Márton királyi oklevelet kieszközölván, királyi emberrel a váradi káptalan tanúbizonysága mellett összes atyafiaik nevében a határosokat és szomszédokat nem hívták össze, hanem saját jobbágyaikat és szervienseiket mint Zeleus-i polgárokat állították elő, Ordo-nak és Rakaz-nak nem igaz határait járták meg, határjelekül fákat körülgyűrűzve (arbores circumcingendo), így a Zeleus-höz tartozó földek nagy részét elfoglalták. Ezután a megye folytatott vizsgálatot a határosok, szomszédosok, más nemesek, egyháziak és világiak, különféle rendű emberek között, akik ugyanezt vallották. Ezután a nemesekkel, a határosokkal és a szőlősi polgárokkal kiszálltak a határjárásra, ahol a polgárokat megkérdezték, hogy

melyek a Zoward és Márton által állított határjelek, amelyekkel a város földjeit elfoglalták. – *A polgárok és a többiek a következő határjárást tették:* Quinque metas arborum circumcinctarum signis sibi invicem post se succedentes per modum metarum currentium iuxta fluvium Zolua et a plaga septemtrionali eisdem demonstrassent, quibus iuxta premissum mandatum regie maiestatis per ipsos deletis et destructis, ipsi cum predictis civibus ad metas contentas in litteris patentibus ipsius domini nostri regis ante aliquos annos emanatis pro eisdem civibus versus plagam meridionalem et ad fluvium Ticye processissent, ubi in portu eiusdem fluvii duas metas principales comperissent. – Amikor itt, a királyi parancs szerint a harmadik határt akarták emelni, akkor Mikou fiának: Miklós-nak fia: István személyesen megjelenvén, azt mondotta, hogy ha nem hagyják abba, akkor eltiltja őket a határjelek állításától. Mivel azonban a káptalanhoz, a konventhez, az ispánhoz és a szolgabírákhoz szóló királyi oklevélben nem állt az, hogy hagyják abba, ha őket bárki is eltiltaná, ezért a határjelek állításától nem álltak el. – Quarumquidem duarum metarum antiquarum distinctio eandem civitatem Zeleus a villa Ordo distingeret et separaret, hinc procedentes versus partem septemtrionalem ad quandam viam, que transiret de Fanchka versus civitatem Zeleus pervenientes, iuxta quam viam duabus antiquis metis repertis, ibidem tertiam erexissent, hinc eandem viam transeundo ad plagam orientalem cursus earundem metarum caderet ad quandam fluvium Zemerdekuize vocatum et per ipsum fluvium ad eandem plagam transeundo in portu eiusdem fluvii iuxta duas antiquas metas terreas tertiam de novo confodissent, abhinc procedendo ad eandem partem orientalem ad viam publicam pervenissent, qua iretur de villa Ordo versus civitatem Zeleus, iuxta quam viam repertis duabus antiquis metis tertiam erexissent, et in eadem via currendo ac vergendo ad partem septemtrionalem prope ipsam villam Ordo, et de eadem exeundo et regirando ad memoratam plagam orientalem ad duas metas pervenissent, ubi tertiam confodissent, inde ad eandem plagam venientes ad quandam locum paludosum vulgariter Egurfurasa vocatum, abinde in quandam silvam ad eandem plagam venientes et per magnum spatium procedendo pervenissent ad silvam Kutenegre vocatam, ubi metam terream antiquam invenientes a vertice de novo per predictos Zouard et Martinum signatam, iuxta eandem aliam de novo sublevassent, quequidem mete terras Ordo et Halazfelde et possessione nobilium Fequeteupatak vocata separaret et distingeret, circa quam silvam caderet in quandam fluvium Werbeuchpataka vocatum, in cuius portu una arbor ilicis pro meta assignata, sub qua arbore iuxta unam metam veterem aliam de novo elevassent, abinde reflexi (!) ad plagam occidentalem venissent ad quandam terram Chakanzeg vocatam, ubi sub quadam dumo tilie vulgariter *hasbukur* vocato iuxta veterem metam novam erexissent, deinde procedentes per cursus earundem metarum ad quandam fluvium Zaluauize vocatum pervenissent, et ipsum fluvium transeundo in litore eiusdem fluvii iuxta duas metas terreas tertiam de novo elevassent, inde vergendo ad plagam meridionalem ad quandam terram paludosam Ilunukrumlasa vocatam pervenissent, ubi iuxta duas veteres metas tertiam novam erexissent, et ulterius ad eandem plagam per magnum spatium eundo in quandam vallem descendissent, in qua per parvum spatium descendendo in capite eiusdem vallis ad duas metas terreas pervenissent, quarum una distingeret predictae civitatis (!) Zeleus, alia vero possessioni magistri Elleus, deinde vergendo ad plagam aquilonalem ad quandam magnam arborem ilicis pervenissent, sub qua arbore repertis duabus metis tertiam novam sublevassent, hinc ad eandem plagam eundo ad quandam montem ascendissent, in cuius vertice per magnum spatium currendo iuxta duas veteres tertiam novam metam erexissent, et descendentes de eodem monte versus plagam meridionalem ad quandam viam publicam, qua iretur de civitate Zeleus ad silvam pervenissent et transeuntes eandem viam directe duabus metis inventis tertiam

metam confodissent, a quibus ad eandem plagam aquilonalem ad quoddam nemus pervenissent, et in ipso nemore versus eandem plagam ad quendam fluvium Buburkeuize vocatum pervenissent, et in ipso fluvio ascendendo per lungum (!) spatium ad quendam alium fluvium Pustinchauize vocatum devenientes, et in ipso fluvio Pustinchauize per magnum spatium ascendendo ad tertium fluvium Bursuauize vocatum accessissent, et in eodem fluvio Bursua sursum procedentes ad quoddam castrum Baranka vocatum devenissent, quodquidem castrum in litore eiusdem fluvii extitisset fabricatum, adhuc ulterius in eodem fluvio per magnum spatium ascendendo et alium fluvium Izauize vocatum, in quo fluvio Iza descendendo per magnum spatium earundem metarum modo premissis reambulantes in fluvium Tyza vocatum cecidisset, et in eodem fluvio Tyza per longum spatium descendendo veniret iterato ad priorem metam, unde incepisset, ibique ipse mete fuissent terminate. – A határokbá a szőlősieket beiktatták, az említett nemeseket pedig a királyi ember megidézte a határjáráskor a leleszi konvent tanúbizonysága mellett a királyi jelenlét elé Nagyboldogasszony napjának nyolcadára. Habár az idézés személyes megjelenésre szólt, Miklós fia: István magáért személyesen és a kápolnaispán ügyvédvalló levelével testvéréért: Mártonért, Zouard fia: György szintén személyesen magáért és a váradshegyfoki konvent ügyvédvalló levelével atyjáért, János fia: János, Leukus fia: Bertalan pedig személyesen jelentek meg. Leukus fia: János nem jelent meg és nem is küldött maga helyett senkit. Az alperesek úgy allegáltak, hogy a György plébános által állított határjelek nem igaz határok, és jogtalanul emelték azokat, továbbá az ő birtokukhoz tartozónak mondták a határokat, Zoward fia: György, János fia: János Leukus fia: Bertalan és Miklós fia: István a vizsgáló levélben írt határjáráson nem is vettek részt, Zouard és Márton a várostól semmiféle birtokrészt nem foglaltak el a polgárok által hamisnak mondott királyi emberrel, a Zeleus-i polgárok és vendégek fecsegik azt (recitarent et etiam predicate littere decantarent), hogy birtokaikhoz új és hamis határjeleket csatoltattak. Ők csak egyszerűen belekeveredtek Zouard és Márton perébe (ipsi simpliciter processibus ipsorum Zouard et Martini immixti extitissent), Zouard és Márton a birtokrész elfoglalásában ártatlanok. Az Ugocsa megyei Wysk birtokot István és László néhai királyok szolgálataikért adták elődeiknek, azonban András király ezt elvette tőlük, és ezért nekik cserébe Ordo, Rakaz és Nyr birtokokat adta, melynek igazolására bemutatnak két privilégiumot, egyet László királytól, egyet pedig Andrástól. A privilégiumok semmiféle határkijelölést nem tartalmaztak a szomszéd birtokok felől. Ezek szerint, mivel abban az időben, mikor Leó orosz herceg ruténjei (Ruteni ducis Leonis et Ruzye) Ugocsa megyében pusztítottak, István király privilégiumát elvitték, ezért László király megerősítette atyjának, Istvánnak adományát Wysk birtokról és Chepan fia: Zouard: fia György, János fia: János, Leukus fiai: Bertalan és János, Miklós fiai: István és Márton őseinek adta új adomány címén (nove donationis titulo), majd idővel András király elvette tőlük, és cserébe Ordo, Rakaz és Nyr birtokokat adta nekik örökre (perempnali iure). Ennek ellenében Miklós bíró, Hannus és Mihály Zeleus-i polgárok bemutatnak Lajos király 1348. március 21-én kelt pátensét (lásd a 75. sz.). A királyi oklevél bemutatásával mindkét fél előadta a maga keresetét. Az alpereseket megkérdezték, hogy Zeleus királynéi város, valamint az ő Rakaz és Ordo birtokaik közti határokról az országbíró által nekik adandó későbbi terminuson újabb oklevelet be tudnak-e mutatni, ami ellentmond a királyi pátensben leírt határoknak. István, György, Bertalan és János a maga és Zoward, valamint Márton nevében más oklevelet bemutatni nem tudtak, a pátensben leírt határokat végleges elhatárolásnak fogadták el Zeleus város és Ordo, Rakaz birtokaik közt. Az oklevelet a szőlősiek részére állították ki.

Foltos hártján, selyemzsinóron függőpecsétje hiányzik. DL 70629. (fasc. III. fr. 5.)
vö. DL 38131., RA 2266., 3117., 4319. sz.

Lajos király előtt megjelent az egyik részről Medyes-i Móric (mag.) lánya: Anna nevében férje, Batur-i Bereck fia: János fia: László (nob. mag.) a váradi káptalan megfelelő ügyvédvalló levelével, a másíkról a mondott Móric fia: Simon (magn.) – az említett asszony testvére (fr. ut.) – pozsonyi, győri és bakonyi (Bokonyensis) ispán személyesen, és élőszóban bevallást tettek. Abban az ügyben, melyet Anna asszony Tamás országbíró és turóci ispán előtt indított az atyai ősi birtokon levő leánynegyed és minden birtokjogai ügyében, amelyek őt néhai Miklós (magn.) erdélyi vajda felesége – nagyapjuk és nagyanyjuk – által természetes rokonai vagy más jogcímen (iure naturali geneloye [!] seu cuiusvis titulo iuridico) illetik, az egymás közti pereskedéseket gyökeresen megszüntették, és a királyi felség teljes egyetértésével és tanácsával, Miklós esztergomi és Dénes kalocsai érsek, Miklós egri, Dömötör váradi preláthusok, valamint Gyletus fia: Miklós nádor és a kunok ispánja, István egész Szlavónia bánja, Konth Miklós erdélyi vajda és szolnoki ispán, az említett Tamás országbíró és Olivér tárnokmester rendelkezéséből és közreműködésével békességre és egyezségre jutottak. Anna asszony saját összes birtokát és őt, a fennebb említett módon, atyai örökös és nagyanyjától reá háramlott egyéb jogát testvérének, Simonnak (mag.) és örökösének hagyta örökre, részint testvéri szeretetből, részint az alább írt feltételek mellett, az ügyvéd pedig a király előtt minden jogos tulajdonát átadta. Móric fia: Simon (mag.) pedig az említett jogok átadásának kielégítéseképpen nővérének, Annának és rajta keresztül örökösének, örökösei örökösének adta örökjoggal és visszavonhatatlanul bizonyos Somlyo nevű várát a Karazna folyó mellett, az ehhez tartozó Somlyo, Perechun, Chehy, Gyurgteluke, Hydueg nevű birtokokkal és falvakkal, a Hydueg-en szedni szokott vámmal, továbbá Erdélyben, a Morus folyó mellett, Fehér megyében fekvő Myklousklaka birtokot haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjoggal és visszavonhatatlanul; magának és utódainak ezekben semmi jogot nem tart fenn. A felek magukra vállalták, hogy ha Anna vagy örökösei mindkét nembéli örökösök nélkül maradnának, akkor a fent említett vár és birtokok Simon (mag.) vagy utódai jogába és tulajdonába jutnak vissza, más közbejött per figyelembevételével, ha pedig Simon vagy örökösei maradnának mindkét nembéli örökösök nélkül, akkor az összes, Annát az előbb említett módon illető birtokok és jogok és melyek nagyanyja személye miatt Medyes és Ezdench birtokokon illetik, utódlás jogán (iure successionis) Anna és mindkét nembéli örökösei tulajdonába és birtokába jutnak. Továbbá, mivel Simon (mag.) nagyapja és apja a Somlyo-hoz tartozó birtokokból leszakított más birtokrészeket, ti. Wylak-ot Sudak-nak és testvérének (germano): Miklósnak, Zech birtokot Lászlónak és Péternek adta örökjoggal ezek hűségéért, ezért Vylak és Zech birtokokat ugyanazon határok közt, ahogy adományozva lettek, és ahogy erről az adományról készült oklevelek mutatják, sem hozzáadva, sem elvéve azokból, e nemeseknek hagyták egyforma akarattal. Simon mester és utódai vállalták, hogy Annát és utódait e vár és a nekik adott birtokok ügyében mindenféle háborgatástól jog szerint megvédi alkalmas helyeken és időben saját munkájukon és költségükön, ha pedig ezt nem akarnák megtenni, akkor saját birtokaikból tartoznak bármiféle kereset nélkül az említett birtokokhoz hasonló minőségűt és nagyságút Annának vagy utódainak használatba adni. A felek erről az ügyről szóló, e megegyezéssel ellentétes okleveleiket megfosztják érvényétől, kivéve két királyi oklevelet, az egyiket arról, hogy az említett asszony az elkövetkezendő újév nyolcadán a váradi káptalan előtt megjelenvén, a királyi megegyező levelet szó szerint tartozik megerősíteni, a másikat pedig arról, hogy Simon (mag.) az említett birtokok ügyében kelt oklevél másolatát a budai káptalan átírásában az eljövendő György-nap nyolcadáig nővérének tartozik kiadni, amely két oklevél érvényét meg akarták őrizni. Sem az asszony, sem utódai nem akarnak pert támasztani az

említett ügyben Simon mester vagy utódai ellen, ha pedig illet próbálnának tenni, a kereset büntetésében lesznek elmarasztalva. László mester mint ügyvéd és Simon mester minderre önként kötelezte magát.

Átírta a váradi káptalan 1352. január 8-án. DL 70631. (fasc. III. fr. 7.) Egyszerű 16. sz.-i másolat. – Átírta Lajos király 1364. március 28-án. DL 70644. Két példányban, egy-egy egyszerű 16. sz.-i és 18. sz.-i másolatban. – Átírta Lajos király 1355. december 21-én, amit Pálóci László országbíró 1466. március 22-én írt át. DL 70930. Egyszerű, sérült, 18. sz.-i másolat. – Eredetije két példányban, ezek közül az egyik sérült. DL 30116/1–2. A kivonat ezek alapján készült. – Átírta a váradi káptalan 1352. január 8-án három, chirographált példányban. DL 4233/1–2. és Teleki cs. kendilónai lt. (Archivul Statutului Cluj Napoca) (DF 257934.). Eltérő névalak: Gyurgteleke. – Ugyanezt az 1352-es váradi káptalan által készült átiratot átírta Garai Miklós nádor tartalmilag 1409-ben. DL 31053. Eltérő névalakok: Bator-i, Megyes-i, Perechen, Gyurgteleke, Hyduegh, Mykloslaka, Izdench, Seech. – Átírta a budai káptalan 1352. május 8-án, amit Garai Miklós nádor 1406-ban írt át. DL 30099. Eltérő névalakok: Bathor-i, Bakoniensis, Perechen, Gyorktheleke, Mikloslaka, Meggyes, Wylak, Swdak, Zench. – Átírta Lajos király 1355. december 21-én. Teleki cs. kendilónai lt. (Archivul Statutului Cluj Napoca) (DF 257935.). Eltérő névalakok: Bokoniensis, Gyurgteleke, Wylak. – Ugyanez az 1355-ös átirat Pálóci László országbíró többszörös, 1466. március 22-i átiratában. DL 72007. (Rákóczi-Aspremont lt.) Eltérő névalakok: Bathor-i, Bakoniensis, Perechin, Ghewrghtheleke, Hydweg, Marus, Mykloslaka, Wylak. – Ugyanez az 1355-ös átirat a budai káptalan többszörös, 1434-es átiratában. DL 31096. Eltérő névalakok: Bator-i, Megyes-i, Bakoniensis, Perechyn, Gyurtheleke, Hydwegh, Mykloslaka, Megyes, Wylak, Swdak. – Átírta Lajos király 1364. március 28-án. DL 4234. Eltérő névalakok: Bakoniensis, Hydweg, Mykloslaka, Wylak.

Fejér IX/2. 757. – Anjou okmt. V. 532.

82. 1351. december 11. (III. Idus Decembris)

Lajos király megerősíti és átírja András király 1222-es aranybulláját (*lásd az 1. sz.*), amelyen egy helyen változtat, és további rendelkezéseket fűz hozzá. Nagy Lajos 1351-es dekrétuma.

Hártyán, selyemzsinóron függő sérült kettős függőpecséttel. DL 70630. (fasc. III. fr. 4.) CJH I. – DRH 1301–1457. 124.

83. 1352. január 8. (oct. strinnarum)

A váradi káptalan tudtul adja, hogy megjelent előtte az egyik részről Batur-i Bereck fia: János fia: László mester felesége: Anna – Megyes-i néhai Miklós vajda fiának: Móric mesternek lánya – magáért férjével, a másíkról a mondott Móric mester fia: Simon mester (nob.) pozsonyi és győri ispán szerviense és ügyvédje, uráért királyi ügyvédvalló levelével. Bemutatták Lajos király 1351. december 6-án kelt pátens formájú oklevelét, amely a királyi kúriában a főpapok és bárók által alkotott egyezséget tartalmazta birtokaikról (*lásd a 81. sz.*) Az abban foglalt egyezséget Anna – mint ahogy azt a királyi oklevélben László és Móric mesterek és Anna ügyvédje vállalták – saját személyében is elfogadta. – A privilegiális függőpecséttel és chirographummal megerősítve. – *Káptalani névsor*: Philippo preposito, Benedicto lectore, Ladislao cantore, Gregorio custode.

Papíron, 16. sz.-i egyszerű másolat, a hajtás mentén szakadt, ugyanaz a kéz másolta, amely a 104. sz. oklevelet is. DL 70631. (fasc. III. fr. 7.) – Eredetije három példányban: DL 4233/1. alul ABCD chirographummal, függőpecséttel, DL 4233/2. felül ABCD chirographummal, foltos, sérült, függőpecsétje hiányzik, Teleki cs. kendilónai lt. 3. sz. Akadémiai lt. Kolozsvár (DF 257935.). Mindhárom hártyán, nagyobbított kezdőbetűjük hiányzik, ugyanazon kéz írta őket. A kivonat a DL 4233/1. alapján készült. Eltérő névalak a 4233/2.-ben és a Teleki lt.-i példányban: Medyes. – Átírta Garai Miklós nádor 1409. március 13-án. DL 31053. Eltérő névalakok: Bator-i, Megyes-i.

84. 1353. július 25. (in Iacobi) Buda

Lajos király tudtul adja, hogy megfontolván Zykzow-i Imre fiának: Péter mesternek – kinek fiúgyermekai nem születtek – hűséges és önzetlen szolgálatát, leányát: Annát – akit az uralkodó jegyeztetett el (disposuimus copulari) Bulch-i Domonkos fia: Simon királyi apróddal (aule nostre parvulo) – apja és Zudar (dictus) Péter mester sárosi ispán –, aki a mondott Simon atyafia (fr.) – szolgálataiért apja összes birtokaira nézve fiúsítja, Magyarország szokásjoga, mely e joggal ellenkezni látszik, meg nem állván (approbata regni nostri consuetudine, que huic iuri in hac parte repugnare videretur, non obstante). Ha a mondott Imre fia: Péter fiú utód nélkül halna meg, úgy összes birtokait az ifjú úrnőnek (dominicella) adja örökségbe (in perpetuum hereditatem), ha Imre fia: Péternek fiú utóda születnék, úgy leánya fivérével vagy fivéreivel egyenlő arányban örökösödjék, mintha fiú volna (prout verus heres et filius). – *Az oklevél felső szélén, jobb oldalon: Nicolai woywode, hátlapján a pecsét alatt: relatio Nicolai woywode dicti Konth.*

Hártyán, N kezdőbetűje hiányzik, hátlapján a nagypecsét nyoma. DL 70632. (fasc. III. fr. 8.) – Átírta Lajos király 1364. december 15. DL 70646. Eltérő névalak: Zudor.

Anjou okmt. VI. 100.

85. 1354. június 13. (in crastino corporis Christi)

A váradi káptalan tudtul adja, hogy egy korábbi kiegyező oklevele értelmében, ami az egyik részről Rosal-i Gergely fia: György mester, Atya-i Tyba fia: Péter, Gathal-i Elleus fia: Burch (nob.), a másíkról Kerali-i Chepanus fia: Zovard és Vyhel-i Miklós fia: István közti ügyben kelt, miszerint pünkösöd nyolcadán (jún. 8.) küldje ki emberét tanúbizonyosságul az Ugocsa megyei Lipou peres földre, ami a Zemerdek folyó mellett Vruzy birtok szomszédságában fekszik. Itt a feleknek személyesen vagy ügyvédek útján kellett megjelenüniük a határosok vagy szomszédok jelenlétében, kivéve a Lapy-i nemeseket, és Gergely fia: György, Tyba fia: Péter, Elleus fia: Berch hat nemessel együtt – kik közül egy határos kellett legyen – az ország szokásjoga szerint tegyenek esküt, hogy a vitás föld az ő öröklött birtokuk, ami ősrükről (ab avo) szállott rájuk, majd az eskü letétele után Chepanus fia: Zovard, Miklós fia: István összes unoka- és édestestvérükkel (fr. patr. et ut.) együtt a peres földet Györgynek, Péternek és Borch-nak át kell engednie. A mondott határnapon a káptalan a felek kérésére karpapját, a Szent János apostol és evangélista oltár igazgatóját: Pált küldte ki tanúbizonyosságul, ki először a határjárást végezte el, majd Gergely fia: György, Tyba fia: Péter, Elleus fia: Borch az előírt esküt letette, úgy, hogy a határos eskütárs Vruzy-i Dezső fia: Rophayun volt, az ország szokásjoga szerint mezítláb és megoldott övvel, földet fejük fölé tartva (pedibus discalciatis, cingulis resolutis, terra super caput posita).

Hártyán, hátlapján pecsét töredékével. DL 70633. (fasc. III. fr. 9.)

Anjou okmt. VII. 223.

86. 1355. december 15. (XVIII. Kal. Ianuarii)

Lajos király tudtul adja, hogy az Ugocsa megyei (districtus de Wgacha) Nyalab királyi várhoz tartozó Nogzaz, Kyralhaza, Ordow és Vereche villa-k királyi népei és jobbágysai összegyűlvén, János Nogzaz-i, Hanco Ordow-i, András Kyralhaza-i plébánosok, valamint Herbordus, András, György és János: az említett falvak falunagyai (villicos villarum) által kérték, hogy a következő szabadságokat kapják. Az említett királyi népek és jobbágysok falunagyot és plébánost maguk közül szabadon választhatnak, akit csak akarnak, kivéve a Nogzaz-i plébániát, amelynek adományozását a király maga és utódai részére tartja fenn. Évi

collecta címén (pro collecta annuali) minden egész ház után (de integra curia) egy fertót fizetnek a királynak, az egyik felét György-napon, a másikat Márton napján. Ajándék címén (pro munera) ugyanezek a napokon ispánjuknak minden ház után egy köből sört, két kalácsot (tortas), egy tyúkot adnak, továbbá mindegyik falu népe karácsonykor az ispánjuknak vagy várnagyuknak egy fertó értékű ajándékot, vagy egy fertót ad. Gabonaadót (akones) zabban és búzában Nyalab várához a régi szokás szerint mindenféle újtás nélkül fizetnek. Ha köztük emberölés esnék, ispánjuk nem többet, csak egy márkát követelhet rajtuk bírság címén (pro iudicio seu birsagio), melynek kétharmada ispánjuknak, harmada falunagyjaiknak jár. A gyilkostól tettéért (ab homicida) egy márkát követelhetnek plébánosaik, mint ahogy ez szokásban volt. Az összes ügyekben falunagyjaik mondjanak ítéletet esküdtjeikkel (cum coniuratis eorum), kivéve a lopást, a hatalmaskodást és a vérontást (exceptis causis furti, potentie vel sanguinis effusionibus). E három ügyben ispánjuk mondjon ítéletet a falunagyokkal és az esküdteikkel együtt, az ezekért kirótt bírságok kétharmada ispánjukat, harmada falunagyjaikat illeti. Ha közülük valamelyiküknek gyilkosság miatt kellene esküt tennie, azon ispánjuk fél marka bírságot vehet személye tisztázásáért (pro expurgatione sue), ennek kétharmada az ispánt, harmada a falunagyokat illeti. Ezeket a bírságokat ne ispánjuk, vagy várnagyuk hajtsa be azon, akin kell, hanem a falunagyok, és a várnagnak ők adják át. Ha ezek a népek bárki halála ügyében összejönni vagy vallomást tenni tartoznak (convenire seu expedire debuerint), akkor ezt tizenharmadmagukkal tehessék. Tanúállítási ügyében (in productione testium) úgy járjanak el, ahogy Zeleus királyi városban szokás. Ha bármi nehéz ügy (causa ardua) fordulna elő köztük, melyben gyanú vagy kétely támadna (de qua suspitio oriri possit vel ambiguitas), akkor Zeleus bírójától és esküdtjeitől (a iudice et iuratis) kérjenek ítéletet, hogy a kétségeséget elkerüljék (ad evitandum ambiguitatem), az ezekből befolyt bírságok (iudicio interrogato) várnagyait és azt illessék, akit a másik fél kielégíteni tartozik. Ha királyi parancsból e megyében (in ipso districtu) vagy közelében congregatio generalis-t tartanának, e népek nem tartoznak rá elmenni. Ha bárki pert indítana ellenük a congregatio generalis-on, az a várnagyhoz vagy falunagyjaikhoz forduljon. Ha közülük bárki erdőt irtana szántóföldnek, azt örökre birtokolhassa, és úgy rendelkezze fölé, ahogy akar. A Tiszán levő Kyratreue nevű révénél (in portu Tycie) szedni szokott vám alól használat alatt levő földjeik után (ratione terrarum ipsarum usualium) mentesülnek. Parochiális egyházaik korábbi szabadságukban élhessenek, a nyalábi várnagyok háborgatása nélkül. A makkos erdőket, hegyeket, vizeket, patakokat és halastavakat (piscinas) – kivéve a királyi jogokat – ugyanúgy használják, mint eddigé. – A kettős, autentikus pecséttel megerősítve. – Datum per manus ... Nicolai ... episcopi Zagrabensis, aule nostre vicecancellarii. – *Méltóságsor*: Nicolao Strigoniensi locique eiusdem comite perpetuo, Colocensi sede vacante et Dominico Spalatensi archiepiscopis, Nicolao Agriensi, Andrea Transilvano, Demetrio Waradyensi, Nicolao Quinqueecclesiensi, Colomano Iauryensi, Iohanne Wesprimiensi, Mychaele Wachyensi, Thoma Chanadyensi, Boznensi sede similiter vacante et fartribus Thoma Syrmiensi, Stephano Nitriensi et Blasio Tyniniensi episcopis ecclesias Dei feliciter gubernantibus, magnificis viris Nicolao palatino et iudice Comanorum, Nicolao woyuoda Transilvano et comite de Zonuk, Chykov magistro thauarnicorum nostrorum, Nicolao de Zeech iudice curie nostre et comite de Turuch, Nicolao de Machow, Nicolao totius Sclauonie et Croatie banus, Leukus dapiferorum, Dyonisio agazonum et Thoma filio Petri ianitorum nostrorum magistris ac Symone filio Mauricii comite Posoniensi. – Arenga.

Hártyán, zsinóron függő kettős pecsét töredékével. DL 70634. (fasc. III. fr. 10.) – Átírta a váradi káptalan, amely átírásból a kiváltságokat átírta Erzsébet királyné 1364. november 8-án. > Átírta a leleszi konvent 1364. november 3-án. DL 70645.

Anjou okmt. VI. 407.

87. 1355. december 21. (XII. Kal. Ianuarii)

Lajos király előtt felesége, Anna – néhai Meggyes-i Móric (magn.) lánya – nevében Batur-i Bereck fia: néhai János (mag.) fia: László (nob. mag.) szabolcsi ispán bemutatta a király 1351. december 6-án kelt pátensét (*lásd az 81. sz.*). A király, ki a felvállalt kormányzás hivatalából fakadóan a kérelmezők jogos kéréseit nem tagadhatja meg, László mesternek felesége nevében tett kérését jogosnak ismerte el, és a pátent szóról szóra átírta, az abban foglaltakat királyi hatalma teljességéből az asszonynak és örököseinek privilegialisában megerősítette. – Az autentikus kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus Nicolai episcopi Zagradiensis, aule nostri vicecancellarii. – *Méltóságsor: ua., mint a 87. sz.* – Arenga.

Átírta Bebek Imre országbíró 1390. március 23-án, amit Pálóci László országbíró 1466. március 22-én írt át. Egyszerű, sérült 18. sz.-i másolat. DL 70930. – Eredetije hátyán, függőpecséttel, nagyobított kezdőbetűvel. Teleki cs. kendilőnei lt. (Arhivul Statului Cluj Napoca) (DF 257935.) A kivonat ennek alapján készült. – Átírta Bebek Imre országbíró 1390. március 23-án, amit Pálóci László országbíró 1466. március 22-én írt át. DL 72007. (Rákóczi-Aspremont lt.) Eltérő névalakok: Meghyes-i, Bathor-i. – Bebek Imre 1390-es átírást átírta a budai káptalan 1434. május 13-án. DL 31096. Eltérő névalakok: Megges-i, Bator-i. Utólagos pecsételési záradéka: 1365. november 29-én Batur-i Bereck fia: János fia László felesége – néhai Meggyes-i Simon mester lánya – részére az Ozorában elveszett pecsét pótlására készített új, kettős pecséttel megpecsételve.

88. 1356. január 6. (in epiph.)

A váradi káptalan előtt megjelent az egyik részről Zanyzlo-i György fia: Mihály (nob.), a másíkról nőrokona (soror): a mondott György fia: János lánya: Colys, és Mihály bevallást tett. Testvérenek, Jánosnak összes birtoka és birtokrésze rászállt természetes jogon (iure naturali), mivel János fiúörökösök nélkül hunyt el. E birtokokból János lányának az ország szokásjoga szerint járó leánynegyedet és anyjának – Damanhyda-i Zeuke (dictus) Miklós lányának – hitbérét és jegyajándékát atyafiúi szeretetből a Szabolcs megyei Leta birtokból adta ki, úgy, hogy az ottani birtokrésze felét adta neki és örököseinek örökjogon, ami keletre fekszik, azon a soron (in quo ordine), ahol Veres (Rufus) Benedek telke van, minden haszonvételeivel és tartozékaival együtt; kivéve János másik lányának és örököseinek e részben leánynegyed és anyja hitbére, jegyajándéka címén járó részét. A fennmaradó másik fél részt a maga részére tartotta meg. Colys a birtokrész feléről, anyja leánynegyedéről és hitbéréről nyugtatta Mihályt, és lemondott minden jogáról és tulajdonáról, amit atyai adomány (titulo paterne donationis) vagy más címen birtokolt atyja birtokain. – Ha a jelen oklevelet visszahozzák, privilégilis formában is kiállítják.

Pátens, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70635. (fasc. III. fr. 11.) – Pátens, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 51692. (Kállay cs. lt.)

Anjou okmt. VI. 417. – Kállay 1169. sz.

89. 1357. április 17. (2. die oct. pasce) Visegrád

Lajos király László egri préposthoz. Az Ordo-i nemesek földjét Zeuleus királyi város földjétől a prépost és Morochuk mester által királyi parancsból határjelekkel elválasztatta. A köztük levő nézeteltérés miatt a szétválasztást a váradi káptalan emberének jelenlétében akarja elvégeztetni. Szálljon ki a mondott földekre a váradi káptalan – kinek ezzel az oklevéllel ad parancsot – emberének jelenlétében, és ha a nemesek és a város (civitas) közt nem tudna egyezséget tenni, akkor az említett határjelek szerint állítson örökérvényű határokat,

mindegyik fél ellentmondását figyelmen kívül hagyva. A határvonalat és az ellentmondók nevét – a Zeuleus-i népek nevének kivételével – a váradi káptalan jelentésében írják meg.

Átírta a váradi káptalan 1357. május 27-én, amit ugyanaz írt át 1399. március 19-én. DL 70702.

90. 1357. május 27. (in vig. penthecostes)

A váradi káptalan tudtul adja, hogy Lajos király 1357. április 17-én kelt, László egri préposthoz szóló parancsára (*lásd a 89. sz.*) István (mag.) aléneklőkanonokot (succentor) küldte ki László egri prépost, királyi külön kiküldött ember mellé, akik áldozócsüdtörtököt követő szombaton (máj. 20.) kiszálltak Chepanus fia: Zouard, ennek fiai: György, János és mások, Leukus fiai: Bertalan, János és János (!), János fia: János, Miklós fiai: István és Márton Ordo, Rakaz és Nyri nevű birtokaira, összehíva határosaikat és szomszédaikat és más nemeseket. A királyi oklevél értelmében az Ordo-i nemeseket és a Zeuleus-i népeket egyezésre szólították fel, a polgárokkal azonban nem jutottak semmire (*nichil tamen cum eisdem civibus proficere valentes*). Látván, hogy a királyi város (*civitas regia*) az említett nemesek Nyri nevű földjét nem nélkülözheti, ezért László prépost Nyri-t a nemesek beleegyezésével és jóváhagyásával a városnak hagyta, a nemesek Rakaz és Ordo nevű másik két birtokát Zeuleus város földjétől a korábbi határvonal szerint – amelyet László prépost és Morochuk mester királyi parancsból állítottak – új határok hányásával választották el. – *Határjárás*: Primo enim incipit a parte eiusdem possessionis Rakaz in fluvio Tycie supra castrum Nyalab nuncupatum (!), unde exit ad quendam locum seu vallem Hurhag dictum, in cuius capite una meta terrea existit sublevata, hinc tendit versus plagam occidentalem et pervenit ad quandam viam, que transsit de Maramorisy, iuxta quam viam a parte septemtrionali est unus monticulus *halm* dictus pro meta assignatus; abinde eundo spatium parvum iungit quoddam *berch*, in cuius latere a parte dicte civitatis Zeuleus est una meta de novo erecta; exhinc transseundo per idem *berch* versus montem Karikad vocatum descendit ad vallem Zaluapataka, ubi sub una arbore ilicis eximia est una meta terrea noviter sublevata; deinde transseundo eundem ryvulum Zaluapataka ultra ipsum super initium cuiusdam *berch* est una meta terrea ex novo erecta; dehinc eundo per cacumen ipsius *berch* in fine eiusdem in descensu ad quandam (!) ryvulum, qui fluit a latere montis Karikad, existit una meta terrea; abhinc ascendendo ad latus ipsius Karikad super unum *berch* est erecta una meta; deinde ascendit ad ipsum montem Karikad et in cacumine ramusculi eiusdem montis ipso monte a parte civitatis Zeuleus remanente sub una arbore est una meta terrea; unde descendit et in latere eiusdem montis subter quandam arborem magnam bifurcatam (!) existit una meta; hinc parvum descendendo penes viam magnam a parte occidentali est una meta terrea de novo elevata; a quo loco descendendo intrat quandam valem (!), per quam eundo ad magnum spatium descendens pervenit ad ryvulum Ilulnukpataka, ubi in radice cuiusdam montis est erecta una meta; et ibidem intrando ad eundem ryvulum Ilulnukpataka descendit per ipsum et venit ad magnum Ilulnukpataka per cuius decursum per bonum spatium descendens pervenit ad locum, ubi Kyssebylulnuk cadit in magnum Ilulnuk, ibique exeundo de eodem ryvulo in quodam loco pratoso sub una arbore tilie una meta terrea existit sublevata; exinde reflectitur ad plagam meridiionalem et transsiens Kyssebylulnuk pervenit ad unam magnam vallem Ilulnukbyky vocatam, per quam eundo per bonum spatium ascendit ad unum montem, ibique sub quadam arbore est meta ex novo sublevata; abhinc intrat quandam vallem et per eandem descendit in Hullospataka, de qua exeundo iuxta unam viam est una meta sublevata; deinde per loca vallosa et unam viam descendit ad finem cuiusdam loci Sydomezew vocati et ibi sub una arbore iuxta viam meta terrea existit elevata, ubi intrat quandam silvam Macharerdey

dictam, per quam eundo versus partem meridianam devenit ad quendam locum Gabbruchfew vocatum, per quem itur ad fluvium Zalua, in loco, ubi in ipsum Zalua intrat quidam meatus aque Meheszomugathwe, per quem transsit ad eandem plagam meridianalem per spatium aliquale et tandem exit et transsit quandam semitam, ibique sub una arbore est fosa (!) meta terrea; inde aliquantulum reflectitur ad partem occidentalem et pervenit ad ramum ryvuli Meheszomoga et ibi prope eundem est erecta una meta; abinde egrediendo pervenitur ad unum locum vinosum Rakatyaspatak alio nomine Kunchulpataka vocatum, in qua itur usque ad Woynafew, per quod transsitur per bonum spatium et tandem exit in quodam loco, ubi existit meta terea noviter elevata; posthec autem perveniendo ad ryvulum Werbeuchpataka appellatum, iuxta eam consistit una meta, per quem ascendendo ad magnum spatium et demum exeundo ad partem meridianalem prope ipsum *patak* est erecta una meta; abinde girat ad eandem plagam in quodam loco virgulto una meta terrea; posthec ad eandem plagam una meta terrea, ulterius pervenitur ad quasdam arbores populi *nyarfe* (!) vocatas et iuxta easdem est una meta; exinde transsiens ad eandem plagam meridianalem venit ad quandam viam magnam antiquam, que transsit ad civitatem Zeuleus iuxta loca sessionalia possessionis eorundem nobilium Nyri vocate predictae, quam – ut premititur – ipsi civitati Zeuleus reliquerunt, penes eandem viam una meta existit elevata; exhinc eundo ad dictam plagam meridianalem iuncta via magna, que ducit de Ordo in Zeuleus iuxta eandem a parte septemtrionali est sublevata una meta; et abinde aliquantulum eundo per ipsam magnam viam versus civitatem Zeuleus ex alia parte ipsius vie perventum extitit ad tres metas terreas olim erectas per cives de Zeuleus supradicta, quarum una existit renovata; et deinceps semper in omni loco per eosdem cives erecte et triplicate pro metis assignate sunt et relicte, donec eundo versus meridiem pervenitur ad predictum fluvium Ticie, ubi terminantur mete separantes et distinguentes inter ipsam civitatem Zeuleus et possessiones eorundem nobilium Ordo et Rakaz supradictas. – Ezek után azt a földet, amit a Zeuleus-i királyi polgárok (cives regii) az említett nemeseiktől elfoglaltak, azon határok között, melyek közt a polgárok ez idáig birtokolták, ti. a most hányt határoktól a Borsoa folyóig, a király hatalmával (auctoritate regie maiestatis) a neméseknek visszaadta és birtokaikhoz csatolta, nekik iktatta örökjogon ellentmondás nélkül, a polgárokét nem számítva. Mivel a királyi oklevélben az állt, hogy egyik fél ellentmondása sem álljon meg, ezért a prépost a Zeuleus-i polgárok ellentmondását és tiltakozását nem vette figyelembe. – *Káptalani névsor*: Philippo preposito, Benedicto lectore, Ladislao cantore, Gregorio custode canonicis.

Átírta a váradi káptalan 1399. március 19-én. DL 70702.

91. 1357. november 25. (in quindenis Martini) in Lampperthzaza

Tamás fia: Miklós (mag.) Morochuck [bereg-i ispán] alispánja (vicecomes magistri Morochuck comitatus de Beregh) és a négy szolgabíró bizonyítja, hogy Borsua-i Simon fia: Tamás és Borsua-i Kilián közti ügyben Kiliánnak a Hyg és Helmech birtokokon levő birtokrészei ügyében Tamás az ország szokásjoga szerint Márton nyolcadán a birtokrészeket tartozott volna visszaváltani Kiliántól a megye előtt, de nem tette. A mondott nyolcadon előállt a megye előtt Bodolo-i István fia: István mester tisztje: Veres (Rufus) Miklós a leleszi konvent ügyvédvalló levelével, és kijelentette, hogy Kilián birtokrészeit Tamás engedélyével ura vette zálogba, és erről oklevele van.

Papíron, két zárópecsét darabkaival. DL 70636. (fasc. III. fr. 12.)

Anjou okmt. VI. 625. – Bereg m. 63. sz.

92. 1357. december 28. (4. die nat. D.) Visegrad

Erzsébet királyné parancslevele Olivér mesterhez, többek közt Ugocsa megye ispánjához, vagy alispánjához és Nyalab vár várnagyához. Lajos királynak a váradi káptalan oklevelében átirta, 1355-ben kelt privilegialisából (*lásd a 86. sz.*) kitűnt, hogy a királyné Nogzaa-i, Ordo-i, Kiralhaza-i jobbágyainak (iobagionibus nostris) az itt még egyszer szóról szóra leírt szabadságokat adományozta. Ezért a királyné jobbágyait szabadságukban ne háborgassák, hozzáfűzve, hogy a disznótized ügyében se merjék őket zaklatni.

Átírta a leleszi konvent 1364. november 3-án. A disznótizedről szóló mondat a dátum után item-mel kapcsolódik az oklevél szövegéhez; ugyanazon a napon toldották hozzá (datum ut supra). DL 70645.

Ugocsa m. 153. sz.

93. 1358. december 2. (3. die Andree) in Vissegrad

Lajos király a váradi káptalanhoz. A Zeuleus-i polgárok panaszt tettek, hogy László egri prépost és Marochuk mester beregi ispán, királyi külön kiküldött emberek a polgárok és az Ordow-i nemesek közötti peres föld elhatárolásakor a nemeseknek nagyobb részt juttattak, mint a városnak, ami a király által az ügy elvégzése céljából másodjára kiküldött Pál szebeni (Zybinyensis) prépost és Darow-i István fia Péter mester udvarnokispán (comitis wduarnicorum nostrorum) királyi emberek jelentéséből is kitűnt. A káptalan küldje ki emberét tanúbizonysággal a mondott szebeni prépost és Hedruhwara-i Miklós fia: Miklós csongrádi ispán, Zeged-i várnagy mellé, akik a vitás földből, miután felmérték minőségét és nagyságát, annyit juttassanak a nemeseknek, amennyi Ordo-i és Rakaz-i jobbágyaiknak szükséges, a másik részt a városhoz csatolják, a felek ellentmondását ne vegyék figyelembe. Ha a felek azonban a királyi és káptalani emberek, valamint más fogott bírák közbejöttével megegyezésre jutnának, a király ebbe beleegyezését adja.

Átírta a váradi káptalan 1359. január 7-én. DL 70637. – Átírta Lajos király 1365. december 27-én. DL 70649. Eltérő névalak: Rakaaz. – Tartalmilag átírta Mária királynő 1390. május 24-én. DL 70678. és 70727.

94. 1359. január 7. (2. die epiph.)

A váradi káptalan Lajos király 1358. december 2-án kelt parancsára (*lásd a 93. sz.*) küldte kanonokját: Kozma mestert, a Szent Kereszt-egyház plébánosát Pál szebeni prépost és Hedruhwara-i Miklós fia: Miklós mester csongrádi ispán és szegedi várnagy királyi emberek mellé, akik karácsony vigíliáján (dec. 24.) a Zeuleus-i polgárok (cives) és az Ordow-i nemesek földje között fekvő peres földre kiszálltak, hová Ugocsa és Bereg megye számos nemesét összehívták, és a feleket megegyezésre szólították fel, de ők erre nem voltak hajlandók. Ezért a következő napokon a királyi parancs szerint a peres föld határait megjárták, nagyságát és minőségét megállapították. Minthogy pedig a teljes Rakaz falu határai Zeuleus városhoz tartoznak, mint ahogy azt Károly király pátenséből és Lajos király privilegiumából is kitűnt, azonban megfontolván Rakaz falu (villa) lakóinak nagy számát (considerata numerositate populorum), azt Zeuleus-tól elhatárolták, a peres földből pedig annyit, amennyi elégségesnek látszott (tantam quantitatem, que sufficere videbatur) Rakaz falunak, azaz az Ordow-i nemeseknek juttattak. – *Határjárás:* Incipientes enim inter easdem civitatem Zeuleus et villam Rakaz in loco, ubi quidam ryvulus Sebuspatak dictus fluens cadit in fluvium Tycie procedentes per decursum eiusdem, sursum versus partem septentrionalem usque fontem seu originem ipsius

ryvuli eundem ryvulum pro meta distingenti inter easdem Zeuleus et Rakaz reliquissent; unde egredientes versus eandem plagam aquilonarem iuxta quandam viam magnam, que duceret de eadem Zeuleus in predictam villam Rakaz ab aquilone unam metam terream erexissent; deinde euntes contra ipsam plagam per parvum spatium in quodam saltu unam metam terream de novo confodissent; dehinc procedentes directe ad eundem septemtrionem transeuntesque geminas valles, a quibus ryvulus Zalua dictus derivatur, penes quandam publicam stratam Hankkutha vocatam ab austro unam metam terream confodissent; a quo loco descendendo ad rivulum Sardpatak nuncupantem (!) pervenissent, quem scilicet ryvulum ab initio usque dum currens caderet in fluvium Buburke pro meta assignassent. – A föld keletre, azaz Rakaz felé eső részét Rakaz-hoz csatolták az Ordow-i nemeseknek hagyva, a nyugati, Zeuleus felé eső részét Zeuleus város használatára rendelték. Ezután Zeuleus-t és Ordow villa-t választották el. – *Határjárás:* Inchoando a fluvio Tycie currens contra aquilonem omnes metas veteres, quas pervenientes usque viam transeuntem de eadem Ordow in predictam Zeuleus reperissent intactas permisissent et eisdem Zeuleus ac Ordow distigendas commisissent, et abhinc usque dum mete dicte civitatis et ville Ordow metis nobilium de Egrus iungeretur, quantitatem terre ad unum passum ultra limites signatas olim per dominum Ladizlaum prepositum Agriensem a terris eiusdem ville Ordo sequestrando hoc ordine distinxissent: salientes namque predictam viam iuxta ipsam ab aquilone unam metam terream de novo erexissent, hinc penes viam, qua itur de villa Egrus in predictam Zeuleus a meridie unam metam terream confodissent, ulterius in latere cuiusdam rubeti unam metam terream ex novo elevassent, exhinc iuxta arborem populeam unam metam terream noviter sublevassent et adhuc pervenientes iuxta rivulum Weruechpatak nuncupatum, ubi tres mete veteres a meridie consisterent, iuxta easdem quartam de novo erexissent, deinceps vero universas metas, quam in aquis, quam in terris, que posite sunt usque predictum locum, ubi iamdictus ryvulus Sardpatak caderet in eundem fluvium Buburke et quas instrumenta eorundem civium de Zeuleus comprehendunt, nulla novitate precedente in suis vigoribus permanere permisissent. – *Káptalani névsor:* Philippo preposito, Benedicto lectore, Ladizlao cantore, Gregorio custode.

Hártyán, C kezdőbetűjének helye üresen maradt, függőpecsét zsinórával. DL 70637. (fasc. fr.) – Átírta Lajos király 1365. december 27-én. DL 70649. Eltérő névalakok: Rakaaz, Hanchkuta, Wereuchpatak. – Lajos átiratát átírta Mária királynő 1390. május 24-én. DL 38175. (Újhelyi cs. lt.) – A váradi káptalan határjáró oklevelének 1571-es hibás átirata: DL 38584. (Újhelyi cs. lt.) – Ennek egyszerű másolata: DL 24804. – Lajos átiratát tartalmilag átírta Mária királynő 1390. május 24-én. DL 70678. és 70727.

Anjou oklt. VII. 534.

95. 1359. október 10. (VI. Idus Octobris)

Lajos király néhai Mykch bán fia: Akus mesternek különböző ügyekben és hadjáratokban tanúsított hűségese szolgálataiért neki és fiainak: Margit nevű feleségétől született Mykch-nek, Lászlónak és örököseinek adományoz új adomány címen két birtokot. Az Abaújvár megyei Nempty-t néhai László király (progenitor noster) adományozta Fülöp nádor özvegyének: Margit nagyjának, és házasság révén lett Ákos mesteré, a másik birtokot: Abawyar-t Károly király adományozta Margitnak, mint ahogy ez az Ákos mester által bemutatott oklevelekből is kitetszett. – Az autentikus kettős függőpecséttel megerősítve. – Datum per manus ...Nicolai archiepiscopi ecclesie Strigoniensi locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancellarii. – Arenga. – *Méltóságosor:* eodem Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Ugulino Spalatensi, Nicolao Iadrensi et Elia Ragusino

archiepiscopis, Nicolao Agriensi, Demetrio Waradiensi, Dominico Transsiluano, Nicolao Quinqueecclesiensi, Colomano Iauriensi, Gregorio ecclesie Chanadiensi electo confirmato, Ladislao Wesprimiensi, Michaelae Waciensi, Petro Boznensi, Stephano Zagrabiensi, fratribus Stephano Nitriensi, Thoma Syrmieni, Iohanne Tyniniensi, Bartholoeo Traguriensi, Demetrio Nonensi, Stephano Pharensi, Valentino Macariensi, Matheo Sibiricensi, Michaelae Scardonensi, Portiua Senniensi et Raduzlao Corbauiei episcopis, magnificis viris Nicolao Konth palatino, Andrea wayuoda Transsiluano, comite Nicolao filio Ugrini iudice curie nostre, Oliuero magistrorum (!) thauarnicorum nostrorum, Leuchtacio Sclauonie, Nicolao de Zeech totius Dalmacie et Croatie, Nicolao de Machow banis, Leukus dapiferorum et pincernarum, Dyonisio agazonum nostrorum magistris, Symone comite Posoniensi.

Átírta a pozsonyi káptalan 1402. szeptember 30-án. Utólagos pecsételési záradéka: 1364. május 30-án Akus, fiai és örökösei számára a boszniai hadjáratban elveszett pecsét pótlására készített új, kettős pecséttel megpecsételve. DL 70733.

96. 1360. július 17. (XVI. Kal. Augustini)

Lajos király előtt Iank-i Tamás fia: Miklós mester királyi familiáris bemutatta Károly királynak a Terebes, Belryuche és Kyuryuche birtokokról szóló, 1320. február 17-én, a király régi pecsétje alatt kelt privilégiumát (*lásd a 32. sz.*). Habár Károly király összes korábbi privilégiumát, és oklevelét, amelyek régebbi pecsétjével voltak megpecsételve, visszavonta, és kihirdette, hogy azok bíróság előtt és azon kívül is érvénytelenek (in iudicio vel extra iudicium eadem esse nullius vigoris firmitatis et vim efficacie pronunciavit et viribus commisit caritura), azonban megfontolván Miklós mester szolgálatait, és mert híveitől arról értesült, hogy Miklós e birtokokat az adományozás óta békésen birtokolja – a korábbi pecsét visszavonását figyelembe nem véve – azokat új adomány címén Miklós mesternek és örököseinek adja királyi teljhatalmából (mera auctoritate regia). – Datum per manus Nicolai archiepiscopi Strigoniensis, locique eiusdem comitis perpetui, aule nostri cancellarii. – *Méltóságsor*: Nicolao Strigoniensi, Thoma Colochensi, Wgulino Spalatensi, Nicolao Iadrensi archiepiscopis, Ragusiensi sede vacante, Nicolao Agriensis, Demetrio Waradiensis, Dominico Transsiluano, Stephano Zagrabiensis, Colomano Iauriensi, Ladislao Wesprimiensi, Michaelae Bachiensis, Petro Boznensis, fratribus Stephano Nitriensis, Thoma Sirmiensi, Iohanne Tininiensi, Demetrio Nonensis, Bartholomeo Traguriensis, Valentino Macariensi, Stephano Farensis, Matheo Sibiricensi, Michaelae Scardonensis, Portiua Senniensi et Bolezlao Corbauiei ecclesiarum episcopis, ecclesias Dei feliciter gubernantibus, Quinqueecclesiensi et Chanadiensi sedibus vacantibus, magnificis viris Nicolao Konth palatino, Dionisyo wayuoda Transsiluano, Iohanne magistro tauarnicorum nostrorum, Stephano iudice curie nostre, Nicolao de Zeech Dalmatie et Croatie, Leustachio regni Sclauonie, Nicolao de Machou banis, Petro Zudar pincernarum, Paulo dapiferorum, Emerico agazonum et Iohanne ianitorum nostrorum magistris ac magistro Konya comite Posoniensi. – Arenga. – Függő, kettős pecséttel megerősítve. – *Hátlapján*: correcta et collationata.

Hártyán, nagyobbított L kezdőbetűvel, egy kettős függőpecséttel. Utólagos pecsételési záradéka: 1364. december 17-én Iank-i Miklós mester fiai részére az Ozorában elveszett pecsét pótlására készített új, kettős pecséttel megpecsételve. DL 70638. (fasc. III. fr. 23.)

97. 1360. július 17. (XVI. Kal. Augustini)

Lajos király előtt Iank-i Tamás fia: Miklós mester királyi familiáris bemutatta Károly király 1324. január 11-én kelt privilégiumát, amelyet a Havasalföldön elveszett pecséttel (sigillo in partibus Transalpinis casualiter deperdito) erősítettek meg és amely Turiterebes birtok vámjának adományozásáról szól (lásd a 36. sz.). A király a kérelmező hűségese szolgálataira visszaemlékezve, és mert arról értesült, hogy a vámot az adományozás óta békében, minden per nélkül birtokolja, a privilégiumot szóról szóra átírja és megerősíti. – A kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus *ua.* 96. sz. – Méltóságsor: Nicolao Strigoniensi, Thoma Colochensi, Wgulino Spalatensi, Nicolao Iadrensi archiepiscopis, Ragusiensi sede vacante, Nicolao Agriensis, Demetrio Waradiensis, Dominico Transsilvano, Stephano Zagrabiensis, Colomano Iauriensi, Ladislao Wesprimiensi, Michaelae Bachiensis, Petro Boznensis, fratribus Stephano Nitriensis, Thoma Sirmiensi, Dominico electo confirmato Chanadiensis, Iohanne Tininiensi, Demetrio Nonensis, Bartholomeo Traguriensis, Valentino Macariensis, Stephano Farensis, Matheo Sibinicensis, Michaelae Scardonensis, Portua Senniensis et Bolezlao Corbauensis ecclesiarum episcopis, ecclesias Dei feliciter gubernantibus, Quinqueecclesiensi et Chanadiensi sedibus vacantibus, magnificis viris Nicolao Konth palatino, Dionisio wayuoda Transsilvano, Iohanne magistro tauarnicorum nostrorum, Stephano Beubek iudice curie nostre, Nicolao de Zeech Dalmatie et Croatie, Leustachio regni Sclauonie, Nicolao de Machou banis, Petro Zudar pincernarum, Paulo dapiferorum, Emerico agasonum et Iohanne ianitorum nostrorum magistris ac magistro Konya comite Psoniensi. – Arenga. – *Hátlaapon:* correcta et collationata, *alatta:* super confirmatione tributi in possessione Turiterebes exigi consueti.

Hártyán, nagyobbított L kezdőbetűvel, ugyanazon kéz írásával, mint a DL 70638., selyemzsinór-függő két pecsét töredékével. Utólagos pecsételési záradéka: 1364. december 17-én Iank-i Miklós mester fiai részére az Ozorában elveszett pecsét pótlására készített új, kettős pecséttel megpecsételve. DL 70639. (fasc. III. fr. 24.)

98. 1360. július 17. (XVI. Kal. Augusti)

Lajos király előtt Iank-i Miklós fia: Tamás mester királyi familiáris bemutatta Károly királynak a Szatmár megyei Terebes, Belriuche és Kyuryuche birtokokról szóló 1325. szeptember 24-én kelt privilégiumát, amelyet a Havasalföldön elveszett pecséttel erősítettek meg (lásd a 43. sz.). Az oklevelet Miklós mester szolgálataiért, és mert híveitől arról értesült, hogy Miklós a birtokokat az adományozás óta békésen birtokolja, megerősíti. – A kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus *ua.* 96. sz. – Méltóságsor: Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Wgulino Spalatensi, Nicolao Iadrensi archiepiscopis, Ragusiensi sede vacante, Nicolao Agriensis, Demetrio Waradiensis, Dominico Transsilvano, Stephano Zagrabiensis, Colomano Iauriensi, Ladislao Wesprimiensi, Michaelae Bachiensis, Petro Boznensis, fratribus Stephano Nitriensis, Thoma Sirmiensi, Dominico electo confirmato Chanadiensis, Iohanne Tyniniensi, Demetrio Nonensis, Bartholomeo Traguriensis, Valentino Makariensis, Stephano Farensis, Matheo Sibinicensis, Michaelae Scardonensis, Portua Seniensis et Bolezlao Corbauensis ecclesiarum episcopis, ecclesias Dei feliciter gubernantibus, Quinqueecclesiensi sede vacante, magnificis viris Nicolao Conth palatino, Dyonisio wayuoda Transsilvano, Iohanne magistro tauarnicorum nostrorum, Stephano Bebek iudice curie nostre, Nicolao de Zeech Dalmatie, Leustachio regni Sclauonie, Nicolao de Machow banis, Petro Zudar pincernarum, Paulo dapiferorum, Emerico agazonum et Iohanne ianitorum nostrorum magistris ac magistro Kona comite Psoniensi. – Arenga. – *A hátlaapon felül:* correcta et collationata.

Hártyán, nagyobbított L kezdőbetűvel selyemzsinóron függőpecsét töredékével. Utólagos pecsételési záradéka: 1364. december 17-én Iank-i Miklós mester fiai részére az Ozorában elveszett pecsét pótlására készített új, kettős pecséttel megpecsételve. DL 70640. (fasc. III. fr. 25.)

99. 1361. április 2. (f. VI. a. oct. pasce) Wysegrad

Lajos király együtt érezve a Szolnok megyébe való és a fiúörökösök nélkül elhunyt Detreh-i Chal fia: László lányainak: Kanchou-nak, Zwmur-nak és Kathlen-nek (nob.) árvaságával, szegénységével és szűkölködésével, nehogy más fedél alatt legyenek kénytelenek megbújni atyai örökségükből kitagadva (ne eedem bonis paternis exheredate sub tectis latitare cogantur alienis) Konth Miklós nádor kérésére nekik, kiknek a természetjog szerint az egész atyai örökség járna, azonban az ország szokásjoga ennek a jognak ellentmond, miszerint az atyai örökségből csak a fiúörökösöknek jár örökség, ezért a szokásjogot figyelembe nem véve (quibus licet iure naturali atque positivo tota hereditas deberetur paterna, tamen quia huic iuri repugnat approbata regni nostri consuetudo, que non nisi heredem masculinum in hereditatibus paternis admittit successorem, obhoc non obstante huiusmodi consuetudine statuto et lege) az említett László leányait királyi teljes szabadságából és különös kegyelméből (ex mera regia liberalitate et gratia speciali) Detreh és más atyai birtokokra nézve valódi örökösökké teszi. Detrehet és más őket jogosan illető birtokokat a lányoknak és örököseiknek, mintha fiúörökösök lennének, adja.

Átírta Lajos király 1364. március 28-án. DL 70643.

100. 1361. szeptember 22. (8. die oct. nat. Virginis)

[Bubeek István országbíró] előtt megjelent Peren-i András ügyvédje, János fia: András az egri káptalan ügyvédvalló levelével az országbíró halasztólevelének értelmében Kissasszony napjának nyolcadán Zekzou-i Imre fia: Péter mester ellenében, és elsőként a jászói konventnek a királyhoz szóló jelentését mutatta be. E szerint Peren-i Péter mester nevében panaszt tettek, hogy Ida-i Pál fia: néhai János Konth Miklós nádor oklevelének értelmében Péternek és atyafiaiának megígérte, hogy az Ida folyót – melyet valódi medréből földjeikre térített – György-nap nyolcadáig korábbi medrébe visszavezetteti, ha pedig nem tenné, akkor a perbelépés előtt 50 márka bírságot kell fizetnie. János azonban időközben meghalt, az ígéretét nem teljesítette, birtokai pedig Zekzou-i Imre fia: Péter kezére jutottak. A király megparancsolta a jászói konventnek, hogy küldje ki emberét tanúbizonyságul Peder-i András királyi ember mellé, aki nézze meg, hogy az történt-e, amit előadtak, és ha szükséges, Imre fiát: Pétert idézze meg Peren-i András – Péter atyafia (fr.) – ellenébe a királyi jelenlét elé. A jászói konvent Lajos király parancsára Miklós karbéli klerikust küldte ki Peder-i András királyi ember mellé, akik 1361 úrnapja előtti szerdán (máj. 26.) kiszállván, azt látták, hogy Imre fia: Péter mester az Ida folyót árkokkal (per fodinas) jó darabon visszatereltette, mégpedig azon a helyen, ahol Pál fia: János mester a folyót régi medréből elvezette, de nem a Zelesreu nevű helyig. Peren-i Péter mester a folyót a nádor oklevele értelmében visszavezetni kérte, mivel ezt Zekzou-i Péter nem tette meg, ezért Molonch nevű birtokáról megidézték Peren-i András ellenében a királyi jelenlét elé úrnapja nyolcada előtti hétfő (máj. 31.) tizenötödére. Ezenkívül a felperes ügyvédje még felmutatta (presentasset) Miklós nádor és a jászói konvent egy-egy pátensét, melyek mindegyike az Ida medrének ügyében 1360-ban a felek közt kelt. Az oklevelek bemutatását (exhibitio) azonban az országbíró – habár Imre fia: Péter mester ügyvédje: Kerch-i Mihály is megjelent a jászói konvent ügyvédvalló levelével – az ügy súlyossága miatt Mihály-nap nyolcadára halasztotta azzal, hogy akkorra ezeket és más okleveleiket is mutassák be.

Tartalmilag átírta Szepesi Jakab országbíró 1374. október 28-án. DL 70662. – DL 71545. (Csáky cs. lt.) – DL 71550. (Csáky cs. lt.)
Csáky I. 135.

101. 1362. március 6. (in Invocavit)

Lajos király a főpapoknak, báróknak, ispánoknak, várnagyoknak, nemeseknek, officiálisoknak, városoknak és szabad falvaknak, ezek rectorainak, bírának és falunagyainak. A Nyalab várhoz tartozó Ordo-i vendégek elpanaszolták, hogy amikor élelem beszerzése és más ügyeik végzésekor az ország vidékeit járták, többen bíraskodtak felettük, és dolgaikat lefoglalták (res et bona prohiberentur). A nevezett Ordo-i királyi népeket avagy vendégeket bíróságuk elé ne állítsák, dolgaikat ne foglalják le. Ha bárkinek ellenük keresete lenne, forduljon a mondott falu tiszttartójához, bírájához és esküdteihez (coram officiale, villico et iuratis dicte ville). Ha ezek nem szolgáltatnának megfelelőképpen igazságot, akkor ne a népeket, hanem az officiálist, a falunagyot és az esküdteket idézzék a király vagy a vendégek rendes bírāja elé. – *A pecsét alatt:* relatio magistri Benedicti filii Pauli filii Heem.

Hártyán, hátlapján gyűrűs pecsét nyoma. DL 70641. (fasc. IV. fr. 11)

102. 1363. november 18. (oct. Martini)

Miklós prépost és a jászói konvent előtt megjelent az egyik részről Skerben-i Verusurru (dictus) András fiai: Jakab és Mihály magukért, valamint Kilián fia: Balázsért, a másíkról István fia: Lukács, feleségeért: Kláraért – Belse-i Mokyan fia: Matyus lányáért –, és András fiai bevallást tettek. Klárának és általa örököseinek kiadták a Skorben és Hegyesd birtokokból járó leánynegyedét Skorben-ben haszonvételestül és tartozékostul a Szent Quirinus-kápolna melletti telekhellyel együtt, amely a szentéllyel szemközt kelet felé fekszik az Skerben-ből Zozta-ra vezető út mellett négy hold szélességben a közönségesen *toronuk*-nak nevezett kert mögött fekvő földekkel együtt, melyek ugyanolyan szélesek, mint ez a telekhely (ac loco sessionali iuxta capellam Sancti Kyrini martiris contra sanctuarium a parte orientis iuxta viam de Skerben versus Zozta ducentem adiacentis ad latitudinem quatuor iugerum extendentes cum terris retro ortum existentis vulgariter *toronuk* vocatum similiter ad latitudinem ipsius sessionis) az alulírott határok között örökség jogán. A felek és a kérésükre tanúbizonyosságul iktatásra kiküldött konventi ember: János klerikus szerint [ez a rész] így terül el. – *Határjárás:* Prima meta terrea ipsius particule terre per eosdem modo quo supra date, retro ortum seu curiam eiusdem esset erecta, de qua directe versus orientem circa *toronuk* procedendo, in fine ipsarum terrarum arabilium quatuor iugerum *toronuk* unam metam terream erexissent, de qua versus septemtrionem directe ad metas possessionis Chechy girando et currendo per antiquas metas usque metas et viam possessionis Zuztha et in ipsa via infra versus meridiem ad predictam viam cadens in eadem rursus ad capellam veniendo et ibi et (!) terminaretur. Pratum vero inter duas vias a parte inferiori ville Skerben a parte Boztya iuxta quedam rubeta et duos monticulos *holm* vocatos situatum similiter eidem statuissent. – *A dátum után hozzátoldás ugyanazon kéz írásával:* Nyájuk (grex seu pecora et alia animalia eorum) a réteken és más szokott helyeken szabadon járhat át és legelhet.

Hártyán, sérült függőpecséttel. DL 70642. (fasc. IV. fr. 2.)

103. 1364. március 28. (V. Kal. Aprilis)

Lajos király előtt Zenthkyral-i Jakab fia: Miklós bemutatta Detreh-i Chal fiának: Lászlónak lányai: Kancho, Zumur és Kathlyn nevében Lajos király 1361. április 2-án kelt páten-sét (lásd a 99. sz.), ami az Ozorában elveszett korábbi pecséttel volt megpecsételve. A király Miklós kérésére az oklevelet szó szerint privilégialis formában átírta, az abban foglaltakat megerősítette a lányok és általuk örököseik részére. – Az új kettős függőpecséttel megerősítve. – Datum per manus ... Nicolai archiepiscopi Strigoniensis, locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancellarii. – *Méltóságosor*: Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Ugulino Spalatensi, Nicolao Iadrensi et Elya Ragusiensi archiepiscopis, Demetrio Waradiensis, Dominico Transsiluano, Colomani Iauriensis, Ladislao Wesprimiensis, Stephano Zagrabiensis, totius Sclauonie vicario generali, Villermo Quinqueecclesiensis, Dominico Chanad, Mychaele Agriensis, Iohanne Vacyensis, Petro Boznensis, fratribus Stephano Nitriensis, Thoma Syrmien-sis, Iohanne Tininiensis, Demetrio Nonensis, Nicolao Traguriensis, Stephano Farensis, Valentino Macarensis, Matheo Sibinicensis, Mychaele Scardonensis et Portiua Scenniensis ecclesiarum episcopis, magnificis viris Nicolao Konth palatino, Dyonisio woyuoda Transsiluano, comite Stephano Bubek iudice curie nostre, Iohanne magistro tawarnicorum nostrorum, Nicolao de Zeech Dalmatie et Croatie, Nicolao de Gara de Machou banis, Petro Zudor pincernarum, Paulo de Lyzka dapiferorum, Iohanne ianitorum et Emerico agasonum nostrorum magistris ac magistro Benedicto comite Posoniensi.

Hártyán, zsinóron függött pecsétje hiányzik. DL 70643. (fasc. III. fr. 1.)

104. 1364. március 28. (V. Kal. Aprilis)

Lajos király előtt Móric fia: Simon mester (nob.) egykori pozsonyi ispán, udvari lo-vag (aule nostre miles) bemutatta a király 1351. december 6-án kelt páten-sét, mely az Ozorában elveszett korábbi nagyobb pecséttel volt megpecsételve (lásd a 81. sz.). Simon kérésére a király az oklevelet anyja jóváhagyó akaratából, a főpapok és bárók egyetértésé-vel Simon és örökösei részére privilégialis formában átírta. – Az új, kettős függőpecséttel megerősítve. – Datum per manus ... Nicolai archiepiscopi Strigoniensis, locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancellarii. – *Méltóságosor*: Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Ugulino Spalatensi, Nicolao Iadrensi et Elya Ragusiensi archiepiscopis, Demetrio Waradiensi, Dominico Transsiluano, Colomano Iauriensi, Ladislao Wesprimiensis, Stephano Zagrabiensi, totius Sclauonie vicario generali, Villermo Quinqueecclesiensi, Dominico Chanadiensi, Mychaele Agriensi, Iohanne Vacyensi, Petro Boznensi, fratribus Stephano Nitriensi, Thoma Syrmien-sis, Iohanne Tininiensi, Demetrio Nonensi, Nicolao Traguriensi, Stephano Farensi, Valentino Macarensi, Matheo Sibinicensi, Mychaele Scardonensi et Portiua Scenniensi episcopis, magnificis viris Nicolao Konth palatino, Dyonisio wayuoda Transsiluano, comite Stephano Bubeek iudice curie nostre, Iohanne magistro tawarnicorum nostrorum, Nicolao de Zech Dalmatie et Croatie, Nicolao de Gara de Machou banis, Petro Zudor pincernarum, Paulo de Lyzka dapiferorum, Iohanne ianitorum et Emerico agasonum nostrorum magistris ac magistro Benedicto comite Posoniensi.

Papíron, 16. sz. eleji, egyszerű, sérült másolat, melynek mindkét oldalára írtak, ugyanazon kéz írása, mint a 83. sz. Mellette 18. sz.-i romlott szövegű másolata. DL 70644. – Eredetije: DL 4234. Foltos hártján nagyobbított L kezdőbetűvel, függőpecséttel.

105. 1364. szeptember 29. (in Michaelis) Luprechzaza

Lajos király a leleszi konventhez. Erzsébet királyné és több nemes Bereg megyei birtokai és szabad falvai (possessiones et liberas villas) közötti gyakori viszályok elkerülése érdekében a királyné parancsából (ex eiusdem domine regine commissione) a határok megújítására bizonyos embereket jelölt ki. A konvent küldje ki emberét a király által mindezek elintézésére külön kijelölt (homines nostri speciales) emberek: Miklós (mag.) királynéi ítélmester, János Luprechzaza-i plébános, királynéi káplán, Debre-i Miklós (mag.) és Bogunya fia: János (mag.) beregi alispán mellé. Ha szükséges, az ellentmondókat oklevelekkel együtt a királyi jelenlét elé idézzék.

Átírta a leleszi konvent 1364. október 21. > Lajos király 1365. március 26. DL 70648.

106. 1364. október 21. (undecim milium virginum)

Péter leleszi prépost és a konvent tudtul adja, hogy Lajos király 1364. szeptember 29-én kelt parancsára (*lásd a 105. sz.*) kiküldték tanúbizonyságul János frater-t Miklós (mag.) királynéi ítélmester, a Luprechzaza-i plébános, Debre-i Miklós (mag.), valamint Bogunya fia: János királyi emberek mellé, akik a tizenegyezer szűz napja előtti pénteken (okt. 18.) kiszálltak Barrabas birtokra – ami az odavaló nemeseké – az összehívott szomszédok jelenlétében. Itt 23 nagy és látható földhatárt (metas terreas magnas et apparentes) találtak és 5 lerontott, de még egyértelműen megismerhető határhelyet. Ezeket Miklós mester a királyné különös jegyzője (specialis notarius) megerősítette, mondván, hogy ezek az általa és néhai Morochyuk (mag.) beregi ispán által a királyné parancsából az említett nemesek esküje alapján emelt törvényes határok. – *Határjárás:* Prima meta inciperet a parte occidentis separans a parte meridionali dicte ville Barrabas, a parte vero septemtrionali ville reginali Kozwn nominate et possessioni Poop appellate, et deinde inter terras arabiles usque lacum Mych dictum ad partem orientalem eundo et ipsum lacum transeundo reflecteretur ad meridiionalem partem usque finem silve Zunyugus et abhinc iterato transiret ad orientalem partem usque nemus Jakouberky nuncupatum ad tres terreas metas finales penes sese erectas, ibique terminatur. – A barrabási nemesek számára kiadott, függőpecséttel megerősített példány.

Átírta Erzsébet királyné 1365. február 11-én, amit Lajos király 1365. március 26-án írt át. DL 70648.

107. 1364. november 3. (3. die omnium sanctorum)

Péter leleszi prépost és a konvent előtt György Vgachazaaz-i, Nagy (Magnus) Balázs Kiralhaza-i, Fodo fia: János Ordo-i bírák (iudices) megjelenvén, bemutatták Erzsébet királyné 1357. december 28-án kelt oklevelét (*lásd a 92. sz.*). A falunagyok (villicorum) kérésére ezt függőpecsétes oklevelükben átvették.

Hártyán, díszített O kezdőbetűvel, függőpecsét nyomával. DL 70645. (fasc. IV. fr. 3.)

108. 1364. december 15. (dom. p. Lucie) Visegrad

Lajos király előtt Zudor Simon mester udvari ifjú (aule nostre iuvenis) bemutatta a király 1353. július 25-én, Budán kelt pátensét (*lásd a 84. sz.*), ami az Ozorában ellopott (in terra Vzure furtive sublato) korábbi, nagyobb pecséttel volt megpecsételve. Ezt a király átírta, és új pecsétjével megerősítette.

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70646. (fasc. IV. fr. 5.).

109. 1365. február 11. (III. Idus Februarii) in Wissegrad

Erzsébet királyné előtt a Bereg megyei Barrabas-i Chepanus fia: György (mag.) deák maga és atyafiai nevében bemutatta a leleszi konvent 1364. október 21-én kelt privilegiálisát (*lásd a 106. sz.*) Barrabas határaitól. A királyné az oklevelet szóról szóra átirta és megerősítette. – A királyné kettős pecsétjével megerősítve. – Arenga.

Átírta Lajos király 1365. március 26-án. DL 70648.

110. 1365. március 26. (VII. Kal. Aprilis)

Lajos király előtt a Bereg megyei Barrabas-i Chepanus fia: György (mag.) maga és atyafiai nevében bemutatta Erzsébet királyné 1365. február 11-én kelt privilegiálisát (*lásd a 109. sz.*), amelyet a király szóról szóra átirta és megerősített. – Datum per manus ... Nicolai archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui et aule nostre cancellarii. – *Méltóságosor*: Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Ugolino Spalatensi, Nicolao Iadrensi et Elya de Ragusino archiepiscopis, Demetrio Waradiensis, Dominico Transilvano, Colomano Iauriensi, Wilhelmo Quinqueecclesiensi, Ladizlao Wesprimiensi, Stephano Zagradiensi regni Sclauonie vicario generali, Mychaele Agriensi, Dominico Chanadiensi, Iohanne Wachyensi, fratre Stephano Nitriensi, Petro Boznensi, Demetrio Syrmiensi, Nicolao Traguriensi, Demetrio Nonensi, Stephano Farenensi, Valentino Makalensi (!), Matheo Sibinicensi, Mychaele Skardonensi et Portiua Senniensi ecclesiarum episcopis, Tininiensi et Corbauienensi sedibus vacantibus, magnificis viris Nicolao Kont palatino, Dionisio wayuoda Transilvano, comite Stephano Bubek iudice curie, Iohanne magistro tauarnicorum nostrorum, Nicolao de Zeech Dalmatie et Croatie, Nicolao de Gara de Machou banis, Petro pincernarum, Paulo dapiferorum, Iohanne ianitorum et Emerico agazonum nostrorum magistris ac magistro Benedicto comite Posoniensi. – Arenga.

Hártyán, díszes kezdőbetűvel, darabokra tört függőpecséttel. DL 70648. (fasc. IV. fr. 7.)

111. 1365. április 17. (f. V. p. pasce) in Sasvar

Wosk fia: János ugocsai alispán és a szolgabírák (Johannes filius Wosk vicecomes et iudices nobilium comitatus de Hugacha) tudtul adják, hogy korábbi kötelező- és halasztólevelük értelmében Gachal-i Ellius fiának: Lászlónak, Gergely fiának: Györgynek, Tamás fiának: Jánosnak, magukért személyesen és atyafiukért (fr.): Lászlóért, a másik részről Gachal-i Péter fiának: Jánosnak magáért és atyafiáért: Tyke-ért húsvét nyolcadán (ápr. 20.) királyi ember jelenlétében a váradi káptalan tanúbizonysága mellett – kiket közösen tartoznának kiküldeni – meg kellene osztoznuk Kумыath, Salank és Feketepatak birtokai-kon levő használat alatt levő földjeiken (terras usuales) privilegiális okleveleik szerint, melyek alapján a birtokokat birtokolják, 50 marka bírság terhe alatt. Ezt a káptalan privilegiálásával kellene megerősíteniük. Húsvét utáni csütörtökön (ápr. 17.) azonban Elius fia: László bemutatta a király oklevelét, melyben minden ügyet a hadfelkelés miatt bírság fizetése nélkül elhalasztott, ezért az említett osztály elvégzését a hadoszlás 15. napjára halasztották.

Papíron, hátlapján 5 zárőpecsét darabkája és egy pecsétfő nyoma. Az oklevél alsó szélén: ad octavas pasce. DL 70647. (fasc. IV. fr. 6.)

Ugocsa m. 15. sz.

112. 1365. december 27. (VI. Kal. Ianuarii)

Lajos király előtt Miklós fia: János bíró (iudex) és István fia: Cristlinus zeuleus-i esküdt (iuratus) polgár, Zeuleus királyi polgárai és vendégei nevében bemutatták a váradi káptalan 1359. január 7-én kelt privilegiálisát a város használat alatt levő földjeiről (*lásd a 94. sz.*), amelyet a király szóról szóra átírt és megerősített. – Az új pecséttel megpecsételve. – Datum per manus ... Nicolai archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui et aule nostre cancellarii. – *Méltóságosor*: Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Wgulino Spallatensi, Nicolao Iadrensi et Elya Ragusiensi archiepiscopis, Demetrio Waradiensi, Dominico Transsiluano, Wilhelmo Quinqueecclesiensi, Colomano Iauriensi, Ladizlao Wesprimiensi, Stephano Zagradiensi regnique Sclauonie vicario generali, Mychaele Agriensi, Iohanne Wacyensi, Dominico Chanadiensi, Petro Boznensi, fratre Stephano Syrmieni^a et Demetrio Syrmieni, Nicolao Draguriensi, Demetrio Nonensi, Valentino Macarensi, Stephano Farensi, Matheo Sibinicensi, Mychaele Scardonensi et Portiua Senniensi episcopis, Tininiensi et Corbauienti sedibus vacantibus, magnificis viris Nicolao palatino, Dyonisio woyuoda Transsiluano, comite Stephano Bubek iudice curie nostre nostre (!), Iohanne magistro thauarnicorum nostrorum, Nicolao de Zeech Dalmatie et Croatie, Nicolao de Gara de Machow banis, Petro pincernarum, Paulo dapiferorum, Iohanne ianitorum et Emerico agazonum nostrorum magistris ac magistro Ladislao comite Poseniensi.

^a Nyilvánvaló elírás Nitriensi helyett.

Foltos hártyán, L kezdőbetűjének helye üresen maradt. DL 70649. (fasc. IV. fr. 8.) – Tartalmilag átírta Mária királynő 1390. május 24-én. DL 70678. és 70727. – Szó szerint átírta Mária királynő 1390. május 24-én. DL 38175.

113. 1366. január 13. (oct. epiph.) Vyssegrad

Lajos király a leleszi konventhez. Vosuar-i Tamás fia: János nevében előadták, hogy Egri-i Péter fiai: László és János Egri-n fekvő saját birtokrészüket és atyafiukét (fr.): Imréét, Imre főválságaképpen (pro redemptione capitis) 100 forintért Vosuar-inak elzálogosították oly feltétellel, ha Imre a zálogosítást visszautasítaná, akkor László és János a zálogösszeg ketszeresében marasztaltassék el. Imre a zálogoláshoz nem járult hozzá, sőt az Egry birtokhoz tartozó Tur vizén levő malomból – ami Lászlóé és Jánosé, és ami a panaszost a mondott zálog címén illeti – sok terményt hatalmasul elvitt. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő vizsgálatra és a királyi jelenlét elé történő idézésre tanúbizonyságul. – *Kijelölt királyi emberek*: Nabrag-i Péter, Chamafalua-i Gál fia: János, Voya-i Medue fiai: János vagy Mihály.

1794-es hiteles másolat, mellette nem sokkal későbbi egyszerű másolat. DL 70650. – Eredetije papíron, hátlapján rányomott pecsét nyomával. SSUA leleszi konvent országos levéltára, Acta anni 1366–20. A regeszta ennek alapján készült.

114. 1366. szeptember 5. (6. die f. II. a. Egidii) prope civitatem Cassa

Konth Miklós nádor a kunok bírása előtt megjelent az egyik részről Fay-i Fülöp fiának: Egyednek özvegye, a másikról ugyanennek a Fülöpnek fia: István személyesen, és az özvegy bevallást tett. Nyugtatta Istvánt a férje után annak birtokrészből neki járó hitbér és jegyajándék kiadásáról, amelynek ügyében Abaújvár és Sáros megyék nemesseinek egyeteme számára Egyed-nap előtti hétfőn (aug. 31.) Kassa városa mellett tartott nádori közgyűlésen pert indított. Cserébe viszont István kötelezi magát arra, hogy Egyed teljes Fay-i birtokrészét Egyed és az özvegy kiskorú leányának: Katalinnak (nob.) átengedi az oklevél

keltétől kezdődő tízévi időtartamra, hogy használhassa. Vállalja István azt is, hogy az özvegyet és lányát a birtokrészben megvédi a mondott időpontig, ha ezt elmulasztaná, akkor peren kívül 10 márkát tartozik a nádor előtt részükre letenni, továbbá a tíz év elteltével a leánynegyedét a mondott birtokrészből kiadja.

Papíron, nagyobbított kezdőbetűvel, hátlapján pecsét nyoma. DL 70651. (fasc. IV. fr. 10.)

115. 1368. április 6. (in die cene D.)

A váradi káptalan privilegiális formában átírja saját, 1337. július 8-án kelt pátensét (lásd az 59. sz.), amelyet Bathyan-i Péter fiai: Mihály és János (nob.) mutattak be.

Hártyán, függőpecsét zsinórjával. DL 70652. (fasc. IV. fr. 12.)

116. [1369. szeptember 10. után]^a

A váradi káptalan jelentése Imre erdélyi vajdának és szolnoki ispánnak, hogy bírói levelére Mihály karpapot, a Szentlélek-oltár igazgatóját küldte ki tanúbizonyságot Keurus-i Gergely királyi (!) ember mellé, aki a mostani királyi hadoszlás 15. napján (szept. 10.) kiszállt a Szolnok megyei Orbo-ra tanúvallatást tartani, ahol az alperes: Zenthmyklos-i László fia: László nem jelent meg. A tanúk azt vallották, hogy Orbo birtok Mog-i Miklós fia: Jánosé volt, és őt illette, és illeti most is örökség jogán, azonban ősei a békétlen időkben (tempore inpacato) onnan eltávoztak, és így az alperes ősei telepedtek le ott, elfoglalva azt, és élük ma is jogtalanul. – *A kihallgatott tanúk – közvetlen határosok (commetanei immediati):* Kege-i Márton fia: János, Chahol-i János fia: János, Kege-i Márton fiának: Jánosnak fiai: Jakab és Mihály, Kege-i Jakab fia: János, Zakachy-i Jakab fia: György, Pethe fia: György, Barthaueulge-i István fia: András, Chan-i Endre fiai: Miklós és Lőrinc, Zuna-i László, Parlag-i János fiai: Jakab, Mihály, Miklós és László, Parlag-i Synka fia: Péter, Barchaueulge-i Pál fia: István; *Szolnok megyebéli nemesek:* Doba-i Beche fia: Miklós, Kereztur-i Zeuke fia: Sebestyén, Doba-i Veres (Rufus) Miklós, Samson-i János fia: László, Doba-i Miklós fia: Balázs, Mendzenth-i Gergely fia: György, Keurus-i Dobo, Keurus-i Miklós fia: László, Pele-i Lőrinc fia: István, Hotwan-i Péter fia: Jakab, Kauas-i Fülöp fia: Miklós, Mendzenth-i Mátyás fia: Antal, Zudrou-i Mihály, Tyuis-i István fia: Lőrinc, Zuna-i János fia: János, Hothuan-i Fekete (Nigrus) János és Veres (Rufus) Miklós, Sarmasag-i János fia: László, Zenthkyral-i Mihály fia: Jakab és Imre fia: Domonkos, Zenthkyral-i Simon, Bewne-i Mihály, Sandorhaza-i Sandrinus fia: Miklós, Deshaza-i Bereck, Zenthkyral-i Miklós fia: Ábrahám; *Szatmár megyebéli nemesek:* Pereche-i János fia: Tamás, Jakab fia: Péter, Gych-i Péter, Kyde-i János fia: Pál, ennek fia: Bertalan, Rezege-i Pál fia: Péter, Portheluk-i Lőrinc, Portheluk-i János fia: András, Bogda-i Henrik fia: Tamás, Vythka-i András fia: István, Saralan-i Miklós fia: György, Vary-i Tamás fia: László, Tykud-i Miklós fia: Jakab, Portheluk-i Márton fia: Jakab, Pylis-i Lukács fiai: Miklós és János, Chazar-i Domonkos, Rezege-i Pál fia: István, Ponyla-i Péter fia: János, Doba-i László, Val-i János fia: Mihály, Dobus-i László fia: Ders, Semyen-i Ubul mester, Heten-i János fia: István; *Szabolcs megyebéli nemesek:* Bogdan-i Olivér fia: Dömötör, Bogdan-i Lőrinc fia: Balázs, Kysfalud-i János fia: Miklós, Nogfalu-i Bálint fia: János, Beseneu-i Miklós fia: János, Petry-i Petheu fia: János, Kegyen-i Maroth fia: Péter, Marky-i István fia: János, Kallo-i Dömötör fia: János, Bogath-i Miklós fia: Fülöp, Petry-i Sándor, Tusa-i Lőrinc, Suary-i István fia: Miklós, Baktha-i Gergely fia: Gergely.

^a Az oklevél dátuma az átíráskor tollban maradt, 1369. szeptember 10. után és október 12. előtt kelt.

Átírta a váradi káptalan 1369. október 14-én, amit Imre vajda 1369. december 21-én írt át. DL 70653.

117. 1369. október 12. (f. VI. a. Galli) Zekoduar

Lajos király a váradi káptalanhoz. Mog-i Miklós fia: András elpanaszolta, hogy testvére (fr.): János és Zaruad-i László fia: László közt az Orbo birtok miatt folyó ügyben hozott vajdai ítélet értelmében a vajdai ember és a káptalan eljárása alapján oklevelet adott ki. Amikor azonban János hazafelé tartott, megölték, a káptalan levelét és más okleveleket tőle elvettek. A káptalan keresse elő másolatból vagy regisztrumból – melyet magánál vagy írnokánál őriz – az oklevelet, vagy érdeklődjön a vajdai és káptalani embertől annak tartalma felől és oly formába adja ki Andrásnak, ahogy az a korábbi oklevélben is volt (si registra seu copiam pretactarum litterarum vestrarum apud vos vel notarium vestrum poteritis reperire, vel de eius continentia reminisci aut a nostro et a vestro hominibus de novo informari, extunc tenorem earundem in formam vestrarum litterarum eatenus, sicut antea extiterant, priores littere vestre emanate, redigi).

Átírta a váradi káptalan 1369. október 14-én, amit Imre vajda 1369. december 21-én írt át. DL 70653. Az intitulatio-t az átirás elhagyta, a vajdai embernek homine nostro-ként való emlegetése is nyilvánvaló elírás.

118. 1369. október 14. (dom. a. Galli)

A váradi káptalan tudtul adja, hogy Lajos király 1369. október 12-én kelt parancsára (lásd a 117. sz.) okleveleik regisztrumából előkeresték az [1369. szeptember 10. után] kelt oklevelet (lásd a 116. sz.), egybehangzólag visszaemlékeztek annak tartalmára, és olyan formában, ahogy az eredetileg ki volt állítva [Mag-i] Miklós fia: Andrásnak kiállították (registra pretactarum nostrarum litterarum diligenti requisitione prehabita reperientes, de earundem litterarum continentiis conscientiose reminesscentes et recolentes tenorem registorum in formam pristinam nostrarum litterarum eatenus, sicut antea extiterant, priores littere nostre emanate redigi et emanari).

Átírta Imre erdélyi vajda 1369. december 21-én. DL 70653.

119. 1369. december 21. (27. die 15. die Martini) Wyssegrad

Imre erdélyi vajda és szolnoki ispán a leleszi konventhez. Mog-i János megjelent [Miklós] erdélyi vajda és szolnoki ispán előtt György-nap nyolcadára (máj. 1.), a Bosznia elleni hadoszlás 15. napjára hirdetett törvényszéken Zenthmyklos-i László fia: László ellenében, és bemutatta néhai Dénes vajda oklevelét. Eszerint 1366-ban, Jakab-nap nyolcadát követő hétfőn (aug. 3.) a Szolnok megye nemeseinek közössége számára királyi parancsból Keve faluban (villa) tartott közgyűlésen Moogh-i János előadta, hogy a Szolnok megyei Warbo birtok teljes joggal őt illeti, amit Zaruad-i László fiai: Miklós és László meg János fiai: Mihály és János elfoglalva tartanak, aminek okát tudakolta. Erre Miklós, László és Mihály, magukért és az erdélyi káptalan ügyvédvalló oklevelével Jánosért előállván, az ország régi szokásjoga szerint Jánost felszólították Warbo visszafoglalására (recaptivatio). Dénes vajda levelében kérte a váradi káptalant, hogy küldje ki egy emberét tanúbizonyságul Parlagh-i Péter vajdai ember mellé Kisasszony-nap nyolcadára (szept. 15.) Warbou visszafoglalására, határjárásra, Moog-i részére történő iktatásra, ha nem lenne ellentmondás. Ha László vagy János fiain kívül más tenne ellentmondást, idézze meg Mihály-nap nyolcadára a vajda elé, ha a nevezettek élnének ellentmondással, őket nem kell megidézni, mivel perben állnak, ők idézés nélkül tartoznak számot adni az említett időpontban tett ellentmondásról. A bárki által eltiltott birtokrészt határolja körül, és ha lehet, királyi mértékben mérje fel, ha nem, akkor másokkal együtt az ország szokásjoga szerint becsülje meg. A káptalan Mihály-nap

nyolcadára tegyen jelentést a vizsgálatról. Ez után az oklevél után bemutatta a váradi káptalan oklevelét is, melyben a káptalan jelentette Dénes vajdának, hogy fenti parancsára Dömötör karbéli papot, a Szent Kozma- és Damján-oltár igazgatóját küldte ki tanúbizonyságul Parlagh-i Péter vajdai ember mellé. Kisasszony-nap nyolcadán (szept. 15.) és az azt közvetlenül követő napokon Warbo határát a vajdai ember meg akarta járni, Mogh-i János részére iktatni akarta, azonban Zenthmyklous-i László fiai: Miklós és László ellentmondottak, Zenthmyklous-i Mihály és János azonban nem, meg sem jelentek, mivel perben állottak, nem is idézte meg őket, a Miklós és László által eltiltott földterületet fogott bírákkal együtt két ekealj nagyságúra becsülte. Ezeknek az okleveleknek bemutatása után László úgy allegált, hogy az általa eltiltott Warbo birtok mindig is őseié volt, és ő ezen örökség jogán lakja, amit a határosok, szomszédosok és más megyebéliek tanúvallomásának is hajlandó alávetni. Mog-i János azzal utasította ezt vissza, hogy Warbou sosem volt Lászlóé, hanem mindig az övé és őseié volt örökség jogán, aminek igazolására két oklevelet mutatott be, egyet Konth Miklós egykori vajdától 1355-ből, egyet pedig Szolnok megye alispánjától és szolgabírától. Ezek világosan előadták, hogy Konth Miklós vajda és a megye közgyűlésein (!) az alispán, a szolgabírák és az esküdt ülnökök eskü alatt azt vallották, hogy Warbo birtok, amelyen Szent Fülöp és Jakab apostolok tiszteletére emelt egyház található, Mogh-i Miklós fia: Jánosé volt, azt, hogy János és László fiai milyen jogcímen tartják kezükön, nem tudják. Egyébként János is beleegyezett a tanúvallatásba. Miklós vajda ezután kérte a váradi káptalant, hogy adjon tanúbizonyságot a felperes részére kiküldendő Kyde-i Pál, Ramachahaza-i Dömötör, Seney-i Pál, Haan-i Endre fia: Lőrinc, Kereus-i Gergely, az alperes részére kiküldendő Karul-i [Simon] fiai: László vagy Mihály, Damanhya-i Miklós, Dedachy-i Ányos fia: János, Zanyzlou-i Mihály fia: Péter, Olazy-i Beke fiai: István vagy András vajdai emberek valamelyike mellé, kik szálljanak ki Mihály-nap 15. napjára (okt. 13.) Warbo-ra, és itt a szomszédok, határosok, Szolnok megye nemes és más állapotú emberei közt hitükre, a király és az ország iránti hűségükre tett eskü alatt tartsanak vallatást, hogy a birtok Miklós fia: Jánost örökség jogán illeti-e és Lászlóé és őseié sohasem volt, avagy Lászlóé és őseié volt-e örökség jogán; nemkülönben királyi mértékben mérjék fel a birtokot, ha felmérni nem tudnák, becsüljék meg, amiről a határnap nyolcadik napjára (okt. 20.) tegyenek jelentést. Innen a tárgyalást Miklós vajda György-nap 15. napjára (máj. 8.) halasztotta. Időközben Miklós vajdát letették, és a vajdai tisztséget Imre kapta (medio tempore ipso Nicolao woyuoda fratre nostro sublato ex hoc medio honoreque ipsius woyuodatus per regiam clementiam nostram personam decorante). Imre vajda innen Mihály-nap nyolcadára halasztotta a pert. Ekkor Mog-i Miklós fia: András Zaruad-i László fiai ügyvédjének: Benedeknek letartóztatását kérte, mert ő – ahogy mondta – László fia: Miklóssal együtt András testvérét (fr. carn.): Jánost megölte és kifosztotta. Az ügyet Márton-nap 15. napjára (nov. 25.) halasztották. A vajda levelében kérte a váradi káptalant, hogy küldje ki emberét tanúbizonyságul a vajdai ember mellé, ki László fiait: Miklóst és Lászlót vajdai szóval utasítsa a megjelenésre, amely terminuson Miklós fia: Andrásnak a letartóztatott Benedek részéről is igazságot fog szolgáltatni. A káptalan Péter karbéli papot, a Szent Anna-oltár igazgatóját küldte ki Petry-i Lőrinc fia: Tamás vajdai ember mellé, aki Márton-nap előtti szombaton (nov. 10.) az idézést elvégezte. A kitűzött napon azonban Miklós és László nem jelentek meg, hiába várt rájuk húsz napon keresztül Miklós fia: András, ezért egy másik oklevéllel megbírságolta. András ekkor bemutatta a váradi káptalan 1369. október 14-én kelt oklevelét (lásd a 118. sz.). A vajda a törvényszékén vele együtt ülő nemesekkel együtt úgy döntött, hogy Zaruad-i László fia: László ügyében végítéletet fog hozni. Ezért küldje ki a konvent egy emberét tanúbizonyságul a vajdai emberek valamelyike mellé, aki idézze meg László fiát: Lászlót alkalmas időpontra azzal, ha nem jönne és a másik félnek elégséges

kielégítést nem adna, akkor távollétében és nyakasságában (absentia et rebellione) fognak feletti ítéletet mondani. – *Kijelölt vajdai emberek*: Tereche-i János fia: Tamás vagy Jakab fia: Péter, Gegen-i Tamás.

Foltos, szakadt papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70653. Hátlapi feljegyzés: sive Egidius filius Demetrii de Bagdan vel Johannes filius Luce de Pílisz, sive Petrus filius Nicolai vel Johannes frater suus, sive Demetrius filius Nicolai de Marky, an Paulus de Kyde, conventui de Lelez, item primum Nicolaus filius Nicolai de [Do]manhida vel Michael frater suus, aut Petrus filius Sinka de Zendemeter, seu Stephanus filius eiusdem, an Michael filius Petri de Geztes, sin Johannes filius Anyany, an Andreas frater suus ab eadem. – Tartalmilag átírta Imre vajda 1370-ben. DL 41820. (Szalay Ágoston gyűjteménye.)

120. 1370. február 22. (in katedre Petri) Buda

Lajos király megfontolván Benedek (magn.) egykori bolgár bán érdemeit, amelyeket különféle hadjáratokban teljesített, saját és testvérei (fr. ut.): Péter és Miklós, valamint unokatestvére (fr. patr.): János fia: László birtokain, a Temes megyei Remethe-n és a Krassó megyei Bachtuyesse-n szerdánként, a Temes megyei Buluench birtokon szombatnként tartandó hetivásárt engedélyez más szomszédok és megyebéliek vásárainak sérelme nélkül. A kereskedőknek és más vásározó embereknek biztosítja, hogy az említett napokon áruikkal a vásárokra menjenek és kereskedjenek, személyüket és dolgaikat királyi védelme alá helyezi. Elrendeli, hogy a rendelkezést vásárokon és nyilvános helyeken (in foris et locis publicis) kihirdessék. – *Jobb felső sarkában és hátlapján a lepergett pecsét alatt*: relatio magistri Johannis Bissenii. – *Jobb alsó sarkában*: perlecta et correcta.

Hártyán, díszes N kezdőbetűvel, hátlapján rányomott nagypecsét nyoma. DL 70654. (fasc. IV. fr. 19.)

121. 1370. június 9. (in Trinitatis) Gyosgeur

Lajos király a leleszi konventhez. Zeuleus-i polgárait és vendégeit (cives et hospites) meg akarja tartani haszonvételeikben, így földjeik, rétjeik, kaszálóik, erdeik és halászóhelyeik birtokában, amelyek a Hedrehuara-i Miklós fia: Miklós (mag.) és Pál szebeni prépost királyi külön kiküldött emberek által megvont határokon belül fekszenek, amit a király egy privilégiuma tartalmaz. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul Nogmihal-i Péter fia: Jakab (mag.) királynéi udvari ifjú (aule reginalis iuvenis) királyi külön kiküldött ember mellé, aki a határosokat és szomszédokat összehíva, mindezt adja a polgárok használatába, senki ellentmondását ne vegye figyelembe. Ha valaki úgy gondolja, hogy valamihez joga van, forduljon a királyhoz.

Átírta a leleszi konvent 1370. június 25-én. DL 70655.

122. 1370. június 25. (2. die nat. Iohannis bapt.)

János leleszi prépost és a konvent Lajos király 1370. június 9-én kelt parancsára (*lásd a 121. sz.*) Tamás custos-t küldte ki Nagmihal-i Péter fia: Jakab (mag.) királynéi apród, királyi külön kiküldött ember mellé, aki kiszállt Zeuleus királynéi városra (civitas), és az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében a város határait a váradi káptalannak a bíró (iudex), a plébános és más polgárok (cives) által eredetiben bemutatott privilégiuma szerint megjárta, a művelt és műveletlen földeket, réteket, kaszálóhelyeket, erdőket, halászóvizeket haszonvételeivel és tartozékaival a szomszédos birtokoktól elhatárolta, és Zeuleus részére hagyta ellentmondás nélkül.

Hártyán, töredékes függőpecséttel. DL 70655. (fasc. IV. fr. 15.)

123. 1372. május 12. (12. die oct. Georgii) Vyssegrad

Imre erdélyi vajda, szolnoki ispán az egi káptalanhoz. Mogh-i Miklós fia: András a vajda egy korábbi halasztó oklevelének értelmében György-nap nyolcadán Zaruad-i László fia: László ellenében a vajda előtt bemutatta a káptalan kihirdető oklevelét (litteras proclamatorias), amely szerint a vajdai emberek az egi káptalan által adott tanúbizonyságok mellett a múlt év György napjának 15. napján (máj. 8.) a vajda egy korábbi parancsa értelmében kiszálltak Orbou birtokra a nevezett András mint felperes és László fia: László mint alperes közti ügyben az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében. Először László fia: László útmutatása szerint járták meg a határokat, és a fogott bírákkal együtt a területet 5 ekealjra becsülték, a felperes útmutatása szerint történt határjárás szerint 12 ekealjra becsülték, mindkét becsüt az ország szokásjoga szerint ejtve meg. Zaruad-i úgy allegált, hogy Mogh-i az ő lakosok nélküli birtokainak: Salamonteleke-nek és Rach-nak határait és művelt földjeit is (metas et terras usuales possessionum suarum habitatoribus destinatarum) bevonta a határjárásba és a becsübe. László fia: László az elmúlt év pünkösdi nyolcadán (máj. 25.) a határjáró és a becsüről szóló oklevél bemutatásán nem jelent meg, miután három vásári kikiáltással Jakab-nap nyolcadára idézték meg, ahonnan az ügyet a vajda halasztóleveleinek közbejöttével a jelen György-nap nyolcadára halasztották, amikor a két fél megjelenvén, a becsü ügyében egymással szemben igazságot kért. László kijelentette, hogy a lezárt becsület nincs megelégedve. A káptalan küldje ki egy emberét tanúbizonyságul a felsorolt vajdai emberek valamelyike mellé, ki az elkövetkezendő István király napjának nyolcadán (aug. 27.) szálljon ki Orbou-ra az összehívott határosok és szomszédosok, a felek vagy ügyvédek jelenlétében, és a birtok határait Moogh-i András útmutatása szerint járja meg, királyi mértékben mérje fel, ha ezt nem tudná, becsülje meg fogott bírákkal együtt az ország szokásjoga szerint. Ha László azt állítaná, hogy a felperes az ő birtokából valamit a maga Orbou birtokához tartozónak mutatott volna, akkor azt a peres földet is becsüljék meg, és Mihály-nap nyolcadára tegyen jelentést. – *Kijelölt vajdai emberek a felperes részére:* Bogdan-^a Dömötör fia: Egyed, Parlagh-i^b Synka fia: Péter, Mark-i Miklós fia: Dömötör, Petry-i Peteu fia János, Tereche-i János fia: László, Mark-i János fia: Miklós, *az alperes részére:* Zendemeter-i Synka fia: Péter vagy János fia: János, Karol-i Simon fia: Mihály, Damianhyda-i Miklós vagy Miklós fia: Mihály, Kege-i Jakab fia: Márton, Isop-i Miklós fia: András.

^a Eredetileg Parlagh-i, amit áthúztak.

^b Eredetileg Bagdan-i, amit áthúztak.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70656. (fasc. IV. fr. 1.) Hátlapi feljegyzés: pro A Egidius filius Demetrii de Bogdan cum Lelez in personaliter, ad G[eorgii]; due, solvunt ambo A hátlap alsó szélén: una solvit N. – Tartalmilag átírta az egi káptalan 1372. szeptember 7-én. DL 70658. Eltérő névalakok a királyi embereknél: Bagdan-i, Peteu, Damanhyda, Isyp-i.

124. 1372. július 3. (3. die oct. nat. Iohannis bapt.) Bors

Lajos király tudtul adja, hogy habár Hench fia: Jánosnak és atyafiának (fr.): Péternek a Krassó megyei Kwesd kerületbéli (districtus) Belenus birtokot adományozta egy privilégiumával, azonban ők a privilégiumban írottakon felül a királyi földekből és erdőkből a maguk számára még területet foglaltak el, ezért Domonkos csanádi püspök, János budai prépost, királyi alkápolnaispán (vicecomes capelle nostre), Pousa fia: István és Peteu fia: János mesterek, mint a király által Temes, Keve és Krassó megyékbe kirendelt királyi javak visszaszerzői (executores et restauratores iurium nostrorum regalum), tőlük az összes királyi javakat elvették, és az uralkodó kezébe tették. A király kegyelemből (de regie nostre liberalitatis [- - -])

clementia), mivel kötelessége, hogy a jog szigorát enyhítse, Belynes birtokot haszonvételeivel, jogaival és tartozékaival együtt kiveszi bánja és officialisai és kezéből, és visszaadja Jánosnak, Péternek és örököseiknek korábbi privilégiumának tartalma szerint örökös birtoklásul. Az általuk elfoglalt földeket, erdőket a király a maga részére fenntartja, a királyi jogok visszaszerzőinek megparancsolja, hogy a birtokot az említett földektől és erdőktől határolják el. – *Jobb felső szélén és a hátlaapon a pecsét alatt: commissio domini regis cum deliberatione baronum.*

Hártya, szélein olvashatatlanságig fakult állapotban, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70657. (fasc. IV. fr. 9.)

125. 1372. szeptember 7. (vig. nat. Virginis)

Az egri káptalan Imre erdélyi vajdához, szolnoki ispánhoz. Az 1372. május 12-én kelt oklevelére (*lásd a 123. sz.*) András (mag.) kanonokot küldték ki Tereche-i János fia: László mellé, aki István király napjának nyolcadán Mogh-i Miklós fia: András, Zaruad-i László fia: László, valamint a László részére kirendelt királyi ember: Kege-i Jakab fia: Márton jelenlétében kiszállt Orbou birtokra a határosok és szomszédosok jelenlétében. – *Határjárás Mogh-i András útmutatásai szerint:* Primo a duabus metis terreis iuxta rivulum Orbopatak vocatum a plaga meridionali inter terras arabiles erectis egredientes et ad eandem plagam in latere cuiusdam *berch* asscendentes pervenissent ad alias duas metas terreas, que separant terras possessionum Chahlad, Vrbou, dehinc in latere eiusdem *berch* pergentes venissent ad duas metas terreas, deinde penes viam Sahtuswth versus dictam plagam eundem *berch* asscendendo attigissent duas metas terreas, abhinc desscendendo ad eandem viam Sahtuswth, in qua per magnum spatium eundo et modicum reflectendo ad orientem venissent ad unam metam terream, a qua versus eandem plagam meridionalem reflectendo attigissent duas metas terreas, de quibus per modicum spatium pergendo attigissent caput fluvii Orbopatak vocati, ubi sunt due mete terree, de quibus ad eandem plagam parumper currendo iungit duas metas terreas, a quibus adhuc ad eandem plagam pergendo venissent ad quandam vallem, ubi sunt due mete terree, de quibus ad eandem plagam transeundo et penes eandem vallem prope quoddam fossatum venissent ad duas metas terreas, de quibus directe asscendendo penes eandem vallem euntes pervenissent ad duas metas terreas, de quibus ad eandem plagam meridionalem prope viam de possessione Zenmiklos in possessionem Nogfalu ducentem pergentes venissent ad unam metam terream penes eandem viam positam et erectam, a qua ad eandem plagam transeundo prope fluvium Kegepataka iungit unam metam terream, deinde versus plagam orientalem pergendo venissent ad duas metas terreas, a quibus reflectendo versus plagam aquilonalem venissent ad duas metas terreas penes predictam viam existentes, a quibus per modicum spatium eundo iuxta eandem viam sunt due mete terre (!) possessiones Orbou et Kege separantes, de quibus per modicum spatium transeundo pervenit ad caput fluvii Wlmezpataka nominati, ubi est meta terrea, a qua penes eandem viam transeundo iungit aliam metam terream, in qua arbor querci pro meta haberetur, de qua ad eandem plagam currendo venit ad unam metam terream, de qua per eandem viam transeundo pervenit ad duas metas terreas in utraque parte eiusdem vie existentes terras possessionum Orbou et Wlmuzteluk separantes, de quibus versus dictam plagam eundo venissent ad duas metas terreas prope eandem viam positas et erectas, ubi sunt due arbores querci, de quibus per modicum spatium transeundo venit ad duas metas terreas, de quibus quoddam *berch* asscendendo et in eodem *berch* versus prescriptam plagam pergendo iungit duas metas terreas in eadem via existentes terras possessionum Orbou et Wlmuzteluk distingentes, abhinc versus dictam plagam currendo venit ad tres metas terreas metas, predictarum possessionum Orbou,

Wlmuzteluk et Zenmiklos separantes, de quibus adhuc ad eandem plagam pergendo venissent ad duas metas terreas terras dictarum possessionum separantes, abhinc reflectitur ad quandam vallem inter aquilonem et occidentem venit ad quandam alveum Mesturbyk nominatum, a quo reflectitur versus eandem plagam occidentalem directe transeundo iungit tres metas terreas terras possessionum Rachteluk, Orbou et Chahol distinguentes, deinde reflectitur versus plagam meridionalem et pervenit ad duas metas terreas prope quandam monticulum positas et erectas, a quibus versus dictam plagam currendo venit ad caput cuiusdam montis Zarhegh appellati, deinde descendendo versus predictam plagam in latere eiusdem montis sunt due mete terre (!) penes fluvium Orbopataka vocatum, dehinc saliendo ipsum fluvium pervenit ad priores metas, ubi inceperant et ibi terminantur. – Az András által megmutatott határok közti Orbou birtokot fogott bírakkal együtt szemmértékkel (visuali consideratione mediante) 12 ekealjra becsülték. Mivel László fia: László úgy allegált, hogy András az ő két birtokához: Salamonteluk-hez és Rach-hoz tartozó részeket is bevont Orbou határjárásába és becsüjébe, ezért László útmutatásai szerint mindkét földdarab határait megjárták. – *Határjárás Zaruad-i László útmutatása szerint*: A prescriptis tribus metis terreis per eundem Andream prius ostensis dictisque possessionibus Orbou, Zenmiklos et Wlmuz vocatis distinguuntibus, quas prefatus Ladizlaus dicte possessioni sue et Rach spectare debere asseruisset, egredientes et ad plagam occidentalem in quadam via publica in uno *berch* transeuntes venissent ad unam metam terream antiquam iuxta eandem viam a plaga meridionali existentem, a qua in eodem *berch* versus dictam plagam pervenit ad unam metam terream, de qua ad eandem plagam in eodem *berch* currendo pervenit ad duas metas tereas prope quandam monticulum, de quibus versus eandem plagam transeundo venit ad tres metas terreas dictas possessiones Rachteluk, Orbou et Chahol distinguentes, ubi ostensio metalis dicte unius particule terre terminata extitisset. Metas vero dicte secunde particule terre taliter reambulassent, quod primo prope predictum monticulum a duabus metis terreis egredientes versus orientem pervenissent ad predictam viam et per eandem pertranseundo per bonum spatium venissent supra predictam possessionem Orbou, a qua reflectitur versus meridiem et ad quoddam *berch* pervenissent ad duas metas terreas de novo erectas, a quibus adhuc ad eandem plagam in eodem *berch* declinando pervenissent similiter ad duas metas terreas noviter erectas, et in latere eiusdem *berch* positas et erectas, de quibus venissent ad priores metas per eundem Andream actorem demonstratas, dehinc versus aquilonem saliens rivulum Orbopataka dictum pervenit ad duas metas terreas antiquas in latere monticuli Zarhegh vocati positas et erectas per eundem Andream ostensas, de quibus versus prefatam plagam asscendit ad eundem Zarhegh, dehinc venissent ad priores duas metas terreas prope dictum monticulum existentes. – A két földdarabot a fentiekhez hasonlóan megbecsülve, három királyi mértékű ekealjnyira becsülték.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. DL 70658. (fasc. IV. fr. 23.) Hátlati feljegyzés: ob regium preceptum pro ipso Ladislao impositum ad octavas epiphanie Domini, due ambo solvunt A.

126. 1374. április 2. (in passce) Vissegrad

Lajos király az egri káptalanhoz. Selyz-i Beke fia: László nevében előadták, hogy a Szatmár megyei Saly birtokról szóló, a káptalan pecsétje alatt kelt privilégiuma véletlenül elveszett (casualiter alienatam extitisset), amelynek par-ja szokás szerint a káptalan sekrestyéjében vagy conservatorium-ában lett elhelyezve. Az említett par-t keressék elő, pecsétjük alatt adják ki annak tartalmát vagy másolatát (tenorem seu copiam).

Átírta az egri káptalan 1374. május 8-án. DL 70659.

127. 1374. május 8. (in quindenis Georgii)

Az egri káptalan előtt megjelent személyesen Daroch-i Tiboldus fia: Mihály, Selyz-i Beke fia: Lászlóért, és bemutatta Lajos király 1374. április 2-án kelt oklevelét (lásd a 126. sz.). A káptalan ennek értelmében más oklevelek közül előkerestette a Saul birtokról szóló 1277-ben kelt oklevelet (lásd a 9. sz.), majd miután szó szerint átírták, az eredetét az egyház conservatorium-ába visszahelyezték.

Hártyán, hátlapján pecsét töredékével. DL 70659. (fasc. IV. fr. 25.)

128. 1374. május 23. (3. die pentecostes)

Scepus-i Jakab országbíró a leleszi konventhez. Egry-i Péter fia [- -] Imre többször kérte Egry birtokának határjárását. A konvent küldje ki egy emberét tanúbizonyságul a kijelölt királyi emberek valamelyike mellé, aki az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében végezzen határjárást, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézze meg. – *Kijelölt királyi emberek*: Okly-i Dénes, Chamafalua-i György fia: Péter vagy Pál fia: Miklós, Darnou-i László, Beken-i Miklós [vagy] János.

18. sz. végi egyszerű, összeolvasott másolat. DL 70660. – Foltos papíron, hátlapján zárópecsét nyoma, foltos. Szlovák Központi Levéltár, Leleszi Konvent Országos Levéltára, Metales Szatmariensis 172–68. (DF 209655.) A regeszta ennek alapján készült.

129. 1374. szeptember 5. (5. die Egidii) in Visul

Lajos király a leleszi konventhez. Jank-i Miklós fia: László előadta, hogy vagy nyolc éve Zekeres-i László fia: István és Tamás fia: Ferenc az ő Jank-i falunagyát (villicum), Mihályt, birtokán, Jánk-on elverették, akárcsak a Jank birtokon fekvő halastóban (piscina) halászó jobbágyságot, az idén pedig László szénájának egy részét vitették el Jank-ról. Az idén Egry-i László, Imre és Leukus a panaszos Terebes nevű birtokára mentek, egy malmát elpusztították, a panaszosnak és jobbágyságának 120 disznaját titkon saját Egry birtokokra hajtották, két jobbágyságot is magukkal vitték, akiket törvénytelenül és minden ok nélkül bilincsben tartottak. A konvent küldje ki emberét tanúbizonyságul az ügyben elvégzendő vizsgálatra. – *Kijelölt királyi emberek*: Dénes fia: András (mag.) szatmári ispán, atyafia (fr.): János, Sarallian-i György, Maytes-i Péter, Dumbo-i János.

18. sz. végi egyszerű, összeolvasott másolat. DL 70661. – Papíron, hátlapján zárópecsét nyomával. Szlovák Központi Levéltár, Leleszi Konvent Országos Levéltára, Acta anni 8–7. (DF 219729.) A regeszta ennek alapján készült.

130. 1374. október 10. (5. die oct. Michaelis)

Az egri káptalan tudtul adja, hogy Scepus-i Jakab országbíró levelére Miklós éneklőkanonokot küldte ki Zykzou-i Péter fia: Miklós mester részére és János papot, a Szent Kereszt-oltár szolgáját (minister) Peren-i András részére tanúbizonyságul Zedlych-i Vörös (Ruffus) László és Papy-i Deseu fia: Balázs királyi emberek mellé a Péter fia: Miklós által Kamaroch birtokán, az Ida folyónál leteendő eskü megtekintésére és maghallgatására Mihály-nap nyolcadára (okt. 6.). Péter fia: Miklós a maga személyében a szomszédok és határosok jelenlétében az evangéliumra (tacto codice sancti evangelii) letette az esküt, hogy az általa korábban mutatott folyómeder mindig az Ida régi, valódi medre volt, és az Ida mindig abban folyt, nem pedig azon a helyen, ahol András mutatta; mire a folyót az általa mutatott mederben hagyták. – *Kijelölt királyi emberek voltak Miklós részére*: Zegmegh-i András,

Chobad-i Veres (Ruffus) László vagy Péter, Papy-i Tamás; *Peren-i András részére*: Deseu fiai: László és Balázs, Zenke^a fia: Tamás, Nehe-i (?) György.

^a A Zenke nyilvánvaló másolási hiba Zeuke helyett.

Átírta Szepesi Jakab országbíró 1374. október 28-án. DL 70662. – DL 71545. (Csáky cs. lt.) A közlés ennek alapján történt. – DL 71550. (Csáky cs. lt.) Eltérő névalakok: Zedlych-i, Komarouch, Hegmeh-i, Chobad-i, Neze-i.

Csáky I. 147.

131. 1374. október 28. (16. die 8. die oct. Michaelis) in Wyssegrad

Scepus-i Jakab országbíró tudtul adja, hogy 1372 vízkereszt nyolcadán megjelent Zeech-i Miklós volt országbíró előtt az országbíró korábbi halasztólevelének értelmében Peren-i András ügyvédje: János fia: András nádori ügyvédvalló levéllel Zekzou-i Imre fia: Péter fiainak: Miklós és Péter ellenében, ahol 15 napon át hiába várakozott rájuk, amiért az országbíró megbírságolta őket. Peren-i András ügyvédje bemutatta Bubeek István egykori országbíró 1361. szeptember 22-én kelt oklevelét (*lásd a 100. sz.*). [1361. Mihály-nap nyolcadán Bubeek István országbíró előtt] az oklevelek bemutatása után Peren-i András ügyvédje, Imre fiának: Péter fiainak részéről – akiknek atyja már meghalt – igazságot kért. Mivel a jog rendje és méltányosság azt kívánta, hogy Péter fiai: Miklós és Péter a tárgyaláson részt vegyenek, és a kirótt bírságot az országbírónak és a másik félnek fizessék meg, ezért az országbíró felkérte a jászói konventet, hogy küldje ki egy emberét tanúbizonyságul a királyi ember mellé, aki Zekzou-i Péter fiai: Miklóst és Pétert szólítsa fel arra, hogy vegyenek részt a perben, érveljenek (*discussionem in premissis recepturos rationemque efficacem reddituros*), a bírságokat pedig neki és a másik félnek fizessék meg, és idézzék meg őket György-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé. Ezen a nyolcadon Peren-i Andrást Vörös (Ruffus) András képviselte a jászói konvent ügyvédvalló oklevelével, megjelent itt Péter fiát: Miklóst nádori ügyvédvalló oklevéllel, a gyermek Pétert pedig oklevél nélkül képviselő Gergely fia: Raphayn. [A felperes ügyvédje bemutatta a jászói konvent jelentését], amely szerint Péter fiai Papy-i László királyi ember Gál klerikus, konventi ember tanúbizonysága mellett idézte meg. Bemutatta a nádor és a jászói konvent oklevelét. Ezek szerint a nádor előtt az egyik részről Ida-i Pál fia: János mester és fia: László, a másiktól István fiai: Péter és András és János fia: István személyesen megjelentek, és olyképpen egyeztek ki, hogy András napjának nyolcadán a nádori levélben név szerint leírt személyek a jászói konvent tanúbizonysága mellett kiszállnak Peren és Kamaroch birtokokra, arra a helyre, ahol ezeket egymástól az Ida folyó elválasztja. Ha Péter mester ezek és a két fél által odavitt fogott bírák jelenlétében Zelesreu helyen leteszi a szokásos földesküt arra, hogy az Ida folyó új medre, amit régi medréből János árkokkal tereltetett el, neki káros, akkor János mester és fia: László a vizet attól a helytől fogva, ahonnan elvezették, a régi helyére visszavezetni tartoznak. Ha a felek bármelyike a megegyezéstől elállna, úgy ez által még a perbelépés előtt 50 márkában marasztalják el a bírói rész nélkül. A konvent oklevele szerint András napjának nyolcadán István fiai, János fia: István, a királyi és konventi emberek jelenlétében Péter mester Peren és Kamaroch birtokokon a Zelesreu nevű helyen megjelenván, a szokásos földesküt letette arról, hogy az Ida vízének új medre, melyet a régiből János mester árkokkal tereltetett el, számára káros, az Ida folyó igazi medre mindig a Zelesreu helyen keresztül húzódott. János mester vállalta, hogy György-nap nyolcadáig arról a helyről, ahova terelte, régi medrébe visszavezeti a vizet. Az oklevelek bemutatása után András ügyvédje előadta, hogy habár Péter mester az egyezés szerint letette az esküt, János mester és fia: László vállalták, hogy az Ida vizét régi medrébe terelik, azonban Imre fia: Péter mester és fiai – kikre Pál fia: János

és fia: László birtokai szálltak – a régi medret nem engedték visszaállítani, ezért igazságot kért. Péter fiainak ügyvédje ezzel szemben azt állította, hogy néhai Péter mester megengedte, hogy a folyót visszatérlejk régi medrébe, és új vizsgálatot kért. Miklós országbíró megparancsolta a káptalannak, hogy küldje ki embereit tanúbizonyságul a mindkét fél részére kirendelt királyi emberek mellé István király napjának nyolcadára Peren és Kamaroch birtokokra és arra a helyre, ahonnan János mester és fia: László a folyót elterelték, hívják össze a szomszédokat és határosokat, a feleket vagy ügyvédeiket, szemükkel győződjenek meg arról, hogy Imre fia: Péter mester a régi mederbe, a Zelesreu helyre visszatérle-e a folyót, avagy sem, e szemléről (revisio) Mihály-nap nyolcadára a királynak tegyenek jelentést. Időközben Zeech-i Miklós az országbíróságot a szlavón báni tisztséggel cserélte fel, az országbíróság pedig őrá szállt, a tárgyalást pedig írásos királyi parancsra Mihály-nap nyolcadáról vízkereszt nyolcadára halasztották, akárcsak a Péter fia: Miklós által fizetendő kétszer 6 és az András által fizetendő 12 márka bírság lefizetését. Azonban még e nyolcad előtt az országbíróságot tőle a király úr elvette, és Zudor Péternek adta, akinek jelenléte előtt Peren-i István fia: András képviselőjében, a jászói konvent ügyvédvalló oklevelével János fia: András jelent meg, és bemutatta az egri káptalan jelentését, Péter fia: Miklóst Gergely fia: Raphayn képviselte László herceg volt nádor ügyvédvalló levelével. Az egri káptalan jelentése szerint Many-i András és Zedlych-i Vörös (Ruffus) László királyi emberek mellé a felperes részére Miklóst, a Szent Anna-oltár papját, az alperes részére Bálint papot az egerhegyfoki (de promontorio Agriensi) Szent Péter apostol egyház rectorát küldte ki tanúbizonyságul, akik István király napjának nyolcadán kiszálltak Peren és Kamaroch birtokokra, ahol Peren-i András ügyvédje: Karachund-i András a mondott NogIda birtok alsó végén az Oreu nevű helyre állván, kijelentette, hogy egykoron az Ida folyó erről az Oreu nevű helyről folyt nyugat felé régi egyenes medrében – melyet földdel feltöltve felszántottak – a Zelesreu nevű helyhez, azonban ebből Pál fia: János és fia: László elvezették egy árokba, melyben most is folyik, a régi medret pedig egy darabon megszüntették és felszántották. Erre Péter fia: Miklós azt válaszolta, hogy Pál fia: János mester és fia: László nem NogIda-nak azon végén, az Oreu nevű helynél térítették el a folyót, hanem más helyen, azonban atyja, János mester visszavezette a Zelesreu nevű helyhez. Ezután a felekkel együtt a folyó új medre mentén (circa modernum meatum memorati fluvii) majd tíz nyíllövésnyit (fere ad iactus seu emissiones sagitarum) a Zelesreu nevű helyhez mentek, ahová a folyót egy árokkal elterelték. Mivel az András által mutatott régi meder fel lett töltve és fel lett szántva, ezért a szemlélt az országbíró parancsa szerint elvégezni nem tudták. Ennek az oklevelnek bemutatása után sem tudott az országbíró igazságot tenni, ezért kérte az egri káptalant, hogy adjon méltóságot viselő kanonokokat (simplici canonia maiori dignitate perfulgentes) mindkét fél részére a királyi emberek mellé tanúbizonyságul, akik szálljanak ki hűsvét nyolcadára (1373. ápr. 24.) Peren-re és Kamaroch-ra, arra a helyre, ahonnan kezdve János mester és fia: László a folyót elterelték, hívják össze a szomszédokat és a határosokat, a feleket vagy ügyvédeiket. Itt először is András mester vagy ügyvédje mutassa meg a folyó régi igaz medrét, majd ha ezzel Péter fia: Miklós vagy ügyvédje nem lenne megelégedve, akkor mutassa meg ő is azt, ha pedig a felperes ezzel megelégedne, akkor a folyót a régi korábbi medrében hagyják meg. Ha a felek nem értenének egyet, akkor a vitás földterületet vagy királyi mértékben mérjék fel, vagy az ország törvényei szerint szemmértékkel becsüljék meg, ezután a káptalani és királyi emberek alaposan és lelkiismeretesen vizsgálják meg, hogy a felek által előadott helyek közül melyik volt a régi igaz meder, erről a szomszédok, határosok, a megyebéliek és minden rendű és állapotú ember közt hitűkre, a király és a királyi korona hűségére tett eskü alatt felvett vallomásuk alapján tudakozódjanak. Mindezekről György-nap nyolcadára tegyen jelentést a káptalan. Időközben Zudor Péter országbíró

bíróból szlavón bánná lett, az országbíróság pedig ismét reá szállott, és a pert többszöri halasztással az elmúlt György napjának nyolcadára halasztották. Ekkor Karachund-i András az egri káptalan ügyvédvalló levelével Peren-i András képviselőjében előállt – Péter fia: Miklóst pedig Gergely fia: Raphayn képviselte országbírói ügyvédvalló levéllel – és bemutatta az egri káptalan válaszlevelét. Eszerint a káptalan Zudor Péter parancsára a felperes részére Pathaky (dictus) Péter (mag.) kanonokot, az alperes részére Miklós éneklőkanonokot küldte ki Mera-i Miklós fia: János és Chalad-i András királyi emberek mellé, akik húsvét nyolcadán a szomszédokkal és határosokkal kiszálltak oda, ahonnan az Ida folyót elterelték. A felperes ügyvédje, Balok (dictus) András megmutatta a régi folyást. – *Határjárás:* In inferiori parte possessionis NagIda in quodam vado per ipsum Oreu nominato duas parvas convictiones seu alveos ad modum vie se extendentes ostendendo dixisset, quod verus et antiquus meatus ipsius fluvii Ida ibi extitisset, sed Iohannes filius Pauli et Ladislaus filius suus terra replentes destruxissent, inde ad plagam occidentalem fere ad distantiam seu longitudinem unius iugeris in quibusdam terris arabilibus tunc peraratis et seminandis pergendo venissent ad quendam alveum graminosum frutices ulmi et ilicis in se continentem ad iactum unius lapidis se extendentem, ubi prefatus procurator ipsius Andree dixisset, quod ille alveus verus et antiquus meatus ipsius fluvii Ida esset, unde ad dictam plagam occidentalem in consimilibus terris arabilibus ad equale spatium primo (!) vel modico maius eundo pervenissent ad quoddam pratum lutosum, iuxta quem parvum transeundo attigissent unum alveum algunosum, que de dicto prato exiret, quem dictus procurator verum et antiquum meatum dicti fluvii esse dixisset et quod in predictis terris arabilibus cursum seu meatum ipsius fluvii annotati Iohannes et Ladislaus terra replentes perarari et destrui fecissent, inde in eodem alveo ad dictam plagam occidentalem per longum spatium pergendo, qui etiam alveus aquam in se in pluribus locis continuisset et infra magis aptus ad cursum seu meatum aque eis apparuisset et cum de dicto prato exivissent, venissent ad quoddam pratum lutosum et arundinosum, ubi annotatus procurator ipsius Andree dixisset, quod propter lutositatem ipsius prati in dicto meatu eiusdem ad locum Zelesreu vocatum transire non potuissent, sed per aliam viam eundo ipsos ad locum Zelesreu duxisset et ibi meatum dicti fluvii Ida supradictum locum Zelesreu in fluvium cadere ostendisset, et ibi demonstrationem suam annotatus procurator ipsius Andree finivisset. – Péter fia: Miklós azonban ezzel volt megelégedve, ezért megjárták az általa mutatott medret is. – *Határjárás:* A dicto loco Oreu iuxta cursum seu meatum ipsius aque Ida ad plagam meridionalem fere adiacum decem sagitarum pergentem venissent ad quoddam fossatum, quod se ad dictam plagam meridionalem extenderet, ubi annotatus Nicolaus filius Petri dixisset, quod annotati Iohannes filius Pauli et Ladislaus filius suus ipsam aquam Ida de suo antiquo cursu olim excipientes in ipso fossato deflui permisissent, sed pater suus in antiquum meatum seu cursum, in quo nunc fluere, inde excipiendo permisisset, unde ad plagam occidentalem girando et iuxta eandem aquam per parvum spatium eundo venissent ad magnas arundines, propter quas ulterius transsire nequivissent, ubi dictus Nicolaus dixisset, quod ipsa aqua inter ipsas arundines ad dictum locum Zelesreu deflueret et ipsi dictam aquam Ida ab illo loco, ubi dictus Nicolaus ipsum fossatum ostendisset usque ad ipsas arundines in novo fossato fluere conspexissent. – A két kijelölés közti területet szemmérték alapján másfél ekealj nagyságúra becsülték. Ezek után a felek igazságot kértek. Peren-i András ügyvédje: András azt kérte, hogy Péter fia: Miklós tegyen esküt arról, hogy az Ida folyó abban a régi és valódi mederben folyt, amelyet Miklós mutatott meg, amit András mutatott, az pedig nem a régi meder volt; ezt Péter fia: Miklós ügyvédje, Raphayn elfogadta. Az országbíró a törvényszékén vele együtt ülő bárókkal és nemesekkel együtt úgy rendelkezett, hogy Péter fia: Miklós az Mihály elkövetkezendő

nyolcadán Kamaroch-on az Ida folyónál az összehívott szomszédok és határosok, Peren-i András vagy ügyvédje, a királyi emberek jelenlétében az egri káptalan tanúbizonysága mellett tegyen esküt a szent evangéliumra (super sacro Dei evangelico) arról, hogy az a hely, melyet ő mutatott, mindig az Ida régi, valódi medre volt és az Ida a régi valódi medrében folyik, nem úgy, ahogy Peren-i András mutatta. Mihály-nap nyolcadának 8. napján (okt. 13.) Péter fia: Miklós bemutatta az egri káptalan 1374. október 10-én kelt jelentését (*lásd a 130. sz.*). Mivel Péter fia: Miklós az előírt módon letette az esküt, a királyi és káptalani emberek is neki és örököseinek hagyták a medret, úgy, ahogy ő mutatta meg azt, ezért a bíróság úgy ítélte, hogy az Ida medrét a Péter fia: Miklós által mutatott mederben neki és örököseinek hagyja örökre mások jogainak tiszteletben tartása mellett, Peren-i Andrást pedig a vitás földterület: másfél ekealj becsüjében marasztalta el. – A függő- és autentikus pecséttel megerősített privilegialis. – Péter fia: Miklós részére kiállított példány.

17. sz.-i egyszerű másolat. DL 70662. (fasc. IV. fr. 22.) – Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával DL 71545. (Csáky cs. lt.). A közlés ennek alapján történt. – Átírta a budai káptalan 1400. szeptember 8. körül kelt privilegiumában. DL 71550. (Csáky cs. lt.) Eltérő névalakok: Zekzow-i/Zekzou-i, Komarouch, Zelesrew, Orew.

Csáky I. 135. (rossz dátummal)

132. 1374. november 3. (3. die omnium sanctorum) in Wysegrad

Lajos király a leleszi konventhez. Küldjék ki egy emberüket tanúbizonyságul a királyi emberek egyik mellé, aki idézze meg Iwanka-i Miklós fiainak: Lászlónak, Dénesnek és Miklósnak officiálisát: Albertet Egry-i Péter fia: Imre ellenében a királyi jelenlét elé. – *Kijelölt királyi emberek:* Waltreh-i Jakab fia: Fülöp, Chamafalua-i Pál fia: Miklós vagy János, Korogh-i Tamás fia: Péter, Nabradi János fia: Miklós.

18. sz. végi összeolvasott másolat. DL 70663. – Papíron, hátlapján zárópecsét nyomával. Szlovák Központi Levéltár, Leleszi Konvent Országos Levéltára, Acta anni 8–10. (DF 219732.) A kivonat ennek alapján készült.

133. 1376. március 23. (in Letare) Buda

Lajos király megfontolván Peren-i Péter mester szolgálatait, neki és fiainak: Miklósnak, Jánosnak és Imrének valamint örököseiknek adományozza új adományként örökjogon a Sieleb nevű birtokukhoz elmondásuk szerint tartozó Kazafeulde nevű földet tartozékai-val együtt, ami ugyanazon a jogcímen illeti őket, mint az Abaújszék megyei Seleb és Olthouan nevű birtokok, amelyeket Chorba (dictus) Miklós fia: Domonkos magtalan halála után adományozott nekik a király egy másik adománylevéllel, azonban abból az oklevélből kimaradt Kazafeulde neve. – *Jobb felső sarkán és hátlapján a pecsét alatt:* relatio Ladizlai filii Petri fratris bani.

Hártyán, hátlapján a nagypecsét nyoma. DL 70664. (fasc IV. fr. 24.)

134. 1377. október 30. (f. VI. a. omnium sanctorum) Zolii

Lajos király megfontolván Debrénti Heem fiának: Pál fiának: Benedek (mag.) egykori bolgár bánnak érdemeit, különösen a havasbeli oláhok elleni hadjáratban (in expeditione nostra contra Olachos partis Transalpine) tanúsítottakat, amelynek során atyafia (fr.): Péter mester a királyi méltóság előmozdítása érdekében (in promotione honoris nostre regie sublimitatis) ott is vészett, neki és testvérének (fr. ut.): Miklósnak és az elesett Péter mester fiának: Istvánnak és örököseiknek adja – más jog sérelme nélkül – új adomány címén, örökjogon

és visszavonhatatlanul a Krassó megyei Noghermen, Kyshermen, Keethkuunfalú, Fyzestou, Lazlauhaza, Ozunloka és Zaydrughaza nevű birtokokat haszonvételeivel és tartozékaival. Ezek a birtokok Magyar (dictus) Pál mester örökösök nélküli halálával szálltak királyi kézre. Az oklevelet eredetiben történő bemutatása esetén privilegiális formában is kiállítja. – *Jobb felső sarkában és hátlapján a pecsét alatt: commissio domini regis propria.*

Hártyán, hátlapján a nagypecsét nyoma. DL 70665. (fasc. V. fr. 1.)

135. 1378. február 23. (in vigilia Mathie)

Pál jászói prépost és a konvent előtt megjelent az egyik részről Peren-i János fia: Imre és fia: Illés, a másíkról Katalin, az említett János fia: Simon mester özvegye és Simon fia: Péter, a maga és testvére (sor. ut.): Veronika nevében személyesen, és bevallást tettek. Az említett Imre által véletlenül (casualiter) megölt Simon halála ügyében fogott bírák közbenjárására egyezsére jutottak. E szerint Imre és Illés a Peren falú (villa) északi végén fekvő földdarabot a Kanaptasara-ig egy egész teljes, e földön fekvő telekkel vagy kúriával együtt haszonvételestül és a Felnepty birtokon fekvő részüket, ti. egy malom felét, adják Katalinnak és gyermekeinek a gyilkosságért. Az özvegy és gyermekei ezzel megelegszenek, és nyugtatják őket a tettről. Imre és Illés, valamint Simon fiának: Péter örökre megosztznak a Peren birtokon levő részeiken úgy, hogy a nyugati birtokrész Simon fiának: Péternek, a keleti Imrének és Illésnek jut tartozékostul és haszonvételestül. A szántóföldek és a rétek vagy kaszálók közös használatban maradnak éppúgy, mint ahogy most is közösen használják azokat. Ha valamelyik fél örökösök nélkül halna meg, úgy a másik fél örökli részét. Imre és Illés, valamint Simon fia: Péter örökösök nevében is vállalják, hogy ha a jelen megegyezéstől valamelyikük eltérne, úgy a másik félnek 100 budai számítású márkát tartozik fizetni a bírói részen kívül. – Az oklevelet későbbi bemutatása után privilegiális formában is kiállítja.

Hártyán, hátlapján pecsét darabkái. DL 70666. (fasc. V. fr. 4.)

136. 1378. május 12. (12. die oct. Georgii) in Wysegrad

Scepus-i Jakab országbíró előtt megjelent Bereth-i Ábrahám fia: László személyesen a jászói konvent idéző- és visszafoglaló levele értelmében György-nap nyolcadán Baktha-i Imre fia: László ellenében, és bemutatta a jászói konvent oklevelét, ami a királyi parancsot is magában foglalta. E szerint Ábrahám fiának: Lászlónak részére Pál fia: Jakab királyi ember a konvent által kiküldött János pap tanúbizonysága mellett kiszállt Bereth birtokra Iudica vasárnapja előtti pénteken (ápr. 2.) az összehívott határosok és szomszédosok jelenlétében, és a birtokot vissza akarta foglalni, és be akarta abba iktatni. Ekkor Baktha falunagya (villicus): Jakab, ura: László nevében ellentmondott, amiért Imre fiát: Lászlót megidézték a királyi jelenlét elé György-nap nyolcadára. Imre fia: László úgy felelt, hogy azért tett ellentmondást, mert Bereth birtok bizonyos oklevelek értelmében őt illeti, amely okleveleket egy későbbi terminuson be is tud mutatni. Az országbíró úgy ítélte, hogy Imre fia: László Bereth-et illető összes oklevelét Jakab-nap nyolcadán mutassa be.

Papíron, pátens, hátlapján rányomott pecsét töredéke. Hátlapján: Partes personaliter in octavis Sancti Mychaelis cum iudicio exhibit, alatta: Abauvar, solvit, lejjebb balra: XII. DL 70667. (fasc. V. fr. 3.)

137. 1380. november 8. (34. die oct. Michaelis)

Lajos király a leleszi konventhez. 1378-ban Jakab-nap nyolcadán Scepus-i Jakab korábbi országbíró előtt megjelent Chaslouch-i János fiának: Lászlónak képviselőében Balogh

(dictus) János a leleszi konvent ügyvédvalló oklevelével az országbíró oklevelének értelmében Drugeth Miklós ispán fia: János fiának: Miklósnak és Drugeth János fiának: Jánosnak ellenében, és bemutatta a leleszi konvent válaszlevelét, amelyben szó szerint át volt írva a király parancslevele. E szerint az említett László maga mellé vette Checher-i Miklós fia: István királyi embert, valamint Tamás frater-t, papot, konventi embert és Invocavit vasárnap utáni hétfőn (márc. 8.) a határosok és szomszédosok jelenlétében Chaslouch és Geyuch birtokok határait Dobron és Huzymezeu birtokok felől elhatárolta. – *Határjárás*: Primo incepissent ab uno molendino eiusdem in fluvio Laturcha sito, deinde processissent in meatu ipsius fluvii Laturcha versus plagam orientalem per longum spatium, ubi unum *eer* Lachina appellatum exit de ipso fluvio Laturcha, et ibi a parte possessionis Dobron vocate separando processissent in eodem *eer* Lachina versus septentrionem usque ad fontem Helednyk dictum, inde transeundo in meatu eiusdem aque venissent ad aliud *eer* Stupa vocatum, inde cadit in aliud *eer* semper in eodem meatu Humtinyua appelltum, deinde in meatu ipsius *eer* supra versus predictam plagam septen[tri]onelem currendo attinxissent locum campestrum, ubi ipsa aqua bifurcatur, tres arbores iliceas reperientes signo crucis consignassent. – Idáig nem volt ellentmondás, amikor azonban a határjárás során a három tölgyfához értek, melyeket kereszttel jelöltek meg, Miklós famulusai: Baranya-i Chokas (dictus) Péter és Kerechnye-i István, valamint János famulusa: Kis (Parvus) János uraik nevében a királyi és a konventi embert eltiltották a további határjárástól, ezért Miklóst és Jánost megidézték a helyszínen György-nap nyolcadára. Az oklevél bemutatása után a felperes ügyvédje megkérdezte ennek okát. Miklós és János ügyvédei: Somogy-i János és Domonkos fia: János jelentek meg Jakab országbíró és a budai káptalan ügyvédvalló levelével, és azt válaszolták, hogy az ellentmondás azért történt, mert László a határjárás során Miklósnak és Jánosnak Huzymezeu nevű birtoka nagy részét Chaslouch és Geyuch nevű birtokokhoz akarta csatolni; Hozymezeu ügyében az alpereseknek okleveles bizonyítékaik vannak, melyet egy későbbi terminuson készek bemutatni. Mire az országbíró elrendelte, hogy János és Miklós összes oklevelüket Mihály-nap nyolcadán mutassák be. Innen a pert a felek kérésére először vízkereszt nyolcadára, majd, mivel az alperesek ügyvédei okleveleiket nem mutatták be, György-nap nyolcadára halasztották, egyben 3 márkára meg is bírságtolták az alpereseket. Drugeth Miklós időközben meghalván, a per atyafiára (fr.): Lászlóra szállt, és a jelen Mihály-nap nyolcadára halasztották, a kétszer három márka bírság pedig a kétszeresére növekedett. Amire elérkezett ez a nyolcad, Jakab országbíró meghalt, az alperesek sem jelentek meg a királyi jelenlét előtt, a bírságot sem egyenlítették ki, így a meg nem jelenésért és a nem fizetésért a bírság kétszeresében marasztalták el. A konvent küldje ki emberét tanúbizonysággul a királyi emberek valamelyike mellé, ki Drugeth Lászlót és Jánost szólítsa fel okleveleik bemutatására és a bírságok megfizetésére az elkövetkezendő vízkereszt nyolcadára a királyi jelenlét elé. – A jelen oklevelet más országglakosok ügyének gyors elintézése kedvéért (propter celerem expeditionem aliarum causarum regnicolarum nostrorum) Dömötör esztergomi [érsek], kardinális, királyi kancellár pecsétjével erősítették meg. – *Kijelölt királyi emberek*: Helmech-i Simon vagy György fia: Tamás, Rat-i^a Jakab fia: Miklós, Myran-i Mihály fia: Miklós.

^a Eredetileg Rak-ot írtak, később javították Rat-ra.

Papíron, hátlapján egy rányomott pecsét darabkája és egy pecsétfő nyoma. DL 70668. (fasc. V. fr. 6.) Az oklevél alján: homo regius Nicolaus, conventus frater Thomas in festo sancti Thome.

138. 1381. augusztus 11. (7. die f. II. a. Laurentii)

Gara-i Miklós nádor előtt Abaújvár és Sáros megyék nemeseinek egyeteme számára Cassa városa (civitas) mellett Lőrinc-nap előtti hétfőn tartott congregatio generalis-on (aug.

5.) előállt Hoporth-i Domonkos fia: László, maga és fiai: Miklós és Mihály nevében, és eltiltotta Peren-i Péter mestert Thenkerfalua nevű birtokának elfoglalásától, haszonvételeinek beszedésétől és új határjeleinek állításától.

Papíron, hátlapján zárópecsét darabkái. A hátlap alsó szélén: solvit LII (?). DL 70669.

139. 1381. szeptember 14. (in exaltationis crucis)

Domonkos leleszi prépost és a konvent előtt megjelent Mogy-i Miklós fiai: Dömötör és András, magukért személyesen, valamint a mondott Magy-i Miklós fia: János fiaiért: Istvánért és Péterért a leleszi konvent [ügyvédvalló]oklevelével, Gergely fia: Miklós pedig Szabolcs megye szolgabíráinak kötelezőlevele értelmében, és bevallást tettek. Petry-i Sándor fia: Sándor ellenében nagyanyjuk: Ilka – Petri-i néhai Gergely leánya – leánynegyede ügyében az ispán és szolgabírák előtt pert indítottak, amit azonban fogott bírák közbejöttével elsimítottak úgy, hogy pénzben elégtételt kaptak, így a leánynegyedről nyugtatják Sándort.

Hártyán, hátlapján pecsét nyoma. DL 70670. (fasc. V. fr. 8.)

140. 1381. október 7. (2. die oct. Michaelis) in villa Chenger

Gara-i Miklós nádor átírja Pál egykori országbíró 1338. január 17-én kelt privilégiumát (*lásd a 60. sz.*), amit az előtte személyesen megjelenő Owary-i István fia: János mutatott be.

Hártyán, töredékes függőpecséttel. DL 70671. (fasc. V. fr. 9.) – 18. sz.-i egyszerű másolat. Bánffy cs. lt. 396. Román Tudományos Akadémia Levéltára Kolozsvár (DF 260949.).

141. 1381. november 1. (in omnium sanctorum)

A [várad]i káptalan előtt [Chazlouch]-i Mihály várad kanonok Zughalmi [főesperes] személyesen, maga és testvére (fr. carn.): Péter, unokatestvérei (fr. patr.), Chazlouch-i János fiai: László, Miklós és Barnabás, Péter fia: Lampért nevében, tiltakozást tett. Drugeth fiai: János, Miklós és Ferenc, Gere-i Miklós ispán fiának: Jánosnak fia: László, Batyz fia: István, János fia: Jakab és más Ung megyei Helmech-i nemesek az ő és atyafiai Chazlouch és Wlkoya birtokának földjeit, erdeit, vizeit és kaszálóit elfoglalták, amitől eltiltotta őket és minden más szomszédokat is.

Csonka, foltos papíron, hátlapján rányomott pecsét darabkái. DL 70672. (fasc. V. fr. 7.)
vö. Kállay oklt. 1898. sz.

142. 1386. június 4. (f. II. p. ascensionis D.) Buda

Mária királynő tudtul adja, hogy Egres-i László fia: György maga és testvérei (fr. ut.): János, Gergely és Pál nevében megjelent előtte és Erzsébet királyné előtt, és előadta, hogy ő és ősei emberemlékezet óta az Ugocsa megyei Egres birtokon László király adományából békésen birtokoltak és birtokolnak ma is, azonban némely gonosztevők (malefactores) ördögi biztatásra egresi házukat felgyújtották, ahol minden holmijuk és Egres-re vonatkozó okleveleik bennégtek. A királynő részint ezért, részint Györgynek, Jánosnak, Gergelynek és Pálnak Lajos király, majd halála után neki és a magyar trónnak tett szolgálataiért Erzsébet királynő jóváhagyásával és akaratából, a főpapok és bárók tanácsából a mondott birtokot újra (de novo et de novo) a kérelmezőknek adja mások jogainak sérelme nélkül örökjogon

és visszavonhatatlanul oly határok között, melyek közt ma is birtokolják László király adományából. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatása esetén privilegiális formában is kiadja.

Átírta Zsigmond király 1387. november 13-án. DL 70674.

Süttő: Anjou Magyarország 689. sz.

143. 1386. június 4. (f. II. p. ascensionis D.) Buda

Mária királynő a leleszi konventhez. Az Ugocsa megyei Egres birtokot egy másik oklevelével (*lásd a 142. sz.*) Egres-i László fiainak: Györgynek, Jánosnak, Gergelynek és Pálnak szolgálataikért újból (de novo) adta. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul a kijelölt királyi emberek egyike mellé, ki az említett új adomány címén (sub premissis nove donationis nostre titulo) végezzen iktatást, az esetleges ellentmondókat jelenléte elé alkalmas terminusra idézzék. – *Kijelölt királyi emberek:* Mochola-i János fia: Radalphus, Beken-i János fia: János, vagy atyafia (fr.): Mihály, Fanchika-i Domonkos fia: István, Orozy-i Dömötör fia: Lőrinc.

Átírta a leleszi konvent 1386. július 30-án, amit Zsigmond király 1387. november 13-án írt át. DL 70674.

Süttő: Anjou Magyarország 688. sz.

144. 1386. július 30. (f. II. p. Iacobi)

Domonkos leleszi prépost és a konvent Mária királynőhöz. 1386. június 4-én kelt parancsára (*lásd a 143. sz.*) Benedek frater-t, papot küldte ki bizonyosságul Beken-i János fia: János királyi ember mellé, aki Szentháromság napján (jún. 17.) kiszállt Egres-re, és az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében Györgyöt, Jánost, Gergelyt és Pált a mondott új adomány címén annak birtokába ellentmondás nélkül bevezette.

Átírta Zsigmond király 1387. november 13-án. DL 70674.

Süttő: Anjou Magyarország 688. sz.

145. 1387. október 17. (2. die Galli)

Az egri káptalan tudtul adja, hogy István nádor parancsára Zeechy (dictus) János (mag.) kanonokot küldték ki Bathyan-i Péter fia: János mester felperes és Péter karbéli papot Parlag-i Domonkos fiai: István és György alperesek részére Matholch-i Miklós fia: Synka és Parlag-i Fodor (dictus) János nádori emberek mellé tanúbizonyságul az arról szóló közös vizsgálatra (communis inquisitio), hogy János mester László király napja körül (jún. 27.) Györgynek három jobbágját Marthonulese birtokon elfogta-e és hatalmasul a szeke-ekkel és az igazsálatokkal együtt Boztya birtokra hajtotta-e, itt közülük kettőt megkínóztatt-e, a harmadikat pedig megsebesítette-e, akkor engedte-e el őket holmijaikkal, mikor neki tetszett; továbbá Parlag-i Domonkos fia: István János mester jobbágyait 18 szekérenyi fáját Boztya birtokról elvitette-e, a János mester szolgája (famulus) által egy bizonyos időben jobbágyaitól szedett zálogot János mester e szolgájától hatalmasul elvette-e, avagy István és György a felperes keresetében ártatlanok-e? Mihály-nap tizenötödén (okt. 13.) kiszálltak Boztya-ra, hogy a határosoktól, szomszédoktól, valamint a Bihar és Szabolcs megyei nemesektől eskü alatt tanúvallomást vegyenek fel, azonban a felek fogott bírák közbenjárására kiegyeztek oly módon, hogy György és István Miklós napjáig (dec. 6.) Boztya birtokon három faházat tartoznak építtetni saját költségükön János részére, amelye-

ket János fog befedetni, és melyeknek belső hossza és szélessége tíz öl lesz e vidék szokása szerint (tres domos ligneas per dictum magistrum Johannem tecturis decorari procurandas ab intra in longitudine et latitudine decem ulnas mesure iuxta consuetudinem illius provincie continentes). Ugyanezen a napon (dec. 6.) István és György száz dénárral számított 12 forintot fizet János mester János nevű szolgájának az ő Balázs nevű szolgájuk által történt megsebzéséért. Ezzel szemben Péter fia: János mester a mondott Balázs megsebesítéséért – amelyet szolgája: a nevezett János okozott – két ugyanilyen számítású forintot fizet Balázsnak. Ha valamelyik fél a másik ellenében ez ügyben bármilyen keresetet indítana, hatalmaskodásban (in facto potentie) marasztaltassék el.

Papír, hátlapján pecsét töredéke. DL 70673.

Zsigmondkori oklt. I. 265. sz.

146. 1387. november 13. (XIX. Kal. [!] Decembris) Buda

Zsigmond király privilegiális formában átírja az előtte megjelenő Egres-i László fia: Györgynek, maga és testvérei (fr.): János, Gergely és Pál nevében tett kérésére, a György által bemutatott két oklevelet: Mária királynő nagyobbik pecsétjével megerősített pátens formájú oklevelét, ami 1386. június 4-én kelt (*lásd a 143. sz.*) és a leleszi konvent 1386. július 30-án kelt pátensét (*lásd a 144. sz.*), és az abban foglaltakat megújítva megerősíti. – A kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus ... Iohannis episcopi Agriensis et electi Strigoniensis auleque nostre ac eiusdem domine Marie regine ... sumpmi cancellarii. – *Méltóságosor*: Valentino tituli Sancte Sabine sacrocancle Romane ecclesie presbitero cardinali et alme ecclesie Quinqueecclesiensis gubernatore, Iohanne episcopo Agriensi et electo ecclesie Strigoniensis, Lodovico Colocensi, Petro Iadrensi et Uglino Spalatensi archiepiscopis, Ragusiensi sede vacante, Iohanne Waradiensi, Emerico Transsilvanensi, Iohanne Zagradiensi episcopis, altero Iohanne Boznensi, Demetrio Wesprimiensi, Gregorio Nitriensi electis, Iohanne Iauriensi, Petro Vachyensi, Iohanne Syrmiensi, altero Iohanne Chanadiensi, Grisogono Traguriensi, Paulo Tyniniensi, Michaele Scardonensi, Iohanne Nonensi, Matheo Sybinichensi, Iohanne Cartalensi,^a Nicolao Corbauieiensi et Iohanne Seniensi episcopis, magnificis viris Stephano regni nostri palatino et iudice Cumanorum, Ladislao wayuoda Transsilvano, comite Emerico Bubek iudice curie nostre, Ladislao de Losonch totius regni Sclauonie, Stephano de eadem Losonch Zeuriniensi, Dionisio filio Thome regnorum Dalmatie et Croatie, Nicolao de Gara Machouiensi banus, Nicolao Zambo tauarnicorum, Leustachio de Ilsua ianitorum, Georgio de Chythnuk dapiferorum, Nicolao de Peren pincernarum, eodem domino Stephano palatino agazonum nostrorum magistris.

^a Elírás, minden bizonnyal Macarensi helyett.

Hártyán, kettős függőpecséttel. DL 70674. (fasc. V. fr. 10.)

147. 1387. december 10. (7. die f. IV. p. Andree)

János jászói prépost és a konvent tudtul adja, hogy István nádor hozzájuk szóló bírói levele értelmében kiküldték Istvánt, egyházuk aljegyzőjét (subnotarius) Hoporth-i László fia: Mihály felperes részére Werbeche-i Mihály fia: Imre (mag.) a kúriából külön kiküldött királyi ember mellé a parancslevélben foglalt iktatás elvégzésére, akik András-nap utáni szerdán (dec. 4.) Harnadnempti birtokra kiszálltak, és összehívták a határosokat és a szomszédokat. Először megjárták a birtok régi határait, majd két egyenlő részre osztották, kivéve László fia: Bertalan itteni birtokrészét. Az északi részt haszonvételeivel és tartozékaival

együtt, különösen a telkekkel, Miklós fia: Mihálynak, az alperesének hagyta, kivéve az északi részen fekvő gyümölcsöst (pomarium), a másik fél részt egy bizonyos révnél fekvő malomhelytől az egyház irányában lefelé a Harnad mellett (de loco cuiusdam molendini super quoddam portum situato descendendo versus ecclesiam iuxta fluvium Harnad) különösen a telkekkel, László fia: Mihálynak iktatták haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, senki ellentmondását figyelembe nem véve. A Szent István-egyház patronátusi joga, a Harnadnempti-n levő malom, Miklós fia: Mihály részén fekvő gyümölcsös termése közösen marad a feleknek. – Privilegiális oklevelüket chirographummal és autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Átírta a jászói konvent 1399. április 9-én. DL 70703. – Eredetije DL 7333. Eltérő névalakok: Horgorh-i, Harnadnempty.

Zsigmondkori okl. I. 335. sz. DL 7333. alapján.

148. [1388.] április 5. (oct. pasce)

[Az egri káptalan] privilegiális formában átírta saját, 1346. szeptember 27-én kelt oklevelét (lásd a 74. sz.), az oklevél eredetijét ezután visszatette az egyház conservatorium-ába. – Az oklevelet autentikus függőpecsétjével és chirographummal erősítette meg. – *Káptalani névsor*: Mathya preposito, Stephano lectore, Petro cantore, Georgio custode dominis, item Iohanne de Zemlen, Michaele de Borsod, Alberto de Wyuar, Nicolao de Pankotha, Iohanne de Borswa, Petro de Patha, Laurentio de Zabolch, Thoma de Tharchafew, Luca de Wngh et Ladislao de Hewes archidiaconis. – *Méltóságosor*: Iohanne ecclesie Strigoniensi et Lodouico Colocensi archiepiscopi, Stephano episcopo Agriensi.

Az oklevél eleje rongáltsága miatt hiányzik, dátumára lásd a 169. sz. oklevelet. Átírta az egri káptalan 1401. május 17-én. DL 70724. – Tartalmilag átírta Kaplai János országbíró 1393. május 2-án. DL 70686.

149. 1388. július 9. (f. V. a. Margarethe virg.) Zolii

Zsigmond király a Pozsega megyei Kwuar királyi várat minden haszonvételeivel és tartozékaival együtt, amelyek az ő és elődei birtokában voltak, Treutul Miklós pozsegai ispánnak és örököseinek elzálogosítja a visszaváltásig ezer forintért, minden forintot 32 garassal számolva.

Tartalmilag átírta Garai Miklós nádor 1421. július 4-én. DL 70822. E szerint ad relationem Iohannis archiepiscopi, a titkos, gyűrűs pecsét alatt kelt. – DL 32706.

Zsigmondkori okl. I. 642. sz.

150. [1388. körül].¹

Az egri káptalan előtt személyesen megjelenő Nempty-i György fia: Péter fia: Balázs és Jakab fia: János bemutatta a káptalan 1299. [május 15-én] kelt zárt formájú, a káptalan által felbontott és pecsétfőjével újra lezárt (litteras nostras clausas per nos abbas capiteque sigilli nostri reinclusas) oklevelét (lásd a 21. sz.), amelyet a káptalan privilegiális formában átírt. – *Káptalani névsor*: [- -] Iohanne de Zemlen, Michaele de Borsod [- - archidiaconis].

¹ Dátuma leszakadt, hozzávetőleges dátumára lásd a 148. sz. oklevelet, mindenképpen 1383–1394. közt kelt. A főesperesekre: Kovács Béla: Az egri egyházmegye története 1596-ig. Eger, 1987. 38., 42.

Átírta az egri káptalan 1401. április 17-én. DL 70724.

151. 1389. június 17. (in corporis Christi) Buda

Zsigmond király előtt megjelent Egres-i László fia: Gergely, maga és testvérei (fr. ut.): György, János és Pál nevében, és panaszt tett. Számos gonosztevő (malefactores) örögi lélek biztatására felgyűjtotta az Egres-en levő házukat, amelyben az Ugocsa megyei Egres birtokukat illető okleveleik is bennégtek, amiről egy vizsgáló oklevelet is bemutatót. Mária királynő egy oklevelével új adományként (nove sue donationis titulo) a birtokot az előadott okok folytán és szolgálataikért nekik adta, amit most a király is megerősít. Nehogy a jövőben az ország bármely bírása előtt a László királynak birtokukról szóló adományát tartalmazó oklevél – mely a házban égett – bemutatását kérje, a király hatalma teljességénél (potestatis plenitudine nostre regie maiestatis) fogva, a főpapok és a bárók elhatározásából (deliberatione) azt a kegyet gyakorolja, hogy egyetlen bíró se kérje tőlük ennek az oklevelének a bemutatását. Erre vonatkozólag a nádornak, az országbírónak, ezek bírói helyetteseinek, az ország összes egyházi és világi bírójának parancsot ad. – *Jobbra a szöveg fölött és a pecsét alatt: relatio Nicolai de Peren magistri pincernarum domini regis.*

Foltos hártýán, a szöveg alatt rányomott papírfelzetes pecséttel. DL 70675. (fasc. V. fr. 11.)
Zsigmondkori oklt. I. 1061. sz.

152. 1389. október 25. (f. II. a. Demetrii) in Zathmar

Mária királynő tudtul adja, hogy midőn Zeules városában (in civitate nostra) törvény-széket tartott, Zeules-i polgárai és vendégei (cives et hospites) panaszt tettek, hogy Zoward fiai: János és Dávid, István fia: Miklós, Leukes fia: János és más Ordo-i és Rakaz-i nemesek egy nagy földterületet a város határain belül hatalmasul saját birtokrészeikhez csatoltak és emiatt elmondhatatlan (indicibiles) viszályok keletkeztek. Mivel a mondott földről a városnak Lajos királytól, más királyoktól és az ország báróitól oklevelei vannak, ezért kérték, hogy a város határait ezen oklevelek szerint bizonyos főpapokkal és bárókkal járassa meg. A királynő ki-rendelte Dömötör veszprémi és Péter váci püspököt és Pastoh-i Domonkos fiát: János mestert a város határainak a nemesek birtokai felől történő megjárására, akik a királynőhöz vissza-térve jelentették, hogy a határjárást elvégezték, és rendelete szerint (secundum nostrum edictum) a nemeseket okleveleikkel együtt személyesen megidézték Szatmár városába (ad civitatem nostram Zathmariensem). A nemesek ugyan megjelentek jelenléte előtt, azonban előadták, hogy bizonyos atyafiaik a királynő hadjáratában (in nostro exercitu) vannak távol, ezért az okleveleiket nem tudták magukkal hozni, így újabb terminust kértek. A királynő az említett főpapokkal és bárókkal együtt úgy döntött, hogy a polgárok és vendégek az elkövet-kezendő György-nap nyolcadáig maradjanak meg a föld birtokában, a nemesek ellentmon-dását figyelmen kívül hagyva, ekkor pedig a polgárok és a nemesek is jelenjenek meg előtte, a főpapok és a bárók előtt, okleveleiket pedig eredetiben mutassák be. Azt a felet, amelyik okle-velei bemutatásáról nem gondoskodik, a másik fél ellenében 100 márkában marasztalják el a bírói részen kívül, amire a felek kötelezték magukat. – *Jobb felső sarkában és a pecsét alatt: ex commissione domine regine, deliberatio baronum.*

Papír, előlapján rányomott pecsét töredéke. DL 70676.
Zsigmondkori oklt. I. 1175. sz.

153. 1389. december 4. (4. die f. V. p. Andree)

János prépost és a jászói konvent tudtul adja, hogy István nádornak Vebeche-i (!) Mihály fia: Imre deák számára kiadott ítélet- és idézőlevelére Péter frater-t, papot, konventi

tagot küldte ki Nadasd-i Chab fia: László nádori ember mellé tanúbizonyságul. Ő Andrásh-nap utáni szerdán (dec. 1.) kiszállt Kwnchlancia birtokra, összehívta a határosokat és szomszédosokat, a mondott birtokba és tartozékaiba beiktatta Imre deákot és nővérét (sor. ut.): Dorottya asszonyt és örököseiket. Gergerfalua-i Omode fia: Miklós fia: János, Vynche és László, Belse-i Miklós fia: János, Huthka-i Mihály fia: László és leánya: Dorottya, meg ennek fia: Egyed, Fyzy-i Miklós fia: János és e Miklós lánya: Sebe, Raduan-i Rudas (dictus) Péter fiai: Péter és Miklós, e Péter lánya: Dorottya, valamint Kerch-i Mihály fiai: István, Gergely és Péter, valamint mások ellentmondását az ítéletlevél értelmében nem vették figyelembe.

Átírta a jászói konvent 1406. július 21-én. DL 70763.

154. 1389. december 6. (in Nicolai) Temeswar

Zsigmond király Peryn-i Simon fia: Péter (nob.) udvari familiárisának (aule nostre familiaris) a királyi kúriában és különféle hadjáratokban, kiváltképpen Rácországban és Borcz vára megvívása (in regno Rassie et sub castro nostro Borcz in expugnatione eiusdem) körül szerzett érdemeiért, amelyek során sem személyét, sem dolgait nem kímélte, neki és általa nővérenek (sor. ut.): Veronikának és örököseiknek adja új adomány címén a Valkó megyei Eliezy és Lezemer királyi birtokokat haszonvételeikkel és minden tartozékkal együtt. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatása után privilegiális formában is kiállítja. – *A szöveg felett jobbra: propria commissio domini nostri regis.*

Hártyán, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. DL 70677. (fasc. V. fr. 12.)

Zsigmondkori oklt. I. 1280. sz.

155. 1390. február 27. (in Reminescere) Buda

Zsigmond király néhai Tretul János (mag.) és fia: Miklós hűségéért és hűséges szolgálataiért Miklósnak és rajta keresztül testvéreinek (germani): Jánosnak, Lászlónak és örököseiknek adja új adomány címén a király kezén lévő Pozsega megyei Kwuar királyi várat falvaival, bevételeivel, haszonvételeivel, tartozékaival, joghatóságaival, mardurináival, vámjaival, malmaival, szőleivel stb. együtt Mária királynő jóváhagyó akaratából, a főpapok és a bárók érett tanácsából.

Tartalmilag átírta Zsigmond király 1390. június 29-én. > Tartalmi átírás Garai Miklós nádor 1421. július 4-i oklevelében. DL 70822. – DL 32706.

Zsigmondkori oklt. I. 1376. sz.

156. 1390. március 23. (29. die oct. diei cinerum)

Bebek Imre országbíró előtt a személyesen megjelenő Bathor-i Bereck fia: János fia: László fia: Szaniszló (mag.), mint felperes, és néhai Simon bán fiai: János és István, mint alperesek, közti perben, János magáért személyesen, Istvánért pedig királynéi ügyvédvalló levéllel Haghmas (dictus) Miklós állt elő hamvazószerda (febr. 16.) nyolcadán, és Meghyes birtok valamint tartozékai ügyében bemutatatták Lajos király két pecséttel megerősített privilegiálisát (lásd az 87. sz.). Ezután Bodyzlaus fia: Miklós fia: János, maga és testvére: György nevében megjelenve, úgy allegált, hogy ők kérik, hogy adják ki nekik privilegiális formában Lajos király oklevelét, mivel anyjuk: Anna, Bathor-i Bereck fia: János fia: László feleségének, Móric fia: néhai Simon mester testvérhúgának Annának a lánya. Az oklevelet

Bodyzlaus fia: Miklós fia: János kérésére Miklós fiainak: Jánosnak és Györgynek privilegiális formában az országbíró átírta.

Átírta Pálóci László 1466. március 22-én. DL 70930. – Ugyanennek az átiratnak az eredetije: DL 72007. (Rákóczi-Aspremont lt.) A kivonat ez utóbbi alapján készült. – Átírta a budai káptalan 1434. május 13-án. DL 31096. Eltérő névalakok: Bubek, Bator-i, Hagmas, Megyes.

157. 1390. március 26. (die sabbati Ramis palmarum)

A boszniai káptalan Zsigmond király parancsára kiküldte emberét [Kwuar] várába és tartozékaira: Cerkuenik, Polyanch, Radovanch, Nagwlgh és Jaztrebnik falvakra (ville), a Nagwlgh-on szedni szokott vámra, a Radovanch-on inneni gesztenyeerdőkre, az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében Treutul Miklóst (mag.), Jánost és Lászlót beiktatták ezek birtokába örökre ellentmondás nélkül.

Tartalmilag átírta Zsigmond király 1390. június 29-én. > Tartalmi átírás Garai Miklós nádor 1421. július 4-i oklevelében. DL 70822. – DL 32706.

Zsigmondkori oklt. I. 1419. sz.

158. 1390. május 24. (3. die penthecostes) in Dyosgeur

Mária királynő a leleszi konventhez. A múlt év mindenszentek napja (nov. 1.) körül Zeuleus városában (in civitate nostra) időzván, panaszt tettek neki idevaló polgárai, hospesei és minden népe, hogy Zouard fiai: János és Dávid, István fia: Miklós, Leukes fia: János és más Ordou-i és Rakaz-i nemesek egy nagy földterületet a város határain belül hatalmasul saját birtokrészeikhez csatoltak. György-nap nyolcadán a királynő, a főpapok és a bárók előtt Zouard fiai a Zeules-iekkel szemben bemutatták a váradi káptalan 1357-ben kelt privilegiálisát, amely Lajos király oklevelét szó szerint átírta. Eszerint Lajos király parancsára az Ordou-i nemesek földjét Zeuleus városának földjétől a köztük támadt egyenlenség miatt László egri prépost és Marochok mester által a váradi káptalan emberének jelenlétében elhatárolták. A polgárok ellentmondását nem vették figyelembe, és a király teljhatalmából (auctoritate regie maiestatis) azokat a földeket, melyeket azok a nemesektől elfoglaltak, visszaiktatták, és a nemesek birtokaihoz csatolták. A polgárok ezzel szemben előadták, hogy nekik Lajos királytól egy 1365-ben kelt másik privilegiális oklevelük van, amely a váradi káptalan oklevelét tartalmazza (*lásd a 112. sz.*). Mivel a királynőnek, a főpapoknak és báróknak Lajos király rendelete jogosnak tetszett, és mivel a polgárok más oklevelekkel bizonyították, hogy a föld az övéké, továbbá a királynő atyjának nyomdokait akarja követni, különösen e dologban (ideo nos volentes vestigia dicti quondam patris nostri specialiter in premissis imitare), ezért a törvényszékén vele együtt ülő főpapokkal és bárókkal együtt úgy döntött, hogy atyjának a polgárok részére szóló privilegiálisát visszavonhatatlanul érvényben hagyja, a földet a Zeuleus-i polgároknak hagyja, a nemeseknek pedig a földről szóló más okleveleit érvényteleníti. A konvent küldje ki egy emberét tanúbizonysággul János királynői kápolnaispán, egyházjogi doktor, a királynői kúriából külön kirendelt királynői ember mellé, aki a határosokat összehíva, a határokat Lajos király oklevele szerint járja meg, a Zeules-i polgárokat iktassa be, a mondott nemesek ellentmondását ne vegye figyelembe, ha mások tennének ellentmondást, őket jelenléte elé idézzék.

Átírta a leleszi konvent 1390. június 12-én. DL 70678. – Ezt átírta a jászói konvent 1402. június 6-án. DL 70727. Eltérő névalakok: Zewlews, Zeulews, Ordow.

Zsigmondkori oklt. I. 1511. sz.

159. 1390. június 12. (dom. p. oct. corporis Christi)

Domonkos leleszi prépost és a konvent tudtul adja, hogy Mária királynő 1390. május 24-én kelt parancsára (*lásd a 158. sz.*) Damján papot, konventi jegyzőt küldték ki tanúbizonyságként János királynői kápolnaispán, egyházjogi doktor, a kúriából külön kiküldött királynői ember mellé, aki úrnapiját követő szombaton (jún. 4.) és az azt követő napokon az összehívott határosok és szomszédosok jelenlétében Lajos király oklevele értelmében a mondott föld határait megjárta. – *Határjárás Zeuleus és Rakaz közt*: Primo incepissent inter easdem civitatem Zeuleus et villam Rakaz, in loco, ubi quidam rivulus Sebespatak dictus fluens cadit in fluvium Tycie, procedentes per decursum eiusdem sursum usque partem septemtrionalem usque fontem seu originem ipsius rivuli, eundem rivulum pro meta distingentes inter easdem Zeuleus et Rakaz reliquissent; unde egredientes versus eandem plagam septemtrionalem iuxta quandam viam magnam, que duceret de eadem Zeuleus in predictam villam Rakaz, ab aquilone unam antiquam metam terream reperissent, penes quam aliam novam metam terream confodissent; deinde euntes contra ipsam plagam per parvum spatium in quodam saltu unam metam terream antiquam invenissent, iuxta quam aliam novam metam de terra erexissent; dehinc procedentes directe ad eundem septemtrionem transeuntesque geminas valles, a quibus rivulus Zalua dictus derivatur, ubi iuxta caput eiusdem rivuli unam novam metam terream elevassent; abhinc procedendo venissent ad quandam publicam stratum Hank vta vocatam, penes quam ab austro unam antiquam metam de terra invenissent, iuxta quam aliam novam terream metam accumulassent; a quo loco usque eandem plagam septemtrionalem procedendo venissent ad quandam viam, que duceret de villa Rakaz predicta ad silvam, penes quam ex utraque parte duas novas metas de terra elevassent; a quibus descendendo ad rivulum Saarpatak nuncupatum, iuxta cuius rivuli originem duas novas metas terreas confodissent; quem scilicet rivulum ab initio usque dum currens caderet in fluvium Buberke pro meta assignassent. – *Határjárás Zeuleus és Ordou között*: A pretacto fluvio Tycie, ubi duas antiquas metas terreas reperissent, quas renovassent; unde contra aquilonem usque quandam viam, que duceret de villa Fanchyka in ipsam civitatem Zeuleus pergendo, penes quam tres veteres metas terreas reperissent, circa quas unam novam metam de terra erexissent; a quibus transeundo versus eandem plagam aquilonarem pervenissent ad locum Zemerdekuyze appellatum, ubi duas novas metas terreas confodissent; deinde eundo versus eandem plagam usque viam transeuntem de eadem Ordou in predictam Zeuleus, penes quam tres veteres metas, duas terreas, tertiam lapideam invenissent, ubi quartam novam metam de terra elevassent; et in eadem via currendo ac vergendo ad partem septemtrionalem venissent ad unam metam terream antiquam, iuxta quam aliam novam metam terream confodissent; abhinc transeundo ad eandem plagam septemtrionalem pervenissent ad viam ducentem de dicta Zeuleus in villam Egres appellatam, ubi ex utraque parte ipsius vie duas novas metas de terra accumulassent; abhinc procedendo eandemque plagam servando in latere cuiusdam rubeti unam veteram metam terream reperissent, penes quam aliam novam metam de terra accumulassent; a quibus versus ipsam plagam septemtrionalem procedendo in latere alterius rubeti unam veteram metam terream invenissent, ubi aliam novam metam terream elevassent; abinde versus plagam occidentalem in quandam silvam descendendo venissent ad rivulum Werbeuchpataka appellatum, ubi a parte meridionali ipsius rivuli penes vadum Keueches reu vocatum, quatuor veteras metas terreas reperissent, quas renovari fecissent, quintam circa easdem noviter sublevando, ubi reambulationes metarum dicte civitatis Zeuleus a parte predictae

ville Ordou terminassent. – Az így elhatárolt földet a Zeuleus-i polgároknak iktatta ellentmondás nélkül.

Hártyán, függőpecséttel. DL 70678. (fasc. V. fr. 14.) – Átírta a jászói konvent 1402. június 6-án. DL 70727. Eltérő névalakok: Zeulews, Zalwa, Hankuta, Rakas, Fanchika, Zmerdek vise.

Zsigmondkori oklt. I. 1554. sz.

160. 1390. június 29. (III. Kal. Iulii)

Zsigmond király átírja és megerősíti saját 1390. február 27-én kelt (*lásd a 155. sz.*) és a boszniai káptalan 1390. március 26-án (*lásd a 157. sz.*) kelt oklevelét.

Átírta Zsigmond király 1390. június 29-én, amit Garai Miklós nádor 1421. július 4-én írt át. DL 70822. E szerint a bizonyos okokból összetört korábbi, nagyobb kettős pecsét alatt kelt. – DL 32706.

161. 1390. november 19. (in Elisabet) in ZauaZenthdemeter

Zsigmond király előtt Kereskyn-i István fia: Péter (nob.) neki és az ország szent koronájának tett szolgálataiért magának kérte adományozni a Nyitra megyei Kezew nevű királyi falut vagy birtokot, amelyet a király Rohman-i György fiaitól: Istvántól és Miklóstól a Tolna megyei mindkét Mechyn nevű birtokért kapott cserébe. A király Kezeu-t haszonvételeivel és tartozékaikkal Péternek és örököseinek adja a bárók tudtával és tanácsával. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatása után privilegiális formában is kiállítja. – *Felső szélén középen és a pecsét alatt:* relatio Nicolai Treutul.

Hártyán, alján rányomott pecsét darabkái. DL 70679. (fasc. V. fr. 15.)

Zsigmondkori oklt. I. 1752. sz.

162. 1391. november 30. (in Andree) Buda

Zsigmond király, megfontolván Peryn-i Péternek (nob.) a király és Magyarország szent koronája részére tett szolgálatait, amelyek során sem vagyonát, sem személyét nem kímélte, neki és rajta keresztül nővérének (sor. carn.): Veronikának – Zomzeduar-i Toth (dictus) Miklós feleségének – és örököseinek adja új adomány címén a főpapok és a bárók tanácsából a Tolna megyei Nana, Zend, Papis, Pathlan, Ok, Gyronas, Bykad és Zobaton királyi birtokokat. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatása után privilegiális formában is kiállítja. – *Jobbra a szöveg fölött:* relatio domini Nicolai de Peryn bani Zeuriniensis.

Hártya, előlapján papírfelzetes pecséttel. DL 70680. (fasc. V. fr. 16.)

Zsigmondkori oklt. I. 2284. sz.

163. 1392. július 12. (f. VI. a. Margarete) in Rassia districtu Brancho, prope portum Danubii, in descensu campestri nostri exercitus

Zsigmond király Perin-i Miklós (mag.) volt szörényi bánnak számos érdemeiért, különösképpen pedig azért a vitézi tetteért, melyet az elmúlt évben vitt véghez, amikor a király az elmúlt évben győzelmes seregével dicsőségesen Rácországba vonult, hogy a lázadók orcátlanságát megzabolázza, és itt Borich várát ostrom alá vette, ezen Miklós úr a vár megvívásakor, nem riadva vissza a kövek és dárdák sokaságától, a király dicsőségének növelése érdekében a haláltól sem rettent vissza, kiváltképpen pedig egy másik alkalommal, mikor egy elvetemült török csapat, bízva saját sokaságában, az említett Rácországba tört ellenségesen, és itt vakmerő merészséggel rabolva, gyújtogatva és gyilkolva számos keresztény

szívét megrémítette, a mondott Miklós úr nem kevés költséggel fegyveres csapatot szerelt fel, Rácországba nyomult, a törököket, a kereszt ellenségeit, mint kiváló ifjú harcos nagy erővel megtámadta, közülük sokakat kardélre hányt, lándzsájával halálra sebzett, a többieket pedig más katonák és csatlósok segítségével elűzte, gyalázatos csapataikat, vagy lobo-
góikat (banderiis seu vexillis) megfutamította, és e zászlókat (vexilla) a királynak elküldte, érett megfontolásból, a király tudtával, a bárók királyi tanácsából (matura prehabita deliberatione et de certa maiestatis nostre scientia fideliumque baronum nostrorum consilio) a Krassó megyei Ersomlio királyi várat Ersomlio, Crassofew, Cherneuch, Jabolnok, Waradia, Wyzwar birtokokkal és falvakkal (villis), haszonvételeikkel együtt Miklós bánnak és örököseinek adta új adomány címén, egyben vállalta, hogy megvédi őt ezek birtokában. Megfontolván azonban azt, hogy Ersomlio vára és tartozékai a királynak hasznosabbak, ezért azt a kincstárnak és a király használatára rendelte Mária királyné beleegyezésével és jóváhagyó akaratával, valamint a bárók és főpapok tanácsára. Megfontolta továbbá Miklós bánnak a király és a királynő részére tett szolgálatait, a török ellen Rácorszáiban véghezvitt hőstetteit is, ezért Ersomlio váráért és tartozékaiért Patak királyi várat és az ahhoz tartozó Zemplén megyei Patak és Wyhel oppidumokat, valamint a várhoz tartozó további falvakat, a pataki parochiális egyház kegyúri jogát, továbbá az Abaúj megyei Syna királyi birtokot az ottani vámmal – amely Patak várának területén kívül fekszik (extra tenutas dicti castris Patak situatis) – tartozékaikkal és haszonvételeikkel adja Miklós-nak és örököseinek új adomány címén. Vállalja, hogy az adományost és örököseit ennek birtokában bíróságon, vagy azon kívül megvédi, mivel pedig Ersomlio és tartozékai értéke-
sebbek, mint Patak, ezért ígéri, hogy ezt ki fogja egyenlíteni. – Arenga. – *A pecsét alatt:* propria commissio regis.

Hártyán, a szöveg alatt pecsét darabkái. DL 70681. (fasc. V. fr. 19.) – Erdődy cs. lt.

Pesty: Krassó III. 219. (az Erdődy lt.-beli 1406-os átírás alapján) – Szerbia 32. sz. – Zsigmondkori oklt. I. 2563. sz.

164. 1392. szeptember 20. (in vig. Mathei) Zolii

Zsigmond király Capolia-i János (magn.) országbíróhoz és bírói helyetteseihez (in iudicatu vicesgerentibus). A Seek-i apát, mint felperes, és Perin-i Péter, mint alperes, közti Nana birtokot és tartozékait illető perben az ügy nagyobb megértése érdekében (propter maiorem rei evidentiam) személyesen a főpapokkal és a bárókkal együtt akar ítélni. Ha az apát a következő terminuson az országbíró előtt megjelenik, akkor őt személyesen okleveleivel együtt a király, a főpapok és bárók jelenlétébe (in nostram prelatorumque et baronum nostrorum presentiam) küldjék át, hogy jelenjen meg ott az országbíró oklevelével.

Papír, a szöveg alatt töredezett pecséttel. DL 70682. (fasc. VI. fr. 1.)

Zsigmondkori oklt. I. 2624.

165. 1392. november 25. (in Katherine) Buda

Zsigmond király a budai káptalanhoz. Egy másik oklevelével a Tolna megyei Nana, Zend, Papis, Pathlan, Ok, Gyronas, Bykaad és Zobaton királyi birtokokat haszonvételeikkel együtt hűséges szolgálataiért Perin-i Péternek (nob.) és rajta keresztül nővérének (sor. carn.): Veronikának – Zomzeedwar-i Thouth (dictus) Miklós feleségének – adta új adomány címén. A káptalan küldje ki emberét az ügyben elvégzendő iktatásra tanúbizonysá-

gul, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek:* Trochan-i Miklós fia: Antal, Kucha-i Benedek.

Átírta a budai káptalan 1392. december 6-án. DL 70683. és DL 70684. Eltérő névalakok: Zomzedwar-i, Kusta-i.

166. 1392. december 6. (9. die f. V. a. Andree)

A budai káptalan Zsigmond királyhoz. 1392. november 25-én kelt parancsára (*lásd a 165. sz.*) Dénes mestert, kanonokot küldte ki Trachan-i Miklós fia: Antal királyi ember mellé tanúbizonyiságul. Ő András napja előtti csütörtökön (nov. 28.) és az azt követő alkalmas napokon kiszállt Nana, Zend, Papis, Pathlan, Ok, Gyronas, Bykaad és Zabaton birtokra, összehívta a szomszédokat és a határosokat, és ezek birtokába beiktatta Perin-i Pétert és nővérét (sor. carn.): Veronika asszonyt új adomány címén ellentmondás nélkül.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. DL 70683. (fasc. V. fr. 18.) Ugyanennek az oklevélnek a privilegiális változatát lásd a 167. sz. alatt.

167. 1392. december 6. (9. die f. V. a. Andree)

A budai káptalan tudtul adja, hogy Zsigmond király 1392. november 25-én kelt parancsára (*lásd a 165. sz.*) Dénes mestert, kanonokot küldte ki Trochan-i Miklós fia: Antal mellé tanúbizonyiságul. Ő András napja előtti csütörtökön (nov. 28.) és az azt követő alkalmas napokon kiszállt Nana, Zend, Papis, Pathlan, Ok, Gyronas, Bykaad és Zabaton birtokokra, a szomszédokat és a határosokat összehívta, és ezek birtokába beiktatta Perin-i Pétert és nővérét (sor. carn.): Verronika asszonyt új adomány címén ellentmondás nélkül. – Datum per manus Nicolao lectore ecclesie nostre. – *Káptalani névsor:* Andrea cantore, Michaelae custode, Nicolao, Paulo, Thoma, Blasio, Benedicto et aliis canonicis.

Hártyán, felül ABC chirographummal, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70684. (fasc. V. fr. 17.) Ugyanennek az oklevélnek a jelentésváltozatát lásd a 166. sz. alatt.

Átírta a budai káptalan 1392. december 6-án. DL 70683. és DL 70684. Eltérő névalakok: Zomzedwar-i, Kusta-i.

168. 1393. február 28. (f. VI. p. Mathie)

Domonkos leleszi prépost és a konvent előtt személyesen megjelent Chaslouch-i László fia: Péter, valamint János fia: Miklós, és bevallást tettek. Nagyobb javuk céljából, hasznosabb helyzetük előnyére és hogy ők és örököseik nyugodt békességnek örvendjenek, megosztznak az Ung megyei Chaslouch, Geyeuch, Walkoya, Cherthyz és Zauada, valamint a Bereg megyei Barkazo birtokokon. – *Az osztály:* Recta et equalis medietas dicte possessionis Chaslouch, videlicet medietas lineae eiusdem a parte orientali adiacentis incipiendo a quadam sessione iobagionali Benechtelke nuncupata eadem sessione inclusa usque finem versus partem meridionalem protractum exceptis quibusdam duobus locis sessionalibus, in quorum uno Nicolaus sartor, reliquo vero Johannes dictus Wayka nunc residentiam facerent, predicto Nicolao filio Johannis remanentibus simulcum alia medietate alterius lineae ipsius possessionis Chaslouch a plaga occidentali situate incipiendo a loco sessionali, in quo nunc Stephanus dictus Pap habitaret, eodem excluso usque finem versus partem septentrionalem protractum. Item recta et equalis medietas prefate possessionis Geyeuch, utputa medietas lineae eiusdem a predicta parte orientali adiacens incipiendo a loco sessionali, in quo nunc Petrus dictus Hodus resideret exclusive usque finem versus iamdictam partem septentrionalem protractum unacum medietate alterius lineae eiusdem possessionis Geyeuch

a predicta parte occidentali collocata incipiendo a loco sessionali Johannis dicti Pank similiter exclusive usque finem versus dictam partem meridiionalem protractum, excepta sessione, in qua nunc Konya filius Emerici moraretur, prelibato Nicolao filio Johannis remanente. Deinde recta et equalis medietas pretacte possessionis Walkoya, videlicet linea eiusdem a prenominata parte occidentali situata demptis sex sessionibus iobagonalibus, in quarum una nunc Andreas dictus Prior, altera Hodor faber, tertia Jakow, quarta Benedictus filius Blasii, quinta Johannes sartor habitarent et sexta deserta, in qua condam Paulus dictus Nog habitasset, pretacto Nicolao filio Johannis remanentibus simulcum medietate pomerii in medio eiusdem ville existentis a parte meridionali sita. Denique recta et equalis medietas prelibate possessionis Barkazo, scilicet medietas linee eiusdem a prelibata parte orientali adiacentis incipiendo a sessione iobagonalis, in qua nunc Ladizlaus sartor moraretur, exclusive usque finem versus dictam partem septemtrionalem protractum cum alia medietate alterius linee eiusdem a plaga occidentali site incipiendo a loco sessionali, in quo nunc Ladizlaus dictus Bogar habitaret, inclusive usque finem versus partem meridiionalem protractum. Tandem in prefata possessione ipsorum Cherthyz appellata de novo plantata tres sessiones iobagonales in parte orientali eiusdem possessionis existentes, in quarum una nunc Zaan, altera Martinus, tertia Heryn simulcum una sessione in parte occidentali eiusdem ville collocata, in qua Iwan filius Zaan Rutheni commorarentur. Postremo in prenotata possessione ipsorum Zauada similiter de novo plantata scultetus de eadem Oztaas nominatus unacum quatuor sessionibus similiter in parte meridionali eiusdem possessionis tribus penes sese consequenter existentibus, in quarum una nunc Nedaan, altera Danyola, tertia Myk filius Kolyna et quarta, in qua Stephanus dictus Bonta ac duabus sessionibus in parte septemtrionali ipsius possessionis similiter iuxta sese consequenter collocatis, in quarum una Wazzyl dictus Horbath, altera Nicolaus fistolator Rutheni habitarent, preallegato Petro filio Ladizlai. Item recta et equalis medietas antefate possessionis Chaslouch vocate, utputa medietas linee eiusdem a predicta parte orientali adiacentis incipiendo a pretacta sessione iobagonalis Benechtelke nuncupato (!) eadem exclusa simulcum propria curia seu sessione dicti Nicolai filii Johannis usque finem versus prelibatam partem septemtrionalem protractum, demptis curia seu sessione propria predicti Petri filii Ladizlai et quibusdam aliis duabus sessionibus iobagonalibus, in quarum una nunc Mychael faber, reliqua vero Blasius dictus Zabey residentiam facerent, eidem Petro filio Ladizlai remanentibus unacum medietate alterius linee eiusdem possessionis Chaslouch a parte occidentali situate incipiendo a prenominata sessione iobagonalis, in qua nunc Stephanus dictus Pap habitaret, eadem inclusa usque finem versus partem meridiionalem protractum, dempta curia seu domo plebani de eadem Chazolouch, quam ipse partes ecclesie Beati Martini ibidem habite et rectoribus eiusdem communiter dedissent et donassent. Demptes recta et equalis medietas annotate possessionis Geyeuch, scilicet medietas dicte linee eiusdem a predicta parte orientali adiacentis incipiendo a predicto loco sessionali Petri dicti Hodus inclusive usque finem versus iamdictam plagam meridiionalem protractum, demptis quibusdam quinque sessionibus iobagonalibus, in quarum nunc una Thomas dictus Cheke, reliqua Gregorius filius Andoch, tertia Johannes filius Mathe, quarta Lucas filius Lacho et quinta Chako filius dicti Andoch residerent, prefato Petro filio Ladizlai ad pretactas portiones suas cedentibus pariter cum alia medietate dicte alterius linee eiusdem possessionis Geyeuch a parte occidentali collocata incipiendo a pretacta sessione Johannis dicti Pank eandem includendo usque finem versus annotatam partem septemtrionalem protractum extractis quibusdam duabus sessionibus iobagonalibus, in quarum una Lucas filius Pank, secunda vero Nicolaus dictus Thathar habitarent, similiter ipsi Petro filio Ladizlai remanentibus. Demum recta et equalis medietas dicte possessionis Walkoya, videlicet linea

eiusdem a dicta plaga orientali collocata, exceptis quatuor sessionibus iobagonalibus, tribus in medio eiusdem linee penes sese consequenter et quarta in fine eiusdem versus partem septemtrionalem protracto existentibus, modo simili ipso Petro filio Ladizlai cedentibus unacum medietate pretacti pomerii in medio eiusdem ville Walkoya existentis a parte septemtrionali adiacente. Denique recta et equalis medietas antelate possessionis Barkazo, videlicet medietas linee eiusdem a parte orientali adiacentis incipiendo a prefata sessione predicti Ladizlai sartoris inclusive usque finem versus partem meridionalem protractum, excepta quadam sessione, in qua nunc Benedictus filius Pouch resideret, memorato Petro filio Ladizlai remanente pariter cum alia medietate^a dicte linee ipsius possessionis Barkazo a parte occidentali collocata incipiendo a predicta sessione prefati Ladizlai dicti Bogar exclusive usque finem versus pretactam partem septemtrionalem protractum, dempta quadam sessione iobagonalis, in qua nunc Johannes dictus Feyr habitaret, similiter pretacto Petro filio Ladizlai ad prelibatas portiones suas addita. Postea in annotata possessione Cherthyz de novo plantata scultetus de eadem Wazzyl nominatus unacum duabus sessionibus iobagonalibus in parte orientali eiusdem possessionis existentibus, in quarum una Mazak, altera vero Mykola factor sagittarum ac aliis duabus sessionibus in parte occidentali ipsius possessionis locatis, in quarum una Mychael dictus Wak, reliqua vero Iwan Rutheni morarentur. Postremoque in prenominata possessione Zauada similiter de novo plantata quatuor sessiones iobagonales in predicta parte meridionali eiusdem ville Zauada, tres iuxta sese consequenter site, in quarum una Elyas, secunda quidam sartor claudus filius Zydor, tertia Iohannes dictus Feyr et quarta ab hiis separatim existente, in qua Raad gener Mykoch habitaret ac alie due sessiones, una in parte orientali, in qua Wazzyl dictus Zabla, altera vero in parte occidentali eiusdem ville penes predictum scultetum Oztas nominatum existentes, in qua Pan filius Zydor similiter Rutheni commorarentur, pretitulato Nicolao filio Iohannis per viam premissae divisionis cessissent. – Az említett birtokok minden más haszonvételei és tartozékai a birtokokon levő egyházak és kápolnák patronátusi jogával (simulcum iuribus patronatum ecclesiarum, cappellarum) különösen pedig a Walkoya birtok határain belül fekvő, pálos Szűz Mária kolostor patronátusi jogával együtt közösek maradnak. Mivel László fia: Péter kúriája vagy telekhelye (locus sessionalis) rosszabb helyen van, mint János fiáé Miklósé, ezért Péternek nagyobb kúriát adnak, mint Miklósnak. A Walkoya birtokon levő kúriájukat vagy telekhelyüket, ami közösen illeti meg őket, minden rajta álló épülettel együtt Miklós Péternek hagyja, ő viszont Miklósnak a kúria melletti puszta helyen (in loco deserto) a sajátjával megegyező nagyságú földet tartozik kímérni és adni. Barkazo birtokukon, annak utcájában kelet felől levő kúriájuk vagy telkük közös marad, akárcsak a Cherthyz és Zauada új telepítésű falvak határain belül fekvő, a Villie pataka nevű patakon emelt malmok. Chaslouch, Geyeuch, Walkoya és Barkazo birtokokon a felek a nekik jutott részen jobbíthaszanak (meliorandi habeant facultatem), a birtokokon vagy végeiken több jobbágyot telepíthessenek, a felek egymással szembeni ellentmondása az ügyben nem lehet érvényes. Az újonnan telepített két faluban: Cherthyz-en és Zauada-n, ha valamikor a felek, vagy csak egyikük, több jobbágyot akarnak összegyűjteni, akkor a felek eme jobbágyoknak juttatandó telekről vagy telkekről előbb húzzanak sorsot (sortem mittere haberet facultatem), és utána ki-ki a neki juttatott helyen vagy helyeken telepítheti le jobbágyait. Ez utóbbi két birtokon az irtásföldek és irtásrétek (terre et prata extirpata) az itt lakóknak jutnak, mindenkinek a saját munkája szerint (cuilibet prout sui est laboris).

^a Ez a szó későbbi betoldás.

Hártyán, alul ABC chirographummal, függőpecséttel. DL 70685. (fasc. V. fr. 21.)

Zsigmondkori oklt. I. 2856. sz.

Kapla-i János országbíró a jászói konventhez. György-nap 8. napján (máj. 1.) az ország nemeseivel törvényszéket tartván, megjelent előtte Felnemty-i Jakab fia: György és Péter fia: Sandrinus/ Sandor képviseletében Ferenc plébános a jászói konvent ügyvédvalló levelével, és bemutatott hat oklevelet. Ezek közül három a jászói konventé volt, az egyik a király parancsára elvégzett jelentés a királyhoz, kettő pedig Bubek Imre korábbi országbíró írásbeli kérésére kelt jelentés – amelyek magukban foglalták a konventnek szóló királyi és országbírói okleveleket is –, a másik három Imre ispánnak Wyssegrad-on, különböző terminusokon kelt levele. Először Felnemty-i Jakab fia: János és Péter fia: Balázs Suhta-i Leukus fiával: István királyi és Mihály frater jászói konventi emberrel 1389. Magdolna napja előtti pénteken (júl. 16.) kiszállt Kwzepnemty birtokra az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében, és magukat be akarták iktatni annak birtokába. Ekkor János officialis, Akus fiának Mykch-nek lánya: Sara hajadon (nob. puella) nevében, eltiltotta őket az iktatástól, amiért Sara-t Kwzepnemty-ről megidézték az említett péntek tizenötödére a királyi jelenlét elé. Azonban Bubek Imre országbíró előtt Sara sem ekkor, sem az ezt követő törvényes napokon nem jelent meg, és ügyvédet sem küldött, János és Balázs ügyvédje hiába várta. Másodszor Felnemty-i Jakab fia: György és Péter fia: Sandor Kayo-i Buza (dictus) Péter királyi és Márton mester, jegyző, jászói konventi emberrel 1391-ben László-nap harmadnapján (június 29.) be akarták iktatni magukat Kwzepnemty birtokba, amikor András Felnemty-i falunagy, Akus fiának: Mykch mester lányának: Sara hajadonnak (nob.) nevében, ellentmondott, amiért Sara-t Kwzepnemty-ben Jakab-nap nyolcadának tizenötödére megidézték a királyi jelenlét elé. Azonban Sára sem ekkor, sem az ezt követő törvényes napokon nem jelent meg a királyi jelenlét előtt, Jakab fia: György és Péter fia: Sándor ügyvédje hiába várta. Harmadszor Jakab fia: György és Péter fia: Sándor Bochard-i István királyi és István mester jászói konventi emberrel 1391. Márton napján (nov. 11.) be akarták iktatni magukat Kwzepnemty-be, azonban András falunagy, Prodaviz-i Mykch lánya: Sara hajadon nevében, ekkor is ellentmondott, amiért Sara-t Kwzepnemty-ban Márton-nap tizenötödére megidézték a királyi jelenlét elé. Azonban Bubek Imre országbíró előtt Sara a sem ekkor, sem az ezt követő törvényes napokon nem jelent meg, Jakab fia: György és Péter fia: Sándor ügyvédje hiába várta, ezért megbírságtolták. Ezek után Sandrinus és György ügyvédje – János és Balázs időközben ugyanis meghaltak – bemutatta az egri káptalan 1388. április 5-én kelt oklevelét (*lásd a 148. sz.*), amely magában foglalta ugyanennek a káptalannak 1346. szeptember 27-én kelt oklevelét (*lásd a 74. sz.*), amely szó szerint átírta Ágnes egykori magyar királyné 1295. május 1-jén kelt privilégiumát (*lásd a 18. sz.*). Az oklevelek bemutatása után Sandrinus és György ügyvédje előadta, hogy György Menna asszony fia: Péter fia: Jakab fia, Sandor pedig Menna asszony fia: Péter fia: Péter fia, ennek a Péternek pedig Györggyel és Istvánnal együtt Ágnes királyné a birtokot odaadományozta, majd ezután igazságot kért. János és Balázs, majd testvéreik (fratres ipsorum) királyi és konventi emberrel háromszor be akarták magukat iktatni, azonban Sára nemes hajadon nevében mindannyiszor ellentmondás történt, őt háromszor idézték meg a királyi jelenlét elé, azonban rendes bírása, Imre ispán jelenléte (in presentiam predicti comitis Emerici sui iudicis ordinarii) előtt nem jelent meg és nem is küldött senkit, így minden terminuson megbírságtolták. Ágnes királyné pedig György, Péter – a felperesek nagyapja – és István kérésére Menna asszony részére Felnemty, Kuzepnemty és Olnemty birtokokról tett királyi és királynéi adományokat királynéi hatalmából (sua reginali auctoritate) megerősítette, és megújította (ratificasset et renovasset), Felnemty, Kwzepnemty és Olnemty birtokokat haszonvételeikkel és tartozékaikkal Györgynek, Péternek és Istvánnak adta. A felperesek

ügyvédje azt adta elő, hogy a felperesek jelenleg csak két Kuzepnemtyy egész jobbágytelek birtokában vannak, a többiek másoknál vannak. Az ország régi, bevett szokása szerint, ha valaki bármiféle birtok ügyében háromszor tett törvényes ellentmondást, és a számára törvényesen kiszabott és azokra megidézett három időpontban rendes bírójának jelenéte előtt nem jelennék meg, akkor elveszíti birtokjogait, a birtokok kérelmezőjét pedig be kell iktatni a tiltakozók és mások ellentmondásának figyelembevételével nélkül (*consuetudinaria vero lege regni approbata ab antiquo sanciente quicumque in facto aliquorum iurium possessionariorum per quempiam trinarice legitime recaptivatorum contradictionem faciendam in tribus terminis sibi legitime assignatis citatus contumaciter in presentia sui iudicis ordinarii comparere recusaverit, amplius talis huiusmodi iurium possessionariorum dominio privari debere et destituere requisitorumque eorundem contradictione ipsorum inhibitorum et aliorum quorumlibet non obstante in dominium eorundem statui deberet et introduci*); ezért a konvent küldje ki egy emberét tanúbizonysággul Beel-i Balázs fia: János, a kúriából külön kiküldött királyi ember mellé Kwzepnemtyy-re, aki a szomszédok és határosok jelenlétében iktassa be abba Györgyöt és Sandor-t meg örököseiket – kivéve a két kúriát, amely a birtokukban van – Sara és mások ellentmondását figyelembe nem véve, amiről jelentést a királynak Keresztelő Szent János születése napjának nyolcadára tegyenek.

Foltos papírlapon, amelynek mindkét oldalára írtak, számos javítással, hátlapján zárópecsét nyomával. DL 70686.

170. 1393. szeptember 16. (16. die f. II., in Egidii) prope civitatem Cassouiensem

Ilsua-i Leusták nádor és Fejér megye ispánja által az Abaúj és Sáros megye nemesiinek egyeteme számára Kassa városa (civitas) mellett hétfőn, Egyed napján (szept. 1.) tartott congregatio generalis-on Felnemtyy-i Jakab fia: György és Péter fia: Sandor panaszt tettek. Áldozócsütörtök előtti vasárnapon (máj. 1.) Zeech-i Miklós egykori nádor fia: Miklós mester és Pathy-i Péter egykori Kuzepnemtyy-i официális Korbauya-i Grof Jánossal, Damisan-i Zynnyugh (dictus) Mihállyal és Leukus fiának: Istvánnak fiával: Zsigmonddal, néhai Piliske-i Mykch mester lányának: Sara-nak hozzájárulásával és biztatására, fegyveresen és hatalmasul Felnemtyy és Kuzepnemtyy birtokokra mentek – amelyeket a panaszosok Sara-tól bírói úton szereztek vissza –, Györgyöt és Sandor-t azokból kivetették, és kizárták, az ő és atyafiúk (fr.): Ferenc plébános, valamint jobbágyaik ládafiát (res scrinales) és más dolgait elvitték. A panaszosok kérték, hogy a nádor Sáros megye alispánja, szolgabírái és esküdt ülnökei körében tartson vizsgálatot. Az eskü alatt megtartott vizsgálat során az elhangzottakat egyhangúlag megerősítették. – A panaszosok számára kiállított példány. – *Hátlapjának alsó szélén a pecsét alatt: intro c G B.*

Papíron, hátlapján pecsét darabjai. DL 70687. (fasc. V. fr. 20.)

171. 1393. október 5. (dom. p. Mychaelis) Patak

Ilsua-i Leusták nádor és Fejér megye ispánja előtt megjelent személyesen Hoporth-i László fia: Balázs, és hozzájárult ahhoz, hogy testvére (fr. ut.): Hoporth-i László fia: Mihály az őket közösen illető, a Zemplén megyei Harnadnemtyy birtokon levő birtokrészük felét Hoporth-i Mihály fiának: Péternek és Jánosnak, valamint örököseiknek a jászói konvent privilegiumának útján örökre átadta. – *Hátlapji feljegyzés az alsó szélén: solvit nobis et magistro (?) Nicolao III grossos (?)*.

Hártyán, hátlapján pecsét darabkája. DL 70688. (fasc. V. fr. 23.)

172. 1393. október 23. (f. V. a. Demetrii)

A csanádi káptalan előtt Drag (mag.) máramarosi ispán nevében Dabolch-i János tiltakozást tett. János váradi püspök és a káptalan Ugocsa megyei birtokait: Therebes-t, Gerche-t, a másik Gerche-t és az említett falvak bizonyos várhelyét (quandam locum castris predictarum villarum) titkon (tacite immo clandestine) el akarja foglalni. A püspököt, a káptalant és bárki mászt az elfoglalástól és a birtokba bármi színen történő bevezettetéstől eltiltotta.

Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 9. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

Doc. Val. 466. – Zsigmondkori oklt. I. 3162. sz.

173. 1393. november 14. (12. die f. II. p. omnium sanctorum) prope villam Chenger

[Ilsvai] Leusták nádor által Szatmár és Ugocsa megyék nemesei számára 1393 mindenszentek napja utáni hétfőn (nov. 3.) Chenger falu mellett tartott közgyűlésen [Damanhyda-i] Miklós fia: Miklós kérésére az alispánok, szolgabírák és esküdtek hitükre, a király és szent koronája iránti hűségükre tett eskü alatt egybehangzólag bizonyították, hogy [Chahol-i] Sebestyén fia: István Miklósnak Wkurytho nevű birtokáról öröket, teheneket és más jószágokat elhajtattott, de hogy mennyit, azt nem tudták.

Tartalmilag átírta Pelsőci Bebek Detre nádor 1399. június 10-én. DL 70705.
Zsigmondkori oklt. I. 3205. sz.

174. 1393. november 22. (20. die f. II. omnium sanctorum) prope villam Chenger

Ilsvai Leusták nádor és Fejér megye ispánja előtt a Szatmár és Ugocsa megyék nemesinek egyeteme számára Chenger falu mellett mindenszentek ünnepét követő hétfőn (nov. 3.) tartott congregatio generalis-on Bathyan-i Péter fia: János mester előadta, hogy a Szatmár megyei Degtelek birtok – amelyet most Péter egykori bán és Zudar György mester és más atyafiai tartanak elfoglalva – mindig és régtől fogva az ő és elődei öröklött birtoka volt. Kérte, hogy a nádor az alispán, a szolgabírák és az esküdtnökök körében tartson vizsgálatot. Az eskü alatt megtartott vizsgálat során a fentiek az elhangzottakat egyhangúlag megerősítették, és erről a panaszos részére pátenst adtak.

Foltos papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70689. (fasc. V. fr. 22.)

175. 1394. május 3. (in inventionis crucis) Buda

Zsigmond király tudtul adja, hogy udvari familiárisa: Peryn-i Péter az ő kérésére a Tolna megyei Nana, Zeend, Pepis, Patlan, Ook, Gyrras, Bykad, Zabothon nevű birtokait és tartozékaikat – amelyek Pétert Zsigmond király adományából illetik – a királynak visszaadta. A király ezért, megfontolván Péternek a számára és a korona részére végzett szolgálatait, neki és általa Veronikának – Zompzedwar-i Toth (dictus) Miklós mester feleségének – és örököseiknek adja az Wywar és Nempti birtokokat, amelyeket a Vas megyei Kermend királyi birtokért cserélt el Sara-val – néhai Zeech-i Miklós (magn.) nádor fiának: Péter mesternek (nob.) feleségével – minden haszonvételével – köztük malmokkal és az itt szedni szokott vámmal – és tartozékaival együtt, részint a mondott birtokért cserében, részint Péter szolgálataiért új adomány címén, és vállalja, hogy Pétert és nővérét a birtokokban megvédi.

Átírta Zsigmond király 1397. július 13-án. DL 70692.
Fejér X/2. 189. – Zsigmondkori oklt. I. 3403. sz.

176. 1394. május 5. (f. III. p. inventionis crucis)

A budai káptalan előtt megjelent Peleske-i Akus fiának: néhai Mykch mesternek lánya: Sara hajadon személyesen, és bevallást tett. Érett megfontolásból Zsigmond királlyal a következő örökérvényű cserét határozták el. A király a Vas megyei Kermend birtokot haszonvételeivel és tartozékaival együtt egy oklevelével csere címén Sara-nak adta, aki viszont az Abaújszék megyei Wyuar és Nemety birtokokat adta neki haszonvételeivel és tartozékaival cserébe. Sara maga és utódai nevében vállalja, hogy a király és örököseit mindenféle kereset ellenében saját költségén megvédelmezi. – Datum per manus discreti viri Nicolai lectoris ecclesie nostre predictae. – *Káptalani névsor*: Michaelae custode, Nicolao, Paulo, Thoma, Sebastiano, Iohanne canonicis.

Hártyán, felül ABC chirographummal, selyemzsinóron függő töredékes pecséttel. DL 70690. (fasc. V. fr. 24.) – Átírta a budai káptalan 1401. április 11-én. DL 71552. (Csáky cs. lt.) – Átírta a budai káptalan 1437. november 13-án. DL 44174.

Csáky I. 170. – Zsigmondkori oklt. I. 3408. sz.

177. 1394. május 6. (f. IV. [p.] Philippi et Iacobi) Buda

Zsigmond király a jászói konventhez. Az Abaújszék megyei Vyuar és Kezpenemphy birtokokat – a másik Nemphy-re való nemesek Kezpenemphy keleti részén fekvő részeinek, 12 teljes kúriatelkének vagy telekhelyének kivételével –, amelyeket a király Sara-tól – néhai Zeech-i Miklós nádor (magn.) fiának: Péter mesternek (nob.) feleségétől – kapott cserébe a Vas megyei Kermend birtokért, egy másik oklevelével udvari familiárisának: Peren-i Péternek (nob.) és általa nővérének (sor.): Veronikának – Zomzedwar-i Thoth (dictus) Miklós mester feleségének – és örököseinek adta részben cserébe a Tolna megyei Nana, Zend, Pepyz, Patlan, Ook, Gyrras, Bykad, Zobotham birtokokért és tartozékaikért, részben pedig Péter különböző szolgálataiért új adományképpen. A konvent küldje ki emberét az iktatásra, az esetleges ellentmondásokat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek*: Fyged-i Fábián, Heem-i Péter.

Átírta a jászói konvent 1394. május 27-én. DL 70691. > Átírta ugyanez 1397. július 13-án. DL 70692. Eltérő névalakok: Kezpenemphy, Pepis, Zabathan, Tot, Zompzedwar.

Fejér X/2. 191. – Zsigmondkori oklt. I. 3411. sz.

178. 1394. május 27. (f. IV. a. ascensionis D.)

János jászói prépost és a konvent Zsigmond királyhoz. 1394. május 6-án kelt parancsára (*lásd a 177. sz.*) Mihály frater-t, papot az egyház perjelét küldték ki bizonyosságul Heem-i Péter királyi ember mellé, aki Ilona-nap előtti hétfőn (máj. 18.) Vyuar és Kezpenemphy birtokokra kiszállt, az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében [Peren-i] Péter és nővérét: Veronikát csere és új adomány címén ellentmondás nélkül bevezette.

Csonka, foltos papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70691. – Átírta Zsigmond király 1397. július 13-án. DL 70692. Eltérő névalakok: Wyuar, Kezpenemphy.

Fejér X/2. 233. – Zsigmondkori oklt. I. 3469. sz. Mindkettő DL 70692. alapján.

179. 1396. március 11. (sab. a. Gregorii pape)

Domonkos leleszi prépost és a konvent előtt megjelent az egyik részről Debrew-i Miklós fia: István (mag.) személyesen, fiainak: Jánosnak, Andrásnak és Péternek terhét is magára véve – kikről azt állította, hogy kiskorúak –, a másíkról: Tolchua-i Wza fiának: Imré-

nek lánya: Margit (nob. relig.), a Patak-i Szent Anna-kolostor klarissza apácája, személyesen, és bevallást tettek. Mivel István mester Wza fiának: néhai Imrének és így Imre fiának: Andrásnak és lányának: a mondott Margitnak is összes magyarországi birtokrészeit és birtokjogait a királytól a maga és említett fiai részére felkérte, Margit pedig – miután testvére (fr.): András meghalt –, atyai birtokrészeinek összes birtokjogát, úgymint a Zemplén megyei Tolchua, Horwaty, Wyfalu, Kwghpatak, Komlos, Belcheuke, Kyulcheuke, Sara és Chergew birtokokon levőket – akár örökség, akár királyi kegy, vásárlás, csere, leánynegyed, szerzemény, hitbér vagy bármi más címen illetik – maga számára semmiféle jogot fenn nem tartva, örökjogon és visszavonhatatlanul István mesternek meg fiainak: Jánosnak, Andrásnak és Péternek, valamint örököseiknek adja. István és fiai pedig a néhai Imre, a meghalt András és Margit Zemplén megyei Torona birtokon levő birtokrészét – amely őket az említett királyi adomány révén illeti – a jövőben mindenféle haszonvételekkel és tartozékokkal együtt, ti. telekhelyekkel, erdőkkel, rétekkel, cserjésekkel, hegyekkel és szőlőkkel, valamint ebben a faluban álló forrás részével (portione fontis in eadem villa staturientis) Margitnak adják örökjoggal és visszavonhatatlanul. István – fiai nevében is – Margitnak lehetőséget ad arra, hogy Torona-i birtokrészt a Patak-i Szent Anna-kolostornak adhassa. Ha István mester és fiai Wza fia: Imre birtokait, birtokrészeit és birtokjogait a királyi adomány értelmében nem tudnák megtartani, akkor ezek Margitra szállnak vissza.

Átírta Zsigmond király 1397. március 31. után kelt privilégiumában, amely Pelsőci Bebek Detre nádor 1398. szeptember 1-jei tartalmi átírásában maradt fenn, ezeket Zsigmond király 1400. február 10-én írta át. DL 70715.

Zsigmondkori oklt. I. 4296. sz.

180. 1396. április 22. (sabb. a. Georgii)

A leleszi konvent előtt Drag (magn.) máramarosi ispán, famulusa: Daronch-i László fia: Bertalan, Drag és annak fiai: Sandrinus és György, valamint Oláh (dictus) János fia: László nevében, tiltakozást tett. NaghMyhal-i György fia: János (mag.) Kupan és Weresmarth földeket (terras) tartozékaikkal együtt – amelyek emberemlékezet óta Kyralhaza nevű birtokukhoz tartoznak –, azon a címen, hogy Zelews oppidumhoz tartozó földek, és a Zelews oppidum által Nyalab várúknak örök időkre szolgáltatandó tíz hordó (tunella) bort a vártól el akarják választani, és a királytól a maguk számára kérték föl. A királyt a földek eladományozásától és a tíz hordó bornak Nyalab várától történő elválasztásától, NagMyhal-i Jánost a jószágok felkérésétől eltiltotta.

Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 9. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

Doc. Val. 486. – Zsigmondkori oklt. I. 4355. sz.

181. 1396. augusztus 22. (f. III. a. Bartholomei)

Domonkos leleszi prépost és a konvent tudtul adja, hogy megjelent előtte személyesen az egyik részről Akly-i János fia: Mátyás – kinek személyazonosságát Orozy-i Loránd és Saswar-i Tamás fia: Imre igazolták –, a másiktól pedig Drag vajda (magn.) máramarosi ispán képviseletében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Daronch-i László fia: István, és bevallást tettek. Mátyás és Drag vajda birtok- és malomrészükre nézve örök érvényű birtokcserét tettek. Mátyás az Akly-i birtokrészének felét, azaz az egész birtok negyedét, ama tartozékaival, haszonvételeivel, szőlőhegyeivel, hegyeivel, szőleivel és bor- és hegyjövodelmeivel együtt, amelyek az említett negyedrészhöz tartoznak, a vajdának adta örökjogon

(iure perennali). Ennek fejében Drag vajda Gywla birtokon egy egész jobbágytelket és a Gywla határain belül fekvő, a Batharch nevű patakon levő malom felét adta neki örökjogon, ugyanazon a jogon, amellyel ő is bírta ezeket. Mivel ez még nem fedezte Mátyás részét, ezért 600 szatmári számítású (compoti Zathmariensis) forintot is fizetett Mátyásnak. Egy-mást saját munkájukon és költségükön kölcsönösen megvédik mindenki ellen. Ha Mátyás a maradék Akly-i fél birtokrészét el akarná zálogosítani vagy idegeníteni, akkor azt csak Drag-nak és örököseinek teheti meg. Mátyás élete végéig élheti a Drag-gal elcserélt birtokrészét, haszonvételeit és jövedelmeit pedig – kiváltképpen hegy- és borjövédelmét (proventus montium et vinorum) – beszedheti.

Átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 8. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

Doc. Val. 489. – Zsigmondkori oklt. II. 4507. sz.

182. 1397. április 28. (sab. p. Georgii) Buda

Zsigmond király a leleszi konventhez. Egy másik oklevelével a Bereg megyei Gath birokot Takos-i Gergely fia: Miklós örökösök nélküli elhunytá után Peren-i Péter mesternek, macsói bánnak adta szolgálataiért és általa nővérenek (sor.): Veronikának – Zomzeduar-i Tooth (dictus) Miklós mester feleségének – új adomány címén. A konvent küldje ki az emberét az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi különös jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek:* Leztemyr-i Péter, Baab-i János, Hem-i Péter, Komaroch-i Pál.

Átírta a leleszi konvent 1397. szeptember 30-án kelt zárt oklevelében DL 70693. és privilegiálásban DL 70694. – Ezt is átírta Zsigmond király 1400. február 3-án. DL 70713. Eltérő névalakok: Takos-i, Somsedwar-i Toth.

Zsigmondkori oklt. I. 4730. sz.

183. 1397. április 28. (sab. p. Georgii) Buda

Zsigmond király Peren-i Péter (magn. mag.) macsói bán különböző időkben tanúsított érdemeiért neki és általa nővérenek (sor.): Veronikának – Somsedwar-i Toth (dictus) Miklós (mag.) feleségének – és örököseiknek adományozza új adomány címén, biztos tudtával a Bereg megyei Gath birtokot haszonvételeivel és művelt és műveletlen szántókkal, rétekkel, mezőkkel, szőlőkkel, erdőkkel, berekkel, vizekkel és malmokkal együtt. A birtok Takos-i Gergely fia: Miklós fiúörökösök nélküli elhunytával az ország szokásjoga szerint háramlott királyi kézre és adományozásra. – Az oklevélről privilegium kiállítását ígéri.

Átírta Zsigmond király 1400. február 3-án. DL 70713.

Zsigmondkori oklt. I. 4730. sz.

184. 1397. május 3. (inventionis Crucis) Buda

Zsigmond király Draag és Balk (magistrorum) vajdák, máramarosi ispánok hűséges szolgálataiért nekik és általuk Drag vajda fiainak: Györgynek és Sándornak adományozta az Ugocsa megyei Therebes királyi birtokot új adományként teljhatalmából és biztos tudtával.

Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 7–8. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

Doc. Val. 492. – Zsigmondkori oklt. I. 4743. sz.

185. 1397. május 31. (f. V. p. Urbani)

A leleszi konvent Iske-i István deákot, konventi jegyzőt küldte ki Gnyzedfalwa-i János királyi ember mellé, aki Orbán napja előtti kedden (máj. 22.) az Ugocsa megyei Therebes birtokba Drag és Balk vajdákat, Drag fiait: Györgyöt és Sandor-t új adomány címen ellentmondás nélkül beiktatta.

Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 8. – Ezt átírta II. Ulászló DL 71101.

Doc. Val. 494. – Zsigmondkori oklt. I. 4801. sz.

186. 1397. július 13. (III. Idus Iulii)

Zsigmond király előtt megjelent Peren-i Simon fia: Péter mester (magn.) macsói bán, maga és nővére: Veronika – Zompzedwar-i Tot (dictus) Miklós mester felesége – nevében, és bemutatta a király 1394. május 3-án kelt pátensét, amely a Bayzath török császár a nagyobbik Nikápoly várának mezején történt csatában véletlenül elveszett, kerek, titkos pecséttel volt megpecsételve (secretiori sigillo nostro rotundo in personali nostro conflictu contra Bayzath Turcorum imperatorem in campo castris maioris Nykapolis habito casualiter deperdito) (lásd a 175. sz.) és a jászói konvent 1394. május 27-én kelt pátensét (lásd a 178. sz.), kérve, hogy ezeket privilegiális formában írja át. Az okleveleket megvizsgálván, azokat megerősítette (ratificamus), szó szerint átíratta, az abban foglaltakat a bán különböző, neki és a királyi szent koronának tett szolgálataiért a főpapok és bárók érett tanácsából megerősítette (confirmamus). – Az autentikus, kettős pecséttel megerősítve. – Datum per manus ... Iohannis de Kanisa ... archiepiscopi alme ecclesie Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, necnon primatis et apostolice sedis predictae legati ac aule nostre regie maiestatis eximii cancellarii. – *Méltóságosor*: Valentino tituli Sancte Sabine sacrosancte Romane ecclesie presbitero cardinale et ecclesie Quinqueecclesiensis gubernatore ac eodem domino Iohanne ipsius ecclesie Strigoniensi, Nicolao Bebek Colocensi, Petro Iadrensi, Andrea Spalatensi et altero Andrea Ragusiensi archiepiscopis, Luca Waradiensi, Martino Transsiluanensi, Iohanne Zagradiensi, Stephano Cyko Agriensi, Iohanne Iawriensi, Petro Wachyensi, Iohanne Boznensi, Demetrio Wesprimiensi, fratre Gregorio Syrmieni, Mychaele Nitriensi, Chanadiensi sede vacante, Grisogono Traguriensi, Francisco Scardonensi, Ladislao Tyniniensi, Iohanne Nonensi, Anthonio Sybinicensi, Nicolao Corbauyiensi, Leonardo decretorum doctore Senniensi episcopis, Detrico Bebek regni nostri palatino et comite Albensi, Stiborio de Stiborich wayuoda nostro Transsiluano et comite de Zolnuk, comite Iohanne filio Dominici de Paztoh iudice curie nostre, Nicolao de Gara Dalmatie et Croatie predictorum ac totius Sclauonie regnorum nostrorum, Iohanne de Maroth et memorato Petro de Peren Machouiensi banis, honore banatus Zewriniensi vacante, Nicolao filio Iohannis de Kanisa tauarnicorum, Stephano filio eiusdem Iohannis de dicta Kanisa inanitorum, Iohanne dicto Groff dapiferorum, Emerico de Peren pincernarum, Iohanne filio Ladizlai filii condam comitis Stephani agazonum nostrorum magistris, eodem Stiborio de Stiborich comite Posoniensi. – Arenga. – *Jobb felső sarkában*: ad litteratorium mandatum domini nostri regis.

Hártyán, díszített, nagy méretű S kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő pecsét töredékével. DL 70692. (fasc. V. fr. 3.) – Átírta Zsigmond király 1405. november 23-án. DL 70747.

Fejér X/2. 429. – Zsigmonkori oklt. I. 4869. sz.

187. 1397. augusztus 14. (vig. ass. Virginis) Vyuar

Zsigmond király a leleszi konventhez. Peren-i Péter (magn.) macsói bánt egy másik oklevele szerint iktassák be Gaath birtokba, senki ellentmondását figyelembe nem véve.

Átírta a leleszi konvent 1397. szeptember 30-án kelt zárt oklevélben DL 70693. és privilegiálisban DL 70694. – Ezt is átírta Zsigmond király 1400. február 3-án. DL 70713. Eltérő névalak: Gath.

Zsigmondkori oklt. I. 4928. sz.

188. 1397. szeptember 30. (dom. p. Mychaelis)

A leleszi konvent Zsigmond királyhoz. A király nagyobb pecsétje alatt, 1397. április 28-án kelt zárt oklevele (*lásd a 182. sz.*) és kisebb pecsétje alatt 1397. augusztus 14-én kelt pá-tense (*lásd a 187. sz.*) értelmében kiküldte tagját: Gál frater-t, papot Hem-i Péter királyi ember mellé, aki a Máté-napot követő szerdán (szept. 26.) kiszállt Gaath birtokra, és az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében Peren-i Péter mester macsói bánt és nő-vérét: Veronikát – Zompzedwar-i Tooth (dictus) Miklós mester feleségét – annak birtokába új adomány címen beiktatta, mindenféle ellentmondást figyelmen kívül hagyva.

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70693. (fasc. VI. fr. 5.) – Hártyán, nagyobbított O kezdőbetűvel, privilegiális formában és szövegezéssel, függőpecsételés nyomával. DL 70694. (fasc. VI. fr. 4.) – Átírta Zsigmond király 1400. február 3-án. DL 70713. Eltérő névalakok: Somsedwar-i Toth, Gath.

189. 1397. október 22. (f. II. p. Luce) Themeswar

Zsigmond király előtt megjelent az egyik részről László, az egri egyház Heues-i főesperese, Chazlouch-i nemes, a másíkról Geren-i János fia: László, Homonna-i Drugeth (dictus) Miklós és János, valamint a nevezett Drugeth János fiai: János és Miklós személyesen, és előadták, hogy a főesperes és László fia: Péter Walkaya, valamint a mondott János fia: László Laaz birtoka közt levő vitás föld ügyében megegyezésre jutottak. Eszerint And-rás-nap 8. napján (dec. 7.) a leleszi konvent tanúbizonyosága mellett a vitás föld szomszédai-nak és határosainak jelenlétében kiszállnak a földre, és a határokat megújítják. János fia: László és Drugeth Miklós megesküszik arra, hogy a határok az ő okleveleik szerint vannak megvonva, ha az esküt nem akarnák letenni, akkor a főesperes és testvére (fr.), Péter tarto-zik esküt tenni, a határokat pedig az ő útmutatásaik szerint újítják meg. Ezután 15 nappal (dec. 21.) János fia: László az általa a főesperes és emberei ellen elkövetett kártételekről, dol-gok elviteléről (spoliis), verekedésekről és más jogtalanságokról a leleszi konventben hu-szonötöd magával, nemesekkel tartozik esküt tenni ártatlanságára, ha ezt nem tenné meg, akkor a főesperes és László fia: Péter és mindegyikük egy-egy jobbágya kell, hogy ezen a napon esküt tegyenek a konvent előtt a László által nekik okozott károkról, és László a főesperesnek, Péternek és jobbágyaiknak elégtételt tartozik adni. Továbbá az említett ün-nep 11. napján (dec. 10.) a leleszi konventben a János fia: László és atyafiai által állítólag el-foglalt Chazlouch birtok ügyében a két fél egyenlőképpen nyolc fogott bírót tartozik állítani a prépost jelenlétében, és a felek okleveleinek megvizsgálása után a fogott bírók rendelkezését tartoznak elfogadni. Az a fél, amelyik a fogott bírák rendelkezését nem hajlandó elfo-gadni, a másik ellenében ez által hitszegésben (in violatione seu fractione sue fidei) lesz elmarasztalva. Ha pedig a döntőbírák, ti. a valamelyik fél által állított négy fogott bíró, a mondott időpontban a konventből határozat nélkül eltávozik, akkor a másik négy fogott bíró döntését fogadják el.

Papíron, litterae transversae, előlapján papírfelzetes pecséttel. DL 70695. (fasc. VI. fr. 2.)

190. 1398. június 26. (3. die nat. Iohannis bapt.)

A váradi káptalan átírja az előtte személyesen megjelenő jegyzője, a Szent György-oltár rectora, Gergerfalua-i Nagy (Magnus) Gergely fia: Gergely mester részére az általa felmutatott, a szepesi káptalan által kiállított, 1337. január 4-én kelt privilégiumot (lásd az 57. sz.). – *Káptalani névsor*: prepositura vacante, Iohanne lectore, Luca cantore, Andrea custode.

Hártyán, selyemzsinóron függő pecsét töredékével. DL 70696. (fasc. VI. fr. 8.)

191. 1398. július 16. (f. III. a. Marie Magdalene)

Domonkos prépost és a leleszi konvent Pelseuch-i Bubek Detre nádorhoz. Egyezség- és iktatólevelére Debrew-i István felperes részére Miklós frater-t Zombor-i Mihály nádori ember mellé, Toronya-i Langueus fia: Pál alperes részére Gál frater papot Haghka-i Miklós nádori ember mellé küldték ki tanúbizonyoságul. Keresztelő Szent János napjának tizenötödén, vagyis hétfőn (júl. 8.) Toronya-ra és Chergew-re, kedden Wyfalu-ra, szerdán Kywlchenke, Belchenke és Sara birtokokra, majd azután (júl. 11.) Tolchua, Kughpataka, Horuaty, Komlostelek és a Solmus nevű elpusztult várra (castrum desolatum) az összehívott szomszédok és határosok, valamint István mester ügyvédje: Chekehaza-i Cheke (dictus) Mihály, továbbá Langueus fia: Pál jelenlétében kiszálltak, és az egyezség értelmében a várat és a birtokokat megosztották. – *Az osztály*: Medietatem predictae possessionis Tolchua seu portionem populosam annotati Pauli et condam Iohannis filii Egidii infra ecclesiam Beate Virginis a parte fluvii Bodrogh adiacentem et sessionem seu fundum curie condam Iohannis filii Dak in eadem Tolchua a parte possessionum Horuaty predictae et Patak ultra fluvium Tolchua situm et habitum, item medietatem prescriptae possessionis Kughpataka a parte pretactae possessionis Tolchua habitam, preterea medietatem prenominatæ possessionis Wyfalu, portionem videlicet predictorum Pauli et Iohannis filii Egidii a parte possessionis Lizka situatam, item medietatem possessionis Toronya a parte possessionis Terebes existentem ac medietatem predictae possessionis Chergew a parte possessionis Ceyke existentem memorato Paulo filio Languei, residuas vero medietates earundem possessionum, videlicet medietatem ipsius possessionis Tolchua, portionem scilicet condam Andree filii Emerici filii Wza et religiose domine Margarethe sororis eiusdem Andree supra predictam ecclesiam a parte dicte possessionis Horuaty adiacentem cum totali portione possessionaria annotati Iohannis filii Dak, dempta solum iamdicta sessione eiusdem Iohannis, item medietatem dicte possessionis Kwghpataka a parte prenominatæ possessionis Benye adiacentem, preterea medietatem prenominatæ possessionis Wyfalu a parte possessionis Patak, que dictorum Andree et religiose domine Margarethe prefuissent, item medietatem possessionis Toronya a parte scilicet meridiei adiacentem, item medietatem predictae possessionis Chergew a parte fluvii Konyua (!) habitam, ceterum predictum castrum desolatum Solmus appellatum ac insuper possessionem Komlosteleke nominatam sub eodem castro habitam cum predictis possessionibus Horuaty, item Kywlchenke et Belchenke vocatis habitatoribus destitutis et medietatem prenominatæ possessionis Sara cum omnibus utilitatibus et pertinentiis suis universis prelibato magistro Stephano per eumque heredibus universis iktatták az őket megillető jogon, István mester és Pál ellentmondását e részben nem vették figyelembe.

Átírta Bebek Detre nádor 1398. szeptember 1-jén kelt oklevelében, amelyet Zsigmond király 1400. február 10-én írt át. DL 70715.

Pelseuch-i Bubek Detre nádor ítéletlevele. Debrew-i Miklós fia: István (mag.) az őt királyi adományból illető Zemplén megyei Tolchua, Horuaty, Wyfalu, Kughpatak, Komlostelek, Torona, Chergew, Aba és Sara birtokokon levő birtokrészek iktatásakor történt ellentmondás és eltiltás miatt a nádor elé perbe vonták Tolchua-i Languus fiát: Pált. Az ügyet a nádor perhalasztó levelének közbejöttével az elmúlt György-nap nyolcadára halasztották. Ekkor István mester jogai igazolására bemutatta Zsigmond király 1397-ben kelt¹ kettős pecsétes privilégiumát, ami átírta és megerősítette a leleszi konvent 1396. március 11-én kelt pátens formájú oklevelét (lásd a 179. sz.). E szerint Zsigmond király, megfontolván István mester szolgálatait, a neki bemutatott oklevélben leírt birtokátadáshoz, átengedéshez és adományozáshoz hozzájárulását (consensum et assensum) adta, és királyi hatalmából (ex auctoritate sua regia) privilegiálisa védelme alatt (patrocinio dicti sui privilegii) az abban foglaltakat megerősítette mások jogának érintetlenül hagyása mellett. Ezután István mester az ellentmondás okát tudakolta, mire Pál személyesen megjelenvén, előadta, hogy az eltiltást azért tette, mert az említett birtokrészek őt illetik. Mikor a nádor ítéletet akart mondani, a felek kérték, hogy bocsáthassák ügyüket békés egyezsége (ad pacis reformationem), amihez a nádor hozzájárult. István mester és Languus fia: Pál a nádorhoz visszatérve bevallást tettek, miszerint Pál elismervén, hogy István mesternek a királyi privilégium alapján a birtokrészekhez valóban joga van, fogott bírák döntése alapján egyezsége jutottak és a birtokot egymás közt megosztották. – *A birtokosztály*: Medietas predictae possessionis Tolchua seu portio populosa annotati Pauli et condom Iohannis filii Egidii erga manus eiusdem Pauli infra ecclesiam Beate Virginis a parte fluvii Bodrogh adiacens et sessio seu fundus curie condom Iohannis filii Dak solum in eadem Tolchwa a parte possessionum Horwaty predictae et Patak ultra fluvium Tolchua situs et habitus prelibato Paulo filio Languus, alia vero medietas ipsius possessionis Tolchua seu residuitas, portio scilicet ipsius condom Andree filii Emerici filii Wza et predictae religiose domine Margarethe sororis eiusdem Andree supra predictam ecclesiam a parte dicte possessionis Horuaty adiacens cum totali portione possessionaria annotati Iohannis filii Dak, dempta utputa solum iamdicta sessione eiusdem Iohannis ipsi magistro Stephano, item medietas prescriptae possessionis Kughpatak a parte predictae possessionis Tolchua habita memorato Paulo, item alia medietas eiusdem possessionis a parte possessionis Benye adiacens ipsi magistro Stephano, preterea medietas prenominate possessionis Wyfalu, portio videlicet predictorum Pauli et Iohannis filii Egidii a parte possessionis Lizka situata eidem Paulo, alia siquidem medietas eiusdem a parte prenominate possessionis Patak, que eorundem Andree et religiose domine Margarethe prefuisset, ipsi magistro Stephano, item medietas ipsius possessionis Torona a parte possessionis Terebes existens Paulo antedicto, alia namque medietas eiusdem a parte scilicet meridiei adiacens memorato magistro Stephano, item medietas predictae possessionis Chergew a parte possessionis Cheke existens ipsi Paulo, alia vero medietas eiusdem a parte fluvii Konywa (!) habita prefato magistro Stephano. Ceterum castrum desolatum et corruptum Solmus appellatum ac insuper possessio Komlostelek nominata sub eodem castro habita cum possessionibus Horuaty, Kyuelchenke et Belchenke vocatis habitatoribus destitutis et medietate prenominate possessionis Sara cum omnibus utilitatibus et universis pertinentiis prelibato magistro Stephano cessissent et devenissent in portiones. – Megegyeztek továbbá, hogy Languus fia: Pál fiúörökösök nélküli halála esetén az osztály során neki jutott részek Istvánra és örököseire szálljanak. A nádor meghagyta a leleszi konventnek, hogy küldje ki embereit mindkét fél részére tanúbizonyáságul és a feleket a mondott birtokokba iktassa be

Keresztelő Szent János születése napjának tizenötödén (júl. 8.) az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében István mester, Pál és más ellentmondását ne vegyék figyelembe. Jakab-nap nyolcadán megjelent a nádor előtt az egyik részről Debrew-i István (mag.) nevében Cheke (dictus) Mihály a leleszi konvent ügyvédvalló levelével, a másíkról Langueus fia, Pálért Kis (Parvus) Lukács úgyszintén a leleszi konvent ügyvédvalló levelével, és mindketten bemutatták a konvent 1398. július 16-án kelt válaszlevelét (*lásd a 191. sz.*). Az oklevél bemutatásakor az ügyvédek a birtokosztályt megerősítették. A nádor ezért a bíróságán vele együtt ülő nemesekkel együtt a felek közt történt birtokosztályt megerősítette, a birtokokat az osztály szerint a feleknek hagyta bírói hatalmából. – Privilegiális levelét István mester részére függőpecsétjével erősítette meg.

¹ Pontosabban 1397. március 31. után, mert uralkodása 11. évében.

Átírta Zsigmond király 1400. február 10-én. DL 70715.

Zsigmondkori oklt. I. 5467. sz.

193. 1398. szeptember 6. (f. VI. a. nat. Marie)

Domonkos leleszi prépost és a konvent előtt az egyik részről személyesen megjelent Akly-i János fia: Mátyás, a másíkról Drag (magn.) vajda, máramarosi ispán képviselőben famulusa és ügyvédje: Daroch-i Tamás királyi ügyvédvalló levéllel, és bevallást tettek. Mátyás az Akly birtokon levő birtokrészének felét, azaz a birtok negyedét, a leleszi konvent egy másik oklevele útján elcserélte Drag-gal és örököseivel egy Gywla-i jobbágytelekre (sessionis jobagionalis) és a Gywla határain belül fekvő, a Batharch patakon (rivulo) levő malom felére, egyben megígérte, hogy csak Dragnak fogja a maradék birtokrészt – ti. Akly másik negyedét – elidegeníteni. Most bizonyos szükségéitől hajtva Akly-i birtokrészek maradék felét tartozékaival, különösképpen hegyeivel, szőleivel, hegy- és borjövédelmével (montibus, vineis ac proventibus montium et vinorum) együtt Drag-nak és örököseinek adta örökjogon, magának ott semmiféle jogot fenn nem tartva. Cserébe Drag Gywla birtokon egy másik teljes jobbágytelket és a Batharch-patakon levő, említett malom másik felét adta neki örökjogon, ugyanazon jogon, amellyel ő is bírta ezeket. Mivel azonban ezek Mátyás birtokrészének értékét nem fedezik, ezért Drag még 600 szatmári számítású (computi Zatmariensis) forintot is adott Mátyásnak. Egymást saját munkájukon és költségükön kölcsönösen megvédik mindenki ellen. Mátyás élete végéig élheti a Drag-gal elcserélt maradék fél birtokrészt, haszonvételeit és jövedelmeit pedig – kiváltképpen hegy- és borjövédelmét – beszedheti.

Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 8–9. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

Doc. Val. 509. – Zsigmondkori oklt. I. 5481. sz.

194. 1398. november 6. (2. die Emerici) in Bach

István titeli prépost, Zsigmond király titkos kancellárja tudtul adja, hogy habár a király az Abaújvár megyei KysIda birtokot – mint KysIda-i (de eadem) Jakab fia: János örökösök nélkül halálával királyi kézre háramlott jószágot – új adomány címén neki és atyafiainak (fratribus) adományozta, minthogy azonban az említett Jánosnak él Egyed nevű fia és örököse, ezért a prépost a birtokot az ő jogaihoz tartozónak ismeri el, és haszonvételeivel együtt visszaadja neki.

Papíron, a szöveg alatt vörös színű, pajzs alakú rányomott pecsét töredéke. DL 70697. (fasc. VI. fr. 7.)

195. 1398. november 6. (2. die Emerici) in Bach

Zsigmond király előtt István titeli prépost és titkos kancellár személyesen megjelent, és az előző szám alattival megegyező bevallást tett.

Papíron, alján vörös színű nyolcszögletű pecsét töredéke. DL 70698. (fasc. VI. fr. 6.).
Zsigmondkori oklt. I. 5563. sz.

196. 1398. december 14. (2. die Lucie) Buda

Zsigmond király a leleszi konventhez. Debrew-i István (magn.) és Péter fia: György nevében előadták, hogy Zeen-i Lóránd fia: István, Tekes János és István a panaszosok Tolchwa, Horwathy és Vyfalu nevű birtokán fekvő Zarhegh-en termett borkilencedét vagy hegyvámját (tributum montis) elfoglalták, ahonnan az elmúlt és az idei esztendőben 24 hordó (tunella) bort szedtek be hatalmasul. A konvent küldje ki emberét az ügyben elvégzendő vizsgálatra. – *Kijelölt királyi emberek*: Hegmegh-i Mihály, Benye-i Tamás fia: Miklós, Keer-i Tamás vagy István.

Átírta a leleszi konvent 1399. január 30-án. DL 70700.
Zsigmondkori oklt. I. 5615. sz.

197. 1399. január 1. (in circumcisionis D.) in Wysegrad

Zsigmond király a jászói konventhez. Hoporth-i Péter nevében előadták, hogy az Abaújtörvény megyei Harnadnempti birtokra vonatkozó, a konvent által kibocsátott oklevélre – amely véletlenül elveszett, és melynek másik par-ját a szokott módon a konvent sekrestyéjében vagy conservatorium-ában tették le – jogainak biztosítására szükség lenne. A konvent az oklevél par-ját keresse elő, és átírásban adja ki.

Átírta a jászói konvent 1399. április 9-én. DL 70703.

198. 1399. január 2. (oct. Stephani prothomartiris) Wysegrad

Zsigmond király a váradi káptalanhoz. Arda-i János fia: István, maga és atyja: János, testvérei (fr. carn.): László és Miklós, unokatestvérei (fr. patr.) Zouard fiai: János, László, Dávid, Tamás és Benedek, Leukus fia: János, ezen Leukus fiának: Jánosnak fiai: Mátyás és Miklós, Márton fiai: János és György, Miklós fia: Dömötör, Bertalan fiának: Jánosnak fia: István nevében, előadta, hogy a Zeuleus-i királyi népek és jobbágyok vagy vendégek az összes határokat, amelyek köztük és az említett nemesek közt vannak, melyeket László egri prépost – ki mellé a váradi káptalan tanúbizonyosságul László váradi prépostot adta – néhai Lajos király parancsára emelt, lerontották, és a határokon túl a szántóknak, kaszálóknak, mezőknek, erdőknek és tartozékoknak nagy részét elfoglalták, és elfoglalva tartják most is. A káptalan küldje ki emberét az Ugocsa megyei Arda és Rakaz nevű falvakra (villa) vagy birtokokra, ezek határosait és szomszédait, különösen a Zeuleus-i népeket vagy vendégeket, hívják össze, a határok említett állításáról szóló, váradi káptalan által Lajos király számára írt válaszevel szerint a határokat járják meg, állapítsák meg, hogy az ott leírt határok sértetlenek-e, vagy sem, ha sértetlenek, hagyják meg a régi állapotban, ha azonban le lettek rontva, akkor a határjárásról készült privilégialisuk értelmében újítsák meg. Az esetleges ellentmondókat az Arda-i nemesek ellenében a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek*: Keulch-i István vagy János fia: Miklós, Peleske-i István, Zyrma-i Miklós.

Átírta a váradi káptalan 1399. március 11-én. DL 70701. – DL 38216. Eltérő névalakok: Ordo-i, Ordo. Doc. Val. 512. – Zsigmondkori oklt. I. 5647. sz.

199. 1399. január 13. (oct. epiph.)

János jászói prépost és a konvent előtt megjelent személyesen Wpor-i Imre fia: János és Olchwar-i János fia: András, és Imre fia: János bevallást tett. Zsigmond király néhai Jakab fia: János Abaújház megyei Kyshyda, más néven Gergerfalua birtokát István titeli prépostnak, titkos kancellárjának és atyafiának (fratre suo), ti. neki magának, adta új adomány címén, aki a konvent tanúbizonyosága mellett bevezettette magát a préposttal együtt ennek birtokába, a nevezett Andrást, testvérét (fr.): Dénest és János fiát: Egyedet pedig a bevezetés eltiltása miatt bírói úton számos bírsággal sújtatta. Mivel Egyed az említett János túlélő fia és örököse (superstes et successor), ezért a Kyshida birtokot teljes joggal hozzá tartozónak ismerte el, és atyafiúi szeretetből Andrásnak, Dénesnek és János fiának: Egyednek haszonvételeivel és tartozékaival együtt visszabocsátotta, továbbá az összes kiszabott bírságot is elengedte nekik. – Az oklevelet későbbi bemutatásakor privilegiális formában is kiállítják.

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét darabkáival. DL 70699. (fasc. VI. fr. 10.)
Zsigmondkori oklt. I. 5659. sz.

200. 1399. január 30. (f. V. a. purificationis Marie)

Domonkos leleszi prépost és a konvent Zsigmond királyhoz. 1398. december 14-én kelt parancsára (lásd a 196. sz.) Miklós frater-t, papot küldték ki Benye-i Tamás fia: Miklós királyi ember mellé, aki Zemplén megyében tudakozódván megállapította, hogy Zeen-i Lóránd fia: István, Tekes/Thekes János és István Zarhegh borkilencedét vagy hegyvámját az elmúlt és az idei évben is beszédtek az említett hordónyi mennyiségben, azt azonban, hogy Zarhegh hegy Tolchwa, Horwaty, Vyfalu birtokok területén fekszik-e, avagy a Zeen-i nemesekhez tartozik-e, nem tudta meg.

Papíron, hátlapján rányomott zárópecsét nyoma. DL 70700. (fasc. V. fr. 5.)
Zsigmondkori oklt. I. 5692. sz.

201. 1399. március 11. (8. die f. III. p. Oculi)

A váradi káptalan Zsigmond királyhoz. 1399. január 2-án kelt parancsára (lásd a 198. sz.) Márton karpap és Zyrma-i Miklós királyi ember Oculi vasárnapját követő kedden (márc. 4.) kiszálltak az Ugocsa megyei Ardo és Rachaz birtokokra, összehívták ezek határoisait és szomszédait, különösképpen a király Zeuleus-i népeit és vendégeit. Amikor a királyi parancslevél értelmében el akartak járni, akkor Peren-i Péter (magn.) székely ispán Zeuleus-i tiszteje ura nevében, Henchlinus Zeuleus-i bíró (iudex), maga és a városi esküdtek (iuratorum civium), valamint Zeuleus összes vendége és népe nevében, továbbá Chapus (dictus) István, Drag (magn.) vajda, máramarosi ispán nevében, ellentmondtak, amiért megidézték őket Ardo-i János fia: István, Márton fia: György, Leukus fia: Miklós, Zoward fia: Tamás ellenében György-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70701. (fasc. VI. fr. 14.) A Perényiek és szöllősi-ek részére kiállított példány. – DL 38216. (Újhelyi cs. lt.) Az Ardóiak részére kiállított példány. Eltérő névalakok: Ordo, Henchalinus, Ordo-i.

Doc. Val. 514. – Zsigmondkori oklt. I. 5755. sz. E közlések az Újhelyi cs. lt.-ban őrzött példányról készültek.

202. 1399. március 19. (f. IV. a. Ramispalmarum)

A váradi káptalan átírja az előtte személyesen megjelenő Kyraly-i Zonardus (!)/Zouardus fia: János által bemutatott, 1357. május 27-én kelt privilegiálisát (*lásd a 90. sz.*). – *Káptalani névsor*: Thoma preposito, Iohanne lectore, Luca cantore et Andrea custode canonicis.

Hártyán, függőpecsétje hiányzik. DL 70702. (fasc. III. fr. 15.)

203. 1399. április 9. (f. IV. p. oct. pasce)

János jászói prépost és a konvent előtt személyesen megjelent Hoporth-i Mihály fia: Péter, és bemutatta Zsigmond király 1399. január 1-jén, kisebb pecsétje (sub sigillo minori) alatt kelt oklevelét (*lásd a 197. sz.*). Ennek értelmében sekrestyéjükből vagy conservatorium-ukból elékeresték a Harnadnempti-re vonatkozó 1387. december 10-én kelt, függőpecsétes oklevelüket (*lásd a 147. sz.*), amelyet szó szerint átírtak.

Hártyán, függőpecsétjének csak a zsinórja maradt fenn. DL 70703. (fasc. VI. fr. 18.)

204. 1399. május 7. (vig. ascensionis D.)

János jászói prépost és a konvent előtt megjelent az egyik részről Sassa-i Pál özvegye: Erzsébet (nob.) – Keech-i Chepe (dictus) István lánya –, a másikról Lassa-i Miklós fia: Orbán személyesen, és Erzsébet előadta, hogy bízva Orbán törvényességében, becsületességében és nemességében, remélve, hogy Orbán szükségében őt megsegíti, neki leányát: Annát ezennel jegyesül adja. Megfontolván teste törekenységét és kicsiny gyermekei korát, összes öröklött és vett birtokrészeit az Abaújvár és Borsod megyében levő Mygles, Keech, Gybarth, Erdewtelke más néven Dedyczhaza birtokokon Orbán igazgatására bízva gyermekei kiskorúságáig (usque ad pueritatem et maturam etatem). Bármít, amit Orbán ettől a naptól kezdve a birtokrészek jogainak védelmére vagy hasznára fordít, és ezt egyértelmű tanúbizonysággal, vagy levelekkel bizonyítani tud, azt Erzsébet teljes egészében mindenféle pereskedés nélkül megadja neki. Továbbá, ha ettől fogva Orbán a birtokrészekben épületet emeltetne, szántóföldeket műveltetne vagy ménest tartana saját munkájából és elhatározásából, és előbb halna meg, mint Erzsébet és ennek gyermekei, akkor a fenti módon szerzett jószágok kétharmada Orbán atyafiaira vagy rokonaira, harmada a mondott asszonyságra vagy gyermekeire szálljon, bárki ellentmondásának figyelembevétele nélkül.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70704. (fasc. VI. fr. 17.)

Zsigmondkori oklt. I. 5855. sz.

205. 1399. június 10. (34. die 8. diei oct. Georgii) Wyssegrad

Pelseuch-i Bubek Detre nádor ítéletlevele. Bírósága előtt vízkereszt nyolcadán halasztólevele értelmében megjelent Damanhyda-i Miklós fia: Miklós személyesen Chahol-i Sebestyén fia: István ellenében, és bemutatta a váradi káptalan, valamint Szatmár megye alispánjának és szolgabíráinak jelentését, amely szó szerint tartalmazta a nekik szóló királyi parancslevelet is, majd előadta keresetét és előterjesztését az oklevél tartalma szerint (asserens actionem et propositionem suam litteris contineri in eisdem). Ezek szerint az oklevélben megnevezett királyi és káptalani ember, nemkülönben egy szolgabíró a megyében tudakozódván, megállapította, hogy Chahol-i Sebestyén fia: István társaival együtt, amíg a felperes a török ellen indított seregben királyi szolgálatban volt, 1392 pünkösdi napja körül, fegyveresen és hatalmasul a felperes Wkurytho nevű birtokára ment, innen 24 ökröt, 10 te-

henet és számos marhákat elhajtott. Sebestyén fia: István a királyi és káptalani ember, valamint a szolgabíró jelenlétében azt állította, hogy nem többet, csak a mondott Miklós fia: Miklós jobbágynak 7 ökrét hajtatta el Wkurtho-ról, amit a mondott népek kezességi letéte mellett (sub fideiussoria cautione) vissza is adatott. Miklós keresete alátámasztására bemutatta Leusták korábbi nádor 1393. november 14-én kelt, tartalmilag átírt oklevelét (*lásd a 173. sz.*). Az oklevél bemutatása után Damanyhyda-i Miklós a maga részére igazságot kért. Sebestyén fia: István képviselőjében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Pazon-i Benedek állt elő, és azt válaszolta, hogy Chahol-i Sebestyén fia: István Damanyhyda-i vádjában teljesen ártalmatlan. A nádor a bíróságán vele együtt ülő nemesekkel a fentiek megerősítése felől az ország szokásjoga szerint azt látta jónak, hogy a felperes István vérdíja szerint (secundum omagium) tegyen esküt, ezért bírói parancsot adott arra, hogy Damanyhyda-i Miklós fia: Miklós a váradi káptalan előtt György-nap nyolcadán 50 nemesemberrel együtt tegyen esküt arra, hogy Sebestyén fia: István jobbágynak 24 ökrét, 10 tehenét és számos marháját Wkurytho-ról a mondott időpontban hatalmasul elhajtotta, és a felek az esküről szóló jelentő oklevelet nyolc nap múlva tartoznak a bíróság előtt bemutatni. A György-napi oktavát követő nyolcadik napon (máj. 8.) Miklós fia: Miklós személyesen megjelent a váradi káptalan oklevelével, amely szerint az előírt esküt letette. István nem jelent meg, nem is állított maga helyett senkit, ezért Miklós az előadottak szerint a maga számára igazságot kért. Mivel az említett királyi és káptalani ember, valamint Szatmár megye szolgabírái és esküdteinek egyike megerősítették, hogy Sebestyén fia: István az ökröket és a teheneket számos marhával együtt Miklós Wkurytho birtokáról hatalmasul elhajtotta, Miklós pedig István vérdíja szerint az ország szokásjoga szerint 50 nemessel együtt esküt tett erről, az eskü pedig a nádori bírói parancs szerint szabott helyen és időben helyesen és törvényesen zajlott le, ezért a nádor a bíróságán vele együtt ülő nemesekkel nem kívánta, hogy Sebestyén hatalmaskodása büntetlenül maradjon, nehogy mások is hasonló hatalmaskodásra merészeljék adni fejüket, hanem inkább büntetése másokat is tartson vissza és például szolgáljon (nolentes eiusdem Stephani premissos actus potentiarios impune et simpliciter perpetrare, ne alii ab ipso exemplati ad similia facta potentiaria perpetranda se apponere presumpant, sed potius eius pena alios quoslibet a talibus perpetrandis tenerent, retrahant et restingat certisque transseat ad exemplum), ezért Sebestyén fia: Istvánt Miklós ellenében az elkövetett hatalmaskodásért hatalmaskodás elkövetésében (premissis suis actibus potentiariis adversus ipsum Nicolaum in facto potentie), ezért pedig főbenjáró ítéletben (in sententia capitali) és minden birtoka elvesztésében marasztalta el, mely utóbbiakból kétharmad rész a bíróságot, egyharmad a másik felet illeti. – Az autentikus, függőpecséttel megerősítve. – Miklós fia: Miklós számára kiállított példány.

Hártyán, függőpecsétje hiányzik, csak bevágásai láthatók. DL 70705.

Zsigmondkori oklt. I. 5914. sz.

206. 1399. augusztus 29. (in decollationis Iohannis) in Maroth

Zsigmond király figyelembe véve Peren-i Simon fia: Péter (nob. magn. mag.) székely és zempléni ispán hűségét, érdemeit, szolgálatait, azt, hogy a királyt jogarának elnyerése óta szolgálta, nem kímélvén sem testét, sem dolgait, szembeszegült a sors váltakozó csapásaival, és az ország határainak (confiniorum) védelmében többször a törökök vad támadásaival. Nevezetesen, mikor a király számos hívével együtt személyesen ostrom alá vette Galamboch várát Szerbiában, amelyet a törökök hatalmasul (potenter) elfoglaltak, Péter mester a mondott vár visszaszerzésében, az alatt vitézül küzdött a királyi ékesség és méltóság dicsőségére, nem rettenve vissza a halálos veszélytől sem, a nyíllövésektől és a lán-

dzsáktól, fején kétoldalt életveszélyes sebet szenvedett. Majd mikor a törökök – az ország és az egész kereszténység pusztítói – Erdzomlyo kerületét (districtum nostrum) pusztították, oroszlán módjára a törökre vetette magát, vitézségét tanúsította azzal, hogy vezetőjük zászlaját elvette, a királynak diadalmasan elküldte, egyik lábán súlyosan meg is sérült, számos mindkét nembéli országlakost, akiket a törökök el akartak hajtani, ettől megszabadított. Majd amikor nem sokkal később, a király a főpapokkal, bárókkal, előkelőkkel, lovagokkal, csatlósokkal és nemesekkel a hűtlen oláhok – kik akkor a királytól és a szent koronától nyakasan elfordultak – vadságának megfékezésére és felkelésének leverésére Havasalföldre (ad partes nostras Transalpinas) ment, itt a mennyei teremő közreműködésével a hűtlen oláhokat a királynak és szent koronának visszaszerezvén, a szerencsés és ójhajtott győzelemmel vissza akart térni, nem ismervén az oláhok állhatatlanságát és hűtlenségbe való visszaesését, az oláhok barlangokban, a hegyek rejtekeiben és szorosaiban elrejtőztek, és a királynak és egész seregének lest vetettek, Péter ispán nem tért ki, nem hátrált meg, hanem a királyi felség személye és más híveinek megmentésére hőiesen ellenállt, a hűtlen oláhok pedig a jobb karján nagy sebet ejtettek. Azután Péter ispán vitézséget vitézségre kívánván halmozni, a szerémi vidék (contrate Syrmiensis) határára küldte ki egy időre a király, hogy ott a török támadások ellen e határvidéket óvja és védelmezze, a török pusztításaival és betöréseivel olyan vitézül szállt szembe, hogy a törökök távolabbi betöréseit meghátrálásra kényszerítette, ahol többször is összezapván velük, több sebesülést szerzett, melyek közül egyet a bal kezén földi élete végéig fog viselni. Ezért valamiféle viszonzásul az Ugocsa megyei Zeulews királyi oppidumot eddigi határai között minden tartozékaival és haszonvételeivel együtt, különösen az itteni plébániának vagy parochiális egyháznak patronátusi jogával Peren-i Simon fia: Péternek és örököseinek adja örökjogon, új adomány címén, a főpapok és a bárók érett tanácsából, a király biztos tudtával. – *Jobb felső sarkában a pecsét alatt:* ad litteraturam mandatum domini nostri regis.

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét darabkái. DL 70706. (fasc. VI. fr. 11.) – Átírta Zsigmond király 1400. február 3-án. DL 70714. Eltérő névalak: Zewleus. – Ezt átírta Zsigmond király 1405. november 23-án. DL 70749. – E narratio később bővült formában, jelentéktelen szórendi és stilisztikai eltérésekkel szerepel még a 333. sz. oklevélben is.

Szerbia oklt. 40. részlegesen – Zsigmondkori oklt. I. 6049. sz.

207. 1399. augusztus 29. (in decollationis Iohannis) in Maroth

Zsigmond király a leleszi konventhez. Egy másik oklevelével Peren-i Simon fia: Péter (nob. magn.) székel és zempléni ispánnak adta szolgálataiért új adomány címén a királyi kézen levő Ugocsa megyei Zewleus királyi oppidumot. Szálljanak ki az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi különös jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek:* Fanchyka-i Domonkos fia: Mózes, György fia: János, Gedenhaza-i Márton fia: István, Peterfalua-i István fia: Mihály, Wylak-i János fia: Miklós, Lap-i Péter fia: András.

Átírta a leleszi konvent 1399. szeptember 27-én. DL 70708. és DL 70709. – Átírta a leleszi konvent átírását Zsigmond király 1400. február 3-án. DL 70714. > Zsigmond király 1405. november 23. DL 70749.

208. 1399. szeptember 23. (f. III. p. Mathei)

A leleszi konvent előtt személyesen megjelent Balk (magn.) vajda, máramarosi ispán, és a saját, valamint atyafia: Drag vajda nevében eltiltotta a királyt tíz hordó (tunella) bor és a Nyalab várukhoz tartozó földek, erdők, hegyek, rétek, folyók és más haszonvételek eladományozásától. A tíz hordó bort Lajos királytól kapták szolgálataikért, és azt Zeulews város

(civitas) szokta Nyalab várukhoz szolgáltatni. Peren-i Péter székely ispánt és bárki más a tíz hordó bor, a földek és Nyalab más haszonvételeinek felkérésétől, a maga számára történni iktatástól tiltotta el.

Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 10. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

Doc. Val. 520. – Zsigmondkori oklt. I. 6066. sz.

209. 1399. szeptember 25. (f. V. p. Mathei) in Lypche comitatus nostri Lyptoviensis

Zsigmond király, megfontolván Peryn-i Simon fia: Péter (mag.) székely és zempléni ispán érdemeit, amelyet számos hadjáratban tanúsított – amelyek során sem dolgait sem jószágait nem kímélte –, neki és örököseinek adományozza új adomány címén a királyi hatalom teljességéből (de regie nostre potestatis plenitudine) a királyi adományhoz tartozó Ung megyei Mathywch birtokot, amely a rajta keresztülömlő folyó két oldalán fekszik, és a folyó egyik, a délnyugati részén lévő felét más néven Porchal-nak is nevezik (ex utraque parte fluvii per ipsius medium fluentis adiacentem cuiusquidem possessionis Mathywcz vocate, una pars, a parte eiusdem fluvii ad plagam inter meridiem et occidentem vergentem adiacens, alio nomine Porchal appellatur), melyet – mint ahogy mondták – eddig bizonyos királyi jogokat eltitkoló nemesek titkon birtokoltak (tamquam nostri iuris regni celatores sub taciturnitatis silentio) minden haszonvételeivel és tartozékaival együtt, mások jogának érintetlenül hagyása mellett. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatása után privilegiális formában is kiállítja. – *A szöveg fölött jobb oldalt és a pecsét alatt: relatio Nicolai filii Nicolai de Hedrehwar.*

Hártyán, előlapján pecsét nyoma. DL 70707. (fasc. VI. fr. 16.

Zsigmondkori oklt. I. 6068. sz.

210. 1399. szeptember 25. (f. V. p. Mathei) in Lypche comitatus nostri Lyphthoviensis

Zsigmond király a leleszi konventhez. Hűséges szolgálataiért Peren-i Simon fia: Péter (mag.) székely és zempléni ispánnak és örököseinek adományozta új adomány címén örökre az Ung megyei Mathywch birtokot, amelyet – mint mondták – bizonyos nemesek, mint a királyi jogok eltitkolói, tartottak kezükön. Küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a kijelölt királyi emberek egyike iktassa be Péter mestert, az esetleges ellentmondásokat különös jelenléte elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek: Lezthemyr-i Miklós fia: János, András deák, István, Péter vagy Tamás.*

Átírta a leleszi konvent 1399. november 10-én. DL 70711.

211. 1399. szeptember 27. (sabb. p. Mathei)

Domonkos leleszi prépost és a konvent Zsigmond királyhoz. 1399. augusztus 29-én kelt parancsára (lásd a 207. sz.) Antal frater-t, egyházuk kusztozát küldték ki Lap-i Péter fia: András királyi ember mellé tanúbizonysággul. Ők a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepét követő pénteken (szept. 19.) kiszálltak Zewleus oppidumra, és az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében, annak birtokába új adomány címén, ellentmondás nélkül beiktatták Peren-i Simon fia: Pétert.

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70708. (fasc. VI. fr. 13.) Ugyanennek az oklevélnek a privilegiális változatát lásd a 212. sz. alatt.

212. 1399. szeptember 27. (sabb. p. Mathei)

Domonkos leleszi prépost és a konvent tudtul adja, hogy Zsigmond király 1399. augusztus 29-én kelt parancsára (*lásd a 207. sz.*) Antal frater-t, egyházuk kusztoszat küldték ki Lap-i Péter fia: András királyi ember mellé tanúbizonyságul. Ők a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepét követő pénteken (szept. 19.) kiszálltak Zewleus oppidumra, és az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében, annak birtokába új adomány címen beiktatták ellentmondás nélkül Peren-i Simon fia: Pétert.

Hártyán, selyemzsinóron függő pecséttel, nagyobbított S kezdőbetűjét ónnal előrajzolták, de tintával nem húzták ki. DL 70709. (fasc. VI. fr. 12.) – Átírta Zsigmond király 1400. február 3-án DL 70714. – Ezt átírta Zsigmond király 1405. november 23-án. DL 70749. – Ugyanennek az oklevélnek a jelentés változatát lásd a 211. sz. alatt.

213. 1399. október 16. (in Galli) Zakocha

Zsigmond király a leleszi konventhez. Peren-i Péter (magn.) székely ispán panaszt tett, hogy Dragh (mag.) máramarosi ispán az ő Zewleus-i parochiális egyházának borból és gabonából származó jövedelmét valamiféle biztosítékképpen (sub quibusdam cautelis) elvitte, és az ő jogait a maga számára éli hatalmasul. Mivel a király az említett birtokot minden más jogával és az egyház patronátusi jogával együtt egy másik oklevelével Pereni-nek adományozta, ezért küldje ki a konvent emberét, akinek jelenlétében a kijelölt királyi emberek egyike az ügyben végezzen vizsgálatot, egyben közölje Dragh mesterrel a király szavait, hogy a Zewleus-i egyház és a panaszos jövedelmeit többé ne szedje be, ha ezt megtagadná, idézzék meg az idézés 15. napjára személyesen, és nem ügyvéde útján történő válaszadásra a király jelenléte elé, ahol éppen személyesen tartózkodni fog (nostram is presentiam, ubi protunc Deo duce personaliter fuerimus constituti). – *Kijelölt királyi emberek:* Ardow-i Leukus fia: Miklós, Charnauada-i Mihály fia: Miklós, Gachal-i Tamás fia: István, vagy Fülöp fia: János.

Átírta a leleszi konvent 1399. november 4-én. DL 70710.
Doc. Val. 521. – Zsigmondkori oklt. I. 6088. sz.

214. 1399. november 4. (4. die omnium sanctorum)

A leleszi konvent Zsigmond királyhoz. A király 1399. október 16-án kelt parancsára (*lásd a 213. sz.*) egy tagját: Gál frater-t, papot küldte ki Gachal-i Tamás fia: István királyi ember mellé, akik Ugocsa megyében nemesek, nemtelenek és mindenféle más állapotú emberek között tartottak vizsgálatot. Megtudták, hogy Dragh mester Zewleus parochiális egyházának jövedelmét valamiféle biztosítékképpen (sub quibusdam cautelis) szedte be 10 hordó (tunella) bor mennyiségben, amit Peren-i Péter saját jogához tartozónak tart. Mindenszentek napján Dragh-ot Nyalab nevű várában személyesen megintették a király szavaival, hogy a jövőben Zewleus egyházának és Peren-inek említett jövedelmét ne szedje be, amire ő azt felelte, hogy az említett jövedelem és a 10 hordó bor őt joggal illette és illeti most is meg, amiért megidézték, hogy személyesen és ügyvédjével, mindenszentek 15. napján (nov. 15.) a király különös jelenléte előtt jelenjék meg, bárhol is tartózkodják a király.

Sérült, papíron, zárópecsét darabkaival. DL 70710. (fasc. VI. fr. 15.)
Doc. Val. 521. – Zsigmondkori oklt. I. 6110. sz.

215. 1399. november 5. (in Emerici) Zakolche

Zsigmond király Peryn-i Simon fiának: Péternek, a királyi székegyek és Zemplén megye ispánjának a király és az ország kedvező és kedvezőtlen ügyeiben tett hűséges szolgálataiért, amelyeknek során sem személyét, sem vagyonát nem kímélte, azt akarja, hogy ő annyi sok, a király számára végzett fáradság után, de utódai is, békésen és háborítatlanul éljenek, magukat és birtokaikat üdvösebben kormányozzák és irányítsák, nemkülönben azt, hogy dolgaikat és javaikat biztonságosabban és bátorságosabban őrizték. Megfontolta azt is, hogy minden ország hatalmasabb lesz a várak és erősségek építésével és emelésével, és az országlakók a béke nagyobb és bővebb nyugalmában élhetnek a rémület és a félelem reszketése nélkül (ex edificatione et constructione castrorum et fortalitorum regnum quodcumque maioris efficitur potestatis et regnicole in maiori et uberiori pacis tranquillitate absque pavoris formidine et timoris vivere possint et perseverare), ezért kérésére megengedi, hogy két várat vagy erődítményt (castra seu fortalitia) emelhessen. Az egyiket az Ugocsa megyei Zewleus, a másikat az Abaúj megyei Wyuar/Wyvar birtokán építheti azon a helyen, melyet alkalmasnak talál erre.

Átírta Zsigmond király 1405. november 23-án. DL 70750.

Zsigmondkori oklt. I. 6111. sz.

216. 1399. november 10. (2. die dom. a. Martini)

A leleszi konvent Zsigmond királyhoz. 1399. szeptember 25-én kelt parancsára (*lásd a 210. sz.*) Gergely frater-t küldték ki Lezthemyr-i Miklós fia: János királyi ember mellé. Ők Márton napja előtti vasárnapon (nov. 9.) Mathywch/ Mathyuch birtokon az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében Peren-i Simon fiát: Pétert (mag.) ennek birtokába be akarták iktatni új adomány címen. Ekkor azonban Keer-i Pál fiának: Jánosnak fia: László, maga és atyja, valamint unokatestvérük (fr. patr.): Miklós, Fyzeser-i János fia: László, felesége: Katalin és Nempty-i Zochyk fia: László özvegye: Anna, valamint Konchhaza-i Konch (dictus) János nevében, Mathywch-i Vid (mag.) pedig felesége: Erzsébet nevében ellentmondott. Az ellentmondókat András-nap nyolcadára idézték meg, a különös jelenlét elé.

Papíron, hátlapján zárópecsét részeivel. Hátlapi feljegyzés: pro A Petrus de Heym cum Jazov, pro I Nicolaus filius Lachk cum Lelez ad G. – due. DL 70711.

217. 1400. február 3. (III. Nonas Februarii)

Zsigmond király előtt Peren-i Simon fia: Péter (magn.) székegy ispán maga és nővére (sor.): Veronika – Somsedwar-i Toth (dictus) Miklós (mag.) felesége – nevében bemutatta a király 1397. április 28-án kelt nagypecsétes pátensét Gath birtok adományozásáról (*lásd a 183. sz.*) és a leleszi prépost és a konvent pátens formájú, 1397. szeptember 30-án kelt válaszlevelét e birtok iktatásáról (*lásd a 188. sz.*). A király Peren-i kérésére az okleveleket átírta és megerősítette, az abban foglaltakat pedig Peren-i Péter szolgálataiért ő és felesége, valamint utódai részére a főpapok és a bárók tanácsából és egybehangzó határozatából, valamint királyi hatalma teljességéből megerősítette. – Datum per manus reverendissimi Johannis de Kanisa archiepiscopi alme ecclesie Strigoniensis, primatisque et apostolice sedis legati, auleque nostre maiestatis sumpmi cancellarii. – *Méltóságosor*: Valentino tituli sancte Sabine sacrosancte Romane ecclesie presbitero cardinali et alme ecclesie Quinqueecclesiensis gubernatore ac eodem domino Iohannes ipsius Strigoniensi, Nicolao Bubek Colocensi, Andrea Spalatensi et altero Andrea Ragusensi archiepiscopis, Luca Waradiensis, Transsiluanensis sede vacante, Eberhardo Zagrabienensis, Agriensis sede vacante, Iohanne Boznensis, Michaelae Wesprimiensis,

Iohanne Iauriensis, Petro Waciensis, fratre Thoma Syrmienis, Petro electo Nytrienis, fratre Gregorio Chanadiensis, Grisogono Traguriensis, Francisco Scardonensis, Ladislao Tyniniensis, Iohanne Nonensis, Anthonio Sibiricensis, Nicolao Corbauiensis et Leonardo Segniensis ecclesiarum episcopis, magnificis viris Detrico Bubek regni nostri Hungarie palatino, Stibori de Stiborich wayuoda nostro Transsiluano et comite de Zolnuk, comite Frank filio condam Konye bani iudice curie nostre, Nicolao de Gara Dalmatie, Croatie predictorum ac totius Sclauonie, Francisco Bubek et Iohanne de Maroth Machouiensi banis, honore banatus Zewreniensi vacante, Georgio filio Jakch de Gusal thauarnicorum, Stephano de dicta Kanisa ianitorum, Iohanne dicto Groff dapiferorum, Emerico de Peren pincernarum, Iohanne filio magistri Ladislai filii condam comitis Stephani Bubek agazonum magistris, eodem Stiborio comite Posoniensi.

Hártyán, függőpecsétje hiányzik, díszes kezdőbetűjét ónnal előrajzolták, de tintával nem húzták ki. DL 70713. (fasc. VII. fr. 10.)

218. 1400. február 3. (III. Nonas Februarii)

Zsigmond király előtt Peren-i Simon fia: Péter (nob. magn.) a királyi székelyek ispánja bemutatta a király 1399. augusztus 29-én kelt pápensét Zewleus oppidum adományozásáról (*lásd a 206. sz.*) és a leleszi konvent 1399. szeptember 27-én kelt privilegiálisát ennek iktatásáról (*lásd a 211. sz.*). A király Peren-i kérésére az oklevelet átirta, az abban foglaltakat a főpapok és a bárók egyhangú tanácsából és határozatából és királyi hatalma teljéből megerősítette. – Datum per manus *lásd 217. sz.* – *Méltóságsor: ua. mint 217. sz.* – *Jobb felső szélén és alul a plicával egy vonalban: ad literatorium mandatum domini nostri regis.*

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. A díszes S kezdőbetűt ónnal előrajzolták, de nem húzták ki. Ugyanaz a kéz írása, mint a 217. sz. DL 70714. (fasc. VII. fr. 8.) – Átírta Zsigmond király 1405. november 23-án. DL 70749. Névváltozat: Peryn.

219. 1400. február 23. (42. die oct. epiph.) Vissegrad

Zecheen-i Frank országbíró ítélőszéke előtt megjelent Debre-i István (magn.) és Péter fia: György képviselőtében, az országbíró halasztólevele értelmében, királyi ügyvédvalló levéllel ügyvédjük [- -] Zalona-i Lóránd fia: István, valamint Zeen-i Thekus János és István ellenében, és bemutatta a leleszi konvent idézésről és vizsgálatról szóló jelentését, amely magában foglalta a királynak a konventhez szóló parancsát. Eszerint István és Péter fia: György panaszt tettek, hogy a másik fél elfoglalta a Tholchwa, Horuathy, Wyfalu nevű birtokuk igaz határain belül fekvő Zarhegh nevű szőlőhegy borkilencedét, és a bort a maguk részére szedték be hatalmasul. A király ezért megparancsolta a konventnek, hogy küldje ki emberét az ügyben elvégzendő idézésre, ha perfüggőség már lenne a két fél közt, azt ne vegyék figyelembe. A konvent Miklós frater-t, papot küldte ki Zerdahel-i [- -] királyi ember mellé, akik Tyburchius és Valerianus napja utáni csütörtökön (ápr. 17.) Zalona-i Lóránd fia: István^a és Zeen-i Thekus Jánost, valamint Istvánt Sadan-i birtokrészükről megidézték Debrew-i István (magn.) és Péter fia: György ellenében a György-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé. Az alperesek ügyvédje Nemes (dictus) János a jászói konvent ügyvédvalló levéllel megjelenvén, azt válaszolta, hogy a Zarhegh kilencede vagy hegyvámja (nona pars seu tributum montis) az alpereseket illeti, melyek igazolására szolgáló okleveleket egy későbbi terminuson kész bemutatni. Az országbíró úgy döntött, hogy Thekus János és Zeen-i István okleveleiket György-nap nyolcadán tartoznak bemutatni.

^a Zalona-i nevét utólag toldották be.

Sérült, hajtása mentén szakadt és foltos papíron, hátlapján pecsét darabkái. Hátlapján perbeli feljegyzés: *contra non venit*, és kézjegy: lh. DL 70716.

Zsigmondkori oklt. II. 106. sz.

220. 1400. május 9. (dom. p. Stanizlai)

Domonkos leleszi prépost és a konvent tudtul adja, hogy Hoporgh-i Mihály fiai: Péter és János – ez utóbbinak személyazonosságát testvére (fr.): Péter és Keer-i Pál fia: Miklós igazolta – bevallást tettek. A Zemplén megyei Harnadnempty birtokon levő birtokrészük ügyében Peren-i Simon fia: Péterrel (mag.) pereskedtek, megfontolván azonban azt, hogy Péter úrnak e birtokrészekhez valóban joga van, és neki jog szerint nem tudnak ellenállni (*eidem de iure non posse resistere*), a mondott birtokrészeket Péternek és örököseinek békességgel átengedték örökjoggal és visszavonhatatlanul, haszonvételeikkel együtt, maguk számára e birtokrészekre nézve semmiféle jogot fenn nem tartva. Minden oklevelet, ami e birtokrészek ügyében Simon fia: Péter ellenében kelt, érvénytelenítettek. Ha akár János és Péter, akár utódaik Péter úr, vagy örökösei ellen e birtokrészek ügyében pert indítanának, akkor ezáltal patvarkodásban (*in facto calumnie*) lesznek elmarasztalva.

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70712. (fasc. VI. fr. 19.)

221. 1400. november 9. (35. die oct. Mychaelis). Vissegrad

Zeichen-i Frank országbíró előtt megjelent Debreu-i Péter fia: György képviselőben Zombor-i Mihály a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Semyen-i Lewkus fia: Miklós ellenében, és Mihály-nap nyolcadán 34 napig várt a másik félre az országbíró beiktató- és halasztó-, valamint a leleszi konvent válaszlevele értelmében a Szabolcs megyei Zekel, Bisteleke, Lakusd, Napker (!), Philep, Bagus, Byri,^a Ozlar, Syman, Leuk birtokok és a Belue nevű vásárolt halastó (*piscina*), továbbá Tothkallo, Nogkallo, Nogsemien, Keer és Orros birtokokon levő részek – amelyeket most más tart elfoglalva, és melyek nagyatyjáé: a néhai Semyen-i László fia: Mihályé voltak – iktatása miatti ellentmondás miatt, az alperes azonban nem jelent meg, nem is küldött senkit, amiért az országbíró megbírságolta.

^a Ez a név utólag betoldva.

Papíron, zárópecsét darabkájával. Külzetén: II. solvit és kézjegy. DL 70717. (fasc. VI. fr. 20.)

222. 1400. december 24. (in vig. nat. Ihesu) Tyrnawye

Zsigmond király előtt megjelent Olchwar-i János fia: András (mag.), maga és testvére (fr. *concern.*): Dénes nevében is, és előadta, hogy az Abaújház megyei egykor Cherhay, most más néven Amadeyda birtok nagyanyjuk néhai testvéréé volt, és anyjuk testvérének: Jakabnak fiára: Bertalanra és másik fiának Jánosnak fiára: Egyedre háramlott, majd néhai Bertalantól részben zálog, részben vétel útján kezükre jutott, és azt most is békésen birtokolják. Kérésükre szolgálataikért, amelyeket a király és az ország több hadjáratában végeztek, királyi bőkezűségből (*de liberalitate regia*) a birtokláshoz és az adásvételhez hozzájárulását adja, továbbá az Amadeyda birtokon levő királyi jogokat nekik és örököseiknek adja. – Ezt az oklevelet bemutatása után privilegiális formában is kiállítja.

Átírta Zsigmond király 1406. március 25. DL 70756.

Zsigmondkori oklt. II. 726. sz.

223. 1401. január 25. (in conversionis Pauli) Posonii

Zsigmond király Zeech-i Gál mesterhez. Peren-i Péter (magn.) macsói bán és a királyi székelyek ispánja előadta, hogy néhai Karaaz a Gwth nevű birtokon és a mellette levő folyón (fluvium) egy új malmot épített, és ennek gátját (clausura) oly magasra emelte, hogy a víz visszafolyt, és Péter bánnak a Gaath nevű birtokán és ugyanezen a folyón levő régebbi malmát szinte elpusztította. A folyó, melyet a Gwth-i malom gátja visszaszorított, kiáradásával Péter bánnak számos szántóföld-, rét, kaszáló- és erdődarabkáját megrongálta és rongálja most is. Mivel malmot úgy kell építeni, hogy egyik a másiknak kárt ne okozzon (cumque molendina taliter debeant edificari, quod preiudicium uni per aliud non inferatur), ezért megparancsolja Gálnak, hogy a levél kézhezvétele után a leleszi konvent tanúbizonyossága jelenlétében – amit a konventnek ezúttal elrendel – szálljon ki személyesen mindkét malomhoz, azok helyzetét, létesítését, a gátak magasságát alaposan szemlélje meg. Ha a Gwth-on újonnan emelt malom a Gaath-i régebbi malomnak a víz elrekesztésével és a gát magasságával kárára volna, a folyó pedig a Gwth-i malom gátjáról Péter bán szántóira, rétjeire, kaszálóira és erdeire öntött volna ki, és azokban kárt okozott volna, akkor a Gwth-i új malom gátját annyival tegye alacsonyabbra, hogy a felesleges víz (aqua superflua) – amely kiöntésével kárt okoz – vissza ne rekesztődjék. Ha pedig azt észlelné az ország szokása szerint, hogy a Gwth-i malom csak úgy tud fennállni, hogy másoknak kárt okoz, akkor azt teljesen bontsák le, mindenben megtartva az ilyen vizsgálatok esetében megszokott módokat, amiért mindenben az ő lelkiismeretét kívánja megterhelni (modis examinationum in talibus servari solitis penitus observatis, de quo vestram conscientiam omnino volumus onerari). A végrehajtásról szóló jelentést a leleszi konvent írja meg neki.

Papír, előlapján nyolcszögletű papírfelzetes pecséttel. DL 70718. (fasc. VI. fr. 25.)

Zsigmondkori oklt. II. 839. sz.

224. 1401. március 6. (dom. a. Gregorii)

Domonkos leleszi prépost és a konvent előtt megjelentek az egyik részről a Petry-i nemesek, úm. Ders fia: László, ennek fia: Péter, Pál fia: János, Sandrinus fiai: Miklós és János – László fia: Péter és Pál fia: János személyét Bachka-i László fia: János és Tamás fia: János igazolták – és Ders fia: László kiskorú fiaiért: Jánosért és Benedekért meg unokafivéréért és osztályos atyafiáért (fr. patr. et condiv.): András fia: Miklósért, Sandrinus fia: Miklós pedig fiaiért: Jánosért és Mátyásért, valamint unokafivéréért és atyafiáért: Gergely fia: Lőrinc fia: Tamás fia: Lászlóért ügyvédvalló levél nélkül, ezek terhet magukra véve. A másik részről Sempyen-i Lewkus fia: Miklós (mag.) személyesen és kiskorú fiaiért: Istvánért és Jánosért jelent meg, és bevallást tettek. Miklós mester és fiai nyugtatják a másik felet arról az összegről, amelyért Gergely fia: néhai Lőrinc és fia: Tamás birtokrészeit a Szabolcs megyei Petry és Bylye birtokokon és máshol, továbbá unokafivérei és osztályos atyafiai, azaz a mondott Petry-i nemesek, összes birtokait zálogba vették, amelyek Miklós mester atyja és nagyapja: Lengen (dictus) néhai János kezén voltak, most pedig Miklós mester és fiai kezén vannak zálogképpen. A Petry-i nemesek pedig két Szabolcs megyei, most lakosoktól elhagyott földjüket vagy telküket vagy birtokukat, melyeket közönségesen *theleknek* neveznek: Myklostheleke-t és Cosmatheleke-t haszonvételeikkel és tartozékaikkal, nevezetesen szántókkal és erdőkkel, a jelenlegi határok között Miklós mesternek, fiainak és örököseiknek adják. A Petry-i nemesek vállalják, hogy ezeknek birtokában Miklóst, fiait és örököseit saját munkájukkal és költségükön megvédelmezik, ha a jövőben bárki a telkek szomszédosai avagy határosai közül a telkek vagy birtokok határai miatt pert indítana, akkor ők és örökö-

seik a határok védelmében segítséget, tanácsot és amit csak tudnak, Miklós mester fiai és örököseik számára nyújtani tartoznak.

Hártyán, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70719. (fasc. VI. fr. 22.)

225. 1401. április 8. (f. VI. p. pasce) Buda

Zsigmond király a budai káptalanhoz. Peren-i Simon fia: Péter mester (magn.) macsói bán és a királyi székelyek ispánja előadta, hogy az Abaújszabolcs megyei Felsewnemety, Kwzepnemety és Kismemety birtokai ügyében a király által kiadott, új adományról szóló oklevelek vannak a káptalan sekrestyéjében a szokott módon letéve, amelyekre jogai védelmében szüksége van. Ezért megparancsolja, hogy ezeket keressék meg, és a megtaláltaokról par-okat, azok szövegét vagy tartalmát átiratban adják ki részére, vigyázva, hogy ennek kapcsán nehogy bármi csalárdság történjék.

Átírta a budai káptalan 1401. április 11-én. DL 70720. – vö. DL 71572. (Csáky cs. lt.)

Csáky I. 222. – Zsigmondkori oklt. II. 977. sz.

226. 1401. április 8. (f. VI. p. pasce) Buda

Zsigmond király az egeri káptalanhoz. Peren-i Simon fia: Péter mester (magn.) macsói bán és a királyi székelyek ispánja előadta, hogy az Abaújszabolcs megyei Felsewnemety, Kwzepnemety és Kismemety birtokai ügyében a király által kiadott, új adományról szóló oklevelek vannak a káptalan sekrestyéjében a szokott módon letéve, amelyekre jogai védelmében szüksége van. Ezért megparancsolja, hogy ezeket keressék meg, és a megtaláltaokról a par-okat, azok szövegét vagy tartalmát átiratban adják ki részére, vigyázva, hogy ennek kapcsán nehogy bármi csalárdság történjék.

Átírta az egeri káptalan 1401. április 17-én. DL 70724.

227. 1401. április 11. (f. II. p. oct. pasce)

A budai káptalan Zsigmond király 1401. április 8-án kelt parancsára (*lásd a 225. sz.*) sekrestyéjéből előkereste 1350. február 15-én és 1351. március 7-én kelt, két saját privilégiumának par-ját (*lásd a 77. és a 79. sz.*), és ezeket Peren-i Simon fia: Péter mesternek (magn.) macsói bán és székely ispán részére privilégiumában átírta, a par-okat pedig a sekrestyébe visszatette. – Datum per manus Nicolai Zekul lectoris ecclesie nostre. – *Káptalani névsor*: Clemente cantore, Michaelae custode, Paulo, Nicolao, Thoma, Benedicto ceterisque canonicis.

Hártyán, függőpecsét töredékével, kezdőbetűjének helyét üresen hagyták. DL 70720. (fasc. VI. fr. 24.)

Csáky 223.

228. 1401. április 17. (15. die resurrectionis D.) Kechel

Zsigmond király Peren-i Simon fia: Péter (magn.), a királyi székelyek ispánja és Imre fia: Gergely, valamint eme Gergely testvére (fr. concarn.): néhai János különböző hadjáratokban szerzett érdemeiért, különösképpen azért, mert mikor Morvaország részein Luthowa városa (civitas) előtt néhai János az ellenséggel bátran harcolt, a nyíl- és számszeríjlövések, valamint kardcsapások súlyos sebeket ejtettek rajta, nem rettent vissza a haláltól, és hogy Péter és Gergely a jövőben is híven szolgálják, kiváltképpen mégis Peren-i Imre fia:

János haláláért, a Szepes megyei (in comitatu seu terra nostra Sepwsiensi) Zenthkerezth, Hundurmark és Boorkwth birtokokat adományozza nekik és örököseiknek tartozékaikkal, haszonvételeikkel, egyházainak patronátusi jogaival (iuribusque iurisdictionibus, proprietatibus ecclesiarum patronatibus) új adomány címén, művelt és műveletlen szántó-földjeikkel, réteikkel, legelőikkel, kaszálóikkal, erdőkkel, berkekkel, hegyekkel, szőlőkkel, malmokkal és malomhelyekkel, folyóvizeikkel jövedelemeikkel és haszonvételeikkel a fő-papok és bárók tanácsából és egységes döntéséből, valamint a király hatalmának teljességéből és biztos tudomásából. – Az oklevelet későbbi bemutatása esetén privilegiális formában is kiadja. – A birtokok Danauch-i Péter fia: János fia: Polyan örökösök nélküli halálával jutottak királyi kézre és lettek királyi joggá (ad manus notras regias et ius nostrum regale). Nekik adja Polyan halálával királyi joggá lett többi Szepes megyei birtokrészt és -jogokat is, kivéve a Tyrgarch/ Tyrgarth nevű birtokot, melyet a vadászatra való alkalmatossága és vadjainak nagy száma (propter venationis aptitudinem et feratis multitudinem) a királyi felség a maga számára tart fenn. – Arenga. – *Jobbra a szöveg fölött és a pecsét alatt: ad litteratorium mandatum domini nostri regis.*

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét darabkái. DL 70721. (fasc. VI. fr. 23.) – Tartalmilag átirta Bebek Detre nádor 1402. április 9-én. DL 68947. Eltérő névalakok: Hondormark, Birbor/Birkor, Danauch-i, Tyrgarth.

Zsigmondkori oklt. II. 1007. sz.

229. 1401. április 17. (15. die resurrectionis D.) Kechel

Zsigmond király a szepesi káptalanhoz. Egy másik oklevelével Peren-i Simon fia: Péternek (magn.) királyi székegyházi ispánjának, Imre fia: Gergelynek és eme Gergely testvérének (fr. carn.) a király és a szent korona számára végzett szolgálataiért, különösképpen pedig Imre fia: Jánosnak a király szolgálatában, Morvaországban történt haláláért a Szepes megyei (in comitatu seu terra nostra Scepusiensi) Senthkeresth, Honderthmark, Borkuth birtokokat és néhai Polyan más Szepes megyei birtokrészeit és -jogait adományozta új adomány címén tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt, kivéve a Tyrengarth birtokot, melyet a maga számára tartott fenn. A birtokok Donauich-i Péter fia: János fia: Polyan örökösök nélküli halálával háramlottak királyi kézre és lettek királyi joggá. Küldje ki emberét tanúbizonysággal az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi különös jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek: Machelfalua-i (!) István fia: Márk, Chantaffalua-i András fia: Zsigmond, Tarkew-i Rykalphus fia: Tamás, Jekkelffalua-i Lőrinc fia: Janko vagy Krompah-i János fia: Dániel.*

Átirta a szepesi káptalan 1401. április 28-án. DL 70722.

230. 1401. április 17. (in quindenis pasce)

Az egri káptalan előtt személyesen megjelenő Peren-i Simon fia: Péter mester (magn.) macsói bán és székegyházi ispán bemutatta Zsigmond király 1401. április 8-án (*lásd a 226. sz.*) kelt oklevelét, mire a káptalan sekrestyéjéből vagy őrzési helyéről előkeresték Felnepty-t, Kuzepnepty-t és Olnepty-t illető, [1388.] április 5-én és [1388 körül] kelt két privilégiumot (*lásd a 148. és a 150. sz.*), amelyek eredetijét szó szerinti átírásuk után visszatették az egyház conservatorium-ába. – Az oklevelet nagyobbik pecsét ráfüggesztésével erősítették meg.

Közepén hiányos és szakadt hártyán, díszes N kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő pecsét töredékével. DL 70724.

231. 1401. április 28. (f. V. p. Georgii)

A szepesi káptalan Zsigmond királyhoz. 1401. április 17-én kelt parancsára (*lásd a* 229. sz.) András frater, kanonok és Marchylffalu-i István fia: Márk királyi ember az előző kedden (ápr. 26.) összehívták a szomszédokat és határosokat, és kiszálltak a parancslevélben említett birtokokra és birtokrészekre, azok birtokába [Peren-i] Péter székely ispánt és Imre fia: Gergelyt új adomány címen beiktatták. Ezután azonban a néhai Polyan-nak és feleségének szolgálja: Domonkos, Polyan özvegye és anyja, továbbá Lumpnychkakas-i/Kakaslumpnych-i János fia: Henrik és fia: Péter mesterek, valamint Jakab fia: János (nob.) és Breseuche-i/ Bresenicz-i János fia: Miklós, Miklós fia: Tamás nevében, az iktatást eltiltotta, amiért az említett nemeseket pünkösöd (máj. 22.) nyolcadára megidézték a királyi különös jelenlét elé.

Papíron, hátlapján rányomott zárópecsét darabkái. DL 70722.

232. 1401. július 4. (f. II. p. Petri et Pauli)

A váci káptalan előtt megjelent Denge[leg]h-i Pongrác fia: [László] (mag.), valamint Nyarasapath-i Sebestyén fia: Miklós (mag.), és bevallást tettek, hogy az őket különböző jogcímen megillető Szolnok megyei Ianushida birtokot és vámot mások kezéről perrel akarják visszaszerezni, ezért egymás közt azt a végső rendelést (finale ordinacionem) határozták el, hogy a perben felmerülő költségeket fele-fele arányban viselik, ha valamelyikük a másikkal többet fizetne, akkor a másik fél a többlet felét megtéríti.

Foltos papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70723. (fasc. VI. fr. 21.)

233. 1402. január 20. (in Fabiani et Sebastiani) Zakolcha

Zsigmond király Peren-i Imre pohárnokmester és Peren-i Péter korábbi székely ispán (magnifici) által a neki és a korona számára különböző időkben és helyeken végzett hűséges szolgálataikért őket és örököseiket a királyi hatalom teljességéből és különös kegyelméből kiveszi minden egyházi és világi bíróság és ítélőszék bírói hatalma alól, és a saját és a vele együtt tartózkodó főpapok és bárók bírói hatásköre alá vonja (eisdem nostro prelatorumque et baronum nostrorum, ubi pro tempore Deo duce cum eisdem fuerimus constituti iudicio et iudicatu reservando). A nádornak, az országbírónak, bírói helyetteseiknek, más egyházi és világi bíróknak megparancsolja, hogy Peren-i Imrét és Pétert senki keresetére, semmiféle ügyben, személyükre, birtokaikra vagy dolgaikra nézve, bíróságon, vagy azon kívül el ne ítéljék, bíróságuk elé ne kényszerítsék, hanem az ügyet tegyék át a király és a vele tartózkodó főpapok és bárók bírósága elé. – Az oklevelet felmutatójának adják vissza. – *A szöveg fölött jobbra és a pecsét alatt: Commissio propria domini regis. – Hátlapján: pro omnibus litteris solvat LX florenos aureos.*

Hártyán, alul a szöveg alatt rányomott pecsét nyoma. DL 70725. (fasc. VII. fr. 4.)
Zsigmondkori oklt. II. 1404. sz.

234. 1402. január 20. (in Fabiani et Sebastiani) in Sakolcha

Zsigmond király – mivel nagyon szüksége volt rá – Peren-i Pétertől (magn.) a királyi székelyek egykori ispánjától visszavette a kezén levő Bereg megyei Ignech, Chomonya és Gaath királyi birtokokat. Most azonban nem akarván azt, hogy ebből kára származzék, megfontolván hűséges szolgálatait, amelyeket a királynak és jogarának különböző időkben és helyeken teljesített, neki és általa fiainak: Simonnak és Jánosnak és örököseiknek adja

cserébe örökjogon és visszavonhatatlanul, új adomány címén, a főpapok és a bárók tanácsából az Abaújvár megyei Nagyda, Komarach, Shesta, Chech, Makranch és Bodolow királyi birtokokat tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt. – Ezt az oklevelet eredetiben történő bemutatása után privilegiális formában is kiállítja.

Átírta Zsigmond király 1405. november 23-án. DL 70748. – Eredetije DL 71553. (Csáky cs. lt.).
Fejér X/4. 104. – Csáky I. 223. (az eredeti alapján) – Zsigmondkori oklt. II. 1405. sz.
Csáky I. 223. (az eredeti alapján).

235. 1402. január 20. (in Fabiani et Sebastiani) in Zakolcha

Zsigmond király a jászói konventhez. Az Abaújvár megyei Nagyda, Komarach, Sestha, Chech, Makranch, Bodolow birtokokat Peren-i Péternek (magn. mag.), a királyi székekelyek volt ispánjának adta cserébe új adomány címén az Ung megyei Ignech, Chomonya és Gaath birtokokért. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek:* Cheb-i Veres (dictus) Miklós, Hem-i Péter, Hollohaza-i Dávid, Keked-i Miklós vagy László.

Átírta a jászói konvent 1404. június 15-én, ezt átírta Zsigmond király 1405. november 23-án. DL 70748. – Másik példánya: DL 71558.

Fejér X/4. 105. – Zsigmondkori oklt. II. 1406. sz. Mindkettő az utóbbi alapján.

236. 1402. április 30. (dom. a. Philippi et Iacobi) Vissegrad

Pelseuch-i Bubek Detre nádor a leleszi konventhez. Debrew-i Péter fia: György (mag.) nevében kérték, hogy vezessék be az őt teljes jogon illető Wydtheleke birtokba és a Tiszán (in fluvio Tycie) Bach birtokon szedni szokott rév vagy vám (vadum seu tributum) felébe. Az ügyben elvégzendő iktatásra küldjék ki emberüket tanúbizonyosággul, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek:* Krysano-i Antal vagy György, Myka-i Sebestyén, vagy Menye-i Balázs.

Átírta a leleszi konvent 1402. május 18-án. DL 70726.

237. 1402. május 18. (3. die f. III. p. penthecostes)

A leleszi konvent Pelseuch-i Bubek Detre nádornak. 1402. április 30-án kelt levelére (lásd a 236. sz.) egy tagját: Gál frater-t, papot küldte ki Krysano-i Antal királyi ember mellé tanúbizonyosággul. Ők pünkösd utáni kedden (máj. 16.) [Debrew-i Péter fia:] Györgyöt (mag.) Wydtheleke birtok és a [Bach-on levő tiszai] vám vagy rév felébe az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében be akarták iktatni. Ekkor azonban Domani (dictus) György Bach-i officialis Lonya-i György fia: Ferenc és Miklós fia: János nevében a birtok és a rév vagy vám iktatásának ellentmondva, eltiltotta őket ettől, amiért megidézték őket a királyi jelenlét elé Keresztelő Szent János születésének nyolcadára.

Papíron, hátlapján zárópecsét darabkái. Hátlapján perbeli feljegyzések: pro A Mychael de Zom-bor cum Lelez, pro [I] Petrus Toht cum eodem; homines Nicolaus et Tiburtius de Posahaza. DL 70726. (fasc. VIII. fr. 14.)

238. 1402. június 6. (f. III. a. Barnabe)

A jászói konvent előtt Peren-i Simon fia: Péter korábbi székekely ispán nevében Hemy-i Péter bemutatta a leleszi konvent 1390. június 12-én kelt függőpecsétetes oklevelét (lásd a 159.

sz.), és kérte, hogy ezt írják át Peren-i jogainak megóvására, mivel fél azt mindenhova magával vinni. Az oklevelet a konvent privilegialis formában átírta.

Hártyán, díszített N kezdőbetűvel, függőpecsét selyemzsinórjával. DL 70727. (fasc. VII. fr. 3.)

239. 1402. június 25. (14. die f. II. p. Barnabe) prope villam Chenger

Chaak-i István fia: György székely ispán, szatmári és ugocsai ispán tudtul adja, hogy a fenti két megye nemeseinek közössége számára királyi külön parancsra Chenger falu mellett Barabás napja utáni hétfőn (jún. 12.), az általa tartott közgyűlésen Mes-i Ágoston (mag.) királyi ember és a leleszi konvent tanúbizonysága jelenlétében előálltak néhai Balk vajda fiai: Dömötör és Sandrinus, és előadták ügyüket. Nyalab várát, Therebes birtokot vagy oppidumot és tartozékaikat apjuk: néhai Balk vajda meg Drag és Oláh (Volahus) János mesterek királyi adományból közösen szereztek, a birtokokat közösen is birtokolták. Később azonban Draag és János mesterek a panaszosok atyját: Balkot és őket azokból hatalmasul kizárták és jelenleg Draag fiai: György és Sandrinus meg János fia: László birtokolják. Dömötör és Sandrinus az előadottak igazának megerősítését kérték. Az ispán kérésére a két megye alipánjai, szolgabírái és esküdt ülnökei hitükre, a király és a szent korona iránti hűségükre, feszületre tett kézzel megerősítették, hogy Balk vajda, Draag és Oláh (Volahus) János a birtokokat és a várát közösen kapták és birtokolták.

Átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 7. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

Zsigmondkori oklt. II. 1740. sz.

240. 1402. június 27. (16. die f. II. p. Barnabe) prope villam Chenger

Chaak-i István fia: György székely, szatmári és ugocsai ispán tudtul adja, hogy a fenti két megye nemeseinek közössége számára királyi külön parancsra Chenger falu mellett Barabás napja utáni hétfőn (jún. 12.), az általa tartott közgyűlésen Mes-i Ágoston (mag.) királyi ember és a leleszi konvent tanúbizonysága jelenlétében előálltak néhai Balk vajda fiai: Dömötör és Sandrinus, és előadták ügyüket. Zelews város (civitas) bírása, esküdtei, összes polgára és hospese (idex, iurati et universi cives et hospites) abban az időben, mikor a város még a királyé volt, régtől fogva tíz hordó (tunellas) bort tartoztak adni Nyalab várukhoz, most azonban ezt a megtagadták. Dömötör és Sandrinus az előadottak igazának megerősítését kérték. Az ispán kérésére a két megye alipánjai, szolgabírái és esküdt ülnökei hitükre, a király és a szent korona iránti hűségükre, feszületre tett kézzel az elmondottakat megerősítették.

Átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 7. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

Zsigmondkori oklt. II. 1751. sz.

241. 1402. szeptember 3. (dom. a. nat. Marie) in Dyosgeur

Pelsewch-i Bubek Detre nádor tudtul adja, hogy Debrew-i István mester és familiárisa, a Kal faluban (villa) lakó Teke (dictus) János és Sebestyén fia: János törvényes kérésére kiküldte emberét: Beke fia: Jánost vizsgálat elvégzésére, aki Nagyboldogasszony napja előtti kedden (aug. 8.) Hevesújvár megyében tudakozódott, különösen Erdwteleke birtok szomszédaitól és határosaitól. Ennek során megtudta, hogy Kwn (dictus) János Teke (dictus) János ménesbelli lovait Erdwteleke birtokról hatalmasul elhajtotta, magánál tartot-

ta, többszöri kérésre sem adta vissza, és most sem akarja visszaszolgáltatni, a lovak egy részét pedig már el is adta.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70728. (fasc. VIII. fr. 12.)

242. 1402. szeptember 13. (f. IV. a. exaltationis Crucis) in Dewen

Zsigmond király Doob-i Mihály fia: Péter (mag.) hűséges szolgálataiért, amelyeket neki és a szent koronának különféle ügyekben és hadjáratokban tanúsított, Péternek és általa Mihály fia: Sandor fiának: Tamásnak és örököseiknek adja új adomány címén örökre a királyi hatalom teljéből, biztos tudomásából, a főpapok és bárók tanácsából a Sáros megyei Hegesd és az Abaújvár megyei Pozpehfelde birtokot, ami nyugatról a Bozyta nevű birtokkal határos, és az Ida folyó mellett fekszik. A birtokok Hegesd-i András fia: Gergely fiúörökösök nélküli elhunytával háramlottak királyi kézre és jutottak királyi adománynya. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatásakor privilegiális formában átírja. – *A szöveg fölött jobbra: propria commissio domini regis.*

Hártyán, pátens, előlapján papírfelzetes pecsét nyoma. DL 70729. (fasc. VII. fr. 2.)
Zsigmondkori oklt. II. 1889. sz.

243. 1402. szeptember 30. (sabb. p. Michaelis)

A pozsonyi káptalan Peryn-i Péternek (magn.), a királyi székegyek egykori ispánjának kérésére átírja Lajos királynak 1359. október 10-én kelt, majd 1364. május 30-án megerősítési záradékkal ellátott, általa személyesen bemutatott privilegiális formájú oklevelét (*lásd a 95. sz.*).

Hártyán, selyemzsinóron függőpecsétje hiányzik. DL 70733. (fasc. VII. fr. 5.)

244. 1402. november 10. (36. die oct. Michaelis) in Vissegrad

Gara-i Miklós nádor előtt Mihály-nap nyolcadán megjelent Debre-i Miklós fia: István mester, Péter fia: György és Kysszudar (dictus) Péter (mag.) özvegye nevében Zombor-i János fia: Mihály a jászói konvent ügyvédvalló levelével, és 35 napon át várakozott Bubek Detre korábbi nádor idéző- és a leleszi konvent válaszlevele értelmében Peren-i Péter fia: Imre mesterre, aki nem jelent meg, nem is küldött maga helyett senkit, amiért a nádor a szokásos bírságban marasztalta el.

Papíron, hátlapján rányomott zárópecsét darabkái. DL 70730. A külzet alatt a bírságjegyzékbe történt felvételt jelentő feljegyzés: Abiwar.

245. 1402. december 4. (in Barbare) in Feldesberg

Zsigmond király Wthwin-i Mihály fia: Domonkos hűséges szolgálataiért, amelyeket a királynak és Magyarország szent koronájának tanúsított és azért mert önként cserébe adta a királynak Wthwin, Orozzy, Tyssewlt, Gewrmes, Tewmerkyn, Wers, Zewlews, Czalmas és Baranas birtokait, neki és általa örököseinek adja cserébe, új adomány címén a Bereg megyei Kazzan, Kowazzo, Zernye, Wyfalu, Berwi és Almas birtokokat terményeikkel, jövedelmekkel, bevételeikkel, művelt és műveletlen szántóföldjeikkel, rétjeikkel, mezőikkel, erdeikkel, bozótosaikkal, hegyeikkel, völgyeikkel, vizeivel, folyóival, folyóvizeivel és más tartozékaikkal együtt. E birtokok Tyba-i György fia: János örökösök nélküli halálával jutottak királyi kézre. A király utódai nevében is megígéri, hogy Domonkost és örököseit a birtok-

kokban saját költségén mindenféle kereset ellen bíróságon és azon kívül is megvédelmezi. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatásakor privilegiális formában átírja. – *Jobb felső sarkában*: commissio propria domini regis.

Hártyán, nagybobbított N kezdőbetűvel, előlapján rányomott pecsét darabkái. DL 70731. (fasc. VII. fr. 1.)

Zsigmondkori oklt. II. 2093. sz.

246. 1403. március 23. (f. VI. a. annuntiatio Marie) in descensu nostro campestri in Bohemia iuxta castrum Skalych

Zsigmond király Peryn-i Simon fia: Péter (magn.) egykori székely ispánnak a király a szent korona számára végzett hűséges szolgálataiért, különösen azokért, melyeket a mostani csehországi hadjáratban tanúsított, neki és örökösének adományozza az Abaújtörök megyei Zykzow, Vadaz, Zygeth és Wyfalu királyi birtokokat minden tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt, megengedvén nekik, hogy addig tarthassák azokat elfoglalva (occupative tenendas), amíg az országban más birtokokat nem ad nekik. – *Jobbra a szöveg fölött*: commissio propria domini regis.

Hártyán, pátens, előlapján rányomott papírfelzetes pecséttel. DL 70732. (fasc. VII. fr. 9.) – Átírta Zsigmond király 1409. december 8-án DL 70776. Eltérő névalak: Wyfalw.

Zsigmondkori oklt. II. 2324. sz.

247. 1403. március 23. (f. VI. a. annunciationis Virginis) in descensu nostro campestri in Bohemia iuxta castrum Skalicz

Zsigmond király Walko-i (dictus) György fia: Dénes és Endes-i Gergely fia: Jakab különböző helyeken és időkben teljesített szolgálataiért, különösképpen a csehországi hadjáratban szerzett érdemeiért nekik és általuk Dénesnek Péter és Jakabnak Bálint nevű testvérének (fr. ut.) adományozza a Saros várához tartozó Zenthmihal királyi birtokot minden haszonvételeivel és tartozékával együtt örökjogon. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatása után privilegiális formában is kiállítja.

Átírta Zsigmond király 1405. november 24-én. DL 70752.

Zsigmondkori oklt. II. 2326. sz.

248. 1403. október 6. (8. die Michaelis) Buda

Zsigmond király a szepesi káptalanhoz. Egy másik oklevelével hűséges szolgálataiért Walkay-i György fiainak: Dénesnek és Péternek, Endes-i Gergely fiainak: Jakabnak és Bálintnak adta új adomány címén a Sáros megyei Sarus királyi várhoz tartozó Zenthmihalfalua királyi birtokot, amelyet a vártól elválasztott. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra tanúbizonyságul, az esetleges ellentmondókat a nádori jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek*: Nemethfalua-i Koporch (dictus) Tamás fiai: György, Miklós, Vzfalua-i Jakab deák, Kolynfalua-i Lőrinc.

Átírta a szepesi káptalan 1403. december 2-án. DL 70736. – Ezt átírta Zsigmond király 1405. november 24-én. DL 70752. Eltérő névalak: Walko-i.

249. 1403. november 5. (in Emerici ducis) in Albaregali

Zsigmond király előtt megjelent személyesen Peren-i Imre fia: Gergely – Peren-i Péternek (magn.), a királyi székelyek egykori ispánjának rokona (consanguineus) – és előadta,

hogy hűségéért és hűséges engedelmességéért, melyeket különböző helyeken és időkben teljesített, különösen az elmúlt zavaros időkben, amikor számos hálátlan főpap, főúr, előkelő és nemes (proceres et nobiles) a királytól kapott jótéteményekről megfélemedkezve, a lázadástól sarkallva, a vakmerőség ostoba szellemétől félrevezetve, elfordult a királytól, azt a csalárd tervet határozták el, hogy nemcsak az igaz urat űzik el, hanem – ami még rosszabb – természetes urukat kergetik el tőlük. Így tanácskozával és eszüket forgatván arra jutottak, hogy mást hoznak be királlyá választani, a felségsértés bűnébe (in crimen lese maiestatis) estek; a néhai Duratium-i Károly fiára: Lászlóra jutott hamis választásuk, akinek zászlaját felemelvén, az ország és lakói számára pusztítást hoztak, a káptalanoknál és egyházaknál az ereklyéknek kijáró körmenettel bálványozták a hűtlenséget, imádatuk az említett zászlót, a mondott László számára számos várost, birtokot és helyet, különösen Dalmáciában és Horvátországban, meghódoltattak, amelyeket még most is a király ellenségei tartanak kezükön, még számos más kihágást és rendkívüli dolgot cselekedtek, hogy még felsorolni is hosszú és nehéz lenne. Ekkor Batthyán-i György Debreu-i Istvánhoz, más hűtlenekhez és lázadókhöz csatlakozott, zászlaja alatt az előbb említetteket követte el. Gergely azonban a király más híveivel együtt saját elhatározásából igaz útra lépve, Peren-i Péterhez csatlakozott és annak zászlaja alatt szállt szembe az ellenséggel, ezért Gergely kérte, hogy Batthyán-i György Szatmár megyei Nagdobos/ Naghdobos nevű birtokát, mely György hűtlenségével háramlott királyi kézre az ő számára adományozza. A király a birtokot a főpapok és bárók tanácsából Gergelynek és örököseinek adja új adomány címén örök joggal és visszavonhatatlanul tartozékaival és haszonvételeivel, továbbá mindazon jogokkal együtt, amelyek az adomány hatálya alá esnek, hívei jogainak sérelme nélkül. – Az oklevélet eredetiben történő bemutatása után privilegiális formában kiállítja, kikötve feltételül, hogy Gergely ezeken a birtokokon élő jobbágyok és telkek számáról a király és a szent korona iránti hűségére [megesküdve] tartozik őt tájékoztatni. – *A szöveg felett jobbra:* relatio Piponis de Ozora. – *Hátlapján:* Registrata.

Hártyán, előlapján papírfelzetes pecséttel. DL 70734. – Átírta Zsigmond király 1406. március 4-én. DL 70754. Eltérő névalak: Bathyan.

Fejér X/4. 321. (említés) – Zsigmondkori oklt. II. 2717. sz.

250. 1403. november 6. (f. III. p. Emerici ducis) in Albaregali

Zsigmond király előtt Peren-i Simon fia: Péter (magn.) a királyi székelyek egykori ispánja előadta (*ua., mint a 249. sz. oklevél narratio-jának első részében*). Akkor Ewr-i Chew fiai: János és László is Duratium-i László zászlaja alá állt Debreu-i Istvánnal, Peren-i azonban a király számos hívével együtt a király zászlaja alatt szembeszállt az ellenséggel, ezért kérte, hogy Chew fiainak az Abaújház megyei Panyk birtokon levő részeit – melyek János és László hűtlenségével háramlottak királyi kézre – az ő számára adományozza. A király a birtokrészeket a főpapok és a bárók tanácsából Simon fia: Péternek és örököseinek adja új adomány címén örökjogon tartozékaival és haszonvételeivel. – Az oklevélet eredetiben történő bemutatása után privilegiális formában kiállítja, kikötve feltételül, hogy Simon fia: Péter vagy utódai ezen a birtokon élő jobbágyok és telkek számáról Isten, a király és a szent korona iránti hűségükre [megesküdve] tartoznak őt tájékoztatni. – *A szöveg fölött jobbra és a pecsét alatt:* relatio domini Johannis de Maroth bani Machouiensis.

Hártyán, előlapján pecsét töredéke. DL 70735. (fasc. VII. fr. 7.) – Átírta Zsigmond király 1410. március 29-én. DL 70778.

Zsigmondkori oklt. II. 2738. sz.

251. 1403. november 6. (f. III. p. Emerici ducis) in Albaregali

Zsigmond király előtt megjelent Peren-i Péter (magn.) székely ispán, és előadta, hogy a királynak különböző időkben és helyeken hűséget és hűséges engedelmisséget tanúsított (*ua., mint a 249. sz. oklevél narratio-jának első részében*), amelynek során Suhtha-i Leukus fia: Mihály a megrögzött hűtlen Tamás egykori egri püspökhöz csatlakozott – uti rei veritas de ipso testatur, sub banderio eiusdem premissa perpetrare et in quantum potuit, augmentare non expavit –, Peren-i azonban a király más híveivel együtt a király zászlajával szembe szállt az ellenséggel. Ezért kérte, hogy Suhtha-i Leukus fia: Mihálynak az Abaújszabolcs megyei Suhtha-n levő birtokrészét – amely birtokosa hűtlenségével háramlott királyi kézre – az ő számára adományozza. A király a birtokrészeket a főpapok és a bárók tanácsából Peren-i Péternek és örököseinek adja új adomány címén, örökjoggal és visszavonhatatlanul haszonvételeivel és tartozékaival. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatása után privilegiális formában is kiállítja, kikötve feltételül, hogy Peren-i vagy utódai e birtokokon levő jobbágyságok és telkek számára Isten, a király és a szent korona iránti hűségükre [megesküdve] tartoznak őt tájékoztatni.

Átírta Zsigmond király 1410. március 29-én. DL 70781.

Zsigmondkori oklt. II. 2737. sz.

252. 1403. december 2. (dom. p. Andree)

A szépesi káptalan Zsigmond király 1403. október 6-án kelt parancsára (*lásd a 248. sz.*) Specht (dictus) Miklós kanonokot küldte ki Vzfalu-i Jakab királyi ember mellé, aki Katalin napján Zenthmihalfalwa-ra kiszállt, és az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében [Walkay-i] György fiait: Dénest és Pétert, [Endes-i] Gergely fiait: Jakabot és Bálintot elmentmondás nélkül beiktatta annak birtokába új adomány címén.

Hártyán, töredékes függőpecséttel, alul ABC chirographummal. DL 70736. (fasc. VII. fr. 6.) – Átírta Zsigmond király 1405. november 24-én. DL 70752. Eltérő névalak: Zenthmihalfalua.

253. 1404. január 22. (in Vincentii) Cassovie

Zsigmond király a jászói konventhez. Egy másik oklevelével az ott leírt feltételek mellett Peren-i Simon fiának: Péternek (magn.), a királyi székelyek egykori ispánjának és örököseinek adományozta örökre az Abaújszabolcs megyei Zykzow királyi birtokot tartozékai-val, Wadaz, Sygeth és Wyfalu falvakkal együtt. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek:* Fyged-i Fábián, Chan-i András, Zebenye-i Jakab fia: András, Saruar-i Péter.

Átírta a jászói konvent 1404. március 21-én. DL 70737. – Ezt átírta Zsigmond király 1409. december 8-án. DL 70776. Eltérő névalakok: Peryn-i, Vadaz, Zygeth, Wyfalw, Sarwar-i.

254. 1404. március 12. (in Gregorii pape) Kesmark

Zsigmond király a leleszi konventhez. Egy másik oklevelével Vaykouch-i Bense (dictus) Péter fiainak: Mihálynak, Jánosnak, Andrásnak és Tamásnak, Takus (dictus) Lőrincnek és Mihály fiainak az Ung megyei Waykoch birtokát – mely birtokosai hűtlenségével háramlott királyi kézre – Peryn-i Lőrinc fiainak: Lászlónak és Gergelynek, Lomponycha-i Fábián fiainak: Horwath (dicti) Györgynek és Mátyásnak adományozta haszonvételeikkel és tartozékaikkal új adomány címén. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, a hűtlenek ellentmondását ne vegyék figyelembe, ha mások tennének ellentmondást, azokat

a nádori jelenlét idézzék. – *Kijelölt királyi emberek*: Bothfalus-i Dacho fia: Miklós, Nagy (Magnus) Péter vagy Jakab, Bwdahaza-i András.

Átírta a leleszi konvent 1405. március 29-én. DL 70743.
Zsigmondkori oklt. II. 3037. sz.

255. 1404. március 21. (50. die f. VI. p. conversionis Pauli)

A jászói konvent Zsigmond király 1404. január 22-én kelt parancsára (*lásd a 253. sz.*) Tamás frater-t, papot, az egyház perjelét küldte ki Fygewd-i Fábián királyi ember mellé. Pál fordulásának napja utáni pénteken (febr. 1.) kiszálltak Zykwow és Wadaz, Sygeth és Wyfalu birtokokra, és az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében Peren-i Simon fia: Pétert (magn.) egy másik királyi oklevélben foglalt feltételek mellett beiktatták azok birtokába új adomány címén. Ellentmondás sem ekkor, sem a szokás és az ország szokásjoga szerint (prout moris est ac regni consuetudo) e birtokokon kívárt napokon nem történt. – Peren-i Péter részére kiállított példány. – *A plica alatt jobb oldalon*: XII florenos pro scriptura non solvit.

Hártyán, függőpecsét töredékével, alul ABC chirographummal. DL 70737. (fasc. VII. fr. 13.) – Átírta Zsigmond király 1409. december 8-án. DL 70776. Eltérő névalak: Fyged, Vadaz, Zygeth, Wyfalw. Zsigmondkori oklt. II. 3061. sz.

256. 1404. május 19. (2. die penthecostes) Buda

Zsigmond király a leleszi konventhez. Egy másik oklevelével Bathyan-i Györgynek a Szatmár megyei Nagdobos birtokát – ami ennek hűtlenségével háramlott királyi kézre – Peren-i Imre fiának: Gergelynek adományozta új adomány címén, azzal, hogy Bathyan-i György ellentmondását ne vegyék figyelembe. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges más ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek*: Gwth-i Pál, Gáspár vagy Boldizsár, Karol-i László fia: Jakab.

Átírta a leleszi konvent 1405. március 12-én, amelyet Zsigmond király 1406. március 4-én írt át. DL 70754.

257. 1404. június 3. (f. III. p. corporis Christi) Buda

Zsigmond király a jászói konventhez. Egy másik oklevelével Peren-i Simon fia: Péternek (magn.), a királyi székelyek ispánjának hűségese szolgálataiért, amelyeket a királynak és a koronának alkalmas helyeken és időkben végzett, neki és örököseinek adományozta örökre, új adomány címén Suchta-i Leukus fia: Mihály Abaújszék megyei Suchta nevű birtokán levő birtokrészét, ami Suchta-i Mihály hűtlenségével háramlott királyi kézre, és jutott királyi adományra. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek*: Fyged-i Fábián vagy testvére: Pál, Chan-i András, Saruar-i András.

Átírta a jászói konvent 1405. február 1-jén. DL 70740. – Ezt átírta Zsigmond király 1410. március 29-én. DL 70781. Eltérő névalak: Suhttha, Chaan-i.

258. 1404. június 3. (f. III. p. corporis Christi) Buda

Zsigmond király a jászói konventhez. Egy másik oklevelével Ewr-i Chew fiainak: Jánosnak és Lászlónak az Abaújszék megyei Panyk faluban levő birtokrészét – ami birtokosaik hűtlenségével háramlott királyi kézre, és jutott adományra – Peren-i Simon fiának: Péter-

nek (magn.), a királyi székelyek volt ispánjának és általa örököseinek adományozta hűséges szolgálataiért új adomány címén. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek:* Fyged-i Fábián, Pál, Chan-i András, Saruar-i András.

Átírta a jászói konvent 1405. február 1-jén. DL 70741. – Ezt átírta Zsigmond király 1410. március 29. DL 70778. Eltérő névalak: Sarwar-i.

259. 1404. június 15. (in Viti et Modesti)

A jászói konvent Zsigmond király 1402. január 20-án kelt parancsára (*lásd a 235. sz.*) Egyed frater-t, papot küldte ki Cheb-i Vörös (Rufus) Miklós királyi ember mellé tanúbizonysággul. Ők a hűsvét utáni kedden (1402. márc. 28.) kiszálltak Nagyda, Komarach, Sestha, Cheh, Makronch és Bodolow birtokokra, azokba az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében Peren-i Pétert (mag.) és örököseit beiktatták új adomány címén. Debrew-i István és atyafiai nevében ugyan Hegmegh-i László ellentmondott, minthogy azonban a király parancslevele értelmében István és atyafiai a hűtlenség bűne miatt beszennyeződtek (obfuscati existant), ezért az iktatólevelet Péter mesternek kiadták. – Chirographált, privilegiális oklevelüket autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg. – Peren-i Péter és örökösei számára kiállított példány.

Átírta Zsigmond király 1405. november 23-án. DL 70748. – Másik példánya: DL 71558. Fejér X/4. 334. – Zsigmondkori oklt. II. 3261. sz. Mindkettő az utóbbi alapján.

260. 1404. december 8. (in conceptionis Marie) Zolii

Zsigmond király tudtul adja, hogy Peryn-i Péter (magn.), a királyi székelyek volt ispánja a most elmúlt zavaros időkben, mint hűséges híve és szolgálója (servitor) az uralkodó és a korona iránt szilárd hűséget tanúsított, és az ő szolgálatában az országban számos nemes és más állapotú ember megölését, házai felgyújtását, feldúlását és javaik elvitelét és még más károkozásokat vitt véghez. Nem akarván, hogy bárki ezek miatt bármiféle módon kárt okozzon neki, ezért Péternek és az említett zavaros időkben velük tartó familiárisainak királyi hatalma teljéből az említetteket megbocsátja. Az ország egyházi és világi bírának, a mostaniaknak és a jövődöbelieknek megparancsolja, hogy Pétert és familiárisait az említettekért senki panaszára sem perben, sem azon kívül személyükben vagy birtokaikra és javaikra nézve ne háborgassák. – Az oklevelet felmutatójának adják vissza.

Papíron, a szöveg alatt sérült pecsét töredéke. DL 70738. (fasc. VII. fr. 15.) Zsigmondkori oklt. II. 3525. sz.

261. 1404. december 20. (vig. Thome ap.) Zolii

Zsigmond király előtt megjelent személyesen Peren-i Simon fia: Péter (magn.), a királyi székelyek egykori ispánja, és előadta, hogy hűségéért és hűséges engedelmségéért, amelyeket különböző helyeken és időkben teljesített (*ua., mint 249. sz. oklevél narratio-jának első részében*). Akkor Kazmer-i Tamás és fia: Miklós Debrew-i Istvánhoz csatlakozott, Peren-i Simon fia: Péter azonban saját elhatározásából a király számos hívével együtt a király zászlaja alatt szembeszállt az ellenséggel, ezért Péter kérte, hogy a mondott Miklós és Tamás Zemplén megyei Mezebenye és Kazmerdobza birtokait – amelyek Miklós és Tamás hűtlenségével háramlottak királyi kézre – az ő számára és örököseinek adományozza. A király a birtokokat a főpapok és bárók tanácsából Simon fiának: Péternek és örököseinek adja

új adomány címén, örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt régi határai között. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatása után privilegiális formában kiállítja, kikötve feltételül, hogy Simon fia: Péter vagy utódai ezeken a birtokokon élő jobbágyok és telkek számáról a király és a szent korona iránti hűségükre [megesküdve] tartoznak őt tájékoztatni. – *A szöveg fölött jobbra fent: relatio Johannis de Maroth bani Machouiensis. – Hátlapján: Registrata.*

Hártyán, előlapján papírfelzetes pecséttel. DL 70739. (fasc. VII. fr. 12.). Zsigmondkori oklt. II. 3551. sz.

262. 1405. február 1. (dom. a. purificationis Marie)

A jászói konvent Zsigmond király 1404. június 3-án kelt parancsára (*lásd a 257. sz.*) János frater-t, papot küldte ki Fyged-i Fábián királyi ember mellé. Ők Vitus és Modestus napján (jún. 15.) kiszálltak a Suchta-i birtokrészre, és az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében Peren-i Simon fia: Pétert (magn.) és rajta keresztül örökösait beiktatták annak birtokába új adomány címén, örökre. Leukus fia: Mihály ellentmondását nem vették figyelembe, más ellentmondás pedig sem ekkor, sem az ország szokásjoga szerint kívárt napokon nem történt. – Peren-i Péter részére kiállított példány.

Hártyán, függőpecsét töredékével, alul ABC chirographummal. DL 70740. (fasc. VII. fr. 18.) – Átírta Zsigmond király 1410. március 29-én. DL 70781. Eltérő névalak: Suhtha.

263. 1405. február 1. (dom. a. purificationis Marie)

A jászói konvent Zsigmond király 1404. június 3-án kelt parancsára (*lásd a 258. sz.*) János frater-t, papot küldte ki Fyged-i Fábián királyi ember mellé. Barnabás napja utáni pénteken (jún. 13.) kiszálltak a Panyk-i birtokrészre, és az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében Peren-i Simon fia: Pétert és általa örökösait beiktatták annak birtokába új adomány címén, Ewr-i Chew fiainak: Jánosnak és Lászlónak ellentmondását nem vették figyelembe, más ellentmondás pedig sem ekkor, sem a szokás és az ország szokásjoga szerint kívárt napokon nem történt. – Peren-i Péter részére kiállított példány.

Hártyán, selyemzsinóron függő pecsét töredékével, alul ABC chirographummal. DL 70741. (fasc. VII. fr. 14.) – Átírta Zsigmond király 1410. március 29-én. DL 70778. Eltérő névalak: Panik.

264. 1405. március 6. (f. VI. a. Invocavit) Buda

Zsigmond király a leleszi konventhez. Peren-i Péter familiárisa: Horwath (dictus) György panaszt tett, hogy Waykoch-i Bense fia: Mihály, András, János és Tamás, továbbá Mihály fiai, valamint Takus-i Lőrinc birtokrészeit – amelyek birtokosait hűtlensége miatt háramlottak királyi kézre – a király Peren-i Péternek adományozta, őt pedig királyi és konventi emberrel beiktattatta ezek birtokába. Az egykor hűtlen (tunc nostri infideles) Waykoch-i nemesek és fiaik, lányaik, feleségeik, nővéreik az iktatásnak azonban ellentmondtak, ezért a konvent Györgynek az iktatásról szóló privilegiális kiadását megtagadta. Az oklevél kézhezvétele után a korábbi parancsra történt iktatásról a privilegiálist Györgynek adják ki, a nemesek és fiaik, lányaik, feleségeik és nővéreik ellentmondását ne vegyék figyelembe.

Átírta a leleszi konvent 1405. március 29-én. DL 70743.
Zsigmondkori oklt. II. 3694. sz.

265. 1405. március 6. (f. VI. a. Invocavit)^a

Zsigmond király a leleszi konventhez. Peren-i Gergely nevében előadták, hogy Bathian-i János fia: György Dobos nevű birtokát – ami birtokosa hűtlenségével háramlott királyi kézre – a király neki adományozta örökre, őt pedig királyi és konventi emberrel akarta beiktatni ennek birtokába. Az egykor hűtlen Bathyan-i György, fiai, lányai, felesége és nővérei azonban az iktatásnak ellentmondottak, a konvent pedig ezért Gergelynek az iktatásról szóló privilegiális kiadását megtagadta. Az oklevél kézhezvétele után a korábbi parancsra utasító oklevele értelmében, akkori keltezéssel (ad datam eandem) a privilegiálist Gergelynek haladéktalanul adják ki, Györgynek, fiainak, lányainak, feleségének és nővérének ellentmondását ne vegyék figyelembe.

^a A keltezési hely kimaradt.

Átírta a leleszi konvent 1405. március 12-én, amit Zsigmond király 1406. március 4-én írt át. DL 70754.

Zsigmondkori oklt. II. 3696. sz.

266. 1405. március 8. (in Invocavit) Buda

Zsigmond király, megfontolva Peryn-i Simon fia: Péternek (magn.), a királyi széke-lyek egykori ispánjának hűségét, amelyet a királynak és az országnak különböző időkben és helyeken tanúsított, amikor a király nagy és súlyos dolgokban országai határain kívül Csehországban tartózkodott és az ország főpapjai, bárói előkelői és nemesei (*ua., mint 249. sz. oklevél narratio-jának első része*). Akkor Peryn-i Péter – mint a hívek közül a leghűségesebb – lelke állhatatosságából és kimondhatatlan hűségéből a hűtlenek és a lázadók, különös-képpen Debre-i István ellenében – ki a hűtleneket magához gyűjtötte, és Patak városa (civitas) előtt néhai Duratium-i Károly fia: László zászlaját felemelte – sereget gyűjtött, számos lovas és gyalogos katonát teremtett elő, a haláltól való félelem nélkül a király dicsőségének öregbítésére Patak városa előtt megtámadta őket, a hűtlenek közül sokakat kardélre hányt, itt maga is súlyosan megsebesült kezén és fején, testét pedig lándzsa járta át, a csata pedig számos familiárisának veszélyével és halálával járt. Ezért Peryn-inék és általa örökösének adományozza királyi jóváhagyó akaratából, biztos tudtával, a főpapok és bárók tanácsából és beleegyezésével, új adomány címén, örökjogon az Ugocsa (Hugucha) megyei Nyalab királyi várat minden birtokával, falvával, vámjával, faluhelyével, jogával, joghatóságával és más tartozékával együtt, nevezetesen Zaz falut a Tiszán levő Zeleusrew nevű révén szedni szokott vámmal együtt, Ordo, Kyralhaza, Wereche, Tekehaza, Zazfalw és Bekehaza falvakat, továbbá Chornatu, Komlod, Kyrna, Zepzeg, Batarch oláh (Olachalis) falvakat, melyek mind Ugocsa megyében fekszenek minden tartozékaival együtt. – Az oklevelet bemutatása után privilegiális formában is kiállítja. – Arenga. – *Jobb felső sarkában és a pecsét alatt: commissio propria domini regis.*

Hártyán, első sorának szókezdő betűit hosszabbított betűkkel írták, nagyobbított kezdőbetűjét ónnal előrajzolták, de nem húzták ki, előlapján pecsét nyoma. DL 70742. (fasc. VII. fr. 25.) – Átírta Zsigmond király 1405. november 23-án. DL 70751. eltérő névalak: Zelewsrew. – Ezt átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

Zsigmondkori oklt. II. 3703. sz.

267. 1405. március 12. (f. V. p. Invocavit) Buda

Zsigmond király a leleszi konventhez. Az Ugocsa megyei Nyalab királyi várat tartozékaival együtt, nevezetesen Zaz-t a Tiszán levő Zeuleusrew nevű révén szedni szokott

vámmal, Ordo, Kyralhaza, Vereche, Tekehaza, Zazfalu, Bekehaza falvakat (villa), továbbá Chornatu, Komlod, Kyrua, Zephegh, Batarch nevű oláh (Volahalis) falvakat, amelyek mind Ugocsa megyében fekszenek, egy másik oklevelével Peren-i Simon fia: Péternek (magn.), a királyi székegyek egykori ispánjának és örököseinek adományozta új adomány címén, örökre. A vár és tartozékai azért háramlottak királyi kézre, mert Draagh és Balk vajdák és Máramarosi Oláh János (Johannes Volahus de Maromorosio) fiai a király parancsa ellenére a várról és a falvokról okleveleiket nem mutatták be. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, Draagh, Balk és Oláh (Wolahus) János fiainak és ezek anyjainak ellentmondását ne vegyék figyelembe, ha mások tennének ellentmondást, azokat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek*: Wyhel-i Márton fiai: György vagy János, Fanchyka-i Domonkos vagy ennek fia: Mózes, Fanchyka-i Miklós, Ordow-i Zoward fia: Miklós.

Átírta a leleszi konvent 1405. június 24-én. DL 70745. – Ezt átírta Zsigmond király 1405. november 23-án. DL 70751. Eltérő névalakok: Wereche, Zazfalu, Kyrna, Zepzeg. – Ezt átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 70068. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

Zsigmondkori oklt. II. 3709. sz.

268. 1405. március 12. (in Gregorii pape)

A leleszi konvent Zsigmond király 1404. május 19-én kelt parancsára (*lásd a 256. sz.*) egy tagját, Gergely frater-t, papot küldte ki Karol-i László fia: Jakab királyi ember mellé tanúbizonyosággul. 1404 Vitus napja utáni csütörtökön (jún. 19.) visszatérve azt jelentették, hogy Vitus napja utáni hétfőn (jún. 16.) be akarták iktatni [Peren-i] Gergelyt Naghdobos birtokba új adomány címén örökre az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében. Bathyan-i György ellentmondását nem vették figyelembe, de Petry-i Sandor fia: János és Pál fia: János Naghdobos felének iktatásától Peren-it eltiltották, amiért megidézték őket a királyi jelenlét elé Jakab-nap nyolcadára. Később azonban megkapták Zsigmond király 1405. március 6-án kelt parancslevelét (*lásd a 265. sz.*), amire [Peren-i] Gergelynek kiadták [Bathyan-i] János fia: György Dobos birtokának iktatásáról szóló privilegiálisát; az említett György, fiai, lányai, felesége és nővérei ellentmondását nem vették figyelembe.

Átírta Zsigmond király 1406. március 4. DL 70754.

269. 1405. március 29. (dom. p. annuntiationis Marie)

A leleszi konvent Zsigmond király 1404. március 12-én kelt parancsára (*lásd a 254. sz.*) Damján frater-t, konventi tagot küldte ki tanúbizonyosággul Budahaza-i András királyi ember mellé. 1404. György napján a konventbe visszatérve, azt jelentették, hogy György-nap előtti szerdán (ápr. 23.) kiszálltak Waykoch-ra, és az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében [Peryn-i] Lászlót, Gergelyt, [Lompnyscha-i Horwath (dicti)] Györgyöt és Mátyást új adomány címén be akarták iktatni annak birtokába. Waykoch-i Bense (dictus) Péter fiai: Mihály, János, András és Tamás, Thakus (dictus) Lőrinc és Mihály fiai ellentmondását nem vették figyelembe, azonban Bense (dictus) Péter özvegye személyesen előállván, maga és lánya: Anna, továbbá ennek lányai: Erzsébet és Katalin, valamint Waykoch-i Mihály lánya: Veronika nevében, ellentmondást tett, amiért megidézték őket a nádori jelenlét elé az elkövetkezendő pünkösöd (máj. 18.) nyolcadára. Zsigmond király 1405. március 6-án kelt parancsára (*lásd a 264. sz.*) a Waykoch birtok iktatásáról szóló oklevelet Peryn-i Lőrinc fiainak: Lászlónak és Gergelynek, Lompnyscha-i Fábián fiainak: Horwath (dicti) Györgynek és Mátyásnak privilegiális formában kiadják,

a Waykoch-i nemesek és fiaik, lányaik, feleségeik és nővéreik ellentmondását nem vették figyelembe.

Hártyán, díszített O kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70743. (fasc. VII. fr. 26.) Zsigmondkori oklt. II. 3757. sz.

270. [1405.]¹ április 20. (II. p. pasce) Buda

Zsigmond király levele Peren-i Péter (magn.) egykori székely ispánhoz. Az egyik részről Dragh fiai, a másíkról Balk fiai közti ügyben született határozatát és rendeletét (dispositionem et ordinationem), amelyet a főpapokkal és bárókkal együtt hozott meg, hajtja végre. A kezén levő királyi várakat és erősségeket Máramarosban (in partibus Moromorosyensis) és Nyalab várát élelemmel jól lássa el, romjaikat javítsa ki, és erősítse meg.

¹ Évszám nélkül, dátumát Komáromy András 1402-re tette, ezt Mályusz Elemér 1405-re helyesbítette.

Papíron, hátlapján címzés és zárópecsét nyoma. DL 71202. (fasc. VIII. fr. 13.)

Komáromy András: Nyalábvár és uradalma, Századok 28 (1894) 507. – Zsigmondkori oklt. II. 3813.

271. 1405. június 3. (f. IV. p. asscensionis D.) Buda

Zsigmond király előtt megjelent Peryn-i Péter (magn.) máramarosi ispán, és kérte, hogy a király a számára különböző helyeken és időkben tanúsított hűséges szolgálataiért adományozza neki Verbeche-i Imre Abaújbár megyei Lanch és Padarfeldew birtokait. Ezek Imre magtalan halálával az ország szokásjoga szerint háramlottak királyi kézre, és lettek eladományozhatóvá. A király ezeket Peren-inék a király és a szent korona számára az elmúlt zavaros időkben tanúsított szolgálataiért, a főpapok és a bárók tanácsából Péternek és örököseinek adja új adomány címén, haszonvételeivel és tartozékaival együtt. – Az oklevelet eredetiben történő későbbi bemutatásakor privilegiális formában is kiállíttatja.

Átírta Zsigmond király 1410. március 29-én. DL 70783. – Eredetije: DL 71555.

Csáky I. 230. – Zsigmondkori oklt. II. 3934. sz. (az eredeti alapján)

272. 1405. június 4. (8. die ascensionis D.) Buda

Zsigmond király előtt megjelent Peryn-i Péter (magn.) máramarosi ispán, és előadta, hogy hűségéért és hűséges engedelmségéért, melyeket neki és a szent koronának különböző időkben és helyeken teljesített (*ua., mint a 249. sz. oklevél narratio-jának első része*), melynek során Belse-i Péter fiának: Lászlónak fia: Kis (Parvus) Miklós és Olchwar-i Dénes felesége: Erzsébet a király ellenségeivel együtt felkeltek [Duratium-i Károly fia:] László zászlaja alatt – *uti rei de ipsius testatur veritas premissa perpetrare per quantum potuerunt augmentare veriti non fuerint* –, Peren-i vizont a király zászlaja alatt szembeszállt az ellenséggel, ezért Péter kérte, hogy a mondott Kis Miklós és Erzsébet Abaújbár megyei Felnemty, más néven Kemnech birtokon levő birtokrészeit és jogait a régi igaz határok között az ő számára adományozza. A birtokrészeket és jogokat a főpapok és bárók tanácsából Peryn-i Péternek és örököseinek adja új adomány címén örökjoggal és visszavonhatatlanul tartozékaikkal és haszonvételeikkel. – Az oklevelet bemutatása után privilegiális formában kiállítja, kikötve feltételül, hogy Peryn-i Péter vagy utódai az ezeken a birtokokon levő telkekről és az ott élő jobbágyokról Isten iránti hitükre, a király és a szent korona iránti hűségükre [megesküdve] tartoznak őt tájékoztatni. – *Jobb felső sarkában és a pecsét alatt papírfelzet*

által jórészt fedetten: relatio domini Clementis vicecancellarii maioris cancellarie. – Hátlapján: Registrata.

Hártyán, előlapján papírfelzetes pecséttel. DL 70744. (fasc. VII. fr. 23.) – Átírta Zsigmond király 1410. március 29-én. DL 70780. Eltérő névalak: Felnemety.
Zsigmondkori oklt. II. 3936. sz.

273. 1405. június 4. (8. die ascensionis D.) Buda

Zsigmond király a jászói konventhez. Kezpenemphy-i Péter fiainak: Sandrinus-nak, Lászlónak és Miklósnak az Abaújvár megyei Kezpenemphy és Kysnemphy, más néven Mygles falvakon levő birtokrészeit és jogait – amelyek birtokosaik hűtlenségével háramlottak királyi kézre – egy másik oklevelével Peren-i Péter (magn.) máramarosi ispánnak és örököseinek adományozta hűséges szolgálataiért, új adomány címén. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek:* Fyged-i Fábián, Saruar-i András, Hem-i Mátyás, Fyzy-i Domonkos.

Átírta a jászói konvent 1405. augusztus 22-én. DL 70746. – DL 71556. (Csáky cs. lt.) Eltérő névalakok: Kisenemphy, Fyged-i, Hem-i, Fyzy-i.

Csáky I. 232. – Zsigmondkori oklt. 3989. sz.

274. 1405. június 4. (8. die ascensionis D.) Buda

Zsigmond király a jászói konventhez. Egy másik oklevelével Be[lse]-i Péter fia: László fia: Kis (Parvus) Miklósnak és Olchwar-i Dénes feleségének: Erzsébetnek az Újvár megyei Felnemethy, más néven Kemnech birtokon fekvő részeit – amelyek hűtlenségükkel háramlottak királyi kézre – Peren-i Péter (magn.) máramarosi ispánnak és örököseinek adományozta új adomány címén, úgy, hogy a hűtlenek ellentmondását ne vegyék figyelembe. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges más ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek:* Fyged-i Fábián, Sarwar-i András, Hem-i Mátyás, Fyzy-i Domonkos.

Átírta a jászói konvent 1405. augusztus 22-én, amit Zsigmond király 1410. március 29-én írt át. DL 70780. – Átírta a jászói konvent 1405. június 4-én. DL 75396. (Pátay cs. lt.). Eltérő névalakok: Felnemphy, Keghnech, Saruar-i.

Zsigmondkori oklt. II. 3936. sz.

275. 1405. június 24. (in nat. Iohannis bapt.)

A leleszi konvent Zsigmond király 1405. március 12-én kelt parancsára (*lásd a 267. sz.*) Pál frater-t, papot, egyháza custos-át küldte ki Wyhel-i Márton fia: György királyi ember mellé tanúbizonysággul. Ők Ambrus-nap utáni kedden (ápr. 7.) és az azt követő alkalmas napokon kiszálltak Nyalab várra és a hozzá tartozó falvakba és vámokra, nevezetesen Terebes birtokra és két oláh (Wolahalis) birtokra, amelyeket egyformán Geerche-nek hívnak, és amelyeket Peren-i Péter Nyalab várához tartozónak nevezett. Draagh özvegyének szolgálja (famulus): Olah (dictus) László, úrnője nevében, úgy allegált, hogy Terebes és Geerche nem tartoztak és nem is tartoznak Nyalab várához, hanem az asszonyt ezek más királyi adományból és más királyi adománylevelével által illetik, ezért az iktatásnak ellentmondott. Peren-it az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében a vár és tartozékai, valamint Terebes és Geerche birtokokba beiktatta új adomány címén. A törvényes napokon

belül nem volt ellentmondás, mivel a fent említett záradék értelmében Draagh, Balk és Olah János fiainak és ezek anyjainak ellentmondását nem vették figyelembe.

Hártya, kiemelt O kezdőbetűvel, függőpecsét selyemzsinórával, alul ABC chirographummal. DL 70745. (fasc. VII. fr. 27.) – Ezt átírta Zsigmond király 1405. november 23-án. DL 70751. – Ezt átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. – Ezt átírta 1506. II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

Zsigmonkori oklt. II. 4006. sz.

276. 1405. augusztus 22. (oct. ass. Virginis)

A jászói konvent Zsigmond király 1405. június 4-én kelt parancsára (*lásd a 273. sz.*) János frater papot küldte ki Fyged-i Fábián királyi ember mellé tanúbizonysággul. Ők Barnabás napja utáni kedden (jún. 16.) kiszálltak az említett birtokrészekre, és az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében Peren-i Pétert és örököseit beiktatták azok birtokába új adomány címén, örökre. [Kezpenemphy-i] Péter fiainak: Sandrinusnak, Lászlónak és Miklósnak ellentmondását nem vették figyelembe, más ellentmondás pedig a szokás és az ország szokásjoga szerint kívárt napokon nem történt. – Peren-i Péter és örökösei számára kiállított példány.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával, díszített nagy C kezdőbetűvel, alul ABC chirographummal. DL 70746. (fasc. X. fr. 5.) – Ugyanannak a kéznek az írásával 1405. augusztus 1-jei dátummal, függőpecséttel, alul ABC chirographummal. DL 71556. (Csáky cs. lt.). Eltérő névalak: Fyged-i.

Csáky I. 232. – Zsigmondkori oklt. II. 4074. sz.

277. 1405. augusztus 22. (oct. ass. Virginis)

A jászói konvent Zsigmond király 1405. június 4-én kelt parancsára (*lásd a 274. sz.*) János frater-t, papot küldte ki Fyged-i Fábián királyi ember mellé. Ő Barnabás-nap előtti kedden (jún. 16.) kiszállt az említett birtokrészekre, és az összehívott határosok és szomszédosok jelenlétében Peren-i Pétert és örököseit beiktatta azok birtokába új adomány címén, örökre. [Belse-i] László fia: Miklós és [Olchwar-i] Dénes felesége: Erzsébet ellentmondását nem vette figyelembe, más ellentmondás pedig a szokás és az ország szokásjoga szerint kívárt napokon nem történt. – Peren-i Péter és örökösei számára kiállított példány.

Átírta Zsigmond király 1410. március 29-én. DL 70780. – Chirographált hártán DL 75396. (Patay cs.lt.). Eltérő névalakok: Felnemphy, Keghnech.

278. 1405. november 23. (IX. Kal. Decembris)

Zsigmond király a főpapok, a bárók és az előkelők (potiorum procerum) tanácsából és érett megfontolásából úgy döntött – amit az országban nyilvános kihirdetésre mindenütt elrendelt –, hogy Lajos király titkos pecsétje, Erzsébet és Mária királynék pecsétje, valamint saját nagyobb és kisebb pecsétjei alatt kiadott mindenféle, de különösen birtokügyekben, egyháziak és világiak részére kelt okleveleit a kétségek elhárítására és a bonyodalmak (scandalum) elkerülése végett – amelyek a királynék és maga Zsigmond király nagyobb kettős pecsétjének elvesztéséből keletkeznének – az elmúlt György-naptól a következő György-napig érvénytelenítés terhe alatt (sub pena revocationis, annullationis et cassationis huiusmodi litterarum) be kell mutatni, és meg kell vizsgáltatni, és ha szükséges, az újonnan készült nagyobbik pecséttel meg kell pecsételni. Ezért Peren-i Simon fia: Péter (magn.) a királyi székelyek egykori ispánja, maga és nővére (sor.): Veronika – Zomzedwar-i Toth Miklós (mag.) felesége – nevében, bemutatta a király 1397. július 13-án

kelt privilégiumát, amelyet a korábbi nagyobb, kettős függőpecséttel erősítettek meg (*lásd a 186. sz.*), kérve annak átírását és megerősítését. Miután megállapították, hogy az oklevél minden gyanútól mentes, megfontolták azokat a folyamatos ténykedéseket és kiadások terheit, melyeket az uralkodó számára Peren-i magára vállalt, nemkülönben más igen kegyes szolgáltatokat, melyeket a királynak teljesített és teljesít most is, amelyeknek elvégzésében a király a jövőben is bízik. Különösen pedig azt vették tekintetbe, hogy amikor az ország számos vakmerő főpapja, bárója, előkelője és lakosa rossz eszére hallgatva és fegyvert ragadva nekikezdték a királyt a trónról elmozdítani, Peren-i Péter megmaradván hűségén, tartva magát az igaz úthoz, a gazok tanácsát nem vette figyelembe, szembehelyezkedett velük, magát inkább a királyi dicsőség növelésére akarta adni. Ennek során magát borzasztó vereségnek tette ki, saját személyét és költséges kiadásait veszélybe sodorva a királyt szolgálta; a hűtlenek gőgjét eltiporták Peren-i segítségével, ami más hívek hősies tettehez csatlakozott, és az ország trónján a király az áhított békében megmaradt, királyi kegyelemből, a magasságos ég tanácsára – mely mindent kedvezően irányít és rendez el – a zavargó károkozóknek megbocsátottak, és a lázadók nagyobbik része kegyelmet nyert. Mikor a király nekilátott, hogy a körülalakó ellenséges népek által a király kormányzatától elszakított határvidékeket (*confinia*) visszaszerezze, számos bárót és előkelőt Bosznia részeire küldött, a fő ellenség, Heruoya ellen, ki e részeket ellenségesen tartotta elfoglalva, köztük a hűséges Péter a diadalra készen, mint zsákmányát megragadni készülő oroszlán, a hátát mutató ellenségre támadt, és Bosznia nagy részét hatalmasul, tűzzel-vassal pusztította, melynek során számos lázadó borzasztó halállal pusztult el, sok erősséget és gyepűt (*fortalitiis et indaginibus*) lerombolván, Boszniát fegyverrel lerohanták. Mindezekért az oklevelet Peren-i Péternek és általa Veronikának átírja. Arenga. – Datum per manus ... Eberhardi episcopi Zagrabiensis aule nostre sumpni cancellarii. – *Méltóságsor*: Valentino tituli sancte Sabine sacrocanste Romane ecclesie presbitero cardinali et ecclesie Quinqueecclesiensis gubernatore, Iohanne Strigoniensi, Colocensi et Iadrensi sedibus vacantibus, Andrea Spalatensi et altero Andrea Ragusiensi archiepiscopis, Luca Waradiensi, Stephano Transsiluanensi, eodem Eberhardo Zagrabiensi, Agriensi sede vacante, Iohanne Iauriensi, Waciensi sede vacante, fratribus Dousa Chanadiensi, Hinkone Nitriensi electis et Thoma Senniensi episcopis, Syrmiensi, Traguriensi, Scardonensi, Sibinicensi, Nonensi, Tininiensi, Macharensi, Pharensi et Corbauieiensi sedibus vacantibus, necnon magnificis viris Nicolao de Gara palatino, Iohanne et Iacobo wayuodis nostris Transsiluanensis, comite Frank filio condam Konye bani iudice curie nostre, Paulo Bisseno et altero Paulo de Pech regnorum nostrorum Dalmatie, Croatie et Sclauonie, Iohanne de Marouth Machowiensi banis, honore banatus Zeureniensi vacante, Nicolao Treutul tauarnicorum et comite de Posega, magistratus ianitorum nostrorum honore vacante, Martino Ders dapiferorum, Laurentio de Tar pincernarum, Petro Cheh agazonum nostrorum magistris et Silstrang comite Posoniensi. – *A szöveg alatt jobbra fent és lent*: commissio propria domini regis.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórjával, díszes kezdőbetűvel, benne egy királyfejjel és a Sárkány-rend címerével, a király nevének minden betűje kiemelt maiuscula. DL 70747. (fasc. VII. fr. 20.)

279. 1405. november 23. (IX. Kal. Decembris)

Zsigmond király a főpapok, bárók és az előkelők tanácsából (*ua., mint a 278. sz. oklevél narratio-jának első része*). Peren-i Péter (magn.) a királyi székelemek egykori ispánja, maga és fiai: Simon és János nevében, bemutatta a király 1402. január 20-án kelt pápens formájú, korábbi kisebb pecsétjével megpecsételt oklevelét (*lásd a 234. sz.*) és a jászói konvent 1404. júni-

us 15-én kelt privilegialisát (lásd a 259. sz.), kérve ezek átírását és megerősítését. Megfontolván azokat a folyamatos ténykedéseket (ua., mint a 278. sz. oklevél narratio-jában), királyi hatalmából és ennek teljességéből, biztos tudtával, a főpapok és a bárók érett tanácsából [Peren-i] Péternek, fiainak: Simonnak és Jánosnak és örököseiknek a minden gyanútól mentes okleveleket átírja. – Datum per manus ua., mint 278. sz. – Méltóságsor: ua., mint a 278. sz. oklevélben, továbbá: Iohanne Boznensi, Wesprimiensi sede vacante. – Jobbra a szöveg fölött és alatt: commissio propria domini regis, a plicán: lecta et correcta.

Hártyán, függőpecsét töredékével, kezdőbetűjének helyét üresen hagyták. DL 70748. (fasc. VII. fr. 22.)

Fejér X/4. 393. – Zsigmondkori oklt. II. 4272. sz.

280. 1405. november 23. (IX. Kal. Decembris)

Zsigmond király a főpapok, bárók és az előkelők tanácsából (ua., mint 278. sz. oklevél narratio-jának első része). Peryn-i Simon fia: Péter (magn.) a királyi székegyek volt ispánja bemutatva a király 1400. február 3-án nagyobb, kettős pecsétje alatt kelt privilegiumát (lásd a 218. sz.), kérve ennek átírását és megerősítését. Megfontolván azokat a folyamatos ténykedéseket stb. (ua., mint 278. sz. oklevél narratio-jában) királyi méltóságából és hatalmából, valamint ezek teljességéből, biztos tudtával, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egybehangzó döntéséből [Peryn-i] Péternek és örököseinek az adományt és az iktatást megerősíti és a minden gyanútól mentes oklevelet átírja. – Arenga. – Datum per manus ua. mint 278. sz. – Méltóságsor: ua. mint 278. sz. – Jobbra a szöveg alatt és fölött: propria commissio domini regis.

Hártyán, töredékes függőpecséttel, kezdőbetűjének helye üresen maradt. DL 70749. (fasc. VII. fr. 19.)

281. 1405. november 23. (IX. Kal. Decembris)

Zsigmond király a főpapok, bárók stb. (ua., mint a 278. sz. oklevél narratio-jának első része). Peren-i Simon fia: Péter (magn.) a királyi székegyek volt ispánja bemutatva a király 1399. november 5-én, a korábbi kisebb, titkos pecsét alatt kelt pátensét (lásd a 215. sz.), kérve ennek átírását és megerősítését. A király Peryn-i Péternek a király és a szent korona iránt végzett szolgálataiért, teljes királyi méltóságából és hatalmából, valamint ezek teljességéből, biztos tudtával, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egybehangzó döntéséből neki és örököseinek az oklevélben foglaltakat megerősíti, a minden gyanútól mentes oklevelet átírja. – Datum per manus ua., mint 278. sz. – Méltóságsor: ua., mint 278. sz. – Arenga. – Jobbra a szöveg fölött és alatt: commissio propria domini regis.

Hártyán, díszes kezdőbetűvel és kiemelt betűkkel, függőpecsét zsinórával. DL 70750. (fasc. VII. fr. 23.)

282. 1405. november 23. (IX. Kal. Decembris)

Zsigmond király előtt Peryn-i Péter (magn.) a királyi székegyek egykori ispánja bemutatva a király 1405. március 8-án új titkos pecsétje alatt kelt pátensét (lásd a 266. sz.) és a leszi konvent 1405. június 24-én kelt privilegialisát (lásd a 275. sz.), és kérte ezeknek az új, autentikus pecséttel való megerősítését. Megfontolván azokat a folyamatos ténykedéseket, amelyeket különösen akkor tett, mikor a király nekilátott, hogy a körülakó ellenséges népek által (ua., mint 278. sz. oklevél narratio-jának második része), királyi hatalmából és ennek

teljességéből, biztos tudtával, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egybehangzó döntéséből neki és örököseinek az oklevélben foglaltakat megerősíti, a minden gyanútól mentes oklevelet átírja. – Datum per manus *ua.*, *mint* 278. sz. – Méltóságsor: *ua.*, *mint* 278. sz. – Arenga. – *Jobbra a szöveg fölött és alatt: propria commissio domini regis.*

Hártyán, függőpecsét zsinórjával. DL 70751. (fasc. VII. fr. 21.) – Átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 3. – Ezt átírta II. Ulászló király 1506. november 14-én. DL 71101.

283. 1405. november 24. (VIII. Kal. Decembris)

Zsigmond király előtt Walko-i György fia: Dénes és Endes-i Gergely fia: Jakab, saját és testvéreik (fr. ut.): Péter és Bálint nevében, bemutatták a király 1403. március 23-án új, titkos pecsétje alatt kelt pátensét (*lásd a* 247. sz.) és a szepesi káptalan 1403. december 2-án kelt privilegialisát (*lásd a* 252. sz.). A király kérésükre az okleveleket átírta, az abban foglaltakat pedig Dénes és Jakab szolgálataiért, nekik és általuk Péternek, Bálintnak és örököseiknek királyi hatalmából, annak teljességéből, biztos tudtával, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egybehangzó döntéséből megerősíti. – Datum per manus *ua.*, *mint* 278. sz. – Méltóságsor: *ua.*, *mint* 278. sz. – *Jobbra a szöveg fölött: commissio propria domini regis.*

Hártyán, függőpecsét töredékével, nagyobbított kezdőbetűvel. DL 70752. (fasc. VII. fr. 17.)

284. 1406. január 10. (dom. p. epiph.)

A jászói konvent előtt megjelent János (hon. discr.), a Nagyda-i Szent Márton parochiális egyház rector-a, János egri főesperes (sumpmus archidiaconus) által Wyuar kerületbe (districtus) állított esperes, továbbá Gergerydafalua-i János fia: András, Horuathy-i János fia: László (nobiles), valamint Gergerydafalua-i Pál és Domonkos (providi), Gergerydafalua-i Ilona, Skolasztika és Dorottya asszonyok (provide et honeste matrone), és az esperes élıszóban bevallást tett a konvent és a többiek előtt. A most elmúlt Tamás apostol napja (dec. 21.) körül Gergerydafalua-i Bertalan fia: Benedek (nob.) felesége: Margit betegségán előtte, mint lekipásztora és gyóntatója előtt, és a fent említettek, valamint mások jelenlétében végrendelkezett. Részben férje jóindulatáért, részben pedig azért, mert férje is reá hagyta betegségán dolgait, minden ingó és ingatlan jószágát – a közösen szerzeteket, a ládafiát (res scriniales) és más dolgokat, melyeket atyja házából hozott el – Benedekre hagyta. A hitbérét és jegyajándékát férjének és örököseinek elengedte, amiről nyugtatta is őket oly feltétellel, hogy Benedek, amíg csak él, az ő lelki üdvösségét tőle telhetően alamizsnákkal és más üdvös dolgokkal tartozik segíteni. János alesperes bevallását a néhai Margit asszony végrendeletéről a többiek is megerősítették. – Benedek számára kiállított példány.

Átírta az egri káptalan 1406. január 20-án. DL 70753.

Zsigmondkori oklt. II. 4376. sz.

285. 1406. január 20. (in Fabiani et Sebastiani)

Az egri káptalan előtt személyesen megjelenő Gergeryda-i Bertalan fia: Benedek bemutatta a jászói konvent 1406. január 10-én kelt pátensét (*lásd a* 284. sz.), amelyet a káptalan átírt. – A kisebb pecséttel megerősítve.

Hártyán, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70753. (fasc. VIII. fr. 4.)

286. 1406. január 26. (VII. Kal. Februarii)

Zsigmond király átírja és megerősíti 1390. június 29-én kelt, a bizonyos okokból összetört, korábbi, nagyobb, kettős pecséttel megerősített privilegiálisát (*lásd a 160. sz.*).

Tartalmilag átírta Garai Miklós nádor 1421. július 4-én. DL 70822. – DL 32706.

287. 1406. március 4. (IV. Nonas Martii)

Zsigmond király előtt Peren-i Imre fia: Gergely bemutatta a király 1403. november 5-én kelt, új, titkos pecsétes pátensét (*lásd a 249. sz.*) és a leleszi konvent 1405. március 12-én kelt privilegiálisát (*lásd a 268. sz.*). A király Gergely kérésére a minden gyanútól mentes okleveleket átírta, az abban foglaltakat hűséges szolgálataiért, királyi tekintélyével és hatalmából, annak teljességéből, biztos tudtával, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egybehangzó döntéséből, új, kettős pecsétjével megerősítette. – Datum per manus *ua.*, *mint 278. sz.* – *Méltóságsor:* Valentino tituli sancte Sabine sacrosancte Romane ecclesie presbitero cardinali et ecclesie Quinqueecclesiensis gubernatore, Iohanne Strigoniensi, Collocensi et Iadrensi sedibus vacantibus, Andrea Spalatensi et altero Andrea Ragusiensi archiepiscopis, Waradiensi sede vacante, Stephano Transiluanensi, eodem Eberhardo Zagradiensi, Agriensi sede vacante, Iohanne Boznensi, Wesprimiensi sede vacante, Iohanne Iauriensi, Waciensi sede vacante, fratribus Dosa Chanadiensi, Hyncone Nitriensi electis et Thoma Senniensi episcopis, Sirmiensi, Traguriensi, Scardonensi, Tininiensi, Nonensi, Sibinicensi, Macharensi, Pharensi et Corbauiensis sedibus vacantibus, necnon magnificis viris Nicolao de Gara palatino, Iohanne et Iacobo wayuodis nostris Transsiluanensis, comite Frank filio condam Konye bani iudice curie nostre, Paulo Bisseno et altero Paulo de Pech regnorum nostrorum Dalmatie, Croatie ac totius Sclauonie, Iohanne de Maroth Machouiensi banis, honore banatus Zeureniensi vacante, Nicolao Treutel tauarnicorum et comite de Posega, Symone filio condam Konie bani predicti ianitorum, Martino Ders dapiferorum, Iohanne filio Gregorii de Alsan pincernarum, Petro Cheh agazonum nostrorum magistris et Sylstrang comite Posoniensi.

Hártyán, kezdetbétűje helyét üresen hagyták, függőpecsét töredékével. DL 70754.

288. 1406. március 11. (f. V. a. Oculi) Vacye

Zsigmond király a jászói konventhez. Peryn-i Péter (magn.) a királyi székek voltak ispánja előadta, hogy a Zemplén megyei Mezewbenye és Kyzdoba és az Újvár megyei Lanch birtokait illető bizonyos oklevelek a konvent sekrestyéjében vagy conservatorium-ában a szokott módon vannak letéve. A konvent ezeket keresse elő, és ha Peryn-i Pétert jogosan illetnék, átíratban adják ki neki.

Átírta a jászói konvent 1406. július 31-én. DL 70763.

289. 1406. március 25. (VIII. Kal. Aprilis)

Zsigmond király tudtul adja, hogy a főpapok, bárók és az előkelők (*a továbbiakban ua.*, *mint 278. sz. oklevél narratio-jának első része*). Olchwar-i János fia: András (mag.) maga és testvére (fr. concarnalis): Dénes nevében bemutatta a király 1400. december 24-én, törvényes okokból összetört, nagyobbik pecsétje alatt kelt pátensét (*lásd a 222. sz.*), kérve annak átírását és megerősítését. A király Andrásnak és Dénesnek a király és a korona iránt végzett szolgálataiért királyi tekintélyével, hatalma teljességéből a főpapok és a bárók tanácsából és egy-

behangzó döntéséből nekik és örökösüknek a minden gyanútól mentes oklevélben foglaltakat megerősíti, az oklevelet átírja. – Datum per manus *ua.*, *mint* 278. sz. – *Méltóságsor:* *ua.*, *mint* 287. sz. – Arenga. – *A plicáján bal oldalt:* lecta et correcta; pro XXVIc denariis.

Hártyán, díszes kezdőbetűvel, függőpecsét zsinórával. DL 70756. (fasc. VIII. fr. 11.)

290. 1406. március 28. (in Iudica)

A jászói konvent előtt megjelent Zen-i László fia: István, Ilswafew-i Thekes fiának: Jánosnak fia: Nagy (Magnus) Fülöp, Zalona-i Loránd fiának: Istvánnak fiai: János és László, a maguk és a következő Ilswafew-i nemesek nevében: a mondott Thekes fia: Dénes, e Dénes fiai: Miklós és Simon, István fia: János, e János fiai: Miklós, György és István, Thekes fiának: Jánosnak fiai: Benedek és Jakab, valamint Zalona-i Loránd fiának: a mondott Istvánnak fia: Pál, az említett Zen-i László fiai: Jakab (hon. discr.) Torna-i plébános és Thekes, a mondott Zen-i István fia: Imre nevében, ügyvédvalló levél nélkül, de szavatossággal, és bevallást tettek. Sógornőjük: Torna-i László özvegye: Ilona, fia: János – osztályos atyafiuk – halála után minden birtokot, birtokrészt, különösen pedig Tornauara várat haszonvételeivel és tartozékaival, továbbá az említett nemesek okleveleit visszaadta, ezért ők viszontszolgáltatásképpen a Torna birtokon levő valamennyi birtokrészét a saját kúriával és a Torna birtokon levő malmokkal és más haszonvételekkel együtt, továbbá Vyfalu birtokot az ehhez tartozó alsó malommal együtt, valamint Oduarnuk birtokot haszonvételeivel és tartozékaival együtt Ilona asszonynak élete végéig visszavonhatatlanul odaadják. A bevallást tevők vállalták, hogy Ilonát a jószágok békés birtokában saját költségükön és munkájukkal megvédik, ha pedig ezt teljesíteni nem tudnák, akkor mindenféle per nélkül az özvegyet minden birtokukba tartoznak bebocsátani, úgy, hogy egyikük ellentmondása se legyen érvényes. Ilona halála után a birtokok a nemesekre, fiaikra és atyafiaikra visszaszállnak. A nemesek azt is vállalták, hogy amíg az özvegy él, ők Torna-n nem fognak lakni.

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét darabkái. DL 70755. (fasc. VIII. fr. 8.)
Zsigmondkori oklt. II. 4576. sz.

291. 1406. április 1. (f. V. p. annuntiationis Marie)

A váradi káptalan előtt Maromorusio-i Balk fiai: Dömötör és Sandrinus eltiltották Zsigmond királyt Nyalab váruk eladományozásától, Peren-i Pétert (magn.) pedig a maga számára történő bevezetéstől.

Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 10. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.
Zsigmondkori oklt. II. 4599. sz.

292. 1406. május 13. (f. V. p. Iohannis a. portam Latinam)

Az egri káptalan előtt személyesen megjelenő Saka-i Máté fia: Péter bemutatta a káptalan kisebb pecsétje alatt, 1329. október 24-én kelt pátensét, ami az a záradékot (clausuram) tartalmazta, hogy az oklevelet bármikor is mutatják be, a káptalan azt tartozik privilegiumában megerősíteni (*lásd a 46. sz.*). Habár a rossz tárolás következtében az oklevél pecsétje eltörött, azonban a káptalan azt a magáénak ismeri el, és privilegiális formában átírja. – A nagyobb autentikus pecséttel megerősítve.

Átírta Rozgonyi Simon országbíró 1413. február 19-én DL 70801. – Átírta az egri káptalan 1489. június 20-án. DL 1581.

293. 1406. május 27. (f. V. a. pentecostes) Buda

Zsigmond király tudtul adja, hogy mivel Bylke-i Balycha fiai: Sandor és Péter, Miklós fia: Illés, István fia: Péter, Dolhay-i János fiai: Szaniszló, János, György és Bogdan, Iloswa-i Makzem fiai: János és Naan, Daidhaza-i Gáspár a most elmúlt zavaros időkben a király szolgálatában, a király nevének felmagasztalásáért és tiszteletének fokozásáért számos akkor hűtlen országlakos ellenében sok hatalmaskodást, kártételt, gyilkosságot, rablást, fosztogatást, gyűjtogatást (*facta potentiaria, nocumenta varia, hominum interemptions, spoliaciones, derobationes, combustiones, mutilationes ac alia nonnulla malorum genera*) vittek véghez, nem akarván, hogy ezekért bárki perbe vonja őket és örököseiket, familiárisaikat, vagy kárt okozzanak nekik, ezért őket, örököseiket és familiárisaikat az egykoron hűtlen országlakosok ellenében elkövetett mindenféle dolgok alól felmenti, és nyugtatja. Az ország összes egyházi és világi bírójának (*iudicibus et iustitiariis*) most és a jövőben megparancsolja, hogy az említetteket, örököseiket és familiárisaikat senki panaszára sem perben, sem azon kívül személyükben vagy birtokaikban ne háborgassák. – Az oklevelet felmutatójának adják vissza. – *A szöveg fölött jobbra: relatio* Johannis prepositi Quinqueecclesiensis. – *Az oklevél alsó szélén: dd denar.*

Hártyán, előlapján papírfelzetes pecséttel. DL 70757. (fasc. VIII. fr. 15.)

Zsigmondkori oklt. II. 4754. sz.

294. 1406. május 27. (f. V. a. penthecostes) Buda

Zeichen-i Frank országbíró előtt megjelent Zeen-i Tekus fia: István fia: István fia: László fia: István, és maga, valamint unokatestvérei (fr. patr.): Zalona-i Lóránd fia: István fiai: János, László és Pál, továbbá Orswafew-i Tekus fiai: Dénes, Fülöp és János nevében, tiltakozó hangon elpanaszolta, hogy osztályos és rokon atyafiuk (fr. *condivisionalis et generationalis*): Torna-i Tekus fia: László fia: János fia: László fia: János mindkét nembéli örökösök nélkül halála után a Torna megyei Tornavara nevű vár a hozzá tartozó birtokokkal és birtokjogokkal együtt, az ország törvénye és szokásjoga szerint, örökség jogcímén rájuk kellett volna, hogy szálljon. A király azonban a várat hatalmasul és jogtalanul a maga számára elfoglaltatta, őt magát és atyafiaiát a várat illető oklevelekkel együtt Buda városába idéztette önmaga, a főpapok és a bárók elé, hogy megvizsgálják és eldöntsék, hogy Tornavara vár és tartozékai János halálával Istvánra és atyafiaira, avagy a királyra szállják-e az ország joga és szokásai szerint. Amikor ők az oklevelekkel, különösen László, András és Lajos királyok és számos hiteleshely okleveleivel, a király, a főpapok és bárók elé járultak, a király, a főpapok és bárók előtt okleveleiket jogellenesen, kárakra, jogtalanul, hatalmasul és törvénytelenül (*contra iuris formam in sueque salutis detrimentum indebite et potentialiter ac lege sine omni*) tőlük elvette, a várat, birtokait, birtokjogait és tartozékait hatalmasul elfoglalva tartja a főpapok és a bárók szeme láttára és tudtával.

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70758. (fasc. VIII. fr. 7.) – Másik példánya hártán, hátlapján pecsét nyoma. DL 9209. Eltérő névalakok: Tarna-i, Tarnawara.

Zsigmondkori oklt. II. 4757. sz.

295. 1406. június 4. (f. VI. a. Trinitatis) in villa Chengur

Gara-i Miklós nádor előtt megjelent az egyik részről Dragh vajda özvegye, magáért személyesen és fiaiért: Sandrinusért és Györgyért, ügyvédvalló levél nélkül szavatosságot vállalva, a másíkról Peren-i Péter (mag.) egykori székely ispán személyesen, és az özvegy bevallást tett. Zathmar városában (*civitas*) helyezte el a biztonság és a megőrzés végett bi-

zonyos ládáit, amelyekben ő és fiai holmijai voltak. Peren-i Péter a ládákat azon a címen, hogy azok Illés nevű famulusuk holmijai – akit a Peren-i által királyi különös parancsból Szatmár és Ugocsa megye nemeseinek Chenger falu mellett áldozócsütörtök utáni hétfőn (máj. 24.) tartott közgyűlésen (congregatio generalis) a közgyűlés esküdt ülnökei (per iuratos assessores eiusdem congregationis) nyilvánvaló gonosztevőként más levelesítettek közt jegyzékbe foglaltak (pro publico malefactore in numerum aliorum proscriptorum registraliter deputatus fuisse) – Chenger faluba vitette. Peren-i azonban becsületes férfiak útján értesülve arról, hogy azok az ő és fiai holmijai, mindenféle kár nélkül, hiánytalanul visszaadta, amiről Peren-i nyugtatja.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70759. (fasc. VIII. fr. 9.)
Zsigmondkori oklt. II. 4786. sz.

296. 1406. június 5. (in vig. Trinitatis)

A váci káptalan előtt megjelent Zen-i István (mag.) famulusa: Wal-i Péter fia: János, ura és Zen-i László fiai: Tekes és Jakab, Zalona-i István fiai: János, László és Pál, Elsvafew-i Tekes fia: János fiai: Fülöp, István és Jakab, Elsvafev-i Tekes fia: Dénes és e Dénes fia: Miklós nevében, és tiltakozást tett. Zsigmond király hatalmasul elvette tőlük többek között László és András király privilegialisait, amelyek Zaard várának Jenew várért és a Zaard vár körüli Torna birtoknak cseréjéről szóltak, valamint Lajos királynak erről szóló megerősítő privilegialisát. Ezért Zsigmond királyt eltiltja a Torna vár és birtok, valamint az oklevelek elvételeitől, a vár és a birtok vagy birtokok nyíltan vagy titkon történő eladományozásától, eladásától, záloglásától, bárki mást pedig elfogadásától, elfoglalásától és hasznai szedésétől, egyszersmind ezeknek eltiltóan ellentmondott.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70760. (fasc. VIII. fr. 3.)
Zsigmondkori oklt. II. 4789. sz.

297. 1406. június 14. (f. II. p. corporis Christi)

A győri káptalan előtt Zalona-i István fia: János, Elsewuasew-i (!) János fia: Fülöp és István fia: János, maguk, továbbá Zyni-i László fia: István, ennek testvére: Imre,¹ Zalona-i István fia: László és ennek testvére: Pál, Elsewuasew-i (!) János fia: Jakab, Dénes, e Dénes fiai: Miklós és Simon, János fia: Benedek, és János fia: István nevében, tiltakozást tettek. Zsigmond király fortélyos jogcímeken (quibusdam exquisitis coloribus) az ő Torna várakat és tartozékait illető okleveleiket és a királyi felség által e vár adományozásáról kiállított okleveleket magához vinni parancsolta. Az okleveleket a király magánál tartotta, többszöri kérésükre is megtagadta, és megtagadja visszaadásukat, Torna várát pedig tartozékaival együtt elfoglaltatta és most is elfoglalva tartja nagy kárukra. A királyt jogaik és okleveleik visszatartásától, a vár és tartozékai elfoglalásától, bármiféle elidegenítésétől, bárki számára történő adományozásától, bárkit a bevezetéstől (intromissio) a maga részére történő eltulajdonítástól és a vár élésétől eltiltják.

¹ Elírás fia helyett, lásd a 290. és 298. sz. okleveleket.
Papíron, hátlapján pecsét töredékével. DL 70761. (fasc. VIII. fr. 5.)
Zsigmondkori oklt. II. 4815. sz.

298. 1406. június 30. (f. IV. p. Petri et Pauli)

Tamás prépost és a sági konvent előtt megjelentek Zen-i László fiai: Tekes és István (magistri), Ilsvafew-i János fiai: Fülöp és Jakab, Tekes fia: Dénes fiai: Miklós és Simon, a ma-

guk és a mondott [Széni] István fia: Imre, másik [Jolsvafői] István fia: János, e János fiai: Miklós, György és István, valamint Zalona-i Loránd fia: István fiai: János, Pál és László nevében, és tiltakozást tettek. Arról értesültek, hogy Zsigmond király Zard várát és tartozékait, valamint Torna birtokot és az ahhoz tartozó falvakat (villas), a várát és Torna birtokot érintő oklevelekkel együtt jogtalanul és törvényellenesen elvette tőlük, pedig Torna falu tartozékaival együtt osztályos atyafiuké: Torna-i László fiáé: néhai Jánosé volt, és jogosan rájuk kellene, hogy háramolják. Zsigmond királyt a jogtalan foglalástól és bármiféle adományozástól, javainak élvezésétől, a királyt és bárki mást pedig a bevezetéstől eltiltják.

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét darabkái. DL 70762. (fasc. VIII. fr. 6.)

299. 1406. július 31. (sab. p. Iacobi ap.)

A jászói konvent Zsigmond király 1406. március 11-én kelt parancsára (*lásd a 288. sz.*) conservatorium-ából előkereste 1389. december 4-én kelt, a szokott módon chirographált és függőpecséttel ellátott privilégiumát (*lásd a 153. sz.*), amelyet Peryn-i Péter (magn.) a királyi székelyek volt ispánja számára privilegiális formában átírtak.

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűvel, függőpecsételés nyomával. DL 70763. (fasc. VIII. fr. 10.)

300. 1406. augusztus 1. (oct. Iacobi ap.)

A jászói konvent előtt személyesen megjelenő Verbeche-i Miklós fia: László, a következő Ilsswafew-i nemesek: Tekes fia: János fiai: Fülöp, Jakab és Benedek, István fia: János, ennek fiai: Miklós és László, az említett Tekes fia: Dénes, ennek fiai: Miklós és Simon, valamint Zalona-i Loránd fia: István fiai: László és Pál, továbbá Zeen-i/Zen-i István fia: Imre nevében tiltakozást tett. Arról értesült, hogy Zeen-i László fia: István, Zalona-i Loránd fia: a nevezett István fia: János a Torna birtokot és várát, valamint tartozékait illető összes oklevélet Zsigmond király kezére adta az ő kárukra, ezért őket az oklevelek átadásától, Zsigmond királyt az átvételtől, az azokba való bevezetéstől (intromissio), a birtokok elidegenítésétől és haszonélvezetétől eltiltja.

Papíron, hátlapján pecsét darabkája. DL 70764. (fasc. VIII. fr. 2..)

301. 1406. október 13. (f. IV. a. Galli) Waradini

Zsigmond király Peren-i Pétert (magn.), a királyi székelyek egykori ispánját hűséges szolgálataiért jóváhagyásából és különös kegyelméből abban az örök érvényű kegyelemben részesíti, hogy ő és örökösei bármelyik birtokukon, különösképpen az Abaújvár megyei Ida birtokon az ország és lakói jobb védelme érdekében várát vagy erősséget (castrum seu fortalitium) építhetnek, és azt ugyanazon szabadsággal bírhatják, amelyeket Magyarországon más várakat és erősségeket tartó nemesei is élveznek. – Az oklevelet eredetiben történő későbbi bemutatásakor privilegiális formában is kiállíttatja.

Átírta Zsigmond király 1410. március 29-én. DL 70779.

Zsigmondkori oklt. II. 5056. sz.

302. 1406. november 7. (dom a. Martini) Cassovie

Gara-i Miklós nádor előtt Kysnemethy-i György fiának: Péternek fiai: Sandor, Miklós és László megjelenvén, bevallást tettek. Peren-i Péter (magn.) egykori székely és máramarosi ispán egyenként száz dénárral számított ötven forinttal tartozott nekik a leleszi

konvent kötelezőlevele értelmében, amit az elmúlt Márton-napon tartozott nekik megfizetni, és ezt teljesítette is, ezért most Peren-i Pétert nyugtatják az összeg megfizetéséről.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét nyoma. Hátlapján: Sandor detur, solvit, vapz (kézjegy). DL 70765.

303. 1406. november 25. (32. die f. II. a. Symonis et Iude) prope civitatem Cassa

Gara-i Miklós nádor tudtul adja, hogy Peren-i Péter (magn.) a királyi székelyek egykori ispánja kérésére Abaújház és Sáros megyék nemesei számára Kassa városa mellett Simon és Júdas apostolok napja előtti hétfőn (okt. 25.) tartott közgyűléséről Baraniai Mihály nádori embert küldte ki Erdel-i Gergely királyi és Miklós deák fehervári káptalani emberrel együtt birtokbaiktatás elvégzésére. Ők a közgyűlésre visszatérve, azt jelentették, hogy a közgyűlés 29. napján (nov. 22.) kiszálltak az Abaújház megyei Konchlanchnya, más néven Veglanch birtokra, és abba Peren-i Pétert az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében, ellentmondás nélkül, örökre beiktatták. A királyi, a nádori és a káptalani ember jelentését az iktatásról mindkét megye alispánjai, szolgabírái, esküdt úlnökei és más nemesei előtt törvényszékén (in sede nostra iudiciaria) háromszor – ahogy ez szokás – nyilvánosan kihirdetett, és mivel ellentmondás sem a birtokon, sem a közgyűlésen nem történt, ezért a birtokot az alispánokkal, szolgabírákkal, esküdt úlnökökkel és a közgyűlés más nemeseivel bírói hatalmából Peren-i Péternek és örököseinek hagyta. – Peren-i Péter részére kiállított példány, amit a nádor privilegiális formában adott ki, függő, autentikus pecsétje alatt.

Átírta Zsigmond király 1410. március 29-én. DL 70783.
Zsigmondkori oklt. II. 5137. sz.

304. 1407. január 22. (in Vincentii) Cassovie

Zsigmond király Peryn-i Péter (magn.) egykoron a királyi székelyek ispánja, most pedig máramarosi ispán hasznos és hűséges szolgálataiért, érett megfontolásból, a főpapok és a bárók tanácsából Peryn-i Pétert és örököseit az országglagosok közül elsőként (primum inter ceteros nostros regnicolas) a különös kegyelem ama előjogában (prerogativa) részesíti örök érvénnyel, hogy a bányászok vagy bármely más állapotú emberek Peryn-inek és örököseinek bármely magyarországi birtokán a király különös védelme alatt szabadon és nyíltan kutathatnak és tárhatnak fel (querere et invenire audeat) aranyat, ezüstöt és más érceket. E bányákat sem csere, sem becsü, sem más címen nem fogja sem ő, sem más királyi utóda Peryn-itől és utódaitól beleegyezésük nélkül elvenni, hanem sértetlenül és visszavonhatatlanul meghagyja őt és örököseit ezek birtokában. A bányák jövedelméből származó urbura felét a királynak és utódainak a királyi kamarába tartoznak befizetni (amministrari facere), másik felét azonban Peryn-i és örökösei megtarthatják maguknak. Az aranyat és ezüstöt teljes egészében, e bányákban szokásos, illendő becsü szerint, minden egyes itteni bányász részét is, a királynak vagy a király nevében urburáriusának tartoznak adni. – *Jobb felső sarkában és a pecsét alatt: propria commissio domini regis.*

Hátyán, előlapján rányomott pecsét darabkái. DL 70766. (fasc. VIII. fr. 17.) – Átírta Zsigmond király 1410. március 29-én. DL 70782. Eltérő névalak: Perin.
Zsigmondkori oklt. II. 5253. sz.

305. 1407. április 12. (f. III. p. Misericordia) Buda

Zsigmond király Szatmár megye ispánjához vagy alispánjához és szolgabíráihoz, Zenthelsebeth-i Boldizsár maga és felesége: Margit – néhai Wasuary-i Fekech (dictus) Miklós lánya – nevében panaszt tett. Peren-i Péter (magn.), a királyi székelyek egykori ispánja által, királyi különös parancsra Szatmár megye nemeseinek tartott közgyűlésen az alispán és a közgyűlés esküdt ülnökei neki és Fekech (dictus) Miklósnak Darah-i Miklós, János és Tamás és ezek más atyafiai ellenében bizonyos halastóban való halászat ügyében hatodmagukkal, nemesekkel együtt leteendő esküt ítélték, úgy hogy mindegyiküknek harmadmagával kellett esküdniük, Boldizsárnak az egri káptalan, Miklósnak pedig a leleszi konvent előtt Mihály-nap nyolcadik napján (okt. 6.). Boldizsár az esküt le is tette, apósa azonban időközben meghalt, így nem tudta az esküt teljesíteni. A Darah-i nemesek ezért Miklós birtokait, ti. a Szatmár megyei Wasuary-t, Zygeth-et, Homok-ot és Saart-t – amelyek feleségét illetik örökség jogán – nádori kézre juttatták, ahol most is van. Mivel a halál az utódok jogát nem csorbíthatja, ezért ennek az oklevélnek kézhezvétele után, az említett birtokokat a nádor, az ispán, az alispán, az esküdtek és bárki más kezéről válasszák le, és adják vissza Boldizsárnak, egyben védjék meg ezek birtokában, továbbá a Darah-i nemesek részéről elszenvedett kártételek és erőszak ügyében a Darah-iakat méltó jóvátétellel szorítsák rá. – *Jobb felső sarkában és a pecsét alatt: relatio Iacobi filii Laczk wayuode Transsilvani.*

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70767. (fasc. VIII. fr. 18.)

Zsigmondkori oklt. II. 5427. sz.

306. 1407. május 17. (III. p. penthecostes)

A jászói konvent tudtul adja, hogy előtte személyesen megjelent Ewr-i Chew fia: János, és bevallást tett. Ha ő Ponyk birtok miatt Peren-i Péter (magn.) volt székely ispán ellen pert indítana, akkor hűtlenség bűnébe essék (in notam infidelitatem incurreret), és úgy bűnhődjék, amint a zavaros időkben ilyen miatt bűnhődtek.

Átírta Bátori István országbíró 1488. június 13-án. DL 71010.

Zsigmondkori oklt. II. 5494. sz.

307. 1408. június 2. (in vig. penthecostes) Zikzow

Kovács (Faber) Miklós szikszói bíró (iudex) és az összes esküdtek (universique iurati de Zikzow), ti. Bot László, Sos István, Simon fia: András (Andreas Symonis), Nagy (Magnus) János, Kovács (Faber) András, Wisli-i Hantzo, Vörös (Ruffus) Tamás, Beller Miklós, Kortzolas János, Tamás fia: Jakab, Vörös (Ruffus) János és Guntz-i Tamás előtt (nostram consulationem presentiam) megjelent az egyik részről Zikzow-i Kortzolas János (prov.), a másiktól Durst András Kassa városbéli (de civitate Cassa) posztómető (pannicida), és Kortzolas bevallást tett. 110 kassai számítású forinttal tartozott Durst-nak, amiért lekötötte Szikszón, a város Azalo felé eső határa közelében, a Magyar-hegyen (in monte Hungaricali) levő nagy szőlejeinek felét 14 napra, amelynek leteltével azonban azt nem tudta visszaváltani, Durst pedig a városhoz (civitas) fordult, hogy erről oklevelet kapjon. Mikor azonban Peren-i Péter (magn.) egykori székely ispánnak elmondták, hogy a szőlő ily csekély összegért vész el, Peren-i a szőlőt kiváltotta, azonnal kifizette a 110 forintot Durst-nak, Kortzolas-nak pedig megfelelő határidőt szabott meg a szőlő megváltására, amit azonban semmiképp sem tudott teljesíteni. Peren-i ezért kérte a várost (nos), hogy a közigazgatás (causa communis iustitie) és örökösei jogainak biztosítása végett a szőlőben erősítsék meg, és adják azt neki, amelyet a város levelével megtett. Peren-inak megengedte azt is, hogy

akarata szerint adhassa el vagy tarthassa meg a szőlőt a város szokása (more et consuetudine nostre civitatis) szerint. – Az újonnan készített és vésett pecsét ráfüggesztésével megerősítve (sigilli nostri pendenti de novo fabricati et sculpti roboramus).

Hártyán, kenderzsinóron függőpecséttel. DL 70768. (fasc. VIII. fr. 19.).
Zsigmondkori oklt. II. 6123. sz.

308. 1408. október 21. (in undecim milium virginum) Posogawar

Zsigmond király Peren-i Péternek (magn.), a királyi székegyek egykori ispánjának, most máramarosi ispánnak a király és a szent korona iránt tanúsított hűségéért, neki és örököseinek adja új adomány címén, örökjogon, a királyi hatalom teljéből, a főpapok és a bárók biztos tudtával és tanácsából a Zemplén megyei Zadorhaza birtokot régi határai között. A birtok Zadorhaza-i Sandor fiai: János és Miklós – kik az elmúlt zavaros időkben a hűtlenséghez csatlakoztak, a király ellen felkeltek, közülük az egyik: Miklós, a hűtlen Tamás egykori egri püspökhöz csatlakozott, és állítólag most is neki engedelmeskedik – hűtlenségével szálltak a királyra. Péter életében vagy halálakor, akinek csak akarja, a birtokot odaadhatja. – Az oklevelet eredetiben történő későbbi bemutatásakor privilegiális formában is kiállítja. – Arenga. – *Jobb felső sarkában*: relatio comitis Píponis de Ozora etc.

Hártyán, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. DL 70769. (fasc. VIII. fr. 20.) – Átírta Zsigmond király 1410. március 28-án. DL 70777. Eltérő névalak: Peryn-i.
Zsigmondkori oklt. II. 6375. sz.

309. 1409. augusztus 9. (9. die oct. Iacobi) prope villam Visol

Rozgon-i Simon országbíró tudtul adja, hogy a királyi különös parancsból Jakab-nap nyolcadán Abaújszék megye nemesi számára, Visol falu mellett tartott közgyűlésén Peren-i Péter (magn.) egykori székegy ispán a többiek közül előállván, kérte, hogy erősítsék meg annak igazát, hogy a közönségesen Bonthahege-nek nevezett hegy mindig is Sykzo oppidumhoz tartozott, és most is oda tartozik, bortizedét pedig az oppidumhoz fizetik. Az országbíró kérdésére az alispán, a szolgabírók és az esküdt ülnökök hitükre, a király és a szent korona iránti hűségükre, feszületre tett kézzel ezt egyhangúlag megerősítették. – *A pecsét alatt*: cum magno sigillo sigillatur.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. A hátlap alsó szélén: non adhuc, bal oldalán keresztben írva: Sph solvit, Capitulum LXVI denarios, SV. DL 70770. (fasc. VIII. fr. 22.)
Zsigmondkori oklt. II. 6967. sz.

310. 1409. augusztus 25. (2. die Bartholomei) Terebes

Gara-i Miklós nádor előtt megjelent az egyik részről Peren-i Péter (magn.) egykori székegy ispán, a másíkról Zeredahel-i Miklós fia: Ferenc. Ferenc Peren-i kérésére bemutatta Pál egykori országbíró 1336. november 18-án kelt privilegiálisát (*lásd az 56. sz.*), amit a nádor Peren-i részére privilégiumában átrít.

Hártyán, függőpecsét töredékével. DL 70771. (fasc. VIII. fr. 21.)

311. 1409. szeptember 2. (8. die f. II. p. Bartholomei) prope villam Terebes

Peren-i Péter volt székegy ispán, [most] többek között máramarosi ispán (alias comes Syculorum et inter ceteros honores Maramarosensis) tudtul adja, hogy királyi különös parancsból Bertalan-napot követő hétfőn (aug. 26.) Zemplén megye nemesi számára, Terebes

falú (villa) mellett tartott közgyűlésén Zsigmond király által jogai felkutatására kirendelt Crompah-i Dániel előállt a többiek közül. Kérte, hogy erősítsék meg annak igazát, hogy a Harnad folyón Chalanus, Bewlch, Hydwegh, Keren, Gezthel és Harnadnempty birtokokon jogtalanul szednek hídvámot (tributa pontium). A Peren-i által megkérdezett alispán, szolgabírák, esküdt ülnökök hitükre, a király és a szent korona iránti hűségükre feszületre tett kézzel erősítették meg, hogy az utazók (viatores), akik e hidakon kelnek át, hídvámot tartoznak fizetni, akik azonban a hidakat elkerülve kelnek át a Harnad-on, semmiféle vámot sem tartoznak fizetni, bár ezek az utazók is szabadon átkelhetnek volna a vízen vagy a fent említett hidakon. – Nos itaque dicti vicecomes et iudices nobilium in horum testimonium sigilla nostra iuxta sigillum ipsius comitis Syculorum presentibus duximus apponenda.

Hártyán, hátlapján hat rányomott pecsét darabkaival, melyek közül öt a hatodikat veszi körbe.
– Hátlapjának szélén: suo modo affirmatorie. DL 70772. (fasc. VIII. fr. 27.)
Zsigmondkori oklt. II. 7015. sz.

312. 1409. szeptember 8. (in nat. Virginis) Terebes

Gara-i Miklós nádor előtt megjelent Kazmerdopza-i László fia: János özvegye és lányai: Dorottya, valamint Brygida személyesen, és bevallást tettek. Az elmúlt zavaros időkben, mivel őket ott találták Debrew-i Istvánnak, a király megrögzött hűtlenségének Talya várában, amikor a várat megvívták, ezért hűtlenségre, ennél fogva minden joguk elvesztésére jutottak, elvesztvén mindenféle jogaikat, különösen pedig a Kazmerdopza és Mezebenie birtokokból nekik járó hitbért és leánynegyedeket. A birtokokat Peren-i Péter (magn.) egykori székely ispán kapta adományba, ezért Peren-it nyugtatják minden, ezeken levő jogaikról és joghatóságukról, és lemondanak ezekről.

Hártyán, hátlapján pecsét nyoma. DL 70773. (fasc. VIII. fr. 23.)
Zsigmondkori oklt. II. 7039. sz.

313. 1409. október 5. (6. die f. II. Michaelis) in Chenger

Peren-i Péter egykor székely, most többek közt máramarosi ispán tudtul adja, hogy elszaporodván a gonosztevők (malefactores) és az ország pusztítói, ezek megfékezésére királyi felhatalmazással (regia auctoritate) közgyűlések tartásával bízták meg. Többek közt Szatmár és Ugocsa megyék nemesei, más állapotú és helyzetű emberei egyetemének a tolvajok, latrok és mindenféle gonosztevők kiirtása céljából Mihály-napját követő hétfőn (szept. 30.) Chenger falu (villa) mellett közgyűlést tartott, ahol azt kérte, hogy Ugocsa megye nemesének egyeteme neki esküdt ülnökül Charnauoda-i István fiát: Györgyöt, Fanchyka-i Domonkost, Ardo-i Zoard fiát: Benedeket, Zyrma-i Györgyöt, Sasuar-i Pétert, Daboch-i Egyed fiát: Jánost, Gathyal-i László fiát: Miklóst, Buken-i László fiát: Gergelyt, Rosal-i Kun (dictus) Miklóst, Heten-i László fiát: Andrást, Charnauoda-i Miklós fiát: Jakabot, Chathohaza-i Bálint fiát: Györgyöt jelölje. Ezek az esküdt ülnökök Wyhel-i Márton fia: János alispánnal és e megye szolgabíráival: Ewzeudfalua-i Frankkal, Laaph-i Andrással, Buken-i János fiával: Gergellyel és Heten-i Lászlóval együtt hitükre, a király és a szent korona iránti hűségükre feszületre tett kézzel megesküdték, hogy az igazságot megtartják, a valóságot nem titkolják el, a hamisságot nem igazolják, minden gonosztevőt (malefactores) neki név szerint felsorolnak. Ezután egymás közt tanácskozában Nemes (dictus) Balázs Peterfalua-i nemest tolvajnak (furem), Bayzath-ot csavargó tolvajnak (furem vagabundum), Akly-i Mihály jobbágját: az Akly-n lakó Okos (dictus) Istvánt tolvajnak, Heten-i Domonkos fiát: Chorna (dictus) Pált tolvajnak, Orozy-i Garzo Domonkos fiát:

Peech (dictus) Pétert tolvajnak, Orozy-i Domonkos fiainak: Imrének és Lászlónak Orozy-n lakó jobbágyát: Chomozlo (dictus) Tamást tolvajnak, a Peterfalua-n feleségénél lakó (post uxorem suam residentem) Wrdugh (dictus) Lászlót tolvajnak és házgyújtogatónak (combustorem domus), Chonka (dictus) Dénest csavargó tolvajnak, Chonth (dictus) Györgyöt csavargó tolvajnak, Varga (dictus) Tamást csavargó tolvajnak, Bolond (dictus) Péter Rakoch-i nemest tolvajnak és tolvajok rejtegetőjének (hospitem furum) és Balicha (dictus) Péter Rakoch-i nemest tolvajnak és tolvajok rejtegetőjének, Rakoch-i Illés Bereg megyei Bilke birtokán lakó jobbágyokat: Kis (Parvus) Egyedet, Scelel Jakabot, Korontal Balázst, Kis (Parvus) Andrást – kik tettüket Ugocsa megyében követték el – tolvajoknak, latroknak és házak felásóinak (latrones et fossores domorum), Josyp (dictus) Balázst csavargó tolvajnak, ezen Balázs atyafiát: Josyp Jánost csavargó tolvajnak, ezek atyafiát: Josyp Benedeket csavargó tolvajnak, Hench (dictus) Benedeket csavargó tolvajnak, Sarkan Balázst és atyafiát: Albertet csavargó tolvajnak, Tanchos (dictus) Andrást csavargó tolvajnak, Peren-i Ardo birtokán lakó Fyntha (dictus) Lászlót tolvajnak, Peren-i Terebes birtokán lakó Kancha (dictus) Balázst tolvajnak, Peren-inek Zewlus birtokán lakó Zaaz (dictus) Pétert tolvajnak, Theodorfalua-i Vörös (Rufus) László Theodorfalua-n lakó jobbágyát: Akaztho (dictus) Istvánt tolvajnak, Bibay (dictus) Bálintot csavargó tolvajnak, Athya-i János fia: László Wzka-n lakó jobbágyát: Kozma fia: Istvánt tolvajnak, Meggyes-i Simon bán fiának: Jánosnak fiát: Miklóst tolvajok és latrok rejtegetőjének, Peren-inek Gyulay birtokán lakó Mihály fia: Jakabot tolvajnak, Orozy-i Fábán Orozy-i jobbágyát: Tusa (dictus) Jánost tolvajnak, Peren-inek Terebesen lakó jobbágyát: Sarga (dictus) Pált tolvajnak, Vince (dictus) Dömötört csavargó tolvajnak, Peren-inek Zazfalu-n lakó jobbágyát: Chewrch (dictus) Jánost tolvajnak, Buken-i Tamás deák Buken-en lakó jobbágyát: Fazekas (dictus) Lászlót tolvajnak, Daboch-i Mátyás fia: Pétert latornak és Zaaz Mihály fia: Dömötör gyilkosának, Rosal-i Kun (dictus) Miklós Komyath-i jobbágyát: Barla (dictus) Tamást tolvajnak és tolvajok rejtegetőjének és így nyilvánvaló tolvajoknak, latroknak, gonosztevőknek és ártalmas embereknek nevezvén meg, a levelesített megérdelemelt büntetésének kiszabására neki e jegyzékben (regestum) írásba foglalták. Mivel ezek a nyilvánvaló gonosztevők nem jelentek meg a gyűlésen, nem is küldtek senkit, ezért Ugocsa megye alispánjával, szolgabíráival és esküdt ülnökeivel együtt Peren-i főbenjáró ítéletben (in capitali sententia) és minden birtokuk és javaik elvesztésében marasztalta el őket. Nehogy a nevezett gonosztevők elszaporodjanak, hanem hogy az országból eltűnjenek, ezért bárki a gonosztevőket, vagy közülük egyeseket bárkinél is, várak tartozékain, városokban, bármely királyi vagy királynéi szabad falvakban és nemesi birtokokon megtalálná, akkor felakaszthatja, megölheti, akármilyen módon elpusztíthatja, rokonaik pedig megölésükért és javaik elvételéért semmiféle keresetet sem indíthatnak. Ha valamely nemes vagy bármely más állapotú ember e levelesített gonosztevőknek menedéket nyújtana, úgy ő is ezek büntetésével lesz sújtva. – Nos itaque dicti vicecomes et iudices nobilium predicti comitatus de Vgucha premissis congregationi ipsius Petri de Peren interfuiimus et omnia premissa cum eodem communi consensu ordinantes in horum omnium testimonium sigilla nostra iuxta sigillum ipsius Petri de Peren duximus presentibus apponenda.

Papíron, hátlapján három pecsét darabja, egynek pedig nyoma. DL 70774. (fasc. VIII. fr. 26.) Zsigmondkori oklt. II. 7105. sz.

314. 1409. október 6. (8. die Micahelis) in Chenger

Gara-i Miklós nádor előtt megjelent az egyik részről Peren-i Imre fia: Gergely személyesen, a másíkról Petri-i Ders fia: László személyesen, a maga és a nádor ügyvédvalló levelével Petri-i Pál fia: János nevében, Petri-i Sandor fia: János személyesen, és a maga és a felesége

konvent ügyvédvalló levelével atyafiáért: Miklósért, és örök érvényű rendelést tettek Nagdobos és Varasdobos birtokaik határvonalán fekvő erdők ügyében. – *Az egyezés:* Particula silve totalis in territorio dicte possessionis Nagdobos adiacentis, prout videlicet ipsa silva per distinctiones vie magne de ipsa Nagdobos ad dictam Warasdobos ducentis, necnon unius magne arboris populi prediique Turusthelek appellati, secus quas puta arborem et predium prefata magna via haberetur et suum cursum faceret ad partem acquillonis scinderetur et separaretur; prefata autem arbor populi necnon memoratum predium Turusthelek ad meridiem remaneret prefato Gregorio et suis heredibus solum dictis nobilibus de Petri exclusis in perpetuum tenenda et ad dictam suam possessionem Nagdobos utenda devenisset. Viceversa autem totalis silva intra terminos metales memorate possessionis Warasdobos ubicumque adiacentes tantummodo dictis nobilibus de Petri cessisset, reliquas autem silvas demptis prescriptis in territorio et metis sepetacte possessionis Nagdobos situatas ipsi Gregorius et nobiles de Petri eorumque heredes et iobagiones communiter uti et possidere deberent, ita tamen quod glandines, que sive in dicta communi, sive in preallegatis propriis silvis eisdem partibus modo previo deventis producentur generarentur, porcis eorum propriis et iobagionum semper communes esse deberet. – Ezeknek a földeknek vagy erdőknek a mások kezén elfoglalva levő részeit, amelyek e birtokokhoz tartoznak, közös költségen és közös munkával tartoznak visszaszerezni, amit ha így visszaszereztek, két egyenlő részre tartoznak osztani. – Peren-i Gergely részére kiállított példány.

Hártyán, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70775. (fasc. VIII. fr. 24.)
Zsigmondkori oklt. II. 7108. sz.

315. 1409. december 8. (VI. Idus Decembris)

Zsigmond király az előtte személyesen megjelenő Peryn-i Simon fia: Péter a királyi székelyek egykori ispánjának kérésére átírja saját 1403. március 23-án, az új titkos pecsét alatt kelt pátensét (lásd a 246. sz.) és a jászói konvent 1404. március 21-én kelt privilegiálisát (lásd a 255. sz.), az abban foglaltakat pedig Peryn-i Péter szolgálataiért, neki és örököseinek, királyi tekintélyével, hatalma teljességéből, biztos tudtával, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egybehangzó döntéséből megerősíti. – Privilegiális oklevelét az új kettős pecsét ráfüggésztésével erősítette meg. – Arenga. – Datum per manus *ua.*, mint 278. sz. – *Méltóságsor:* Iohanne Strigoniensi, Nicolao electo Colocensi, Iadrensi sede vacante, Andrea Spalatensi et altero Andrea Ragusyensi archiepiscopis, Andrea electo Varadiensi, Stephano Transsiluanensi, eodem domino Eberhardo Zagrabiensi, Agriensi sede vacante, fratre Iohanne electo Vesprimiensi, Iohanne Iauriensi, Philipo Vacyensi, fratribus Dousa Chanadiensi, Hyncone Nitriensi, Ladislao Tininiensi et Thoma Senniensi episcopis, Quinqueecclesiensi, Boznenesi, Syrmieni, Traguriensi, Scardonensi, Nonensi, Sibinicensi, Macharensi, Pharensi et Corbauienti sedibus vacantibus, necnon magnificis viris Nicolao de Gara palatino, Stiborio wayuoda Transsiluano, comite Symone de Rozgon iudice curie nostre, comite Karulo de Corbauia Dalmatie et Croatie predictorum et Iohanne de Maroth Machouiensi banis, totius regni nostri Sclauonie et Zeureniensi banatum honoribus vacantis, Nicolao de Zech thauarnicorum, Iohanne filio Henrici de Thamasy ianitorum, comite Iohanne de dicta Corbauia dapiferorum, Iohanne filio Gregorii de Alsan pincernarum, Petro Cheh agazonum nostrorum magistris et Christoforo comite Posoniensi. – *Jobbra a szöveg fölött és alatt:* relatio comitis Piponis Themesiensis.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórjával. Nagyobbított kezdőbetűje helyét üresen hagyták. DL 70776. (fasc. VIII. fr. 25.)
Zsigmondkori oklt. II. 7214. sz.

316. 1409. december 17. (f. III. a. Thome ap.) Buda

Zsigmond király a leleszi konventhez. Peren-i Péter (magn.) máramarosi ispán előadta, hogy be akarja iktattatni magát a Zemplén megyei Zadorhaza birtokon lévő birtokrészbe, amelyet Zadorhaza-i Sandrinus fia: Miklós hűtlensége miatt adományozott neki a király. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő, új adomány címén történő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi különös jelenlét elé idézzék. – *Királyi emberek*: Hwzyomezew-i Bereck fia: Jakab, Fekete János, Leztemer-i Miklós fia: János, Pál vagy Tamás, Goloph-i Jakab, Rozwagh-i Konya fia: László, Zombor-i János. – Az oklevelet az országlakosok más ügyeinek gyorsabb elintézése végett (propter celerem expeditionem aliarum causarum regnicolarum nostrorum) Eberhard zárábi püspök, kancellár pecsétjével pecsételtette meg.

Átírta a leleszi konvent 1410. január 10-én, amit Zsigmond király 1410. március 28-án írt át. DL 70777.

317. 1410. január 10. (15. die Iohannis ap. ev.)

A leleszi konvent Zsigmond király 1409. december 17-én kelt parancsára (*lásd a 316. sz.*) egy tagját: Ferenc frater-t, diakónust küldte ki Leztemer-i Pál királyi emberrel, akik János apostol és evangélista napján (dec. 27.) kiszálltak az említett Sandrinus fia: Miklós Zadorhaza-i birtokrészére. Ott az összehívott határosok jelenlétében, a törvényes és szokott napokig várakozva, a királyi ember Peryn-i Pétert beiktatta ellentmondás nélkül ennek birtokába, új adomány címén, örökre.

Átírta Zsigmond király 1410. március 28. DL 70777.

318. 1410. március 28. (V. Kal. Aprilis)

Zsigmond király Peryn-i Simon fia: Péternek (magn.), a királyi székelyek egykori ispánjának, most máramarosi ispánnak kérésére átírja saját, 1408. október 21-én, az új, titkos pecsét alatt kelt pátenst (*lásd a 308. sz.*) és a leleszi konvent 1410. január 10-én kelt privilegialisát (*lásd a 317. sz.*). Az abban foglaltakat Peren-i Péter szolgálataiért, különösen amelyeket neki a legutóbb elült zavaros időkben vitt véghez, amikor maga, csatlósai, familiárisai személyét, birtokait és jószágait a király helyzetének és a szent korona tiszteletének megőrzésére, az egész ország kedvező hasznára és a res publica védelmére fordította, neki és örököseinek, királyi méltóságával, hatalma teljéből, biztos tudtával, Borbála királyné jóváhagyó akaratából, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egybehangzó döntéséből megerősíti. – *Arenga*. – *Pecsételeési záradéka ua., mint 315. sz.* – *Datum per manus ua., mint 278. sz.* – *Méltóságsor*: Iohanne Strigoniensi, Nicolao electo Colocensi, Iadrensi sede vacante, Andrea Spalatensi et altero Andrea Ragusyensi archiepiscopis, eodem domino Eberhardo Zagradiensi, Andrea electo Varadiensi, Stephano Transsiluanensi, Iohanne electo Vesprimiensi, Iohanne lauriensi, Philipo Vacyensi, Hynkone Nitriensi, Ladislao Tininiensi et Thoma Senniensi episcopis, Quinqueecclesiensi, Agriensi, Boznensi, Sirmiensi, Traguriensi, Scardonensi, Nonensi, Sibinicensi, Makarensi, Pharensi et Corbauieiensi sedibus vacantibus, necnon magnificis viris Nicolao de Gara palatino, Stiborio de Stiborich wayuoda nostro Transsiluano, comite Symone de Rozgon iudice curie nostre, comite Karulo de Corbauia Dalmatie et Croatie predictorum necnon Ladislao et Emerico filiis condam Bartholomei de Wylak Machouiensi banis, totius regni nostri Sclauonie et Zeureniensi banatum honoribus vacantis, Iohanne magno de Pelseuch thauarnicorum, Iohanne filio Henrici de Thamasy ianitorum, comite Iohanne Grof de dicta Corbauia

dapiferorum, Iohanne filio Gregorii de Alsan pincernarum, Petro Cheh agazonum nostrorum magistris et Christofo comite Poseniensi. – *Jobbra a szöveg fölött és alatt, valamint középen a plica alatt: relatio Piponis de Ozora comitis Temesiensis/ Themisiensis. – A plicán: lecta et correcta, hátlapján: Registrata.*

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűjét nem írták ki, függőpecsét zsinórával. DL 70777. (fasc. X. fr. 4.)

Zsigmondkori oklt. II. 7449. sz.

319. 1410. március 29. (IV. Kal. Aprilis)

Zsigmond király Peren-i Simon fiának: Péternek (magn.), a királyi székelyek egykori ispánjának kérésére átírja a minden gyanútól mentes, saját, 1403. november 6-án, új, titkos pecsét alatt kelt pátensét (*lásd a 250. sz.*) és a jászói konvent 1405. február 1-jén kelt privilegiálisát (*lásd a 263. sz.*). Az abban foglaltakat Peren-i Péter szolgálataiért, különösen amelyeket neki a legutóbb elült zavaros időkben vitt véghez, amikor maga, csatlósai, familiárisai személyét, birtokait és jószágait az uralkodó helyzetének és a szent korona tiszteletének megőrzésére, az egész ország kedvező hasznára és a res publica védelmére fordította, neki és örököseinek, királyi méltóságával, hatalma teljességéből, biztos tudtával, Borbála királyné jóváhagyó akaratából, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egybehangzó döntéséből megerősíti. – Arenga. – *Pecsételeési záradéka ua., mint 315. sz. – Datum per manus ua., mint 278. sz. – Méltóságsor: ua., mint 318. sz., csak itt még szerepel: Dosa Chanadiensi. – Jobbra a szöveg fölött és alatt: relatio Piponis de Ozora comitis Temesiensis/Themisiensis. – Hátlapján: Registrata.*

Hártyán, díszes S kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő pecsét töredékével. DL 70778. (fasc. IX. fr. 24.)

Zsigmondkori oklt. II. 7451. sz.

320. 1410. március 29. (IV. Kal. Aprilis)

Zsigmond király Peren-i Péternek (magn.), a királyi székelyek egykori ispánjának, most máramarosi ispánnak kérésére átírja saját, 1406. október 13-án, kisebb titkos pecsétje alatt kelt, minden gyanútól mentes oklevelét (*lásd a 301. sz.*). Az abban foglaltakat a királynak és a szent koronának tett szolgálataiért, neki és örököseinek királyi méltóságával, hatalma teljességéből, biztos tudtával, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egybehangzó döntéséből megerősíti. – Arenga. – *Pecsételeési záradéka ua., mint 315. sz. – Datum per manus ua., mint 278. sz. – Méltóságsor: ua., mint 319. sz. – Jobbra felül és alul: relatio Piponis de Ozora comitis Themisiensis/ Temesiensis. – Hátlapján: Registrata.*

Hártyán, díszes S kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő pecséttel. DL. 70779. (fasc. IX. fr. 23.)

321. 1410. március 29. (IV. Kal. Aprilis)

Zsigmond király Peryn/ Peren-i Simon fiának: Péternek (magn.), a királyi székelyek egykori ispánjának, most máramarosi ispánnak kérésére átírja a minden gyanútól mentes saját, 1405. június 4-én, új, titkos pecsét alatt kelt pátensét (*lásd a 272. sz.*) és a jászói konvent 1405. augusztus 22-én kelt privilegiálisát (*lásd a 277. sz.*). Az abban foglaltakat Peren-i szolgálataiért (*továbbiakban lásd a 318. sz.*) megerősíti. – Arenga. – *Pecsételeési záradéka ua., mint 315. sz. – Datum per manus ua. mint 278. sz. – Méltóságsor: ua., mint 319. sz. – Jobbra a szöveg fő-*

lött és alatt, valamint középen a plica alatt: relatio Piponis de Ozora comes Temesiensis/ Temesiensis. – Hátlapján: Registrata.

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűjének helye üresen maradt, szakadt, lyukas, függőpecsét töredékével. DL 70780. (fasc. IX. fr. 1.)

Zsigmondkori oklt. II. 7452. sz.

322. 1410. március 29. (IV. Kal. Aprilis)

Zsigmond király Peren-i Simon fia: Péter (magn.), a királyi székek egykori ispánja, most máramarosi ispán kérésére átírja saját, 1403. november 6-án, új titkos pecsét alatt kelt pátensét (*lásd a 251. sz.*) és a jászói konvent 1405. február 1-jén kelt privilegiálását (*lásd a 262. sz.*). Az ezekben foglaltakat Peren-i hűséges szolgálataiért, amelyeket főként a legutóbb elült zavaros időkben vitt véghez, amikor maga, csatlósai és familiárisai személyét, birtokait és jószágait az uralkodó helyzetének és a szent korona tiszteletének megőrzésére, az egész ország kedvező hasznára és a res publica védelmére fordította, királyi méltóságából, hatalma teljességéből, biztos tudtával, Borbála királyné beleegyezéséből és egyetértésével, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egybehangzó döntéséből megerősíti. – Arenga. – *Pecsételeési záradéka ua., mint 315. sz. – Datum per manus ua., mint 278. sz. – Méltóságsor: ua., mint 319. sz. – Jobbra a szöveg fölött és alatt, valamint a szöveg alatt középen: relatio Piponis de Ozora comitis Temesiensis/ Temesiensis. – Hátlapján: Registrata.*

Hártyán, díszes kezdőbetűvel, függőpecsét selyemzsinórjával. DL 70781. (fasc. IX. fr. 25.)

323. 1410. március 29. (IV. Kal. Aprilis)

Zsigmond király Peren/Peryn-i Péter (magn.) a királyi székek egykori ispánja, most máramarosi ispán kérésére átírja saját, 1407. január 22-én, Kassán, az új, titkos pecsét alatt kelt pátensét (*lásd a 304. sz.*). Az ebben foglaltakat Peryn-i szolgálataiért királyi méltóságából, hatalma teljéből, biztos tudtával, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egybehangzó döntéséből megerősíti. – Arenga. – *Pecsételeési záradéka ua., mint 315. sz. – Datum per manus ua., mint 278. sz. – Méltóságsor: ua., mint 319. sz. – Jobbra a szöveg fölött és alatt, valamint középiütt a plica alatt: relatio Piponis de Ozora comitis Temesiensis/ Temesiensis. – Hátlapján: Registrata.*

Hártyán, díszes S kezdőbetűvel, függőpecsét különálló töredékével. DL 70782. (fasc. X. fr. 1.)
Zsigmondkori oklt. II/2. 7453. sz.

324. 1410. március 29. (IV. Kal. Aprilis)

Zsigmond király Peren-i Péter (magn.), a királyi székek egykori ispánja kérésére átírja saját, 1405. június 3-án kelt, az újabb, kisebb, titkos pecséttel megerősített pátensét (*lásd a 271. sz.*) és Gara-i Miklós nádor 1406. november 25-én kelt privilegiális oklevelét (*lásd a 303. sz.*). Az ezekben foglaltakat Peren-inek a király és szent korona számára különböző időkben és helyeken végzett szolgálataiért, amelynek során sem jószágait, sem személyét nem kímélte, királyi méltóságából, hatalma teljéből, biztos tudtával, Borbála királyné beleegyezésével és egyetértésével, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egybehangzó döntéséből megerősíti. – Arenga. – *Pecsételeési záradéka ua., mint 315. sz. – Datum per manus ua., mint 278. sz. – Méltóságsor: ua., mint 319. sz., a püspökök azonban: eodem domino Eberhardo Zagrabiensi, Andrea electo Waradiensi, Stephano Transsiluanensi, Iohanne Quinqueecclesiensi, Iohanne Iauriensi et Paulo Syrmieni electis, Philippo Vacyensi, fartribus Dosa*

Chanadiensi, Hincone Nitriensi, Ladislao Tininiensi et Thoma Senniensi espicopis, Agriensi, Boznensi, Wesprimiensi, Traguriensi, Sibinicensi, Nonensi, Scardonensi, Makarensi, Pharensi et Corbauensi sedibus vacantibus – *Jobbra a szöveg fölött és alatt: relatio* Piponis de Ozora comitis Themesiensis etc.

Hártyán, nagyobbított, díszített S kezdőbetűvel, függőpecsét nyomával. DL 70783. (fasc. IX. fr. 3.) TT 1884. 220. említés – Zsigmondkori oklt. II. 7455. sz.

325. 1410. április 18. (f. VI. a. Georgii) in Kesmark

Zsigmond király tudtul adja, hogy a zsványok, rablók, fosztogatók, latrok és gonosztevők csoportokba verődve (quoad unatis sibi catervis) az ország számos részén, különösen Szatmár, Ugocsa, Szolnok, Kraszna és Máramaros megyékben raboltak, prédáltak, pusztítottak, falvakat égettek fel, embereket gyilkoltak meg, vágtak le, csonkítottak meg, vérontást, házak elpusztítását, jószágok elvitelét vitték és viszik végbe. Mivel pedig az a szándéka, hogy a gonosztevők száma inkább csökkenjék, semmint növekedjék, ezért ezek kiirtására és megsemmisítésére királyi hatalmából Chaak-i Miklóst, korábbi erdélyi vajdát és Peren-i Pétert, többek közt máramarosi ispánt, rendelte ki. Ők, akárhányszor e gonosztevők tetteiről az igazat megtudják, és ha ezek elszaporodnának, akkor ezeket személyükre és dolgaikra nézve bűneik és kihágásaik minősége szerint (iuxta eorum demerita et excessuum qualitatem) bármilyen büntetéssel, halállal vagy mással sújthatják, hogy mások ezek példáján okulva ne merészeljenek ilyet tenni, sokkal inkább büntetésük másokat visszatartson az ilyen veszedelmes tettektől (ut ceteri ab ipsis exemplati ad similia se apponere non presumant, potiusque pena eorum quoslibet alios ab huiusmodi perniciosis actibus retrahat et restringat). E gonosztevők utódai és rokonai sohasem támaszthatnak keresetet a kivégzők és a javak elvevői ellen. – *Jobb felső sarkában: commissio propria domini regis.*

Hártyán, hátlapján nagypecsét nyoma. DL 70784. (fasc. IX. fr. 2.) Zsigmondkori oklt. II. 7494. sz.

326. 1410. április 23. (f. IV. a. Georgii) Leuche

Zsigmond király előtt megjelent az egyik részről Bozyta-i Egyed fia: Miklós és Kardos (dictus) István, a másikról Peren-i Péter (magn.), a királyi székek egykori ispánja személyesen, és bevallást tettek. Peren-inek az Ida, Zozta, Comaroch, Chech, Makranch, Bodolo, Lanch, Zykzow, Alsowadaz, Wyfalw és Zygeth nevű birtokain lakó polgárai, vendégei, kereskedői (cives, hospites, mercatores), népei és jobbágjai személyük, dolgaik és javaik után Miklós és István Bozyta és Rechythe nevű birtokain levő vámhelyein mindenféle vám fizetése alól mentesítve voltak, és a jövőben sem kell ezt fizetniük.

Hártyán, hátlapján nagypecsét nyoma. DL 70785. Zsigmondkori oklt. II. 7511. sz.

327. 1411. április 5. (in Ramis palmarum) Cassouie

Zsigmond király a kamara haszna behajtóihoz, az érsekségek és püspökségek bármely megyébe rendelt tizedszedőihez vagy azokhoz, kiket majdan erre kirendelnek. Korábban a főpapokkal és a bárókkal számos országlakos panaszára a kamara haszna és a tized beszedését örök érvénnyel elrendelte. A kamara haszna behajtói az általuk kivetett összeg megfizetésekor a falusi bíróktól a dica megváltása címén két dénárnál többet ne hajtának be, sem egy pint bort, sem ennek értékét, ahogy ez Lajos király idejében is szokott

volt. – Egy teljes kapura – amin egy szekér ki és be tud haladni – még ha ezen a kúrián egy-nél több lakos is laknék, 30 új dénárt rójanak ki, egy kis ajtóra vagy kapura – amelyet közön-ségesen *wereche*-nek neveznek – 15 dénárt, azaz fél kapunyit, rójanak ki. Azt a jobbágyot, vagy lakót, aki a fizetés csalárd elkerülése miatt kúriája első felébe kis kaput, hátrafelé na-gyot emelne, egy kapu után róják meg. – Azokat a bírókat, zselléreket (*operarios*) és olyan familiárisokat, akiket uraik kúriájáról látnak el eleséggel és ruházattal, és azt uraik embersé-gükre, uruk távollétében ezen urak bírái és tisztjei pedig hitükre megerősítik, hogy ez így van, ne vonják rovás alá. – A kamara haszna megfizetésének ideje leteltével a hátralékosok-at a kamara haszna ispánjai, tisztjeik vagy beszedőik saját hatalmukból fizetésre vagy ezért zálog adására nem kényszeríthetik, csak annak a megyének ispánja, alispánjai, szolgál-bírái segítségével, ahol a behajtás történik. – A dézsmaszedők a gabonakepéket ne a saját beclésük után vonják rovásra, hanem az, akinek a gabonáját adóztatják, erről tegye le a szokásos esküt feszületre tett kézzel arról, hogy abban az évben hány kepéje volt, a rovó pe-dig elégedjék meg ennyivel. A tized kirovása ne dénárban történjék. – A dézsmaszedők a nem fizetőktől a megyei ispánok, alispánok segítségével dézsmát nem hajthatnak be, csak egyházi fenytétkkel, amit azonban kánoni intésnek kell megelőznie. Ha a kamara haszna vagy a dézsma dikátorai e dekrétum ellenére járnának el, a megyeispánok, a szolgabírák és a megye nemesei nem járulhatnak hozzá. – Hogy a mondott dekrétum rendelkezései örök érvényűek legyenek, Peren-i Péter (*magn.*) egykori székely ispán és Dob-i Péter fia: György bármelyik vármegyében fekvő birtokain a kamara hasznát és a dézsmát így szedjék. – A ki-rályi titkos pecséttel megerősítve.

Hártyán, a szöveg alatt pecsét darabkái. DL 70786. (fasc. IX. fr. 17.). Zsigmond király ún. negye-dik dekrétuma.

CJH I. 241. – DRH I. 232. – Zsigmondkori oklt. III. 252. sz. (más példányok megjelölésével)

328. 1411. május 25. (in Urbani)

Az egri káptalan előtt személyesen megjelent Solumucha-i Capitan (*dictus*) Jakab fia: András és nővére (sor. ut.): Katalin asszony, és bevallást tettek. Anyjuknak: Naraasapath-i Sebestyén lányának: Klárának Naraasapath és Mende birtokokból járó leánynegyede ügyé-ben Klára testvérét: a mondott Sebestyén fiát: Miklóst perbe vonhatták volna, és jog szerint is követelheték volna ezt tőle, azonban Miklós atyafiságos békességgel teljes egészében ki-elégítette őket, amiről nyugtatják. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatásakor privilegialis formában is kiállítják. – A kisebb pecséttel megpecsételve.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70787. (fasc. IX. fr. 20.)

Zsigmondkori oklt. III. 483. sz.

329. 1411. július 13. (in Margarethe) Buda

Zsigmond király Peren-i Simon fia: Péter (*magn.*), a királyi székelyek egykori ispánja, most zempléni és ungi ispán hűséges szolgálataiért – amelyeket sokaságuk miatt írásba sem lehet foglalni, azonban az utódok ösztönzése végett illendő, hogy mintegy dicsőséges pél-dát, oklevélben leírják, továbbá az írók stílusát a kiválók cselekedetei csiszolják, és hogy az elődök példájából tanuljanak az utódok – megparancsolja, hogy a jövő emlékezte számára e szolgálatokat adják elő. Egykor, mikor a megrögzött hűtlenek: néhai Horwathy-i János bán és János vránai keresztes perjel – akik ekkor a Szlavóniában fekvő Gemlech várát erő-szakkal (*manu violenta*) kezükön tartották, és onnan okoztak károkat az országlakosoknak – ellen a király hadjáratot indított, és a várat kemény ostrom alá véve megvívni kezdték, Pé-

ter ispán a vár kapuit merészen elérte, a várból kilőtt számszerű lövésztől életveszélyes sebet kapott, a kövek és más veszélyes tárgyak sűrű kihajításaitól bordái összetörték, és a király szeme láttára földre rogyott, innen félholtan vonszolták ki, és napokat töltött fájdalom közepette. Évek múltán, azoknak a kárt okozó sanyargatásoknak megbosszulására, amelyeket a törökök és a pogányok ellenséges őrjöngése az országlakosoknak régóta szörnyen okozott, királyi tisztéből és együttérzésből fakadóan a külföldiek és az idegenek segítségével hadat indított az ellenség ellen, ekkor Péter ispán számos atyafiával és familiárisával a sereghez csatlakozott, nagyobb Nikápoly vára mellett (iuxta castrum maioris Nycapolis) tábornokot ültettek, és eddig a helyig a király hatalma alá hajtotta a népeket, Bayzath török császárral vívott csatában azonban kénytelen volt meghátrálni, amikor Péter ispán nagy bátorsággal védekezett, az ellenség csapatai közül súlyos sebek árán – melyek nyomait élete végéig őrzi – megmenekült. Mikor a törökök kiirtására küldött jól felszerelt seregét a törökök Havasalföldön (in partibus Transalpinis) egy szűk, keskeny (indaginosus) helyen lesből meg akarták támadni és körül akarták zárni, akkor Péter ispán lováról leszállva csupán néhány gyalogos familiárisával kézitusában a csapat segítségére ment, a sereg nagy részét a törökök lemészárolták, Péter pedig itt egy nyíllövéstől lábán súlyosan megsérült. Később, amikor a törökök számosan a Szerémséget (terram nostram Syrimiensem) pusztították és rabolták, Péter ispán – aki akkor a macsói báni tisztséget viselte – a törökkel összecsapott, és egyik kezén súlyosan megsérült. Továbbá mikor Péter ispán a király szolgálatában másokkal együtt Rácországban (in terra Rasscie) hadakozott, Neuady és Chezton várak alatt – amelyeket a király ellenségei kezéből igyekeztek visszaszerezni – számos szikla és más halálos dolog ütésétől életveszélyes sebet kapott. Hasonlóképpen az elmúlt időkben, midőn a törökök az alsóbb részekben (in partibus nostris inferioribus) hatalmas zsákmánnyal Galambucz várával szemben a Duna medrén keresztül Rácországba akartak menni, e Péter társaival és familiárisaival bátran rájuk támadt, közülük sokakat kardéltre hányt, a zsákmányt pedig elvette tőlük, bal fülét nyílvessző fúrta át egészen a nyaka hátuljáig. Továbbá nyolc éve, mikor a király császári házáat érintő sürgős ügyekben számos országlakosával személyesen Csehország felé tartott, Péter ispán famulusai illő kíséretével vele tartott, többek között hűségesen szolgált, mikor a csehországi Polna nevű várost (civitas) – mely akkor a király ellen lázadt – számos famulusa halála és a saját vére hullajtása árán visszaszerezte, és a várost a királynak átadta. Innen a király különös akaratából visszatért Magyarországra, ahol az országot és lakosait egymás közt meghasonulva és megosztva, egyeseket a király hűségén megmaradva, másokat pedig Duratium-i néhai Károly fiához: Lászlóhoz csatlakozva és ennek zászlaját felemelve, az ország számos részeit és vidékét (partes et provincias) különösen Dalmáciában és Horvátországban László hatalma alá vetve találta. A hűtleneket – kik nagy csapatba gyűltek össze –, különösen Debreu-i Istvánt – aki Abaújvár megyében Duratium-i László oldalára állt – a király más híveivel együtt bátran megtámadta, és a király dicsőségének emelésére számos famulusa halála árán velük harcba bocsátkozott, ebben a csatában egy kézihusáng (clava manualis) ütésétől sisakja betört, fején súlyos sebet kapott, bal kezén és más tagjain különböző szúrásokat és sebeket szenvedett, amelyeket élete végéig fog viselni. Boldokw várát – amelyet a lázadók kevéssel előbb csalárd módon foglaltak el – ezek kezéből sok munkával visszafoglalta, és a királynak visszaadta. Nemkülönben, minap Péter ispán királyi különös parancsból atyafiaival és familiárisaival sereget gyűjtött, és a lobogót felemelvén, Lengyelországba ment, és azt nagy részben elpusztította, Zwynigrad várát védői kezéből saját és szolgálai (servientium) kemény munkájával, halálával és sérülésével elfoglalta és a király kezére adta. Ezután az elmúlt időkben Péter ispán a király parancsából saját zászlaját felemelvén, betört Lengyelországba, azt zsákmányolva és gyűjtögetve pusztította, egészen Zondoch városának (civitas)

kapujáig hatolt, külvárosait és tartozékait elhamvasztotta. Mindezek során Péter ispán által a királynak és a szent koronának tett szolgálatokért az Abaújvár megyei Zykzow királyi birtokot vagy oppidum-ot más birtokokkal: az Abaújvár megyei Wadaz, Wyfalw és Zygeth, valamint a Zemplén megyei Puztamakronch birtokokat, ezek más tartozékaival, többek közt a Zykzow-i vásáron szedni szokott vásárvámmal és útvámmal együtt neki és örököseinek adja új adomány címén, biztos tudtával és teljhatalmából, a főpapok és a bárók érett tanácsából, örökös jogon (iure perhemnali). A birtokok Zykzow-i Péter fia: Miklós magva szakadtával szálltak az ország szokásjoga szerint királyi kézre. – A szokott titkos pecséttel megerősítve. – Az oklevelet eredetiben történő későbbi bemutatásakor privilegiális formában is kiállíttatja. – Arenga. – *Jobb felső sarkában*: relatio Piponis de Ozora comitis Themessiensis etcetera.^a

^a Az etc. szó csak a B példányban szerepel.

Két példányban, hártán, alján rányomott papírfelzetes pecséttel. A: DL 70788/1. (fasc. IX. fr. 8.) ép. – B: DL 70788/2. (fasc. IX. fr. 4.): lyukas. Eltérő névalakok: Nykapolis, Rascie, Chezton, Galambuch, Wyfalu. – Átírta Zsigmond király augusztus 19-én. DL 70792. Eltérő névalakok: Horwaty-i, Nykapolis, Bayzth, Chezthon, Galambuch, Boldokew, Zwnigrad. – Átírta Zsigmond király 1411. szeptember 18-án. DL 75405. (Patay cs. It.) Eltérő névalakok: Newady, Zwndoch, Vadaz, Puztamakronch.

Wenzel: TT 1884. 220. említés – Zsigmondkori oklt. III. 692. sz.

330. 1411. július 28. (f. III. p. Anne) Wissegrad

Zsigmond király a jászói konventhez. Egy másik adományozó oklevelével Peren-i Péternek (magn.), a királyi székelyek egykori ispánjának, most zempléni és ungi ispánnak és általa örököseinek adta örökre az Abaújvár megyei Zykzow királyi birtokot vagy oppidumot Wadaz, Wyfalu, Zyged és a Zemplén megyei Pusthamakronch birtokokkal, a Zykzow-n szedni szokott vámokkal és más tartozékokkal együtt. A birtokok Zykzow-i Péter fia: Miklós magva szakadtával az ország szokásjoga szerint szálltak királyi kézre. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő új adomány címén történő iktatásra. Az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek*: Abaúj megyeiek: Saruar-i Péter vagy fia: János, Zent-i Bakow (dictus) András, Rason-i István vagy atyja: Péter, Keer-i Miklós vagy László, Mera-i Tamás, Hemi-i Mátyás vagy Jakab, Zemplén megyeiek: Zombor-i János vagy Imre, Geztel-i Benkes (dictus) Jakab vagy Donk (dictus) Jakab, Hoporth-i Péter. – A szokott pecséttel megerősítve.

Átírta a jászói konvent 1411. augusztus 30-án, három chirographált oklevélben. DL 70790. – Eltérő névalakok a B-ben: Zygeth, Sarwar-i, Bako, Gezthel-i, C-ben: Vyfalu. – Ezt is átírta Zsigmond király 1411. szeptember 19-én. DL 70792. és 75405. Eltérő névalakok: Zykzow/Sykzow, Vadaz, Zygeth, Zenth-i, Hemy-i, Geztes. – Átírta Zsigmond király 1411. szeptember 18-án. DL 75405.

Zsigmondkori oklt. III. 767. sz. (DL 75405. alapján)

331. 1411. augusztus 1. (in advincula Petri) Vissegrad

Zsigmond király megfontolva Peren-i Simon fia: Péter (magn.) a királyi székelyek egykori ispánjának, most zempléni és ungi ispánnak sokféle kitűnő hűségét és szolgálatait, megérdemelt kitüntetéseit, hősi tetteit, amelyekhez – mióta a királyt Isten az ország kormányzására csodálatra méltóan felemelte és általa elnyerte az ország jogarát – a király és az ország minden nehéz és súlyos dolgaiban hű maradt, a király nyomában és bárhol, sérényen, viszontagságok közepette, az állandó fáradozásokat és verejtékes munkákat buzgó igyekezettel, rendkívüli vitézséggel, sérény gyorsasággal, fáradatlan gondoskodással magára vállalta, nem kímélvén sem testét sem dolgait, szembeszegült a sors váltakozó csapásaival az ország határainak (confiniorum) védelmére és a törökök gyakori vad támadásaival.

Nevezetesen, amikor a király számos hívével együtt személyesen ostrom alá vette Galamboch várát Rácországbán, amit a törökök hatalmasul (potenter) elfoglaltak, Péter mester a mondott vár alatt, annak visszaszerzésében vitézül küzdött a királyi ékesség és méltóság dicsőségére, nem rettenve vissza a halálos veszélytől sem, a nyíllövésektől és a lándzsáktól fején hátul életveszélyes sebet szenvedett. Majd mikor a törökök – az ország és az egész kereszténység pusztítói – Ersomlya kerületét (districtum nostrum) pusztították, oroszlán módjára a törökre vetette magát, vitézségét tanúsította azzal, hogy vezetőjük zászlaját elvette, a királynak diadalmasan elküldte, egyik lábán súlyosan meg is sérült, számos mindkét nembéli országlakost, kiket a törökök el akartak hajtani, ettől megszabadított. Majd mikor nem sokkal később a király a főpapokkal, bárókkal, előkelőkkel, lovagokkal, csatlósokkal és nemesekkel a hűtlen oláhok (Olachi/Volachi) – kik akkor a királytól és a szent koronától nyakasan elfordultak – vadságának megfékezésére és felkelésének leverésére Havasalföldre ment, itt a mennyei teremő közreműködésével a hűtlen oláhokat a királynak és szent koronának visszaszerelvén, a szerencsés és óhajtott győzelemmel vissza akart térni, de nem ismerte az oláhok állhatatlanságát és hűtlenségbe való visszaesését; az oláhok barlangokban, a hegyek rejtekeiben és szorosaiban elrejtőztek és a királynak és egész seregének lest vetettek, Péter ispán nem tért ki, nem hátrált meg, hanem a királyi felség személye és más híveinek megmentésére hőiesen ellenállt, a hűtlen oláhok a jobb karján nagy sebet ejtettek. Azután Péter ispán vitézséget vitézségre kívánván halmozni, a szerémi vidék (contrate Syrimiensis) határára küldte ki egy időre a király, hogy ott a török támadások ellen e határvidéket óvja és védelmezze, a török pusztításaival és betöréseivel olyan vitézül szállt szembe, hogy a törökök távolabbi betöréseit meghátrálásra kényszerítette, ahol többször is összezapván velük, több sebesülést szerzett, melyek közül egyet a bal kezén földi élete végéig fog viselni. Továbbá Péter ispán hűséges odaadásáról méltó emlékezetül hagyni, hogy szintén már régebben, amikor a király Csehországban fontos ügyekben tevékenykedet, ártalmas ügyekedésekből és hatásos mesterkedésekből az országban zavar keletkezett, a béke tiszteletét és az igazság gyümölcsét semmibe vették, amelynek során számos főpap, báró és előkelő lett hálátlanná, a királytól nagy számban fordultak el, és egy idegent, Duratio-i Károly fiát: Lászlót próbálták királlyá választani, így felsegértés bűnébe esvén. Közülük néhai Debrew-i István, a király fő ellensége (emulus capitalis) számos hűtlennel és lázadóval szövetekezvén, felemelte a nevezett László zászlaját, és az ország számos részét és vidékét gyalázatosan e Lászlónak meghódoltatta. Hanem, amikor Abaújvár megyéhez ért, és itt akart háborítani, akkor Péter ispán állandó hűségének erényétől felővezve – amelytől soha nem tért el – más, a királyhoz hű híveivel együtt Noghpatak oppidum mellett az ellenséggel hőiesen összezapott, őket az első összezapásban lándzsájával megtámadta, közülük sokakat erős karjával a földre döntött, sokakat leszúrt, közben pedig a harc a másik irányból újult meg, kegyetlen nyilak süvítettek a levegőben, sokaságuk a fellegekéhez volt hasonló, Péter ispánban felébredve az oroszlán vakmerősége, a csapatokon (per turmas) keresztülvívta magát, harcolt, és földre hullott halomnyi emberi tetemeteket hagyott maga mögött, lándzsák és más támadófegyverek több sebet és életveszélyes szúrást ejtettek testén, különösen fején szenvedett életveszélyes sérülést egy kézhúsáng (clava manualis) ütésétől, amely sisakját szétértte, ez halállal fenyegette, ami miatt hosszú időn keresztül keserves sóhajok között betegeskedett. Ezek így esvén, Debrew-i István feleségét és gyermekeit meg Péter fiait: Györgyöt, Miklóst és Mihályt, az özvegyasszonyt, Debrew-i Mihály fia: Miklóst és Kyszudar (dicti) Péter özvegyét Talya nevű várában hátrahagyta, ő maga pedig gonosz csapatával (prava cohorte) elkezdett hűtlenségével nem hagyott fel, sőt nem átalította azt tovább folytatni; Erdélybe tartott, hogy az ottani lakosokat Lászlónak vesse alá, ahol sok gaztettet vitt végbe, és megvetette a királyt,

azonban hallva szerencsétlenségéről, ti. vára elfoglalásáról, gyermekei és atyafiai szétszéledéséről, fájdalma bánatába belehalt. A király Isten kegyelméből Csehországból hazajött, hívei nagy számától ereje visszatért, Talya várát Péter fiaitól: Györgytől, Miklóstól és Mihálytól, az özvegytől, Debrew-i Mihály fiától: Miklóstól és Kyszudar (dicti) Péter özvegyétől vissza akarta kérni, és szerezni, amit azonban azok, megmaradva hűtlenségük tévelygésében, többszöri kérésre sem akartak visszaadni, ezért a király ostrommal és ostromgépekkel (machinis institutis) a várat megvívta, aminek során Péter ispán a királynak és a szent koronának különös hűséggel szolgált. Mindezek során Péter ispán által a királynak és a szent koronának tett szolgálataiért neki és általa örököseinek adja új adomány címén, teljhatalmából és biztos tudtával, a főpapok és bárók tanácsából az Abaújvár megyei Noghlda, Komaroch, Zezta, Cheech, Macronch, Puztamacronch és Bodolo birtokokat. A birtokok a fent nevezett György, Miklós, Mihály, másik Miklós és az említett asszonyok – kik Debrew-i Istvánnak a király ellen minden dolgában segítségére voltak – hűtlenségével szálltak királyi kézre. – Az oklevelet eredetiben történő későbbi bemutatásakor privilegiális formában is kiállíttatja. – A titkos pecséttel megerősítve. – Arenga – *Jobb felső sarkában és a pecsét alatt: propria commissio domini regis.*

Hártyán, nagyobbított N és S kezdőbetűvel, előlapján rányomott pecsét darabkái. DL 70789. (fasc. IX. fr. 10.) – Átírta Zsigmond király 1411. szeptember 18-án. DL 70792. – Átírta Zsimond király 1419. február 8-án. DL 70810. Eltérő névalak: Ersomplya, Naghpatak.

Katona XII. 60. hiányosan – Szirmay: Zemplén 19. részlegesen – Fejér X/5. 162. (1419. február 8-i oklevél alapján) – Denuşianu: Documente 475. – Szerbia 53. – Zsigmondkori oklt. III. 779. sz.

332. 1411. augusztus 1. (in ad vincula Petri) Wissegrad

Zsigmond király az egri káptalanhoz. Egy másik oklevelével Peren-i Simon fia: Péternek és örököseinek adta az Abaújvár megyei Naglda, Komaroch, Zeztha, Chech, Makouch (!), Puzthamakouch (!) és Bodolo birtokokat – amelyek Debrew-i Péter fiai: György, Miklós, Mihály, továbbá Mihály özvegye és fia: Miklós, valamint Kiszudar (dictus) Péter özvegye hűtlenségével háramlottak királyi kézre – új adomány címén. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek:* Rason-i Péter, ennek fia: István, Sarwar-i János, ennek fia: Péter, Hym-i Mátyás, ennek atyafia: Jakab.

Átírta az egri káptalan 1411. október 4-én. DL 70793.

333. 1411. augusztus 30. (dom. p. Bartholomei)

Miklós prépost és a jászói konvent Zsigmond király 1411. július 28-án kelt parancsára (lásd a 330. sz.) Miklós frater-t, papot küldte ki Rason-i István és Geztel-i Donk (dictus) Jakab királyi emberek mellé. Ők a Lőrinc-napot követő kedden és szerdán (aug. 11. és 12.) és az ország szokásjoga szerint azt követő alkalmas napokon kiszálltak az említett megyékben fekvő Zykzow, Vadaz, Wyfalu, Zyged, valamint Pusthamakronch birtokokra vagy oppidum-ra, és az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében Peren-i Pétert beiktatták az oppidum és a falvak (villa), valamint az oppidumon szedni szokott vámok birtokába új adomány címén. Ellentmondás sem ekkor, sem a szokás és az ország szokásjoga szerint kívárt napokon nem történt. – Péter és örökösei számára kiállított példány.

Három, chirographummal ellátott privilegiális példányban, hártán. A: DL 70790/1. (fasc. IX. fr. 9.) alul EFGH chirographummal, függőpecséttel – B: DL 70790/2. (fasc. IX. f. 5.) felül EFGH chirographummal –, C: DL 70790/3. (fasc. IX. fr. 6.): alul ABCD chirographummal, függőpecsétje hiányzik,

csak a bevágások láthatók. Eltérő névalakok a B-ben: Gezthel-i, Zygeth, a C-ben: Zykzov, Wadaz, Vyfa-lu. – Átírta Zsigmond király 1411. szeptember 18-án. DL 70792. és 75405. (Patay cs. lt.). Eltérő névalak: Puztamakronch.

334. 1411. szeptember 7. (vig. nat. Marie)

Zsigmond király a leleszi konventhez. Peren-i Péter (magn.), a királyi székelek egykori ispánja nevében kérték az Ugocsa megyei Zewles birtokának határjárását. Küld-jék ki emberüket a határjárásra és iktatásra, az esetleges ellentmondókat a nádori jelenlét elé idézzék. – A szokott királyi pecséttel megerősítve. – *Kijelölt királyi emberek*: Bathor-i Péter fia: János, Warallya-i Tamás fia: Mihály vagy István fia: György, Kazon-i Pogan Dommonkos.

Papíron, hátlapján címmel és pecsét nyomával. DL 70791. (fasc. IX. fr. 16.)

335. 1411. szeptember 18. (XIV. Kal. Septembris).¹

Zsigmond király² Peren-i Simon fia: Péternek (magn.), a királyi székelek egykori ispánjának, most zempléni és ungi ispán kérésére átírja saját, 1411. július 13-án új, kisebb titkos pecsétje alatt kelt pántensét (*lásd a 329. sz.*) és a jászói konvent 1411. augusztus 30-án kelt privilegialisát (*lásd a 333. sz.*), az abban foglaltakat pedig a király és a szent korona számára különböző időben és helyeken tanúsított szolgálataiért királyi hatalmából, teljhatalmából, biztos tudtával, Borbála királyné beleegyezésével, jóváhagyásával és akaratával, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egységes döntéséből megerősíti. – Pecsételési záradéka *ua., mint 315. sz.* – Datum per manus *ua., mint 278. sz.* – *Méltóságosor*: Iohanne Strigoniensi, Colocensi et Iadrensi sedibus vacantibus, Andrea Spalatensi et altero Andrea Ragusiensi archiepiscopis, eodem domino Eberhardo Zagrabiensis, Andrea Waradiensis, Stephano Transsiluanensis, Sthiborio Agriensis, Iohanne Quinqueecclesiensis, Benedicto confirmato Boznensis, Iohanne Iawriensis, fratribus Philippo Wacyensis et Dosa Chanadiensis, Hynkone Nitriensis, Ladizlao Tininiensis et Thoma Senniensis ecclesiarum episcopis, Syrmieni, Wesprimieni, Traguriensi, Scardonensi, Sibinichensi, Nonensi, Makarensi, Pharensi et Corbauensi sedibus vacantibus, necnon magnificis viris Nicolao de Gara regni Hungarie predicti palatino, Sthiborio de Sthiborich wayuoda nostro Transsiluanensi, comite Symone de Rozgon iudice curie nostre, Pethermano de Medwe Dalmacie et Croatie regnorum predictorum, Ladizlao et Emerico filiis condam Bartholomei de Wylaak Machouiensi banis, totius Sclauonie et Zewreniensis banatum honoribus vacantibus, Iohanne Bubek de Pelseuch tauernicorum, Iohanne filio Henrici de Thamasi ianitorum, Iohanne Groff de Corbauia dapiferorum, Iohanne filio Gregorii de Alsan pincernarum, Petro Cheh agazonum nostrorum magistris et Cristoforo comite Posoniensi. – Arenga. – *A plica jobb sarkában*: lecta et correcta.

¹ A jászói konvent oklevelének dátumából következően nyilvánvaló íráshiba Octobris helyett, amely mindkét példányon hibásan szerepel.

² A privilegium intitulado-ja a római királyi cím felvétele előtti, 1410-ig érvényben volt királyi címeket tartalmazza, bár az átírt két oklevélben szerepel a Romanorum rex. Ezt egyszerű kancelláriai tévedésnek lehet tekinteni.

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűvel, függőpecsétje hiányzik. DL 70792. (fasc. IX. fr. 7.) – Par-ja: DL 75405. (Patay cs. lt.)

Zsigmondkori oklt. III. 952. sz.

336. 1411. október 4. (16. die sab. a. Mathei ap.)

Az egri káptalan Zsigmond király 1411. augusztus 1-jén kelt parancsára (*lásd a 332. sz.*) Terebes-i László (mag.) kanonokot küldte ki Sarwar-i János királyi ember mellé. Ők Má-té-nap előtti szombaton (szept. 19.) kiszálltak az Abaújszék megyei Naglida, Komaroch, Zeztha, Chech, Makrouch (!), Puzthamakrouch (!), Bodolo birtokokra, ahol az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében Peren-i Simon fia: Pétert (magn.) ezek és tartozékaik birtokába beiktatták új adomány címén. Ellentmondás sem ekkor, sem a szokás és az ország szokásjoga szerint kívárt alkalmas napokon nem történt. – A nagyobb, autentikus, függő-pecséttel megerősítve.

Hártyán, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70793. (fasc. IX. fr. 12.)

337. 1411. október 4. (16. die sabb. a. Matthei ap.)

Az egri káptalan tudtul adja, hogy a 336. sz. oklevélben foglaltakat elvégezte. – *Káptalan névsor*: Briccio preposito, Petro lectore, Iohanne cantore et altero Iohanne custode, Nicolao de Borsod, Octaviano de Zemlyn, Iohanne de Abawyuar, Symone de Wng, Nicolao de Patha, Iohanne de Pankotha, Ladislao de Tharchafew, Benedicto de Hewes archidiaconis. – *Méltóságosor*: Sigismundo ... rege Hungarie, Iohanne ... Strigoniensi archiepiscopo, sede Colocensi vacante, ... Stiborio episcopo Agriensi.

Hártyán, selyemzsinóron függő pecséttel, alul ABC chirographummal. A 336. sz. oklevélből eltérően nem tartalmazza a mandátumot. DL 70794. (fasc. IX. fr. 11.) – Átírta Zsigmond király 1419. február 8-án. DL 70810. – Eltérő névalakok a 336. sz.-hoz képest: Saarwar, Cheech, Makouch, Puztamakouch, Budolo.

Féjér X/5. 168. – Zsigmondkori oklt. III. 1019. sz.

338. 1411. november 12. (2. die Martini) Wissegrad

Zsigmond király Gara-i Miklós nádorhoz vagy bírói helyetteseihez. Az egyik részről Harazth-i Balázs fia: Erazmusz és Endes-i László fia: Pál, a másiktól Barlabas-i Erne (dictus) Mihály közti, Erne (dictus) András birtokai ügyében folyó hűtlenséget érintő perben, amely a mostani Mihály-nap nyolcadán a nádor előtt folyik, személyesen akar a főpapokkal és a bárókkal ítélni. Az ügyben a nádor ezért ne hozzon ítéletet, hanem a pert változatlanul az általa megállapítandó időpontra terjessze személye, a bárók és a főpapok döntése elé. – *Jobb felső sarkában és a pecsét alatt*: commissio propria domini regis.

Papíron, a szöveg alatt pecsét töredékével. DL 70795. (fasc. IX. fr. 18.)

Zsigmondkori oklt. III. 1198. sz.

339. 1411. december 7. (in oct. Andree) Eger

Miklós borsodi főesperes, egri kanonok, Stiborius egri püspök in spiritualibus generalis vicarius-a előtt András-nap nyolcadán egy korábbi halasztólevele értelmében személyesen megjelent Mogy-i György egri kanonok (honorabilis az áthúzott discretus fölé írva) Pettri-i István, továbbá fiai: Lőrinc, Péter, Dénes és Sebestyén (nobiles) ellenében, akiket a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenő Pettri-i István fia: Péter képviselt. Mogy-i előadta, hogy Pettri birtok a leányágot illeti. István fia: Péter a többi Pettri-i nemesek nevében tagadta ezt, és úgy allegált, hogy arról, hogy a birtok nem leányági, hanem örökölt (non filialis sed hereditarias [!]) oklevelei vannak. A pert a vikárius az

elkövetkezendő vízkereszt nyolcadára halasztotta, hol mindkét félnek be kell mutatnia okleveleit.

^a Javítva filiales-ról.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 70796. (fasc. I. fr. 19.)

Zsigmondkori oklt. III. 1327. sz.

340. 1411. december 9. (2. die conceptionis Marie) in Olnod

Rozgon-i Simon országbíró az egri káptalanhoz. Seph-i Péter kérte, hogy iktassák be őt a Borsod megyei Scymye/Scynye birtok felébe, amely őt zálog címén illeti. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék. – *Kijelölt királyi emberek:* Zalantha-i György, Mátyás, Bálint, Kis (Parvus) Mátyás, Miklós fia: Péter, Korh-i Kelemen.

Átírta az egri káptalan 1411. december 29-én. DL 70799.

Zsigmondkori oklt. III. 1332. sz.

341. 1411. december 17. (16. die f. IV. p. Andree) prope villam Chenger

Gara-i Miklós nádor tudtul adja, hogy Szatmár és Ugocsa megye nemeseinek egyeteme számára Chenger falu (villa) mellett András apostol ünnepé utáni szerdán (dec. 2.) tartott közgyűlésén Pethenyehaza-i László fia: György deák a többiek közül előállván, előadta, hogy Mogh-i Mathyus hat éve Petenyehaza-i birtokrészére ment hatalmasul, és meg akarta őt ölni, továbbá az itteni egyház temetőjét meggyalázta (violasset), amelynek újraszenteléséért (reconciliationem) 16 forintot fizetett új pénzben (nove monete). Mathyus nevében a nádor ügyvédvalló oklevelével előálló Merche (dictus) László azt válaszolta, hogy Mathyus az előadottak ügyében ártatlan. A felperes keresetének igazolására a szomszédosok, határosok és megyebéli nemesek közös vizsgálat útján veendő tanúságát javasolta és a párbaj-jelét mutatta (signum duelli dimicandi pugilli) az alperes ügyvédjének, aki egyiket sem fogadta el. A nádor Mátyust arra kötelezte, hogy az eljövendő György-nap nyolcadik napján (máj. 1.) a leleszi konvent előtt ötvened magával, nemesekkel tegyen esküt arra, hogy a felperes keresetében ártatlan, a konvent erről szóló oklevelét pedig az azt követő nyolcadik napra tartoznak a felek a királyi kúriában a nádor előtt bemutatni.

Papíron, hátlapján pecsét darabja. Hátlapi feljegyzések: procurator florenum solvit; solvit C. DL 70797. (fasc. IX. fr. 19.)

Zsigmondkori oklt. III. 1378. sz.

342. 1411. december 26. (in Stephani prothomartiris) Buda

Zsigmond király Peren-i Péter (magn.), a királyi székek egykori ispánja, most máramarosi ispánnak részint a király és a szent korona számára különböző helyeken és időkben tett szolgálataiért, részint a királynak egyetlen kérésére (ad singularem nostre maiestatis requisitionem) új pénzben adott ezer forintért Péternek és örököseinek adja örökre a Budán a Szombat téren (in foro Sabbati) álló királyi kúriát vagy házat (quandam curiam seu domum nostram) minden fa- és kőépületeivel, kertjével és tartozékaival együtt, amely keletről néhai Zala-i (dictus) Péter lányai és vői házával, nyugatról pedig Tekeus (dictus) Jakab – mindnyájan budai polgárok – házával határos. A ház korábban Bela-i Sebestyén deáké, egykor királyi sókamaraispáné volt, és Chak/Chaak-i Miklós (magn.) egykori erdélyi vajdára háramlott, tőle a Bihar megyei Homrok királyi birtokért cserébe lett a királyé. A király későbbi utódai nevében is vállalja, hogy Peren-it és örököseit ennek birto-

kában saját fáradságával és költségén megvédi. – *Jobbra a szöveg fölött és a pecsét alatt:* commissio propria domini regis.

Hártyán, előlapján papírfelzetes pecséttel. DL 70798. (fasc. IX. f. 14.)

Budapest Régiségei XV. (1950) 292. 61. jegyzet – BTOE III. 586. – Zsigmondkori oklt. III. 1426. sz.

343. 1411. december 29. (16. d. die f. II. p. Lucie)

Az egri káptalan Zsigmond királyhoz. Rozgon-i Simon országbíró 1411. december 9-én kelt levelére (*lásd a 340. sz.*) Bálint papot, az egri egyház Szent Miklós-oltárának igazgatóját küldték ki Zalantha-i Bálint királyi ember mellé. Luca-nap utáni hétfőn (dec. 14.) ki szálltak Scynye birtokra és az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében annak felébe Pétert beiktatták. Ellentmondás sem ekkor, sem a szokás és az ország szokásjoga szerint kívárt napokon nem történt. – A kisebbik pecséttel megerősítve.

Hártyán, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70799. (fasc. IX. fr. 13.)

344. 1412. március 3. (f. V. a. dom. Oculi) Leuchouie

Zsigmond király előtt megjelent személyesen Zwylna-i Desew fia: Domonkos és Márton fia: Bereck – akik atyafiaiak: Péter és János terhét is magukra vállalták – a másiktól Wyfalu-i János fia: Jakab és Péter fia: Simon – akik Péter fia: Pál, György fia: Jakab, továbbá Benedek, András, Jakab és László nevű atyafiaiak (fratrum ipsorum) terhét magukra vállalták-, és bevallást tettek. Wyfalu-i Jakab, Simon, Pál, Jakab, András, Benedek és László az elmúlt zavaros időkben a király ellen hűtlenség bűnét követték el, emiatt a Zemplén megyei Wyfalu, Thusa, Symkolcz, Felzerfalu, Kyo és Mernyk birtokokon levő birtokrészeket a király új adomány címén az említett Domonkosnak, Berecknek, Jánosnak és Péternek adományozta. Domonkos és Bereck azonban kegyességből [Újfalu kivételével] a birtokrészeket újból visszaszabtatták régi birtokosaiknak és örököseiknek, ők viszont Wyfalu birtokot Domonkosnak, Berecknek, Jánosnak, Péternek és örököseiknek adják haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, különösen a Bodrogh folyón levő malommal együtt. Ha valamelyik fél örökösök nélkül halna el, akkor annak birtokjogai a túlélő félre szálljanak. A király a fenti egyezséghez, a birtokjogok átadásához és elidegenítéséhez hozzájárulását adta. Az oklevelet eredetiben történő későbbi bemutatásakor privilegiális formában is kiállíttatja.

Átírta az egri káptalan 1417. május 31-én. DL 70808. – Jászói konvent országos lt. Statutoria H-75. (DF 250787.) – A kivonat az utóbbi alapján készült.

Zsigmondkori oklt. III. 1818. sz.

345.

Gara-i Miklós nádor a Homonna-i Drugeth János (mag.) – akit a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenő Lesthemer-i Orbán képviselt –, mint felperes, és Chazloch-i Péter fia: Lampért – akit a nádor ügyvédvalló levelével Chazloch-i Dömötör képviselt –, mint alperes közt folyó pert, melyet egy korábbi fogott bírói és kötelezőlevele értelmében György-nap nyolcadán előtte indítottak, a felek ügyvédjének kérésére az elkövetkezendő Jakab-nap nyolcadára halasztja. – Lampért számára kiállított példány. – *A külzet alatt:* solvit XII. Mh (kézjegy) solvit.

Papírlapon, hátlapján kivonat és pecsét nyoma. Hátlapi perbeli feljegyzések: pro ut intra ad Michaelis, alatta: una. DL 70800. (fasc. IX. fr. 21.)

346. 1412. június 8. (f. IV. p. corporis Christi) Buda

Zsigmond király az egri káptalanhoz. Wyfalu-i Horwath (dicti) Bereck és Domonkos nevében kérték, hogy iktassák be őket a kezükön levő, őket teljes joggal illető Wyfalu birtokába, ellentmondás figyelembevételével. Küldjék ki emberüket tanúbizonysággul az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi különös jelenlét elé idézzék egy alkalmas terminusra. – *Kijelölt királyi emberek:* Haraboch-i Zsigmond, Szaniszló, Morua-i Jakab, Duranhaza-i Szaniszló.

Átírta az egri káptalan 1412. július 8-án, amit 1417. május 31-én írt át. DL 70808. – Jászói konvent országos lt. Statutoria H-75. (DF 250787.) – A kivonat ez utóbbi alapján készült.

Zsigmonkori oklt. III. 2247.

347. 1412. július 8. (16. die vig. nativitatis Iohannis bapt.)

Az egri káptalan Zsigmond király 1412. június 8-án kelt parancsára (*lásd a 346. sz.*) Zelene-i Pál (mag.) kanonokot küldte ki tanúbizonysággul Morua-i Jakab királyi ember mellé, aki Keresztelő Szent János születésnapjának vigíliáján (jún. 23.) kiszállt Újfalu birtokra, és az oda összehívott szomszédok és határosok jelenlétében [Wyfalu-i Horwath] Berecket és Domonkost beiktatta örökre ennek birtokába. Ellentmondás sem ekkor, sem az ország szokásjoga szerint kívárt napokon nem történt. – A nagyobb autentikus függőpecséttel megerősítve.

Átírta az egri káptalan 1417. május 31-én. DL 70808. – Jászói konvent országos lt. Statutoria H-75. (DF 250787.) – A kivonat az utóbbi alapján készült.

348. 1413. február 19. (38. die epiph.) Vissegrad

Rozgon-i Simon országbíró tudtul adja, hogy Peren-i Péter (magn.), a királyi széke-lyek egykori ispánja, mint felperes, és Peren-i Imre, mint alperes közti perben a jászói konvent oklevele értelmében, előtte, vízkereszt nyolcadán Peren-i Imre ügyvédje, Chele-i János bemutatta az egri káptalan privilegiálisát. Péter ügyvédje, Zombor-i Mihály erre úgy allegált, hogy Péternek az oklevélre szüksége van, és kérte a privilegiális átírását. Az országbíró az 1406. május 13-án kelt oklevelet (*lásd a 292. sz.*) pátensében Peren-i Péter részére átírja.

Papíron, hátlapján pecsét darabkája. Hátlapi feljegyzések: nobis, quinquaginta nobis. DL 70801.

349. 1414. október 25. (15. die f. V. a Galli)

Miklós prépost és a leleszi konvent Gara-i Miklós nádor kérésére Jakab frater-t, papot, az egyház custos-át küldte ki Kaponya-i Gergely nádori ember mellé tanúbizonysággul, hogy Homonna-i Drugeth János fia: Miklós és a mondott János fia: János fia: János (magistri) Laaz és Chazloch-i Péter fia: Lampért Valkaya nevű birtoka közti határokat megjárják. A konventi és a nádori ember visszatérvén, egyhangúlag azt jelentették, hogy Gál napja előtti csütörtökön (okt. 11.) kiszálltak a birtokokra, ahol az összehívott határosok, szomszédok és a mondott János fia: János, Péter fia: Lampért, valamint Palocz-i Péter fia: Mathyws, Nagmyhal-i Jakab fia: János mesterek, továbbá más nemesek és jó hírű emberek jelenlétében a birtokokat határjelekkel elválasztották, birtokosaikat pedig örökre, ellentmondás nélkül beiktatták. – *Határjárás:* Incepissent a fluvio Vyllye vocato a parte orientis, ubi secus portum ipsius fluvii a plaga occidentis existentem duas metas terreas, dehinc ad partem occidentis montem ascendendo non longe alias duas metas terreas, ulterius

plagam ad eandem montem in eodem unam metam terream cursilem, deinde plagam ad eandem quendam alveum tempore pluiali (!) et aquositatis aquam continentem pertransseuntes secus eundem ab ipsa plaga occidentis unam metam terream cursilem, abhinc plagam ad eandem per competens spatium prope quendam concavitatem unam metam terream cursilem, dehinc plagam ad eandem per competens spatium eundo in quodam *berch* prope quendam vallem magnam unam metam terream cursilem, exhinc plagam ad eandem dictam vallem pertransseundo et cacumen montis alti attingendo ibidem in vertice similiter metam terream cursilem, a quaquidem sumpmitate plagam occidentis ad predictam descendentes non in largo spatio metam terream cursilem, ulterius plagam ad eandem descendentes similiter metam cursilem terream, adhuc plagam ad eandem magis descendentes prope quendam alveum exsiccatum metam terream cursilem, adhuc plagam ad eandem dicto alveo et etiam altero alveo pertranssitit metam terream cursilem, adhuc magis plagam ad eandem descendentes a fluvio Zlatina vocato, non longe metam terream cursilem, peramplius in modico descendentes secus dictum fluvium Zlatyna duas metas terreas cumulassent atque agregassent et ibi terminassent. – A határvonaltól kezdetétől a végéig a jobb felé eső rész Homonna-i Drugeth Miklósnak és Jánosnak (magistri), a bal felé eső pedig Chazloch-i Lampértnak jutott. Helmech-i Jakab fia: András és Simon fia: Lőrinc maguk és más atyafiaik nevében úgy allegáltak, hogy a Lampértnak jutott vitás föld egyharmada teljes joggal őket illeti, ezért az ő részükön fekvő határokat az említett Drugeth Miklósnak, Jánosnak és Lampértnak adják, Lampért ehhez szívesen hozzájárult azzal a feltétellel, hogy a vitás föld ügyében folyó per lezárásáért adott kiadásaiból a Helmech-i nemesek illően elégséket ki, amit András és Lőrinc meg is ígértek.

Hártyán, nagyobbított O kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70802. (fasc. X. fr. 2.) Zsigmondkori oklt. IV. 2615. sz.

350. 1414. november 14. (40. die oct. Michaelis) Vissegrad

Gara-i Miklós nádor a leleszi konventhez. Előtte személyesen megjelent az egyik részről Karol/Karul-i Marhardus fia: András (mag.), a másíkról Panyla/Panalya-i Leukus fia: Zsigmond, és bevallást tettek. Panyla és Apathy nevű birtokaik között fekvő földek és erdők határai miatt közöttük pereskedés volt, fogott bírák rendelkezésének közbejöttével azonban kiegyeztek. Minden olyan határlevelüket vagy más oklevelüket, mely az említett földek, erdők és határok ügyében kelt, a nádor előtt a királyi kúriában az elkövetkezendő Mihály-nap nyolcadán bemutatják, amelyeket megtekintvén, a nádor végítéletet fog hozni, sem a nádor, sem pedig a felek nem fogják az ítéletet tovább halasztani. Az a fél, melyiknek a földekhez, erdőkhöz és határokhoz nagyobb joga van, az bíróilag és a nádor parancsa értelmében saját esküje útján vagy másképpen, a határlevelei tartalma szerint a földre a szokásos esküt leteheti, jogát bizonyíthatja, a határokat megújíthatja, birtokához csatolhatja. Ha az egyik fél Mihály-nap nyolcadán nem jelenik meg, ügyvédet nem küld, okleveleit nem mutatja be, akkor a megjelenő fél által bemutatott oklevél szerint mond a nádor ítéletet. Az említett nyolcadon megjelent Panyla-i Zsigmond, valamint Marhardus fia: András, és Zsigmond bemutatta Baas mesternek, néhai István király udvarbírájának és gömöri ispánnak 1264-ben kelt privilegiálisát (lásd a 4. sz.). Mivel több oklevelet előmutatni nem tudtak, ezért a felek ítéletet kértek. Mivel Panyla birtok határait a Zsigmond által felmutatott oklevél nem tartalmazta, ezért a birtokok határainak megszemlélése nélkül végítéletet nem lehet hozni. Ezért a konvent küldje ki emberét tanúbizonysággul Zuhafew-i Sebestyén vagy Zelche-i István (magistri) jegyzők és a királyi kúriából külön kiküldött nádori emberek mellé újév napjának 15. napjára (jan.15.) és az azt követő alkal-

mas napokra Panyla és Apathy birtokokra. A felek határosainak, szomszédainak és ügyvédjeinek jelenlétébe elsőként Zsigmond birtokának, Panyla-nak határait járók meg Zsigmond vagy ügyvédje mutogatása szerint, és határjelekkel jelölik ki, ezután András Apathy nevű birtokának határait járók meg hasonlóképpen, és ha a felek a határjárásban egyetértének, és egymásnak nem mondanának ellent, akkor hagyják meg őket elhatárolt birtokaikban. Ha nem értenének egyet és ellentmondának, akkor a vitás földet, melynek ügyében perben maradtak, megsemlélvén, hasznát királyi mértékben felmértvén, az ország törvényei szerint becsülik meg értékét, és tudják meg, hogy a vitás föld melyik fél birtokában van. A birtokok szomszédai és határosai, valamint a megyebeli nemesek közt tartanak közös vizsgálatot (communis inquisitio), hogy hitükre, a királyi iránti hűségükre, feszületre tett kézzel tegyenek esküt arra, hogy a vitás föld melyik fél birtokához tartozik. A határjárásról, becsüről, közös vizsgálatról az elkövetkezendő vízkereszt nyolcadára tegyenek jelentést a nádornak.

17. sz.-i romlott szövegű másolat. DL 70806. – A nádor oklevele két eredeti példányban maradt fenn: DL 53802. és 53803. (Kállay cs. lt.). A két Kállay-levéltárbeli példányt ugyanazon a napon, valószínűleg ugyanarra a diktálásra, két eltérő kéz írta. A DL 53803. Károlyi András, a DL 53802. pedig Panyolai Zsigmond részére lett kiállítva. A fenti kivonat, mint a legjobb szövegű oklevélről, ez utóbbi alapján készült. Eltérő névalakok a DL 53803-ban: Wysegrad, Panyth-i Sebestyén, Zeulche-i István, Panyola.

Zsigmondkori oklt. IV. 2690. sz.

351. 1414. november 27. (f. III. p. Katherine)

Az erdélyi káptalan előtt személyesen megjelent Chaslolch-i László fia: Péter fia: Mihály (nob.) maga és Miklós fia: János nevében, és tiltakozást tett. Az Ung megyei Walkaya nevű birtokuk területén fekvő Jawornok nevű erdejüket Péter fia: Mihály testvére (carnalis): Lampért tudtuk és akarata nélkül, kárukra Homonnha-i Miklósnak és Jánosnak (magistri) adta. Lampértot az átadástól, Homonnha-i Miklóst, Jánost és bárki mást pedig az erdő bármi címen történő elfoglalásától, birtoklásától és élésétől tilalmazza.

Papíron, hátlapján pecsét darabjai. DL 70803. (fasc. X. fr. 3.).

Zsigmondkori oklt. IV. 2750. sz.

352. 1415. március 26. (f. III. a. parasceves) Constancie

Zsigmond király, megfontolván azokat a hűséges szolgálatokat, különböző bátor és dicsérendő tetteket, amelyeket Peren-i Péter országbíró a király és az ország nehéz dolgaiban és hadjárataiban hűségesen és állhatatosan tanúsított, nem kételkedvén abban, hogy a királynak és a szent koronának ezután is szolgálni fog, jóllehet dicsérendő tettei nagy száma miatt nagyobb királyi adományokat érdemelne, azonban a királyi kegy valamiféle jeleként Péternek és örököseinek adja új adomány címén, örökre néhai Horuathy-i János fiának: Lorándnak a Torna megyei Horuathy-n levő birtokrészét minden haszonvételeivel és tartozékaival együtt. A birtok – mint mondták – azért jutott királyi kézre, mert Loránd pénzhamisításban bűnösnek találtatott (propter falsificationem monete nostre regie), és jog szerint (iuris rigore dictante) megégették. – Az oklevelet eredetiben történő későbbi bemutatásakor privilegiális formában is kiállíttatja. – *A szöveg fölött jobbra és a pecsét alatt: Relatio Emerici de Paloch. – Arenga.*

Hártyán, előlapján pecsét nyoma. DL 70804. (fasc. X. fr. 6.)

Zsigmondkori oklt. V. 417. sz.

Gara-i Miklós nádor a szepesi káptalanhoz. Egy bírói levelével¹ kérte a váradi káptalant, hogy küldjék ki emberüket tanúbizonyságul a nádori ember mellé. Ő Bathyan-i János fia: György részére néhai Zwdar Péter bán fia: Simon birtokjogaiból, összehíva a határosokat és szomszédokat, előbb határjárást és becsüt végezve, akkora részt foglaljon le, amennyit száz forint és annak kétszerese tesz ki; az új pénzben számolt száz forint, azaz az elsődleges (principalis) összeg erejéig Györgyöt, a másik összeg erejéig kétharmad részben a nádort, egyharmad részben Györgyöt iktassa be addig, amíg Simon vagy valaki más a nádortól és Györgytől vissza nem váltja azokat, Simon és bárki más ellentmondását ne vegyék figyelembe. A birtokok visszaváltásának időpontjául 1411 Jakab napjának nyolcadát szabta meg, amely foglalásról e terminusra a leleszi konvent² tegyen jelentést. 1411. Jakab-nap nyolcadán Bathyan-i György bemutatta a váradi káptalan jelentését. Eszerint Jakab klerikust küldték ki Maria-i Lukács nádori ember mellé, akik visszatérve azt jelentették, hogy Mária Magdolna napján, azaz szerdán (júl. 22.), kiszálltak Zudar Péter bán fia: Simon Paly nevű birtokára, és a határosokat, valamint a szomszédokat összehíva, György és a nádor számára foglalást és iktatást akartak végezni. Ekkor Simon nevében Halmus (dictus) Miklós és Péter fia: Jakab bírása (iudex): Visthka-i Imre uraik parancsából Simon és Jakab népeit és jobbágyait összegyűjtötték, ellenségesen rájuk támadtak szürkület után, ti. éjjel a második óra körül (post crepusculum videlicet circa secundam horam noctis), és a nádori, valamint a káptalani embert elkergették. Ekkor és az ezt követő alkalmas napokon [Zudar Péter bán fia:] Simon a tárgyaláson nem jelent meg, nem is küldött maga helyett senkit, ezért György kérte, hogy a nádor szolgáltatson neki igazságot. Mivel Simon a bírói parancsnak nem engedelmeskedett, ezért a nádor egy oklevelével kérte a budai káptalant, hogy küldje ki emberét tanúbizonyságul a nádori ember mellé. Ő [Zudar] Simon birtokaira hívja össze a határosokat és a szomszédokat, az említett bírói parancsot minden változtatás nélkül hajtsa végre, továbbá Simont és Jakabot az említett hatalmaskodásuk ügyében György ellenében idézze meg a nádor elé Mihály-nap nyolcadára, amire a jelentést is küldjék el. E terminusról a nádor levelének közbejöttével a következő Mihály-nap nyolcadára halasztotta a tárgyalást, innen pedig, mert Simon ügyvédje: Miklós deák nem válaszolt, hanem a tárgyalásnak a szokásos bírság terhe mellett egy utolsó terminusra való áttételét kérte, a következő vízkereszt nyolcadára halasztotta azzal, hogy akkor Simonnak három márkát kell letennie. Ezen a terminuson Bathyan-i György bemutatta a budai káptalan válaszelevelét. Eszerint a nádor bírói parancselevelére Péter (mag.) kanonokot küldték ki Zelche-i István nádori jegyző és ember mellé, aki 1411 Kisasszony napja előtti hétfőn (szept. 7.) Zudar Péter bán fia: Simon Levrinchy és Vasary nevű birtokain levő birtokrészeire kiszállván, az összehívott határosok és szomszédosok jelenlétében a parancselevelét szerint Bathyan-i Györgyöt be akarták iktatni. Ekkor Zudar Simon és Péter fia: Jakab familiárisai, Benedek és Bako, uraik tudtával az ezen a birtokon élő népeket és jobbágyokat fellázították (insurgere facientes), és a birtokok visszaiktatását nem engedték elvégezni. Ezért Simont Levrinchy nevű birtokrészéről megidézték a nádori jelenlét elé Mihály-nap nyolcadára Bathyan-i György ellenében. Simon [az 1413-as] vízkereszt nyolcadon sem jelent meg, nem is küldött maga helyett senkit, ezért a meg nem jelenés miatt a szokásos bírságban, a bírság nem fizetése miatt pedig annak kétszeresében marasztalták el, György pedig kérte, hogy szolgáltatassanak neki igazságot. Mivel az említett másodszori alkalomhoz idézés szükséges, ezért oklevélben felkérte a leleszi konventet. Eszerint mivel [Zudar] Simon most sem jelent meg előtte, ezért bírságát megkészszerzte. Küldje ki emberét tanúbizonyságul a nádori ember mellé, aki [Zudar]

Simont szólítsa fel a nádornak és a másik félnek járó hat márka megfizetésére, és idézze meg György ellenében György-nap nyolcadára a nádori jelenlét elé. Erről a terminusról királyi parancsra a nádor a következő Jakab-nap nyolcadára halasztotta az ügyet, amikor György nevében a váradi káptalan ügyvédvalló oklevelével megjelenő Pál fia: Miklós bemutatta a leleszi konvent válaszlevelét. Eszerint Bálint frater-t üldték ki Dewge-i Miklós nádori ember mellé, aki az elmúlt év [- -] utáni pénteken Olnod-i Zudar Péter bán fiát: Simont megidézte Hozywpaly birtokon levő részéről Bathyan-i György ellenében György-nap nyolcadára a nádor elé. Jakab-nap nyolcadán és az azt követő alkalmas napokon a felperes ügyvédje az oklevelet bemutatta, Simon azonban nem jelent meg, és nem fizette meg a bírságot, a meg nem jelenésért s szokásos bírságban, a nem fizetésért pedig a mondott bírságok kétszeresében marasztalták el. A felperes ügyvédje kérte, hogy az alperes részéről szolgáltatassanak igazságot. Mivel az említett harmadszori alkalomhoz idézés szükséges, ezért küldjék ki emberüket tanúbizonyságul a nádori emberek valamelyike mellé, idézzék meg Simont Bathyan-i György ellenében, és szólítsák fel a 15 márkányi, a nádornak és a másik félnek járó bírság megfizetésére a most elkövetkező György-nap nyolcadára. – *Kijelölt nádori emberek*: Syroka-i László fiai: János és András, Bertolth-i Dömötör fia: Miklós, Frich-i Jakab fia: István, [Berto]lth-i János fia: György, Hedreh-i Péter fia: Gergely vagy testvére: Miklós.

¹ A nádor minden bizonnyal György-nap nyolcadán, tehát június 9. és 15. közt adott ki bírói oklevelet.

² A hiteleshely nevének eltévesztése másolási, illetve diktálási hiba.

Papíron, hátlapján pecsét darabkaival, a hajtások mentén szakadt, hiányos. Hátlapji feljegyzések: solvere tenetur Ic denarios. DL 70805. (fasc. X. fr. 7.)

Zsigmondkori oklt. V. 1044. sz.

354. 1416. május 15. (8. die Stanizlai)

Miklós prépost és a leleszi konvent előtt Chazloch-i Péter fia: Mihály és Bolgar (dictus) Miklós fia: János nevében megjelent Nynay-i Lőrinc, és tiltakozást tett. Homonna-i Zsigmond, Baranya-i Szaniszló és János az elmúlt György-napra következő 16. napon (máj. 9.) Baranya és Laaz nevű birtokaik közti határjárás során Chazloch birtokra léptek, és földjeinek nem kevés részét elhatárolva, lehasították, és Baranya, valamint Laaz birtokokhoz csatolták. A Homonna-i és Baranya-i nemeseket a Chazloch határain belüli határjárástól, a földdaraboknak lehasításától, az említett birtokokhoz való csatolástól és foglalástól, éléstől és elidegenítéstől vagy a birtokukba bármi módon történő bebocsátástól tilalmazzák.

Papíron, hátlapján pecsét része. DL 70807. (fasc. X. fr. 8.)

Zsigmondkori oklt. V. 1894. sz.

355. 1417. május 31. (f. II. p. Urbani)

Az egri káptalan előtt Wyfalu-i Horwath (dicti) Bereck és Domonkos nevében megjelent Nagmyhal-i Albert (nob. mag.), és bemutatta Zsigmond király 1412. március 3-án kelt, pergamenre írt, belső oldalán királyi titkos pecséttel megerősített pátensét (*lásd a 344. sz.*) és az egri káptalan 1412. július 8-án kelt privilegiálisát (*lásd a 347. sz.*). Ezeket, mint minden gyanútól menteseket, a káptalan privilegiális formában átírta. – A nagyobb autentikus pecséttel megerősítve.

A Perényi lt.-ban 18. sz.-i egyszerű másolata található. DL 70808. – Eredetije: jászói konvent országos lt. Statutoria H-75 (DF 250787.) A kivonat ez utóbbi alapján készült.

356. 1417. július 1. (5. die dom. a. Petri et Pauli)

A titeli káptalan Peren-i Péter (magn.) országbíró bírói levele értelmében, amely a Krassó megyei mindkét Dragadal (utriusque Dragadal) birtoknak Zwrduk-i Péter fia: Domonkos és János részére Zarwasthelek-i Wasky (dictus) László ellenében történő határjárásáról és iktatásáról szólt, András papot, egyháza Boldogságos Szűz Mária oltárának igazgatóját küldte ki Gardon-i Barnabás (mag.) a királyi kúria jegyzője, a kúriából külön kiküldött királyi ember mellé. Ők Péter-Pál napja előtti vasárnapon (jún. 27.) kiszálltak mindkét Dragadal birtokra, az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében ezek régi határait Almas felől megjárták. – *Határjárás*: Primo incepissent a parte orientali super quodam monticulo seu colle, ubi unam metam terream reperissent, que inter possessiones Almas, Pachyal et Dragadal distinguerent, ubi unam magnam metam terream erexissent; abhinc directe ad occidentalem plagam tendendo pervenissent ad quandam viam, qua de possessione Maxond iretur ad prescriptam possessionem Almas saliendo ipsam viam ad ictum duarum vel trium sagittarum in campo unam metam terream antiquam reperissent, iuxta quam consimiliter metam terream posuissent; deinde per bonum spatium semper ad ipsam occidentalem plagam tendendo directe in eodem campo inter terras arabiles similiter unam antiquam metam terream reperissent, ubi consimiliter metam terream erexissent; dehinc vero ad eandem plagam occidentis transeundo inter alias terras arabiles similiter unam metam terream antiquam invenissent, quam de novo cum meta terrea renovassent; et abhinc ad eandem plagam transeundo pervenissent ad quandam vallem Dragadalwelge vocatam, in cuius latere a plaga orientali similiter unam metam terream invenissent, iuxta quam metam terream posuissent; tandem ipsam vallem transiliendo inter meridiionalem et occidentalem plagas per bonum spatium transeundo consimiliter unam metam terream antiquam reperiendo eandem altius erexissent; abhinc aliquantulum semper inter easdem meridiionalem et occidentalem plagas ulterius transiendo prope quandam viam magnam a parte orientis eiusdem vie in aliquo bono spatio simili modo unam metam antiquam reperissent, quam de novo cum meta terrea posuissent; dehinc similiter ad eandem plagam pergendo ipsam viam saliendo pervenissent ad montem vinearum Zelewhegh appellatum, in cuius latere ab oriente unam metam terream antiquam invenissent, quam consimiliter altius erexissent; demum vero et ultimo ascendendo in cacumine eiusdem montis vinearum duas antiquas metas reperissent, iuxta quas a plaga aquillionali unam metam terream magnam de novo posuissent, et sic ipsarum reambulationem metarum erectionum terminassent. – A királyi ember mindkét Dragadalt e határokon belül Zurduk-i Péter fiainak: Domonkosnak és Jánosnak és örököseiknek iktatta örök birtoklásul, Zarwasthelek-i Wasky (dictus) László és mások ellentmondását figyelmen kívül hagyva.

Átírta Perényi Péter országbíró 1417. szeptember 7-én. DL 70809.
Zsigmondkori oklt. VI. 629. sz.

357. 1417. szeptember 7. (38. die oct. Iacobi) Buda

Peren-i Péter országbíró tudtul adja, hogy az elmúlt András-nap nyolcadának 26. napján (1417. jan. 1.) az ország nemeseivel tartott bírói széke előtt megjelent Zwrduk-i Péter fiai: Domonkos és János nevében Mwron-i Domonkos a titeli káptalan ügyvédvalló levelével, és bemutatott hat oklevelet: az aradi káptalannak a királyhoz szóló három határjáró és idézőlevelét és az országbíró három bírói levelét. – Az első szerint az aradi káptalan Mihály klerikust küldte ki Mathyaz-i Dénes királyi ember mellé tanúbizonysággul. Ők Péter fiai: Domonkos és János részére 1415. Márton napja előtti szerdán (nov. 6.) kiszálltak a Krassó megyei Dragadal birtokokra, és az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében, an-

nak Almas birtok felőli igaz és régi határait megjárták. – *Határjárás*: Primo inceperunt a plaga orientali in quodam monticulo seu colle, ubi unam metam terream reperissent, que inter possessiones Almas, Pachal, Gay et Dragadal distingeret et ibi signum metale fecissent; abhinc directe ad occidentalem plagam tendendo pervenissent ad quandam viam, qua de possessione Maxond iretur ad possessionem Almas, saliendo ipsam viam ad ictum duarum vel trium sagittarum in campo unam antiquam metam terream reperissent, iuxta quam similiter signum metale perfodissent; deinde per bonum spatium semper ad occidentalem plagam ipsam tendendo directe in eodem campo inter terras arabiles similiter unam antiquam metam terream invenissent, penes quam similiter signum metale fecissent; hinc vero ad eandem plagam occidentis tendendo inter alias terras arabiles similiter unam metam terream antiquam reperissent, quam signo metali renovassent; demum ad eandem plagam transeundo pervenissent ad vallem Dragadaluelge, cuius etiam in latere a plaga orientali sita similiter unam metam terream cursualem consignassent; tandem ipsam vallem ad eandem plagam persaliendo et per spatium tendendo in quodam antro similiter unam metam terream de novo consignassent; abhinc aliquantulum semper ad eandem occidentalem plagam tendendo prope quandam viam magnam ad orientalem plagam in aliquo bono spatio simili modo unam antiquam metam terream reperissent, quam signo metali renovassent; dehinc ad ipsam occidentalem plagam eandem viam saliendo pervenissent ad montem vinearum Zeuleushegh appellatum, in cuius latere ad orientalem plagam similiter unam metam antiquam terream reperissent, quam eodem modo signo metali renovassent; demum ultimo ascendendo in cacumine eiusdem montis vinearum Zewlushegh ibique duas antiquas metas terreas reperissent, quarum una Almas, altera vero Dragadal possessionibus predictis separarent et distinguerent, quas similiter signis metalibus renovassent et sic ipsam reambulationem metarum terminassent. – Miután a határjelek helyén a régi határok mellett új határokat akartak emelni, és a két Dragadal birtokot (possessiones utraque Dragadal) e határok között Domonkosnak és Jánosnak iktatni akarták, Zarwasthelek-i Wasky (dictus) László familiárisai: Ianko és Bálint uruk nevében a határjárásnak és a határjelek emelésének ellentmondtak. Lászlót ezért itt ezen a napon megidéztek az elkövetkezendő vízkereszt nyolcadára a királyi jelenlét elé. – A további oklevelek szerint az országbíró előtt vízkereszt nyolcadán Domonkos és János nevében ügyvédjük: Mwron-i Domonkos jelent meg, és megfelelő napokig várakozott, László azonban nem jelent meg, nem is küldött maga helyett senkit. Az aradi káptalan pedig Mihály klerikust küldte ki Mathyaz-i Miklós királyi ember mellé tanúbizonyságul. Ők 1416 Letare vasárnapja utáni kedden (márc. 31.) kiszálltak mindkét Dragodal birtokokra, és az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében e birtokokat Almas birtok felől meg akarták járni, a régi határok mellett újakat akartak emelni, más birtokjogoktól határokkal el akarták választani, és Péter fiai: Domonkos és János számára iktatni akarták. Ekkor azonban László Almas-i familiárisa és officiálisa: Mátyás ura nevében a határjárásnak és a határjelek emelésének ellentmondott. Wasky (dictus) Lászlót ezért itt ezen a napon megidéztek az elkövetkezendő György-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé. Ott Domonkos és János nevében ügyvédjük: Mwron-i Domonkos jelent meg, aki megfelelő napokig várakozott, László azonban nem jelent meg, nem is küldött maga helyett senkit. Az aradi káptalan János mestert, a káptalan aléneklőkanonokát küldte ki Thod-i László királyi ember mellé tanúbizonyságul. Ők Domonkos és János részére 1416 sarlós Boldogasszony napja utáni szombaton (júl. 4.) kiszálltak mindkét Dragadal birtokokra, és az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében határait meg akarták járni, a régi határok mellett újakat akartak emelni, más birtokjogoktól határokkal el akarták választani, Domonkos és János részére iktatni akarták. Ekkor László Zarwasthelek-i officiálisa: Mátyás ura nevében a határjárásnak és a határjelek emelésének

ellentmondott. Lászlót ezért itt ezen a napon megidézték az elkövetkezendő Jakab-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé. Ott Domonkos és János nevében ügyvédjük: Mwron-i Domonkos jelent meg, aki alkalmas napokig várakozott, László azonban nem jelent meg, nem is küldött maga helyett senkit. – Az oklevelek bemutatása után Domonkos és János ügyvédje ítéletet kért. Mivel egyértelműen kiderült, hogy Péter fiai: Domonkos és János királyi és aradi káptalani embert maguk mellé véve, összehíva a szomszédokat és a határosokat három alkalommal kiszállva akarták mindkét Dragadal határjárását Almas felől elvégezni, új határokat a régiek mellé emelni és a három alkalommal senki nem tett ellentmondást, ilyen mindig csak Wasky (dictus) László nevében történt, aki pedig egyik idézésre sem jelent meg a bíróság előtt és mindegyik esetben meg lett bírságolva. Az ország ősi szokott törvénye szerint pedig bárki, aki határok állításának ügyében három alkalommal tesz ellentmondást, és ellentmondásáról háromszori idézésre sem jelenik meg rendes bírása előtt, az ennek a határjárásnak ügyében több ellentmondást nem tehet, hanem ezen ellentmondást és másokét figyelmen kívül hagyva, a jól látható határokat emelni és felhányi szokás. (Consuetudinaria vero lege regni ab antiquo observata requirente quicunque in facto erectionis metarum alicuius possessionis in numero trinario facte contradictionem fecerit idemque ad reddendam contradictionis sue rationem tribus vicibus evocatus in presentiam sui iudicis ordinarii venire vel mittere rennuerit [!], talis amplius huiusmodi possessionarie reambulationi et metarum erectioni non vallet contradictorie obviare, sed ipse mete contradictione huiusmodi inhihēntis et aliorum quorumlibet non obstante in bene apparentes metas erigi solent atque elevari.) Ezért az országbíró kérte a titeli káptalant, hogy küldje ki emberét tanúbizonyságul a kúriából külön kirendelt alább írt királyi ember mellé. Ők a két Dragadal nevű birtok határaiba az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében szálljanak ki, Almas birtok felől a korábbi határjárás jeleit járják meg, a mondott nyilvánvaló határjeleket hányják meg, a két Dragadal birtokot Domonkosnak, Jánosnak és örökösöknek örökös birtoklásul iktassák, Wasky (dictus) László és mások ellentmondását hagyják figyelmen kívül. A határjárásról, a határjelek állításáról és az iktatásról az emelt határvonalról az elkövetkezendő Jakab apostol napjának nyolcadára tegyenek jelentést. E terminuson Zwrdok-i Péter fiai: Domonkos és János ügyvédje, Mwron-i Domonkos megjelent a titeli káptalan ügyvédvalló oklevelével, és bemutatta a titeli káptalan privilegiálását (*lásd a 356. sz.*). Mivel a bemutatott oklevélből kiderült, hogy az említett királyi és káptalani ember mindkét Dragadal birtokra kiszállt a szomszédosok és határosok jelenlétében, és megjárták a határokat, a mondott határjelek helyén újakat hánytak, az említett birtokokat e határok között Domonkosnak és Jánosnak iktatták, ezért mindkét Dragadal birtokot bírói hatalmából a mondott határok között minden haszonvételeivel és tartozékaival együtt Domonkosnak és Jánosnak és örökösöknek hagyja örökre.

Hártyán, díszes NO kezdőbetűkkel és a comes Petrus is nagyobbított, díszített betűkkel, függőpecsét nyomával. DL 70809. (fasc. X. fr. 9.)

Zsigmondkori oklt. VI. 903. sz.

358. 1419. január 9. (f. II. p. epiph.) Buda

Zsigmond király előtt személyesen megjelent az egyik részről Peren-i Péter (magn.) országbíró és fiai: Simon és János, az egyik, Pamaz-i Cykow (dictus) Ferenc fia: János, a másik részről, és bevallást tettek. A Pest megyei Zechew teljes birtokot más birtokrészekkel együtt, amelyek a Pilis megyei Pomaz és Zencze nevű és más Temes megyei birtokokon és egyebütt fekszenek – a nevezett Cykow János nagybátyja: néhai István egri püspök birtokait – a püspök kétezer aranyforintos tartozása miatt ennek halála után Peren-i Péter

Cykow Jánoson és testvérén (fr. carn.): Istvánon – kikre a püspök összes birtokjoga háramlott – bírói úton (iuridice) követelte, és zálog címén be lett iktatva, amelyeket Péter fiaival együtt most is békésen él. Besenyő (Bisseni) Pál (magn.) egykori bán és Forgach (dictus) Péter királynéi ajtónállómester, más lovagok és előkelők (militum et procerum) baráti kérésére Péter fiaival a Pamaz-i, Zenche-i és máshol levő birtokrészeket Cykow Jánosnak visszabocsátotta a király előtt, és ezekről teljesen lemondott, Zechew birtokot pedig a kétezer forint visszafizetéséig visszatartotta. Cykow János vállalta, hogy a kétezer aranyforintot aranyban, vagy az akkor forgó pénzben (in auro vel in moneta seu pecunia tunc currente) kilenced vagy tizedrész nélkül (absque nona videlicet et decima partibus) Péternek és fiainak 1420 György napján a királyi személyes jelenlét, ti. a nagyobbik kancellária kancellárja vagy alkancellárja előtt (nostre maiestati personali in presentia coram videlicet cancellario vel vicacancellario maioris cancellarie nostre) megfizeti. Ha a terminuson Cykow a kétezer aranyforintot nem fizetné meg, akkor Zechew birtok az itteni kúriájának telkével, más haszonvételekkel és tartozékokkal együtt Péterre, fiaira és örököseikre maradnak vásárlás címén visszavonhatatlanul és örökös birtoklásra. Cykow János és örökösei Pétert, fiait és örököseit Zechew békés birtokában perben és peren kívül saját költségükön megvédik. – A magyar királyként használt nagyobb pecséttel megerősítve.

Átírta Zsigmond király 1423. május 10-én. DL 70826.

Bártfai Szabó: Pest m. 143. – Bakács: Pest m. 1355. sz. – Zsigmondkori oklt. VII. 30. sz.

359. 1419. február 8. (VI. Idus Februarii)

Zsigmond király Peren-i Péter országbíró kérésére átírja saját 1411. augusztus 1-én, korábbi titkos pecsétje – amit aztán királyi címének bővülése, római királlyá választása miatt, mindenféle kétes ok nélkül törtek össze, és semmisítettek meg – alatt kelt, minden gyanútól mentes, az Abaújvár megyei NagIda, Komarowch, Zezta, Cheech, Macronch, Puztamacrouch (!) és Bodolo adományozásáról szóló pátensét (lásd a 331. sz.) és az egri káptalan 1411. október 4-én kelt privilegiálisát (lásd a 337. sz.) a birtokok iktatásáról. Az oklevelekben foglaltakat Péter hűségéért, számos hűséges szolgálatáért, a nehéz időkben teljesített vitézségéért, békében a szent koronának és a királynak tanúsított szolgálataiért királyi méltóságából, hatalma teljéből, biztos tudtával, Borbála királyné beleegyezésével és egyetértésével, a főpapok és bárók érett tanácsából és egységes döntéséből megerősíti. – A magyar királyként használt autentikus, kettős függőpecséttel megerősítve. – Datum per manus ua., mint 278. sz. – *Méltóságsor*: Andrea Colocensi, Doymo Spalatensi et altero Andrea Ragusiensi archyepiscopis, Strigoniensi et Iadrensi sedibus vacantibus, eodem domino Eberhardo Zagrabiensis, Andrea Waradiensis, Stephano Transsiluanensis, Stiborio Agriensis, Iohanne Quinqueecclesiensis, Benedicto Boznensis, Clemente Iauriensis, fratribus Dosa Chanadiensis, Hynkone Nitriensis ac Thoma Segniensis ecclesiarum episcopis, Petro de Rozgon Wesprimiensis et altero Petro de Zeech Corbauiensis electis, Waciensi, Sirmiensi, Traguriensi, Tininiensi, Scardonensi, Sibinicensi, Nonensi, Macarensi et Farensi sedibus vacantibus, magnificis viris Nicolao de Gara regni Hungarie predicti palatino, Nicolao de Chaak wayuoda nostro Transsiluanensi et prefato comite Petro de Peren iudice curie nostre, Dyonisio de Marchaly totius Sclauonie, Iohanne de Medwe Dalmatie et Croatie predictorum regnorum nostrorum banis, Machouiensis et Zewreniensis banatum honoribus vacantibus, Iohanne Bubek de Pelsewch tauarnicorum, Ladizlao filio Iohannis wayuode Tamasy ianitorum, Stephano de Bator dapiferorum, Petro

Kompolth pincernarum, Nicolao de Ryhno agazonum nostrorum magistris et Caplerio comite Posonensi. – Arenga. – *A plica-n jobbra: lecta et correcta.*

Hártyán, nagybóbitott kezdőbetűjét nem rajzolták be, selyemzsinóron függő pecsét töredékével. DL 70810. (fasc. X. fr. 12.)

360. 1419. május 3. (in inventionis crucis)

Miklós prépost és a leleszi konvent előtt megjelent az egyik részről Paan-i János, a másíkról Raska-i Lukács fia: István a maga és Raska-i Lóránd fia: Miklós, Vyd fia: László és Malcha-i László nevében ügyvédvalló levél nélkül, de terhüket magára véve, és ezek nevében, és bevallást tettek. A konvent egy kötelezőlevele értelmében a felek megegyeztek abban, hogy az elkövetkezendő György-nap 15. napján (máj. 8.) Iske faluban (villa) a konvent tanúbizonyságai mellett fogott bírói döntést tartanak az oklevélben leírt feltételek mellett. A döntést most egyhangúlag Jakab apostol most következő napjának 15. napjára (aug. 8.) halasztják.

Papír, hátlapján pecsét darabkái. DL 70811. (fasc. X. fr. 14.)

361. 1419. június 17. (sab. p. corporis Christi) Cassouie

Zsigmond király Stiborius egri püspökhöz. Peren-i Péter (magn.) országbíró előadta a királynak, hogy mivel a Zykz[ow] oppidum-ban levő, a Boldogságos Szűz Mária tiszteletére emelt egyház plébániája – amelynek adományozási joga őt illeti (sue collationi pertinente) – jog szerint és valójában is (de iure et de facto) üresedésben van, ezért a plébániát mint bene[ficium]ot az egri püspökség egy papjának, Warano-i Miklós fiának: Istvánnak adta. A püspök [szerint] ő köteles Istvánt neki bemutatni, hogy megerősítse, és őt erre akarta kényszeríteni szabadságának csorbításával és nagy kárára. A király szigorú királyi rendelkezésével megparancsolva (firmo nostro regio sub edicto) kéri a püspököt, hogy azt a szokást és [- -], amelyet Péter eddig a plébániák adományozása terén gyakorolt, hagyja meg. A nevezett Istvánt, Zykz[ow] új plébánosát, maga elé ne kényszerítse, hanem Pétert saját eljárásában (huiusmodi suo ritu) hagyja meg, nehogy a királyi felségnek erről többet kelljen szólnia (ne contra vos superinde decetero nostre loquatur maiestati [- -]). – A magyar királyként használt nagyobb pecséttel megerősítve. – *Előlapján jobbra fent és a hátlapi pecsét alatt: commissio propria domini regis.*

Papíron, a hátlapján a nagypecsét nyoma, az egyik hajtás mellett lyukas. DL 70812. (fasc. X. fr. 16.) Zsigmondkori oklt. VII. 665. sz.

362. 1419. június 19. (f. II. p. corporis Christi) Cassouie

Zsigmond király a leleszi konventhez. Peren-i Péter (magn.) országbíró kérte, hogy iktassák be őt Zalaztha (dictus) Andrásnak a Bereg megyei Barlabas és Jand, a Szatmár megye Papos birtokán levő birtokrészeibe, amelyek őt jogosan illetik. Küldjék ki emberüket tanúbizonysággal az ügyben elvégzendő örökre történő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi különös jelenlét elé idézzék, jelentést is ide küldjenek. – A magyar királyként használt nagyobb pecséttel megerősítve. – *Kijelölt királyi emberek:* Dolha-i Péter, Possahaza-i István, Tamás vagy Márk, Gwth-i Boldizsár, Waya-i Tamás.

Átírta a leleszi konvent 1419. augusztus 16-án. DL 70814. Zsigmondkori oklt. VII. 670. sz.

363. 1419. augusztus 10. (in Laurentii)

Miklós prépost és a jászói konvent előtt személyesen megjelenő Peren-i Imre fia: Gergely (mag.) bevallást tett. Mivel már nem remélheti, hogy gyermekei lesznek, ezért megfontolván Peren-i Péter (magn.) országbíró rokoni és atyafiúi szeretetét és számos kedvezését, amelyet neki különböző időkben nyújtott, a Szatmár megyei Dobos nevű birtokát minden haszonvételeivel és tartozékával együtt Péternek és örököseinek adja örök időkre, magának Dobos birtokon és haszonvételein semmiféle jogot nem tartva fenn. – Peren-i Péter és örökösei számára autentikus függőpecséttel kiállított példány.

Hártyán, töredékes függőpecséttel. DL 70813. – Átírta Zsigmond király 1420. április 10-én. DL 70820.

Zsigmondkori oklt. VII. 848. sz.

364. 1419. augusztus 16. (10. die f. II. a. Laurentii)

Miklós leleszi prépost és a konvent jelentése Zsigmond királyhoz. 1419. június 19-én kelt parancsára (*lásd a 362. sz.*) egy tagjukat, Mihály frater-t, papot küldték ki Possahaza-i István királyi ember mellé. Ők Lőrinc-nap előtti hétfőn (aug. 7.) kiszálltak a Barlabas és Pappus birtokokon levő birtokrészekre, és az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében Peren-i Péter comest ezek és haszonvételeik birtokába be akarták iktatni örökre, amikor Barlabas-i Erne fia: Mihály ellentmondva eltiltotta őt ettől, amiért megidézték Mihály-nap nyolcadára a királyi különös jelenlét elé.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70814. (fasc. X. fr. 15..)

365. 1419. augusztus 23. (in vig. Bartholomei) Buda

Zsigmond király előtt Peren-i Péter (magn.) országbíró megjelenvén előadta, hogy az örökösök nélküli Peren-i Gergely a Szatmár megyei Dobos nevű birtokát tartozékaival együtt neki és örököseinek ígérte, és kérte egyetértését. Péter kérésére – megfontolván hűséges szolgálatait, vitéz tetteit, amelyeket neki és a szent koronának ifjúkora óta az ő és az ország különböző hadjárataiban és dolgaiban tanúsított, rendszeresen nagy kiadásai is – hozzájárult ahhoz, hogy Peren-i Gergely Péter és örökösei számára Dobos birtok elidegenítése ügyében az ország szokásjoga szerint bármiféle bevallást tegyen, vagy valamelyik hiteleshely autentikus pecsétje alatt oklevelet adjon ki. – Az oklevelet eredetiben történő későbbi bemutatásakor privilegialis formában is kiállíttatja. – *A szöveg fölött jobbra fent és a papírfelzetes pecsét alatt: commissio propria domini regis.*

Hártyán, nagyobbított N kezdőbetűvel, előlapján rányomott papírfelzetes pecséttel. DL 70815. – Átírta Zsigmond király 1420. április 10. DL 70820.

Zsigmondkori oklt. VII. 896. sz.

366. 1419. október 5. (f. V. p. Francisci) Bathor

Miklós (mag.), György választott erdélyi püspök Tasnad-i in spiritualibus et temporalibus vicarius generalis-a előtt Magy-i néhai László felesége: Katalin és lánya: Erzsébet nevében személyesen megjelent Gulaach-i Zerey (dictus) János a leleszi konvent ügyvédvalló levelével, és előszóval bevallást tett. Bár az elmúlt időkben egyik részről az asszonyok, a másiktól Magy-i György (hon.) egri kanonok, Magy-i László, Péter, István fia: másik László, Dömötör fiai: Máté és András közt per keletkezett néhai László Orbo és Magy birtokaiból az asszonyoknak járó hitbér, jegyajándék és leánynegyed ügyében,

azonban fogott bírák rendelete útján kiegyeztek. Az említett nemesek az asszonyoknak a hitbért, jegyajándékot és a leánynegyedet megfizették, Zeremy János pedig az asszonyok nevében nyugtatta őket.

Papíron, előlapján pecsét töredéke. DL 70816. (fasc. X. fr. 17.)
Zsigmondkori oklt. VII. 1004. sz.

367. 1419. november 14. (f. III. p. Martini) Zewren

Zsigmond király Peren-i Péter (magn.) országbíró kérésére, továbbá Jalhowcz-i Mihály fiai: Tathon, Péter, János és István máramarosi oláhok (Volahorum) hűségéért, hűséges szolgálataiért, önzetlen érdemeikért – melyeket a királynak és a szent koronának lehetőségeik szerint rendszeresen alkalmas helyeken és időkben a király és az ország különböző ügyeiben és hadjárataiban tanúsítottak – a királyi adományhoz tartozó, a Taraz és a Titia folyók közötti, Máramaros megyei Tharaz birtokot minden haszonvételével és tartozékával együtt örökre Tathon-nak, Péternek, Jánosnak, Istvánnak és örököseiknek adja új adomány címén, örökre, biztos tudtával, a főpapok és a bárók tanácsából. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatásakor privilegiális formában is kiállíttatja. – *A szöveg fölött jobbra és a pecsét alatt: Commisso propria domini regis.*

Hártyán, a szöveg alatt papírfelzet nyomával. DL 70817. (fasc. X. fr. 13.)
Zsigmondkori oklt. VII. 1104. sz.

368. 1420. február 12. (f. II. a Valentini)

Miklós prépost és a leleszi konvent előtt személyesen megjelent Anna: Peren-i Gergely özvegye, most pedig Lazar-i István fia: István felesége, és élőszóval bevallást tett. Mivel Peren-i Péter (magn.) országbíró korábbi ura és férje: Gergely birtokaiból, birtokrészeiből és birtokjogaiból – amelyek örökség jogán (iure successorio) Péterre szálltak – természetes úton (via nature) és az ország szokása szerint neki járó hitbér és jegyajándék felől pénzfizetéssel teljességgel kielégítette, ezért Pétert és örököseit nyugtatta.

Hártyán, nagyobbított O kezdőbetűvel, függőpecsét selyemzsinórával. DL 70818. (fasc. X. fr. 18.)
Zsigmondkori oklt. VII. 1347. sz.

369. 1420. február 13. (f. III. a. Valentini) Buda

Zsigmond király a leleszi konventhez. Peren-i Péter (magn.) országbíró és fiai: Simon és János nevében kérték, hogy iktassák be őket a Szatmár megyei Dobos birtokába, amely őket Peren-i Gergely adományozásából és a király hozzájárulásából illeti. Küldjék ki embereiket az ügyben elvégzendő iktatásra tanúbizonyságul, az esetleges ellentmondókat alkalmas időpontra a különös jelenlét elé idézzék, jelentést is ide küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek:* Chazar-i Balázs, Péter, György vagy Miklós, Jarmy-i Péter vagy István, Janosy-i Cantor László, Gwth-i Boldizsár, Pazon-i Mátyás.

Átírta a leleszi konvent 1420. március 11-én. DL 70819. – Ezt átírta Zsigmond király 1420. április 20-án. DL 70820. Eltérő névalak: Chazaar-i.

Komáromy TT 1900. 119. – Zsigmondkori oklt. VII. 1349. sz.

370. 1420. március 11. (15. die f. II. p. Mathie)

Miklós prépost és a leleszi konvent Zsigmond király 1420. február 13-án kelt parancsára (*lásd a 369. sz.*) Tamás frater-t, papot küldte ki Chazar-i Péter királyi ember mellé tanúbizonyságul. Mátyás-nap utáni hétfőn (febr. 26.) kiszálltak a Szatmár megyei Dobos birtokra, az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében a törvényes és szokott napokat kivárván, annak birtokába [Peren-i] Pétert és fiait: Simont és Jánost beiktatták ellentmondás nélkül.

Hártyán, nagyobbított O kezdőbetűvel, alul ABC chirographummal, selyemzsinóron függő pecsét töredékével. DL 70819. – Átírta Zsigmond király 1420. április 10-én. DL 70820. – Eltérő névalak: Chazaar-i.

Komáromy TT 1900. 119. – Zsigmondkori oklt. VII. 1478. sz.

371. 1420. április 10. (IV. Idus Aprilis)

Zsigmond király Peren-i Péter (magn.) országbíró kérésére átírja a jászói konvent 1419. augusztus 10-én kelt privilegiálisát (*lásd a 363. sz.*), saját 1419. augusztus 23-án kelt pádensét (*lásd a 365. sz.*) és a leleszi konvent 1420. március 11-én kelt privilegiálisát (*lásd a 370. sz.*), melyek Dobos birtokról szóltak. A minden gyanú fölött álló oklevelekben foglaltakat Péter hűségéért, hűséges szolgálataiért, vitézségeért és becsületesen végzett dolgaiért, amelyeket neki és a szent koronának különböző helyeken és időkből tanúsított, királyi méltóságából, hatalma teljéből, biztos tudtával, Borbála királyné egyetértésével és tetszésével, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egységes döntéséből megerősíti. – A magyar királyként használt autentikus, kettős függőpecséttel megerősítve. – Datum per manus Iohannis prepositi ecclesie Budensis, nostre maiestatis vicecancellarii. – *Méltóságsor*: Doymo Spalatensi et Andrea Ragusiensi archiepiscopis, Gwardiano electo Colocensi, Strigoniensi et Iadrensi sedibus vacantibus, Andrea Waradiensis, Georgio Transsiluanensis, Stiborio Agriensis, Iohanne Quinqueecclesiensis, Benedicto Boznensis, Clemente Iauriensis, Petro Corbauensis, Symone Traguriensis, fratribus Dosa Chanadiensis, Hynkone Nitriensis et Thoma Senniensis ecclesiarum episcopis, Petro de Rozgon Wesprimiensi et Iacobo Sirmiensi electis, Zagradiensi, Sibinicensi, Nonensi, Tininiensi, Makarensi et Pharensi sedibus vacantibus, necnon magnificis viris Nicolao de Gara regni Hungarie predicti palatino, altero Nicolao de Chaak wayuoda nostro Transsiluanensi, eodem comite Petro de Peren iudice curie nostre, Alberto de Wngh priore Aurane Dalmatieque et Croatie regnorum nostrorum predictorum, Dyonisio de Marchali totius regni nostri Sclauonie, Desev de dicta Gara Machouiensi banis, horone banatus Zeurinenensis vacante, Petro filio HERRICI de Berzeuiche tauarnicorum, Ladislao filio Iohannis wayuode de Thamasy ianitorum, Stephano de Bator dapiferorum, Petro Kompolti de Nana pincernarum nostrorum magistris, honore magistratus agazonum nostrorum vacante. – Arenga. – *Jobbra főt*: de commissione regie maiestatis, *jobbra a plica alatt*: lecta et correcta.

Hártyán, díszes S kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő pecsét töredékével. DL 70820. Zsigmondkori oklt. VII. 1596. sz.

372. 1420. április 29. (6. die Georgii) Buda

Zsigmond király személyes jelenléte előtt György napján Pamaz-i Cykow (dictus) Ferenc fia: János kétezer aranyforintot tartozott volna fizetni Peren-i Péter országbírónak és fiainak: Simonnak és Jánosnak 1419. január 9-én kelt kiegyező és kötelezőlevele értelmében (*lásd a 358. sz.*). A mondott terminuson Péter és fiai törvényes ügyvédjük útján megjelentek

a személyes jelenlét előtt, és az alkalmas napokig várakoztak, azonban Cykov János nem jelent meg, nem is küldött maga helyett senkit, ezért a király őt – hacsak nem tudja magát megindokolva kimenteni – elmarasztalta. – A magyar királyként használt nagyobb pecséttel megerősítve.

Átírta Zsigmond király 1423. május 10. DL 70826.

Bártfai Szabó: Pest m. 581. sz. – Bakács: Pest m. 1368. sz. – Zsigmondkori oklt. VII. 1671. sz.

373. 1420. augusztus 31. (sab. a. Egidii) Buda

Zsigmond király a budai káptalanhoz. Peren-i Péter országbíró és fiai: Simon és János nevében kérték, hogy iktassák be az őket bírói úton (iuridice) illető Pest megyei Zechew teljes birtokába, néhai Cykow fiainak itteni kúriájának telkébe, a Zechew-höz tartozó prédiumpokba, nevezetesen abba, ahol Szent Lőrinc vértanú tiszteletére emelt egyház van, más haszonvételeibe és tartozékaiba. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a nádori jelenlét elé idézzék alkalmas terminusra, jelentést is ide küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Saap-i János, Koka-i Jakab, János vagy Mihály, Bylye-i János vagy Lőrinc, Pand-i András, Varok-i László, Saap-i Mihály.

Átírta a budai káptalan 1420. szeptember 18-án, ezt átírta Zsigmond király 1423. május 10-én. DL 70826.

Bártfai Szabó: Pest m. 581. sz. – Bakács: Pest m. 1375. sz. – Zsigmondkori oklt. VII. 2118. sz.

374. 1420. szeptember 18. (16. die f. III. p. Egidii)

A budai káptalan Zsigmond király 1420. augusztus 31-én kelt parancsára (*lásd a 373. sz.*) András (mag.) kanonokot küldte ki Koka-i János királyi ember mellé. Ők Egyed napja utáni kedden (szept. 3.) kiszálltak a Pest megyei Zechew birtokra, az említett prédiumpokra, nevezetesen arra, ahol Szent Lőrinc tiszteletére egyház van emelve, az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében [Peren-i] Pétert és fiait ezek birtokába örökre beiktatták. Ellentmondás sem ekkor, sem a törvényesen kívárt napokon nem történt. – Chirographált privilegiális függőpecséttel megerősítve. – Datum per manus ... Valentini lectoris et canonici ecclesie nostre. – *Káptalani névsor*: Benedicto cantore, Nicolao custode, magistrisque Laurentio, Iohanne de Temeskez, Eberhardo, Dionisio de Nyarhyd ceterisque canonicis.

Átírta Zsigmond király 1423. május 10-én. DL 70826.

Bártfai Szabó: Pest m. 581. sz. – Bakács: Pest m. 1377. sz. – Zsigmondkori oklt. VII. 2203. sz.

375. 1421. május 25. (in Urbani pape)

Miklós prépost és a leleszi konvent előtt megjelent az egyik részről Chazloch-i Péter fia: Mihály, a másíkról Helmech-i Jakab fia: András, Lőrinc fia: Simon fiai: Domonkos és Ferenc és Konrád fia: György személyesen; Jakab fia: András testvérének (fr. ut.): Miklós-nak, Simon fiai atyafiuk: Lőrinc, Konrád fia: György atyafia: István nevében, továbbá Helmech-i Benedek fia: Péter magáért személyesen és testvérei (fr. ut.): János és Szaniszló nevében, Helmech-i András deák fiai: László és Gál, Gábor fia: Adorján, Simon fiai: a mondott Domonkos és Ferenc, Benedek fia: Péter, továbbá az említett Lőrinc fia: Miklós személyesen és fiai: Albert és Mihály nevében,¹ e Miklós ügyvédvalló levél nélkül, de a terhüket magukra vállalván, ha idővel valamelyikük a bevállásnak ellentmondana, megszegné, vagy visszavonná, személyével, javaival és örökségével jótállván (onera tamen et

gravamina eorundem si iidem temporis in eventu confessioni infrascripte quoquo modo contradicere aut eandem infringere seu retractare attemptarent in se ac cuncta bona et hereditates eorum assumptentibus), és Chazloch-i Péter fia: Mihály bevallást tett. Ő fogott bírák rendelkezésének és megegyezésének közbejöttével az Ung megyei Valkaya birtok igaz határvonalán belül fekvő földjeinek, erdeinek, rétjeinek és más haszonvételeinek egyharmadát – melyek az említett Helmech-i nemeseket teljes jogon illetik – kiadta a Helmech-i nemeseknek és örököseiknek. – *Határjárás*: Meta enim prima inciperet in quadam silva magna Nagbykes vocata a plaga septemtrionis prope metas nobilium de Homonna in quodam monte magno essent due mete terree, abhinc descenderet per quoddam *berch* versus plagam meridiei inter gurgitem Kanthapathaka et fluvium Zlathyna vocatos pluribus metis cursualibus erectis largum spatium procedendo veniret ad originem seu caput cuiusdam gurgitis Derenapathaka nominati, ubi secus ipsam originem forent due mete terree, inde per meatum ipsius gurgitis descendendo veniret ad latum cuiusdam montis, ubi in latere ipsius montis penes dictum gurgitem a parte orientis esset meta terrea, abinde versus dictam plagam meridionalem dictum montem ascendendo per continuas metas cursiles magnum spatium currendo veniret ad quendam campum, ubi secus quandam viam graminosam de possessione Zlathyna ad possessionem Cherthez ducentem a plaga meridionalis eiusdem vie essent due mete terree, indeque per bonum spatium eundo quasi declive inter plagas orientalis et meridionalis pluribus metis cursualibus erectis veniret ad finem cuiusdam vinee prefati Michaelis de Chazloch in territorio pretacte possessionis Valkaya existentis, ubi penes quendam locum lutosum seu voluthabrum *kathyo* vocatum foret meta terrea, abhinc directe versus dictam plagam meridionalem per quoddam *berch* transseundo quandam vineam versus dictam plagam orientis relinquendo veniret ad quandam viam de possessione Helmech ad possessionem Dobroka ducentem eadem pertranssita secus ipsam a parte meridiei foret meta terrea, inde versus dictam plagam meridionalem bonum spatium procedendo veniret ad latum cuiusdam silve glandinose *lygeth* dicte, eandem silvam *lygeth* versus fluvium Vyllye vocatum relinquendo, abinde in silva aquosa diversis metis cursualibus erectis per competens spatium pergendo veniret ad quendam alveum *mochar* vocatum et per meatum ipsius alvei versus dictam plagam non longe eundo veniret ad latum cuiusdam silve *lygeth*, ubi in quodam loco in latere eiusdem silve a parte occidentis ipsius alvei esset meta terrea, hinc inter meridionalem et occidentalem plagas in dicta silva bonum spatium currendo veniret ad finem cuiusdam silve aquose Mocharerdew nominate, ubi foret meta terrea capitalis, abindeque inter dictas plagas inter ipsam silvam Mocharos et silvam glandinosam *lygeth* largum spatium currendo veniret ad quendam campum Harkal vocatum, ubi esset meta terrea similiter capitalis, quandam silvam aquosam Egreserdew vocatam versus fluvium Vyllye nominatum relinquendo. – A Zlathyna folyó felőli egyharmad rész a Helmech-i nemeseknek, a Vyllye folyó felőli kétharmad pedig Chazloch-i Mihálynak és örököseinek jutott örökre és visszavonhatatlanul a fenti átadás és osztály értelmében. Az említett Helmech-i nemesek kijelentették, hogy a földek fennebbi megosztásával meg vannak elégedve. – Az oklevelet autentikus függőpecsétükkel erősítették meg.

¹ Ezt követően a fogalmazás homályos.

Hártyán, nagyobbított O kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő töredékes pecséttel. DL 70821. (fasc. X. fr. 19.) – Par-ja: leleszi konvent országos lt. Metales, Ung–46. (DF 209721.) Eltérő névalakok ez utóbbiban: Helmech-i, Walkaya, NagBykes, bercz, Kampathapathaka, Zlatina, Helmech. – A leleszi konventben őrzött par-t átírta a konvent 1564-ben. DL 71934. (Rákóczi-Aspremont cs. lt.).

Zsigmondkori oklt. VIII. 555. sz.

376. 1421. július 4. (4. die vig. visitationis Marie) in civitate Posoniensi

Gara-i Miklós nádor a pozsegai káptalanhoz. Sarlós Boldogasszony napjának vigíliáján (júl. 1.) Pozsony városában a főpapokkal, bárókkal és az ország előkelőivel bírói széket tartván, Jakab mester a király ügyvédje (sindicus et procurator causarum domini nostri regis) a király nevében Leua-i Cheh Péter (magn.) egykori lovászmester, Neuna-i néhai Treutul Miklós lányának: Katalinnak ura, férje és ügyvédje jelenlétében előállván, Katalin ellenében előadta, hogy miután Treutul Miklós fiúörökösök nélkül halt meg, a Pozsega megyei Kwuar vára tartozékaival együtt jogilag és valójában a királyra háramlott, amit most Katalin asszony a király kárára tart saját kezén, mely várat tartozékaival a király vissza akarja venni. Mire Cheh Péter felesége nevében azt válaszolta, hogy Kwuar vára tartozékaival együtt a női jogot (ius femineum) illeti, ezért nem kell, hogy a királyra szálljon, mivel a vár Treutul Miklóshoz és lányához vásárlás címén tartozott. Bemutatta Zsigmond király két oklevelét, egy pátenst, ami 1388. július 9-én, Zólyomban, János érsek relatio-jára, a titkos, gyűrűs pecsét alatt kelt (lásd a 149. sz.) és egy privilegiálist, ami 1406. január 26-án a nagyobbik, új, kettős pecsét alatt kelt (lásd a 286. sz.). Mivel ez ügyben több oklevelet bemutatni nem tudtak, ezért a király és az asszony ügyvédje is a maga számára igazságot kért. Jóllehet Zsigmond király Kwuar várat és tartozékait Treutul Miklósnak ezer aranyforintért adta zálogba, azonban a zálogosítás után Treutul Miklósnak és testvéreinek: Jánosnak, Lászlónak és örököseiknek királyi kezéből nem más jogon, mint Treutul János és fia: Miklós hűséges szolgálataiért adta örökre, Miklós, János és László a vár és tartozékai birtokába nem vásárlás, hanem az említett királyi adomány címén lettek beiktatva, és mint saját és szerzett birtokjogukat élték. Ezért Treutul Miklós lánya: Katalin a várból és tartozékaiból csupán anyja hitbére és saját leánynegyedének megfizetésére tarthat igényt, ezért ülnökeivel Kwuar várat és tartozékait a királynak ítélte örökre. Küldjék ki emberüket tanúbizonyossággul a kúriából külön kiküldött Dobowch-i János (mag.) nádori ember mellé, ki iktassa be a királyt a vár és tartozékai birtokába örökre, Katalin és mások ellentmondását ne vegyék figyelembe, az ország törvényei szerint becsülje fel a várat és tartozékait, jelentést a most elkövetkezendő Jakab-nap nyolcadára küldjenek.

Hártyán, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 70822. (fasc. X. fr. 21.) – 18. sz.-i másolata DL 32706.

Fejér X/6. 432. – Zsigmondkori oklt. VIII. 723. sz.

377. 1421. szeptember 6. (in vig. nat. Virginis) Buda

Zsigmond király Peren-i Péter (magn.) országbíró hűséges szolgálataiért, amelyeket a király és az ország számos nehéz dolgában végzett, a Szatmár megyei Dobos birtokának hasznára és alkalmas jobbá tételére e birtokon minden hét keddjén tartandó hetivásár tartását engedélyezi ugyanazon szabadságokkal és előjogokkal, amelyekkel más királyi városok szabad vásárai is rendelkeznek, azonban más vásárok kára nélkül. Ezért biztosítja a kereskedőket, kalmárokat, más bel- és külföldi embereket, hogy különös védelme alatt nyugodtan mehetnek a vásárra holmijaikkal és áruikkal személyük és dolgaik miatti félelem nélkül, vásárolt holmijaikkal haza, vagy ahová akarnak, visszatérhetnek. Ezt vásárokon és a nyilvános helyeken hirdessék ki. – *Jobb felső sarkában és a pecsét alatt: commissio propria domini regis.*

Hártyán, a szöveg alatt rányomott pecsét nyoma. DL 70823. (fasc. X. fr. 20.).
Zsigmondkori oklt. VIII. 934. sz.

378. 1421. szeptember 26. (16. die f. V. p. nat. Virginis)

A budai káptalan Gara-i Miklós nádor iktatólevelére Miklós (mag.) kanonokot küldte ki Koka-i János a királyi kúriából külön kiküldött nádori ember mellé. Ő Kisasszony napja utáni csütörtökön (szept. 11.) kiszállt a Pest megyei Zechew birtokra, továbbá Pomaz-i Cyko fia: Ferenc fiainak itteni kúriájára, az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében Peren-i Pétert (magn.) és örököseit beiktatta örökre ezek, haszonvételeiknek, valamint tartozékaiknak birtokába. Ellentmondás a törvényes napokon belül nem történt. – Datum per manus Valentini lectoris et canonici ecclesie nostre. – *Káptalani névsor*: Benedicto cantore, Nicolao custode, magistrisque Laurentio, Iohanne de Themeskewz, Dyonisio de Nyarhyd canonicis.

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűje helyét üresen hagyták. Felül ABC chirographummal, selyemzsinóron függő pecsét töredékével. DL 70824. (fasc. X. fr. 22.)

Zsigmondkori oklt. VIII. 1008. sz.

379. 1421. december 7. (dom. a. conceptionis Marie)

Miklós prépost és a leleszi konvent előtt személyesen megjelenő Strythe-i László fia: Ferenc maga és Ezen-i Tamás özvegye: Feliciána, Kewlche-i Jakab fiának: Dénesnek felesége: Erzsébet – Chazloch-i néhai Péter lányai – és Chazloch-i Péter (dictus) fia: Mihály fia: Péter nevében tiltakozást tett. Atyafiuk és atyjuk: a mondott Péter fia: Mihály Helmech-i Jakab fiaival: Andrással és Miklóssal, Simon fiaival: Lőrincsel, Ferencsel és Domonkossal és más Helmech-i nemesekkel az Ung megyei Walkaya birtok határain belül fekvő földek, erdők és hegyek ügyében egyezsége lépett. Ennek értelmében Walkaya birtok határjeleit (metas) kiszédték, számos nagy földdarabot és birtokrészt elszakítottak és a Helmech-i nemesek Walkaya-i részéhez csatoltak. Ezért a konvent előtt személyesen megjelenő atyafiukat és atyjukat: Mihályt és a távol levő Helmech-i nemeseket az egyezségtől, földjeik elszakításától, elidegenítésétől, elcsatolásától, a Helmech-i nemeseket és bárki mást az elfoglalástól, éléstől, iktatástól eltiltják.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70825.

Zsigmondkori oklt. VIII. 1223. sz.

380. 1423. május 10. (VI. Idus Maii)

Zsigmond király előtt megjelent Peren-i Péter (magn.) országbíró, valamint fia: János, és bemutatott három oklevelet, kettőt Zsigmond királytól, amelyek a jelenleg is érvényes magyar királyként használt nagyobb pecsét alatt keltek, az első 1419. január 9-én (*lásd a 358. sz.*), a második 1420. április 29-én (*lásd a 372. sz.*), a harmadik a budai káptalan által 1420. szeptember 18-án kelt (*lásd a 374. sz.*). A király Péter és János kérésére az okleveleket átírta, az abban foglaltakat a király és a szent korona számára különböző helyeken és időekben végzett hűséges szolgálataikért, királyi teljhatalmából, hatalma teljességéből, biztos tudtával, Borbála királyné beleegyezésével és jóváhagyásával, a főpapok és bárók érett tanácsából megerősíti. – A magyar királyként használt autentikus kettős függőpecséttel megerősítve. – Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagrabiensis aule nostre et reginalis maiestatum sumpni cancellarii. – *Méltóságsor*: Georgio episcopo Patauiensi ac gubernatore archiepiscopatus Strigoniensis, Doymo Spalatensi et Andrea Ragusiensi archiepiscopis, Colocensi et Iadrensi sedibus vacantibus, eodem domino Iohanne Zagrabiensis, Thoma Agriensis, Georgio Transsiluanensis, Andrea Waradiensis, Herrico Quinqueecclesiensis, Clemente Iauriensis, Nicolao Waciensis, Benedicto Boznensis, Iacobo Sirmiensis, Petro

Corbauiensis, Symone Traguriensis, fratribus Hinkone Nitriensis et Thoma Segniensis ecclesiarum episcopis, Petro de Rozgon Wesprimiensi, Ladislao de Marchali Chanadiensi electis, Scardonensi, Sibinicensi, Tininiensi, Nonensi, Makarensi et Farensi sedibus vacantibus, necnon magnificis viris Nicolao de Gara regni Hungarie predicti palatino, altero Nicolao de Chaak wayuoda nostro Tarnssiluanensi, comite Petro de Peren iudice curie nostre, Hermano comite Cilie et Zagorie totius regni nostri Sclauonie, Alberto de Wngh priore Aurane Dalmatieque et Croatie regnorum nostrorum predictorum, Desew de Gara predicta Machouiensi banus, honore banatus Zewreniensis vacante, Petro filio Herrici de Brezowycze tauarnicorum, Ladislao filio Iohannis wayuode de Tamasy ianitorum, Stephano de Bator dapiferorum, Stephano Kompolth de Nana pincernarum, Nicolao de Peren agazonum nostrorum magistris et Stephano de Rozgon predicta comite Posoniensi. – Arenga.

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűje helyét üresen hagyták, függőpecsét nyomával. DL 70826. (fasc. X. fr. 24.)

Bakács: Pest m. 581. sz.

381. 1423. november 6. (sab. p. Emerici) Buda

Gara-i Miklós nádor a leleszi konventhez. Egry-i^a László fia: Miklós és Péter fia: György nevében előadták, hogy a kezükön levő Szatmár megyei Hegry/Egry nevű birtokuk a Therebes és Veselak (?)^b nevű birtokok felőli határjárását és új határjelek állítását igen nélkülözik. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő határjárásra tanúbizonysággul, az esetleges ellentmondókat a nádori jelenlét elé idézzék, jelentést is ide küldjenek. – *Kijelölt nádori emberek*: Mykola-i Pál fiai: Domonkos vagy János, Wylak-i István fia: László, Dobrach-i Miklós fiai: György, László, Benedek vagy András, Dorombos-i András, Magosmoth (!)-i Pathov (dicti) János vagy Kelemen, *áthúzza*: Mykola-i Pál fia: János, Domonkos fia: János, Rosal-i Kun (dictus) Miklós.

^a Eredetileg Hegry-it írtak, majd áthúzással javították.

^b Eredetileg Hrynfarok-ot írtak, majd áthúzták, mindkét helynév azonosíthatatlan, olvasatuk bizonytalan, talán Újlak értendő alatta.

Átírta a leleszi konvent 1423. december 10-én. DL 70827. A Perényi-levéltárban levő 19. sz.-i másolatban ez az oklevél nem található, csak utalnak rá. – Papíron, hátlapján zárópecséttel és címmel, valamint a konventi válasz fogalmazványával. Leleszi konvent országos lt. Metales, Szathmariensis 19. (DF 209627.) A kivonat ennek alapján készült.

382. 1423. december 10. (6. die dom. p. Barbare)

A leleszi konvent Garai Miklós nádor 1423. november 6-án kelt levelére (*lásd a 381. sz.*) Imre deákot, karbéli klerikusát küldte ki Magasmarth-i Pathow Kelemen nádori ember mellé. Borbála napja utáni vasárnapon (dec. 5.) kiszálltak Egry birtokra az oda összehívott szomszédok és határosok jelenlétében. Amikor Therebes felől a régi határok mellett újakat akartak emelni, és határjárást akartak végezni László fia: Miklós és Péter fia: György birtokai felől, akkor a Therebes-en lakó Ezthergar (dictus) János és Peren-i néhai Péter ispán fia: János más Therebes-i népeivel és jobbágyaival az Egry-i nemesekre ellenségesen rátámadtak, veszekedést támasztottak, uruk, néhai Péter ispán fia: János nevében a nemeseket a határjárásától, és az új határok hányásától tiltották. Peren-i Pétert ezért megidézték a nádori jelenlét elé a most elkövetkezendő vízkereszt nyolcadára.

Kivonatos 19. sz.-i másolat. DL 70827. – Leleszi konvent országos lt. Metales, Szathmariensis 19. (DF 209627.) A kivonat ez utóbbi alapján készült.

383. 1424. február 27. (46. die epiph.) Buda

Nana-i Kompolth István országbíró a Cholnokfalwa-i Cholnuk (dictus) Péter fiai: János és Péter – akiket a jászói konvent ügyvédvalló levelével megjelenő Paly-i Imre képviselt – és a Machedonya-i Péter fia: Miklós és Danch fia: Simon, valamint András fia: Frank közti, Peren-i Péter korábbi országbíró és az aradi káptalan oklevelében leírt pert vízkereszt nyolcadáról az elkövetkezendő György-nap nyolcadára halasztja, mivel a Machedonya-i nemesek ügyvédje: Benche Péter megbetegedett. – A Cholnuk-iak részére kiállított példány.

Papíron, zárópecsét nyomával. – *Hátlapi feljegyzések:* pro A Emericus de Papi cum Iaso; Themes; pro A Emericus de Papy cum Jazo, pro In scilicet Nicolao et Frank, Petrus de Benche cum Chanadiensis; Symon non venit, cum aliis prorogatur ad Iacobi, Bokod; *a külzet alatt:* BG (?) (kézjegy), solvit. DL 70828. (fasc. X. fr. 25.)

384. 1424. június 7. (38. die Georgii) Buda

Gara-i Miklós nádor a leleszi konventhez. György-nap nyolcadán bírósága előtt megjelent Egri-i László fia: Miklós a maga és Egri-i Péter fia: György nevében a leleszi konvent ügyvédvalló oklevelével a nádor egy korábbi halasztólevele értelmében Peren-i néhai Péter ispán fia: János ellenében, és bemutatatta a leleszi konvent egy határjáró és idézőlevelét. Eszerint a konvent Imre klerikust küldte ki Magasmarth-i Patho Kelemen nádori ember mellé Miklós és György részére. Ők 1423 Barabás napja utáni vasárnapon (jún. 13.) kiszálltak az Egri nevű birtokra, és az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében Terebes birtok felől az Egri-i nemesek részére meg akarták járni a határokat. Ekkor azonban ura, [Peren-i] Péter ispán fia: János nevében Eztergar (dictus) János ellentmondott a határjárásnak, amiért ott és aznap Peren-i Jánost megidéztek vízkereszt nyolcadára a nádori jelenlét elé. – Peren-i János nevében a jászói konvent ügyvédvalló levelével Papy-i Imre jelent meg, aki azt válaszolta, hogy a határjárásnak ura nevében azért mondtak ellent, mert a felperesek Terebes birtok földjeiből nagy darabot akartak elfoglalni és saját Egri birtokukhoz csatolni. Mivel Miklós felperes és Peren-i ügyvédje is közölte, hogy nincs határlevele, így határjárás nélkül a birtokok ügyében nem lehetett dönten. Ezért a nádor kéri a konventet, hogy küldjék ki emberüket a kúriából külön kiküldött nádori ember mellé, kik a most elkövetkezendő Jakab nap 24. napján (aug. 27.) és az azt követő alkalmas napokon szálljanak ki Egri és Therebes birtokokra. Az összehívott határosok, szomszédok és a felek ügyvédjei jelenlétében először Egri határait járkák meg Terebes felől a felperes vagy ügyvédje útmutatása szerint, és jelöljék meg a határokat, ezután ugyanígy Terebes határait járkák meg Egri felől az alperes vagy ügyvédje útmutatása szerint. Ha a felek a határjárásban és a határjelek állításában egyetértélenek, akkor hagyják meg őket a határral elválasztott birtokban örökre. Ha nem értenének egyet, a felek útmutatásai közti vitás földdarab minőségét, mennyiségét gyümölcsözőségét és értékét megtekintvén, királyi mértékkel mérjék fel vagy szemmértékkel becsüljék fel értékét. Állapítsák meg, hogy a felek által mutatott határok közül melyek az igazabbak és nyilvánvalóbbak és azt, hogy ki birtokolja a vitás földterületet. A szomszédoktól, határosoktól és a megyebéli nemesektől hitükre, a király és a szent korona iránti hűségükre, feszületre tett kézzel eskü alatt tett vallomásából tudják meg, hogy a vitás föld melyik félhez tartozik. Jelentést Jakab-nap nyolcadára tegyenek. – *Kijelölt, a kúriából külön kiküldött nádori emberek:* Pazon-i Bereck, Pethenyehaza-i Barabás, Zathmar-i Péter.

Foltos, szakadt papíron, hátlapján a szakadásokat egy 17. sz.-i, csíkokra vágott, magyar nyelvű missilissel ragasztották össze, zárópecsét nyomával. DL 70829.

385. 1424. augusztus 28. (in Augustini)

A váradi káptalan előtt Belthewk-i Drag fiai (egr.): György és Sandrinus (egregiorum) nevében László pap, Erdewd-i plébános eltiltotta Zsigmond királyt Nyalab vár és tartozékai eladományozásától, Peren-i Jánost és Miklóst (magnificos) és bárki mást ennek elfoglalásától és élésétől.

Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 10. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

386. 1424. szeptember 2. (33. die oct. Iacobi) Buda

Gara-i Miklós nádor a Peren-i néhai Péter ispán fia: János és Olnod-i Zudar Benedek fia: János közti, a nádor egy korábbi kihirdető és idéző-, továbbá a leleszi konvent válaszelevelében leírt pert Jakab-nap nyolcadáról – ahol az alperes 18 márka bírság kétszer kétszeres kétszeresének kétharmadát a bíróságnak, egyharmadát pedig kétszerese nélkül a másik félnek tartozott volna megfizetni – egy királyi általános rendelet (de generali regio edicto) értelmében az elkövetkezendő Mihály-nap nyolcadára halasztja.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. Peren-i János részére kiállított példány. Hátlapján: pro A Emericus de Papi cum Iazo, pro I Johannes de Nabad cum comitis Stephani, ad e[pi]phaniarum; due solvit; a külzet alatt kézjegy. DL 70830. (fasc. X. fr. 26.)

387. 1424. október 7. (sab. p. Francisci)

A váradi káptalan előtt megjelentek az egyik részről Kwsal-i Iakch fia: György fiai: János, László és Dénes (egregii), a maguk és testvérük (fr. carn.): Mihály nevében, ügyvédválló levél nélkül, a másiktól Meggyes-i bán fia: János fiai: Miklós és Simon a maguk nevében személyesen és atyjuk: János nevében, szintén ügyvédválló levél nélkül, kiknek terhet – ha idővel nem akarnának az alább írt dolgok mellett megmaradni – magukra vállalták, és bevallást tettek. Egymás közt arra az egyezsége jutottak, hogy ha Iakch fiai mindkét nembéli utódok nélkül halnának el, akkor Magyarország területén fekvő birtokaik és birtokrészeik Miklósról, Simonra, Jánosra és utódaikra háramlanak. Ha pedig Miklós, Simon és János halnának meg örökösök nélkül, akkor az ő Magyarország területén fekvő összes birtokaik, birtokrészeik háramlanak Iakch fiakra és örökösöikre örökre és visszavonhatatlanul. – Függőpecsétes privilegiális. – *Káptalani névsor*: Conrado preposito, Stephano lectore, Nicolao cantore, Ladislao custode cetrisque canonicis.

16. sz.-i egyszerű másolat. DL 70831.

388. 1425. január 2. (f. III. p. circumcisionis D.)

A váradi káptalan Gara-i Miklós nádor bírói levelére János karpapot küldte ki Pethenyehaza-i András fia: Barnabás (mag.) nádori ember mellé tanúbizonysággul. Ők Miklós nap 15. napján és az azt követő megfelelő napokon, a nádori levélben írt időpontban kiszálltak Magy-i Dömötör fia: Mathyus kezén levő Warbo birtokra, amelyet az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében két egyenlő részre osztottak. – *Az osztály*: Quod quia locum sessionalem distingeret [- -] quedam vallis et parvus rivulus in eadem valle gurgens seu fluens, ideo [- -] partem eiusdem sessionis videlicet a parte septemtrionali existentem in duas scidissent partes. Ezek közül a keleti, ti. a felső rész végig Zenthkyral-i Simon fia: Lewstacius-nak jutott, a nyugati, alsóbb rész végig Mathyus-nak és atyafiainak jutott. Aliam namque partem seu medietatem eiusdem loci sessionalis et ex alia parte vallis et

rivuli in eadem fluentis a parte meridionali adiacentem modo simili in duas divisissent partes. Ezek közül a keleti végig Mathyus-nak és atyafiainak, a másik rész pedig, ti. a nyugati, végig Lewstacius-nak és atyafiainak jutott örök birtoklásul. E birtokrészekhez tartozó többi haszonvételeket és tartozékokat a Szent Fülöp és Jakab apostolok egyház kegyúri jogával együtt, valamint az erdőket, réteket, kaszálókat, bozótosokat, szántókat, dombokat, vizeket, folyóvizeket és más haszonvételeket kétfelé (bimembriter) közös használatra hagyták nekik és örökösöknek ellentmondás nélkül. – Ezután Zenthkyral-t kerítették sorra, Lewstaciusnak a kezén levő teljes birtokrészét és Zenthkyral-i Mihály fia: Jakab és Imre fia: János vásárolt birtokrészét, amelyeket az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében két egyenlő részre osztottak. Mivel Lewstacius-nak és atyafiainak az öröklött birtokrészen két saját kúriájuk volt, ezért a nádori és a káptalani ember Lewstacius kúriájáért ennek közvetlen közelében egy másik kúriát – azt, amelyik Zenthkyral-i néhai Istváné, Lewstacius unokafivéréé (fr. patr.) volt – Mathyus-nak és atyafiainak juttatta, Lewstacius osztályos atyafiainak másik kúriájáért ugyanakkora mértékben, mint Lewstacius kúriája, e kúria mellett délről Mathyus-nak kúriahelyet jelöltek ki. Mivel néhai István Mathyus-nak jutott kúriájához ekkora kert nem jutott, ezért Lewstacius jóváhagyásával a kert helyéül akkora darab földet juttattak a másik kúriahely mellett Mathyus-nak ama utca (iuxta quendam vicum) mellett, amelyik Zantho birtokra vezet, amekkorát Lewstacius atyafiai kúriájának mértek ki. A jobbágytelkeket a vásárolt birtokrészen ímígyen osztották meg: Linea seu platea ipsius portionis emptitie a parte meridionali existens a quadam domo, in qua nunc Augustinus sartor resideret incipiendo eadem inclusa extra usque finem versus partem occidentalem protendens Lewstacius-nak és atyafiainak, alia vero linea eiusdem portionis emptitie a plaga septentrionali adiacens a domo, in qua nunc Dominicus dictus Kerekes residentiam haberet, eadem inclusa usque finem modo simili versus partem occidentalem protendens cum aliis quatuor mansionibus iobagonalibus a domo prefati Augustini sartoris inhouando eadem exclusiva usque curiam Gregorii filii Nicolai Mathyus-nak és atyafiainak jutott örök birtoklásul. – Erne fiainak: Lászlónak és Jánosnak itt levő részeit, amelyeket békésen birtokolnak, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt érintetlenül hagyták. A jobbágytelkeket a lakosok nélküli pusztahelyekkel együtt az öröklött részekén hasonlóképpen két részre osztották: Quod primo plateam duarum linearum retro domum seu ortum prefati Lewstacii existentem taliter divisissent, quod linea eiusdem platee a parte fluvii Er vocati adiacens usque ad eundem fluvium Er, locum scilicet illum, ubi eodem fluvio Er vocato molendinum subtus currens haberetur, Mathyus-nak és atyafiainak jutott. Alia vero linea eiusdem platee ex obposito adiacens simili modo usque ad locum dicti molendini Lewstacius-nak és atyafiainak jutott. Item una linea platee capitalis, que incipit ex obposito curie predicti Lewstacii, versus meridiem protracta et postmodum vicus simplicis in serie eiusdem lineae existens ad dictum fluvium Er declinata usque ad metas terre Tharnok, exceptis dumtaxat sex mansionibus iobagonalibus in portione ipsius Mathyus et fratrum suorum cedentibus, Lewstacius-nak és atyafiainak jutott. Quequidem sex mansiones in portionem ipsius Mathyus devente incipiunt a quadam domo, in qua nunc Benedictus dictus Erdegh resideret, eadem inclusa usque ad domum, in qua nunc Elias dictus Thoth mansionem faceret, eadem similiter inclusa Mathyus-nak és atyafiainak jutott. Postmodum alia linea platee capitalis ex obposito alterius lineae capitalis, que incipit a predicto vico, per quam versus Zantho iretur, modo simili versus plagam meridionalem protracta tam populosa, quam etiam locus vacuus seu protunc habitatoribus destitutus usque ad metam illam, quam ipsi pro distinctione dicti loci vacui inter se erexissent, Mathyusnak és atyafianak jutott. Ab eadem autem medietate incipiendo ipse locus vacuus iobagionibus aptus usque ad metam predictae Tharnok Lewstacius-nak és atyafiainak jutott örök birtoklá-

sul. A vásárolt föld árának, huszonöt márkának, ráeső felét, tizenkét és fél márkát, Mathyus teljesen kifizette Leustacius-nak. A vásárolt és öröklött birtokrészek további haszonvételeit, a bozótosokat, réteket, kaszálókat, szántóföldeket, halastavakat, vizeket, folyóvizeket, az Er folyón levő malmot és ezek haszonvételeit két részre tartoznak tetszésük szerint osztani, végül a Szent István király tiszteletére alapított egyház kegyúri jogát örök birtoklásul megosztották, ahogy azt a jog követeli, és az osztállyal juttatott részek örökös birtokában mindenféle ellentmondás nélkül meghagyták és beiktatták őket. – *Káptalani névsor*: Conrado preposito, Stephano lectore, Nicolao cantore et Ladislao custode.

Foltos hártján, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70832. (fasc. XI. fr. 1.)

389. 1425. április 20. (f. VI. a. Georgii) Albe Regalis

Zsigmond király a leleszi konventhez. Mivel néhai Peren-i Péter országbíró fia: János (egr.) a királynál fontos szolgálatban van elfoglalva, ezért a konvent Egry birtok határjárását egy részről János, más részről az Egry-i nemesek között János Therebes nevű birtoka felől – amelyet egy bírói parancs értelmében királyi és konventi emberrel György-nap 15. napján (máj. 8.) kellene elvégezni – a most elkövetkezendő Jakab apostol napjának 15. napjára (aug. 8.) halassza el.

Átírta a leleszi konvent 1425. május 6-án. DL 70833.

390. 1425. május 6. (Iohannis a. portam Latinam)

Miklós prépost és a leleszi konvent Zsigmond király 1425. április 20-án kelt parancsára (*lásd a 389. sz.*) az említett birtokok határjárását György-nap 15. napjáról (máj. 8.) a most elkövetkezendő Jakab apostol napjának 15. napjára (aug. 8.) halasztotta.

Papírlapon, hátlapján pecsét nyoma. DL 70833.

391. 1425. június 11. (42. die oct. Georgii) Buda

Gara-i Miklós nádor előtt György-nap nyolcadán Peren-i néhai Péter fia: János által – kiért Papy-i Imre a jászói konvent ügyvédvalló levelével jelent meg – Olnod-i Zudar Benedek fia: János^a ellen, a nádor halasztólevele alapján a Szatmár megyei Dobos birtok határainak emelésekor tett ellentmondás miatt indított pert az alperes számára kiállított királyi parancslevél értelmében az elkövetkezendő Mihály-nap nyolcadára halasztja.

^a Ónodi ügyvédjének nevét: Nabad-i Jánost áthúzták.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. Perényi János számára kiállított példány. – Hátlati feljegyzések: Dgh (kézjegy), solvit. DL 70834. (fasc. XI. fr. 2.)

392. 142[5]. június 11. ([42. die] oct. Georgii) Buda.

Gara-i Miklós nádor előtt [György-nap] nyolcadán Peren-i néhai Péter [fia: János] – kiért a jászói konvent ügyvédvalló levelével Papy-i Imre jelent meg – és Olnod-i Zudar Benedek fia: [János] közt a nádor halasztólevele értelmében az Abaújtörvény megyei Zaka birtok [-] miatt folyó ügyet az alperes számára kiállított királyi parancslevél értelmében az elkövetkezendő Mihály-nap nyolcadára halasztja.

Csonka papíron, hátlapján zárópecsét nyomával. A kiegészítések a 391. sz. oklevél alapján történtek. Perényi János számára kiállított példány. – Hátlati feljegyzések: Dgh (kézjegy), solvit, Byssen. DL 70835. (fasc. X. fr. 27.).

393. 1425. június 14. (3. die 2. die Barnabe ap.) Buda

Gara-i Miklós nádor a leleszi konventhez. Barabás apostol napja utáni napon (jún. 12.) az ország nemeseivel együtt tartott bírói székén megjelent jelenléte előtt Peren-i néhai Péter ispán fia: János nevében Papy-i Imre a leleszi konvent ügyvédvalló levelével, és bemutatta a leleszi konvent és Zsigmond király oklevelét. – Az előbbi szerint a király előtt Peren-i Péter (magn.) országbíró és fia: Simon nevében előadták, hogy 1422-ben Szent István vértanú teste megtalálásának ünnepén (aug. 3.) Megges-i néhai bán fia: János fiai: Simon és Miklós Tryph-i Vajdafi Kardos, Raxa-i Cleser fia: János, Lekenche-i Lachk familiárisaikat és más jobbágyaikat Péter és Simon Zarazpatak nevű birtokára küldték, ahol Lázár és Tamás nevű Zarazpatak-i jobbágyaiktól 15 lovat hatalmaskodva elvettek. A király ezért megparancsolta leleszi konventnek, hogy küldje ki emberét tanúbizonyságul a királyi ember mellé, tudják meg az előadottakról az igazságot, Simont és Miklóst Péter ellenében idézzék meg a különös jelenlét elé alkalmas időpontra, ha a felek közt perfüggőség lenne, azt ne vegyék figyelembe, jelentést is oda küldjenek. A konvent Mihály frater-t, papot küldte ki Orozy-i Fülöp királyi ember mellé. Ők Ugocsa megyében vizsgálatot tartván, a királyi oklevélben előadottakat igaznak találták, így Ferenc-nap utáni kedden (okt. 6.) Meggyes-i Simont és Miklóst Sarkez nevű birtokukról Péter ellenében megidézték mindenszentek nyolcadára a királyi különös jelenlét elé. Zsigmond király oklevele szerint 1422. mindenszentek nyolcadáról a felek a király perhalasztó oklevelével vízkereszt nyolcadára halasztották a pert, Peren-i néhai Péter fia: János ügyvédje a különös jelenlét előtt az alkalmas napokat kívárta, az alperesek azonban nem jelentek meg, nem is küldtek senkit, ezért meg lettek bírságolva. – A felperes ügyvédje az alperes részéről igazságot (iuris equitatem) kért. Mivel az alperest a felperes ellenében szükséges megidézni, ezért küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő idézésre, idézést Jakab-nap nyolcadára végezzenek a nádori jelenlét elé, jelentés is oda küldjenek. – *Kijelölt nádori emberek:* Papy-i Lanchy Gergely, Péter fia: András, Nestha-i Dénes vagy Gergely és Zolnok-i Bertalan.

Papíron, hátlapján címezéssel, pecsét nyomával. – Hátlapi feljegyzés: Bys. solvit XXIII. DL 70836. (fasc. X. fr. 28.)

394. 1425. november 16. (f. VI. p. Brictii) in descensu nostro campestri prope castrum Godon cis fluvium Morwe

Zsigmond király előtt Peren-i néhai Péter országbíró fia: János (egr.) előadta, hogy mivel az Ugocsa megyei Therebes birtokának e birtokhoz tartozó bizonyos használat alatt levő földjei, erdei (terre et silve usuales), más tartozékai és haszonvételei Szatmár megyében vannak, ezért őt és testvérét (fr. carn.): Miklóst e földekről, erdőkről és más tartozékokról számos ügy és kereset miatt Szatmár megye ispánja vagy alispánja és szolgabírói jelenléte elé többször megidézték. Ezért János maga és testvére nevében kérte a királyt, hogy a Szatmár megyében fekvő szántókat, erdőket, más haszonvételeket és tartozékokat is Ugocsa megyébe tegye át. A király biztos tudtával, királyi hatalma teljéből Therebes birtok földjeit, erdeit, más haszonvételeit és tartozékait Ugocsa megyébe helyezte át. Megparancsolja Szatmár megye ispánjának vagy alispánjának és szolgabíráinak, hogy Jánost és Miklóst és örököseiket semmiféle ügyben és senki keresetére se idézzék maguk elé e földekről, erdőkről és tartozékokról, ha valakinek bármiféle keresete lenne velük szemben, az Ugocsa megye ispánja vagy alispánja és szolgabírái, vagy más rendes bíráik előtt keresse igazát. – *Jobb felső sarkába és a pecsét alatt:* relatio domini Benedicti prepositi Albensis, *jobb alsó sarkában:* lecta.

Hártyán, a szöveg alatt rányomott pecsét darabkái. DL 70838.

395. 1426. június 19. (f. IV. a. nat. Iohannis bapt.) Buda

Zsigmond király a leleszi konventhez. Peren-i néhai Péter ispán fia: János nevében előadták, hogy Wpor-i István Borswa-i Pállal együtt az elmúlt napokban egy Ida birtokon – Peren-i birtokának tartozékán – lakó jobbágyától: Byde Mátyástól egy lovat jogtalanul elvett. A ló visszaadását János többször is hiába kérte, azok maguknál tartják hatalmasul most is. Küldjék ki emberüket a királyi emberek egyike mellé, aki az előadottakról tudja meg az igazságot. – *Kijelölt királyi emberek*: Zebenye-i Bako (dicti) Máté vagy András, Hym-i Jakab vagy Mátyás, Alpar-i Tamás, Papy-i András, Zakol-i Márton, György vagy Zylwas Miklós.

Átírta a leleszi konvent 1426. július 9-én. DL 70840.

396. 1426. június 21. (52. die oct. Georgii) Buda

Paloch-i Mathius országbíró előtt György-nap nyolcadán megjelent az egyik részről Nagmyhal-i László fia: Miklós felesége: Erzsébet nevében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Tegzes Domonkos, a másiktól Peren-i néhai Péter ispán fia: János és officialisa: Erazmusz nevében a nádor ügyvédvalló levelével Papy-i Imre, a harmadiktól Chyko (dictus) János, az alperesek szavatosa (expeditor) nevében a budai káptalan ügyvédvalló levelével Gergely deák. Az országbíró idéző- és a budai káptalan válaszevele értelmében köztük folyó ügyet a felek ügyvédjeinek kérésére a következő Mihály-napra halasztották. – *Hátlapi feljegyzések*: lecta per B; Tk. (kézjegy); solvit.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. Perényi és officialisa számára kiállított példány. – DL 70839. (fasc. XI. fr. 4.)

397. 1426. július 9. (f. III. a. Margarethe)

Miklós prépost és a leleszi konvent Zsigmond király 1426. június 19-én kelt parancsára (lásd a 395. sz.) Mátyás frater-t küldte ki Alpar-i Tamás királyi ember mellé. Ők Abaújszabolcs megyében vizsgálódván, megtudták, hogy minden a panasz szerint történt.

Papír, hátlapján pecsét nyoma. DL 70840. (fasc. XI. fr. 5.)

398. 142[5].^a július 26. (in Anne matris Marie) Wacie

[Zsigmond] király a leleszi konventhez. Mivel néhai Peren-i Péter országbíró fia: [János] (egr.) a király és a kúria fontos szolgálatban van elfoglalva, ezért nem tud részt venni azon a határjáráson, amelyet Jakab-nap 15. napjára (aug. 8.) tűztek ki, egy részről János, más részről Egri-i Miklós és más Egri-i nemesek közt. Ezért a konvent a határjárást Mihály-nap 15. napjára (okt. 13.) halassza el. – *Jobb felső sarkában és a pecsét alatt*: Commissio propria domini regis.

^a Az oklevél évszámának utolsó szava elveszett. Az évszámot magyar uralkodási éve (XXXIX) határozza meg.

19. sz.-i összeolvasott másolat. DL 70837. – Papíron, sérült, hiányos, előlapján titkos pecsét nyomával. Leleszi konvent országos lt. Acta anni 1420–61. DF 221232.

399. 1426. november 14. (40. die Mychaelis) Buda

Gara-i Miklós nádor előtt Mihály-nap nyolcadán Peren-i néhai Péter ispán fia: János felperes nevében a jászói konvent ügyvédvalló levelével Papy-i Imre, Olnod-i Zudar Bene-

dek fia: János alperes nevében pedig királyi ügyvédvalló levéllel Nabrad-i János jelent meg. A nádor halasztólevele értelmében elhalasztott, a leleszi konvent kihirdető és idéző levélben leírt ügyet az elkövetkezendő György-nap nyolcadára halasztja. A per során az alperest 18 márka kétszer duplán kétszeres bírság kétharmadának a bíróság számára történő fizetésére és ezen összeg kétszer kétszeres egyharmadának a másik fél számára történő fizetésére kötelezték. – *A külzet alatt: Shp (?) kézjegy; solvit.*

Papíron, a külzet alatt zárópecsét nyoma. Perényi János számára kiállított példány. Hátlapi feljegyzések: Iohannes, Laurentius. DL 70841. (fasc. XI. fr. 3.)

400. 1427. január 2. (2. die circumcisionis D.) Brassouie

Zsigmond király a leleszi konventhez. Mivel Peren-i néhai Péter egykori országbíró fia: János a Havasalföld (versus partes Transalpinas) ellen indított jelenlegi hadjáratban a királlyal együtt az erdélyi részekben tartózkodik, ezért nem tud részt venni azon a határjáráson, amelyet az országbíró egy parancslevele és a király egy másik halasztólevele értelmében gyertyaszentelő Boldogasszony napjának 15. napjára (febr. 16.) tűztek ki egy részről János, más részről Egry-i Miklós között. A konvent ezért a határjárást a most elkövetkezendő György-nap 15. napjára (máj. 8.) halassza el. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Jobbra fent és a pecsét alatt: commissio propria domini regis.*

1820. évi összeolvasott másolat. DL 70843. – Eredetije papíron, előlapján rányomott pecsét nyoma, hátlapján a jelentés fogalmazványa. Leleszi konvent országos levéltára, Acta anni 1427–5. DF 221695.

401. 1427. január 9. (f. V. p. epiph.) Brassouie

Zsigmond király Zemplén megye ispánjához vagy alispánjához és Peren-i néhai Péter ispán fiához, Jánoshoz (egr.). Mivel a király Pazdith-i Fogas (dictus) néhai Mátyás fiait: Miklóst és Istvánt minden jogos és törvényes birtokrészeikkel, birtokjogaikkal, dolgaikkal és javaikkal együtt királyi különös védelmébe vette, ezért maga helyett a címzettek védelmére bízza őket. Miklóst és Istvánt jószágaikban mindenféle törvénytelen követelés, törvénytelen és jogtalan zaklatás ellen védjék meg, és büntetlenül bocsássák el a király nevében, ennek a parancsnak hatalmából. – Az oklevelet felmutatójának adják vissza. – *Jobb felső sarkában és a pecsét alatt: commissio propria domini regis. – Jobb alsó sarkában: Slh.*

Papíron, előlapján pecsét nyoma. DL 70842. (fasc. XI. fr. 6.)

402. 1427. február 16. (15. die purificationis Virginis)

A leleszi konvent Zsigmond király 1427. január 2-án kelt parancsára (lásd a 400. sz.) azt a határjárást, melyet az ő tanúbizonysága mellett kellett volna elvégezni gyertyaszentelő Boldogasszony napjának 15. napján (febr. 16.) a mondott felek közt, György-nap 15. napjára (máj. 8.) halasztotta.

1820. évi összeolvasott másolat DL 70843. – Fogalmazvány a parancslevél hátlapján. Leleszi konvent országos levéltára, Acta anni 1427–5. DF 221695.

403. 1427. április 10. (f. V. a. Ramispalmarum) Feldwar, partium nostrarum Transsiluanarum

Zsigmond király Peren-i néhai Péter országbíró fia: Jánosnak (egr.) az ország hasznára és előnyére az Ugocsa megyei Zewles nevű oppidumán minden év gyümölcsoltó Bol-

dogasszony napján (márc. 25.) és az ezt megelőző és követő más ehhez szükséges alkalmas napokon éves vásár (nundinas liberas seu forum annuale) tartását adományozta örökre ugyanazokkal a szabadságokkal, amelyekkel a királyi városok (civitatum nostrarum) éves vásárai is rendelkeznek, azonban más vásárok kára nélkül. Ezért biztosítja a kereskedőket, kalmárokat, más külföldi embereket és utazókat, hogy teljes és különös védelme alatt nyugodtan mehetnek minden gyümölcsoltó Boldogasszony napján az éves vásárra dolgaikkal és áruikkal személyük és dolgaik miatti félelem nélkül, vásárolt dolgaikkal övéikhez, vagy ahová csak akarnak, visszatérhetnek. Ezt e megyében minden vásáron és nyilvános helyen hirdessék ki. – *Jobb felső sarkában és a pecsét alatt: relatio Ladislai filii wayuode magistri ianitorum.*

Hártyán, előlapján papírfelzetes pecséttel. DL 70844.

404. 1428. január 30. (f. VI. a. purificationis Virginis)

A leleszi konvent előtt személyesen megjelentek Belthewk-i néhai Drag vajda fiai: György és Sandrinus, maguk és Belthewk-i Balk vajda fia: néhai Sandrinus fiai: János és László nevében, és eltoltatták a királyt az Ugocsa megyei Nyalab várak és tartozékai eladományozásától, néhai Peren-i Pétert, valamint Jánost és más fiait ennek elfoglalásától és élésétől.

Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 10. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

405. 1428. február 14. (in Valentini) Tornowa

Zsigmond király előtt Peren-i néhai Péter országbíró fia: János (egr.) előadta, hogy az Ugocsa megyei Zewles oppidumának polgárai (cives), hospesei és az oppidumhoz tartozó falvakon lakó népek és jobbágyok a király és elődei által nekik engedélyezett szabadság értelmében a királyi kamara haszna címén (ratione lucri camere regis) a királyi kamarába a kamara haszna behajtóinak nem többet, mint 50, száz pénzzel számolt forintot tartoznak fizetni. Amikor bizonyos véletlen folytán Zewles oppidum leégett, a királyi kamara haszna fizetésének egyszerű megszabásáról szóló oklevelek is elégtelkesek, ezért Peren-i János kérte, hogy polgárainak, vendégeinek, népeinek és jobbágyainak dolgát megfelelőképpen orvosolja. A király megfontolta Peren-i János hűségét, hűséges szolgálatait és becsületes végzett dolgait, amelyeket a királynak és a szent koronának atyja halála után különböző helyekre vezetett számos hadjáratban familiárisainak nagy csapatával a királyt állandóan követve, a király akarata előtt meghajolva, számos kiadásával teljesített. Így az oppidumhoz közvetlenül (immediate) tartozó falvakon élő polgároknak, vendégeknek, népeknek és jobbágyoknak, azoknak, akik az oppidum határain belül laknak, megengedi, hogy a jövőben ne többet, mint száz pénzzel számolt ötven forintot fizessenek a teljes királyi kamara hasznáért a királyi kamarának, a királynak, utódainak és a kamara haszna behajtóinak. Ezért megparancsolja a királyi kamara haszna dicátorainak és behajtóinak, hogy Zewles oppidum polgáraitól és vendégeitől és más, fent említett falvak népitől és jobbágyaitól évenként ne többet, mint 50 forintot szedjenek be. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *A szöveg fölött jobbra és a pecsét alatt: commissio propria domini regis.*

Hártyán, előlapján pecsét darabkái. DL 70845. (fasc. XI. fr. 10.) – Átírta Zsigmond király május 25-én, amit II. Ulászló király 1493. július 1-jén írt át. DL 71048.

Komáromy: TT 1903. 122.

406. 1428. június 2. (33. die oct. Georgii) Buda

Paluch-i Mathius országbíró az előtte, György-nap nyolcadán Peren-i néhai Péter ispán fia: János által Fornos-i Miklós, Nagmichal-i László fia: Miklós felesége, valamint az asszony előállítani rendelt kilenc jobbágya ellen indított, a nádor halasztólevelével elhalasztott, a budai káptalan vizsgáló- és idézőlevelében leírt ügyet a jelenlegi általános hadfelkelés (propter nostrum presentis generalis exercitus) miatt a legközelebbi Jakab-nap nyolcadára halasztja. – Az országbíró pecsétjének távollétében Gara-i Miklós nádor pecsétjével megerősítve. – *Hátlapján:* solvit de una.

Papíron, zárópecsét nyomával. Perényi János részére kiállított példány. DL 70846. (fasc. XI. fr. 9.)

407. 1428. szeptember 15. (f. IV. p. exaltationis crucis)

Miklós prépost és a leleszi konvent előtt Wpur-i Imre fia: László és fia: Balázs, a maguk, továbbá Balázs fia: Gáspár nevében is, kinek terhét – ha a jövőben az alább írt bevallás ügyében tiltakozna – magukra vették, előszóban és önként bevallást tettek. Nagy szükségűtől űzve a Bereg megyei Puzthachama prédiumban levő részüket, ti. ennek harmadrészét, minden haszonvételeivel és tartozékával együtt Machola-i Mihály fia: Lászlónak, valamint fiainak: Ferencnek és Dénesnek 300 új királyi pénzben számolt forintért zálogba adták. Imre fia: László és fia: Balázs, fiuk és unokájuk: Gáspár nevében vállalják, hogy ha a prédiumbeli részt ők vagy rokon atyafiaik vissza akarnák váltani, akkor Mochola-i László és fiai, miután az összeget készpénzben teljesen visszafizették, tized és kilenced nélkül, minden pereskedés nélkül vissza tartoznak bocsátani. A visszaváltásig Imre fia: László, Balázs és Gáspár a Machala-i nemeseket ennek birtokában bárki keresete ellenében saját költségükön megvédik, ha nem tudnák megtenni, akkor a Mochola-i nemesek eme oklevél értelmében mindenféle per nélkül a Bereg megyében levő Gylynes nevű birtokon levő részüket a mondott összegért elfoglalhatják, és zálog címén mindaddig maguknál tarthatják, haszonvételeiket élhetik, amíg az összegről ki nem elégítik őket, a visszaváltásig ennek birtokában bárki ellenében hasonlóképpen megvédik.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70848. (fasc. XI. fr. 8.)

408. 1428. augusztus 21. (sabb. p. regis Stephani)

Péter prépost és a jászói konvent előtt Zeen-i István fia: Imre, Elswafew-i János fia: György, Zelona-i (!) László fia: István meg János fiai: György és Péter helyett, nevében és személyében megjelenő Baktha-i János tiltakozást tett. Zsigmond király az elmúlt időkben Zeen-i Istvánt, Elswafew-i Nagy (Magnos) Jakabot és Fülöpöt, Zalona-i Loránd fia: Jánost – az említett Imre atyját és unokafivéreit (fr. patr.) – elfogatva bilincsbe verette, a Thorna nevű várról és tartozékairól szóló okleveleket tőlük elvétette, továbbá bilincsbe verve, és nem önként, bevallást tétetett velük, hogy sem nekik, sem más atyafiuknak és rokonuknak soha semmikor, semmilyen joga és saját joghatósága Thorna várához nem volt, és a jövőben sem lesz. Baktha-i János ezért a fentiek nevében Zeen-i Istvánt, Nagy Jakabot és Fülöpöt, Loránd fia: Jánost, bárki más atyafiaikat ettől a bevallástól és az ahhoz való hozzájárulástól, Zsigmond királyt pedig a vár és tartozékai elvételétől és eladományozásától, Ezdege-i Besenyő (Byssenum) Pál egykori szlavón bánt és Berencz-i Saphar (dictus) Istvánt a királytól új adomány címén való felkéréstől, tartástól, éléstől jövedelmeinek beszédésétől, maguk, fiaik és örökösök részére történő iktatástól eltiltja az ország törvényei szerint.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70847. (fasc. XI. fr. 7.)

409. 1428. november 8. (34. die oct. Mychaelis) Buda

Zsigmond király a személyes jelenléte előtt, Mihály-nap nyolcadán folyó, Peren-i néhai Péter ispán fia: János felperes és Chaan-i Péter fia: Jakab fia: László és Tamás fia: Bálint alperesek közt, a király egy korábbi halasztó oklevele értelmében elhalasztott, a Chaan-on levő birtokrész iktatásakor Chaan-i István fia: néhai László által tett ellentmondás miatt keletkezett pert a főpapok és bárók távolléte miatt az elkövetkezendő vízkereszt nyolcadára halasztja a személyes jelenlét elé. – A királyi pecsét távollétében Gara-i Miklós nádor pecsétjével megerősítve. – *Jobb alsó szélén és a pecsét alatt: lecta per magistrum Jacobum.*

Papíron, zárópecsét nyomával. Perényi János számára kiállított példány. Hátlapi feljegyzések: pro A Bactha cum Lelez, pro I Petrus de Sadan cum Jazo, ad G. DL 70849.

410. 1429. március 3. (50. die oct. epiph.) Buda

Gara-i Miklós nádor a Palocz-i Mathius országbíró előtt, vízkereszt nyolcadán folyó, Peryn-i néhai Péter ispán fia: János – akinek képviseletében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Baktha-i János jelent meg – által Nagymihal-i László fia: Miklós felesége, Fornosi Miklós – akinek képviseletében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Thegzeus Domonkos jelent meg – és az asszony nyolc jobbágya ellen indított, az országbíró halasztólevelével elhalasztott, a budai káptalan vizsgáló- és idéző oklevelében leírt ügyben folyó pert a felek ügyvédjeinek kérésére György-nap nyolcadára halasztja a nádori jelenlét elé. – *A külzet alatt: Bps (kézjegy); solvit.*

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. Perényi János részére kiállított példány. DL 70850. (fasc. XI. fr. 11.)

411. 1429. március 9. (56. die epiph.) Buda

Gara-i Miklós nádor a Paloch-i Mathius országbíró előtt, vízkereszt nyolcadán, egy részről Nagmihal-i László fia: Miklós felesége: Erzsébet – kit a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Monyoros-i László képviselt, – a másíkról Peren-i néhai Péter ispán fia: János és Erazmusz nevű officialisa – kiket a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Tegzes Domonkos képviselt –, továbbá a harmadik részről Pomaz-i Chiko (dictus) János – az alperesek szavatos, kit a jászói konvent ügyvédvalló levelével Baktha-i János képviselt – az országbíró oklevele értelmében folyó, az országbíró idéző- és a budai káptalan válaszlevelében leírt ügyet a felek ügyvédjeinek kérésére György-nap nyolcadára halasztja. – *A külzet alatt: Bps (kézjegy); solvit.*

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. Perényi János számára kiállított példány. DL 70851.

412. 1429. június 4. (35. die oct. Georgii) Buda

Gara-i Miklós nádor az előtte György-nap nyolcadán, Peren-i néhai Péter ispán fia: János által Olnod-i Zwdar (dictos) János, István és Péter^a ellen indított pert, amely az Abaújszabolcs megyei Zaka teljes birtok iktatásakor tett ellentmondás miatt keletkezett, és amelyet a nádor egy korábbi halasztólevele értelmében halasztottak el, királyi általános parancsból (de generali regio edicto) Mihály-nap nyolcadára halasztja.

^a Második és harmadik név áthúzva.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. Perényi János részére kiállított példány. Hátlapján: ad G. DL 70852. (fasc. XI. fr. 12.)

413. 1429. október 28. (in Symonis et Iude) Posonii

Zsigmond király tudtul adja, hogy Peren-i Péter országbíró még életében felesége, Anna – Herczeg Péter lánya, Zechen-i Frank vajda fia: László özvegye – boldog helyzete érdekében úgy rendelkezett, hogy abban az esetben, ha Anna és korábbi feleségétől született fia: János nem akarnának, vagy nem tudnának együtt lakni, akkor az asszony az Wyuar, Nemphy, egy másik és egy harmadik Nemphy, Panyok, Swthta és Vadaz nevű birtokokat teljesen, minden haszonvételükkel és tartozékukkal együtt húsz évig kormányozza, és bírja minden jövedelmüket, haszonvételeit beszedve, fiai pedig: az említett János és az Annától született Miklós, húsz évig nem tehetnek egymás közt osztályt. János ezt elfogadta, és megőrizni remélte, és ettől az időtől kezdve Anna a használatára rendelt falvakat a rendelkezés értelmében mostanáig magánál tartotta, ezenfelül Frank vajda fiától: Lászlótól született második, nagyobbik gyermekének: Lászlónak birtokjogait is használta. Azonban az asszony – kinek László birtokjogait gyarapítani, és nem pusztítani kellett volna – a birtokjogokat pusztította, és elnéptelenítette; a királynak ily módon kötelessége László boldogságán és jó állapotán örködni. Részben ezért, részben az asszony bizonyos okokból le nem írt dolgai miatt, Péter ispán említett rendelkezését fiainak, Jánosnak és Miklósnak jobb állapota érdekében a főpapokkal, bárókkal és az előkelőkkel megtárgyalta, érett elhatározásukból helytelennek nyilvánította, és elrendelte, hogy az asszony mindkét mondott fiának birtokai a jövőben Anna hatalmának ne legyenek alávetve, hanem azok kezéből és kormányzásából teljesen ki legyenek véve. László fia: László – ki már felnőtt korban (in adulta etate) van – a birtokjogokat maga kormányozhatja, és használhatja. Az említett hét falut, amelyet Péter ispán Anna használatára rendelt, János a maga és testvére, Miklós részére Annától elveheti, saját részükre elfoglalhatja, és kormányozhatja e részben külön tett királyi jóváhagyásból és parancsból. Az asszony tartozik fiát, Miklóst, testvérének, Jánosnak nevelésre, ápolásra és táplálásra átadni, maga pedig Zechen-i residentia-ját hagyja el, és Zala megyei birtokaira költözzék át, a jövőben itt éljen, és itt töltsse idejét. – *Jobbra fent és a pecsét alatt*: commissio propria domini regis ex deliberatione baronum.

Hártyán, előlapján pecsét nyoma. DL 70853. (fasc. XI. fr. 14.)

414. 1429. november 24. (f. V. a. Katherine)

A váci káptalan előtt megjelent személyesen Kwkenyes-i Simon fia: György és Sen-i István fia: Imre, Salona-i János fiai: György és Péter, Olswfew-i Jakab fia: János nevében, személyében, és tiltakozást tett. Mint megtudták, Zsigmond király évekkel ezelőtt Thorna várát tartozékaival, ti. városokkal (civitatibus), falvakkal és prédiuumokkal együtt Besenew (dictus) Pálnak (egr.), egykori szlavón bánnak, Ezdege-i Péternek és Saphar (dictus) Istvánnak adományozta új adományként. Mivel pedig a várhoz tartozó minden jog az övék, ezért Zsigmond királyt a várnak a nemeseknek történő eladományozásától, Pál bánt, Pétert és Istvánt ennek birtokába bármi színén történő bebocsáttatásától, haszonvételeinek beszédétől eltiltja, és ennek ellentmond.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70854. (fasc. XI. fr. 13.)

415. 1430. február 2. (in purificationis Virginis)

A zsepesi káptalan előtt megjelentek személyesen az egyik részről Peren-i néhai Péter fia: néhai Imre (magn.) titkos kancellár fiai: János és István (nobiles) – kik egymásnak testvérei (fr.ut.) –, a másíkról Peren-i néhai Simon fia: néhai Péter (magn.) székelly ispán fia:

János és kiskorú testvére (fr. in tenera etate): Miklós, és a székely ispán fia: János előszóval bevallást tett. Ő és fivére: Miklós, valamint Imre fia: János és István egymás közt váraik összes tartozékáról, birtokáról, oppidumáról, falváról és más, a káptalan egy erről kiállított oklevelében szereplő dolgairól örök érvényű rendelést tettek, és megegyezést kötöttek, amelynek értelmében a székely ispán fia: János, Miklós minden terhét magára vette annak kiskorúsága miatt, ha Miklós a rendelést és egyezséget nem akarná megtartani, miként ez a káptalan mondott oklevelében is világosan áll. János azonban bizonyos okokból kifolyólag, és mert a jövőbeli veszélyeket el kívánja kerülni, továbbá a felek nagyobb javát óhajtja, bevallást tett. Eszerint ha testvére, Miklós a mostani időponttól számított 12 éven belül az említett rendelést és megegyezést más hiteles oklevéllel vagy más módon nem erősítené meg, akkor a 12 esztendő lejártával az említett oklevélben leírt rendelés és megegyezés érvényét veszti, sőt a káptalan erről szóló oklevele is. Mindehhez János, István és Miklós jóváhagyó beleegyezésüket adták.

Hártyán, hátlapján pecsét nyoma. DL 70855. (fasc. XI. fr. 21.)

416. 1430. február 2. (in purificationis Virginis)

A szepesi káptalan előtt megjelentek személyesen az egyik részről Peren-i néhai Péter fia: néhai Imre (magn.) titkos kancellár fiai: János és István (nobiles) – kik egymásnak testvérei (fr. ut.) –, a másíkról Peren-i néhai Simon fia: néhai Péter (magn.) székely ispán fiai: János és Miklós – a kiskorú Miklós terhét a székely ispán fia, János magára vette, ha Miklós az alább írtakat megtartani nem akarná –, és bevallást tettek. Ők váraik összes tartozékáról, birtokáról, oppidumáról, falváról, vámjáról és más a káptalan egy erről kiállított oklevelében szereplő dolgáról örökérvényű rendelést tettek. Mivel azonban érett megfontolásból a jövőbeli perекet és ellentéteket el kívánják kerülni, hogy az őszinte és atyafiúi békének örvendjenek, így egymás közt kölcsönösen megállapodtak. Miután a feleket Magyarország szokásjoga szerint törvényes iktatólevéllel beiktatják az említett várak, tartozékok, birtokok, falvak, vámok és más dolgok birtokába, akkor mindegyik fél békésen megmarad annak birtokában, amit a rendelés és egyezés előtt is birtokolt. Ha később, az iktatás után, valamelyik fél a másik féllel az említett várakon, tartozékokon stb. az ország szokásjoga szerint meg akarna osztozni, akkor az a fél, amelyik az osztályt kéri, az osztályt szabadon és mindenféle nehézség nélkül elvégezheti. Magyarország ilyen osztályokat illető szokásját figyelmen kívül hagyva, semmiféle hatalmi eszközzel nem lehet a felkért és megintett felet beleegyezése ellenében az említett osztály elvégzésére rászorítani, mindaddig, amíg ez a fél saját akaratából el nem akarja végezni az osztályt. (Immo quod talis pars ad pretitulum divisionem facienda petita seu monita per neminem quacumque auctoritate fungentem posset et valeret contra ipsius beneplacitum compelli quomodolibet seu astringi, tamdiu donec huiusmodi pars sepetactam divisionem facere vellet seu fieri decerneret, sua bona et spontanea voluntate predicti regni Hungarie consuetudine in talibus divisionibus observari solita non obstante.)

Hártyán, két, egyazon kéz által írt példányban, hátlapjukon pecsét nyomával, ill. darabkáival. DL 70856/1. (fasc. XI. fr. 20), DL 70856/2. (fasc. XI. fr. 18.)

417. 1430. február 2. (in purificationis Virginis)

A szepesi káptalan előtt megjelentek személyesen az egyik részről Peren-i néhai Péter fia: néhai Imre titkos kancellár fiai: János és István (nobiles) – kik egymásnak testvérei (fr. ut.) –, a másíkról Peren-i néhai Péter (magn.) székely ispán fiai: János és Miklós – Miklós

terhét kiskorúsága miatt a székely ispán fia: János magára vette, ha Miklós az alább írtakat idővel megtartani nem akarná –, és élőszóban bevallást tettek. A legőszintébb szeretet buzgó kötelékét támogatva, a köztük fennálló természetes és rokon kapcsolatát megfontolván, magukért és örökösükért váraik összes tartozékairól, birtokairól, oppidumairól, falvairól, vámjairól és más tartozékairól egymás között kölcsönös, örök érvényű egyezséget és rendeltést kötöttek. Imre fia: János és István minden birtokukat tartozékaikkal együtt különösen Terebes várát és a Zemplén megyei Weche, R wzka, Valyon, Hradzicza, Paricz, Olazy, Saara, Velethe és Therebes birtokokat, Wywar várát és a Sáros megyei Wyfalw, Lethenie, Hennenk, Kystarcza, Begler, Khuczin, Hankfalwa, Nemetfalwa, Kozan és Porupka birtokokat; Fyzyr várát és az Abaújvár megyei Capolno, Nyri, Comlos, Kaytha, Fiziralia, Byste, Palhaza, Radwan, Wyl, Mathiasaza, Alsoredmecz, Felseredmecz és Mikohaza birtokokat; Chorbokew várát és a Borsod megyei Zohod, Ormos, Nyarad, Tywisses, Keleczen, Thelekes, másik Thelekes, Kysfalud, Adolman, Polgar és Cesekeháza birtokokat meg egy pusztabirtokot (possessio deserta); Stropkow oppidumot és a Zemplén megyei Gyapolwagasa, Hathza, Óbriza (Antiquam Brizam), Filcrop, Újbriza (Novam Brizam), Woythwagasa, Staswagasa, Colbo, Pwczak, Thokay, Mrazolcz, Pyskor, Kekmezew, Brawznicza, Minnewagasa, Kelcze, Gyglocz, Nagsitnicze, Kysdamasa, Cosarwagasa, Kissitnicze, Gerocz, Holczik, Nagdamasa, Mernik, Makocz, Howay, Petrocz, Hrabolcz, Lyka, Lyzkolcz, Myklo, Ypwagasa, Waryhaze, Polanka, Vladiczko, Zadlik birtokokat, továbbá a Bereg megyei Zolwazenthmyclos, Budawereczke, másik Wereczke, Palazalya, Holobylna, Nelepina, Stroyafalwa, Zolwa, Swzko, Repede, Pothhoran, Kelczen és Ewkermezew; az Abaújvár megyei Swinye, Keleczen, Kemencze, Bewth, Chakan, Nagbathk, Kysbathk, Syr, Rank, Bordafalua, Peren, Nempthy, Zyna, Wadaz, Seleb, Yanosdy és Deethk, a Szabolcs megyei Nyregyhaza, a Pest megyei Wydan birtokokat minden jövedelmükkel, haszonvételükkel és tartozékaikkal együtt unokafivéiknek (fr. patr.), Péter székely ispán fiainak: Jánosnak és Miklósnak adják örökre és visszavonhatatlanul. A másik részről János és Miklós minden birtokukat, nevezetesen Nagyda várát az Abaújvár megyei Nagyda, Comarocz, Czesta, Cech, Macronicz, Bodolo, Lancz, Peren, Deethk, Panok, Zuchta, Wywar, Kezepnemety, Kechnicznemeti, Sandornemethy, Syxo, Alsowadas, Wyfalu, Syged, Horwathnemethy [birtokokat], továbbá Sadan, Syne, Sobrakhaza pusztabirtokokat, a Zemplén megyei Velethe és Saadorhaza, a Szabolcs megyei Nagdobos, Papocz, a Bereg megyei Jand és Barlabas birtokokat, Nyalab várát és az Ugocsa megyei Kyralhaza, Werecze, Tekehaza, Szasfalua más néven Vgocha, Ardo, Gywla, Batarsch, Komlos, Saruspatak, Torna, Sephegh, Charnatew, Kyrwa, Weresmarth, Sewles, Sarasczungwa, Czungwa, Sarayd, Turterebes, Geercze, Geecze és a Pest megyei Seschw birtokokat minden jövedelmükkel, haszonvételükkel és tartozékaikkal együtt Jánosnak és Istvánnak és ezek örökösüknek adják örökre és visszavonhatatlanul. Az említett várakat és tartozékokat, birtokokat, oppidumokat, falvakat, vámosokat a két fél a másiknak adja Magyarország törvényei és szokásai szerint, róluk pedig egy atyától vagy nagyapától származó örökösükre jusson öröklés jogán. Ha valamelyikük örökösök nélkül halna el, akkor várainak, birtokainak stb. része a túlélő félre és örökösükre jut örökség jogán. – Arenga.

Három példányban, mindegyik hártán, függőpecséttel. DL 70857/1. (fasc. XI. fr. 15.), DL 70857/2. (fasc. XI. fr. 19.), DL 70857/3. (fasc. XI. fr. 16.). Eltéő névalakok a 2.-ban: Therebes, Hankfalua, Nemetfalua, Porubka, Fyzir, Wil, Chorbakw, Woythwagaza, Kyssitnicze, Lyskolcz, Zolwazenthmyclos, Palazalia, Stroyafalua, Nagbathk, Bordofalua, Selep, Nagida, Deethk, Cechnicznemeti, Sandornemety, Sixo, Batharch, Saaruspatak, Saarasczungwa. Eltéő névalakok a 3.-ban: Therebes, Lythenie, Hankfalua, Nemethfalua, Porubka, Fyzir, Kapolno, Fyziralia, Wil, Mathiasaza (!), Felsseredmecz, Chorbakew, Nyraad, Stropko, Gyapolwagaza, Woythwagaza, Staswagaza, Kekmesew, Minnewagaza, Cosarwaga-

za, Kyssitnicze, Lyskolcz, Miklo, Zadlyk, Zolwazenthmiclos, Vereczke, Palazalia, Holobinna, Stroyafalua, Ewkermesew, Kysbath, Bordofalwa, Wadas, Selep, Kamarocz, Czesztha, Checzech, Dethk, Panik, Kezepnemythy, Checznicnemeth, Saadornemythy, Horwatnemythy, Velethe, Yand, Wereche, Sazfalua, Bgotha (!), Batharsd, Saarospatak, Thorna, Sepheg, Charnathew, Saarasczvngwa, Czvnngwa, Tyrterebes, Geerche, Geeche.

418. 1430. február 2. (in purificationis Virginis)

Miklós prépost és a leleszi konvent előtt megjelentek személyesen az egyik részről Peren-i néhai Péter fia: néhai Imre titkos kancellár fiai: János és István (nobiles) – kik egymásnak testvérei (fr.ut.) –, a másíkról Peren-i Simon fia: néhai Péter székelý ispán fiai: János és Miklós, és éllőszóban a 417. sz. alattival megegyező bevallást tettek. – *Eltérő névalakok:* Therebes, Veche, Ruzka, Hradischa, Parycz, Sara, Vellethe, Vyuar, Vyfalu, Lythenye, Hennyng, Khwchyn, Hankfalua, Nemethfalua, Porubka, Fyzer, Kapolna, Komlos, Fyziralia, Chorbakw, Zonhod, Thyusses, Kelechen, Chenseghaza, Stropko, Gyapoluagaza, Hathcza, Fylkrop, Voythuagaza, Stasuagaza, Proczak, Mrazolch, Pyscor, Minneuagaza, Kysdamaza, Cosaruaghaza, Kyssitnicze, Nagdamaza, Mernyk, Makoch, Petroch, Haraboch, Lyskoch, Ifwagaza, Varyha, Polyanka, Wladichko, Zadlyk, Zoluazenthmiclos, Budauerechke, Vereczke, Holobina, Stroyafalua, Zolua, Susko, Podhoran, Kelchen, Swynye, Kelechen, Bewd, Zyr, Nempty, Syna, Vadas, Zelep, Janosdy, Nyreghas, Vydan, Kamarocz, Czesztha, Checzech, Macroncz, Dethk, Pank, Vyuar, Kezepnempty, Kechnycznempty, Saadornempty, Alsovadas, Vyfalu, Sygeth, Horuathnempty, Vellethe, Saadohaza, Yand, Vereche, Sazfalua, Bgotha, Batharso, Saaruspatak, Thorna, Charnathew, Saarasczvngwa, Czvnngwa, Turtherebes, Geerche, Sechew. – *Kimaradt Füžér tartozékaiból* Alsó- és Felsőredmec, valamint Mikóháza, *Sztropkóéből* Mikló.

Hártyán, zsinóron függő töredékes pecséttel, nagyobbított kezdőbetűjének helyét üresen hagyták. DL 70858. (fasc. XI. fr. 17.).

419. 1430. május 25. (VIII. Kal. Iunii)

Zsigmond király előtt megjelent néhai Peren-i Péter országbíró fia: János (egr.) máramarosi ispán, és bemutatta Zsigmond király 1428. február 14-én kelt, új, titkos pecsétés páténsét (*lásd a 405. sz.*). A király az oklevelet privilegiális formában átírta, az abban foglaltakat Peren-i Péter dicséretes érdemeiért és becsülettel végzett szolgálataiért, amelyeket neki és királyi szent koronájának (sacro nostro regio diademati) végzett, királyi teljhatalmából és hatalma teljességéből, biztos tudtával, Borbála királyné beleegyezésével és jóváhagyásával, a főpapok és a bárók érett tanácsából Zewles oppidum polgárai és hospesei, valamint Peren-i Jánosnak az oppidumhoz tartozó falvain lakó népei és jobbágýai részére megerősítette. – A magyar királyként használt autentikus, kettős függőpecséttel megerősítve. – Datum per manus Iohannis episcopi Zagrabiensis, sacri Romani imperii nostreque regie maiestatis summi cancellarii. – *Méltóságosor:* Georgio Strigoniensi, Iohanne Colocensi, Doymo Spalatensi et Andrea Ragusiensi archiepiscopis, Iadrensi sede vacante, eodem Iohanne Zagrabiensis, Dionisio Waradiensis, Georgio Transsiluanensis, Petro de Rozgon Agriensis, Henrico Quinqueecclesiensis, Simone Wesprimiensis, Clemente Iauriensis, Ladislao Chanadiensis, Ioseph Boznensis, Iacobo Sirmiensis, Iohanne Thyniniensis, Georgio Nitriensis et Thoma Segnienensis episcopis ecclesiarum episcopis ecclesias Dei feliciter gubernantibus, Waciensi, Traguriensi, Corbauiensis, Scardonensi, Sibiniciensis, Nonensi, Makarensis et Pharensis sedibus vacantibus, item magnificis viris Nicolao de Gara regni nostri Hungarie palatino, Hermannó Cilie Zagorieque comite totius regni nostri

Sclauonie bano, socero nostro charissimo, Ladislao de Chak waywoda nostro Transsiluanensi, comite Mathius de Palocz iudice curie nostre, Nicolao comite Wegle et Modrusse Dalmatie et Croacie regnorum nostrorum predictorum et Petro de Lewa Machowiensi banis, honore banatus Zewriniensi vacante, Petro filio Herrici de Berzeuicze thauernicorum, Ladislao filio condam Johannis waywode de Thamasy ianitorum, Stephano de Bathor dapiferorum, Paulo Kompolth de Nana pincernarum, Laurentio de Hederwara agazonum nostrorum magistris et Stephano de predicta Rozgon comite Posoniensi.

Átírta Ulászló király 1493. július 1-jén. DL 71048.

420. 1430. június 25. (2. die nat. Iohannis bapt.) Kwkche

Zsigmond király megfontolta Peren-i néhai Péter országbíró fia: János máramarosi ispán, Peren-i néhai Imre fia: János és István (egregii) szolgálatait, amelyeket a királynak és országainak nehéz dolgaiban, különböző hadjárataiban, ifjúkoruktól kezdve mostanáig buzgón teljesítettek, kiváltképpen a király és az ország ellenségei ellenében indított különböző hadjáratokban, hatalmas összegekkel a királyt és Magyarország szent koronáját támogatván, ezért most és a jövőben királyi kegyben kívánja őket részesíteni. Gwmer királyi oppidumot (opidum nostrum) és a Gömör megyei Berzethe, Kewres, Rudna nevű birtokokat – melyek néhai Gwmer-i Lászlóé voltak – és a Gömör megyei Zabar, Radnolthfalwa és Balasfalwa birtokokat – melyek néhai Zabar-i Deche-é voltak –, amelyek László, valamint Deche magvaszakadtával háramlottak az ország szokásjoga szerint királyi kézre, minden haszonvételével és tartozékával együtt Péter ispán fiának, az említett Jánosnak, testvérének (fr. carn.): Miklósnak, és a néhai Imre fiainak: Jánosnak és Istvánnak és örököseiknek adományozza királyi kezéből, biztos tudtával, megfontolt értelemmel, az itt megjelent főpapok és bárók érett tanácsából, örökjoggal és visszavonhatatlanul, mások jogának tiszteletben tartásával. Amennyiben a király életében az oppidumot és a birtokokat Peren-i Jánostól, Miklóstól, Jánostól és Istvántól más birtokokért vissza akarná venni, akkor e birtokokkal minőségben, nagyságban és gyümölcsözőségben egyenértékű birtokokat tartozik nekik adni, azok pedig Gwmer oppidumot és a birtokokat a felségnek csere útján tartoznak átadni. A király halála után pedig egyetlen utóda se vegye vissza semmiféleképpen sem Gwmer-t és a birtokokat a Peren-iektől és utódaiktól, hanem maradjanak meg örökös és visszavonhatatlan birtokában. A király továbbá vállalja utódai nevében, hogy Jánost, Miklóst, a másik Jánost és Istvánt és örököseiket az oppidum és a birtokok békés birtokában bárki ellenében bíróságon és azon kívül saját költségén és munkájával megvédi. Megengedi azt is, ha a jövőben a Peren-iek közül valaki örökösök nélkül halna el, úgy az oppidum és a birtokok a túlélő másikkra és utódaikra jussanak. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatásakor privilegiális formában is megerősíti. – Arenga. – *Jobbra fent és a pecsét alatt: commissio propria domini regis.*

Hártyán, előlapján pecsét nyoma. DL 70859. (fasc. XI. fr. 22.) – Átírta Zsigmond király 1431. március 23-án. DL 70867. Eltérő névalakok: Rwdna, Radnolthfalua, Balasfalua.

421. 1430. június 25. (2. die nat. Iohannis bapt.) Kwkche

Zsigmond király a jászói konventhez. Egy másik adományozó levelével Peren-i néhai Péter országbíró fia: János máramarosi ispán, továbbá Peren-i néhai Imre fia: János és István hűséges szolgálataiért Péter ispán fiának: Jánosnak, testvérének (fr. carn.): Miklósnak, Imre fiainak: Jánosnak és Istvánnak meg örököseiknek adományozta örökre a Gömör

megyei Gwmer nevű oppidumot, valamint Berzethee/Berzethe, Kewres, Rudna birtokokat, amelyek néhai Gwmer-i Lászlóé voltak, valamint a szintén Gömör megyei Zabar, Radnolthfalwa és Balasfalwa/ Balasfalwa nevű birtokokat, amelyek pedig néhai Zabar-i Deche-é voltak, melyek László és Deche magvaszakadtával háramlottak királyi kézre az ország szokásjoga szerint. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra tanúbizonyságul, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék alkalmas terminusra, jelentést is oda küldjenek. – *A királyi kúriából külön kiküldött, kijelölt királyi emberek:* Aran-i István a királyi aula familiárisa, Janosy-i Janko, Gergely, István vagy Bertok.

Átírta a jászói konvent 1430. július 30-án: DL 70860. és 1430. augusztus 12-én: DL 70861/1. és 2. – Ezt átírta Zsigmond király 1431. március 23-án. DL 70867. Eltérő névalak: Radnolthfalua.

422. 1430. július 30. (4. die f. V. p. Iacobi ap.)

János prépost és a jászói konvent Zsigmond királyhoz. 1430. június 25-én kelt parancsára (*lásd a 414. sz.*) János frater-t, papot küldték ki Janosy-i Gergely királyi ember mellé, akik Jakab apostol napja utáni csütörtökön (júl. 27.) kiszálltak a Gömör megyei Zabar, Radnolthfalwa és Balasfalwa birtokokra, és az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében [Peren-i] Jánost és Miklóst, másik Jánost és Istvánt ezek birtokába beakarták iktatni királyi adomány címén. Ekkor Zabar birtokon Pelsewch-i Nagy (Magnus) János fiai: Miklós és István (egregii) helyett és nevében Zabar-i officiálisuk, Kezy-i Gergely Zabar az iktatásának ellentmondott. Radnolthfalwa-n az előbbi Kezy-i Gergely és Radnolthfalwa-i Polhos (dictus) János mondtak ellent – Gergely Nagy János fiai: Miklós és István, Polhos János pedig maga és testvérei (fr. ut.): Pál, Miklós és Tamás nevében – Radnolthfalwa iktatásának, és a Peren-iekettől eltiltották. Balasfalwa-n az itt lakó Hench Gergely és egy bizonyos Tamás, a remete barátok Hangan-i Szent Anna-kolostorának jobbjága mondott ellent, tiltakozást téve, Hench Gergely felesége: Anna nemesasszony, egykor Balasfalwa-i néhai Péter és fia: Miklós és özvegye nevében, Tamás pedig a Hangan-i klastrom remetéinek nevében. Ezért Pelsewch-i Nagy János fiai: Miklóst és Istvánt, Radnolthfalwa-i Polhos (dictus) Jánost, Pált, Miklóst, Tamást, Anna asszonyt, fiát: Miklóst és a Hangan-i klastrom remetéit megidézték a királyi jelenlét elé az elkövetkezendő Mihály-nap nyolcadára.

Papíron, hátlapján zárópecsét darabkái, a Perényiek részére kiállított példány. DL 70860. (fasc. XI. fr. 25.)

423. 1430. augusztus 12. (19. die Iacobi)

János jászói prépost és a konvent tudtul adja, hogy Zsigmond király 1430. június 25-én kelt parancsára (*lásd a 421. sz.*) János frater-t, papot küldték ki Janosy-i Gergely királyi ember mellé, akik Jakab apostol napján kiszálltak a Gömör megyei Gwmer oppidumra, Berzethe, Kewres, valamint Rudna birtokokra, és az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében Peren-i néhai Péter ispán fiai: Jánost és Miklóst és néhai Imre fiai: Jánost és Istvánt beiktatták ezek birtokába királyi adomány címén. A szokás és az ország szokásjoga szerint kívárt napokon ellentmondás nem történt.

Két példányban, mindegyik hártján, díszes kezdőbetűvel, alul ABC chirographummal, zsinóron függő pecsét töredékével. DL 70861/1. (fasc. XI. fr. 24.), DL 70861/2. (fasc. XI. fr. 23.) – Átírta Zsigmond király 1431. március 23-án. DL 70867.

424. 1430. szeptember 16. (47. die oct. Iacobi) Buda

Gara-i Miklós nádor a váradi káptalanhoz. Törvényszéke előtt megjelent Rathon-i Tamás és felesége: Ilona képviselőjében a váradi káptalan ügyvédvalló levelével Pechel-i Zsigmond a nádor Jakab-nap nyolcadán kelt halasztólevele értelmében, Meghes-i Ban fia János fiai: Miklós és Simon ellenében, és bemutatta a váradi káptalan vizsgáló- és idézőlevelét, ami magában foglalta a király parancslevelét is. Eszerint az említett Tamás és felesége – Adryan-i Dömötör fia: János lánya (filius!) – személyében panaszt tettek, amely szerint Miklós és Simon az ő Adryan nevű birtokukat jogtalanul és hatalmasul a maguk részére elfoglalták, őket ennek birtokából kizárták. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul a királyi emberek valamelyike mellé, aki tudja meg az igazságot, idézze meg Miklóst és Simont a királyi jelenlét elé alkalmas terminusra, perfüggőség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe. A káptalan egyháza klerikusát, Jánost küldte ki Thygych-i (!) György királyi ember mellé tanúbizonyságul, aki András apostol napja utáni csütörtökön Szatmár megyében tudakozódott, és az eladottak igaznak bizonyultak, ugyanezen a napon Meghes-i János fiait: Simont és Miklóst Bothyda birtokukról megidézték vízkereszt nyolcadára a királyi jelenlét elé, úgy, hogy ha perfüggőség lenne köztük, az meg ne álljon. Erről a Jakab-napi (!) nyolcadról a nádor elé került az ügy, ahol Miklós nem jelent meg, ezért a felperes ügyvédje kérte, hogy bírságot adják meg. A nádor az ügyet vízkereszt nyolcadára halasztotta, és felkérte a káptalant, hogy küldje ki egy emberét tanúbizonyságul a királyi emberek valamelyike mellé, aki Ban fia Miklóst idézze meg Tamás és Ilona ellenében vízkereszt nyolcadára a nádori jelenlét elé. Ezen a nyolcadon Tamás és felesége Ilona képviselőjében a váradi káptalan ügyvédvalló levelével megjelenő Zsigmond deák bemutatta a káptalan idézőlevelét. Eszerint Gergely papt, oltárigazgatót küldték ki Gachal-i Gergely nádori ember mellé, aki Márton napja utáni hétfőn János fia Miklóst megidézte Bathyzhaza nevű birtokáról vízkereszt nyolcadára, ahol Simon – akire a per Miklós halálával szállott – nem jelent meg, amiért a nádor megbírságot. Mivel Simonnak a perben meg kellett jelennie, ezért a nádor felkérte a káptalant, hogy küldje ki emberét tanúbizonyságul a nádori emberek valamelyike mellé, aki idézze meg Simont György-nap nyolcadára. A per a felek egymás közti halasztása miatt a mostani György-nap nyolcadára jutott, ahol Rathon-i Tamás és felesége képviselőjében a váradi káptalan ügyvédvalló levelével megjelenő Pechel-i Zsigmond bemutatta a váradi káptalan idézőlevelét. Eszerint 1426 Misericordia vasárnapja utáni hétfőn (ápr. 15.) Balázst, egyházuk klerikusát küldték ki Gachal-i Gergely nádori ember mellé tanúbizonyságul, és Meghes-i Ban fia János fia: Simont Zenthmarthon nevű birtokáról megidézték György-nap nyolcadára a nádori jelenlét elé. Simon azonban nem jelent meg, nem is küldött maga helyett senkit, ezért a felperes ügyvédje kérte, hogy bírságot adják meg. A káptalan küldje ki emberét tanúbizonyságul a királyi emberek valamelyike mellé, és Ban fia Simont idézzék meg Jakab-nap nyolcadára a nádori jelenlét elé, a nádort és a másik felet 12 márka bírsággal elégítse ki, jelentést a nádornak küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Baxa-i István, Péter vagy Gál, Thykod-i György vagy László, Gachan-i (!) Gergely.

Szakadt, foltos papíron, hátlapján és a külzet alatt rácsmintás kézjegy. – A hátlap bal oldalán káptalani feljegyzések: regius Gallus de Baxa, noster Symon [- -] in Zenthmarthon feria quarta ante Margarete virginis et martiris ad E capitulo, homines ut intra; alatta bírósági feljegyzés: C solvit. DL 97791.

425. 1430. november 11. (in Martini) Buda

Zsigmond király a leleszi konventhez. Peren-i néhai Péter ispán fiai: János és Miklós (egregii) nevében kérték, hogy iktassák be őket Terebes/Terbes vára és tartozékai, a Zemplén megyei Wecze, Rvwzka, Valyon, Radicza, Paris, Velethe, Terebes, Gyapolwagasa,

Hothcza, Óbriza (Antiqua Briza), Újbriza (Nova Briza), Fylkrop, Woythwagasa, Staswagasa, Colbo, Pwczak, Thokay, Mrazolcz, Pyzkor, Kekmezew, Brawznicza, Mymewagasa, Kelcze, Gylogh, Naghsytnicze, Kysdamasa, Kosarwagasa, Kyssytnicze, Gerocz, Halczyk, Nagdamasa, Mernyk, Makocz, Howay, Petros, Hrabolcz, Lyka, Lyzkoch, Michlo, Ipwagasa, Warihhaza, Polyanka, Waddisko birtokok, Strupko város (civitas), továbbá a Bereg megyei Bwdawereske, másik Wereske, Palazalya, Holobinna, Nelepina, Ztroyfalwa, Zolwa, Stuzkow, Repede, Pothhoran, Kelchen, Ewkermezew, Zolwazenthmyclos birtokokba, melyek őket teljes joggal illetik. Küldjék ki emberüket az iktatásra tanúbizonysággul, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék alkalmas terminusra, jelentést is ide küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Gwth-i György, Zen-i Imre, Chazar-i Balázs, Kasswh-i Miklós vagy János, Lezthemer-i Mátyás deák, Wpor-i István, Possahaza-i István, Ewr-i Dacho (dictus) György.

Átírta a leleszi konvent 1431. január 20-án. DL 70862. – Ezt átírta Zsigmond király 1431. július 12-én. DL 70870. Eltérő írásmód: Filkrop.

426. 1430. november 11. (in Martini) Buda

Zsigmond király a leleszi konventhez. Peren-i néhai Imre fiai: János és István (egregii) nevében kérték, hogy iktassák be őket Nyalab vára és tartozékai, az Ugocsa megyei Kyralhaza, Wercze, Thekehaza, Zazfalw más néven Wgocza, Ardo, Gyla, Bathar, Komlos, Sarospathaka, Torna, Zephegh, Chornathow, Kyrwa, Weresmarth, Zarazchongwa, Chongwa, Saroydg, Thwrtherebes, Gerecze, Geccze, Akly birtokokba és Zewles városba (civitas), valamint a Bereg megyei Naghdobos birtokba, amelyek őket teljes joggal illetik. Küldjék ki emberüket az iktatásra tanúbizonysággul, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék, jelentést is ide küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Gwth-i György, Zen-i Imre, Fanchyka-i Miklós, Lázár, vagy Domonkos fia: János, Laap-i Tamás, Hethen-i Márton, Pazon-i Bereck vagy Mátyás, Apagh-i András.

Átírta a leleszi konvent 1431. január 25-én. DL 70863/1–2. – Eltérő névalakok a 2.-ban: Chornathw, Zarasczongwa, Geecze, Nagdobos. – Ezt átírta Zsigmond király 1431. július 12-én. DL 70870. Eltérő írásmód: Fanchika-i.

427. 1430. december 6. (in Nicolai) Buda

Zsigmond király a jászói konventhez. Peren-i néhai Péter fiai: János és Miklós (egregii) nevében kérték, hogy iktassák be őket Fyzer várába és tartozékaiba, az Abaújszabolcs megyei Kapolna, Nyrikomlos, Raytha (!), Fyzeralya, Bysthe, Palhaza, Radwan, Wyl, Mathyashaza, Alsowredmecz, Felsewredmecz, Mykohaza, Zwynye, Kelenche, Kemencze, Bwd, Chakan, Noghbagh, Kysbagh, Syr, Rawk (!), Bordaswa (!), Peren, Nemethy, Wadaz, Seleb, Janosy, Dethk birtokokba; a Sáros megyei Wyfalu, Pethenye (!), Hennegh, Kysarcha (!), Beghler, Kwsin, Hankfalua, Nemethfalua, Kozan, Parupka birtokokba, Chorbakw várába és tartozékaiba; a Borsod megyei Zonhod, Ormos, Nyarad, Tywysses, Kelechen, Felsewtelekes, másik Thelekes, Kysfalud, Odolman, Checheghaza birtokokba, melyek őket teljes joggal illetik. Küldjék ki emberüket az iktatásra tanúbizonysággul, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék, jelentést is ide küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Radwan-i Benedek, Zalancz-i László, Hym-i Mátyás, Baktha-i János, Wythan-i István, Hangacz-i Imre, Cheb-i Mátyás, Kwpa-i György, Elsewracha-i Bálint, Soom-i Fülöp, Roskowan-i Antal.

Átírta a jászói konvent 1431. február 8-án. DL 70864/1–2. Eltérő írásmód a 2.-ban: Nogbagh, Fel-sewthelekes, Checzechgaza, Elswrch-i, Roskoan-i. – Ezt átírta Zsigmond király 1431. július 12-én. DL 70870. Eltérő írásmód: Kozzoan.

428. 1430. december 6. (in Nicolai) Buda

Zsigmond király a jászói konventhez. Peren-i néhai Imre fiai: János és István (egregii) nevében kérték, hogy iktassák be őket Noglda várába és az Abaújvár megyei Noglda, Komarus, Zestha, Cech, Makronch, Bodolo, Lanch, Peren, Dedk, Panyk, Swththa, Wywar, Kezepnemethy, Kethnicznemethy, Sandornemethy, Zykzow, Alsowadaz, Wyfalu, Zygeth, Hernadnemethy birtokokba, valamint Sadan, Zynye és Sobrakhaza prédiomokba, amelyek őket teljes joggal illetik. Küldjék ki emberüket az iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé idézzék, jelentést is ide küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek:* Radwan-i János vagy Benedek, Barcza-i László vagy Illés, Zalancz-i László, Wytan-i István.

Átírta a jászói konvent 1431. február 1-jei oklevelében, amelyet Zsigmond 1431. július 12-én kelt privilégiuma tartott fenn. DL 70870.

429. 1431. január 20. (in Fabiani et Sebastiani)

Miklós prépost és a leleszi konvent tudtul adja, hogy Zsigmond király 1430. november 11-én kelt parancsára (*lásd a 425. sz.*) László artium baccalarius-t küldték ki Kasswh-i Miklós és Possahaza-i István királyi emberek mellé. Elsőként Kasswh-i Miklós szállt ki Luca napján (dec. 13.) és az azt követő alkalmas napokon Terebes várára és a Zemplén megyei birtokokra, majd Possahaza-i István Zolwazenthmyclos birtokra és a Bereg megyei birtokokra, és az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében Peren-i néhai Péter ispán fiait: Jánost és Miklóst beiktatták ezek haszonvételeibe és tartozékaiba ellentmondás nélkül.

Hártyán, díszes kezdőbetűvel, alján ABC chirographummal, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70862. (fasc. XII. fr. 7.) – Átírta Zsigmond király 1431. július 12-én. DL 70870.

430. 1431. január 25. (in conversionis Pauli)

Miklós prépost és a leleszi konvent tudtul adja, hogy Zsigmond király 1430. november 11-én kelt parancsára (*lásd a 426. sz.*) László artium baccalarius-t küldték ki Fanchyka-i Domonkos fia: János és Gwth-i György királyi emberek mellé. Elsőként újév napján és az azt követő alkalmas napokon Fanczyka-i Domonkos fia: János szállt ki Nyalab várára és az Ugocsa megyei birtokokon levő tartozékaira, majd Gwth-i György a Bereg megyei Nagdobos birtokra, és ők az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében Peren-i néhai Imre fiait: Jánost és Istvánt ellentmondás nélkül beiktatták ezek haszonvételeik és tartozékaik birtokába.

Hártyán, két példányban, nagyobbított kezdőbetűvel, alul ABC chirographummal, selyemzsinóron függő pecséttel DL 70863/1. (fasc. XII. fr. 6.), DL 70863/2. függőpecsét selyemzsinórával. – Átírta Zsigmond király 1431. július 12-én. DL 70870. Eltérő névalak: Fanchika-i. – Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én, az átírásba a birtokneveket is felvették. DL 71068. 6. Eltérő névalakok: Fanchyka-i, Wgocha, Gywla, Thorma, Zepheg, Chornatew, Kyrua, Zaraschongwa, Sarohydg, Thewterebe, Gerche, Geeche, Zelews.

431. 1431. február 1. (8. die conversionis Pauli)

János prépost és a jászói konvent tudtul adják, hogy Zsigmond király 1430. december 6-án kelt parancsára (*lásd a 428. sz.*) Péter frater-t, papot küldték ki Radwan-i Benedek királyi ember mellé. Vízkereszt másnapján (jan. 7.) és az azt követő alkalmas napokon kiszálltak NogIda várára és tartozékaira, az AbaúJVár megyei NogIda, Komarus, Zestha, ChecZ, Makroncz, Bodolo, Lancz, Peren, Dedk, Panyk, Suhta, Wywar, Kezepnemethy, Kethnicznemethy, Sandornemethy, Zykzo, Alsowadaz, Wyfalw, Zygeth, Hernadnemethy birtokokra, Sadan, Zynye, és Sobrakhaza prédiuokra. Az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében a törvényes és szokott időt kivárták, Peren-i Jánost és Istvánt ezek birtokába beiktatták ellentmondás nélkül.

Átírta Zsigmond király 1431. július 12-én kelt privilégiumában. DL 70870.

432. 1431. február 8. (20. die Fabiani et Sebastiani)

János prépost és a jászói konvent tudtul adják, hogy Zsigmond király 1430. december 6-án kelt parancsára (*lásd a 427. sz.*) György frater-t, papot küldték ki Hym-i Mátyás, Soom-i Fülöp és Cheb-i Mátyás királyi emberek mellé. Elsőként újév napján és az azt követő alkalmas napokon Hym-i Mátyás szállt ki Fyzer várára és tartozékaira, az AbaúJVár megyei Nyrikomlos, Kapolna, Raytha (!), Fyzeralya, Bysthe, Palhaza, Radwan, Wyl, Mathyashaza, AlsowredmecZ, FelsewredmecZ, Mykohaza, Zwynye, Kelenthe (!), Kemencze, Bwd, Chakan, Nogbagh, Kysbagh, Syr, Rawk (!), Bordaswa (!), Peren, Nemethy, Wadaz, Seleb, Janosy, Dethk birtokokra. A vízkereszt utáni nyolcadik (jan. 13.) és az azt követő alkalmas napokon Soom-i Fülöp szállt ki a Sáros megyei Wyfalw, Pethenye (!), Hennegh, Kysarcha (!), Beghler, Kwsin, Hankfalwa, Nemethfalwa, Kozan és Parupka birtokokra. Ezután Fábián és Sebestyén napján (jan. 20.) és az azt követő alkalmas napokon Cheb-i Mátyás szállt ki Chorbakw várára és tartozékaira, a Borsod megyei Zonhod, Ormos, Nyarad, Tyuysses, Kelechen, Felsewthelkes, másik Telekes, Kysfalud, Odolman és Checheghaza birtokokra. Az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében Magyarország szokásjoga szerint a törvényes és szokott napokat ott eltöltötték, Peren-i néhai Péter fiait: Jánost és Miklóst ezek birtokába ellentmondás nélkül beiktatták.

Hártyán, két példányban, nagyobbított kezdőbetűjük üresen maradt, függőpecséttel, alul ABC chirographummal. DL 70864/1–2. Eltérő névalakok a 2.-ban: Nirykomlos, Bisthe, Mathiashaza, Noghbagh, Wyfalu, Hankfalua, Nemethfalua, Tywysses, Felsewtelekes. – Átírta Zsigmond király 1431. július 12-én. DL 70870. Eltérő névalakok: Hankfalua, Thywysses.

433. 1431. február 17. (36. die epiph.) Buda

Palosch-i (!) Mathius országbíró az előtte vízkereszt nyolcadán folyó, Peren-i néhai Péter ispán fiai: János, Miklós és néhai Imre fiai: János és István által Pelsewch-i Nagy (Magnus) János fiai: Miklós és István, Radnodphalwa-i Polhos (dicti) János, Pál és Tamás, továbbá Anna asszony és Balasfalwa-i Péter fia: Miklós, valamint a Hangon-i klastrom remete barátai ellenében a jászói konvent iktató- és idézőlevele értelmében indított, a Gömör megyei Zabar, Radnodphalwa és Balasphalwa birtokok iktatásakor tett ellentmondás miatt keletkezett pert a főpapak és a bárók tanácsából az elkövetkezendő György-nap nyolcadára halasztja. – *A külzet alatt: kézjegy, solvit.*

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. DL 70865. – *Hátlapi feljegyzések:* pro A Iohannes de Baktha cum Iazo, pro I Georgius de Kezy cum Agriensis, una, A solvit, I non.

434. 1431. február 17. (36. die oct. epiph.) Buda

Gara-i Miklós nádor az előtte vízkereszt nyolcadán, Peren-i néhai Péter ispán fia: János által Olnod-i Zwdar (dictus) János ellen indított, a nádor korábbi halasztólevele értelmében folyó, az Abaújvár megyei Zaka teljes birtok iktatásakor tett ellentmondás miatti pert az ország főpapjainak és báróinak parancsából György-nap nyolcadára halasztja. – *A külzet alatt: kézjegy.*

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma, Perényi János részére kiállított példány. DL 70866. (fasc. XII. fr. 10.) Hátlati feljegyzések: pro A Iohannes de Baktha cum Iazo, pro I Emericus litteratus cum nostris, ad M., due solverunt.

435. 1431. március 23. (X. Kal. Aprilis)

Zsigmond király előtt megjelent Peren-i néhai Péter országbíró fia: János (egr.) máramarosi ispán és Peren-i néhai Imre fia: másik János, maguk és Imre fia: István és Péter ispán fia: Miklós – testvéreik (fr. ut.) – nevében, és bemutatták Zsigmond király 1430. június 25-én kelt, új titkos pecsétetes pátensét (*lásd a 420. sz.*) és a jászói konvent 1430. augusztus 12-én kelt chirographált privilegiálisát (*lásd a 423. sz.*). A király a Peren-iek kérésére az okleveleket átírta, az abban foglaltakat mindkét János és István hűségéért, hűséges szolgálataiért, melyeket a királynak és a szent koronának különböző időben és helyeken teljesítettek, királyi teljhatalmából, hatalma teljességéből, biztos tudtával, Borbála királyné egyetértésével és tetszésével, a főpapok és a bárók érett tanácsából és egységes döntéséből megerősítette, mások jogát érintetlenül hagyva. – A magyar királyként használt kettős autentikus pecséttel megerősítve. – Arenga. – Datum per manus *ua., mint 419. sz.* – *Méltóságosor:* Georgio Strigoniensi, Iohanne Colocensi, Doymo Spalatensi, Andrea Ragusiensi archiepiscopis, Iadrensi sede vacante, eodem Iohanne Zagrabiensi, Petro de Rozgon Agriensi, Dyonisio Waradiensi, Georgio Transsiluanensi, Henrico Quinqueecclesiensi, Symone Wesprimiensi, Clemente Iauriensi, Ladislao Chanadiensi, Ioseph Boznensi, Iacobo Sirmiensi, Iohanne Tininiensi et Georgio Nitriensi episcopis, Waciensi, Segniensi, Traguriensi, Corbauienti, Scardonensi, Sibinicensi, Nonensi, Makarensi et Pharensi sedibus vacantibus, item magnificis viris Nicolao de Gara regni nostri Hungarie predicti palatino, Hermanno Cilie Zagorieque comite totius regni nostri Sclauonie bano socero nostro carissimo, Ladislao de Chaak wayuoda nostro Transsiluanensi, comite Mathius de Palocz iudice curie nostre, Nicolao Wegle et Modrusse comite Dalmatie et Croatie regnorum nostrorum predictorum et Petro Cheh de Lewa Machouiensi banus, honore banatus Zewriniensis vacante, Petro filio Herrici de Berzeuicze tauarnicorum, Ladislao filio condam Iohannis wayuode de Thamasy ianitorum, Stephano de Bathor dapiferorum, Paulo Kompolth de Nana pincernarum, Laurentio de Hedrehwara agazonum nostrorum magistris et Stephano de predicta Rozgon comite Posoniensi.

Hártyán, zsinóron függő pecsét töredékével. DL 70867. (fasc. XII. fr. 8.)

436. 1431. április 19. (f. V. a. Georgii) Newremberge

Zsigmond király Peren-i néhai Péter ispán fia: János máramarosi ispán és néhai Imre fiai: másik János és István (magnifici) asztalnokmesterek szolgálataiért, amelyeket a király és országai nehéz dolgaiban és különböző hadjárataiban különböző helyeken és időkben teljesítettek a királynak és Magyarország szent koronájának munkájukat és személyüket nem kímélve, a Gömör megyei Paristheleke elhagyott prédiumot (predium desertum) haszonvételeivel és tartozékaival együtt adja nekik, és rajtuk keresztül Péter ispán fiának:

Miklósnak és örököseiknek, örökjoggal és visszavonhatatlanul, biztos tudtával és megfontolt értelemmel, mások jogának tiszteletben tartása mellett. A prédiüm néhai Gwmer-i Lászlóé volt, és magvaszakadtával háramlott királyi kézre, nevét a két János és István figyelmetlensége miatt nem vették be néhai Gwmer-i László birtokainak, Gwmer oppidumnak, Rudna, Kewres és Berzethe falvaknak (villarum) adományozásakor az erről készült adománylevélbe. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatásakor privilegiális formában is megerősíti. – *Jobb felső sarkában és a pecsét alatt: commissio propria domini regis.*

Hártyán, előlapján rányomott pecsét töredéke. DL 70868/1. (fasc. XII. fr. 1.), DL 70868/2.: 18. sz.-i hitelesített másolat.

437. 1431. május 1. után Buda

Gara-i Miklós nádor az előtte György-nap nyolcadán Peren-i néhai Péter ispán fia: [János] – akit Baktha-i János képviselt a leleszi konvent ügyvédvalló levelével – által Olnod-i Zwadar Benedek fia: János [- -] ellen indított, a nádor korábbi halasztólevele értelmében folyó, az Abaújház megyei [Zaka birtok] iktatásakor tett ellentmondás miatti pert Mihály-nap nyolcadára halasztja. – *A külzet alatt: Sz (kézjegy); solvit.*

Papíron, csonka, jobb széle leszakadt, hátlapján zárópecsét nyoma. DL 70869. (fasc. XII. fr. 11.)

438. 1431. július 12. (IV. Idus Iulii)

Zsigmond király előtt megjelent Peren-i néhai Imre titkos kancellár fia: János, maga és testvére (fr. carn.): István nevében, néhai Péter székely ispán fia: másik János máramarosi ispán maga és testvére (fr. carn.): Miklós nevében, és bemutatatták a szepesi káptalan 1430. február 2-án kelt privilegiálisát (*lásd a 417. sz.*), a leleszi konvent 1431. január 20-án kelt oklevelét (*lásd a 429. sz.*), a leleszi konvent 1431. január 25-én kelt oklevelét (*lásd a 430. sz.*), a jászói konvent 1431. február 1-jén kelt oklevelét (*lásd a 431. sz.*) és a jászói konvent 1431. február 8-án kelt oklevelét (*lásd a 432. sz.*). A király a Peren-iek kérésére, miután mind az öt oklevelet alaposan megvizsgálgatta, az okleveleket átírta, az abban foglaltakat mindkét János és István szolgálataiért, amelyeket a királynak és a szent koronának teljesítettek, királyi teljhatalmából, hatalma teljességéből, biztos tudtával, Borbála királyné egyetértésével és tetszésével, az itt megjelent főpapok és bárók érett tanácsából Peren-i Imre fiainak: Jánosnak és Istvánnak, Péter ispán fiainak: másik Jánosnak és Miklósnak megerősítette mások jogának tiszteletben tartása mellett. – A magyar királyként használt kettős autentikus pecséttel megerősítve. – Arenga. – Datum per manus *ua.*, *mint a 419. sz.* – Méltóságsor: *ua.*, *mint a 435. sz. és ...* Thoma Segniensi episcopis. – *A plicán: Lecta et correcta.*

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűje helyét üresen hagyták, zsinóron függő, zacskóba varrt függőpecsét töredékével. DL 70870. (fasc. XII. fr. 2.)

439. 1431. szeptember 25. (f. III. a Cozme et Damiani)

Miklós prépost és a leleszi konvent előtt megjelent az egyik részről Zempse-i Dömötör fia: János fia: Frank, magáért személyesen és fiaért: Miklósert, Lászlóért, valamint leánygyermekéiért: Borbáláért, Brigittáért és Apollóniáért, továbbá leánytestvérének fiáért (nepos): Feldyod-i István fia: László fia: Mihályért – ki nővérétől, néhai Veronikától született –, ezek örököseinek terhére is magára véve, ha idővel az alább írt bevallásnak ellene tenénének, vagy bármi módon azt csorbítanák, a másiktól Wpor-i Imre fia: László fia: Balázs, magáért személyesen és fiaért: Gaspar-ért, leányáért: Borbáláért, kiknek és örököseiknek

terhét is magára vette, és Frank, a többiek nevében is, előszóval bevallást tett. Ők fogott bírák (nobilium virorum) rendelete alapján meghagyják Wpor-i Imre fia: László fia: Balázst, gyermekeit: Gáspárt és Borbálát, valamint örököseiket minden magyarországi birtokrészükből, amelyekben most is békésen ülnek, nevezetesen a Zemplén megyei Wpor és Nagabar birtokokon levőkből, amely őket az ország szokásjoga szerint Wpor-i Gál fia: Imre lánya: néhai Ilona asszony után anyai és nagyanyai címen, mind birtoklás, mind pedig pénzüsszeg jogán illetik. Frank a fentiek nevében nyugtatja őket ezek átvételéről. A másik részből Wpor-i Balázs és gyermekei ezek ellenértékeképpen a Szabolcs megyei Zaboch nevű birtokon levő öt jobbágytelküket, melyek Zaboch birtok dél felé eső utcájában (in linea), a Zaboch-i Szent Mihály arkangyal tiszteletére készített kápolnával szemben, amelyet más néven Zenthmyhalwlczaya-nak neveznek, fekszenek, amelyek a Szent Mihály arkangyal kápolnától kezdődően Zaboch birtok központja irányában (versus corporalem situm) egymás mellett találhatók Frank-nak és gyermekeinek, valamint Dyod-i István fia: László fia: Mihálynak és örököseiknek adják minden haszonvételeivel és tartozékaival, különösen pedig a Szabolcs megyei Balatha nevű halastavuk (piscina) negyedrésszel és a halak jövedelmének negyedrésszel együtt örökjoggal és visszavonhatatlanul. Balázs vállalja, hogy Frank gyermekeit, Dyod-i Mihályt és örököseiket bárki keresete ellenében saját munkáján és költségén megvédi az öt jobbágytelek birtokában, különösen pedig Zaboch-i Fwlo Jakab fiai ellen. Ha ezt nem tenné meg, akkor Zempse-i Frank-ot, Dyod-i Mihályt, a többieket és örököseiket az Wpor-on és Nagabara-n levő birtokrészeibe per nélkül tartozik bebocsátani. Ha valamelyikük örökösök nélkül halna el, akkor az Wpor-on és Nagabara-n levő, és más anyai jogot illető részek a másikkra és örököseikre szálljanak. Zempse-i Frank és Dyod-i Mihály, valamint örököseik a Zaboch birtok határain belül fekvő legelőkön és mezei földeken (in pascuis et terris campestribus) ménesbeli lovaikat és más jószágait (pecora) folyamatosan (temporibus continuis) legeltethetik és tarthatják.

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűjének helyét üresen hagyták, selyemzsinóron függő pecsét töredékével. DL 70871. (fasc. XII. fr. 9.)

440. 1432. február 1. (vig. purificationis Virginis)

A leleszi konvent előtt személyesen megjelent Belthewk-i néhai Drag vajda fia: Sandrinus (egr.) a saját és testvére (fr. ut.): György és ennek fia: Miklós nevében, és eltiltotta a királyt az Ugocsa megyei Nyalab várak és tartozékai eladományozásától, néhai Peren-i Péter ispánt (magn.) és Miklóst, valamint ez utóbbi fiait pedig ennek elfoglalásától és élésétől.

Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 710. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

441. 1433. június 24. (in nat. Iohannis bapt.) Buda

Zsigmond király a leleszi konventhez. Peren-i néhai Péter fia: János (egr.) nevében kérték, hogy iktassák be az őt teljes jogon illető Ugocsa megyei Thorna, Weresmarth és Akly nevű birtokokba. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő örökjogon történő iktatásra tanúbizonyságul, az esetleges ellentmondásokat alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé idézzék, jelentést az ellentmondók és a megidézettek nevével együtt ide küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek:* Fanchyka-i Miklós vagy Mózes, Pazon-i Bereck vagy Apagh-i Albert.

Átírta a leleszi konvent 1433. augusztus 25-én, amit Mátyás király 1482. február 22-én írt át. DL 70999.

442. 1433. július 7. (f. III. a. Margarethe)

Miklós prépost és a leleszi konvent előtt megjelent személyesen Akly-i Daruay Lukács fiának, Lászlónak fia: Sebestyén, Ugocsa megyei nemes – Akly-i Poka fia: Dénes unokaöccse (nepos) –, a maga és e Dénes másik unokafivére: Thywadarfalwa-i Jakab fia: Illés nevében, ennek terhét az alább írt bevallás megtartását illetően magára véve, és előszóban bevallást tett. Az Ugocsa megyei Akly nevű birtokon levő királyi jogok, ti. a néhai Akly-i Adorján és atyafiai magtalan halálával királyi kézre háramlott, és a királyi felség által Peren-i néhai Péter ispán, volt országbíró fiainak János (egr.) máramarosi ispánnak és testvérének: Miklósnak adományozott birtokrészek ügyében mások az ő nevükben ellentmondtak, ezért Peren-i János és Miklós perbe is vonták őket. Ők azonban a János és Miklós elleni perrel felhagyván, az említett királyi jogokba történő bevezetéshez és iktatáshoz hozzájárulásukat adják.

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70872. (fasc. XII. fr. 12.)

443. 1433. augusztus 17. (3. die ass. Marie)

A jászói konvent előtt megjelent Peren-i néhai Péter ispán fia: János (egr.) helyett és nevében Ferenc szepesi kanonok és egy Peren-i János pecsétjével lepecsételt vászonzacskóban a szokott módon átadott az egyház sekrestyéjében egy pénzüsszeget, amelyet a konvent nem számlált meg. A pénz Peren-i Chech nevű birtokának – amelyet János zálogosított el korábban Gagh-i Lászlónak – zálogösszege, amit azzal a meghagyással bíztak a konventre, hogy Gagh-i Lászlónak egy mentesítőlevél ellenében – azonban a konvent jogainak érintetlenül hagyása mellett – adja át.

Papíron, két darabra szakadva, hátlapján pecsét nyoma. DL 70873.

444. 1433. augusztus 25. (16. die Laurentii)

Miklós prépost és a leleszi konvent Zsigmond király 1433. június 24-én kelt parancsára (lásd a 441. sz.) János alírnokot (subscriba) küldte ki tanúbizonysággul Fanchyka-i Mózes királyi ember mellé. Lőrinc napján (aug. 10.) kiszálltak az Ugocsa megyei Thorna, Weresmarth és Akly birtokokra az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében. A törvényes és szokott napokat itt eltöltvén, Peren-i néhai Péter fia: Jánost beiktatták ezek birtokába örök birtoklásra mindenféle ellentmondás nélkül. – Az autentikus függőpecséttel megerősítve.

Átírta Mátyás király 1482. február 22-én. DL 70999.

445. 1434. január 18. (6. die 8. die epiph.)

Miklós prépost és a leleszi konvent Gara-i Miklós nádorhoz. A nádornak Rosal-i Kwn (dictus) Lukács fia: Miklós és Jakab, mint felperesek, Kysfalwd-i MakZem János fia: György, MakZem Miklós fia: Naan és György fia: Karachon, mint felperesek, ellenében szóló határjárásra, határok kijelölésére és becsüre felszólító bírói levele értelmében Mihály frater-t, papot küldték ki Keech-i Miklós (mag.) nádori jegyző, a királyi kúriából külön kirendelt nádori ember mellé a felperes részére, az alperesek részére nem rendeltek ki senkit. Vízkereszt ünnepe utáni nyolcadik napon (jan. 13.) és az azt követő alkalmas napokon kiszálltak a felperesek Magyarkompyath és Orozkompyath nevű birtokára, az alperesek Kysfalwd, más néven MakZemhaza nevű birtokára. Az összehívott határosok és szomszédosok, Kwn Miklós és

Jakab jelenlétében, az alperesek távollétében elsőként a felperesek két Kompyath falvának határait járták meg újra Makzem fiainak Kysfalud vagy Makzemhaza birtoka felől, a felperesek mutogatásai és az utolsó határjárás során állított jelek alapján. – *Határjárás*: Incepissent a plaga occidentali super fluvio Radnok vocato, per quem ivissent ad fluvium Borswa et circa ipsum fluvium Borswa signum metale de novo fecissent; deinde per eundem fluvium Borswa contra decursum eiusdem fluvii ad plagam orientalem longissimo spatio peracto et pluribus signis metalibus semper in portu dicti fluvii repertis et renovatis venissent ad fluvium per ipsos actores Pasnycha nominatum ex opposito possessionis Dobroka habitum, iuxta quem signum metale de novo fecissent; et ibi de dicto fluvio Borswa egrediendo et per meatum ipsius Pasnycha versus dictam plagam occidentalem reflectendo per magnasque silvas et nemora semper in decursu dicti fluvii Pasnycha longissime procedendo venissent in illum locum, ubi idem fluvium Pasnycha caderet in fluvium Beberke, ibique facto signo metali iidem actores eandem demonstrationem terminassent. – Ezután az alperesek meg nem jelenését figyelmen kívül hagyva Kysfalwd, másként Makzemhaza birtokot határolták el újonnan a két Kompyath-tól az alperesek utolsó határjárás során tett mutogatásai és a határjelek szerint. – *Határjárás*: Incepissent a plaga orientali penes dictum fluvium Beberke in loco, ubi quidam rivulus Chongwa nomine a parte meridionali incideret in eundem fluvium Bebebrke et ibi novum signum metale fecissent; abhinc relicta ipsa aqua Beberke ad plagam occidentalem in magna silva longius procedendo venissent in unum parvum campum in gremio eiusdem silve habitum Korozthomezew vocatum, in cuius medio unam metam terream non diu erectam conspexissent; et ulterius plagam ad eandem similiter in magna silva et nemore per spatium prolixum gradiendo venissent ad unum antiquum vadum super dicto fluvio Borswa habitum per dictas partes in premissa eorum pridierna reambula[tione] Kwrew nominatum et ibi signo metali posito termissent. – A felek mutogatásai szerint perben maradó vitás területet használhatósága, minősége, mennyisége és gyümölcsözősége szerint megbecsülték. A különböző helyeken irtott szántóföldeket (terras arabiles extirpatas) fél ekealjra, a makkos és bárdos erdőt (silvam glandinosam et dolabrosam), melyben nem minden fa makktermő, hanem különböző fajták találhatók benne, és a makkterméskor 15 disznót (porcos decruales) tart el, egy ekealjra, az értéktelen fát adó bozótost, amely másra nem jó csak irtásra vagy égetésre, másfél ekealjra becsülték, mindegyiket királyi mértékben, fogott bírákkal együtt szemmérték alapján. A vitás területet nagyobb részben a Kysfalwd-i nemesek birtokához tartozónak vélték.

Hártyán, hátlapján pecsét nyoma. DL 70874. (fasc. XII. fr. 13.)

446. 1434. március 9. (f. III. p. Letare)

A szepesi káptalan előtt személyesen megjelent Berzewicze-i Henrik fia: Péter (magn.) tárnokmester özvegye és fia: György (mag. rev.) nyitrai püspök, fiúk és testvérük: néhai Péter fia: János terhét is magukra és örököseikre véve, ha János idővel az alább írt bevallástól elállna, és előszóval bevallást tettek. Mivel Peren-i néhai Péter országbíró fia: János (magn.) Zsigmond király nevében teljesen kielégítette őket arról a 12 ezer új, quadring-nak nevezett forintról (florenus novus camare quadring appellatus), amiért Zsigmond császár Szepes várát Henrik fia: Péternek elzálogosította, ezért Zsigmond császárt a 12 ezer quadring nevű forintról nyugtatják, Szepes várát pedig minden tartozékával, ti. a falvakkal (villis), a vámokkal és más jövedelmével együtt Zsigmond császár edictum-a értelmében Peren-i János kezére adják. – Zsigmond császár részére kiállított példány. – Arenga.

Foltos, rongált hártán, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70875. (fasc. XII. fr. 14.)

Komáromy: TT 1903. 123.

447. 1435. július 2. (in visitationis Marie) Karas

Paloch-i Mathyus nádor tudtul adja, hogy előtte megjelent az egyik részről Barlabas-i Mihály fia: Vince, János fia: Fülöp és Mihály fia: János személyesen, Fülöp pedig Gál nevű atyafia terhet is magára véve, a másíkról Mykay-i Sebestyén fia: Miklós személyesen, a mondott Mykay-i Sebestyén fia: Szaniszló és György fia: Benedek terhet is magára véve, és bevallást tettek. A Barlabas és Mykay birtokaik között fekvő vitás földdarabok ügyét fogott bírák rendelkezésének vetik alá oly módon, hogy a két fél egyenlőképpen nyolc fogott bírát választ, kik az elkövetkezendő Mihály-napot követő nyolcadik napon (okt. 6.) kiszállnak a leleszi konvent tanúbizonyysága mellett – amire a konventet ezúton kéri fel – a vitás földre, és a felek mutogatásai szerint döntenek, amit mindkét fél tartozik elfogadni. Ha a nyolc fogott bíró és a felek megegyezni nem tudnának vagy nem akarnának, akkor a vitás földet határolják körül, és szemmérték alapján becsülik meg, és arra először Mihály fia: Vince, ha ő nem akarná, akkor János fia: Fülöp egy határjelnél a szokásos földesküt tegye le, aminek Miklós, Szaniszló és Benedek nem mondhatnak ellent, ha pedig Vincének és Fülöpnek ellentmondának, akkor mindegyikük Fülöp és Vince ellenében ötven márka bírságban lesz elmarasztalva, a bírói részt nem számítva. Ha pedig Vince és Fülöp nem akarnák az esküt letenni, akkor Miklós, Szaniszló és Benedek [tegyenek esküt, aminek] a másik fél ellent nem mondhat. Erre mindkét fél kötelezte magát.

Átírta a leleszi konvent 1435. október 11-én. DL 70876.

448. 1435. október 11. (6. die 8. diei Michaelis)

Miklós prépost és a leleszi konvent Paloch-i Mathyus nádor 1435. július 2-án kelt kötelezőlevele értelmében (*lásd a 447. sz.*) Dénes frater-t, papot küldte ki tanúbizonyyságul a felek által egyenlőképpen választott fogott bírák döntésének meghallgatására. A konventi ember Mihály-napot követő nyolcadik napon (okt. 6.) kiszállt Barlabas birtokra és a Mykay és Barlabas birtokok közt fekvő vitás földre, hol a két fél is megjelent. A Barlabas-i nemesek Swran-i Zsigmondot, Buthka-i Sandrinus-t, Kaponya-i Györgyöt és Kerechen-i Györgyöt állították a maguk részéről fogott bírákul. Mykay-i Sebestyén fiai: Miklós és Szaniszló, valamint György fia: Benedek nem állítottak fogott bírákat, hanem a Barlabas-i nemesek által állítottak ítéletére bízták az ügyet. A négy fogott bíró, miután meghallgatták a felek allegatio-it és előterjesztéseit (propositio) a vitás földről, nem tudtak ítéletet hozni. A felek megmutatták a határokat, a Barlabas-i nemesek azonban nem akarták a föld ügyében letenni az esküt, ezért a konventi ember a fogott bírakkal együtt a Barlabas-i nemesek mutogatásai szerint megjárta a vitás föld határait. – *Határjárás*: Primo inceperunt in quodam rubeto Iakoberke, ubi essent tres mete antique, quarum una Kazon, alia Barlabas possessionibus et tertia predio Pethlend vocato essent separantes; abinde quasi ad plagam meridionalem parum tendendo pervenissent ad quendam locum Badazege nominatum, ubi metam terream de novo fodissent; deinde ad plagam occidentalem parvum vergendo attigissent quendam ryvulum Mycz appellatum et in eodem rivulo ad dictam plagam occidentalem satis per bonum spatium eundo pervenissent ad viam magnam, qua de dicta possessione Kazon duceret ad villam Gellyenes, quam viam persaliendo de dictoque ryvulo Mych eundo et ipsum Olnosberegh et dictum Mycz pergendo repperissent (!) quendam locum Rawazhomoka vocatum metam terream de novo fecissent ac etiam in dicto loco superiori, ubi venissent inter dictum Olnosberegh et Mycz metam terream de novo aggregassent dictumque rubetum Rawazhomok relinquendo et dicta occidentali plaga servata attigissent

rubetum Rawazbereke dictum; et ipsum pertranseundo pervenissent ad quasdam terras arabiles Ernezele vocatas, ubi metam terream de novo cumulassent; post hec terras arabiles predictas Ernezele pertransseundo ac ad dictam plagam occidentalem gradiendo attigissent rubetum Nogberek vocatum et in ipsius acie metam de terra fecissent; deinde per plagam occidentalem directa via servata in eodem rubeto Nogberegh satis bonum spatium girando modicum ad plagam septentrionalem reflectendo attigissent campum Zylokatorok vocatum, ubi metam terream de novo agregassent; posthec ad plagam occidentalem directo cursu eundo venissent ad parvum rubetum Chonkamonyoros vocatum in acie predicti ryvuli Mycz metam terream de novo sublevassent; hinc sepedictum ryvulum Mycz persaliendo per terras arabiles ad sepedictam plagam occidentalem per competens spatium eundo venissent ad viam, qua de possessione Athya duceret ad dictam possessionem Barlabas; ipsa via persalita venissent ad locum Pwkaberke appellatum, ubi in acie eiusdem metam terream fodi fecissent; denique per dictum rubetum Pwkaberke directe pertranseundo et ad sepedictam plagam occidentalem per terras arabiles per competens spatium girando attigissent quoddam rubetum spinosum Gymelchenyes vocatum; inde per eandem plagam occidentalem per terras arabiles parvum transeundo pervenissent ad aciem cuiusdam silve NogErdew vocatae, una via Gylkoswtha vocata metam terream de novo agregassent; abinde ad predictam plagam occidentalem per predictam viam Gylkoswtha in magna silva largum spatium procedendo et in eadem silva repperissent quendam locum Zakolnukpathaka nominatum et eundem Zakolnukpathaka dicta via Gylkoswtha pertranseundo et in eadem via ad dictam plagam occidentalem in dicta magna silva bonum spatium tendendo repperissent quendam locum vimosum Gylkosrakatyaya; abhinc eadem via continuata et dicta plaga occidentali servata pervenissent ad quoddam rubetum Kwrthwelesberek, ipsumque pertranseundo venissent ad campum Hewlgesmezew vocatum, ubi metam de terra fecissent; et abinde ad eandem plagam occidentalem per competens spatium eundo repperissent ryvulum Hewlgespathaka appellatum et ipso pertransito ad eandemque plagam occidentalem parvum eundo venissent ad pratum Nogbabahomoka vocatum, ubi metam de terra cumulassent; adhuc ipsa plaga occidentali servata et penes silvam Babaegre dictam bonum spatium eundo attigissent ryvulum Charnawada vocatum et a parte orientali ipsius ryvuli Charnawada unam metam terream agregassent, et ibi prenominati nobiles de Barlabas metarum erectiones et consignationes dicte possessionis eorum Barlabas terminassent. – Az egyik határjelnél, azon a helyen, ahol a Gylkoswtha út kezdődik, hol határjelet is emeltek, Barlabas-i János fia: Fülöp mezítláb, megoldva övét, feje fölé földet tartva és teljesen a konventi ember után mondva – ahogy ez szokás – letette a földesküt, hogy az általuk mutatott határok és határjelek Barlabas birtokuk igaz határai, melyek azt Mykay birtoktól választják el, mindig az ő Barlabas birtokukhoz tartoztak és ahhoz használták; az eskünek nem tett senki ellentmondást.

Foltos hártján, nagyobbított kezdőbetűje hiányzik, függőpecsét nyomával. DL 70876. (fasc. XII. fr. 16.)

449. 1435. november 9. (f. IV. a. Martini)

A pozsonyi káptalan előtt megjelent személyesen Egres-i György fia: István (nob.), örökösei és utódai terhét is magára véve, ha azok az alább írottakhoz nem tartanák magukat, és előszóval bevallást tett. Zewlews-i Konya (cognominatus) Pál fia: János (prov.) az ő külön kérésére, baráti jóindulattal jelenlegi nagy szükségében bizonyos forintösszeget adott neki főváltáságra és Zsigmond király kegyelemlevelének – mely őt azon büntetés

(nota) alól mentesíti, amelyet egy korábban tartott Bereg megyei nádori közgyűlésen róttak ki rá – kiváltására. Ezért cserébe János egy házat választhat Istvánnak a Bereg (!) megyei Egres vagy Saaswar birtokon fekvő részeiről az egész kúriával vagy telekkel (simulcum curia seu sessione integra), minden e házhoz tartozó haszonvételeivel és tartozékaival együtt, melyet István Jánosnak, rajta keresztül atyafiának, Zewlews-i Ferenc fia: Tamásnak és örököseiknek adott örökjoggal és visszavonhatatlanul, ugyanúgy, mint ahogy más magyarországi nemesek is birtokolnak. Ha István a János által kiválasztott házat az egész kúriával vagy telekkel, más haszonvételekkel és tartozékokkal együtt Jánosnak és Tamásnak nem engedné elfoglalni, nem adná kezükre, mikor János és Tamás Magyarország szokásjoga szerint be akarnák annak birtokába iktatni magukat, az iktatásnak ellentmondana, vagy idővel Istvánt vagy utódait bármiféle ürüggyel kizárná annak birtokából, akkor ezáltal János és Tamás ellenében hatalmaskodást (in facto potentie) követ el. István maga és örökösei nevében vállalja azt is, hogy Jánost és Tamást, valamint örököseiket bárki keresete ellenében megvédi perben vagy peren kívül a ház békés birtokában saját munkáján és költségén. Ha István vagy örökösei Jánost, Tamást vagy örököseiket a házban megtartani nem tudnák, akkor János, Tamás vagy örököseik az Egres-i vagy Saaswar-i birtokrészekben egy másik házat választhatnak egy teljes kúriával vagy telekkel együtt, és őket ennek birtokában ugyanezen feltételek mellett meg kell védeni. Még külön kijelentette, hogy István a házat a teljes kúriával vagy telekkel a jelenleg azt bíró jobbágyától vagy jobbágyaitól saját költségén tartozik megváltani és Jánosnak, Tamásnak szabadon (libere) átadni.

Két példányban, hártán, zsinóron függő pecséttel. DL 70877/1. (fasc. XII. fr. 17.), DL 70877/2. (fasc. XII. fr. 18.)

450. 1436. március 9. (f. VI. p. Reminiscere)

Miklós prépost és a leleszi konvent Zsigmond király Ugocsa megye szolgabíráihoz szóló, nyílt parancslevele szerint, ami a császár saját parancsára (ex propria commissione) lett kiállítva, és Rosal-i Kwn (dicti) Miklós és Jakab, Gachal-i néhai Tamás fia: Tamás, Imre fia: Mihály, István fia: Péter, valamint Athya-i János fia: György részére, Peren-i néhai Péter ispán fia: János (magn.) ugocsai ispán és familiárisa: Chazar-i Balázs ellenében közös vizsgálatot (communis inquisitio) és birtokvisszaiktatást rendelt el, Mihály frater-t, papot küldte ki Kyasandrasfalwa-i Gergely fia: Barnabás királyi ember mellé. Reminiscere vasárnapja utáni csütörtökön (márc. 8.) kiszálltak a Kompyath nevű birtok igaz határain belül fekvő szántóföldekre, erdőkre, rétekre és kaszálókra, ahol Peren-i János (magn.) és Chazar-i Balázs nem jelentek meg, hanem Egres-i Mihály, Peren-i ügyvédje, uráért. Itt Chathowhaza-i András és Orozy-i Mihály Ugocsa megyei szolgabírák Kompyath birtok szomszédaitól, határosaitól és más ide összegyűlt Ugocsa megyebéli nemesektől hitükre, a császár és a szent korona iránti hűségükre a feszületre tett kézzel [megesketve őket] megkérdezték, hogy vajon Peren-i Péter fia: János (magn.) a panaszosok Kompyath nevű birtokának igaz határain belül fekvő szántóföldeket, makkos erdőket, réteket és kaszálókat – melyeket a panaszosok az idei év vízkereszt nyolcadának 13. napján (jan. 25.) egy nádori ítélet értelmében bíróilag szereztek vissza mások kezéről – jogtalanul a maga részére elfoglalta-e, használja-e most is a panaszosokat abból kizárva? Továbbá, vajon Chazar-i Balázs – Peren-i János familiárisa – ura külön parancsára Peren-i Zewlews, Chongwa, másik Chongwa és Sard birtokára való jobbágyaival az említett eresztvény erdőben (silvis permissivis) a makkot összegyűjtette-e hatalmaskodás közbejöttével? A szomszédok, a határosok és a megyebéli nemesek az ügyről azt vallották, hogy tudják, hogy minden úgy történt, ahogy azt fennebb leírták, és ahogy a panaszosok nevében a császár előadta, mint ahogy a császár parancslevelében is áll, és

Peren-i János (magn.) ugoccai ispán és Chazar-i Balázs mindezeket elkövette. Ezután Ugocsa megye említett szolgabírái és a királyi és konventi ember jelenlétében Peren-it kizárták a Komyath határain belül fekvő szántók, rétek és kaszálók birtokából, a panaszosokat pedig ezekbe visszaiktatták. – *A kihallgatott tanúk:* Orozy-i Fábián fia: Pál, Imre fia: Fülöp, Simon fia: András és Jakab fia: Fülöp, Laap-i Loránd fia: Tamás, András fia: Bálint, István fia: Barla és István fia: János, Komlos-i Ugrin fia: *Sandor* és Egyed fia: Pál, Hethen-i Albert fia: Miklós, Feyes László, András fia: András és Bertalan fia: Osvát, mint Komyathy birtok szomszédai és határosai ex scitu, Chamafalwa-i Balázs fia: János, Miklós fia: Balázs, György fia: Egyed, Miklós fia: László és János fia: Ambrus, Zyrma-i Lőrinc fia: Bálint, László fia: Mátyás, János fia: Osvát és Péter fia: László, Chepefalwa-i János fia: László, András fia: Kelemen és János fia: Gergely, Ewzedfalwa-i László fia: Roman, Saswar-i János fia: György, Péter fia: György és János fia: Miklós, mint Komyathy birtok másodhatárosai (vicecommetanei) szintén ex scitu, Chathohaza-i Bálint fia: Benedek, Thywadarfalwa-i Benedek fia: Jakab, Petherfalwa-i Mátyás fia: János, István fia: Jakab, Fábián fia: Péter, Mihály fia: Pál és László fia: Fülöp, Farkasfalwa-i Bálint fia: Antal, György fia: Péter, Mihály fia: Ferenc, Benedek fia: László és János fia: György, Andrasfalwa-i Gergely fia: Antal, Péter fia: István, Soldos János és János fia: István, Dabolch-i Dénes fiai: László és István, Forgolanfalwa-i István fia: Sebestyén, Ugocsa megyebéli nemesek hasonlóképpen ex scitu, Wethes-i Ambrus fia: György, aki saját Saswar-i birtokrésze felől Komyathy birtok másodhatárosa hasonlóképpen ex scitu.

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70878. (fasc. XII. fr. 19.)

451. 1436. november 21. (3. die Elizabeth vidue) Buda

Bathor-i István országbíró előtt megjelent az egyik részről Sygra-i Poch (dictus) Mihály és fia: Péter személyesen, a másíkról Peren-i néhai Péter ispán fia: János (egr.), a maga nevében személyesen, testvérének (fr. carn.), Miklósnak terhét is magára és javaira véve, és bevallást tettek. Poch Mihály a saját és Péter Wry nevű, valamint a Peren-iek Zechew nevű birtoka közt fekvő peres földek ügyében a Peren-iek ellenében pert indított, amely mostanáig tartott, azonban fogott nemes bírák közbejöttével megegyeztek, hogy földjeik határát örökre elhatárolják. – *Határjárás:* Primo incepissent a parte septemtrionali a quibusdam duabus metis antiquis in medio cuiusdam vallis Nadasueulgh nuncupate penes quandam viam Waskapu existentem, quarum una Wry predicte ac alia Sewl possessionibus distinguerent, quas quidem metas antiquas prefati Michael Poch et Petrus filius eiusdem necnon alter Petrus dictus Ethele de dicta Sewl in sua similiter personaliter ac aliorum cunctorum nobilium de eadem personis coram nobis adherente se renovare dixerint, penes quas a parte orientali unam metam pretacte possessioni Zewche erexissent; abhhinc in medio eiusdem vallis Nadasueulgh versus plagam meridionalem parvum eundo duas metas cumulassent, unam ab oriente possessioni Zewche, aliam ab occidente possessioni Wry distingentes; deinde per medium eiusdem vallis ad eandem plagam meridionalem parvum currendo unam metam cursualem; deinde consimiliter per medium eiusdem vallis non longe eundo modo simili unam metam; iterum per medium ipsius vallis modicum pergendo unam metam posuissent semper servata plaga meridionali memorata; adhuc ad eandem plagam in medio eiusdem vallis non longe pergendo in fine cuiusdam monticuli in medio ipsius vallis fecissent duas metas; iterum versus meridiem per medium dicte vallis Nadasueulgh parvum eundo unam metam; adhuc in medio ipsius vallis ad eandem plagam girando duas metas; adhuc per medium ipsius vallis modicum proficiscendo unam metam; adhuc longius eundo attigissent quandam viam a parte dicte possessionis

Zewche in medium sepefate vallis Nadasueulgh descendentem et ex utraque parte eiusdem vie posuissent duas metas; deinde per medium vallis antedictae versus sepefatam plagam parvum eundo consimiliter duas metas; abhinc per quendam fluxum aque in medio antefate vallis existentis ad dictam plagam currendo ex utraque parte ipsius fluxus penes quandam viam de Saagh ad dictam Wry ducentem duas metas; deinde attigissent aliam viam, qua itur per longitudinem ipsius vallis et per eandem viam versus plagam meridiionalem parvum meando ex utraque parte eiusdem vie duas metas fecissent; iterum per eandem viam versus dictam plagam modicum pergendo, penes quam a parte orientali unam metam; deinde semper per medium ipsius vallis ad dictam plagam meridiionalem semper per medium ipsius vallis modicum eundo duas metas cumulassent. – Amikor innen tovább akartak menni, akkor Ethele Péter maga és Saagh-i János fia: László és Imre, valamint más Saagh-i nemesek nevében a határok további állítását eltoltatták.

Hártyán, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70879. (fasc. XII. fr. 20.)

Bakács: Pest m. 1566. sz.

452. 1436. december 8. (in conceptionis Virginis) Zerench

Agard-i László alnádor, Paloch-i Mathyus nádor által Zemplén megyébe külön küldött bírságbehajtó tudtul adja, hogy Peren-i néhai Péter ispán fia: János (magn.) az összes bírságot és bírság terhet (iudiciorum onera), amelyet rá a Mathyus nádor által korábban királyi parancsból (ex regio edicto) Patak oppidum mellett Zemplén és Ung megye nemesi közösségének tartott közgyűlésen Delne-i Azthalnok (dictus) András özvegye: Katalin és Thegenye-i Jakab felesége: Zsuzsanna, valamint Pinkolch-i Márton felesége: Dorottyá ellenében róttak ki, neki teljesen kiegyenlített.

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyoma. DL 70880. (fasc. XII. fr. 21.)

453. 1437. december 4. (60. die oct. Michaelis) Buda

Hedrehw[ar]a-i Lőrinc nádor a leleszi konventhez. A múlt évben, vízkereszt nyolcadán néhai [Paloch-i] Mathyus nádor előtt megjelent a nádor ügyvédvalló levelével [Myka-i Sebestyén fia: Miklós] képviselőjében [- - -] Barlabas-i [Vince és Fülöp ellenében], és előadta, hogy Barlabas-i János, Fülöp apja, valamint Iwan fia: Mihály fia: Vince a Bereg megyei [land birtokon levő] részének nagy részét a maguk részére elfoglalták, és azt Fülöp és Vince még most is használja hatalmaskodás közbejöttével. Vince a maga nevében személyesen és Fülöp nevében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével előállván, azt válaszolta, hogy ő és Fülöp [azt nem hatalmaskodás közbejöttével tartják elfoglalva], hanem a birtokrészről nekik oklevelük van, melyet most nem, de egy később, a nádor által adott terminuson [be tudnak mutatni]. Az oklevelek bemutatását a nádor György-nap nyolcadára jelölte ki, mivel azonban [Vince] és Fülöp a harminc márka bírságot nem fizették ki, ezért a következő nyolcadon ennek kétszeresét tartoztak kifizetni. György-nap nyolcadán azonban [az alperesek ügyvédje], Bwke[n-i Domonkos] az okleveleket nem tudta bemutatni, a bírságot nem tudta megfizetni, ezért kérte, a szokott bírsággal (cum gravamine consueto) növelt bírság megfizetésének és az oklevelek bemutatásának elhalasztását a következő terminusra. Mihály-nap nyolcadán az ügyvéd 3 márka bírságot le is tett. Erről a nyolcadról az ügyet, azért mert az alperes ügyvédje, [B]wken-i, az okleveleket nem tudta bemutatni és a bírságot nem tudta megfizetni, a nevezett bírság kétszeresének kifizetését és az oklevelek bemutatását elhalasztani kérte vízkereszt nyolcadára, egyben letett 3 márka bírságot. Innen különböző ügyek miatti halasztással a mostani Mihály-nap nyolcadára

jutott az ügy, amikor már Hedrehwara-i Lőrincé lett a nádori tisztség. Ekkor Myka-i Sebestyén fia: Miklós a nádor jelenléte előtt bemutatta a leleszi konvent 1342. szeptember 15-én kelt, privilegiálisát (*lásd a 67. sz.*), ezután kérte, hogy Vince és Fülöp is mutassa be oklevelét. Erre a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Vince és Fülöp képviselőként megjelenő Bwken-i Domonkos előállván, úgy allegált, hogy Vince és Fülöp Iand-i jogainak igazolására sem most, sem pedig a jövőben nem tud oklevelet bemutatni, de a felperes által bemutatott oklevélhez hozzáfűzte, hogy az Vince és Fülöp Iand-i birtokrészét a felperes birtokrészétől dél felől, a Tisza (Ticia) folyó felől egyértelműen elhatárolta, így Vince és Fülöp Sebestyén fia: Miklós részéből semmit sem foglalt el, hanem Sebestyén fia: Miklós Iand birtok Tisza felé eső felének valódi birtokában van, és ezt nádori és konventi ember szemléjével (per revisionem) akarja kinyilvánítani. Mivel pedig Sebestyén fia: Miklós nem azt mondta, hogy Vince és Fülöp a Tisza felőli birtokrészüket teljesen, hanem hogy csak részben foglalták el, és ők is hajlandók magukat a szemlének alávetni, ezért a konvent küldje ki emberét tanúbizonyságul a kúriából külön kirendelt nádori emberek valamelyike mellé, és az elkövetkezendő vízkereszt 23. napján (jan. 28.), valamint az azt követő alkalmas napokon szálljanak ki Iand teljes birtokra, az oda összehívott szomszédosok, határosok és a felek vagy azok ügyvédeknek jelenlétében, és a teljes Iand birtokot délről, a Tisza felől járják meg, és szemléljék meg, hogy Sebestyén fia: Miklós az e rész felé eső félbirtoknak valóban birtokában van-e, vagy Vince és Fülöp a maga részére ennek egy részét a magáéhoz csatolta-e? Ha Vince és Fülöp Iand Tisza felőli feléből a magáéhoz csatolta, akkor azt Sebestyén fia: Miklós és örökösei részére adják vissza örök birtoklásra, nemkülönben a felek által ide összehívott szomszédosoktól, határosoktól és megyebéli nemesektől hitűkre, a király és a korona iránti hűségükre feszületre tett kézzel [megesketeve őket] tudják meg a foglalásról az igazságot. Az erről szóló jelentést vízkereszt nyolcadára küldjék meg. Mivel pedig Vince és Fülöp a 252 márkányi, a nádornak és a másik félnek járó bírságot nem fizette meg, ezért a következő nyolcadon kétszeresét tartozik megfizetni. – *A kúriából külön kirendelt, kijelölt nádori emberek:* Fehérvári (de Alba) László, Thorda-i András, Helmech-i Adorján (magistri) nádori jegyzők.

Szakadt, hiányos papíron, zárópecsét nyomával. DL 70881. (fasc. II. fr. 20.)

454. [1437–1447]

He[drehwara-i] Lőrinc [nádor] tudtul adja, hogy [- -] Lá[szló] fia : László és [Peren-i] Péter fia: János közti ügyben a nyolcados törvényszéken Peren-i letette a reá kirótt bírságot.

Csonka papírlapon, az oklevél bal oldali harmada maradt fenn. DL 71203.

455. 1438. január 25. (in conversionis Pauli) Buda

Hedrehwara-i Lőrinc nádor előtt Zalonya-i Loránd fia: István maga és Olsuafew-i mondott Loránd fia: János fiai: György és Péter, Jakab fiai: Tekes György és János nevében tiltakozást tett. Zsigmond császár és király Thornafew várát Torna megyei tartozékaival együtt Debrente-i Saphar (dictus) Istvánnak és fiának: Szilveszternek adta örökre, ezért a királyt az adományozástól és előrkítéstől, Istvánt, Szilvesztert és bárki mást pedig az el foglaltástól, tartástól, jövedelmeinek beszédésétől eltiltja.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70882. (fasc. XII. fr. 24.)

456. 1438. február 7. (f. VI. p. purificationis Marie)

Szaniszló prépost és a jászói konvent előtt megjelent személyesen Ilchwafew-i János fia: György, Zalona-i Jakab fia: János, János fia: Péter, Loránd fia: László fia: István, János fiai: György és Péter, és a királyt Thorna vára és a Torna megyében levő tartozékai eladományozásától, Berench-i Saphar (dictus) Istvánt és fiát: Szilvesztert pedig elfoglalásától, tartásától, jövedelmeinek beszédésétől, a maguk számára történő iktatástól eltiltják, ellentmondást téve.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70883. (fasc. XII. fr. 23.)

457. 1438. március 28. (f. VI. a. Iudica) Buda

Albert király Bereg megye ispánjához vagy alispánjához és szolgabíráihoz. A királynak, a főpapoknak és báróknak Gwth-i Mihály fia: János, maga és osztályos atyafiai: István fia: György, Barnabás fia: Miklós, Zorardus fia: István nevében, panaszt tett. Eszerint Chazlocz-i Mihály Barkazow-i népeivel és jobbágyaival karácsony napja körül a panaszosok Bereg megyei Kysgwth nevű birtokához tartozó nagy makkos erdejét, mely Kysgwth igaz határain belül fekszik, a panaszosoktól jogtalanul elfoglaltatta, Barkazow-hoz csatolta, ennek birtokából kizárta őket, a panaszosokat és jobbágyaikat nyíllövésekkel megfutamította, és teszi most is hatalmaskodás közbejöttével. János, maga és a többi panaszos nevében, kérte a királyt, a főpapokat és a bárókat, hogy ennek orvoslásáról alkalmas módon gondoskodjanak. Mivel a király nem akarja, hogy egyetlen országlakos jogos jogai is csorbuljanak (Nos neminem regnicolarum nostrorum suis iustis iuribus indebite destitui volumus seu privari), ezért megparancsolja, hogy hívják össze Gwth birtok szomszédosait, határosait és más Bereg megyebeli nemeseket törvényszékük egy szabott és rövid terminusára, és a törvényszéken feszületre tett kézzel, hitükre, a király és a szent korona iránti hűségükre [megesketve őket], kérdezzék ki a királyi és a leleszi konventi ember jelenlétében, akinek kiküldését e levelével elrendeli. A feleket vagy ügyvédeiket egy szolgabíró a megye által a vizsgálat elvégzésére szabott határnap előtt nyolc nappal idézze meg a felek valamelyik birtokán vagy birtokrészén. Tudják meg, hogy a panaszosok Kysgwth birtokának igaz határain belül fekvő makkos erdejét Chazlocz-i Mihály népei és jobbágjai a panaszosoktól Chazlocz-i parancsára jogtalanul elfoglalták-e – ami nincs egy éve, hogy megtörtént –, a panaszosokat az erdőből hatalmasul kizárták-e? Ha így találják, újabb parancsát meg sem várva, Chazloch-i Mihályt – a király egy másik erről szóló mandátumával meg nem egyezően – zárják ki, és vessék ki az erdőből, annak birtokába pedig a panaszosokat ismét vezessék be, és védjék meg őket mindenféle törvénytelen kereset, különösen Chazlocz-i Mihályé ellen, a király személyében és annak akaratából. A királyi ember a konventi küldött tanúbizonysága mellett Chazlocz-i Mihályt idézze meg a királyi jelenlét elé alkalmas terminusra, ha perfüggőség lenne köztük, azt ne vegyék figyelembe. Az igazság megtudakolásáról, a visszaiktatásról és idézésről jelentést küldjenek. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Kijelölt királyi emberek:* Homok-i Pál, Posahaza-i Adorján fia: János, Kyrsanow-i Mihály fia: Tamás, Homok-i Vince fia: Pál.

Átírta a leleszi konvent 1438. október 24-én kelt oklevelében. DL 70884.

458. 1438. október 24. (2. die f. V. p. undecim milium virginum)

A leleszi konvent Albert király 1438. március 28-án kelt parancsára (lásd a 457. sz.) Albert frater-t, papot küldte ki tanúbizonyságul Posahaza-i Adorján fia: János királyi em-

ber mellé a királyi parancslevél megtekintésére és végrehajtására. Ők visszatérve, azt jelentették, hogy elsőként Gál napja előtti kedden (okt. 14.), nyolc nappal a vizsgálat elvégzése előtt Began-i Miklós Bereg megyei szolgabíró megidézte Chazlocz-i Mihályt Barkazow nevű birtokáról a törvényszékre a tanúvallomások meghallgatására. Majd ők kedden, a tizenegyezer szűz napján (okt. 21.) kiszálltak Ardo falura, Bereg megye törvényszékének helyére, ahol megjelent Barlabas-i Vince Bereg megyei alispán, valamint Began-i Miklós, Kysdobron-i János, Hethe-i Benedek és Komlod-i Sandrinus szolgabírák, azonfelül a felperesek: Gwth-i Mihály fia: János, István fia: György, Barnabás fia: Miklós, Zorardus fia: István és az alperes: Chazlocz-i Mihály. Az alispán és a szolgabírák összehívták a törvényszékre Gwth birtok szomszédait és határosait, más megyebélieket, őket feszületre tett kézzel hitükre, a király és a szent korona iránti hűségükre [megesketvén], a fent előadottakról megkérdezték. Began-i Eles (dictus) György és Péter, Gwth birtok szomszédai és határosai azt vallották, hogy igaz az, hogy Chazlocz-i Mihály a makkos erdőt elfoglalta, és Barkazow birtokához csatoltatta, és hogy Mihály jobbágysai a panaszosokat és jobbágyaikat nyíllövésekkel futamították meg a makkos erdőből, és most is ezt teszik. Began-i Orbán, Miklós, Mihály fia: Benedek és János, szomszédok és határosok tudomásból azt vallották, hogy az említett hatalmaskodás úgy történt, ahogy az a királyi oklevélben áll. Kerepech-i Márton, Barnabás, Péter, Bálint, György, László fia: János, szomszédok és határosok hasonlóképpen tudomásból; Kerepech-i Miklós szomszédos és határos hallomásból; Kyr[sanow]-i Dénes fia: Tamás, Mihály fiai: Miklós és Tamás, Gecche-i Benedek Kyr[sanow]-i birtokrészeik révén Gwth másodhatárosai tudomásból, Homok-i Pál, Adorján, László fia: János, Posahaza-i Adorján, Gáspár és Pál, Daidhaza-i Mihály, Kysdobron-i János, Hethe-i György, Gecche-i Orbán, Bereg megyebeli nemesek tudomásból, Daidhaza-i Dömötör megyebeli hallomásból megerősítették azt, amit Began-i Orbán, Miklós és Benedek vallottak. A tanúskodás után az alispán ura, Paloch-i László (magn.) – többek közt Bereg megyei ispán – különös parancsából Chazlocz-i Mihálynak kedvezve a makkos erdőnek a panaszosok részére történő visszaiktatására nem szállt ki, a szolgabírákat sem küldte ki, és így a király parancsát sem hajthatták végre. A királyi ember a konventi ember tanúbizonysága mellett a tizenegyezer szűz napja utáni csütörtökön (okt. 23.) Chazlocz-i Mihályt Barkazow-i birtokrészéről megidézte Gwth-i Mihály fia: János, István fia: György, Barnabás fia: Miklós, Zorardus fia: István ellenében az elkövetkezendő vízkereszt nyolcadára a [királyi] jelenlét elé, perfüggőség, ha lett volna köztük, azt nem vették figyelembe.

Lyukas papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70884.

459. 1438. december 21. (in Thome ap.) Buda

Albert király a jászói konventhez. Chaslocz-i Mihály és fia: Miklós, valamint István Chaslocz-i plébános és ungi esperes nevében előadták, hogy a múltkor, mikor István Chaslocz-i plébános és esperes Wngwar oppidumra akart menni, és a Kerethnye nevű birtok közelébe ért, Baranya-i István számos familiárisával és társával reá támadt, a nála levő javakat és holmikat rabló módjára (more predonico) tőle elvette. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő vizsgálatra tanúbizonyságul. – *Kijelölt királyi emberek:* Strithe-i Tamás, Márton, György, Harazth-i István vagy Jakab, Zerethwa-i Fülöp, Chechei-i Péter.

Átírta a jászói konvent 1439. január 25-én. DL 70885.

460. 1439. január 25. (4. die f. V. a. conversionis Pauli)

Szaniszló prépost és a jászói konvent Albert királyhoz. 1438. december 21-én kelt parancsára (*lásd a 459. sz.*) Mihály frater-t, papot küldték ki tanúbizonyiságul Harazth-i Jakab királyi ember mellé, akik Pál fordulásának napja előtti csütörtökön (jan. 22.) Ung megyében tudakozódván, az előadottakat mindenben igaznak találták.

Papíron, nagyobbított kezdőbetűvel, zárópecsét darabkáival. DL 70885. (fasc. XII. fr. 26.)

461. 1439. március 7. (54. die oct. epiph.)

Albert király tudtul adja, hogy Wethes-i Ambrus fiai: István, György és Mihály, Péter fia: István, Jakab fia: Miklós és János fia: János néhai Zsigmond királynak az új hatalmaskodások elkövetői ellen hozott (contra patratores novorum actuum potentiarum) generale decretum-ára hivatkozva (servata forma generalis decreti) – amelyet a főpapok és a bárók megerősítettek – perbe vonatták királyi és leleszi konventi ember közbejöttével Chornawada-i György fiát: Grisogonus papot és ennek osztályos atyafiát, Miklóst, valamint Chornawada-i Péter fia: Lászlót az elmúlt vízkereszt nyolcadára. A pert azonban innen Albert király halasztólevelének közbejöttével a mostani vízkereszt nyolcadára halasztották. Ekkor Miklós nem jelent meg, nem is küldött maga helyett senki, amiért egy másik bírói levéllel megbírságotlák. A felperesek képviseletében Bathor-i István országbíró ügyvédvalló levelével megjelenő Chakan György a személyes jelenlét előtt ítéletet kért. Ezt meghallván Grisogonus képviseletében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenő Beken-i Domonkos úgy allegált, hogy a felperesek az alperesek ellenében kikiáltott közgyűlés módjára végzendő vizsgálatot szorgalmaznak, azonban az említett Péter fia: László kiskorú, ezért a szomszédok, határosok és megyebéliek ilyen tanúságtétele Péter fia: Lászlóval szemben jog szerint nem végezhető el. Mivel Péter fia: László korának megállapítása (revisio etatis) nélkül a felperesek és Grisogonus pap között megfelelő ítéletet nem tud hozni, ezért a tárgyalást az elkövetkezendő György-nap nyolcadára halasztja a személyes jelenlét elé, ahol akkor Péter fia: László rokonai közül egy vezesse oda Pétert a kor megállapítása céljából. – A királyi pecsét távollétében Mátyás váci püspök, magyar kancellár pecsétjével megerősítve. – *Hátlapján:* Mh. (kézjegy); *alatta:* solvit a.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70886. (fasc. I. fr. 18.)

462. 1439. május 8. (f. VI. p. Iohannis a. portam Latinam)

Szaniszló prépost és a jászói konvent előtt megjelent az egyik részről Peren-i néhai Péter ispán fia: János (magn.) a maga és testvére (fr. carn.): Miklós nevében – kinek terhet magára vette, ha az a jövőben az alább írott bevallásnak ellentmondana –, a másíkról Iloswa-i Maakzem (dictus) János fia: György személyesen, és bevallást tettek. György mindazon jótéteményeket viszonzozni akarja, melyeket neki János és testvére: Miklós kegyesen tanúsítottak különböző időkben és melyeket a jövőben is megtesznek. Kiváltképpen nehéz szükségében segítettek neki, amikor atyafiai, bizonyos Karachon nevű, meg Karachon fiai: Mihály, András, György, Péter és a többi fia, Iloswa-i Naan fia: Miklós, valamint szomszédai és határosai: Rosal-i Kwn (dictus) Lukács fiai: Miklós és Jakab, Gachaal-i Tamás fia: Tamás, László fia: Miklós fiai: Péter és Mihály, Athya-i György és mások őt, minden vétke nélkül, folyvást keresték és keresik most is – hacsak sokszor el nem menekül –, és azon munkálkodtak, hogy megöljék, ingó és ingatlan jószágaiban kárt okozzanak neki, ami miatt birtokrészein nem élhetett biztonságban. E jótéteményekért, valamint azért az 500

tiszta magyar aranyforintért, melyet neki János és Miklós bizonyos szükséges dolgaira és kiadásaira, különösképpen feje és birtokjogai megőrzésére adott, a Bereg megyei Iloswa, Kysfalw és Yeloncza nevű birtokokon levő összes birtokrészét és e birtokok határain belül fekvő bármi néven nevezett prediumait haszonvételeikkel és tartozékaikkal, különösképpen a Lathorcza folyó felől levő havasokkal (alpes) együtt Jánosnak és Miklósnak, továbbá örökösöknek adja örökjoggal (iure perhempnali), visszavonhatatlanul, ezekben magának semmiféle birtokjogot fenn nem tartva. János és Miklós pedig alkalmas viszonzásképpen átadják az Ugocsa megyei Weresmarch nevű birtokukat minden haszonvételeivel és tartozékaival együtt – egyetlen jobbágytelek kivételével, melyen familiárisuk, bizonyos Madaraz (dictus) Palco lakik – Maakzem (dictus) János fia: Györgynek élete tartamára használatra és birtoklásra. György halála után Weresmarch birtok haszonvételeivel és tartozékaival együtt visszaszáll Jánosra, Miklósról és örökösöikre, mint az ő birtokjoguk örök birtoklásul. A Peren-iek Weresmarch birtokában Györgyöt bárki ellenében saját munkájukkal és költségükön megvédik. – Arenga.

Két, egyazon kéz által írt példányban, mindkettő hártán, nagyobbított kezdőbetűvel. DL 70887/1. (fasc. XII. fr. 28.): alul ABC chirographummal, zsinóron függő pecséttel, DL 70887/2. (fasc. XII. fr. 27.): felül ABC chirographummal, zsinóron függő töredékes pecséttel.

463. 1439. június 9. (40. die oct. Georgii) Buda

Hedrehwara-i Lőrinc nádor az előtte György-nap nyolcadán, a nádor halasztólevele értelmében Morolya nevű földdarab (particula terre) ügyében folyó pert, melyet Pany-i Ferenc fia: Dömötör indított Chycheer-i Ormos Pál fia: *lakob*, Oroz János fiai: Jakab és Tamás, István fia: Péter, Ormos Domonkos fia: Mihály és Ferenc fia: Zsigmond ellen, a királyi általános edictum értelmében az elkövetkezendő Mihály nap nyolcadára halasztja. – *A külzet alatt: Sarkwz.*

Papíron, zárópecsét darabkaival. Pan-i Dömötör részére kiállított példány. DL 70888. (fasc. XII. fr. 25.)

464. 1439. augusztus 5. (f. IV. p. advincula Petri)

A szepesi káptalan előtt megjelent személyesen Rychnow-i, másként Peren-i Dániel fia: Miklós (egr.), atyafia: Pál terhét is magára véve, és élősóban bevallást tett. Bizonyos szükségétől hajtva a [Szepes megyei] Eltlpach birtokot haszonvételeivel és tartozékaival együtt Loagfalwa-i Loag (dictus) Jánosnak elzálogosította 40 jól mért, tiszta aranyforintért, aki addig birtokolhatja, és jövedelmeit teljesen élheti, amíg a zálogösszeget mindenféle becsü kizárásával, tized és kilenced rész nélkül, meg nem adja neki. Ő Loag Jánost saját munkájával és költségén tartozik a birtokban megvédeni.

Papíron, a hajtás mellett szakadt, korabeli hitelesítetlen másolat. DL 70889.

465. 1440. március 12. (in Gregorii pape)

A garamszentbenedeki konvent előtt megjelent az egyik részről Lewa-i Cheh Péter erdélyi vajda özvegye: Katalin (magn.) és a hajadon Borbála – néhai Newna-i Trewtel Miklós lányai –, a másíkról Lewa-i néhai Cheh Péter vajda fia: László (egr.), és Katalin, valamint Borbála élősóban bevallást tettek. Lewa-i Cheh Péter (magn.) részükre életében végrendeletet tett, fia: László pedig Ioseph boszniai püspök, Tallocz-i Mathko (magn.) dalmát-horvát-szlavón bán és más fogott bírák rendelése közbejöttével részükre bevallá-

sokat tett bizonyos oklevelek útján. Most azonban Katalin és Borbála Bathyan-i Pany Dömötör, Kalna-i István fia: György, Thwz Péter, Mykebuda-i Bekes Dömötör és más, itt megjelent nemes fogott bírák közbejöttével, érett megfontolással, egyforma beleegyezéssel a néhai Cheh Péter vajda és fia, László által tett rendelkezéseket és bevallásokat mindenben visszavonták, az ezekről szóló bármely káptalan vagy konvent előtt kelt okleveleket semmissé nyilvánították. Ennek jeléül Katalin és Borbála bizonyos sürgető szükségükre való tekintettel a káptalan és a fogott bírák előtt Lászlótól hatezer aranyforintot kaptak, ezért egymás közt kölcsönös beleegyezéssel új egyezséget kötnek. László Paztoh birtokot minden Hont és Nógrád megyében fekvő falvával és tartozékával együtt – melyet most Katalin asszony birtokol – György napján az adott naptól számított 15 évre ennek az oklevélnek az érvényénél fogva, az országbíró embere által és a budai káptalan tanúbizonyosága mellett, maga és örökösei részére elfoglalhatja, Katalin, Borbála és bárki más ellentmondását figyelmen kívül hagyva. László pedig viszonzásképpen a Tolna megyei Maroch, Boltha és Kwblly nevű birtokokat, a Bodrog megyei Chenthe birtokot, a Pozsega megyei Owar oppidumot és Hrwssowa, Borosthyán, Czesnek nevű birtokokat, mindet a hozzájuk tartozó falvakkal és tartozékaikkal együtt, Katalinnak és Borbálának adja életük tartamára, ezek azonban haláluk után visszaszállnak Lászlóra. Katalin és Borbála vállalták, hogy Paztoh, valamint falvai és tartozékai ügyében Lászlót és örököseit bíróságon vagy azon kívül nem zaklatják, eltiltást nem tesznek, ha pedig per közbejöttével egészben vagy részben emiatt nehézségeket okoznának neki vagy örököseinek, akkor László ennek az oklevélnek erejénél fogva Maroch, Boltha, Kwblly, Chente, Hrwssowa, Borosthyán és Czesnek nevű birtokokat, valamint Owar oppidumot falvaikkal és tartozékaikkal a hatezer aranyforintért az országbíró emberével a budai káptalan tanúbizonyosága mellett a maga számára elfoglalhatja, és mindaddig elfoglalva tarthatja, amíg ezt az összeget ténylegesen meg nem váltják. Továbbá ha Katalin és Borbála ezt megtennék, akkor László örökösei ellenében hitszegésben és hatalombajban való elbukásban (in violatione fidei et succubitu duelli potentie) lesznek elmarasztalva, László és örökösei pedig a nők és bárki más ellentmondásának figyelmen kívül hagyásával Paztoh és tartozékai birtokában maradnak eme oklevél erejénél fogva. Katalin és Borbála a mostani György-naptól számított 15 éven keresztül évenként 25 hordó (vasa) bort tartoznak adni Maroch és Boltha birtokok után Lászlónak és örököseinek kétszeres büntetés terhe mellett. Katalin és Borbála Lászlót és örököseit mindazon várakról és birtokokról, a várak és birtokok tartozékairól, melyek atyjuk, néhai Trewtel Miklós birtokában voltak, nyugtatják, és Lászlónak örökös örökségként (in perpetuum hereditarium) átadják. Ha Katalin és Borbála a fenti birtokokból valamit el akarnának zálogosítani vagy idegeníteni, akkor ezt László akarata és beleegyezése nélkül ne tehessék meg.

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűvel, felül ABC chirographummal, zsinóron függő pecséttel. DL 70890. (fasc. XII. fr. 1.)

466. 1441. december 3. (dom. p. Andree)

Miklós prépost és a leleszi konvent előtt megjelent személyesen Peren-i néhai Péter ispán fia: János (egr.), testvérének (fr. ut.): Miklósnaak terhét is magára véve, és bevallást tett. Mivel osztályos atyafia, Peren-i János (magn.) tárnokmester az ő fejének megváltásáért (in liberatione capitis sui) 4500 aranyforintot adott Gyskra János kapitánynak, valamint Kassa (Cassoviensis) város bírájának, esküdtjeinek és egész közösségének, ezért ő Nyalab nevű várát Zewlews oppidummal és a Werecze, Kyralhaza, Thekehaza, Zazfalw, Ardo, Gywla, Achyna, Therebes, Olahfalw és Chongwan nevű birtokokkal, valamint más tartozékaival

együtt Peren-i János (magn.) tárnokmesternek a nevezett 4500 aranyforintért elzálogosította. Ha ő, vagy testvére, Miklós a négyezer-ötszáz aranyforintról Peren-i János tárnokmestert tisztán és egyszerűen, tized és kilenced nélkül, mindenféle becsü kizárásával kielégítenék, akkor Peren-i János tárnokmester Nyalab várát tartozékaival neki vagy Miklósnak késedelem nélkül visszabocsátani tartozik. Peren-i ifjabbik János (Iohannes de Peren minor) Peren-i idősebb János (Iohannes de Peren maior) tárnokmestert saját munkáján és költségén tartozik megvédeni egészen a visszaváltásig bárki, különösen pedig testvére, Miklós ellenében.

Átírta Garai László nádor 1450. március 3-án, ezt pedig átírta a leleszi konvent 1450. április 16-án. Két példányban: DL 70896/1–2. Eltérő névalak a 2.-ban: Zewles.

467. 1443. május 14. (f. III. p. Iubilate) Buda

Ulászló király megjutalmazza azokat az engedelmes érdemszerzőket, kik a király dicsőségének felemelése körül ténykednek, ezekben a zavaros időkben a király ellen lázadók-tól károkat és hátrányokat szenvedtek. Ezért megfontolta Peren-i néhai Péter fiainak: Jánosnak és Miklósnak (egregii) hűségét, melyet neki Magyarország királyává történt megválasztása és koronázása óta lehetőségeik szerint teljesítettek, személyüket és dolgaikat kockáztatták, és az Abaújszék megyei Kysnempti birtokot minden néven nevezendő haszonvételeivel és tartozékával nekik és örököseiknek adja biztos királyi döntéséből (ex certa nostra maiestatis sententia), örökjogon és visszavonhatatlanul, mások jogainak tiszteletben tartása mellett. A birtok néhai Kysnempti-i Kelemené volt, és magvaszakadtával háramlott királyi kézre. – Az oklevelet eredetiben történő későbbi bemutatásakor privilegiális formában is kiállítja. – *A szöveg fölött jobbra*: commissio propria domini regis per manus sue scriptum. – *Jobb alsó sarkában*: lecta. – *Hátlapján*: Registrata.

Hártyán, előlapján rányomott pecsét darabkái. DL 70891. (fasc. XIII. fr. 2.)

468. 1443. augusztus 8. (f. V. a. Laurentii) Buda

Hederuara-i Lőrinc nádor a váradi káptalanhoz. Magh-i Mathiws fiai: Pál, Barnabás és Dömötör nevében kérték, hogy iktassák be őket az Ugocsa megyei Akly és a Szolnok megyei Zenkiral birtokokba, melyek őket teljes joggal illetik. Küldjék ki emberüket az iktatásra tanúbizonyságul, az esetleges ellentmondókat a nádori jelenlét elé idézzék alkalmas terminusra, jelentést is ide küldjenek. – *Kijelölt nádori emberek*: Gedenhaza-i Péter vagy János, Saswar-i Illés, Hetheny-i Péter vagy Márton, Balashaza-i Mihály vagy György, Keres-i Gergely, Kezy-i Benedek, Monchentis-i Pelbárt, György vagy Tamás.

Átírta a váradi káptalan 1443. október 13-án. DL 70892.

469. 1443. október 13. (15. die Michaelis)

A váradi káptalan Hederuara-i Lőrinc nádor 1443. augusztus 8-án kelt parancsára (lásd a 468. sz.) Dömötör papot, egyházuk Szent Margit-oltárának igazgatóját küldte ki Gedenhaza-i Péter nádori ember mellé. Mihály-napon kiszálltak Akly birtokra, hol az összehívott szomszédok és határosok: Peren-i Péter fiai: János és Miklós (magnifici) Ugocsa megyei ispánok, Dabolch-i Gergely fia: Balázs, János fia: Vitus, Antal fia: Péter, Dénes fiai: István, János és László jelenlétében [Magh-i] Pált, Dömötört és Barnabást beiktatták annak birtokába örökös birtoklásul. Ellentmondás előttük és a birtokon a törvényes és alkalmas

napokon nem történt. – *Káptalani névsor*: Iohanne preposito, Petro lectore, Nicolao cantore, Iohanne custode decretorum doctore.

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70892. (fasc. XIII. fr. 3.)

470. 1444. október 1. (62. die oct. Iacobi) Buda

Rozgon-i György országbíró Zechen-i néhai Frank vajda fia: László fia: László – kit a sági konvent ügyvédvalló levelével megjelenő Chey-i János képviselt – és Peren-i Péter fia: János alperes – kit az egri káptalan ügyvédvalló levelével megjelenő Bothka-i János képviselt – közt folyó ügyben Bathor-i István korábbi országbíró oklevele értelmében elvégzett és a budai káptalan jelentésében leírt háromvásári kikiáltásról szóló oklevél bemutatását a mostani Jakab-nap nyolcadán – minthogy a király a főpapokkal, bárókkal és az ország előkelőivel legújabbán itt Budán összejővén, úgy döntött, hogy mindazon ügyeket, melyek néhai Albert király idejében az utolsó nyolcadon kezdődtek, abban az állapotukban, melyben voltak, újra kell indítani (universe cause, que tempore condam domini Alberti in ultima octava vertebantur, in eodem statu, in quo existebant, reinhovare debeantur) – a felek ügyvédeknek kérésére az elkövetkezendő vízkereszt nyolcadára halasztja. A mostani nyolcadon Peren-i János az országbíró és a másik fél részére 21 márka bírságot kellett volna, hogy fizessen, a vízkeresztin a másik félnek ennyit, a bírónak pedig ennek kétszeresét kell letennie. – *Külzet alatt*: Chpy (kézjegy); solvit.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. Perényi János részére kiállított példány. DL 70893.

471. 1445. január 13. (in oct. epiph.)

A váradi káptalan előtt Rozgon-i György országbíró bírói oklevele értelmében (vö. a 475. sz.) Magh-i Mathius fia: Pál és Zenthkyral-i Kwn (dictus) Gergely ötvened magával, nemeseikkel együtt letette Walkowar-i bán fia: néhai László fiai: István és néhai László ellenében Walkowar-i bán fia: István fejére vízkereszt 8. napján (jan. 13.) az előírt esküt. Eszerint Walkowar-i István és László 1438-ban Jakab apostol napja (júl. 25.) körül ráküldték fegyveresen és hatalmasul Bylgezdi Domonkos, Cheren-i János, Karnpachzeregh^a László familiárisait, számos oláhjaikat (suis Wolahys) és jobbágyaikat Pál és Gergely Zenthkyral nevű birtokára, az itt élő jobbágyaik házaira és kúriáira, innen a jobbágyoknak több mint 50 marháját és tehenét (boves vaccasque pecora et pecudes) hatalmaskodás közbejöttével elhajtatták. – *Az esküirtásak*: Dabocz-i Dénes fia: László, Bwken-i Jakab fiai: László és Tamás, Apagh-i László fia: István, János fia: Bálint, Jakab fia: Gergely, Zolnok-i Isyp fia: Gergely, Synyew-i Kelemen fia: László, Karol-i László fia: János, Hetheny-i László fia: Márton, Zenyes-i Tamás fia: Benedek, Hetheny-i Albert fia: Feyes Miklós, Jarmy-i Péter fia: Benedek, Macra-i György fia: Benedek, Arthanhaza-i Domonkos fia: István, Daboch-i Dénes fia: István, Feldes-i Parlagy János fia: László, Kewlche-i László fia: Dénes, Bolch-i Gergely fia: Miklós, Mylchalfalwa-i Péter fia: György, Akws-i Tamás fia: Mihály, Tuser-i György fia: Tamás, Janosy-i Kantor (dictus) István fia: Mihály, Ewr-i Ambrus fia: János, Pethry-i Ders (dictus) László fia: Gergely, Parlagh-i Ferenc fia: Pál, Mada-i Szaniszló fia: András, Baktha-i Gergely fia: János, Kerch-i Fülöp fia: Lőrinc, Pethry-i Ders (dictus) Benedek fia: Péter, Pachal-i János fia: Ferenc, Zantho-i Bekch fia: Péter, Bachka-i András fia: Mátyás, Waya-i Dömötör fia: Vitus, Pethry-i Ders (dictus) László fia: Ágoston, Pethry-i Ders (dictus) Péter fia: Balázs, Pethenyehaza-i Jakab fia: Benedek, Ders-i Kanthor (dictus) Barla fia: István, Porthelek-i László fia: Imre, Iklod-i Mihály fia: György, Dabocz-i Antal fia: Péter, Márton

fia: Péter, Barla fia: Márton, Baranya-i András fia: János, Paczal-i Kilián fia: Tamás, Thorda-i Pál fia: Tamás, Harangh-i Miklós fia: László, Zodorw-i Gergyely fia: Sebestyén.

^a A birtoknév előtti de szócska tollban maradt.

Átírta Pálóci László országbíró 1450. március 22-én, amit a leleszi konvent 1460. július 11-én írt át. DL 70905.

472. 1447. október 20. (f. VI. p. Luce)

A váradi káptalan előtt Peren-i Péter fia: Miklós (egr.) személyesen megjelenvén, tiltakozást tett. Megtudta, hogy Peren-i Imre fia: János és saját testvére (fr. carn.): Péter fia: János az Újvár megyei Idawara várukat, valamint Zygzó és Wywar nevű városokat (civitates) tartozékaikkal együtt – az ő [a két János] és saját [Miklós] részét is – egy Körmöc városbéli német polgárnak (civi Thevthvnicó civitatis de Cremecia), Modor (dictus) Pálnak (circumspectus) bizonyos összegű aranyforintokért eladták és elidegenítették. Mindkét Peren-i Jánost eltiltja az ország törvényei szerint Zygzó és Wywar városokon és Ida várában, továbbá tartozékaikon levő, őt joggal illető birtokrészeinek eladásától, elzálogosításától és bármilyen módon történő elidegenítésétől, Modor (dictus) Pált és bárki mást pedig ezek elfoglalásától, zálogba vételétől, saját részére történő iktatásától, a birtokok élésétől, ugyanígy testvérét, Péter fia: Jánost is Jánosnak az Ugocsa megyei Nyalabwara várban és Zewlews városban (civitas) levő részeinek elfoglalásától és élésétől addig, amíg János Miklósnak Ida várában, valamint Zygzó-n és Wywar-on levő részeit vissza nem váltja.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70894. (fasc. XIII. fr. 4.)

473. 1448. október 19. (sabb. p. Luce)

Szaniszló prépost és a leleszi konvent előtt Peren-i néhai Péter ispán fia: János fia: János (egr.) nevében megjelenő Raad-i Mihály tiltakozást tett. Megtudta, hogy atyja, János (egr.) és annak fivére, Miklós – néhai Peren-i Péter fia – a most elmúlt napokban Peren-i Imre fia: Jánossal (magn.) együtt a konvent előtt megegyeztek, amelynek során az ő terhét magukra vállalták. Az egyezés szerint Peren-i Imre fia: János Ida várát tartozékaival együtt, valamint az Abaújvár és Zemplén megyei Naghnemethy, Kezepnemethy, Peren, Lancz, Dethk, Swththa, Panyk birtokokat, továbbá Zygzó oppidumot a hozzá tartozó Wyfalw-val, Zygeth-tel és Wadaz-szal együtt, nemkülönben Harnadnemethy-t Modrar Páltól nyolc- vagy hétézer aranyforintért vagy közel ennyiért tartozik visszaváltani. Ida várát azonban a falvakkal, Zygzó oppidumot és a többi fennebb említett falvakat sem atyja, sem Miklós, sem pedig János nem zálogosították el semmilyen pénzüsszegért sem Gyskra Jánosnak (egr.) vagy Modrar Pálnak. Valójában Modrar Pál Ida várát, Zygzó oppidumot a hozzájuk tartozó falvakkal, valamint Wywar, Naghnemethy, Kezepnemethy, Peren, Lancz, Dethk, Swththa, Panyk és más birtokokat elfoglalva tartja, és éli jelenleg hatalmaskodás közbejöttével. Ezért Peren-i Imre fia: Jánost az ily módon történő megváltástól, atyját és Miklóst pedig terhének magukra vállalásától, Ida vára, Zygzó oppidum és más fennebb említett falvak ügyében történő egyezés, bevallás vagy bármely más rendelkezés tételétől ellentmondva eltiltja.

Foltos papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70895. (fasc. XIII. fr. 5.)

474. 1450. március 3. (50. die oct. epiph.) Buda

Gara-i László nádor a leleszi konventhez. Az Ugocsa megyei Nyalab vár és Zewlews nevű oppidum és tartozékaik iktatásakor tett ellentmondás és eltiltás miatt Peren-i Imre fia:

János (magn.) a nádori jelenlét előtt az elmúlt Jakab-nap nyolcadára perbe hívta Peren-i Péter ispán fiát: Miklóst, valamint Péter ispán fia: János (egr.) gyermekeit: Katalin hajadont és Jánost. Az ügyet erről a terminusról nádori halasztó oklevél közbejöttével a mostani vízkereszt (jan. 6.) oktavájára halasztották. Ekkor Imre fia: János személyesen megjelent, és annak bizonyítására, hogy Nyalab vára és Zewlews oppidum tartozékaikkal együtt zálogjogon őt illetik, bemutatta a leleszi konvent 1441. december 3-án kelt pátensét (*lásd a 466. sz.*), ezek után az alperestől magyarázatot kért az ellentmondásra. Peren-i Miklós képviselőjében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével, valamint Katalin hajadon és János fia: János, kik – mint állította – kiskorúak, képviselőjében ügyvédvalló levél nélkül Nabrad-i Antal jelent meg. Az ügyvéd azt válaszolta, hogy az alperesek Péter fia: János része – ti. a vár, az oppidum és tartozékainak negyedrésze – iktatásának nem mondtak ellent, sőt egyetértettek vele, azonban békességük és nyugalomuk érdekében Péter fia: János részét Nyalab várában és az alatta fekvő Kyralhaza birtokon az alperesek és Péter fia: János a maguk részére atyafiságosan kérik visszaadni Imre fia: Jánostól. Peren-i Imre fia: János Péter fia: Jánosnak Nyalab várában és Kyralhaza birtokon levő részét, melyet neki Peren-i Péter fia: János elzálogosított, az alperesek és Péter fia: János atyafiságos kérésére visszabocsátotta, és az említett zálogosítás értelmében jóakaratóan beérte Zewlews oppidum-nak, az oppidum és Nyalab vára tartozékainak Péter fia: János részére eső részével, ti. a negyedrészükkel. Mivel pedig Péter fia: Jánosnak Zewlews oppidumon levő, az oppidumon és Nyalab vára tartozékain levő negyedrésszébe – kivéve Nyalab várában és Kyralhaza birtokon levő részt – Peren-i Imre fia: Jánost be kell iktatni, ezért küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra tanúbizonyságot a királyi kúriából külön kirendelt nádori emberek egyike mellé. Szálljanak ki Zewlews oppidum és tartozékai, Werezze, Thekehaza, Zazfalw, Ardo, Gywla, Achyna, Therebes, Olahfalw és Chongwa birtokok, haszonvételeik és tartozékaik negyedére. Osszák fel négy egyenlő részre a birtokokat, és Péter ispán fia: János negyed részét – a Nyalab várában és Kyralhaza birtokon bírt része kivételével – iktassák zálog címén 4500 aranyforint értékben Peren-i Imre fia: János részére, az alperesek és bárki más ellentmondását hagyják figyelmen kívül. Jelentést György-nap nyolcadára a nádori jelenlétnek küldjenek. – *A királyi kúriából külön kirendelt nádori emberek:* Beczencz-i István, Scempse-i László, Wayda-i György, Gagh-i Miklós, Olchwar-i János, Pelehthe-i János deák, Chypch-i Szilveszter, Jakabhaza-i Péter, Thethwes-i György.

Átírta a leleszi konvent 1450. április 16-án. Két példányban: DL 70896/1–2. Eltérő névalakok a 2.-ban: Zewles, Zazfalu, Olahfalu.

475. 1450. március 22. (69. die oct. epiph.) Buda

Palocz-i László országbíró a váradi káptalanhoz. Magh-i Mathius fia: Pál megjelent a maga nevében személyesen és Zenthkyral-i Kwn Gergely képviselőjében a váradi káptalan ügyvédvalló levelével Rozgon-i György korábbi országbíró előtt a káptalan vizsgáló- és idézőlevele értelmében 1444 Jakab napjának nyolcadán, azon a terminuson, amelyen az országlakosoknak minden, Albert király halála idején, az utolsó oktaván kezdődött ügyét, abban az állapotukban, melyben voltak, újra kellett indítani Ulászló király generalis decretumának értelmében, melyet a király a főpapokkal, a bárókkal és az ország előkelőivel adott ki és határozott el. Az oklevélben foglaltak kikiáltott közgyűlés módjára (per modum proclamate congregationis) lettek elvégezve. Pál a törvényszéken Walkowar-i bán fia: néhai László fia: István ellenében előadta ügyét. Walkowar-i bán fia: néhai László fia: István és néhai László 1438-ban Jakab napja körül Bylgesd-i Domonkost, Cheren-i Jánost, Kornpachzeregh-i László familiárisait, valamint oláhjaikat (suis Wolahys) és jobbágjai-

kat fegyveresen és hatalmasul a panaszosok Zenthkyral nevű birtokára, az itt élő jobbágyságnak házaira és kúriáira küldték. Innen a jobbágyság több mint 50 marháját és tehenét hatalmaskodás közbejöttével elhajtották. Ennek igazolására bemutatott két oklevelet, a váradi káptalan vizsgáló- és Szolnok megye Albert királyhoz szóló oklevelét, melyek Albert király parancslevele értelmében, kikiáltott közgyűlés módjára, a szomszédosok, határosok és megyebéli nemesek közös vizsgálat (per viam communis inquisitionis) útján felvett tanúságtételét tartalmazták. Ezek után magának és Gergelynek igazságot kért. Bán fia: István képviselőjében a váradi káptalan ügyvédvalló oklevelével Balogh-i Hegen Péter jelent meg, miután bán fia: László meghalt, és azt válaszolta, hogy István Pál és Gergely keresetében teljesen ártatlan. – Mivel pedig Rozgon-i György és a bíróságán vele együtt üléselő főpapok, bárók és az ország előkelői Albert királynak az új hatalmaskodásokról szóló generalis decretuma és a két említett vizsgáló oklevél értelme szerint, amelyeket a király parancsára kikiáltott közgyűlés módjára [végzett vizsgálatról állítottak ki], úgy találták, hogy Pál és Gergely bán fia: néhai László fia: István fejére tegyen esküt, ezért az országbíró a vele együtt bíráskodókkal elrendelte, hogy Pál és Gergely ötven nemessel együtt a váradi káptalan előtt vízkereszt nyolcadán Walkowar-i bán fia: István fejére tegye le az esküt, arról, hogy az említett István és László a mondott évben Jakab napja körül ráküldte említett familiárisait, számos oláhját és jobbágyságát fegyveresen és hatalmasul Zenthkyral birtokra, az itt élő jobbágyság házaira és kúriáira, és onnan több mint ötven tehenet és marhát elhajtottak hatalmaskodás közbejöttével. Az eskü letételéről szóló oklevelet Rozgon-i Györgynek vízkereszt nyolcadára kellett megküldeniök, felsorolva benne az eskütársak saját és birtoknevét is (cum propriis et possessionum coniuratorum nominibus). – Erről a nyolcadról az esküvel bemutatását először György-nap, majd miután Rozgon-i György meghalt és az országbírói tisztség Palocz-i Lászlóra szállt, a jelen vízkereszt nyolcadára halasztották. Ekkor Magh-i Mathius fia: Pál magáért személyesen és a váradi káptalan ügyvédvalló levelével Zenthkyral-i Kwn (dictus) Gergely képviselőjében előállt, és a László fia: István képviselőjében a váradi káptalan ügyvédvalló oklevelével megjelenő Sarand-i Jakab jelenlétében bemutatta a váradi káptalan 1445. január 13-án kelt oklevelét (lásd a 471. sz.). Mivel Magy-i Pál és Zenthkyral-i Kwn Gergely eskütársainak nevét az országbíró előadatta, Walkowar-i László fia: István ügyvédje pedig ezeknek nem tudott ellene mondani, ezért Magy-i Pál maga és Zenthkyral-i Kwn (dictus) Gergely részére igazságot kért. Mivel pedig egyértelműen kiderült, hogy Magy-i Pál és Kwn (dictus) Gergely Rozgon-i György országbíró parancsára a fennebb írottakról ötven nemessel együtt László fia: István fejére letették az esküt, ezért az országbíró a bíróságán vele együtt ülő Magyarország báróit és előkelőit megkérdezte, és érett véleményüket megfogadta, nem akarván, hogy bán fia: Istvánról mások példát vegyenek, és hasonlóképpen hatalmaskodást merjenek követni, hanem inkább büntetése másokat is tartson vissza az ilyen hatalmaskodások elkövetésétől és például szolgáljon, ezért Istvánt Magy-i Pál és Zenthkyral-i Gergely ellenében véghezvitt hatalmaskodásban (in facto potentie), így főbenjáró ítéletben (in sententia capitali), összes birtokjoga és javai elvesztésében marasztalja el, melyekből kétharmad rész a bíróságot, egyharmad pedig Pált és Gergelyt illeti. – A káptalan küldje ki emberét tanúbizonysággul a királyi kúriából külön kirendelt királyi emberek valamelyike mellé. Szálljanak ki László fia: István minden magyarországi birtokjogára, az összehívott szomszédosok és határosok, az elítélt, fiainak, lányainak atyafiainak és nemzetségbélieinek (generationes) jelenlétében, először járják meg a birtokjogok határait, különítsék el ezeket másokétól, foglalják le ezeket, kétharmadát a bíróság, harmadát pedig Pál és Gergely részére iktassák minden haszonvételeikkel és együtt mindaddig, amíg vissza nem váltják, László fia: István és bárki más ellentmondását ne vegyék figyelembe. Annak pedig, aki a lefoglalt birtokokat meg akarná váltani, a visszaváltás

időpontjául az elkövetkezendő Jakab-nap nyolcadát szabják meg, hogy az országbíró előtt megjelenjék. Az elítélt dolgait és javait, amit csak megtalálnak, mások részét ezektől hasonlóképpen elkülönítve, vegyék el, kétharmad részben a bíróságnak, egyharmadban Pál és Gergely kezére adják. László fia: István dolgainak és javainak rejtegetőit (occultores rerum et bonorum), kik a királyi és a káptalani ember intésére sem hajlandók a dolgokat átadni, Pál és Gergely ellenében idézzék meg Jakab-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé. A birtokok lefoglalásáról, az iktatásról, becsűjéről, a dolgok elvételéről, azok neveivel együtt, akik a lefoglalt birtokokat vissza akarnák tartani, vagy el akarnák rejteni és idézésükről a mondott Jakab-napi oktavára küldjenek jelentést. – *A királyi kúriából külön kirendelt királyi emberek*: Belse-i Bálint, Zakal-i László, Belse-i Kelemen vagy Kopach Mihály, Paly-i János, Zakal-i János.

Átírta a leleszi konvent 1460. június 11-én. DL 70905.

476. 1450. április 16. (f. V. p. Thyburci)

Szaniszló prépost és a leleszi konvent Gara-i László nádor 1450. március 3-án kelt parancsára (lásd a 474. sz.) István frater-t, papot, egyháza alkántorát küldte ki Benczencz-i István, a királyi kúriából külön kirendelt nádori ember mellé. Először húsvét utáni kedden (ápr. 7.), majd az azt követő alkalmas napokon kiszálltak Zewlews oppidumra és a fennebb írt birtokokra, valamint tartozékaikra, ti. [Peren-i] Péter fia: János negyedrészt, összehívták a szomszédokat és a határosokat, az alperesek szomszédai és határosai azonban – ki elfogultságból (favore allecti), ki pedig a hírektől összetörve – vonakodtak megjeleni, sőt az iktatás és az osztály megtekintésére és meghallgatására nem jelentek meg Zewlews oppidum bírái, esküdtei és más polgárai sem, Péter fiai: János és Miklós sem küldték ki egy hívüket sem az osztály megtekintésére. A nádori és a konventi ember Zewlews oppidum-ot, az említett birtokokat, tartozékait – kivéve Nyalab várában és Kyralhaza birtokon levő részt – négy egyenlő részre osztották. Az összes birtok, Zewlews oppidum és tartozékaik felét Péter fia: Miklósnak hagyták érintetlenül, Péter fia: János birtokait azonban az alább írt módon osztották meg. – *Az osztály*: Primo inceperunt a platea dicti opidi Zewlews Thyzawcza nominata a plaga meridionali in linea inferiori, qua scilicet linea iuxta angularitatem domus Iohannis Dwl dicti reflectitur ad partem orientalem et usque ad domum Andree Rewden dicti Iohanni filio dicti Iohannis filii Petri de Peren reliquissent, in quibus continentur quadraginta due sessiones populose et tres deserte, excepta predicta domo ipsius Andree Rewden, et ab eadem domo ipsius Andree Rewden eadem inclusa in eadem linea orientali usque ad finem essent quadraginta et una sessiones populose ac due deserte, quas sorte posita prefato magnifico Iohanni filio Emerici de Peren magistro thauernicorum regalium reliquissent et commisissent; aliam vero plateam eiusdem oppidi Zewlews Rakazwcz nominatam similiter in duas divisissent partes, quod incipiendo a plaga septemtrionali in linea superiori, qua linea penes domum plebani eiusdem opidi ad partem occidentalem reflectitur et usque ad domum relicte Ladislai Fodor eadem inclusa, in quibus continentur quinquaginta tres sessiones populose et tres deserte, eidem magnifico Iohanni filio Emerici de Peren reliquissent et commisissent premissis pignoris titulo possidendas, relique vero totidem sessiones populose et tres deserte in eadem linea occidentali site et habite usque ad finem ipsius opidi sorte posita annotato Iohanni filio Iohannis filii Petri de Peren cessissent et devenissent possidendas. – Tandem in predicta villa Thekehaza de portione dicti Iohannis filii comitis Petri octo sessiones iobagionales eo, quod idem Iohannes filius Petri in dicto opido Zewlews cum una sessione iobagionali superhabundasset, in quibusquidem octo sessionibus Nicolaus Warga, relicta Danch, Lucas Bwsa, relicta Sybarcz, Iohannes Chwpros, Laurentius similiter Chupros, Franciscus

Thanczos et Vincentius nunc residerent, simulcum quarta parte tributi in eadem exigi soliti ac similiter quartis partibus molendinorum in facie eiusdem super fluvio Thiczie decurrentibus ac portus navigii vadi in eodem fluvio Thiczie existentis annotato magnifico Iohanni filio Emerici reliquissent et commisissent, ibidem septem sessiones iobagionales populosas et unam desertam dicto Iohanni filio Iohannis minoris reliquissent. – Item in predicta villa Zazfalw in linea eiusdem superiori a plaga occidentali protracta quatuordecim sessiones iobagionales, in quibus Emericus Bachy, Ladislaus Thewch, Laurentius Boryw, Koldwalpzy, relictæ Andree Heel, Albertus similiter Heel, Nicolaus Glecher, Iohannes Thathar, Stephanus Gebecz, Ladislaus Glecher, Nicolaus Hanka, alter Nicolaus Chebel, Andreas Zewke et Iohannes Fabiani nunc residerent et quatuor deserte, in quarum una Blasius Pyncz, altera Iohannes Ruffus et tertia Stephanus Zaz alias inhabitassent, quarta vero predialis penes domum Stephani Prencz sita et adiacens, in linea vero inferiori eiusdem a parte meridionali protensa decem sessiones iobagionales, in quibus Nicolaus Pythman, Jacobus Warga, Mathias Gwbas, Andreas Gebecz, Chebel Parvus, Georgius Kochad, Nicolaus Fado, Benedictus Rohman, Petrus Warga et Bartha Nagh nunc habitarent et due deserte, in quarum una Martinus et altera relictæ Iohannis Wzy alias resedissent, memorato magnifico Iohanni filio Emerici de Peren cessissent et devenissent dicto pignoris titulo possidende; ibidem et in eadem possessione ac in eadem linea eiusdem quindecim sessiones iobagionales populoſe et quatuor deserte, in altera vero linea ipsius decem sessiones populoſe et due deserte annotato Iohanni filio Iohannis filii Petri de Peren devenissent in portiones. – Item in predicta villa Ardo de portione predicti Iohannis filii Petri in linea inferiori a parte orientali, que scilicet linea reflectitur ad plagam meridionalem et ab eadem plaga orientali seu fine eiusdem lineæ incipiendo usque ad domum Thome dicti Gede in eadem linea existenti, excepta eadem domo, triginta due sessiones populoſe et decem deserte dicto Iohanni filio Iohannis filii Petri sorte posita devenissent in portiones; ibidem et in eadem linea, qua extenditur ad plagam meridionalem triginta quatuor sessiones iobagionales pro eo, quod dictus Iohannes filius Iohannis in dicta possessione Zazfalw cum una sessione iobagionali superhabundasset, et insuper decem desertas sessiones ac molendina super fluviiſ Thyza et Bathar ibidem decurrentia, quartas scilicet partes eorundem, eidem magnifico Iohanni filio Emerici reliquissent et commisissent possidendas. – Item in predicta villa Gywla octo sessiones iobagionales populosas, in quibus relictæ Michaelis Wegh, Stephanus Erdew, Iohannes Apay, Iacobus Fekethe, Georgius Dabocz, Laurentius Ban, Blasius Kasa et Matheus Mykola nunc residerent et unam desertam, in qua Stephanus Thalaz alias inhabitasset predicto magnifico Iohanni filio Emerici commisissent possidendas; ibidem et in eadem possessione septem sessiones populoſe et una deserta in portionem dicti Iohannis filii Iohannis devenissent possidende. – Item in villa Therebes predicta decem et novem sessiones iobagionales, in quibus Benedictus Iacobi, Stephanus Zaka, Petrus Nemeth, Forgach, Franciscus Magnus, Iohannes Kyrthes, Demetrius Bene, Symon Babony, Mathias Chano, Blasius Egidii, Mathias Egidii, Clemens Babony, Matheus Zano, Dominicus Farkas, Demetrius Kowach, Stephanus Kochy, Symon Kochy, Franciscus Fodor et Thomas Dyon habitarent ac unam desertam, necnon quartam partem tributi ibidem exigi soliti ac quartas partes molendinorum super fluvio Thwr decurrente dicto magnifico Iohanni filio Emerici sorte posita commississent possidendas; ibidem et in eadem possessione viginti sessiones populoſe et una deserta devenissent prefato filio Iohannis filii Petri eo, quod idem magnificus Iohannes in dicta possessione Gywla sessionibus superhabundasset. – Item in predicta possessione Werezce decem et novem sessiones iobagionales, in quibus Ladislaus Zaythy, Iacobus Chanko, Mathias Chanko, Stephanus Byro, Georgius Wyda, Valentinus

Wyda, Benedictus Fekethe, Iohannes Iacobi, Urbanus, Georgius Akacz, Bendictus Chanko, Michael Solyom, Matheus Nemes, Benedictus Erdely, Petrus Hetheny, Dyonisius, Gregorius Olah, Emericus Nagh et Paulus Bako residerent et quatuor desertas, in quibus Georgius Martini, Emericus Nagh, Iohannes Wzay et Mathias Baan alias habitassent, memorato magnifico Iohanni filio Emerici reliquissent et commisissent; ibidem etiam et in eadem possessione decem et octo sessiones iobagionales et quatuor deserte ad portionem dicti Iohannis filii Iohannis devenissent eo, quod idem Iohannes filius Iohannis in possessione Charnathew cum una sessione superhabundasset. – Item in possessione Weresmarth septem sessiones iobagionales populoze, in quibus Egidius Thalaz, Franciscus Kaza, Benedictus Thalaz, Iacobus similiter Thalaz, Andreas Thoth, relictas Osualdi et Michael Gere nunc morarentur et unam desertam, in qua Iohannes Farkas habitasset, prefato domino Iohanni filio Emerici de Peren commisissent possidere; ibidem et in eadem possessione totidem septem sessiones populoze et una deserta dicto Iohanni filio Iohannis cessissent in portiones. – Item in possessione Felsewgercze duas sessiones iobagionales, in quibus Blasius et Gywrke nunc residerent, prefato magnifico Iohanni maiori; ibidem similiter duas sessiones iobagionales et unam desertam dicto Iohanni filio Iohannis reliquissent et commisissent. – Item in possessione Alsowgercze consimiliter duas sessiones iobagionales, in quarum una Laurentius Chwla et altera Hwn nunc residerent, memorato Iohanni filio Emerici de Peren; ibidem similiter duas sessiones iobagionales populosas dicto Iohanni filio Iohannis commisissent. – Item in possessione Batharch tres sessiones iobagionales, in quarum una Ywan, altera Marcus et tertia Ladislaus Naan ad presens morarentur et unam desertam eo, quod in possessione Felsewgercze dicto Iohanni filio Iohannis una sessio deserta superflue cessisset sepefato Iohanni filio Emerici, ibidem duas sessiones iobagionales dicto Iohanni filio Iohannis commisissent. – Item in possessione Komlos unam sessionem iobagionalem, in qua Nicolaus resideret, ipso magnifico Iohanni, duas autem sessiones iobagionales in eadem possessione dicto Iohanni filio Iohannis reliquissent eo, quod eidem magnifico Iohanni in villa Batharch una sessio superius cessisset. – Item in possessione Zarrazpathak unam sessionem iobagionalem, in qua Thomas resideret, dicto Iohanni filio Emerici; ibidem unam sessionem iobagionalem et alteram desertam dicto Iohanni filio Iohannis commisissent. – Item in possessione Tharna tres sessiones iobagionales, in quibus Iohannes Kanyk, Makzem et Gregorius morarentur, prefato Iohanni filio Emerici; ibidem quatuor sessiones iobagionales populosas ipsi Iohanni filio Iohannis reliquissent. – Item in possessione Zephegh tres sessiones iobagionales populosas, in quarum una Stephanus, altera Iacobus et tertia Iohannes morarentur de presenti et unam desertam pro superhabundantia unius sessionis deserte dicto Iohanni filio Iohannis in possessione Zarrazpathak cesse, annotato Iohanni filio Emerici; ibidem et in eadem possessione duas sessiones populosas ipsi Iohanni filio Iohannis reliquissent eo, quod ipse Iohannes filius Emerici in dicta possessione Tharna una sessione superhabundasset. – Item in possessione Charnathew duas sessiones iobagionales populosas, in quarum una Lucas et altera Dyonisius morarentur, dicto Iohanni filio Emerici; ibidem tres sessiones iobagionales sepedicto Iohanni filio Iohannis reliquissent. – Item in possessione Krywa quinque sessiones iobagionales, in quibus Danch, Michael Kazas, Iohannes Hayas, Symon et Ladislaus Keues residerent, dicto magnifico Iohanni filio Emerici; ibidem similiter quinque sessiones iobagionales populosas dicto Iohanni filio Iohannis commisissent. – Item in possessione Felsewsarod duas sessiones iobagionales, in quibus Franciscus et Demetrius morarentur ac duas desertas, in quibus Sandrinus et Demetrius alias habitassent, ipsi Iohanni filio Emerici; ibidem et in eadem possessione totidem duas sessiones populosas et totidem desertas eidem Iohanni filio Iohannis commisissent. – Item in possessione Alsosarod

unam sessionem iobagionalem, in qua nunc quidam Philipus habitaret et unam desertam, in qua Olyzy alias moram fecisset, Iohanni filio Emerici, ibidem duas sessiones populosas et unam desertam ipsi Iohanni filio Iohannis reliquissent. – Item in possessione Felsewchongwa tres sessiones iobagionales, in quibus Georgius, Andreas et Thomas morarentur, ipsi Iohanni filio Emerici, ibidem totidem tres sessiones populosas eidem Iohanni filio Iohannis commisissent. – Postremo vero et ultimo in possessione Alsowchongwa tres sessiones iobagionales, in quarum una Damyanus, altera Ladislaus et tertia Iacobus nunc inhabitarent et unam desertam, quam relictā lanue inhabitasset, sepedicto Iohanni filio Emerici; ibidem et in eadem possessione duas sessiones populosas et unam desertam ipsi Iohanni filio Iohannis reliquissent, duas ipsarum pro eo, quod ipsi Iohanni in possessione Alsosarod una sessio superhabundasset. – [Peren-i] Imre fia: Jánost (magn.) az osztály során neki jutott Zewlews-i és a fenti falvakon levő lakott és pusztatellékekbe 4500 forint értékben zálog címén beiktatták, az alperesek és bárki más ellentmondását figyelmen kívül hagyva.

Két példányban. DL 70896/1. (fasc. XIII. fr. 6.): nagyobbított kezdőbetűvel, hártýán, függőpecséttel, DL 70896/2: a hajtások mentén szakadt papíron, hátlapján pecsét nyoma. Eltérő névalakok a 2.-ben: Zewles, Zevles, Lucas Bwza, relictā Sybarch, Tycie, Ladislaus Thewcz, Koldwalpri, Ladislaus Gleczér, Stephanus Preencz, Forgach, Thomas Dien, Benedictus Fekethew, Mathias Ban, Ffelsewgercze, Iwan, Zarazpathak, Ffelsewsarod, Olizy, Ffelsewchongwa. A hátlap sarkában: lecta.

477. 1450. június 13. (sabb. p. Barnabe)

Palocz-i László országbíró a leleszi konventhez. Gench-i Tamás felesége: Dorottyá, Samel-i Imre felesége: Orsolya – Besenyewd-i Soldonar (dictus) László [lányai] – nevében kérték, hogy iktassák be őket néhai Chazar-i Zele (dictus) István Szatmár megyei Chazar-on levő birtokrészének harmadába, ami őket teljes joggal illeti. Küldjék ki emberüket tanúbizonysággal az ügyben elvégzendő iktatásra. Az esetleges ellentmondókat egy megjelölt terminusra [a királyi jelenlét] elé idézzék, jelentést is ide küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek:* Rohod-i Antal vagy András, Gench-i János, Zarlan-i Gergely, Peryche-i Benedek.

Átírta a leleszi konvent 1450. július 21-én. DL 70897.

478. 1450. július 21. (16. die f. II. p. [visit]ationis Marie)

Szaniszló prépost és a leleszi konvent Palocz-i László országbíró 1450. június 13-án kelt parancsára (*lásd a 477. sz.*) [- -] t küldte ki Peryche-i Benedek királyi ember mellé. Sarlós Boldogasszony napja utáni hétfőn (júl. 6.) kiszálltak [néhai Chazar-i Zele (dictus) Istvánnak a Szatmár megyei] Chazar-on levő birtokrészének harmadára, és az összehívott szomszédok és határosok, Ders-i Kantor László és [- -] jelenlétében a törvényes és szokott napokat kivárták, annak birtokába Gench-i Tamás feleségét: Dorottyát, Samel-i Imre feleségét: Orsolyát – [Besenyewd-i] Soldonar László lányait – ellentmondás nélkül beiktatták.

Lyukas, hiányos hártýán, nagyobbított kezdőbetűvel, függő pecsét selyemzsinórával. DL 70897. (fasc. XIII. fr. 7.)

479. 1450. szeptember 9. (f. IV. p. nat. Marie)

A leleszi konvent előtt Belthewk-i Drag fia: néhai György fia: Miklós (egr.), saját és fiai: Bertalan és István nevében, eltiltotta a királyt az Ugocsa megyei Nyalab vára és tartozékai eladományozásától, néhai Peren-i Péter (magn.) ispánt és bárki mászt a felkéréstől,

Peren-i Péter ispán fiait: Jánost és Miklóst (egregios) és eme János fiát: Jánost ennek elfoglalásától és az élésétől.

Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 711. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

480. 1451. március 20. (sabb. a. Reminiscere) Buda

Peren-i János tárnokmester előtt megjelent az egyik részről Peren-i néhai Péter ispán fia: János (egr.), a másikról Farkas zsidó budai lakos (inhabitor), és Peren-i János bevallást tett. Ő Farkas zsidónak 32 aranyforinttal és ennek kilencévi kamatával (usura) tartozik, mivel most nincs rá lehetősége, hogy a 32 aranyforintot és kilencévi kamatát készpénzben megfizesse, így ígéri, hogy az összeget és kamatát a most eljövő Mihály-nap nyolcadán (okt. 6.) Farkasnak teljes egészében kifizeti. Ha Farkast kielégíteni nem tudná, vagy nem akarná, akkor az a Buda városában, a Szombat piacon (in foro Sabbati) levő házát, mely a Beel-i apát és Palocz-i László országbíró ítélőmesterének, Kelemen mester házának szomszédságában fekszik, minden haszonvételeivel és tartozékaival együtt, Peren-i János neki adott kötelezőlevele értelmében tartozik elfoglalni. Az októva elmúltával a tárnokmester helynöke (per nostrum hominem vicesgerentem) tartozik Farkast a házba beiktatni, ki azt birtokolhatja, és tetszése szerint rendelkezhet vele.

Átírta Perényi János tárnokmester 1452. szeptember 20-án. DL 70900.
Magyar-zsidó oklt. V/1. 50.

481. 1451. május 27. (3. die Urbani pape)

Szaniszló prépost és a leleszi konvent László választott királyhoz. Palocz-i László országbírónak Mykay-i Sebestyén fia: Miklós, Barlabas-i Mihály fia: János és István fia: Mihály részére, Peren-i néhai Péter fiai: János és Miklós ellenében szóló idézőlevele értelmében László frater-t, papot küldték ki Hethe-i György királyi ember mellé tanúbizonysággul. Orbán napján (máj. 25.) Peren-i Péter fiait: Jánost és Miklóst megidézték Naghdobos-on levő birtokrészükről az idézőlevélben írt ügyben a most következő Jakab-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé. – *A hátlap jobb alsó sarkában: lecta.*

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. A Perényiek részére kiállított példány. DL 70898.

482. 1452. február 6. (in Dorothee)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt személyesen megjelent Peren-i néhai Péter ispán fia: Miklós (egr.). Testvérét, Jánost (egr.) és annak fiát, Jánost, valamint Peren-i Imre fia: János (magn.) tárnokmestert az Abaújszabolcs megyei Ida nevű várúrnak és tartozékaiknak örökre történő eladásától, zálogba adásától, bármi más módon történő elidegenítésétől, Hwnyad-i Jánost (magn. spect.), Magyarország kormányzóját, Modrar Pált és bárki mást az említett Ida vár, Zykzo, Wywar oppidumok és tartozékaik örökös megvételétől, zálogba vételétől vagy más módon történő birtokbavételétől, elfoglalásától és élésétől, a számukra történő iktatástól ellentmondva eltiltotta.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét darabkái. DL 70899.

483. 1452. szeptember 20. (3. die f. II. p. exaltationis crucis) Buda

Peren-i János tárnokmester Budán, Kisasszony napja utáni szerdán (szept. 13.) tartott törvényszékén a szabad városok (civitatum liberarum) számos esküdtjével (iurati) együtt ülésezvén, a többiek közül előállt Farkas zsidó, Buda városbéli lakos (inhabitor), és Peren-i néhai Péter ispán fia: János ellenében előadta ügyét. Néhai Péter ispán fia: János a Buda városában, a Szombat piacon (in foro Sabbati) levő házát, mely a Beel-i apát és Palocz-i László országbíró ítélőmesterének, Kelemen mester házának szomszédságában fekszik, neki kötötte le a tárnokmester egy oklevelének közbejöttével 32 aranyforintért, amely összeg és kilencévi kamata (usura) együtt 310 aranyforintot tesz ki. Feltételként kikötötték, hogy ha ezt Péter ispán fia: János az elmúlt Mihály-nap oktaváján nem tudná kielégíteni, akkor Farkas zsidó a házát a 310 aranyforintért a maga részére elfoglalhatja, birtokolhatja, és szabadon rendelkezhet vele. Ennek igazolására bemutatta Peren-i János tárnokmester 1451. március 20-án, a tárnokmester pecsétje alatt kelt kötelezőlevelét (lásd a 480. sz.). Ezután Farkas zsidó a maga részére igazságot kért. Mivel pedig úgy ítélte meg, hogy Péter fia: János nem jelent meg, nem is küldött maga helyett senkit, a 310 aranyra – mely az említett 32 aranyforinttal együtt számolva kilenc év alatt gyűlt fel – a kötelezvény értelmében történő kielégítéséről sem gondoskodott, a tárnokmester és a törvényszékén vele együtt ülésező ülnökei (nostri quoaessores) a tárnokmesteri kötelezőlevelét értelmében úgy találták, hogy Farkas zsidót Peren-i néhai Péter fia: Jánosnak a Szombat piacon levő háza birtokába be kell iktatni, ezért a tárnokmester elrendelte, hogy Farkast a házba iktassák be. Az iktatásra a tárnokmester helyett (vices nostras gerens), Sempse-i Lászlót (egr.) küldte ki Zekel Antal és Apothekarius Jakab Buda városi esküdt polgárok tanúbizonysága mellett Szent Kereszt felmagasztalásának napja utáni hétfőn (szept. 18.) kiszálltak Peren-i Jánosnak a Szombat piacon levő házára, és azt haszonvételeivel és tartozékaival együtt a 310 aranyforintért Farkas zsidónak iktatták birtoklásul, tetszése szerinti rendelkezésre. Mivel a tárnokmestert embere a budai esküdtekkel együtt tájékoztatta a ház iktatásáról, ezért ő ülnökeivel együtt a házát a 310 aranyforintért Farkas zsidónak hagyja birtoklásul és tetszése szerinti rendelkezésre, más jogának tiszteletben tartása mellett. – A tárnokmester pecsétjével megerősítve.

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűvel, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70900. (fasc. XIII. fr. 8.) Magyar–zsidó oklt. V/1. 52.

484. 1453. január 13. (8. die epiph.)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt Peren-i néhai Péter ispán fia: Miklós és néhai Péter ispán fia: néhai János fia: János (egregii) nevében és személyében megjelenő Fanchyka-i Moyses a királyt, a kormányzót, a nádort, a tárnokmestert és az ország bármely más bíróját Buda városi házuknak – mely őket teljes jogon illeti – odaítélésétől és becsüjétől, mindenkit, nevezetesen pedig a Buda városi zsidókat az ország említett bárói és bírái ítéletének értelmében történő elfoglalásától, az abban való letelepedéstől, e zsidókat és bárki mást az örökös eladástól, zálogba adástól vagy más módon történő elidegenítéstől, a panaszosok összes atyafiát, nevezetesen Peren-i János tárnokmestert a megvételtől, az örökös megváltástól, a panaszosok házának elfoglalásától, élésétől, az abban való letelepedéstől, az abba történő beiktatástól, elidegenítéstől, jogaik birtoklásától ellentmondva eltiltja.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70901. (fasc. XIII. fr. 11.) Magyar–zsidó oklt. V/1. 55.

485. 1453. február 18. (dom. a. kathedre Petri)

Az aradi káptalan előtt megjelent Zekelzek-i Jakab fia: István személyesen, Zekelzek-i Farkas (dictus) Pál és más rokonainak terhét is magára véve, és előszóban bevallást tett. Jelenlegi szükségétől űzve az Arad megyei Babws teljes birtokot haszonvételeivel és tartozékaival együtt Kezy-i Balázs deáknak (egr.), Solmus vár várnagyának és általa örököseinek a megváltási határidőn belül száz tiszta, igazul és jól mért (puri auri veri et iusti ponderis) aranyforintért zálogba adta. Az összegből 50 aranyforintot tiszta aranyban megkapott Kezy-itől, aki a másik 50 tiszta aranyforintot a most következő virágvasárnapon (márc. 25.) tartozik kifizetni. Ha Jakab fia: István vagy utódaik Babws birtokot a száz aranyforintért mindenféle becsű kizárásával meg tudnák váltani, akkor Balázs deák vagy örökösei, miután felvették az összeget, a birtokot mindenféle per nélkül tartoznak visszaadni. Jakab fia: István vállalja, hogy Balázs deákat és utódait a megjelölt határidőn belül ennek békés birtokában bárki ellenében saját munkáján és költségein megvédi, ha ezt nem tenné meg, akkor Balázs deák, vagy örökösei ennek az oklevélnek erejénél fogva Istvánnak a Csanád megyei Zekelzek és Thoti birtokon levő összes birtokrészeit megszállhatják, elfoglalhatják, élhetik a száz aranyforint megfizetéséig. Ha Balázs deák az 50 forintot a fennebb mondott határnapig Jakab fia: Istvánnak nem fizetné ki, akkor István ellenében ez által az 50 forint kétszeresében lesz elmarasztalva. Ha Balázs deáknak Babos birtok népeinek gyarapítására (in multiplicatione populorum) kiadásai lennének, és a birtok jövedelméből a megváltásig ezt behajtani nem tudná, akkor ezt a megváltáskor István vagy utódai Balázsnak vagy utódainak tartoznak megtéríteni.

Papíron, hátlapján pecsét töredéke. DL 70902. (fasc. XIII. fr. 10.)

486. 1453. szeptember 1. (in Egidii)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent Peren-i néhai ifjabb János fia: János (egr.) familiárisa, Fanczyka-i Moyses e János nevében és személyében, és néhai ifjabb Jánost, valamint ennek testvérét (fr. ut.), Miklóst az Ugocsa megyei Akly birtoknak Magh-i Dömötör vagy más számára történő eladományozásától, Magh-i Dömötört vagy bárki mást a maga részére történő felkéréstől, vagy bármi más módon történő elidegenítéstől, a birtokba való belépéstől, használatától nyilvánosan ellentmondva eltiltotta.

Foltos papíron, hátlapján pecsét darabkáival. DL 70903. (fasc. XIII. fr. 9.)

487. 1455. január 22. (in Vincentii)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt személyesen megjelenő Peren-i néhai Péter ispán fia: Miklós (egr.) maga, fia, Péter és unokaöccse (fr. patr.), néhai Péter ispán fia: néhai János (egr.) fia: János nevében ellentmondva eltiltja Krempnycha-i Modrar Pált (egr.) NagIda váruk, Zyko oppidumuk és ezek tartozékainak ügyében történő bevallástól, eladományozástól, eladástól, bármi más módon történő elidegenítéstől, Peren-i Pált (egr.) Modrar Pálnak ez ügyben tett bevallásának elfogadásától (a receptione fassionis), a maga részéről történő elfoglalásától, tartásától és élésétől, az ő jogainak bármi módon történő birtoklásától.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70904.

488. 1459. (f. III. p. [- -]) in oppido nostro Kwsal

Kwsal-i Jakch György emlékezetül adja, hogy atyafia, Kwsal-i Jakch László (egr.) halála után összes birtokai örökség jogán őrá és atyafiára: Kwsal-i Jakch Jánosra (egr.) háram-

lottak. A birtokok negyedrésze örökség jogán László leánytestvérét (sor. ut.), Erzsébet hajadont illeti, ezért Erzsébet örökös békessége és nyugodt lakhelye érdekében (pro quieta residentia) vitélő és nemes emberek jelenlétében szabad akarattal és egyenlő beleegyezéssel egymás közt a következő rendelést tették. László birtokainak negyedrészt, ti. Odwarhel és Ino magyar (Hungaricales), Damleen, Goroslo és Naprad oláh (Wolahicales) birtokokat nővérenek, Erzsébetnek adta örökjogon és visszavonhatatlanul, bevételeivel, tartozékaival és jogaival együtt. Ha a jövőben Erzsébetet a birtokokban nem akarná megőrizni, akkor hitszegést követ el (fideifactor habeamur), és ezáltal Erzsébettel szemben 500 tiszta aranyforint megfizetésében lesz elmarasztalva. Erzsébet szabadon választhat maga és birtokai számára védelmezőül (tuitione et defensione) mást, akit akar, és Jakch László birtokrészeinek őt illető negyedrésze ügyében bármelyik egyházi és világi bíró előtt szabadon keresheti igazát. Ha e rendeléshez Kwsal-i Jakch János nem tartaná magát, akkor a fenti kötelezettségvállalás (obligatio) értelmében terhét György magára veszi.

Átírta a budai káptalan 1469. július 7-én kelt pátensében. DL 70943.

489. 1460. június 11. (in vig. corporis Christi)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt Magh-i Barla és Dömötör, ezek unokatestvére: Pál fia: Péter, továbbá Barla fia: András és Dömötör fia: Pál helyett és nevében, megjelent a Magh faluban (villa) lakó Zaaz Albert, és bemutatta Palocz-i László országbíró 1450. március 22-én kelt ítéletlevelét (*lásd a 475. sz.*). A konvent az oklevelet Magh-i Barla, Dömötör és a többiek jogainak biztosítására pátensében szó szerint átírta.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70905. (fasc. XIII. fr. 14.)

490. 1460. június 24. (in Iohannis bapt.) in Bathor

Bathor-i András lovászmester tudtul adja, hogy Magh-i Barnabás, Dömötör és Péter, Akus-i Antal, Zenthkeral-i György, Benedek, Kelemen és András (nobiles) és Katalin asszony – Zenthkiral-i György, Benedek és András anyja – eladtak neki egy ezüsstálat (pelvis) és három ezüstcsészét (scutela) bizonyos pénzösszegért. Bathor-i keresztény hitére megígéri a nemeseknek, hogy ha bármikor az elkövetkezendő időkben a nagyságos Lossoncz-iak, Lossoncz-i bán fia: néhai István (magn.) fia: György, János, András, Mihály és más fiai, a nemeseket a csészék és a tál miatt háborgatnák, akkor ő a pénze ellenében a tálat és a csészéket visszaadja.

Papíron, a szöveg alatt rányomott pecsét darabkái. DL 70906.

491. 1460. november 5. (in Emerici ducis)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt személyesen megjelent Kwsal-i Jakch néhai László fia: János a saját nevében és osztályos atyafia, Kwsal-i Jakch János fia: György képviselőjében, György gyermekeinek: Jánosnak és Katalin hajadonnak terhét is magára véve, és bevallást tett. Ők bizonyos hatalmaskodásokért a konvent előtt vízkeresztkor Zeech-i Simonnak és Miklósnak 175 aranyforintot tartoznak fizetni tized és kilenced nélkül. Ha Kwsal-i Jakch János és György az összeget nem fizetnék meg, akkor Zeech-i Miklós és Simon a jelen oklevél érvényénél fogva, zálog címén elfoglalhatják János és György Bereg megyei Zernye és Wyfalw birtokán levő birtokrészeit és a Kazon nevű birtokon, a Zernye folyón levő malomban levő részeit haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, és ezeket mindaddig birtokolhatják, amíg ki nem elégítik őket. Ha pedig Kwsal-i György

és János a birtokokban és a malomban levő részeit a Zeech-iektől meg akarnák váltani, akkor Simon és Miklós, miután megkapták a 175 aranyforintot, mindenféle becsű kizárásával, tized- és kilencedrész nélkül tartoznak ezeket teljes egészükben visszabocsátani. A birtok- és malomrészek megváltásáig Jakch György és János saját munkájukon és költségükön tartoznak Simont és Miklóst ezek birtokában megvédeni, továbbá két embert, a Kazon birtokon élő Fazokas Balázs nevű jobbágyukat és a Kwsal birtokon lakó Zekeres Benedeket vízkereszt napjáig tartoznak Zeech-i Simon és Miklós kezéhez fogolyként átadni. Ha ezt megtenni nem tudnák vagy nem akarnák, akkor Fazokas Balázsért és Zekeres Benedekért, jobbágyaikért és familiárisaikért egyenként száz aranyforintot tartoznak fizetni. Ha pedig sem Fazokas Balázst és Zekeres Benedeket nem adnák át az említett határnapiig, sem a kétszáz forintot nem adnák meg, akkor Miklós és Simon a Zernye-i és Wyfalw-i részeit és a Kazon-i malomban levő részeit a kétszáz forintért zálog címén hasonlóképpen elfoglalhatják és élhetik. Ha Kwsal-i Jakch János és György, vagy György fia a birtok- és malomrészek iktatásának ellentmondának, vagy azok birtokába Simont és Miklós beengedni nem akarnák, akkor Simon és Miklós keresetében lesznek elmarasztalva.

Foltos, szakadt papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70907.

492. 1460. november 20. (f. V. p. Elizabet) Cassouie

Mátyás király Zapolya-i Imre (magn.) kincstartóhoz. Zykzo oppidum-ot és tartozékait, nemkülönben Nagyda/Naghyda várához tartozó, bármely megyében fekvő jószágokat, birtokokat és falvakat, amelyeket parancsára bizonyos okoknál fogva elfoglalt, Peren-i Jánosnak (egr.) és Modrar Pál özvegyének: Annának (egr.) visszabocsátotta. Megparancsolja, hogy az oklevél kézhezvétele után azonnal adja vissza azokat nekik vagy embereiknek mindenfél alkatlanlankodás nélkül, erről szóló másik parancsát figyelmen kívül hagyva, kezét pedig vegye le a birtokokról. Az oklevelet a kincstartó tegye el, hogy magát igazolja vele (pro vestra expeditione). – *Jobb felső sarkában:* commissio propria domini regis, Osvaldo de Rozgon comite Siculorum referente.

Papíron, előlapján papírfelzetes pecséttel. DL 70908. (fasc. XIII. fr. 13.)

493. 1460. november 21. (f. VI. p. Elyzabeth) Cassowie

Gwth-i Orzag Mihály nádor előtt megjelent személyesen Peren-i ifjabb János fia: János (egr.), testvére (fr. carn.), Miklós (egr.) terhét is magára véve, és bevallást tett. Mátyás király bizonyos okokból, sőt inkább Peren-i János vétkei miatt (immo potius exigentis demeritibus ipsius Iohannis de Peren), Zykzo oppidum-át és Naghyda várához tartozó minden birtokát és birtokjogát, továbbá minden más javait Zapolya-i Imre (magn.) kincstartóval a királyi felség számára királyi parancslevéllel elfoglaltatta. Imre kincstartó és familiárisai az oppidumot, a birtokokat és javakat a király nevében elfoglalták, és éltek. Peren-i János Zapolya-i Imrét, embereit és familiárisait nyugtatja bíróságon és azon kívül a Therebes nevű birtokon és más javakon történt kártételekről, az említett oppidumuk, az összes birtokaik és birtokjogaik elfoglalásáról és éléséről. Peren-i János maga, Miklós és összes örökösek nevében kötelezi magát arra, hogy ha ő, Miklós vagy örököseik a későbbiekben a fennebb említett foglalás, élés, valamint károkozások, jogtalanságok és hatalmaskodások miatt Imre kincstartót, embereit és familiárisait bármi módon perbe vonnák, akkor ők ez által Imre kincstartó, emberei és familiárisai ellenében patvarkadásban, hatalombajban való elbukásban,

főbenjáró ítéletben, összes magyarországi birtokaik, birtokjogaik és dolgaik elvesztésében lesznek elmarasztalva.

1783. évi megyei hitelesített másolat. DL 70909. – Eredetije papíron, előlapján rányomott pecsét nyoma. DL 75333. (Pálóci Horváth cs. lt.)

494. 1460. november 29. (in vig. Andree ap.) Cassouie

Palocz-i László országbíró a leleszi konventhez. Előtte megjelent az egyik részről Peren-i János fia: János (egr.), a másíkról Modrar Pál özvegye, Anna (gen.), továbbá Anna fiai: Miklós és Pál személyesen, a maguk nevében és Dorottya, Borbála, Zsófia nevű hajadonokért, és előadták ügyüket. Az egymás közt tett rendelkezésük és egyezségük értelmében – melyet a leleszi konvent erről készült oklevele tartalmaz – Naghyda/NaghIda várát minden faluval, oppidummal, birtokkal és jövedelemmel együtt, amelyet Modrar Pál a várhoz bírt és használt, egymás közt két részre akarják osztani. A konvent küldje ki emberét tanúbizonyosságul a két királyi ember mellé. Először NaghIda várára szálljanak ki, és a vár pincéit, házait és kamráit (celaria, domos et camaras) két részre osszák fel, az egyiket Peren-i János, a másikat Anna, fiai és lányai számára iktassák, majd szálljanak ki a Modrar Pál által a várhoz birtokolt bármi néven nevezendő oppidumokra, falvakra, birtokokra és jövedelmekre is, ezeket is osszák kétfelé, az egyiket Peren-i János, a másikat Anna és gyermekei számára iktassák. Az esetleges ellentmondókat a királyi jelenét elé idézzék alkalmas terminusra, a felek ellentmondását azonban ne vegyék figyelembe. – *Kijelölt királyi emberek:* Poly-i Chyrke Tamás, Rvwka-i Karnys János.

Átírta a leleszi konvent 1461. január 15-én. DL 70910.

495. 1461. január 15. (16. die f. IV. a. circumcisionis D.)

Balázs prépost és a leleszi konvent Palocz-i László országbíró 1460. november 29-én kelt levelére (*lásd a 494. sz.*) egy tagját, Márton frater-t, papot küldte ki Poly-i Chyrke Tamás és Rvwka-i Karnys János királyi emberek mellé. Elsőként Tamás apostol napja előtti kedden (dec. 16.) és más, ezt követő alkalmas napokon NaghIda várára, NaghIda oppidumra, tartozékaikra és az ezekhez tartozó birtokokra szálltak ki, ahol Anna, fiai és lánya, valamint Peren-i János jelenlétében egyforma akarattal megegyeztek az alább írott osztályban, a két királyi ember és a konventi tanúbizonyosság (testimonium nostrum) a két fél részeit egymástól elválasztotta, és részükre iktatta ezeket. – *Az osztály:* Elsőként NaghIda várát osztották meg Anna akarata és a nevezett jó hírű emberek (probi viri): Chyrke Tamás és Karnys János rendelése szerint. Eadem domina Anna propria sua voluntate elegisset sibi domos, videlicet sub turri habitas, excepta eadem turri et celario, quod subtus eodem turri existeret, necnon duas camaras supra stubam ac alias domos, que ibidem forent, preterea stubam pallatium, necnon ibidem unam aliam domum, inferius autem istas duas domos, iterum duas domos, et iste domus existunt ad plagam occidentalem, denique celarium ad plagam orientalem adiacentem prefata domina Anna sibi elegisset et deputasset, servitoribus vero eadem domina Anna modo simili tres cameras vel plures, que existerent ad partem meridionalem similiter pro se elegisset et maluisset. – Ugyanezen a napon NaghIda oppidumra is kiszálltak és megosztották. A domo et sessione Iacobi sculteti eadem inclusa usque ad domum plebani in eodem habitam prelibatis domine Anne relicte ac filiis et filiabus eiusdem devenissent in portiones, a domo autem Petri [Bathor] exclusive usque ad domum [Gregorii Dosa] eadem inclusa, que sunt in numero decem sessiones jobagionales, prelibatis domine Anne ac Paulo et Nicolao filiis ac filiabus devenissent in portiones, a

domo autem et sessione Pauli Marthon eadem inclusa usque ad domum Iohannis Chykos inclusa successissent et devenissent prelibatis domine Anne ac filiis et filiabus suis, que sunt in numero sex iobagionales, item in eodem oppido NaghIda prefate domine Anne ac filiis et filiabus suis ad portionem eorundem quatuor sessiones iobagionales, due parte occidentali, in quibus Mathias Karachon ac Petrus carpentarius, ex parte autem orientali similiter due sessiones iobagionales, in quibus Iohannis fabri et alterius Iohannis Olayws relicte ad presens morarentur, devenissent in portiones, item ibidem ad portionem dictarum domine Anne ac filiorum et filiarum suarum successissent duodecim sessiones iobagionales deserte, preterea exceptis istis sessionibus iobagionalibus ibidem sex sessiones iobagionales desertas reperissent, quarum duas a parte meridionali in platea eiusdem et in fine habitas et existentes prefatis domine Anne ac filiis et filiabus suis, exceptis duabus sessionibus in eisdem habitis, reliquissent et commisissent habere et possidere. – Szombaton, Tamás apostol ünnepe előtti napon (dec. 20.) Zykzo nevű oppidumra szálltak ki, amelyet megosztottak. Media pars platee sancti Ladislai in linea eiusdem oppidi ex parte septemtrionali, necnon altera medietas alterie platee Kelechen, qua ad partem meridiionalem adiaceret a domo autem iudicis in eadem platea Kelechen site usque ad finem, successissent et devenissent eisdem domine Anne ac filiis et filiabus suis, item ibidem et in eodem oppido, teatro scilicet eiusdem incipiendo a domo Petri Somogy eadem inclusa usque ad domum Clementis Zabo inclusive, a domo autem seu sessione plebani Cassouiensis ipsa exclusa usque ad domum Valentini fabri eisdem domine ac filiis et filiabus suis successissent in divisione, item platea Cassa appellata, medietas scilicet eiusdem a fluvio usque ad fundum seu domum hanc eadem inclusa prelibati domine Anne ac filiis et filiabus suis devenissent in divisione. Preterea medietas alterie platee Sancti Nicolai a parte orientali existentis inchoando et domo Iohannis Herleh eadem inclusa usque ad finem, necnon alia platea usque ad domum Stephani Pathaky, necnon in eadem platea incipiendo a domo Stephani Rabotha usque ad fundum Clementis Porkolab inclusive memoratis domine Anne ac filiis et filiabus suis, item platea Sancti Iohannis ex parte orientali in opposito usque dictam plateam sancti Ladislai simulcum eadem platea tendendo ad orientem usque ad finem necnon opposito iterum prefate platee Kelechen ad plagam orientalem et occidentalem tendendo usque ad fundum Clementis sartoris devenissent domine Anne ac filiis et filiabus suis. – Tamás apostol napja utáni hétfőn (dec. 22.) Detk és Peren birtokokra szálltak ki, és megosztották. Incipiendo a domo Iacobi eadem inclusa et ad partem meridiionalem tendendo usque ad domum Pauli Mehees eadem inclusa, item in possessione Peren in platea scilicet eiusdem a parte septemtrionali adiacenti incipiendo a domo Gregorii Luce in numero sex sessiones iobagionales, a domo autem Michaelis Lyphtho eadem domo inclusa usque ad domum seu sessionem Benedicti Zabo, item ibidem in platea orientali sessiones deserte existentes eisdem domine Anne ac filiis et filiabus suis devenissent. – Aprószentek napja utáni kedden (dec. 30.) Cheech, Makrancz, Bodolo, Lancz és Wamosnemethy birtokokra szálltak ki, és megosztották. Medietas eiusdem possessionis Cheech a domo Gregorii Kerekes incipiendo in medietate eiusdem possessionis tendendo ad partem septemtrionalem usque ad finem, pars autem sive medietas eiusdem platee modo simili in medio eiusdem incipiendo a domo Thome Poka ad plagam meridiionalem tendendo et usque ad finem annotatis domine Anne ac filiis et filiabus suis devenissent, deserte autem sessiones unicuique parte devenissent. Item possessionem Makrancz taliter divisissent, quod incipiendo in metis eiusdem possessionis a domo Ladislai Theyes in platea eiusdem tendendo ad plagam septemtrionalem usque ad finem, item ibidem inchoando a domo Stephani, qua esset in medio eiusdem, modo simili usque ad finem eadem inclusa et ad partem meridiionalem tendendo cessissent domine

Anne ac filiis et filiabus suis. Item possessionem Bodolo taliter divisissent, quod una platea eiusdem possessionis a parte meridionali existens simulcum sessionibus desertis, excepta una sessione similiter deserta, eisdem domine Anne ac filiis et filiabus suis, possessionem autem Lancz taliter divisissent, quod primo incipiendo a quadam domo Demetrii Horah tendendo ad plateam, qua esset a parte occidentali et iterum tendendo ad meridionalem plagam cum tribus iobagionibus, videlicet Bartholomei Kalnas et Iohannis Horuathy simulcum desertis sessionibus iobagionalibus in eadem habitis prelibatis domine Anne ac filiis et filiabus suis commisissent possidendas. Item possessionem WamosNemethy hoc modo divisissent, quod primo incipiendo a platea, qua existeret a parte orientali et a fine incipiendo a plaga septemtrionali usque ad domum Symonis Iezthew inclusive, item ibidem in eadem platea a domo Emerici Dohar inclusive incipiendo at tendendo ad aliam plateam, qua esset a parte meridionali incipiendo a fine eiusdem platee a plaga orientali usque ad domum Emerici Goor eadem inclusa, item modo simili in eadem platea eiusdem incipiendo in medio videlicet a domo Andree Pani eadem inclusa et ad plagam meridionalem tendendo usque ad domum Georgii Warga inclusive sepefatis domine Anne ac filiis et filiabus suis devenissent in portiones, desertas autem sessiones quelibet pars haberet in sua divisione, domum autem et curiam in eadem possessione WamosNemethy in platea eiusdem occidentali habitam alias per condam Nicolaum Drwsel castellanum dicti castri Naghida preparatam et edificatam tam egregio Iohanni de Peren, quam etiam prelibatis domine Anne ac filiis et filiabus suis pro eo, quod eandem dividere nequivissent, communiter uti et frui commisissent. – Újév előtt szerdán (dec. 31.) Swtha, Wywar, Panyok és Chaan birtokokra szálltak ki, és megosztották. Platea in eadem possessione Swtha a parte occidentali existens et a parte aque fluvii, videlicet a plaga meridionali et a domo Emerici Banyay eadem inclusa usque ad domum Stephani Warga incluse (!) successisset et devenisset annotatis domine Anne ac filiis et filiabus eiusdem in portiones, ibidem duo inquilini, videlicet Benedictus Konya et Iohannes Bracho eidem domine successissent. Predictam vero possessionem Wywar hoc modo divisissent, quod platea superior pars eiusdem a parte orientali super eandem plateam incipiendo a fine meridionali et a domo Gregorii Soos tendendo ad plagam septemtrionalem usque ad domum Petri Cristel inclusive, item ibidem et in eadem possessione Wywar tendendo ad partem alterius platee Kezep, qua pars eiusdem tenderet ad partem orientalem incipiendo a parte septemtrionali, videlicet a domo Michaelis Zay tendendo in eadem ad plagam meridionalem usque ad domum Sebastiani Koska inclusive, item in eadem platea incipiendo a domo Fabiani Benee et tendendo ad plagam septemtrionalem usque sessionem desertam Nicolai Sebastiani ipsa inclusa, preterea in eadem platea incipiendo a domo Laurentii Zelees inclusive et tendendo ad partem orientalem usque ad domum seu sessionem ad Emerici Czompo, deinde tendendo ad plateam Kezep, ibique due sessiones iobagionales, una populosa Thome Heer, alia deserta, item ibidem et in eadem possessione Wywar duo inquilini, videlicet Albertus et Symon prefatis domine Anne ac filiis et filiabus suis devenissent in portiones tenendum et possidendum. Possessionem autem Panyok taliter separassent et divisissent, quod ibidem et in eadem possessione domos seu sessiones iobagionales, in quibus Valentini Egidii, Georgius Haynal, Marcus similiter Haynal, Petrus Demetrii, Petrus Petri, Emericus Haynal ad presens morarentur ac ibidem due sessiones deserte, in quibus alias Stephanus Czako et relicta Georgii inhabitassent, predictis domine Anne ac filiis et filiabus eiusdem devenissent in portiones possidende. Postremoque et ultimo ad possessionem Chaan vocatam accessissent et eandem hoc modo divisissent, quod ibidem et in eadem possessione Chaan quatuor sessiones, in quarum una Urbanus, Nicolaus, Valentinus Matho et Stephanus Stanislai moram facerent, eisdem domine Anne filiisque et filiabus suis

cessissent in portiones, domum autem seu sessionem Gerardi in eadem Chaan habitam partibus predictis prefati Thomas Chyrke et Johannes Karnys ac nostrum testimonium communiter tenere et possidere commisissent. Chyrke Tamás, Karnys János királyi emberek és a konvent tanúbizonysága azt jelentették, hogy az említett birtokon levő összes malmot, bármely patakon is legyenek, a felek bármelyik birtokáról származó borkilencedet (vina nonalia) és a Zykzo oppidumon a felek jobbágyaitól szedni szokott taxát vagy dicát hasonlóképpen közös birtoklásra és beszedésre hagyták. – Az összes említett lakott és lakatlan jobbágytelkeket Annának, fiainak, lányainak és örököseiknek iktatták, a felek egymással szembeni ellentmondását figyelmen kívül hagyva.

Foltos hártýán, a hajtások mentén szakadt, függőpecsét zsinórjával. DL 70910. (fasc. XIII. fr. 15.) A ma már kiolvashatatlan részek pótlása a mellékelt 17. és 18. sz.-i másolatok – elsősorban a legmegbízhatóbb 1699-es – alapján történt.

496. 1461. április 27. (f. II. p. Georgii)

A budai káptalan előtt megjelent személyesen Peren-i Miklós (egr.), fiainak: Péternek, Miklósnak, Simonnak, valamint Peren-i néhai ifjabb (minor) János fia: Jánosnak, néhai idősebb (maior) János fiainak: Istvánnak, Péternek és Miklósnak, továbbá más rokonainak terhére is magára véve, és bevallást tett. Jelenlegi szükségéitől űzve az Abaújvár megyei Naghyda, Zezthe, Komarocz, Chech, Makrancz, Bodolo, Lancz, Peren, Nagnhempty, Kysnempty, Wywar, Suhtha, Panyok, Dedk, Alwadaz birtokok, Zykzo oppidum, Zygeth és Wyfalw birtokok és a Knehnecz birtokon levő malom, a Zemplén megyei Hernadnemthy birtok felét – melyek most Peren-i néhai ifjabb János fia: János kezén vannak, és Peren-i Miklóst örökség jogán (iure hereditario) illetik – minden haszonvételével és tartozékával együtt Zapolya-i Imre (magn.) főkincstartónak (summo thesaurario) és testvéreinek (fr. carn.), Miklósnak és Istvánnak (egr.) nyolcezer igaz és jó súllyal mért (veri et iusti ponderis) magyar aranyforintért zálogba adta. Peren-i Miklós az említett birtokok felét, a birtokbavétel napjától számított 12 éven keresztül Imre kincstartótól és testvéreitől nem válthatja meg, a 12 teljes év elteltével azonban, amikor csak akarja, megválthatja. Imre kincstartó és testvérei, miután a nyolcezer forintot Peren-i Miklóstól és örököseitől visszakapták, mindenféle per nélkül tartoznak a birtokok felét visszabocsátani. Peren-i Miklós a birtokok felét Peren-i néhai János fiától: Jánostól – ki ezt elfoglalva tartja – jogszerűen (iure mediante), vagy ahogy tudja (aut alio, quo possit modo) visszaszerzi, Imre kincstartónak és testvéreinek békésen átadja, őket a birtok felének birtokában a visszaváltásig mindenféle jogtalan támadás ellen saját munkáján és költségén megvédi, ha ezt nem tudná, vagy nem akarná megtenni, akkor ez által hatalombajban való elbukásban (in facto succubitus duelli facti potentialis) lesz elmarasztalva.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70911. (fasc. XIII. fr. 16.)

497. 1462. március 18. (f. V. a. Oculi) Cassouie

Palocz-i László országbíró előtt megjelent személyesen a Bachtha birtokon lakó Therne-i László az egri káptalan ügyvédvalló levelével, felesége, Erzsébet nemes asszony, valamint gyermekei: László, Miklós, Julianna és Margit terhére is magára véve, és bevallást tett. Ő Borbála asszony – Pazdych-i néhai Koporc Zykzo Miklós lánya, Zomor-i Gyárfas János felesége – hitbéreért és jegyajándékáért Gergelfalwa birtok után kétszáz aranyforintot kifizetett, a birtokot pedig sok perrel visszaszerezte. Most azonban atyafiúi könyörületből és szeretetből vezérelve a teljes Gergelfalwa birtokot, melyet most birtokol, [Olchwar-i] Dénes fia: Jánosnak, e János fiainak: Lászlónak és Therek Miklósnak, András fia: Jánosnak, e János

fiainak: Andrásnak, Lőrincnek és Simonnak (nobiles) húsz aranyforintért visszabocsátotta. Ha a jövőben ő maga, felesége, gyermekei vagy örököseik az egymás közt tett rendelőt és egyezséget gyengítenék, vagy nem akarnák megtartani, akkor ez által a másik fél ellenében ez által 200 aranyforintban lesznek elmarasztalva, továbbá az Olchwar-i nemesekkel nem indíthat pert mindaddig, amíg a 200 aranyforinttal ténylegesen ki nem elégítette őket. Therne-i László megígérte, hogy a Gergelfalwa-ról szóló örök- és peres leveleket és más okleveleket az Olchwar-i nemeseknek visszaadja, és ha magánál is tartaná őket, azok, amelyek a fenti ügyet érintik, érvényüket veszítik.

Papíron, litterae transversae, hátlapján pecsét nyoma. DL 70912. (fasc. XIII. fr. 21.)

498. 1462. március 29. (f. II. p. Letare)

A budai káptalan előtt Peren-i Miklós (egr.) személyében megjelenő familiárisa, Egri-i László tiltakozást tett. Zapolya-i Imre (magn.) királyi kincstartó, Mátyás király egy vizsgáló-, idéző- és értesítőlevele értelmében Miklóst megidéztette a királyi kúriába, a király különös jelenléte elé a 32. napra. Ekkor Magyarországon az összes nemesnek és országlakosnak a király által elrendelt általános perhalasztás volt, Zapolya-i Imre azonban ezzel mit sem törődve, Peren-i Miklóst erővel és hatalmasul (vi et potentialiter) válaszra kényszerítette. Egri-i László ezért Peren-i Miklós nevében kérte, hogy a jelen oklevelet adják ki neki.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét darabkái. DL 70913. (fasc. XIII. fr. 18.)

499. 1462. március 31. (f. IV. a. Iudica) Buda

Mátyás király előtt megjelent személyesen Zapolya-i Imre (magn.) királyi kincstartó és a felső részek kapitánya (capitaneus partium nostrarum superiorum), és bevallást tett. Peren-i Miklóssal Nagyda várához tartozó összes birtok, oppidum és falu ügyében tett kötelezvénye szerint Peren-i Miklós részére a királyi különös jelenlét előtt Sary-i Péter (mag.) fehérvári örkanonok, a különös jelenlét kancellárja és rendes bírása kezébe letett háromezer aranyforintot. Peren-i Miklós azonban Imre kincstartó kérésére, annak súlyos ügyei és szükséges kiadásai miatt, a háromezer aranyforintot Imrének kölcsönadta, aki vállalta, hogy az összeget pünkösdi napján (jún. 6.) Zewleus oppidumon visszafizeti. Ha ezt nem akarná, vagy nem tudná megtenni, akkor Peren-i Miklós minden kötelezvénye Imre kincstartóval Nagyda tartozékai ügyében érvényét veszti, Zapolya-i Imre pedig Miklós ellenében a kötelezvény ügyében nem fogja jogát keresni, ha pedig mégis ezt tenné, akkor Peren-i Miklós ellenében hatalmaskodásban lesz elmarasztalva. – *Jobb alsó sarkában: lecta. – Hátlapján a pecsét mögött: Sary.*

Papíron, előlapján rányomott pecsét töredéke. DL 70914. (fasc. XIII. fr. 20.)

500. 1462. június 2. (f. IV. a. penthecostes)

A budai káptalan előtt személyesen megjelent Peren-i néhai Péter fia: Miklós és néhai ifjabb János fia: János (egregii), és tiltakozást tettek. Ők az Abaújvár megyei Alsowadaz és Wyfalw, valamint a Zemplén megyei Harnadnempthy nevű birtokaik ügyében Zapolya-i Imre (magn.) kincstartó, testvére (fr. carn.) István és örököseik javára bevallást tettek. A bevallást azonban nem önként és szabadon tették, hanem Mátyás király és Imre kincstartó erőszakos és hatalmas kényszerítésével végeztették el velük. A bevallást Peren-i Miklós és János ezért visszavonják, Imre kincstartót és testvérét, Istvánt és

bárki mást az említett birtokok elfoglalásától, az azokba bármi módon történő bebocsátástól és éléstől, bármelyik konventet és káptalant pedig e birtokok iktatásáról szóló oklevelek kiadásától eltiltják.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70915. (fasc. XIII. fr. 22.)

501. 1462. december 8. (in conceptionis Marie)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent személyesen Chazar-i Zele (dictus) Mihály fia: Domonkos, testvéreinek (fr. carn.): Györgynek és Jánosnak, fiainak: Andrásnak és Gergelynek terhét is magára vállalva, és bevallást tett. Chazar-i Zele (dictus) Péter fia: Balázs, Mag-i Mathyws fiai: Barnabás és Dömötör, valamint e Mathyws fia: Pál fia: Péter részére, ezek Szatmár megyei Chazar nevű birtokon levő birtokrészeinek ügyében, valamint Domonkos is, más ügyekben és mások jelenlétében, bevallást tett a leleszi konvent előtt. Domonkos Zele Péter fia: Balázs bevallását, a konvent erről kiállított oklevelét, minden egyes pontját és záradékait megerősítette, az azokban foglaltakhoz hozzájárulását adta, a maga, említett testvérei, fiai nevében és személyében is.

Papíron, nagyobbított kezdőbetűvel, hátlapján pecsét nyoma. DL 70916. (fasc. XIII. fr. 19.)

502. 1463. november 12. (sabb. p. Martini)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt Peren-i néhai János (magn.) fia: István (magn.) asztalnokmester és testvérei (fr. carn.): Miklós és Péter helyett, nevében és személyében megjelenő Fanchyka-i Mózes (Moyses) ellentmondva eltiltotta Peren-i néhai Péter ispán fia: néhai János (egr.) fiait: Jánost és Miklóst az Abaújszabolcs megyei Alwadaz és Wyfalw, a Zemplén megyei Harnadnemethy birtokok örökös eladásától, elzálogosításától vagy más módon történő elidegenítésétől, Zapolya-i Imre (magn.) főkincstartót (sumpmum thesaurarium), testvéreit (fartres): Miklós erdélyfehérvári püspököt (episcopum ecclesie Albensis Transsilvane) és Istvánt (egr.) az örökös foglalástól, a zálogba vételtől, a használattól, a maguk számára történő iktatástól, bármi módon és néven történő birtokbavételtől.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70917. (fasc. XIII. fr. 23.)

503. 1464. január 19. (f. V. p. 8. diem epiph.)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent személyesen Kallo-i Lewkes János (egr.) fia: János, maga és testvére: Pál nevében, és tiltakozást tett. Tudomásukra jutott, hogy atyjuk, Lewkes János Ztrythe-i Lászlóval és Miklóssal, Thyba-i Andrással és Lászlóval (nobiles) az ő akaratuk ellenére bizonyos bevallást és egyezséget tett a konvent egy kötelezőlevelének tartalma szerint az Ung megyei Valkaya, Zauoda, Hodlyo, Cherthez és a Bereg megyei Barkazo birtokok és birtokjogok ügyében. Ebből a panaszosoknak nem kis káruk származik, ezért Kallo-i Lewkes János fia: János atyját (egr.): Jánost – kit személyesen a konvent előtt talált – a fenti bevallástól, egyezségtől és rendeltétől, az ő terhüknek magára vállalásától eltiltja, továbbá tilalmazza Walkaya, Zawoda, Hodlyo, Cherthez, Barkaza birtokok elfoglalását, élését, iktatását, bármi más módon történő birtokbavételét.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70918. (fasc. XIII. fr. 27.)

504. 1464. március 4. (in Oculi) Buda

Mátyás király előtt megjelent személyesen Naghmyhal-i néhai Albert vránai (Aurane) perjel fia: György, testvéreinek (fr. carn.): Jánosnak és Lászlónak, valamint fiainak: Miklósnak, Ferencnek és Istvánnak terhét is az alább írott ügyben magára véve, és bevallást tett. Jelenlegi szükségétől űzve elzálogosította az Ung megyei Gezen birtok felét minden haszonvételével és tartozékával, többek közt a rendes és rendkívüli taxákkal együtt Cheb-i Jánosnak 150 igaz és jó súlyú, tiszta magyar aranyforintért. Ha maga György, avagy az említette gyermekei a birtok felét Chyb-i Jánostól vissza akarnák váltani, akkor Chyb-i, miután megkapta a 150 aranyforintot, a birtok felét per nélkül tartozik visszaadni. Ha Albert fia: György Chyb-i Jánost Gezen birtokának felében békében megtartani nem tudná, akkor eme oklevél érvényénél fogva hatalombajban való elbukásban lesz elmarasztalva. Albert fia: György vállalja, hogy Chyb-i Jánost a birtok felében a visszaváltásig bárki törvénytelen kereste ellenében saját munkáján és költségén megvédi. – *Jobb alsó szélén*: lecta per A, *hátlapjának alsó szélén*, *középen*: coram Andrea.

Papíron, előlapján a szöveg alatt pecsét nyoma. DL 70919. (fasc. XIII. fr. 25.)

505. 464. március 7. (f. IV. p. Oculi) Buda

Gwth-i Orzagh Mihály nádor a leleszi konventhez. Magh-i Mathyws fiai: Barla^a és Dömötör, valamint a mondott Mathyws fia: Pál fia: Péter nevében kérték, hogy iktassák be őket Chazar-i Zele (dictus) Péter fia: Balázs Szatmár megyei Chazar-on levő bizonyos birtokrészébe, amelyek őket zálog címén illetik. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat alkalmas terminusra a nádori jelenlét elé idézzék, jelentést is ide küldjenek. – *Kijelölt nádori emberek*: Zenny-es-i Benedek, Banhaza-i Pál vagy György.

^a Az eredetiben: Blarla.

Átírta a leleszi konvent 1464. május 17-i pátensében. DL 70922.

506. 1464. március 21. (8. die f. IV. p. Letare)

A váradi káptalan Mátyás királyhoz. A király Charnawada-i Domonkos és Egyed (nobiles) részére, Peren-i Miklós és János, Wythka-i János, Hette-i More Mihály, Magy-i Dacho György és Dömötör, Chepefalwa-i Sile (dictus) Egyed, Chamafalwa-i Mathyus, Dömötör és János, Farcasfalwa-i Farkas László, Fanchyka-i Mózes és László, Zyrma-i Fóris (egregii) ellenében kiadott, kikiáltott közgyűlés módjára elvégzendő vizsgálatra és idézésre utasító, Ugocsa megye ispánjának vagy alispánjának és szolgabíráinak, valamint a káptalannak szóló parancslevele értelmében István papot, a váradi várban alapított, a Boldogságos Szűzről elnevezett kisebbik egyház (minoris ecclesie beate Marie virginis in castro Waradiensi fundate) kanonokját küldte ki Dabolch-i János királyi ember mellé. Letare vásárnapja utáni kedden (márc. 13.) kiszálltak Saaswar birtokra, Ugocsa megye törvényszékének helyére. Itt Wohankaly, Thamaswaralya, Bakon, Halmy és Pasth birtokok, Hozzwbercz, Nakol, Forwzomoga és Hozzwlancz nevű földek szomszédosaitól és határosaitól – kik mindnyájan összegyűltek – és más megyebéli határos nemesektől hitükre, a király és a szent korona iránti hűségükre feszületre tett kézzel [megeskette őket] a királyi és a konventi ember a személyesen megjelenő Charnawada-i Domonkos és Egyed, valamint Peren-i János, továbbá Perked-i László alispán és Ugocsa megye szolgabírái jelenlétében a parancslevélben előadottakról a következőket tudták meg: Daboch-i Mathyus fia: Gergely, határos és szomszédos tudomásból azt vallotta, hogy Domonkos igaz földjeit és ha-

tárjeleit Miklós és János elfoglaltatták, és a disznókat elvitették. Daboch-i Nagy (Magnus) Péter azt vallotta hallomásból, hogy a földeket és határjeleket elfoglaltatták, a disznókat elvitették. Daboch-i Torma Lukács tudomásból azt vallotta, hogy minden úgy volt, ahogy Nagy Péter vallotta. Daboch-i Mathyus Gergely tudomásból, Daboch-i Benedek tudomásból azt vallotta, hogy minden úgy történt, ahogy Nagy Péter mondta. Daboch-i Jakab tudomásból, Daboci István tudomásból, Daboch-i Albert tudomásból, Daboch-i Torma Pál tudomásból, Daboch-i Mihály tudomásból azt vallották, hogy mindent elfoglaltak. Daboch-i Mátyás, határos tudomásból, Daboch-i Tamás tudomásból, Daboch-i Balázs tudomásból, Daboch-i György tudomásból, másik Daboch-i György tudomásból, Daboch-i Antal határos tudomásból és látván azt vallották, hogy elvitették azokat. Daboch-i Elek tudomásból, Almas-i Benedek, határos tudomásból, Daboch-i Bertalan, határos tudomásból, Almas-i Kelemen, határos tudomásból azt vallották, hogy a földeket elfoglalták. Almas-i Antal tudomásból, Almas-i Gáspár, határos tudomásból, Almas-i Miklós tudomásból, Daboch-i Imre tudomásból, Akly-i László, határos azt vallották, hogy minden igaz. Forgolan-i János, másodhatáros tudomásból, Forgolan-i Sebestyén, másodhatáros tudomásból, Farcasfalwa-i Lőrinc tudomásból, Forgolan-i Mátyás hallomásból, Farcasfalwa-i Barat Jakab tudomásból, Petherfalwa-i Benedek, másodhatáros tudomásból, Petherfalwa-i Mathyus István, másodhatáros tudomásból, Farcasfalwa-i Koncz Mátyás hallomásból, Petherfalwa-i Barla [fia]:^a István, másodhatáros tudomásból, Petherfalwa-i Nagy (Magnus) Gergely, másodhatáros tudomásból; továbbá Farcasfalwa-i Nagy (Magnus) Máté, megyebéli tudomásból, Farcasfalwa-i Zewke Antal, megyebéli tudomásból, Farcasfalwa-i Mihály, megyebéli tudomásból és hallomásból, Beken-i Wythkas György tudomásból vallottak, Beken-i János úgy vallott, mint Wythkas György, Beken-i Bálint úgy vallott, mint Beken-i János, Koncz Imre tudomásból, Chatohaza-i Chato Miklós tudomásból, Farcasfalwa-i Tamás tudomásból, Forgolan-i Mihály tudomásból és hallomásból úgy vallottak, mint Wythkas György. A vizsgálat elvégzése utáni szerdán (már. 14.) a királyi és a konventi ember Peren-i Miklóst és Jánost Terebes birtokukról, Wythka-i Jánost Kyschocz-on, Hette-i More Mihályt és Dacho Györgyöt Ardo birtokról, ti. tisztartóságukban, Magy-i Dömötört Terebes-en, Sile Egyedet Cepefalwa-n, Chamafalwa-i Mathyus-t, Dömötört és Jánost Chamafalwa-n, Farkas Lászlót Farcasfalwa-n, Fanchyka-i Mózes, Lászlót és Zyrma-i Fórist Zyrma-n levő birtokrészeikről megidézték insinuatio-val Charnawada-i Domonkos és Egyed ellenében az idézés napja utáni 32. napra (ápr. 14.) a királyi személyes jelenlét elé, bárhol is tartózkodjék akkor a király Magyarország határain belül, hogy az említett hatalmaskodásokról és a földek elfoglalásáról számot adjanak, perfügősség, ha lenne köztük, figyelembevétel nélkül.

^a A fia szó tollban maradt.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma, a hajtás mellett szakadt. Hátlapján perbeli feljegyzések: pro A Georgius de Mand cum palatinalis; ista causa debet iudicari in octavis, quia non concernet brevem. DL 70920. (fasc. XIII. fr. 1.)

507. 1464. április 8. (in Quasi modo)

A fehérvári káptalan előtt Peren-i János fia: János (egr.), maga és a másik, idősebb Peren-i János tárnokmester fiai: István, Péter és Miklós nevében, tiltakozást tett. Megtudta, hogy osztályos atyafia: Peren-i néhai Péter ispán fia: Miklós az Abaújvár és Ugocsa megyei birtokait és birtokrészeit némely embereknek eladni, árendába vagy zálogba bocsátani akarta, ezért Miklóst és bárki mást az említett birtokrészek eladásától, árendálásától vagy zálogosításától, mindenkit pedig a vételtől, zálogba vételtől vagy bármely szín alatt történő

elfogadástól, a birtokba történő iktatástól, használatától eltiltotta, és ezeknek nyilvánosan ellentmondott.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét töredéke. DL 70921. Hátlapján, alsó szélén, közepén: solvit pro scriptura.

508. 1464. május 17. (6. die sab. p. Stanislai)

Balázs prépost és a leleszi konvent Gwth-i Orzagh Mihály nádor 1464. március 7-én kelt iktatólevelére (*lásd az 505. sz.*) egy tagját, ifjabb András frater-t, papot (Andream presbiterum iuniorem) küldte ki Zennyes-i Benedek nádori ember mellé. Szaniszló napja utáni szombaton (máj. 12.) kiszálltak a Chazar nevű birtokra, Chazar-i Zelee (dictus) Péter fia: Balázs itteni birtokrészeire, és az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében beiktatták [Magh-i Mathyws fiait: Barlát és Dömötört, valamint Mathyws fia: Pál fia: Pétert] ezek, haszonvételeik és tartozékaik birtokába zálog címén, ellentmondás nélkül.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70922. (fasc. XIII. fr. 26.)

509. 1464. július 3. (2. die visitationis Marie) Buda

Palocz-i László országbíró a váradi káptalanhoz. Akosy-i Mihály és testvére: Antal nevében panaszt tettek. Az elmúlt nagyböjt idején Kwsal-i István, Péter és Mihály nemes familiárisaikat, Samson-i Istvánt, Samson-i Antal deákat, Ambrust és Albertet, Magh-i Dömötört és Barlát fegyveresen és hatalmasul a panaszosok Közép-Szolnok megyei Chanalos nevű birtokrészére küldték, ezt a maguk számára jogtalanul elfoglaltatták, a panaszosok minden itt található, 400 aranyforintot érő dolgait és jószágát elvitték, Samson-i János elvette minden birtokukat és birtokjogukat érintő oklevelüket, valamint 200 aranyforint készpénzt, amelyet János az említett István, Antal deák, továbbá Ambrus és Albert kezére adott, és amelyet többszöri kérésükre sem adták vissza. Ugyanekkor Magh-i Dömötör és Barla a panaszosoknak az említett megyében fekvő Mosko nevű prédiamához tartozó szántóföldjeit a maguk részére elfoglalták, és ma is élik hatalmasul. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul a királyi emberek valamelyike mellé, tudják meg az előadottakról az igazságot, Kwsal-i Istvánt, Pétert és Mihályt, valamint a többieket idézzék meg insinuatíó-val az elkövetkezendő Jakab-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé, perfüggőség, ha lenne köztük, figyelembevétel nélkül. – *Kijelölt királyi emberek:* Wynemethy-i Albert vagy István, Sendorhaza-i Pál, Zenthkyral-i György. – *A hátla*pon: par.

Papíron, egykorú hitelesítetlen másolat. DL 70923.

510. 1464. november 5. (in Emerici ducis)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt Peren-i néhai ifjabb János fia: János (egr.), maga és fia: Jób nevében, ellentmondva eltiltotta Magh-i Dömötört, fiát, Pált és bárki mást az Ugocsa megyei Akly birtok tartásától és élésétől.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70924. (fasc. XIII. fr. 28.)

511. 1465. március 5. (52. die oct. epiph.) Buda

Palocz-i László országbíró bírósága előtt vízkereszt nyolcadán megjelent halasztólevele értelmében Pethry-i Ders Gergely, maga nevében személyesen és a leleszi konvent ügyvédvalló levelével testvére (fr. ut.): Ágoston és osztályos atyafiai: Pethry-i Balázs és Péter,

valamint Sandrinus fia: másik Gergely nevében, és előadta ügyét Peren-i Péter fia: János fia: János – kire atyja halálával szállott a per – és Péter fia: Miklós (egregii) ellenében. 1451 karácsony napja körül Peren-i János és Miklós familiárisukkal és Naghdabos-i tisztjükkal, Banhazy Jánossal (nob.) a Naghdabos és Warasdabos nevű birtokok határai közt fekvő erdőt az itteni használat alatt levő földekkel (terris usualibus) együtt – melyek közös használatáról és birtoklásáról egykoron a két fél egyezsége kötött – a korábbi békeség és egyezség ellenére a maguk részére hatalmaskodva elfoglaltatták, a panaszosok jobbágyságait az erdőben elfogatták, őket tetszésük szerinti ideig fogva tartották, jobbágyságuk disznait az erdőből elhajtották, azok közül többet leöltek, az említett rétekről pedig jobbágyságuk nyájait elhajtották. Ennek igazolására bemutatott három egybehangzó, különböző időben kelt vizsgálólevelet, egyet a leleszi konventtől, egyet a váradi káptalantól, egyet pedig Szabolcs megye ispánjától vagy alispánjától és szolgabírájától, melyek az országbíró felkérő levelére a királyhoz szoltak, és az alperesek részéről igazságot kért. [Peren-i] János és Miklós alperesek képviselőjében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenő Pazon-i Bereck mester azt válaszolta, hogy János és Miklós a felperesek keresetében teljesen ártatlanok. Mivel Gergely felperes magát és a többi felpereseket keresetük igazolására a szomszédosok, határosok és a megyebéli nemesek közös vizsgálat útján (per formam communis inquisitionis) történő tanúságtételének [alávetni ajánlotta] és a felperesek és az alperesek bajnokai közt megvívandó párbaj jelét [ajánlotta], az alperesek ügyvédje a köztudományt nem fogadta el, de ártatlanságuk bizonyítására bajnokaik párbajához hozzájárult, és Bereck ügyvéd az alperesek személyében a párbaj jelét (signum duelli) háromszor – ahogy a szokás megkívánja – jóváhagyólag elfogadta. Ezért az országbíró elrendelte, hogy Pethri-i Ders Gergely és Ágoston, valamint Balázs és Péter, továbbá Sandrinus fia: másik Gergely arról, hogy 1451 karácsonya körül Peren-i János és Miklós familiárisukkal és Naghdabos-i tisztjükkal, Banhazy Jánossal a Naghdabos és Warasdabos nevű birtokok határai között levő erdőt az itteni használat alatt levő földekkel együtt – melyek közös használatáról és birtoklásáról a két fél egyezsége kötött – a korábbi békeség és egyezség ellenére a maguk részére elfoglalták-e, a panaszosok jobbágyságait az erdőben elfogatták-e, a jobbágyságok disznait az erdőből elhajtották-e, azok közül többeket leöltek-e, az említett rétekről pedig a jobbágyságok nyájait elhajtották-e hatalmaskodva, Peren-i János és Miklós alperesek pedig arról, hogy a felperesek keresetében teljesen ártatlanok-e, az erre alkalmas és szokott helyen lovagi fegyverzetet öltött bajnokot kötelesek állítani, sátrat emelve, lóra szállva [—],^a és párbajjal tartoznak egymás között dönteni. Nehogy pedig a párbaj az esti sötétedéskor történjék, ezért az országbíró elrendelte, hogy az a fél, amelyik a fent említett módon megszabott napra és helyre az esti harangszó előtt – ahogy az szokás – menetelét elmulasztaná, vagy bajnokát lovagi fegyverzetet öltve, sátrat emelve és lóra szállva kiállítani elmulasztaná, az a másik ellenében ezáltal hatalombajban való elbukásban lesz elmarasztalva.

^a A hajtásnál néhány szó olvashatatlan.

Papíron, hajtásai mellett több darabra szakadt, hátlapján pecsét nyoma. DL 70925. Hátlapjának alsó szélén, közepén: solvit.

512. 1465. március 13. (60. die oct. epiph.) Buda

Guth-i Ország Mihály nádor az előtte vízkereszt nyolcadán, a nádor halasztó levele értelmében és a leleszi konvent megintó, idéző- és értesítőlevelében megírt ügyben folyó pert, amelyet Peren-i Péter fia: Miklós indított Peren-i János fia: János ellen, a király különös parancsára, a főpapok, bárók és az ország előkelőinek döntéséből az elkövetkezendő György-nap nyolcadára halasztotta. – *Hátlapjának alsó szélén*: per B et d.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. Perényi Miklós részére kiállított példány. DL 70926.

513. 1465. május 23. (in ascensionis D.)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent Magh-i Mathyws fia: Barla és fia: András, atyafiai: Dömötör, és ennek fiai: Dömötör és Pál, valamint Pál fia: Péter személyében, és ellentmondva eltiltotta Zenthkyral-i Gergely fia: Györgyöt, továbbá testvéreit (fr. carn.): Benedeket és Andrást, valamint Katalint – Zenthkyral-i Gergely özvegyét – a Közep-Szolnok megyei Zenthkyral, Orbo és Menthzenth nevű birtokaikon levő birtokrészeik eladásától, elzálogosításától és bármiféle elidegenítésétől, Dengelegh-i Bernátot és fiai, Lászlót és Imrét, Akws-i Antalt, Mihályt és bárki mást az örökös vételtől, a zálogba vételtől, vagy bármi más jogon történő megszerzéstől, a birtokokba történő bevezetéstől, a maguk részére történő iktatástól és használatuktól.

Papíron, hátlapján pecséttel. DL 70927. (fasc. XIV. fr. 2.)

514. 1465. november 19. (f. III., in Elizabeth regine) in Sasuar

Ramachahaza-i István alispán és Ugocsa megye négy szolgabírája tudtul adják, hogy Mag-i Dömötör (nob.) törvényes idézéssel jelenlétük elé perbe vonta Chepe-i Akus Márton, Miklóst és Zoltan Fábiánt, Gyakfalai Istvánt, Farcasfalai Gedin Lászlót és Vörös (Rufus) Ferencet, és azt a pert, amely közte és Tiuadar-i Vörös (Rufi, dicti) László, Miklós és Benedek közt Akli birtok ügyében keletkezett, a két fél az említett személyek döntőbíráskodása (ad arbitrium) elé bocsátotta. Az említett, erre az ügyre választott és kijelölt bírák a perben ítéletet hoztak, és hitükre azt tanúsították, hogy Mag-i Dömötör és Tiuadar-i Vörös László és Miklós az elmúlt pünkösöd előtti kedden (máj. 28.) őket Akli birtokra hívták, hogy Dömötör, valamint Vörös László, Miklós és Benedek között Akli birtok ügyében keletkezett pert kezükbe [tegyék].^a Mag-i Dömötör, Tiuadar-i Miklós és László, atyafiuk, Benedek terhére is magukra vállalták. Mindkét fél az Akli birtokot érintő okleveleit a fogott bírák kezébe tartozott adni, ezek pedig megtekintve az okleveleket, úgy tartoztak dönteni, hogy az a fél, amelyiknek Akli birtokot érintő oklevelei vannak, az maradjon birtokában, amelyiknek ilyenje nincs, az menjen ki onnan. Mag-i Dömötör bemutatta előttük okleveleit, László és Miklós azonban nem tudtak semmiféle Akli-ra vonatkozó oklevelet felmutatni. A nemesek pedig, mint erre kirendelt bírák, úgy ítélték, hogy mivel László és Miklós nem akartak Akli-ról semmiféle oklevelet bemutatni, ezért menjenek el és távozzanak Akli-ról, mivel úgy találták, hogy Lászlónak és Miklósnak semmiféle része nem volt Akli-n, Mag-i Dömötör igazságát viszont megerősítették és elismerték. Így László és Miklós Akli-ról jószágaikkal tartoznak elköltözni, oly kikötéssel, ha a döntés után négy nappal Akli-ról nem költöznének el, akkor Dömötör ellenében három ember vérdíjában lesznek elmarasztalva. Mag-i Dömötör pedig vállalta, hogy kéri Peren-i Jánost (magn.), hogy Tiuadar-i Lászlót, Miklóst és Benedeket – kiket Peren-i János (magn.) ellenében főbenjáró ítéletben (in sententia capitali) ítélték el – szabadítsa meg ettől az ítélettől, és kegyelmezzen meg nekik; ha ezt nem tenné meg, akkor László, Miklós és Benedek ellenében hasonlóképpen három ember vérdíjában lesz elmarasztalva. A László és Miklós által Dömötör familiárisain, Kelemen és Bereken elkövetett vérontás és megsebesítés [tárgyalását] Kelemen és Bereck távolléte miatt későbbi időre halasztották. Mindkét fél vállalta, hogy a fogott bírák által hozott ítéletet megtartják.

^a Ez a szó tollban maradt.

Papíron, litterae transversae, előlapján 4 pecsét töredéke, ill. nyoma. DL 70928. (fasc. XIV. fr. 3.) Ugocsa m. 73. sz.

515. 1466. február 27. (46. die oct. epiph.) Buda

Palocz-i László bírósága előtt vízkereszt nyolcadán megjelent az országbíró halasztó- és a váradi káptalan vizsgáló, idéző és megintó oklevele értelmében Wyhel-i Dömötör fia: János és Kerezhthw-r-i Kecheth István képviselőiben Petherfalwa-i Mátyás a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Peren-i János és Miklós (egregii) ellenében, és előadta ügyüket. 1464 Kisasszony napja körül Peren-i János és Miklós Fanchyka-i Mózes, valamint Zelews oppidumon élő familiárisaikat és jobbágyaikat Beken-i Pál, Saswar-i Illés, Maghfalwa-i István és Magh-i Dömötör egyetértésével és akaratából, fegyveresen és hatalmasul János panaszos Ugocsa megyei Ardo nevű birtokára küldték. Itt a panaszosok egy Ardo-i jobbágyát, János szűcsöt elfogták, és bilincsbe verve mindaddig fogságban tartották, amíg 112 tiszta aranyforintot és két rókabundát (subas vulpinas) ki nem csikartak tőle, János szűcsöt az egyezség (repactatio) után engedély, a jogos terragium letétele és más tartozásai megfizetése nélkül Zelews oppidumra vitették, hogy ott lakják. Peren-i János és Miklós az akkori Lukács-nap (okt. 18.) körül az említett familiárisaikat és jobbágyaikat Ardo birtokra küldték, akik János panaszos egy ott élő, Nemeth Mátyás nevű jobbágyát elfogták, és börtöneikbe zárták, mindmáig ott is tartják. Az említett évben András-nap körül Peren-i János és Miklós János panaszosnak Ardo birtok területén fekvő Fanchyka Chygethe nevű erdejét teljesen kivágatták, a kivágott fát elvitették. Továbbá az említett Kisasszony napja körül János és Miklós Wecze birtokán lakó jobbágyai, uraik küldésére és akaratából, fegyveresen és hatalmasul az említett panaszos Ugocsa megyei Rakacz nevű birtokának területén levő Thelefeld nevű szántóföldjét a panaszos tiltakozása ellenére felszántották és bevetették. Ezekkel János panaszosnak hatalmaskodva több mint ezer aranyforint kárt okoztak. Ennek igazolására az ügyvéd bemutatta a váradi káptalannak a királyhoz szóló, az országbíró felkérőlevelére kiállított vizsgálólevelét, és az alperesek részéről igazságot kért. Peren-i János és Miklós képviselőiben a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenő Pazon-i Bereck mester azt válaszolta, hogy az alperesek a felperesek keresetében teljesen ártatlanok, a most náluk lakó jobbágyaik részéről azonban készek igazságot szolgáltatni. Mivel a felperesek ügyvédje a kereset igazolására a szomszédosok, határosok és megyebéli nemesek közös vizsgálat útján (per modum communis inquisitionis) történő tanúságtételét, valamint a felperesek és az alperesek bajnokai közt megvívandó párbaj jelét [ajánlotta], az alperesek ügyvédje azonban sem a köztudományt, sem a párbaj jelét nem fogadta el, hanem másfajta ítélethez (aliud iudicium) járult hozzá, ezért az országbíró elrendelte, hogy Peren-i János és Miklós század magukkal, nemesekkel – mindegyikük ötvened magával – a most elkövetkezendő György-nap utáni huszadik napon (máj. 13.) a leleszi konvent előtt tegyenek esküt arra, hogy a felperesek keresetében teljesen ártatlanok. Az eskü letétele utáni 15. napon (máj. 27.) Peren-i János és Miklós Zelews birtokra állított bírāja vagy falunagya (iudex aut villicus) a náluk lakó jobbágyaik részéről e birtokon tegyen igazságot Ugocsa megye egy szolgabírája előtt, kinek eme oklevéllel megparancsolja, hogy erre szálljon ki. A szolgabíró Ugocsa megye ispánjának vagy alispánjának szóban tegyen jelentést, és a felek a leleszi konventnek és Ugocsa megye ispánjának, alispánjának és szolgabíráinak a szolgabíró bevallása szerint kiállított oklevelét az elkövetkezendő György-nap nyolcadára mutassák be a királynak.

Papíron, zárópecsét nyomával. A Perényiek részére kiállított példány. DL 70929.

516. 1466. március 22. (69. die epiph.) Buda

Palocz-i László országbíró és a törvényszékén vele együtt ülő főpapok, bárók és az ország nemesei előtt vízkereszt nyolcadának 56. napján (márc. 9.) személyesen megjelent

Rwzka-i Dobo (dictus) Domonkos (egr.), felesége: Veronika – néhai Bathor-i Tamás és Krisztina, ki Kwsal-i Iakch László özvegyének, Annának lánya – nevében, a leleszi konvent ügyvédvalló levelével, és az országbíró előtt személyesen megtalált Belthek-i Draghfy Miklóst (egr.) szemtől szembe (facie ad faciem) erre a napra megidézette. Előadta, hogy néhai Bebek Imre, egykori országbíró által kiadott, Meghyes nevű birtokot és tartozékait érintő privilegiális, ami Veronikát törvényesen illeti, Draghfy Miklósnál van, amit eredetiben kér kiadni. Belthek-i Dragfy Miklós személyesen előállván úgy válaszolt, hogy az igaz, miszerint a Meghyes birtokot és tartozékait illető privilegiális nála van, azonban ő a felperesnek eredetiben nem adja ki, mert inkább őt illeti annak őrzése, mint a felperes^a asszonyt, de az oklevél par-ját kész kiadni Dobo Domonkosnak, Veronika ügyvédjének és férjének, így Bebek Imre országbíró 1390. március 23-án kelt oklevelét bemutatta (*lásd az 156. sz.*). Mivel az oklevélről kiderült, hogy Dobo Domonkos feleségét, Veronikát érintette, ezért szó szerint átírta, és Veronikának kiadta. – Az országbíró új autentikus pecsétjével megerősítve. – *A szöveg alatt jobbra: lecta per d. e.*

^a Az eredetiben: alperes, ami nyilvánvaló tollhiba.

Egyszerű, sérült 18. sz.-i másolat. DL 70930. – Eredetije hártán, függőpecséttel, első sorát scriptura longiorral írták. DL 72007. (Rákóczi–Aspremont lt.). A kivonat ez utóbbi alapján készült.

517. 1466. március 29. (4. die f. IV. a. Ramis palmarum) Buda

Palocz-i László országbíró Magy-i Barla és Dömötör kérésére emberét, Balogh-i Miklóst küldte ki Somogwhar-i Imre királyi és Fyldeak-i Gál nádori emberrel együtt az alább írt vizsgálat elvégzésére. Virágvasárnap előtti szerdán (márc. 26.) Buda városában, a főpapok, bárók és az ország nemeseinek általános gyűlésén (in conventione generali prelatorum, baronum et regni nobilium in hac civitate Budensi celebrata), a gyűlésen megjelenő Szatmár megye nemeseitől – azoktól, akiket illet és akik alkalmasak voltak – tudakozódván, a következőket tudták meg. Gyertyaszentelő Boldogasszony (febr. 2.) napja körül Chazar-i néhai Zele Mihály fiai: György, Domonkos és János, jobbágyokkal, a Chazar-on lakó János szabóval, Chahol-i György és Miklós familiárisaival, Parazthnya Mátéval, Lengel Gergellyel és Marchyn-nal együtt uraik, az említett György és Miklós egyetértésével és akaratából, fegyveresen és hatalmasul Barlának és Dömötörnek a Szatmár megyei Chazar birtokon levő házára és kúriájára mentek. A házak ajtajait betörték, Barla és Dömötör ott talált atyafiát, Thwser (dictus) Benedeket keményen elverték, megsebesítették, földre lökve félholtan hagyták hátra, öt jó lovat és az akkor a házban és kúriában talált ruhákat, fegyvereket, más holmikat és jószágokat elvitték, amivel Barlának és Dömötörnek 200 aranyforint kárt okoztak hatalmaskodva.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70931. (fasc. XIV. fr. 6.)

518. 1466. március 29. (4. die f. IV. a. Ramis palmarum) Buda

Mátyás király Magy-i Barla és Dömötör kérésére a királyi kúriából Somogwhar-i Imre királyi embert küldte ki Fyldeak-i Gál nádori emberrel és Balogh-i Miklóssal, Palocz-i László országbíró emberével együtt az alább írt vizsgálat elvégzésére. *A továbbiakban ua., mint az 517. sz. – Jobb alsó sarkában: lecta per K.*

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecsét töredéke. Eltérő névalak: Lengyel. DL 70932. (fasc. XIV. fr. 5.)

519. 1466. július 11. (f. VI. a. Margarethe)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent személyesen Peren-i Miklós (egr.), fiai: Péter, Miklós, László és Simon, valamint testvére: Peren-i János terhét magára véve, és bevallást tett. Bizonyos, jelenlegi sürgető szükségéért az Ugocsa megyei Zewles birtokon levő birtokrészének felét haszonvételeivel, bevételeivel és tartozékaival együtt Malomwyz-i Kenderes Jánosnak (egr.) 1050 tiszta aranyforintért elzálogosította, amely összeget már – mint mondta – teljesen meg is kapott tőle. Ha ő, fiai vagy atyafiai a Zewles-en levő birtokrészének felét Kenderes Jánostól vissza akarnák váltani, akkor Kenderes János – miután az 1050 aranyforint készpénzt visszakapta – mindenféle becsü kizárásával, teljesen, a tized és a kilencedrész érintetlenül hagyása mellett, mindenféle per nélkül ezeket tartozik visszabocsátani. Peren-i Miklós vállalta, hogy a visszaváltásig a Zewles birtokon levő birtokrész felének birtokában Kenderes Jánost bárki keresete ellenében, saját munkáján és költségén megvédi, ha megvédeni nem tudná, vagy nem gondoskodna védelméről, akkor ezáltal hatalombajban való elbukásban lesz elmarasztalva. – Kenderes János részére kiállított példány.

Hártyán, első sorának, szókezdő betűit hosszabbított betűkkel írták, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70933. (fasc. XIX. fr. 7.)

520. 1466. szeptember 28. (dom. a. Michaelis) Buda

Palocz-i László országbíró előtt megjelent az egyik részről Magh-i Barla és Dömötör képviselőjében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Pethry-i Dersy Gergely, a másiktól Zenthkyral-i Gergely özvegye: Erzsébet és fiai: György, Benedek és András képviselőjében Akos-i Mihály a váradi káptalan ügyvédvalló levelével, és bevallást tettek. Nekik a király halasztólevele alapján a váradi káptalan előtt esküt kellett tenniük a király említett és a váradi káptalan mulasztást bizonyító (obmissionalis) oklevelében leírt ügyben. Az erről szóló jelentés alapján a tárgyalás Jakab-nap mostani nyolcadán a királyi jelenlét előtt volt esedékes. Ezt az országbíró a felek akaratából Márton-nap 8. napjára halasztotta azzal, hogy akár lesz akkor Mihály-nap nyolcada, akár nem, a megjelölt napon végső döntést hoznak. Ha akkor a felperes nem jelenik meg, elveszíti perindítási jogát, ha az alperes nem jelenik meg, elveszíti a pert.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70934. (fasc. XIV. fr. 4.)

521. 1467. február 7. (sab. a. Dorothee)

Az egri káptalan előtt megjelentek személyesen Zeen-i Loránd fia: néhai János fiai: György és Péter, a maguk és György gyermekei: Jób, Ferenc, Erzsébet, Margit, Ilona és Dorottya, Péter gyermekei: Mátyás, János, Imre, István, Mihály, Orsolya, Borbála és Katalin, továbbá Ilsuafew-i Jakab fia: János és Thekes István fia: néhai György fiai: másik János és István nevében. Mátyás királyt ellentmondva eltolták Thorna vár és a Torna megyei Thorna, Wdwarnoky, Ayhlwczka, Barka, Wyfalw és Meger, a Borsod megyei Debrethe, Kewbly, Vyzlo, Rakacza, ZenthIsthwan, az Újvár megyei Ench, Inaanch, Mera, a Torna megyei Kapolna, Rako, a Gömör megyei Ras, a Zemplén megyei mindkét Benye (utroaque Benye) birtokok – Thorna várának tartozékai – eladományozásától, Zapolya-i Imrét és Istvánt (magnifici) és bárki mást ezek felkérésétől, elfoglalásától és használatától és azokba történő bevezetetésétől.

Szakadt, de összevarrt papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70935. (fasc. XIV. fr. 9.)

522. 1467. február 25. (f. IV. p. Reminiscere) Buda

Mátyás király, számos híve kérésére és különös kegyelméből, elengedi az összes bírságot, amit Peren-i Miklósról (egr.) és utódaira e napig bárki ellenében, bármely bírójelentése előtt ebben az országban, akárhol és bármelyik terminuson kiszabtak. Megparancsolja ezért a nádornak, az országbírónak, ezek bírói helyetteseinek, az ország bármelyik megyéje ispánjának vagy alispánjának és szolgabíráinak, továbbá az ország bármely más bírájának és az összes mostani és későbbi bírságszedőnek, hogy mostantól fogva Peren-i Miklóst az említett bírságok ügyében semmilyen megkeresésre bíróságon, vagy azon kívül személyében, birtokaiban, birtokrészeiben, birtokjogaiban, holmijaiban és javaiban ne merjék zaklatni. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Jobbra a szöveg alatt*: relatio domini Rinoldi.

Papíron, előlapján papírfelzetes pecséttel. DL 70936. (fasc. XIV. fr. 8.) A papírfelzet belső oldalán: in servientiis domini regis fore ivisset ars desidio castri Zomt (?). – Tartalmilag átírta Szapolyai István 1498. november 5-én, ennek dátuma – a post helyett ante-t írtak – hibás. DL 71068. 6.

523. 1467. február 26. (f. V. p. Reminiscere) Buda

Mátyás király királyi jószágából – amely a jog szigorát enyhíteni szokta – Peren-i Miklósnak (egr.) fejére, váraira, oppidum-aira, falvaira (villa), birtokaira, birtokrészeire, birtokjogaira, minden dolgára és javaira nézve megkegyelmez általa és utódai által a király és az országlakosok ellen elkövetett kilengések, hatalmaskodások, jogtalanságok, károk, rablások és más bűnök miatt. Ezeket akkor követték el, amikor testvére (fr. carn.): Peren-i néhai ifjabb János Gyskra János és más csehek fogságába esett, és ifjabb János az Abaújvár megyei Ida várát feje megváltásáért Gyskra János és más csehek kezére adta, ezek pedig a várból az országlakosoknak sok kárt okoztak. Miklós Magyarország szokása szerint igyekezni fog mindazoknak elégtételt adni, akiket ez illet, és a jövőben a fentiek elkövetésétől tartózkodik, egyébként a jelen kegyelemben nem részesül. Megparancsolja ezért a király a nádornak, az országbírónak, ezek bírói helyetteseinek, az ország bármelyik megyéje ispánjának vagy alispánjának és szolgabíráinak, továbbá az ország más bíráinak és az összes országlakosoknak, hogy mostantól Peren-i Miklóst a fentiek miatt senki keresetére, bíróságon vagy azon kívül, személyében, birtokaiban, birtokrészeiben, birtokjogaiban, holmijaiban és javaiban ne merjék zaklatni. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – Arenga. – *Jobb felső sarkában*: commissio domini regis domino Rinoldo referente.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. DL 70937. (fasc. XIV. fr. 10.)

524. 1467. július 27. (f. II. p. Anne)

Palocz-i László országbíró a leleszi konventhez. Malomwyz-i Kenderes János személyében kérték, hogy iktassák be őt az Ugocsa megyei Zewles és a Szatmár megyei Olchwa birtokokon levő birtokrészekbe, melyek egykoron Peren-i Miklósé (magn.) és Karol-i János fia: Lászlóé voltak, és melyek őt zálogjogon illetik. A konvent küldje ki emberét az ügyben elvégzendő iktatásra tanúbizonysággal. Az esetleges ellentmondókat alkalmas terminusra a királyi jelenlét elé idézzék, az eljárásról a jelen volt szomszédok és határosok nevével együtt jelentést a királynak küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Ardo-i Zowarthfy Miklós, Fanchyka-i Bernát vagy Accacius, Hethen-i Péter, Daudhaza-i Lőrinc, Chepe-i Akws Miklós vagy Márton, Vythka-i György, István vagy János, Gelse-i Zalmadi Gál, Maka-i Busaly Ambrus vagy László.

Átírta a leleszi konvent 1468. április 7-én kelt privilégiumában. DL 70940.

525. 1467. október 13. (f. III. a. Galli)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent személyesen Swran-i Antal fia: Pál, testvére (fr. carn.): György terhét az alább írt ügyben magára véve, és bevallást tett. Mivel unokatestvére (fr. patr.), Swran-i néhai Zsigmond fia: János mások kezéről visszaszerezte a Bereg megyei Balase nevű birtokot, rajta velük megosztozott, és kezükre adta, ezért ő a maga és testvére nevében vállalja azt, hogy ha ők valamikor birtokaikat Charnawoda-i Domonkos fiaitól: Egyedtől, Jánostól és Györgytől (egregii) meg tudják szerezni, akkor e birtokokat Zsigmond fia: Jánossal és örököseivel egyenlőképpen megosztják, örököseiket, utódaikat ezek birtokának felébe bebocsátják.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70938. (fasc. XV. fr. 21.)

526. 1468. február 23. (42. die oct. epiph.) Buda

Palocz-i László országbíró bírósága előtt Magh-i Barla és Dömötör képviselőjében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével, az országbíró halasztólevele értelmében megjelenő Zyrma-i Fóris az országbíró felkérő levelére a leleszi konvent által kiadott idéző és megintő oklevélben írt ügyben Chazar-i néhai Zele Mihály fiai: György, Domonkos és János ellenében vízkereszt nyolcadától fogva 40 napon át folyamatosan várakozott, a Chazar-iak azonban nem jelentek meg, nem is küldtek maguk helyett senkit, négy jobbágyukat és familiárisukat sem állították elő. Ezért a meg nem jelenés miatt a szokott bírságot, a jobbágyok bíróság elé nem állításáért pedig egyenként egy márka bírságot ró ki a Chazar-iakra. – *Hátlapján a külzet alatt:* extradata est in tertia distributione, *alatta a lap szélén:* solvit, *ugyancsak a külzet alatt:* Zathmar.

Papíron, hátlapján záró pecsét nyoma. A Magyiak részére kiállított példány. DL 70939.

527. 1468. április 7. (16. die f. IV. p. Oculi)

Balázs prépost és a leleszi konvent Palocz-i László (magn.) országbíró 1467. július 27-én kelt levelére (*lásd az 524. sz.*) kiküldte Gergely frater-t, Adon-i presbitert Gelsei Zalmadi Gál és Daudihaza-i Lőrinc királyi emberek mellé. Oculi vasárnapja utáni hétfőn (márc. 21.) Zalmadi Gál a konventi tanúbizonyossággal Olchwa birtokra, ti. az ottani birtokrészre szállt ki, és a birtokrész összes szomszédja és határosa, ti. Wythka-i idősebb János (Iohanne maiore) és ifjabb János (Iohanne minore) jelenlétében Kenderes Jánost zálogjogon beiktatta annak birtokába. Az ezt követő szerdán (márc. 23.) Daudihaza-i Lőrinc királyi ember a konventi tanúbizonyossággal Zewles birtokra szállt ki, ti. az ottani birtokrészre, és a birtokrész összes szomszédja és határosa, úgymint Ardo-i Zowarthfy Miklós, Fanchyka-i László és Bernát jelenlétében Kenderes Jánost zálogjogon beiktatta ennek birtokába. Ellentmondás sem ekkor, sem az ország szokásjoga szerint előírt törvényes és szokott napokon nem történt. – A függő-, autentikus pecséttel megpecsételve. – Kenderes János részére kiállított példány.

Hártyán, selyemzsinóron függő pecséttel. Első sora néhány szókezdő betűjét nagyobbítva írták. DL 70940. (fasc. XIV. fr. 11.)

528. 1468. április 12. (f. II. p. Ramis palmarum)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent személyesen Peren-i Miklós (egr.), ki az alább írt ügyben fiainak, Péternek, Miklósnak, Lászlónak, Simonnak, atyafiának, Jánosnak és e János fiának, Jóbnak terhét is magára vette, és bevallást tett. Bizonyos, jelenlegi

sürgető szükségéért az Ugocsa megyei Zazfalw birtokon levő összes birtokrészét haszonvételeivel, bevételeivel és tartozékaival együtt Malomwyz-i Kenderes Jánosnak (egr.) elzálogosította 400 (quatuorcentis!) tiszta aranyforintért, amely összeget – mint mondta – már teljesen meg is kapott tőle. Ha ő, fiai vagy atyafiai a Zazfalw-n levő birtokrészeit Kenderes Jánostól vissza akarnák váltani, akkor Kenderes, miután a 400 tiszta aranyforint készpénzt visszakapta, mindenféle becsü kizárásával, teljesen, a tized és a kilenced rész érintetlenül hagyásával, mindenféle per nélkül visszabocsátani tartozik ezeket. Peren-i Miklós vállalja, hogy a visszabocsátásig a Zazfalw birtokon levő birtokrészek birtokában Kenderes Jánost bárki keresete ellenében saját munkáján és költségén megvédi, ha megvédeni nem tudná, vagy nem gondoskodna védelméről, akkor ez által hatalombajban való elbukásban lesz elmarasztalva.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70941.

529. 1468. augusztus 12. (f. VI. in Clare) Nagdobos

Peren-i néhai Péter fia: Miklós tudtul adja, hogy habár Sasfalu nevű birtokát Maloumuis-i Kenderes Jánosnak (egr.) 400 tiszta aranyforintért a leleszi káptalan oklevelének közbejöttével elzálogosította, azonban nagyon sürgető nehézsége miatt az említett Sasfalu birtokra urától és atyafiától (a iamdicto domino et fratre nostro): Maloumuis-i Kenderes Jánostól további 100 tiszta, igaz és jó súlyú aranyforintot vett fel ugyanazon feltételek mellett, melyeket a leleszi konvent korábbi oklevelében már magára vállalt. Keresztény hitére vállalja, hogy említett atyafiát sohasem csapja be, és említett rész birtokában a visszaváltásig bárki keresete ellenében saját munkáján és költségén megvédi. – Saját kezűleg írt pátensét a használatban levő pecsétjével erősíti meg, és említett atyafiának kiadja.

Papíron, előlapján pecsét nyoma. DL 70942. (fasc. XIII. fr. 24.).

530. 1469. július 7. (f. VI. p. visitationis Marie)

A budai káptalan előtt Thallocz-i néhai Frank bán fia: László (egr.) Erzsébet hajadon – néhai Kwsal-i idősebb Jakchy László lánya – nevében és személyében bemutatta néhai Kwsal-i Jakch György (magn.) 1459-ben kelt, papírra írt, pátens formájú, saját pecsétjével megerősített oklevelét (*lásd az 488. sz.*), amit a káptalan Erzsébet jogainak biztosítására átírt.

A hajtás mentén sérült papíron, hiányos, hátlapján pecsét nyoma. DL 70943. (fasc. XIV. fr. 13.)

531. 1469. október 2. (f. II. a. Francisci)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt Peren-i Miklós (egr.) nevében és személyében megjelenő Ewzzedfalwa-i Gewde István tiltakozást tett. Zapolya-i Imre (magn.) szepeesi örökös ispán (comes perpetuus terre Scepusiensis) Miklósnak az Abaújhár megyei Wadas és Wyffalw, a Zemplén megyei HarnaldNempthy birtokokon levő birtokrészeit mindenféle fizetség nélkül, sőt hatalmaskodva elfoglalta, és éli ma is. Zapolya-i Imrét a foglalástól, használattól és bármi címen történő iktatástól nyilvánosan eltiltotta.

Papíron, hátlapján pecsét darabja. DL 70944. (fasc. XIV. fr. 12.).

532. 1469. október 5. (f. V. p. Michaelis)

A budai káptalan előtt megjelent személyesen Kezy-i Balázs (egr.) deák, ki feleségének Anasztáziának és saját rokonainak terhére is magára vette, és bevallást tett. Jelenlegi sür-

gető szükségéiért, leginkább pedig kiadásaiért, mivel a királynak a máramarosi királyi kamarák kezén tartásakor (in conservatione) kétezer aranyforinttal és még többel adósa maradt, az Arad megyei Zombothhel nevű teljes birtokát és a Zaránd megyei Feyereghhaz nevű birtokának felét haszonvételeivel, tartozékaival együtt Gywla-i Jánosnak, az aradi egyház olvasókanonokjának és kanonokjának, valamint Ambrus kanonoknak és főesperesnek a visszaváltásig zálogba lekötötte 600 tiszta, jó és igaz súlyú aranyforintért, amely összeget már teljesen meg is kapta tőlük. Kezy-i Balázs vállalta, hogy János olvasókanonokot és Ambrus kanonokot ezek békés birtokában bárki keresete ellenében saját munkáján és költségén megvédi.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70945. (fasc. XIV. fr. 14.).

533. 1470. február 28. (f. IV. p. Mathie)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt személyesen megjelenő Peren-i Miklós (egr.) tiltakozást tett. Ő az összes Nagyda várhoz tartozó birtokot, oppidumot és falut háromezer aranyforintért elzálogosította Zapolya-i Imre (magn.) egykori kincstartónak és a felső részek kapitányának. Zapolya-i Imre a háromezer forintot Saary-i Péternek (mag.), a fehérvári egyház örkanonokjának, a királyi különös jelenlét kancellárjának és rendes bírájának kezéhez letette, azonban ezután Miklóstól kölcsönkérte Mátyás király kötelező levele értelmében, amiben vállalta, hogy 1462 pünkösöd napján (jún. 6.) Zewles oppidumon ezt visszaadja, azzal a feltétellel, hogy ha visszaadni nem akarná, vagy nem tudná, akkor Miklósnak Imre kincstartó részére tett vállalása érvényét veszti, és Imre Miklós ellenében nem keresheti semmiféle jogát. Most azonban Imre Miklósnak a Zemplén és Újvár megyei HarnadNemethy, Wyffalw és Wadas nevű birtokait a háromezer aranyforint kifizetése nélkül elfoglalta, és éli hatalmaskodás közbejöttével. Miklós Zapolya-i Imrét nyilvánosan eltiltotta a birtokok elfoglalásától, élésétől és azokba bármi színen és módon történő bevezetésétől és iktatásától.

A hajtás mentén szakadt papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70946. (fasc. XIV. fr. 17.)

534. 1470. április 20. (in parasceve)

Maythen-i Tamás adminisztrátor és a ZenthJog-i konvent előtt személyesen megjelent néhai Chazar-i Balázs özvegye, Margit, ki most Rezege-i Balázs felesége, és bevallást tett. Mivel Magh-i néhai Mathyws fiai: Barnabás és Dömötör (nobiles) teljesen kielégítették férjének: Chazar-i Balázsnak a Szatmár megyei Chazar-on levő birtokjogaiból, neki az ország szokásjoga szerint járó hitbérrel és jegyajándékkal, ezért erről nyugtatta őket.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70948. (fasc. XIV. fr. 15.)

535. 1470. június 19. (f. III. p. Trinitatis) Buda

Palocz-i László országbíró Közép-Szolnok megye ispánjának vagy alispánjának és szolgabíráinak. Zenthkyral-i néhai György gyermekei: István és Simon, Katalin és Hedvig (Aduiga), nővére (sor.): Kardula és Akws-i Antal személyében előadták, hogy az elmúlt gyertyaszentelő Boldogasszony napja (febr. 2.) körül Magh-i Barnabás és Dömötör az országbíró 1468 vízkereszt nyolcadán tartott [tárgyalásán] készült ítéletlevele értelmében, ami Zenthkiral-i néhai Gergely fiai: György, Benedek, András és özvegye: Katalin – ki most Akws-i Antal felesége – ellenében kelt, ezen elítélteknek a Zenthkyral-on levő öröklött és a MenthZenth-en levő zálogbirtokát más birtokoktól elkülönítve elfoglaltatták. Ekkor

Magh-i Barnabás és Dömötör jogtalanul és mindenféle törvényes út nélkül elfoglalták Ders-i Gergely, Kerch-i Miklós és Petheniehaza-i Mihály egyetértésével és akaratából a panaszosok Közép-Szolnok megyei Zenthkiral birtokon levő négy jobbágytelkét és Menthzenth birtokon levő teljes birtokrészét, amit Pele-i Györgytől bírtak zálogjogon. Ugyanekkor Barnabás és Dömötör jogtalanul elfoglalták, és élük most is Ders-i Gergely, Kerch-i Miklós és Petheniehaza-i Mihály egyetértésével és akaratából az említett Antal Zenthkiral és MenthZenth birtokokon levő, Benedek, András és Katalin által neki elzálogosított birtokrészeit, Antal örökjogon bírt Moskoteleke nevű prédiúmával együtt. Küldjenek ki maguk közül egy vagy két embert, ki az előadott ügyben tudakozódván, megtudja az igazságot, amiről jelentést a királynak küldjenek.

Átírta Közép-Szolnok megye 1470. július 30-án kelt jelentésében. DL 70949.

536. 1470. július 30. (f. II. p. Anne vidue). in Zakachy, loco sedis nostre iudicarie

Nagffalw-n élő Márton fia: Mihály, Ilwsua-i Gelberth Miklós alispánok és Közép-Szolnok megye négy szolgabírája Mátyás királyhoz. Palocz-i László országbíró 1470. június 19-én kelt parancsára (*lásd az 535. sz.*) kiküldtek maguk közül egy szolgabíró, aki a megyében mindenkitől, nevezetesen Zenthkiral és MinthZenth közeli határosaitól, hitükre (fide mediante) megtudta, hogy az említett birtokjogok elfoglalása és más hatalmaskodások úgy történtek, ahogy az oklevélben áll.

Papíron, litterae transversae, hátlapján öt zárópecsét nyoma. DL 70949. (fasc. XIV. fr. 18.)

537. 1471. február 1. (in prof. purificationis Marie)

A váci káptalan előtt Zyn-i Péter, Ilswafew-i Thekes János, Zyn-i említett Péter fiai: Mátyás, István, Mihály, János és Imre, Zyn-i néhai György fiai: Jób és Ferenc, Zyn-i néhai másik Thekes György fia: István személyében megjelenő Rechke-i Damján tiltakozást tett. Thorna-i néhai Szilveszter fiai: István, János és Benedek (egregii) jelentéséből biztosan értesültek arról, hogy Thorna várát és a várhoz tartozó Torna megyei birtokokat és birtokrészeket – ami a tiltakozókat teljes joggal illeti – János egri püspöknek és Horwath Damjának (egr.) kínálták fel eladásra. Rechke-i Damján, az említettek nevében és személyében, nyilvánosan eltiltotta Mátyás királyt az adományozástól, Thorna-i néhai Szilveszter fiait: Istvánt, Jánost és Benedeket a vár és tartozékai eladásától és elidegenítésétől, János egri püspököt és Horwath Damjánt, bárki mást az elfogadástól, éléstől és a maguk számára bármi színén történő iktatástól.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70950. (fasc. XIV. fr. 23.)

538. 1471.^a február 6. (in Dorothee) Buda

Rozgon-i János országbíró előtt megjelent Zeen-i Péternek és fiainak: Jánosnak, Mátyásnak, Istvánnak, Mihálynak és Imrének, Ilswafew-i Thekes Jánosnak, Zeen-i néhai György fiainak: Jóbnek és Ferencnek, Ilswafew-i Thekes néhai György fia: Istvánnak familiárisa: Rechke-i Damján, urai nevében és személyében, és tiltakozást tett. Megtudták, hogy Thorna-i néhai Szilveszter fiai: István, János és Benedek a panaszosok Thorna nevű várát a Torna megyei teljes Thorna birtokot az itt szedni szokott vámmal együtt, Wdwarnyk, Lwchka, Barka, Saybylese más néven Bodnarwagasa, Wyfalw elhagyott (deserta) és Wyfalw lakott (populosa), Ay, Rako, Kapolna, Borczefelde birtokokat, a Borsod megyei Megyes, ZenthJacob, Debrethe, Wyfalw, Rakocha, ZenthIsthwan, más néven Warmos, az

Abaújvár megyei Kebly, Pomlen, Ench, Inanch, Mera [birtokokat]^b és a Somogy birtokon szedni szokott vámot, a Zemplén megyei AlsoBenye, FelseBenye más néven ErdewBenye, Zegy, a Gömör megyei Ras birtokokat és tartozékaikat örökre eladták János egri püspöknek, Henrik (egr.) egri ispánnak (comes Agriensis), Dorottyának, Henrik feleségének és nővérüknek. János püspök, Henrik és Dorottya bevezettették és beiktattatták magukat egy királyi és egy fehérvári káptalani emberrel a birtokok és a vár birtokába. Rechke-i Damján ezért az említettek nevében Thorna-i Istvánt, Jánost és Benedeket az eladástól, János püspököt, Henriket, Dorottyát és bárki mást a vásárlástól és a maguk számára bármi színen történni iktatástól, valamint a használattól nyilvánosan eltiltotta.

^a Vakarással javított dátum, az eredetileg írt prima helyett utóbb quinto-t írtak, Rozgonyi János azonban 1471-ben meghalt.

^b A szó tollban maradt.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70951. (fasc. XV. fr.14.)

539. 1471. február 6. (in Dorothee)

A budai káptalan előtt megjelent Peren-i Péter fia: Miklós (egr.) személyesen, és jelen levő fiai: Péter, Miklós és Simon hozzájárulásával, bevallást tett. Saját és fiai sürgető szükségéért az Ugocsa megyei Nyalab várnak felét, az Ugocsa megyei Kyralhaza, Weresze, Weremarth, Thekehaza a vámmal és révvel (cum tributo et vado), Zazfalw, Fekethwardo, Gywla a Heghfar nevű szőlőhegygel (cum promontorio vinearum), Theketherebes a vámmal és Zewlews oppidum magyar (Hungaricales), Alsosarod, Felsewsarod, Alsochongwa, Felsewchongwa rutén (Prutenicales), Kyrwa, Chamathew, Zephegh, Zarrazpathak, Komlos, Batharch, Alsogercze, Felsewgercze oláh (Volahicales), a Bereg megyei Naghdobos, Barlabasy, Jand, a Pest megyei Zechew magyar (Hungaricales) birtoknak a felét, ti. az e várban, oppidumokon és birtokokon levő teljes birtokrészét, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt zálogba adta Bathor-i Andrásnak, Istvánnak és Lászlónak (magnifici) és Bathor-i Miklós szerémi püspöknek 32 ezer tiszta, igaz és törvényes súlyú aranyforintért, amit már meg is kapott tőlük. Amennyiben Peren-i Miklós a vár, az oppidumok és birtokok felét a Bathor-iaktól vissza akarná váltani, akkor – miután a 32 ezer aranyforintot megadta – a Bathor-iak minden perlekedés nélkül tartoznak azokat Peren-i-nek visszabocsátani. Peren-i Miklós Bathor-i Andrást, Istvánt, Lászlót és Miklós püspököt a vár, az oppidumok és birtokok felében a visszaváltásig bárki törvénytelen támadása ellen saját munkáján és költségén megvédi.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70952. (fasc. XIV. fr. 22.)

540. 1471. február 16. (sab. p. Valentini)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt Peren-i néhai ifjabb János fia: János, ennek fia: Jób, Peren-i néhai idősebb János fiai: István, Miklós és Péter (egregii) nevében és személyében megjelent Zyrma-i Fóris, és tiltakozást tett. Az elmúlt napokban Peren-i néhai Péter fia: Miklós, (egr.) az említett Peren-i János és a többiek osztályos atyafia, az összes, az ország határain belül fekvő birtokát, birtokrészét és birtokjogát, bármelyik megyében is fekszenek – amelyek Miklós halála után háramlás jogán (iure successorio), ti. bizonyos kötelezettségvállalás érvényénél fogva (certis cautelis obligationibus declaratis) Jánosra, Jóbra, Istvánra, Miklósra és Péterre szállnak – Bathor-i néhai István fiainak: Andrásnak, Istvánnak, Lászlónak, Pálnak és Miklósnek eladta bizonyos összegért, akik az eladáshoz Mátyás királytól királyi hozzájárulását kérték. Fóris ezért a fentiek nevében Péter fia: Miklóst az el-

adástól, a Bathor-iakat és bárki mást az elfogadástól, a birtokba történő belépéstől, Mátyás királyt a megadott vagy a majdan megadandó hozzájárulástól ellentmondva eltiltotta.

Papíron, hátlapján pecséttel. DL 70953. (fasc. XIV. fr. 20.)

541. 1471. március 27. (f. IV. p. anuntiationis Marie)

Maythen-i Tamás adminisztrátor és a szentjobbi (de ZenthJog) konvent előtt Pren-i (!) néhai János fia: János, ennek fiai: Jób és Gábor, néhai másik János fiai: István, Miklós és Péter (egregii) nevében megjelent Hetheny-i Márton fia: Kelemen, és tiltakozást tett. Megtudták, hogy Pren-i néhai Péter fia: Miklós (egr.) az elmúlt időkben, nem tudni, hogy milyen szándéktól vezérelve, az Újvár megyei NaghIda várának, Zygzo birtoknak felét, az egész Zygeth-et (Zygeth integram), NaghIda, Zeztha, Chech, Makrancz, Bodolo, Komarocz, Lanch, Peren, Dethk, Wywar, Panyok, Kysnemethy, NaghNemethy és Chan birtokok, a Zemplén megyei Welethe birtok felét Mátyás királynak bizonyos összegért örökös (hereditario iure) vagy zálogjogon eladta vagy elidegenítette. Hetheny-i Kelemen ezért a fennebb említettek nevében Pren-i Miklóst NaghIda vára és az említett birtokok felének eladásától, zálogba bocsátásától vagy bármiféle elidegenítésétől, Mátyás királyt a vásárlástól, a zálogba vételtől vagy bármilyen más eltulajdonítástól és iktatástól, bárki mást hasonlóképpen a vásárlástól, bármi címen a birtokba történő belépéstől ellentmondva eltiltotta az ország törvénye szerint. – *Hátlapján a pecsét alatt: lecta per T.*

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70955.

542. 1471. március 28. (f. V. a. Iudica)

A váradi káptalan előtt Peren-i János fia: János, másik János fiai: István, Péter és Miklós, János fia: az említett János fiai: Jób és Gábor nevében és személyében megjelent Hath-i János, és tiltakozást tett. Megtudták, hogy Peren-i Miklós az Abaújvár megyei Zygzo oppidum és Zygeth birtok felét, továbbá NaghIda várának és NaghIda, Zeztha, Chech, Makranch, Bodolo, Komaroch, Lanch, Peren, Dethk, Wywar, Panyok, Kysnemethy, Naghnemethy és Chan, valamint a Zemplén megyei Welethe birtok felét Mátyás királynak bizonyos összegért örökjoggal vagy zálogképpen eladta és elidegenítette. Mivel pedig Peren-i Miklós ezt rokonságuk ellen (contra genealogiam ipsorum) nem tehette meg, mert régen egyházi szabálytalanság bűnébe esett (notam irregaluritatis incurrisset), mivel felvette az egyházi rendet, aztán otthagya, hitehagyott hamisságot véve magára, világi ruhát öltött és egy bizonyos hajadonnal – Chahol-i László lányával – törvénytelen házasságot (illegittimum matrimonium) kötött, amelyből több gyermeke született. Mivel pedig a kiközösítettek és szabálytalanok nem örvendhetnek a bevallástétel kiváltságának (unde etiam excommunicati et irregulares non gaudent privilegio ad faciendam fassionem), ezért Peren-i Miklóst az eladástól, az elidegenítéstől, a zálogba bocsátástól, a királyt a vásárlástól, az elfogadástól, a maga számára a birtokba való bármi színen történő belépéstől és iktatástól ellentmondva, eltiltotta az ország törvényei szerint.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma, írása megegyezik a váradi káptalan napon kelt két másik oklevelével (l. az 543. és 544. sz.). DL 70954. (fasc. XIV. fr. 21.)

543. 1471. március 28. (f. V. a. Iudica)

A váradi káptalan előtt Peren-i János fia: János, néhai másik János egykori tárnokmester fiai: István, Miklós és Péter, valamint János fia: az említett János fiai: Jób és Gábor

(egregii) nevében és személyében megjelent Hath-i János, és tiltakozást tett. Megtudták, hogy Peren-i Miklós (egr.), nem tudni milyen címen, az Ugocsa megyei Nyalab nevű várának, Kyralhaza, Wereche, Thekehaza, Zazfalw, Ardo, Gywla, Thwrtherebes birtokok, Zewles oppidum és Weresmarth felét, továbbá mindkét Chwngwa, mindkét Sarod, Kyrwa, Charnathew, Tharna, Zepyegh (!), Zarazpathak, Komlos, Batharch nevű és mindkét Gerche oláh és rutén (Volahalium et Rwthenorum) falvak felét, a Bereg megyei Naghdobos [felét], a Jand és Barlabassy birtokokon levő birtokrészeket, a Pest megyei Zewche [felét] Miklós Banmonstra-i püspöknek, királyi kancellárnak Bathor-i néhai István fiainak, Andrásnak, Istvánnak, Pálnak és Lászlónak (magnifici) örökös vagy zálogjogon bizonyos összegért eladta és elidegenítette. Mivel pedig Peren-i Miklós ezt rokonságuk ellen (contra genealogiam ipsorum) nem tehette meg, mert régen egyházi szabálytalanság bűnébe esett (notam irregularitatis incurrisset), mivel korábban a papi rendhez (ordine sacerdotii) tartozott, aztán otthagyta, hitehagyott hamisságot véve magára világi ruhát öltött és egy bizonyos hajadonnal – Chahol-i László lányával – törvénytelen házasságot (illegittimum matrimonium) kötött, amiből több gyermeke született. Mivel pedig a kiközösítettek és szabálytalanok nem örvendhetnek a bevallástétel kiváltságának (unde etiam excommunicati et irregulares non gaudent privilegio ad faciendam fassionem), ezért Hath-i János a fennebb említettek nevében és személyében Peren-i Miklóst az eladástól, az elzálogosítástól, az elidegenítéstől, Miklós banmonstra-i püspököt, királyi kancellárt, Bathor-i Andrást, Istvánt, Lászlót, Pált és bárki mást a vásárlástól, a birtokba való bármilyen színen történő belépéstől és iktatástól ellentmondva, eltiltotta az ország törvénye szerint.

Foltos papíron, hátlapján pecsét darabjai, írása megegyezik a váradi káptalan ugyane napon kelt két másik oklevelével (l. az 542. és 544. sz.). Hátlapja alsó széle közepén: solvit. DL 70956. (fasc. XIV. fr. 29.)

544. 1471. március 28. (f. V. a. Iudica)

A váradi káptalan előtt Peren-i János fia: János, néhai másik [János] egykori tárnokmester fiai: István, Miklós és Péter, valamint János fia: az említett János fiai: Jób és Gábor (egregii) nevében megjelent Hath-i János, és tiltakozást tett. Megtudták, hogy Mátyás király Peren-i Miklós fiait: Pétert, Miklóst és Simont Miklós összes birtokaira, birtokrészeire és váraira nézve fiainak és törvényes örököseinek tette meg (in filios et heredes legitimos procreassent). Miklós fiai: Péter, Miklós és Simon nem törvényes ágyból (de legitimo thoro) származnak, mert Peren-i Miklós istenfélelmét félretéve, az egyházi szabálytalanság bűnébe esett oly módon, hogy előbb felvette az egyházi rendet, majd elhagyta, hitehagyott hamisságot véve magára, világi ruhát öltött, és egy bizonyos leánnyal – Chahol-i László leányával – törvénytelen házasságot kötött, amiből több fia és lánya született. A király ily módon Miklós fiait: Pétert, Miklóst és Simont a tiltakozók nemzetsége ellenében Miklós váraira, birtokaira és birtokjogaira nézve nem tehette [fiaivá], mivel az említett Miklós várai, birtokai és birtokjogai Miklós halála után háramlás jogán (iure successorio) János fia: Jánosra, néhai János fiaira: Istvánra, Miklóssra és Péterre, János fia: János fiaira: Jóbra és Gáborra kell hogy szálljanak. Ezért Hath-i János a fennebb említettek nevében a királyt a törvénytelen [örökössé] tételtől (ab illegittima procreatione), Pétert, Miklóst és Simont pedig ennek, a várak, birtokok, birtokrészek e rendelés és megerősítés érvénye szerinti elfoglalásától, bármilyen módon történő belépéstől és iktatástól, gyümölcsseinek élvezetétől ellentmondva, eltiltotta az ország törvénye szerint.

Papíron, hátlapján pecsét darabkája, írása megegyezik a váradi káptalan ugyane napon kelt másik két oklevelével (l. az 542. és 543. sz.). Hátlapja alsó széle közepén: solvit. DL 70957. (fasc. XIV. fr. 19.)

545. 1471. július 21. (dom. a. Marie Magdalene)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt Peren-i János (egr.), továbbá fiai: Jób és Gábor, Peren-i István és Péter (magnifici) nevében és személyében Wylak-i másként Zelewsy Simon megjelenvén, Bathor-i Andrást, Istvánt és Lászlót (magnifici) és Bewlthek-i Bertalant (egr.) Nyalab vár és Ugocsa megyei tartozékai elfoglalásától és tartásától, a vár és tartozéka-
inak birtokába bármi színén történő belépésétől és iktatásától ellentmondva eltiltotta.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70958. (fasc. XIV. fr. 28.)

546. 1471. szeptember 23. (f. II. p. Mathei) Buda

Mátyás király előtt megjelent személyesen Peren-i Péter fia: Miklós és János fia: János, továbbá e Miklós fia: Péter (egregii) személyesen, Miklós fia: Miklós és Simon nevében, Miklós és Péter egymás és egymás örököseinek, János pedig fiainak: Jóbnek és Gábornak terhét magára véve, és bevallást tettek. Egymás közt érett megfontolásból maguk és fiaik Pest megyei Zechew nevű teljes birtokát haszonvételeivel és tartozékaival együtt 16 ezer tiszta aranyforintért – amit, mint mondták, már meg is kaptak – örökjoggal és visszavonhatatlanul eladták Bathor-i Miklós szerémi püspöknek, Bathor-i István országbírónak, Andrásnak, Lászlónak és Pálnak (magnifici), István, László és Pál örököseinek és utódainak, maguknak abban semmiféle jogot fenn nem tartva. Maguk és a többiek nevében vállalták, hogy Miklós püspököt, Bathor-i Istvánt, Andrást, Lászlót és Pált Zechew békés birtokában mindig, bárki törvényes felkérő és felperes ellenében saját munkájukon és költségükön megvédik.

Papíron, a szöveg alatt töredezett pecséttel. DL 70959. (fasc. XIV. fr. 26.)

547. 1471. szeptember 23. (f. II. p. Mathei) Buda

Mátyás király előtt megjelent személyesen Peren-i Péter fia: Miklós és János fia: János, továbbá e Miklós fia: Péter (egregii) személyesen, Miklós fia: Miklós és Simon nevében, Miklós és Péter egymás és egymás örököseinek, János pedig fiainak: Jóbnek és Gábornak terhét magára véve, és bevallást tettek. Ők a Pest megyei Zechew birtokot, mely most Labathlan-i Gergely (egr.) kezén van bizonyos összegért elzálogosítva, Gergelytől az alább írt határidőkor visszaváltják és Bathor-i Miklós szerémi püspöknek, Bathor-i István országbírónak, Andrásnak, Lászlónak és Pálnak (magnifici) adják örökre a király egy erről készült másik kötelezőlevele értelmében. Ezért vállalják, hogy Zechew birtok egyik felét a most elkövetkező György-napig, a másikat az azt követő pünkösdig (máj. 17.) minden halogatás nélkül Labathlan-i Gergelytől teljesen visszaváltják, és Miklós püspöknek, Bathor-i Istvánnak, Andrásnak, Lászlónak és Pálnak örökre átadják. Ha ezt elmulasztanák, akkor rögtön az említett határidő lejártá után Miklós püspök, Bathor-i István, András, László és Pál csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán Peren-i Miklós, János és fiaik Ugocsa megyei ThekeTherebes nevű birtokát a maguk számára elfoglalhatják ugyanazon a címen, mint Zechew-t, terményeit, haszonvételeit, bevételeit, szokott és rendkívüli taxáit (taxas consuetas et inconsuetas) a maguk számára beszedhetik mindaddig, amíg a Peren-iek Zechew-t valóban át nem adják nekik. Peren-i Miklós, János vagy fiaik Theketherebes-t időközben, ti. Zechew visszaváltásának határideje előtt nem adhatják vagy zálogosíthatják el, ha pedig ezt megtennék, az arról szóló bevallás teljesen érvényét veszítse.

Papíron, a szöveg alatt rányomott pecsét nyoma. DL 70960. (fasc. XIV. fr. 27.)

548. 1471. szeptember 23. (f. II. p. Mathei) Buda

Mátyás király előtt megjelent személyesen Bathor-i Miklós szerémi püspök, Bathor-i István országbíró, András és László (magnifici), a maguk nevében személyesen és testvérük (fr. carn.): Bathor-i Pál nevében – kinek terhét magukra vették –, ügyvédvalló levél nélkül, és Peren-i Péter fia: Miklós (egr.) meg fiai: Péter, Miklós és Simon jelenlétében és füle hallatára – akik mindehhez jóakarató belegegyezését és hozzájárulásukat adták –, bevallást tettek. Az Ugocsa megyei Nyalaab vár, az Ugocsa megyei magyar (Hungaricales) Kyralhaza, Werecze, Weresmarch, Thekehaza a révvel és vámmal, Zazfalw, Fekethewardo, Gywla a Heghfar nevű szőlőhegygel, Theketherebes a vámmal, birtokok, Zewlews oppidum, a rutén (Prutenicales) Alsosarod, Felsewsarod, Alsochongwa, Felsewchongwa birtokok, az oláh (Volahicales) Kyrwa, Chornathew, Zephegh, Zarazpathak, Komlos, Batharch, Alsogercze, Felsewgercze, Tharna birtokok, a Bereg megyei Naghdobos, Barlabasy, Jand, a Pest megyei Zechew nevű magyar birtokok fele, ti. Peren-i Péter fia: Miklós teljes birtokrésze, összes haszonvételükkel és tartozékukkal együtt a budai káptalan erről kiadott oklevele szerint, Peren-i Miklós bevallásának közbejöttével Bathor-i Miklós püspök, István, András, László és Pál kezén volt 32 ezer tiszta aranyforintért zálog címén. Most azonban Peren-i János – akit az említett vár, az oppidumok és birtokok fele, a vásárlás és a zálogba vétel a közeli rokonság miatt jobban illet, mint őket – kielégítette őket a 32 ezer aranyforintról, ezért az említett vár, az oppidumok és falvak felét Peren-i Jánosnak és általa fiainak: Jóbnak, Gábornak és örökösének teljesen, mindenféle pereskedés nélkül visszaadták, kezüket kivéven ezekből. Zechew birtok azonban kivételt képez, ezt Peren-i Miklós, János és Péter, valamint az ő fennebb említett más fiaik Miklós püspöknek, Bathor-i Istvánnak, Andrásnak, Lászlónak és Pálnak Mátyás király egy másik bevalló oklevele közbejöttével eladták örökre. A Bathor-iak nyugtatják Peren-i Jánost a 32 ezer aranyforint – melyet, mint mondták, valóban megkaptak – kézhez vételéről, továbbá az erről szóló összes oklevelük érvényüket vesztik.

Hártyán, függőpecsét töredékével, első sorát nagyobbított betűkkel írták. DL 70961/1. (fasc. XIV. fr. 24.) – Papíron, a szöveg alatt pecséttel. DL 70961/2. (fasc. XIV. fr. 25.). Eltérő névalakok: Nyalab, Wereecze, FekethwArdo, Alsowsarod, Alsowchongwa, Charnathew, Zarrazpathak, Alsowgeercze, Felsewgeercze.

549. 1471. október 7. (f. II. p. Francisci)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent személyesen Peren-i néhai Péter fia: néhai János fia: János (egr.), fiainak: Jóbnak és Gábornak terhét is magára véve, és bevallást tett. Mivel egykor atyja, Péter fia: néhai János és ennek testvére (fr. carn.): az említett néhai Péter fia: Miklós a maguk és az ő Ugocsa megyei Akly nevű birtokát tartozékaival együtt Maagh/Magh-i Dömötörnek adták örökjoggal és visszavonhatatlanul, ezért ő ezt hűséges szolgálataiért Dömötörnek, valamint Dömötör fiainak: Pálnak, Sebestyénnek és Péternek adja örökjoggal, visszavonhatatlanul. Most kezét teljesen kiveszi e birtokból, semmiféle jogot nem tart fenn benne magának, hanem átadja azt Dömötörnek és fiának.

Hártyán, függőpecsét töredékével. DL 70962. (fasc. XIV. fr. 30.) – Jegyzőkönyvből átírta a leleszi konvent 1475. április 6-án. DL 70975. Eltérő névalak: Magh-i.

550. 1472. május 15. (in Sophie)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent személyesen Magh-i Dömötör és fia: Pál, Dömötör fiainak: Sebestyénnek és Péternek terhét az alább írt ügyben magára véve,

és bevallást tettek. Jóllehet Peren-i néhai ifjabb János fia: János (egr.) az Ugocsa megyei Akly birtokot, melyet atyja, János adott egykoron Dömötörnek örökjoggal, visszavonhatatlanul Dömötörnek, Pálnak és Dömötör más fiainak adta, azonban Dömötör és Pál a birtokot haszonvételeivel és tartozékaival, amelyekkel együtt birtokolták, Peren-i néhai ifjabb János fiának: Jánosnak, valamint fiának: Jóbnak és örökösöknek visszaadta örökjogon, visszavonhatatlanul, magának benne semmi jogot fenn nem tartva.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70963/II. (fasc. XV. fr. 3.) – Papíron, hátlapján pecsét nyoma, a pecsét alatt: par. DL 70963/I. (fasc. XV. fr. 4.).

551. 1472. október 7. (f. IV. p. Francisci)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent személyesen Peren-i Miklós (egr.), fiainak: Péternek, Miklósnak és Simonnak terhét az alább írt ügyben magára véve, és bevallást tett. Azokat a Magyarország határain belül bármelyik megyében, különösképpen pedig a felső részeken (in partibus superioribus) fekvő várakat, oppidumokat, falvakat és prédiúmokat, amelyek atyafiára: Peren-i Jánosra kell hogy szálljanak, és melyeket ő a királynak, Bathor-i Andrásnak, Istvánnak és Lászlónak (magnifici), valamint másoknak elzálogosított – amelyeket János mások kezéről saját költségén visszaváltott és majdan vissza fog váltani –, ezután János és örökösei szabadon visszaválthassák és tarthassák maguknál. Ha Miklós és fiai ebben az ügyben ellentmondást tennének, az érvénytelen legyen. Továbbá Peren-i János Miklóssal és gyermekeivel megegyezést kötött, amelyet János teljesített, e megegyezésről Peren-i Miklós Jánost és fiait nyugtatta. Megszüntette mindazokat a pereket, amelyeket János és fiai ellen eddig az ország bármely egyházi vagy világi bírósága előtt indított, és minden, bármely formában kelt, peres levelének (litteras causales) – amelyek János és fiai ellen keltek – érvényét megszüntette. Mindazokat a birtokokat és birtokrészeket, melyeket Miklós és fiai elzálogosítottak, a János által Miklósnak adott és fiainak tett egymás közti megegyezés értelmében ezután János és fiai mások kezéből visszaválthatják, és mindaddig maguknál tarthatják, amíg Miklós és fiai ugyanakkora összeggel ki nem elégítik őket, amennyiért ők váltották ki azokat. Azokról a zálogosításokról szóló oklevelek, amelyeket Peren-i Miklós tett, érvénytelenek legyenek. Azokat az okleveleket, amelyeket János és fiai ellen adtak ki, és amelyek Jánost érintik, Miklós átadja Jánosnak és fiainak. Ha Miklós és fiai a fentiekhez nem tartanák magukat, akkor Miklós eme oklevél ereje által János ellenében keresztény hite megszegésében (in ammissione fidei sue Christianitatis) és hatalombajban való elbukásban lesz elmarasztalva.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70964. (fasc. XV. fr. 2.)

552. 1472. október 18. (dom. in Luce)

A szepesi káptalan előtt megjelent néhai NagIda-i Modrar Pál (egr.) lánya: Dorottya, Olczwar-i András (nob.) felesége személyesen, az alább írottakra nézve hajadon leánya: Margit terhét is magára véve, és bevallást tett. Jelenlegi súlyos szükségétől úzve teljes birtokrészét, ti. az Abaújvár megyei NagIda várában, NagIda és Zykzow oppidum-okon, WamoswyNemethy nevű birtokon fekvő részeit, a Zykzow oppidumon szedni szokott vámmon, a Zykzow oppidum területén, a Barsonos nevű folyón levő malomban, és másik két, NagIda és Wywar birtokokon fekvő malmokban levő birtokrészeit minden haszonvételeivel és tartozékaival együtt, ti. művelt és műveletlen szántókkal, földekkel, rétekkal, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, ezek akóival (akonibus earundem), vizekkel, legelőkkel, halászóhelyekkel, vízfolyásokkal, az említett malmokkal

és malomhelyekkel, továbbá az alábbi zálogos és osztálylevéllel együtt, ugyanazon feltételek mellett, melyek alapján Peren-i János elzálogosította neki, és megosztotta vele ezeket, elzálogosította Mátyás királynak ezer, tiszta, igaz és jó súlyú aranyforintért, amelyet már teljesen meg is kapott tőle, továbbá annyi forintért, amennyi ráesik abból a nyolcezer aranyforintból, amennyiért az említett vár tartozékai felét Peren-i János neki, anyjának: Annának, fivéreinek (fr.): Pálnak és Miklósnak, nővéreinek: Zsófia és Borbála nemesasszonyoknak zálogba adta. E birtokokat Peren-i néhai ifjabb János (egr.) fia: János (egr.) bevallásából és zálogosításából fakadóan a leleszi konvent zálogos és osztálylevele értelmében birtokolta.

Papíron, hátlapján pecsét darabkái. DL 70965. (fasc. XV. fr. 1.)

553. 1472. november 4. (f. IV. a. Emerici) Jaurini

Mátyás király Pest, Nógrád, Heves, Külső-Szolnok és Szabolcs megyék ispánjához vagy alispánjához, szolgabíráihoz, minden nemes és bármilyen más állapotú birtokosához. A király Bathor-i István országbíró-t küldte ki teljes értesítéssel (cum plena informatione), hogy nekik és más megyéknek az ország régi szokása szerint rendezni szokott közgyűlést (congregatio generalis) tartson. Egy másik oklevelével pedig megparancsolta nekik, hogy miután megkapták levelét, egyetemlegesen (universaliter) és a máskor szokott módon az említett másik oklevélben megírt időpontra és helyre gyűljenek össze, és a király által István országbíró-nak adott értesítés szerint együtt vizsgálódjanak, és az azzal kapcsolatos dolgokat végezzék el. Azonban náluk – mint ahogy erről a király értesült – parancsa süket fülekre talált, az említett helyre és időre nem jöttek össze, István országbíróhoz nem mentek el, követiket mind ez időig nem küldték el. Mi több, akadtak néhányan – akikről egy másik levélben István országbíró-nak megírta, hogy róluk biztosat mondjon –, kik a király parancsával szembehelyezkedve, az említett megyék nemeseinek vagy másoknak különböző tanácsokat adtak, hogy szembeszegülve a királyi parancssal, ne menjenek el a király másik levelében megírt helyre és időre. Nem akarja, hogy a parancsára István országbíró által tartandó közgyűlés vagy köztörvényszék (congregatio seu iudicium generale) elmaradjon, vagy azt bármiféle kieszelt tiltakozással (cautelis adinveniendis) egy másik terminusra halasszák, ezért ezzel az oklevéllel hűtlenség bűnének terhe alatt (sub nota infidelitatis) ismét megparancsolja nekik, hogy miután kézhez kapták ezt a levelet, az erről szóló korábbi parancslevélből semmit el nem véve, István országbíró részére, a király által megparancsolt értesítés szerint, mindent, amit a korábban nekik írt királyi levél tartalmazott, végezzenek el. Megparancsolta azt is Istvánnak, hogyha közülük bárki a fentieknek bármiben ellenszegülni merészelne, akkor őket és mindazokat, akik ellenszegültek, erre az ilyenkor szokásos büntetésekkel és fegyverrel (cum penis, armis) szorítsa rá, hogy ezt megtegyék. Sem egyetemlegesen, sem személyesen ne járuljanak a királyhoz a fent írt ügyben, követet se küldjenek, mert semmi más választ nem fognak, mint azt, amivel Istvánt küldte hozzájuk. – Ha bosszúságát ki akarják engesztelni, másként ne tegyenek, a jelen oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Jobb felső sarkában:* de commissione domini regis. – *Jobb alsó sarkában:* lecta.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. DL 70966. (fasc. XV. fr. 5.)

554. 1473. június 9. (f. IV. p. penthecostes) Buda

[Bathor-i István országbíró a budai káptalanhoz] pünkösöd utáni szerdán (jún. 9.) Kerekeghaz-i Gergely és [Naghbessenyew-i] Mihály felesége: Anasztázia nevében panaszt tettek. Az elmúlt Kisasszony napja előtti napon (szept. 7.), amikor Selezy (dictus) Simon, a

felperesek Kerekeghaz birtokra való jobbágya szekerén Pesth oppidumról hazafelé tartott, akkor Rozgon-i János (magn.) egykori országbíró özvegyének: Dorottyának (magnifica), János Dorottyától született fiának: Istvánnak, Rozgon-i néhai [Osvát] fiának: Osvátnak nemes familiárisai: Rakocz-i Mihály és Bochka-i Menyhért, valamint a Pest megyei Gwbach birtokukra való jobbágyaik: Bada-i Péter, Nagh Mihály, B[- -]y Simon, Dyenes Tamás, Rosas Pál, Porkolab Simon, Kyral Gergely, Byro Bálint, Porkolab Benedek, Bechy Imre, Bag Benedek, Molnar Gál, Kys Máté, Myhalyf Gál, Ozthlary Pál, Dyak Mihály, Molnar Máté, Molnar Antal, Okos Pál, Okos Mátyás, Marthonfy István, Porkolab János, Okos Gergely, Polgar János, Bag András, Rosas Tamás, Bag Péter, Polgar Vince, Kis (Parvus) Tamás, Nagh László, Kewer Miklós, Bag Antal, Rosas Benedek, Zalay Lukács, Marthon János, Nemes János, Nemes Imre, Warsany Gergely, Paraios Illés, Kewer Máté, Chyk Miklós, Chyk János úrnőjük és uraik akarataból rátámadtak, és mindenféle bűn nélkül fogságba ejtették, megkötözve Gwbach birtokra vitték, mindaddig fogságban tartották, ameddig nekik tetszett, négy ökrével és szekerével is azt tettek, amit akartak. Ugyanezen a napon az említett Mihály és Menyhért, valamint a fenti népek és jobbágyok úrnőjük és uraik engedelmeiből átmentek Kerekeghaz birtok területére, innen a felperesek kerekeghaz-i jobbágynak 38 ökrét elhajtották, közülük nyolcat levágtak és saját hasznukra fordítottak. Továbbá Kisasszony napja utáni szerdán (szept. 9.), mikor a felperesek két kerekeghaz-i jobbágya, Zenthdyenesy Benedek és Kerysthe Pál a birtok területén szénát kaszált, akkor az említett Mihály és Menyhért, a fennebb említett népekkel és jobbágyokkal rájuk tört, őket itt mindenféle bűn nélkül keményen elverték és megsebesítették, tőlük két ökröt és egy forintot elvettek, levetkőztették őket, és ruhájukat elvitték. A következő napon a panaszosok kerekeghaz-i jobbágynak 14 szekér szénáját és kölesét a birtok területéről hatalmaskodás közbejöttével elvitték. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul a királyi emberek valamelyike mellé, aki tudja meg az előadottakról az igazságot, idézze meg insinuatio-val Dorottyát és a többieket a felperesek ellenében Jakab-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé, parancsolja meg nekik, hogy jobbágaikat állítsák elő, perfüggőség, ha lenne köztük, azt ne vegyék figyelembe, jelentést a királynak küldjenek.

Átírta a budai káptalan, amit Bátori István országbíró 1473. december 1-jén kelt oklevele tartott fenn. DL 70969.

555. 1473. november 17. (f. IV. a. Elizabet) Dyosgyewr

Mátyás király előtt megjelent személyesen Bwzlo-i Miklós (nob.), és bevallást tett. Mivel Peren-i néhai ifjabb János fia: János megadta neki azt az összeget, amiért neki Modrar Pál fia: néhai Miklós az Abaújvár megyei NaghIda vár és Zykzo oppidum tartozékainak részeit elzálogosította, ezért a vár és oppidum tartozékainak részeit Peren-i Jánosnak, mint örökösnek (veluti hereditario et successori perpetuitatis earundem) visszaadta, Peren-i Jánost pedig a teljes összeg kiegyenlítéséről nyugtatta. – *Jobb alsó sarkában:* lecta.

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyoma. DL 70967. (fasc. XV. fr. 7.)

556. 1473. november 18. (f. V. a. Elizabet) Dyosgyewr

Mátyás király előtt megjelent személyesen Peren-i néhai ifjabb János fia: János, fiainak: Jóbnak, Gábornak és Mihálynak terhét is magára véve, és bevallást tett. Bizonyos szükségieiről az Abaújvár megyei Naghmemethy nevű teljes birtok felét – ami rá örökség jogán (iure hereditario) háramlott, és amit békésen birtokolt – minden haszonvételével együtt Bwzlo-i Miklósnak (nob.) 700 tiszta, igaz és törvényes súlyú aranyforintért elzálogosította

minden bevételével és termésével együtt a megváltásig. Az összeget Miklós már teljesen ki is fizette neki. Ha Bwzlo-i Miklóst Naghnemethy felének birtokában a visszaváltásig megtartani nem tudná, akkor Bwzlo-i csupán ennek az oklevélnek ereje folytán az ő Abaújvár megyei Zeztha nevű birtokába léphet, terméseit, haszonvételeit beszedheti, és mindaddig magánál tarthatja zálog címén, amíg az említett 700 aranyforintról ki nem elégítik. – *Jobb alsó sarkában:* lecta.

Papíron, a szöveg alatt rányomott pecsét darabjával. DL 70968. (fasc. XV. fr. 6.)

557. 1473. december 1. (57. die oct. Michaelis) Buda

Bathor-i István országbíró a jászói konventhez. Mihály-nap nyolcadán megjelent bírósága előtt Kerekeghaz-i Gergely és Naghbessenyew-i Mihály felesége: Anasztázia képviselőiben, az országbíró ügyvédvalló levelével Sewl-i Ethele Albert, és az országbíró halasztó levele értelmében Rakocz-i Mihály és Bachka-i Menyhért ellenében bemutatta a budai káptalannak a királyhoz intézett, vizsgáló-, idéző- és megintőlevelét, ami az országbíró felkérő levelét is magában foglalta. E szerint a budai káptalan Bathor-i István országbíró 1473. június 9-én kelt, vizsgáló-, idéző- és figyelmeztetőlevelére (*lásd az 554. sz.*) Tamás papot, a budai egyház Szent Miklós-oltárának igazgatóját küldte ki Zenthdyenes-i Wras János királyi ember mellé. Ők Szentháromság vasárnapja előtti szombaton (jún. 12.) Pest megyében tudakozódván, megállapították, hogy minden az előadottak szerint történt. A királyi ember a káptalani jelenlétében ugyanezen a napon megidézte insinuatío-val Rozgon-i János özvegyét: Dorottyát (magnifica), fiát: Istvánt és néhai Osvát fiát: Osvátot Gwbach birtokukon, Rakocz Mihályt és Bachka-i Menyhértet Gwbach-on, ti. officialátusukon Jakab-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé, megparancsolván nekik, hogy jobbágyaikat állítsák elő, perfüggőség, ha lenne köztük, figyelembevétel nélkül. Az ügyet Jakab-nap nyolcadáról az országbíró halasztólevelével a mostani Mihály-nap nyolcadára halasztották. Ethele Albert ekkor az országbíró előtt megfelelő ideig várakozott, de Rakocz-i Mihály és Bachka-i Menyhért nem jelentek meg, nem is küldtek maguk helyett senkit, a felperes ügyvédje pedig a felperesek számára igazságot kért. Mivel a felperesek nevében a hatalmaskodás ügyében előadott kereset igazolódott, mivel halasztás után sem jelentek az alperesek, ezért az országbíró és ennek az ügynek elbírálásán és vizsgálatán (in iudicio et examine) részt vevő más báró urak és az ország nemesei úgy találták, hogy Mihályt és Menyhértet hatalmaskodásban (in factis potentiarie), így főbenjáró ítéletben és saját, valamint őket illető, összes, az országban bárhol levő birtokaik, birtokrészeik, birtokjogaik és dolgaik elvesztésében (in sententiis capitalibus ac amissione universorum possessionum portionumque et iurium possessionarium ac rerum et bonorum eorumdem quorumlibet ubivis intra ambitum regni habitarum et existentium ipsos solos proprie et precise concernentium) kell elmarasztalni. Ezért e bárókat és az ország nemeseit megkérdezve és érett tanácsukra, nem akarván, hogy az említett Mihály és Menyhért alperesek a mondott hatalmaskodástól egyszerűen megszabaduljanak, nehogy mások tőlük példát vegyenek, és hasonló hatalmaskodásra adják a fejüket, hanem inkább a büntetés mindenkit rettentse el, és tartson vissza az ilyen hatalmaskodások elkövetésétől, továbbá szolgáljon például, ezért Mihályt és Menyhértet az említett hatalmaskodásban és így főbenjáró ítéletben, saját és őket illető, összes, az országban bárhol fekvő birtokaik és birtokrészeik, birtokjogaik és dolgaik elvesztésében – melyek kétharmada a bíróság, harmada a felperesek kezére szálljon – marasztalta el. Az országbíró kéri a konventet, hogy küldje ki tanúbizonyságul emberét a kúriából az ügyben külön kirendelt királyi emberek valamelyike mellé, szálljanak ki az elítéltek minden fent említett birtokára, hívják össze a szomszédaikat, hatá-

rosaikat, fiaikat, lányaikat, atyafiaikat és más rokonaikat (aliis generationis). Először járják meg törvényesen birtokjogaikat, végezzenek alkalmas becsüt, különítsék el mások birtokrészeit ezektől, foglalják le őket kétharmad részben a bíróság, harmadrészen Gergely és Anasztázia, ti. a másik fél részére mindaddig, amíg a bíróságtól és a másik féltől vissza nem váltják, iktassák részükre zálog címén, az elítéltek és bárki más ellentmondást ne vegyék figyelembe. A visszaváltás határidejéül az elkövetkezendő György-nap nyolcadát szabják meg. Az elítéltek dolgait, amennyire csak tudják, kutassák fel, kétharmad részben a bíróságnak, harmadrészen a felpereseknek adják, az említett dolgok rejtegetőit – ha ilyenek akadnának – és azokat, akik a királyi és a konventi ember felszólítására nem adnák ezeket a dolgokat át, idézzék meg a felperesek ellenében a királyi jelenlét elé az említett nyolcadra. Jelentést az esetleges rejtegetők nevével együtt az említett György-nap nyolcadára küldjenek a királynak. – *A kúriából külön kiküldött, kijelölt királyi emberek:* Bessenyewd-i Gál, Lénárd, vagy Imre, a Magh-on lakó Albert, András vagy Mihály, Bessenyewd-i István vagy János, Iklod-i Péter.

Papíron, hátlapján nyoma a hajtások mellett szakadt, lyukas. DL 70969.

558. 1473. december 6. (in Nicolai) Buda

Gwth-i Orzag Mihály nádor előtt megjelent Peren-i ifjabb János (magn.) kiskorú fiai: Jób, Gábor és Mihály (egr.) nevében Zyrma-i Fóris, és tiltakozást tett. Jób, Gábor és Mihály gyermekek (pueri) megtudták, hogy apjuk, Peren-i János, nem tudni miért, saját és így gyermekei Abaúj vármegyei Zykzo nevű oppidumát Mátyás királynak adta és elidegenítette. Zyrma-i Fóris ezért Jób, Gábor és Mihály nevében és személyében a gyermekek apját, Peren-i Jánost az oppidum eladásától, elzálogosításától, bármiféle elidegenítésétől, Mátyás királyt pedig a birtoklástól, a zálogba való elfogadástól, a birtokba bármi címen történő belépéstől, használatától eltiltotta.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70970. (fasc. XV. fr. 8.)

559. 1474. január 3. (f. II. p. circumcisionis D.) Buda

Mátyás király a leleszi konventhez. Magh-i Barnabás (egr.) alországbíró és testvére: Magh-i Dömötör személyében előadták, hogy ők nagyanyjuknak: Magh-i néhai Dömötör lányának: Orsolyának – Gelse-i néhai Zalmady Albert feleségének – hitbérét és jegyajándékát, ami neki néhai Zalmady-i Albert Szabolcs megyei Gelse birtokán és Zalmad prédián levő birtokjaiból az ország szokásjoga szerint jár, Gelse-i Zalmady Pétertől, Zennyesy Gergelytől, Tamástól, Alberttől és néhai Fodor Miklós fiától: Gáltól – kikre Albert birtokjogai háramlottak – az ország törvényét követve meg akarják kapni. Küldjék ki embereket hiteles tanúbizonyásául Gelse-i Zalmady Péterhez, Zennyesy Gergelyhez, Tamáshoz, Alberthez és Gelse-i néhai Fodor Miklós fiához: Gálhoz, intsék meg, és parancsolják meg királyi szóval, hogy néhai Orsolya asszony hitbérét és jegyajándékát adják ki. Ha így tesznek, jól van, ha másként, akkor idézzék meg őket a Magh-iak ellenében a most elkövetkezendő György-nap nyolcadára a királyi személyes jelenlét elé, jelentést is ide küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek:* Ramachahaza-i Tamás, Mihály vagy Ferenc, Besenewd-i István, János, Loránd vagy Bálint, Iklod-i János vagy Péter, Kerch-i Dömötör vagy János, Pethry-i Ders István, Apagh-i János.

Átírta a leleszi konvent 1474. március 6-án kelt jelentésében. DL 70947.

560. 1474. január 17. (in Anthonii) Thasnad

Simon egyházi jogi doktor, beszercei plébános, tasnádi vikárius, általános ügyhallgató (causarum auditor in spiritualibus generalis) előtt megjelent Belthewk-i Sandrinus fia: Mihály (egr.) és Charnawada-i György (nob.) nevében és személyében Thasnad-i Balázs deák (circumspectus) személyesen, aki ügyvédi megbízását bemutatva, bevallást tett. Sandrinus fia: Mihály és Charnawada-i György a vikárius egy perbehívó levelével az Akly-n alapított leányegyháznak (ecclesia filialis) a halmy-i birtok anyaegyházától (ecclesia matricis) történt elidegenítése miatt Magh-i Dömötört (nob.), Akly birtok plébánosát és minden lakóját a vikárius elé perbe vonta, most azonban Sandrinus fia: Mihály és Charnawada-i György bizonyos okokból a pert megszüntették.

Papíron, a szöveg alatt pecsét darabkáival. DL 70971. (fasc. XV. fr. 10.).

561. 1474. január 22. (in Vincentii) Buda

Bathor-i István országbíró előtt megjelentek személyesen Rohod-i András fiai: István és János (nob.), és bevallást tettek. Megfontolván azt a sok kegyet, becsületesen végzett dolgot, baráti kedvezést, amit Bathor-i István alispánja (vicecomes noster): Magh-i Barla (egr.) tett Andrásnak, Istvánnak és Jánosnak szükségükben, e jótéteményekért cserébe, azért hogy maguk és utódaik az atyafiúi szeretetben megmaradjanak, a Szabolcs megyei Omagh nevű teljes prédiomot, ami Magh birtok szomszédságában fekszik, Barlának és rajta keresztül testvérének (frater): Dömötörnek, fiainak: Andrásnak és Ferencnek, valamint Dömötör fiainak: Pálnak, Sebestyénnek, Péternek, örökösöknek és utódaiknak adták örökre (in perpetuum hereditatem). A prédiom egykor néhai Ikod-i Istváné, Györgyé és Barlaé volt, tőlük egy bizonyos összegért került zálogba Barla és Dömötör atyjához: néhai Magh-i Mathyws-hoz (egr.), majd – előadásuk szerint – István, György, és Barla halála után a rokonság miatt (propter continuum consanguinitatis affinitatem), az utódlás jogán (iure successorio) szállt Rohod-i Andrásra, Istvánra, Jánosra és Antalra, de ami Barla és testvére: Dömötör kezén volt békésen, és régóta ők birtokolták. A Rohod-iak a prédiomban semmiféle jogot vagy tulajdont nem tartanak fenn maguknak. – *Hátlapjának jobb alsó sarkában: lecta.*

Papíron, hátlapján pecsét töredéke. DL 70972. (fasc. XV. fr. 11.).

562. 1474. március 6. (16. die sab. a. kathedre Petri)

Balázs prépost és a leleszi konvent Mátyás királyhoz. A király 1474. január 3-án kelt parancsára (*lásd az 559. sz.*) egy tagjukat, Pál frater-t, papot küldték ki Bessenewd-i János királyi ember mellé. Üszögös Szent Péter napja előtti szombaton (febr. 19.) kiszálltak Gelse-i Zalmady Péterhez, Zennyesy Gergelyhez, Tamáshoz és Alberthez, Fodor Miklós fia: Gálhoz, és a királyi ember királyi szóval megintette őket, hogy néhai Orsolya asszony hitbéréből és jegyajándékából – ami neki néhai Albert birtokjogaiból jár – elégtételt adjanak. Mivel ezt nem tették meg, ezért ezen a napon, Gelse birtokon, mindegyiküket birtokrészéről, megidéztek a most elkövetkezendő György-nap nyolcadára a királyi személyes jelenlét elé.

Papíron, zárópecsét részeivel. DL 70947. (fasc. XIV. fr. 16.)

563. 1474. július 12. (f. III. a. Margarethe)

A jászói konvent előtt megjelent személyesen Peren-i néhai ifjabb János fia: János (magn.), fiainak: Jóbnak, Gábornak, Mihálynak és Jánosnak terhet az alább írott ügyben magára véve, és bevallást tett. Jelenlegi, őt és fiait sürgető szükségeiért az Ugocsa megyei

Feketheardo teljes birtok negyedrészt – mely őt és fiait teljes jogon illeti – haszonvételeivel, köztük rendes és rendkívüli taxáival és tartozékaival együtt Anyarcz-i Thegzes (dicti) Lászlónak és Sandrinusnak 500 tiszta, jogos és jó súlyú magyar aranyforintért elzálogosította, amit már meg is kapott tőlük. Ha Peren-i János és fiai Feketheardo negyedét vissza akarnák váltani, akkor Thegzes László és Sandrinus, miután megkapták az 500 tiszta, jogosan és jól mért aranyforintot, mindenféle becsü kizárásával, kilenced- és tizedrész nélkül, békében visszabocsátják azt. Peren-i János vállalta, hogy Feketheardo negyedének birtokában a visszaváltásig Thegzes Lászlót és Sandrinust bárki keresete ellenében, saját munkáján és költségén megvédi, ha ezt megtenni nem akarná, vagy nem tudná, akkor Anyarcz-i László és Sandrinus, csupán ennek az oklevélnek az ereje folytán, beléphetnek Peren-i Jánosnak és fiainak az országban bárhol fekvő birtokába, ahova csak akarnak, amelyik minőségben, mennyiségben, gyümölcsözőségben és jövedelmeiben Feketheardo negyedével megegyezik, és ezt haszonvételeivel, köztük rendes és rendkívüli taxáival és tartozékaival együtt, mindaddig maguknál tarthatják, amíg Peren-i János és fiai az említett összegért mindenféle becsü kizárásával, tized- és kilencedrész nélkül vissza nem váltják tőlük. E birtok vagy birtokrész birtokában Peren-i János a visszaváltásig Lászlót és Sandrinust bárki keresete ellenében saját fáradságán és költségén megvédi. Ha idővel Peren-i János és fiai jobbágyaikra bármi rendkívüli és szokatlan taxát vetnének ki, és ezt behajtánák, akkor János és fiai e taxák kivételekor és behajtásakor Feketheardo-nak a Thegzes László és Sandrinus részére leköötött negyedrészen vagy az általuk elfoglalt birtokon vagy birtokrészeken is beszédhessék ezt az összes jobbágytól. Feketheardo-nak a Thegzes László és Sandrinus részére leköötött negyedén, vagy az általuk elfoglalt más birtokokon és birtokrészeken, az ott lakó jobbágyok alkalmas és szükséges időben tartoznak Peren-i Jánosnak és fiainak a szolgáltatokat és a munkákat (servitia et labores) elvégezni.

A hajtások mentén szakadt papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 70973. (fasc. XV. fr. 9.)

564. 1474. szeptember 5. (f. II. a. nat. Marie) Lamperthaza

Fornas-i Bálint és Zeley-i Miklós alispánok, valamint Bereg megye négy szolgabírája előtt személyesen megjelent Barabasy-i János és Thoboly-i Benedek, és bevallást tettek. Pecsétjeikkel (mediantibus sigillis nostris) és Kezy-i Balázs deák (egr.) vezetésével (per adductionem) kiszálltak Barabasy birtokra, Wpor-i László (egr.) birtokrészére, és itt Balázs deák nevében és személyében Benedek szabót – aki titkon, a kötelező és szokásos engedély nélkül távozott el – a törvényszék erejével (vigore sedis nostre iudicarie) Wpor-i Lászlótól kiadni és elengedni követelték, aki ezt megtagadta.

Papíron, előlapján öt rányomott gyűrűs pecséttel, ebből a 3. és az 5. ép, a többi töredékes. DL 70974.

Bereg m. 217. sz.

565. 1475. március 13. (f. II. p. Iudica) Buda

Mátyás király a leleszi konventhez. Magh-i Barnabás (egr.) és Péter pap, zykzo-i plébános – néhai Magh-i Pál fia – nevében kérték, hogy adják ki a sekrestyéjükben, conservatorium-ukban vagy konventi könyvükben (catherva¹ vestra conventuali) a szokott módon elhelyezett bevalló oklevelet, amit Peren-i néhai János fia: János (egr.) bevallása alapján az Ugocsa megyei Akly nevű birtok ügyében állítottak ki. Ez a kérelmezőket Magh-i Dömötörrel együtt egyformán illeti, de csak Dömötör és örökösei részére állították ki, és erre a kérelmezőknek jogaik biztosítása céljából van szükségük. Az oklevél kézhez vé-

tele után a bevalló oklevél par-ját egyházuk sekrestyéjéből, conservatorium-ából, konventi könyvükből vagy regisztrumukból (in catherna seu registro) keressék elő, tartalmát – ha az a kérelmezőket helyesen és törvényesen illetőnek bizonyul – átiratban (in trassumpto) adják ki nekik, ügyeljenek azonban arra, hogy csalás vagy fortély ne keletkezzék.

¹ A caterva helyes alakja a dispositio-ban szereplő, a quaternio-ból származó catherna. Átírta a leleszi konvent 1475. március 13-án. DL 70975.

566. 1475. április 6. (f. V. p. Ambrosii)

Balázs prépost és a leleszi konvent Mátyás király 1475. március 13-án kelt parancsára (lásd az 565. sz.) Peren-i János (egr.) 1471. október 7-én kelt bevallását, amelyet Akly birtok ügyében Magh-i Dömötör részére tett (lásd az 549. sz.), conservatorium-ában és regisztrumában előkereste, és oklevelében átírja.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70975. (fasc. XV. fr. 12.)

567. 1475. június 4. (2. die sab. p. oct. corporis Christi) Buda

Gwth-i Orzag Mihály nádor kiküldte Magh-i Péter, a zykzo-i egyház plébánosa és Magh-i Barnabás (egr.) alországbíró törvényes kérésére emberét: Nekche-i János mestert Chahol-i Péter mesterrel, a királyi kancellária notáriusával és emberével, valamint Began-i Miklós mester, országbírói emberrel együtt vizsgálatot tartani. Ők úrnapi nyolcada utáni szombaton (jún. 3.) az ország főpapjainak, báróinak és összes nemeseinek gyűlésén (in conventione prelatorum et baronum ac nobilium universorum regni nostri) az ide összejött Ugocsa megyei nemesektől tudakozódván, azt tudták meg, hogy az elmúlt Mihály-nap körül Magh-i Dömötör és fia: Pál (nob.) Péternek és Barnabásnak az Ugocsa megyei Akly birtokon levő részét, nemkülönbén Barnabásnak az Ugocsa megyei Gywla birtok Heghfar nevű szőlőhegyén levő szőlejeknek felét törvénytelenül és mindenféle jog nélkül elfoglalták, és most is elfoglalva tartják, amivel Péter plébánosnak és Barnabásnak 400 aranyforint kárt okoztak.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70976. (fasc. XV. fr. 13.)

568. 1475. június 4. (2. die sab. p. oct. corporis Christi) Buda

Bathor-i István országbíró kiküldte Magh-i Péter, a zykzo-i egyház plébánosa és Magh-i Barnabás (egr.) alországbíró törvényes kérésére emberét, Began-i Miklóst Chahol-i Péter mesterrel, a királyi személyes jelenlét notáriusával és emberével, valamint Nenke (!)-i János nádori emberrel együtt vizsgálatot tartani. *A továbbiakban mindenben megegyezik az 567. sz. oklevéllel.*

Papíron, hátlapján pecsét darabkája. DL 70977. – *Eltérő írásmód:* Gyala.

569. 1476. március 29. (f. VI. a. Iudica) Buda

Bathor-i István országbíró a leleszi konventhez. Mag-i Barnabás alországbíró, valamint fiai: András és Ferenc (egr.) nevében panaszt tettek. Barnabás testvére (fr. carn.): Mag-i Dömötör atyafiuknak: Magh-i néhai Péter fia: néhai Jánosnak a Szabolcs megyei Mag birtokon levő telkéhez (sessio) tartozó földeken, ti. a telek kertje mögött levőkön, amely telek minden tartozékaival együtt az említett néhai János halála után egyforma joggal a panaszosokra és Dömötörre háramlott, bizonyos halastavat kezdett készíttetni és építtetni. Amikor

a panaszosok Dömötört és fiait arra intették, hogy a halastó készítésében, munkájában, költségében vegyék őket maguk mellé, és a halastavat közös fáradsággal és költséggel készíttessék el, akkor ezt Dömötör és fiai visszautasították, és visszautasítják, a panaszosokat ennek birtokából kizárták. Küldjék ki emberüket hiteles tanúbizonysággal a királyi emberek valamelyike mellé. Mag-i Dömötört intsék meg, és parancsolják meg neki a király szavával (*verbo regio*), hogy vegye maga mellé őket a halastó készítésében és költségében, közös fáradsággal és költséggel készíttessék el ezt, ha ezt megteszi, rendben van, ha nem, tiltsák el Dömötört és fiait a további építéstől és birtoklástól, és idézzék meg a királyi jelenlét elé alkalmas időpontra, jelentést a királynak küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Bessenevd-i Gál, Lénárd, Bálint, Péter, Pongrác, István vagy János, Ikod-i János vagy Péter, Ramoczahaza-i Ferenc, Kelemen vagy Lőrinc.

Átírta a leleszi konvent 1476. május 17-én kelt jelentésében. DL 70978.

570. 1476. május 17. (16. die f. V. p. Philipi et Iacobi)

Balázs prépost és a leleszi konvent Mátyás királyhoz. Bathor-i István országbíró 1476. március 29-én kelt levelére (*lásd az 569. sz.*) egyiküket, Pál frater-t, papot küldték ki Bessenevd-i János királyi ember mellé. Fülöp és Jakab apostolok ünnepe utáni csütörtökön (máj. 2.) a királyi ember a konventi tanúbizonysága jelenlétében kiszállt Magh-i Dömötörhöz. A király szavával megintette, hogy az említett halastó készítésében a panaszosokat a munkában és a kiadásokban vegye maga mellé, azt közös fáradsággal és költséggel készíttessék el. Mivel Dömötör a megintést visszautasította, ezért eltiltotta őt és fiait a halastó építésétől és birtoklásától, valamint Dömötört magh-i birtokrészén megidézte a panaszosok ellenében Jakab-nap nyolcadára.

Papíron, hátlapján a zárópecsét darabjai. DL 70978.

571. 1476. szeptember 1. (8. die dom. p. Bartholomei)

Balázs prépost és a leleszi konvent Mátyás királyhoz. Megkapták a király 1476 Fülöp és Jakab apostolok napja utáni csütörtök 32. napjának 15. napja utáni hatodik napon (jún. 21.), Budán, Magh-i Péter zykzo-i plébános és Magh-i Barnabás alországbíró részére, Magh-i Dömötör ellenében kelt oklevelét, ami királyi és konventi emberrel történő birtok-visszaiktatásra utasított, és azt a konvent pecsétfőjével (*capite sigilli nostri*) megpecsételve a királynak visszaküldték. Ennek értelmében egyiküket, Ferenc frater-t, papot, egyházuk cantor-át küldték ki Ramochahaza-i Ferenc, ez ügyben a királyi kúriából külön kirendelt királyi ember mellé. Bertalan-nap utáni vasárnapon (aug. 25.) kiszálltak az Ugocsa megyei Akly birtokra, Péter plébános és Magh-i Barnabás itteni birtokrészére, az Ugocsa megyei Gywlay birtok szőlőhegyén levő Heghfár nevű szőlőre, összehívták az összes szomszédokat és határosokat, a királyi ember a konventi tanúbizonysága mellett Péter plébános és Magh-i Barnabás birtokrészeibe és az említett szőlő felébe be akarta vezetni Magh-i Barnabást és örököseit örökre, amikor Magh-i Dömötör familiárisai: Nagy (Magnus) Sebestyén, Akly János és Dabocz-i Mátyás deák számos hozzájuk csatlakozó emberrel együtt, Magh-i Dömötör akaratából és engedelmeiből, fegyveres kézzel és hatalmasul a királyi és a konventi embert a visszaiktatás elvégzésétől erővel és hatalmasul visszaűzték. Az említett végrehajtásról szóló oklevelet az oklevélben szabott [időre], Jakab-nap törvényesen még folyó nyolcadára, a személyes jelenlétnek küldték meg.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70979. (fasc. XV. fr. 15.)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt Chepe-i Akos Márton és Miklós, e Miklós fia: György, néhai Fábián fiai: János és Máté, néhai Chepe-i Zolthan Tamás fia: János személyesen megjelentek. Márton fiainak: Tamásnak és Antalnak, Akos Miklós fiainak: Jánosnak, Pálnak és Balásznak, néhai Fábián fiai: János és Máté pedig testvéreiknek (fr. ut.): Benedeknek, Pálnak és Balásznak és atyafiuknak, továbbá néhai Antal fia: Pálnak, néhai Tamás fia: János pedig testvéreinek (fr. ut.): Lászlónak, Lajosnak és Imrének és valamennyi atyafiúknak és rokonuknak, kiket a fenti ügy illet, terhét is magukra véve, és bevallást tettek. Ők az Ugocsa megyei Chepe, más néven Theleky birtok, valamint Ardo birtok közt fekvő Ezthegew, Bathaar, Kewzy és Zenamezew nevű földjeiket, amelyek az alább írott határok közt fekszenek, amelyeket a megírt határoktól Ardo birtok felé régi határjelek jelölnek, Peren-i néhai ifjabb János fia: Jánosnak (magn.), fiainak: Jóbnak, Gábornak, Mihálynak és Péternek, utódaiknak és örököseiknek 500 tiszta aranyforintért örökjoggal eladták. Márton és Akos Miklós, mindkét János, Zolthan Máté vállalták, hogy saját munkájukon és költségükön ennek birtokában jogosan megvédik Peren-i Jánost és fiait bárki kérelmező ellenében. Ha ezt megtenni nem tudnák vagy nem akarnák, akkor a Chedrek és Chepe nevű birtokaiakon levő összes birtokrészüket, amelyek Chepe-i néhai Syle Egyedé voltak, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Peren-i Jánosnak, fiainak és örököseinek adják örökjoggal az említett 500 aranyforintért. Peren-i János, fiai és örökösei pedig e birtokrészeket örökjoggal, csupán ennek az oklevélnek az ereje folytán, a maguk részére elfoglalhatják, mindkét János, Máté, valamint a fent nevezett fiaik és atyafiaik ellentmondását figyelmen kívül hagyva, továbbá 200 tiszta aranyforintban, a bírói részt érintetlenül hagyva (salva portione iudiciaria), lesznek Peren-i János és fiai ellenében a per előtt elmarasztalva. – *A határok:* Prima meta earundem terrarum incipit a parte septemtrionali a quibusdam tribus metis, que mete possessiones Hetheny et Chepe ac Ardo prescriptas sequestrarent, abhinc versus partem meridionalem protedendo versus fluvium Ezthegew perventoque ipso fluvio declinatur ad partem occidentalem in eodem fluvio Ezthegew directe proceditur usque quendam viam, per quam eundem fluvium traducitur, fluviumque eundem transvergitur, ubi transmeatur eundem fluvium ad partem meridionalem tendendo portum eiusdem attingendo, ubi essent due mete apparentes; dehinc tendendo ad eandem partem meridionalem quasi in spatio medii unius terre arabilis, ubi due mete essent cumulate; deinde ad eandem partem meridionalem tendendo in parvo spatio transiendo pervenitur ad portum fluvii Fekethewyz vocati, ubi scilicet in portu eius due mete terree essent; ibique eundem fluvium transiendo in meatu eiusdem fluvii Fekethewyz quasi versus eandem partem meridionalem, utputa inter meridionalem et occidentalem partes gradiendo pervenitur ad quendam locum, ubi scilicet idem fluvius Fekethewyz cadit in alium fluvium Thekeres dictum et inde tendendo supra per eundem fluvium directe versus partem orientalem est secundum cursum eiusdem fluvii per bonum spatium versus scilicet eandem partem orientalem transeundo pervenitur ad quendam locum, qui dicitur Sarasrew; abinde ad partem meridionalem flectendo salit ad duas metas terreas; deinde transiendo versus eandem partem meridionalem diversas metas arboreas cruce signatas attingendo pervenitur ad duas metas terreas et ad eandem partem meridionalem gradiendo per alias metas arboreas transitur et pervenitur ad fluvium ElewewBathaar dictum, ubi scilicet in portu eiusdem fluvii due mete terre forent. – Az autentikus függőpecséttel megpecsételve.

Hártyán, függőpecsét nyomával. DL 70980. (fasc. XV. fr. 17.)

573. 1476. szeptember 16. (f. II. p. exaltationis crucis) Buda

Mátyás király a váradi káptalanhoz. Charnawoda-i Egyed (nob.) nevében előadták, hogy ő fogott bírák útján egyezsége jutott Wethes-i Miklóssal a Szatmár és Ugocsa megyei Kekenyes és Bathar nevű birtokok közt fekvő szántóföldek, erdők és kaszálók ügyében, a káptalan kiegészítő és kötelező oklevelének közbejöttével, és az erdőknek, földeknek, kaszálóknak ebben az oklevélben rögzített helyen és időben történő elhatárolását döntötték el. A kérelmezőnek az elhatárolás megtekintéséhez szüksége van a káptalan tanúbizonyságára. Küldjék ki emberüket az oklevélben megírt helyre és időre tanúbizonyságul a királyi emberek valamelyike mellé az ügy meghallgatására és megtekintésére, és ezután az elhatárolást írják le. – *Kijelölt királyi emberek*: Chamafalwa-i Tamás, György, Mokos János, Zyrma-i Gewde György vagy Ferenc, Eger-i Miklós, Imre vagy Gergely.

Átírta a váradi káptalan 1476. október 16-án. DL 70981.

574. 1476. október 16. (4. die 15. die Michaelis)

A váradi káptalan Mátyás király 1476. szeptember 16-án kelt parancsára (lásd az 573. sz.) Miklós papot, egyháza Mindenszentek-oltárának igazgatóját küldte ki Zyrma-i Ferenc királyi ember mellé Charnawoda-i Egyed és fia (filius carn.): Móric, valamint osztályos atyafiai: János és György részére, egyháza Szent Kozma- és Damján-oltárának igazgatóját, Gergely papot, pedig Wethes-i Miklós meg fiai: Máté, Jakab, és Gergely részére, a felek közti ügyben, a káptalan által kiállított bevalló és kötelező oklevél értelmében, a határok elválasztásának és felállításának megtekintésére hiteles tanúbizonyságul. Mihály-nap 15. napján (okt. 13.), az oklevélben előre megszabott időpontban, kiszálltak a Szatmár és Ugocsa megyékben fekvő Kekenyesd és Bathar birtokok közt fekvő Cheer erdőre, a Nyreszeg nevű földekre és a kaszálókra, ahol megjelent Charnawoda-i Egyed és osztályos atyafia: György, maga és Egyed fia: Móric nevében, valamint atyafia: János nevében, Wethes-i Miklós és fiai: Máté, Jakab, valamint Gergely nevében, Bathor-i István országbíró ügyvédvalló levelével [—]-i Miklós és Zakachy-i István deák jelentek meg. A királyi ember és a káptalani tanúbizonyság megnézték az Egyed által eredetiben (in specie) előadott határ- és más okleveleket. Wethes-i Miklósnak és fiainak ügyvédjei semmiféle oklevelet nem mutattak be. Amikor a királyi és a káptalani kötelező levél értelmében hozzá akartak fogni a határjáráshoz, Charnawoda-i Egyed pedig esküje közbejöttével a bemutatott határlevél tartalma szerint az ország szokása és a káptalan kötelező levele szerint Cheer erdő, Nyreszeg földek és kaszálók határait a maga részére kész volt felállítani és visszavenni, akkor a Wethes-iek ügyvédei Miklós, Máté, Jakab és Gergely nevében Charnawoda-i Egyedet eltiltották a határok felállításától és visszavételétől (receptio).

Papíron, a hajtások mentén szakadt, hiányos, hátlapján pecsét nyoma. DL 70981. (fasc. XV. fr. 16.).

575. 1477. március 3. (f. II. p. Reminiscere) Buda

Bathor-i István országbíró a leleszi konventhez. Lelez-i Nagy (Magnus) Ambrus (egr.) temesi ispán, anyja: Erzsébet, testvérei (sor. et fr. carn.): Gedrudis és Péter nevében kérték, hogy iktassák be őket Chaath-i Sandor Miklós összes birtokrészének birtokába, ami őket teljes joggal illeti, a Borsod megyei Chaath birtokon, Chychke, Bwroyd és ZabathChaath nevű prédiuumokon levő birtokrészekbe. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra hiteles tanúbizonyságul, az esetleges ellentmondókat alkalmas terminusra a királyi jelenlét elé idézzék, jelentést a királynak küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*:

Kynys-i György, Horhy-i Kelemen, Baba-i Miklós, Baba-i Karachon Gál vagy Mathyus, Byki László, Sasa-i András, Salga-i János.

Átírta a leleszi konvent 1477. április 10-én. DL 70982.

576. 1477. április 10. (16. die d. IV. p. annunciationis Marie)

Balázs prépost és a leleszi konvent Bathor-i István 1477. március 3-án kelt, bevezető és iktató oklevelére (*lásd az 575. sz.*) Márton frater-t, papot, egyházuk perjelét küldte ki Baba-i Miklós királyi ember mellé tanúbizonyságul. Gyümölcsoltó Boldogasszony napja utáni szerdán (márc. 26.) kiszálltak Chaath birtokra és Chychke, Boroyd, valamint ZabathChaath prédiúmokra [Chaath-i] Sandor Miklós itteni birtokrészeire, ahol megjelentek az összehívott szomszédok és határosok, ti. Keczel István özvegye: Margit asszony, Parlag-i György királyi ajtónállómester, Dragsa Imre, Kerezthes-i János deák, Balog László, Laky András, Geley-i Miklós, Marthon Pál, Baba-i Bersey Pál, Zalontha-i Miklós, Gezth-i Mátyás, Thybolthfy György. Margit asszony és Parlag-i György nevében Chaath-i falunagyaik (villici), Gezth-i Mátyás és Thybolthfy György nevében pedig a Byk nevű birtokon élő falunagyaik jelentek meg, a többiek pedig személyesen. A királyi ember Nagy Ambrust, anyját: Erzsébetet, testvéreit: Gedrudis-t és Pétert bevezette a birtokokba örök birtoklásul, ellentmondás sem ekkor, sem a törvényesen kivárt napokon nem történt. – Az autentikus pecséttel megerősítve.

Hártyán, első sora szókezdő betűit nagyobbított betűkkel írták, függőpecsételés nyomával. DL 70982. (fasc. XV. fr. 19.)

577. 1477. július 13. (in Margarete)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent Kysvarda-i Miklós (egr.) személyesen, testvérei (fr. ut.): Mátyás és Aladár terhét az alább írottakra nézve magára véve, és bevallást tett. Ő a magát és testvéreit jelenleg sürgető szükség miatt a Szabolcs megyei Mohostheleke prédiúmon levő saját és testvérei birtokrészeit, amelyek Mogh birtok és Omagh prédiú szomszédságában fekszenek, haszonvételeikkel, jövedelmeikkel és tartozékaikkal együtt Magh-i Barnabásnak és Dömötörnek 25 tiszta aranyforintért elzálogosította, amit – mint mondta – már meg is kapott tőlük. Ha Kysvarda-i Miklós vagy testvérei az említett birtokrészeket Magh-i Barnabástól és Dömötörtől vissza akarnák váltani, akkor ők, miután a 25 tiszta aranyforintot megkapták, mindenféle becsü nélkül, teljes egészében tartoznak visszabocsátani, ellenszegülés és per nélkül. Kysvarda-i Miklós, személyesen és testvérei terhét is magára véve, vállalta, hogy saját munkáján és költségén a birtokrészeken Barnabást és Dömötört a visszaváltásig bárki felkérő és perlekedő ellen jogosan megvédi.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70983. (fasc. XV. fr. 20.)

578. 1478. július 6. (8. die Petri et Pauli) in Hwzth

Zabo Mihály hwzth-i bíró (iudex), a hwzth-i esküdtek és az összes polgár (iuratique et universi cives de eadem Hwzth) tudtul adják, hogy előttük megjelent Aranyan-i Péter plébánosuk, máramarosi (terra Maramorisiensi) vikárius, valamint a zewles-i Nerghes Péter, Calmar János, Péter felesége: Dorottya, János felesége: Erzsébet (circumspecti) által odavezetett Márton, a zewles-i, Miklós, a kyalhaza-i, Miklós, a wrecze-i, Mihály, a fancika-i parochialis egyházak plébánosa, továbbá Thethman Balázs, Katha Benedek, Kyal Kelemen, Kenchel Fábián és Choboth Antal zewles-i, Thamas Gergely, Kis (Parvus) Jakab

(circumspecti) hwnth-i polgárok (cives), kik velük együtt (una nobiscum) mindkét fél akaratából kiküldött bírák voltak. Péter vikárius, valamint Nerghes Péter, János, Dorottya és Erzsébet asszonyok előadták előttük, hogy Péter vikárius őket perbe vonta Mihály milkói püspök és esztergomi vikárius (in spiritualibus et pontificalibus vicarius) idézőlevele útján János kovács öröksége, ingó és ingatlan vagyona miatt, ami ennek fiára, János deákra szállott, és amit Péter plébános bizonyos összegért megvett, mint ahogy ezt az egri káptalan oklevele is bizonyította. A felek a pert azonban az ő döntőbíráskodásukra bízva megszüntették, és egymás közt megegyeztek 60 forint kötelezettségvállalás terhe alatt (sub obligamine) abban, ha bármelyikük az ítélettel nem lenne megelégedve, akkor keresetét is elveszíti. Meghallgatván mindkét fél előterjesztéseit és az összes elébük tárt tudott tanúságtételt, úgy ítélték, hogy minden pénz vagy bármi néven nevezendő dolog, ami Nerghes Péter, Calmar János, Dorottya és Erzsébet asszonyok kezén vannak atyjuk dolgaiból, nekik jutnak, kivéve néhai János kovács fiának: Kristófnak részét, továbbá azokat az összegeket vagy más dolgokat, ti. sókat, ökröket és egy kocsit, amelyek János deák kezén vannak, és amelyek Jánosnak jutnak. Nehogy ezért bárki közülük bármiféle bíróság előtt pereskedjék, ezért [kijelentik], hogy János kovácsnak több gyermeke volt, akik közül most is élnek, a következők: János deák, Kristóf klerikus, Dorottya és Erzsébet asszonyok, ezért mindenféle örökséget, ti. a házakat, a malmokat, a szántóföldeket, a réteket vagy kaszálókat, nemkülönben további más dolgokat, jószágokat és összegeket, melyeket mások kezén fel tudnak lelteni, és vissza tudnak szerezni, négy egyenlő részre osztják. Negyedrésze, amely János deákra szállott, teljes joggal és örökre az említett Péter vikáriusnak jut, hozzátevé, ha az asszonyok örökségüket el akarnák idegeníteni vagy adni, szabadon megtehessek, a másik fél ellentmondását figyelmen kívül hagyva. A második és a harmadik negyedrészt Dorottya és Erzsébeté, a negyedik Kristófé lett. A rokonsági fok miatt (ratione lineae consanguinitatis) az asszonyok Kristóftól részével együtt magukhoz vehetik, és maguknál tarthatják, amíg az érett kort el nem éri (ad maturitatem anni). Az ítéletet mindkét fél elfogadta és magára nézve kötelezőnek ismerte el.

Papíron, a hajtások mentén szakadt, litterae transversae, a szöveg alatt rányomott pecsét darabkái, hátlapján egy 1737. évi magyar nyelvű levél fogalmazványa. DL 70984.

579. 1478. november 10. (36. die oct. Michaelis) Buda

Bathor-i István országbíró a leleszi konventhez. Ny[aláb] vár, Kyralhaza, Wercze, Zazfalw és Ardo magyar birtokok, Krywa, Charnathew, Komlos, Zephegh, Thwrcz és Batharcz oláh (Vollahaliu) falvak (villa), továbbá [There]bes, [Wyfa]lw, W[eresmar]th, Thorna, a fél Akly és a fél Gywla magyar birtokok unacum tributi in portu Ticie Zelewsrew exigi soliti iktatásakor történt ellenmondás miatt Belthewk-i Dragfy Miklós (egr.) és fia: Bertalan perbe hívták Peren-i Jánost 1472 vízkeresztjének nyolcadára. Innen a pert 1473. Mihály-nap nyolcadára halasztották. Itt a felpereseknek a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenő ügyvédje: Zyrma-i Mátyás az ellentmondás okát kérdezte. Erre az alperesnek az országbíró ügyvédvalló levelével megjelenő ügyvédje: Sarwar-i Gergely azt válaszolta, hogy az iktatáskor az alperes nevében azért történt ellentmondás, mert Nyalab várról, Kyralhaza, Wereche, Zazfalw, Ardo és más birtokokról Peren-i Jánosnak oklevelei vannak, amelyeket most nem, de egy későbbi terminuson kész bemutatni. Az oklevelek bemutatására a következő vízkereszt nyolcadát jelölték ki, innen a pert 1476. György-nap nyolcadára halasztották. Ekkor azonban Peren-i János nem jelent meg, okleveleit nem mutatta be, hiába várt rá a felperesek ügyvédje: Akws-i Antal, ezért megbírságotlák. A felperesek ügyvédjének kérésére Peren-i Jánost újra megidézték, ezért az országbíró egy

oklevelével kérte a leleszi konventet, hogy küldje ki emberét az ügyben elvégzendő idézésre tanúbizonyságul. A konvent Ambrus frater-t, papot küldte ki Saswar-i Imre királyi ember mellé, aki a Szent Kereszt felmagasztalásának napját követő csütörtökön^a megidézte Peren-i Jánost Ardo nevű saját birtokáról Dragfy Miklós és fia: Bertalan ellenében, a királyi jelenlet elé az elkövetkezendő Mihály-nap nyolcadára, hogy okleveleit mutassa be, a három márka bírságot az országbírónak és a másik félnek fizesse meg. Az ügyet innen a mostani Mihály-nap nyolcadára halasztották. Peren-i János most sem jelent meg, a felperesek ügyvédje: Akws-i Antal hiába várt rá az alkalmas napokig. Az ügyvéd kérésére meg nem jelenés és nem fizetés miatt kétszeres bírságban marasztalták el Peren-it, akinek háromvásári kikiáltása szükségesnek látszott. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul, Peren-i Jánost háromvásári kikiáltáson idézzék meg insinuatío-val a királyi jelenlet elé az elkövetkezendő György-nap nyolcadára Belthewk-i Dragfy Miklós és fia: Bertalan ellenében, ahol mutassa be oklevelét, és fizesse meg a kilenc márka bírságot az országbírónak és a másik félnek, jelentést ugyanakkorra, ugyanoda küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Thywadarffalwa-i Weres Miklós, Beken-i András, Almas-i Barnabás vagy László, Gyakffalwa-i György, [Saswar]-i Zwbor Imre, György és Péter.

^a Az oklevél itt sérült, a feria quinta-t a 685. sz. oklevélből lehetett megállapítani.

Átírta Szapolyai István nádor 1496. június 4-én. DL 71061. – Vö. még a 685. sz. oklevéllel.

580. 1478. november 12. (in profesto Briccii) Buda

Mátyás király a jászói konventhez. Peren-i János (egr.) nevében előadták, hogy három éve Ferenc napja (1476. okt. 4.) körül Charnauada-i Egyed és György ráküldték Egry-i Imre, Egry-i Bornemlza Miklós, Dabolcz-i György, Zyrma-i Woylwas János, Kosa Ferenc, Maghfalua-i Zoward György nemeseket, a Halmy-i Ongy György, Kys Máté, Vyda György, Kys Dénes, Dienes György, Saythos Márton, Zabo Mihály, Demether István, Chybal Tamás és Miklós, Zonth Pál, Thatholy János, Fekethe Péter, Balog Miklós, János deák, Kosa Benedek, Ardo Benedek és Illés, Ferencz Tamás és Domonkos, Jakab Máté, Kowach Péter, Pasthy Antal, Alch János és Mihály, Halasy Benedek, Kyrál Mátyás, Fodor Domonkos, Egyed fia: Péter, Thoth Báint, Zaz László, Dama Gergely, Synka Sebestyén, Gerch János és Tamás, János kovács, István varga, Vyncze Zsigmond, Kys Imre, Sos Gergely, Mezarus Pál, János kovács, Pathor Márton, Pethev Máté, Zep István és Benedek, Zewch István, Dandy Péter, Both György, Fyleph Pál és Nagh János, a Babon-i Hawas András, Hencz Gál és György, Sythev (dicti) Gál, Márton, Antal és Kelemen, Kowach Péter, Wyncze György, Vngy Máté és Imre, Thorma Ambrus, a Varalya-i Sodos Simon, Konya Péter, Doka Máté, Thewre (dicti) György, Lőrinc, Miklós és Péter, Kis (Parvus) Jakab, Bartha Péter, Gewre Domonkos, Márton és Tamás, Bothos Bálint, Nagy (Magnus) Gál, Nagy (Magnus) Jakab, fia: Egyed, Bálint kovács, Nagy (Magnus) István, Dandy (dicti) Ágoston, Balázs és Dömötör, Apay Kelemen, Domonkos, Sebestyén, János és László, Veres Benedek és Máté, Zaz Benedek, Bothos Máté, Domonkos Máté és Antal, Chybal Antal, Wyhely Jakab és Gál, Thathoyl Imre és Eged Jakab, a Thwrcz-i Ag György, Kardos Mihály, Thegze Gergely, Koztha Simon, Thwrczy Balázs, Wayla Sandrinus, Veres Gergely, fia: Dömötör, Zwka János, Felzeme Péter, Oláh (Valahus) Gergely, a Kekenyesd-i Molnar Kelemen, Lőrinc fia: István, Ordo Sebestyén, Jakab Simon, Veres Péter, Thwrkoly Albert és István, Zabo (dicti) András, Bálint, Jakab és Máté, Therew Ozsvát, Bekev Pál, Kalocz Péter, Pethe (dicti) Mihály, Pál, Ambrus és Albert, Lőrinc fia: Benedek, Byrthalam Balázs, Gywla Tamás, K[erezth]yen Albert, Mathyas Mihály, Myhaly Albert, Sos Antal, Kys Dömötör, Byke Mihály, Hencz Mátyás és Syketh Domonkos jobbágyaikat a panaszos Ugocsa megyei Ba[bon] nevű birtoká-

nak igaz határain belül fekvő Zarbabon és Hodorlygeth nevű erdeire. Ezeket az erdőket jogtalanul a maguk részére elfoglalták, [Peren-i] Alsogercze birtokán lakó jobbágját, Czwla Simont elfogták, nyakánál megkötözve elvitték, és mindaddig fogságban tartották, ameddig jónak látták, továbbá az erdőt hatalmaskodva most is elfoglalva tartják. Küldjék ki emberüket tanúbizonysággul a királyi emberek valamelyike mellé, tudják meg az előadottakról az igazságot, jelentést a királyi személyes jelenlétnek küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek:* Forgolan-i Nagy (Magnus) P[éter], Zalas János, Lewke Mihály, Czyno Fábián vagy Sebestyén, Gewdenhaza-i Roman Barthos vagy Fülöp, Petherfalua-i Swpan Gergely, Sasuar-i Fülöp vagy Pogan János, Egresy László, Roman Imre, Chepe-i Akos György, Zyrma-i István vagy Chama-i Simon.

Átírta a jászói konvent 1479. május 19-én kelt jelentésében. DL 70988.

581. 1478. december 28. (in innocentum martirum)

Balázs prépost és a leleszi konvent Mátyás királyhoz. A király által Ugocsa megye ispánjának vagy alispánjának és szolgabíráinak, valamint a konventnek szóló, Budán, Márton napján Peren-i János (egr.) részére Charnavada-i Egyed, György és más ellenében kiállított oklevele értelmében, Ugocsa megye ispánja vagy alispánja és szolgabírái által a királyi ember és a konventi tanúbizonyság jelenlétében a közgyűlés módjára (per modum congregationis generalis) összegyűlt Ugocsa megyei határosok, szomszédosok, megyebéli nemesek közt az oklevélben megírt ügyben vizsgálatot és tanúvallatást, az ispán vagy alispán és a szolgabírák által visszaiktatást, a királyi ember és a konventi tanúbizonyság által a királyi oklevélben megírtak szerint idézést és megintést kellett végezni, a királyi parancslevelet pedig a konvent pecsétjének főjével lezárva visszaküldeni. Luca napja utáni csütörtökön (dec. 17.) egyiküket, Ambrus frater-t, papot, egyházuk cantor-át küldték ki Forgolan-i Nagy (Magnus) Péter királyi ember mellé tanúbizonysággul az alispán és a szolgabírák által a végrehajtásra megszabott napra Peren-i Jánosnak az Ugocsa megyei Therebes birtoka határain belül fekvő makkos erdeire: Nakol-ra és Hvzzyvevz-re, a királyi oklevélben megírt helyre, ahova kikiáltott közgyűlés módjára (per modum proclamate congregationis) az alispán és a szolgabírák a birtok és az erdők valamennyi határosát, szomszédját és más megyebélieket összehívták. Itt az alispán és a szolgabírák előtt megjelentek a királyi emberrel, a konventi tanúbizonysággal, az említett csütörtök előtt nyolc nappal egy szolgabíró, Evzedfalva-i Porkolab András által megidézett felek, úgymint a saját birtokrészéről, Therebes-ről megidézett Peren-i János, a Halmy nevű birtokáról megidézett Charnavada-i Egyed és György, mégpedig Peren-i János személyesen, a másik fél nevében pedig Kekenyesd-i Simai Jakab ügyvédként (virtute procuratori). Az alább írt határosoktól, szomszédosoktól és megyebéli nemesektől hitükre, a király és a szent királyi korona iránti hűségükre, feszületre tett kézzel tett esküjüket követően kikérdezték őket a királyi oklevélben megírt ügyről. Az elmúlt tizenegyezer szűz napja körül (okt. 21.) Charnavada-i Egyed és György ráküldték-e Egry-i Imre, Egry-i Bornemyzzya Miklós, Dabocz-i György, Zyrma-i Kosa Ferenc nemes és Zantho János nemtelen familiárisaikat, valamint a Halmy birtokon lakó Vngy György, Kys Máté, Dyenes György, Vyda György, Kys Dénes, Saythos Márton, Zabo Mihály, Demether István, Chybal Tamás, Zenth Pál, Thatholy János, Fekethe Péter, Balogy Miklós, János deák, Kosa Benedek, Ferencz Tamás, Ardo Benedek, Korch László, Jakab Máté, Ard[o] Illés, Nagh Antal, Kovach Péter, Pasthy Antal, Alch János, Halazy Benedek, Damján fia Egyed, Kyral Mátyás, Galy Gergely, Fodor Domonkos, Thympor Vince, Egyed fia Péter, Kedmenes Benedek, Hybal Miklós, Thoth Bálint, Sozo György, Zaaz László, Dama Gergely, Alch Mihály, Synka Sebestyén, Baan Gergely, Gevrch János, Dyenes Antal, Ferencz Domonkos, Gevrch Tamás, Kovach János, Varga István, Vyncze Zsigmond,

Berech András, Kys Imre, Soos Gergely, Mezaros Pál, Kovach János, Pothor Márton, Pether Máté, Tholvay Péter, Zeep István, [- -] Jandi Péter, Zevch István, Both György, Phylep Pál, Nagh János és Zeep Benedek; a Babon birtokon lakó Hwas András, Hencz Gál, Sythev (dicti) Lukács, Antal és Kelemen, Kovach Péter, Hencz György, Vngy (dicti) Bálint, Máté és Imre, Vyncze Pál, Sythor Márton, Lovaz László, Hencz Barnabás és Thorma Ambrus; a Varallya birtokon lakó Soldos Simon, Konya Péter, Doka Máté, Thevrev Gergely, Synka Mózes, Kis (Parvus) Jakab, Gevre Domonkos és Benedek, Bartha Péter, Bothos Bálint, Dandi Pál, Nagy (Magnus) Gál, Therev Lőrinc, Nagh Jakab fia Egyed, ennek fia Simon, Nagy (Magnus) Jakab, Gercz Elek, Gerev Sebestyén és Tamás, Gevre Márton, Kovach Bálint, Thevrev Miklós, Nagy (Magnus) István, Dandi Antal, Balázs és Dömötör, Sebesthyeny Kelemen és Dénes, Apay János és László, Vekas Benedek, Veres Máté, Domokos Máté és Antal, Bothos Máté, Zaz Benedek, Chybal Antal, Vyhely Jakab és Gál, Thathol Imre, Thevrev Péter és Egyed Jakab; a Thvrch birtokon lakó Agh György, Kardos Mihály, Thegze Gergely, Koztha Simon, Thvrchy Balázs, Vayla Sandrinus, Veres Gergely, ennek fia Dömötör, Koztha rutén (Rotenus), Felzemy Péter, Zvka János és Olah Gergely; a Kekenyesd birtokon lakó Molnar Kelemen, Lőrinc fia István, Ardo Sebestyén, Jakab Simon, Thvrkoly Albert és István, Veres Péter, Zabo (dicti) András, Bálint, Jakab és Máté, Bálint fia István, Kalocz Péter, Therev Ozsvát, Bekev Pál, Pethw (dicti) Mihály, Ambrus, Pál és Albert, Lőrinc fia Benedek, Byrthalan Balázs, László fia Benedek, Gyvla Tamás, Kerezthyen Albert és Ambrus, Mathyas Mihály, Myhaly Albert, Soos Antal és Lukács, Kys Dömötör, Byke Mihály, Hencz Mátyás és Syketh Domonkos jobbágyaikat Peren-i János Ugocsa megyei Therebes birtokának igaz határain belül fekvő makkos erdejeire: Nakol-ra és Hozzyvevz-re, ezt a maguk részre elfoglalták-e, Peren-i János therebes-i jobbágyai közül, akik az erdőben saját disznait legeltették, egy részét megverték és megsebeztek-e, másoknak szakállát tépték-e meg, innen a jobbágyoknak több mint 223 disznaját jogtalanul elhajtották-e? Ezenkívül elkergették-e azokat a máshova való embereket (homines extranei), akik ezekben az erdőkben disznait legeltették, akikől Peren-i János tized címén (in decimis) több mint 400 disznót kaphatott volna, és így Peren-i Jánosnak 400 aranyforint kárt okoztak-e, Nakol és Hozzyvevz erdőket Charnavada-i Egyed és György elfoglalva tartják-e hatalmaskodás közbejöttével? – Dabocz-i Miklós, Dabocz-i Tamás, Mathyvs, Zevke Imre, Vysky Gergely, Bochkor Balázs, Antal, Benedek és Fóris, Thorma János és Mátyás, Nagy (Magnus) Balázs, Thorma Gergely, Szilveszter és Pál, Chyre Antal, Illés fia: György, Kereczeth Tamás, Mathyvs Gergely, Almas-i Barnabás, András, Dömötör, Miklós fia: János, másik János és Mihály, Chepe-i Akos Márton és György, Zolthan János és Pál, Chama-i Nagy (Magnus) Tamás, Zyrma-i Zabo Pál, Egry-i György, László és Gergely, Vylak-i János és Domonkos, Therebes birtok, valamint Nakol és Hozzyvevz erdők szomszédei és határosai hitükre, tudásból azt vallották, ami az előzőkben le van írva. Chama-i Mathyvs, Kanthor Jakab és László, Tamás és Nagy (Magnus) Imre, Mocos György és Balázs, Bertalan fia: Kelemen, Egyed fia: László, Bereck fia: György, Fvthamoth Jakab, Mathyvs és János másodhatárosok Chama-ról, Gevdenhaza-i Barthvs, Gevdenhaza-i Chobod Gergely és András, Szaniszló fia: Roman (dictus) Pál, László deák, Barla Fülöp, Imre és János, Nagy (Magnus) Jakab, Gevden Lőrinc, Nagy (Magnus) Miklós, Márton fia: János, [- -] Jark Dömötör, Bereck fiai: Gergely és Péter (Gregorius et Petrus Britii), Zyrma (dictus) Gergely, Nagy (Magnus) Simon, Miklós és Pál [Gevdenhaza]-ról, Hetheny-i [- -], Forgolan-i Fábián és Sebestyén, [- -], Karko (?) Mihály fia: Péter, [- -] Jalaas Antal; Ev[zedfalva]-i Gedev György [másodhatárosok] tudomásból azt vallották, amit Therebes birtok és az erdők határosai. Farkasfalva-i Farkas Benedek, Mathe Ambrus, Nagy (Magnus) András, Balogh György, Nemes Albert, Farkas László Ugocsa megyebéli nemesek, Petherfalva-i Myhalfy Benedek, Svpan Gergely, Mihály és Lő-

rinc, Beke Dömötör, Kelemen és Péter, Zyrmay János, Nemes Miklós, Bencz Péter, Chama Péter Petetherfalva-ról; Zyрма-i Kalos Péter, Therdes Mihály, Beken-i Thykodi László és Erdely Benedek és Pál, Saswar-i Jakab és János, Zvbor (dicti) János, Miklós és Péter, Zeles János, Dömötör fia: Jakab, Fornos Tamás, Zabo Benedek, Rohman Imre és Egresy László Sasvar-ról; Magyfalva-i István, Fanchyka-i Bernát, János, Imre, Akacius és György, Verbecz-i Dolhay Mihály, Ardo-i Zoardfy Miklós, Andrasfalva-i Mokos Tamás, Orros János, Chathohaza-i Chatho Tamás és Antal, Zyрма-i Miklós, Zabo Pál, Kenez Máté, Dothor Pál, Thyvadarfalva-i Zabo Fülöp, Nagy (Magnus) Péter, István, Miklós, Veres (dictus) Miklós, Hetheny-i Karthvs György, Dothor Albert, Bede László és Péter, Chama-i Balenthfy Tamás, Chama-i István és Fábián fia Péter, Farkasfalva-i Koncz János, Zabo Mihály, Barath Márton Ugocsa megyebéli nemesek tudomásból azt vallották, mint Therebes birtok, Nakol és Hozyvevz erdők határosai. Mivel az alispán és a szolgabírák Peren-i János említett erdeit Charnavada-i Egyed és György által elfoglalva találták, ezért Egyedet és Györgyöt innen kizárták, és kivetették, Peren-i Jánost pedig ezek birtokába újra bevezették az őt megillető jogon örök birtoklásra. A királyi ember a konventi tanúbizonyság jelenlétében az ezt követő pénteken (dec.18.) Charnavada-i Egyedet és Györgyöt Halmy-n, Egry-i Bornemyzzya Miklóst és Imrét Egry-n, Dabocz-i Györgyöt Dabocz-on, Zyрма-i Kosa Ferencet Zyрма-n – mindegyiküket saját birtokrészén – insinuatio-val megidézte Peren-i János ellenében vízkereszt nyolcadára, a királyi oklevélben megszabott időpontra a királyi személyes jelenlét elé, perfüggőség, ha lenne köztük, figyelmen kívül hagyásával. Továbbá megparancsolta Egyednek és Györgynek, hogy jobbjáyaikat és nemtelen familiárisaikat állítsák elő.

Papíron, a hajtások mentén szakadt, hiányos, hátlapján zárópecsét nyoma. DL 70985.

582. 1478. december 28. körül ([- -] innocentum martirum) Buda

Mátyás király személyes jelenléte előtt megjelent az egyik részről Zenthkyral-i néhai Gergely fia: Benedek képviselőjében Akos-i Antal, Zenthkyral-i András képviselőjében pedig Cheged-i Mátyás a szentjebbi konvent ügyvédvalló levelével, a másíkról Magh-i Barnabás (egr.) személyesen, és Zenthkyral-i Benedek és András ügyvédjei bevallást tettek. Zenthkyral-i Benedek Wyngarth-i Gereb László erdélyi választott püspök ellen pert indított a királyi kúriában a Közép-Szolnok megyei Zenthkyral birtokhoz tartozó Raykath és Nyolczfarrayaro nevű földek, továbbá a MaskoTheleke, BelThelek és PapTheleke nevű prédiomok, valamint a Byrgewelge nevű völgytől az Eer folyóig terjedő más szántóföldek és kaszálók jogtalan elfoglalása ügyében, amelyek mind Zenthkyral birtokhoz tartoznak. Ebben az ügyben királyi bírói parancsra kelt bírói levél értelmében a maga számára tanúságtételt és közös vizsgálatot (attestatio seu communis inquisitio) végeztetett el. Részben azért, mert ezt az ügyet a Magh-i nemesekkel együtt indították az idézéssel, részben pedig azért, mert Zenthkyral birtok és a hozzá tartozó említett peres földek és prédiomok a Zenthkyral-i nemeseket, Magh-i Barnabást és Magh-i atyafiait egyforma joggal illetik, ezért ebben az ügyben Magh-i Barnabást Zenthkyral-i Benedek mellé veszik, és bebocsátják, a perbe befogadják. – *Jobbra a pecsét mellett: coram Thorda, hátlapján, a jobb alsó sarokban: lecta.*

Szakadt papíron, előlapján papírfelzetes pecséttel. DL 70986. (fasc. XV. fr. 22.)

583. 1479. február 15. (8. die f. II. a. Valentini)

[A leleszi konvent tudtul adja, hogy Bathor-i István országbíró parancsára (lásd az 579. sz.)] Ambrus frater-t, papot, konventi cantor-t küldte ki Almas-i Barnabás királyi ember mellé, aki Bálint napja előtti hétfőn (febr. 8.) Zelews oppidumban, az ezt követő kedden

Saswar, majd csütörtökön Zazfalw birtokon háromvásári kikiáltással megidézte Peren-i Jánost [Belthewk-i Dragffy Miklós és fia: Bertalan ellenében] György-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé, oklevelei bemutatására, és kilenc márka bírságnak az országbíró és a másik fél részére való megfizetésére.

Tartalmilag átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 2. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

584. 1479. április 28. (f. IV. p. Marci) Buda

Mátyás király Pyber Benedeknek (egr.), a budai vár udvarbírájának (provisor curie castri nostri Budensis) kérésére testvérének, Zsigmondnak összes holmijából, jószágából és jogából a király számára az ország szokásjoga szerint járó bírság kétharmadát a visszaváltás idejéig Pyber Benedeknek adta. Zsigmondot 1477-ben Mihály-nap nyolcadán Lőrinc (magn.) Bosznia hercege és Felfewldy Pál (magn.), macsói bánok, báni ítéletlevél közbejöttével, jogosan marasztalták el főbenjáró ítéletben (sententia capitalis). Megparancsolja a mostani és jövődöbeli macsói bánoknak, hogy az oklevél kézhezvétele után Zsigmondot az ítéletlevélre való hivatkozással személyében, birtokaiban, holmijaiban és jószágaiban bíróságon vagy azon kívül zaklatni ne merészeljék. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Jobbra a szöveg fölött: de commissione domini regis.*

Foltos, a hajtások mentén hiányos papíron, előlapján pecsét nyoma. DL 70987. (fasc. XV. fr. 27.)

585. 1479. május 19. (4. die dom. p. Sophie)

A jászói konvent Mátyás királyhoz. A király 1478. november 12-én kelt parancsára (*lásd az 580. sz.*) egyiküket, Domonkos frater-t, papot küldték ki Chepe-i Akos György királyi ember mellé. Zsófia napja utáni vasárnapon (máj. 16.) a királyi ember a konventi tanúbizonyság jelenlétében Ugocsa megyében tudakozódott, és megtudta, hogy az említett hatalmaskodás úgy történt, ahogy a királyi oklevélben le volt írva.

Szakadt, hiányos, papíron, hátlapján külzet és zárópecsét nyoma. DL 70988.

586. 1479. június 11. (f. VI. p. corporis Christi) Buda

Bathor-i István országbíró a váradi káptalanhoz. Dengeleg-i Bernát (egr.) és Hadad-i néhai Iakch Mihály fia: István özvegye: Anna – ki most Bernát felesége – nevében előadták, hogy idestova 16 éve Hathwan-i Tamás és Bálint, Kyszarwad-i Albert, Miklós, Gergely és András Bernátnak a Közép-Szolnok megyei Zarwad, Hathwan és Kyszarwad birtokokon levő összes, zálogos birtokrészeit Bernát kezéből a maguk részére jogtalanul elfoglalták, és hatalmaskodás közbejöttével most is elfoglalva tartják. Kwsal-i Jakch László fia: néhai László saját és testvérei (fr. et sor. carn.): András és a hajadon Erzsébet Bereg megyei Kazon, Kewazo nevű birtokokon levő birtokrészeit néhai Iakch Mihálynak 200 tiszta aranyforintért a váradi káptalan bevalló- és zálogos levele közbejöttével elzálogosította, ezek Iakch Mihály halála után fiára: Istvánra, Anna korábbi férjére, háramlottak, István halála után pedig Annára kellett volna szállniuk, melyeket azonban Kezy-i Balázs deák mintegy 19 éve, nem tudni milyen jogon, magánál tartott, és birtokolta, Balázs deák halála után pedig özvegye: Anasztázia és Mathwchyna-i Miklós tartják most is elfoglalva hatalmaskodás közbejöttével. Továbbá egykoron Borswa-i Mihály fia: Ferenc a Bereg megyei Borswa birtokon levő hét jobbágytelkét Anna korábbi férje atyjának, néhai Iakch Mihálynak elzálogosította 26 tiszta aranyforintért a leleszi konvent bevalló és zálogos levele közbejöttével, melyeknek

Jakch Mihály és István halála után hasonlóképpen a panaszos asszonyra kellett volna szállniuk, azonban Albert király halála után, anélkül hogy néhai Mihályt, Istvánt és következőképpen a panaszos asszonyt a 26 forintról kielégítették volna, e jobbágytelkeket Borswa-i Kanthor Mihály és Olah Tamás jogtalanul elfoglalták és hatalmaskodás közbejöttével jelenleg is elfoglalva tartják. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul a királyi emberek valamelyike mellé, először tudják meg az előadottakról az igazságot, majd Hathwan-i Tamást, Bálintot és többieket idézzék meg Jakab napjának nyolcadára insinuatío-val a királyi jelenlét elé, perfüggőség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe, jelentést az említett nyolcadra a királynak küldjenek. *Kijelölt királyi emberek:* Orozy-i György, Tamás vagy Márton, Homok-i Balázs vagy István, Farnas-i János, Borswa-i Benedek, Zarwad-i Pál vagy Antal, Kawas-i Kezy Ferenc, Zodoro-i Ambrus, János vagy László.

Átírta a váradi káptalan 1479. július 11-én, amit Mátyás király 1479. december 4-én írt át. DL 70992.

587. 1479. július 11. (6. die f. III. p. visitationis Marie)

A váradi káptalan Mátyás királyhoz. Bathor-i István országbíró 1479. június 11-én kelt oklevelére (*lásd az 586. sz.*) Gál papot, egyházuk Szent György-oltárának igazgatóját küldték ki Orozy-i György és Zarwad-i Pál királyi emberek mellé tanúbizonyságul. Sárlos Boldogasszony napja utáni vasárnapon (júl. 4.) Orozy-i György Bereg, az ezt követő kedden (júl. 6.) Zarwad-i Pál Közép-Szolnok megyében tudakozódván, megtudták, hogy minden úgy történt, ahogy az országbíró oklevelében le volt írva. Orozy-i György az említett vasárnapon Balázs deák özvegyét: Anasztáziát és Mathwchyna-i Miklóst Kowazo-n, Borswa-i Kanthor Mihályt és Olah Tamást Borswa-n, Kyzodoro-o Albertet, Miklóst és Gyögyöt Kyzodoro-n – mindegyiküket odavaló birtokrészén – megidézte insinuatío-val Jakab nap nyolcadára a királyi jelenlét elé, perfüggőség, ha lenne köztük, figyelembevétele nélkül.

Átírta Mátyás király 1479. december 4-én kelt pátenzában. DL 70992.

588. 1479. augusztus 3. (f. III. p. advincula Petri)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent az egyik részről Peren-i János (magn.), a másíkról Charnavada-i Egyed és Charnavada-i néhai Domonkos fia: György személyesen. Peren-i János fiainak: Jóbnak, Gábornak és Mihálynak (egr.) és másoknak – akiket az alább írottak illetnek –, Charnavada-i Egyed fiának: Mórícnek, György pedig testvérének (fr. ut.), Jánosnak és másoknak – kiket az alább írottak illetnek – terhét az alulírottakra nézve magára vette, és bevallást tettek. Az Ugocsa megyei Babon és Therebes birtokokhoz tartozó Hozzyvevz és Nakol nevű erdők és földek miatt pereskedés és ellenségeskedés támadt köztük, azonban bizonyos fogott bírák kezdeményezése és rendelése folytán békeségre és egyezsére jutottak. E földek és erdők miatt keletkezett hatalmaskodások és foglalásokból fakadó pereket és ellenségeskedéseket kölcsönösen megszüntették, egymásnak nyugtát adtak, a peres erdőket és földeket megjárva, az alább írott határjelek közt választották el. – *Határjárás:* Primo in prenotatis tenutis possessionum prescriptarum in parte orientali et in loco, qui dicitur Berczallya, Czomogafolyasa incepissent, deinde ad occidentem tendendo pervenissent ad pratum silve Nakol prescripte, et ibi in prato unam metam terream erexissent; et deinde dictam silvam Nakol directe pertranseundo quandam arborem ilicis vulgariter *thevlghfa* dictam attigissent, subtus quam unam metam terream erexissent; deinde vero ad eandem partem occidentalem versus [si]lvam Hozzyvevz

prescriptam quasi cursum descensivum faciendo ad locum, qui dicitur Kekbokor venientes, ubi duo ligna ilicis, vulgariter *thevlghfa* de una radice succreverunt, ubi unam metam terream fecissent; abhinc gradiendo ad quandam viam, que dicitur Farkasvtha, dehinc divertendo ad locum, qui dicitur Alsofolyamath et ibi unam metam terream erexissent, ibique cursus metales terminassent. – A felek vállalták, ha valamelyik fél ezt az elhatárolást meg akarná szegni, vagy vissza akarná vonni, akkor ezáltal, peren kívül Hozzyvevz és Nakol földek és erdők örök becsüjének megfizetésében – a bírói rész megghagya mellett – a perbe lépés előtt marasztalják el. – Az autentikus pecséttel megpecsételve.

Hártyán, függőpecsét nyomával. DL 70990. (fasc. XV. fr. 23.).

589. 1479. augusztus 3. (f. III. p. advincula Petri)

Balázs prépost és a leleszi konvent előtt megjelent az egyik részről Peren-i János (magn.), a másíkról Charnawada-i Egyed és György személyesen. Peren-i János fiainak: Jóbnak, Gábornak és Mihálynak (egr.) meg másoknak – akiket az alább írottak illetnek –, Charnawada-i Egyed fiának: Mórícnak, György pedig testvéreének (fr. ut.): Jánosnak és másoknak – kiket az alább írottak illetnek – terhét az alulírottakra nézve magára vette, és bevallást tettek. A felek közt bizonyos dolgok és hatalmaskodások miatt nézeteltérések és perek keletkeztek, azonban bizonyos fogott bírák kezdeményezése és rendelése folytán békességre és egyezsége jutottak. Pereiket egymás közt kölcsönösen megszüntették, ugyanígy Peren-i János megszünteti Charnawada-i Egyed és György familiárisai: Egry-i Imre és Miklós, Zyrma-i Zanthay János és Kosa Ferenc, Dabocz-i György, Chamafalwa-i Mokos Balázs és György, valamint összes jobbágysai ellen indított perét, kivéve Maghfalva-i Zoardfy Györgyöt. Charnawada-i Egyed és György pedig Peren-i János familiárisai: Magh-i Dömötör, Zyrma-i Pazman Fóris és Dénes, Forgolan-i Thorma István és György, Mykola-i Tóbiás, Chvka-i More Mihály, Farkasfalva-i Farkas László és fia: Benedek, Fanchyka-i Mózes és fia: Miklós, Dabocz-i Miklós és az összes dabocz-i nemesek, Evzedfalva-i Gevde Márton és más evzedfalva-i nemesek, valamint Peren-i összes familiárisai és jobbágysai ellen indított perét szüntette meg. Nyugtatták egymást az egymás ellen eddig elkövetett jogtalanságokról, kártételekről, ártalmasságokról, hatalmaskodásokról, dolgoknak, jószágoknak elviteléről és általában mindenféle gonoszettekről (quorumlibet malorum actuum generibus), beleértve a felek jobbágysai és familiárisai közt esett veréseket, megsebzéseket és vérontásokat is. Az összes peres oklevelük, úgymint a vizsgáló, megintó, tanúsító, bírói és elengedőleveleik – kivéve a birtokjogaikat érintőket – érvényét megsemmisítették, kölcsönösen nyugtatták familiárisaikat és jobbágysaikat gonoszetteikről, beleértve a veréseket, megsebzéseket és vérontásokat is.

Papíron, litterae transversae, hátlapján pecsét nyoma. DL 70989. (fasc. XV. fr. 24.).

590. 1479. november 20. (46. die oct. Michaelis) Buda

Bathor-i István országbíró előtt megjelent Mihály-nap nyolcadán az országbíró halasztólevele értelmében, az országbíró kihirdető és a leleszi konvent válaszlevelében leírt ügyben történő oklevél bemutatására Peren-i János (egr.), mint alperes, képviselőben Zyrma-i Fóris a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Belthewk-i Dragfy Miklós és fia: Bertalan (egr.) ellenében, akiket Akos-i Antal a szentjobb konvent ügyvédvalló levelével képviselt. Ekkor az alperesnek az országbíró és a másik fél részére kilenc márka bírságot kellett volna kifizetnie. Mivel Peren-i János ügyvédje sem az okleveleket nem tudta bemutatni, sem a kilenc márkát nem tudta az országbírónak és a másik félnek megfizetni, hanem az ok-

levél bemutatását és a bírság kifizetését egy későbbi terminusra kérte halasztani, ezért ezeket az országbíró az elkövetkezendő vízkereszt nyolcadára halasztotta. Ekkor Peren-i János vagy ügyvédje az említett okleveleket három márka bírság letétele mellett tartozik bemutatni, a kilenc márka bírságot pedig az országbíró és a másik fél részére kétszeresen tartozik megfizetni.

Papíron, hátlapján kivonattal, zárópecsét nyomával. Perényi János részére kiállított példány. DL 70991. (fasc. XV. fr. 26.)

591. 1479. december 4. (60. die oct. Michaelis) Buda

Mátyás király személyes jelenléte előtt Mihály-nap nyolcadán Dengeleg-i Bernát (egr.) és felesége: Anna – egykor Hadath-i néhai Iakch Mihály fia: István özvegye –, mint felperesek, Kezy-i Balázs deák özvegye: Anasztázia és Mathwchyna-i Miklós, mint alperesek, közti ügyben megjelent a felperesek törvényes ügyvédje: Selend-i Antal, és bemutatta a váradi káptalan 1479. július 11-én kelt, vizsgáló, idéző és megintó levelét (*lásd az 587. sz.*). Az alperesek ügyvédje: a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenő Zyrma-i Fóris előállván, kérte, hogy adják ki neki ennek az oklevélnek a par-ját, amit a király pátensében ártírt, és kiadott neki. – *Hátlapján: Thorda, alatta a lap szélén: solvit, kézjegy.*

Papíron, előlapján rányomott pecsét darabkái. DL 70992.

592. 1479. december 11. (sabb. a. Lucie) Buda

Mátyás király személyes jelenléte előtt megjelent az egyik részről Peren-i János (egr.) képviselőjében, a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Zyrma-i Fóris, a másiktól Wpor-i László (egr.) személyesen, és bevallást tettek. Peren-i János Wpor-i Lászlót Peren-i néhai Péter fia: Miklós Bereg megyei Barrabasy birtokon levő teljes birtokrésze ügyében – ami Jánost örökség, Lászlót pedig zálog címén illeti – a királyi kúriába, ti. a királyi személyes jelenlét elé, perbe vonatta, és a mostani Mihály-nap nyolcadán e birtokrész jogtalan tartása miatt a bíróság rendje szerint (ordine iudiciario) elítélni kérte, most azonban fogott bírák kezdeményezésére egymás közt megegyeztek. Wpor-i László a Barrabasy birtokon levő birtokrészt haszonvételeivel és tartozékaival együtt Peren-i Jánosnak átadta, kezét ennek birtokából kivonta, Peren-i János ügyvédje pedig az ügyvédvalló levél értelmében nyugtatta Wpor-i Lászlót erről. – *Jobbra a szöveg alatt: coram Thorda.*

Szakadt, foltos papíron, a szöveg alatt rányomott pecsét darabkái. DL 70993. (fasc. XV. fr. 25.)

593. 1480. május 13. (sabb. p. ascensionis D.) in Koloswar

Bathor-i István országbíró Peren-i János (egr.) iránti kedvezésből (ob favorem) elengedte az összes bírságnak (birsagia et birsagiorum gravamina) az országbíróra eső részét, amellyel bármelyik perbeli ellenfelével szemben az ország bármelyik bírósága előtt ez idáig sújtották, ezekről a bírságokról pedig nyugtatja Peren-it.

Tartalmilag ártírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 6–7. – Ezt ártírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

594. 1480. június 10. (sabb. a. Barnabe) Buda

Bathor-i István országbíró a leleszi konventhez. Belthevk-i Dragfy Bertalan (magn.) személyében kérték, hogy iktassák be az őt örökség jogán illető Máramaros megyei

Bedevhaza, Belawar, Krewa, Tharaz, FelsevApsa, AlsoApsa, Boczko, Karachonfalva, FeyerEghaz, Barzanfalva, Bathyzfalva, Sayo, Orozfalv, WayNahaza, AlsoRona és mindkét Wyso (utraque Wyso) nevű teljes birtokba. Küldjék ki emberüket tanúbizonysággul Bedevhaza, Belawar és más birtokokra az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé alkalmas időpontra idézzék. Jelentést az esetleges ellentmondók, a megjelent szomszédosok és határosok nevével együtt a királynak írjanak. – *Kijelölt királyi emberek:* Somos-i Radvl János, Kalynfalva-i György, Bylkey-i Mihály, György vagy János, Budafalva-i Simon vagy István, Lypche-i Lázár, Bylke-i Stepko Mihály, Vrmezev-i Lázár, Rakolcz-i István.

Átírta a leleszi konvent 1480. augusztus 11-én. DL 70994. – Eredetije: leleszi káptalan országos levéltára, Statutoria D-213. (DF 211403.) Eltérő névalakok: Bedewhaza, Karachonfalwa, Orozfalw, Radwl, Kalymfalwa, Bwdafalwa, Wrmezew.

Mihályi: Máramarosi diplomák 548. (a leleszi példány alapján).

595. 1480. augusztus 11. (16. die f. V. p. Iacobi)

A leleszi konvent Mátyás királyhoz. Bathor-i István országbíró 1480. június 10-én kelt oklevelére (*lásd az 594. sz.*) a közülük való Márton frater-t, papot küldték ki Budafalva-i Simon királyi ember mellé. Jakab napján kiszálltak Bedevhaza, Belawar, Krewa, Tharaz, FelsevApsa, az eztán követő szerdán (júl. 26.) AlsoApsa, Boczko, Karachonfalva, Feyereghaz és Barzanfalva, csütörtökön (júl. 27.) Bathyzfalva, Sayo, Orozfalv, VayNahaza, AlsoRona és mindkét Wyso (utraque Wyso) birtokokra, és az ide összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében a királyi ember a konventi tanúbizonyság jelenlétében a kérelmezőt be akarta iktatni ezek, valamint haszonvételeik és tartozékaik birtokába. Ekkor azonban Barzanfalva-i László és Barzan Vanch Barzanfalva birtok, Sayo-i Iuga Sayo birtok, a Bathyzfalva birtokon élő Dragus [Do]lha-i György és Dömötör nevében és személyében, Vyso-i István, maga és Vyso-i Simon nevében Felsevvyso birtok, Vyso-i András, maga, valamint AlsoApsa-i Mykola és Balázs személyében Alsovyso birtok, az Orozfalv-n élő Thywadar, Dolha-i István személyében Orozfalv birtok, AlsoRona-i Pap Péter AlsoRona birtok, Jeromos (Ieronimus) bachko-i officiális, Forynthverev János nevében és személyében Bachko birtok, Feyereghaz-i Pasko Simon és Zlathyna-i Naan Mihály Feyereghaz birtok, Vrmezev-i Lázár és VeresMarth-i Bertalan FelsevApsa birtok, Apsa-i János AlsoApsa birtok, Bedevhaza-i Bedev János Bedevhaza birtok, Kathona György, Kyrwa-i Thathol Mihály személyében Belawar, Kyrwa és Tharaz birtokok, WayNahaza-i János VayNahaza birtok, Veresmarth-i Bertalan Karachonfalva birtok, Pethrowa-i Mihály és Bedev János Bathyzfalva birtok iktatásának ellentmondott, ezért az ellentmondás helyén az említett napokon megidézték őket Belthevk-i Dragfy Bertalan ellenében Mihály-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé.

Papíron, hátlapján kivonat és pecsét nyoma. Barzanfalva-i László, Barzan-i Vanch, Sayo-i Iuga és mások részére kiállított par. DL 70994. (fasc. XVI. fr. 1.) – Fogalmazvány az országbírói levél hátlapján: leleszi káptalan országos levéltára, Statutoria D-213. (DF 211403.). Eltérő névalak: Bedehaza.

596. 1480. szeptember 19. (f. III. a. Mathei)

A ZenthIogh-i konvent előtt megjelentek Magh-i néhai György fiai: Tamás és Imre (nobiles), Tamás fiainak: Ambrusnak, Lászlónak, Jánosnak és feleségének: Ilonának, Imre feleségének: Annos-nak és más atyafiaiknak meg rokonaiknak terhét is magukra véve, és bevallást tettek. Igen sürgető szükségükben a Szabolcs megyei Magh birtokon levő összes

birtokrészüket minden haszonvételükkel együtt – a Magh-on levő másik birtokrészük kivételével, amit korábban Tamás és Imre birtokaival együtt csak Dömötörnek zálogosítottak el – 128 tiszta, magyar, igaz és jó súlyú aranyforintért Magh-i Dömötörnek meg Dömötör fiainak: Pálnak, Sebestyénnek és Péternek, néhai Barnabás fiának: Andrásnak és Ferencnek (nobiles) a visszaváltásig zálogba adták, és az ezért járó összeget már meg is kapták tőlük. Ha Tamás, Imre és mások, kiknek terhet magukra vették, a Magh-on levő birtokrészeket Dömötörtől és a többiektől vissza akarnák váltani, akkor szabadon megtehessék, Dömötör és a többiek, miután az összeget megkapták, mindenféle pereskedés nélkül tartoznak a birtokrészeket visszabocsátani. Tamás, Imre és a többiek tartoznak Dömötör és a többieknek ezek birtokában bárki törvénytelen keresete ellenében saját munkájukon és költségükön a visszaváltásig megvédeni.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 70995. (fasc. XVI. fr. 2.)

597. 1482. február 10. (dom., in Scolastice) in Charnawada

Charnawoda-i Egyed és János tudtul adják, hogy ha Peren-i Jánost (magn.) vagy familiárisait eddig megidéztették, vagy bármely ügyben és perben eddig idéző, megintó és bizonyító levelet adattak ki [ellenük], akkor ezeket érvénytelenítik, és minden erejüktől megfosztják.

Papíron, a szöveg alatt egy gyűrűs pecsét nyoma és egynek a töredéke. DL 70996. (fasc. XVI. fr. 7.)

598. 1482. február 10. (dom., in Scolastice) in Charnawada

Charnawoda-i Egyed és János tudtul adják, hogy Peren-i János (magn.) bizonyos vérdíjakért és más károokért a királyi kúriába idéztette őket. Ezért ebben az ügyben az általuk Halmi-ra hívott (constituti) választott nemesek és familiárisaik, ti. Hetheny-i Feyes Osvát, Andreasfalwa-i Zeles Imre, Halmas-i Chatho Gergely és Barnabás, Gyakfalwa-i György és Dabolcz-i Mátyás, úgy ítélték és rendelkeztek, hogy Charnawoda-i János azokkal a jobbágyaival, akik Peren-i János úr familiárisát: Nagy (Magnus) Mihályt megölték, ennek vérdíját, azaz 40 forintot, az elkövetkezendő Jakab-nap nyolcadáig Kyralhaza-n kifizetteti. Charnawoda-i Egyed Thalpas Tamás vérdíját – akit Lazar-i jobbágyaik öltek meg –, 40 forintot, Therebes-en fizetteti ki egy régi rendelkezés értelmében, első határidőül Letare vasárnapját (márc. 17.), másodikül az elkövetkezendő Jakab-napot jelölve ki. Thwrcz-i jobbágyaik a Zaazfalw-n lakó Ramaz Jánosnak Bálint napja utáni vasárnapon (febr. 16.) Zaazfalw-n tartoznak öt és fél forintot kifizetni, ha ezt nem tudnák, vagy nem akarnák megtenni, akkor 12 forintra lesznek megbüntetve. Ugyanezek a thwrcz-i jobbágyaik az említett vasárnapon Wad Ambrusnak Therebes-en három forintot tartoznak fizetni, ha ezt nem tudnák megtenni, akkor ennek az összegnek a kétszeresére lesznek megbüntetve. Egy jobbágyuk Apay Simonnak Therebes-en három forintot tartozik az említett napon fizetni, ha nem akarna, akkor az összeg kétszeresében lesz elmarasztalva. Therebes-i Mezes Máté megesküszik egy lovára Dabolcz-i György ellenében, és az eskü utáni 15. napon fizet neki, ha nem akarna, akkor kétszeresében lesz elmarasztalva. Charnawoda-i Egyed és János vállalják, hogy Gywla-i Gach Mihály minden holmiját és jószágát visszaadják és mindahhoz, amit familiárisaik és a választott nemesek rendeltek és ítélték, tartják magukat. Ha a fentiekhez nem tartanák magukat, a fizetéseket nem engednék meg, akkor hatalombajban való elbukásban és hitszegésben (in succubitu duelli facti potentiarie et fractione fidei) lesznek ez által elmarasztalva.

Papíron, litterae transversae, a szöveg alatt két gyűrűspecsét nyomával. DL 70997. (fasc. XVI. fr. 6.)

599. 1482. február 22. (3. die 39. die oct. epiph.) Buda

Mátyás király tudtul adja, hogy vízkereszt nyolcadának 39. napján országa bizonyos főpapjaival, báróival és nemeseivel együtt tartott törvényszékén, egy királyi idézőlevél értelmében, ami erre a nyolcadra szemtől szembe való idézésről szólt, a személyes jelenlét bírósága előtt megjelent Peren-i János (egr.) személyesen Bogad-i Mihály (nob.) ellenében, és előadta, hogy Károly királynak egy határjáró levele, ami lank, Hermanzeg, Ryché és Therebes nevű birtokok és tartozékaik ügyét érinti, Mihálynál van, melynek par-ját Mihálytól jog szerint kiadni kérte. A királyi személyes jelenlét előtt Bogad-i Mihály személyesen előállván, azt válaszolta, hogy az említett határjárásról szóló oklevél ugyan birtokában van, eredetiben (in specie) azonban nem adja ki – mivel azt neki adták megőrzésre – csak ennek par-ját kész kiadni átírásban. Ezután bemutatta a személyes jelenlétnek Károly király 1342. február 17-én kelt, pergamenre írt, gyűrűs pecsétjével hátul megpecsételt, pátens formájú oklevelét (lásd az 64. sz.). A király az oklevelet Peren-i János részére privilegiális formában átírta. – A bíróságban használt függő- és autentikus pecséttel megerősítve. – *Jobbra a szöveg alatt: lecta et correcta cum tenore.*

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűkkel, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70998. (fasc. II. fr. 22.)

600. 1482. február 22. (3. die 39. die oct. epiph.) Buda

Mátyás király tudtul adja, hogy vízkereszt nyolcadának 39. napján (febr. 20.) országa bizonyos főpapjaival, báróival és nemeseivel együtt tartott törvényszékén, egy királyi idézőlevél értelmében, ami erre a nyolcados törvényszékre szemtől szembe való idézésről szólt, a személyes jelenlét bírósága előtt megjelent Peren-i János (egr.) Magh-i Dömötör (nob.) ellenében, és előadta, hogy a leleszi konventnek egy iktatólevele, ami Thorna, Weresmarth és Akly nevű birtokok és tartozékaik ügyét érinti, Magh-i Dömötörnél van, melynek par-ját Dömötörtől jog szerint kiadni kérte. A királyi személyes jelenlét előtt Magh-i Dömötör személyesen előállván, azt válaszolta, hogy az említett iktatásról szóló oklevél ugyan birtokában van, eredetiben azonban nem adja ki – mivel azt neki adták megőrzésre – csak ennek par-ját kész kiadni átírásban, és bemutatta a személyes jelenlétnek a leleszi konvent pergamenre írt, a konvent függőpecsétje alatt, 1433. augusztus 25-én kelt privilegiálisát (lásd az 444. sz.). A király az oklevelet Peren-i János részére privilegiális formában átírta. – A bíróságban használt függő- és autentikus pecséttel megerősítve. – *Jobbra a szöveg alatt: lecta et correcta cum tenore.*

Hártyán, nagyobbított kezdőbetűkkel, selyemzsinóron függő pecséttel. DL 70999. (fasc. XVI. fr. 3.)

601. 1482. augusztus 6. (in transfigurationis D.) in Dobos

Bathor-i István országbíró előtt személyesen megjelent Peren-i János (magn.), maga és fiai: Gábor, Mihály és Rafael nevében és személyében, és tiltakozást tett. Megtudták, hogy Belthewk-i Dragffy Bertalan (magn.) – ki velük az Ugocsa megyei Nyalab vár és tartozékaik ügyében, mely a tiltakozókat teljes joggal illeti, perben áll –, nem tudni, hogy mi okból, az elmúlt időkben számos tiltakozó és eltiltó oklevelet állíttatott ki jogai kiegészítésére az erre alkalmas és szokott helyeken, saját és elődei nevében, korábbi dátumok alatt törvénytelenül, amelyek segítségével az ő jogaikat és Nyalab várát a maga részére akarja megszerezni. Ezért ő, fiai nevében és személyében, Dragffy Bertalant az oklevél kiadatásától, bármely hiteleshelyet (loca testimonialia et credibilia) pedig az ebben az ügyben – mint

mondták – törvénytelenül kelt tiltakozó és eltító oklevelek kiállításától nyilvánosan eltiltotta.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71000. (fasc. XVI. fr. 4.)

602. 1482. szeptember 7. (vig. nat. Virginis) Zechen

Gwth-i Orzag Mihály nádor a leleszi konventhez. Palocz-i Imre (magn.) nevében előadták, hogy Chethnek-i János és Farnos-i László (egr.) – a Mwkach-i vár várnagyai és Bereg megye ispánjai – familiárisaikat: Farnos-i Galfy Bálint és Zolath-i Bálint Mwkach-i alvárnagyokat (vicecastellanis ipsorum per eosdem in dicto castro Mwkach constitutis), Zomolya-i Pált és Zolath-i ifjabb (iunior) Bálint Rakos-i officiálisokat, Senye-i Mihály és Rawasd-i Péter Zaz-i officiálisokat, Chykohaza-i László és Nagy (magnus) Imre beregi officiálisokat és beregi alispánjaikat (vicecomitibus ipsius), valamint nemes familiárisaikat: Banhalma-i Jánost, Daudhaza-i Miklóst, Nynay-i Tamás deákot, Gwth-i Vdwary Mihályt, Kerepecz-i Andrást az elmúlt György-nap körül ráküldték a panaszos Bereg megyei Derchen birtokának határain belül levő Galathyalygethe, Erdev, Klencheultiza, MocharErdev, Hydaspathak, Molnosmochar és Hatharoser nevű szántóira, rétjeire, makkos és használat alatt levő erdeire (silvas glandinosas et utensiles), valamint halastavaira, és ezeket a Mwkach várához tartozó Gath, Isnethe és Wyfalv birtokokhoz csatolták. A konvent küldje ki egy emberét a nádori emberek egyike mellé, aki tudja meg az igazságot, továbbá Chethnek-i Jánost és Farnos-i Lászlót nádori szóval (verbo nostro) intse meg, és parancsolja meg nekik, hogy a király, a főpapok, bárók és nemesek legutóbb (novissime) ez ügyben hozott határozatai (dispositiones) szerint az említett szántókat, bárdos erdőket és halastavakat, amelyeket a panaszosoktól jogtalanul foglaltak el, a megintéstől számított 32 napon belül bocsássák vissza. Ha ezt nem tennék meg, úgy Jánost és Lászlót, valamint az említett nemes familiárisaikat idézzék meg a nádor elé a 32. nap utáni tizenötödik napra insinuatio-val, perfüggeség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe. – *Kijelölt nádori emberek:* Gwth-i János, Iloswa-i Mihály, Dömötör vagy János, Gyrsano-i Sándor, Began-i Balázs, Benedek vagy László.

Átírta a leleszi konvent 1482. október 3-án. DL 71001.

603. 1482. október 3. (16. die IV. p. exaltationis crucis)

János doctor, leleszi prépost és a konvent Gwth-i Orzag Mihály (magn.) nádorhoz. A nádor 1482. szeptember 7-én kelt oklevelére (*lásd a 602. sz.*) Miklós frátert, papot küldték ki Gyrsano-i Sándor nádori ember mellé tanúbizonyságul. Ő a Szent Kereszt felmagasztalása utáni kedden (szept. 16.) Bereg megyében tudakozódván, megtudta, hogy a hatalmaskodás (facta potentiaria) úgy történt, ahogy az a nádor oklevelében le volt írva. Ezért Chethnek-i János és Farnos-i László várnagyokat Mwkach oppidumon levő tisztartóságukon (officiolatus) nádori szóval megintette, hogy a király, a főpapok, bárók és nemesek nemrég született rendelkezése szerint a jogtalanul elfoglalt jószágokat a megintéstől számított harminckét napon belül adják vissza Palocz-i Imrének, mivel ők ezt megtagadták, ezért ott megidézte őket, Rawasd-i Pétert és Zomolya-i Pált pedig tisztartóságukról: Gath birtokról, Davidhaza-i Miklóst Davidhaza-ról, Kerepecz-i Andrást Kerepecz-ről, Gwth-i Vdwary Mihályt Gwth-ról – mindegyiküket saját birtokrészéről – idézte meg. Majd szerdán (szept. 18.) a két Bálint nevű alvárnagyot Nagh Gwth-ról: tisztartóságukról, ifjabb Bálintot tisztartóságáról: Rakos-ról, Chykohaza-i Lászlót és Nagy (Magnus) Imrét beregi, Senye-i Mihályt

Zaz-i, Banhalma-i Jánost pedig Janosy-i tisztartóságáról és Nynay-i Tamást Nynay-i birtokrészeről idézte meg az említett időpontra.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. DL 71001. (fasc. XVI. fr. 5.) Hátlapján: Pro A Johannes Oroz de Chychyr cum Lelez, solvit, habet crucem.

604. 1483. február 20. (V. a. kathedre Petri)

A ZentJog-i konvent előtt megjelent Pelbarthyda-i Mayosy György özvegye: Katalin, és bevallást tett. Pelbarthyda-n levő egész birtokrészét és minden jogát az itt szedni szokott vámrésszel együtt (portiones telonii ibidem exigi soliti), a Bihar megyei Eggyed, Kagya, Kozmafalva, Rezege birtokokon levő részeit, az utóbbin szedni szokott vámrésszel együtt (portionis tributi ibidem exigi soliti), a Temes megyei Zenthkerezthfalva, Sebed, Keer, Ambrvsfalva, Anthalfaya, Keechkes, Maarkfalva, Vyfalv, Ozlar, Chobay és Jakabfalva birtokrészeit, Pelbarthyda-n a BerekJo folyón levő malomrésszel (portione sua molendinaria in molendino) továbbá minden jövedelmével, haszonvételével és tartozékaival, ti. a művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel (agris) mezőkkel, rétekkkel, kaszálókkel erdőkkel, bokrokkal és bozótosokkal, a folyókkal és folyóvizekkel együtt – melyek régóta a birtokrészhez és a vámrészhez tartoznak –, Pochay-i Istvánnak 200 tiszta aranyforintért elzálogosította. Ha Katalin asszony ezeket 200 forintért vissza akarja váltani, akkor azt mindenféle becsü kizárásával vissza kell neki adni. Katalin asszony a visszaváltásig saját munkáján és költségén megvédi Pochay-i Istvánt.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 71002. (fasc. XVI. fr. 8.).

605. 1483. április 11. (VI. a. Thiburtii et Valeriani) Buda

Gwth-i Orzag Mihály nádor a fehérvári keresztes konventhez. Harazthy-i Ferenc (egr.) és Berky-i officialisa: Zabo Benedek nevében előadták, hogy sarlós Boldogasszony napja (júl. 2.) körül Berky-i Barnabás és Kelemen deák budai lakosok (inhabitor Budensis) Barnabás felesége: Luca, ill. Kelemen felesége: Erzsébet biztatására Fábián deákkal és Dankhaza-i Bálint (egr.) más familiárisaival Ferenc birtokrészét: Berky-i fél birtokát továbbá minden jövedelmét, ti. gabona- és borkilencedét (nonas tam frugum quam vinorum), és más jövedelmét 100 aranyforint értékben elfoglalták. Az elmúlt karácsony körül, amikor Zabo Benedek Berky-n levő tisztartóságáról Fehérvár városába (ad civitatem Albensem) ment, Barnabás és Kelemen deák in libera via megverték. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul az alább írt nádori emberek egyike mellé, aki tudja meg az igazságot. – *Kijelölt nádori emberek:* Berky-i László, Wan-i Ambrus vagy Zsigmond, Bobal-i Cherwen János, Halm-i András vagy Balasko János, Zenthdyenes-i Wras Bálint vagy Nagy (Magnus) Máté.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. DL 71003.

606. 1483. május 27. (III. p. Urbani)

A váradi káptalan előtt megjelent Peren-i János (magn.) és fiai: Gábor, Mihály és Rafael (egregiorum) nevében és személyében Kewlche-i Farkas Márton, és tiltakozást tett. Belthewk-i Dragfy Bertalan (egr.) és atyafia (fr.): Dragfy Péter Nyalab vár és tartozékai ügyében csalárdul (sinistre et extraordinarie aut dolose) némely új okleveleket állítottak ki, amellyel Jánost és fiait jogaiban háborgatni akarják. Dragfy Bertalant és Pétert eltiltja az eddig kiállított és eztán kiállítandó oklevelek kiadatásától, bárhol is tennék, továbbá ezeknek

az okleveleknek az átíratásától és megerősítettésétől, akár királyi, akár más pecsét alatt ten-
nék ezt.

Papíron, pátens, hátlapján rányomott pecsét darabjai. DL 71004. (fasc. XVI. fr. 9.)

607. 1485. július 24. (XXIII. Iulii) Vienne

Beatrix magyar és cseh királyné levele Hust-i várnagyának (*castellano castri nostri de Hust*): Moncayo-i Jánosnak (*egr.*). Lőrinc, Máramaros megyei oláh pap (*presbiter Valaccus de comitatu nostro Maromarusiensi*), maga és atyafiai nevében, panaszt tett. Talabor és Dwyfalw falvak ügyében számára kedvező ítélet született, s bár a királyné megparancsolta ispánjának és más tiszttartóinak, hogy őket jogaikba helyezték vissza, amint azt a szokás és a józan ész megkívánja (*sicut ius, consuetudo et ratio postulat*), ők azonban ennek ellene szegültek, és tőlük bizonyos más szolgáltatásokat (*servitia*) követeltek a vár számára. A királyné nem akarja sem várának a kárát, sem pedig a jogtalanságot, ezért parancsot adott hívének: Peren-i Jánosnak (*magn.*), hogy a várnagynak és az oláhoknak (*illis Valachis*) egy alkalmas napot és helyet jelöljön ki, mind az ő, mind pedig azok érveit ismerje meg, hozzon ítéletet (*finaliter iudicet*) úgy, ha azok a várhoz szolgáltatással tartoznak – amint azt ő állítja –, akkor teljesítsék, ha nem tartoznak, akkor ne kelljen ilyet tenniük. Megparancsolja, hogy jelenjék meg Peren-i János előtt, és amit ebben az ügyben ítél, azt hajtsa végre. – *A szöveg bal alsó széle alatt*: Regina Beatrix.

Papíron, alján papírfelzetes pecsét töredéke. DL 71005. (fasc. XVI. fr. 10.)

608. 1485. július 24. (XXIII. Iulii) Vienne

Beatrix királyné levele aulicus-ához: Peren-i Jánoshoz (*magn.*). A Máramaros megyei (*ex comitatu nostro Marmorusiensi*) Talabor-i Lőrinc pap, saját és atyafiai: Péter, Keresthi, Balázs és Lukács nevében, panaszt tett. Talabor és Dwyfalw birtokok ügyében nemrég (*nuper*) a bírói ítélet a javukra dőlt el, a királyné az ispánjainak és más tiszttartóinak meg is parancsolta, hogy őket szokott jogaikba helyezték vissza, miként azt a jog és a szokás megköveteli. E parancsával Hust-i várnagya: Moncayo-i János szembeszegült, aki azt mondta, hogy nem tartozik őket a birtokokba visszahelyezni. Másoktól úgy értesült, hogy az említett atyafiak kérése jogos, ezért nem akarja, hogy jogaikban bármilyen kárt szenvedjenek. Megparancsolja, hogy Peren-i egy általa kijelölt, alkalmas napra és helyre maga és más nemesek elé – akiket Peren-i erre alkalmasnak talál – Moncayo-i Jánost és az oláh atyafiakat (*Valaccos fratres*) idézze meg, mindkét felet gondosan hallgassa meg és vizsgálja meg. Ha az atyafiak Hust várához szolgálattal (*servitia*) tartoznának a mondott falvak okán (*pro dictis villis*) – miként azt a várnagy állítja –, akkor úgy döntsön, hogy a szolgáltatást teljesítsék, ha azonban nem tartoznak ezzel, akkor így döntsön, és úgy ítéljen, miként azt a jog, a szokás és a józan ész megkívánja, nehogy akár a várának (*castro nostro*) kára származzék, vagy azt, hogy jogtalanság történjék. Amit ítél, azt hajtsák végre, ezért megparancsolja a várnagynak és másoknak, hogy bírósága előtt jelenjenek meg, és amit a királyné nevében (*nomine nostro*) és felhatalmazásából (*auctoritate nostra*) parancsol, annak ne szegüljenek ellen. – *A szöveg jobb széle alatt*: Regina Beatrix.

Papíron, a szöveg alatt pecsét töredéke. DL 71006. (fasc. XVI. fr. 11.)

609. 1487. november 15. (41. die oct. Michaelis) Buda

Mátyás király tudtul adja, hogy Zyrma-i Foris, maga, valamint Peren-i János (egr.) nevében, országbírói ügyvédvalló levéllel Zyrma-i Mátyás, Saswar-i Chak Antal, néhai Borswa-i Balázs fiai: Márton, Bálint, Lénárt, János, Albert és György, néhai Borswa-i Mihály fiai: Miklós, Barnabás, Bertalan, Fülöp és György, két Anna nevű özvegy, Kelecheth Benedek, néhai András fiai: Benedek és Mihály, Olah Tamás, valamint Borswa-i Péter, Komlos-i Gergely és Tamás, Homok-i Balázs, Iloswa-i Miklós, Papos-i Bereghy László, Gergely és Benedek, Zepes-i Péter, Meggyesallya-i László, Remethe-i István, Simon, András és Mihály ellenében a személyes jelenlét előtt Mihály-nap nyolcadán negyven napig várt. Ez utóbbiaknak egy királyi halasztólevél értelmében a leleszi konvent vizsgáló-, idéző- és megintőlevele értelmében kellett volna megjelenniük, húsz jobbágyukat és nemtelen familiárisaikat (familiaris ignobiles) előállítaniuk. A meg nem jelenésért a szokásos bírságban, a jobbágyok és a familiárisok elő nem állításáért fejenként egy márkára bírságolja őket. – *A pecsét alatt a zárlaton*: per magistrum Iohannem de Thwroc. – *Hátlapján*: extradata in quarta, per magistrum Iohannem de Thwroc.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. A hátlapi feljegyzés alatt: insinuat – solvit – Wgocha et Bereg. DL 71007. (fasc. XVI. fr. 12.)

610. 1487. december 21. (in Tome ap.) Buda

Orbán választott és megerősített egri püspök, királyi kincstartó, a nádori jelenlétben folyó ügyeknek a király által kiküldött bírāja (in causis in presentia palatinali vertentibus per ... regem ... iudex deputatus) tudtul adja, hogy előtte megjelent az egyik részről Megyesallya-i Morocz László (egr.) személyesen és Belthewk-i Dragfy Bertalan (magn.) képviselőében Doba-i György (egr.) királyi ügyvédvalló levéllel, a másíkról Peren-i János személyesen, és bevallást tettek. Az ország rendes bírái előtt folyó, egymás ellen indított pereiket az ő, Drag-i Tamás királyi kancelláriai, Korothna-i János nádori és Hashagh-i István országbírói ítélőmesterek (egregiorum magistrorum), valamint bírói helynöke (in iudicatu vicem nostram gerentem): Gereben-i László, továbbá Bogad-i Mihály alispán – mint a felek által választott bírák – Budán, az erre alkalmas napokon hozandó ítéletének vetik alá az ő jelenlétében (nostri in presentia). A felek a fogott bírák rendelkezést tartoznak elfogadni, ha ezt nem tennék meg, akkor a felperes és az alperes is elveszíti egész keresetét, az utóbbi esetben ezáltal a felperes teljes keresetét megnyeri.

Átírta Orbán püspök 1487. december 31-én. DL 71008.

611. 1487. december 31. (3. die Thome mart.) Buda

Orbán választott és megerősített egri püspök, királyi kincstartó, a nádori jelenlétben folyó ügyeknek a király által kiküldött bírāja tudtul adja, hogy Budán, ítélőmestereivel és más nemesekkel együtt törvényszéket tartott. Tamás apostol ünnepét követő második napon (dec. 30.) előtte, valamint az ítélőmesterek és más nemesek előtt, megjelent az egyik részről Peren-i János (egr.) személyesen, a másíkról Megyesallya-i Morocz László személyesen, Belthewk-i Dragfy Bertalan (egr.) nevében Doba-i György királyi ügyvédvalló oklevéllel, és bemutatták Orbán püspök 1487. december 21-én kelt, két, pátens formájú, egymással szó szerint megegyező oklevelét (lásd a 610. sz.), amit a püspök átírt. Peren-i összes, az ügyben érdekelt familiárisa és embere, továbbá fiai és örökösei – akik az ellentétben részt vettek – terhét magára véve, Morocz László szintén minden érdekelt embere és familiárisa – különösképpen pedig Remethe-i András, továbbá Remethe-i Mihály fiainak és örököseinek –

kik az összeütközésben részt vettek – terhét magára véve, Dragfy Bertalan képviselőjében pedig Doba-i György bevallást tettek. Köztük számos hatalmaskodás (actuum potentiarum) miatt per volt, kiváltképp a miatt az összezsapás (controversia) miatt, ami az egykoron Peren-i János részére Morocz László ellenében Sasvar oppidumon proclamata congregatio generalis módjára tartott tanúvallatás (attestatio) során Peren-i János és Morocz László, valamint Dragfy Bertalan – aki akkor (tunc) Morocz László pártját fogta – és emberei, valamint familiárisaik között történt, most azonban fogott bírák közbejöttével kiegyeznek. Egymás elleni pereiket kölcsönösen megszüntetik, kivéve a birtokjogi pereket, a kölcsönösen okozott károkról, az eddig elkövetett hatalmaskodásokról, házfeldúlásokról (domorum invasionis), birtokok dúlásáról (possessionum depredationibus), emberölésekről, sebesítésekről, verésekről és vérontásokról, személyek elfogásáról és fogságban tartásáról nyugtatják egymást. Ebben az ügyben kelt okleveleik érvényüket veszítik, kivéve azokat, amelyek birtokjogokat illetnek. Morocz László és Dragfy Bertalan Peren-i Jánosnak 600 aranyforintot fizet, mert ő, familiárisai és emberei a proclamata congregatio során ki-robbant összezsapásban nagyobb kárt szenvedtek, oly módon, hogy Morocz és Dragfy 300-300 aranyforintot tartoznak adni. Az összeg első felét – 150-150 forintot – a leleszi konvent előtt György-nap nyolcadik napján (máj. 1.), a másodikat Nagyboldogasszony napja nyolcadik napján (aug. 22.) tartoznak letenni Peren-i János részére készpénzben a kilenced és a tized nélkül. Dragfy és Megyesalya-i az összezsapás során (in guerra et rixa) véletlenül megölt Bylke-i András vérdíja fejében 50 forintot fizetnek fele-fele arányban, amit Peren-i a megölt Bylke-i özvegyének és örököseinek ad át. Ha Morocz László és Dragfy Bertalan nem fizetnének, vagy Peren-i János az összeget nem venné át, akkor ez az oklevél hatályát veszti, és a nem teljesítőt az átírt oklevélben leírt módon marasztalják el.

Foltos, lyukas papíron, a szöveg alatt pecsét nyoma. DL 71008. (fasc. XVI. fr. 14.)

612. 1488. május 2. (in prof. inventionis crucis)

Hosthfy Miklós leleszi prépost és a konvent tudtul adja, hogy előtte személyesen megjelent Czegen-i néhai Miklós fia: János (nob.), és bevallást tett. Elviselhetetlen ínségétől hajtván a Szatmár megyei Czegen, Korod, Isthvandi, Kevlche, Phylesd, Zekeres, Czeke, Cheche és Mylotha birtokon levő teljes részeit a régóta hozzájuk tartozó haszonvételekkel és tartozékokkal, ti. a művelt és műveletlen szántókkal, mezőkkel, rétekkel, kaszálókkal, erdőkkel, bokrokkal, bozótosokkal, folyóvizekkel, továbbá minden birtokjoggal, joghatósággal és nemesi joggal együtt, Peren-i Jánosnak (magn.) és fiainak: Gábornak, Mihálynak és Istvánnak 1000 tiszta aranyforintért eladta, és ezt az összeget meg is kapta tőlük. – Az autentikus pecséttel megerősítve.

Hártyán, függőpecsét zsinórával. DL 71009. (fasc. XVI. fr. 17.) – Átírta Ulászló király 1506. január 25-én. DL 71094. Eltérő névalakok: Isthvandi, Kewlche.

613. 1488. június 13. (3. die 42. die oct. Georgii) Buda

Bathor-i István országbíró tudtul adja, hogy Budára, szemtől szembe (facie ad faciem) való idézésre szóló idézőlevele értelmében György-nap nyolcadának 42. napján (jún. 11.) megjelent bírósága előtt személyesen Peren-i Péter fia: néhai János fia: János (magn.) Megyesallya-i Móríc fia: István (magn.) ellenében. Pereni kérte a jászói konvent pergamenre írt pátensének kiadását Megyesallya-itől, ami Ponyk birtokra vonatkozik, és ami őt jogosan illeti. Móríc fia István (Stephanus Mauriti) azt válaszolta, hogy igaz az, hogy a néhány országlakos által megőrzésre letett, említett oklevél nála van, ezeket eredetiben

nem (non in spem), de jó par-ban hajlandó kiadni. Az országbíró az 1407. május 17-én kelt oklevelet Peren-inek szóról szóra átírta (lásd a 306. sz.). – *Jobb oldalon, a szöveg alatt kézjegy: Stephanus.*

Hártyán, függőpecsét töredékével, első sorát díszített, vastagított, a konventi oklevél kezdő szavait pedig vastagított betűkkel írták. DL 71010. (fasc. XVI. fr. 19.)

614. 1488. szeptember 15. (II. [p.] exaltationis crucis) Buda

Bathor-i István országbíró tudtul adja, hogy megjelent előtte Peren-i néhai János fia: János (magn.) és fiai: Gábor, Mihály, valamint István (egregiorum) személyében Kozmafalwa-i Osvát, és tiltakozást tett. Megtudták, hogy néhai Belthewk-i Dragfy Miklós és fia: Bertalan, maguk és az említett Miklós fiának: néhai Péternek nevében, az ő Ugocsa megyei Nyalab váruk és tartozékai ügyében – ami őket teljes joggal illeti – csalárdul bizonyos iktató- és bevallóleveleket állítottak ki különböző káptalanok vagy konventek és az ország rendes bírái, főleg a KolosMonostra-i konvent előtt, amelyek segítségével a várat és tartozékait Dragfy Bertalan a maga részére akarja megszerezni. A tiltakozók személyében az összes káptalant és konventi helyet (loca conventualia), az ország rendes bíráit az oklevelek kiadásától, Dragfy Bertalant és bárki mászt pedig az oklevelek kiadásától, megerősítésétől és átíratásától, valamint a vár birtokbavételétől, beiktatásától és használatától eltiltotta. – *Hátlapján kézjegy: Stephanus.*

Papíron, bal alsó sarka leszakadt, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 71011. (fasc. XVI. fr. 15.)

615. 1488. szeptember 15. (II. p. exaltationis crucis) Buda

Bathor-i István országbíró tudtul adja, hogy megjelent előtte Peren-i János fia: János (magn.) és fiai: Gábor, Mihály és István személyében Kozmafalwa-i Osvát, és tiltakozást tett. Tamás győri püspök és a káptalan Budán a Zombathel utcában (in area) a Mária Magdolna-egyházzal szemben levő kőházukat jogtalanul elfoglalta. Továbbá Máté mészáros budai polgár (circumspectus) a házhoz tartozó kert egy részét hasonlóképpen törvénytelenül elfoglalta hatalmaskodás közbejöttével. Tamás püspököt, a győri káptalant és Máté mészároszt a ház és a kertrész használatától és tartásától eltiltotta. – *A hátlapon kézjegy: Stephanus.*

Papíron, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 71012. (fasc. XVI. fr. 16.)

616. 1489. január 17. (XVII Ianuarii) Vienne

Beatrix magyar és cseh királyné, osztrák hercegasszony levele László (ven. egr.) vasvári prépostnak, Diosgeur-i ispánsága (comitatus nostri Diosgeuriensis) és a szekszárdi apátság kormányzójának, káplánjának és ügyvédének (procuratori), valamint Dorogacha-i Lászlónak, az ország ítélmesterének (regni Hungarie prothonotario). Peren-i János (magn.) – akivel, miképp más szomszédokkal, birtokpere van – ügyvédjével vagy emberével megegyezett, hogy a vízkereszt utáni 15. napon mindnyájan összejönnek Budán az egri megerősített püspök és királyi kincstartó, valamint az ország más ítélmesterei előtt, ahol János és az ő Pali-i népei és jobbágyai is tartoznak megjelenni. Bár a jobbágyok azt állították, hogy a föld Peren-ié, László ítélmester azt javasolta, hogy Peren-i mutassa be okleveleit, vagy esküdjék meg, hogy elődei nem foglalták el azt a jobbágyoktól. Bár János többször kérte, hogy engedje el erre az időre Budára, azonban János szolgálataira itt van szüksége, ezért

nem tudja elengedni. Ha esküt ítélnének, János meghatalmazást adott ügyvédjének, hogy helyette az esküt letehesse. Ha ez jogilag nem lehetséges, és személyesen kellene az esküt letennie, akkor a királyné kezébe tegye le. Megparancsolja, hogy ha úgy döntenének, hogy nem kell esküt tennie, akkor mentsék fel, László pedig a jobbágyoknak parancsolja meg, hogy a kérdéses földről mondjanak le. Ha János ügyvédje az első határidőre nem jelenne meg, Jánosnak kára ne legyen, és ha Jánost oklevelei bemutatására köteleznék, esetleg maga János kérné azok bemutatását – mivel semmiképpen sem engedheti haza őt okleveleiért –, akkor halasszák el a pert, és tájékoztassák az új határidőről, hogy Jánost időben elengedhesse. – *Jobb oldalon, a szöveg folytatásaként*: Regina Beatrix.

Papíron, a szöveg alatt pecsét darabja. DL 71013.

617. 1489. március 29. (76. die oct. epiph.) Buda

Orbán választott és megerősített egri püspök, királyi kincstartó, a nádori jelenléten folyó ügyeknek a király által kiküldött bírása a leleszi konventhez. A királyné megparancsolta Doroghaza-i László ítélmesternek, hogy járja meg a királyné Szabolcs megyei Paly birtokának határait Peren-i János (magn.) Bereg megyei Dobos birtoka felől. László mester neki és törvényszéke (sedis nostre) főpapjainak, báróinak, ítélmestereinek és nemeseinek szóban jelentést tett, hogy a felek mutogatása szerint megjárta határokat Paly és Dobos között, azonban ezek közt különbség volt, Peren-i János határleveleiből pedig a határok nem derültek ki, ezért a határjárás eldöntését a királyné döntésére bízta (deliberationi predictae domine nostre regine in eiusdem presentiam prorogasset). A királyné azonban neki és törvényszéke ülnökének adott parancsot a döntésre. A királyné ügyvédje Paly határaitól semmiféle oklevelet nem tudott bemutatni, Peren-i azonban felmutatta néhai Gara-i Miklós nádor privilégiumát. Mivel Dobos és Paly határait törvényes és új határjárás nélkül eldönteni nem lehet, ezért küldjék ki emberüket a királyi kúriából erre az ügyre külön kiküldött nádori emberek valamelyike mellé tanúbizonyságul. Ők a Jakab apostol napját követő tizedik (aug. 3.) és az azt követő alkalmas napokon szálljanak ki a birtokra, hívják össze a szomszédokat és a határosokat. Először Dobos határait járják meg a határlevél és Peren-i ügyvédjének mutogatása szerint, és ezek alapján, ahol szükséges, emeljenek igaz és régi határokat, újakat pedig a régiek szerint (veras metas et antiquas, novas iuxta veteres). Ha a felek ügyvédjeinek mutogatási megegyeznének, mindkét felet iktassák be, ha nem értenének egyet, akkor a vitás földdarabot fogott bírák segítségével, az ország törvénye szerint – megtekintvén minőségét, mennyiségét és gyümölcsözőségét – becsüljék meg, azt is állapítsák meg, hogy melyik fél mutogatása tűnik igazabbnak, és jelenleg melyikük éli azt a földet. Jelentést a következő Mihály-nap nyolcadára küldjenek. – *A kúriából külön kirendelt nádori emberek*: Kyrthes-i Péter, ZenthJakab-i Chernel Péter, Kaplath-i Bertalan, Marocha-i Ferenc, Morga-i Gáspár, Resetharocz-i László, Kerezthwr-i László, Jwtha-i Borzay István, Chornareka-i Péter királyi kúriai jegyzők (curie regie notarii).

Átírta a leleszi konvent 1489. augusztus 10-én. DL 71016.

618. 1489. július 21. (III. a. Marie Magdalene) Buda

Mátyás király a kolozsmonostori konventhez. Nemrég levelet írt nekik, hogy Peren-i János részére adják ki Lajos királynak Nyalab vár iktatásáról szóló oklevél par-ját, amit sekrestyéjükben őriznek, és ami Peren-i Jánost és Belthawk-i Dragffy Bertalant (magnificum et egregium) egyaránt illeti. Peren-i Jánostól megtudta, hogy Lajos király regisztruma (quoddam registrum sub nomine dicti condam Lodouici regis confectum) ugyan előkerült

a sekrestyéből, és ebből a par-t ki is állították, Lajos király pecsétetes oklevelét azonban nem találták meg. Mivel nagy jelentőségű dologról van szó, így saját szemével akarja látni ezt a regisztrumot, ezért a legszigorúbban megparancsolja, hogy sekrestyéjükben biztos helyen őrizték meg, és ha erre parancsot ad, eredetiben küldjék majd meg, hogy az említett feleknek igazságot szolgáltatthasson. – Az oklevelet bemutatójának adják vissza. – *Jobb felső sarkában*: commissio propria domini regis.

Papíron, a szöveg alatt pecsét töredéke. DL 71014. (fasc. XVI. fr. 21.)

619. 1489. július 25. (in Iacobi ap.) Buda

Beatrix királyné levele László vasvári prépostnak (ven.), Diosgewr vár (castri nostri) ispánjának, valamint Paly nevű birtoka bírójának, esküdtjeinek, más polgárainak (ceterisque civibus) és egész közösségének (toti communitati). Peren-i János (magn.) és a falu lakói (incolas) közt egy vitatott föld miatt különféle perek és egyenetlenségek keletkeztek. Hogy ezeket eldöntsék, és a határokat megjárják, megparancsolta, hogy a kúriából egy mestert küldjenek ki, azt is óhajtván, hogy az ellenségeskedés okát véglegesen szüntesse meg. Megparancsolja, hogy a vitás föld (terram contentiosam) határait Peren-i János jogai és bizonyító dokumentumai alapján engedjék megvonni, Peren-it e föld miatt többet ne zaklassák. – Az oklevelet felmutatójának adják vissza. – *A szöveg utolsó sorának folytatása-ként*: Regina Beatrix.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. DL 71015. (fasc. XVI. fr. 23.)

620. 1489. augusztus 10. (8. die 10. die Iacobi)

Hosthfy-i Miklós leleszi prépost és a konvent Orbán választott és megerősített egri püspöknek, királyi kincstartónak, a nádori jelenlétén folyó ügyek király által kiküldött bírójának. 1489. március 29-én kelt levelére (*lásd a 617. sz.*) Kaplath-i Bertalan (mag.) királyi kúriai jegyző, a királyi kúriából külön kiküldött nádori ember mellé Márton frater-t, papot, küldték ki, akik a Jakab-nap utáni 10. napon (aug. 3.) a vitás földre kiszálltak. Amikor a nádori ember el akart járni, a királyné Paly-i népei és lakói Mada-i Péter és Warosdobos-i Sandor Bálint (nobilium) határosok és szomszédok felszólítására (ad evocationem et amonitionem) oda mentek, azonban az eljárásban nem akartak részt venni, hanem a pert a királyné elé akarták fellebbezni, a nádori és a konventi embert pedig a végrehajtástól eltiltották. A fellebbezés és az eltiltás hallatán Peren-i János úgy allegált, hogy a Paly-n lakók közül 12 embert ő kiválaszt, hogy esküdjének meg a vitás földre. A királyné népei és jobbágyai esküdni sem akartak, hanem szóban (vocali sermone) ismét eltiltották a nádori és a konventi embert a végrehajtástól, majd azonnal eltávoztak. A nádori és a konventi ember látván, hogy a tiltakozásnak nincs helye (prohibitionibus modo premissis factis locum non habere), ezért a határlevél, valamint Peren-i János és Chahol-i Pál, György és Péter, Wythka-i János és Bernát (egregiorum), Warosdobos-i Petthry Bálint, Petthry-i Dersy Ambrosius, Papos-i Gergely és Mykay Benedek, Evrdevgh Mihály és Nyry Benedek, Mada-i Péter és László, Jarmy-i István, Balázs, Albert, Dénes, Gergely, András, János és Mihály (nobilium), továbbá a Paraznya-ra való Thar Damján, Kazony Gergely, Nemes Szaniszló, Kanthor János, Kerekes Pál, Kazony Ferenc, Kolos Ambrus és Márk (providorum) – Dobos szomszédai és határosai –, kik eskü alatt lettek kikérdezve, mutogatásai szerint Paly felől a vitás földön három határjelet emeltek. – *Határjárás*: Quarum unam in quodam monticulo, ubi prius tres mete terree fuissent, que non apparebant, eisdem tamen vicinis et commetaneis bene constabant, secundum autem similiter in alio monticulo, ubi due mete

terree extitissent, que aliquo modo apparebant, quarum unam renovassent, tertiam autem penes publicam viam versus oppidum Zathmar transeuntem, ubi prius a parte orientali una meta fuisset, modo simili aliquo modo apparebat, quam metam consimiliter renovassent.

A hajtások mentén szakadt papíron, hátlapján zárópecsét nyomával. DL 71016.

621. 1489. november 3. (III. p. omnium sanctorum) Buda

Mátyás király Orbán választott és megerősített egri püspöknek, királyi kincstartónak, a mostani Mihály-nap nyolcadán a nádori szék üresedésben lévén, a király személyében annak elnökének (in presentibus octavis festi beati Michaelis archangeli proxime preteriti palatinali sede vacante in persona nostra presidenti), Bathor-i István országbírónak és erdélyi vajdának, Dragy-i Tamás (egr.) királyi személynöknek, bírói helyetteseiknek, a királyi kúria ítélőmestereinek és más ülnökeinek (coassessoribus). Kysperen-i János (magn.) királynéi ajtónállómester a király és a királyné szolgálatában az országon kívül lesz elfoglalva a római királlyal leendő tárgyaláson (dieta), ezért nem tud pereivel foglalkozni. Megparancsolja, hogy mások ellen indított és másoknak ellene, bármiféle színén indított pereit a mostani nyolcadról a következő nyolcadra halasszák, e részben ne vegyék figyelembe az új dekrétumot sem. – A levelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Jobb felső sarkában:* commissio propria domini regis.

Papíron, a szöveg alatt pecsét töredéke DL 71017. (fasc. XVI. fr. 24.)

622. 1489. november 11. (in Martini) Buda

Mátyás király tudtul adja, hogy megjelent előtte Belthewk-i Dragfy Bertalan (egr.) személyesen, és bevallást tett. Amikor az Ugocsa megyei Nyalab várát – azon a jogon, hogy az övé – az ország szokásai szerint bírói úton (iuridice) visszaszerezte, a várhoz tartozó birtokok között az Ugocsa megyei Thwrcz birtokot is visszafoglalta, amiről azt hitte, hogy a várhoz tartozik. Később azonban meggyőződött arról, hogy Thwrcz nem tartozik a várhoz, hanem Charnauada-i Egyed és János (egr.) öröklött birtoka, ezért a birtokot a perből kivette, Egyedet és Jánost ebben az ügyben keletkezett perről nyugtatja, a birtokot nekik visszabocsátja.

Átírta Bátori István országbíró 1489. november 19-én. DL 71018.

623. 1489. november 19. (3. d. III. a. Elizabeth) Buda

Bathor-i István országbíró, erdélyi vajda és székely ispán tudtul adja, hogy Peren-i János (magn.) képviselőjében megjelent bírósága előtt országbírói ügyvédvalló levéllel (cum procuratoriis litteris nostris) Keer-i Ramocha Péter az országbíró idéző levele (litterarum nostrarum citatoriarum) értelmében – ami Budára, Erzsébet napja előtti keddre (nov. 17.) szentől-szembe való idézésre szólt – Charnawoda-i Egyed (egr.) ellenében, aki személyesen jelent meg. A király papírra írt, pátens formájú oklevelét – ami az Ugocsa megyei Thwrcz birtokot és Peren-i Jánost is illeti – eredetiben vagy par-ban átírva kérte Egyedtől, aki erre azt válaszolta, hogy kész az oklevél kiadására par-ban, mert az eredeti őt jobban illeti, mint Peren-it. Az 1489. november 11-én kelt oklevelet (*lásd a 622. sz.*) az országbíró szóról szóra átírta. – *Jobb alsó sarkában kézjegy:* Stephanus.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 71018. (fasc. XVI. fr. 22.)

624. 1489. december 17. (V. p. Lucie) Buda

Mátyás király a leleszi konventhez. Peren-i János (magn.) panaszt tett előtte, hogy Belthewk-i Dragfy Bertalan (magn.) az elmúlt napokban az ő jogai romlására bizonyos hamis (iniquas) okleveleket készíttetett, ezeket csomóba köttette, és egy zacskóba zárva elvitte a konventhez, hogy pecsételjék meg azokat. Miként azt Peren-i megtudta, a konvent nem pecsételte meg, azonban – nehogy más hiteleshely ezt megtegye – kérte a királyt, hogy amit a konvent a levelekről tud, azt tudakolja meg. Megparancsolja, hogy Isten iránti hitüket, az ő és az ország szent koronája iránti hűségüket megtartva, amit az ügyről tudnak, azt jelentsek meg neki. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Jobb felső sarkában: commissio propria domini regis.*

Papíron, alján pecsét nyoma. DL 71019. (fasc. XVI. fr. 20.)

625. 1489

A Szikszó és Vadász közti határjárás: Quod primam metam incepissent in monte Berczel vocato et ibi signa metalia apparentia reperissent; deinde penes viam publicam ascendentes versus partem septemtrionalem, ubi consimiliter unum metale signum apparens reperissent; abinde versus partem orientalem descendissent ad unam metam terream satis apparentem, quae vocatur Berczefő; abhinc adhuc versus eam partem orientalem descendissent ad unam vallem, quae Nagy völgy appellatur, eandem pertranseundo pervenissent ad unum montem Bontahegy vocatum, in cuius latere certae existunt vineae, abinde ascendissent ad verticem eiusdem montis Bontahegy (!) vocati consimiliter signum metale reperissent, ubi metae dicti oppidi Szikszo a metis possessionis Vadasz separatur (!). Super quibus omnibus praemissis Stephanus Poharnok officialis spectabilis ac magnifici domini Stephani de Zapoly per ipsum in dicta possessione sua Vadász vocata constitutus in persona eiusdem domini sui contradixit. Abinde versus partem meridionalem descendendo penes viam graminosam unum signum metale erexissent; deinde vero ad partem orientalem flectendo prope vineas consimiliter unam metam erexissent; abinde longo spatio versus eandem partem orientalem directe pergendo penes quandam viam publicam ad Szikszo ducentem consimiliter unam metam terream erexissent; dehinc vero longo spatio versus eandem partem orientalem eundo fluvium Baronyos vocatum pertransivissent, ibi similiter in cespitibus penes quandam viam unum signum metale invenissent; abhinc vero adhuc versus eandem partem eundo certo spatio pervenissent ad littus fluvii Hernad vocati, ubi quandam monticulum aliasque signo metali erectum Karacsond vocatum reperissent; deinde ad partem meridionalem flectendo parvo spatio eundo pervenissent ad quoddam stagnum Holthernad vocatum, quod pro signo metali reliquissent.

18. századi kivonatos egyszerű, csak a fenti szöveget tartalmazó másolat. DL 71020.

626. 1490. január 2. (sab. p. circumcisionis D.)

Hosthfy Miklós prépost és a leleszi konvent előtt személyesen megjelent Peren-i János (magn.), fiainak: Gábornak, Mihálynak és Istvánnak (egregiorum) terhet is magára véve, és bevallást tett. Bizonyos szükségleteikre Palocz-i István (magn.) özvegyétől: Erzsébettől (magn.) Márton napját követő nyolcadik napig kölcsön vettek 400 tiszta aranyforintot, oly feltétellel, ha addig az említett aranyforintokat, vagy ahhoz hasonlót (aut eis similes) meg nem adnák, akkor Erzsébet az Abaújvár megyei Wywar birtok felét és Zygeth

teljes birtokot zálogjogon minden jövedelmeivel, haszonvételeivel és tartozékaival, úm. művelt és műveletlen szántókkal, földekkel, rétekkel, legelőkkel, kaszálókkel, erdőkkel, be-
rekkel, bozótokkal, álló- és folyóvizekkel, a Hernad és a Barsonos folyón levő malomré-
szekkel együtt, zálogjogon, csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán, elfoglalhatja, és
addig élheti, amíg mindenféle becsü nélkül a 400 forintot vissza nem adják neki.

Átírta Lajos király 1519. november 6-án. DL 71161.

627. 1490. június 1. (III. a. Trinitatis) Buda

Beatrix magyar és cseh királyné tudtul adja, hogy az Abaújszántó megyei Zykzo oppidum tartozékaival és haszonvételeivel együtt bizonyos feltételek alatt 8000 aranyforin-
tért néhai Mátyás királynak lett elzálogosítva, amit a király később neki adott és zálogosí-
tott el, így az jelenleg az ő kezén van. Megfontolván Peren-i Jánosnak (magn.) korábban a
királynak majd pedig neki tett folyamatos szolgálatait és azt, hogy akkori kiadásaiért ezt a
8000 aranyforintot a királynak teljesen megfizette, ezért szolgálataiért, kiadásaiért és a ki-
rálynak már megfizetett 8000 forintért Zykzo oppidumot tartozékaival, ti. a falvakkal és
prédiumokkal együtt, Peren-i Jánosnak és örököseinek örökjogon visszaadja. Peren-it a
8000 aranyforintról nyugtatja, az oppidum zálogolásáról kiadott okleveleket érvényteleníti.
– *Jobb felső sarkában:* commissio propria domine regine.

Sérült, hiányos hártán, függőpecsét töredékével, első sorát nagyobbított és vastagított betűk-
kel írták. DL 71021. (fasc. XVI. fr. 27.) – Mellette egy 1790-es hitelesített és egy egyszerű másolata.

628. 1490. június 2. (IV. p. penthecoste) Buda

Beatrix királyné Paly nevű birtoka (possessionis nostre) bírójához, esküdteihez, más
polgáraihoz és lakóihoz (providis et circumspectis). Peren-i János (magn.) panaszt tett,
hogy nem érték be a korábbi jogtalanságokkal, és újabbakat kezdtek, Dobos birtokának ha-
tárait lerombolták, több jobbágyát megverték és megsebesítették. Megparancsolja, hogy a
lerontott határokat rögtön állítsák helyre, Peren-i János jobbágyainak pedig adjanak elégté-
telt. Megparancsolta Chapy-i Jánosnak, Diosgewr vára (castrī nostri) ispánjának (comiti),
hogy tartsa vissza őket túlkapásaiktól, továbbá a Peren-inek megengedte, hogy magát és
övéit ellenük bármi módon megvéddhesse. – A levelet elolvasása után felmutatójának adják
vissza. – *Bal oldalon a szöveg alatt:* Regina Beatrix.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. DL 71022.

629. 1490. június 15. (XV. Junii) Buda, in pallatio nostre specialis residentie

Beatrix királyné tudtul adja, hogy megfontolta Peren-i János (magn.) királynéi ajtónál-
lómester érdemeit és azt, hogy a királyné parancsára (nostrum ad mandatum) az ő cseh kato-
náira (ad gentes et milites ac armigeros Bohemos nostros), kiket a királyné Magyarország
különböző ellenségei ellen vetett be, 2200 tiszta aranyforintot költött. Ezért neki és általa fia-
inak: Gábornak, Mihálynak és Istvánnak és örököseiknek adományozza királynéi kezéből a
szolgáltatért és a 2200 aranyforintért (iure pro dictis suis fidelibus servitiis atque dictorum
duorum milium et ducentorum florenorum) örökség jogán és örökjogon (iure hereditario ...
et iure perpetuo) biztos tudtával és azoknak a főpapoknak és báróknak hozzájárulásával, ta-
nácsából és akaratából, akik Mátyás király halála után az új király megválasztásáig vele tar-
tottak a Szabolcs megyei Paly nevű teljes királynéi birtokot (possessionem nostram) az e
mellett fekvő Orozpany pusztával együtt ugyanazon a jogon, ahogy azt saját maga Mátyás ki-

rály révén az ő királyi kezéből (per dictum condam Mathiam regem et de manibus suis regiis) birtokolta és birtokolja ma is összes haszonvételeivel és tartozékaival, ti. művelt és műveletlen eke alá való földekkel, szántóföldekkel, rétekkel, mezőkkel, kaszálókkal, legelőkkel, erdőkkel, berekkel, bozótokkal, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, vizekkel, halastavakkal és halászhelyekkel, vízfolyásokkal, folyókkal, mocsarakkal, szigetekkel, malmokkal és malomhelyekkel, item censibus ordinariis et extraordinariis, taxis, datiiis, collectis, muneribus, servitiis, allodiis, aliisque redditibus együtt. – *Megeősítési záradéka*: maioris et autentici sigilli nostri signeto cum impendenti in capsula cere pure rubra munitas et roboratas zone sericee rubei et crocei coloris inmixti eorundem ad cautelam uberiorem.

Pecsételetlen hártán. DL 71023.

630. 1490. július 4. (dom. p. visitationis Marie) Buda

Beatrix királyné Peren-i János (magn.) királynéi ajtónállómester rendíthetetlen hűségért, Magyarország szent koronájának, néhai Mátyás királynak és a királynénak végzett szolgálataiért, neki, valamint általa fiainak: Gábornak, Mihálynak és Istvánnak és örököseiknek adományozza örökjogon, érett megfontolással a főpapok és a bárók tanácsából és akaratából Zsigmond pécsi püspök familiárisának: Rosal-i Kwn Jakabnak a Szatmár megyei NaghRosal, KysRosal, Palad, Vztha, Zaytha, Hodos, Athya, KysZekeres, KysNameen, Orozy, Darno, Magoch és Gyarmath, valamint az Ugocsa megyei Salank, Magyarkomyath, Orozkomayath, Naghkarazlo és Kyskarazlo birtokon levő birtokrészeit, haszonvételeikkel és tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkal, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, vizekkel, folyóvizekkel, halastavakkal, halászhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt. Mátyás király halála után, amikor az ország főpapjai, bárói és más előkelői összegyűltek, hogy az új király megválasztásáról tárgyaljanak, akkor Kwn Jakab urával: Zsigmond püspökkel, ennek testvérével (fr. carn.): Hampo Jánossal, Lőrinc újlaki herceggel (duce de Wylak), Hederwara-i Miklóssal, Raska-i Balázssal, Bertalan vránai perjellel, Enyng-i Thewrewk Beriszlóval és Ambrussal, valamint Kyshorwath-i Jánossal, továbbá más cinkosaikkal ellene, a főpapok, a bárók és más előkelők, ti. az ország jobban részes része (saniorum partem), ellen összeesküdött, ami az ország pusztítását hozta magával. A királyné és Magyarország szent koronája iránti köteles hűségüket félretéve, Corvin Jánossal szövetekeztek, és az ő, valamint férjétől reá és a szent koronára, következképpen törvényesen az országra háramlott kincstárát (thesaurum tam nostrum quam etiam ab ipso condam domino marito nostro in nos et sacram coronam consequenterque ad ius et proprietatem regni rite et legitime devolutum) az ő, valamint az ország egészét képviselő (totum regni representantium) főpapok és bárók akarata ellenére tárnoki házból (de domo nostra [- - -] thauernicali) elvitték. Már úton voltak, amikor Bathor-i István (spect. mag.) comes, erdélyi vajda és székely ispán, Kynys-i Pál temesi ispán és az alsó részek kapitánya (partium inferiorum capitaneus), Rozgon-i László, Gwth-i Orzag László, Belthewk-i Dragfy Bertalan, Lossoncz-i László, Lewa-i János és Morocz László – ki a csatában meghalt – csatába bocsátkoztak velük, és a kincstárát a korona kivételével – ami ezeknél van elrejtve – visszaszerezték. Ezért Kwn Jakab a hűtlenség bűnébe (notum infidelitatis) esett, birtokai pedig az ország régi szokásjoga szerint Magyarország szent koronájára, következképpen királynéi adományozás alá (collationem nostram) kerültek. – A királynéi titkos pecséttel (secretum sigillum nostrum) megpecsételve.

Tintafojtos, pecsételetlen hártán. DL 71024. (fasc. XVI. fr. 26.).

Komáromy: TT 1903. 123.

631. 1490. július 4. (dom. p. visitationis Marie) Buda

Beatrix királyné Peren-i János (magn.) királynéi ajtónállómester szolgálataért, amelyeket személyes igyekezetével és kiadásaival teljesített alkalmas időben és helyeken – amiért többet is érdemelne – neki, és általa fiainak: Gábornak, Mihálynak és Istvánnak adományozza örökjogon, a főpapok, a bárók és az egész ország beleegyezéséből és jóváhagyó akaratából Rosal-i Kun Jakabnak: Zsigmond pécsi püspök familiárisának és serege kapitányának (*capitanei exercitus*) az Ugocsa megyei Salank, Magyarkomyath, Orozkomyath, Naghkarazlo és Kyskarazlo birtokokon levő részeit haszonvételeivel, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, mezőkkel, kaszálókkal, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, folyókkal, halastavakkal, halászóhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt. Kun Jakab ugyanis urához: Zsigmond püspökhöz csatlakozott, ők más hűtlenekkel együtt az országban bizonyos várakat (*certa fortalitia*) megostromoltak, az igen erős budai várban levő tárnoki házból (*de domo thavernicali in munitissima castra Budensi*) az összes királyi és országos kincseket (*thezauros regios et regni*) hatalmasul elvitték, és még számos más bűnös cselekedetet hajtottak végre a szent korona, továbbá a királyné (*maiestatem nostram*), valamint Magyarország összes főpapja, bárója, nemes és előkelője ellen. Ezért Kun Jakab a hűtlenség bűnébe (*infidelitatis notam*) esett, birtokai pedig az ország szokásjoga szerint a szent koronára, következésképpen a királyné adományozása alá (*collationem nostram*) kerültek. – A királynéi pecsét (*sigillum nostrum*) ráfüggesztésével megerősítve.

Pecsételetlen hártván. DL 71025. (fasc. XVI. fr. 25.)

Komáromy: TT 1903. 124.

632. 1490. szeptember 24. (VI. p. Mathei)

A fehérvári keresztes konvent előtt megjelent az egyik részről: Bathor-i István (*spect. magn.*) országbíró, erdélyi vajda és székely ispán, a másíkról Meggyesallya-i néhai Móric fia: István, felesége: Margit nevében is, a harmadikról: Peren-i János királynéi ajtónállómester személyesen. István országbíró testvérei (*fr. carn.*): Bathor-i András és Pál (*magn.*) és eme András fiainak: Györgynek, Istvánnak és Andrásnak, Móric fia: István feleségének: Margitnak (*gen.*), Peren-i János pedig fiainak: Gábornak, Mihálynak és Istvánnak terhet is magára vette, és bevallást tettek. Mivel Móric fia Istvánnak semmilyen nemű gyermekei, vagy más atyafiai és rokonai, akire jószágai szállhatnának, nincsenek, ezért a felek javaikra és birtokjogaikra nézve atyafivá fogadják egymást (*fraternalem adoptionem*), és örök érvényű egyezséget tesznek. Ha Móric fia: István örökös nélkül halna meg, összes várai, kastélyai (*castella*), oppidumai, birtokai, részei és birtokjogai, úm. a Szatmár megyei Zynyr vár, a Meggyes oppidumon emelt kastély (*castellum*) és Meggyes oppidum, Sarkez, Bathyzhaza, Wdwary, Kaak, Zenthmarthon, Gerbed, Josyphaza, Zamosthelek, Apa, Warallya, Wywaras, Wamfalw, Parlagh, Yloba, Thothfalw a Labosbanya nevű arany- és ezüstmányákkal (*fofinis et mineris auri et argenti*); továbbá Berendmzew, Kalynhaza, Bwyanhaza, Lekencze, Tharsolcz, Monyoras, Komorzan, Bykzad, Thwrwekonya, Felsewfalw, Fekethepathak; valamint Krasso, Thothfalw, Weremarth; és Meggyesallya-hoz, Krasso-hoz, Awas-hoz tartozó más falvak, birtokok és prédiukok, a Meggyes-en, Yloba-n, Krasso-n, Sarkez-en és Wamfalw-n szedni szokott vámokkal (*thelonis*), e birtokokon levő egyházak kegyuraságával (*patronatibus ecclesiarum*), malmokkal, szőlőkkel és szőlőhegyekkel együtt; továbbá a Zala megyei Zeglygeth vár tartozékaival; a szlavóniai (*regni Sclavonie*) Verőce megyében levő Berzewcze kastély (*castellum*) tartozékaival; a Sopron megyei Moroczhyda oppidum, Sobor, ZenthAndras, Ethyed, Anghel, Wyfalw, Sewenzad,

Gemerew, Zenthe, a két Gecz (utraque Gecz) és Zerechen, hasonlóképpen más tartozékai-
val; a Somogy megyei Thamasy, Gardon, Bathrolcz, Belenyk és Zenthlazlo birtokok és min-
den Magyar- és Szlavónország határain belül fekvő birtokok Bathor-i Istvánra, Andrásra,
Pálra és Györgyre, mint az egyik félre, valamint Peren-i Jánosra és fiaira, mint a másik félre,
szállnak. Kivételt képez a szlavóniai Kőrös megyében levő Ezdencz vára, Alsó- és
Felső-Ezdencz oppidumokkal (oppidis utraque Ezdencz superiori scilicet et inferiori),
Zenthpal és Marthonpathaka birtokokkal együtt, amelyek csak István országbíróra és atya-
fiaira szállnak. Krasso oppidum és tartozékai Megyesallya-i István magtalan halála esetén
felesége: Margit kezén maradnak, és tőle a többiek csak 2000 aranyforintért válthatják ma-
gukhoz. Ha pedig a Bátor-i István, András, Pál és György, valamint Peren-i János és fiai hal-
nának meg örökösök nélkül, akkor az előbbiek Zaránd megyei Wylagoswar vára, a Nógrád
megyei Bwyak és Zonda vára, a Zala megyei ZenthGyewrghwara más néven Bekawar
vára, a Somogy megyei Feyerkeu és Babocha vára, a Szerém megyei Karom és Rachá vala-
mint a Szatmár megyei Eched kastélya (castella), Bathor oppiduma tartozékaival együtt,
Maythen és Gyarmat birtokok hasonlóképpen összes tartozékaikkal, továbbá a Perényiek
Ugocsa megyei Nyalab vára, Zewlews oppiduma tartozékaikkal, az Abaúj megyei Yda
vára és Zykzow oppidum tartozékaikkal és a Bereg megyei Dobos birtok Móric fiára: Ist-
vánra szállnak. István országbíró és Peren-i János a többiek nevében is ígéretet tesznek arra,
hogy Móric fia: Istvánnak mind a királyi kúriában a király és a főpapok, valamint a bárók
előtt, mind pedig máshol folyó ügyeiben segítségére lesznek, minden jószágát bárki ellené-
ben megvédi. Parlagh birtok felét, amelyet Morocz István familiárisának: Zennyesy
Györgynek 200 aranyforintért zálogosított el (inscripsisset), csak Zennyesy halála után vált-
ják meg a nevezett összegért, halála után azonban utódaitól ezért az összegért visszavált-
hatják, s ugyanolyan módon száll rájuk, mint a többi birtok. – A nagyobb függőpecséttel
megerősítve. – *Konventi névsor:* Stephano preceptore, Ladislao lectore, Mathia custode,
Stephano cantore.

Hártyán, függőpecséttel. Első sorát nagyobbított, vastagított betűkkel írták. DL 71026. (fasc. XVI.
fr. 30.) – Átírta Ulászló király 1490. szeptember 28-án. DL 71027. Eltértő névalakok: Saarkez, ZenthMart-
hon, Gyerbed, Waralya, WyWaros, LabusBanya, BerendMezew, Monyaros, Komorzaan, Fekethewpat-
hak, WeresMarth, Iloba, Saarkewz, Baanfalw (!), Berzencze, Hanghel, Zewwenzaagh, Geecz, Zerechyen,
Barlthrolch, ZenthGyerghwara, Babochya, Kaarom, Echyed, Gyarmath, Zykzoo, Parlag, Sennyesy.

633. 1490. szeptember 28. (in Venceslai) Buda

László (!) király előtt megjelent Bathor-i István (spect. magn.) országbíró, erdélyi vaj-
da és székelly ispán, Meggyesallya-i néhai Móric fia: István és Peren-i János királynéi ajtónál-
lómester, és bemutatják a fehervári keresztes konvent 1490. szeptember 24-én kelt,
pergamenre írt, privilegiális oklevelét (*lásd a 632. sz.*). A király, megfontolván Bathor-i Ist-
ván, és testvére: András, Móric fia: István valamint Peren-i János az elmúlt napokban ki-
nyilvánított hűségét, mivel ők a királyi dicsőség megőrzése, valamint az ország szabadsága
és nyugalma megtartásának érdekében bölcs tanáccsal és nagy sereggel segítették, ezért az
oklevelet szóról szóra átírja és megerősíti. Móric fia: Istvánnak az oklevélben felsorolt jószá-
gain levő királyi jogokat Bathor-i Istvánnak, Andrásnak és Pálnak, továbbá Peren-i János-
nak és örököseinek adja örökjogon. – A magyar királyként használt titkos pecséttel
megerősítve.

Hártyán, lila-sárga selyemzsinóron függő, sérült pecséttel. Első sorát és az átírt oklevél kezdő
szavát hosszabbított, vastagított betűkkel írták. – Mellette papírra írt, pecsételetlen, korabeli másolata.
DL 71027. (fasc. XVI. fr. 31.)

634. 1490. november 20. (sabb., in crastino Elisabeth) in castris nostris circa Cassa

János Albert választott [király] (Dei gratia regni Hungarie etc. generalis electus) tudtul adja, hogy Pereny Jánosnak (magn.) annyi lóval és emberrel, amennyivel akar, tíz napra hozzá és hadseregéhez való szabad menetelt, tartózkodást és ügyeinek intézését (negotia sua disponendi) biztosított. Megparancsolja universis campiductoribus, rotarum magistris et aliis armigeris nostris, hogy Pereny Jánost familia-jával és lovaival együtt békében engedjék hozzá jőni, tartózkodni, intézkedni és visszatérni. – *A szöveg jobb alsó széle alatt: commissio propria domini principis.*

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyoma. DL 71028. (fasc. XVI. fr. 28.)

635. 1490. december 29. (in Thome presulis) ex fortalitio Ezen

Borsus Benedek sárosi kapitány és János Albertnek, Magyarország választott [királyának] (Dei gratia Hungarie regni etc. generalis electi) e részekén általános hadvezére (belliductor in hiis partibus generalis) tudtul adja universis et singulis magnificis, egregiis, strenuis, nobilibus, armigeris, militibus, rotarum magistris, omnibusque stipendarii eiusdem serenissimi principis electi tam peditibus, quam equitibus, hogy Peren-i János (magn.) cum omnibus castris, castellis, civitatibus, oppidis, villis, servis, subditis et iobagionibus cunctis a szent keresztre letette a hűségesküt, és magát alávetette (sese subdidit et subiugavit). Megparancsolja, hogy Peren-i Jánosnak, valamint familiárisainak és alattvalóinak birtokain semmiféle kárt ne tegyenek, inkább védjék meg.

Papíron, alján papírfelzetes pecséttel. DL 71029. (fasc. XVI. fr. 32.).

Komáromy: TT 1903. 125.

636. 1491. május 30. (f. II. p. Trinitatis)

Hosthfy Miklós leleszi prépost és a konvent tudtul adja, hogy megjelent előtte Bathor-i Szanizsló fia: néhai István fiai: János, Miklós, Domonkos, Zsigmond és András (egregii), valamint eme János és Miklós fiai nevében Bessenyevd-i Gál (nob.), és tiltakozást tett. Meggyesallya-i néhai Móríc fia: István (egr.) Scynyr várat Meggyesallya mezővárossal és más Szatmár és Ugocsa megyei tartozékaival, továbbá Ezedencz szlavóniai (in regno Sclavonie) várat minden szlavóniai és magyarországi tartozékaival együtt magtalan halála esetén Bathor-i István comes-nek, erdélyi vajdának és Andrásnak, eme András fiainak: Györgynek, Istvánnak és Andrásnak, továbbá Peren-i Jánosnak és Imrének és eme János fiának: Gábornak örökjogon elidegenítette és lekötötte (inscripsisset et obligasset). E birtokoknak a tiltakozást tevőkre és bizonyos testvérekre (fr. carn.) örökség és háramlás jogán (iure successorio et devolutario) kell szállniuk. Ezen kívül Morocz István az említett várat tartozékaikkal együtt a Bathor-i és a Peren-i uraknak bizonyos összegért elzálogosította, így akarván ezeket a tiltakozást tevőktől elidegeníteni. Ezért Morocz Istvánt a birtokok örökös eladásától (a venditione perennali) és elzálogosításától, Bathor-i Istvánt, Andrást, Györgyöt, Istvánt, másik Andrást, továbbá Peren-i Jánost, Imrét és Gábort és mindenki mást a bármi színen való elidegenítéstől, Ulászló királyt az adományozástól és az ebben az ügyben kelt oklevelek megerősítésétől, a beleegyezéstől, a hiteleshelyeket (loca testimonialia) ebben az ügyben kelt oklevelek kiállításától eltiltotta.

Foltos papíron, hátlapján rongált pecséttel. DL 71030. (fasc. XVII. fr. 1.)

637. 1491.június 24. (nat. Iohannis bapt.)

Hosthfy Miklós leleszi prépost és a konvent előtt megjelent Dobron-i Mátyás (nob.), és bevallást tett. Hogy bizonyos szükségén könnyítsen, a Bereg megyei Dobron-i birtokrészen egy, a jelenleg Mesther Jakab által lakott jobbágytelket (sessionem iobagionalem) és egy, a korábban Baba Dénes által lakott telekhelyet (locum sessionale) jövedelmeivel, haszonvételeivel és tartozékaival, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, legelőkkel, kaszálókkkal, erdőkkel, ligetekkel, bozótokkal és vizekkel együtt, elzálogosította osztályos atyafiának (fr. condivisionali): Dobron-i Jánosnak öt tiszta aranyforintért, amit már meg is kapott tőle. Ha Mátyás Jánostól a jószágát vissza akarná váltani, akkor János az öt forint fejében mindenféle becsü nélkül visszabocsátja a jobbágytelket és a telekhelyet. Mátyás a visszaváltásig saját munkáján és költségén megvédi Jánost ezek birtokában.

Papíron, hátlapján pecsét darabja. DL 71031. (fasc. XVII. fr. 2.).

638. 1491. július 17. (dom. [p.] divisionis apostolorum)

A budai káptalan előtt Bathor-i Szaniszló fia: néhai István fiai: János, Miklós, Domonkos, Zsigmond és András (egregii) nevében megjelent Makra-i Gergely (nob.), és tiltakozást tett. Megtudták, hogy Meghghes-i néhai Móric fia: István (egr.) a Szatmár megyei Zynyr várát és Meghghes birtokot a Szatmár és Ugocsa megyei tartozékaikkal együtt, továbbá a szlavóniai (in regno Sclavonie) Ezdencz várat szintén tartozékaival együtt és más birtokait – amelyek örökség jogán (iure successorio) őket illetnék – Bathor-i István (magn.) országbírónak, erdélyi vajdának, testvérének: Andrásnak és eme András fiainak: Györgynek, Istvánnak és Andrásnak, továbbá Peren-i Jánosnak és Imrének (!), eme János fiának: Gábornak bizonyos összegért örökjogon (perpetuo iure) bizonyos összegért vagy valami más módon el akarja adni és a tiltakozást tevőktől idegeníteni. Ezért Mórictól az eladástól, zálogosítástól és elidegenítéstől, a többiekét pedig a vásárlástól és az elfoglalástól eltiltotta.

Papíron, alján két helyen lyukas, hátlapján rányomott pecsét darabja. DL 71032. (fasc. XVII. fr. 6.).

639. 1491. július 19. (f. III. a. Marie Magdalene) Saswar

Ugocsa megye összes nemesének (universi nobiles) levele Ulászló királyhoz, azokról a jogtalanságokról és károkról, amelyeket a király hadvezérei (belliductores): Zelena Gergely és Keren Bálint, valamint embereik az elmúlt napokban okoztak. Amikor ezek Máramarosba (ad terras Maramosienses (!)) akartak menni, azok hűtlensége – amit a király adójának (contributio) meg nem fizetésével vittek véghez – miatt, akkor a panaszosok mindenben tartották magukat a király parancsaihoz, ahogy most is tartják, és a mostani adót (taxam et contributionem) képességeikhez mérten, mindenféle késedelem nélkül a király adószedőinek (dicatorum) kezéhez megfizették. Azonban Thekaza (!) birtokról Bak Jánosnak egy négy forintot érő lovát titokban (clandestine) elvitték, Peren-i János (magn.) Ardo nevű birtokáról Palady Antal egy három forintot érő lovát, Kyrál Illésnek egy három forintot érő lovát, Thorozko Györgynek két öt forintot érő lovát kertjéből (de suo ortu), Garda Imre házából egy süveget, egy inget keszkenővel (unam mitram et camisiam cum manutergio), Garda Simon házából egy 25 dénárt (XXV denariorum) érő süveget titokban, hatalmaskodás közbejöttével elvittek. Peren-i János Vnoka Tamás nevű Therebes-i jobbágyát az úton (in sua libera et publica via) latrok módjára (more latrocinii) kifosztották, tőle két, hat forintot érő lovát más holmijaival együtt elvették, őt az erdőbe hurcolták és egy fá-

hoz kötözték, szájába zabla módjára (ad mores habene) egy darab fát kötöttek, hogy ne tudjon kiabálni, ha egy ember véletlenül rá nem talál, meg is halt volna, ezen kívül véresre verték, és ott egy éjszakán keresztül férges (vermes) harapdálták. Ezedfalwa-ról Fogas Istvánnak négy jó lovát 16 forint értékben titkon elvitték, Forgolanfalwa-ról Gergely citerásnak (cythariste) egy két forintot érő lovát és egy forintot érő pávatollait (pennas pavonis) és más, két forintot érő holmiját (res et clenodia domos) vitték el. Chama birtokon Gewdyn Gergely nemest és egy idevaló János nevű nemest, anélkül hogy bármi bűnük lett volna, véresre verték. Chathohaza-n Chatho Jánost (nob.), Petherfalwa-n Bekw Jánost (nob.) és Zyrmay László nemes feleségét saját kúriájukban verték véresre, Farkasfalwa birtokon Fanchykay György (nob.) házára rontottak, a kapukat (hostia domorum) betörték, és egy agarat (leporalium) hatalmaskodás közbejöttével elvittek, őt magát gyalázatos szavakkal illették, Gyakfalwa, Forgolan, Petherfalwa birtokokon is rablók módjára (more predonico) több forint kárt okoztak és jogtalanságokat követtek el. Dabocz birtokon Barla Márton nemestől egy hordó bort erővel és hatalmasul elvettek, a megye minden falvában meg szállván, élelmet harácsolnak és más károkat is okoztak, melyeket az uralkodónak meg sem tudnak írni. Halmy és Kekynyesd birtokokon több mint ötven, Saswar birtokon szintén több mint ötven forint kárt okoztak. A panaszosok mindnyájan kérik a királyt, hogy a károk megtérítéséről gondoskodjék. – *A szöveg alatt:* Excellentissime Vestre Serenitati fideles universitas nobilium comitatus de Wgocha.

Papíron, hátlapján négy zárópecsét nyoma. DL 71033. (fasc. XVII. fr. 5.)
Ugocsa m. 122. sz.

640. 1491. július 25. (Iacobi ap.)

A fehérvári keresztes konvent előtt személyesen megjelent az egyik részről Bathor-i István országbíró, erdélyi vajda és székely ispán, valamint testvére (fr. carn.): András szatmári és zarándi ispán, a másíkról Peren-i János királynéi ajtónállómester, a harmadíkról MeggyesAllya-i Morocz István. Bathor-i István és András az utóbbi fiainak: Györgynek, Istvánnak és Andrásnak (egregiorum), Peren-i János saját fiainak: Gábornak, Mihálynak és Istvánnak és minden rokonának terhére magra vette, és bevallást tettek. Összes birtokjogaik ügyében egymást fogadott atyafiaknak ismerték el (in fratres receperint adoptivos) úgy, hogy a birtokjogok rájuk és örököseikre szálljanak. Mivel a felek a békétlen idők (propter temporum impacitatem) és különféle nehézségek miatt jószágaik védelme érdekében sokféle kiadásra kényszerültek, Morocz Istvánnak pedig testvére (fr. carn.): MeggyesAllya-i Morocz László (magn.) halála után az özvegy részére a hitbért és a jegyajándékot továbbá László familiárisainak és hitelezőinek (creditoribus) sok adósságot kellett kifizetnie, és kell még a jövőben is, ezért Morocz István mostani szükségéitől úzve Bathor-i Andrástól és fiaitól, továbbá Peren-i Jánostól és fiaitól István országbíró akaratóból (de voluntate) felvett 21 ezer aranyforintot, és egymás közt örök érvényű rendelést végeztek. Ha Morocz István a 21 ezer forint visszafizetése előtt örökösök nélkül halna el, akkor Bathor-i István, András, Peren-i János és fiaik a maguk részére elfoglalhatják – bárki ellentmondását figyelmen kívül hagyva – és örökre maguknál tarthatják Zynyr várat, a Meggyes oppidumon emelt kastélyt (castellum), Meggyes oppidumot, Saarkez, Bathyzhaza, Wdwary, Zenthmarthon, Josyphaza, Zamoszthelek, WarAllya, Wywaras, Wamfalw, Iloba, Thothfalw birtokokat a LaposBanya nevű arany- és ezüsbányákkal együtt (cum fodinis et mineris auri et argenti); Berendmezew, Kalynhaza, Bwyanhaza, Lekencze, Tharsowicz, Monyoros, Komorzan, Bygzad, Thwrweknye, Felsewfalw, Fekethepathak birtokokat; a Zala megyei Zeglygeth várat falvaival, birtokaival, tartozékaival és haszonvételeivel együtt; a szlavóniai (regni

Sclavonie) Verőce megyében (in de Werewcze) levő Berzewcze kastélyt tartozékaival; a Sopron megyei Moroczhyda oppidumot, Sobor, ZenthAndras, Egyed, Hankhel, Wyfalw, Sewensap, Gewmerew, Zenthe, két Gewcz (utraque Gecz) és Zerchyn birtokokat tartozékaival; végül a Somogy megyei Thamasy, Gaardon, Barthowcz, Belenyk és Zenthlazlo birtokokat. Ez alól ki van véve Meggyes-i kúriája (curia sua propria) a hozzá tartozó házakkal, kerttel és más épületekkel; Apa és Krasso magyar birtokok, a Krassow-n szedni szokott vámmal és a Zamos-on levő itteni malommal együtt, továbbá Thothfalw, Lypo, Borhyd és két Weresmarth (utraque Weresmarth) oláh (Walahicalibus) birtokok; Gewrbed, Kaak, Parlag birtokok, a Berend birtok mellett a Zamoson levő malommal és az Wylak birtokon élő lakosoktól és népektől évente járó bordézsmaival (decimis vinorum) együtt, amelyeket feleségének: Margitnak (gen.), különböző egyházaknak elemosina gyanánt és familiárisainak zálogként kötött le bizonyos összegért. Ezek így következnek: Meggyes-en levő házát és kúriáját (domum et curiam suam), Apa-t és Krasso-t, a Krasso-n szedni szokott vámot, a Zamos-on levő, itteni malmot, Thothfalw, Lypo, Borhyd és két Weresmarth birtokokat feleségének adta; Gewrbed-et, a Berend melletti malmot és a fent említett dézsmát a Meggyes oppidumon levő Szent Imre herceg parochiális egyháznak adta; Kak-ot WyNemphth-y Benedeknek és Parlag-ot Zenyes-i Györgynek vetette zálogba. Ha Bathor-i István, János, vagy Peren-i János és fiai Morocz Istvánt, feleségét, avagy jövőben születendő gyermekeiket jószágaikon zaklatná, és e birtokokra részben vagy egészben rátennék a kezüket, akkor az egyezségről készült mostani és korábbi oklevél is hatályát veszti. Ha Morocz István a szűkségektől űzve valamely birtokjogát zálogjogon (pignoris titulo) el akarná idegeníteni, ezt a Bathor-iak és a Peren-iek tudta nélkül ne tehesse, előbb kínálja meg őket, és csak akkor vesse megfelelő összegért (pro condigno pretio) zálogba, ha ők nem akarnák magukhoz váltani. Ha Margit asszony Morocz István halála után megmarad özvegyiségében, akkor senki, a Báthor-iak és a Peren-iek se, vessék ki birtokaiból, ha azonban újra férjhez menne, akkor csak úgy kényszeríthetik arra, hogy távozzék, ha 3000 aranyforintot fizetnek neki, vagy annak, ill. azoknak, akiknek a 3000 aranyforintot végrendeletileg vagy másképpen átadni rendeli. – A függő-, nagyobb, autentikus pecséttel megerősítve. – *Konventi névsor*: Ladislao vicepreceptore, Mathia custode, Stephano cantore.

Hártyán, függőpecséttel. DL 71034. (fasc. XVI. fr. 29.) – Hártyán, függőpecséttel, a Perényi-levéltárbeli példánytól eltérő kéz írásával. DL 19742. Eltérő névalakok: Megyesalya, Zyner, Megyes, Sarkewz, Odwary, Waralya, Wywaros, Laposbanya, Berenmezew, Kalenhaza, Tharsowcz, Bykzad, Thwruiekonya, Fekethewpathak, Ankhel, Gemerew, Gewcz, Zerchen, Gardon, Bartholcz, Zenthlazthlo, Crasso, Gewbed, Kak, Wynemethy-i, Zennyes-i.

Mészáros: Szigliget 372. (DL 19742. alapján).

641. 1491. augusztus 12. (XII Augusti) Strigonii

Beatrix királyné levele Kechkemeth-i Patochi Bertalannak (egr.), Dyosgeur vár (castrum nostri) ispánjának. Peren-i János (magn.) királynéi ajtónállómester elmondta neki, hogy a királyné Zamoszegh-en lakó polgárai és népei (cives et coloni nostri) az ő Paly birtokán lakó jobbágyaival és parasztjaival (colonis) az erdők, földek és határok miatt kölcsönösen torzalkodnak. Megparancsolja, hogy a Zamoszegh-i polgároknak és népeknek az ő nevében adjon parancsot arra, hogy a panaszos polgáraival és népeivel az erdőket és földeket az eddigi határok között használják, az ispán erre szorítsa rá őket. – A levelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Bal oldalon, a szöveg alatt*: Regina Beatrix.

Papíron, alján papírfelzetes pecséttel. DL 71035. (fasc. XVII. fr. 4.)

642. 1492. február 15. (f. IV. p. Valentini) Buda

Ulászló király előtt megjelent személyesen az egyik részről Bathor-i István (magn.) országbíró, erdélyi vajda, székely ispán és testvére (fr. carn.): András szatmári és szabolcsi ispán és Peren-i János, a másíkról Meggyesallya-i Morocz István. Bathor-i István és András ez utóbbi fiainak: Györgynek, Istvánnak és Andrásnak (egregiorum), Peren-i János pedig saját fiainak: Gábornak, Mihálynak és Istvánnak, valamint más atyafiainak és rokonainak terhét is magára vette, és bevallást tettek. A fehervári keresztes konvent bevalló- és zálogosító- (fassionalibus et inscriptionalibus) levele közbejöttével egymás közt tett atyafiságos egyezséget, végzést és rendelés, valamint zálogosítást (fraternales contractus dispositionesque et ordinationes et item inscriptiones) megerősítik, amelyen egyetlen ponton (articulis) változtatnak. Morocz Istvánnak a szlavóniai Körös megyében fekvő Ezdencz várát és az említett zálogosításkor hozzá tartozó mindkét Ezdencz mezővárost, ti. alsót és felsőt (utraque Ezdencz scilicet superius et inferius), Zenthpal és Marthonpathaka nevű birtokokat – amelyeket az ország német ellenségei foglaltak el – most Bathor-i István nagy fáradsággal és költséggel visszaszerezte (eliberatum et recuperatum esset) az ellenségtől, és visszaadta Morocz Istvánnak. Morocz István az országbíró jótéteményeiért cserébe, amelyeket nemcsak a vár visszaszerzésekor, hanem más alkalmakkor is végzett, Ezdencz várát és tartozékait 11 ezer forintért zálogba (pignoris titulo) adja. Amíg Morocz István és fiai élnek, addig az országbíró a várat nem foglalhatja el, ha azonban meghalna, vagy nem lennének gyermekei, akkor az említett összegért zálog címén elfoglalhatja. Ha a szükség rákényszerítené, Morocz István az említett jószágait annak adhatja és zálogosíthatja el, akinek akarja, ha Bathor-i István és András, valamint Peren-i János és fiai a törvényes felszólítás ellenére nem váltanak magukhoz. Morocz István a jószágokat Belthawk-i Dragfy Bertalannak (magn.), Bathor-i Szaniszló fia: Miklósnak és Kwsal-i Jakch fiainak – akik Morocz István birtokaira jogot formálnak – semmiképpen sem adhatja zálogba, vagy idegenítheti el. Ha Bathor-i István és András, valamint Peren-i János és fiai az egyezés ellenére Morocz Istvánt jószágaiban háborgatnák, akkor az egyezséglevél érvényét veszti. Nem tekintik azonban háborgatásnak (turbatio) a jobbagyok és a familiárisok ellenségeskedését (offensione) vagy a dolgok elvitelét, amelyek a szomszédok közt könnyen szoktak jelentéktelen dolgok miatt előfordulni. – A bírói pecsét ráfüggesztésével megerősítve. – *Jobb oldalon, a szöveg alatt: Lecta.*

Hártján, függőpecséttel. DL 71036. (fasc. XVII. fr. 7.).

643. 1492. október 16. (in Galli)

Hosthfy Miklós leleszi prépost és a konvent előtt Peren-i János (magn.) nevében és személyében megjelenő Vyhel-i György tiltakozást tett. Megtudták, hogy Zopolya-i István nádor (spect. magn.), nem tudni miféle joron, vagy inkább saját hatalmából (absoluta sua potentia), csalárd módon a maga számára meg akarja szerezni és be akarja magát iktattatni Peren-i Jánosnak az Abaújvár megyei teljes birtokaiba: HarnadNemphy-be, Wadaz-ba és Wyfalw-ba, amelyek a tiltakozást tevőt örökjogon (iure perennali) illetik. István nádort az elfoglalástól, a birtokbavételtől és a használatától eltiltja.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71037.

644. 1492. december 2. (dom. p. Andree) Buda

Ulászló király, megfontolván Peren-i Jánosnak (magn.) az ország szent koronája és így neki (maiestati nostre) lehetőségei szerint végzett hűségét és hűséges szolgálatait,

Peren-i Jánosnak, örököseinek és utódainak adja új adomány címén az ország bármely megyéjében fekvő várakat, oppidumokat, birtokokat és falvakat mindenféle tartozékaikkal együtt, amelyeket Peren-i János és elődei régóta birtokoltak, valamint e birtokokon levő összes királyi jogokat is tartozékaikkal és haszonvételeikkel, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkel, erdőkkel, ligetekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, vizekkel, folyókkal, halastavakkal, halászhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal, malomhelyekkel együtt. – Harum nostrarum manu nostra propria et secreto sigillo nostro anulari consignatarum. – Az oklevelet eredetiben történő későbbi bemutatásakor privilegiális formában is kiállítja. – *Bal oldalon a szöveg alatt:* Wladislaus rex manu propria scripsit.

Hártyán, a szöveg alatt vörös színű rányomott pecsét nyoma. DL 71038. (fasc. XVII. fr. 8.)

645. 1492. december 2. (dom. p. Andree) Buda

Ulászló király a leleszi konventhez. Megfontolván Peren-i Jánosnak (magn.) az ország szent koronája és így neki (maiestati nostre) lehetőségei szerint végzett hűségét és hűséges szolgálatait, Peren-i Jánosnak, örököseinek és utódainak adja új adomány címén az ország bármely megyéjében fekvő várakat, oppidumokat, birtokokat és falvakat mindenféle tartozékaikkal együtt, amelyeket Peren-i János és elődei régóta birtokoltak, valamint e birtokokon levő összes királyi jogokat is tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt (*lásd a 644. sz.*). Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi személyes jelenlét elé idézzék alkalmas terminusra, jelentést ugyanoda küldjenek az iktatásnál jelen levők nevével együtt. *Kijelölt királyi emberek:* Werbenoczs-i (!) Kerepeczy Osvát, Forgolan-i Péter és Antal, Apag-i Patzo György vagy Tamás, Belse-i Gergely vagy Homok-i Fülöp.

Átírta a leleszi konvent 1492. december 31-én. DL 71039. – Ezt átírta Ulászló király 1505. július 10-én. DL 71099.

646. 1492. december 12. (IV. a. Lucie) Buda

Ulászló király a leleszi konvenchez. Belthawk-i Dragfy Bertalan (magn.) királyi kamarásmester (magistri cubiculariorum nostrorum) hűséges szolgálataiért az Ugocsa megyei Nyalab várban és tartozékaiban: Therebes, Gywla, Wyfalw, Tharna, Weresmarth és mindkét Gercze (utraque Gercze) nevű birtokokban rejlő királyi jogokat Dragffy Bertalannak és örököseinek adományozta egy másik oklevelével. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat alkalmas terminusra a királyi kúriába, a személyes jelenlét elé idézzék, jelentést ugyanoda küldjenek az iktatásnál jelen levő szomszédok és határosok nevével együtt. – *Kijelölt királyi emberek:* Eezfalwa-i másként Tharyany János, Orozy-i István vagy Miklós, Almas-i János és Gergely.

Átírta a leleszi konvent 1493. április 24-én. DL 71047. – Ezt átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. – Ezt is átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

647. 1492. december 31. (16. die 2. die 8. die conceptionis Marie)

A leleszi káptalan és konvent (capitulum et conventus) tudtul adja, hogy Ulászló király 1492. december 2-án kelt parancsára (*lásd a 645. sz.*) Vitályos (Vitalius) papot (presbiterum ecclesie nostre conventuale) küldte ki Werbeocz-i Kerepeczy Osvát királyi ember mellé tanúbizonyságul. Mária fogantatásának 8. napján (dec. 15.) kiszálltak az

Ugocsa megyei Nyalab várba és tartozékaiba: Kyralhaza, Wercze, Tekehaza birtokokba, az utóbbi helyen szedni szokott vámba (tributi) és a Zewlewsrywe nevű révbe, Ardo, Zasfalw, Gywla, Akli, Twrtherebes magyar birtokokba, a következő napon (dec.16.) Felswgercze, Alsogercze, Batharcz, Komlos, Zarazpathak, Thorna, Zepheg, Charnathew, Kyrwa oláh (Valachalium) és Weresmarth magyar birtokokba. Az összehívott szomszédosok és határosok jelenlétében a királyi ember Peren-i Jánost, örököseit és utódait új adomány címén örökjogon bevezette, az alkalmas napokon és órákban – ahogy ez szokás – várakoztak, de ellentmondás nem volt. – *A megjelent határosok és szomszédok:* Gevdinhaza-i Barthos Kelemen és Chabod Gergely, Hetheny-i Feyes János és Bedev Gergely, Chepe-i Akws Antal és György, Zolthan Benedek, Gyakfalwa-i Sebestyén és Balázs, Charnawada-i Egyed, Swran-i György, Dabocz-i Miklós és János, Mikola-i László, Egri-i György és László deák, Wylak-i Domonkos és János, Adoryan-i Rathony György, Zenyesy György Megyesallya-i udvarbíró (provisor), Vajda (Waywoda) Pál Bwyhaza-i és Bercze János Bykzad-i, Awas tartozaira való, oláh vajdák (waywodis Walachorum in pertinentiis Awas), Horwath János máramarosi ispán és kamarás, Horwath Miklós Hwzth-i várnagy, Hwzth-i Peczetes Bálint, Wyhel-i Egyed és Benedek (nobilibus) és mások. – Az autentikus függőpecséttel megerősítve. – Peren-i János és örökösei részére kiállított példány.

Hártyán, függőpecsét töredékével. DL 71039. (fasc. XVII. fr. 9.) – Átírta Ulászló 1505. július 10-én. DL 71099. Eltérő névalakok: Werewcze, Thekehaza, ZewlewsRewe, Akly.

648. 1493. január 4. (VI. a. epiph.) Buda

Zapolya-i István szepesi örökös ispán, nádor előtt megjelent személyesen Peren-i János (magn.), és tiltakozást tett. Megtudta, hogy Belthewk-i Draghfyy Bertalan (magn.) az ő Nyalabvar nevű Ugocsa megyei várát tartozékaival együtt Ulászló királytól jogtalanul felkérte. A királyt az adományozástól, Bertalant pedig a felkéréstől, a bevezettetéstől és a birtokbavételtől eltiltja.

Papíron, alul papírfelzetes pecséttel. DL 71040. (fasc. XVII. fr. 17.)

649. 1493. január 9. (IV. p. epiph.)

Hosthfy Miklós leleszi prépost és a konvent előtt megjelent Peren-i János (magn.) familiárisa: Zyrma-i Rosa Ferenc (nob.) ura és annak fiai: Gábor és Mihály nevében. Eltiltotta Ulászló királyt Nyalab vár, valamint Ugocsa megyében és máshol levő tartozékai bármilyen történő eladományozásától, továbbá néhai Megyesallya-i Morocz Istvánnak (magn.) Megyesallya-i birtokjogai, valamint ennek Szatmár megyében és máshol levő minden tartozéka eladományozásától, ami a panaszosokat bizonyos jogon illeti. Eltiltotta továbbá Belthewk-i Dragfy Bertalant Nyalab vára, Megyesallya és Nyalab összes tartozékai felkéréstől, maga számára történő adományoztatásától és iktattatásától, az összes káptalanokat és konventeket (loca capitularia et conventualia) az ezekről szóló oklevelek kiállításától.

Papíron, hátlapján pecsét töredéke. DL 71041. (fasc. XVII. fr. 16.)

650. 1493. január 11. (VI. p. epiph.)

A fehérvári káptalan előtt Belthewk-i Draghfyy Bertalan kamarásmester (magn.) és Bathor-i Szaniszló fiai: Miklós, János és Domonkos nevében Saswar-i Benedek (nob.) tiltakozást tett. Megyesallya-i Móric fiai: néhai László és István (magn.) minden birtokai – részint természetes jogon, részint a rokonság miatt – a tiltakozást tevőkre szállottak László és

István halála után, azonban Bathor-i András és István, Peren-i János és fiai: Gábor és Mihály ezekbe magukat királyi és hiteleshelyi emberrel titkon be akarták iktattatni, vagy már meg is tették, ezért őket és bárki mást az iktattatástól, bármely hiteleshelyet az erről szóló oklevél kiadásától eltiltott.

Átírta Ferdinánd király 1549. november 29-én. P 537 1. tétel 140.

651. 1493. január 15. (III. a. Anthonii) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy megjelent előtte az egyik részről Bathor-i István országbíró, erdélyi vajda, székely ispán és testvérének (fr. carn.): András (magn.) szatmári és zarándi ispánnak fia: György, valamint Peren-i János királynéi ajtónállómester (magnifici), a másíkról Kwsal-i Jakchy Ferenc (egr.) személyesen – Bathor-i István testvérének, a monddott Andrásnak és András fiainak: Istvánnak és Andrásnak, Peren-i János saját fiainak: Gábornak, Mihálynak és Istvánnak, Jakchy Ferenc fiának: Imrének, más atyafiainak és rokonainak terhet is magára véve –, és bevallást tettek. Jakchy Ferenc és néhai MeggyesAllya-i Morocz István (magn.) elődei a váradi káptalan bevallólevele értelmében atyafiságos szerződést (fraternales contractus et confederationes) kötöttek, eszerint, ha bármelyik fél örökösök nélkül halna meg, akkor összes birtokai a túlélő félre maradnak. Ennek értelmében Jakchy Ferenc a nemrég mindkét nembéli örökösök nélkül meghalt Morocz Istvánnak összes birtokait vissza akarta szerezni. E birtokok most az országbíró és András, valamint Peren-i János kezén vannak, szintén egy atyafiságos szerződés eredményeként, amelyet Bathor-i István és András, valamint Peren-i János kötöttek egymással. Jakchy Ferenc ezen kívül a néhai Morocz István valamint Bathor-i István, András és Peren-i János között kötött atyafiságos szerződést semmissé akarta tenni, és érvényességét az ország szokásjoga szerint vissza akarta vonni. Emiatt a felek közt per keletkezett, amelyet fogott bírák közbejöttével elsimítottak. Jakchy Ferenc teljesen lemondott az ő és néhai Morocz István elődei között kötött szerződés értelmében néhai Morocz Istvánnak rá és örökösire szálló birtokjogairól, és azokat átadta Bathor-i Istvánnak, Andrásnak, Györgynek, és Peren-i Jánosnak, Gábornak, Mihálynak, Istvánnak és örökösöknek. Kárpótlásképpen Bathor-i István és Peren-i János a Veszprém megyei Moroczhyda birtokon levő teljes birtokrész egyik felét – ami most az ő kezükön, másik fele pedig Zapolya-i István (spect. magn.) nádor kezén található, az alább írt birtokokkal együtt, amit, mielőst csak tudnak, visszaszerznek és a másik fél birtokhoz visszaüllesztene –; továbbá Moroczhyda másik felét, az itt levő teljes nemesi házzal, kúriával és allodiummal (simulcum totali domo et curia nobilitari ac allodio), az itten szedni szokott vám (thelonii) és az itt működő malom, valamint Moroczhyda tartozékainak: a Veszprém megyei Zenthe, Sabor, Zenthandras, Etthyeth, Anghel, Sewenzad, Wyfalw, Gemerew, Zerechen birtokok és Gycz predium felével együtt; továbbá a Somogy megyei teljes Thamassy, Gardon, Bathwocz és Warad birtokokat, Kemenyk prédiomot és a Thamasy-i révet (vadum) – amelyek néhai MeggyesAllya-i Morocz Istváné voltak – minden tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, mezőkkel, legelőkkel, rétekkel, kaszálókkel, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, vizekkel, folyókkal, halastavakkal, halászóhelyekkel, malmokkal és malomhelyekkel együtt, Kwsal-i Jakchy Ferencnek és örökösöknek adták örökjogon. Bathor-i István, Peren-i János és örökösök Jakchy Ferencet és örökösét az említett Veszprém megyei birtokok felében és a Somogy megyeiek egészében bárki keresete ellenében, ezeket a birtokjogokat illető oklevelekkel megvédik. Külön kijelentették, hogy ha valamelyik fél örökösök nélkül halna el, akkor néhai Morocz István összes birtokrésze a túlélő félre és annak örökösire jusson. – Harum nostrarum quibus sigillum nostrum, quo ut

rex Hungarie in iudiciis utuntur, est appensum. – *Mindkét példányon a szöveg alatt jobb oldalon: Lecta.* – Az *A példány plicáján*: Johannis de Peren, a *B-én*: domini wayuode.

Két – nem ugyanazon kéz által írt – példányban. Mindegyik hártján, függőpecséttel, mindkét példány első sorát nagyobbított, vastagított betűkkel írták. A: Ép függőpecsétje lila-sárga-zöld selyemzsinóron függ. DL 71042/1. (fasc. XVII. fr. 11.) – B: Függőpecsétjének csak a fele maradt meg, zöld-okkersárga selyemzsinóron függ. DL 71042/2. (fasc. XVII. fr. 12.). B példány eltérő névalakjai: MegyesAlya, ZenthAndras, Ethyeth, Thamasy, Bathvocz. – 16. sz.-i egyszerű másolati füzet, amibe egy 1520. július 3-án kelt oklevéllel együtt (*lásd a 821. sz.*) másolták be. DL 71166.

652. 1493. január 15. (III. a. Anthonii) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy személyesen megjelent előtte Bathor-i István országbíró, erdélyi vajda, székely ispán és Peren-i János királynéi ajtónállómester (magnifici). Bathor-i István testvérének (fr. carn.): Bathor-i Andrásnak és ennek fiának: Györgynek, Peren-i János pedig saját fiainak: Gábornak, Mihálynak, Istvánnak és más rokonainak terhet magára vette, és bevallást tettek. Bizonyos okoknál fogva egy másik királyi bevalló oklevéllel néhai Megyesalya-i Morocz István (magn.) Somogy megyében fekvő Thamasy, Gardon, Bathwocz és Warad nevű teljes birtokait és Kemenyk prédiomot minden tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt a bevalló oklevélben leírt feltételek mellett Kwsal-i Jakchy Ferencnek adták. Azonban a birtokok és a prédiom most Korothna-i János (egr. mag.) nádori ítélőmester kezén van 600 aranyforintért zálogjogon. Ezért megígérik Jakchy Ferencnek, hogy a jószágokat saját költségükön Korothna-i János mestertől a mostani pünkösöd napjáig visszaváltják és Jakchy-nak visszaadják. Ha ezt nem tennék meg, akkor Bathor-i István és András, valamint Peren-i János a 600 aranyforintot készpénzben pünkösöd napján Jakchy Ferencnek Bathor oppidumban megfizetik. – Harum nostrarum quibus sigillum nostrum, quo ut rex Hungarie in iudiciis utimur, est impressum. – *A szöveg alatt, jobbra: Lecta.*

Megvonalazott hártján, első sorát nagyobbított betűkkel írták, alján pecsét töredéke. DL 71043. (fasc. XVII. fr. 13.)

653. 1493. január 23. (IV. p. Vincentii)

A fehérvári keresztes konvent előtt Bathor-i István országbíró és Peren-i János (magnificorum) nevében megjelent Dewa-i Péter deák (litteratus) és tiltakozást tett. Megtudták, hogy Belthewk-i Dragfy Bertalan (magn.) a Szatmár megyei Synder várat és annak minden tartozékát – ami néhai Morocz Istváné volt, és aminek az ő halála után rájuk kellett volna szállnia – Ulászló királytól fel akarja kérni, vagy már fel is kérte. Ezért a királyt az adományozástól, Dragfy Bertalant és bárkit a felkéréstől, birtokbavételtől, magának abba való bevezettetésétől és a használatától, a hiteleshelyeket (loca credibilia capitularia videlicet et conventualia) pedig ez ügyben bármilyen oklevél kiadásától eltiltja.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71044. (fasc. XVII. fr. 10.)

654. 1493. január 26. (sab. p. conversionis Pauli)

A budai káptalan előtt Peren-i János (magn.) és fiai: Gábor, Mihály és István (egregiorum) nevében megjelent Dewa-i Péter (nob.) deák (litteratus). Peren-i néhai István fiát: Imrét eltiltotta a tiltakozást tevőkre örökség és háramlás jogán (iure hereditario et

successorio) jutott várak, oppidumok, falvak, birtokok és más birtokjogok eladásától, elzálogosításától és elidegenítésétől, bárki mást (quoslibet utriusque sexus et conditionis homines) pedig ezek megvásárlásától, átvételétől, elfoglalásától és birtoklásától, abba bármilyen jogon való bevezetetésétől.

Papíron, hátlapján pecsét darabjai. Írása megegyezik a 655. sz. oklevélével. DL 71045.

655. 1493. január 26. (sabb. p. conversionis Pauli)

A budai káptalan előtt Peren-i János (magn.) és fiai: Gábor, Mihály és István (egregiorum) nevében megjelent Dewa-i Péter (nob.) deák (litteratus), és tiltakozást tett. Az Ugocsa megyei Nyalab vár ügyében a királyi kúriában, a nádori jelenlétben folyó perben a feleknek az összes, Nyalab várát illető okleveleiket le kellett volna tenniük a következő Mihály-napi nyolcadon, Budán (hic Bude), a törvényszéken a nádor és más főpapok, bárók, ítélőmesterek, e törvényszék bírái és ülnökei (coassessoribus) jelenlétében, hogy végítéletet (iudicium, iustitiam finalemque deliberationem et sententiam diffinitivam) hozzanak. Peren-i János a nyolcados törvényszék végéig ott maradt ítéletre várva, azonban Dragfyy Bertalan látva, hogy elveszti a pert, az országnak a király mellett tartózkodó, őt pártoló uraival és mánásaival együtt (cum certis dominis et magnatibus regni in latere regio [!] existentibus) a királyt rábeszélte (tot et tantis disuasionibus et coloribus instetisset) arra, hogy ne engedjen ítéletet hozni.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét darabjával. Írása megegyezik a 654. sz. oklevélével. DL 71046.

656. 1493. március 24. (in Judica) Komaron

Ulászló király a fehérvári keresztes konventhez. Bathor-i István országbíró (magn.), testvére (fr. carn.): András és Peren-i János nevében kérték, hogy iktassák be az őket teljes jogon illető Szatmár megyei Zynyr várba, Meggyes oppidumba és az itteni kastélyba (castellum), Sarkez, Bathyczhaza, Wdwary, Kaak, Zenthmarthon, Gerbed, Josyphaza, Zamosthelek, Apa, Warallya, Wywaras, Wamfalw, Parlag, Iloba, Thothfalw birtokokba a LaposBanya nevű arany- és ezüsbányákkal (fodinis et mineris auri et argenti) együtt; Berendmezew, Kalynhaza, Rwyanhaza, Lekencze, Tharsowcz, Monyaros, Komorzan, Bykzad, Thwrwekonya, Felsewfalw, Fekethewfalw, továbbá Crasso, Thothfalw, Weremarth és más Meggyesallya-hoz, Crasso-hoz és Awas-hoz tartozó birtokokba és prédiумokba, valamint a Meggyes-en, Iloba-n, Crasso-n, Sarkez-en és Wamfalw-n és bármelyik másik Szatmár megyei birtokon fizetni szokott vámokba (theoloniorum!), malmokba, révekbe; a Sopron megyei Moryczyda oppidumba, Sobor, ZenthAndras, Ethyed, Hankhel, Wyfalw, Sewenzad, Gemere, Zenthe, a két Geecz (utrumque Geecz) és Zerechen birtokokba; a Somogy megyei Thamasy, Gardon, Bathwlcz, Balenyk és ZenthLazlo birtokokba; azonkívül a Körös megyei Izdencz nevű várba és tartozékaiba, ami csak Bathor-i Istvánt és Andrást és örököseiket illeti, és az ezeken levő összes királyi jogokba. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi személyes jelenlét elé idézzék alkalmas terminusra, jelentést ugyanoda küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek:* Myka-i Beregy Gergely, Rohod-i Péter, Chazar-i Ferenc, Waya-i Ibrany László, Saarsllyan-i (!) Soldos Balázs vagy Marthon Péter, Woybwcz-i (!) Woykffy Miklós, Zowkowcz-i Woyddwl András, Sywecz-i Labas Gergely, Gywrethnycz-i Thersek Benedek.

Átírta a fehérvári keresztes konvent 1494. január 18-án. DL 71051. – Ulászló király csonka oklevélének átírásában. DL 71207. Eltérő névalak: Bwyanhaza.

657. 1493. április 24. (8. die f. IV. p. Tiburtii et Valeriani)

A leleszi konvent Ulászló királyhoz. A király 1492. december 12-én kelt oklevelére (*lásd a 646. sz.*) Lőrinc frater-t, papot küldték ki Eezfalwa-i János királyi ember mellé tanúbizonysággul. Tiburtius és Valerianus napját követő szerdán (ápr. 17.) először Therebes birtokra szálltak ki, oda összehívták a szomszédokat és határosokat, ám amikor Dragfy Bertalant Nyalab vár és tartozékai, ti. az ottani királyi jogok birtokába, a királyi ember be akarta iktatni, akkor Peren-i János (magn.) nevében Therebes-i officiális: Nagh János ellentmondott, és nem engedte meg a további eljárást. Ezért itt és azon a napon Peren-i Jánost megidézték Dragfy Bertalan ellenében a következő György-nap nyolcadára a királyi személyes jelenlét elé.

Egykorú, egyszerű másolat. DL 71047. – Átírta Szapolyai István nádor 1498. november 5-én. DL 71068. 10–11. – Ezt átírta II. Ulászló 1506. november 14-én. DL 71101.

658. 1493. július 1. (in vig. visitationis Marie) Buda

Ulászló király előtt megjelent személyesen Peren-i néhai János fia: János (magn.) fia: Gábor (egr.), és bemutatta Zsigmond király 1430. május 25-én, a kettős, autentikus pecsét alatt kelt privilegiális oklevelét (*lásd a 419. sz.*). A király Peren-i Gábor kérésére az oklevelet átírta, az abban foglaltakat Zewles oppidum és az ahhoz közvetlenül tartozónak mondott falvak és birtokok, valamint határaik közt élő polgárai, népei és jobbágysai számára megerősítette. – Datum per manus ...Thome episcopi Jauriensis et electi Agriensis ecclesiarum, aule nostre summi et secretarii cancelarii. – *A szöveg jobb alsó széle alatt:* ad relationem magnifici domini Ladislai de Lossoncz wayuode Transsiluani etc. – *Hátlapján:* Registrata Folio XXXXIII anno Domini.

Hártyán, első sorát nagyobbított betűkkel írták, okkersárga-lila selyemzsinóron függő pecsét töredékével. DL 71048. (fasc. XVII. fr. 19.)

659. 1493. szeptember 4. (f. IV. a. nat. Marie) Buda

Ulászló király a leleszi konventhez. Miklós – aki Bathor-i néhai László fia: Szaniszló fia: néhai István és Meggyes-i néhai Móric lánya: néhai Anna (gen.) fia – nevében panaszt tettek. Az elmúlt újév körül, ti. Morocz István halála után, Bathor-i András és fia: György (magnifici), valamint Bathor-i András testvére (fr. carn.): néhai Bathor-i István országbíró, erdélyi vajda és székely ispán, továbbá Peren-i János és fiai: Gábor és Mihály jogtalanul elfoglalták az összes várakat, kastélyokat (castella), oppidumokat és birtokjogokat, amelyeknek Morocz István halála után a rokonság révén (propter propinquam consanguineitatis genealogiam) rájuk kellett volna szállniuk, és ezeket most is elfoglalva tartják, amivel a panaszosoknak több mint 10 ezer aranyforint kárt okoztak. Továbbá néhai Morocz Istvánnak a várakban és kastélyokban talált összes oklevelét (sententionales, consensuales, statutorie, confirmationales, obligatorie, compositionales, fassionales, expeditorie, prohibitorie, protestatorie, inquisitionales et alias quaslibet causales) szintén elvitték jogtalanul, és maguknál tartják. A birtokok a következők: Zynyer vár, a Meggyes oppidumban levő kastély (castellum), Meggyes oppidum, Josephaza, Saskewz (!), Bathozhaza, Odwary, ZenthMarthon, Thothfalw, Gerbeth, Appa, Zamosthelek, Warallya, Wanfalwa (!), Vywaros, Parlag, Vyfalw, Illubabanya, Crasso, Warhyd, Lyppo, MagasMarth, Sebespathak, Fekethepathak, Magaslygeth, Sykarlo, Thamasfalwa, LapisBanya, Monosthory, Bwyakfalwa, Kakos, Thwlwekom, Zegfalwa, Lekencz, Rekencze, Monyoros, Kwrwenkowa (!), Therep, Byzad (!), Felfalw, Bwyakhaza, Thwra, Bosonka, Barpathak, LippaMezee és Apathy nevű Szatmár megyei birtokok és a Kőrös megyei Ezdencz vár, va-

lamint Magyar- és Szlavónországbeli tartozékaik. Küldjék ki emberüket tanúbizonysággul a királyi emberek valamelyike mellé, aki tudja meg az előadottakról az igazságot, Bathor-i Andrást és a többieket királyi szóval (*verbo nostro*) intse meg, hogy a jószágokat és az okleveleket a panaszosoknak bocsássák vissza, ha ezt nem tennék meg, idézze meg őket *insinuat*io-val a panaszosok ellenében a most következő Mihály-nap nyolcadára a királyi jelenlét elé, perfüggőség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe. Jelentést az említett nyolcadra a személyes jelenlét elé küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Peryche-i András vagy Antal, Gench-i Gergely vagy Balázs, Chwr-i Imre vagy Miklós, Bwl-i Imre vagy Miklós, avagy ennek az Imrének fia: Albert, Ezthar-i István, Zenyes-i Pál, Iklo-d-i Márton, Bessenyevd-i Loránd vagy Bálint, Gwlach-i Miklós, Mand-i György, Kyrth-i András.

Átírta a leleszi konvent 1493. október 1-jén. DL 71049.

660. 1493. október 1. (16. die f. II. p. exaltationis crucis)

A leleszi konvent Ulászló királyhoz. A király 1493. szeptember 4-én kelt parancsára (*lásd a 659. sz.*) Márton frater-t, papot küldték ki Peryche-i András és Chwr-i Imre királyi emberek mellé tanúbizonysággul. Peryche-i a Szent Kereszt felmagasztalását követő hétfőn (szept. 16.) Szatmár megyében tudakozódván, megtudta, hogy minden úgy történt, ahogy a királyi oklevélben le volt írva. Ő ugyanezen a napon Bathor-i Andrást és fiát: Györgyöt Bathor-on, Chwr-i pedig Peren-i Jánost és fiait: Gábort és Mihályt Naghpali/ Nagpaly-n – mindegyiket a maga birtokrészén – megintette, és királyi szóval megparancsolta nekik, hogy az elfoglalt várakat, kastélyokat, oppidumokat, birtokokat, jószágokat és az elvitt okleveleket bocsássák vissza. Mivel ezt megtagadták és azt válaszolták, hogy két napon belül is megtagadják, ezért ugyanakkor, ugyanott megidézte őket *insinuat*io-val a panaszosok ellenében a személyes jelenlét elé az elkövetkezendő Mihály-nap nyolcadára.

Par, vízfoltos papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71049. (fasc. XVII. fr. 14.)

661. 1493. december 2. (f. II. p. Andree) Buda

Ulászló király a leleszi konventhez. Bathor-i néhai Szaniszló fiának: néhai István fiának: Jánosnak (egr.) nevében panaszt tettek. Néhai Meggyes-i Morocz István (egr.) Magyar- és Szlavónországban fekvő összes várainak, kastélyainak (*castella*), falvainak, birtokainak és birtokjogainak Morocz István halála és magva szakadta (*defectum seminis*) után a közeli rokonság miatt háramlás jogán (*propter propinquam consanguineitatis genealogiam iure successorio*) – amely egy bizonyos szerződés (*contractus*) és Lajos királynak erről kiállított oklevele értelmében Morocz István halála után lépett érvénybe – reá kellett volna szállniuk. Azonban néhai Bathor-i István, valamint András és ennek fia: György, továbbá Peren-i néhai János és fiai: Gábor és Mihály (*magnifici*) ezeket a jószágokat, ti. a Szatmár megyei Meggyes-t és a szlavóniai (in regno Sclavonie) Kőrös megyei Izdencz-et és másokat az elmúlt újév napja körül, ti. Morocz István halála után, hatalmasul elfoglalták, és tiltakozása ellenére most is élik, amivel több, mint 10 ezer aranyforint kárt okoztak neki. Továbbá néhai Morocz Istvánnak váraiban és házaiban talált összes oklevelét (*sententiales, consensuales, statutorie, confirmationales, metales, obligatorie, compositionales, fassionales, expeditorie, prohibitorie, protestatorie, inquisitionales et alias quaslibet causales*) elvitték, ezeket többszöri kérésére sem adták vissza, hanem hatalmaskodás közbejöttével maguknál tartják. Küldjék ki emberüket tanúbizonysággul a királyi emberek valamelyike mellé, aki tudja meg az előadottakról az igazságot, Bathor-i Andrást és fiát: Györgyöt, néhai Peren-i János fiait: Gábort és Mihályt királyi szóval (*verbo nostro*) intse

meg, hogy a jószágokat bocsássák vissza, ha ezt nem tennék meg, tiltsa el őket a további birtoklástól és idézze meg őket insinuatio-val a panaszos ellenében a királyi személyes jelenlét elé a most következő vízkereszt nyolcadára, perfüggőség, ha lenne közöttük, ne vegyék figyelembe, jelentést ugyanoda küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Peryche-i András vagy Antal, Rohod-i Tamás, Wythka-i János, Jarmy-i János, István vagy László, Gench-i Antal vagy Balázs, Bwly-i Imre vagy Albert, Beregy-i László vagy Mihály, Hethe-i János, Bessenyeed-i Bálint vagy Loránd, Fyged-i Albert, Borsowa-i Péter, Beregh-i István, Zenyes-i Pál, Namen-i István, Gerseno-i János, Hethe-i László, Mihály vagy Domonkos.

Átírta a leleszi konvent 1494. január 2-án. DL 71050. – Ezt átírta Szapolyai István nádor 1494. február 14-én. DL 71053. Eltéő névalakok: Megyes, Bessenyewd-i, Bereg-i. – Ezt is átírta Lajos király 1519. október 8-án. DL 71157. Eltéres: A királyi embereknél Beregy-i Mihály után következő nevek ki maradtak, Zenyes-i Pál-lal kezdődnek újra.

662. 1494. január 3. (16. die f. V. a. Thome ap.)

A leleszi konvent Ulászló királyhoz. A király 1493. december 2-án kelt parancsára (lásd a 661. sz.) János frater-t, papot küldték ki Peryche-i Antal és Bwly-i Imre királyi emberek mellé tanúbizonyosságul. Peryche-i Tamás apostol napja előtti szerdán (dec. 18.) Szatmár megyében tudakozódván, megtudta, hogy a hatalmaskodás (facta potentaria) úgy történt, ahogy a királyi oklevélben le volt írva. Bwly-i az ezt követő csütörtökön (dec. 19.) Bathor-i Andrást és fiát: Györgyöt Lorandhaza nevű birtokukon, néhai Peren-i János fiait: Gábort és Mihályt Paly nevű birtokukon megintette, és királyi szóval megparancsolta nekik, hogy az elfoglalt várakat, kastélyokat, oppidumokat, falvakat, birtokokat és birtokrészeket bocsássák vissza. Mivel ezt megtagadták, és azt válaszolták, hogy két napon belül is megtagadják, ezért eltiltották őket a jószágok és élésétől, valamint csütörtökön ugyanott megidézte őket insinuatio-val a panaszos ellenében a személyes jelenlét elé az elkövetkező vízkereszt nyolcadára.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71050. (fasc. XVII. fr. 15.) – Hátlapji feljegyzése szerint: Az alperes ügyvédje szerint nem hatalmasul foglalták el, hanem van róla oklevelük, amit a dekrétum értelmében Mihály napján mutatott be. A Perényiek visszahívták ügyvédjüket. Izdenc ügyében, mert az Szlavóniában fekszik, a báni törvényszéken kezdődött per, a felperes ott folytassa ez ügyben perét. – Pro A Gregorius de Makra cum comitis Stephani de Bathor, pro I scilicet Andrea de Bathor cum Vaciensis et Georgio filio eiusdem cum regalibus Johannes de Selend, item Gabriele et Michael de Peren idem Johannes cum Lelez. I petit par, solvit. Habet Henczel. – Pro A Gregorius de Makra cum Lelez solvit, habet M., item mortuo Michael de Peren et causa in Stephanum filium condam dicti condam (!) Johannis de Peren fratrem eiusdem est condescensa. – Pro A Gregorius de Makra cum Lelez. Pro I scilicet Andrea et Georgio de Bathor Valentinus Palfy de Zenthmyhal cum comitis, item pro Gabriele Georgius Torma de Forgolyan cum Lelez. I dicit se esse in dominio introscriptarum pertinentiarum, non tamen potentialiter occupasse ac super eisdem litteralia instrumenta habere, quas debet exhibere in octavis M iuxta contenta decreti absque ulterioris prorogationis confidentia, I certas autem litteras habere in facto introscriptarum pertinentiarum, quas similiter exhibebit in eisdem octavis Michaelis, solvit A flor. IIII, habet Sarkez. – Pro A Detricus de Rayk cum nostris, pro I scilicet Gabriele et Stephano Pereny Gregorius Mykola similiter cum nostris. I scilicet Gabriel et Stephanus Pereny revocarunt procuratorem cum onere consueto. Tandem allegavit, quod castrum Izdencz cum suis pertinentiis in regno Sclauonie adiaceret et ideo causa ratione eiusdem in sede banali inchoari debuisset. Deliberatum est, ut A causam ratione eiusdem castri prosequatur coram bano. A exhibet quasdam XI litteras, I petit par. Deliberatum est, ut paria litterarum, que non sunt instrumenta paria illarum, dent. – Átírta Szapolyai István nádor 1494. február 14-én. DL 71053. – Ezt is átírta II. Lajos 1519. október 8-án. DL 71157.

663. 1494. január 18. (in Prisce)

A fehérvári keresztes konvent Ulászló királyhoz. A király 1493. március 24-én kelt parancsára (lásd a 656. sz.) Mátyás frater-t, papot küldték ki Rohod-i Péter királyi ember mellé tanúbizonyságul. Ilona napja előtti hétfőn (máj. 20.) és az azt követő napokon a Szatmár megyei Zynyer várba, Meggyes oppidumba, az ottani kastélyba (castellum), Sarkez, Bathyczhaza, Wdwary, Kaak, Zenthmarthon, Gerbed, Josyphaza, Zamosthelek, Apa, Warallya, Wywaras, Wamfalw, Parlag, Iloba, Thothfalw birtokokra, a Laposbanya nevű arany- és ezüstbányákkal együtt; Berendmezew, Kalynhaza, Bwyanhaza, Lekencze, Tharsowcz, Monyaros, Komorzan, Bykzad, Thwrwekonya, Felsewfalw, Fekethefalw; továbbá Krasso, Thothfalw, Weresmarth és más Meggyesallya-hoz, Krasso-hoz és Awas-hoz tartozó birtokokra és prédiúmokra, a Meggyes-en, Iloba-n, Krasso-n, Sarkez-ön, Wamfalw-n és bármelyik másik Szatmár megyei birtokon fizetni szokott vámokba, mal-mokba, révekbe, valamint az ezeken levő összes királyi jogokba – összehíva a szomszédokat és határosokat –, beiktatták [Bathor-i István országbíró, testvérét: Andrást és Peren-i Jánost]^a ellentmondás nélkül. Időközben azonban, még mielőtt a királyi és a konventi ember visszatért volna, először Szent Kereszt feltalálásának napján (máj. 3.) Belthewk-i Dragfy Bertalan (magn.) familiárisa: Gench-i Balázs, majd Mihály arkangyal napján (máj. 8.) Zapolya-i István (spect. et magn.) szepesi örökös ispán, nádor familiárisa: Marczalthew-i Miklós (egr.), Barabás apostol napja előtti csütörtökön (jún. 6.) Belthewk-i Dragfy Bertalan és Bathor-i Miklós, János, Domonkos, Zsigmond és András (magnificorum) familiárisa: Perechen-i Nagy (magnus) Imre, végül Barabás napja előtti szombaton (jún. 8.) Mened-i Isayas jelent meg előttük. Gench-i Balázs és Nagy Imre Dragfy Bertalan és Bathor-i Miklós, János, Domonkos, Zsigmond és András, Isayas pedig Meggyesallya-i Morocz István özvegye: Margit (gen.) nevében az összes iktatásnak ellentmondott, végül Marczalthew-i Miklós István nádor és és a nádor fiának: Jánosnak nevében Moroczhyda oppidum és tartozékai iktatásának mondott ellent. Ezért Belthewk-i Dragfy Bertalant, Bathor-i Miklóst, Jánost, Domonkost, Zsigmondot és Andrást, Morocz István özvegyét: Margit asszonyt, Zapolya-i István nádort és fiát: Jánost megidézték Bathor-i István országbíró és testvére (fr. carn.): András, valamint Peren-i János ellenében a személyes jelenlét elé az elkövetkezendő Mihály-nap nyolcadára. A királyi és a konventi ember visszatérvén, folytatni akarták a további birtokokba való iktatást, ám amikor értesültek az összes iktatás elleni ellentmondásról, akkor abbahagyták a végrehajtást.

^a A jelentésben a nevüket nem tüntették fel, csak a parancslevélre utaltak.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71051. (fasc. XVII. fr. 22.) – Hátlapján: pro I scilicet Nicolao de Bathor Gregorius de Makra cum Lelez, allii I exmittantur. Ex A Georgius, Stephanus et Andreas filii condam Andree de Bathor ac Gabriel et Staphanus filii condam Johannis de Peren. In quos mortuis pre-nominatis presentibus ipsorum presens causa est radacta. Actoribus existentibus sequentur. – Ulászló király csonka oklevelének átírásában. DL 71207. Eltérő névalak: Crasso.

664. 1494. február 6. (in Dorothee)

A leleszi konvent tudtul adja, hogy megjelent előtte személyesen Petherfalwa-i Kewbe (dictus) néhai István fia: Dömötör (nob.), és bevallást tett. Az elmúlt napokban, amikor Ugocsa megye szolgabírája volt, a megye adószedőivel (dicatoribus) együtt az adószedés miatt (causa contributionis) más falvak között néhai Peren-i János (magn.) fiainak: Gábornak, Mihálynak és Istvánnak (magnificorum) Ugocsa megyei ThwrTherebes nevű birtokára ért, akkor az itteni emberek és jobbágyok megverték és megsebesítették. Fogott bírák közbejöttével azonban kiegyeztet a Peren-iekkel, ThwrTherebes-i embereikkel és job-

bágyaikkal, valamint más társaikkal a fentebbi cselekedet és hatalmaskodás ügyében. Mivel a jobbágyok őt sérelmeiért kárpótolták, ezért a verésről, sebesítésről, verontásról és mindenféle hatalmaskodásról nyugtatja őket.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71052. (fasc. XVII. fr. 25.)

665. 1494. február 14. (33. die oct. epiph.) Buda

[Zapolya-i István nádor] tudtul adja, hogy a Bathor-i Szaniszló fia: néhai István fia: János (egr.) által Bathor-i [An]drás, fia: György és Peren-i néhai János fiai: Gábor és Mihály (egregios) ellen indított perben, a mostani nyolcadon, törvényszéke előtt a felperes képviselőjében Makra-i [Gergely] a leleszi konvent ügyvédvalló levelével, Bathor-i András képviselőjében Selend-i János a váci káptalan, fia: György nevében királyi ügyvédvalló levéllel jelent meg, és ő képviselte a Peren-ieket is. A nádor Selend-i kérésére az alperesek számára átírta a leleszi konvent 1494. január 3-án kelt oklevelét *(lásd a 662. sz.)*. – *Jobbra a szöveg alatt:* Lecta et correcta per Sarkewz.

Papíron, bal felső sarka hiányzik, alján pecsét töredékes nyoma. DL 71053. (fasc. XVII. fr. 23.)

666. 1494. február 28. (f. VI. a. Oculi) Buda

Zapolya-i István szepesi örökös ispán, nádor tudtul adja, hogy megjelent előtte személyesen az egyik részről Belthewk-i Dragfý Bertalan erdélyi vajda és székely ispán, a másíkról Bathor-i András, a harmadikról Peren-i János fiai: Gábor és Mihály (egregii); Bertalan vajda, fiai: Imre, György és János, Bathor-i András, testvére (fr. carn.): Pál és saját fiai: György, András és István, Peren-i Gábor és Mihály pedig testvérük (fr. carn.): István terhet magukra vették, és bevallást tettek. Bertalan vajda néhai Megyessallya-i Morocz István minden vára, kastélya, oppiduma, falva és birtokjoga ügyében perbe vont a Bathor-i Andrást és Peren-i Gábort, valamint Mihályt, most azonban számos főpap, báró közbenjárására (ordinativa compositione) békességesen kiegyeztek. Bathor-i András, Peren-i Gábor és Mihály Morocz István összes birtokainak egyharmadát átengedik Dragfý Bertalannak és fiai-nak – kivéve a Szatmár megyei Zyner várat és Meggyes oppidumot – a vámokkal, révekkal (tributis, teloniis, vadis) és minden más tartozékokkal és haszonvételekkel együtt örökjogon. Warallya oppidum harmadrésze fejében Thothfalw birtokon a nekik járó kétharmadból annyit adnak a vajdának a neki járó egyharmadon felül, amennyi népet és jobbágyot, avagy népes és pusztá telket (sessiones populose et deserte) kapott volna Warallya-n, ha azonban ez ott nem adná ki a Warallya-n levő egyharmadot, akkor más olyan részeikből pótolják ki e mennyiséget, ahonnan Dragfý akarja. Néhai István özvegyét: Margitot (gen.) – akinek néhai István adományából fakadóan férje birtokjogaiból saját használatra és fenntartásra (pro suo usu seu virtu et sustentatione) birtokrészeket rendeltek – e birtokokban vagy meghagyják békében, vagy más módon közösen elégitik ki. Ha a jövőben e birtokok ügyében akár részben, akár egészben perelnék valamelyiküket, akkor közös költséggel és munkával, valamint az oklevelek bemutatásával segítik egymást. Ha a három fél közül a jövőben bármelyik utódok nélkül halna meg, akkor a kihalt fél összes birtokrésze a túlélő felekre vagy félre jut. Ha a Zala megyei Zyglygeth várat és a Verőce megyei Berzewcze kastélyt (castellum) – amelyek most mások kezén vannak – Bathor-i András vagy Peren-Gábor és Mihály bírói vagy más módon vissza tudnák szerezni, akkor a várat és a kastélyt minden tartozékaival és haszonvételeivel együtt hasonlóképpen három részre osztják a felek közt. Ezek harmadrésze a vajdának jut, előbb azonban levonják belőle a visszaszerzés költségeinek egyharmadát, kétharmada pedig Bathor-i Andrásé, valamint Peren-i Gáboré

és Mihályé lesz. A felek kölcsönösen nyugtatják egymást a birtokok ügyében ez idáig egymás ellenében okozott károkról és jogtalanságokról, az ilyen ügyekben kelt oklevelek pedig érvényüket veszítik. – Az autentikus, függőpecséttel megerősítve. – Bertalan vajda részére kiállított példány. – *Jobbra a szöveg alatt: per K.*

Hártyán, függőpecsét töredékével. DL 71054. (fasc. XVII. fr. 21.) > leleszi konvent 1494. április 25-én. DL 71056. Eltérő névalakok: Meggyesallya, Zeglygeth, Berzewche, Margit helyett N-et írtak.

667. 1494. március 7. (f. VI. a. Letare) Buda

Zapolya-i István szepesi örökös ispán, nádor a leleszi konventhez. Vízkereszt nyolcadán, amikor a főpapokkal, bárókkal és az ország nemeseivel törvényszéket tartott, megjelent előtte Belthewk-i Dragfy Bertalan (magn.) erdélyi vajda és székely ispán nevében ügyvédje: Doba-i György, és bemutatta a nádor 1494. február 28-án kelt privilegiálisát (*lásd a 666. sz.*), amit a nádor áttért. Ez után a vajda ügyvédje kérte, hogy iktassák be néhai Morocz István minden birtokának harmadába, kivéve a Szatmár megyei Zyner várat és Meggyes oppidumot, amit Bathor-i András, valamint Peren-i Gábor és Mihály a vajdának örökre odaadtak haszonvételeikkal és tartozékaikkal együtt. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a nádori jelenlét idézzék, jelentést ide küldjenek. Bathor-i András, atyafiai (fratrum) és fiai, valamint Peren-i Gábor és Mihály ellentmondását ne vegyék figyelembe. – *A királyi kúriából külön kiküldött, kijelölt nádori emberek:* Morocha-i Ferenc, Pethrowcz-i István, Olchard-i László, Mere-i János, Mylethyncz-i Mihály, Chernareka-i Péter, Zywwgh-i András, Bonthwsouc-i István vagy Paar-i Benedek királyi kúriai jegyzők.

Átírta a leleszi konvent 1494. április 25-én. DL 71056.

668. 1494. április 21. (f. II. a. Georgii) Lewchouie

Ulászló király a leleszi konventhez. Belthewk-i Dragfy Bertalan erdélyi vajda előadta, hogy egy nádori ítéletével értelmében a nádori és a konventi ember néhai Meggyesallya-i Morocz István (magn.) összes jószágain törvényes végrehajtást és végső osztályt (legittimam executionem et finalem etiam divisionem) tett egy részről a panaszos, másik részről Bathor-i András, harmadikról Peren-i Gábor és Mihály között, az erről szóló oklevelet a panaszosnak azonban mind ez idáig nem állították ki. A végrehajtásról és osztályról szóló levelet a nádori és a konventi ember bevallása szerint adják ki. – Az oklevelet felmutatójának adják vissza.

Átírta a leleszi konvent 1494. április 25-én. DL 71056.

669. 1494. április 22. (f. III. a. Georgii)

A váradi káptalan előtt megjelent személyesen Zakol-i János (egr.) – gyermekeinek: Györgynek, Ferencnek, Péternek, továbbá Miklósnak, Lászlónak és Annának (puella) terhét is magára véve –, és bevallást tett. Szükségeitől űzve, régebben a leleszi konvent záloglevele közbejöttével elzálogosította 100 aranyforintért az őt teljes jogon illető Bihar megyei Macz és a Szabolcs megyei Zobozlo, Hegyes és Theglas birtokokon levő részeit minden haszonvételeivel és tartozékaival együtt néhai Zelemyr-i László lányának: Mártának, Parlag-i Antal feleségének. Most újabb szükségeitől űzve az említett birtokrészek terhére újabb 50 aranyforintot vett fel, így jószágait 150 aranyforintért kötötte le zálogjogon, amelyet – mint mondta – teljesen meg is kapott. Ha e birtokrészeket ő vagy örökösei 150 forintért vissza

akarnák váltani, akkor mindenféle becsü és per nélkül vissza kell nekik adni. János a visszaváltásig saját munkáján megvédi Mártát mindenféle jogi kereset ellen (contra quoslibet iuridicos impetitores). – *A pecsét alatt:* coram Thegzes et Wyfalw

Papíron, függőleges szövegbeosztással írva, hátlapján pecsét nyoma. DL 71055. (fasc. XVII. fr. 26.)

670. 1494. április 25. (16. die f. V. p. Quasi modo)

A leleszi konvent Ulászló királyhoz. A király 1494. április 21-én kelt parancsára (*lásd a 668. sz.*) az osztályról szóló oklevelet kiadják. Zapolya-i István nádor 1494. március 7-én kelt levelére (*lásd a 667. sz.*) ifjabb János frater-t, papot küldték ki Olchard-i László (mag.) kúriai kegyző (curie vestre serenitatis notario), a királyi kúriából külön kiküldött nádori ember mellé. Húsvét másnapján (márc. 31.) kiszálltak néhai Morocz István Szatmár megyei birtokára, az összehívott szomszédok és határosok jelenlétében ezek egyharmadát elváltakozották egy részről Bathor-i Andrásétól, más részről Peren-i János fiaietől: Gáborétól, és Mihályétól. – *Az osztály:* In possessione Wdwary vocata a parte septemtrionali ad portionem prefati domini Bartholomei wayvode, tertiam videlicet partem eiusdem possessionis, sessiones iobagionales Johannes Thoth, Ladislaus Zaytha, Michael Thalás, Emericus Henel, Andreas Somogy, Gallus Feyes, Philipus Keek, Stephanus Nylas, Gallus Parvus, Stephanus Maar, Johannes Kanthor, Blasius Thamasy, Gregorius Erdevgh, Thomas Kowach, Johannes Zabo, relictá Augustini, Ambros et Thomas Parvus, item a parte meridionali versus plagam orientalem Johannes Mood, alter Johannes Maro, Albertus Galos, Petrus Magnus et Ciriacus, item predia sive loca sessionum Blasii Wegh in fine eiusdem possessionis Wdwary a parte septemtrionali versus plagam occidentalem adiacentia, ibidem aliud predium condam Gregorii Salamon, item etiam unum predium inter domos Philipi Keek et Dominici Kazas, a parte autem meridionali versus plagam occidentalem predia Dominici Rakos, Galli Thoroncza, Alberti Phylep, Johannis Pap, Nicolai Zaaz, item consimiliter duo predia inter domos Benedicti WyNemethy et Johannis Garboczy, item iterum due sessiones deserte inter domos Emerici Maro et Alberti Galos sorte interposita devenissent et successissent. – Item eodem die in possessione ZenthMarthon vocata ad portionem prefati domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Franciscus Daroczy, Andreas Chonthos ac Benedictus Wngy in fine eiusdem possessionis a parte septemtrionali versus plagam occidentalem residens (!), Johannes Zay, Laurentius Zabo ac Ladislaus Zevke a parte septemtrionali et Gregorius Chama in fine eiusdem possessionis a parte septemtrionali versus plagam orientalem residens, item predium unum Emerici Parvi in fine ipsius possessionis penes domum predicti Gregorii Chama a parte septemtrionali ad plagam orientalem, item aliud predium Gregorii Mood inter predia Gregorii Wngy et Laurentii Zabo a parte septemtrionali, item predium condam Stephani Agosthon inter predia Johannis Gedewd et alterius Johannis Olah a parte septemtrionali, item predium Johannis Gobrian inter predia Blasii Thar et Gregorii Polnar a parte meridionali sorte interposita devenissent et successissent. – Item eodem die in possessione Kaak vocata ad portionem prefati domini Bartholomei sessio iobagionalis Elias Azthalnok in fine eiusdem possessionis a parte orientali versus plagam occidentalem, item predia sive loca sessionum Martini Thanczos ac Mathei Fodor a parte occidentali, predium condam Petri Agosthon a parte orientali, predium Clementis Chyre a parte meridionali sorte interposita devenissent et successissent. – Item tertio die eiusdem festi resurrectionis Domini (ápr. 1.) in possessione Bathyz vocata ad portionem prefati domini Bartholomei a parte septemtrionali ipsius possessionis sessiones iobagionales Dominicus Palady, Benedictus Kondor ac

Demetrius Parvus, a parte vero meridionali Gregorius Wydos, a parte aut (!) septemtrionali Lucas Fazakas ac Emericus Ambros, a parte siquidem meridionali Blasius Thyba, a parte aut septemtrionali Damianus Oroz, a parte tandem meridionali versus plagam orientalem Clemens Bartha ac Johannes Kaythor, a parte autem septemtrionali Stephanus Magnus, item a parte meridionali Thomas Bonya, Gallus Symon, Blasius Kowach, Michael Magnus, Emericus Orozy, Ladislaus Enekes, Nicolaus Cheres et Valentinus Parvus ac a parte septemtrionali Emericus Sylke, item predium unum Urbani Kazony in fine eiusdem possessionis a parte meridionali penes predium Pauli Saary versus plagam orientalem, item una deserta alias Gregorii Bothos inter sessionem Emerici Oroz et predium Valentini Inekes, item secunda deserta alias condam Mathei Czeke inter sessiones Gregorii Palady et Dominici Sandor sorte interposita devenissent et successissent. – Item feria quarta immediate sequenti (ápr. 2.) in possessione Josyp[ha]za vocata a parte meridionali in fine eiusdem possessionis ad portionem annotati domini Bartholomei way[vo]de sessiones iobagionales Johannes Chellen, Paulus Zook, Ladislaus Fabian ac Andreas Weegh, a parte autem occidentali in fine [eiusdem posse]ssionis Benedictus Weegh, Andreas Magnus, Ambrosius Salgay, a parte vero occidentali Mathi[as A]lch, Nicolaus Barla ac Blasius Chelle et a parte orientali Johannes Alch, item predium unum Stephani Gergel a parte meridionali in fine ipsius possessionis, item aliud predium Mathei Gede a parte occidentali inter sessiones Benedi[ct]i Czago et Bartholomei Vyncze sorte interposita cum tertia parte promontorii devenissent. – Tandem feria quinta immediate sequenti (ápr. 3.) in possessione Wyvaros vocata ad portionem dicti domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Symon Barthos, a parte septemtrionali Balthasar Weegh, a parte meridionali, item a parte septemtrionali Stephanus Kysgal, Ladislaus Mana, Mathias Melczer, Thomas Mana, Balthasar Pethev, Matheus Gal, Blasius Fodor, Ladislaus Nykos, Michael Forgach, Johannes Zabo, Mathias Kormos et Matheus Kaythar, a parte vero meridionali Andreas Koncz et Stephanus Paal, item a parte meridionali ipsius possessionis domus deserta alias Thome Paysos, item in eadem parte meridionali duo predia, unum condam Stephani Kowach, secundum condam Mathie Kola sorte interposita ac tertia pars unius molendini per duas rotas intra metas ipsius possessionis in fluvio Tholna decurrenti devenissent et successissent. – Item eodem die in possessione Parlagh a parte meridionali ad portionem dicti domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Johannes Ch[yr]e, Albertus Warga, Paulus Janko et alter Paulus Sandor necnon predia quinque, unum Clementis Moldway, secundum Gregorii Fohnagh, tertium penes domum Albert Warga, quartum condam Nicolai Katho penes domum Pauli Janko et quintum condam Galli Zeles sorte interposita unacum tertia parte promontorii devenissent. – Item eodem die in possessione Kalynhaza vocata ad portionem dicti domini Bartholomei wayvode a parte meridionali sessio iobagionalis [Ja]cobus Kolbaz, a parte autem septemtrionali sessiones iobagionales Valentinus Mathyas et Franciscus Zygonos, predia autem quinque, primum Clementis Josyp, secundum Johannis Hazwgh, tertium Elie Kowach, quartum Luce Zygonos et quintum condam Simonis Kowach sorte interposita unacum tertia parte promontorii [de]venissent. – Item eodem die in possessione Lekencze vocata ad portionem sepefati domini Bartholomei wayvode una sessio iobagiona[li]s, in qua ad presens Michael Faara resideret, necnon predia tria, primum Michaelis Walkan, secundum Johannis Kormos et tertium inter sessionem David et predium Georgii Lyban sorte interposita devenissent. – Item feria sexta, in festo Beati Ambrosii doctoris (ápr. 4.) in possessione Bykzaad vocata ad portionem antelati domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Johannes Berczewayda, Laurentius Weres ac Johannes Darabas et predium condam Simonis Oroz penes domum Blasii Dada sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione

Bwyanhaza vocata ad portionem dicti domini Bartholomei wayvode a parte septemtrionali sessiones iobagiones (!) Johannes Golya et Michael Dragws, necnon duo predia, unum Luce Merges et secundum Petri Palko penes domum Michaelis Dragws sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione Tharzwcz vocata ad portionem prefati domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Georgius Gonczos et Laurentius Prekop, necnon quatuor predia, unum Sandrini Prekop, secundum Mathei Gonczos, tertium Nicolai Barla et quartum Michaelis Pap sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione Komorzan vocata ad portionem prefati domini Bartholomei sessio iobagionalis Berenda dictus et predium unum penes domum Francisci Oroz habitum sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione Therep vocata ad portionem dicti domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Andreas Kardos, Simon Kardos, Johannes Krachon et alter Johannes Ratza sorte interposita devenissent. – Item in possessione KysMonyoros vocata ad portionem dicti domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Simon Azzonka et relictas Blasii Parvi sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione Thvrwekonya vocata ad portionem prefati domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Thywadar Chonka, Dan Thathol et Blasius similiter Thathol sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione Felsevfalw vocata ad portionem prefati domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Clemens Pap, Thomas Erdely, Zthoyka, Johannes Botha, alter Johannes Kadar, Petrus Wrasa, alter Petrus Dyenes et Johannes Molnar, necnon predia tria, primum condam Simonis in fine eiusdem possessionis a parte meridionali penes domum Clementis Pap, secundum Johannis Gellen penes domum Johannis Baan et tertium alterius Johannis Zthoyka penes domum Johannis Koman sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione NaghMonyoros vocata ad portionem prefati domini Bartholomei una sessio iobagionalis videlicet Michael Pap sorte interposita devenisset. – Item eodem [die in possessione Wa]mfalw vocata ad portionem prefati domini Bartholomei wayvode sessiones [iob]agiones (!) Valentinus Sandor a parte meridionali, a parte autem septemtrionali Johannes Erdely, Clemens Adam, Laurentiu[s M]yhocz, Albertus Thwrzo ac Johannes Eles, a parte siquidem meridionali Stephanus [Z]aaz, Thomas Chwlakos, Johannes Varga et Martinus Benech, item a parte septemtrionali deserta una, que alias Pauli [Ker]ezthe prefuisse, item in eadem parte septemtrionali in fine ipsius possessionis versus plagam occidentalem predium Andree Erdely, item in eadem parte septemtrionali versus plagam orientalem predium Pauli Babony et a parte meridionali predium Dionisii Thoth sorte interposita devenissent. – Item in dominica [Quasi m]odo (ápr. 6.) in poss[essione Ra]xa vocata ad portionem dicti domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Johannes Holdos et El[ias B]lotha, necnon predium condam Ladislai Pogachas dicti et aliud predium Luce Merges sorte interposita devenissent. – Item feria secunda post dominicam Quasi modo (ápr. 7.) in possessione BerendMezew vocata ad portionem prefati domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Thywadar Daan, Petrus Fabian, Elias Parvus, Lwpsa filius Andree et Michael Dragws ac predium Petri Babacza dicti sorte interposita devenissent. – Item feria tertia post dominicam Quasi modo (ápr. 8.) in possessione SamosThelek vocata ad portionem sepedicti domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Paulus Molnar, Anthonius Zay, Gregorius Naghpal, Benedictus Wegh et Petrus Molnar ac predium Stephani Fyw sorte interposita simulcum tertia parte molendini ibidem habitati devenissent. – Item eodem die in possessione Sebespathak vocata ad portionem dicti domini Bartholomei wayvode sessio iobagionalis Johannes Domyca ac deserta Demetrii Domyca et predium Michaelis Halmagh sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione Iloba ad portionem domini Bartholomei wayvode sessiones

iobagionales Paulus Eez, Johannes Thoth, Franciscus Threbel, Leonardus et Elias Kadar et predium Thome llobay sorte interposita simulcum tertia parte molendini et tributi ibidem habiti devenissent. – Item eodem die in possessione [Sy]karlo apellata ad portionem dicti domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Gregorius Magyar et Georgius Klaynok sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione Fekethepathak ad portionem prefati domini Bartholomei sessiones iobagionales Michael Dwadas et Gregorius Thoth ac predium cuiusdam Radwl dicti sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione Bwsak nuncupata ad portionem prefati domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Lwpshorra dictus, Petrus Korna ac Johannes Remethe et predium Stephani Nagwmeer sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione Barthfalwa nominata ad portionem prefati domini Bartholomei wayvode sessio iobagionalis Thywadar Balatha et predium Thome Hawyrla sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione Monosthor vocata ad portionem prefati domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Lucas Pap ac Andreas Kathamar dictus et predium Michaelis [ab]bas sorte interposita devenissent. – Item feria quarta immediate sequenti (ápr. 9.) in possessione Thothfalw dicta ad portionem prefati domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Benedictus Fremel, Thomas Egyed, Paulus Kynysy, Johannes Gywla, Georgius Koncz, Benedictus Demyen, Valentinus similiter Demyen, Emericus Erees, Jacobus Chyff, Johannes KysBozo, relictas Simonis ZenEgethev, Ambrosius Santha et Johannes Symon, item deserte sessionum Georgii Aczel, alia deserta Mathie Alch et tertia deserta Galli Wago sorte interposita devenissent. – Item feria quinta immediate sequenti (ápr. 10.) in possessione Saarkewz vocata ad portionem prefati domini Bartholomei wayvode sessiones iobagionales Benedictus Dyak, Paulus Zalay, Michael AnderJany, Johannes Dyak, relictas Mathie Chetnek, Anthonius Bak, Emericus Banos, Barla Saythos, Gaspar Thoth, Johannes Ambros, Math[eus] Kezy, Paulus Dozpeel, [Petrus] Jakab, Demetrius Warga, Benedictus Ellyes, Anthonius Wayas, Benedictus Bak, Elias Demyen, Stephanus Lewryncz, Johannes Pether, Gregorius similiter Pether, Dominicus Agyo, Mathias Barda, Demetrius [Wngy et] Briccius Emech sorte interposita devenissent. – Item eodem die in possessione Gerbed vocata ad portionem eiusdem domini Bartholomei wa[yv]ode sessiones iobagionales Matheus Kaposy, Blasius Bodroky, Bartholomeus [Wewres, Laur]entius Bodroky et Gallus Chyre necnon deserta Petri Illyan, alia deserta Augustini Bencze, predium Antonii Bodroky, [necnon] predium Demetrii Fazekas sorte interposita simulcum tertia parte molendini in fluvio Z[am]os vocato penes possessionem Berend habiti devenissent et successissent. – Item in eisdem possessionibus Thothfalw et Sarkevy pro tertia parte prescripti oppidi W[ar]allya tantum et tot in numero, quot scilicet populi et iobagiones seu sessiones populoze et deserte in dic[ta ter]tia parte ipsius oppidi Warallya ad portionem antefati domini Bartholomei wayvode cedere debuissent et devenire, primo de duabus partibus ipsius possessionis Thothfalw portionibus videlicet dictorum Andree de Bathor ac Gabrielis et Michaelis de Peren sessiones iobagionales Andreas Oroz, Johannes Abran, Jacobus Mocholay, Andreas Magnus, relictas Johannis Wngy, Johannes Janko, alter Johannes Bozo, Gregorius Gywla, Mathias Kowach, Clemens Zabo, Johannes Olaz, relictas Ladislai Balas et alia relictas Valentini Berthok, necnon predia sive plana loca sessionum Benedicti Pap, Georgii Mocholay, ac deserte sessionum Michaelis Zabo, Stephani Dyak, Jacobi Kosthado et Johannis Janko simulcum duabus partibus molendinorum et fodinarum metallorum sive urbium (!) auri et argenti ad easdem duas partes prescripte possessionis Thothfalw spectantium devenissent. – Item in dicta possessione Sarkevy pro tertia parte dicti oppidi Warallya de duabus partibus portionibus videlicet antefatorum Andree de Bathor, Gabrielis et Michaelis de Peren

sessiones iobagionales Mathias Wyllyan, Vallentinus Pethev, Michael Bekev, Johannes Pangy, alter Johannes Benedek, Georgius Demyen, Sebastianus Demecz, Thomas Lewryncy, alter Thomas Moldis, Mathias Bvday, Gregorius Symon, Johannes Zevch, Dionisius Zabo, Thomas Thopos, Anthonius Thoth, Michael Myhalfy, Albertus Thoth, Thomas David, Elias Bak, Stephanus Zabo, Johannes Ila, Stephanus Pathaky, Matheus Bak, relicta Mathei Pathaky, Emericus Wekas, Andreas Chethnek, Johannes Czygan, alter Johannes Bene et Petrus Was, item tam ad portionem propriam prefati domini Bartholomei wayvode, tertiam videlicet partem eiusdem possessionis, quam de duabus partibus portionibus prefatorum Andree de Bathor ac Gabrielis et Michaelis de Peren deserta Demetrii Thallas predium Petri Chethnek, predium Pauli Zolthan, predium Petri Dempe, deserta Johannis Kowach, predium Benedicti Ellyes, predium relicte Blasii Zylwas, deserta Dominici Posa, predium Clementis Wamos, predium Mathei Therews, predium Demetrii Warga, predium Ladislai Hayla, predium Stephani Pytho, predium Elie Emech, predium Mathie Chethnek, predium Gregorii Chelle, predium Nicolai Pyspek, predium Ambrosii Gallsthan, predium Gregorii Hayla, predium Valentini Kowach, predium Simonis Zewch, predium relicte Stephani Chethnek, predium relicte Anthonii Ewry, deserta Demetrii Bechky, deserta Thome David, deserta Johannis Ila, predium Pauli Kadar et predium Bartholomei Bede simulcum tribus molendinis super fluvios Saar et Thwr decurrentibus necnon tributo ibidem exigi solito et promonthorio ad eandem totalem possessionem spectanti devenissent. – A nádori ember ezekbe, haszonvételeikbe és tartozékaiba beiktatta Bertalan vajdát és örököseit, Bathor-i András és Peren-i Gábor, valamint Mihály ellentmondását figyelmen kívül hagyva. Zyner várát és Meggyes oppidumot az eljárásból kivette, az összes birtok határain belül fekvő erdők közös használatban és birtoklásban hagyta. Amikor húsvét másnapján (márc. 31.) Wdwary-n osztályt tenni és iktatni akart, akkor Bathor-i János, Miklós, Domonkos, Zsigmond és András (egregiorum) familiárisa: Komyathy-i Kelemen (nob.), urai nevében, az egész iktatásnak ellentmondott. Ezért ekkor ott megidéztek őket a nádori jelenlét elé Bertalan vajda ellenében György-nap nyolcadára. – *A megjelent szomszédok és határosok:* Mykola-i András, Wethes-i Márton, Egry-i Imre, Beken-i György, Pathohaza-i András, Kelemen vagy Bertalan, Wylak-i Benedek vagy Domonkos, Pathohaza-i Albert vagy István (nobilibus), Soldos Márton, Warga Ambrus és Andro Mihály (providis) NaghThothfalw-i jobbágyok. – *Jobb oldalon a szöveg alatt:* correcta in conventu és kézjegy.

Papíron, szakadozott és kissé hiányos állapotban zárópecsét nyomával. DL 71056. (fasc. XVII. fr. 20.) – Átírtá Ferdinánd király 1549-ben P 537. 1. tétel 140. A kiegészítések ennek alapján történtek.

671. 1494 körül

[Ulászló király előtt megjelent az egyik részről] Bathor-i néhai Zanyzloffy János [- -], kire apja halálával szállott a per, valamint [- -] Belthewk-i Dragffy János, és többek közt bemutatatták a budai és a váradi káptalan okleveleit. [- -] A felperes ügyvédje: Rayk-i Detre. Említve még nyolc oklevél egy registrum, valamint átírták az 149[4. január 18-án kelt] oklevelet (lásd a 663. sz.).

Csonka papírlapon, aminek csak a jobb felső széle maradt fenn. DL 71207.

672. 1495. június 11. (in Barnabe) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy megjelentek előtte személyesen Peren-i Péter (comes) fia: néhai János fia: néhai János fiai: Gábor és Mihály (magnifici), testvérüknek (fr.

carn.): Istvánnak terhé is magukra véve, és bevallást tettek. Nagypapjuk, idősebb és atyjuk, ifjabb János továbbá néhai Miklós – Peren-i Péter (comes) fia és Peren-i idősebb János testvére (fr. carn.) – az Ugocsa megyei Akly birtokot azokért a szolgálataiért, amelyeket a két Jánosnak és Miklósnak tett, néhai Magh-i Dömötörnek (nob.) és örököseinek adták örökjogon egy erről szóló oklevél közbejöttével. Gábor és Mihály megfontolván mindama szolgálókat, amelyeket néhai Magh-i Dömötör fia: Pál (egr.) nekik és testvérüknek (fr.): Istvánnak tett, ezt az adományt megerősítik. Akly birtokot haszonvételeivel és tartozékaival, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, kaszálókkkal, legelőkkel, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, és szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, halászhelyekkel, malmokkal és malomhelyekkel együtt, valamint az Akly-n élő népektől és jobbágyoktól Peren-i Gábornak és Mihálynak az Akly területén kívül fekvő Heghfar nevű szőlőhegye (in promontorio eorundem Gabrielis et Michaelis Heghfar vocato extra territorium ipsius Akly) után évenként járó borkilenceddel (nonas vinorum) együtt Magh-i néhai Dömötör fiának: Pálnak és általa Sebestyénnek (hon.): a Zewlews oppidum-béli Szűz Mária parochiális egyház plébánosának, és Pál fiainak: Sebestyénnek, Dömötörnek és Péternek, valamint örököseiknek adják örökjogon. Akly-n és a borkilencedben maguknak semmiféle jogot nem tartanak fenn, a Magh-iakat pedig minden kérelmező és pereskedő ellen saját munkájukon és költségükön megvédik, ha pedig megvédeni nem tudnák, akkor ugyanilyen minőségű, értékű és jövedelmezőségű birtokot tartoznak helyette adni. Peren-i Gábor és Mihály, István terhé is magukra véve, kijelentik, ha Magh-i Dömötör valaha Akly-t illetően ezzel az adománnyal ellentétes bevallást tett volna, bármilyen rendes bíró vagy hiteleshely (iudice ordinario aut in aliquo loco credibili) előtt, az arról készült oklevélet semmisnek tekintik. Az Akly-n élő népek és jobbágyok disznaiakat (porcos sive scrophas ipsorum) Peren-i Gábornak, Mihálynak és Istvánnak az Ugocsa megyei Ardo határában fekvő nagy erdejében mostantól örök időkre szabadon, mindenféle tized és census fizetése nélkül legeltethetik. – Quibus sigillum nostrum, quo in iudiciis ut rex Hungarie utimur est appensum.

Átírta II. Ulászló 1499. október 9-én. DL 71076.

673. 1495. június 15. (in Viti et Modesti) Buda

Ulászló király tudtuk adja, hogy Peren-i Mihály (egr.) szolgálataiért, amelyeket első sorban Magyarország szent koronájának és a királynak (maiestati nostre) uralkodása kezdetétől fogva tett, neki és testvéreinek (fr. carn.): Gábornak és Istvánnak, valamint örököseiknek adja örökjogon Pok-i Péter budai házát, ami a Mindenszentek utcában fekszik (in platea omnium sanctorum). Pok-it nyilvánvaló árulása miatt (per notam et manifestam eiusdem tradimentum) törvényesen elítélték és kivégezték, háza pedig az ország régi szokásjoga szerint (iuxta antiquam consuetudinem et approbatam huius regni nostri legem) a királyra és az ország szent koronájára (ad maiestatem nostram sacramque dicti regni nostri Hungarie coronam) háramlott haszonvételeivel és tartozékaival együtt. – *A szöveg jobb alsó széle alatt:* Relatio Laurentii Bradacz cubicularii regie maiestatis.

Papíron, első sorát nagyobbított szókezdő betűvel írták, alján papírfelzetes pecsét töredéke. DL 71057.

674. 1495. június 22. (f. II. p. corporis Christi) Buda

Ulászló király a leleszi konventhez. Magh-i Pál (egr.) és testvére (fr. carn.): Sebestyén, a Zevlews oppidum Szűz Mária parochiális egyházának plébánosa, valamint a mondott Pál

fiai: Sebestyén, Dömötör és Péter nevében kérték, hogy iktassák be őket az Ugocsa megyei Akly teljes birtokba. Ez őket részint Peren-i néhai János fiai: Gábor, Mihály és István (magnificorum) bevallása alapján, részint más jogcímen (certo alio iuris titulo) illeti. Küld-jék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi személyes jelenlét elé idézzék alkalmas terminusra, jelentést ugyanoda küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek:* Petherfalwa-i Swpan Gergely, Petherfalwa-i Pap Dömötör, Forgolan-i Chyno Sebestyén, Gyakfalva-i Balázs, Dabocz-i Miklós és Márton, Forgolan-i Thorma György.

Átírta a leleszi konvent 1495. október 17-én. DL 71058. > Ulászló király 1499. október 9-én. DL 71076. Eltérő névalakok: Zewlews, Gyakfalwa.

675. 1495. október 17. (16. die. VI. a. Francisci)

A leleszi konvent tudtul adja, hogy Ulászló király 1495. június 22-én kelt parancsára (lásd a 674. sz.) László frater-t, konventi papot küldték ki Dabocz-i Márton királyi ember mellé tanúbizonyosául. Ferenc napja előtti pénteken (okt. 2.) Akly birtokon az összehívott szomszédok és határosok, úm. Dabocz-i Mihály, Szilveszter, Péter és Miklós, Gyakfalwa-i Balázs, Derenchen-i Péter Halmy-i officiálisa: Nagy (magnus) Sebestyén, Rosal-i Kwn fiainak Halmy-i bírja: Geche Mihály (prov.) és a Peren-i urak Gywla-i bírja: Dwl Jakab (prov.) jelenlétében ellentmondás nélkül beiktatták Magh-i Pált, testvérét: Sebestyént, és eme Pál fiait: Sebestyént, Dömötört, és Pétert Akly birtokba örök birtoklásra. – Eredetiben történő későbbi bemutatása esetén privilegiális formában is kiállítják. – Az autentikus pecsétel hátulról megpecsételve.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma DL 71058. (fasc. XVIII. fr. 2.) – Átírta Ulászló király 1499. október 9-én. DL 71076.

676. 1495. december 29. (f. III. p. nat. D.) Bachie

Ulászló király az összes főpapnak, bárónak, ispánnak várnagynak, nemesnek, ezek officiálisainak, továbbá a városoknak, oppidumoknak, falvaknak, ezek rectorainak, bíráinak, falunagyainak (villicis) és bármilyen más állapotú és helyzetű embernek. Peren-i Gábort (magn.) az országban levő összes várával, kastélyával (castellis), oppidumával, falvával, birtokával, birtokrészével, birtokjogával és minden más javaival együtt különös királyi védelme (in nostram regiam protectionem et tutelam specialem) vette. Ezután Peren-i Gábort egyikük se merje említett jószágain zaklatni, ha pedig akármilyen ügyben bármiféle perük vagy keresetük lenne, akkor azt az ország törvénye és szokása (iuxta legem et consuetudinem regni) végezzék el, és a király fog mindenben, amivel ellene fellépnek, igazságot szolgáltatni. – Az oklevelet felmutatójának adják vissza. – *A szöveg fölött jobbra:* commissio propria domini regis. – *Megerősítési záradéka:* sub anulari secreto sigillo nostro.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecsétel. DL 71059. (fasc. XVIII. fr. 1.)

677. 1496. május 9.^a (II. a. Sophie)

A leleszi konvent előtt megjelent személyesen az egyik részről Magh-i néhai Dömötör fia: Pál (egr.), a másíkról: Magh-i néhai Barla fia: Ferenc. Magh-i Pál testvére (fr. ut.): Sebestyén Zewlews-i plébános és saját fiai: Sebestyén, Dömötör és Ferenc, Magh-i Ferenc pedig nővéreinek (sor. ut.): Erzsébetnek, Annának, és Ágnesnek terhet is magára vette, és bevalást tettek. Az Ugocsa megyei Akly teljes birtok fele, a Közép-Szolnok megyei Zenthkyral és

Orbo, a Szatmár megyei Chazar birtokon, a Genyetheleke prédiomon és a Szabolcs megyei Magh-on levő teljes birtokrészek – néhai Magh-i Dömötör birtokai – néhai Magh-i Barla-nál voltak elzálogosítva 500 tiszta aranyforintért bizonyos záloglevél útján. Ezeknek a birtokrészeknek az ügyében néhai Magh-i Dömötör és Barla közt a királyi kúriában per volt, ennek során végül a birtokrészeket néhai Barnabásnak ítélték vissza. A felek azonban fogott bírák útján békességre jutottak. Eddigi pereiket megszüntetik, Magh-i Ferenc nyugtatja Magh-i Pált e perről, továbbá Akly felét és a többi említett birtokrészt mindenféle fizetség nélkül visszaadja Magh-i Pálnak, testvérének és fiainak, valamint örököseiknek, valamint mindenféle peres leveleit (litteras causales, puta impignoratitiales, inquisitorie, evocatorie, insinuatorie, iudiciales, adiudicatorie, statutorie) érvényteleníti, az Akly birtokot érintő összes oklevelet, mely nála van, Magh-i Pálnak adja. Ennek fejében Magh-i Pál Magh-i Ferencnek és örököseinek adja örökre Magh-i Tamásnak és Imrének (nobilium) a Szabolcs megyei Magh-on levő ama teljes birtokrészének felét, emit ezektől vett örökre (perennaliter), továbbá a Magh szomszédságában levő ama Mohostelek prédiumnak a felét, amit a Kysvarda-i uraktól (a dominis de Kysvarda) vett örökre. Ezenkívül mindenféle fizetség nélkül visszaadja Magh-i Ferenc ama Zenthkyral-i és Orbo-i elzálogosított birtokrészeit, amelyek Sebestyén plébános és Magh-i Pál kezén zálogjogon vannak. Ha a jövőben Magh-i Pált, vagy örököseit Akly birtokából jogi úton (iure mediante) kizárnák, vagy azt tőle hatalmasul elvonnék, akkor Magh-i Pál vagy örökösei a náluk levő, és Akly-t illető okleveleket Magh-i Ferencnek vagy örököseinek visszaadják, Magh-i Ferenc és örökösei pedig mindenféle fizetség nélkül visszaadják Pálnak vagy örököseinek a Magh, Zenthkyral, Orbo birtokokon és Mohostelek prédiomon levő ama birtokrészeket, amelyeket Pál adott Ferencnek. Az Akly-ról és a birtokrészekről szóló, 500 aranyforintot említő okleveleket érvénytelenítik.

^a Lehetséges, hogy dátuma május 16. Szokatlan ugyanis, hogy a szombatra eső Zsófia naptól számították visszafelé a hétfőt, miközben közbeesett áldozócsütörtök. Lehet, hogy az írnok post helyett tévesen ante-t írt.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71060. (fasc. XVIII. fr. 3.)

678. 1496. június 4. (35. die oct. Georgii) Buda

Zapolya-i István szepesi örökös ispán, nádor tudtul adja, hogy a Belthewk-i Dragfy Bertalan (magn.), felperes és Peren-i János fia: Gábor (egr.) – akire a per atyja halálával szállt –, alperes közti perben – amit az országbíró tett át jelenléte elé – a mostani György-napi nyolcados törvényszéken a felperes ügyvédje: Kewres-i Zsigmond bemutatta néhai Bathor-i István (magn.) országbíró papírra írt, zárt 1478. november 10-én kelt oklevelét (littere proclinatorie) (lásd az 579. sz.). Peren-i Gábornak a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenő ügyvédje az oklevél átírását kérte, ezért a nádor az oklevelet pátens formában átírta. – *Jobbra a szöveg alatt: lecta cum tenore.*

Papíron, kissé sérült, hiányos állapotban, a szöveg alatt papírfelzetes pecsét töredékével DL 71061. (fasc. XVIII. fr. 4.)

679. 1496. június 11. (42. die oct. Georgii) Buda

Zapolya-i István szepesi örökös ispán, nádor tudtul adja, hogy megjelent előtte György-napi nyolcados törvényszékén – ahová a pert a királyi személyes jelenlét tette át – Bathor-i néhai Szaniszló fia: néhai István fia: János (egr.) ügyvédje: Makra-i Gergely a leleszi konvent ügyvédvalló levelével a király halasztó- és a leleszi konvent vizsgáló-, eltöltő-

és idézőlevele értelmében Bathor-i András (magn.) és fia: György, valamint Peren-i néhai János fia: Gábor ellenében – akire a per apja halálával szállt –, és előadta ügyét. Meggyes-i Morocz István (egr.) Magyar- és Szlavónországban fekvő összes várainak, kastélyainak, oppidumainak, falvainak, birtokainak és birtokjogainak Morocz István halála és magva szakadta után a közeli rokonság miatt háramlás jogán – ami egy bizonyos szerződés és Lajos királynak erről kiállított oklevele értelmében Morocz István halála után lépett érvénybe – reá kellett volna szállniuk. Azonban néhai Bathor-i István, valamint András és ennek fia: György, továbbá néhai Peren-i János és fiai: Gábor és Mihály (magnifici) ezeket a jószágokat, ti. a Szatmár megyei Meggyes-t és a szlavóniai Kőrös megyei Izdencz-et és másokat, az elmúlt újév napja körül,^a amikor Morocz István meghalt, hatalmasul elfoglalták, és most is élik, amivel több mint 10 ezer aranyforint kárt okoztak neki. Továbbá néhai Morocz Istvánnak váraiban és házaiban talált összes oklevelét magukkal vitték, ezeket többszöri kérésére sem adták vissza, hanem hatalmaskodás közbejöttével maguknál tartják. Bathor-i Andrásnak és fiának: Györgynek országbírói ügyvédvalló levéllel megjelenő ügyvédje: ZenthMyhal-i Palfy Bálint, Peren-i Gábornak a leleszi konvent ügyvédvalló levéllel megjelenő ügyvédje: Forgolyan-i Thorma György azt válaszolták, hogy néhai Morocz István birtokait nem hatalmasul foglalták el, hanem ezek őket teljes joggal illetik, amelyekről okleveleik is vannak, amelyeket most nem, de egy nekik szabott, alkalmas időpontban készek bemutatni, ugyanígy azokat is, amelyek Morocz István váraiban voltak, és melyek jogosan lettek az övüké. A nádor bíróilag megparancsolja, hogy az alperesek: Bathor-i András és fia: György, valamint Peren-i Gábor vagy ügyvédjeik az ügyet illető összes okleveleiket, valamint azokat is, amelyek néhai Morocz Istváné voltak, és most is náluk vannak, az elkövetkezendő Mihály-nap nyolcadán mutassák be előtte, az új dekrétum értelmében halasztás nélkül (iuxta contenta generalis novi decreti absque ulterius prorogationis confidentia).

^a Az oklevél Ulászló király 1493. december 2-án kelt oklevelének felhasználásával (lásd a 661. sz.) készült. A szolgai másolás eredménye, hogy „elmúlt újév”-et írtak. Vö. 705. sz.

Papíron, kettészakadt és hiányos állapotban, zárópecsét nyomával. DL 71062. (fasc. XVIII. fr. 5.) – Átírta II. Lajos király 1519. október 8-án. DL 71158.

680. 1497. január 30. (f. II. a. purificationis Marie)

A leleszi konvent tudtul adja, hogy megjelent előtte személyesen Saswar-i Pogan Fülöp, Zabo Benedek és Pogan János fia: György, valamint Saswar-i Egresy László, János és Miklós (nobiles), továbbá néhai Saswar-i Egresy Gergely lányai: Ilona, aki Pogán János, és Orsolya, aki pedig Barthws István özvegye. Pogan Fülöp fiainak: Miklósnak, Bálintnak és lányának: Erzsébetnek (nob. puella), Zabo Benedek fiainak: Istvánnak, Jánosnak, Tamásnak és Lászlónak, valamint leánygyermekének (puellarum filiarum), László fiainak: Mihálynak, Pálnak, Ferencnek és lányainak: Ilonának és Erzsébetnek (puellarum filiarum), János fiainak: Istvánnak és Kelemennek, Ilona pedig lányainak és más rokonainak terhét vette magára, és bevallást tettek. Elviselhetetlen szükségéiktől űzve, az Ugocsa megyei Egres egész birtokot – kivéve az elődeik által a Daudhaza-i nemeseknek már korábban örökre odaadott (in perpetuum contulissent) három telekhelyet (locis sessionum) – haszonvételeikkel és tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, mezőkkel, kaszálókkkal, erdőkkel, berekkel, bozótokkal, tövisesekkel és gyepekkel (vepribus, indaginibus), álló- és folyóvizekkel, valamint vízfolyásokkal együtt, Peren-i néhai János (magn.) fiainak: Gábornak és Istvánnak (magnificis) és örököseiknek 625 tiszta aranyfo-

rintért – amit, mint mondták, meg is kaptak tőlük – eladták örökjogon. – Az autentikus függőpecséttel megerősítve.

Hártyán, zsinóron függőpecséttel. DL 71063. (fasc. XVIII. fr. 6.) – Átírta Ulászló király 1506. január 25-én. DL 71094.

681. 1497. március 10. (f. VI. a. Judica)

A leleszi konvent tudtul adja, hogy megjelent előtte Daudhaza-i néhai Lőrinc fia: Benedek továbbá Bertalan (nobiles) – aki néhai Hetheny-i Bedev Péternek és néhai Daudhaza-i Lőrinc lányának: Margitnak a fia. Benedek lányainak: Erzsébetnek, Katalinnak és más rokonainak terhét is magára vette, és bevallást tettek. Egykoron Saswar-i Pogan Fülöp és Egresy Gergely (nobiles) bizonyos szükségégeiktől úzve az Ugocsa megyei Egres-en levő három telekhelyüket (tria loca sessionum) örökre eladták néhai Daudhaza-i Lőrincnek. Ők azonban bizonyos szükségégeiktől úzve a telekhelyeket haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt száz tiszta aranyforintért – amit, mint mondták, meg is kaptak – eladták Peren-i néhai János (magn.) fiainak: Gábornak és Istvánnak (magnificis). – Az autentikus függőpecséttel megerősítve.

Hártyán, zsinóron függő pecséttel. DL 71064. (fasc. XVIII. fr. 9.) – Átírta Ulászló király 1506. január 25-én. DL 71094. Eltérő névalak: Bedew.

682. 1497. június 26. (f. II. a. Ladislai)

A váradi káptalan tudtul adja, hogy megjelent előtte Zakol-i János (egr.), gyermekeinek: Györgynek, Ferencnek, Péternek, Miklósnak, Lászlónak és Annának terhét is magára véve, és bevallást tett. Bizonyos, igen nagy szükségéitől úzve a váradi káptalan egy másik bevalló levelének közbejöttével a Bihar megyei Mach-on, a Szabolcs megyei Zobozlo-n, Megyes-en, Theglas-on levő teljes birtokrészeit haszonvételeikkel és tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántókkal, földekkel, rétekkel, legelőkkel, kaszálókkal, erdőkkel, berekkel, folyóvizekkel, halastavakkal és halászhelyekkel együtt, 150 aranyforintért elzálogosította Zelemer-i néhai László lányának, Parlagh-i Antal (egr.) feleségének: Mártának (nob.). Most, újabb szükségéitől úzve, az említett birtokrészek terhére még 50 tiszta, magyar, jól, igazul és jogosan mért (boni, veri et iusti ponderi) aranyforintot vett fel, így birtokrészeit 200 aranyforintért kötötte le zálogjogon, amelyet, mint mondta, teljesen meg is kapott tőle. Ha a birtokrészeket ő vagy örökösei 200 forintért vissza akarnák váltani, akkor mindenféle becsü és per nélkül vissza kell neki adni. Zakol-i János a visszaváltásig saját munkáján és költségén mindenféle kereset ellen megvédi Mártát. – *Hátlapján: solvit XXIII. – A pecsét alatt kancelláriai jegyzet.*

Papíron, függőleges szövegbeosztással írva, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 71065. (fasc. XVIII. fr. 7.)

683. 1498. május 28. (f. II. a. pethecostes) Buda

Ulászló király Ugocsa megye összes nemeseinek és mindenféle más állapotú és helyzetű birtokos embereinek. A Rákos-mezőn tartott György-napi országgyűlésen azt a törvényt (institutum atque decretum) hozták, amely szerint a nádoron, az országbírón és a dalmát, horvát, szlávón bánon kívül senki az országban egy ispánságnál többet nem viselhet. (Nemo preter palatinum, iudicem curie nostre regie et regnorum nostrorum Dalmacie, Croacie et Sclauonie banum ultra honorem unius comitatus tenere et gubernare possit et

valeat.) Ugocsa megye ispáni tisztét (honorem eiusdem comitatus de Wgocha) addig, amíg a király jónak látta (durante nostro beneplacito) Belthewk-i Dragffy Bertalan erdélyi vajda birtokolta, ezt azonban most a dekrétum értelmében elvette tőle, kegyelmében és jóakarátában azonban meghagyta (salva nostra gratia et benevolentia), a tisztséget pedig Peren-i Gábornak (magn.) adta. Megparancsolja, hogy Peren-i Gábort ispánjuknak ismerjék el, az ő és általa kinevezett alispánjainak bírósága előtt jelenjenek meg, és engedelmeskedjenek neki. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Jobb felső sarkában*: commissio propria domini regis.

A hajtások mellett lyukas papíron, alján papírfelzetes pecsét töredéke. DL 71066. (fasc. XVIII. fr. 15.)

Ugocsa m. 165. sz.

684. 1498. július 29. (sequenti die 4. die Jacobi)

A leleszi konvent tudtul adja, hogy Peren-i Gábor (magn.), Zapolya-i István szepesi örökös ispán, nádor február 17-én kelt ítéletlevele értelmében, ötvened magával, nemesekkel Jakab-napot követő negyedik napon (júl. 28.) az oklevélben megírt ügyben a megítélt esküt letette Bethlenfalwa-i Thwrzo Teofil és Bozytha-i Cherubin (egregios) ellenében.

Foltos papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71067. (fasc. XVIII. fr. 18.)

685. 1498. november 5. (31. die oct. Michaelis) Buda

Zapolya-i István szepesi örökös ispán, nádor ítéletlevele. Az Ugocsa megyei Nyalab vár, Kyralhaza, Werecze, Zazfalw és Ardo magyar, Krywa, Charnathew, Komlos, Zepheg, Thwrcz és Batharcz oláh (Wolachalium) birtokok, továbbá Terebes, Wyfalw, Weresmarth, Thora (!) egész, Akly és Gywla fél magyar birtokok és a tiszai ZelewsRew nevű révénél szedni szokott vám (tributi in portu Titie ZelewsRew nuncupati exigi soliti) iktatásakor történt ellentmondás miatt Belthewk-i Dragffy Miklós és fia: Bertalan (egregios) perbe hívták Peren-i Jánost (egr.) 1472 vízkeresztjének nyolcadára a királyi jelenlét elé, ahonnan a pert Bathor-i István országbíró 1473. Mihály-nap nyolcadára halasztotta. Ekkor a felpereseknek a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenő ügyvédje: Zyrma-i Mátyás az ellentmondás okát kérdezte, mire az alperesnek szintűgy a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenő ügyvédje: Sarwar-i Gergely azt válaszolta, hogy az iktatáskor az alperes nevében azért történt ellentmondás, mert Nyalab várról, Kyralhaza, Werecze, Zazfalw, Ardo és más birtokokról Peren-i Jánosnak oklevelei vannak, amelyeket most nem, de egy későbbi terminuson kész bemutatni. Az oklevél bemutatására a következő vízkereszt nyolcadát jelölték ki, innen a pert 1476. György-nap nyolcadára halasztották. Ekkor azonban Peren-i János nem jelent meg, okleveleit nem mutatta be, hiába várt rá a felperesek ügyvédje: Akws-i Antal, ezért megbírságot kaptak. A felperesek ügyvédjének kérésére Peren-i Jánost újra megidézték, ezért az országbíró egy oklevelével kérte a leleszi konventet, hogy küldje ki emberét az ügyben elvégzendő idézésre tanúbizonyságul. A konvent Ambrus frater-t, papot küldte ki Saswar-i Imre királyi ember mellé, aki a Szent Kereszt felmagasztalásának napját követő csütörtökön megidézte Peren-i Jánost Ardo nevű saját birtokáról Dragffy Miklós és fia: Bertalan ellenében a királyi jelenlét elé az elkövetkezendő Mihály-nap nyolcadára, hogy okleveleit mutassa be, a három márka bírságot az országbírónak és a másik félnek fizesse meg. Az ügyet innen 1478. Mihály-nap nyolcadára halasztották. Peren-i János most sem jelent meg, a felperesek ügyvédje: Akws-i Antal hiába várt rá az alkalmas napokig. Az ügyvéd kérésére meg nem jelenés és nem fizetés miatt kétszeres bírságban marasztalták el Peren-it. Az

országbíró kérte a leleszi konventet, hogy küldjék ki emberüket tanúbizonyságul, Peren-i Jánost háromvásári kikiáltáson idézzék meg insinuatío-val a királyi jelenlét elé az elkövetkezendő György-nap nyolcadára Belthewk-i Dragffy Miklós és fia: Bertalan ellenében, ahol mutassa be oklevelét és fizesse meg a kilenc márka bírságot az országbírónak és a másik félnek. Erről a György-napi nyolcadról az ügyet és az oklevelek bemutatását 1479. Mihály-nap nyolcadára halasztották. Ekkor a felperesek képviseletében a ZenthJog-i konvent ügyvédvalló levelével Akws-i Antal, az alperesében a leleszi konventével Zyrma-i Foris jelent meg, és bemutatták a leleszi konvent 1479. február 15-én kelt, papírra írt pátenis oklevelét (*lásd az 583. sz.*). Akws-i Antal Belthewk-i Dragffy Miklós és fia: Bertalan nevében az oklevelek bemutatását és a kilenc márka bírság megfizetését kérte, Zyrma-i Foris azonban ezt nem tudta megtenni, az oklevelek bemutatásának és a bírság megfizetésének elhalasztását kérte a szokásos bírság megfizetése mellett (*cum gravamine consueto*). Az országbíró az ügyet a következő vízkereszt nyolcadára halasztotta azzal, hogy Peren-i János vagy ügyvédje okleveleit mutassa be és fizesse meg a három márka és a kétszeres kilenc márka bírságot. Innen az ügyet 1481. György-nap nyolcadára halasztotta az országbíró, amikor Belthewk-i Dragffy Bertalan képviseletében a ZenthJog-i konvent ügyvédvalló levelével Doba-i György Peren-i János képviseletében pedig a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Zyrma-i Foris jelent meg. A felperes ügyvédje az oklevelek bemutatását és a bírság megfizetését kérte, amit az alperes ügyvédje nem tudott teljesíteni, hanem újabb határidőt kért. Az országbíró az ügyet az elkövetkezendő Jakab-nap nyolcadára halasztotta, hogy az oklevelet ott mutassák be, az alperes vagy ügyvédje pedig fizessen újabb három márkát, a kilenc márka kétszeresének kétszeresét és három márka kétszeresét. 1481. Jakab-nap nyolcadán az ügyet néhai István országbíró áttette a nádori jelenlét (*nostram in presentiam*) elé, ahol a per többszöri halasztással jutott a mostani Mihály-nap nyolcadára, időközben Peren-i János meghalt, a per pedig fiára: Gáborra szállt. Ekkor Belthewk-i Dragffy Bertalan volt erdélyi vajda ügyvédje, a nádori ügyvédvalló oklevéllel megjelenő Kewres-i Zsigmond az oklevelek bemutatását kérte. Peren-i Gábor ügyvédje, a nádori ügyvédvalló oklevéllel megjelenő Darocz-i Márton négy oklevelet mutatott be: Zsigmond király 1405. november 23-án kelt, függő-, kettős pecsétetes oklevelét (*lásd a 282. sz.*), a leleszi konvent 1431. január 25-én kelt privilegiálisát (*lásd a 430. sz.*), Mátyás király 1467. február 25-én^a kelt oklevelét (*lásd az 522. sz.*) és néhai Bathor-i István országbíró 1480. május 13-án kelt, papírra írt pátenisét (*lásd az 593. sz.*). Dragffy Bertalan ügyvédje a bemutatott oklevelekkel szembeni más allegatio-i és exceptio-i közt azt állította, hogy Nyalab vára az említett falvakkal és városokkal együtt, valamint Therebes teljes birtoka Belthewk-i Dragffy Bertalant teljes joggal és királyi adományból illeti. Ennek bizonyítására 15 oklevelet mutatott be. (*Az oklevelek bemutatása a következő sorrendben történt: 239., 240., 184., 185., 181., 193., 172., 180., 208., 291., 385., 404., 440., 479., 657. sz.*). Az oklevelek bemutatása után a nádor az ebben az ügyben bíróságán jelen levő (*nobiscum in iudicio et examine presentis cause existentibus*) Ulászló király, Tamás esztergomi, Péter kalocsai érsekek, Domonkos váradi püspök és személynök (*personalis presentie dicti domini nostri regis locumtenente*), Bathor-i Miklós váci, Ferenc győri püspökök, Wyngarth-i Gereb Péter országbíró, Alsolyndwa-i Banffy Miklós ajtónállómester, Gyergy-i Bodo Gáspár, továbbá Horwath-i Ádám nádori, Gerecz-i Antal országbírói, Doroghaza-i László és Ellyewelghye-i János személynöki ítélőmesterek (*egregiis magistris*), Hangach-i Mihály alnádor, Gybarth-i Kesserew István alországbíró, Kamyczaczi Horwath Márk, Bwzla-i Mózes, Gerse-i Pethew János, Albes-i Zolyomy Miklós, Zob-i Mihály, Mohora-i Wydffy Ambrus, Kalanda-i György, Zenthpether-i László, Woykowcz-i Woykffy Miklós, Sewl-i Borsway Benedek királyi jogügyigazgató, továbbá Sarkewz-i Pál, Petrowcz-i Henczellffy István, Mochtho-i Miklós és Mezewgyan-i Máté

(magistris) deák királyi kúriai jegyzők, a nádori bíróság ülnökei (sedis nostre iudicarie coassessoribus) és a felek ügyvédjei előtt az okleveleket felolvastatta. Peren-i Gábor ügyvédje: Darocz-i Márton előadta (subiunxit), hogy Belthewk-i Dragffy Bertalan a vitás jószágok ügyében két szín alatt (dupplici via et coloris) perelt. Egyrészt még 1472-ben Bathor-i István iktatólevele alapján minden jogcímen (omnis iuris titulo) akarta magát Nyalab vára és a peres jószágok birtokába iktatni királyi és leleszi konventi emberrel, az iktatással szembeni ellentmondás miatt pedig néhai Peren-i Jánost, Gábor atyját megidézttette a királyi kúriába, a királyi jelenlét elé, majd ebben az ügyben törvényes perre került sor, és ennek eldöntéséig ki van zárva az időközbeni perbe vonás (et usque ad finem eiusdem decisionem exclusive deductis litis intermedio). Dragffy Bertalan azonban más színén is, ti. királyi jog címén (sub alio colore videlicet nomine dicti iuris regii) felkérte Ulászló királytól a maga és örökösei részére Nyalab várát, és be akarta abba magát iktatni királyi és konventi emberrel, majd az iktatással szembeni ellentmondás miatt néhai Peren-i Jánost megidézttette a királyi kúriába Ulászló király személyes jelenléte elé, Peren-i János halála után a per fiára: Gáborra szállott. Ily módon Dragffy Bertalan Peren-i Gábort kétszeres kereseten keresztül (per huiusmodi dupplicem acquisitionem) jogtalanul, sőt az ország szokásjoga ellenére, patvarkodva (minusiuste ac indebite immo calumpniose et contra dicti regni Hungarie consuetudinem) akarta vádolni, így az ügyvéd mindenekelőtt (primum et ante omnia) a kettős kereset (super premissa dupplici acquisitione) ügyében kért ítéletet. Mivel Dragffy Bertalan ezeket megcselekedve, ezt az ügyet két színén perelte (causam premissam sub dupplici via et colore simul et semel prosecutus fuisse), Gábort Nyalab vára és a peres jószágok ügyében jogtalanul, sőt az ország szokásjoga ellenére, patvarkodva akarta vádolni, ezért az ország dicséretes és régi szokásjoga szerint úgy találták, hogy a várat a peres birtokokkal együtt az alperesnek korábbi jogon való birtoklásra kell visszaítélni, Dragffy Bertalan pedig a jogtalan és patvaros kettős kereset miatt (pro premissa minusiusta et indebite immo calumpniosia dupplici acquisitione) patvarkodás bűnében (in pena calumpnie), így 50 nehéz súlyú márkányi (in quinquaginta marcis gravis ponderis) bírságban – ami 200 aranyforintot tesz ki – kell elmarasztalni, aminek kétharmada a bíróságot, harmada pedig az alperest illeti. Ezért a nádor Dragffy Bertalant a király, a főpapok, a bárók, az ítélmesterek és az ország nemeseinek érett tanácsából Nyalab vára és a peres birtokok ügyében két színén történt perlés miatt pervesztesnek nyilvánította, a várat és a birtokokat Peren-i Gábornak korábbi jogon való birtoklásra (iure pristino possidendam) visszaítélte, Dragffy Bertalant pedig jogtalan keresete miatt a patvarkodásért járó büntetésre, 50 márkára – ami 200 aranyforintot tesz ki – bírságolta meg, ebből kétharmad a bíróságot, egyharmad pedig Peren-i Jánost illeti. – *A szöveg jobb alsó széle alatt:* Presentata, lecta et extradata per magistrum Adam prothonotarium et correcta in dictione primo coram me magistro Gereczy et coram me magistro Ladislao de Doroghaza prothonotario et coram me magistro Johanne Ellyewelgh prothonotario.

^a Az oklevelet rosszul másolták le, és feria quarta post dominicam Reminescere helyett ante dominicam Reminescere- t (febr. 18.) írtak.

12 oldalas, füzet alakú hártán, függőpecsét töredékével. Kezdő sorát és az egyes okleveleket elválasztó szavakat nagyobbított betűkkel írták. DL 71068. (fasc. XVIII. fr. 11.) – Átírta Ulászló király 1506. november 14-én. DL 71101.

687. 1498. november 18. (dom. a. Elisabeth) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy néhai Peren-i János fiai: Gábor és István (magnificorum) hűséges szolgálataiert, amelyeket először is az ország szent koronájának

(huius regni nostri Hungarie corone), aztán a királynak tanúsítottak attól kezdve, hogy őt királlyá választották, Peren-i Gábornak, Istvánnak, Jánosnak és Gábor fiának: Péternek és örököseinek adományozta új adomány címén örökjogon a Perényiek Ugocsa megyei Nyalab várát Kyralhaza, Werewcze, Thekehaza alio nomine Bekehaza cum tributo et vado in fluvio Titie Zewlewsywan vulgariter appellato ibidem exigi solitis, necnon Ardo, Zazfalw, Gywla, Akle, Therebes, Weresmarth, Kyrwa, Tharna, Chornathew, Zeephegh, Komlos, Bathaich (!), Zarazpathak, Also et Felsew Gercze vocatis birtokokkal, amelyek szintén Ugocsa megyében fekszenek és a vár tartozékai, és amelyekről azt állították, hogy régóta Peren-i Gábor és István, valamint elődeik békés birtokában voltak és vannak ma is, továbbá mindama királyi jogokat, amelyek a várban, a birtokokban, a révben és a vámban vannak, vagy amelyek bármi módon a királyi felséget illetik tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkel, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, halastavakkal és halászóhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel, valamint haszonvételeikkel együtt. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatáskor privilegiális formában is átírja. – *A szöveg alatt jobbra:* ad relationem egregii Petri Pogan comitis Posoniensis et cubicularii regie maiestatis etc. – *Hátlapján:* Registrata, folio CXXVI anno 1498 per magistrum Franciscum.

Hártyán, a szöveg alatt pecsét nyoma, első sora szókezdő betűit nagyobbított betűkkel írták. DL 71070. (fasc. XVIII. fr. 10.)

687. 1498. november 18. (dom. a. Elisabeth) Buda

Ulászló király a leleszi konventhez. Peren-i néhai János fiai: Gábor és István (magnificorum) hűséges szolgálataiért, amelyet először is az ország szent koronájának aztán a királynak tanúsítottak és végeztek attól kezdve, hogy őt királlyá választották, Peren-i Gábornak, Istvánnak, Jánosnak és Gábor fiának: Péternek és örököseiknek adományozta egy másik oklevelével új adomány és királyi jog címén (nove donationis et iuris nostri regii titulo), örökre a Perényiek Ugocsa megyei Nyalab várát Kyralhaza, Wercze, Thekehaza alio nomine Bekahaza cum tributo et vado in fluvio Titie Zelewsywan (!) vulgariter appellato ibidem exigi solitis, necnon Ardo, Zazfalw, Gywla, Akly, Therebes, Weresmarth, Kyrwa, Tharna, Charnathw, Zepheg, Comlos, Bathaych (!), Zarazpathak ac Also Gerke et Felse vocatis birtokokkal együtt, amelyek szintén Ugocsa megyében fekszenek és a vár tartozékai, és amelyekről azt állították, hogy régóta Peren-i Gábor és István, valamint elődeik békés birtokában voltak, és vannak ma is, továbbá mindama királyi jogokat, amelyek a várban, a birtokokban, a révben és a vámban vannak, vagy amelyek bármi módon a királyi felséget illetik. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi kúriába, a királyi személyes jelenlét elé alkalmas terminusra idézzék, jelentést ugyanoda küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek:* Hethen-i Feyes István, Chepe-i Akos György, Forgowan-i István, Gede Márton.

Korabeli egyszerű másolat DL 71069. – Átírta a leleszi konvent 1498. december 22-én. DL 71072. Eltérő névalakok: Werewche, Zewlewsywan, Akli, Terebes, Kyrua, Thorna, Charnathew, Komlos, Bathaich, Gercze, Forgolan-i. > II. Ulászló király 1505. július 10-én. DL 71099. Eltérő névalakok: Werewche, Thegezha, Zelewsywan, Kyrna, Thorna, Chernathew, Zephegh, Komlos, Ghercze, Forgolan-i.

688. 1498. december 3. (f. II. a. Barbare) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy a Máramaros megyei Hwzth, Wysk, Thechew, Hozywmezew, Zygeth királyi oppidumok (oppidorum nostrorum) bírái, esküdtei, más

polgárai (civium) és összes lakosai (universorum inhabitatorum) (prudantium et circumspetorum) panasszal és kérelemmel fordultak hozzá. Peren-i Gábor és István (magnificos) e helyek polgárait (cives), népeit, és lakosait az Ugocsa megyei Thekehaza birtokon levő vámhelyükön (in loco tributi) személyük, dolgaik, árujuk és szekereik után megvámolta, ha nem fizettek, akkor többször zaklatta őket. Ezért e polgárok (oppidani nostri) küldöttség útján (medio certorum hominum ipsorum ad maiestatem nostram propterea destinatum) kérték a királyt, hogy jusson egyezsége (ad aliquam compositionem) Gáborral és Istvánnal a vám fizetésének ügyében. A király Peren-i Gábort maga elé hívatta, elmondta neki az ügyet, és arra biztatta, hogy a királyi polgárokat (cives et universos oppidanos nostros) e vámhelyen ne vámolják meg, hanem engedjék át őket dolgaikkal, áruikkal, szekereikkel és lovaikkal együtt. Peren-i Gábor a saját nevében, testvérének (fr. carn.): Istvánnak és saját fiainak: Jánosnak és Péternek terhére is magára véve, a király előtt (nostri [!] in presentia) erre kötelezte is magát. Ezután Gábor, testvére, fiai és örökösei az említett királyi népektől, jobbágyoktól és polgároktól (oppidanis) személyük, áruik, szekereik, ökreik, lovaik és más holmijuk után a Thekehaza birtokon levő vámhelyükön semmiféle vámot (nullum tributum nullamve tributariam solutionem) nem követelnek, hanem felmentik őket ez alól, továbbá testvére, gyermekei, örökösei és azok officialisai, akiket a vámszedéssel bíztak meg, kötelesek menetesíteni őket. Azt azonban kikötötte, ha e polgárok (oppidani) közül valaki Peren-i Gábornak a Thekehaza-nál levő révénél (in loco vadi seu transitus navalis) kelne át a Tisza folyón (fluvium Titie), akkor személyük és saját dolgaik után mindig fizetésre legyenek kötelezve. A király, megfontolván azt, hogy Peren-i Gábor kérésének eleget tett, és hogy mindig hűségesen szolgálta, ezért Peren-i Gábornak, testvérének, fiainak és örököseinek máramarosi kamarásai útján a Bewch-i királyi kamarából a király számlájára örökre évi 2000 rónai sőt utalványoz (per camerarios nostros Maromarusiensis presentes et futuros ex camara nostra de Bewch de salibus Ronensis duo milia salium singulis annis nostram ad rationem perpetuis semper successivis temporibus universis dandis duximus), és erre a király utódai nevében is kötelezettséget vállal. Ha e 2000 sőt a király, utódai vagy máramarosi kamarásai nem adnák ki, akkor Gábor, testvére, fiai és örökösei a királyi népeken és polgárokon (oppidanos) behajthatják a vámot. Megparancsolja új máramarosi sókamaraipánjának, Tharczay Jánosnak (egr.) és utódainak, valamint kamarája mostani és jövőendő Bewch-i alkamarásainak és faktorainak (vicecamarariis et factoribus in prescripta camara nostra de Bewch), hogy mostantól kezdve a 2000 sőt a király számlájára minden évben adják ki Peren-i Gábornak, Istvánnak és örököseiknek. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Presentes autem secreto sigillo nostro, quo ut rex Hungarie utimur, inpendenti communiri fecimus.* – *Jobbra, a szöveg alatt:* ad relationem venerabilis Sigismundi prepositi de Lelez etc. thesaurarii regie maiestatis. – *Hátlapján:* Registrata folio CXXXV anno 1498 per magistrum Franciscum.

Hártyán, zsinóron függő pecséttel, első sorát vastagított, nagyobbított betűkkel írták. DL 71071. (fasc. XVIII. fr. 12.)

Komáromy: TT 1903. 125.

689. 1498. december 22. (16. die 2. die Nicolai)

A leleszi konvent tudtul adja, hogy Ulászló király 1498. november 18-án kelt parancsára (lásd a 687. sz.) Vitályos fráter, papot küldték ki Chepe-i Akws György királyi ember mellé. Miklós napján (dec. 6.) az Ugocsa megyei Nyalab várba és tartozékaiba: Kyralhaza, Wereche, Thekehaza más néven Bekehaza et ibidem tributum et vadi in portu Titie exigendi soliti Zewlewsywm nuncupati, Ardo, Zazfalw, Gywla, Akli, Therebes magyar birtokokba,

másnap Felswgerche, Alsogerche, Batharch, Komlos, Zarazpathak, Tharna, Zepheg, Charnathw, Kyrwa oláh (Walachalis) és Weresmarth magyar birtokokba beiktatták Peren-i Gábort, Istvánt és Gábor fiait: Jánost és Pétert, valamint örökösüket új adomány és királyi jog címén (nove donationis et dicti iuris regii titulo), örökös birtoklásra. Az itt eltöltött szokásos napok és órák alatt ellentmondás nem történt. – *A megjelent szomszédok és határosok:* Gewdenhaza-i Barthos Kelemen, Chobad Gergely, Hetheny-i Feyes István és Bedw Gergely, Chepe-i Akws Antal és Zolthan Benedek, Gyakfalwa-i Sebestyén, Swran-i György, Dabocz-i Miklós és János, Adoryan-i Rathony György, Mykola-i László, Egri-i Bernát és Tamás, Wylak-i Domonkos és János, Bathor-i György (magn.) Megyesalya-i udvarbírája (provisor) Rezege-i György, Bathor-i György Awas tartozékain élő oláhjainak vajdája (waywoda Walachorum in pertinentiis Awas): Therep-i Kardos István, Tharczay János (egr.) máramarosi kamaraispán familiárisai: a Hwzth várában szolgáló (constito) Ilmer-i Pál deák és Dolgos Miklós Hwzth-i faktor, valamint Wyhel-i Egyed és Benedek (nobilibus). – Az autentikus függőpecséttel megerősítve.

Hártyán, függőpecsétje hiányzik. DL 71072. – Átírta II. Ulászló 1505. július 10-én. DL 71099. Eltérő névalakok: Werewche, Fesewgerche, AlsoGerche, Zephegh.

690. 1499. április 12. (f. VI. p. Quasi modo.) in domo nostra Bathor

Bathor-i András (magn.) özvegye: Julianna, valamint András fiai: György – aki Szatmár és Záránd megye ispánja –, István és András tudtul adják, hogy leánya, ill. nővérük (soror): Orsolya (gen.) – aki Peren-i Gábor (magn.) felesége – iránt érzett szülői és testvéri szeretetből (filialem et fraternalem amorem) a Pest megyei Zechew oppidumot Horozeg-i Zylagy Mihály özvegye: Margit (gen.) jogai és teljes kielégítése fejében (pro iuribus ac plenaria et omnimoda satisfactione) Margitnak adják élete végéig haszonvételeivel és tartozékaival együtt; atyafiuknak: Peren-i Gábornak és Gábor testvérének (fr. carn.): Istvánnak pedig elengedik a teljes alábbi összeget; továbbá Zechew-t mindazon jogon, amin addig elődeik birtokolták, visszaadják nekik; az oppidumot illető okleveleket (fassionales, inscriptionales, obligatorie et statutorie) érvénytelenítik; valamint Peren-i Gábort és Istvánt az összegről nyugtatják. Az oppidumot Peren-i Gábor atyjától: Jánostól (magn.) és Peren-i Miklóstól 16 ezer aranyforintért királyi és más bevalló levelek útján zálog-, ill. örökjogon (impignoratio scilicet perpetuo iure) kapták meg uruk, szüleik és atyafiaik: néhai Bathor-i István erdélyi vajda stb., valamint Bathor-i András, László és Pál (magnificorum), amikor azonban ezek a Bathor-i urak meghaltak, rájuk szállt a birtok. Azt azonban feltételül kötik ki, hogy Peren-i Gábor és István Zylagy Mihály özvegyét Zechew oppidum békés birtokában kötelesek megtartani, csak ha Margit asszony meghal, akkor foglalhatják az oppidumot ennek az oklevélnek a hatálya folytán. – *Balról a szöveg alatt:* Ego Georgius Bathor manu propria fateor quoad partem meam, *jobbról:* Et ego Andreas de Bathor propria manu.

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyoma. DL 71073. (fasc. XVIII. fr. 17.)

691. 1499. május 13. (f. II. p. ascensionis D.) Buda

Vingarth-i Gereb Péter országbíró a leleszi konventhez. Néhai Peren-i János fiai: Gábor és István (egregiorum) nevében kérték, hogy iktassák be őket az Ugocsa megyei Nyalab várba, Kyralhaza, Wercze, Zazfalw és Ardo magyar birtokokba, Krywa, Charnathew, Komlos, Zepheg, Twrcz és Batharch oláh (Walachalis), továbbá Therebes, Wyfalw, Veresmarth, Thorna, valamint a fél Akly és Gywla magyar falvakba és a ZelewsRew nevű tiszai révbe és ezek tartozékaiba. Ezek a jószágok Zapolya-i István (spect. magn.) szepesi

örökös ispán, nádor ítéletlevele értelmében illetik őket. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi jelenlét elé alkalmas terminusra idézzék, jelentést a részt vevő szomszédok és határosok nevével együtt oda küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Saswar-i Pagan Fülöp, Saswar-i Kalos János vagy László, Forgolan-i István, Orozy-i Tamás vagy István.

Átírta a leleszi konvent 1499. június 6-án. DL 71074. – Ezt átírta II. Ulászló király 1505. július 10-én. DL 71099. Eltérő névalakok: Wyngarth-i, Thwrcz.

692. 1499. június 6. (16. die 4. die penthecoste)

A leleszi káptalan és konvent tudtul adja, hogy Vingarth-i Gereb Péter országbíró 1499. május 13-án kelt parancsára (*lásd a 691. sz.*) Vitályos frátert, papot küldték ki Forgolan-i István királyi ember mellé. Pünkösöd harmadnapján (máj. 21.) kiszálltak Nyalab várba és tartozékaiba, az Ugocsa megyei Kyralhaza, Verecze birtokokra, a Zewlewsrywe nevű vámba (tributi), valamint Ardo, Zazfalw, Gywla, Akli, Twrtherebes magyar birtokokra, másnap pedig Batharch, Komlos, Thorna, Zepheg, Charnathew, Kyrwa oláh (Walachalis) és Weresmarth magyar falvakra, és Zapolya-i István (spect. magn.) szepesi örökös ispán, nádor ítéletlevele értelmében beiktatták Peren-i Gábort, Istvánt és örökösüket ezek birtokába örökös birtoklásra. Az itt eltöltött szokásos napok és órák alatt ellentmondás nem történt. – *A megjelent határosok és szomszédok*: Gewdenhaza-i Barthos Kelemen és Chobad Gergely, Hetheny-i Feyes István és Bedw Gergely, Czepe-i Akws Antal és Zolthan Benedek, Gyakfalwa-i Sebestyén, Swran-i György, Dabocz-i Miklós és János, Adoryan-i Rathony György, Mikola-i László, Egry-i Bernát és Tamás, Wylak-i Domonkos és János, Bathor-i György (magn.) Megyesalya-i udvarbírája (provisor): Rezege-i György, és Bathor-i György Awas tartozékain lakó oláhjainak vajdája: Therep-i Kardos István (waywoda Walachorum ... in pertinentiis Awas), Tharczay János (egr.) máramarosi kamarás (camerarius Maramarusiensis) familiárisai: a Hwzth várában szolgáló (constitus[!]) Ilmer-i Pál deák és Dolgos Miklós Hwzth-i faktor, továbbá Wyhel- i Egyed és Benedek (nobiles). – Az autentikus, függőpecséttel megerősítve.

Hártyán, függőpecsétje hiányzik DL 71074. (fasc. XVIII. fr. 16.) – Átírta II. Ulászló 1505. július 10-én. DL 71099. Eltérő névalakok: Wyngarth-i, Werewcze, Zewlewsrewe, Tharna, Zephegh, Krywa.

693. 1499. augusztus 1. (f. V. p. depositionis Ladislai) Waradini

Ulászló király a leleszi konventhez. Magh-i Pál (egr.) nevében kérték, hogy iktassák be néhai Zalmad-i Péter (nob.) Szabolcs megyei Gelse birtokon és Adon prédiumon valamint a Szatmár megyei OGelse és Zalmad prédiumon levő összes birtokrészeibe, amelyek őt zálogjogon illetik. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi személyes jelenlét elé idézzék, jelentést a megjelent szomszédok és határosok nevével együtt ugyanoda küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Zennyes-i Pál, Chazar-i Zele Tamás vagy András, Ramochahaza-i Ramocha Gergely, Mihály vagy Apagh-i Gergely.

Átírta a leleszi konvent 1499. szeptember 20-án. DL 71075.

694. 1499. szeptember 20. (8. die f. VI. a. exaltationis Crucis)

A leleszi konvent Ulászló királyhoz. 1499. augusztus 1-jén kelt parancsára (*lásd a 693. sz.*) Márton frater-t, konventi papot küldték ki Ramochahaza-i Ramocha Gergely és

Chazar-i Tamás királyi emberek mellé. Ramocha Gergely a Szent Kereszt felmagasztalása előtti pénteken (szept. 13.) Gelse birtokba, Chazar-i Tamás pedig Adon, O Gelse, Zalmad prédiomokba akarta az iktatást elvégezni, azonban Zalmad-i Mátyás nevében Zennyes-i Tamás ellentmondott, amiért megidéztek a személyes jelenlét elé Mihály-nap nyolcadára.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71075. (fasc. XVIII. fr. 18.) Hátlapján: Pro A Martinus de Darocz, I mortuo condam Mathia de Zalmad causa est condecensa ad dominam Dorotheam consortem Thome de Zennyes. – Pro A Martinus de Darocz cum promontorii Waradiensis, ex I Mathias de Zalmad mortuus causa est condescensa ad dominam Dorotheam consortem Thome de Zennyes, ex quo bona dicti Mathie apud manus domine haberentur. – Pro A Martinus de Darocz cum nostris, I non venit.

695. 1499. október 9. (in Dionisii) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy megjelent előtte Magh-i néhai Dömötör fia: Pál (egr.) maga és testvére^a (fr. carn.): Sebestyén (hon.): Zewlews-i plébános, továbbá saját fiai: Sebestyén, Dömötör és Péter nevében, és bemutatott két oklevelet: a király 1495. június 11-én kelt, pergamenre írt privilegiálisát (*lásd a 672. sz.*) és a leleszi konvent 1495. október 17-én kelt, az iktatásról szóló, papírra írt pátensét (*lásd a 675. sz.*), amelyeket a király szóról szóra ártírt és megerősített. Megfontolván Magh-i Pál hűséges szolgálatait, amelyeket különösen az ország szent koronájának, aztán a királynak tett, az Akly birtokon levő összes királyi jogokat haszonvételeikkel és tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkal, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel és szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, halastavakkal, halászhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt, Magh-i Pálnak, testvérének (fr. carn.): Sebestyén papnak, Pál fiainak: Sebestyénnek, Dömötörnek és Péternek, valamint örökösöknek adja örökjogon. – Quibus secretum sigillum nostrum, quo ut rex Hungariae utimur, est appensum. – *Jobb felső sarkában:* commissio propria domini regis. – *Hátlapján:* Registrata folio CLXXXVIII anno 1499.

^a A frater carnalis kifejezés csak az oklevél végén szerepel, itt megelégedtek a frater-rel.

Hártyán, pecsétjének csak a zsinórja maradt meg. Első sorát vastagított, nagyobbított betűkkel írták. DL 71076. (fasc. XVIII. fr. 19.)

696. 1500. március 17. (f. III. a. Oculi) Buda

Ulászló király a leleszi konventhez. Peren-i Gábor (magn.) nevében előadták neki, hogy a most lezajlott vízkereszti országgyűlésen (dieta) Rosal-i Kwn János (nob.) a királynál azzal vádolta meg Peren-it, hogy Ugocsa megyének nem enged hadi népet (gentes exercitiales) tartani, és ő az, aki a hadi nép tartását Ugocsa megye nemesének közösségében megzavarja (conservationem talium gentium exercituum inter universitatem nobilium ipsius comitatus de Wgocha confunderet et turbaret), Ugocsa megye nemesének sok más jogtalanságot és kárt okozott, és erről a megye nemesének egyeteme nevében egy oklevelet (quasdam litteras nomine universitatis nobilium eiusdem comitatus) is bemutatott a királynak, amit a nemesektől kapott. Mivel a panaszos e dolgokban ártatlannak mondta magát, ezért kérte a királyt, hogy ennek a panasznak (querela) az ügyében tudakozódjon Ugocsa megye minden nemesétől. Küldjék ki emberüket az alább írt királyi emberek egyike mellé tanúbizonysággul. Ugocsa megye összes nemesétől hitükre, a király és szent koronája iránti hűségükre, feszületre tett kézzel (ad fidem eorum Deo debitam fidelitatemque nobis et sacro nostro regio dyademati observandam tacto Dominicis crucis

signo) leteendő eskü alatt tudják meg a fentiekről az igazságot, és azt írják meg neki. – *Kijelölt királyi emberek*: Saswar-i Pogan Fülöp vagy Ewzedfalwa-i Gewde Márton.

Átírta a leleszi konvent 1500. április 12-én. DL 71077.

697. 1500. április 12. (8. die dom. p. Ambrosii)

A leleszi konvent Ulászló királyhoz. 1500. március 17-én kelt parancsára (*lásd a 696. sz.*) Mátyás frater-t, konventi papot küldték ki Saswar-i Pogan Fülöp királyi ember mellé tanúbizonyságul. Ambrus napját követő vasárnapon (ápr. 5.) kiszálltak Saswar birtokra, Ugocsa megye törvényszékének helyére, ahol a királyi ember a megye minden nemese közt, akik helyre összegyűltek, vizsgálatot tartott, és feszületre tett kézzel megeskette őket hitükre, a király és annak szent koronája iránti hűségükre. Először Ewzedfalwa-i Gewde Márton és Balázs, Beken-i Máté, Petherfalwa-i Chakan László, Petherfalwa-i Kopo Benedek és Nagh Máté, Petherfalwa-i Chakan György, Weres Péter, Petherfalwa-i Pazman András, Chama-i Nagh Imre, Byrthalom György és Kelemen, Weres Péter, Petherfalwa-i Mokos Balázs, Mokos Zsigmond és Zewke Gergely, Chama-i Bencze Jakab, Simon, Petherfalwa-i Balynthfy Gergely, Dabocz Mihály, Swpan Menyhért és Swpan Albert, Dabocz-i Thorma Szilveszter és Ambrus, Dabocz-i Barla Domonkos, Bochka Simon, Jakab, György deák, Dabocz-i Mathyws Benedek, Nagh Balázs, Boczkor Főris, Elek Kelemen és Kerecze Péter, Saswar-i Zylagy János, Egresy László, Chepe-i Zolthan Máté, Jarmy István, Saswar-i Kalos Antal, Barthws János és Egresy János, Egresy Miklós, Zyrma-i Kalos István, Zabo Balázs, másik Zabo Balázs és Chakan Márton, Chepe-i ifjabb (iunior) Zolthan János, Chama-i Fwthamoth Pál és Gergely, Gewden János és Kanthor Mihály, Hetheny-i Dolthor István, Feyes István, Zennyesy György és Zabo Sebestyén, Saswar-i Zabo Benedek és Zok Antal, Petherfalwa-i Koncz István, Bencze Lőrinc, Barath Dömötör, Saswar-i Weres György, Gyakfalwa-i Forgolany Mihály, Barla Márton, Andrasfalwy Fülöp, Gyakfalwa-i Balázs és Sebestyén, Petherfalwa-i Illes Miklós és Zabo László, Saswar-i Nagh Barnabás, Almasy-i András, Mihály, Dömötör és Cesarius, Gewdenhaza-i Kyal Miklós, Fülöp, Kelemen és Sebestyén, Almas-i Fewldesy Bálint, Farkasfalwa-i Zewke István, Gewdenhaza-i Almasy Tamás, Kis (Parvus) Pál, Barthws Kelemen és Jandy Bálint, Farkasfalwa-i Kalos István és Bencze György, Andrasfalwa-i Chatho András, Forgolan-i Zalas Benedek tettek vallomást tudtuk alapján (ex scitu). Ugocsa megye (comitatus nobilium de Wgocha) semmiféle gyalázkodó vagy vádoló levelet (litteras impropertorias sive proclamatorias) nem adott ki törvényszékéről Peren-i Gábor ellen, sem Kwn Jánosnak, sem pedig másnak, sőt tudtukkal ilyen nem is volt. Petherfalwa-i Nagh Albertet, a megye emberét (homo ipsius comitatus) választották a király mellé (erga vestram maiestatem fuisset electus), továbbá Peren-i Gábor sohasem zaklatta Ugocsa megyét amiatt, hogy a megye nemesei az országlakosok döntése értelmében (secundum dispositionem regnicolarum) hadakat vagy zsoldosokat (gentes vel stipendarios) tartsanak, azonban Kwn János egyedül akart azok kapitánya, dicator és ispán lenni, amit a megye nem akart. Petherfalwa-i Gewde Dömötör ehhez még hozzátette, hogy Kwn János szolgájával (cum servo suo): Hwzar Mihállyal Beken birtokon egy levelet íratott, a szolgabírákat nem önként, hanem erővel összegyűjtötte, és arra kényszerítette őket, hogy pecsételjék meg azt. Kalos László ugyanazt vallotta, mint az első tanúk, de ehhez még hozzá tette, hogy Kwn Jánosnak Ugocsa megye törvényszékéről nem adtak ki semmiféle oklevelet az ő tudtukkal (cum scitu ipsorum), hanem azt Kwn íratta szolgájával, Hwzar Mihállyal Beken birtokon, és a szolgabírákat erővel gyűjtötte össze, hogy azt pecsételjék meg. Arról az emberről pedig, akit követségbe (in legationem) küldtek, azt mondta, hogy az ő emberük, akinek a megye pénzt is adott, Petherfalwa-i Albert volt.

Chepe-i Zolthan Benedek ugyanazt vallotta, mint az első tanúk, de ehhez hozzá tette, hogy egyetértett azokkal, akik Kwn Jánossal Beken-en levelet írártak, nem a törvényszéken és nem a megye felesküdtött jegyzőjével (iurato notario comitatus), hanem Kwn szolgájával, az oklevél megpecsételésénél azonban nem volt jelen. Petherfalwa-i Barnabás ugyanazt vallotta, mint az első tanúk, de ehhez hozzá tette, hogy Nagy (Magnum) Albertet választották arra, hogy a királyhoz küldjék, és pénzt is adtak neki, az oklevél kiállításáról azonban semmit sem tud, mert a megyétől (ex comitatu) nem adták ki. Kalos Péter ugyanazt vallotta, mint az első tanúk, de ehhez hozzá tette, hogy Hwzar Mihály, Kwn János familiárisa írta levelet ura parancsára. Swpan Gergely és Egyed László ugocsai szolgabírák azt vallották, hogy Kwn János néhány, de nem sok nemessel Beken-en összejött és ezeket arra buzdította, hogy Peren-i Gábor ellen litteras proclamatorias írjanak, a nemesek azonban ezzel nem értettek egyet, mert úgy tudták, hogy ekkor Peren-i Gábor Budán tartózkodik, és ez a levél neki káros lett volna. Kwn János a megye jegyzőjét (notarium dicti comitatus) maga elé hívatta, aki azonban nem ment el, mert az nem székhely, és nem a megye tudtával történt (eo quo ibi locus sedis non fuisset et nec cum scitu comitatus fuisset), ekkor Kwn János szolgájával: Hwzar Mihállyal készítette el a levelet feljegyzés módjára (quasi unum registrum), hogy mit íratott, azt nem tudják (postea ignorant quo et qualiter fecit scribere). Ezután magához hívatta a szolgabírákat, és arra kényszerítette őket, hogy az így megírt oklevelet pecsételjék meg. Ezek nem tudtak mást tenni, mint megpecsételtek, de állandóan azt mondták Jánosnak, hogy Peren-i Gábor ellen nem kell vádat (proclamationem) írni, mivel ő ártatlan. Zyrma-i Miklós ugocsai szolgabíró erről még azt vallotta, hogy a fent említett két ugocsai szolgabíró Beken-ről visszatérve nála tiltakozott amiatt, hogy Kwn János őket erővel és nem önként gyűjtötte össze, hogy a levelet pecsételjék meg, elmondta még (narrans ex ordine), hogy az előző szolgabírák mást vallottak, mint az első tanúk. Forgolan-i Zalas Máté ugocsai szolgabíró azt vallotta, hogy Kwn János volt a megyétől a királyhoz küldendő ember, mert a megye nemesei közül néhányan őt választották, azonban a megye teljes közönysége (communitas tota) Petherfalwa-i Albertet, akinek pénzt is adtak a megye pecsétjével ellátott oklevéllel együtt (cum litteris sigillo comitatus consignatis). A levél megírásáról azt vallotta, hogy néhány nemes összejött Beken birtokon Kwn Jánosnál, aki arra bátorította őket, hogy Peren-i János ellen proclamatio-t készítsenek, amibe azonban azok nem egyeztek bele. Kwn János a megye jegyzőéért küldött, aki azonban nem ment el, mert az nem székhely, így Kwn János szolgájának: Hwzar Mihálynak parancsolta meg, hogy írjon valamiféle feljegyzést (quoddam registrum), azonban mit íratott, azt nem tudják. Végül összehívta, és erővel rászorította őket, hogy az oklevelet pecsételjék meg, a továbbiakban ő is azt vallotta, mint az első tanúk.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71011. (fasc. XVIII. fr. 23.)

Komáromy: TT 1903. 126.

698. 1500. július 11. (sabb. a. Margarethe) in castro nostro Babolcha

Bathor-i György, István és András tudtul adják, hogy megfontolták Karom-i és Racha-i udvarbírájuknak (provisor curie): Mathwsnay Miklósnak (egr.) hűséges szolgálatait, különösen azt, hogy 1497 Kisasszony napjától 1499 Miklós napjáig a két vár tartozékainak jövedelmeit, úm. census beati Georgii martiris et Michaelis archangeli, pecunias exercitiales, decimas vinorum, frugum et bladorum, proventus etiam piscinarum ac molendinorum, reliquos etiam proventus nostros, az ő kezeikhez és az erre kirendelt embernek mindig hiánytalanul megfizette, nekik erről teljes számadást adott, ők ezért nyugtát

adnak neki. – *A szöveg alatt bal oldalon: Georgius manu propria de Bathor ex consensu fratrum Stephani et Andree. – A pecsét alatt: commissio propria domini.*^a

^a Talán még egy kivehetetlen szó is következik ez után.

Papíron, alján zöld színű pecsét nyoma, az oklevél bal alsó sarkát levágták. DL 71078. (fasc. XVIII. fr. 21.)

699. 1501. május 14. (f. VI. a. Sophie) Buda

Wyngarth-i Gereb Péter nádor tudtul adja, hogy megjelent előtte Petherd-i János deák (nob.), fiainak: Jánosnak, Gellértnek, Andrásnak, Domonkosnak, Miklósnak és Gábornak terhét is magára véve, és bevallást tett. Szükségeitől úzve Zelemer-i Mihály (egr.) Szabolcs megyei EghazasGelse birtokon, valamint OGelse és Zalmad prédiomokon levő összes birtokrészeit, amelyeket neki idegenítették el (sibi perpetuatas), haszonvételeivel és tartozékaival együtt 50 tiszta magyar aranyforintért elzálogosította Magh-i Pál (egr.) alországbírónak (viceiudici curie regie). Az összeget – mint mondta – teljes egészében meg is kapta tőle. A visszaváltásig ezekre szavatosságot és terhet vállal.

Lyukas, foltos papíron, alján pecsét nyomával. DL 17079. (fasc. XVIII. fr. 25.)

700. 1502. június 2. (8. die corporis Christi) in oppido Dewa

Szentgyörgyi és Bazini Péter gróf, országbíró, erdélyi vajda, székely ispán tudtul adja, hogy Petherd-i néhai János fia: János (nob.) előtte személyesen megjelenvén, bevallást tett. Neki bizonyos feltételek alapján át kellett volna adnia apjának: néhai Petherdy Jánosnak a Szabolcs megyei Gelse birtokon és a Szatmár megyei Zalmad prédiomon levő összes birtokrészét illető, bevezető, iktató és más okleveleit Magh-i Pál (egr.) alországbíró és erdélyi alvajda (vice iudici regie dicti domini nostri regis vice woyuodeque nostro Transsilvano) részére, Magh-i Pált azonban nem találta Magyarországon, a leveleket pedig nem tudta neki átadni. Az országbíró előtt (nostro in conspectu) kötelezte magát arra, hogy az okleveleket Nagyboldogasszony napján Magh-i Pálnak eredetiben (in specie) átadja. Ha a szabott határidőre ennek nem tenne eleget, akkor csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán Maghy Pál ellenében 200 aranyforintban marasztalják el.

Papíron, alján pecsét töredéke. DL 71080. (fasc. XVIII. fr. 1.)

701. 1502. december 14. (f. IV. p. Lucie) Buda

Ulászló király Maagh-i Pál (egr.) alországbíró és erdélyi alvajda (viceiudicis curie nostre et vicewaywode nostri Transsilvanensis) hűséges szolgálataiért, amelyeket elsősorban Magyarország szent koronájának és ezáltal a királynak különböző helyeken és időben teljesített, neki és örököseinek adja örökjogon Anna királyné jóváhagyásával, akaratóból és beleegyezésével néhai Gelse-i Zalmady Mátyás (nob.) összes birtokát. E birtokok Mátyás magva szakadtával az ország régi szokásjoga szerint Magyarország szent koronájára, következőképpen királyi adományozásra jutottak. Továbbá neki adja ezeken a birtokokon levő összes királyi jogokat, haszonvételeikkel és tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkel, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, halastavakkal, halászóhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatásakor privilegiális formában is átírja. – *Jobb felső sarkában: commissio*

propria domini regis. – *Jobb alsó szélén*: relatio R.domini Nitriensis. – *Hátlapján*: Registrata, folio CCCLXX anno 1502.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. DL 71081. (fasc. XIX. fr. 2.)

702. 1503. október 27. (4. die 19. diei oct. Michaelis) Buda

Raska-i Balázs tárnokmester és a nádori jelenlét előtt folyó perekben Ulászló király által kikül döött bíró (in causis in presentia palatinali vertentibus per... Wladislaum... regem... iudex deputatus) tudtul adja, hogy Magh-i Pál (egr.) alországbírónak (vice iudice curie regie maiestatis) a váradihegyfoki káptalan ügyvédvalló oklevelével és néhai Wyngarth-i Gereb Péter nádor halasztólevele értelmében megjelenő ügyvédje: Darocz-i Márton Zalmad-i néhai Gál fiaira: Gál (dictos) Mátéra, Jánosra és Illésre 19 napon keresztül hiába várt Mihály-nap nyolcadán, azok nem jelentek meg, ezért megbírságolta őket. – *Hátlapján*: extradata in 5ta si non 3a per Gerecz.

Papíron, hátlapján papírfelzetes zárópecséttel. Hátlapján: Evocati ad reddendam rationem detentionis iuris possessionarie – solvit, Zabolch. DL 71082. (fasc. XIX. fr. 5.)

703. 1503. október 30. (f. II. p. Simonis et Iude) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy személyes jelenléte előtt megjelent Raska-i Balázs királyi tárnokmester és a király által a nádori jelenlét előtt folyó perekben kiküldött bíró (in causis in presentia palatinali vertentibus per nostram maiestatem iudex deputatus), és bevallást tett. Az elmúlt napokban Magh-i Pál (egr.) alországbíró és alvajda (vicewaywoda partium regni nostri Transsilvanarum) királyi parancslevél útján egy királyi és egy leleszi konventi emberrel be akarta iktattatni magát Petherd-i néhai János fia: János és testvérei (fr. et sor. carn.): Gellért, András, Gábor, Miklós, Domonkos (nobilium) és Katalin Szabolcs megyei Gelse birtokon, valamint a Szatmár megyei Zalmad és Baromlak prédiúmonkon levő összes birtokrészeibe. Ekkor azonban mások mellett Raska-i Balázs nevében is ellentmondás történt, amit most visszavon, és hozzájárul a birtokrészekbe történő iktatáshoz. – *A szöveg alatt jobbra*: coram magistro Johanne Ellewelgy prothonotario. – *A pecsét alatt, a lap szélén*: non.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. DL 71083. (fasc. XIX. fr. 4.)

704. 1503. november 27. (f. II. a. Andree) Buda

Ulászló király a leleszi konventhez. Magh-i Pál (egr.) alországbíró és erdélyi alvajda (viceiudicis curie nostre et vicevayuode partium regni nostri Transsilvanarum) nevében kérték, hogy iktassák be Petherd-i néhai János fia: János és testvérei (fr. et sor. carn.): Gellért, András, Gábor, Miklós, Domonkos (nobilium) és Katalin Szabolcs megyei Gelse birtokon, valamint a Szatmár megyei Zalmad és Baromlak prédiúmonkon levő összes birtokrészeibe, amelyek őt az említett János fia: János bevallása alapján illetik. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi személyes jelenlét elé alkalmas terminusra idézzék, jelentést a szomszédok és határosok neveivel együtt ide küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek*: Ramochahaza-i Gergely, Mihály vagy Darocz László, Chazar-i Tamás vagy András, Jarmy-i Balázs.

Átírta a leleszi konvent 1503. december 30-án. DL 71084.

705. 1503. november 28. (3. die 2. die Katherine) Buda

Raska-i Balázs tárnokmester, a nádori jelenlét előtt folyó ügyekben Ulászló király által kiküldött bíró előtt (in causis in presentia palatini vertentibus per serenissimum principem Wladislaum... iudex deputatus), amikor Katalin-nap másnapján (november 26.) Budán, a király mellett tartózkodó főpapokkal, bárókkal, ítélmesterekkel és az ország nemeseivel együtt törvényszéket tartott, megjelent Bathor-i néhai Szaniszló fiának: néhai István fiának: Jánosnak (egr.) nevében Bathor-i Zsigmond (egr.) királyi ügyvédvalló levéllel, és tiltakozást tett. Az említett Bathor-i János a leleszi konvent jelentőlevele értelmében pert indított Meggyes-i néhai István (egr.) javainak és birtokjogainak bírói foglalása (pretextu iudicarie occupationis) ügyében Bathor-i András és fia: György, valamint Peren-i Gábor és Mihály ellen a királyi személyes jelenlét előtt. A jószágokat 1493. újév táján Bathor-i néhai István (magn.) és András, András fia: György, Peren-i néhai János és fiai: Gábor és Mihály foglalták el. A pert áttették néhai Zapolya-i István egykori nádor jelenléte elé, aki 1496. György-nap nyolcadán elrendelte Bathor-i András, fia: György és Peren-i Gábor – akire a per testvére (fr. carn.): Mihály halálával szállott – részére az oklevelek bemutatását. Ekkor, nem tudni, hogy a nádori ítélmester gondatlanságából, vagy az írnok (scriptor) hibájából és hanyagságából-e, az ítélmester vagy az írnok nem ügyelt a kilencvenhármast és a kilencvenhatos év közt eltelt időre, és azt a záradékot (illam clausulam), hogy az „elmúlt újév körül”, nem változtatta meg, hanem egyszerűen csak ugyanazt a szöveget (articulum) írta a bírói levélben, mint amit a jelentésben írtak, az ítélmester pedig ezzel a hibával együtt rendelte el az oklevél kiadását. Bathor-i Zsigmond Raska-itól – akinek nádori hivatalát (ex officio nostri palatinatus) érinti ez az ügy – kéri a hiba kijavítását, nehogy ez később Bathor-i János kárára legyen. Raska-i hallva és látva az oklevél hibáját, minthogy ez a hiba nem az ő hivatalában keletkezett, kijavítását az ügy végső tárgyalására (finalis deliberationis et determinationis cause premissae) halasztotta. – E tiltakozó oklevelet Bathor-i János részére állította ki.

Átírta Lajos király 1519. október 8-án kelt pátensében. Vö. 679. sz. DL 71158.

706. 1503. december 30. (16. die f. VI. p. Lucie)

Kornys Benedek leleszi prépost és a konvent tudtul adják, hogy Ulászló király 1503. november 27-én kelt parancsára (*lásd a 704. sz.*) Bees-i Mátyás (rev.) frater-t, papot, konventi testvért küldték ki Chazar-i Tamás és Ramochahaza-i Gergely királyi emberek mellé. Ramochahaza-i Gergely Luca napját követő pénteken (dec. 15.) Gelse birtokra, Chazar-i Tamás pedig ugyanazon a napon Zalmad és Baromlak prédiúmkra szállt ki, és az összehívott szomszédok és határosok nevében Pether-i néhai János fia: János és testvérei: Gellért, András, Gábor, Miklós és Domonkos, továbbá Katalin itteni összes birtokrészeibe elvégezték az iktatást örök birtoklásra ellentmondás nélkül. – *A megjelent szomszédok és határosok:* Kallo-i néhai János fia: János, Zakol-i Ferenc, András és János, Myhaly-i Hodos (dicti) Imre, Pál, Albert és Bernát, Bwthka-i Péter királyi tárnok (thavernicus regius), Zennyes-i Tamás, Petthry-i Zelemery Pál (egregiis et nobilibus).

Papíron, hátlapján pecsét darabjaival. DL 71084. (fasc. XIX. fr. 3.)

707. 1504. január 7. (dom. p. epiph.)

A váradi káptalan tudtul adja, hogy megjelent előtte uraik: Bathor-i György, István és András (magn.), valamint Peren-i Gábor és István nevében Chama András (nob.): Zynyr

vár alvár nagy, továbbá a Megyes oppidumon lakó Chonka Ferenc (prov.), és tiltakozást tettek. Megyesallya-i Morycz István (magn.) özvegyének: Margitnak (gen.) halála után – noha Morycz István összes birtokának rájuk kellett volna szállnia – Belthewk-i Dragffy György és János (magnifici) Morycz Istvánnak a Szatmár megyei Megyes oppidumban levő nemesi házáat vagy kúriáját a hozzá tartozó kerttel és épületekkel, Appa és Crasso nevű teljes birtokokat a Crasso-n szedni szokott vámmal és ugyanott a Zamos folyón levő malmokkal együtt, továbbá Thothfalw, Lyppo, két Weresmarth (utraque WeresMarth) és Borhyd birtokokat bizonyos hiteleshely által kiállított záloglevél értelmében azonnal elfoglalták. Megintik és felszólítják Dragffy Györgyöt, Jánost és mindenki mást, hogy annak az összegnek kifizetése ellenében, amiért a birtokokat és a birtokjogokat zálogjogon maguknál tartják, bocsássák vissza nekik, továbbá eltiltják őket e birtokok és birtokjogok tartásától és az azokba történő iktatástól.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71085. (fasc. XIX. fr. 7.)

708. 1504. január 7. (dom. a. Pauli primi heremite)

A várადhegyfoki egyház káptalanja tudtul adja, hogy megjelent előtte Peren-i Gábor (magn.) familiárisa: Chama András (nob.): Zynyr-i alvárnagy, valamint Bathor-i néhai András fiainak: Györgynek, Istvánnak és Andrásnak Megyes oppidumon lakó jobbágya: Chonka Ferenc, uraiknak: Bathor-i néhai András (magn.) fiainak: Györgynek, Istvánnak és Andrásnak (magnificorum), valamint Peren-i Gábornak és Istvánnak nevében, és tiltakozást tettek. Megyes-i Morocz István Megyes oppidumban levő nemesi kúriáját és házáat a hozzá tartozó kerttel és épületekkel, valamint Apa és Crasso birtokokat a Crasso-n szedni szokott vámmal és ugyanott a Zamos folyón lévő malmokkal együtt, továbbá a Szatmár megyei Thothfalw, Lypo, Borhyd és a két a Weresmarth (utraque Weresmarth) birtokokat feleségének: néhai Margitnak rendelte bizonyos feltételek mellett. Eszerint Margit a nemesi házat, kúriát és a birtokokat saját használatra (pro usu suo) megkapta néhai férjétől, úgy, hogy azt 3000 forintért bárkinek bármikor elzálogosíthatja, a Bathor-iak és a Peren-iek pedig e 3000 forintért magukhoz válthatják. Margit halála után azonban Belthewk-i Dragffy György és János (magnifici), nem törődve azzal, hogy a Peren-iek és a Bathor-iak készek a zálogösszeg visszafizetésére, és hogy Bwthka-i Péter (egr.) királyi tárnok (thavernicus regie maiestatis) Margit asszonynak a neki szóló bevalló levelét a Bathor-iaknak és a Peren-ieknek átadta, azt állították, hogy Margit a jószágokat 3000 forintért végrendeletileg nekik hagyta (testmentaliter legatas et fassionaliter obligatas), és nem tudják, hogy a 3000 forintot a két nekik ellentmondó fél közül melyiknek kell letenniük, így a nemesi házat és kúriát, továbbá a birtokokat hatalmasul elfoglalták. A Dragffy-akat a jószágok használatától eltiltották.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71086. (fasc. XVIII. fr. 8.)

709. 1504. február 6. (in Dorothee) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy Peren-i Imre (magn.) királyi asztalnokmester és Abaúj megyei ispán hűséges szolgálataiért, amelyeket elsősorban Magyarország szent koronájának és így a királynak végzett, Abaújtörvény ispáni tisztét (honorem comitatus predicti Abawywariensis), amelyet először a királynak tetsző ideig, majd Peren-i élete tartamára (durante primum tantummodo nostro beneplacito et deinde infra eius vitam) adományozott neki, és amelyet most is visel, ezután Imrének és örököseinek örökre és visszavonhatatlanul adja minden joghatósággal és jövedelemmel együtt. Pereny Imre és örökösei ezután

ezt az ispáni tisztséget örökre viselhetik, és e címet (titulus) az ország más örökös ispánjaihoz hasonlóan (instar aliorum perpetuorum comitum huius regni) használhatják úgy, hogy ő és örökösei a királynak és utódainak mindenben engedelmeskedni tartoznak. Megparancsolja Abaújház megye valamennyi nemesének és minden más rendű birtokosának, hogy ettől kezdve Pereny Imrét és örököseit örökre igazi és örökös ispánjuknak (pro veris et perpetuis comitibus) ismerjék el, bírósága (iudicio et iurisdictioni) előtt jelenjenek meg, azoknak az alispánoknak, akiket közéjük fognak helyezni, engedelmeskedjenek. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Presentes vero, quas secreto sigillo nostro, qout rex Hungarie utimur impendenti communiri fecimus.* – Arenga. – *A szöveg alatt jobbra:* Ad relationem spectabilis et magnifici Petri comitis de Bozyn et de Sancto Georgio iudicis curie ac waywode partium Transsilvanarum etc. – *Hátlapján:* Regestrata, fol. CCCXLIII. Anno 1504.

Szélein sérült hátrán, zsinóron függő pecséttel, első sorát nagyobbított, vastagított betűkkel írták. DL 71087. (fasc. XIX. fr. 6.) – Kétszer bemásolva Oláh Miklós formuláskönyvébe. 8. r. és 84. r. DF 282621. (Jászói premontrei prépostság könyvtára, Kézirat 78.)

Komáromy: TT 1900. 120. – Schiller Bódog: Az örökös főrendiség eredete Magyarországon Bp. 1900. 320. (a formuláskönyv példányainak kiadása).

710. 1504. február 24. (sab. a Mathie ap.)

A váradi káptalan tudtul adja, hogy megjelent előtte személyesen Zyрма-i néhai Kalos Simon fiának: néhai Tamás fia: László (nob.), aki fia: Pál, továbbá Zyрма-i néhai Kosa Ferenc leányainak: Ágotának, Annának és Orsolyának terhét is magára vette, és bevallást tett. Sürgető szükségei miatt az Ugocsa megyei Saswar és Petherfalwa birtokokon levő, őt örökség jogán (iure hereditario) illető összes birtokrészét eladta Peren-i Gábornak (magn.) száz tiszta, magyar, igazul jól és jogosan mért aranyforintért (auri puri Hungaricalibus boni, veri et iusti ponderis), amit már teljesen meg is kapott tőle. Vállalta, hogy Peren-i Gábornak a birtokrészekben saját munkáján és költségén mindig megvédi bárki ellenében. – Az autentikus, függőpecséttel megerősítve. – Peren-i Gábor részére kiállított példány.

Átírta Ulászló király 1506. január 25-én. DL 71094.

711. 1504. május 3. (in inventionis crucis) Buda

Szentgyörgyi és Bazini Péter gróf országbíró, erdélyi vajda és székely ispán tudtul adja, hogy megjelent előtte személyesen Bwthka-i Péter (egr.) máramarosi sókamaraispán, somogyi ispán, és bevallást tett. Néhai Meggyesalya-i Morocz István (magn.) összes birtokait: a Szatmár megyében fekvő Apa-t és Krasso-t, a Krasso-n szedni szokott vámmal (tributo) és ugyanott a Zamos folyón levő malommal, az oláh birtokokkal (possessionibus Wolachalibus): Tothfalw, Lyppo, Borhyd, mindkét Weresmarth (itraque Weresmarth), valamint a Meggyes birtokon levő házával és nemesi kúriájával és az ahhoz tartozó kerttel, a majorsági házzal (domo allodiali) és egyéb épületekkel együtt feleségének: Margitnak, Margit pedig Bwthka-i Péternek kötötte le 3000 aranyforintért bizonyos bevalló és kötelezőlevelek közbejöttével. Ezt az összeget Bathor-i néhai András (magn.) fia: István és András (magnifici) készpénzben az országbíró előtt letették, Bwthka-i Péter pedig teljes egészében átvette. Bwthka-i nyugtatja a Bathor-iakat a 3000 aranyforintról, a jószágokat pedig átadta nekik. Mivel azonban, állítólag Margit asszony a 3000 forintot nemcsak neki hagyta végrendeletileg, hanem másoknak is (ad alia loca), nehogy Bathor-i István és András emiatt kárt szenvedjenek, ezért kötelezi magát arra, ha a Bathor-iakat a 3000 aranyforint kifizetése mi-

att bárki is perbe fogná, és Bwthkay őket nem tudná megvédeni, akkor Bathor-i István és András, csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán, Bwthka-i Péternek az országban bárhol is fekvő birtokából 3000 forint értékűt elfoglalhatnak, és azt addig élhetik, amíg a 3000 aranyforint készpénzt a kamatokkal együtt (cum pecuniis) Bwthka-i Péter, vagy más, akit a visszaváltás inkább megillet, mindenféle becsü nélkül teljesen ki nem fizeti. – *Jobbra a szöveg alatt: Lecta.*

Papíron, a szöveg alatt pecsét töredékével. DL 71088. (fasc. XVIII. fr. 22.)

712. 1504. május 6. (in Johannis ante portam Latinam) Buda

Szentgyörgyi és Bazini Péter gróf országbíró, erdélyi vajda és székely ispán tudtul adja, hogy megjelent előtte személyesen Peren-i Gábor (magn.), és bevallást tett. Bathor-i István és András (magnifici) készpénzben kifizettek 1500 aranyforintot, a Peren-i Gáborra eső részt, azért, hogy Bwthka-i Péter (egr.) máramarosi sókamaraispántól és somogyi ispántól kiváltsák néhai Meggyesallya-i Morocz István (magn.) összes birtokát. Ezek a következők: a Szatmár megyében fekvő Apa és Krasso, a Krasso-n szedni szokott vám és ugyanott a Zamos folyón levő malom, továbbá Thothfalw, Lyppo, Borhyd és a két Weresmarth oláh (Wolachalium) birtokok, valamint néhai Morocz István Meggyes birtokon levő háza és nemesi kúriája az ahhoz tartozó kerttel és majorsági házzal (domus allodialis) és egyéb épületekkel együtt. A Bathor-iak Peren-inek a jószágok felét át is adták. Peren-i Gábor az elkövetkezendő Lőrinc-napig (aug. 10.) Bathor-i Istvánnak és Andrásnak az 1500 aranyforintot megadja. Ha ezt Peren-i e határidőig készpénzben a kamatokkal együtt (cum pecuniis) nem adná meg, akkor a Bathor-iak, csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán, a jószágok felét tőle visszavehetik, és mindaddig élhetik, amíg az 1500 forint készpénzt a kamatokkal együtt mindenféle becsü nélkül teljesen ki nem fizeti. – *Jobbra a szöveg alatt: Lecta.*

Papíron, a szöveg alatt pecsét darabjával. DL 71089. (fasc. XIX. fr. 10.)

713 1504. május 6. körül (- - - [Johannis] ante portam Latinam)

Szentgyörgyi és Bazini Péter gróf országbíró, erdélyi vajda és székely ispán tudtul adja, hogy megjelentek előtte személyesen Bathor-i néhai András fiai: István és András (magnifici), és bevallást tettek. Peren-i néhai János fia: Gábor (magn.) azt az 1500 forintot, amelyet ők azért fizettek ki, mint Peren-i Gáborra eső részt, hogy Bwthka-i Péter (egr.) máramarosi sókamaraispántól és somogyi ispántól visszaváltsák néhai Meggyesallya-i Morocz István (magn.) összes birtokát, nekik megadta. E jószágok a következők: a Szatmár megyében fekvő Apa és Krasso, a Krasso-n szedni szokott vám és ugyanott a Zamos folyón levő malom, továbbá Thothfalw, Lyppo, Borhyd és a két Weresmarth oláh (Wolachalium) birtokok, valamint néhai Morocz István Meggyes birtokon levő háza és nemesi kúriája az ahhoz tartozó kerttel és majorsági házzal (domus allodialis) és egyéb épületekkel együtt. Az összeg megfizetéséről nyugtatják Peren-i Gábort, a birtok felét pedig visszaadják neki.

Alul hiányos papíron, a szöveg alatt pecsét darabjával. DL 71090. (fasc. XIX. fr. 9.)

714. 1504. május 29. (IV. p. pentecostes) in Garadna

Fancsal-i László Pereny-i Imre (spect. magn.) asztalnokmester, abaúji örökös ispán, nádor alispánja és a szolgabírák tudtul adják, hogy megjelent előttük Me[- - -] Botthos (dictus) Miklós személyesen, és bevallást tett. Nankavicza-i István (nob.) és felesége: Zsófia

(nob.) – Homrogd-i néhai Boldizsár és Fyged-i néhai Mátyás lányának: Margitnak (nob.) a lánya – az Abaújszabolcs megyében fekvő Rakacza és Kelecsény birtokokon levő összes részeit, valamint Fyged-i Balaythy János özvegyének: Margitnak, fiuk, atyjuk és atyafiuk részeit, bizonyos záloglevél közbejöttével (vigore certarum litterarum fassionalium impignoratitium), 12 tiszta aranyforintért elzálogosították neki. A birtokrészek Margitot hitbér és leánynegyed (dotalitio et quartalitio), a fiút örökség, Zsófiát leánynegyed címén illetik. E birtokokat István és Zsófia 11 aranyforint megfizetésével kiváltották. Botthos Miklós nyugtatja Nankovicza-i Istvánt és feleségét a 11 forint megfizetéséről, a birtokrészeket visszabocsátja nekik, a 11 forinton felül még maradó egy forint kifizetését pedig elengedte. – *Jobbra lent*: Relatio Blasii de Horwathi iudicis nobilium.

^a A név további része a másolatban üresen hagyva.

18. sz.-i egyszerű másolat. DL 71091.

715. 1504. október 4. (in Francisci conf.) in castro nostro Therebes

Peren-i Imre Abaújszabolcs megye örökös ispánja, nádor a leleszi konventhez. Magh-i Pál (egr.) alnádor nevében kérték, hogy iktassák be Apagh-i Lászlónak (nob.) a Szabolcs megyei Apagh-on levő teljes birtokrészébe, ami Magh-it bizonyos jogcímen illeti. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a királyi kúriába, a nádori jelenlét elé idézzék, jelentést oda küldjenek. – *Kijelölt nádori emberek*: Ramochahaza-i Ramocha Gergely vagy Kysramocha Mihály, Keerch-i András, Zolnok-i László vagy Balázs.

Átírta a leleszi konvent 1504. december 29-én. DL 71092.

716. 1504. december 29. (16. die sab. p. Lucie)

Kornys Benedek leleszi prépost és a konvent tudtul adja, hogy Peren-i Imre nádor 1504. október 4-én kelt oklevelére (*lásd a 715 sz.*) János frater-t, konventi papot küldték ki Ramochahaza-i Gergely nádori ember mellé, aki Luca napját követő szombaton (dec. 14.) kiszállt Apagh birtokra, Apagh-i László egész birtokrészére, és az összehívott határosok és szomszédok jelenlétében [Magh-i Pál alnádort] örök birtoklásra beiktatták. Ellentmondás sem ekkor, sem a szokásosan kívárt, törvényes napok és órák alatt nem történt. – *A megjelent határosok és szomszédok*: Apagh-i Fysy János, Gergely és György, Ibron-i Rafael, Theetth-i János – *Konventi névsor*: Religiosis Gregorio priore de prefata Lelez, Johanne de Bech custode, Emerico et Petro de iamdicta Lelez, Nicolao et Petro de Kapos ceterisque fratribus. – Az autentikus, függőpecséttel megerősítve.

Hártyán, függőpecsétje hiányzik. DL 71092. (fasc. XIX. fr. 12.)

717. 1505. január 26. (dom. p. conversionis Pauli) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy megfontolta Peren-i Gábor (magn.) királyi kamarásmester (magister cubiculariorum nostrorum) hűséges szolgálatait, amelyet a királynak és az országnak teljesített, nam tam et si domus et familia illa, de qua originem trapit, ab antiquo splendida in hocque regno nominatissima fuerit et percelebris, azt hogy, maga Pereny Gábor pedig a királynak az országba jövelete óta őt és a kúriát (nos et curiam nostram) követte, különösen pedig bizonyos követségekben teljesített szolgálatait. Ezért Pereny Gábornak és testvérének (fr. carn.): Pereny Istvánnak megengedte, hogy ők és örököseik örök időkre pecsétjükön vörös viaszt használjanak, más ilyennel előkhöz hasonlóan,

okleveleikre pedig vörös viasszal nyomják pecsétjüket és címerüket (sigilla cera rubea instar aliorum tali cera in sigillis utentium uti et frui possint litterisque eorum, quas cum ipsorum signo et armis cum cera rubea consignaverint). – Sigilli nostri secreti, quo ut rex Hungarie utimur, munimine roboratas. – *Jobbra a szöveg fölött: commissio propria domini regis.*

Hártyán, zsinóron függőpecsét töredékével. Első sorának szókezdő betűit nagyobbítva írták. DL 71095. (fasc. XIX. fr. 17.) – Másolata Oláh Miklós formuláskönyvében. 84.v. DF 282621. (Jászói premonstrei prépostság könyvtára, Kézirat 78.)

Komáromy: TT 1900. 122. (rossz dátummal) – Schiller Bódog: Az örökös főrendiség eredete Magyarországon Bp. 1900. 324. (a formuláskönyv alapján).

718. 1505. április 19. (sab. a. Adalberti)

Chahol-i Gáspár jászói prépost és a konvent tudtul adja, hogy megjelent előttük az egyik részről Peren-i Gábor (magn.) képviselőjében Bathor-i János (egr.) a leleszi konvent ügyvédvalló levelével, a másíkról Poswaralya-i Lajos (nob.), aki gyermekei: Lázár, Erazmusz, János és Márta terhére is magára vette, és bevallást tettek. Alul írott birtokaikra nézve örök érvényű cserét (dispositionem et concambialem permutationem) határoztak el. Poswaralya-i Lajos a Szatmár megyei egész Waswary birtok felét, ti. ottani egész birtokrészét, ami őt örökség jogán (hereditario et optimo iure) illeti, és amelyet most is békében birtokol, haszonvételeivel, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, rétekkel, legelőkkel, kaszálókkel, erdőkkel, cserjékkel, mezőkkel, patakkal, bozóttal, vizekkel és vízfolyásokkal együtt, Peren-i Gábornak és örököseinek adja az Abaújszabolcs megyei Zygeth nevű egész birtok feléért és 250 aranyforintért, amit – Lajos állítása szerint – már meg is kapott Peren-i Gábortól, haszonvételeivel, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, rétekkel, legelőkkel, kaszálókkel, erdőkkel, berekkel, bozóttal, cserjékkel, álló- és folyóvizekkel és vízfolyásokkal együtt, kivéve a Zygeth igaz határain belül fekvő, Barsonos folyón levő malmot és annak helyét – továbbá 250 forintért. A felek kölcsönös szavatosságot vállaltak a birtokokra, ha pedig azokban nem tudnák egymást megvédeni, akkor Peren-i, csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán, használhatja Zygeth felét, 250 aranyforint értékben pedig Lajos bármelyik birtokát lefoglalhatja, Lajos viszont Waswary felét foglalhatja el. – Az autentikus, függőpecséttel megerősítve.

Átírta Ulászló király 1506. január 25-én. DL 71094.

719. 1505. július 10. (decima Iulii) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy megjelent előtte Peren-i Gábor királyi kamarásmester saját és testvére (fr. carn.): István (magn.) nevében, és bemutatta a leleszi konvent 1492. december 31-én kelt, pergamenre írt függőpecsétes privilégiumát (*lásd a 647. sz.*), 1498. december 22-én (*lásd a 689. sz.*) és 1499. június 6-án kelt oklevelét (*lásd a 692. sz.*). A király az okleveleket átírta, az abban foglaltakat megerősítette. – Presentes litteras nostras privilegiales pendenti et autentici dupplicis secreti sigilli nostri munimine roboratas. – Datum per manus ... Thome tituli Sancti Martini in montibus sancte Romane ecclesie presbiteri cardinalis, Strigoniensis, summi et secretarii cancellarii. – *Méltóságsor:* eodem Thoma cardinale Strigoniensi, Gregorio de Frangapanibus Colocensis et Bachiensis ecclesiarum canonice unitarum archiepiscopo, illustrissime ac reverendissime Hippolito Estensi de Aragonia tituli Sancte Lucie in Silice diacono cardinale Agriensis, Luca Zagrabiensis, Sigismundo Thurzo Transsiluanensis, Georgio electo et confirmato Waradiensis cancellario

nostro, Sigismundo Quinqueecclesiensis, Francisco Iauriensis, Petro tituli Sancte Ciriaci in terminis sancte Romane ecclesie presbitero cardinale Wesprimiensis, Nicolao de Bathor Waciensis, altero Nicolao de Chaak electo Chanadiensis, Iohanne Orzag Sirimiensis, Stephano Nittriensis, Nicolao Boznensis, Briccio Tininiensis, Iacobo Segniensis, Ferdinando de Frangapanibus Modrusiensis ecclesiarum episcopis, spectabile et magnifico Emerico de Peren perpetuo comite Abawywariensi regni nostri Hungarie palatino, Petro comite de Bozyn et de Sancto Georgio iudice curie nostre et waywoda nostro Transsiluanensi, Andrea Both et Francisco Balassa regnorum nostrorum Dalmacie, Croacie et Sclauonie banis, Iosa de Som comite Themesiensi et generali capitaneo partium regni nostri inferiorum, Iacobo Gerlysthye et Barnaba Belay Zereniensibus, Iohanne Kyspolyak et Georgio de Ztresemlye de Sabacz banis, necnon Blasio de Raska thauernicorum, Moyse Bwzlay de Gergellaka ianitorum, Michaela de Palocz pincernarum, Gabriele de Peren et Iohanne Podmanyczky cubiculariorum, Emerico de Dees dapiferorum, Georgio de Bathor agazonum nostrorum regalium magistris. – Arenga. – *Jobbra lent*: Ad relationem reverendisissimi domini Georgii electi et confirmati ecclesie Waradiensis secretarii cancellarii regie maiestatis etc., *alatta*: Thomas cardinalis Strigoniensis. – *Hátlapján*: Registrata folio CLXVIII. anno 1506.

Hártyán, zsinóron függő pecsét töredékével. Első sorát vastagított, nagyobbított betűkkel írták. DL 71099. (fasc. XIX. fr. 15.)

720. 1505. augusztus 13. (4. die 17. diei Jacobi)

A garamszentbenedeki konvent tudtul adja, hogy Ulászló király bírói parancsa és ítéletlevele értelmében Harazth-i Ferenc (egr.) a Jakab napját követő 17. napon (aug. 10.) előttük ötvenedmagával, nemesekkel együtt letette Bak-i Baky Gergely és Erdewskerek-yi Zenthamasy János (nobiles) ellenében az előírt esküt.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71093. (fasc. XIX. fr. 16.)

721. 1506. január 25. (dom., in conversionis Pauli) Buda

Ulászló király előtt Peren-i Gábor kamarásmester és testvére: István (magnificorum) nevében bemutatták a jászói konvent 1505. április 19-én (*lásd a 718. sz.*), a váradi káptalan 1504. február 24-én (*lásd a 710. sz.*), a leleszi konvent 1497. január 30-án (*lásd a 680. sz.*), 1497. március 10-én (*lásd a 681. sz.*) és 1488. május 2-án kelt (*lásd a 612. sz.*) oklevelét. A király az okleveleket szó szerint átírta, és megfontolván Peren-i Gábornak Magyarország szent koronája, aztán a király számára végzett hűséges szolgálatait, Pereny Gábornak, Istvánnak és örököseinek adományozta örökjogon az összes királyi jogot a Szatmár megyei Waswary és az Abaújház megyei Zygeth birtokok felén, valamint a Saswar-on és Petherfalwa-n levő birtokrészen, továbbá a Szatmár megyei Egres teljes birtokon – kivéve az említett három telekhelyet (locis sessionalibus) –, valamint a Szatmár megyei Czegen, Korod, Isthwandy, Kewlcze, Phylesd, Zekeres, Czeke, Czeche, Mylotha teljes birtokokon minden haszonvételeikkel és tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkel, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, halastavakkal, halászhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt. – Harum nostrorum quibus secretum sigillum nostrum, quo ut rex Hungarie utimur, impendenti communiri fecimus. – *Jobb felső sarkában*: commissio propria domini regis. – *Hátlapján*: Registrata folio LXVIII. Anno 1506.

Hártyán, zsinóron függő pecsét töredékével. Első sorát nagyobbított, vastagított betűkkel írták. DL 71094. (fasc. XIX. fr. 20.)

Ulászló király tudtul adja, hogy Peren-i Imre (spect. magn.) Abaújvár megye örökös ispánja, nádor hűséges szolgálataiért, amelyeket elsősorban Magyarország szent koronájának, továbbá a királynak teljesített, azokat a jószágokat, amelyeket régóta és most is birtokol, továbbá az ezeken levő összes királyi jogokat, amelyek e várakban, oppidumokban, falvakban, birtokokban, vámokban és prédiomokban vannak, vagy amelyek bármi módon a királyt illetnék, haszonvételeivel és tartozékaival, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, rétekkel, kaszálókkel, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, halastavakkal, halászhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt, új adomány címen Imre nádornak, fiainak: Ferencnek és Péternek, valamint örökösének adományozta örökjogon és visszavonhatatlanul Anna királyné hozzájárulásával és jóváhagyó akaratából. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatásakor privilegiális formában is kiállítja. – *A jószágok*: Fylek vár Nógrád megyében, Chorbakew vár Borsod megyében, Fyzeer vár Abaúj megyében, Therebes vár Zemplén megyében, Wywar és Makowycza várak Sáros megyében; Fylek oppidum az ott szedni szokott vámmal (thelonio), Nyttra birtok az ottani vámmal (tributo), továbbá Bozytha, Sawol, KysRathka, NaghRathka, Garab, Whorcza, Radyscha, Lehotha, Mwchon, Bolgaron, Kowachy, Laaz, Babafalwa, Radystha és Bryzo Nógrád megyében, Balogfalwa, Bewdfalwa, Gwzona Gömör megyei birtokok és az Egeg Nógrád megyei birtokon szedni szokott vám (tributum): Fylek várának tartozékai; Nyarad, Thywysses, FelsewThelekes, AlsoThelekes, Zohod, Ormos, és Kelechen Borsod megyei birtokok: Chorbakew várának tartozékai; Fyzeer az ottani vámmal (thelonio), Kapolna az ott szedni szokott vámmal (tributo), Nyry, Komlos az ott szedni szokott vámmal (thelonio), Palhaza, Kayotha, AlsoRerdmec az ottani vámmal (tributo), FelsewRedmec, Mykohaza, Wyl, Radwan, Bysthe, Mathyashaza Abaúj megyei birtokok: Fyzeer vár tartozékai; Therebes oppidum az ottani vámmal (thelonio), Legenye, Welethe, Isyp, Cheley, NaghRwzka, Weche, Myglez, Hardyscha, Walyon, Parys, Berethe és Karos Zemplén megyei birtokok: Therebes vár tartozékai; Wyfalw az ott szedni szokott vámmal (tributo), Lethenye, Henneng, Olaypathak, Bewgler, Krwslyo Sáros megyei birtokok: Wywar vár tartozékai; Thysnycz, Hozzywmezew az ottani vámmal (tributo), Wyfalw, Dwpplen az ott szedni szokott vámmal (thelonio), Strwchyna, Mezthyczka, Baxa, Bwkocz, FelsewZwythnyk, AlsowZwythnyk, Sthaskocz, Grebo, Wagryncz, Bystryna, Woyzlo, Ladamer az ottani vámmal (thelonio), Alsohorlyk, Felsewhorlyk az ott szedni szokott vámmal (thelonio), Dobowa, Nykelwagas, Zemelnye, Waradka, Charnyk, Zboro, Komlos, AndreWagas, Belawyza, Bykaro, Sthypnyk, AlsoThorospathak, Kwro, Gabolth, Petherwagas, Dobyna, Polakocz, Chernyna, Rona, Radama, Kerekreth, Zobos, Fyas, Sandal, Komaro birtokok, Kwryma oppidum, Rabocz, Krwslyo és Wyskocz Sáros megyei birtokok: Makowycza várának tartozékai; Zthrwsko oppidum Zemplén megyében az ott szedni szokott vámmal (thelonio), Zenthmyklos oppidum Bereg megyében az ottani vámmal (tributo), Zwynye oppidum Abaúj megyében az ottani vámmal (thelonio), Gyapalocz, Ilka, Zawada, Makocz, Alsozwythnycz, Hocz, Kysdamasa, Naghdamasa, Brwsnycz, Warakocz, Woythocz, Prawroc, Gehyroc, Kazarocz, Bresnycz, Pwczak, Thwran, KysBresnycz, Tritulan, Thokay, Gyglocz, Mynocz, Rabocz, Zawda, Holczykocz, Kelcze, Pyskorocz, Porwba, Kolbocz, Petrocz és Sthaskocz Zemplén megyei birtokok: Zthrwsko oppidum tartozékai; Kewlchen, Zwzko, Repede, Nelepina, Marthyncza, Potheien, Dwzyna, Hesdynaho, Alsowereczke, Halwbyna, Sthroya, Ewkermezew, Polozallya, Pawlowa, Polwa, Zolywa az ott fizetni szokott vámmal (thelonio), Felsewereczke és Almamezew birtokok Bereg megyében: Zenthmyklos oppidum tartozékai; Bewd, Chakan, Alsokemencze, Rank, KysBagyok,

NaghBagyok, Kelechen, Bordafalwa, Syr az ott szedni szokott vámmal (thelonio) Abaúj megyei birtokok: Zwynnye oppidum tartozékai; továbbá Emewd, Kysfalwd, Adolman Borsod megyében, Peren, AlsoNemphthy az ottani vámmal (thelonio), Wysol az ott szedni szokott vámmal (tributo), Janosd, Dethek és Keegh Abaúj megyei birtokok. – *Jobbra fent*: commissio propria domini regis. – *Hátlapján*: Registrata fol. CLVI. Anno 1506.

Hártyán, a szöveg alatt papírfelzetes pecsét töredékével. DL 71096. (fasc. XIX. fr. 19.)

723. 1506. március 4. (IV. p. Invocavit)

Kornys Benedek leleszi prépost és a konvent tudtul adja, hogy megjelent előtte Kowazo-i Mathwchynay Miklós (egr.) és ennek gyermekei: Ferenc, György, Miklós, Jeremina (domina), Magdolna, Eufémia, Zsófia (puelle) nevében Zenthlelek-i István (nob.), és tiltakozást tett. A Bereg megyei Kowazo nevű birtokuk igaz határain belül fekvő Nagherdew nevű erdőnek régóta békés birtokában voltak, azonban a királyné Bereg megyei Beregh és Wyfalw birtokra való jobbágysai (coloni) azt a maguk, vagy inkább a királyné részére el akarják foglalni. Ulászló királyt, a királynét és említett jobbágysait, továbbá mindenki mást eltiltanak az erdő bármilyen színen történő elfoglalásától, annak élésétől, az abba való beiktatástól.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71097.

724. 1506. május 2. (in prof. inventionis crucis) in castro nostro Owar

Szentgyörgyi és Bozyn-i Péter gróf országbíró, erdélyi vajda tudtul adja, hogy annak az általa kirótt bírságnak a kétharmad részét (duas partes nostras iudiciarias repulsionum et aliorum quorumcumque iuridicorum gravaminum), amiben Harazth-i Ferencet (egr.) Lyndwa-i néhai Banffy Miklós (magn.), majd fia: János ellenében a Banfy Miklós által néhai Corvin János herceg és bán ellen Solmos vár miatt indított perben az ő vagy elődei ítélőszéke előtt elmarasztalták, Zapolya-i János (spect. magn.) szepesi örökös ispán kérésére elengedi. – *Jobbra a szöveg alatt*: Lecta.

Papíron, alján papírfelzetes pecséttel. DL 71098. (fasc. VIII. fr. 1.)

725. 1506. november 5. (in Emerici) Buda

Peren-i Imre Abaújjvár megye örökös ispánja, nádor előtt megjelent személyesen az egyik részről Bathor-i György és István (magnifici) az egyik és Magh-i Pál (egr.) a másiktól, és a Bathor-iak bevallást tettek. Néhai Zalmad-i Mátyásnak a Szabolcs megyei Gelse birtokban, valamint a Szatmár megyei OGelse és Zalmad nevű prédiумаiban levő része miatt királyi bevalló- és kötelezőlevéllel a másik fél ellen indított perüket a mostani Mihály-nap nyolcadán bizonyos, jogban jártas személyek segítségével a táblán és a törvényszéken kívülre tették (extra tabulam et sedem iudicariam per certos et iuris peritos homines ... revideri facere habuissent), teljesen megszüntették, és leszállították. Erről Magh-i Pált nyugtatják, az említett okleveleket pedig érvénytelenítették. – *Jobbra a szöveg alatt*: Ellewelghy.

Papíron, alul rányomott pecsét nyoma. DL 71100. (fasc. XIX. fr. 21.)

726. 1506. november 14. (40. die oct. Michaelis) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy amikor számos főpappal, báróval, ítélőmesterrel és törvényszéke esküdt ülnökeivel (iuratis sedis nostre iudicarie assessoribus) Mihály-nap

nyolcadán törvényszéket tartott, megjelent előtte Peren-i Gábor (magn.) képviseltében Bathor-i János királyi ügyvédvalló levéllel Belthewk-i Dragffy Bertalan (magn.) fia: György (egr.) felperes ellenében, és bemutatta a leleszi konvent idéző és megintó oklevelének par-ját a személyes jelenlétnek. Eszerint megkapták a király oklevelét a Belthewk-i Dragffy Bertalan (magn.) mint felperes és Peren-i Gábor (magn.) mint alperes közti perújítás ügyében, ami Budán, 1500. február 10-én kelt az Ugocsa megyei Nyalab vár és tartozékai, valamint Therebes oppidum ügyében. Az abban foglaltakat elvégezvén, válaszlevelüket a konvent pecsétfőjével (capite sigilli) erősítették meg. Eszerint Benedek frater-t, konventi papot küldték ki Saswar-i Benedek királyi ember mellé. Ambrus napján (ápr. 4.) megidéztek insinuatio-val Peren-i Gábort Zewles nevű oppidumán az akkor elkövetkezendő György-nap nyolcadára az említett ügyben perújrafelvételre és új válaszáadásra (novum iudicium novasque responsiones recepturas) a személyes jelenlét elé. Felszólították, hogy minden oklevelét, ami védelmét szolgálhatja, mutassa be, a perfüggőséget, ha lenne közöttük, nem veszik figyelembe. Az ügyet elhalasztották, időközben Dragffy Bertalan meghalt, a per pedig fiára: Györgyre szállt, és a mostani Mihály-nap nyolcadára jutott. Ekkor Peren-i ügyvédje bemutatta néhai Zapolya-i István (spect. magn.) szepesi örökös ispán, nádor 1498. november 5-én kelt, füzet formájú (in modum libelli), privilegiális, függőpecsétetes ítéletlevelét, amelyet szóról szóra átírtak (lásd a 685. sz.). A tárgyaláson Dragffy Bertalan fia: György nem jelent meg, ezért egy másik királyi oklevél útján királyi bírsággal (in iudicio regali) sújtották, az alperes ügyvédje pedig végítéletet (finale iudicium iustitieque complementum) kért. A király, miután kikérte a főpapok, bárók, ítélmesterek és az esküdt ülnökök tanácsát, Peren-i Gábort a Dragffy György által a nevezett jószágok ügyében indított nyugtalanítás, kereset és zaklatás (inquietatione impetitioneque et perturbatione) alól mentesítette, Nyalab várát, Therebes oppidumot, az ehhez tartozó birtokokat és birtokrészeket Peren-i Gábornak örökre (in perpetuum et in sempiternum) visszaadta, Dragffy Györgynek pedig örök hallgatást (silentium perpetuum et taciturnitatem sempiternam) parancsolt. – Litteras nostras privilegiales pendentis sigilli nostri, quo ut rex Hungarie in iudiciis utimur, munimine roboratas. – *Jobbra a szöveg alatt:* Presentata, lecta et extradata in sede per magistrum Matheum Mzgy. prothonotarium. Coram me magistro Johanne de Ellyewelgh prothonotario. Et coram me magistro Stephano Werbewczy prothonotario. Et coram me magistro Francisco de Marocha. – *A füzet minden oldalának alján jobb oldalt kézjegy:* per Mzgy., vagy Mzgy., vagy correcta per Mzgy.

Négy pergamenlap összehajtásával kialakított füzetben, függőpecséttel. Első sorát és az átírt oklevelek szövegdő betűit nagyobbított, vastagított betűkkel írták, a szövegben több helyen díszes sorkezdő betűk találhatók. DL 71101. (fasc. XIX. fr. 18.)

727. 1507. január 18. (in Prisce) in castro Nyalab

Szentgyörgyi és Bozyn-i Péter gróf országbíró, erdélyi vajda és székely ispán tudtul adja, hogy megjelent előtte Peren-i Péter comes fia: néhai János fia: néhai János fia: Gábor (magn.), maga és testvére (fr. carn.): István (magn.) nevében, és tiltakozást tett. Tamás bíborossal (Sancti Martini in montibus sacrosancti Romane ecclesie presbitero cardinale) és esztergomi érsekkel az elmúlt napokban egyezsége jutott a Zala és Vas megyei Kermend város (civitas) és Paka oppidum, valamint tartozékai ügyében, amelyek őt örökség jogán (iure hereditario) illetik. Eszerint, ha Tamás érsek ezeket mások kezéből törvényesen, vagy más úton visszaszerzi, akkor kielégíti Gábor urat ezekben. Az érsek azonban, noha azokat visszaszerzte, ígértét nem váltotta be, e jószágok most ő és atyafiai (fartres suos) kezén

vannak. Peren-i ezért Tamás érseket és atyafiait a város, az oppidum és tartozéaik használatától, az azokba bármi színen történő bevezetéstől eltiltotta. – *Jobbra a szöveg alatt: Lecta.*

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. DL 71102. (fasc. XIX. fr. 23.)

728. 1508. július 9. (dom. a. Margarethe)

A jászói konvent tudtul adja, hogy megjelent előtte Bethlenfalwa-i néhai Thwrzo Teofil fia: János (nob.), és bevallást tett. Nyugtatja Peren-i ifjabb János fiának: Jánosnak fiát: Gábort (magn.) annak a 425 aranyforintnak visszafizetéséről, amely összegért Gábor atyja: János az Abaújvár megyei Wywar teljes birtok felét néhai Magyar Balásznak (magn.) elzálogosította. Őröla ez örökség és a fenti zálog címén (iure successorio et premissio titulo impignoracionis) az említett Bozytha-i néhai Thwrzo Teofil fiára: Jánosra szállott. Az összes, erről készült zálogos és iktatólevelet érvényteleníti, Wywar birtok felét pedig visszabocsátja Peren-i Gábornak.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71103. (fasc. XVIII. fr. 14.)

729. 1509. január 17. (IV. p. Pauli primi heremite)

Kornys Benedek leleszi prépost és a konvent tudtul adja, hogy megjelent előtte személyesen Kewlche-i Jakab özvegye: Orsolya (nob.), és bevallást tett. Bizonyos, sürgető szükségei miatt a neki férje összes birtokjogaiból: a Szatmár megyei Kewlche, Cheke, Myloth, Cheche, Nagzekeres Fylesd és Czegeen birtokokból járó hitbérét és jegyajándékát – amelyek férje halála óta a kezén vannak – a Cheke-i házzal és nemesi kúriával, továbbá a Kewlche-n szedni szokott vámmal (tributo), valamint haszonvételeikkel és tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, rétekkel, legelőkkel, kaszálókkal, mezőkkel, erdőkkel, berekkel, bozótokkal, álló- és folyóvizekkel, halászóhelyekkel és halrekeszekkel (pisciumque clausuris) együtt, 200 aranyforintért elzálogosította Peren-i Gábornak, amely összeget – mint mondta – már meg is kapott tőle. Felhatalmazza Peren-it, hogy a férjének az országban bárhol levő birtokaiból őt az ország szokásjoga szerint megillető hitbérét és jegyajándékát, amelyek mások kezén vannak zálogjogon, jogi úton, vagy egyezséggel (iuris processu aut quovis compositio ordine) visszaszerezze.

Papíron, hátlapján pecsét darabjaival. DL 71104. (fasc. XIX. fr. 25.)

730. 1509. június 5. (III. a. corporis Christi) Buda

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor, Ulászló király mostani távollétében királyi helytartó a leleszi konventhez. A király személyében és felhatalmazásából megparancsolja, hogy tanúbizonyosságuk mellékelt parancslevelét (*lásd a 731. sz.*) kézbesítse ki Kewlche-i Lajosnak, Márknak, Lászlónak, Bornemyzza (dictus) Gáspár Esthwandy-i papnak, Czeegen-i Kende (dictus) Lőrincnek és Péternek, Czegeen-i Jánosnak, Rosal-i Kwn Pálnak, Domanhyda-i Simonnak, Dengeleg-i Ferencnek, Nadasd-i Mátyásnak, Pathyod-i Kelemennek, Fewldes-i Gergelynek és Kwn Pál Ugocsa megyei Salank-i tisztségének: Horwath Andrásnak (egregiis ac nobilibus). Ha személyesen megtalálja őket, jól van, ha nem, akkor házuknál (de domo habitationis ipsorum solite residente) intse meg őket, és parancsolja meg nekik nádori szóval (verbo nostro), insinuatío-val, hogy az oklevél bemutatásának 32. napján jelenjenek meg a nádor előtt, ott, ahol éppen tartózkodik (ubicumque Deo duce tunc constituemur), Peren-i Gábor kamarásmester ellenében, jobbágyaikat pedig állítsák a bíróság elé.

Átírta a leleszi konvent 1509. július 3-án. > Perényi Imre nádor 1509. október 27-én. DL 71112.

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor és Ulászló király mostani távollétében helytartó parancsa Kewlche-i Lajosnak, Márknak és Lászlónak, Bornemyzza (dictus) Gáspár Esthwandy-i papnak, Czegen-i Kende (dicti) Lőrincnek és Péternek, Czegen-i Jánosnak, Rosal-i Kwn Pálnak, Domanhyda-i Simonnak, Dengeleg-i Ferencnek, Nadasd-i Mátyásnak, Pathyod-i Kelemennek, Fewldes-i Gergelynek és az említett Kwn Pál Ugocsa megyei Salank-i tisztjének: Horwath Andrásnak (egregiis et nobilibus). Peren-i Gábor királyi kamarásmester nevében panaszt tettek. Az elmúlt György-nap körül Kwn Pál nemes familiárisaival: Horwath András officialissal és Fewldes Gergellyel, Gáspár papéval: Pathyod-i Kelemennel valamint a felsorolt Szatmár megyei jobbágysokkal fegyveresen és hatalmasul a panaszos Cheke-i házára és nemesi kúriájára törtek. A ház, a kúria és a kert kerítését szétszaggatták, és teljesen elpusztították, a kertből számos gyümölcsfát gyökerestül kiástak, a karókat és a léceket (pollos et asseres) és a kiásott fákat innen Kende Péter Czegen-i birtokrészen levő kertjébe (quendam ortum) vitték, a karókkal és a lécekkel azt körbevették, a kiásott gyümölcsfákat itt elültették, amivel kétszáz aranyforint kárt okoztak. A nemesi házak lerohanása, a foglalások, elfogások és verések ügyében kiadott decretum értelmében (decreti superinde editi et stabiliti universe cause ratione invasionis domorum nobilium necnon deten[tionis] sive captivationis, ver[berationis]) az ilyen ügyeket nyolcados törvénysekén kívül, rövid úton (extra terminos octavales et brevia iudicia) kell megítélni, továbbá a királynak Csehországba történt távozta után történt hatalmaskodásokat és más ügyeket a nádornak kell megítélnie. Ezért insinuatio-val megidézi őket az oklevél felmutatásának 32.^a napjára, hogy jelenjenek meg előtte, ott ahol éppen tartózkodik, jobbágyaikat állítsák a bíróság elé. – *A hatalmaskodásban részt vett jobbágysok:* A Kewlche-i Kowa[ch] Osvát, Kys Dömötör, Lukács kovács (faber), János kovács (faber), Mwsay Jakab, Mwsay Albert, Greda Simon, Fabyan Simon, Fabyan Miklós, Beke Orbán, Beke Mihály, Weres Kelemen, Beke Pál, Weres Gál, Beke Illés, Feyes János, Tharswto György, Fodor Ambrus, Simon Máté, Bozasy Márton, Naghbathy András, Beke János, Fylep Gergely, Nesthe Máté, Bartha Benedek, Molnar Pál, Feyes Pál, Kowach Kelemen, Sebesthyen János, Sebesthyen Simon, Thwry Antal, Jakab Péter, Balynt László, Mwsay Barnabás, Mwsay Domonkos, Kormos Lőrinc, Feyes Antal, Therek János, Thewkes János, Nyeko Balázs, Zylaghy Ferenc, Zolthan János, Lwdas Sebestyén, Pap Gergely, Banchyk Mátyás, Mod Antal, Simon Péter, Pap Gergely, Pap János, Beke Péter, Weres Márton, Weres Máté, Weres Gergely, Warga Antal, Zakach Balázs, Mezody Dömötör, Pasthor Máté, Thwry Bálint, Mezewdy László, Mwsay Simon, Kewmyes Bertalan, Kor[lath] Antal, Halaz Ferenc, Bach Péter, Gál, Máté, Soos Tamás, Sypos Miklós, Kassay Márton, Korlath Ambrus, Mathe Péter, Byro Pál, Bos Mihály, Pap Mihály, Alch Bálint, Mathe Péter, Phylep Miklós, Doma György. A Kyskewlche-i Kyral Lőrinc, Kyral Benedek, Palady Dénes, Palady Mihály, Weres Péter, [- - -] Orbán, Kormos Bálint, Forgalamy Tamás, Zakach Péter, Polgar Máté, Koly Mihály, Azzon Antal, Nyryageb Márton, Ageb Barnabás, Fa[- - -] Antal, [- - -]th Dénes, Pater Simon, Jakab Antal, Zylagy Mihály, Barmos Domonkos, Faar István, [- - -]osy István, Kathona Balyko, Pazthor Ambrus, Foztho Tamás, Polady (?) Péter, Barch László, Kormos Tamás, Bewdewr Péter, Barthos Benedek. A Cheke-i Byro Ádám, Feyes Gergely, Ked Tamás, Warga László, Zalkay István, Ferencz Balázs, Gyarmathy Gergely, Zaz Imre, Gyarmathy Bálint, Phylep István, Myklos János, Kona Tamás, Marthon Albert, Bako Albert, Nagh János, Kona János, Zaka Gergely, Mathe Lőrinc, [- - -] a Dénes, Bartha Miklós, Banya Ferenc, Bako Lázár, Damokos Simon, Bako János, Damokos Kelemen, Jakab István, Demyen Gergely, Jakab János, Lwkach Albert, Jakab Márton, Illyes István, Lwkach Kelemen, Damokos

Antal, NaghJanos Gergely, Kathona Illés, Fyas Péter, Barath Lőrinc, Alch János, JoAgeb Domonkos, Ferenczy Mihály, Dobos Thamas,^b Chederk János, Phylep Benedek, Kona Egyed, Kanthor Benedek, Regh Péter, Fylep Mátyás, Zaky Antal, Mathe Péter, Zabo Bálint, Konya László, Lwgzy Tamás, Bartha Benedek, Mark Bálint, Jakab Tamás, Bartha Benedek, Kyz Imre, Kanthor Gál, Kanthor Balázs, Thorbach Kelemen, Reth Antal, Byro Imre, Byro Kelemen, Lwkach Pál, Kanthor Bálint, Kanthor Lázár, Nesthe Péter, Konya Tamás, Jakab István, Ageb Márton, Molnar István, Doboos István, Zabo László, Simon János, Marthon Kelemen. A Czege-i Thwrchyn Péter, Kysthar László, Gathaly István, Fodor László, Fodor Dömötör, Gewbecz Ambrus, Mochy Benedek, Mochy Mihály, Eles Péter, Bayank András, Molnar János, Eles István, Kys Gergely, Job Kelemen, Kys Benedek, Nagh Ambrus, Nagh Péter, Kapoos Bereck, Rasa István, Gembecz Gergely, Weres Gergely, Chengery Pál, Jwhaz Péter, Kelemen, Forgach Pál, Nagh Tamás, Monyos István, Kys Benedek, Domonkos deák, Gergely deák, Paly Miklós, Zolga Miklós, Wayas András, Thar Balázs. A Naghzekeres-i Balko Sebestyén, Pethe János, Balka Domonkos, Sebestyén kovács (faber), Nagh László, Alch Dömötör, Thoth Mihály, Fekethe Balázs, Pethe Fülöp, Zaz Antal, Fodor Illés, Petho Balázs, Thoth Balázs, Lanthos Máté, Balog Miklós, Oroz Bálint, Petho Ambrus, Zewke János, Recze Gergely, Fodor János, Was István, Gorzon István, Gorzon András, Gorzon János, Both Miklós, Belbarth Antal, Farkas András, Farkas Miklós, Gorzon Benedek, Bodog Máté, Katho János, Zezke Benedek, Zaz Dömötör, Pynczes Ambrus, Pyspek Pál, Thoth Kelemen, Illethes György, Chwfody Albert, Sebesthyen Benedek, Sebesthyen Pál, Pogan György, Both Sebestyén, Esthwandy Albert, Esthwandy János, Pyspek Balázs, Pethew László, Nagh Pál, Balthasar István, Benedek kovács (faber), Balog László, Nagh Tamás, Warga Lőrinc, Nagh Balázs, Nagh Benedek, Zaz Mihály, Illyes Dömötör, Balog János, Bencze Mihály, Zezke Máté, Zaz Ambrus. A Mylotha-i Warga Máté, Molnar Benedek, Symon Benedek, Nylas Balázs, Berecz Kelemen, Madar Anna, Warga Gergely, Rosa Albert, Wyncze Ágoston, Reges Máté, Dyenes Fülöp, Chonth Mátyás, Thoth András, Elych Illés, Warga János, Benedek Antal, Soos Miklós, Wyncze Jakab, Kalmar Balázs, Wndyg Bálint, Nylas Lőrinc, Molnar Balázs, Anthal Péter, Warga Péter, Balog Márton, Simon Máté, Sandor Ágoston, Feyes Dömötör, Myhal István, Benedek deák, Lazlo Albert, Anthal István, Nagh Benedek, Simon Balázs, Thoth György, Mathosy Mihály, Chonok Antal, Nylas Gergely, Nagh Ambrus, Balog István, Nylas Dömötör, Erdely Ferenc, Nylas Orbán, Adoryan Balázs, Kendy Albert, Thoth Balázs, Fory Kelemen, Beneny Benedek, Koncz Bálint, Nyry Adorján, Sypos Tamás, Kondor Ambrus. Az Esthwandy-i Foztho Mátyás, Karmachy Miklós, Weres Tamás, Weres Sebestyén, Kowach Domonkos, Nagh Mihály, Sebestyén deák, Weres Kelemen, Molnar Péter, Kys Lukács, Mathe Benedek, Mathe Pál, Molnar Pál, Gembecz Péter, Wyg György, Bartha Mihály, Horwath István, Wedergyartho András, Balogh Lőrinc, Kowach Mihály, Nagh Lukács, Marthon Pál, Armos Pál, Bartha Jakab, Halaz Dénes, Chekey Mihály, Dwzka István, Mosdway Mihály, Andoryasy Benedek, Nagh Bálint, Zolthan János, Nagh Mátyás, Bartha Ferenc, Barthos Máté, Wyd Péter, Kys Mátyás, Warga Lukács, Feyes Orbán, Feke Mihály. A Korod-i Anthal János, Chyrke Márton, Mathe Gál, Nagh Pál, Pathyod György, Olah Simon, Kanthor Kathelyn^c, Nehez Kelemen, Nehez István, Poka Bálint, Poka Tamás, Kegyes Antal, Somogy András, Bedycz András, Zwrky Ambrus, Ango Tamás, Zype Ambrus, Warga Simon, Erdews Lukács, Thalpalo Ferenc, Mezaros Péter, Mezaros János, Gaspar Tamás, Myzaros Dénes, Izbo Gergely, Nehez Albert, Mezaros Miklós, Halaz Mihály, Sixtus, Chethy Tamás, Mezaros Simon, Jakab kovács (faber), Molnar Benedek, Fazakas Baláz, Illyes Ambrus, Gaspár János, Almasy Benedek, Szilveszter, Kanthor Imre, Bediko Miklós, Bediko Péter, György deák, Warga Máté, Pál deák, Warga Mihály, Morocz Dömötör, Balas Fábián, Kyrál Bálint, Borhy Márton, Lazlo Albert. A Cheke-i Thoth Máté, Kys Gergely,

Thekes Tamás, Molnar Bertalan, Kyrally Markó, Kosa Dömötör, Molnar János, Anthal Gergely, Lazlo György, Bartha Gergely, Kyrally Adorján, Barlya Miklós, Pagy Lukács, Lukach Fóris, Kyrally Péter, Patho Benedek, Walkay János, Lwkach István. A Fylesd-i Gyarmathy István, Gyarmathy Bálint, Gyarmathy János, Fylesdy Pál, Myhal Pál, Fylesdy Bálint, Fylesdy Ferenc, Karos János, Karos Illés, Nag Balázs, Nagh Vince, Nagh Gál, Fylesdy Máté, Fylesdy Ferenc, Kosa Balázs, István, Nagh János, Thoth Péter, Fylesdy Bálint, Pyspek Péter, Zolthan János.

^a Az oklevélben secundo die diei exhibitonis szerepel, ami nyilvánvaló tollhiba.

^{b-c} E neveket magyaros sorrendben írták.

Átírta a leleszi konvent 1509. július 3-án. > Perényi Imre nádor 1509. október 27-én. DL 71112.

732. 1509. július 1. (dom p. Petri Pauli) Buda

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor, a király mostani távollétében helytartó (in presentiarum in absentia sue maiestatis locumtenens) a kalocsai káptalannak. Aranyan-i János (nob. mag.) és Pál nevében panaszt tettek. A mostani Orbán napja körül Harazth-i Ferenc (egr.) és felesége: Anna – ki előbb Leua-i Cheh János özvegye volt –, valamint előző férjétől született fia: Cheh Zsigmond, Pakos Mihály (egr.) szörényi bán biztatására, fegyveresen és hatalmasul ráküldték a Bodrog megyei Chentthethothfalw-i akkori tisztjüket (officiali): Lippo-i Gáspárt (nob.), ottani népeiket és jobbágyaikat a panaszosok Bodrog megyei Wyzmellekyzenthegyew (!) nevű birtokrészének területén levő halászóhelyére vagy folyójára, amit Kis-Dunának, közönségesen pedig Holthdwna-nak hívnak. E halászóhelyet avagy a Kis-Duna folyóját (piscinam eandem sive fluvium parvi Danubii), ti. a panaszosok részét, hálókkaal és más alkalmas szerszámokkal jogtalanul lehálázták, és a halakat elszállították hatalmaskodás közbejöttével. – *A hatalmaskodásban részt vett jobbágyok*: Benke Miklós, Fwtho Orbán, Bokor Tamás, Kassas Albert, Hermecz Dömötör, Ipolth István, Thot Péter, Sarwth András, Hwzar Pál, Myklos András, Therek Fábián, Babzem Dömötör, Wegh János, Nagh Mihály, Kewer Miklós, Walfery Pál, Barka Bálint, Thomester György, Pap Imre, Ethwes Vince, Thomester Balázs, Jambor Tamás, Gombos István, Thoth Domonkos, Banfy Máté, Warga Antal és Mihály, Dyznos Jakab, Syppos István, Nagh Imre, Walfery Miklós, Pychaz György, Ressely Gál, Kazzas Pál, Chonth Gergely, Chopachi Gál, Chewch János, Was István, Saptha Mátyás, Bakos István, Karachon János és Dömötör, Bakos Imre, Sarka Péter, CherethJessy Benedek és Pál, Thoth Lukács, Wyd Orbán, Raacz Mihály, Thekes Pál, Myklos János, Bodok Pál és Mihály, András deák, Mátyás kovács, Thot György, Agcz Péter, Warga Mátyás, Domonkos és Imre, Zyno István és Barnabás, Zarka György, Zabo János, Bakos Mihály, Barka Dömötör, Kazzas Albert, Cheree Gergely, Salgay Bertalan, Jambor János, Feyerhawgy György, Márton, Mihály és Imre, Wegh Mátyás, Kertez János, Santha Mátyás, Dalnay Elek, Was Pál, Zarka Mihály, Bencze Benedek, Thar György, Chobor Mihály, Wbedy Pál, Feyer András, Berla Balázs, Banko Máté, Deak Kelemen és György, Bakos Antal és Imre, Kessel András. – Ulászló király Csehországba utazta előtt a főpapok és bárók tanácsából elrendelte, hogy a nádor a hatalmaskodási ügyekben visszatérteig az ez ügyben kiadott generalis decretum szerint rövid határidőre, az idézéstől számított 32. napra történő idézéssel, mindenféle halasztás mellőzésével ítélkezzen. (Quia prefatus dominus noster rex tempore recessus sue maiestatis de hoc regno suo Hungarie versus regnum suum Bohemie antequam iter suum arripere voluisset de consilio dominorum prelatorum et baronum pro quietiori statu ac conservatione huius regni inter cetera statuendo decrevit, ut ratione quorumcumque actuum potentiarum, damnorum illationum ceterorumque malorum generibus [!] ab ipso tempore recessus sue

maiestatis per quempiam committendorum infra felicem reditum sue maiestatis breves evocationes ad tricesimum secundum diem iuxta contenta generalis decreti superinde editi et stabiliti decerni et dari atque universe cause, ut prefertur, ratione quorumcumque actuum potentiarum et aliorum quorumcumque malorum generibus [!] post exitum prefati domini nostri regis semper usque reditum sue maiestatis movendum absque omni prorogationis confidentia per nos adiudicari et finaliter terminari possint et deberent.) Küldjék ki emberüket tanúbizonysággul az alább írt nádori emberek mellé, tudják meg az előadottakról az igazságot. Harazth-i Ferencet és a többieket az erről kiadott generalis decretum értelmében az idézés 32. napjára insinuatío-val idézzék meg jelenléte (nostram in presentiam) elé, perfüggőség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe, szólítsák fel őket, hogy jobbágyaikat állítsák elő, jelentést neki küldjenek. – *Kijelölt nádori emberek*: Chorna-i Borza György, Chewzth-i Farkas Péter, Kyshartha-i Tamás, Bolyar -i Péter, Chewst-i Hanyky Gergely, Naghhartha-i Zeel Mihály, Hanyk-i János, Reegh-i Wassady Benedek, Reegh-i Gábor, Aranyan-i Therek István vagy Pál.

Átírta a kalocsai káptalan 1509. július 14-én. DL 71105.

733. 1509. július 3. (8. die III. p. nat. Johannis bapt.)

Kornys Benedek leleszi prépost és a konvent Peren-i Imréhez, (spect. magn.) Abaújvár megye örökös ispánjához, nádorhoz, a király mostani távollétében helytartóhoz. A nádor 1509. június 5-én kelt kézbesítést kérő levele (litteras exhibitorias) (lásd a 730. sz.) és parancsa (lásd a 731. sz.) értelmében Bech-i János fater-t, konventi papot küldték ki tanúbizonysággul. Ő Keresztelő Szent János napja előtti csütörtökön (jún. 21.) Pathyod-i Kelement Korod-i házánál személyesen nem találta. A következő napon Kewlche-i Lajost, Márkot és Lászlót, Esthwandy-i Bornemyzza (dictus) Gáspár papot, Czegen-i Jánost, Czegen-i Kende Lőrincet Chekee-n személyesen megtalálta, Kende Pétert azonban nem találta itteni házában (domus sive solita residentia). Szombaton Chepe-i néhai Zolthan János fiait: Istvánt és Ferencet házukban, Pathyod-on nem találta, Domanhyda-i Simont azonban igen, Dengeleg-i Ferencet Dengeleg-i házánál nem találta. Szent János születésnapján (jún. 24.) Nadasd-i Mátyást megtalálta, Kwn Pált Rosal-i házában viszont nem találta, Fewldes Gergelyt azonban igen. János napja utáni kedden (jún. 26.) Horwath András Salank-i tisztartóságán (officiolatum) megtalálta. A nekik szóló levelet átadta (prescriptas litteras eisdem sonantes eisdem seorsum et singillatim exhibuissent et presentassent), s a távol és jelenlevőket egyaránt, nádori szóval megintette és megparancsolta nekik insinuatío-val, hogy az idézés 32. napjára jelenjenek meg a nádor előtt, ott, ahol éppen tartózkodik, jobbágyaikat pedig állítsák elő.

Átírta Perényi Imre nádor 1509. október 27-én. DL 71112.

734. 1509. július 14. (2. die Margarethe)

A kalocsai káptalan Peren-i Imre nádorhoz, a király mostani távollétében helytartóhoz (in presentiarum in absentia sue maiestatis locumtenens). A nádor 1509. július 1-jén kelt oklevelére (lásd a 732. sz.) Myske-i Benedek (hon. ven.) mestert, kanonokot küldték ki Regh-i Wassady Benedek nádori ember mellé. Margit napja előtti hétfőn (júl. 9.) Bodrog megyében vizsgálatot tartottak, és az oklevélben előadottakat igaznak találták. A nádori ember Harazth-i Ferencet, feleségét: Annát és Zsigmondot Wana nevű teljes birtokukról, Lyppo-i Gáspárt pedig Beryeg nevű birtokrészéről insinuatío-val megidézte a panaszosok ellen az idézés 32. napjára az erről kiadott általános dekrétum szerint (iuxta vim et formam

generalis decreti superinde editi et stabiliti) a nádori jelenlét elé, perfüggőség, ha lenne köztük, figyelmen kívül hagyva, felszólítva őket, hogy jobbágyaikat állítsák elő. Wassady Benedek Pakos-i Mihálynak Bodrog megyében nem lelte birtokát, azonban Chorna-i Borza György nádori ember Szegedi (de Zeghedino) Péter mester kanonok tanúbizonysága mellett Margit napján (júl. 13.) a Fejér megyei Solt székben fekvő Geder nevű birtokrészéről ugyanígy megidézte.

Papíron, vízfoltos, hátlapján rányomott pecsét nyomával, par. Hátlapján perbeli feljegyzés: 1509 in vigilia festi beati Laurentii martiris pro magistro Johanne de Aranyan Benedictus Balassa de Felchwth cum palatinalibus et pro Paulo fratre eiusdem actoris idem cum capituli ecclesie Bachiensis, item Gaspar de Lyppo in causam attractus pro se personaliter et pro Francisco de Harazth ac Michael de Pakos idem similiter cum palatinalibus, necnon pro domina Anna et Sigismundo filio eiusdem modo simili in causam attractis idem cum conventus ecclesie sancti Benedicti de Iuxtagron litteris procuratoriis, causam infrascriptam procuratores partium per ordinationem nonnullorum proborum hominum fecerunt sopire et condescendere ac easdem partes virtute et auctoritate procuratoria ipsorum quitas et expeditas ac modis omnibus absolutas superinde reddiderunt. Coram me magistro Mcha. – E feljegyzést kétszer is leírták, az első, hevenyészettebbet nem fejezték be, és áthúzták. DL 71105.

735. 1509. augusztus 15. (2. die Margarethe) Buda

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor, a király mostani távollétében helytartó (in presentiarum in absentia sue maiestatis locumtenens) a leleszi konventhez. Peren-i Gábor királyi kamarásmester képviselőként a leleszi konvent vizsgáló-, idéző- és megintőlevele értelmében bírósága előtt megjelent a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Orozy-i Boldizsár Szent János születésnapja utáni keddet követő 32. napon (júl. 27.) Rosal-i Kwn (dicti) Pál, János, Kristóf és Lukács (egregii) és Rosal-i Kwn László özvegye: Zsófia (gen.), valamint Horwath Ádám és Fewldes-i Gergely (nobiles) ellenében. Előadta, hogy Invocavit vasárnapja utáni hétfőn (febr. 26.) Fekethe János, Ferencz Lőrinc, Tamás fia: Damján (providi) és a felperes más, az Ugocsa megyei Alsosarod-ra való népei és jobbágjai a felperes külön parancsára az Ugocsa megyei Zewlews oppidum területén levő, a felperes Zalwamochara nevű erdejében uruk Zewlews-i házának építéséhez szükséges fát kocsikkal Zewlews-re vitték, amikor a Zewlews területén levő Ilonak patak déli oldalán Rosal-i Kwn Pál – Zsófia, Kwn János, Kristóf és Lukács parancsára – az alább felsorolt személyekkel együtt fegyveresen és hatalmasul rájuk támadt. A három név szerint említett megverték, félholtan hagyták őket hátra, a többieket gyalázatos szavakkal illették. Ezen a hétfői napon a felperesnek a Zewlews mezőváros területén levő Ilonokazlassa nevű erdejét kivágták, és a fát elvitték, amivel 500 forint kárt okoztak. – *A hatalmaskodásban részt vevő személyek*: Kwn János familiárisai: Horwath András és Fewldes-i Gergely (nobiles), valamint Andrasfalwa-i Zsigmond és Dobolczt-i Gergely, Farkasfalwa-i Kolos Márton. Az Ugocsa megyei Komyath-ra való Keues Elek, ennek fia: János, Markws Jakab, Markus Damján, Kys Jakab, Ferencz Lőrinc, a Nagkarazlo-ra való Tholway János, Nag Simon, Benkew János, Kys Jakab: Zsófia özvegy jobbágjai; az Ugocsa megyei Kamyath-ra való Kewes László, Makzyn András, Pap János, Makzyn Simon, Nag Lázár, Hewyrle Lázár, a Nagkarazlo-ra való Handycz András, Zoka Péter, Pysyalk Ferenc, a Kyskarazlo-ra való Felchen János: Kwn János jobbágjai; a Komyath-ra való Magyar Tamás, Magyar András, Zawyrle Elekze, Farkas, Zawyrle András, Ihkan János, Thowaskom Dömötör, a Naghkarazlo-ra való Keues Damján, Koztha Danyla,^a Kowach Damján, Nagh Boryh, a Kyskarazlo-ra való Felchen Joseph,^b Zaan Ferenc: Kwn Kristóf jobbágjai; a Komyath-ra való Jozyp Mihály, Nag Ferenc, Boryth Miklós, ennek fia: Zyrysko, a Naghkarazlo-ra való Maczko János, Kowach Dömötör, Keues Marko, Marko János, Ogoz Jakab, Nagh György, Door Fülöp, Zaap László, a Kyskarazlo-ra való Bogdan

Péter, a NaghRosal-ra való Thewrche László, Thewke Máté, Thewke János, Gywrews Péter, Gyewres Máté, Pysal Pál, a Kys Rosal-ra való Chanotha Kelemen, Thepcz Sebestyén, Kowach Domonkos, Kowach András, a Mythelek-re való Fabyan Pál, Fabyan Ferenc, Károly, Fodor Elek, Bochor Gergely, [- - -] Mihály, Karoly Benedek, Symon Mihály, Elek Mózes,^c a Naghpaly-ra való Simon Mihály, Kelemen Péter, [- -] Nagy (magnus) Albert: Kwn Pál jobbágiai; a Nagh Rosal-ra való Rasod [- -], Rasod Péter, Rasod Márton, Gywros István, [Gywros] Albert, [- -], Kyrál Mihály, Barle János, Mo[- -] Balázs, [- -] Péter, Ambrus, Chato Balthar, Thewke András, Kyrál Jakab, [- -] Gergely, Thar Pál, [- -] Antal, Gyewrgffy János,^d a Kys Rosal-ra való Chwlllewkw Pál, Mayor Mihály, Garboczy Antal, Sypos Bálint, Thar Kelemen, a Zaytha-ra való Pocha Lukács, Pocha Gergely, Fekethe Benedek, Bathyzy Kelemen, Chatho Balázs, Thetharie János, a Mylthelek-re való Bartha János, Chopthws Ambrus, Bartha Gergely, Marthon Gergely, Feyr Benedek, Borsy János, Prozko Dénes, Chopthws Benedek, Marthon Kelemen, Symon Tamás, Feyr Sebestyén, Marthon István, Fodor István, Bartha Balázs, Kadar Antal, a Naghpalad-ra való Kerezthes Bálint, Symon János, Ferencz Ambrus, Kelemen Gergely, Fewkzew Domonkos, Lada István, Kys János, Lazlo Márton, Mathe Mihály, Zewke Antal, Orozy Imre, Kovács (faber) Imre, Kowach Jakab, Orozy Dénes, Orozy János, Nagy (magnus) Miklós: Zsófia, Kwn János, Kristóf és Lukács jobbágiai; az Ugocsa megyei Salank-ra való Thawaly Tamás, Mark Lőrinc, Mark Imre, Magyar Tamás, Nagh András, Nagh Benedek, Andras Albert, Kaztha Jakab, Magyar Imre, Wozya György, Maghzo László, Kosa Egyed, Rakos Péter, Kosa Mihály, Dwl Imre, Fogas Damján, Kosa Mátyás, Dwdw Bertalan, Denghew Fábián, Soos Márton, Fogas János, Egyed György, Thoth Péter, Thoth János, Thoth Gál, Erdely Máté, Holthez Gergely, Magyar Dömötör, Symon István, Kosa Jakab, Symon László, Jano Dömötör, Chedree Péter, Jano Máté, Fogas Máté, Kys Máté, Fogas Lénárd, Keez Máté, Zabo András, Dewgew Lőrinc, Nagh Lőrinc, Koso Máté, Molnar Péter, Boda Mihály, Alch András, Farnos Lukács, Farnos Mihály, Balynth Mátyás, Bokor Damján, Magyar Mihály, Dyak István, Thoth Mihály, Warga János, Bokor András, Chaky László, Gewdew Balázs, Pethew Mátyás, Bokor János, Orban László, Thamo Gáspár, Pethew Lőrinc, Kys Máté, Zoldus Gergely, Magyar Balázs, Pethew Pál, Chaky Mihály, Weres Fábián, Dako István, Warga Ambrus, Nagh Máté, Molnar Márton, Kathona Illés, Koncz Kelemen, Weres Pál, Weres János, Zaz András, Ezeny Bereck, Gyewrffy Péter, Bokor Mátyás, Bechy János, Zanyzlo Márton, Kowach Péter, Kodor Ferenc, Kodor Mihály, Beythe Máté, Raacz Antal, Kachy Mihály, Kachy Miklós, Bartha János, Adam Máté, Demyen Ambrus, Kalastha István, Kalastha Mátyás, Kalastha Péter, Kochy Benedek, Gal Gergely, Kardos Gergely, Palffy István, Fyntha János, Salanky Domonkos, Chabar Orbán, Bws Péter, Nagh Benedek, Oroz Kelemen, Dömötör dyak, Dömötör, Palffy Máté, Bws Péter, Hanga György, Weres Mihály, Galy András, Orban János, Orban Márton, Gal Péter, Zele Benedek, Warga Mihály, Wrban Albert, Kench László, Palffy Tamás, Warga Péter, Kardos Máté, Dench Tamás, Wechy János, Jwhaz Gergely, Fabyan Benedek, Pethes Benedek, Soos János, Soos László, Raacz Benedek, Dyenes János, Pether János, Magyar Bálint, Hwzar György, Thelyges István, Adam Jakab, Thar Tamás, Fyntha Balázs, Wyncze Pál, Nagh László, Kardos Mátyás, Maky György, Adam Péter, Bene Albert, Bene Péter, Fodor Mihály, Markos János, Warga Péter, Alch István, Kelemen Mihály, Kepyro Benedek, Keepiro Gáspár, Posa Mihály, Kathona Osvát, Nagh Máté, Thamo Péter, Bartha Miklós, Bartha János, Blasy Gergely, Paysos Mátyás, Kathona Mihály, Palffy Keresztély (Cristianus), Palffy Imre, Tholab Mátyás, Kovács (faber) Tamás, Nagh János, Symon György, Symon Mihály, Marthon András, Keez Fábián, Pogachas Simon, Pogachas Imre, Adam Lőrinc, Gyerewaz Mihály, Hydyegh Balázs, Pethew Balázs, Fyntha Mihály, Kezy György, Nazza Péter, Hwzar Illés, Dako Jakab, Zabo István, Thoth Imre, Moryk László,

Fanchyo János: Zsófia, Kwn János, Kristóf, Lukács és Pál jobbágysai. – Az előadottak igazolására bemutatta a leleszi konventnek az ügyben elvégzett vizsgálatáról szóló jelentését, és igazságot kért. Erre Makra-i Gergely az alperesek nevében ugyancsak a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenvén, azt válaszolta, hogy a felperes jogtalanul indított keresetet. Szerinte a ZalwaMochara és Ilonokazlassa erdők, valamint az Ilonok patak mellett, a déli oldalon levő földek – ahol a verekedés és a sebesítés történt –, nem Zewlews oppidum területén fekszenek – mint ahogy azt a felperes állította –, hanem a Rosal-iak, Horwath András és Fewldesey Gergely Salank nevű birtokának határain belül vannak, ezért a Rosal-iak a fenti keresetben ártatlanok. Ezt Salank birtok és Zewlews oppidum szomszédjai és határosai, Ugocsa és Bereg megyebéli nemesek közös vizsgálattal (per formam communis inquisitionis) bizonyítani tudják. A felperes ügyvédje – akit erről szokás szerint megkérdeztek – hozzájárult a közös vizsgálathoz. A nádor kéri a konventet, hogy küldjék ki emberüket tanúbizonyságul mindkét fél mellé külön kiküldött nádori emberek valamelyike mellé. Kisasszony napjának harmadik napján (szept. 10.) Saswar birtokra, Ugocsa megye sedriájának helyére hívják össze Salank birtok és Zewlews oppidum szomszédait és határosait, továbbá Ugocsa és Bereg megye nemeseit, ha valaki a tanúságtételt visszautasítaná, azt 16 nehéz súlyú márka bírságban (sub onere sedecim marcarum gravis ponderis) marasztalják el. Itt, a felek vagy ügyvédek jelenlétében, először a szomszédoktól és a határosoktól, majd a megyebeliektől hitűkre, a király és szent koronája (sacre eiusdem corone) iránti hűségükre, feszületre tett kézzel megesketve őket, haragot és kedvezést félretéve (odio, favore, amore, timore, preceque et pretio partium postergatis absque scrupulo cuiuslibet falsitatis, solum Deum et eius iustitiam ferendo), közös vizsgálat módjára tudják meg tőlük az igazságot. – *A kérdőpontok* (de eo utrum): Az alperesek jobbágysai uruk parancsára hatalmasul megverték-e a felperesek jobbágysait, az erdőt kivágták-e? A felperes jogtalanul indított-e keresetet, mert az erdők és a földek – ahol a verés és a sebesítés történt – Kwn Pálé, Jánosé, Kristófé, Lukácsé, Zsófiáé-e, így az alperesek ártatlanok? – Jelentést a tanúságot tevők nevével együtt (cum propriis et possessionum attestatorum nominibus) a végrehajtás utáni 32. napra a nádornak tegyenek. – *Kijelölt, külön kiküldött nádori emberek*: Saswar-i János, Chomay-i Nagh Imre, Petherffalwa-i Chakan László, Orozy-i István vagy Tamás. – *Jobbra a szöveg alatt*: Correcta per Ellewelghy. – *Hátlapján*: Ellewelghy.

^{a-c} E szavakat magyaros sorrendben írták.

d. Ez után egy félsornyi név áthúзва.

Papíron, darabokra szakadt és kissé hiányos állapotban, hátlapján pecsét nyomával. DL 71106.

736. 1509. augusztus 21. (III. p. Stephani regis)

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor és Ulászló király mostani távollétében királyi helytartó (in presentiarum in absentia sue maiestatis locumtenens) a kalocsai káptalanhoz. Lewa-i néhai János fia: Zsigmond nevében panaszt tettek. Mátyás apostol napja (febr. 24.) körül, a királynak Csehországba indulta után Ennynggh-i Therek Imre (magn.) nándorfehérvári bánnak Thelek oppidumban levő részének udvarbírája: Péter deák és tisztje: Beelcz-i Gáspár (nobiles) uruk parancsára familiárisaikkal: Kys Istvánnal, Hathwyw Imrével, Thoth Ambrussal, Kys Mihállyal, Dekan Barnabással, Ispan Péterrel (providis), továbbá uruk jobbágysaival és népeivel hatalmasul elfoglalták a panaszosnak a Bodrog megyei Wanna birtoka területén levő, a keleti részen, de Wanna birtokon kívül, az ottani nagy völgyön túli (a parte utputa orientali extra tandem possessionem Wanna et ultra magnam vallem ibidem existentem) 500 hold nagyságú Wgronhath, Gywlaegghaz más néven Gywlawewlgh nevű szántóit. A panaszos Wanna-i jobágysait: Kardag Mártont,

Bolcha Bertalant, Zeepe Lászlót és Imrét, Nagh Andrást, Garazda Györgyöt, Nagh Imrét és másokat onnan szántás közben ekéikkel együtt elkergették, és a földeket Therek Imre Pachyr nevű birtokához csatolták. – *A hatalmaskodásban részt vevő jobbagyak*: Pachyr-iak: Fyas Imre, Thoth Fábián, Bako Imre, Kys Lukács, Kamanczy Pál, Neemeth Bálint, Thoth Mihály, Thoth Máté, Neemeth Máté, Thoth János, Sylee Mihály, Dekan György, Kowach István, Zabo Gál, Kornys György, Fekethe Máté, Thoka Fábián, Walkay Gergely, Walkay Péter, Kalacho Máté, Domo Péter, Zayka Bertalan, Toth János, Forys Máté, Bwday László, Kewmywes László, Horwath György, Bwday Máté, Thewser György, Ganyo Péter, Sebe Mihály, Chorba Pál, Balogh Ágoston, Fanaag György, Zyws Ambrus, Galambos Dénes, Heghedews Mihály, Zabo Máté, Farkas Miklós, Bakachi Lukács, Farkas Ambrus, Baka Imre, Baba Mihály, Wyder Illés, Márton kovács, Santha Máté, Danok Mihály, Molnar Lőrinc, Kathona Máté, Horwath Tamás, Myle Bertalan, Zablya Pál, Rado György, Thoth Máté, Sándor, Forys Dömötör, Zabo Antal, Bwday János, Kys Mihály, Sylee Domonkos, Benech János, Benech Benedek, Pechy Pál, Zabo Mihály, Raach János, Raach Illés, Forys Péter, Nagh Szilveszter, Kakas Bertalan, Kys Balázs, Forys Gergely, Forys Jakab, Mihály deák, Gazdag Fábián, Pal Orbán, Zyws János, Kalacho István, Nemes Fábián, Kys Gergely, Okor-iak: Abraham Tamás, Walkay Fülöp, Weres Dömötör, Abraham Márton, Lőrinc deák, Kozma Pál, Borda Benedek, Thoth Ambrus, Kerezthes Bálint, Kenyeres Fábián, Chykay Lukács, Nagh Jakab, Kys Dömötör, Warga Bálint, Zantho Máté, Pakay Ferenc, Benech Balázs, Benech Imre, Karachon Orbán, Karachon Márton, Imre kovács (faber), Jozan Gergely, Borda Mihály, Beela Dömötör, Iwelthew Pál, Naghfalwy Péter, Zeeles Kelemen, Beela György, Kyskozma Pál, Kozma Barnabás, Kozma Dömötör, Thelek-iek: Kanthor Bálint, Kys Jakab, Frank Balázs, Frank Pál, Bodrogy János, Peyo Balázs, Thoth István, Sandor Márton, Lesew Imre, Kys István és Kakas Fábián. – Küldjék ki emberüket az alább írt nádori emberek egyike mellé, tudják meg az előadottakról az igazságot. – *Kijelölt nádori emberek*: Aranyad-i Welez Balázs, Therek István vagy Therek Pál, Kemend-i Gergely vagy Kozma László, Kakath-i Zeel István, Kerezthwr-i Bako Lőrinc vagy András, Paska-i Thorma Máté vagy Mondolay Péter, Zyman-i Miklós, Agard-i Miklós, Mwth-i János, Fornad-i Gergely vagy Péter, Adoryan-i Miklós vagy Henye-i Thybwrch Tamás.

Átírta a kalocsai káptalan 1509. szeptember 25-én. DL 71108. – A nádor ugyanezt a parancsot a fehérvári keresztes konventnek is kiadta, lásd a 737. sz.

737. 1509. augusztus 21. (III. p. Stephani regis) Buda

Peren-i Imre nádor a fehérvári keresztesek konventhez a 736. sz. *alatti ügyben* vizsgálátra, a királyi parancsra és az új dekrétumra való hivatkozással az idézés 32. napjára történő idézést kér.

Átírta a fehérvári keresztes konvent 1509. szeptember 28-án. DL 71110. Eltérő névalakok a 736. sz. oklevélhez képest: Nemeth, Kornis, Fekete, Kalachyo, Foris, Buday, Sebee, Balog, Zyws, Hegedws, Bakacy, Horwat, Toth, Foris, Syll, Rach, Foris, Kasbagh, Zyws, Kalcho, Kereztes, Vargha, Karacyon, Yzan, Bela, Iweltew, Nagfalwy, Kantor, Toth, Gywlaeghaz, Gywlawelg, Kardagh, Bolchya, Nag, Thewrek, Kerezthwr.

738. 1509. augusztus 22. (IV. p. Stephani regis) Buda

Peren-i Imre Abaújjár megye örökös ispánja, nádor, Ulászló király mostani távollétében királyi helytartó (in presentiarum in absentia sue maiestatis locumtenens) a fehérvári keresztes konventhez. Lewa-i Zsigmond (egr.) nevében panaszt tettek. Pál apostol fordulá-

sának napja körül (jan. 25.) Enyng-hi Therek Imre (magn.) nándorfehérvári bánnak a Bács megyei Thelek-i birtokrészén levő házában és nemesi kúriájában élő udvarbírája (provisor curie): Rypach-i, másként Kewrthes-i Péter deák (egr.) és ottani tisztje: Belcz-i Gáspár uruk parancsából Therek Imre predialis familiárisaival (hominibus videlicet et familiaribus ... predialibus): Kys Istvánnal, Hathwyw Imrével, Thoth Ambrussal, Kys Mihállyal, Dekan Barnabással, továbbá uruk jobbágyaival a panaszos Wanna nevű Bodrog megyei birtokára fegyveresen és hatalmasul rámentek, Zabo Egyed (prov.) nevű odavaló jobbágyától több lovat (certos equos et equatiales) elvettek, azokat Therek Imrének Thelek-i birtokrészére hajtották, amivel negyven aranyforint kárt okoztak. Amikor Zabo Egyed egy napszámosát (mercenarius) a lovak miatt Thelek-re küldte Péter deák és Belcz-i Gáspár familiárisai és emberei 2 forint 24 dénárt érő ködmönét (tunica) hatalmasul elvették. – *A hatalmaskodásban részt vevő jobbágyok:* a Bács megyei Thelek-re való Kanthor Bálint, Kis (parvus) Jakab, Frank Balázs, Frank Pál, Bodrogy János, Peyo Balázs, Thoth István, Sandor Márton, Lesew Imre, Kis (parvus) István, Kokas Fábián, Zekernyes János, a Pachyr-ra való Sylee Dömonkos, Benechy János, Benechy Benedek, Pechy Pál, Zabo Mihály, Rach János, Rach Illés, Forys Péter, Nagh Szilveszter, Kaka Bertalan, Kis (parvus) Balázs, Monya Máté, Forys Gergely, Forys Jakab, Mihály deák, Gazdak Fábián, Pal Orbán, Zywas János, Kalachyw István,^a Nemes Fábián, Chyho András, Kis (parvus) Gergely, Warga János, Fyas Imre, Thoth Fábián, Bako Imre, Kis (parvus) Lukács, Kamanchy Pál, Nemeth Bálint, Thoth Mihály, Thoth Máté, Nemeth Máté, Thoth János, Syle Mihály, Dekan György, Kowach István,^b Zabo Gál, Kowas György, Fekethe Máté, Thoka Fábián, Walkay Gergely, Walkay Péter, Kalacho Máté, Domo Péter, Zayka Bertalan, Thoth János, Forys Máté, Buday László, Kemywes László, Horwath György, Buday Máté, Thewser György, Gany Péter, Sebe Mihály, Gomba Pál, Balogh Ágoston, Fonagh György, Zywas Ambrus, Galambos Dénes, Hegedews Mihály, Zabo Máté, Farkas Miklós, Bakathy Lukács, Farkas Ambrus, Baka Imre, Baba Mihály, Vider Illés, Márton kovács (faber), Santha Máté, Danoch Mihály, Molnar Lőrinc, Kathona Máté, Horwath Tamás, Myle Bertalan, Zablya Pál, Kado György, Thoth Máté, Sándor, Forys Dömötör, Zabo Antal, Buday János, Kis (parvus) Mihály, az Okor-ra való Abraham Tamás, Walkay Fülöp, Weres Dömötör, Abran Márton, Lőrinc deák, Kozma Pál, Borda Benedek, Thezeg Balázs, Parrag Lukács, Thoth Ambrus, Kerezthes Bálint, Kenyeres Fábián, Chykay Lukács, Nagh Jakab, Kis (parvus) Dömötör, Warga Bálint, Zantho Máté, Pakay Ferenc, Benech Balázs, Karachon Orbán, Karachon Márton, Imre kovács (faber), Jozan Gergely, Borda Mihály, Benech Benedek, Bela Dömötör, Ywelthe Pál, Naghfalwy Péter, Zeles Kelemen, Bela György, Kyskozma Pál, Kozma Barnabás és Kozma Dömötör (providi). – Ulászló király Csehországba utazta előtt a bárók és főpapok tanácsára elrendelte, hogy a nádor a hatalmaskodási ügyekben visszatérteig, az ebben az ügyben kiadott generalis decretum szerint rövid határidőre, a 32. napra történő idézéssel, mindenféle halasztás mellőzésével ítéltkezen. (Quia prefatus dominus noster rex tempore recessus sue maiestatis de hoc regno suo versus regnum suum Bohemie antequam iter suum arripere voluisset, de consilio dominorum prelatorum et barronum pro quietiori commodiorique ac tutiori statu et conservatione huius regni inter cetera statuendo decrevit, ut breves evocationes ratione quorumcumque actuum potentiarum, dampnorum illationum caterorumque quorumvis malorum generum occasione ab ipso tempore recessus sue maiestatis ad tricesimum secundum diem iuxta statuta generalis novi decreti superinde editi et stabiliti dari et decerni atque universe cause ratione, ut prefert, quorumcumque actuum potentiarum et aliorum quorumcumque malorum generum pretextu post prefati domini nostri regis semper usque felicem reditum sue maiestatis movendum absque omni prorogationis confidentia per nos adiudicari et sententionaliter finaliterque terminari possint et

deberent.) Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul az alább írt nádori emberek egyike mellé, tudják meg az előadottakról az igazságot, Enyng-i Therek Imrét (magn.) nándorfehérvári bánt, Rypach-i, másként Kewrths-i Péter deákot és Belcz Gáspárt a generalis decretum szerint, az idézés 32. napjára insinuatio-val idézzék meg jelenléte elé, perfüggőség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe, Therek Imrét szólítsák fel, hogy embereit, predialis familiárisait és jobbágyait állítsa elő. – *Kijelölt nádori emberek*: Aranyad-i Welez Balázs, Therek István vagy Therek Pál, Kemend-i Gergely, Kakath-i Zel István, Kerezthwr-i Bako Lőrinc vagy Bako András, Paska-i Thorma Máté vagy Mondolay Péter, Wyczmand-i Miklós, Atheryan-i László vagy Agard-i Miklós.

^{a-b} E neveket magyaros sorrendben írták.

Átírta a fehérvári keresztes konvent 1509. szeptember 28-án. DL 71109. – A nádor ugyanezt a parancsot megismételte 1509. november 23-án, lásd a 748. sz.

739. 1509. augusztus 23. (vig. Bartholomei) Buda

Peren-i Imre Abaújszabolcs megyei örökös ispán, nádor, Ulászló király mostani távollétében királyi helytartó (in presentiarum in absentia sue maiestatis locumtenens) a fehérvári keresztes konventhez. Lewa-i néhai János fia: Zsigmond (magn.) nevében panaszt tettek. Keresztelő Szent János születésnapja (jún. 24.) körül, a királynak Csehországba indulta után, Ennyng-i Therek Imre (magn.) nándorfehérvári bán Thelek oppidumban levő részének udvarbírája (provisor curie): Péter deák és tisztje: Beelcz-i Gáspár (nobiles) uruk parancsára familiárisaikkal: Kys Istvánnal, Hathwyw Imrével, Thoth Ambrussal, Kys Mihállyal, Dekan Barnabással és Ispan Péterrel (providi) és még másokkal hatalmasul a panaszos Bodrog megyei birtokára: Wanna-ra és Chomoklya-ra más néven Zenthfalwa-ra törtek, ottani jobbágyainak erdei meggyet (silvestria merosa) gyűjtő asszonyait és lányait (honestas dominas ac puellas et virgines) lándzsával és más fegyverekkel hangos kiáltásokkal majd egy mérföldnyire kergették, többeket közülük úgy megszurkáltak, hogy behaltak, vagy súlyosan megsebesültek. Ulászló király Csehországba utazta előtt többek között elrendelte, hogy a nádor a hatalmaskodási ügyekben visszatértéig a generalis decretum szerint, rövid határidőre, az idézéstől számított 32. napra, mindenféle halasztás mellőzésével ítélkezzen. (Tempore recessus prefati domini nostri regis de hoc regno suo Hungarie versus regnum suum Bohemie antequam iter suum regium arripere voluisset pro quietiori commodiorique et tutiori statu ac conservatione huius regni inter cetera decrevit, ut ratione quorumcumque actuum potentiarum, damnorum illationum ceterorumque quorumvis malorum generum ab ipso tempore sue recessus sue maiestatis per quempiam committendorum infra felicem reditum sue maiestatis breves evocationes ad tricesimum secundum diem iuxta contenta generalis novi decreti superinde editi et stabiliti decerni et dari atque universe cause, ut prefertur, ratione quorumcumque actuum potentiarum et malorum generum post festum conversionis beati Pauli apostoli iam elapsum semper usque felicem reditum sue maiestatis movendum abesque ulterioris prorogationis confidentia per nos et magistros prothonotarios iuratosque assessoribus per suam maiestatem ad id deputatos sententionaliter et finaliter adiudicari deberent et terminari.) Küldjék ki emberüket az alább írt nádori emberek valamelyike mellé, az előadottakról tudják meg az igazságot, Therek Imre urat, Péter deákot és Beelcz-i Gáspárt a generalis decretum értelmében az idézés 32. napjára idézzék meg insinuatio-val jelenléte elé, perfüggőség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe, szólítsák fel őket, hogy Péter deákot, Beelcz-i Gáspárt és familiárisaikat állítsák elő, jelentést neki küldjenek. – *Kijelölt nádori emberek*: Aranyad-i Welcz Balázs, Therek István, Pál, Kemend-i Gergely vagy Kozma László, Kakath-i Zel István, Kerezthwr-i Bako Lőrinc vagy András,

Paska-i Thorma Máté vagy Mondolay Péter, Zyman-i Miklós, Agard-i Miklós, Mwth-i János, Fornad-i Gergely vagy Péter, Atheeryan-i László, Adoryan-i Miklós vagy Henye-i Thybwrch Tamás.

Átírta a fehérvári keresztes konvent 1509. szeptember 21. körül. DL 71107.

740. 1509. szeptember 7. (VI. a. virg. Marie) Buda

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor, Ulászló király mostani távollétében királyi helytartó előtt megjelent Peren-i Gábor (magn.) királyi kamarásmester és Wyhel-i László (egr.) felesége: Krisztina képviselőjében Darocz-i Márton a leleszi konvent levelével az egyik részről, valamint Kewlche-i Lajos, László, Márk, Gáspár (discretus) Isthwand-i pap, Isthwand-i Chegeny János, Pathyod-i Kelemen (nobiles), képviselőjében Hodos-i Miklós szintén a leleszi konvent levelével, továbbá Domanhyda-i Simon, magáért személyesen és a leleszi konvent levelével Chephe-i néhai Zolthan János fiaier: Istvánért és Ferencért, Rosaly-i Kwn Pálért, Lukácsért és Chegen-i Kende Péterért és Lőrincért, a másik részről, és bevallást tettek. Köztük a királyi kúrián földek elfoglalása és hatalmaskodások ügyében per folyt, azonban fogott bírák közbejöttével egyezsége jutottak. Minden, ez idáig egymás között keletkezett ügyeik elbírálását a két fél által egyenlőképpen választott nyolc fogott bíró kezébe teszik. Darocz-i Márton, Hodos-i Miklós és Domanhyda-i Simon a fogott bírókkal Kisasszony napját követő 3. napon (szept. 10.) összjönek Saswar birtokon. Itt a nyolc fogott bíró meghallgatja előterjesztéseiket, válszaikat, megvizsgálja okleveleiket (auditisque earundem propositionibus et responsis, revisis etiam et diligenter examinatis earundem litteris et litteralibus instrumentis, quibus videlicet ad id opus esset). Ha a nyolc fogott bíró igazságot tud tenni köztük, és ki tudja őket békíteni, akkor jól van, ha nem, akkor összes pereiket a mostani Mihály-nap 20. napján a királyi kúriában a nádor előtt változatlanul (in eadem curia regia coram nobis statu in eodem, quo nunc existit) folytathatják. Egyben a király felhatalmazásánál fogva (auctoritate prefati domini nostri regis, qua in presentiarum fungimur) megparancsolja, hogy amit a fogott bírák végeztek, azt az említett határidőre saját pecsétjük alatt (sub eorum sigillis) írják meg neki.

Átírta Perényi Imre nádor 1509. október 21-én. DL 71111.

741. 1509. szeptember 21. körül¹

A fehérvári keresztes konvent Peren-i Imre nádorhoz, a király mostani távollétében helytartóhoz. 1509. augusztus 23-án (lásd a 739. sz.) kelt parancsára Pál frater-t, keresztes papot küldték ki Aranyad-i Therewk István Bodrog megyei és Atteryan-i László Tolna megyei nádori emberek mellé. Máté evangélista napja előtti vasárnapon (szept. 16.) Aranyd-i Thewrek István Bodrog megyében vizsgálatot tartott, az oklevélben előadottakat igaznak találta, az azt követő hétfőn (szept. 17.) Ennyng-i Thewrek Imre urat Kuthwelgh-i birtokrészéről, Péter deák udvarbíráját is ugyanitt ti. tisztartóságából (de officiolatu) megidézte. A Tolna megyei Atteryan-i László nádori ember Máté evangélista napján (szept. 21.) Beelcz-i Gáspárt Beelcz-i birtokrészéről insinuatio-val megidézte Lewa-i János fia: Zsigmond ellenében az új generalis decretum értelmében az idézés 32. napjára.

¹ Az oklevél keltezése befejezetlen.

Papíron, hátlapján pecsét darabjával. DL 71107.

742. 1509. szeptember 25. (10. die dom. a. Mathei)

A kalocsai káptalan Peren-i Imre nádorhoz, a király mostani távollétében helytartóhoz. 1509. augusztus 21-én kelt levelére (*lásd a 736. sz.*) Szegedi (de Zeghedino) Péter kánokot küldték ki Aranyad-i Welez Balázs nádori ember mellé, aki Máté evangélista ünnepe előtti vasárnapon (szept. 6.) Bodrog megyében vizsgálatot tartott, ami az oklevélben foglaltakat igaznak találta.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 71108.

743. 1509. szeptember 28. (8. die Mathei ap.)

A fehérvári keresztes konvent Peren-i Imréhez, Abaújvár megye örökös ispánjához, nádorhoz, a király mostani távollétében helytartóhoz. 1509. augusztus 21-én kelt levelére (*lásd a 737. sz.*) Pál frater-t, keresztes papot küldték ki Aranyad-i Therewk István Bodrog megyei és Atheryan-i László Tolna megyei nádori ember mellé. Máté napja előtti vasárnapon (szept. 16.), Aranyad-i Bács megyében vizsgálatot tartván az oklevélben előadottakat igaznak találta. Az ezt követő hétfőn (szept. 17.) Enyng-i Thewrek Imrét Kwthwelgh-i birtokrészéről és Péter deák provisor curie-t ugyanonnan, ti. tisztartóságáról, Atheryan-i László pedig Máté napján (szept. 21.) Beelcz-i Gáspárt Beelcz-i birtokrészéről megidézte az új generalis decretum értelmében insinuatío-val az idézés 32. napjára Lewa-i Zsigmond ellenében. (*vö. 744. sz.*)

Papíron, hátlapján pecsét darabjával. DL 71110. (fasc. XIX. fr. 30.). *Hátlapján perbeli feljegyzés:* Pro A Michael Donathazy cum nostris, pro I scilicet Emerico Thewrek et Gaspar Stephanus Posa cum Kew, pro Petro litterato idem cum cruciferorum, quia non denominatur comitatum (!) in quo adiacet possessio Wanna, ideo causa est condescensa.

744. 1509. szeptember 28. (8. die Mathei)

A fehérvári keresztes konvent Peren-i Imre nádorhoz, a király mostani távollétében helytartóhoz. 1509. augusztus 22-én kelt levelére (*lásd a 738. sz.*) Pál frater-t, keresztes papot küldték ki Aranyad-i Therek István Bodrog megyei és Atheryan-i László Tolna megyei nádori ember mellé. Máté napja előtti vasárnapon (szept. 16.), Aranyad-i Therek István Bács megyében vizsgálatot tartván az oklevélben előadottakat igaznak találta. Az ezt követő hétfőn (szept. 17.) Enyng-i Therek Imrét Kwthwelgh-i birtokrészéről és Péter deák provisor curie-t ugyanonnan, ti. tisztartóságáról, Atheryan-i László pedig Máté napján (szept. 21.) Belch-i Gáspárt Belcz-i birtokrészéről megidézte az új generalis decretum értelmében insinuatío-val az idézés 32. napjára Lewa-i Zsigmond ellenében. (*vö. 743. sz.*)

Papíron, hátlapján pecsét töredékével. DL 71109.

745. 1509. október 21. (in undecim milia virginum) Buda

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor, Ulászló király mostani távollétében helytartó tudtul adja, hogy a Kewlche-i László, Lajos, Márk és Gáspár (discretum) Isthwand-i pap, mint felperesek, és Peren-i Gábor (magn.), Petherfalwa-i Nagh más néven Borzwa Albert, mint alperesek, közti ügyben Mihály-nap 20. napján bemutatta neki a felperesek ügyvédje: Donathaza-i Mihály a nádor papírra írt, pátens formájú, 1509. szeptember 7-én kelt halasztólevelét (*lásd a 740. sz.*). Az alpereseknek a leleszi konvent

ügyvédvalló oklevelével megjelenő ügyvédje: Bathor-i János kérésére kiadja ennek az oklevélnek a par-ját. – *Jobbra a szöveg alatt kézjegy: Ellgy.*

Papíron, a szöveg alatt rányomott pecsét nyomával. DL 71111. (fasc. XIX. fr. 26.)

746. 1509. október 27. (10. die 20. die Michaelis) Buda

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor, Ulászló király mostani távollétében helytartó a leleszi konventhez. Mihály-nap 20. napján (okt. 18.) megjelent előtte a nádor halasztó-, a leleszi konvent kézbesítő- és megintőlevele értelmében Peren-i Gábor királyi kamarásmester ügyvédje: Bathor-i János, és bemutatta a leleszi konvent 1509. július 3-án kelt oklevelét (*lásd a 733. sz.*). A felperes ügyvédje megjelent, Czege-i Kende Lőrinc és Péter, Chepe-i néhai Zolthan János fia: Ferenc, Fewldes-i Gergely és Kwn Pál tiszjte (officialis): Horwath András alperesek azonban nem jelentek meg, ezért egy másik oklevéllel megbírságolta őket. Mivel a felperes az alpereseket a nemesi ház és kúria megrohanásával, a ház és a kert feldúlásával, gyümölcsfák kiszaggatásával és más hatalmaskodásokkal vádolta, ezért a király személyében (in persona regia) az oklevél felmutatásától számított 32. napra idéztek a nádor elé, ahonnan az ügyet a mostani terminusra halasztották. Az alperesek bűnössége nyilvánvalóvá vált, és őket az említett cselekményekért nagyobb hatalmaskodásban, főbenjáró ítéletben, összes birtokaik és ingóságaik elveszésben látta szükségesnek elmarasztalni. Ezért a nádor, kikérve a báró urak, az ítélőmesterek és az ország nemeseinek, ti. ítélőszéke esküdt ülnökeinek, véleményét, nem akarván, hogy az alperesektől mások példát vegyenek, hanem inkább büntetésük tartson vissza másokat is az ilyen hatalmaskodásoktól, Kende Lőrincet és Pétert, Zolthan Ferencet, Fewldes Gergelyt és Horwath Andrást az említett hatalmaskodásokért nagyobb hatalmaskodásban, így főbenjáró ítéletben (in factis maioris potentie ex eoque in sententiis capitalibus), bárhol az országban fekvő birtokaik és ingóságaik elvesztésében – azonban csak a sajátjukében – marasztalta el. A konvent küldje ki emberét a királyi kúriából külön kiküldött nádori emberek valamelyike mellé. Szálljanak ki az elítéltek birtokaira, hívják össze oda a szomszédokat, határosokat, az eltételek fiait, lányait és atyafiait, járják meg a birtokokat, becsüljék meg azokat, különítsék el másokét ezekétől. Először az ingóságokból hasítsanak ki 58 forint értékűt, ha abból nem telne ki, akkor a birtokjogokból, ezt adják át a felperes részére. Az elítéltek maradék birtokjogait foglalják le kétharmad részben a bíróság, harmadrészben a felperes részére, addig, amíg a nádortól, ill. a felperestől becsü alapján (in condigna eorum estimatione) vissza nem tudják váltani, zálogjogon iktassák be őket abba. A felperesek maradék ingóságait (res et bona) vegyék el, és hasonló arányban adják a bíróságnak és a felperesnek. Az elítéltek és mások ellentmondását ne vegyék figyelembe. Ha valaki az elfoglalt birtokjogokat ki akarja váltani, a végrehajtástól számított 32. napra jelenjen meg a bíróság előtt. A jószágok esetleges rejtegetőit hasonlóképpen erre az időpontra idézzék, jelentést is erre tegyenek. – *A királyi kúriából külön kiküldött nádori emberek: Harthyan-i Miklós, Krychfalwa-i Dolhay Miklós, Saag-i Ethele László, Kekeche-i Iso István vagy János, Illosw-i András mesterek. – Hátlapi feljegyzés: proclamata et extradata per magistrum Johannem Elgy.*

Papíron, rongált és hiányos állapotban, hátlapján pecsét nyoma. DL 71112. (fasc. XIX. fr. 27.)

747. 1509. november 19. (in Elizabeth) in castro Soklyos

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor, Ulászló király mostani távollétében királyi helytartó a leleszi konventhez. Czege-i Kende Lőrinc és Péter, Fewldes-i Ger-

gely és Rosal-i Kwn Pál tisztje: Horwath András (egregii et nobilies) nevében előadták, hogy őket a konvent két levelének közbejöttével megidéztette Peren-i Gábor (magn.) kamarásmester a királyi kúriába, a nádori jelenlét elé. Az egyik oklevél per modum brevis brevium, a másik per modum brevis idézésre szolt. A felek ügyvédjeinek kérésére a tárgyalást Mihály-nap 20. napjára (október 18.) halasztotta, ahová azonban az alperesek figyelmetlenségük miatt (ex quadam ignorantia et advertentia ipsorum) elmulasztották ügyvédjüket elküldeni. Így az idézőlevél (vigore unius ipsarum litterarum per modum brevis brevium evocationum emanatarum) értelmében nagyobb hatalmaskodásban (in factis maioris potentie), a másik idézőlevél értelmében (vigore alterius, utputa brevium evocationum) kisebb hatalmaskodásban és teljes kártérítésben (in factis minoris potentie ac quarundam dampnorum solutionibus) marasztalta el az alpereseket. Peren-i Gábor úr a nádornak a konventhez szóló mindkét oklevelét (adiudicatorias et sententionales) elvitte (reportasset), és ezek hatálya folytán a panaszosok összes jószágát és birtokjogát magának iktatta, amivel a panaszosoknak kárt okozott. Mivel ők figyelmetlenségből mulasztottak el ügyvédet küldeni a terminusra, ezért kérték a nádort, hogy perújítást (novum iudicium) rendeljen el. Minthogy a nádor király távollétében minden bírósági ügyben intézkedhetik (universos casus subditorum prefati domini nostri regis in processibus iuridicis emergentes in absentia sue maiestatis in melius reformare tenemur et ad hoc de lege et approbata huius regni consuetudine admittimur, de regie auctoritatis et potestatis, qua nunc in dicta absentia ipsius domini regis ex gratiosa annuentia maiestatis fungimur), ehhez hozzájárul, és a két általa kiadott oklevél tartalma ellenére ebben az ügyben az idézéstől számított 32. napra perújítást és új allegatio-kat, válaszokat és bizonyításokat (novasque allegationes et responsiones ac obiectiones) engedélyezett. Királyi felhatalmazásból (auctoritate regia) megparancsolja a konventnek, hogy a két oklevélben foglaltak végrehajtásához tanúbizonyságot ne adjon, ha már megtette, hívja őt vissza, Peren-i Gábornak pedig a végrehajtásról szóló oklevelet ne adja ki. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul az alább írt nádori emberek egyike mellé, Peren-i Imre urat idézzék meg a panaszosok ellenében a perújítás ügyében a nádori jelenlét elé az idézés 32. napjára insinuatio-val, perfüggség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe. – *Kijelölt nádori emberek*: Pothod-i Fywsthews János vagy Fywsthews Sebestyén, Thwkod István vagy Porkolab Ambrus, Thatharfalwa-i Mykolay Ferenc vagy Iren László, Darah-i János, Wra-i Benedek.

Átírta Perényi Imre nádor 1510. február 10-én. DL 71116.

748. 1509. november 23. (VI. a. Catherine) Buda

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor, a király mostani távollétében helytartó a fehérvári keresztes konventnek az 1509. augusztus 22-én kiadott (*vö. a 738. sz.*) parancsot adja. – *Kijelölt nádori emberek*: Nagharanyan-i Welez Balázs, Therek István, Atheryan-i László, Kemend-i Gergely, Kokoth-i István, Agard-i Miklós, Paska-i Thorma Máté. – *Érdembeli eltérés a jobbágyok neveiben*: Laka Bertalan, Mono Máté, Sede Mihály, Bamba Pál, Fanaag György, Zywas Ambrus, Baka Mihály, ezen kívül az okori Kozma Barnabás hiányzik.

Átírva a fehérvári keresztes konvent 1510. január 8-i jelentésében. DL 71113.

749. 1509. november 23. (VI. a. Katherine) Buda

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor, Ulászló király mostani távollétében helytartó a fehérvári keresztes konventhez. Lewa-i Zsigmond (egr.) nevében panaszt

tettek. Amikor Pál fordulásának napja körül (jan. 25.) a panaszos Rwsa Dömötör (prov.) nevű, Bodrog megyei Wanna-i jobbágya a Wanna-i mezőn kocsjára szalmát (stipulas) rakott, Ennyng-h-i Therewk Imre (magn.) nándorfehérvári bán Bács megyei Thelek birtokrészén levő nemesi házában és kúriájában lakó udvarbírája: Rypach-i, másképp Kewrthews-i Péter deák és akkori tisztje: Belcz-i Gáspár uruk parancsára, fegyveresen és hatalmasul ráküldték Therek Imre predialis familiárisait és jobbágyait. Rwsa Dömötört megverték, fogolyként Thelekre vitték, és csak azután engedték szabadon, miután 6 aranyforint megfizetésében kiegyezett velük. Ulászló király parancsára hivatkozva (*ua. mint a 738. sz.*) küldjék ki emberüket tanúbizonyságul az alább írt nádori emberek egyike mellé, tudják meg az előadottakról az igazságot, Ennyng-i Therek Imrét (magn.) nándorfehérvári bánt, Rypach-i másként Kwrthes-i Péter deákot és Belch-i Gáspárt (egregios) a generalis decretum értelmében az idézés 32. napjára insinuatío-val idézzék meg jelenléte elé, perfügősség, ha lenne köztük, meg ne vegyék figyelembe, Therek Imrét szólítsák fel, hogy embereit, predialis familiárisait és jobbágyait állítsa elő, jelentést neki küldjenek. – *Kijelölt nádori emberek:* Nagharanyan-i Therek István vagy Welez Balázs, Kemend-i Gergely, Kakath-i Zel István, Atheryan-i László, Paska-i Thorma Máté. – *A hatalmaskodásban részt vevők neveit lásd a 738. sz. alatt, fontosabb eltérések:* Lesew Imre helyett Meghyes Imre, Benechy helyett Benecz János és Benecz Benedek, Rach Illés hiányzik, Monya helyett Mono Máté, Kalachyw István helyett Isthwan Albert, Kowacz István neve latinos sorrendben, Kowas György helyett Komor Gergely, Thoka Fábíán helyett Chonka Fábíán, Kalacho Máté helyett Rabotha Máté, Gany helyett Ghano Péter, Bakathy Lukács helyett Bachy Lukács, Baka helyett Baba Imre, Baba Mihály hiányzik, Danoch helyett Damoch Mihály, Kado helyett Rado György, Abran helyett Abraham Márton, Lőrinc deák hiányzik, Kozma Pál deák, Thezeg helyett Thewzek Balázs, Parrag helyett Parlag Lukács, Kenyeres Fábíán helyett Kerezthes Fábíán, Zantho Máté helyett Zantho Dömötör, Benech helyett Benecz Balázs és Benecz Benedek, Ywelthe helyett Ewewlthew Pál.

Átírva a fehérvári keresztes konvent 1510. január 8-i jelentésében. DL 71114.

750. 1509. november 23. (VI. a. Katherine) Buda

Peren-i Imre Abaújtörvény megye örökös ispánja, nádor, Ulászló király mostani távollétében helytartó a fehérvári keresztes konventhez. Lewa-i néhai János fia: Zsigmond (magn.) panaszt tett. Gyertyaszentelő Boldogasszony napja (febr. 2.) körül, ti. a királynak Csehországba utazta után Ennyng-h-i Therewk Imre (magn.) nándorfehérvári bánnak a Bács megyei Thelek-i birtokrészén levő házában és nemesi kúriájában élő udvarbírája: Péter deák és ottani tisztje: Beelcz-i Gáspár uruk parancsára fegyveresen és hatalmasul rámentek Therek Imre familiárisaival: Kys Istvánnal, Hathwyw Imrével, Thoth Ambrussal, Kys Mihállyal, Dekan Barnabással és Ispan Péterrel, továbbá jobbágyaival a panaszos Wanna nevű Bodrog megyei birtokára. Inenen a nagy hóban (in magna nivium habundantia et in yemis densitate) a panaszos Wanna-i jobbágyainak: Zabo Egyednek (prov.) összes ménesbeli lovát (equos eqautiales) és Bodor Andrásnak, továbbá Zepe Istvánnak a legelőn levő lovait Thewrewk Imre birtokrészére, ti. Thelek oppidumon levő házához hajtották. Amikor a lovakat kereső jobbágyok ott megjelentek, mindaddig nem adták vissza nekik lovaikat, amíg Zabo Egyed meg nem esküdött, hogy uruk jobbágya lesz, a másik két jobbággal 50 dénár fizetésében egyeztek meg (pactative extorsissent), időközben több ló elhullott, így a jobbágyoknak több mint száz aranyforint kára keletkezett. Ulászló király parancsára hivatkozva (*ua. mint a 738. sz.*) küldjék ki emberüket tanúbizonyságul az alább írt nádori emberek egyike mellé, tudják meg az előadottakról az igazságot. Thewrewk Imrét, Péter deákot és Beelcz Gáspárt a kirá-

lyi parancs és a generalis decretum értelmében az idézés 32. napjára insinuatio-val idézzék meg jelenléte elé, perfüggőség, ha lenne köztük, meg ne állják, Imre úr familiárisait és jobbagyait állítsák elő, jelentést neki küldjenek. – *Kijelölt nádori emberek:* Nagharanyan-i Therek István vagy Welez Balázs, Kemend-i Gergely, Kakat-i Zel István, Atheryan-i László vagy Paska-i Thorma Máté. – *A hatalmaskodásban részt vevő jobbagyok:* A Pachyr-ra való Fyas Imre, Thoth Fábián, Bako Imre, Kys Lukács, Komanchy Pál, Nemed Bálint, Thoth Mihály, Thoth Máté, Nemeth Máté, Syle Mihály, Dekan György, Kowach István, Zabo Gál, Kornys György, Fekethe Máté, Thoka Bálint, Walkay Gergely, Walkay Péter, Kalcho György, Domo Péter, Zayko Bertalan, Thoth János, Forys Máté, Buday László, Kewmywes László, Horwath György, Buday Máté, Thwser György, Ganyo Péter, Sebe Mihály, Chorba Pál, Balog Ágoston, Famag György, Zywas Ambrus, Galambos Dénes, Hegedews Mihály, Zabo Máté, Farkas Miklós, Ballachyn Lukács, Farkas Ambrus, Baka Imre, Baka Mihály, Wyder Illés, Kovács (faber) Márton, Santha Máté, Danok Mihály, Molnar Lőrinc, Kathona Máté, Horwath Tamás, Myle Bertalan, Zablya Pál, Rado György, Thoth Máté, Forys Dömötör, Zabo Antal, Bvday János, Kys Mihály, Syle Dömötör, Benech János, Benech Benedek, Pechy Pál, Zabo Mihály, Rach János, Rach Illés, Forys Péter, Nagh Szilveszter, Kakas Bertalan, Kys Balázs, Forys Gergely, Forys Jakab, Mihály deák, Kazdag Fábián, Pal Orbán, Zywas János, Kalcho István, Nemes Fábián, Kys Gergely. Az Okor-re való Abraham Tamás, Walkay Fülöp, Weres Dömötör, Abraham Márton, Lőrinc deák, Kozma Pál, Borda Benedek, Thoth Ambrus, Keresthes Bálint, Kenyeres Fábián, Chiskay Lukács, Nagh Jakab, Kys Dömötör, Warga Bálint, Zantho Máté, Pallay Ferenc, Benech Balázs, Benech Imre, Karachon Orbán, Kovács (faber) Imre, Jozyan Gergely, Borda Mihály, Bela Dömötör, Iwelthev Pál, Naghfalwy Péter, Zeles Kelemen, Bela György, KysKozma Pál, Kozma Barnabás, Kozma Dömötör. *Továbbá a Telekre való,*^a a 738.sz. alatt felsorolt jobbagyok, akik közül Zekernyes János hiányzik.

^a A falu neve tollban maradt.

Átírta a fehérvári keresztetek konventje 1510. január 8-án. DL 71115.

751 1510. január 2. (4. die dom. p. nat. D.)

Kornys Benedek leleszi prépost és a konvent Peren-i Imre (spect. magn.) abaújavári örökös ispánhoz, nádorhoz, a király mostani távollétében helytartóhoz. Megkapták a nádor oklevelét, ami Czege-i Kende Lőrinc és Péter, Feldes-i Gergely, Rosal -i Kwn Pál tiszteje: Horwath András, mint az egyik, Peren-i Gábor (magn.) királyi kamarásmester, mint a másik fél közti ügyben, perújítás ügyében Soklyos várában 1509. november 19-én a nádor pécseftője alatt kelt (*lásd a 747. sz.*). Bachia-i Márton frater-t, konventi papot küldték ki Wra-i Benedek nádori ember mellé, aki karácsony utáni vasárnapon (dec. 30.) Peren-i Gábort Dobos nevű birtokáról insinuatio-val megidézte az idézés 32. napjára a nádor elé.

Átírta Perényi Imre nádor 1510. február 10-én. DL 71116.

752. 1510. január 8. (8. die circumcisionis D.)

A fehérvári keresztetek konvent Peren-i Imre nádorhoz, a király mostani távollétében helytartóhoz. 1509. november 23-án kelt levelére (*lásd a 748. sz.*) Nagharanyan-i Therek István és Welez Balázs nádori emberek mellé Pál farter-t, keresztetek papot küldték ki. Therek István újév napján Bodrog megyében vizsgálatot tartott, ami az előadottakat mindenben igazolta. Ugyanezen a napon Welez Balázs Ennyng-i Therek Imre (magn.) nándorfehérvári bánt a Bács megyei Kamaras nevű birtokán, Kyrthews-i, másképp Rypach-i Péter deákot

tisztartóságában (de officiolaru): Kamaras birtokon megidézte a panaszos ellenében a királyi parancs és az új generalis decretum értelmében insinuatío-val az idézés 32. napjára.

Papíron, hátlapján pecsét töredékével. DL 71113. – Hátlapján: Pro A Michael litteratus de Donathhaza cum nostris in profesto Dorothee. – Pro A Donath cum nostris, pro I scilicet Emerico Bano Posa cum Kew, pro Petro litterato idem cum nostris, A probat tribus, una presenti, alia Colocensis, 3a sedis, I negat et ad actionem, A non, ideo quilibet I iurabit 3o se nono die pasce coram Kew.

753. 1510. január 8. (8. die circumcisióis D.)

A fehérvári keresztes konvent Peren-i Imre nádorhoz, a király mostani távollétében helytartóhoz. 1509. november 23-án kelt levelére (*lásd a 749. sz.*) Pál frater-t, keresztes papot küldték ki Nagharanyan-i Therek István és Welez Balázs nádori emberek mellé. Therek István újév napján Bodrog megyében vizsgálatot tartott, ami az oklevélben előadottakat mindenben igazolta. Ugyanezen a napon Welez Balázs Ennyng-i Therek Imre (magn.) nádorfehérvári bánt Bács megyei Kamaras birtokán, Kyrthews-i, másképp Rypach-i Péter deákot tisztartóságán (de officiolaru suo): szintén Kamaras birtokon insinuatío-val megidézte a panaszos ellenében az idézés 32. napjára, meghagyva nekik, hogy predialisaikat és jobbágyaikat is állítsák elő.

Két darabra szakadt, rongált papíron, hátlapján pecsét darabjaival. A lap mindkét oldalára írtak. DL 71114.

754. 1510. január 8. (8. die circumcisióis D.)

A fehérvári keresztes konvent Peren-i Imre nádorhoz, a király mostani távollétében helytartóhoz. 1509. november 23-án kelt levelére (*lásd a 750. sz.*) a 753. sz. alatti oklevéllel meg-egyező jelentést tesz.

Papíron, hátlapján pecsét darabjával. DL 71115.

755. 1510. február 10. (6. die prof. Dorothee) Buda

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor, Ulászló király mostani távollétében helytartó a leleszi konventhez. Dorotya-nap előnapján (febr. 5.) megjelent előtte Czegen-i Kende Lőrinc és Péter ügyvédje: Donathhaza-i Mihály deák a váradhegyfoki káptalan ügyvédvalló levelével az egyik, valamint Peren-i Gábor (magn.) kamarásmester ügyvédje: Bathe-i Antal deák a leleszi konvent ügyvédvalló levelével a másik részről, a perújításról szóló oklevelek értelmében. Donath Mihály bemutatta a nádor 1509. november 19-én kelt, pátens formájú parancslevelét (*lásd a 747. sz.*) és a leleszi konvent 1510. január 2-án kelt, zárt jelentését (*lásd a 751. sz.*). A többi felperes: Horwath András és Fewldes-i Gergely nem jelentek meg, ezért őket a nádor egy másik oklevéllel s szokásos bírsággal sújtotta. Az alperes ügyvédje az 1509. október 27-én kelt, papírra írt, zárt formájú oklevelet (*lásd 746. sz.*) mutatta be. Peren-i Gábor ügyvédje az ország régi szokásjoga szerint (iuxta huius regni antiquam consuetudinem) megfizette az ítéletlevél díjául kirótt (de prescripte late sententie pretio) egyszeri hárommárkás bírságot. A nádor felszólította felperesek ügyvédjét is, hogy fizesse meg az ítéletlevél díját. Az ügyvéd azonban a bírságnak csak a Lőrincre eső díját fizette meg, aminek kétharmada a nádort, harmada az alperest illette, Kende Péter nevében azonban ezt nem teljesítette a bíróság által megjelölt határidőre, ezzel az ország és a nádor törvényszékének szokását semmibe vette (tum dicti regni Hungarie, tum etiam prefate sedis nostre iudicarie consuetudine postergatis), mi több, szó nélkül (sub silentio) eltávo-

zott. Peren-i Gábor ügyvédje ezután ítéletet kért. A nádor abból a királyi teljhatalomból fadkadóan, ami a király távollétében őt megilleti (de regie auctoritatis plenitudine, qua in absentia prefati domini nostri regis ex gratiosa annuentia, ut fertur, fungimur) teljesítette a felperesek kérését, és hozzájárult a perújításhoz, Peren-it pedig megidéztette. Nyilvánvalóan kiderült, hogy Kende Péter felperes ügyvédje: Donathazy Mihály az alperes által bemutatott ítélettelvé díját, az ország és a nádori törvényszék régi szokását figyelmen kívül hagyva, nem fizette meg. Mivel pedig az ország törvénye szerint minden felperesnek a saját perében – különösen pedig perújításkor – készen kell állnia (cum autem predicti regni Hungarie lege requirente quilibet actor in prosecutione litium et causarum suarum, potissimum vero iuxta formam novi iudicii motarum et suscitatarum, cum universis ad easdem necessariis rebus promptus debet esse et paratus), ezért a Peren-i Gábor által bemutatott oklevél hatályát vissza kell állítani. A nádor különös tudomásával (ex scientia nostra speciali), az ítélmesterek és törvényszéke ülnökeinek tanácsából a perújításról szóló oklevelet érvényteleníti, a főbenjáró ítélet meghozatalát pedig korábbi hatályába visszahelyezi. Küldjék ki emberüket tanúbizonysággul a királyi kúriából külön kiküldött nádori emberek valamelyike mellé, a nagyobb hatalmaskodási ügyekben hozott főbenjáró ítéletről szóló oklevél minden pontját hajtsák végre, Kende Péter és mások ellentmondását ne vegyék figyelembe. – *Kijelölt, a kúriából külön kiküldött nádori emberek:* Egry-i Lénárt, János, Tamás vagy Gergely, Wylak-i János vagy Kelemen. – *Hátlapján:* proclamata et extradata per magistrum Johannem Elgy prothonotarium.

Szakadt és lyukas papíron, hátlapján papírfelzetes pecsét töredéke. DL 71116. (fasc. XX. fr. 2.)

756. 1510. április 25. (in Marci ev.) in curia nostra Wissegradiensi

Ulászló király megfontolta Peren-i Gábor királyi kamarásmester és Peren-i István királyi kamarás (cubicularius noster) hűségét, amit Magyarország szent koronájának (huius regni nostri Hungarie corone), majd a királynak tanúsítottak. Ezért nekik és örököseiknek adományozza örökjogon (iure perpetuo) a Szatmár megyei Kewlche, Estwandy, Mylotha, Cheke, Cheche, Kewmerew, Filesd, Chegen, Zekeres és Korod teljes birtokokon, a Korod melletti tiszai réven (vado in fluvio Thitie) és a Kewlche birtokon levő vámban (thelonium) levő és bárki által jogtalanul tartott (sub indebita detentione et conservatione eorum apud quorum manus existunt) királyi jogokat haszonvételeikkel és tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántókkal, földekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkal, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, halastavakkal, halászóhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatása esetén privilegiális formában is kiállítja. – *Jobbra a szöveg alatt:* Ad relationem venerabilis magistri Francisci prepositi Transsiluanensis secretarii regie maiestatis. – *Az oklevél bal alsó szélén kancelláriai belső feljegyzés.* – *Hátlapján:* Registrata, Folio CCCCXXXVII. anno 1510.

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyoma. DL 71117.

757. 1510. május 20. (3. die sab. p. Sophie)

Az aradi káptalan Peren-i Imréhez (spect. magn.), Abaújvár megyei örökös ispánhoz, nádorhoz, Ulászló király mostani távollétében királyi helytartóhoz. A nádor Esztergomban kelt, az oklevélben írt időpont 3. napján kelt, tanúvallásra és közös vizsgálatra felszólító bírói levelére (litteras adiudicatorias modum et formam cuiusdam attestationis et communis inquisitionis in se denotandum), ami Harazth-i Ferenc (egr.) részére György

(ill.) brandenburgi őgróf és felesége: Beatrix ellen szólt, Pankotha-i János (hon.) mestert, kanonokot küldték ki Kowaczha-i Bessenye István nádori ember mellé. Összehívták az oklevélben megszabott időpontra, Zsófia-nap utáni szombaton Arad megye sedriájának helyén az Arad megyei Paalelesse birtok, a Rosas nevű szőlőhegy (promonthorium), Solymos és Lyppa várak szomszédait és határosait, valamint Arad megye nemeseit és megyebélieit. Feszületre tett kézzel megeskették őket Isten, a király és szent koronája (sacre eius corone) iránti hűségükre, odio, amore, timore, preceque et pretio partium postergatis absque scrupulo cuiuslibet falsitatis solum Deum et eius iustitiam ferendo pre oculis, egyenként vizsgálatot tartottak köztük. E levelet a káptalan a nádor bírói levelével együtt pecsétfőjével lezárta, a tanúságtevők neveivel együtt (unacum propriis possessionum et attestantium nominibus) a végrehajtás 32. napjára megküldi. – *A vallomások:* Iwanhaza-i Kenther István szomszéd: az elmúlt időkben Rosasmaal vagy Rosas szőlőhegyének borkilencedét (nonas promonthorii) Solymos és Lyppa várához szolgáltatták, azonban amióta az országgyűlés úgy határozott, hogy minden nemes saját jövedelmét élje (tamdiu dum in congregatione generali constituissent, ut quilibet dominus seu nobilis utatur proventibus proprie terre), azóta Harazth-i Ferenc hajtja be. – Iwanhaza-i Porkolab Miklós szomszéd: Ferenc úr őt egy parancslevéllel intette meg, amikor pedig Palelesse-re ment, a jobbágyoktól (a providis) azt hallotta, hogy Harazth-i az említett decretum kiadása óta a Rosas hegy kilencedét Palylesse-hez hajtotta be, Harazthy Ferencnek pedig nincs határa az őgróffal, csak Bathor-i István és György urakkal. – Sarossy Miklós szomszéd: ugyanazt vallotta, mint Porkolab Miklós. – Bak-i Mátyás deák szomszéd: amikor Harazth-i Ferenc úr Solymos és Lyppa várát igazgatta (tenuisset), a Rosas szőlőhegy kilencedét mindig békésen megkapta, hanem amióta a várak officiolátusát odahagyta, vita keletkezett köztük. – Bak-i Zsigmond (nob.) özvegye: Anna: Yzkra ideje óta Rosasmaal szőlőhegy kilencedét békésen Solymoshoz hajtották be egészen Corvin János haláláig, azóta azonban vita van köztük. – Bak-i László (nob.) özvegye: Krisztina: néhai Lyndwa-i Banffy Miklós (magn.) ideje óta a Rosas szőlőhegy kilencedét Solymos várához hajtották be, Corvin János halála óta azonban vita keletkezett köztük. – Bak-i László (nob.) özvegye: Margit: Yzkra ideje óta a Rosas szőlőhegy kilencedét Solymos várához hajtották be, amióta azonban Harazth-i a nevezett várak tisztartóságát otthagyta, vita keletkezett köztük. – Bak-i Gaalfy Pál (nob.) felesége: Katalin tudomásból (ex scitu): Corvin János (ill.) herceg halála után a kilencedet mindig Palesse birtokhoz hajtották be. – Bak-i Baky Máté (nob.) felesége: Erzsébet: semmit sem tud, csak azt, hogy Corvin János (ill.) halála óta folyik a vita. – Bak-i Máté deák felesége: Krisztina: hallotta, hogy mindig Kalodwa-hoz tartozott, Corvin János halála után azonban vita keletkezett. – Bak-i Bew László fia: Boldizsár szomszéd tudomásból: a Rosas szőlőhegy kilencedét Ferenc úrnak hajtották be. – Kereky Pál szomszéd: biztosan tudja (sciret veraciter), hogy a Rosas hátán észak felé húzódó úttól kelet felé (a via, qua tendit ad partem septemtrionalem, que sita est in tergo montis Rosas a parte orientali) a szőlőhegy kilencedét mindig Solymos várához hajtották be, azt pedig hallotta, hogy az úton túl is. – A Kalodwa-i Boldogságos Szűz kolostor remete testvéreinek perjele: Mihály frater (rel.), szomszéd: a Rosassmal szőlőhegy kilencedét János vajda idejétől fogva Lyppa-hoz vették át, a kolostornak két hordó bort adtak, a múlt év óta keletkezett vita. – Bak-i Bew Gáspár szomszéd tudomásból: a Rosassmal szőlőhegy kilencedét mintegy négy esztendeje Ferenc úr Palelesse-hez hajtja be, azt pedig hallotta, hogy azelőtt Solymoshoz tartozott. – Bagd-i István szomszéd: nem tud semmit, de néhány jobbágytól (a quibusdam providis) úgy hallotta, mi szerint Rosasmaal szőlőhegy Paalelesse-hez tartozik. – Irwd-i Pathochy Péter szomszéd: nem tudja, hova tartozik, de azt biztos tudja, hogy amikor Ferenc úr szolgálival együtt őt kiküldték Rosasmaal szőlőhegyre, a szolgák ott némely öreg embereket állítottak elő, akiktől azt hallotta, hogy a

kilencedet mindig Paallesse-hez hajtották be. – Seegh-i Kelemen szomszéd és határos: a Kalodwa-i jobbágyoktól (colonis) azt hallotta, hogy a szőlőhegy mindig Paallesse-hez tartozott. – Bak-i Baky Miklós szomszéd: a kilencedet régi idők óta Solymoshoz tartozónak tudja, miután azonban Ferenc a várak officialátusát bírta, oda hajtotta be, ahova akarta, majd miután a várak officialátusát letette, vita támadt közöttük. – ZenthMyklos-i Kozma szomszéd: nem tud semmit, de amikor Harazthy Ferenc bizonyos nemtelen (ignobilis) öreg embereket állított elő, tőlük azt hallotta, hogy a hegy mindig Palelesse-hez tartozott. – Bak-i Gáspár szomszéd: a felek között viszály keletkezett, de azt nem tudja, hogy a Roasmaal szőlőhegy hová tartozik. – Bak-i Fóris szomszéd: Bak-i Bew Lászlónak egy szekerét, melyen egy hordó bor volt, a Lyppa-i várhoz tartozó emberek foglalták le (accepiissent), László a szekeret és a hordót Lyppa provizorán kereste. – Baky Gergely szomszéd: Banffy Miklós (magn.) idejétől Corvin János herceg idejéig a szőlőhegy Solymos várához tartozott, a herceg halála után támadt vita közöttük. – ErdewsKereky-i Zenthmassy Tamás szomszéd: tudja, hogy a Rosas szőlőhegy régóta Solymos várához tartozott, Corvin János herceg halála után azonban vita keletkezett közöttük. – ErdewsK[ere]ky Zenthmassy János szomszéd: azt nem tudja, hogy a RosasMaal szőlőhegy kié, de azt tudja, hogy mindig vita volt köztük. Hallomásból tudja, hogy az északi és keleti úttól (a via septemtrionali et orientali) Rosas szőlőhegy Wylagoswar várhoz tartozik. – Bak-i [Ba]ky Mihály szomszéd: nem tudja biztosan, hogy a Rosas hova tartozik, de azt igen, hogy kilencedét mindig Solymos várához hajtották be, mintegy két esztendeje van vita e föld fölött. – Challya-i László aradi alispán: azt hallotta a Harazthy Ferenc által elébe állított jobbágyoktól (a quibusdam viris providis ignobilibus), hogy Palelesse-nek nincs határa az őrgróffal, csak Bathor-i Györggyel és Istvánna, egyébként tudja, hogy egy ideje a Rosasmaal kilencedét Palelesse-hez szedik be. – Bak-i Boldizsár szomszéd: nem tudja, hogy a hegy kié, de tudja, hogy vita van. – Chwra-i Waydaffy András szomszéd és határos: hallotta, hogy Palelesse nem határos sem Solymos, sem Lyppa várakkal, csak Wylagoswar várral. – Iwanhaza-i Nemes Mihály szomszéd: nem tudja, de hallotta, hogy Palelesse-hez tartozik. – Iwanhaza-i EkerWary Gergely szomszéd: Mátyás király idejétől fogva a szőlőhegyet mindig Solymos várához tartozónak tudta, azonban az említett országgyűlési határozat óta Palelesse-hez szedték a kilencedét. – Iwanhaza-i Hwzar István hallomásból: nem tudja biztosan, hogy kié a szőlőhegy, de azt hallotta, hogy régen Solymos várához tartozott, és két vagy három éve van vita köztük. – [I]wanhaza-i Gergely szomszéd: amikor a hegy határait Baarocz Gergellyel (nob.) megjárta, tőle hallotta, hogy Baky Lászlótól azt hallotta, hogy a hegy Palelesse-hez tartozik, és azt is mondta, hogy a szőlőhegy kilencedét György hajtja be, a parasztoktól (a providis) is azt hallotta, hogy a szőlőhegy Palelesse-hez tartozik. – *Hátlapján*: presentata et aperta per me magistrum Johannem Ellewelgy.

Szakadt papíron, hátlapján pecsét töredékével. DL 71118. (fasc. XX. fr. 1.)

758. 1511. június 15. (in Trinitatis) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy mivel az elmúlt György-nap előnapján tartott országgyűlésen többek közt szóba került az Oppauia-i hercegség ügye, amit gondatlanság és hanyagság következtében Magyarországtól – amelyhez örökjogon mindig (semper jure perpetuo) tartozott és tartozik – elszakítottak, külföldiek kezére juttattak, és külföldieknél van zálogban. Nehogy idővel Magyarországtól elszakítsák, ezért a király, a főpapok, a bárók, és más előkelők szükségesnek látták a hercegség visszaváltását, hogy az ország koronájához (corone huius regni) visszacsatolják, és hogy az ország és a korona alattvalói, ti. magyar nyelvű emberek kormányozzák. Mivel az ország különféle más szükségéi miatt a

király nem tudta a visszaváltáshoz szükséges összeget előteremteni, ezért Peren-i Gábor királyi kamarásmesterhez és Ugocsa megye ispánjához fordult, hogy 6000 forint kölcsönt nyújtson aranyban (in auro) e célra, amit ő megadott. Nehogy az összeg visszaadásában csalódjék, ezért egyezséget kötött vele. A Máramaros megyei Hwzth várát a máramarosi sókamarákkal együtt, amelyeket most Sarkan Ambrus (magn.) és Zalka-i László deák (egr.), a királyi gyermekek ottani tisztjei, bírnak zálogban (gubernator bonorum nostrorum serenissimorum liberorum nostrorum similiter pro officio a nobis tenent titulo pignoris et arende), Pereny Gábor a saját költségén köteles 7000 forintért aranyban (in auro) Sarkan Ambrustól és László deáktól megváltani. Így a teljes összeg 13 ezer forintot tesz ki. Ehhez jön még kamatképpen (pecunie adicionales) forintonként hat dénár, ami összesen 780 forint. Továbbá a 13 ezren felül Pereny Gábor tartozik Sarkan Ambrusnak és László deáknak még 7000 forintot ezüstben (in monetis) kifizetni. A teljes összeg így 20 780 forintot tesz ki. (Quequidem omnes summe prescripte ad rationem monetarum sive parvarum pecuniarum computate unacum additionibus predictorum aureorum faciunt...). Sarkan Ambrus és László deák Bertalan napján a király, a főpapok és főurak előtt tartoznak Hwzth várát, a máramarosi sókamarákat alkamaráikkal (cameris filialibus ad eandem pertinentibus) együtt Pereny Gábornak és embereinek átadni. Pereny-nek így összesen 20 780 forintért a király bérbe adta e javakat. A bérlet (arendacio) a mostani György-napon kezdődik, amikor a várát és a kamarákat Pereny Gábornak átadják, és addig tart, amíg az összeget az alább megszabott módon a kamarákból és a jövedelmekből vissza nem kapja. Az első évben a máramarosi kamarákból 3500 forintot, azután évenként 4000 forintot vehet ki, a királynak azonban most és a következő években is tíz tömény sót (decem tumenos salium) kell adnia. A fehér sóból (de albis salibus) a Porozlo-i kamarához oly mennyiségben és mértékben kell adnia, amennyit magának vágat. Az említett tíz tömény sót minden évben, amíg a bérlet tart, a király használatára (pro maiestate nostra et usu nostro) ebben a kamarában adják el, Pereny Gábor iderendelt kamarása e sóról szokás szerint nyugtát (litteras salvi conductus) ad, a kamarás azonban urának is eladhatja a sót. A király megígéri, hogy Pereny Gábort a vár és a kamarák bérletében (penes nostram arendacionem et inscriptionem) mindaddig békességben megőrzi, amíg azokból az összeget vissza nem kapja. Pereny a zálogösszeg letörlesztése után minden felszólítás nélkül a királynak vagy fiának: Lajosnak, illetőleg utódainak köteles a várát és a kamarákat átadni, s azokat közben senkinek el nem zálogosíthatja vagy idegenítheti. – *Secreto sigillo nostro, quo ut rex Hungarie utimur, impendenti communiri fecimus.* – *Jobbra a szöveg alatt:* Relatio egregii Nicolai de Herend thesaurarii regie maiestatis. – *Hátlapján:* Registrata, folio VcLXXII, anno etc. 1512.

Hártyán, zsinóron függő pecséttel. Első sorát díszített, nagyobbított betűkkel írták. A lap felső szélén: Ave Maria. DL 71119.

Komáromy: TT 1903. 126.

759. 1511. július 17. (V. p. Margarethe virg.) in castro nostro Soklyos

Peren-i Imre Abaújház megye örökös ispánja, nádor a bácsi káptalannak. Mathwchyna-i Tamás és Barthan-i Peres András (egregii) nevében panaszt tettek. Hét vagy még több esztendővel ezelőtt György-nap táján Harazth-i Ferenc és Lewa-i Zsigmond (egregii) a Bodrog megyei Parys nevű birtokuk határaiból Wanna birtok felől mintegy 6000 hold szántó- és használat alatt levő földet (terras arabiles et usuales) elfoglaltak, és a Bodrog megyei Wanna nevű birtokukhoz csatoltak, azt ma is élik. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul az alább írt nádori emberek egyike mellé, tudják meg az előadottakról az igazsá-

got, Harazth-i Ferencet és Lewa-i Zsigmondot az új generalis decretum értelmében (juxta formam generalis novi decreti superinde editi et stabiliti) insinuatío-val idézzék meg a nádori jelenlét elé az idézés 32. napjára, perfüggőség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe, jelentést a szabott időpontra neki küldjenek. – *Kijelölt nádori emberek:* Reg-i János, Zenthlazlo-i Weres Bertalan, Thamasfalwa-i Iwachon Gergely, Thamasfalwa-i Bálint, Kakath-i Sandor Gáspár.

Átírta a bácsi káptalan 1511. augusztus 3-án. DL 71120.

760. 1511. augusztus 3. (8. die dom. p. Jacobi)

A bácsi káptalan Peren-i Imrének (spect. magn.) Abaújvár megye örökös ispánjának, nádornak. 1511. július 17-én kelt oklevelére (*lásd a 759. sz.*) Berky-i Dénes kanonokot küldték ki Reg-i János nádori ember mellé, aki a Jakab-nap utáni vasárnapon (júl. 27.) Bodrog megyében vizsgálatot tartott, ami az oklevélben foglaltakat mindenben igazolta. Ezen a napon Harazth-i Ferencet, valamint Lewa-i Zsigmondot Chomokla, más néven MyndZenthffalwa Bodrog megyei birtokukon az új decretum értelmében insinuatío-val megidézte a felperesek ellen az idézés 32. napjára.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét darabjaival. DL 71120. (fasc. XX. fr. 5.)

761. 1511. szeptember 11. (V. p. nat. Marie) Buda

Ulászló király előtt megjelent személyesen Peren-i néhai János (magn.) fia: Gábor (magn.) királyi kamarásmester és máramarosi ispán, aki lánya (puelle): Margit, testvére (fr. carn.): István és más rokonai terhét is magára vette, és bevallást tett. Maga, lánya és testvére sürgető szükségletei miatt Akoshaza-i Sarkan Ambrus (magn.) volt máramarosi ispántól 5 023 forint készpénz (paratis et numeratis in pecuniis) kölcsönt vett fel. A következő pünkösdig visszafizet Sarkan Ambrusnak, vagy erre kirendelt emberének mindenféle becsü nélkül (rerum quorumlibet estimatione exclusa) a budai káptalan előtt 4 023 forintot készpénzben. A maradék 1000 forintot pedig szekéren szállított jó, válogatott sóban (in salibus currualibus, bonis scilicet et electis) adja meg, minden száz söt négy forintjával számolva, a Porozlo-i kamarában Sarkan Ambrusnak, vagy erre kirendelt emberének, amikor a söt Máramarosból (de Maramorusio) kihozzák. Ha ezt nem tenné meg, akkor Sarkan Ambrus csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán minden pereskedés nélkül elfoglalhatja Peren-i Gábor Szabolcs megyei Pali és Bereg megyei Dobos teljes birtokát, valamint a Bereg megyei Barrobassy-n és Jand-on levő birtokrészeit a dobosi nemesi házzal és kúriával, haszonvételeivel és tartozékaival, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, rétekkel, legelőkkel, erdőkkel, berekkel, bozótokkal, folyó- és állóvizekkel, halastavakkal és halászóhelyekkel, vízfolyásokkal, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, malmokkal, malomhelyekkel, rendes és rendkívüli taksákkal (taxis etiam ordinariis et extraordinariis) együtt. Ezeket Sarkan Ambrus mindaddig elfoglalva tarthatja, amíg Peren-i Gábor, lánya vagy testvére az említett összeget vissza nem fizeti. Ha Peren-i Gábor, lánya, vagy testvére Sarkan Ambrusnak vagy embereinek nem hagynák a jószágokat elfoglalni, vagy azok birtokában nem tudnák, vagy nem akarnák megvédeni, akkor csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán a teljes összeg kétszeresében, azaz 10 046 forintban marasztaltatnak el. Quibusvis gratiis et deputationibus nostre maiestatis ac allegationibus tam maiestatis nostre, quam ipsorum Gabrielis de Peren ac filie et fratris suorum subterfugiisque suis quibuscumque non obstantibus. Sarkan Ambrus pedig Peren-i Gábort egyházi vagy az ország bármely más rendes bírója elé (sive spiritualis sive cuiuscumque

iudicis dicti regni nostri Hungarie ordinariis) idéztetheti az idézésétől számított 32. napra a királyi kúriába, az ügyet rendkívüli eljárással, a decretumok figyelmen kívül hagyásával (extra omnem seriem registri, non obstante etiam continetia decretorum) ítéltetheti meg, a 10 046 forint kifizetését kikényszerítheti. – *Jobbra a szöveg alatt:* Coram me Georgio episcopo Quinqueecclesiensi, cancellario regio.

Papíron, alján papírfelzetes pecséttel. DL 71121.

762. 1512. március 25. (in annunciationis Marie) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy Dalmát-, Horvát- és Szlavónországok báni tisztsége az elmúlt hónapokban üresedésben volt, és nagy gondot okozott neki, hogy ezeket az országokat, ti. az ország szent koronájának legkiválóbb ágait és tagjait (spectatissimos et singulares ramos precipueque membra sacre incliti huius regni nostri Hungarie corone) az ellenségtől megmentse, ami sok pénzébe került. Megfontolta Peren-i Imrének (spect. magn.), Abaújszántó megyei örökös ispánjának, nádornak szolgálatait. Amikor a király másfél évig Csehországban tartózkodott, országainak és az ország szent koronája végvárainak (castrorum finitimorum sacre huius regni corone) a király személyében gondját viselte, azokra sokat költött, így a király adós maradt neki 33 ezer forinttal. Ennek nagyobbik felét a nádor a végvárak fenntartására, kisebbiket az ország egyéb szükségleteire és saját kiadásaira fordította, és ebből az összegből a király kérésére 20 ezer forintot elengedett. Amikor a király Magyarország szent koronához tartozó Sziléziában volt elfoglalva, a király személyében az ország gondját viselte, és saját vagyonából nagy összeget fordított a végvárak fenntartására, amit a király megadott neki. A király mindkét visszatérése után az országot és a végvárakat sértetlenül találta. A királynak országai megváltására 15 ezer forintot adott. Ezért Dalmát-, Horvát- és Szlavónország báni tisztét (honorem banatus predictorum regnorum nostrorum Dalmatie, Croatie et Sclavonie) a zenggi kapitánysággal és a kapitánysághoz tartozó várakkal együtt Peren-i Imrének adta mindama szokásos joghatósággal és hatalommal együtt (cum ea omni consueta iurisdictione atque auctoritate), amellyel az eddigi bánok és kapitányok éltek, ameddig a király jónak látja (durante nostro beneplacito). A nádor ettől kezdve e bánság és kapitányság címét szabadon viselheti, ezekben az országokban szokásos ítéleteket hozhat, igazságot tehet, és mindennel, ami ehhez a hivatalhoz (officium) tartozik, szabadon foglalkozhat. Ezeket az országokat és a végvárakat, abban a helyzetben, amelyben a király és a király emberei kezén voltak, a király és fia: Lajos, utódai és Magyarország szent koronája számára megőrzi. Akár a király, akár Lajos, vagy utódai a bánságot, a kapitányságot és a várakat a nádortól vissza akarnák venni, akkor a nádor azt vita nélkül vissza tartozik adni, annyi késedelemmel, amennyi jogos sallariumának kiegyenlítéséhez kell. A király megígéri a tisztségek elnyerését, hogy a nádor közben arra jobban fel tudjon készülni, és nem nyugszik addig, míg a bánságot neki át nem adja. Ha a török császár, vagy valamelyik basa akkora sereggel törne az országokra, melynek a nádor saját erejével nem tudna ellenállni, akkor nem fogja magára hagyni, hanem minden segítséget megad neki. Jöllehet az elmúlt György-napi országgyűlésen a főpapok, bárók és országlakosok Horvátország védelmére a báni sallariummal együtt jóval nagyobb összeget rendeltek, azonban a király kérésére más szükséges kiadásokat is figyelembe véve, ezt csupán 25 ezer készpénzben (in pecuniis) és 3000 sóban (in salibus) fizetendő forintra mérsékelte a nádor. Ezt az összeget az első évre sallarium és az országok védelme címén kapja, amiért a nádor a szokásos báni hadakon felül (gentes, quas ratione banatus bani conservare consueverunt) száz lovast és száz gyalogost tartozik tartani az említett országok védelmére. Továbbá ebből a pénzből hatszáz jól felszerelt horvát lovast (equites de gentibus dicti regni

Croatie bene et bono ordine instructa) kell fizetnie és az öröket (strasas) kell tartania. A király ezt az összeget egy évre fizeti neki, ha egy év leteltével a nádor, vagy halála esetén utódai a bánságot viselni nem akarnák, akkor azt a király tőlük a szokásos elszámolás után (posita tamen debita ratione et satisfactione) köteles visszavenni. Teljes felhatalmazást ad a nádornak, hogy a király, következésképpen pedig az ellene lázadókat és a királyi javak háborítóit (quoad huiusmodi officiolum rebelles et ac negotiorum et proventuum nostrorum turbatores) jogosan megbüntetheti. Mivel a nádor a királyra való tekintettel a neki járó báni sallarium összegét leszállította, hogy ezt számára biztosítsa, a király a zágrábi harmincadot tartozékaival együtt mások kezéből kiváltja, és az első évre annyiért, amennyiért eddig is bírták, azaz 5000 forintért, átadja a nádornak. Mivel az akadályok miatt az utak (vie et itinera) most nem jövedelmezőek, ha az 5000 forint a harmincadból nem folyt be, akkor más királyi jövedelmekből fogja pótolni, ha pedig az utak biztonságosabbá válnának, ezáltal a harmincadjövedelmek is emelkednének, a nádor az ötezren felüli összegről úgy tartozik tenni, mint ahogy arról majd akkor megegyeznek. A nádor a szlavóniai jövő évi adót (contributionem seu subsidium) saját embereivel hajtathatja be, azonban a neki báni sallarium címen juttatott összegen felül eső adót a királynak kell adnia. A király minden, a szlavóniai dica ügyében adott királyi vagy kincstartói intézkedést (deputationes) érvénytelenít. – Harum nostrorum secreto sigillo nostro, quo ut rex Hungarie utimur, impendenti communitarum. – *Balra a szöveg alatt: Wladislaus rex manu propria scripsit. – Hátlapján: registrata, folio LX, anno 1512.*

Hártyán, zsinóron függő pecsét töredékével. Első sorát nagyobbított, vastagított betűkkel írták. DL 71122. (fasc. XX. fr. 6.)

Komáromy: TT 1900. 123.

763. 1512. május 31. (II. p. penthecostes)

A budai káptalan előtt Akoshaza-i Sarkan Ambrus (magn.) volt máramarosi ispán nevében Thezer-i Miklós (egr.) tiltakozást tett. Peren-i néhai János (magn.) fia: Gábor (magn.) királyi kamarásmester és máramarosi ispán Ulászló király bevalló- és kötelezőlevele értelmében megígérte, hogy 1000 forintot szekéren szállított, jó, válogatott sóban – minden söt négy forinttal számolva – a poroszlói kamarában, mihelyst a söt Máramarosból kihozzák, Sarkan Ambrus úrnak, vagy annak, akit Sarkan erre kijelöl, átad. Peren-i Gábor azonban e napig az 1000 forintot sem pénzben, sem sóban nem fizette meg, így a királyi oklevélben leírt kötelezettségekben foglaltak rábizonyultak, Sarkan Ambrus nyilvánvaló kárára.

Papíron, hátlapján pecsét darabjai. DL 71123.

764. 1513. február 4. (VI. p. Blasii) Buda

Peren-i Imre Abaújvár megye örökös ispánja, nádor, dalmát–horvát–szlavón bán a fehérvári káptalannak. Mihály (ven. rel.) szekszárdi apát nevében panaszt tettek. Az elmúlt György-nap körül Harazth-i Ferenc (egr.) és felesége: Anna, továbbá Lewa-i Zsigmond (egr.) Bodrog megyei Chentethothffalw-i tisztjei: Henchey Antal és BodyZenthMyklos-i Chwthak Benedek (nob.) uruk parancsából, uraiknak a Bodrog megyei Chentethothffalw-ra és Wanna-ra való jobbágyaival fegyveresen és hatalmasul az ő Baranya megyei Lasko nevű birtokára törtek. Onnan Zantho Dömötör és Chwthor Sebestyén nevű jobbágyainak tizenöt ménesbeli lovát hatalmaskodás közbejöttével Chentethothffalw-ra hajtották. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul az alább írt nádor-

ri emberek valamelyike mellé, tudják meg az előadottakról az igazságot, Harazthy Ferencet és a többieket idézzék meg insinuatio-val az idézés 32. napjára a nádori jelenlét elé, perfüggség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe, szólítsák fel őket, hogy jobbágyságot is állítsák elő. – *A hatalmaskodásban részt vevő jobbágyságok:* a Chentethothffalw-i Fwtho Orbán, Bakos Mihály, Hermech Dömötör, Thomesther György, Thomesther Kelemen, Gereg István, Cheke Miklós, Ethwes Ferenc, Bakos Imre, Jambor Tamás, Barla Miklós, Sarw András, Kokws János, Warga Péter, Nyak János, Jambor Damján, Bokor Miklós, Diznos Jakab, Chere Gergely, Mykos András, Erdely Benedek és a Wanna-i Zabo György. – *Kijelölt nádori emberek:* Bersen-i István, Solyag-i János, Chepch-i Kakony Albert, Akoshaza-i Sarkan Dénes, Fewldes-i Mihály vagy Gyerke-i Ispan Boldizsár.

Átírta a fehérvári káptalan 1513. április 6-án. DL 71125.

765. 1513. március 13. (in Judica) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy Peren-i Imre (spect. magn.) Abaújvár megye örökös ispánja, nádor, dalmát–horvát–szlavón bán megjelent a király, a főpapok és tanácsosai (prelatis et baronibus atque assessoribus consiliariis scilicet nostris) előtt, és lemondott báni tisztről, amit az elmúlt évben Both András egykori bán özvegyének: Annának kezéből nagy költségekkel váltott ki. A báni tisztséget részint az őt állandóan kínzó betegség (ob adversam valitudinem, qua frequenter laboraret), részint azért nem tudja viselni, mert a bánság a bántól állandó személyes ott-tartózkodást kíván, amit azonban mint nádor nem tehet meg. Ezen felül Horvátországban és Szlavóniában is számosan nem törődtek sem a nádor felszólításával, sem saját veszedelmükkel, és nem szálltak időben hadba. Nem volna azonban sem biztonságos, sem lehetséges csupán vicebánjaival és saját hadaival, amelyeket báni tiszte okán kell tartania, a bányságot kormányozni, különösképpen azért nem, mert a török becsapások (excursiones Turcorum) is – nem úgy, mint régen, kis csapatokkal (per parciales gentes) – nagy seregekkel (numeroso et cupioso exercitu) érik az országot. Ezért kérte felmentését és azt, hogy valamely alkalmasnak látszó személlyel töltsse be a király a tisztséget. A király a tanácsosaival megvitatta az ügyet, azonban ilyen alkalmas személyt nem találtak, ezért felkérték a nádort, hogy a bánágról ne mondjon le, mire az nehezen ráállt, hogy további negyed évig hajlandó a kormányzásra és az országok védelme felett őrködni. Feltételül azonban kikötötte, hogy ennek az országnak a hadai, a szlavóniai és más csapatok az ő felszólítására szálljanak hadba és engedelmeskedjenek neki, mivel saját katonái nem elegendőek, és kizárólag velük alig lehet valamit kezdeni. Ha negyed év múlva a király a bányságot nem veszi vissza tőle, akkor nem felel semmiféle, az országokat ezután érő ellenséges veszedelmekért. Erről maga és gyermekei számára írásos tanúbizonyságot kért. A király a főpapok, bárók és tanácsosai tanácsából és akaratából megígérte, hogy ha magyarországi, szlavóniai és más, mellé rendelt csapatok a nádor parancsára nem kelnének fel az említett országok védelmére, akkor az ebből keletkező veszedelemért sem a nádort, sem pedig gyermekeit nem vonja felelősségre. Ha negyed év elteltével a bányságot nem venné vissza tőle, akkor sem ő, sem pedig gyermekei az ezután következő veszedelemért nem vonhatók felelősségre. – *Balra a szöveg alatt:* Wladislaus rex manu propria scripsit. – *Hátlapján:* Regestrata, folio Vc LXXXIII anno 1513.

Előre vonalazott hártán, a szöveg alatt pecsét nyomával. DL 71124.

766. 1513. március 26. (8. die sab. a. Ramis palmarum)

Kornys Benedek drivaszti püspök, leleszi prépost és a konvent Ulászló királyhoz. Bazini és Szentgyörgyi Péter (magn.) gróf, országbíró március 11-én, Budán kelt, visszaiktatásra, határjárásra, becsüre, elfoglalásra, zálogjogon történő iktatásra, dolgok elvételére és vérdíj kifizetetésére utasító ítéletlevelet írt nekik, ami azon a törvényszakon kelt, ahova az uralkodó minden rövid terminusú és áttett ügyet (universe cause breves scilicet et transmissionales) általánosan halasztott. Ez Swran-i néhai János fia: György (nob.) és néhai Antal fia: néhai másik György fia: Pál felperesek, valamint Arthand-i Tamás özvegye: Erzsébet, Wethes-i Márton felesége: Zsófia, néhai Tharkan-i László felesége: néhai Anna fia: István és Rosall-i néhai Kwn László fia: László (nobiles) alperesek ügyében kelt, és a végrehajtás után a konvent pecsétfőjével lezárva felmutatójának visszaadták. Kapos-i Miklós frater-t konventi tagot, papot küldték ki Chama-i Benedek (nob.) királyi ember mellé, aki virágvasárnapot megelőző szombaton (márc. 19.) kiszállt néhai Charnawada-i Egyed Szatmár megyei Homok-on levő birtokrészére, ennek birtokába haszonvételeivel és tartozékaival együtt a felpereseket örökös birtoklásra vissza akarta iktatni, az alperesek és bárki más ellentmondásának figyelmen kívül hagyásával. E napon, amikor az ítéletlevélben írt más dolgokat is el akarták végezni, Rosal-i néhai Kwn László fia: László jobbágya: Zabo Fülöp (prov.), ura nevében kivont karddal ezt megakadályozta, és visszaűzte őket, e miatt a parancsban foglaltakat nem tudták végrehajtani. – *A megjelent szomszédok és határosok:* Almas-i János, másik Almas-i János (nobiles), néhai Chahol-i Bertalan (egr.) jobbágya: Zygethy Mikós és Bathor-i János (nob.) jobbágya: Zygethy János, kik Zarazbethek-en laknak, és uraik nevében jelentek meg.

Átírta Sárkány Ambrus országbíró 1525. február 6-án. DL 71186.

767. 1513. április 6. (6. die VI. p. resurrectionis D.)

A fehérvári káptalan Peren-i Imre Abaújjár megye örökös ispánjának, nádornak, dalmát-horvát-szlavón bánnak. A nádor 1513. február 4-én kelt (*lásd a 764. sz.*) oklevelére Brynye-i Fülöp mestert, kanonokot küldték ki Bersen-i István nádori ember mellé, aki hűsvét utáni csütörtökön (márc. 31.) Baranya megyében vizsgálatot tartott, ami az oklevélben foglaltakat mindenben igazolta. Pénteken Harazth-i Ferencet, feleségét: Annát és Lewa-i Zsigmondot a Tolna megyei Kewbly nevű birtokukról insinuatío-val megidézte az idézés 32. napjára Mihály szekszárdi apát ellen a nádori jelenlét elé, és felszólította őket, hogy a jobbág্যokat is állítsák elő.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 71125. (fasc. XX. fr. 7.)

768. 1513. július 18. (II. a. Marie Magdalene)

Pál frater, jászói prépost és a konvent előtt megjelent Peren-i István (magn.), és bevalást tett. Bizonyos szükségéitől úzve az Ugocsa megyei Saswari, Wereco, Felsewgercze, Alsogercze és Kyrwa, valamint a Szatmár megyei Waswary nevű teljes birtokait minden haszonvételeikkel, úm. művelt- és műveletlen szántókkal, földekkel, rétekkel, legelőkkal, kaszálókkal, erdőkkel, berekkel, bozóttal, tövisesekkel, írtásföldekkel (terris extirpatis), szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, halastavakkal, halászóhelyekkel, malomokkal és malomhelyekkel együtt eladta testvérének (fr. carn.): Peren-i Gábornak (magn.). Az összes birtokot 220 aranyforintért adta el, az ugocsaikat 100-ért, Waswary-t 120-ért,

amely összeget – mint mondta – már teljesen meg is kapott. – *Sigillum nostrum autenticum est appensum.*

Hártyán, selyemzsinóron függő pecséttel. Első sorát nagyobbított, vastagított betűkkel írták. DL 71126.

769. 1513. szeptember 29. (in Michaelis) Buda

Ulászló király megfontolta, hogy a kincstartói hivatalban (*officium thesaurarius nostrum*) működő Herend-i Miklós (egr.) Peren-i Gábor máramarosi sókamaraispántól a királyi konyha szükségleteire (*ad usum et sustentationem coquinarum nostrarum*) 2000 forintért ökröket vett. Egy másik levelével megengedte, hogy Peren-i 2000 forint fejében e kamara jövedelméből és bérletéből (*ex proventibus et arenda eiusdem camere nostre*) a maga számára 1500 forintot kivegyen, mostani oklevelével pedig megengedi, hogy a maradék 500 forintot az 1500 forinttal együtt a bérletből és jövedelemből kivegye. – *Balra a szöveg alatt: Wladislaus rex manu propria.*

Papíron, a szöveg alatt pecsét darabjai. DL 71127.

770. 1513. október 25. (in profesto Demetrii) in Zakol

Zakol-i néhai Miklós fiának: néhai Jánosnak fia: László bizonyos sürgető szükségei miatt a Szabolcs megyei Zobozlo, Hegeyes, Theglas és a Bihar megyei Moch birtokokon levő összes birtokrészeit elzálogosította Mag-i Pálnak (egr.) 145 tiszta aranyforintért, amely összeget meg is kapott tőle. Ha Zakol-i a birtokrészeket vissza akarja váltani, akkor Mag-i – miután az említett összeget megkapta – mindenféle becsü nélkül tartozik a birtokokat visszabocsátani. Zakol-i a visszaváltásig saját munkáján és költségén megvédi Mag-it, ha pedig ezt nem tudná megtenni, akkor Mag-i csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán Zakol-i más birtokait elfoglalhatja, és mindaddig magánál tarthatja, amíg Zakol-i teljesen ki nem fizeti az összeget. – *Harum nostrarum litterarum manibus nostris confectarum, sigilo nostro autentico, quo utimur, consignatarum.*

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyomával. DL 71128. (fasc. XX. fr. 8.)

771. 1513. november 4. (f. VI. p. omnium sanctorum) Buda

Ulászló király Bellyen-i Albertnek (egr. mag.), a királyi személyes jelenlét ítélőmesterének és Pogan Zsigmond királyi zászlótartónak (*vexillifero nostro*). Mivel az egyik részről Peren-i Gábor királyi kamarásmester, máramarosi sókamaraispán és Peren-i István királyi kamarás (*cubicularius noster*) (*magnifici*), a másiktól pedig Máramaros és Ugocsa megyék több nemese közt különböző ellentétek keletkeztek, ezért teljes királyi felhatalmazással (*cum plena nostra auctoritate et facultate*) kiküldi őket, hogy elsimítsák ezeket. Az oklevél kelte utáni tizedik napon utazzanak el az említett megyékbe, ítélkezzenek az ellentétek, valamint Dolhay Péter (egr.) és Thechew királyi oppidum közti rombolások ügyében. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza.

Átírta Ulászló király 1514. április 13-án. DL 71133.

772. 1514.^a március 9. (V. a. Reminiscere) ex Bathor

Bathor-i András szatmári ispán levele Bodolo birtok lakosaihoz (*circumspectis iudici et juratis civibus possessionis Bodolo nobis sincere dilectis*). Megtudta, hogy Tarpa-i birto-

kának földjét elfoglalták, és örökletessé tették (illique hereditates erexistis). A földjéről nem akar lemondani, ezért az örökletességet szüntessék meg (hereditates ...detrahatis). Megtudta azt is, hogy a halastavát lehalászták, ezt többé ne merészeljék tenni, mert akit rajtakapnak, azt azonnal felakasztatja.

^a Az évszámot arab számmal írták.

Alul szakadt papíron, hátlapján címzés és pecsét nyoma. DL 71129. (fasc. XX. fr. 13.).

773. 1514. április 8. (sab. a. Ramis palmarum)

Ulászló király előtt megjelent Bellyen-i Albert (egr. mag.), a királyi személyes jelenlét ítélőmestere, és bevallást tett. Amikor az elmúlt évben Luca napján (dec. 13.) az Ugocsa megyei Zewlews oppidumban tartózkodott, megjelent előtte személyesen Peren-i Gábor (magn.) királyi kamarásmester, máramarosi és ugocsai ispán az egyik, Saswar-i Barthws János felesége: Ilona (nob.) – aki néhai Saswar-i Egresy Gergely lánya – a másik részről, és bevallást tettek. Egymás közt örök érvényű birtokcserét határoztak el. Peren-i Gábor az Ugocsa megyei FelsewGeercze nevű birtokán levő három pusztatelkét (sessiones suas desertas) – amelyeken korábban Egresy János, Balko Simon és Chola Illés lakott – tartozékaival és haszonvételeivel együtt Ilonának és örököseinek adja örökjogon. Ő ezért cserébe az Ugocsa megyei Saswar-on levő két nemesi telkét és kúriáját – amelyek közül az egyik egykor néhai Barthws Istváné volt, és Ilonára háramlott –, továbbá hat jobbágytelket – amelyek közül négy lakott, ti. Gaal György özvegye: Ágota, Zyws János, Kovács (Faber) Imre, Kyrál Miklós lakják, kettő pedig pusztá (deserte), amelyeken egykoron Pethry Ferenc és Feyes Imre lakott –, valamint az Ugocsa megyei Bonnya prédiumon levő részét adja Peren-inék és feleségének: Katalinnak örökjogon. Mivel Ilona birtokai értékesebbek a Peren-i által átadott telkeknél, ezért Peren-i Albert mester előtt az asszonynak még kétszáz aranyforintot fizetett. Cserébe Ilona a nemesi és jobbágyi telkeket, valamint a prédiúmrészt haszonvételeivel és tartozékaival, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkal, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, halastavakkal, halászóhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt, átadta Peren-i Gábornak és Katalinnak (gen.), akik birtokukat szintén átadták. Örökösük terhére is magukra véve kölcsönösen megígérték, hogy a cserébe adott birtokokban egymást saját munkájukon és költségükön megvédik. – *Sigillum nostrum, quo ut rex Hungarie in iudiciis utimur, est appensum.* – *Jobbra a szöveg alatt: Lecta per eundem magistrum Albertum.*

Hártyán, zsinóron függő pecséttel. Első sorát vastagított, nagyobbított betűkkel írták. DL 71130.

774. 1514. április 8. (sab. a. Ramis palmarum) Buda

Ulászló király előtt megjelent Bellyen-i Albert (egr. mag.), a királyi személyes jelenlét ítélőmestere, és bevallást tett. Amikor az elmúlt karácsony vigiliáján (dec. 24.) az Ugocsa megyei Zewlews oppidumban tartózkodott, megjelent előtte Peren-i Gábor (magn.) királyi kamarásmester, máramarosi kamaraispán, ugocsai ispán az egyik, Petherffalwa-i Barla Miklós felesége: Anna – aki néhai Ewzewdffalwa-i Frank János lányának: néhai Erzsébetnek a lánya –, a másik részről, személyesen, és minden rokonuk terhére magukra véve, bevallást tettek. Egymás közt örök érvényű birtokcserét határoztak el. Peren-i Gábor az Ugocsa megyei Alsogeercze nevű birtokán levő lakott jobbágytelkét – amelyen Chola Simon lakik – haszonvételeivel és tartozékaival Annának és örököseinek adta örökjogon. Ő ezért cserébe az Ugocsa megyei Saswar-on levő, teljesen pusztán álló jobbágytelkét (sessio

jobagonalis penitus deserta) – amely egyfelől Kosa Mátyással, másfelől Kadar Jánossal szomszédos, és amelyen egykoron Erdely Simon lakott – adta Peren-inek és feleségének: Katalinnak örökjogon. Peren-i Gábor még 45 aranyforintot is fizetett Annának Albert mester előtt. Örökösük terhet magukra véve, kölcsönösen megígérték, hogy a cserébe adott birtokokban egymást saját munkájukon és költségükön megvédik. – *Sigillum nostrum, quo ut rex Hungarie utimur, est appensum.* – *Jobbra a szöveg alatt: Lecta per eundem magistrum Albertum.*

Hártyán, zsinóron függő pecséttel. Első sorát vastagított, nagyobbított betűkkel írták. DL 71131.

775. 1514. április 8. (sab. a. Ramis palmarum) Buda

Ulászló király előtt megjelent Bellyen-i Albert (egr. mag.) a királyi személyes jelenlét ítélőmestere, és bevallást tett. Amikor az elmúlt év Luca napján (dec. 13.) az Ugocsa megyei Zelews oppidumban tartózkodott, megjelent előtte Peren-i Gábor (magn.) királyi kamarásmester, máramarosi kamaraispán, ugocsai ispán az egyik, Czegen-i János (nob.) a másik részről személyesen, és rokonaik terhet magukra véve, bevallást tettek. Egymás közt örök érvényű birtokcserét határoztak el. Peren-i Gábor az Ugocsa megyei FelsewGeercze nevű birtokán levő négy lakott jobbágytelkét – amelyeken Bwda Kozma, Bwda János, Balassy Antal és Kys Pál lakik –, valamint Zewlews oppidumon levő házáat – amelyben korábban Hwzth-i Zyws László lakott, és amelyet Peren-i Gábor Czegeny Jánosnak élete tartamára (vita ipsius dumtaxat comite) átadott – Czegen-i Jánosnak és örökösének adta örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt. Ő ezért cserébe a Szatmár megyei Czegen, Isthwandy, Kemerew, Korod, Cheche, NaghZekeres, Cheke, Mylotha, Kewlche és Fylesd birtokokon, az Isthwandy-i nemesi kúriában, a Kewlche-n szedni szokott vámban (tributum sive thelonium), Korod területén a Tisza folyón levő révben (vadum in fluvio Thicie) bírt öröklött részeit (jure hereditario concernentibus) Peren-inek és feleségének: Katalinnak adta örökjogon. Ezek közül némelyeket Czegeny János békésen birtokol, némelyek pedig mások kezén vannak zálogban vagy más jogon. Mivel Czegen-i birtokai értékesebbek a Peren-i által adott telkeknél és háznál, ezért Peren-i Albert mester előtt még 1332 aranyforintot fizetett. Cserébe Czegeny a birtokrészeket, a vámban és a révben bírt részeket haszonvételeivel és tartozékaival, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, legelőkkal, mezőkkel, kaszálókkal, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, tocsogókkal, mocsarakkal (stagnis, paludibus), halastavakkal, halászóhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt, átadta Peren-i Gábornak és Katalinnak (gen.), akik szintén átadták a négy telket, a házat és az összeget. Czegeny felesége: néhai Ilona a birtokrészeknek, a háznak és a nemesi kúriának Pereni Gábor részére történt iktatásakor Czegeny János fiai nevében ellentmondást tett, ezt azonban Czegeny visszavonta. Örökösük terhet magukra véve kölcsönösen megígérték, hogy a cserébe adott birtokokban egymást saját munkájukon és költségükön megvédik. – *Sigillum nostrum, quo ut rex Hungarie in iudiciis utimur, est appensum.* – *Jobbra a szöveg alatt: Lecta per eundem magistrum Albertum.*

Hártyán, zsinóron függő pecséttel. Első sorát vastagított, nagyobbított betűkkel írták. DL 71132. (fasc. XX. fr. 10.)

776. 1514. április 13. (3. die III. p. Ramis palmarum) Buda

Ulászló király tudtul adja, hogy amikor virágvasárnap utáni kedden (ápr. 11.) Budán a főpapokkal, bárókkal, ítélőmesterekkel és az ország nemeseivel, ti. törvényszéke esküdt ül-

nőkeivel együtt tartózkodott, megjelent előtte személyesen Bellyen-i Albert, a királyi személyes jelenlét ítélőmester és Cheb-i Pogan Zsigmond királyi zászlótartó, ítélőszéke esküdt ülnökei, és bemutatták a király 1513. november 4-én kelt, papírra írt, pápens oklevelét (*lásd a 771. sz.*). Az oklevélben foglaltak végrehajtásának helyéül és idejéül (pro dieta et termino prescripte executionis) az egyik részről Saswar-i Weres György, Gergely, Benedek, Saswar-i János, Fanchyka-i Ferenc és Máté, Wyhel-i Boldizsár, Palagh-i László és Werbewecz-i Ferenc (nobiles), a másíkról pedig Peren-i Gábor jóváhagyásával Luca napját követő csütörtököt (dec. 15.), közös hely gyanánt (pro loco communi) pedig az Ugocsa megyei Saswar birtokot, a sedria helyét jelölték ki. Itt és ekkor a két fél személyesen megjelent előttük. Komlos-i Mihály (nob.) nevében Fanchyka-i Máté királyi ügyvédvalló levéllel a többi panaszos közül felemelkedvén, Peren-i Gábor ellen előadta ügyét. 1512 karácsonya táján Peren-i Gábor kiküldte Komlos-i Mihály felperest, akkori alispánt, Máramaros megye szolgabírájával: Waynak-i Jancho (dictus) Jánossal és más embereivel és familiárisaival fegyveresen és hatalmasul (armatis et potentiis manibus) a Dolha-i nemesek Máramaros megyei Zaghnja nevű birtokára a Máramaros megye által rendelt hadakozó pénz behajtására (pro administratione pecuniarum armigerorum per universitatem nobilium dicti comitatus Maromarusiensis deputatorum). Ők azonban, megfontolván a parancsok végrehajtására tett esküjüket, és azt, hogy Zaghnja birtok megrohanása és feldúlása (invasio et depredatio) az ország joga és igazsága ellen való lenne, ezért Gábor ispán parancsát, hogy az említett nemesek jószágait dúlják fel, megtagadták. Ezért az ispán Komlosy Mihályt jogtalanul és hatalmasul elfogta, fogságban tartotta, majd keresztényi hitére tett ígérete után vízkeresztig szabadon bocsátotta. Ekkor Komlosy meg is jelent Peren-i Gábor előtt, aki ismét hatalmasul elfogatta, és addig tartotta fogságban, amíg jónak látta. Erre Peren-i Gábornak királyi ügyvédvalló oklevéllel megjelenő ügyvédje, Darocz-i Márton válaszolt. Amikor Komlosy Mihály Budára akart menni, Peren-i 290 aranyforintot adott neki azzal, hogy 150-et adjon át az egri gubernátornak a dézsmaösszeg fejében (ad pretium decimarum), a fennmaradó összegért pedig Budán bizonyos dolgokat vásároljon neki háza részére. Komlosy hazatérte után az elszámoláskor azt állította, hogy a teljes összeget átadta a gubernátornak, de a nyugtát (litteras expeditorias) többszöri sürgetés után is vonakodott felmutatni. Ezért és más vétkeiért Peren-i megeskette Komlosy-t, hogy az általa szabott napon előtte, mint ura előtt, és a bíróság előtt (ad eundem Gabrielem, dominum scilicet suum et ad iudicium) elszámol, de az esküjét félretéve, nem akart Peren-i előtt elszámolásra megjelenni. Szombaton (dec. 17.) Komlosy ügyvédje Peren-i Gábor válszára úgy allegált, hogy Peren-i csak 280 forintot adott Komlosy-nak, amit ez teljes egészében átadott az egri gubernátornak. Ezért Komlosy azt kérte, hogy Peren-i egymaga, személyesen tegyen esküt arra, hogy csupán 280 forintot adott neki. Peren-i Gábor az esküt nem fogadta el, hanem ő kérte azt, hogy Komlosy egymaga, személyesen tegyen esküt arra, hogy csupán 280 forintot kapott tőle. Albert mester és Pogan Zsigmond, miután meghallgatták a felek előterjesztéseit, a tárgyalást és a döntést a király elé terjesztették. Amikor a király az említett napon mondott bírótársaival törvényszéket tartott, akkor a felperes ügyvédje szóról szóra megismételte keresetét, Peren-i Gábornak királyi ügyvédvalló levéllel megjelenő ügyvédje: Mykola-i Gergely deák is megismételte, amit Darocz-i Márton mondott, majd igazságot kértek. A király a kétszeri fogvatartás ügyében (in facto dupplici captivitate) más bírói levél útján másik eljárást (aliud iudicium) kezdett, a pénz ügyében pedig elrendelte, hogy Komlosy egymaga, személyesen tegyen esküt a leleszi konvent előtt György-nap huszadik napján (máj. 13.) arra, hogy nem többet, csak 280 forintot kapott Peren-itől. A konvent az eskü letételének 32. napjára küldje meg a személyes jelenlétnék az esküről szóló jelentését. – *Hátlapján*: Lecta per magistrum Albertum.

Sérült, vízfoltos papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 71133.

777. 1514. augusztus 5. (in Marie de nive) Buda

Ulászló király megfontolta azokat a hűséges szolgálatokat, amelyeket Peren-i Gábor királyi kamarásmester és máramarosi sókamara ispán elsősorban Magyarország szent koronájának, aztán a királynak különböző ügyekben tanúsított, főleg azért, mert a most elmúlt nyáron, amikor a parasztok az országban felkeltek az összes nemes kiirtására, ő ekkor nemcsak azokat a királyi várakat, amelyeket a királytól hivataláért (pro officiolatu) kapott, hanem más részeket és vidéket is megvédett saját erejével és költségén. Ezért azoknak a máramarosi nemeseknek a birtokait, akik az elmúlt zavaros időkben saját elhatározásukból azokhoz a bűnözőkhöz csatlakoztak, akik keresztes néven a király ellen felkeltek, és minden gonosztettük részeseivé lettek, így birtokaik Magyarország régi szokásjoga vagy törvénye szerint a királyra, következésképpen királyi adományozásra jutottak, haszonvételeikkel és tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkel, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, halastavakkal és halászóhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt, Pereny Gábornak és örököseinek adományozta örökjogon, kivéve azokat a jószágokat, amelyek valamelyik máramarosi királyi várhoz, vagy valamilyen más királyi vagy királynéi várhoz tartoznak, valamint azokat, amelyeket korábban már másoknak adott. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatása esetén privilegiális formában is kiállítja. – *Jobbra a szöveg alatt:* Relatio reverendissimi domini Georgii episcopi Quinqueecclesiensis, cancellarii regie maiestatis. – *A lap alsó szélén:* Relatio domini reverendissimi Quinqueecclesiensis, Franciscus notarius.

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyomával. DL 71134. (fasc. XX. fr. 11.)

Monumenta rusticorum rebellium 185.

778. 1514. szeptember 12. (III. p. nat. Virginis) Buda

Ulászló király megfontolván Peren-i Gábor királyi kamarásmester, Máramaros és Ugocsa megyék ispánjának hűséges szolgálatait, amelyeket elsősorban Magyarország szent koronájának, majd a királynak különböző helyeken és időben tanúsított, neki és örököseinek adományozta az Ugocsa megyei Bathar nevű teljes birtokot, a Szatmár megyei Wada, Kaplyan, Bobald, Wezend, Mezewpethry, Wethys és Gylwez birtokon levő részeket, valamint Bodway, Kozaar és Gelyenes prédiúmok, amelyek korábban Wethys-i Gergelyé, Alberté és néhai Miklóse (nobilium) voltak, az Ugocsa megyei Gyakffalwa birtokot, ami korábban Gyakffalwa-i István papé, Lászlóé, Balázsé, Jánosé és Mihályé volt, a birtokokban, prédiúmokban és birtokrészekben levő királyi jogokkal, mindenféle haszonvételekkel és tartozékokkal, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkel, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, halastavakkal, halászóhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt. Ezek a nemesek az elmúlt napokban, a parasztok felkelésének (insurrectio popularium) idején, elhagyva a király és Magyarország szent koronája iránti hűségüket, a nemesek elpusztítására készülő parasztokhoz csatlakoztak, azokkal együtt keresztes néven több gyilkosságot, fosztogatást, megszentelt helyek kirablását, a nemesek házainak és telkeinek kifosztását és felgyújtását vitték véghez, és Perényinek az Ugocsa megyei Nyalab várát bizonyos ideig ostrom alatt tartották, a vár tartozékait Pereny más józágaival együtt, akár az ország ellenségei, elpusztították. Ezért hűtlenség bűnébe estek, birtokaik pedig az ország szokása szerint Magyarország szent koronájára és királyi adományozásra jutottak. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatása esetén privilegiális

formában is kiállítja. – *Jobb felső sarkában*: Commissio propria domini regis. – *Hátlapján*: Registrata folio VII. anno etc. 1514.

Hártyán, alján papírfelzetes pecsét töredéke. DL 71135. (fasc. XX. fr. 9.)
Komáromy: TT 1897. 487. – Monumenta rusticorum rebellium 227.

779. 1515. március 17. (sab. a. Letare) in castro nostro Thatha

Ulászló király Peren-i Gábor (magn.) királyi kamarásmester hűséges szolgálataiért, amelyeket elsősorban Magyarország szent koronájának, majd a királynak különböző helyeken és időben tett, neki és örököseinek adományozta a Máramaros megyei Lonka és Bocho teljes birtokokban levő királyi jogokat minden haszonvételeivel és tartozékaival, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkal, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, halastavakkal és halászhelyekkel, vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatása esetén privilegiális formában is kiállítja. – *Jobbra a szöveg alatt*: Relatio magnifici domini Michaelis Paloczy magistri cubiculariorum regie maiestatis. – *Hátlapján*: Registrata, folio XL, anno Domini 1515.

Hártyán, alján sérült papírfelzetes pecséttel. DL 71136. (fasc. XX. fr. 14.)

780. 1515. június 25. (II. p. Johannis bapt.) in Komyathi

Nadasd-i Benedek Torna megyei alispán és a szolgabírák előtt Zeen-i néhai Ferenc fiai: István, László és Rafael nevében megjelent Chaath-i Recchi István özvegye: Anna (nob.), valamint Zeen-i Jób fia: György, és tiltakozást tettek. Megtudták, hogy Hosdian-i Bakos Lajos az ő Torna megyei birtokaikat el akarja idegeníteni, ezért Lajost eltiltották a birtokba történő bevezetéstől és bármi módon történő elidegenítéstől.

Papíron, alján három pecsét töredékes nyoma. DL 71137. (fasc. XX. fr. 17.)

781. 1515. augusztus 24. (in Bartholomei) Buda

Ulászló király parancslevele Karol-i Lancz Lászlónak és Karol-i Lászlónak (egregiis). Peren-i Gábor királyi kamarásmester nevében panaszt tettek. A címzettek Karol-i István (mag. ven.) Ardo-i plébános (plebanus parochialis) jószágai és birtokjogai ügyében az elmúlt napokban hitükre (ad fidem honoremque et humanitatem) bizonyos ígéretet tettek a panaszosnak, amit mindmáig nem teljesítettek. A panaszos ezért kérte a királyt, hogy orvosolja ezt. Az oklevél kézbesítését követő 32. napon személyesen, nem pedig ügyvédjeik útján jelenjenek meg a király előtt, bárhol is tartózkodják, hogy feleljenek az ígéret be nem tartásának okáról. Ha másképp mernek cselekedni, a megjelenő fél kérésére jogszerűen jár el. – A levelet bemutatójának adják vissza.

Átírta a leleszi konvent 1515. november 1-jén kelt jelentésében. DL 71138.

782. 1515. augusztus 24. (in Bartholomei) Buda

Ulászló király a leleszi konventnek. Peren-i Gábor (magn.) királyi kamarásmester kérésére írt, Karol-i Lancz Lászlónak és Karol-i Lászlónak (egregiis) szóló parancslevelét (*lásd a 781. sz.*) alkalmas tanúbizonysággal kézbesítsék ki nekik, amit válaszolnak, arról a királynak tegyenek jelentést.

Átírta a leleszi konvent 1515. november 1-jén. DL 71138.

783. 1515. november 1. (15. die Luce ev.)

Kornys Benedek drivasti (Drywasthensis) püspök leleszi prépost és a konvent Ulászló királynak. A király 1515. augusztus 24-én kelt két levelére, amelyik közül a kézbesítést kérő (exhibitoria) a konventhez (*lásd a 782. sz.*), a pátens formájú parancslevél pedig Karol-i Lancz Lászlóhoz és Karol-i Lászlóhoz (*lásd a 781. sz.*) szólt, Thyzabech-i János frater, konventi papot küldték ki tanúbizonyságul. Ő csütörtökön, Lukács napján (okt. 18.) kiszállt a nevezettek Szatmár megyei Karol oppidumára, ott Lancz Lászlót személyesen megtalálta, a másik Lászlót nem, azonban ennek lakóházában (apud domum eiusdem habitationis sive solitum residentiam) feleségének (gen.) és alkalmas familiárisának vagy faktorának az oklevelet eredetiben bemutatta, tartalmát elmondta (continentiam earundem litterarum... declarasset). Miután Karol-i Lancz László megtekintette az oklevelet, azt válaszolta, hogy az oklevelet teljes tisztelettel fogadta, az abban foglaltakat megértette, azonban a kijelölt időpontban nem jelenik meg, mert Peren-i Gábor nem adta ki a neki járó jussát (debitum ius suum).

^a Az évszámot arab számmal írták.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 71138. (fasc. XX. fr. 15.) – Hátlapján: Pars ista comparuit in termino intrascripto, hoc est Gregorius litteratus de Mikola cum procuratoriis litteris nostris regalibus et causa intrascripta propter absentiam magistrorum prothonotariorum prorogata est ad futura iudicia primitus celebranda per me episcopum dominum Frangepanum cancellarium regie maiestatis. – Pro A Anthonius de Bathe cum nostris solvit, Maglody. – Bude, 1516^a in profesto Beate Marie de nive, Actor causam intrascriptam condescendere fecit cum onere consueto. Coram me magistro Stephano de Werbewcz personalis presentie regie maiestatis locumtenente cum onere parti adverse tenetur. Idem magister Stephanus manu propria.

784. 1516. február 11. (II. p. Invocavit) ex Ardo

Bereg megye alispánjának, szolgabíráinak és 12 esküdtjének (iurati) levele Szatmár megye alispánjához, szolgabíráihoz és 12 esküdtjéhez (egregiis). Peren-i Gábor (magn.) úrnak Zamoszeg, Olczwa, Appathy, Warosdobos, Mada, Rohod, Pethenyehaza, Gywlahaza, Gyarmath, Nabrad, Panyola, Semyen, Mathoch, Thwnyog, Wythka, Karaz, Namyn, Baka, Aranyas, Gyre, Palcza, Warssan, a két Dobos és más megyebeli birtokok lakói becslésük szerint hat forint hat dénár híján 300 forintra kárt okoztak. Ebben az ügyben szolgáltatásnak igazságot.

Papíron, hátlapján öt pecsét darabjával. DL 71139.

Szakály: 1514. 6. sz. – Bereg m. 258. sz.

785. 1516. február 13. (IV. p. Invocavit) Buda

Ulászló király Peren-i Gábor (magn.) kamarásmesternek, máramarosi sókamaraispánnak, a későbbi ispánoknak és alispánjaiknak (vicecomitibus). A Megváltó iránti reménységtől vezérelve, akinek, ti. Krisztus teste, tiszteletére Gywla birtok területén egyház áll, és Szűz Mária, Péter és Pál apostolok, Szent Erzsébet (sancta Elizabet vidua) iránti tisztelete miatt megengedte, hogy ettől kezdve a Nyalab várában emelt Nagyboldogasszony- (assumptionis eiusdem beatissime virginis Marie) kápolna, az e vár alatti Péter és Pál apostolok parochiális egyház, valamint a Zelewes oppidum végén levő Szent Erzsébet-ispotály mostani és jövőendőbeni plébánosai és rektorai minden esztendőben a máramarosi rónai vagy más máramarosi kamarában (in dictis camoris nostris Maramarusiensibus, Ronensi videlicet vel aliqua alia camorarum illarum nostrarum Maramarusiensium), ahol nekik tet-

szik, évi 27 forintnyi értékű sőt vágathassanak, azt szekéren vagy vizen elszállíthassák, el is adhassák, és saját hasznukra, valamint az egyházak, a kápolna és az ispotály javítására fordítsák. A plébánosok és a rectorok a nevezett egyházakban örökké hetente két misét tartoznak mondani a király és a későbbi magyar királyok lelki üdvéért, egyet Mária mennybemenetele, egyet a Boldogságos Szűz anyja: Anna tiszteletére. Megparancsolja, hogy a fenti egyházaknak, jelenlegi és későbbi plébánosainak és rectorainak engedjék meg a sőt kivágnak, eladni, saját, az egyházak, a kápolna és az ispotály hasznára fordítani. Megparancsolja Beryzlo Péter veszprémi püspöknek, királyi kincstartónak és utódainak, hogy a fenti sőt a király számára vegye számításba (ad rationem nostram regiam recipere et computare). – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Secreto sigillo nostro, quo ut rex Hungarie utimur, impendenti communiri fecimus.* – *Jobbra a szöveg alatt:* Relatio magnifici domini Johannis Pethw magistri curie serenissimi domini Lodouici regis.

Hártyán, zsinóron függő pecséttel. Első sorának szókezdő betűit nagyobbított betűkkel írták. DL 71140. (fasc XX. fr. 21.)

Komáromy: TT 1903. 128.

786. 1516. március 2. (in Letare) Buda

Ulászló király a leleszi konventhez. Peren-i Gábor (magn.) ugocsai és máramarosi ispán, királyi kamarásmester hűséges szolgálataiért, amelyeket elsősorban Magyarország szent koronájának, majd a királynak különböző helyeken és időben tanúsított, neki és örököseinek adományozta Almas-i Cesar, Almas-i Zeel János, Chatohaza-i Chatho András, Gykfalwa-i István, Petherfalwa-i Zewkew Sebestyén, néhai Beeken-i Fábián, Beeken-i Beeke Pál és Beeken-i Ban György (nobiles) Ugocsa megyei és az ország bármely másik megyében fekvő birtokait. Ők az elmúlt parasztfelkelés idején hűségüket és tisztességüket félretéve, saját elhatározásukból az isteni és az emberi jogot semmibe véve, a keresztesekhez csatlakoztak, s velük az egész nemesség elpusztítására esküdtek össze, és gonoszetteik részeseivé lettek. Így hűtlenség bűnébe estek, birtokaik pedig Magyarország régi szokása szerint a királyra, következésképpen királyi adományozásra jutottak. Küldjék ki emberüket az ügyben elvégzendő iktatásra, az esetleges ellentmondókat alkalmas időpontra a királyi kúriába, a személyes jelenlét elé idézzék, jelentést ide küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek:* Rosally-i Kwn Lukács, Eger-i János, Forgolan-i Domonkos, Choma-i János, Hethen-i Feyes Gergely.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét nyoma. DL 71141. (fasc. XX. fr. 22.)
TT 1897. 488. – Monumenta rusticorum rebellium 387.

787. 1516. március 5. (IV. p. Letare) Buda

Szentgyörgyi és Bozyn-i Péter gróf, országbíró előtt személyesen megjelent Peren-i Gábor királyi kamarásmester, máramarosi (terre Maromorosiensis) és ugocsai ispán, és bevallást tett. Az elmúlt parasztfelkelés alatt lerombolt Ugocsa megyei Zewlews oppidumban levő házai újjáépítésére és Nyalab vára kijavítására Frangepán Gergely kalocsai-bácsi érsektől, királyi titkos kancellártól 12 ezer aranyforint kölcsönt vett fel készpénzben. Ennek biztosítékeként zálogba adta néki a Szatmár megyei Zynyr várban, Meggyes oppidumban és tartozékaikban, az Abaújtörvény megyei Zytko oppidumban, Zygeth birtokon és tartozékaiokon levő birtokrészeit minden haszonvételeikkel és tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkel, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóvizekkel, révek-

kel (vadis), vámokkal (tributis), halastavakkal, halászhelyekkel, tocsogókkal (stagnis), tavakkal (lacubus), vízfolyásokkal, malmokkal és malomhelyekkel együtt. Ha Peren-i, vagy aki a birtokrészek kiváltására alkalmasabbnak látszik, a 12 ezer aranyforintot visszafizeti, akkor az érsek a birtokrészeket minden pereskedés nélkül tartozik visszabocsátani, Peren-i pedig a visszaváltásig megvédi az érseket saját munkáján és költségén minden törvényes kérelmező ellen. – *Jobbra a szöveg alatt*: Petrus comes etc. manu propria.

Papíron, alján rányomott vörös színű pecsét nyoma. DL 71142. (fasc. XX. fr. 18.)
Monumenta rusticorum rebellium 388.

788. 1516. március 5. (IV. p. Letare). Buda

Ulászló király előtt megjelent személyesen Peren-i Gábor (magn.) kamarásmester, máramarosi (terre Maramarusiensis) és ugocsai ispán az egyik, Werbewcz-i István (egr. mag.) volt országbíró (!) (pridem iudex curie nostre) és erdélyi ítélőmester – aki fiainak: Ferencnek, Péternek és Jánosnak terhét is magára vetette –, a másik részről, és bevallást tettek. Egyrészt örök érvényű birtokcserét határoztak el. Peren-i Gábor a Bereg megyei Papy teljes birtokát Werbewczy-nek és örököseinek adta, aki viszont a Szabolcs megyei Naghhalaz-i teljes birtokrészét, ti. az egész birtok felét, adta haszonvételeivel és tartozékai-val, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálók-kal, erdőkkel, berekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel, szőlőhegyekkel, álló- és folyóví-zekkel, halastavakkal, halászhelyekkel, vízfolyásokkal, tavakkal, tocsogókkal (stagnis), malmokkal és malomhelyekkel együtt, Peren-i-nek és feleségének: Frangepán Katalinnak (gen.) és mindkét nembeli örököseiknek. Mivel István mester birtokrésze értékesebb Peren-i Gáborénál, ezért Peren-i a király előtt még 2025 forintot fizetett István mesternek készpénzben. A király megfontolván Peren-i Gábor és István mester hűséges szolgálatait, a bevalláshoz és a cseréhez hozzájárulását adta. – *Secreto sigillo nostro, quo ut rex Hungarie utimur, communiri fecimus.* – *Jobbra a szöveg alatt*: Lecta.

Két, egymással megegyező szövegű, ugyanazon kéz által írt példányban, papíron, alján papír-felzetes pecsét töredékével. DL 71144. (fasc. XX. fr. 19. és 20.)

789. 1516. július 12. (in prof. Margarethe) Buda

Lajos király a garamszentbenedeki konventhez. Kézbesítés ki alkalmas tanúbizony-sággal Gyimes-i Forgach Péternek, fiának: Ferencnek és néhai Forgach Gergely fiainak: Mik-lósnak és Zsigmondnak a Mezewkezy-i Palasthy Miklós özvegye: Zsófia és eme Miklós fia: István felesége: Orsolya javára szóló oklevelét. Ha személyesen megtalálják őket, és azt mondják, hogy a levélben megjelölt időpontban megjelennek, akkor jól van, ha nem, akkor a szokott lakóhelyükön királyi szóval parancsolják meg nekik, hogy a kézbesítést követő 32. napon személyesen vagy ügyvédek útján jelenjenek meg a király előtt, bárhol is tartózkod-jék a király, nemtelen familiárisaikat és jobbágyaikat pedig állítsák elő. Ha nem jelennek meg, a másik fél részére jogszerűen fog eljárni. A megintésről és kézbesítésről jelentést neki küldjenek.

Átírta a garamszentbenedeki konvent 1516. július 20-án kelt jelentésében. DL 71143.

790. 1516. július 20. (3. die f. VI. p. divisionis apostolorum)

A garamszentbenedeki konvent Lajos királyhoz. A király 1516. július 12-én kelt, kéz-besítést elrendelő levelére (litteras exhibitorias) (lásd a 789. sz.) Dénes (rel.) papot, konventi

társukat küldték ki. Ő az apostolok oszlása napját követő pénteken (júl. 18.) kiszállt a Nyitra megyei Komyathy birtokra a Gymes-iek házához, kúriájához vagy szokásos rezidenciájához. Gymes-i Forgach Pétert és másokat személyesen nem talált otthon, Forgach Miklóst azonban e napon megtalálta, és az oklevelet bemutatta neki. Ő az oklevelet teljes tisztelettel fogadta, és kijelentette, hogy a kijelölt terminuson megjelenik a király előtt, de azért Forgach Miklóst tamquam presentem, reliquis vero tamquam absentibus megintette a parancslevélben foglaltak szerint.

Papíron, hátlapján pecsét töredékével. *Hátlapján:* Pro A Gregorius litteratus de Mykla cum Nitriensis, pro I scilicet Petro et Nicolao cum Nitriensis pro Francisco et Sigismundo Stephanus litteratus de Perlep cum iudicis curie. DL 71143.

791. 1516. szeptember 12. (VI. p. nat. Marie) Buda

Lajos király tudtul adja, hogy az elmúlt napokban különböző nehézségek (varie difficultates) támadtak annak a pénznek az ügyében, amit Peren-i Gábor kamarásmester, máramarosi sókamaraispán adott kölcsön atyjának, és amiért atya bérbe adta (titulo arende ... inscripserat) Hwzth várát, Rona kastélyt (castellum) és a máramarosi sókamarákat. Mindezeket félretéve, s hogy Pereny iránti jóakarátát és kegyét e dologban kinyilvánítsa, megegyeztek. Peren-i a hitel összegét 10 ezer forintra csökkentette, így a királynak csak 10 ezer forintot kell visszaadnia. Pereny Hwzth várának, Rona kastélyának és a kamaráknak a felét László (rev.) váci püspöknek, kincstartónak, vagy annak, akit ő erre kijelöl, az elkövetkezendő Máté apostol napjáig (szept. 21.) átadja, a másik felét addig tarthatja magánál, amíg a 10 ezer forintból, vagy ebből a félből, vagy más királyi jövedelmekből ki nem lesz elégítve. Az említett kamarák, a vár és kastély minden belső és külső (quam intus, quam foris) jövedelmének felét Pereny vagy az általa kijelölt emberei kapják a 10 ezer forint fejében, levonva azonban a vár és a kastély kiadásait és a kamarák szükséges költségeit. Pereny Hwzth várában, Rona kastélyában és más belső és külső kamarahelyeken (in aliis locis camerarum tam itus quam foris) ugyanannyi sallarium-ért és victualia-ért tartja tisztjeit, mint a kincstartó. A király és Pereny Hwzth-i várnagyai kölcsönösen megesküsznek hűség és szövetségükre, hogy egyik a másikat nem zárja ki a várból, és arra, hogy servitorokat és tiszteteket egyenlő számban fognak tartani. A kamarák jövedelmét a kincstartó és Pereny emberei közösen igazgatják, azonban Pereny nincs elszámolásra és a kamarák gondviselésére (ad ferenda camerarum onera) kötelezve. Azt a sőt, amit Pereny a máramarosi kamarákból árendába kapott, és eddig nem tudott eladni, székéren vagy hajón elszállíthatja, a kamarahelyeken vagy máshol máramarosi kamarai értéken (in cursu camerarum Maromarsiensium) eladhatja. A bányáknál, minden külső és belső kamaránál (in omnibus cameris externis et internis) eladott és hitelbe adott só értékét közösen hajtják be, és két zárral lezárt ládában őrizték, melynek egyik kulcsa Pereny, a másik a kincstartó embereinél legyen. Ebből az összegből közösen tartoznak fizetni a sóvágást és a kamarák egyéb szükségleteit, a fennmaradó összeg pedig fele-fele arányban osztoznak. A kincstartó faktora Pereny faktorának tudta nélkül nem kap victualia-t, azt közösen kapják meg, és megosztottnak rajta. Pereny és a kincstartó írnokának (scriba) két zárral lezárt ládája legyen, abban tartsanak minden utalványt (scedulae), amire a sőt adják (ad quas sales dabuntur), hogy arról a registrum-ot jól tudják vezetni. Azokat az utalványokat pedig, melyeket a fuvarosok a Hwzth-i pecsételőnek (sigillator) a rónai bányában vagy máshol adnak, mindkét írnoknak alá kell írnia (chirographum apponat), közösen kell elhelyezniük egy kettős zárral ellátott ládában, és mindkét írnok tegye rá saját pecsétjét az utalványokra. Pereny a neki adni rendelt 2000 forint értékű sőt úgy veheti ki, hogy az első évben az egyik ezret, a máso-

dik évben a második ezret veszi magához. A hajókat Hwzth-on, Zygeth-en, Beech-en a kincstartó és Pereny faktorának együtt kell megraknia, együtt kell a hajókon leúszniuk, és közösen kell a sókat leszámolniuk és leküldeniük a külső kamarákhoz (ad cameras forenses). A kincstartónak a várban, a kastélyban, a belső- és külső kamarákban levő tisztjei tegyenek esküt arra, hogy Pereny-hez, halála után pedig feleségéhez hűséggel lesznek, a bevételek felét igazságosan fogják kezelni. A boldogult királyok (divorum regum) privilégiuma által bizonyos egyházaknak adományozott sőt a kincstartó és Pereny tisztjei adják ki. Az uralkodó biztosítja Pereny-t, hogy ehhez az egyezséghez mindenben tartani fogja magát, amíg teljesen ki nem egyenlítette tartozását, addig a nevezett vár, kastély és a kamarák felét Pereny-től vagy feleségétől nem veszi el. – *Jobbra a szöveg fölött: Commissio propria domini regis de consilio.*

Papír, a szöveg alatt pecsét töredékes nyomával. DL 71145.

792. 1516. szeptember 15. (die et loco prescripto) Pest

Herke Pál pesti lakos (inhabitor civitatis Pesthiensis) elismeri, hogy a pesti Beechkapw kapun belül levő és mellette fekvő házát, ami keletről Vince Tamás, nyugatról Baranyai Márton (providorum) háza között fekszik, eladta Peereen-i Gábornak (magn.) Nagyboldogasszony napja körül 160 forintért. Ebből az összegből Peeren-i kifizetett tíz forintot, a maradék 150 forint megfizetését pedig Kiasszony napjának nyolcadára ígérte, amit ekkor familiárisa: Palko Ferenc útján kezéhez ki is fizetett. – Sub sigillo, quo utor, consignatas.

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyomával. DL 71146. (fasc. XX. fr. 23.)

793. 1517. január 20. (in Fabiani et Sebastiani)

Kornys Benedek drivaszti püspök, leleszi prépost és a konvent tudtul adják, hogy megkapták Peren-i Imre (spect. magn.) nádor oklevelét, amibe bele volt foglalva az a nádor előtt létrejött egyezség (super quadam compositione et mutua obligatione), amelyet az egyik oldalról Peren-i Gábor (magn.), a másik oldalról Karol-i Lancz László és Karol-i László (egregii) kötöttek. A két fél részére János és Márton frater-eket, konventi papokat küldték ki tanúbizonyságul vízkereszt nyolcadára arra a helyre, amiben a felek megegyeztek, Olchowa birtokra. Itt Pereny Gábor a tanúbizonyságok és az e célra külön felkért fogott bírák előtt a két Karoly Lászlónak elszámolt (computus extitisset) mindazokról a jövedelmekről, ingóságokról és ingatlanokról, amelyeket Pereny familiárisai és tisztjei csikartak ki a két Karoly László jószágain és birtokrészein, különösen Apathy és Olchowa birtokokon, ezeket mind visszaadta és elégtételt adott róluk, és visszaadta az Apathy-n, Olchowa-n és Gemse-n levő összes birtokrészeiket is. Lancz László nyilvánosan elszámolt többek közt arról a húsz forintról, amit Karol-i István (ven. mag.) birtokán élő emberek és jobbágyok hajtottak be, erről Lancz László saját szavaival (proprio ore suo) nyilvánosan és mások előtt bevallást tett, azonban az összeget – bár azt a nádor kötelezőlevele értelmében Pereny Gábor úrnak vissza kellett volna adnia, és elégtételt kellett volna adnia – nem adta meg. – Az oklevelet Peren-i Gábor úr kérésére állították ki.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71147. (fasc. XXI. fr. 2.)

794. 1517. február 23. (in crastino kathedre Petri) Buda

Lajos király a leleszi konventhez. Lonya-i Albert és László (egregii) nevében panaszt tettek. Mintegy 24 évvel ezelőtt, Iván napja (jún. 24.) körül néhai Peren-i János (magn.),

Peren-i Gábor (magn.) atyja, számos familiárisát és jobbágját fegyveresen és hatalmasul a panaszosok Bereg megyei Namen oppidum-án levő részére küldte, jobbágjainak minden nyáját és barmát (universas greges necnon pecudes et pecora) az Ugocsa megyei Nyalab vár alá hajtatta, abból tizenkét jobb és kövér ökröt a saját részére kiválasztott, ezeket a maga hasznára fordította, a többi pedig visszatda, ezzel a panaszosoknak, következőképpen jobbágaiknak több mint 50 aranyforint kárt okozott. Továbbá, mintegy négy évvel ezelőtt karácsony körül, amikor Lonya-i Albert Beryzlo Péter (rev.) akkori királyi kincstartó két oklevelét átadta Peren-inék, amelyekben Beryzlo Péter néhai Ulászló király parancsából (ex commissione et mandato) elrendelte Peren-i Gábornak, hogy a panaszos számára szolgálatai fejében a máramarosi kamarában 200 forint értékű sőt adjon ki, miután Peren-i a levelet elolvasta és megértette, azokat magánál tartotta, sem a leveleket, sem a sőt nem adta oda neki többszöri kérésre sem, ezzel Lonyay Albertnek több mint 400 aranyforint kárt okozott. Végül az elmúlt évben, Iván napja körül, amikor Lonya-i Albert Zewke László (prov.) nevű, a Bereg megyei Chethffalwa-i birtokrészén élő jobbágya a Bereg megyei Kowazo birtokról hazatérőben volt, a Bereg megyei Beene birtok területén, a Borswa folyón levő hídon Peren-i Gábor nemtelen familiárisa: Saswar-i János deák, ura különös parancsára, társaival együtt fegyveresen és hatalmasul elfogta, és vasba verve Nyalab várába vitette, itt addig tartották hatalmasul rabságban, amíg Pereny Gábornak tetszett. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul az alább írt királyi emberek egyike mellé, tudják meg az előadottakról az igazságot, Peren-i Gábort az erről kiadott új decretum értelmében az idézés 32. napjára idézzék meg insinuatío-val, perfügősség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe, szólítsák fel, hogy nemtelen familiárisait állítsa elő. – *Kijelölt királyi emberek:* Hethe-i Damján vagy Gergely, Obegan-i Kristóf vagy György, Homok-i János, Darocz-i Simon.

Átírta a leleszi konvent 1517. április 7-én kelt jelentésében. DL 71148.

795. 1517. április 7. (12. die VI. p. annunciationis Marie)

Kornys Benedek drivaszti püspök, leleszi prépost és a konvent Lajos királyhoz. A király 1517. február 23-án kelt parancsára (*lásd* a 794. sz.) János frater-t, konventi papot küldték ki Obegan-i Kristóf királyi ember mellé. Gyümölcstől Boldogasszony napját követő pénteken (márc. 27.) Bereg megyében tudakozódván, megtudták, hogy minden úgy történt, ahogy le volt írva. Peren-i néhai János fiát: Gábort (magn.) a Bereg megyei Barrabassy nevű birtokrészéről megidézték az idézés 32. napjára a királyi személyes jelenlét elé az új generalis decretum szerint.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 71148.

796. 1517. július 15. (IV. p. Margarethe) Buda

Lajos király a váradi káptalanhoz. Peren-i Gábor (magn.) nevében előadták, hogy minap Karol-i István mester (ven. egr.) Karol-i Lászlót és Karol-i Lancz Lászlót (egregios), valamint ezek más atyafiai, határosait és szomszédait a statutumok, a jog (statuta moremque) és az ország ősi szokása szerint, Ulászló király megintő oklevele közbejöttével, nádori, országbírói és káptalani emberrel megintette, hogy ő az összes Szatmár megyei és más birtokát el akarja adni, ezeket vegyék meg, mert ha ezt nem teszik, akkor annak adja el, akinek akarja. Ezek után Karol-i István birtokait a káptalan előtt Peren-inék eladta. Az erről szóló megintő, jelentő és bevalló okleveleket – mint ahogy szokás – Karol-i Istvánnak és az exponensnek egyszerű formában (pure et simpliciter) kiadták, par-jait pedig a káptalan sekrestyéjében vagy conservatorium-ában tették le a szokott módon. Az oklevelek par-jait

keressék elő, tartalmukat átírásban (in transsumpto) a kérelmezőnek jogai védelme érdekében adják ki, az ügyben semmiféle csalás ne történjék. – *Jobbra a szöveg fölött*: Commissio propria domini regis.

Papíron, alján papírfelzetes pecsét töredéke. DL 71149. (fasc. XXI. fr. 3.)

797. 1517. július 18. (sab. p. divisionis apostolorum) in castro nostro Fyzer

Peren-i Imre Abaújszabolcs megye örökös ispánja, nádor elismeri, hogy bizonyos rendkívüli dolgokra (pro certis et specialibus negotiis), atyafiától (fr.): Peren-i Gábortól (magn.) 300 forint kölcsönt vett fel, amit Mihály napjáig teljesen visszafizet neki. Ha az összeget akkor nem adná meg, akkor Gábor a Szabolcs megyei Zamoszeg kerületben (districtus) fekvő összes birtokát csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán elfoglalhatja, és élheti mindaddig, míg a 300 forintról elégtételt nem ad neki.

Papíron, papírfelzetes pecséttel. DL 71150. (fasc. XXI. fr. 1.)

798. 1517. szeptember 27. (27. Septembris) in oppido nostro Baden

Miksa római császár, német, magyar stb. király megfontolta, hogy Peren-i Imre (magn. spect.) nádor, Abaújszabolcs megye örökös ispánja neki régóta mindig hűséggel viseltetett, előkelő családból származik, amelyik nemcsak egy kis vidéken, hanem majd egész Európában ismert katonai és békebeli tudományáról, és Ulászló, valamint Lajos királyoknak, Magyarország szent koronájának (sacrosanctae coronae prefati regni Hungariae) szolgálatot tett, amelyekért elnyerte a nádorságot és örököseivel együtt királyi kegyből az Abaújszabolcs megye örökös ispáni címét. Ezért császári teljhatalmából (a nostra ... caesarea auctoritate) az ő és a Szent Birodalom fejedelmeinek, grófjainak, báróinak tanácsából, biztos tudtával, császári hatalma teljességéből (ex certa nostra scientia et caesareae plenitudine potestatis) az említett Imrét és mindkét nembéli törvényes örököseit a római szent birodalmi hercegek (nostrum et Sacri Imperii ducem et principem ac duces et principes) közé emelte, felruházta az ezzel járó jelvényekkel és a Sokloys címmel (ducalis nominis honoris insignibus et titulo Sokloys). Elrendeli, hogy ezentúl őket valódi Sokloys-i hercegeknek, a Szent Birodalom fejedelmeinek (pro veris illustribus ducibus Sokloys principibusque sacri imperii) tekintsék és címezzék, és ugyanolyan kiváltságokban részesüljenek, mint más birodalmi hercegek. Nemzetségi címerét (gentilitia arma) a következőképpen bővíti ki, mint ahogy ez az oklevélre festve is látszik: Scutum quadripartitum lineis aureis, cuius infima area posterior, suprema anterior coelestini aut lazerei coloris continent, in fundo areae aureae coronam margaritis lapidibusque preciosis fulgentem, supra quam est caput humanum ferre harpyae avis monstruosae rapacissimaeque figuram et similitudinem representans; area vero infima anterior et superior postrema rubei coloris in se leonem aurei coloris coronatum ad instar sursum gradientis continent, ad utramque autem scuti aciem galea redimita laciniis coelestinis, croceis sive aureis ac rubeis continet pennam iuxta colores ipsius scuti distincte coloratam, in quarum medio consistit angelus coronatus indutus veste crocea seu aurea et stola coelestini coloris crucibus distincta aureis et aliis extensis itidem coelestini coloris ambabus manibus comprehendens. Scuti acies in hanc immutavimus, melioravimus et exornavimus modum et formam, videlicet in scutum rubeum quadripartitum etiam distinctum lineis auro splendentibus, in cuius areis infima posteriore et suprema anteriore leo aureus ad instar gradientis sursum et in areis infima anteriore et superiori grypho aureus habens uterque in unguibus coronam auream et zedulam collo circum ligatam, in qua hec verba annotata leguntur: „Maximi cae-

saris Maximiliani munus”, continentur et in medio huius scuti est aliud parvum scutum coelestini coloris in fundo coronam auream habens, supra quam est caput humanum ferme harpie avis monstruosae rapacissimaeque figuram et similitudinem representans. Supra scutum vero stant duae galeae tormentales croceis sive aureis coelestinis et rubeis laciniis redimitae, quarum posterior continet supra se anteriorem partem aurei gryphonis cum corona aurea et zedula veluti in scuto, galea autem anterior continet partem itidem anteriorem leonis aurei, inter galeas ipsas angelus consistit ad instar eius, qui descriptus est paulo ante memoracione gentilitiorum et avitorum armorum. – A címert örök időkre tornajátékokon, lovagi viadalokon, háborúkban, párbajokban, pajzsokon és zászlókon, temetéseknél, pecséteken, pecsétgyűrűjükön és más ékszereiken viselhetik, a birodalom más hercegeinek és fejedelmeinek szokása szerint. Aki a jelen oklevéllel elrendelt adományozást (creatio, erectio, illustratio, concessio) részben vagy teljesen megsemmisíteni merészelné, az ezer tiszta arany márka lefizetésével bűnhődjék, annyiszor, ahányszor megteszi, melynek fele a császári kincstárat, fele a jogtalanságot ért felet illeti. – *Aláírás balról: Maximilianus, jegyzet jobbról: Ad mandatum caesaraee maiestatis proprium, ezek alatt: N. Ziegler m. p.*

Az eredetiről Ugocsa megye másodjegyzője által 1741. június 21-én készített hitelesített másolat. DL 71151. – 1541. július 27-i megerősítés másolata. Wien, HHStA Ungarische Akten, Allgemeine Akten fasc. 46. Konv. A f. 37–38. – Egyszerű, újkori másolat. DL 63014. (Bethlen cs. lt.).

Komáromy: TT 1900. 128.

799. 1518. január 12. (f. III. p. epiph., die sedis nostre iudicarie) loco quo supra

Assakywrth-i Assa János nyitrai alispán és a megye négy szolgabírája Lajos királyhoz. Az elmúlt úrnapja előtti kedden (1517. jún. 9.), ti. törvényszékük napján Nyitra város (civitas) külvárosában (suburbium) tartott törvényszékük előtt a többiek közül felemelkedett Gymes-i Forgacz Péter és Miklós (egregii) képviselőiben a megye ügyvédvalló levelével Naghkereskn-i Paly János (nob.), és a megye idézőlevele értelmében Mezewkezy-i Palasthy János (nob.) ellenében előadta, hogy Palasthy a múlt évben és az idén is a Forgacz-ok számos ménesbeli lovát mezeikről tolvaj módon és titkon elhajtotta. Palasthy János képviselőiben a budai káptalan ügyvédvalló levelével megjelenő Kyskereskn-i László (nob.) azt válaszolta, hogy Palasthy a lovakat tolvaj módon nem hajtotta el, az egész keresetben ártatlan, és úgy allegált, hogy ezt számos Nyitra megyei nemes és nem nemes tanúval tudja igazolni. A felperesek ügyvédje úgy allegált, hogy a pert Pathwarycz-i György szolgabíróval, valamint Ilmer-i Gepes Péter, Mihály, ZenthMihalwr-i Nagy (magnus) Zsigmond és Wasard-i Mihály megyei emberekkel (hominibus nostris) – kiket a megye küldött ki – lehet bizonyítani. A nevezetteket a megye erre felkérte, és ők hitükre egyhangú vallomást tettek. – A pünkösöd előtti kedden (máj. 26.), amikor Wyhel oppidum bírójával és esküdt polgáraival (iuratis civibus) együtt kiszálltak Megyerbaroth oppidumra, akkor Hwnya Imre, Megyerbroth oppidum bírójának és esküdt polgárainak jobbágya, akit urai mint tolvajt fogtak el, nem kényszer hatására, hanem saját akaratából (non coarte sed voluntarie) a megyei emberek, Wyhel és Magyarbroth bírái és esküdtjei előtt vallomást tett. Egy bizonyos összegért 18 ménesbeli lovat vett Mezewkezy-i Palasthy Jánostól, és ebből az összegből 20 forintot már egy bizonyos mezőn ki is fizetett neki, a többi pedig pünkösöd napján Galgocz oppidumon adta volna meg. E vallomásról (super fassione et attestatione) a két oppidum bírái és esküdtjei Wyhel és Magyarbroth oppidumok pecsétjei alatt oklevelet állítottak ki a felpereseknek. – Keresztelő Szent János születésnapja előtti pénteken (jún. 19.) Galgocz oppidumra, valamint Mezewkezy, Thardoskeddy és Chethen birtokokra szálltak ki. – Először Wylak-i Lőrinc herceg (ill.) galgocz-i jobbágya: Sza-

bó (sartor) Márk (prov.) vallott eskü alatt a megyei embereknek. Az elmúlt Erzsébet-napon (1516. nov. 19.) a Komjáthy oppidumon tartott vásárra (ad nundinas) ment, ahol egy Modrwska nevű galgocz-i ember fél hordó bort adott el Palasthy Jánosnak, aki ezért azt ígérte, hogy bizonyos ménesbeli lovakat ad neki. Másnap azonban, amikor Modrwska felkérte őt, hogy menjen vele a bor áráért, akkor Palasthy azt mondta, hogy nincsenek a lovak sem ott-hon, sem a legelőn, de megígérte, hogy a Miklós-napot megelőző vasárnapra (1516. nov. 30.) Galgocz-ra hajtja azokat. Erre ők, miután elmentek Palasthy kúriájából, megkérdezték Palasthy János és más nemesek Mezewkezy-i jobbágyságait, hogy vannak-e Palasthy Jánosnak a mezőn ménesbeli lovai, mire azok azt felelték, hogy sem ilyen, sem másféle lovai nincsenek. Ezután ő azt mondta Modrwska-nak: „ego ad tales equos socius tuus esse nolo”. – Az esztergomi érsek Thardoskeddy-i jobbágyságai: Anda Orbán és Benye Mátyás és az érsek Chethen-i jobbágysága: Anda Péter, kik egykor Mezewkezy-n éltek, valamint Palasthy Péter Mezewkezy-i jobbágysága: Berthok Dömötör és Dyenes Damján (providi) hitűkre egyhangúan azt vallották, hogy az egyik éjjel zajt hallottak, amikor kimentek a házukból, látták, hogy Palasthy János több ménesbeli lovat terel be az istállójába, azok közül egyet pedig megtartott (et unum ex ipsis captivasse). – Palasthy Gergely, Balázs és Ferenc (nobiles) Mezewkezy-i jobbágyságai: Nagh Bálint, Thoth Pál és János, Nemes András, Weeg Mátyás és Fabyan Imre (providi) hitűkre azt vallották, hogy Palasthy János többször az éj csendjében (noctis in silentio) bizonyos ménesbeli lovakat hajtott a kúriájához, és közülük hol kettőt-hármat, hol négyet megtartott. Hwnya Imrét, akit Magyarbroth-on mint tolvajt felakasztottak, többször látták Palasthy Jánosnál, három-négy napig kúriájában időzött, és lovak nélkül soha nem távozott el onnan. – Chwz-i János Thormocz-i jobbágysága: Nagh Máté és Apon-i Péter Vechche-i jobbágysága: Farkas Pál (providi) eskü alatt azt vallották, hogy mikor Nagh Máténak bizonyos lovai eltűntek, és midőn társával, Farkas Pállal Morvaország irányában kereste azokat, akkor találkoztak valakivel, aki megkérdezte tőlük, hogy mit keresnek. E személynek Nagh Máté azt válaszolta, hogy a lovaikat, mire az úgy felelt, hogy Magyarbroth oppidumba menjetek, ahol találtok egy tolvajt, akit tette miatt fogtak el, és őt kérdezzétek. Mikor elmentek Magyarbroth-ra, akkor a tolvajt már az akasztófa felé látták haladni (jam ad patibulum ascendentem), ekkor megkérdezték a lovakról, aki a körülállók színe előtt azt mondta, hogy Palasthy Jánostól vette azokat. A gonosztevő e vallomásáról Magyarbroth oppidum bírái és esküdtei Nagh-nak az oppidum pecsétje alatt oklevelet adtak. – Az alperes részére ZenthMihalwr-i Medenczes Zsigmond szolgabíró és Salgo-i Pál megyei embert küldtek ki tanúbizonysággul. Ők visszatérve, azt jelentették, hogy Margit-nap előtti szombaton (1517. júl. 11.) kiszálltak a Czabay nevű birtokra, ahol Rohody János özvegye: Margit (nob.) jobbágyságai: Soldos Benedek és Thoth Jakab, valamint Chabay-i Pynzes János jobbágysága: Kyrál Péter (providi), akik Chaby-n laknak, eskü alatt azt vallották, hogy ők Zsófia-nap előnapján (1517. máj. 14.) lovaikkal^a éjjel (noctis tempore) a Czabay birtok területén levő, a Kwthaswelgye nevű völgy felé eső legelőre mentek, ahol meg akartak aludni, amikor ménesbeli lovak zaját hallották. Attól félve, hogy azok az ő lovaik, a kezük ügyében levő fegyverekhez kaptak, felkeltek, és hallgatózni kezdtek. A völgy felől ménesbeli lovak ide-oda futását hallották, valamint a völgy egyik részéből cseh szavakat, a másiktól meg közönségesen *sywelthees*-nek hívott jelet, azt azonban nem tudják, hogy kik riogatták a lovakat, azt sem, hogy azok kié voltak. Czabay-i Pynzes János (nob.) eskü alatt azt vallotta, hogy ő az említett Soldos Bálinttól, Thoth Jakabtól és Kyrál Pétertől ugyanezt hallotta. – Margit-nap előtti kedden (1517. júl. 7.), ti. a törvényszék napján a megyei emberek előtt (coram hominibus nostris) Salgo-i Mihály és Barnabás, valamint Kaplath-i Bertalan hitűkre azt vallották, hogy amikor Zsófia napján (1517. máj. 15.) Budára mentükben Wdward birtok alatt haladtak el, és egy bokorhoz értek, a közúton az említett Palasthy Jánossal találkoztak, aki e felsőbb részekre (ad has superiores partes) tartott. – Zerdahel-i György

(nob.) az említett törvényszéken a megyei emberek előtt hitére azt vallotta, hogy Zsófia napja előtti kedden (1517. máj. 12.) Budán látta Palasthy Jánost, amint egy helyen bort ivott. – Meghallgatták a felek ügyvédjeinek előterjesztéseit (propositionibus) és allegatio-it, valamint a felek tanúinak a megyei emberek előtt tett vallomásait, megtekintették a királynak Forgacz Péter és Miklós felperesek részére kiadott, a megyéhez szóló levelét, ami azt parancsolta, hogy tegyenek a felek közt igazságot, megtekintették Wyhel és Magyarbroth oppidumok bíráinak és esküdtenek a felperesek részére kiadott okleveleit is. Mivel a tanúknak Palasthy részére tett vallomása kevésbé tűnt alkalmasnak, ezért elrendelték, hogy Palasthy személyesen jelenjen meg előttük, és a büntettről tisztázza magát. Mivel Palasthy János – akit szokás szerint a megye előtt háromszor megidéztek (primo, secundo et tertio, ut moris est, citatus nostram in presentiam), az ellene felhozott bűncselekmények alól nem tisztázta magát, a bíróság színétől távol maradt, ezért tolvajként és gonosztevőként bűnösnek nyilvánították, és elítélték, úgy, hogy ha a felperesek, vagy csak egyikük, Palasthy-t megtalálja, akkor mindegyikük harmadmagával, nemesekkel együtt (alter eorum tertio se nobilibus) megesküdhet Palasthy fejére, azután pedig érdeme szerint megbüntetheti az elítéltet. – Mivel András-nap utáni kedden (1517. dec. 1.), a törvényszéken Palasthy személyesen nem jelent meg, nem tisztázta magát, ezért bűnösnek nyilvánították és kihirdették a döntő ítéletet (convictum et aggravatum reddidissimus et sententiam diffinitivam contra ipsum pronuntiassemus), az erről szóló oklevelet pedig át akarták adni a Forgacz-oknak. Ekkor azonban Palasthy János testvére (fr. carn.): Mezewkezy-i Palasthy Balázs (nob.) előttük megjelenván, eltiltotta őket ettől, és átnyújtotta a király Palasthy János számára kiállított, perújítást elrendelő oklevelét. Ebben a király megparancsolta a megyének, hogy az ügyet újra vizsgálják meg, és újítsák meg a pert, ha pedig Palasthy az ítélettel nem lenne elégedett, akkor tegyék át a pert a királyi kúriába, úgy, hogy a felek vagy ügyvédek Luca napja előtti kedden (1517. dec. 8.), a törvényszéken jelenjenek meg, tegyenek fel új kérdéseket és allegatio-kat, és vegyenek fel új vallomásokat. – E napon Palasthy János képviselőjében megjelent előttük a Naghkeresken-en lakó Berecz Balázs (prov.) a budai káptalan ügyvédvalló levelével, akitől többször megkérdezték, hogy mit akar még válaszolni, vagy allegálni. Erre ő csak egyszerű szavakkal tagadta a vádakat, és Palasthy-t a keresetben ártatlannak mondta.^b Forgacz-i Péter és Miklós ügyvédje: Paly János azt válaszolta, hogy Palasthy János tolvaj módra és titkon tartotta magánál a lovakat. Az ügyet a király oklevele értelmében ily módon újra megvizsgálták, és mivel Palasthy János semmit sem tudott bizonyítani, csak egyszerű szavakkal védekezett, ezért az ügyet úgy hagyták, ahogy az előző ítéletlevélben volt. Erre Berecz Balázs kérte a per áttételét a királyi személyes jelenlét elé. Az ügyet a megye ítéletlevelével együtt áttették a királyi személyes jelenlét elé, ennek az oklevél dátumának huszadik napjára. – *Hátlapján:* personali presentie regie maiestatis.

^a Az oklevél itt kettészakadt.

^b A garamszentbenedeki konvent másolatában ezután a peráttétel következik.

Par, két rétből összaragasztott papíron, ami elvált egymástól. A felső része a Perényi levétárba DL 71206. az alsó DL 47224. (Szalay Ágoston gyűjteményébe) került. Hátlapján öt gyűrűs pecsét nyomával. Hátlapján: 1518 pro A Nicolaus Wezeley cum Nitriensis, pro I Gregorius Palasthy de Mezewkezy cum Nitriensis, emendatum est iudicium, ex quo est insufficiens testis contra I factum et I expurgabit se L^{mo} se nobilibus octavo die Michaelis coram Posoniensem. – Egyszerű másolata a garamszentbenedeki konvent országos levéltárában (125–45 és 134–22) DF 261393. és 261401. E másolat dátuma: 1517, a dátum többi részét nem adták meg. Ebben a példányban az oklevél szövege után: et hoc respondit, hog o nem sokta wolt illen appro emberet felelni, de iol lehet a prokator leuelben benne wagyok, kintelen wagiok erte solni. – Eltérő név- és szóalakok: Forgach, Kyskeresken, Gyepes Péter, Magyarbrath, Wechche, Czabay Penzes János, Czabay, *ywelthees*, Naghkeresken.

800. 1518. szeptember 16. (V. p. exaltationis crucis) Buda

Lajos király tudtul adja, hogy azt a pert, ami néhai Karol-i András (egr.) fia: István mester, pap, apostoli protonotárius és az Ardo-i Szent György-egyház plébánosa, mint felperes, valamint Peren-i Gábor (magn.), mint alperes, közt a plébánia elfoglalása, István pap elfogása és fogva tartása miatt keletkezett, részint az ügy súlya, részint bizonyos ésszerű okok miatt királyi teljhatalmából (auctoritate nostra regia) jelenlegi állapotában Mihály napjának tizedik napjára (okt. 8.) halasztotta. Ha a felek időközben kiegyeznének, jól van, ha nem, akkor kötelesek előtte megjelenni a mondott napon, bárhol is tartózkodják a király, az ebben az ügyben kelt királyi idézőlevél és a váradhegyfoki káptalan idézésről szóló jelentése értelmében. – *Jobbra a szöveg alatt: Lecta.*

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyoma. DL 71152. (fasc. XXI. fr. 6.)

801. 1519. február 13. (20. die 20. diei epiph.) Buda

Lajos király személyes jelenléti bírósága előtt (in figura iudicii nostre personalis presentie nostre) vízkereszt 20. napján (jan. 25.), amire a király valamennyi országlakos rövid és brevis brevium törvénytörvényekre hirdetett, valamint áttett ügyét (cause breves, breves brevium et transmissionales) általánosan halasztotta, megjelent Kerechen-i Zalay Lőrinc (nob.) nevében Akoshaza-i Sarkan Lőrinc a leleszi konvent ügyvédvalló levelével, és Peren-i Gábor (magn.) ellenében előadta ügyét. Az elmúlt Kisasszony napja (szept. 8.) körül Pereny Bereg megyei Papy birtokára való jobbágysági: Feyes Péter, Berech Gergely, Kewlempecz Péter, Bertalan és András, Jakab János, Konyhas Benedek, Gewrgh Pál, Buda János, Pechy Bálint, Jakab András és Pothos Ferenc a felperes urának: Doba-i Antalnak (egr.) és Doba-i feleségének: Dorottyának a Bereg megyei Hethy-en levő birtokrészéről sok marhát hatalmasul (violenter) Papy-ra hajtottak, ezeket egy bizonyos ideig ott tartották, amikor pedig a felperes Papy-ra ment, hogy ura marháit visszakérje, akkor e jobbágyság Pereny parancsára keményen elverték. Ennek igazolására bemutatta a leleszi konvent bemutatásra szolgáló és megintó oklevelét, ami egy vizsgálólevelet tartalmazott, és elégtételt kért. Az alperes királyi ügyvédvalló oklevéllel megjelenő ügyvédje: Mykola-i Gergely azt válaszolta, hogy az alperes az előadott dolgokban teljesen ártatlan és azt indítványozta, hogy a felperes ártatlansága jeléül (in signum innocentie et immunitatis sue) az alperes fejére tegyen esküt, amit annak ügyvédje nem fogadott el, és az említett vizsgáló oklevélre hivatkozva igazságot kért. A király elrendelte, hogy az alperes harmadmagával, nemesekkel Vitus napjának nyolcadik napján (jún. 22.) a leleszi konvent előtt tegyen esküt arra, hogy a felperes keresetében teljesen ártatlan, majd ezután tizenöt nap múlva Peren-i maga, tisztjei vagy Papy-i bírása (villicus sive iudex) által jobbágysági részéről tegyen igazságot egy Bereg megyei szolgabíró jelenlétében, akit ezzel az oklevéllel Papy-ra kirendelt. Az eskü letételéről és az igazságtételről a leleszi konvent és Bereg megye alispánja és szolgabírái, az eskü letételét és az igazságtételt követő 32. napon tegyenek jelentést a királyi személyes jelenlétnél. – *Hátlapon, a jobb alsó sarokban: Lecta per Bellyen.*

Papíron, hátlapján pecsét töredékes nyomával. DL 71153. (fasc. XXI. fr. 12.)

802. 1519. február 17. (V. p. Valentini) Buda

Lajos király a szekszárdi konventhez. Kaloznyo-i néhai Gergely fiai: János és András (nobiles) nevében előadták, hogy az ország törvénye szerint (lege regni nostri requirente) készek megfizetni azt az összeget, amiért atyjuk: néhai Kaloznyo-i Gergely a Tolna megyei

teljes Alsowgenk birtokot elzálogosította néhai Dada-i Bodo Jánosnak (egr.). E birtok most Matwchina-i János (egr.) és felesége: Beatrix – néhai Bodo János lánya – kezén van, akitől most vissza akarják váltani. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul a királyi emberek egyike mellé, aki intse meg királyi szóval Matwchnay Jánost és Beatrixot, hogy az összeget vegyék fel, a birtokot pedig bocsássák vissza. Ha megteszik jól van, ha nem, akkor tiltsák el őket a birtok további tartásától és élésétől, valamint idézzék meg őket az erről kiadott törvény szerint (iuxta contenta articulorum superinde formatorum et editorum) az idézés 32. napjára a királyi személyes jelenlét elé, jelentést ide küldjenek. – *Kijelölt királyi emberek:* Chehfew-i László, Zarandok-i Péter, Buchan-i János vagy Morga-i Mihály.

Átírta a szekszárdi konvent 1519. április 19-én kelt jelentésében, amit a konvent 1519. október 11-én írt át. DL 71159.

803. 1519. április 19. (16. die Ambrosii)

A szekszárdi konvent Lajos királyhoz. A király 1519. február 17-én kelt oklevelére (lásd a 802. sz.) János frater-t, konventi papot küldték ki Zarandok-i Péter királyi ember mellé tanúbizonyságul. Ambrus napján (ápr. 4.) kiszálltak Mathwchnay János és felsége: Beatrix Tolna megyei Nagkwny birtokon levő birtokrészére, és a királyi ember megintette őket királyi szóval, hogy az összeget a kérelmezőtől vegyék fel, az említett birtokot pedig bocsássák vissza. Minthogy ezt megtagadták, eltiltotta őket Alsowgyenk birtok további használatától, és megidézte őket az idézés 32. napjára a személyes jelenlét elé az erről kiadott törvény szerint (iuxta contenta titulorum superinde formatorum et editorum).

Átírta a szekszárdi konvent 1519. október 11-én. DL 71159.

804. 1519. május 4. (IV. p. inventionis crucis) Buda

Lajos király a leleszi konventhez. Peren-i Gábor (magn.) kamarásmester nevében panaszt tettek amiatt, hogy egyes megyei nemesek tudomást szereztek arról, hogy az elmúlt napokban Ugocsa megye nemesének egyeteme (universitas nobilium comitatus de Wgocha) által néhány megyei ügyben a királyhoz kérvényezésre választott és küldött Fanchyka-i Máté és Orozy-i István (nobiles) ott egészen másként adták elő az ügyeket, mint amivel a megye küldte őket (quibus idem comitatus eos ad nostram maiestatem transmisisset). Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul a királyi emberek valamelyike mellé, aki hívja össze a megye minden egyes nemesét a sedria helyére rövid terminusra (ad unum certum et brevem terminum) az ilyen ügyekben kiadott generalis decretum értelmében 16 márka bírság terhe mellett. Hitükre, a király és Magyarország szent koronája iránti hűségükre leteendő eskü alatt kérdezzék ki őket arról, hogy mit bízott a megye a két küldöttre, különösen pedig arról (de eo utrum), hogy a panasz helytálló-e, jelentést a királynak tegyenek. – *Kijelölt királyi emberek:* Rosal-i Kwn Lukács vagy Péter, Swran-i György, Chaazlo-i Nadasdy Mátyás, Petherffalwa-i Chaakan Máté.

Átírta a leleszi konvent 1519. május 17-én kelt jelentésében. DL 71154.

805. 1519. május 17. (5. die VI. a. Sophie)

András leleszi prépost és a konvent Lajos királyhoz. A király 1519. május 4-én kelt parancsára (lásd a 804. sz.) Pál frater-t, konventi papot küldték ki Petherffalwa-i Chaakan Máté külön kiküldött királyi ember mellé tanúbizonyságul. Zsófia-nap előtt pénteken (máj. 13.) kiszálltak Saswar-ra, Ugocsa megye sedriájának szokott helyére, ahol a megye számos

nemese éppen bizonyos ügyeket tárgyalt, az ezt követő vasárnapon (máj. 15.) ennek az ügynek a megtárgyalására ismét többen összejöttek, akik a királyi ember kérdésére hitükre, a király és a király szent koronája (sacre corone eiusdem) iránti hűségükre megesküdve, mindnyájan egybehangzólag (omnes uno ore communiter) válaszoltak. – Amikor Fanchyka-i Mátét és Orozy-i Istvánt a királyhoz küldeni választották, nem adtak nekik semmiféle levelet Gábor úr ellen, s említés sem volt semmiféle ellene való panaszról, hanem csak az alább írt ügyekben küldték ki őket. – A királyi és a konventi ember azonban egyenkénti (seorsum et singillatim) eskü alatti vallomást kért tőlük. – Orozy-i Ferenc deák azt vallotta, hogy ő ugyan nem vett részt a tanácskozásban, amikor Fanchykay-t és Orozy-t a megye a királyhoz küldeni választotta, azonban jól emlékszik, mivel a megye a királynak szóló hitlevelet (litteras credentiales) vele íratta, hogy Fanchykay-t és Orozy-t a megye a kincstartóhoz, valamint az ítélszék ülnökeihez és tanácsosaihoz (erga thesaurium [!] Vestre Serenitatis et assessores sedis iudicarie consiliariosque eiusdem) követnek választotta, és megbízólevelet adott nekik. Elsőként azzal bízta meg őket, hogy Zolthan Ferenc (nob.) meggyilkolása ügyében más megyék hasonlóképpen megválasztott nemeseivel a kincstartó és az uralkodó ülnökei valamint tanácsosai előtt azon munkálkodjanak, nehogy a gyilkosság büntetlenül maradjon. Másodszor azt a megbízást kapták, hogy a kincstartótól, az ülnököktől és a tanácsosoktól írásos bizonyítékot és teljes felvilágosítást (documentum et plenam informationem) nyerjenek, hogy Ugocsa megye nemeseinek egyeteme (universitas) és mások milyen úton nyernek kárpótlást az őket a keresztes parasztok által ért kártételek után, mivel kárukat mind ez idáig nem térítették meg. – Wyhel-i László ugyanezt vallotta. – Weres György és Palagh-i Tamás többek közt azt vallották, hogy a két küldött Peren-i ellen szóló megbízólevelet semmiféle ügyben nem kapott a megyétől, abban csak a fennebb írtak állottak. – Almas-i Miklós, Wyhel-i Ferenc és Tamás, Werbewcz-i Ferenc, Forgolan-i Weres Benedek, Saswary Dénes és Domonkos, Gyakffalwa-i Balázs, Forgolan-i Petherffy András, Farkasfalwa-i Balogh István, Zabo Ágoston, Almas-i János, Ambrus, Chezar, Gáspár és Márton, Fanchyka-i István és Albert, Farkasfalwa-i Mathe Balázs, Chama-i Nagh Bálint, Almas-i BachMegey Balázs, Saswary János, Saswar-i Zok Antal, Farkasfalwa-i Kalos Márton, Gyakfalwa-i Mihály, Choma-i István, Almasy Tóbiás, Choma-i Gewden Pál, János és Mokws Ambrus, Choma-i Mokws Orbán, Sebestyén és Mihály, valamint más Ugocsa megyei nemések, akiknek nevét a királyi és konventi ember a szék temérdek munkája és az idő rövideje miatt feljegyezni nem tudta, mindenben egybehangzóan azt vallották, mint a fenti tanúk, hogy ti. a megye Peren-i Gábor úr ellen semmiféle panaszt nem tett a királyhoz küldeni választott emberek útján.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. (fasc. XXI. fr. 11.)

806. 1519. július 11. (II. a. Margarethe) Buda

Lajos király Pogan Zsigmond (egr.) máramarosi sókamaraispánhoz. Az elmúlt napokban Pogan jelenlétében Peren-i Gábor (magn.) kérte a királyt, hogy a Pogan által a király nevében e kamarában lefoglalt sót visszakapja. A király az egész tanács határozata értelmében (ex deliberatione totius consilii nostri) elrendelte, hogy a sót teljes egészében adják vissza, ezért megparancsolja, hogy a nevében lefoglalt sókat hiánytalanul és haladéktalanul adja vissza Peren-i-nek. – E levelet igazolásul őrizze meg. – *Jobb felső sarkában:* commissio propria domini regis.

Az eredetiről 1752-ben Longer Antal máramarosi királyi fiskális által készített hitelesített másolat. DL 71155. – Eredetije papíron, a szöveg alatt rányomott pecsét töredékével, mellette ue. számon ez-

zel megegyező parancs Pogan Zsigmond és Ormandy Miklós máramarosi kamaraispánoknak. Eszterházi cs. cseklészi lt. 31–13. (DF 278400.)

807. 1519. szeptember 1. (3. die III p. Bartholomei) Buda

Lajos király a leleszi konventhez. Amikor Bertalan napja utáni kedden (aug. 30.) a főpapokkal, bárókkal, ítélmesterekkel és az ország nemeseivel Budán tartózkodott, személyes jelenléte előtt megjelent Dobroka-i Palko Ferenc (nob.), és tiltakozást tett. Karol-i István mester (ven. egr.) váradi kanonok, ura: Peren-i Gábor (magn.) elleni perében Peren-i meg nem jelenése miatt a mostani Jakab-napi törvényszakon – melyre minden rövid és brevis brevium terminusra idézett, valamint áttett ügyet a király a főpapok és bárók tanácsából általánosan elhalasztott – a maga részére ítéletlevél kiadását kérte, amelynek hatálya folytán Peren-i Gábor összes birtokait le akarta foglaltatni, vagy már le is foglaltatta. Dobroka-i erre úgy allegált, hogy az ítéletlevélben írtak végrehajtásától az ilyen ügyben kiadott generalis decretum értelmében eltiltja Karol-it és kéri, hogy Karol-it ura ellen a személyes jelenlét elé idézzék meg az ország joga és szokása szerinti bírság mellett, ahol az kész megfelelni Karol-inak. Mivel Palko Ferenc allegatio-ja és Karol-i István mester megidézése jogosnak (iusta et iuri consona) látszott, ezért levelét kézhez véve tüstént hagyjanak fel az ítéletlevél végrehajtásával, ahhoz ne adjanak tanúbizonytságot, ne állítsanak ki oklevelet. Küldjék ki emberüket a külön kiküldött királyi emberek egyike mellé, aki tiltsa el saját vagy bármely más hiteleshely (loca capitularia sive conventualia) tanúbizonytságot az ítéletlevél végrehajtásától és a végrehajtásról szóló oklevél kiállításától. Idézz meg insinuatio-val Karol-i Istvánt mestert Peren-i Gábor ellen az idézés 32. napjára a királyi kúriába a személyes jelenlét elé, említett ítéletlevelével együtt, perfüggőség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe, jelentést ugyanide tegyenek. – *Kijelölt, külön kirendelt királyi emberek:* Saswar-i János, Ewzedfalwa-i Zewke István vagy Gewde László, Fanchyka-i István, Egry-i Tamás, Lőrinc vagy János.

Átírta a leleszi konvent 1519. október 7-én. DL 71156. – Ezt átírta a leleszi konvent 1519. november 20-i jelentésében. DL 71162.

808. 1519. szeptember 12. (II. a. exaltationis crucis) Buda

Lajos király a szekszárdi konventhez. Mathwsna-i János (egr.) és felesége: Beatrix nevében panaszt tettek. Az elmúlt napokban Kaloznyo-i János és András (nobiles) a Tolna megyei Gewnk birtok visszabocsátása és zálogösszegének felvétele miatt a panaszosokat királyi vagy nádori és szekszárdi konventi emberrel megintette, és az idézés 32. napjára megidéztette. Mivel azonban a Kaloznyoy-ak a végrehajtásról szóló oklevelet nem vitték el, a konvent az oklevél par-jának kiadását megtagadta a panaszosok részére többszöri kérésük ellenére. A király most megparancsolja, hogy a mondott végrehajtásról szóló jelentést a panaszosoknak adják ki, nem törődve azzal, hogy azt a Kaloznyo-iak elvitték-e vagy sem.

Átírta a szekszárdi konvent 1519. október 11-én. DL 71159.

809. 1519. október 7. (10. die prof. Michaelis)

András prépost és a leleszi konvent Lajos királyhoz. A király 1519. szeptember 1-jén kelt oklevelére (*lásd a 807. sz.*) Benedek frater-t, konventi papot küldték ki Egry-i János Szatmár és Fanchyka-i István Ugocsa megyei királyi emberek mellé tanúbizonytsággul. Máté evangélista napját követő csütörtökön (szept. 22.) Egry-i János a váradi és a váradhegyfoki káptalanokat eltiltotta attól, hogy Karol-i István mester javára az említett ítéletlevél végre-

hajtásához tanúbizonyságot adjanak, és arról oklevelet állítsanak ki. Mihály-nap előnapján (szept. 28.) Fanchyka-i István megidézte Karol-i István mestert az Ugocsa megyei Hethenye-i birtokrészéről insinuatio-val Peren-i Gábor ellen az idézés 32. napjára a királyi kúriába, a királyi személyes jelenlét elé.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71156. (fasc. XXI. fr. 16.) – Átírta a leleszi konvent 1519. november 20-án. DL 71162.

810. 1519. október 8. (3. die oct. Michaelis) Buda

Lajos király személyes jelenléte előtt Mihály-nap nyolcadán az egyik részről Bathor-i néhai Zanizlofy János fia: László (egr.), mint felperes – kire atyjának halálával szállott a per –, a másik részről az alperesek: Bathor-i István nádor, az alsó részek főkapitánya (partium inferiorum capitaneus generalis), valamint néhai Bathor-i András fiai: György és András perében a felperes ügyvédje: Rayk-i Detre bemutatta a leleszi konvent papírra írt, 1494. január 3-án kelt, zárt oklevelét (*lásd a 662. sz.*). A nádornak és Bathor-i Andrásnak királyi, Györgynek somogyi konventi ügyvédvalló levéllel megjelenő ügyvédje: Pelyn-i Mihály, Dragffy Jánosnak és másoknak királyi ügyvédvalló oklevéllel megjelenő ügyvédje: Fanchyka-i Ferenc kérésére a király az oklevelet átírta.

Papíron, alján papírfelzetes pecsét töredéke. Ugyanaz a kéz írta, mint mint az e napon kelt 811. sz. oklevelet. DL 71157. (fasc. XXI. fr. 14.)

811. 1519. október 8. (3. die oct. Michaelis) Buda

Lajos király személyes jelenléte előtt Mihály-nap nyolcadán az egyik részről Bathor-i néhai Zanizlofy János fia: László (egr.) mint felperes – kire atyjának halálával szállott a per –, a másik részről az alperesek: Bathor-i István nádor, az alsó részek főkapitánya (partium inferiorum capitaneus generalis), valamint néhai Bathor-i András fiai: György és András perében a felperes ügyvédje: Rayk-i Detre bemutatott két oklevelet: néhai Zapolyai János (spect. magn.) szepesi örökös ispán nádor 1496. június 11-én kelt halasztólevelét (*lásd a 679. sz.*) és néhai Raska-i Balázs tárnokmester, a nádori jelenlét előtt folyó ügyekben kiküldött bíró 1503. november 28-án kelt, papírra írt, zárt formájú halasztó oklevelét (*lásd a 705. sz.*) A nádornak és Bathor-i Andrásnak királyi, Györgynek somogyi konventi ügyvédvalló levéllel megjelenő ügyvédje: Pelyn-i Mihály, Dragffy Jánosnak és másoknak királyi ügyvédvalló oklevéllel megjelenő ügyvédje: Fanchyka-i Ferenc kérésére a király az oklevelet átírta. – *Jobbra a szöveg alatt: lecta.*

Papíron, alján rányomott pecsét nyoma. Ugyanaz a kéz írta, mint az e napon kelt 810. sz. oklevelet. DL 71158. (fasc. XXI. fr. 13.)

812. 1519. október 11. (III. p. Dionisii)

A szekszárdi konvent Lajos király 1519. szeptember 12-én kelt parancsára (*lásd a 808. sz.*) átírja saját 1519. április 19-én kelt oklevelét (*lásd a 803. sz.*).

Papíron, hátlapján pecsét töredékes nyomával. DL 71159. (fasc. XXI. fr. 17.)

813. 1519. október 29. (sab. p. Simonis et Jude)

A nyitrai káptalan előtt személyesen megjelent Mezewkezy-i Palasthy Ferenc (nob.), és bevallást tett. Bizonyos, sürgető szükségei miatt a Nyitra megyei Sook birtokon levő

egész birtokrészét, ami őt örökség jogán illeti, ti. a Pethew László és Zew Dénes által lakott két jobbágytelket és egy épülettel bíró pusztatelket (*desertam sed edificia habentem*) haszonvételeikkel és tartozékaikkal, úm. művelt és műveletlen szántóföldekkel, földekkel, rétekkel, legelőkkal, kaszálókkal, erdőkkel, berekkel, vizekkel, tocsogókkal (*stagnis*), folyókkal, halastavakkal, halászóhelyekkel, hegyekkel, völgyekkel, rendes és rendkívüli censusokkal (*censibus ordinariis et extarordinariis*) és ajándékokkal (*muneribus*) együtt, Gyemes-i Forgach Ferencnek, Miklósnak, Zsigmondnak, Lászlónak és Sebestyénnek (*egr.*) húsz magyar aranyforint készpénzért elzálogosította. Ha ennek birtokában a Forgach-okat megtartani nem tudná, akkor ők, csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán, Palasthy Ferencnek a Nyitra megyei Mezewkezy-i teljes birtokrészét elfoglalhatják, és mindaddig élhetnek, amíg a 20 forintról ki nem elégítik őket. Palasthy Ferenc vállalta, hogy a Forgach-okat saját munkáján és pénzen minden törvényes követelő ellen (*contra quoslibet iuridicos impetitores*) a visszaváltásig megvédi.

Papíron, hátlapján pecsét töredéke. DL 71160. (fasc. XXI. fr. 18.)

814. 1519. november 2. (IV. p. sanctorum omnium) Buda

Lajos király a leleszi konventhez. Peren-i Gábor (*magn.*) nevében előadták, hogy István (*mag.*) Karol-i pap ellen pert indított Lajos királynak a konventhez szóló, perújításra utasító (*gratiam novi iudicii*) oklevele értelmében. Továbbá Dolha-i Ferenc, Wethes-i Gergely, Albert és néhai Miklós (*egregii et nobiles*), valamint mások – akik évekkkel ezelőtt a parasztokhoz csatlakoztak a keresztes név alatt a királyi felség ellen, a teljes, igazi nemesség legyőzésére, és borzasztó bűnöket követtek el – birtokait a király atyja Peren-inek adta, és rendelkezett az iktatásról, őket pedig ellentmondásuk miatt törvényesen a királyi kúriába, ti. a királyi személyes jelenlét elé, idéztették meg. Ezen kívül néhai Chegen-i János (*nob.*) néhai Chepe-i Zolthan János (*nob.*) részére a konvent előtt bizonyos birtokai ügyében bevallást tett, mivel azonban Czegen-i birtokai nagyrészt Peren-i kezén vannak, a bevallásról szóló oklevelet azonban elveszítette, a par-ra azonban szüksége lenne. Az említett okleveleknek a konvent sekrestyéjében vagy conservatoriumában letett par-jait keressék elő, és átírásban adják ki. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza.

Átírta a leleszi konvent 1519. november 20-án. DL 71162.

Monumenta rusticorum rebellium 467.

815. 1519. november 6. (32. die oct. Michaelis) Buda

Lajos király tudtul adja, hogy néhai Peren-i János (*magn.*) Abaúj megyei Zygeth egész és Wywar fél birtoka miatt történt ellentmondás miatt Palocz-i István (*magn.*) özvegye: néhai Erzsébet néhai Peren-i János fiait: Gábort és Istvánt (*magnificos*) megidéztette 1496. Mihály-nap nyolcadára a személyes jelenlét elé. E birtokok Erzsébetet zálogjogon illetik. A pert – ami Erzsébet halála után fiára: Palocz-i Antalra (*magn.*) szállt – végül a mostani Mihály-nap nyolcadára halasztották. A felperes, Palocz-i Antal nevében királyi ügyvédvalló oklevéllel megjelenő ügyvédje, Chychyr-i Jób bemutatta a leleszi konvent 1490. január 2-án kelt oklevelét (*lásd a 626. sz.*), azt akarván bizonyítani, hogy a birtokok a felperesnél zálogjogon vannak. Peren-i Gábornak és Istvánnak királyi ügyvédvalló levéllel megjelenő ügyvédje: Keked-i Péter azt válaszolta, hogy az alperesek azért mondtak ellent a birtokok iktatásának, mert erről okleveleik vannak, amelyeket egy későbbi időpontban készek bemutatni. A király bíróilag elrendeli, hogy az alperesek vagy ügyvédek minden további ha-

lasztás nélkül a következő György-napi nyolcadon mutassák be okleveleiket. – *A zárlaton alul: Lecta per magistrum Albertum Bellyeny, alatta kézjegy: Myletrniczy.*

Papíron, hátlapján papírfelzetes pecsét nyoma. DL 71161. (fasc. XXI. fr. 10.)

816. 1519. november 20. (dom. p. Elizabeth)

András prépost és a leleszi konvent Lajos király 1519. november 2-án kelt parancsára (*lásd a 814. sz.*) előkereste egyháza conservatorium-ából saját, 1519. október 7-én kelt, idéző és megintő oklevelét, és átírta azt (*lásd a 809. sz.*).

Papíron, hátlapján pecsét darabjai. DL 71162. (fasc. XXI. fr. 15.)

817. 1519. december 5. (prof. Nicolai) Buda

Bathor-i István nádor és temesi ispán előtt személyesen megjelent Akoshaza-i Sarkan Ambrus (magn.), Cheeb-i Pogan Zsigmond (egr.), és bevallást tettek. Peren-i Gábor (magn.) királyi kamarásmester azt a 2000 aranyforintot, amiért a Bereg (Berek!) megyei Naghdobos, Jand, Barlabasy, a Szabolcs megyei Paly, az Abaújház megyei Zygeth birtokokon levő teljes birtokrészeit Sarkan Ambrusnak elzálogosította – aki azokat 1600 forintért Warda-i Pálnak (ven.), a budai vár előtti Szűz Mária új egyház (nove ecclesie beatissime virginis Marie ante castrum Budensem fundate) prépostjának adta zálogba, ki aztán 1600 forintért Pogan Zsigmondnak továbbzálogosította –, Sarkan Ambrusnak és Pogan Zsigmondnak teljes egészében megtérítette. Ezért ők az erről szóló összes kötelező, iktató és más okleveleket érvénytelenítik, Peren-it pedig nyugtatják. – *Jobbra a szöveg alatt: Lecta.*

Papíron, alján rányomott pecsét töredéke. DL 71163. (fasc. XXI. fr. 9.)

818. [1519–1525]

Bathor-i István nádor, temesi ispán, az alsó részek kapitánya (partiumque regni inferiorum capitaneus generalis) tudtul adja, hogy Miklós-nap előtti hétfőn, azon a terminuson, amire a király a főpapok és a bárók tanácsából az összes rövid (brevis brevium) és áttett ügyet halasztotta, megjelent törvényszéke előtt Warasdobos-i Pál (nob.) – kire az ügy testvére (fr. carn.): Warasdobos-i István halálával szállt – képviselőjében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével Mada-i Pál, Peren-i Imre (spect. magn.) korábbi nádor halasztó- és a leleszi konvent kézbesítő- (exhibitoriarum) és megintőlevele értelmében, és miután Wythka-i Andrást és Magy Pált (nobiles) a felperes ebből az ügyből bizonyos okokból kivette, Peren-i Gábor (magn.) ellenében előadta keresetét. 1510 karácsonya előtti vasárnapon (dec. 22.) Pereny Gábor parancsára Wythkay András és Magy Pál Pereny felsorolt jobbágyaival fegyveresen és hatalmasul a felperes Szabolcs megyei Warasdobos birtokán levő házára és nemesi kúriájára támadt. A felperest, aki a ház előtt familiárisaival: Fohnagy Mihállyal és Pal Györggyel, valamint Warasdobos-i jobbágyaival: Lwkach Imrével, Pal Mihállyal, Somy Jánossal, Orgolya Pállal (providis) békésen álldogált, félholtra verték, és a nemesi kúriában levő marhaistállót (stabulumque pecorum) felgyújtották hatalmaskodás közbejöttével. A felperes ügyvédje bemutatta a leleszi konvent kézbesítő- és megintőlevelét, ami magában foglalta a néhai Imre nádor parancslevelét is, valamint három vizsgálólevelet, és igazságot kért. Az alperesnek: Gábor úrnak a nádor ügyvédvalló levelével megjelenő ügyvédje: Mykola-i Gergely azt válaszolta, hogy Peren-i a keresetben ártatlan, ennek bizonyítására azt ajánlotta, hogy a felperes az alperes fejére az ország szokásjoga szerint tegyen esküt, és megígérte, hogy jobbágyságai részéről az ország szokásjoga szerint igazságot

tesz. [- - -] A bíróság úgy ítélte, hogy Peren-i Gábor (magn.) harmadmagával gyertyaszentelő Boldogasszony napjának 6. napján tegyen esküt. Az eskü 15. napján Peren-i maga vagy officialisa vagy falunagya útján szolgálta az igazságot jobbágyságai részéről az említett birtokokon Szabolcs és Bereg megye szolgabíráinak jelenlétében.^a – *A hatalmaskodásban részt vett jobbágyságok:* A Szabolcs megyei Paly-ból: Kolos Vince, Wasas Péter, Kys[My]hal Dávid, Kerekes Márton, Pothy Antal, Gechy Simon, Janossy Lukács, Kysgerg István, Mathy Pál, Mathy László, Mathy Benedek és János, Chygan Orbán, Mezaros Ambrus és Pál, Nagh Balázs, Botha László, [Kere]kes Pál, Chygan István, Beke Imre, Nagh Miklós, Therek György, Kowach Máté és Gergely, [- - -] György, [- - -], Dysnos Mihály és Péter, Chygan Mihály, Chebyllyk István, Kysgerg Mihály, Kysgerg Bálint, Seres János, Kochordy Máté, Bagos Imre, Bagos János, Hwzar Benedek és János, Kekes Mihály, Wasas István, ennek fia: János, Darabanch István, Kotha Mátyás, Zakach Ambrus, Bereg Imre, Zenthe Pál, Zenthe Fülöp, Karassy István, Solyum Illés, Naghbalas Pál, Naghbalas Sandrinus, Zewke Pál, Thoth Péter, Pazthor Benedek, Orozy Gergely, Kovács (faber) Elek. – A Bereg megyei Naghdobosról: Wyrag András, Pal János, Warga Gál, Pal Simon, Somy Péter, Zewld Ágoston, Kowach András, Phylep István, Konya Péter, Arach Antal, Zantho Lukács, Zabo Péter, Swba Albert, Warro Dömötör, Warro János, Pap Balázs, Warro Sebestyén, Olach Barnabás és Gergely, Pap Bálint, Zech Mihály, Helges György, Dwl Ágoston, Alch Albert, Wyncze Benedek, Thoth István, Warro Mátyás, Warga Mihály, Thoth Ambrus, Zewke Péter, Helges István, Konya Imre, Bahos György, Bakchay Márton és Pál, Myklosy Gergely, Kyslwach János, Jandy István, Warro Illés, Thoth Péter, Hanya János, Somogy Ambrus és Péter, Nagh Barnabás, Bohy Mátyás, Thoth Gál, ennek fia: Mihály, Bakchay Mihály, Warga Mátyás, Seythe Imre, Wak Máté, Mesther Mihály, Bewch Péter, Bewch János, Kowach László, Fodor Bálint, Fodor György, Bozyk Illés, Weres Pál, Pap Péter, Thar Imre, Wyncze Mihály, Arach Márton, Kys Bálint, Zewld Antal, Konya Balázs, Arach Mihály, Thar Pál, Kozma János, Alch János, Thoth Orbán (providi).

^a A bíróság ítélete az oklevél sérülése miatt hiányzik, érdemi részét a vele egykorú hátlapi kivonat tartalmazza.

Papíron, a hajtások mentén szakadt, alsó része hiányzik. DL 71204.

819. 1520. január 19. (prof. Fabiani et Sebastiani) in oppido Meggyes

Lajos király tudtul adja, hogy személyes jelenléte előtt személyesen megjelent az egyik részről Belthewk-i Dragffy János (magn.) tárnokmester, a másiktól néhai Miklós fia: István és néhai Zanyzloffy János fiai: László, János és Péter (egregii); István gyermekei: Miklós, András és Borbála hajadon (puella), valamint testvérei (carnales): Móric és Bertalan, László pedig hajadon lányai: Zsófia, Anna és Katalin, János és Péter testvérük: Imre, továbbá unokatestvérük (fr. patr.): néhai Zanizloffy István fia: Zsigmond és más rokonaik ügyét is magukra vállalták, és bevállalt tettek. Közöttük perek voltak a királyi kúriában néhai Meggyes-i Morocz Istvánnak (magn.) részben Dragffy János kezén levő Szatmár megyei birtokai – amelyeket Zanyzloffy István, László, János, Péter és említett atyafiaik örökség vagy háramlás jogán (iure hereditario et successorio) igényeltek maguknak – miatt, amelyekben egymás közt fogott bírák, különösen Werbewlcz-i István mester (egr.), a személyes jelenlét helytartója, közbenjárására kiegyeztek. Ennek értelmében Dragffy János örökre átadja Zanyzloffy Istvánnak, Móricnak, Bertalannak, Lászlónak, Jánosnak, Péternek, Imrének és Zsigmondnak a Szatmár megyei Bathyz, Wdwary, Berencze, Zamosthelek, Josyphaza, Wywaros, Wamffalw, Kalynhaza, Lekencze, Tharholcz, Komorzan, Bykzaad, Terep, Bwyanhaza, KysMonyoros, Thwrwekonya, Felsewffalw, Raksa másképp Rakos,

Sebespathak, Iloba, Sykarlo, Fekethepathak, Monosthor, Barttfalwa és Bwsak egész birtokok harmadát, Thoottfalw egész birtok felét LaposBanya felével együtt, ti. az összes részeket, melyeket eddig itt birtokolt, továbbá Parlagh egész birtokot, melyet szolgálatai fejében korábban familiárisának: Berend-i Dávidnak adott, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt. Zanyzloffy István, László, János és Péter a Szatmár megyei Sarkewz, Zenttmarchon és Kak teljes birtokaikat minden haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Dragffy Jánosnak adják örökre, rajta keresztül Zenttmarchon-t Berend-i Dávidnak, Kak-ot pedig Kak-i Zeley Andrásnak (nob.), kinek Dragffy már korábban megígérte, hogy neki adja örökre ezt.

Átírta II. János király Gyulafehérváron, év nélkül kelt oklevelében. DL 71164.

820. 1520. június 10. (prof. Barnabe) Buda

Lajos király Bathor-i Zanyzloffy István, János, László és Péter (egregii) Szatmár megyei Zynyr várbeli részébe való várnagyainak: Bolth-i Chwry Imrének és Zekel Gergelynek (nobilibus). Peren-i István királyi asztalnokmester Szatmár megyei Zynyr várbéli várnagya: Magosmarth-i Patho Albert (nob.) nevében panaszt tettek. A most elmúlt gyertyaszentelő Boldogasszony napja körül, amikor Bathor-i András (magn.) Szatmár megyei Zynyr várbéli részét Zanyzloffy Istvánnak, Jánosnak, Lászlónak és Péternek átadta, ők ketten a panaszossal együtt szokás szerint keresztény hitükre, tisztességükre és emberségükre Peren-i Istvánnak hűséget fogadtak és megígérték, hogy Peren-i várbeli részét számára megőrzik. Az elmúlt Dorottya-nap (febr. 6.) körül azonban a panaszos maga és ura bizonyos ügyei miatt néhány napra elhagyta a várat, majd amikor dolga végeztével hamvazószerda (febr. 22.) körül tisztségébe és várnagyságába vissza akart térni, akkor ők keresztény hitükről, tisztességükről, emberségükről és fogadalmukról megfeledezve, ezt mindmáig nem engedték meg neki, sem saját, sem ura többszöri kérésére, sem pedig fogott bírák megintésére. Az ilyen birtokfoglalások és hatalmaskodások kivizsgálása és elintézése az ország szokása szerint a királyi személyes jelenlét elé tartozik, az illetén tisztességet érintő ügyekben pedig csak a királyi felség ítéltet az udvari lovagi bíróság eljárása és szokása szerint. (Quia autem revisio et discussio occupationis huiusmodi bonorum et similium actuum potentiarum de iure et consuetudine regni nostri ad nostram personalem presentiam pertinere dinoscitur, talismodi vero negotia factum honoris concernentem secundum ritum et consuetudinem curie nostre militaris per solam maiestatem nostram decidi debent et terminari.) A király ezért insinuatio-val megparancsolja, hogy a levél átadása utáni huszadik napon előtte, bárhol is tartózkodjék, jelenjenek meg személyesen, és nem ügyvédjeik útján, mindenféle késedelem nélkül, az említett királyi kúria szokásai szerint (secundum ritum et consuetudinem premissae curie nostre). – Az oklevelet elolvasása után a felmutatójának adják vissza. – *Jobbra a szöveg fölött: commissio propria domini regis.*

Szakadt papíron, a szöveg alatt rányomott pecsét darabjai. DL 71165. (fasc. 21. fr. 21.)

821. 1520. július 3. (crast. visitationis Marie) Buda

Lajos király tudtul adja, hogy személyes jelenléte előtt személyesen megjelent Verbevcz-i István mester (egr.), a királyi személyes jelenlét helytartója, és bevallást tett. Bizonyos okok miatt Peren-i Gábornak a visszaváltásig elzalogosítja Peren-i néhai János fia: István (magn.) királyi kamarás (cubicularius noster) Ugocsa megyei Egres és mindkét Chongowa (utraque Chongowa) birtokokon levő részeit haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 200 tiszta aranyforintért, ugyanolyan feltételek mellett, amelyek fejében Verbewcz-i is magánál tartotta azokat. E birtokrészeket István mester Bathor-i István nádor

bevalló és kötelezőlevele értelmében 200 tiszta aranyforintért vette zálogba. Ha Peren-i István a nevezett birtokokat Peren-i Gábertől vissza akarná váltani, akkor, miután Gábor az összeget megkapta, a birtokrészeket tartozik Istvánnak és örököseinek visszaadni. – *Utolsó oldalán a szöveggel megegyező írással: per me Seraphin Daroczi.*

Közel egykorú, egyszerű másolat, nyolcoldalas füzet, melybe ugyanazon kéz írásával ezen kívül az 1493. január 15-i oklevelet is bemásolták (lásd a 651. sz.). DL 71166.

822. 1520. december 9. (dominico p. conceptionis Virginis) Buda

Lajos király az egri káptalanhoz. Kerezthes-i Szilveszter (nob.) nevében kérték, hogy iktassák be öt Peren-i Gábor és István (magn.) bevalló levele értelmében a Peren-iek Abaújszabolcs megyei Zykzo és Dethek nevű birtokain levő részeibe, melyek a kérelmezőket örökjogon illetik. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul az ügyben elvégzendő örök birtoklásra történő iktatásra, az esetleges ellentmondókat a személyes jelenlét elé idézzék. – *Külön kiküldött, kijelölt királyi emberek: Mera-i Zsigmond, Kopa-i Tamás, [- -] Tamás.*

Átírta az egri káptalan 1521. január 2-án kelt privilégiumában. DL 97792.

823. 1521. január 2. (16. die f. III. Thome ap.)

Az egri káptalan Lajos király 1520. december 9-én kelt parancslevelére (lásd a 822. sz.) Dömötör papot, az egri vár alatt alapított Szent Katalin-kápolna (capella beate Katherine virginis et martiris sub castro Agriensi fundata) [igazgatóját] küldte ki Mera-i Zsigmond, erre az ügyre külön kirendelt királyi ember mellé. Tamás apostol napja előtti hétfőn (dec. 17.) kiszálltak Zykzo birtokra, ahol megjelentek a törvényesen összehívott szomszédok és határosok, nevezetesen Senye-i Kwppay Tamás és Lajos, Dop-i Hollohazy Péter, Onga-i Pethres Péter, Senye-i Kewbly László, Onga-i Hayas András és Ongay László nemesek, továbbá a váradi káptalan Azalo birtokán élő jobbágya: Thoth István (prov.) a váradi káptalan képviselőjében, Peren-i Gábor és István (magn.) képviselőjében Zykzo birtokukon élő jobbágyuk: Bontha Dénes. Az ezt követő kedden (dec. 18.) Dethek birtokra szálltak ki, ahol ennek szomszédai és határosai jelentek meg, nevezetesen Berench-i Simon, Bereth-i Miklós és Imre, [Ba]ktha-i Karachondy Mátyás nemesek, továbbá Peren-i Péter (magn.) Dethek birtokán lakó jobbágya: Nagh Pál (prov.) Peren-i Péter képviselőjében. A királyi ember a káptalani tanúbizonyság jelenlétében bevezette Kerezthes Szilvesztert Peren-i Gábor és István Zykzo és Dethek birtokon levő részeibe örök birtoklásra. Ellentmondás az alkalmas és törvényesen kívánt napokon nem történt.

Szakadt, lyukas hártyán, első sorát nagyobbított betűkkel írták, selyemzsinóron függő pecsétel. DL 97792.

824. 1521. március 15. (VI. p. Gregorii)

Karachond-i Gergely prépost és a jászói konvent előtt megjelent ura: Peren-i István (magn.) nevében Nagy Ida-i Mihály deák, és eltiltotta Peren-i Pétert (magn.) néhai Karasz-i Pereny Istvánnak (egr.) a Peren, Karasz, Igrichy, Szoröres birtokokon és az országban bárhol máshol levő birtokrészei felének elfoglalásától és használatától.

18. sz.-i egyszerű másolat. DL 71170. – Papíron, hátlapján pecsét töredék. DL 75347. (Pálóci Horváth cs. lt.) E példányban a tiltakozást Perényi István és Gábor nevében tették. Eltérő névalakok: Nagyda-i, Karaz, Igrychy, Kewres. – A jászói konvent 1512–1559 közti protokollumában. DF 253827. 88. Itt a

tiltakozást tevőket eredetileg többes számban írták, majd kijavították, csak Perényi István neve szerepel a szövegben. Eltérő névalakok: Nagyda, Karaz, Igrychy, Kewres, Pereni de Karaz.

825. 1521. március 22. (VI. a. Ramis palmarum) Buda

Lajos király a váradi káptalanhoz. Bathor-i István (spect. magn.) nádor és András (magn.) nevében panaszt tettek. Mintegy 18 évvel ezelőtt, Lukács-nap (okt. 18.) körül Peren-i Gábor és István (magnifici) az ő Ugocsa megyei Fekethe Ardo nevű teljes zálogos birtokukat nem jogi úton elfoglalták, és Pereny Gábor most is elfoglalva tartja hatalmaskodás közbejöttével. A birtokot Peren-i Péter fia: Miklós, e Miklós fia: Péter és Peren-i János (egregii) zálogosították el Bathor-i Miklós akkori szerémi, később váci püspöknek, valamint Bathor-i Andrásnak, Istvánnak, Lászlónak és Pálnak (magnificis), amit a Bathory-ak békésen is bírtak, haláluk után pedig a panaszosokra szállott, akik békésen birtokolták és szedték haszonvételeit. Küldjék ki emberüket a királyi emberek valamelyike mellé, tudják meg az előadottakról az igazságot, Peren-i Gábort és Istvánt idézzék meg insinuatio-val a királyi kúriába a királyi személyes jelenlét elé az idézés 32. napjára, perfüggőség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe. – *Kijelölt királyi emberek:* Fanchyka-i Ferenc, Swran-i György, Beken-i Benedek, Werbewcz-i Ferenc, Saswar-i György, Rossal-i Kwn Pál vagy Lukács, Rezege-i László vagy Sandrinus, Fanchyka-i Tóbiás, Maghffolwa-i Horwat János vagy Ferenc.

Átírta a váradi káptalan 1521. április 12-én, amit Lajos király 1525. március 14-én írt át. DL 71190.

826. 1521. április 12. (4. die III. p. Quasi modo)

A váradi káptalan Lajos királyhoz. 1521. március 22-én kelt parancsára (*lásd a 825. sz.*) egyházuk Szent Lajos király oltárának igazgatóját: Mátyás papot küldték ki Rosal-i Kwn Lukács királyi ember mellé, aki Quasi modo vasárnapját követő kedden (ápr. 9.) Szatmár megyében tudakozódván, megtudta, hogy minden az előadottak szerint történt. A királyi ember Peren-i Gábort a Szatmár megyei Bathyz nevű birtokáról megidézte insinuatio-val az idézés 32. napjára a királyi kúriába, a személyes jelenlét elé, azzal, ha perfüggőség lenne köztük, nem veszik figyelembe.

Átírta Lajos király 1525. március 14-én. DL 71190.

827. 1521. június 2. (dom. p. corporis Christi) Buda

Lajos király tudtul adja, hogy Peren-i Gábor (magn.) ugocsai ispán előadta neki ügyét, és kérte, hogy ezt számára biztosítékul (pro sui expeditione et cautela) foglalja írásba. Tudomására jutott, miszerint Warda-i Pál, a Szent Zsigmond-egyház prépostja, kincstartó Cheb-i Pogan Zsigmondot (egr.), a máramarosi ispánt hivataláról, ti. a máramarosi kamaráról, el akarja számoltatni. Mivel azonban Peren-i bizonyos ideig Pogan Zsigmonddal együtt viselte ezt a tisztséget, ezért tudni akarja, hogy vajon Pogan Zsigmond ebbe a számadásba őt be kívánja-e vonni, nehogy távollétében történjék meg ez. A király a kincstartó útján megkérdezte erről Pogan Zsigmondot, aki azt felelte, hogy Peren-i nem tartozik számadást adni, ő pedig nem kívánja ebbe sem belevonni, sem pedig bármivel vádolni (aliqua ex parte culpae). – *Jobbra a szöveg alatt:* Lecta.

Papíron, alján papírfelzetes pecséttel. DL 71167. (fasc. XXI. fr. 24.)

828. 1521. június 6. (6. die sab. p. corporis Christi) Buda

Bathor-i István nádor és temesi ispán tudtul adja, hogy az úrnapiját követő pénteken (máj. 31.) számos főpappal és báróval Budán tartott királyi tanácson (unacum nonnullis dominis prelatibus et baronibus regio in consilio hic Bude constitutis et existentibus) Peren-i Gábor (magn.) a többiek közül felemelkedve, kérdőre vonta a tanácsban személyesen megjelent Warda-i Pál választott veszprémi püspököt, kincstartót. Megtudta, hogy a kincstartó Cheeb-i Pogan Zsigmond (egr.) máramarosi sókamaraispánt e kamarai hivataláról (super huiusmodi camerarius officio) el akarja számoltatni. Nehogy Zsigmond őt is megnevezze a számadásban, azért mert valamikor ebből a hivatalból hasznát húzott, ezért meg akarja tudni a kincstartótól, hogy mi Pogan Zsigmond szándéka. A kincstartó azt válaszolta, hogy még semmit nem tud erről, azonban mihelyest megismeri Pogan Zsigmond szándékát, Peren-it arról értesíteni fogja. E pénteket követő szombaton (jún. 1.), amikor a nádor megint tanácsot tartott a főpapokkal és a bárókkal a kincstartó Peren-i Gábor jelenlétében azt a bevallást tette, hogy az előadottakról megkérdezte Pogan Zsigmondot, aki azt válaszolta, hogy a számadás egyetlen pontjában sem akarja Peren-it megnevezni. – Az oklevelet Peren-i Gábor saját kérésére adta ki. – *Jobbra a szöveg alatt: Lecta.*

Papíron, pátens, alján rányomott pecsét töredéke. DL 71168. (fasc. XXI. fr. 23.)

829. 1521. július 18. (V. a. Marie Magdalene)

Karachond-i Gergely jászói prépost és a konvent tudtul adja, hogy megjelent előttük személyesen Peren-i István királyi asztalnokmester, és bevallást tett. Részint testvéri szeretetből, részint más súlyos okok miatt testvérével (fr. carn.): Peren-i Gáborral (magn.) rendeltetett. Minden, a Szatmár megyei Zynyr várban, Megyes oppidumbeli kúriában, Megyes, Zynyr Waralya, Thothffalw oppidumokban, valamint más Megyesallya tartozékait képező birtokokon és prédiumpokon levő részeit 1550 forintért eladta Gábornak és feleségének: Katalinnak (gen. magn.) örökjogon és visszavonhatatlanul, amely összeget teljesen meg is kapott tőlük. Ha Gábor azokat az idézéseket, amelyeket Bathor-i Zanyzloffy István és János (egregii) és más atyafiaik az említett vár, kúria, oppidumok és birtokok miatt a királyi kúriában kezdeményeztek, minden bírság nélkül (absque aliquo gravamine) el tudja intézni, akkor Gábor Istvánnak rögtön ad még 450 forintot. Ha Gábor az ellenféllel, Bathor-i Zanyzloffy Istvánnal, Jánossal és atyafiaikkal meg tudna egyezni, akkor István megelégszik az 1550 forinttal. Ha azonban a birtokokat sem megegyezéssel, sem bírói úton nem tudnák megtartani, akkor Peren-i Gábor, csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán, saját és felesége: Katalin részére a mondott összegért örökjogon elfoglalhatja a vár, az oppidumok és tartozékaik helyett a Szabolcs megyei Naghalaz birtok felét. Peren-i István e birtokrészét nem adhatja el, ha mégis eladná, akkor Gábor és felesége, csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán, Istvánnak a Bereg megyei Naghdobos és a Szabolcs megyei Pali birtokokon levő részeibe iktathatja be magát örök birtoklásra (in perpetuale dominium), továbbá azt a 450 forintot is teljes egészében vissza kell fizetnie Gábornak, amelyet ő az említett idézések bírság nélküli elintézése után fizetne Istvánnak. Ha István ezt az összeget nem fizetné vissza, akkor Gábornak jogában áll az Ugocsa megyei Egres, Weresmarth, Felsewchongowa, Alsochongowa, Alsosarogd, és Felsewsarogd birtokokon levő összes részeket, csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán, elfoglalni, és mindaddig magánál tartani, amíg István a 450 forintot neki ki nem fizeti.

Két példányban. A: hátrány, első sorát nagyobbított, vastagított betűkkel írták, töredékes függőpecséttel, B: ennek papírra írt par-ja, hátlapján pecsét nyomával. DL 71169. (fasc. XXI. fr. 22.). Eltérő névalakok a B példányon: Zynyrwarallya, Thottffalw, Megyesallya, Alsosarod, Felsewsarod.

830. 1522. szeptember 24. (IV. p. Mathei)

A nyitrai káptalan tudtul adja, hogy megjelent előtte Mezewkezy-i Palasthy Ferenc (nob.) személyesen, és minden rokona terhét magára véve bevallást tett. A Nyitra megyei AlsoSook birtokon levő, őt örökség jogán illető, teljes birtokrészét, amelyet most ő birtokol, minden haszonvételével és tartozékával, ti. művelt és műveletlen szántókkal, földekkel, rétekkel, legelőkkel, mezőkkel, kaszálókkal, erdőkkel, berekkel, bozótokkal, álló- és folyóvizekkel, halastavakkal, halászóhelyekkel, vízfolyásokkal, hegyekkel, völgyekkel, dombokkal, malmokkal, malomhelyekkel, szőlőkkel és szőlőhegyekkel együtt, eladta örökjogon Gyimes-i Forgaach Péter fiainak: Ferencnek, Lászlónak és Sebestyénnek, valamint Gergely fiainak: Miklósnak és Zsigmondnak (egregiis) száz magyar aranyforintért, amit megkapott tőlük. Ha a Forgaach-okat a birtokban bármely törvényes követelővel szemben saját munkáján és költségén nem tudná megvédeni, akkor, csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán, hatalombajban való elbukásban lesz elmarasztalva, ezen kívül a Forgaach-ok bármelyik, ezzel egyenértékű birtokát megszállhatják, és örökjogon elfoglalhatják.

Két példányban, mindkettő papíron, hátlapjukon pecsét töredékével. A: DL 71171/I. (fasc. XXII. fr. 3.), B: DL 71171/II. (fasc. XXII. fr. 2.) Eltérő írásmód a B-ben: Forgach.

831. 1522. december 31. (prof. circumcisionis D.) Buda

Bathor-i István nádor, temesi ispán, Lajos király mostani távollétében helytartó (in hac absentia sue maiestatis locumtenens) a váradszékfoki káptalanhoz. Karol-i Lancel László (egr.) nevében panaszt tettek. A panaszos a most elmúlt Dömötör napja (okt. 26.) körül a Szatmár megyei Karol oppidumbeli részére való familiárisait és jobbágyait: Pethe Istvánt és Philep Gergelyt (providos) két nagy vasalt szekérrel és az azokat húzó 24 ökörrel a Külső-Szolnok megyei Thyzawarsan oppidumi vásárra (ad liberas nundinas) küldte, hogy háza részére bort és más dolgokat vegyenek. Mikor ott négy hordó szerémi bort vettek, Kallo-i Lewkews János (egr.) familiárisaival és jobbágyaival fegyveresen és hatalmasul rájuk támadt, és anélkül, hogy bármi bűnt követtek volna el, elvette tőlük a két vasalt szekeret a négy hordó borral együtt, aminek értéke száz forint, továbbá a náluk talált ötven forint készpénzt, mindkettőket bilincsbe verte, és tetszése szerinti ideig fogva tartotta. Az elmúlt évi Erzsébet-nap előnapján, Budán tartott országgyűlés határozata alapján, az elmúlt év Margit napja, ti. a török elleni hadjárat megindítása után elkövetett hatalmaskodásokat brevis brevium határidőre történő idézéssel tartozik megítélni, aszerint hogy az idézett milyen messze lakik. (Quia vero licet iuxta constitutionem universorum dominorum prelatorum, barronum et regni nobilium in dieta seu conventionem eorum generali profesto beate Elizabet vidue in anno proxime transacto preterito hic Bude de regio edicto celebrata superinde factam et per maiestatem regiam unacum eisdem dominis prelatibus et barronibus confirmatam, universi actus potentiarii a festo beate Margarethe virginis et martiris in anno proxime transacto preterito per quoscumque et quomodolibet patrandi et committendi infra exitum et condescensionem expeditionis ipsius generalis more et instar brevis brevium iudiciorum iuxta dumtaxat loci distantiam, ubi evocandus resideret, fiendam per maiestatem regiam adiudicari deberint.) Királyi felhatalmazásánál fogva (in persona et auctoritate domini nostri regis, qua nunc fungimur) megparancsolja, hogy másik parancslevelét (alias litteras nostras preceptorias) Lewkews Jánosnak kézbesítsék ki, ha személyesen megtalálják, és azt mondja, hogy a szabott napra megjelenik, jól van, ha nem, akkor lakóházánál vagy szokásos rezidenciájánál nádori szóval (verbo nostro) intse meg,

insinuatio-val parancsolják meg neki, hogy a kézbesítés 12. napján személyesen vagy ügyvédje útján jelenjék meg előtte, bárhol is tartózkodik.

Átírta a váradhegyfoki káptalan 1523. február 5-én, ezt átírta Bátori István nádor 1523. február 14-én. DL 71172.

832. 1523. február 5. (5. die dom. a. purificationis Marie)

A váradhegyfoki káptalan Bathor-i István (spect. magn.) nádorhoz, temesi ispánhoz, Lajos király mostani távollétében helytartóhoz. A nádor 1522. december 31-én, Budán kelt levelére (*lásd a 831. sz.*), amellyel együtt megkapta Kallo-i Lewkews Jánosnak (egr.) szóló parancslevelet is, Zeremy János frateret, mestert, kanonokot küldte ki. Ő gyertyaszentelő Boldogasszony napja előtti vasárnapon (febr. 1.) Kallo-o Lewkews Jánost Kallo oppidumbéli házában személyesen nem találta, ezért itt megintették, és nádori szóval (verbo vestro) megparancsolták neki, hogy a kézbesítés 12. napján személyesen vagy ügyvédje útján jelenjék meg a nádor előtt, bárhol is tartózkodik.

Átírta Bátori István nádor 1523. február 14-én. DL 71172.

833. 1523. február 9. (II. p. Dorothee) Buda

Bathor-i István nádor, temesi ispán, Lajos király mostani távollétében helytartó a budai káptalanhoz. Bathor-i András (magn.) szatmári ispán és Phylpes-i Mátyás (nob.) alispán, valamint Egry-i János szolgabíró nevében panaszt tettek. Az elmúlt gyümölcstől Boldogasszony napja (márc. 25.) körül Bathory András Phylpessy-t és Egry-t küldte ki Warda-i Ferenc erdélyi püspök, Bewlthewk-i Dragffy János (magn.) és a szatmári nemesség (universorumque nobilium eiusdem comitatus Zathmariensis) határozata és delegációja alapján (ex delegacione et voluntate), az 1521. Erzsébet-nap előnapján (nov. 18.) az egész országban elrendelt artikulusok szerint (secundum contenta articulorum) adószedésre (ad connumerandum sive dicandum). Amikor ők, már több birtokot összeírva, Peren-i Gábor (magn.) Szatmár megyei birtokait: Bathyz-t és Waswary-t összeírandó, Bathyz-on munkájukban megpihelve megszálltak, akkor Peren-i parancsára Waswary-i jobbágjai, akik Bathyz-ra mentek: Enekes László, Gachalay Gergely, Thyba Sebestyén és Balázs, Thoth János, Barla Lukács, Myke Péter, Kys Mihály, Thot László, Ezthergar Gergely és Lwdas János (providi) meghúzták Bathyz egyházának harangjait, majd csatlakoztak hozzájuk Pereny Bathyz-i jobbágjai: Nagh Máté, Rozgony László, Antal, Bálint, Fazokas Benedek, Imre és Gergely, Nagh Jakab, Zarnyas István, Cheres Tamás és Márton (providi), akik fegyveresen és hatalmasul a panaszosok szállására (hospitium) támadtak. Egry János szolgabíró félholtra verték, a panaszosok familiárisait: Keldessy Pált (nob.), Akly Antalt és More Györgyöt (providos) megverték és megsebesítették, ha el nem menekülnek, meg is ölték volna őket, továbbá összes holmijukat elvették. Ambrus napja (ápr. 4.) körül, amikor Bathor-i András az említett Egry János szolgabíró, Fewldes-i Gerey Pétert, valamint Thewrek Bernátot Peren-i Gáborhoz küldte, hogy az említett parasztokat (rusticos) büntesse meg, akkor ők onnan visszatérőben Egry-i János Szatmár megyei Egry-i birtokrészen levő házában vagy nemesi kúriájában szálltak meg, hogy egyenek. Peren-i Gábor Egry-i Tamást, Hethen-i Feyes Lászlót, Bylke-i Kys Miklóst és Györgyöt (nobiles), valamint az említett familiárisait és jobbágyait fegyveresen és hatalmasul a házra küldte. A ház ajtajait szétverték, Egry Jánost, valamint Pétert és Bernátot gyalázták, Bernátot bal karján megsebesítették, valamennyiüket megverték, és ha az erdőbe nem menekülnek, megölték volna őket. Ezenfelül összes holmijukat erőszakkal elvették, amivel összesen – a hatalmaskodást nem számítva –

több mint ezer aranyforint kárt okoztak. Az 1521-es Erzsébet-előnap i országgyűlés határozatára hivatkozva (*lásd a 831. sz.*) királyi felhatalmazásánál fogva (Quia autem iuxta contenta articulorum in conventu generali universorum dominorum et regni nobilium profesto beate Elizabet vidue in anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo transacto celebrato confectorum et per regiam maiestatem unacum dominis prelati, baronibus confirmatorum universi actus potentiarii a festo beate Margarethe virginis et martiris in eodem anno preterito per quoscunque et contra quoslibet inferendi et et committendi infra exitum seu condensationem futuris generalis expeditionis more et instar brevis brevium iudiciorum iuxta dumtaxat loci distantiam, ubi evocandus resideret seu constitueretur, per nos in persona regie maiestatis discuti adiudicari debent et terminati) megparancsolja, hogy másik parancslevelét Pereny Gábornak, Egry Tamásnak, Feyes Lászlónak, Bylke-i Kys Miklósnak és Györgynek, továbbá másoknak kézbesítsék ki. Ha személyesen megtalálják őket, és azt mondják, hogy a szabott napon megjelennek, jól van, ha nem, akkor lakóházuknál vagy szokásos rezidenciájuknál nádori szóval intsék meg őket, és insinuatio-val parancsolják meg nekik, hogy a kézbesítés 14. napján, személyesen vagy ügyvédek útján jelenjenek meg előtte, bárhol is tartózkodjék, Pereny Gábor pedig említett jobbágysait is állítsa elő.

Átírta a budai káptalan 1523. február 28-án. DL 71173.

834. 1523. február 9. (II. p. Dorothee) Buda

Bathor-i István nádor, temesi ispán, Lajos király mostani távollétében helytartó Peren-i Gábornak (magn.), Egry Tamásnak, Hethen-i Feyes Lászlónak, Bylke-i Kys Miklósnak és Györgynek (nobilibus). Királyi felhatalmazásánál fogva megparancsolja nekik, hogy ennek a levélnek a kézhezvételét követő 14. napon személyesen vagy ügyvédek útján jelenjenek meg előtte Bathor-i András (magn.), Phylpessy-i Mátyás és Fewldes-i Gerey Péter panasza tárgyában, amelyet a budai káptalanhoz intézett kézbesítést kérő levelében (exhibitoria) leírt (*lásd a 833. sz.*), Peren-i Gábor pedig említett jobbágysait is állítsa elő. – Az oklevelet felmutatójának adják vissza.

Átírta budai káptalan 1523. február 28-án. DL 71173.

835. 1523. február 14. (2. die VI. a. Valentini) Buda

Bathor-i István nádor, temesi ispán, Lajos király mostani távollétében helytartó tudtul adja, hogy Bálint-nap előtti pénteken (febr. 13.) a Karol-i Lancz László (egr.) felperes által Kallo-i Lewkews János (egr.) ellen indított perben a felperes ügyvédje: Zen-i Ambrus bemutatta a váradhegyfoki káptalan 1523. február 5-én kelt, papírra írt, pátens formájú oklevelét (*lásd a 832. sz.*). Ezt a nádor az alperes ügyvédjének, a leleszi konvent ügyvédvalló oklevelével megjelenő Mada-i Pálnak, kérésére átírja.

Papíron, alján papírfelzetes pecsét töredéke. DL 71172. (fasc. X. fr. 23.)

836. 1523. február 28. (12. die ultime die exhibitionis)

A budai káptalan Báthori István (spect. magn.) nádorhoz, temesi ispánhoz, Lajos király mostani távollétében helytartóhoz. 1523. február 9-én, Budán kelt, kézbesítést kérő levelére (exhibitorie) (*lásd a 833. sz.*), amellyel együtt megkapta a Peren-i Gábornak (magn.), Egry Tamásnak, Hethen-i Feyes Lászlónak, Bylke-i Kys Miklósnak és Györgynek (nobilibus) szóló parancslevelet (praeceptorie) (*lásd a 834. sz.*) is, János papot, egyházuk Ke-

resztelő Szent János oltárának igazgatóját küldte ki. Ő Bálint-nap utáni hétfőn (febr. 16.) Egry-i Tamást Egry-i Jánosnak a Szatmár megyei Egry-i nemesi házában személyesen megtalálta, és az oklevelet átadta neki, őt itt, mint személyesen megtaláltat, az azt követő kedden pedig Peren-i Gábort, akit a Szatmár megyei Megyes birtokon levő kastélyában (in castello suo) nem talált meg személyesen, megintette, és nádori szóval megparancsolta neki, hogy a kézbesítés 14. napján személyesen, vagy ügyvédjeik útján jelenjenek meg a nádor előtt, bárhol is tartózkodjék.

Egykorú pecséletesen másolat. DL 71173. (fasc. XXII. fr. 4.)

837. 1523. március 6. (3. die IV. p. Reminiscere) Buda

Bathor-i István nádor, temesi ispán, Lajos király mostani távollétében helytartó a budai káptalanhoz. Reminiscere vasárnapját követő szerdán (márc. 4.) bírói széke előtt megjelent Bathor-i András (magn.) felperes képviselőjében nádori ügyvédvalló oklevéllel Olazy-i Móric a nádor halasztó- és a budai káptalan megintólevele értelmében, és miután a nádor a felperes által Ewzedfalwa-i Gede László (nob.) ellen indított pert bizonyos okból, bírói hatalmával élve megszüntette, Peren- Gábor (magn.), valamint Egry-i Tamás és Chama-i János (nobiles) ellenében előadta keresetét. Az elmúlt Ferenc-nap (okt. 4.) körül Pereny Gábor familiárisait: Egry Tamást és Chamay Jánost továbbá a felsorolt népeit és jobbágyait fegyveresen és hatalmasul a felperes Szatmár megyei Meggyes oppidumbéli részén levő házához és nemesi allodiális kúriájához (ad domum et curiam nobilitarem alodiale) küldte, ők az ajtókat betörték, és kilencszáz dézsmadisznót (porcos decimales) elhajtottak. Pereny Gábor, Chamay János és Egry Tamás alperesek nevében a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenő Thorda-i János Chomay és Egry Tamás – akik a felperes actio-ját tagadták – ügyében másfajta ítéletet kért. Gábor úr nevében azt felelte, hogy a familiárisokat és jobbágyokat az allodiális házhoz nem hatalmasul küldte, hanem azért, mert Meggyes oppidum fele az itteni, évenként járó dézsmadisznók felével együtt őt illeti, és mivel minden évben a felek Meggyes-i officiálisai a dézsmadisznókat egy bizonyos *kosar* nevű körülsáncolt helyre (ad quendam circumvallationem) szokták összegyűjteni. Az officiálisok ebben az évben is a mondott alodium mellett közös akarral *kosar*-at emeltek, és a disznókat a szokott módon ide gyűjtötték be, az idén azonban Bathor-i András csak a disznók egyharmadát akarta Peren-inek adni, ezért a felperes officiálisai urának részét, a disznók felét, elhajtotta. E választ igazolandó, Meggyes oppidum szomszédainak és határosainak, valamint Szatmár, Bereg és Ugocsa megyék nemeseinek közös vizsgálat útján történő kihallgatását (attestationem per formam communis inquisitionis) kérte. Erről szokás szerint törvényesen megkérdezték a felperest is, akinek az ügyvédje beleegyezett ebbe. Királyi felhatalmazásánál fogva megparancsolja, hogy küldjenek tanúbizonyságul mindkét fél részére egy-egy embert, a királyi kúriából külön, az egyik és a másik fél részére is kiküldött nádori emberek valamelyike mellé. A mostani húsvétot követő 10., 11. és 12. napra (április 14., 15. és 16.) Meggyes oppidumra, ahol a felek ügyvédei a vizsgálatot el akarják végezni, hívják össze Meggyes szomszédait és határosait, valamint az alispánok és a szolgabírák által idézzék meg Bereg, Ugocsa és Szatmár megye nemeseit 16 nehéz súlyú márka bírság terhe alatt, amit annak kell fizetni, aki a tanúvallatást és a vizsgálatot visszautasítja. Ezután hitükre, a király és szent koronája (sacre eius corone) iránti hűségükre megeskerve őket, a felek és ügyvédek előtt végezzenek köztük vizsgálatot, az alábbi kérdések (de eo utrum) szerint. Pereny Gábor hatalmasul küldte-e familiárisait és jobbágyait az allodiális nemesi kúriára, ahonnan a felperes 900 dézsmadisznóját erővel hajtották el, vagy Meggyes oppidum fele, az innen járó dézsmadisznók felével együtt az alperest illeti-e, azonban ebben az évben

Bathor-i András csak harmadát akarta az alpereseknek kiadni, ezért hajtotta el az alperes officialisa a disznók felét? Jelentést, a bizonyosságot tevők saját és birtokneveivel együtt (cum propriis et possessionum attestantium nominibus) a közös vizsgálat utáni 15. napra küldjenek. – *A hatalmaskodásban részt vett jobbagyok:* Az Ugocsa megyei Therebes-i Soldos János, Padar Ambrus, Borz Gergely, Bathary Sebestyén, Zabo Tamás, Bench Lukács, Flys Máté. – A Szatmár megyei Meggyes-i Symay János, Siluester Ambrus, Kowach Tamás, Fwthaky Balázs, Koza Márton, Siluester Dömötör, Kozoros Máté, Bereczky Balázs, Solwan Pál, Mezaros János, Nagh György, Warga Miklós, Bogos Bálint, Kathona Antal, Zarka Márton, Gaspar Gergely, Bos György, Wysky János, Adam Albert, Weres Ferenc, Thoth István, Zakalos István, Pokocz Pál, Kowach János, Siluester Balázs, Mezaros János, Pathaky Ferenc, Zabo János, Chynthalan László, Mehes Kelemen, Illes János, Chynthal Balázs, Thewkel Gergely, Olaws Domonkos, Pathaky Tamás, Hwzar Illés, Thoth Ferenc, Syda Péter, Sypos Illés, Fodor János, Zekernes Antal, Imre és Lőrinc, Warga Bálint, Fodor István, Zabo Kelemen, Veres Gergely, Thoth Balázs, Kormos Illés, Ezthergar Péter, Gaspar András, Fodor Benedek, Chengely Gergely, Chengely János, Serwl Péter, Zaz István, Phillis Zsigmond, Pakocz Máté, Chorba Imre, Nemeth Ferenc, Myko Péter, Kaythar Benedek, Thoth Ambrus, Thoth Benedek, Dynnyes Péter, Thorsas Máté, Thoth Márton, Thoth Dömötör, Bocz Máté, Bonczok Márton, Owary János, Buday Domonkos, Kys Antal, Chan Kelemen, Sypos Péter, Chephan Mihály, Chorba Bálint, Chephan János, Beren Ferenc, Osonna Balázs, Thwrkol Lőrinc, Beren Tamás, Herthel Kelemen, Herthen Ferenc, Kowach Simon, Aldom Mihály, Karab Ferenc, Gaspar János, Zakas Péter, Pawaz Mihály, Fatha Mihály, Kawaz Gáspár, Lewryncz Mihály, Soldos Ferenc, Mehes Gergely, Serwl István, Symay Balázs, Iwanka Pál, Marthy Gáspár, Symay Péter, Owary Márton, Polgar Mihály, Naghyanos Imre, Gethdeak Balázs, Keczthy Imre, Ewrdewg János, Soldos Gáspár, Mezaros Dénes, Kowaz Imre, Weg Imre, Pancha Márton, Dombly Márton, Sydo János, Doczy Péter, Poncha István, Barla Boldizsár, Chwpor Simon, Karachon Sebestyén, Aldowz Ambrus, Som Máté, Pazthor Kelemen, Sebbe Máté, Nagh Mihály, Nagh András, Nagh István, Homoky István, Lyzthes Pál, Karachon Máté, Zabo Pál, Geder Tamás, Ponagho György, Chepel István, Dorothy Benedek, Daroky Imre, Pathona Márton, Thot István, Helgyes Lukács, Daroczy Máté, Lugor Tamás, Garda János, Kowach István, Molnar Mihály, Thot Miklós, Thot Bálint, Say János, Thoth István, Péter és István deák, Mezaros István, Sowago Ferenc, Chendelet András, Aldw[z] Péter, Barna János,^a Thot Fábián, Fodor László, Syde Péter, Rygos Gergely, Marthon Gergely, Sogor Péter, Futho Albert, Swthew Péter, Swthne János, Powach Pál, Feyr István, Warga László, Forgak Balázs, Thabalo János, Homoky Albert, Lwchak Dömötör, Abraam Illés, Fazokas Kelemen, Homochy Benedek, Bencze Benedek, Thot György, Alduz Máté, Warga István, Weres Dömötör, Hanal István, [Na]gh György, Warga Benedek, Deak Lőrinc, Barla Gergely, Barla György, Ferenczy Tamás, Chako Márton, Horitta Albert, Syp Imre, Bargyos Sebestyén, Sylagy^b Pál, Chawak György, Homoky Benedek, Borgyas János, Horos Péter, Bechy Pál. – A Crasso-i Koza Antal, Lorant Gergely, Kenderes István, Thozoma Mihály, Kenderes András, Kozma Boldizsár, Nagh János, Nagh Tamás, Thewrewk Benedek, Gayzo István, Riuis Gáspár, Varga Antal, Molnar Máté, Kys Pál, Gayzo Imre, Awethe János, Aldu[z] Benedek, Warga János, Alduz István, Alduz Illés, Nagh Tamás, Gal Gergely, Gal Bertalan, Kazdag Benedek, Gal Tamás és Máté, Thompa Máté, Chelchen Sebestyén, Zoth Gáspár, Philep Máté, Philep Benedek, Jachas Bálint, Kowach Gál, Kanya Kelemen, Thaw[- -]k Simon, Kanya Imre, Kosa Imre, Chylchen Domonkos, Naad Péter, Chewchews Ambrus, Naduago Lőrinc, Bartha Chanaya, Molnar Ferenc. – A Joziphaza-i Achak István, Pasty László, Bartha András, Lowas János, Thot András, Herthelen,^c Bal Antal, Choko Benedek, Vyncze Bertalan, Agosthon Máté, Gal Balázs, Vincze

Benedek, Bene Miklós, Vyg Mihály, Nagh Gáspár, Thar Péter, Agostonmathe Balázs, Kowach Pál, Weres Tamás, Chako Antal. – A Lypofalwa-i, más néven Lupsa-i Thezes György. – Az Appafalwa-i Dömötör, Péter, Pogachas Péter, Thanczos István, Daudid János, Thot Benedek, Thot Gáspár, Zay Benedek, Fazath Fábián, Poczkok Lukács, Herczeg Máté, Chethere János, Chetherchy Bálint, Zatha Mihály, Nagh György, Zandor Fülöp, Thawak Imre, Landor Gergely, Vincze Bálint, Pasty Péter, Risthordo János, Zay Benedek, Chetherczy Bálint, Rede Tamás, Forne Bálint, Foris János, Berechy Mihály, Syle Domonkos, Veres Albert, Nagh Máté, Nemes Pál, Nyko László, Wycza Albert, Waczas János, Isthwanffy Mihály, Nagh Tamás, Rosas Máté, Foris István, Chaythak János, Balasy Jakab. – A Zamosthelek-i Nagh Bálint, Nagh András, Syle Pál, Kaghe Gál, Gyengyes Albert, Kokas Sebestyén. – *A kúriából külön kiküldött nádori emberek*: Fewzesmege-i Imre (mag.), Chernylhaza-i Ambrus, Zabar-i Benedek, Halom-i Albert vagy Bacclarius Mihály. – *Hátlapján kézjegy*: Ellyewelgy.

^a Magyaros sorrendben.

^b A szövegben egyértelmű tollhiba: Fylagy.

^c Csak ennyi.

Szakadt papíron, hátlapján zárópecsét darabjaival. DL 71174. (fasc. XXII. fr. 5.)

838. 1523. március 16. (3. die sab. a. Letare) Buda

Bathor-i István nádor, temesi ispán és Lajos király mostani távollétében helytartó a budai káptalanhoz. Budán, Letare vásárnapját megelőző szombaton (márc. 14.) az ítélmesterek és bírói székének nemes ülnökei előtt Peren-i Gábor (magn.) nevében Beken-i Benedek tiltakozást tett. Bathor-i András (magn.) és Egry-i János (nob.) megidéztette a nádor két oklevélvel a legújabban kiadott rendelkezés értelmében (iuxta contenta articulorum novissime superinde editorum) Pereny Gábort a nádori jelenlét elé, azonban Pereny ügyvédje ügyetlensége és figyelmetlensége miatt (ex sua simplicitate et inadvertentia) egyes indokokat, allegatio-kat és kifogásokat elmulasztott előadni. Ennek következtében a nádor a budai káptalan tanúbizonyosága mellett Meggyes és Waswary birtokokon a húsvét utáni 10., 11. és 12. napon (ápr. 14–16.) a szomszédok és határosok, valamint Szatmár, Ugocsa és Bereg megyék nemesei és megyebéliei között végzendő tanúvallatást (attestationem) és közös vizsgálatot (communem inquisitionem) rendelt el, amit Bathory és Egry végre is akarnak hajtatni. Bekeny ura nevében Bathory-t és Egry-t a közös vizsgálat elvégzésétől az országos generalis decretum értelmében eltiltotta, és megidéztette, egyben kijelentette, hogy az ország szokásjoga szerinti bírság letétele mellett majd kész lesz válaszolni. Mivel Bekeny allegatio-ja jogosnak látszott, ezért a király nevében megparancsolja, hogy a két oklevél végrehajtásához tanúbizonyoságot ne adjanak, oklevelet se adjanak ki róla, hanem küldjék ki emberüket tanúbizonyoságul a nádori emberek valamelyike mellé, aki idézze meg Bathory-t és Egry-t insinuatio-val az idézés 20. napjára Pereny ellenében a nádori jelenlét elé perújításra (novum iudicium), a perfüggőséget, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe. – *Kijelölt nádori emberek*: Hethe-i János deák, Orozy-i István, Egry-i Lőrinc, Chahol-i András.

Átírta a budai káptalan 1524. december 18-án, ezt átírta Bátori István nádor 1525. február 11-én. DL 71187.

839. 1523. március 22. (in dom. passionis D.)

A nyitrai káptalan tudtul adja, hogy megjelent előtte személyesen Mezewkezy-i Palasthy Balázs (nob.), és minden rokona terhére magára véve, bevallást tett. Súlyos szükség-

gei miatt Gyemes-i Forgach Ferenctől, Miklóstól és Zsigmondtól (egregiis) 25 forint kölcsönt vett fel, úgy hogy az összeget a káptalan előtt Keresztelő Szent János most következő születésnapjáig (jún. 24.) teljesen visszafizeti. Ha ezt nem tenné meg, akkor a Forgach-ok, csupán ennek az oklevélnek a hatálya folytán, a Nyitra megyei Mezewkezy birtokrészén levő két lakott jobbágytelkét, amelyeken most Nemes András és Chyz Tamás (providi) jobbágyok laknak, elfoglalhatják, és mindaddig zálogjogon maguknál tarthatják, amíg az összeget vissza nem kapják. Ha Palasthy e két telek birtokába a Forgach-okat nem engedné be, úgy ez által a 25 forint kétszeresében lesz elmarasztalva, amit az ország bármelyik rendes bírása nyolcados és brevis brevium törvényszéken kívül (extra omnes terminos octavales ac breves brevium et aliorum iudiciorum) megítélhet.

Papíron, hátlapján pecsét darabkaival. DL 71175. (fasc. XXII. fr. 6.)

840. 1523. április 27. (12. die 12. die pasce)

A budai káptalan Bathor-i István (spect. magn.) nádorhoz, temesi ispánhoz, Lajos király mostani távollétében helytartóhoz. A nádor Budán 1523. március 6-án (3. die IV. p. Reminescere) kelt bírói levelére, ami Bathor-i András (magn.) felperes és Peren-i Gábor (magn.) alperes közti perben a húsvét után következő 10., 11. és 12. napon a Szatmár megyei Meghyes oppidumon történő tanúvallatás (attestatio) és közös vizsgálat (communis inquisitio) ügyében kelt (lásd a 837. sz.), János papot, egyházuk Keresztelő Szent János-oltárának igazgatóját küldték ki mindkét fél részére Fyzesmegyer-i Imre mester (nob.), a kúriából mindkét fél részére külön kiküldött nádori ember mellé. Ők a húsvét utáni 10. (ápr. 14.), és az azt követő alkalmas napokon kiszálltak Meghyes oppidumra, ahol mindkét fél ügyvédjei el akarták a közös vizsgálatot végezni. Összehívták az oppidum szomszédait, határosait, valamint alispánjaik és szolgabíráik által 16 nehéz súlyú márka bírság terhe alatt – amivel azokat sújtják, akik nem tesznek tanúságot – Szatmár, Bereg és Ugocsa megye nemeseit és megyebélieit, és a felek ügyvédjei is megjelentek. Először a szomszédoktól és határosoktól, majd a nemesektől tudakozódtak közös vizsgálat módjára egyenként (more communis inquisitionis seorsum et singillatim), hitükre, a király és az ő szent koronájára megesketve őket. – *De eo utrum:* Az elmúlt Ferenc-nap (okt. 4.) körül az alperes a bírói levélben megnevezett familiárisait és jobbágyait hatalmasul küldte-e rá a felperes Meggyes oppidumbéli részén fekvő házára és nemesi allodiális kúriájára (ad domum et curiam nobilitarem allodialem), a kapukat feltörve a 900 dézsmadisznót hatalmasul hajtották-e el innen? Avagy nem hatalmasul mentek oda, hanem Meggyes oppidum és az évente innen járó dézsmadisznók fele – amelyeket a feleknek az oppidumba helyezett officiálisai közös akarattal a ház melletti alkalmas helyen egy *kosar* nevű körülsáncolt kertbe (ad quandam [!] ortum vallatorem) szoktak gyűjteni – az alperesé-e, és a disznókat az idén is a szokott módon gyűjtötték-e össze, azonban Bathory András csak a disznók harmadát akarta Pereny-nek adni, kinek officiálisai ura parancsára így akadályozta meg, hogy kár ne érje? – *A vallomások:* A felperes részére Berend-i Dávid (egr.) és Hodos-i György (nob.) határosok egyformán azt vallották, hogy hallomásból tudták, hogy az alperes familiárisai és jobbágyai megtámadták a felperes Meggyes-i allodiális házában kúriáját. A felek officiálisai által közös akarattal szokás szerint emelt *kosar* nevű körülsáncolt helyről az oda gyűjtött dézsmadisznókat hatalmasul elvitték, azt azonban nem tudták, hogy ez Pereny parancsára történt-e, sem azt, hogy csak a felét vitték-e el, vagy többet is, és a disznók számát sem ismerték. Hallották, hogy Meggyes fele dézsmadisznóstul és más jövedelmestül együtt az alperesé, a felperes ebben az évben azonban csak a disznók harmadát akarta kiadni, a ház megrohanásáról, a kapuk feltöréséről semmit sem tudtak. – Wylak-i László, Ferenc és Máté,

valamint Egri-i Simon (nobiles) határosok, Fylpes-i Máté szatmári alispán és Sorolyan-i Erdely Mátyás szolgabíró, Szatmár megyebéliek tudták, hogy az alperes a felperes allodiális kúriájából a dézsma-disznókat hatalmasul elhajtatta, hogy mennyit, azt nem. Azt azonban tudták, hogy Meggyes oppidum fele az alperesé, azt nem tudták, hogy a felek egymás közt milyen arányban osztoznak a jövedelmen, a ház elfoglalásáról sem tudtak. – Péter pap, Meggyes oppidum plébánosa (plebanus parochialis), ad conscientie sue puritatem azt vallotta, hogy tudta, hogy az alperes a felperes dézsma-disznait a mondott helyről erőszakkal hajtatta el, de hogy mennyit, a felét, vagy kevesebbet-e, azt nem, mint ahogy a megosztásról és más dolgokról sem tudott. – Magasmarth-i Balázs, Patho Pál, András és László, Hathwany Ferenc és Balázs egybehangzóan azt vallották, mint Péter pap. – Egri-i Tamás (nob.) határosnak tudomása volt arról, hogy az alperes a dézsma-disznókat a mondott allodiális házból hatalmasul elhajtatta, azonban hogy mennyit, nem tudta. Azt hallotta a felperes Meggyes-i officialisától, hogy a felperes ebben az évben az összegyűjtött dézsma-disznók harmadát akarta az alperesnek adni, tudta azt is, hogy az alperes Meggyes-en mindig a dézsma-disznók felét kapta, többet nem tud. – Egri-i Lőrinc és Chama-i János (nobiles) határosok egyformán tudták, hogy az alperes a Meggyes-en összegyűjtött dézsma-disznóknak mindig a felét kapta, mivel azonban ebben az évben a felperes csak a harmadát akarta neki adni, ezért az alperes a mondott allodiális ház curia-ján emelt körülsáncolt helyről a disznókból elvitetett, hogy a felét, avagy többet-e, azt nem tudta, azt azonban tudta, hogy Meggyes fele az alperesé. – Baboth-i András (nob.) határos tudta, hogy a dézsma-disznókat az alperes emberei és familiárisai hajtatták el, számukat nem tudta, de azt igen, hogy ebben az évben a felperes a dézsma-disznók egyharmadát akarta az alperesnek adni. – Egri-i János szatmári szolgabíró, Magasmarth-i Hathwany Bálint, továbbá Patho Máté és Balázs határosok, valamint Makra-i Péter (nobiles) szatmári megyebéli látták, hogy az alperes emberei a dézsma-disznókat hogyan hajtották el a két fél tisztjei által közös akarattal a panaszos allodiális házában kúriáján emelt körülsáncolt helyről, azt azonban nem tudták, hogy csak az alperes részét-e, avagy többet is. Makray még hozzátette, hogy tudta, hogy a felperes az alperesnek a Meggyes oppidumon összegyűjtött disznók harmadát akarta adni. – Jako-i Ferenc (nob.) szabolcsi megyebéli tudta, hogy az alperes a disznókat a mondott allodiális ház kúriájáról elhajtatta, de számukat nem tudta. [- -] Meggyes oppidumot egykor három részre osztották, Belthawk-i Dragffy János (magn.) tárnokmester harmada egy bizonyos megye-egyezés értelmében a felperesre jutott, és a felperes mindig kettő, az alperes pedig egy részt kapott a disznókból. – Iklo-d-i Imre (nob.) szabolcsi megyebéli tudott a disznók elhajtásáról, a *kosar* nevű körülsáncolt hely emeléséről, azt azonban nem tudta, hogy a disznóknak a felét vitték-e el, vagy kevesebbet. Mikor már vagy három évvel azután, hogy a felperes a mondott egyezséget kötötte Dragffy-val, ő a felperes Meggyes-i aludvarbírója (viceprovisor curie) volt, akkor a felperes a Meggyes-en összegyűjtött disznók kétharmadát kapta, az alperesnek az egyharmadát adta. – Magh-i [- -] ugoccai megyebéli tudta, hogy az oppidum, valamint a dézsma-disznók és minden jövedelem fele az alperesé, azonban ebben az évben a felperes a harmadát akarta csak adni, az alperes ezért az allodiális házon levő körülsáncolt helyről számos disznót elhajtattott, a felét-e, vagy kevesebbet, azt nem tudta. – Chahol-i Boldizsár, Gachal-i Péter, Chazlo-i Nadasdy Mátyás (egregii) szatmári megyebéliek egyformán tudták, hogy az alperes a dézsma-disznókat a körülsáncolt helyről hatalmasul hajtatta el, mást azonban nem. – Thwnyagh-i Péter szatmári, Thakos-i Mátyás, Hethe-i Péter, István, Miklós, Benedek, Boldizsár (nobiles) beregi megyebéliek tudtak a disznók elhajtásáról, de hogy mennyit vittek el, azt nem tudták, azt azonban hallották, hogy ebben az évben a felperes csupán a disznók harmadát akarta az alperesnek kiadni, az alperes erről tudomást szerzván hajtatta el a disznókat, egyebet nem tudtak. – Gyakfalwa-i László, Dabocz-i Barla

György és Máté, Dabocz-i Dabocz Márton, Thorma István, Bochkor Jakab, Zewke Miklós és Kys Szilveszter, Forgolan-i Domonkos (nobiles) ugocsai megyebéliek hallották, hogy az alperes a Meggyes-en összegyűjtött dézsmadisznók felét elhajtatta, egyebet nem tudtak. – Thakos-i Zalmady Máté (nob.) ugocsai megyebéli tudomásból azt vallotta, hogy ő közvetlenül a dézsmadisznók elhajtása után a felperes parancsára az alpereshez ment, hogy kérdőre vonja, ki az elhajtást nem is tagadta, hanem azt mondta, hogy saját részét hajtatta el. Ő maga tudta és látta a disznók elhajtását, egyebet nem tudott.

Átírta a budai káptalan 1524. december 18-án, amit Bátori István nádor 1525. február 11-én írt át. DL 71187.

841. 1524. április 24. (in Georgii)

A nyitrai káptalan tudtul adja, hogy megjelent előtte személyesen Mezewkezy-i Palasthy Ferenc (nob.), és bevallást tett. Súlyos szükségei miatt a Nyitra megyei Mezewkezy-n lévő teljes birtokrészét, ti. egy pusztán álló nemesi kúriát (curiam nobilitarem predialem), egy lakott jobbágytelket – amelyen most Nagh Péter jobbágy lakik –, valamint bizonyos pusztán álló jobbágytelkeket (sessiones jobaginales prediales) – amelyek még nincsenek megosztva, azonban amelyeken osztályos atyafiaival (fr. generationales et condivisionales) meg fog osztozni –, és amelyek őt mind örökség jogán illetik, kivéve egy jobbágytelket és tartozékait, amelyen most lakik, régebben bizonyos összegért a nyitrai káptalan oklevelével elzálogosította Forgach Ferencnek, Miklósnak, Zsigmondnak, Lászlónak és Sebestyénnek (egregiis). Erre a teljes birtokrészre most a Forgach-októl újabb tizenöt forintot vett fel, és vállalta, hogy ezek békés birtokában minden törvényes követelővel szemben saját munkáján és költségén megvédi őket.

Papíron, hátlapján töredezett pecséttel. DL 71176. (fasc. XXII. fr. 9.)

842. 1524. június 4. (sab. p. oct. corporis Christi)

Szikszó jövedelmeinek kiszámítása

r. Computus et calculatio inter dominum Gabrielem de Peren ac iudicem et cives Cassovienses ratione perceptorum fructuum medietatis oppidi Zykzo, facta est sabbato post octavas festi sacratissimi corporis Christi per dominos Petrum de Korlatkew magistrum curie regie ac Ambrosium Sarkan et Stephanum Werbewczy locumtenentem etc., iudices per maiestatem regiam in hac differentia deputatos

Item vina I^CXXXIII per florenos V computando faciunt fl. VI^CLXV

Census ordinarius fl. VII^CXLVIII

Census extraordinarius fl. XXXVIII

Summa florenorum I^MIIII^CLII

Iudices tamen isti deputati florenos XLVIII defalcarunt, ita ut dominus Gabriel tenetur iudici et civibus Cassoviensis florenos II^M

Hoc tamen addito, quod numerus vasorum vini ab anno Domini 1521 usque in presentem annum 1524 de novis accumulati resciaur et intelligatur a iudicibus et iuratis civibus ipsius oppidi Zykzo, et si plura fuerunt vasa vinorum, quodlibet vas computetur ad quinque florenos, residuum debiti dominus Gabriel refundere tenebitur.

v. 1521 Resignata est medietas oppidi Zykzo circa festum Beati Georgii martyris
magnifico domino Stephano de Peren. Medietas census fecit fl. I^cLXXXVII
Item anno Domini 1522 medietas census fecit fl. I^cLXXXVI
Item anno Domini 1523 medietas fecit fl. II^c d. L
Item anno Domini 1524 in primis dedit iudex fl. LXXV
Tandem ad litteras regie maiestatis dedit fl. LXXXX
Summa facit VII^cXLVIII d. L

Item extraordinariam iterum dedit fl. XXXVIII, huiusmodi etiam et alie pecunie, que
date sunt sue regie maiestati domino pro conservatione gentium habuit.

Item vina in toto media vasa I^cXXXIII simulcum illis, que regia maiestas post obitum
ipsius reverendissimi domini donavit, dubitatur an huiusmodi vina debeant computari ad
rationem debitorum.

Korabeli egyszerű másolat, papírlap, amelynek mindkét oldalára írtak. DL 71177.

843. 1524. június 11. (in Barnabe) Buda

Lajos király a leleszi konventhez. Peren-i Gábor (magn.) nevében panaszt tettek. Két
éve Máté napja (szept. 21.) körül Bathor-i András (magn.) felsorolt nemes familiárisaival és
jobbágyaival hatalmasul a panaszos Szatmár megyei Meggyes oppidumbeli részére ment.
Itt a Som Molwa nevű, elhagyott malom helyén a Rathka víz folyásában, esős időben és a
Zamos folyó áradása idején egy halastónak való gátat (aggerem seu repleturam piscine) ké-
szített. Ezáltal a panaszos Ferenchy Tamás, Márton és János nevű, meg más Meggyes
oppidumra való jobbágyainak a Som Molwafely nevű részen levő kaszálóit és rétjeit, vala-
mint más jobbágyainak szántóit, kaszálóit és rétjeit, melyek a Rathka vize körül terültek el,
a Som Molna malomhellyel együtt elfoglalta, így a panaszosnak és jobbágyainak 2000
aranyforint kárt okozott. Továbbá három éve Gergely napja (márc. 12.) körül Bathor-i And-
rás említett Meggyes-i és Josyphaza-i jobbágyait az éjszaka csendjében (noctis in silentio)
fegyveresen és hatalmasul a panaszos Meggyes oppidum és Josyphaza birtok közti halasta-
vára küldte, annak vizét az összes hallal együtt a Som Molwa nevű malomhelyen a pana-
szos beleegyezése nélkül készített halastóba engedték hatalmasul, amivel a hatalmaskodást
nem számítva, több mint száz aranyforint kárt okozott. Az elmúlt Görgy-nap előnapján,
Budán tartott országgyűlés határozata alapján Margit napja, ti. a török elleni hadjárat meg-
indítása után elkövetett hatalmaskodásokat brevis brevium határidőre történő idézés mód-
jára, az idézés 15. napjára kell megítélni. (Cum aut (!) iuxta constitutionem universorum
dominorum prelatorum et baronum ac regni nostri nobilium in dieta et conventu eorum
generali profesto beati Georgii martiris in anno proxime transacto Bude de mandato nostro
regio celebrata factam ac per maiestatem nostram approbatam et ratificatam universi actus
potentiarum a festo beate Margarethe virginis et martiris in anno Domini millesimo
quingentesimo vigesimo primo preterito a tempore videlicet motionis generalis
expeditionis contra Turcos per maiestatem nostram instaurate per quoslibet et contra
quoslibet illati et commissi et decetero quoque durante huiusmodi expeditione
qualitercumque inferendi atque committendi ad instar brevis brevium evocationum pro
quintodecimo die ammonitionis exhinc fiendo discuti debeant et adiudicari.) Tanúbizony-
ságuk e levelet mutassa be Bathory Andrásnak és Phylpes-i Máténak meg a többi nemes fa-
miliárisnak, ha tudja, személyesen, ha nem, lakóházuknál intsek meg, és királyi szóval
idézzék meg őket insinuatío-val a kézbesítés 15. napjára a személyes jelenlét elé, Bathor-i
Andrást pedig szólítsák fel, hogy említett jobbágyait is állítsa elő. – *A hatalmaskodásban részt*

vett familiárisok: Phylpes-i Máté, Arthanhaza-i Bornemyza László és Ambrus, Iklod-i Ferenc, Pethry-i Dersy János, Zelemer-i Kamoras János, Pethry-i Dersy Máté, Gelse-i Zalmady Máté, Bogath-i Miklós, Hodaz-i Kanthor Mihály, Wra-i György és Mátyás, Mykola-i Ferenc (nobiles). – *A hatalmaskodásban részt vett jobbágyok:* A Szatmár megyei Megyes oppidumból: Nagh György, Kwdor Máté, Kwdor Antal, Sygmond Boldizsár, Kwtheles János, Paysos Ferenc, Kewtheles István, Saythos Pál, Delcheugh Máté, Kewtheles Imre, Warga Benedek, Kaythor Bálint, Zewcz Mihály, Seres Gál, Oroz Imre, Oroz Péter, Sythew Tamás, Kys Balázs, Pap Ferenc, Remethey Benedek, Kyral Benedek, Kyral András, Barla Tamás, Chykos Péter, Sas Pál, Santha Gáspár, Zabo Pál, Zewch Balázs, Thompa Mihály, Zekel Balázs, Zabo Tamás, Santha Mihály, Kys János, Thoth István, Mody Pál, Bathor Lőrinc, Nagh Péter, Was Barnabás, Wegh Balázs, Egry István, Nagh Tamás, Dobos Mátyás, Bwglyas János. – Apa-ról: Toth Sebestyén, Lwkachy Mihály, Balassy István, Weres Máté, Erdely Egyed, Weres Dömötör és János, Bede Mihály, Bedey Bálint, Kowach Jakab, Pethry Benedek, Bodog Boldizsár, Nemes György, Zyner Mátyás, Hayla Lukács, Byro Mihály, Thoth Ferenc, Andras Máté, Erdely Bálint, Kerekes Imre, Máté és Gergely, Nagh Domonkos, Byro István, Chygo Márton, Weres Balázs, Mayor Máté, Gaal Péter, Pakos Dömötör, Kaythor Ferenc, Oroz Bálint, Illyes Mátyás, Hannos János, Illyes Ambrus, Byro Balázs, Molnar Sebestyén. – Josyphaza-ról: Chykos Kelemen, Barla Barnabás, Alcz László, Salgay Benedek, Thaary László, Paasthy Albert, Alch Albert, Zabo Máté, Lazlo Máté, Benedek és Gergely, Lowaz István, Bene István, Pesthy György és Simon, Wegh Boldizsár, Wynche Miklós, Chako Albert, Alcz Máté, Kolchy György, Alcz János, Vynche Bálint, Salgay Máté, Barla Tamás, Kolchy Ambrus, Gergely és György (providi).

Átírta a leleszi konvent 1524. június 28-án. DL 71179.

844. 1524. június 12. (dom. p. Barnabe) Buda

Lajos király a leleszi konventhez. Peren-i néhai János (magn.) fia: Gábor (magn.) nevében panaszt tettek. Atyja, majd annak halála után ő és öccse (frater ipsius exponentis carnalis natus minor): István (magn.) a Szatmár megyei Zynyr vár, Megyes oppidum, valamint a várhoz tartozó más oppidumok, falvak, birtokok, prédiumpok és birtokrészek, továbbá a birtokjogok felét békésen birtokolta, és István halála után a panaszos most is e jogon birtokolja. Azonban 1520-ban, Dorottya-nap (febr. 6.) körül, amikor az ő és öccse Zynyr várbeli felébe helyezett várnagya: Magosmarth-i Patho Albert (nob.) az ő ügyükben a várból kiment, majd hamvazószerdán (febr. 22.) oda vissza akart térni, akkor Bathor-i Ztanisloffy István, Péter és néhai János (egregii) Zynyr másik felébe helyezett akkori várnagyai: néhai Boolth-i Chwry Imre (nob.) és Zekel (dictus) Gergely (agilis) uraik és azok atyafiainak: Bathor-i Zanysloffy Zsigmondnak, Lászlónak, Imrének, Móricnak és Bertalannak külön parancsára nem engedték be a várba, sőt erőszakkal elkergették. Így a vár felét – az oppidum és más tartozékok kivételével – a Bathor-iak hatalmasul elfoglalták, úgy, hogy Zynyr és tartozékai ügyében Peren-i Gábor és István, valamint Bathor-i Zanysloffy István, Péter, néhai János és atyafiaik közt perfüggőség volt, és évek óta per folyt a királyi kúriában, annak rendes bírái előtt, anélkül, hogy döntésre került volna. Peren-i István időközben meghalt, a vár és tartozékai felét azonban a Bathor-i Zanysloffy-ak még mindig jogtalanul élik. Az elmúlt György-nap előnapján, Budán tartott országgyűlés határozata alapján az Ulászló király halála után elkövetett birtokvisszafoglalásokat brevis brevium határidőre történő idézés módjára az idézés 15. napján meg kell ítélni. (Cum autem iuxta constitutionem universorum dominorum pperatorum et baronum ac predicti regni nostri nobilium in dieta et conventu eorum generali profesto beati Georgii martiris tunc noviter elapso Bude de edicto nostro

regio celebrata facta ac per maiestatem nostram approbatam et ratificatam, universe occupationes post obitum paterne maiestatis nostre per quoslibet et contra quoscumque quolibet facte instar brevis brevium evocationum pro quintodecimo die ammonicionis exhinc fiendo discuti debeant et adiudicari.) Tanúbizonyosságuk e levelet mutassa be Bathor-i Zanyслоffy Istvánnak, Péternek, Zsigmondnak. Lászlónak, Imrének, Móricnak és Bertalannak, ha tudják személyesen, ha nem, akkor lakóházuknál intsék meg királyi szóval, és idézzék meg őket insinuatio-val a kézbesítés 15. napjára a személyes jelenlét elé.

Átírta a leleszi konvent 1524. június 25-én. DL 71178.

845. 1524. június 25. (8. die sabb. a. decem milium martirum)

A leleszi konvent Lajos királyhoz. 1524. június 12-én, Budán kelt parancsára (*lásd a 844. sz.*) Bech-i János frater-t, papot küldték ki tanúbizonyosságul. A tízezer vértanú napja előtti szombaton (jún. 18.) Zanyслоffy Imrét és Pétert személyesen megtalálta, Zanyслоffy Bertalant és Mórict nem találta meg személyesen, Zanyслоffy Zsigmondot, Lászlót és másik Lászlót személyesen megtalálta, Bathor-i Somlyay Istvánt nem találta meg, a távol- és jelenlevőket Bathor oppidumbeli lakóházaiknál megintette, és királyi szóval megidézte őket insinuatio-val a kézbesítés 15. napjára a személyes jelenlét elé.

Eredeti, papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. DL 71178. (fasc. XXII. fr. 8.). Hátlapján: 1525 sabbatho post festum Blasii pro A Pothyondy cum nostris, pro I Zenthlwany similiter cum nostris, I petit par, solvit.

846. 1524. június 26. (dom. p. nat. Johannis baptiste) Buda

Lajos király a nyitrai káptalanhoz. Gyimes-i Forgach Ferenc és Miklós (egregii) nevében panaszt tettek. Az elmúlt Jakab-nap (júl. 25.) körül Mezewkezy-i Palasthy Péter (nob.) özvegye: Orsolya és fia: Miklós (nobiles) fegyveresen és hatalmasul az ő Nyitra megyei Mezewkezy-i birtokrészére küldte a Mezewkezy birtokrészén lakó Berthok Dömötört, valamint más jobbágyságait, a panaszosok osztályos kaszálóját és réjtjét (feneta et prata condvisa) lekaszáltatták, a szénát boglyákba rakatták és elvitették. Az elmúlt György-nap előnapján, Budán tartott országgyűlés határozatára hivatkozva (*lásd a 843. sz.*) (Cum autem iuxta constitutionem universorum dominorum, prelatorum et baronum ac regni nostri nobilium in dieta et conventu eorum generali profesto beati Georgii martiris proxime transacto Bude de mandato nostro celebrata facta ac per maiestatem nostram approbatam et ratificatam, universi actus potentiarii a festo beate Margarethe virginis martiris in anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo preterito, a tempore videlicet motionis generalis expeditionis contra Thurcos per nos instaurate et per quoslibet et contra quoslibet illati et commissi et de cetero quoque durante huiusmodi expeditione qualiterunque inferendi atque committendi ad instar brevis brevium evocationum pro quintodecimo die amonicionis exhinc fiendo discuti debeant et adiudicari.) megparancsolja, hogy tanúbizonyosságuk e levelet mutassa be Palasthy Péter özvegyének: Orsolyának és fiának, ha tudják, személyesen, ha nem, lakóházuknál intsék meg, és királyi szóval idézzék meg őket insinuatio-val a kézbesítés 15. napjára a személyes jelenlét elé, és parancsolják meg nekik, hogy említett jobbágyságait is állítsák elő.

Átírta a nyitrai káptalan 1524. július 9-én. DL 71180.

847. 1524. június 28. (8. die III. a. decem milium martirum)

A leleszi konvent Lajos királyhoz. A király 1524. június 11-én kelt oklevelére (*lásd a 843. sz.*) Becz-i Jánost frater-t küldték ki tanúbizonysággul. A tízezer mártír napja előtti szombaton (jún. 18.) Bathor-i Andrást (magn.) nem találta személyesen Bathor-i házában, Hodaz-i Kanthor Mihályt sem Hodaz-i házában, Petry-i Dersy Mátét és Jánost Petry-n úgyszintén nem találta. Az ezt követő vasárnapon (jún. 19.) Arthanhaza-i Lászlót és Ambrust Arthanhaza-n, hétfőn (jún. 20.) Wra-i Mátyást Berkez-en személyesen megtalálta, Ikod-i Ferencet Ikod-on, Wra-i Györgyöt Wythka-n azonban nem, kedden (jún. 21.) Phylpes-i Mátét Phylpes-en személyesen megtalálta, Mykola-i Ferencet Syma-n azonban nem, Gelse-i Zalmady Mátét tisztartósága helyén (de officiolaru suo): Mathoos-on megtalálta. A távol- és jelenlevőket lakóházaiknál, Zalmady Mátét tisztartóságán megintette, és királyi szóval megidézte őket insinuatío-val a kézbesítés 15. napjára a személyes jelenlét elé, Bathor-i Andrásnak pedig megparancsolta, hogy említett jobbágyait állítsa elő.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyoma. DL 71179. (fasc. XXII. fr. 7.). Hátlapján: Pro A Johannes Thorday cum nostris. – 1525 feria sexta post Valentini pro A Johannes de Thorda cum nostris, pro I scilicet Bathory non venit et prohibitiva eodem die per FyzeMegyery et pro aliis I Matheo et Johanne Dersy, Ladislao de Arthanhaza, Mathia de Wra, Matheo de Phylpes, Francisco Mykolay, Georgio de Wra cum (!) Maday cum Lelez. I negat et submitit se iuramento A sola sua in persona, feria secunda post Iudica coram Lelez; in crastino Mathie levata, pro I Franciscus Mykolay cum nostris, I petit par presentis, promisit Mykolay levata; feria 2^a post Oculi I non venit, ideo bona restatuantur et I convictus est in facto potentie, prohibita pro parte I; causa levata, feria sexta post Oculi, pro A Thorday cum nostris, pro I scilicet Andrea de Bathor, idem cum nostris, I dicit, quod terra intrascripta per A male est exposita, quia terra illa per A exposita et demonstrata et non est sequestrata portio, pro A exponit quo ad partem A sed communis et ibi videlicet in cum nostris iuret a repletorio, ibi est parata, ibi ad communem, fiet in facie terre litigiose coram Budensis, decimo sexto die penthecostes, homo, decisio, ad secundam I dicit, quod iuxta regni consuetudinem ad accipiendum A iurabit et dum iuxta regni consuetudinem accipiet.

848. 1524. július 9. (2. die VI. inter oct. visitationis Virginis)

A nyitrai káptalan Lajos királyhoz. 1524. június 26-án kelt oklevelére (*lásd a 846. sz.*) Gerchel-i Sebestyén mestert, kanonokot küldték ki tanúbizonysággul, aki sarlós Boldogasszony ünnepének nyolcadában levő pénteken (júl. 8.) Mezewkezy birtokon Mezewkezy-i Palasthy Péter özvegyét: Orsolyát Mezewkezy-i birtokán levő lakóházában személyesen megtalálta, fiát azonban nem. Mindkettejüket megintette, és királyi szóval insinuatío-val megidézte a kézbesítés 15. napjára a személyes jelenlét elő, megparancsolva nekik, hogy említett jobbágyaikat is állítsák elő.

Papíron, hátlapján zárópecsét töredékes nyoma. DL 71180. Hátlapján: 1524 feria 2^a post Katherine pro A Johannes litteratus de Boronka cum palatinalibus.

849. 1524. július 25. (in Jacobi)

A nyitrai káptalan tudtul adja, hogy megjelent előtte Mezewkezy-i Palasthy Gergely (nob.), fiai és összes rokona terhét magára véve, és bevallást tett. Súlyos szükségéi miatt a Nyitra megyei Mezewkezy birtok mellett levő halastóban – amelyet FelsewTho-nak neveznek – levő teljes részét, amely őt örökség jogán illeti, Gymes-i Forgach Ferencnek, Miklós-nak és Zsigmond-nak (egregiis) húsz magyar aranyforintért elzálogosította, és az összeget meg is kapta tőlük. Ha a törész birtokában a Forgach-okat saját munkáján és költségén megvédeni nem tudná, akkor összes birtokrészét lefoglalhatják és élhetik, amíg a húsz forintról

elégtételt nem nyernek, s ha e birtokokban nem tudná őket megvédeni, akkor ez által hatalombajban való elbukásban marasztalják el.

Papíron, hátlapján pecsét töredéke. DL 71181. (fasc. XXII. fr. 10.)

850. 1524. szeptember 29. (in Michaelis) Buda

Lajos király a váradi káptalanhoz. Peren-i Gábor (magn.) ugocsai ispán nevében panaszt tettek. Az elmúlt György-nap (ápr. 24.) körül a Bereg megyei Naghdobos-ra való jobbágya: Byro (dictus) László fia: György a panaszos dolgában közúton (in libera et publica via) a Szabolcs megyei Wywaros oppidumba ment, amikor Kereky-i Arthandy Pál és Balázs (egregii) embereikkel és familiárisaikkal minden bűn nélkül elfogatták, és mint egy nyilvánvaló gonosztevőt (publicum malefactorem) bilincsbe verték, éhezették, szomjazzatták, és mindenféle munkát végeztek vele, ahogy ezt csak egy hitetlen török rabbal tesszik. Továbbá, amikor Szent Antal hitvalló napja (jan. 17.) körül Naghdobos-i jobbágját, e György atyafiát (fr.): János deákot (prov.) Byro György kiszabadítása végett levelével Arthandy Pálhoz és Balázshoz küldte, akkor Balázs bátyjának (fr. natus maior): Pálnak parancsára a deákot is elfogta, és mint egy török rabot, vasba verette és atyafiával együtt hatalmasul mindenféle munkával gyötri, és ma is rabságban tartja. Továbbá mintegy három éve Kisasszony napja (szept. 8.) körül, amikor a panaszos a Nándorfehérvárt ostromló török ellen elrendelt általános hadjáratkor (tempore expeditio generalis universorum dominorum prelatorum et baronum ac regni nostri nobilium ex nostro regio edicto contra Thurcos Christiani nominis hostes infestissimos Nandoralbam obsidione previentes instaurate) jobbágyaival szekereken élelmet, ti. gyümölcsöt, több hordó bort és szalonnát (lardum) vitetett maga után, mikor a szekerekkel a Bihar megyei Dyozeg birtokhoz értek, Arthandy Pál és Balázs tőlük két közepes hordó bort hatalmasul elvételtek. Az elmúlt György-nap előnapján, Budán tartott országgyűlés határozatára hivatkozva (*lásd a 843. sz.*) (Cum autem iuxta constitutionem universorum dominorum, prelatorum et baronum ac regni nostri nobilium in dieta et conventu eorum generali profesto beati Georgii martiris in anno proxime transacto Bude de mandato nostro regio celebrata factam ac per maiestatem nostram approbatam atque ratificatam, universi actus potentiarii a festo beate Margarethe virginis et martiris in anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo preterito, a tempore videlicet motionis generalis expeditionis contra Thurcos per maiestatem nostram instaurate per quoslibet et contra quoslibet illati et commissi et de cetero quoque durante huiusmudi expeditione qualitercunque inferendi atque committendi ad instar brevis brevium evocationum pro quintodecimo die amonitionis exhinc fiendo discuti debeant et adiudicari.) megparancsolja, hogy tanúbizonyságuk a levelet mutassa be Arthandy Pálnak és Balázsnak, ha tudja személyesen, ha nem, lakóházuknál intse meg, és királyi szóval idézze meg őket insinuatío-val a kézbesítés 15. napjára személyes jelenlét elé. – *Jobb felső sarkában:* de commissione domini regis.

Lyukas papíron, alján sérült papírfelzetes pecséttel. DL 71182.

851. 1524. december 15. (V. p. Lucie) Buda

Lajos király a budai káptalanhoz. Bathor-i András (magn.) szatmári ispán nevében panaszt tettek. Bathor-i, mint felperes, és Peren-i Gábor (magn.) alperes között a panaszosok Szatmár megyei Meghyes oppidumbéli részén levő házának és allodiális kúriájának megrohanása és disznának elhajtása miatt indított ügyben Bathor-i István (spect. magn.) nádor és akkori helytartó előtt per indult. A nádor ítélete alapján, annak bizonyos bírói le-

vele értelmében, a káptalan tanúbizonyságot adott a nádori ember mellé, aki közös vizsgálatot (*communis inquisitio*) tartott. Pereny Gábor azonban nádori és helytartói perújító oklevelét felmutatva, eltiltotta a káptalant a közös vizsgálatról szóló jelentés kiadásától, és ő maga sem váltotta ki a végrehajtásról szóló jelentést. A közös vizsgálatról, eltiltásról és idézésről szóló oklevelet adják ki a panaszosnak, nem törődve a fennebb említett ellentmondással. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza.

Átírta a budai káptalan 1524. december 18-án, amit Bátori István nádor 1525. február 11-én írt át. DL 71187.

852. 1524. december 18. (dom. p. Luciae)

A budai káptalan tudtul adja, hogy Lajos király 1524. december 15-én kelt parancsára (*lásd a 851. sz.*) notáriusával írásba foglaltatta a vizsgálatról szóló, 1523. április 27-én kelt, saját oklevelét (*lásd a 840. sz.*), valamint írásba foglalta saját jelentését is, amelyet Bathor-i István nádor 1523. március 16-án kelt levelére (*lásd a 838. sz.*) végeztek el. E szerint János papot, egyházuk Keresztelő Szent János-oltárának igazgatóját küldték ki Chahol-i András nádori ember mellé, aki az elmúlt év Szentháromság napján (máj. 31.) Bathor-i Andrást a Pest megyei Bodogffalwa nevű birtokán megidézte Pereny Gábor ellenében a nádori jelenlét elé az idézés 20. napjára, mint ahogy ez a nádori parancslevél hátára rávezetett feljegyzésből kitűnt (*juxta tenorem signature in dorso prescriptarum litterarum vestre magnificentie inhibitoriarum de more nostro capitulari per ipsum testimonium facte*). Azonban Pereny nem gondoskodott arról, hogy Chaholy András nádori embert az idézésről történő bevallás megtételére a káptalan színe elé vigye, ezért mind ez idáig sem a káptalani, sem a nádori ember nem tette meg a káptalan előtt bevallását (*fassio*). A király parancsának eleget kívánván tenni, mind a közös vizsgálatról, mind pedig tiltakozásról és az idézésről szóló jelentésük par-ját kiadták.

Átírta Bátori István nádor 1525. február 11-én. DL 71187.

853. 1525. január 16. (II. a. Antonii)

A nyitrai káptalan tudtul adja, hogy megjelent előtte Erdewskerek-i Aczel István (egr.) pozsonyi alispán személyesen, és bevallást tett. Húsz magyar aranyforintért néhai Wylak-i Lőrinc (ill.) országbíró levelével zálogba vette Mezewkezy-i Palasthy Balázstól (nob.) két, a Nyitra megyei Mezewkezy-n levő jobbágytelkét. Most ezeket ugyanennyiért Gyimes-i Forgach Ferencnek, Miklósnak és Zsigmondnak (egregiis) elzálogosította, az összeget meg is kapta tőlük.

Papíron, hátlapján pecsét darabja. DL 71183. (fasc. XXII. fr. 25.)

854. 1525. január 29. (dom. p. conversionis Pauli) Buda

Lajos király az egri káptalanhoz. Peren-i Gábor (magn.) ugoccai ispán nevében előadták, hogy néhai Peren-i Imre nádor neki még életében azt ígérte, hogy a Bereg megyei Gellyenes, Papyfalw és Barrabassy birtokokon fekvő összes birtokrészeiben megvédi minden törvényes követelével szemben. R wzka-i Dobo néhai Domonkos fia: Ferenc (egr.) e birtokrészek ügyében a legújabbban kiadott országgyűlési artikulusok határozata szerint, a mostani bírói terminuson: vízkereszt tizedik napján, ahova a király az összes rövid terminusú, régi, új és áttett ügyeket, az újabb hatalmaskodásokat, kötelmeket, zálogosításokat és hitbért illető ügyeket általánosan halasztotta (*iuxta constitutionem articulorum novissime*

per regnicolas nostras editorum in presenti termino celebrationis iudiciorum decimi diei festi epiphaniarum Domini proxime preteriti, ad quem scilicet terminum universe cause regnicolarum nostrorum breves, necnon breves brevium, nove et veteres pariter et transmissionales, novorum etiam actuum potentiariorum, item factum obligaminum ac iurium impignoratarum et dotalitiorum, anniversariorumque tangentes per maiestatem nostram generaliter fuerant prorogate) perrel támadta meg, és a birtokból ki akarja zární. A panaszos ezért kérte néhai Peren-i Imre nádor fiainak: Ferenc váradi püspöknek és Péternek (magn.), mint szavatosoknak (tamquam tutorem et expeditorem) megidézését. Küldjék ki emberüket tanúbizonyságul a királyi kúriából kiküldött királyi emberek valamelyike mellé,¹ Pereny Ferenc püspököt és Pétert idézzék meg az idézés 15. napjára a személyes jelenlét elé, perfüggőség ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe.

¹ A királyi emberek felsorolása az oklevélből hiányzik.

Papír, előlapján papírfelzetes pecséttel. Eredetileg a budai káptalannak címezték, és január 28-án kelt. Ez az oklevél királyi ember nélküli, oklevél kézbesítéssel végzett 15. napi idézésre szolt (vö. pl. 846. sz.), de a törvényre nem hivatkoztak benn. Az oklevél megpecsételése után a címzést áthúzták, és kijavították, az oklevél végét több vonallal áthúzták, az itt kiadott, újabb parancsot ez alá, részben a papírfelzetre írták. DL 71184. (fasc. XXII. fr. 13.).

855. 1525. február 4. (sabb. p. purificationis Virginis) Buda

Lajos király a budai káptalanhoz. Peren-i Gábor (magn.) ugocsai ispán nevében panaszt tettek. Bár a Szatmár megyei Krasso birtokon a Zamos folyón lévő révet (vadum illud navale) Bathor-i Andrással közösen létesítették, jövedelmén is egyenlően osztoztak, azonban az elmúlt Keresztelő Szent János születésnapja (jún. 24.) körül Bathor-i a Szatmár megyei Meggyes oppidumbéli és Krasso birtokrészbeli népeivel és jobbágyaival másik kompot (navem navalem) készítetett e révnél, amit a panaszos beleegyezése nélkül a Zamosra helyeztetett, az összes révjövedelmet a maga részére szedi be, és így a révet hatalmasul elfoglalta. Továbbá az elmúlt Szent Kereszt felmagasztalásának napja (szept. 14.) körül Bathory András Krasso-i birtokrészén lakó jobbágyait: Kwppas Pált és Ferenc Jánost (providi) hatalmasul a panaszos Krasso-i birtokrészére küldte, Naath Péter (prov.) nevű Krasso-i jobbágyát ártatlanul megölette, amikor pedig a meggyilkolt ember rokonai: Gayzo Imre, Naath Lőrinc és Mood Boldizsár (providi) – Peren-i Krasso-i jobbágyai – Bathory Krasso-i bírójával: Kanya Gáspárral (prov.) Kwppas Pált mint gyilkost elfogatták, bűne miatt eléje állították és kalodába zárták (ad ciponem imponi fecissent), akkor Bathory Meggyes oppidumbeli officiálisa: Bogath-i Miklós, ura parancsára a felsorolt saját, nem nemes familiárisait és Bathor-i jobbágyait fegyveresen és hatalmasul Kanya Gáspár házára küldte, hol a gyilkost a fogságból és a kalodából kiszabadították. Az elmúlt György-nap előnapján, Budán tartott országgyűlés határozatára hivatkozva (*lásd a 843. sz.*) (cum autem iuxta constitutionem universorum dominorum, prelatorum et baronum ac regni nostri nobilium in dieta et conventu eorum generali profesto beati Georgii martiris in anno proxime transacto Bude de mandato nostro regio celebrata facta ac per maiestatem nostram approbatam et ratificatam, universi actus potentiarii a festo beate Margarethe virginis et martiris in anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo preterito, a tempore videlicet motionis generalis expeditionis contra Turcos per maiestatem nostram instaurate per quoslibet et contra quoslibet illati et commissi, et de cetero quoque durante huiusmodi expeditione qualitercumque inferendi atque committendi ad instar brevis brevium evocationum pro quintodecimo die ammonitionis ehinc fiendo computando discuti debeant et adiudicari) tanúbizonyságuk a levelet mutassa be Bathory Andrásnak és

Bogathy Miklósnak, ha tudják személyesen, ha nem, lakóházuknál intsek meg, és királyi szóval idézzék meg őket insinuatío-val a kézbesítés 15. napjára a személyes jelenlét elé, szólítsák fel őket, hogy Bathory András említett jobbágyságait, Bogathy Miklós pedig nem nemes familiárisait állítsa elő. – *A hatalmaskodásban részt vett familiárisok és jobbágyságok*: Erdew Benedek és Kys György nem nemes familiárisok, Apa-i Bede Bálint szabados (libertinus), Apa-i [- -] KysBede, Therkel Máté és fia: Antal, Som István Meggyes-i bíró, Meggyes-i Marthy Lukács, Pap Ferenc, Zewlewssy Pál, Zewch Miklós, Thagy Balázs, Barathkew György, Balogh Ferenc, Barla Tamás, Barla Lőrinc, Remethe Benedek és Deak Mihály (providi). – *Jobb felső sarkában*: de commissione domini regis.

Papíron, hiányos állapotban, alján rányomott pecsét töredéke. DL 71185. (fasc. XXII. fr. 19.)

856. 1525. február 6. (23. die 10. die epiph.)

Akoshaza-i Sarkan Ambrus országbíró tudtul adja, hogy a Swran-i Sebestyén (egr.) felperes – kire a per testvére (fr. carn.): György halálával szállt – és Peren-i Gábor (magn.) alperes közti perben a felperesnek a leleszi konvent ügyvédvalló levelével megjelenő ügyvédje: ZenthIwan-i Gergely vízkereszt 10. napján bemutatta a leleszi konvent 1513. március 26-án kelt, erőszakos visszaűzésről (violenta repulsione) szóló oklevelét (*lásd a 766. sz.*). Erre a terminusra halasztották általánosan az összes rövid terminusú (cause breves necnon breves brevium), áttett, új hatalmaskodásokat, anniversariorum ügyeket, hitbért, zálogjogot és kötelmeket illető pereket. Az oklevelet az alperes királyi ügyvédvalló oklevéllel megjelenő ügyvédje: Thorday János mester kérésére átírták. – *Jobbra a szöveg alatt*: Lecta.

Papíron, alul rányomott pecsét töredéke. DL 71186. (fasc. XXII. fr. 16.)

857. 1525. február 11. (3. die V. p. Dorothee) Buda

Bathor-i István nádor tudtul adja, hogy a Bathor-i András (magn.) felperes és Peren-i Gábor (magn.) alperes közti perben Dorottya-napot követő csütörtökön (febr. 9.), ti. vízkereszt 10. napjára (jan. 15.) hirdetett terminuson, amelyre a király az összes rövid (breves necnon breves brevium), új, régi és áttett, zálogjogokat, anniversarium-ot, hitbért, jegyajándékokat és kötelmeket érintő ügyeket általánosan halasztotta, a felperes ügyvédje: Mikola-i Ferenc bemutatta, a budai káptalan, papírra írt, hátlapján megpecsételt pátensét, mely 1524. december 18-án kelt (*lásd a 852. sz.*), amit az alperes királyi ügyvédvalló oklevéllel megjelenő ügyvédje: Thorda-i János kérésére átírt. – *Jobb alsó szélén*: Lecta et correcta per me magistrum Johannem Ellewelghy prothonotarium.

Vízfoltos papíron, a hajtások mentén szakadt, töredezett papírfelzetes pecséttel. DL 71187. (fasc. XXII. fr. 17.)

858. 1525. február 17. (VI. p. Valentini) Buda

Lajos király tudtul adja, hogy Peren-i Gábor (magn.), valamint Bathor-i Zanyzloffy István, Bertalan, Móric, továbbá Zsigmond, Miklós, Farkas, Péter, Imre és László (egregii) között néhai MeggyesAllya-i Morocz István (magn.) Szatmár megyei – most Peren-i Gábor kezén levő – birtokai, és a Szatmár megyei Zymyr (!) vár miatt a királyi személyes jelenlét előtt per kezdődött. Ezt a mostani vízkeresztű törvényszakon fel kellett volna venni, és ítéletet kellett volna hozni (levari etiam et adiudicari), ezt azonban a felek jóakaratóból elha-

lasztja György-nap utánra, ahol a felek – ha közben nem tudnának megegyezni – tartoznak megjelenni. – *Jobb oldalon a szöveg alatt: Lecta.*

Papíron, a szöveg alatt pecsét töredéke. DL 71188. (fasc. XXII. fr. 21.)

859. 1525. február 17. (VI. p. Valentini) Buda

Lajos király Bethlenfalwa-i Thwrzo Elek (magn.) mostani kincstartónak, utódainak, Ugocsa megye ispánjának vagy alispánjának és szolgabíráinak, mindenféle adó, segély és kamara haszna (contributio, subsidium et lucrum camere) jelenlegi és későbbi dikátorainak és behajtóinak. Peren-i Gábor (magn.) ugocsai ispán kérésére az Ugocsa megyei Zewlews oppidum – ami Peren-i Gáboré és Peren-i István özvegyéé – ama lakóit (oppidani), akiknek házai a minap leégtek, hogy azokat újra felépíthessék, a jelen naptól számítva nyolc évre felmentí az említett adók fizetése alól. Rajtuk az adót nyolc évig ne hajtsák be, e szabadságukban őrizték meg őket. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Jobbra, a szöveg alatt: Relatio reverendi domini Pauli episcopi ecclesie Agriensis. – Az oklevél alsó szélén, jobbra: domini Gabrieli Pereny.*

Papíron, alján pecsét darabkái. DL 71189. (fasc. XXII. fr. 12.)

Komáromy: TT 1903. 129.

860. 1525. március 14. (30. die II. in prof. Valentini) Buda

Lajos király tudtul adja, hogy a Bathor-i István (spect. magn.) nádor és András (magn.) felperes, valamint Peren-i Gábor (magn.) alperes közti perben Bálint előnapján, hétfőn (febr. 13.), ti. vízkereszt 10. napján (jan. 15.), tartott rövid törvényszakon (termino celebrationis brevium iudiciorum), amelyre király az összes rövid (breves necnon breves brevium), áttett, kötelmeket és zálogosításokat illető ügyeket általánosan halasztotta, a személyes jelenlét előtt Mykola-i Gergely deák bemutatta a váradi káptalan papírra írt, zárt, 1521. április 12-én kelt oklevelét (*lásd a 826. sz.*), amit a király az alperes királyi ügyvédvalló levéllel megjelenő ügyvédje: Thorda-i János deák kérésére átfírt. – *Jobbra, a szöveg alatt: Lecta per magistrum Bekeny.*

Papíron, a szöveg alatt töredezett papírfelzetes pecséttel. DL 71190. (fasc. XII. fr. 26.)

861. 1525. március 21. (in Benedicti)

A leleszi konvent előtt Peren-i Gábor (magn.) familiárisa: Zewlews-i László (nob.) deák, ura nevében, tiltakozást tett. Noha ura Charnawada-i néhai Egyed majd minden birtokával szomszédos, Swran-i Sebestyén (egr.) mégsem úgy iktatta be magát Charnawada-i birtokába, ahogy az szokás, ti. a szomszédosokat és a határosokat összehíva, hanem ura tudta és megkérdezése nélkül, ezért Swran-i Sebestyént – nehogy az idők folyamán az iktatás a tiltakozó jószágai és birtokai jogának, valamint határainak kárt okozzon – eltiltotta Charnawada-i birtokainak elidegenítésétől és iktatásától.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71191. (fasc. XXII. fr. 15.)

862. 1525. március 21. (in Benedicti)

A leleszi konvent előtt Peren-i Gábor (magn.) familiárisa: Zewlews-i László (nob.) deák ura nevében eltiltotta Swran-i Sebestyént (egr.) a Bereg megyei Jand és Charnawoda nevű birtokok közt fekvő JandyRyth nevű rét – ami a panaszos Jand birtokához tartozik –

elfoglalásától, használatától és iktatásától, valamint Pereny Gábor más birtokainak és jószágainak elfoglalásától és iktatásától, amelyek a mondott Swrany Sebestyén birtokainak szomszédságában vannak.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71192. (fasc. XXII. fr. 14.)

863. 1525. március 22. (8. die IV. p. Gregorii)

A leleszi konvent tudtul adja, hogy megkapta Akoshaza-i Sarkan Ambrus országbíró Budán, vízkereszt 10. napjának – amely terminusra a király a főpapok, bárók és az előkelők tanácsából az összes rövid (breves necnon breves brevium), áttett, hatalmaskodásokat, kötelmeket, hitbért és zálogjogokat illető ügyeket általánosan halasztotta – 35. napján (febr. 18.) kelt, papírra írt, zárt formájú, Swran-i Sebestyén javára szóló, határjárást és iktatást elrendelő oklevelét. A per a felperesre, Suran-i Sebestyénre (egr.) testvére (fr. carn.): Suran-i György halálával szállott, aki azt Peren-i Gábor (magn.), Derenchen-i Péter özvegye: Margit, Wethees-i Márton özvegye: Zsófia, Arthand-i Tamás özvegye: Erzsébet, valamint Tharkan-i László özvegyének: Annának fiai: Péter és Miklós, Rosal-i Kwn néhai László fia: László, néhai Kristóf fia: Lukács, néhai Jakab fia: Pál, valamint Rosal-i Kwn János, Anarch-i Thegzes László, Rosal-i Nagh István, Gachal-i György özvegye: Katalin és Chychyr-i Ormos Imre felesége: Anna alperesek ellen indította. Az oklevelet a végrehajtás után – ahogy az szokás – kívülről, a szélén pecsétfülkével megpecsételve a felmutatónak visszaadták. Kelechen-i Péter frater-t, konventi papjukat küldték ki Maghfalwa-i Zoward Ferenc (nob.) királyi ember mellé, tanúbizonyságul, aki a Gergely-napot követő hétfőn (márc. 13.) kiszállt a Bereg megyei Charnawoda-ra, néhai Charnawoda-i Egyed és János (egregiorum) itteni birtokrészére, ami az alperesek kezén van, ahová összehívták a szomszédokat és a határosokat. – *A megjelent szomszédok és határosok*: Darocz-i néhai László fia: János, István fia: János, Darocz-i Pál, Thakos-i Zalmady Máté, Kysswran-i György, Hethe-i Forys Péter (nobiles), Bathor-i András (magn.) Tharpa-i jobbágya: Nagh Imre, Kyswarda-i Mihály és Imre (egregii) Marok-i jobbágya: Barath Pál, Thakos-i Mátyás (nob.) Thakos-i jobbágya: Dob Ambrus (providi) uruk nevében. – A következő szerdán (márc. 15.) a két Charnawoda-inak az Ugocsa megyei Halmy, Kewkenyesd, Babon, ThamasWarallya és Thwrcz birtokokon valamint Paasth prédiumon levő részeire szállt ki, amelyek szintén az alperesek kezén vannak, ide is összehívták szomszédokat és határosokat. – *A megjelent szomszédok és határosok*: Gyakfalwa-i László, másik Sánta (claudus) László, Balázs, Dabocz-i Zewke Ambrus, Barla György, Daboczy Mihály és Dénes, Thorma István, Almas-i Márton és Ambrus, Wethees-i András, Chama-i Egyed István és Ferenc (nobiles), Chepe-i Zolthan Mihály (nob.) Chedrek-i jobbágya: Kolch Domonkos, Chepe-i néhai Akws Balázs fia: Mihály (nob.) Chedrek-i jobbágya: Thamas Mihály, Magh-i Pál (egr.) Akly-i jobbágya: Gaspar Tamás, Olazy-i Móric özvegye: Krisztina Bathar-i jobbágya: Thewrew Antal, Wethesy László (nob.) Bathar-i jobbágya: Koncz Benedek, Wethes-i Albert (nob.) Bathar-i jobbágya: Barla Gergely, Mykola-i Ferenc (nob.) Oswath Miklós, Bathor-i András (magn.) Wegh Máté és Mykola-i Gergely (nob.) Chele Mihály nevű jobbágysai, az utóbbiak mind Mykola-ról, Bathor-i András Zygethy János nevű és Mykola-i Ferenc Bewde Domonkos nevű ZarazBerek-i jobbágysai (providi) uruk nevében. – Először határjárást végzett, majd a birtokrészeket elfoglalta, azokba Swran-it és örököseit birtoklásra beiktatta, a másik fél és mások tiltakozása, ellentmondása, visszaűzése meg nem állva; itt a törvényes napon és órán át a nélkül tartózkodott, hogy bárki zavarta volna. – Az oklevelet eredetiben történő bemutatásakor privilegiális formában is kiállítják.

Papíron, kettészakadt, kissé hiányos állapotban, hátlapján pecsét töredéke. DL 71193. (fasc. XXII. fr. 23.)

864. 1525. május 24. (prof. ascensionis D.) Buda

Lajos király a budai káptalanhoz. Peren-i Gábor (magn.) nevében előadták, hogy a királyi személyes jelenlét előtt per folyt 1519. Mihály-nap nyolcadán a panaszos, Bathor-i István (spect. magn.) nádor, György és András (magnifici), továbbá Belthewk-i Dragffy János volt temesi ispán, alperesek, valamint Bathor-i Zanyzloffy István, Péter, néhai János, Zsigmond, László, Imre, Móric, Bertalan (egregii), felperesek, közt a magyarországi Szatmár megyei Zynyr vár és Meggyes oppidum, a Zala megyei Zeghlygeth vár és a szlavóniai Verőce megyei Berzewcze kastély (castellum) és tartozékaik, valamint a felperesek más magyar- és szlavónországi birtokai ügyében. A király a törvényszékén vele együtt ülő főpapokkal, bárókkal, ítélmesterekkel, esküdt ülnökökkel együtt úgy ítélte, hogy Bathor-i István nádor, valamint Bathory György és András azokat az okleveleket, amelyek a panaszos atyja: Peren-i János és néhai Bathor-i István (magnifici) erdélyi vajda, valamint Kwssal-i néhai Jakchy Ferenc és atyafiai (magnifici) között a mondott birtokok ügyében keltek, eredetiben vagy másolatban Peren-i Gábornak adják ki, a nádor, Bathor-i György és András azonban az ítélet ellenére sem adták át az okleveleket hatalmaskodás közbejöttével. Küldjék ki emberüket tanúbizonysággul az alább írt királyi emberek egyike mellé, Bathor-i István nádort, Györgyöt és Andrást intsék meg, királyi szóval parancsolják meg nekik, hogy az okleveleket adják ki, ha nem tennék meg, idézzék meg őket insinuatio-val 32. napra a személyes jelenlét elé, perfüggség, ha lenne köztük, ne vegyék figyelembe. – *Kijelölt királyi emberek:* Egry-i Tamás, János és Lőrinc, Wylak-i Miklós vagy Ferenc, Korod-i Antal, Palffalwa-i Bwryan Pál, Magasmarth-i Patho Balázs.

Átírta a budai káptalan 1525. július 3-án. DL 71194.

865. 1525. július 3. (8. die prof. Ladislai)

A budai káptalan Lajos királyhoz. A király 1525. május 24-én kelt parancsára (*lásd a 864. sz.*) Wylak-i Miklós mestert, kanonokot küldték ki Egry-i Lőrinc királyi ember mellé, aki László-nap előnapján (jún. 26.) Bathor-i István nádort, Györgyöt és Andrást a Szatmár megyei Gyarmath birtokon levő részükön megintette, és királyi szóval megparancsolta nekik, hogy Zynyr, Zeghlygeth várakra, Meggyes oppidumra és Berzewcze kastélyra (castellum) és tartozékaikra vonatkozó okleveleket adják át eredetiben vagy másolatban a királyi ítélet szerint Peren-i Gábornak, vagy megidézi őket insinuatio-val az idézés 32. napjára a királyi személyes jelenlét elé.

Papíron, hátlapján rányomott zárópecsét nyoma. DL 71194. (fasc. XXII. fr. 20.)

866. 1525. július 22. (in Marie Magdalene)

A leleszi konvent előtt Magh-i György (egr.) felesége: Paan-i Zsófia – néhai Paan-i Bernát (egr.) lánya – személyesen megjelenvén, tiltakozást tett. Megtudta, hogy Tharkaan-i Miklós (nob.) hamis sugalmazással kiskorú fiával: a még atyai hatalom alatt álló Gáspárral – Zsófia osztályos rokonával (frater consanguineus et divisionalis) – az ország törvénye, szokása és joga ellenére, a tiltakozást tevő kárára Gáspárnak az Abaújház megyei Paan és PanyZewlewske, a Zemplén megyei Bathyan birtokon levő részeit, valamint a Zemplén megyei BolyRaaska nevű teljes birtokcscáját (possessiuncula) és tartozékaikat illető szerződést (obligamina) köttetett. E birtokokat birtokcserét színlelve (sub quodam ficto quidem et simulate concambialis permutationis) és felesleges könnyebbítés (levatio) örve alatt Tharkany Miklós testvérének (fr. carn.): a távol levő Ferenc papnak adta a tiltakozást tevő

tudta és akarata nélkül, hogy így Zsófiát és örököseit majd könnyebben kitudhassa jogai-
ból, és azokat magának megszerezze. Ezért Zsófia Tharkany Miklóst a csalárd sugalmazás-
tól, Gáspárt a csere címén tett elidegenítéstől, Ferenc papot és bárki mást a birtok élésétől
eltiltotta.

Papíron, hátlapján rányomott pecsét darabjai. DL 71195. (fasc. XXII. fr. 22.)

867. 1525. július 30. (dom. p. Anne) [Buda]

Lajos király Abaújszabolcs megye ispánjának, vagy alispánjának és szolgabíráinak. Kozka Szaniszló (nob.) halálával a királyra és királyi adományozásra háramlott birtokait Sayczlyk János (egr.) kassai polgár az elmúlt napokban felkérte magának. Azonban Sayczlyk néhai Peren-i István (magn.) által Kozka-nak elzálogosított Zygeth birtok felét is elfoglalta, aminek Peren-i István fiaira: Ferencre és Mihályra kell örökség jogán szállni. A király megfontolta Peren-i Istvánnak atyja számára és neki végzett szolgálatait, és gróf Frangepan Kristóf (magn.) – aki Peren-i István özvegyének: Isotha-nak testvére – kérésére, ki Jaycza-t az ostromzártól megszabadította (hac praesertim expeditione, qua Jayczam fame et obsidione circumventam et oppressam liberavit ac pene ex hostium manibus eripuit), a mondott birtok felét az özvegynek és fiainak visszaadta. A korábbi adományozással nem törődve, Zygeth felét foglalják le, és adják vissza az özvegynek [és fiainak], egyben a birtokban védjék meg őket. Ha valaki a fél birtok zálogösszegéért allegálna, jogait birtokon kívül keresse. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Balra, a szöveg alatt:* [Ludovicus] rex [manu] propria.

Papíron, előlapján pecsét nyoma, az oklevél bal alsó sarka leszakadt. DL 71196. (fasc. XXII. fr. 11.)
Komáromy: TT 1903. 129.

868. 1525. augusztus 1. (in ad vincula Petri) Buda

Lajos király a leleszi konventhez. Peren-i Gábor (magn.) [ugocsai] ispán nevében panaszt tettek. Több évvel ezelőtt Bathor-i István volt nádor és királyi helytartó bírói levele értelmében Bathor-i András (magn.), felperes, és a panaszos, mint alperes, közti, a Meggyes oppidumban emelt, *kosarnak* mondott körülsáncolt helyről (circumvallatio) elvitt dézsma-disznók ügyben a panaszos tiltakozása ellenére Bathor-i András Meggyes-en egy nádori emberrel a budai káptalan bizonyossága mellett számos Szatmár megyei nemes közt tanúvallatást (attestatio) végeztetett közös vizsgálat (communis inquisitio) módjára. A panaszos szerint azonban Bathori a nemesek vallomásait a nádori és káptalani emberrel a maguk számára kedvezve megmásíttatta, és így íratta le a jelentésben. Küldjék ki emberüket tanúbizonyosságul az alább írt királyi emberek egyike mellé, aki a budai káptalan jelentésében megnevezett nemeseket és más állapotú embereket intse meg, és [parancsolja meg] nekik királyi szóval, hogy a szabott időre és helyre jelenjenek meg 16 márka bírság terhe alatt, ott hitükre, a [király] és szent koronája iránti hűségükre megesketve őket, ismét végezzenek köztük tanúvallatást. – *Kijelölt királyi emberek:* Egry-i Lőrinc, Chama-i János, Wythka-i [- - -], Egry-i Tamás, Farkasfalwa-i Farkas Pál vagy [- - -] Domonkos. – *Hátlapján, jobbra alul:* Lecta.

Papíron, a hajtás mellett lyukas, hátlapján zárópecsét darabjai. DL 71197.

869. 1525. szeptember 27. (IV. in Cozme et Damiani)

Péter jászói prépost és a konvent tudtul adja, hogy megjelent előtte Peren-i Gábor (magn.) és felesége: Katalin, valamint Chaak-i István és László (egregii) nevében Egry-i Lő-

rinc (egr.), és tiltakozást tett. Megtudták, hogy Dragffy János és Kanysay László (magnifici) egymás közt titkos szerződést kötöttek, és arra királyi megerősítést is szereztek. Eszerint magukat egymás birtokaiba – melyek a tiltakozókat illetik – bevezettetik, vagy már be is vezettették. Ezért Dragffy Jánost és Kanysay Lászlót eltiltotta az ilyen szerződéstől és attól, hogy magukat a Szatmár megyei Sarkewz birtok, a szlavóniai Welyke és Megyerycze várak, valamint a Zágráb megyei Sthynysnyak vár és tartozékaik felébe beiktattassák, és azokat elfoglalják.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma. DL 71198. (fasc. XXII. fr. 24.)

870. 1526. február 20. (III. p. Invocavit)

A nyitrai káptalan tudtul adja, hogy személyesen megjelent előtte Gyemes-i Forgach Ferenc és Miklós (egregii), és eltiltották Mezewkezy-i Palasthy Balázst és Ferencet (nobiles) és bárki mást a Nyitra megyei Mezewkezy, Alsosook és Naghkeresken birtokokon, valamint az Ohay, más néven Kysczabay prédiumon levő részek – amelyek a tiltakozókat szomszédság és más címen illetik – becsértéken felüli eladásától, zálogba bocsátásától vagy más módon történő elidegenítésétől, Zapolya-i János vajdát és Györgyöt (magn.), szepesi grófkát és bárki mást pedig a becsértéken felüli vásárlástól, zálogba vételtől, a birtok élésétől, iktatástól, továbbá Lajos királytól, hogy ehhez hozzájárulását adja.

Papíron, hátlapján pecsét darabjával. DL 71199. (fasc. XIII. fr. 2.)

871. 1526. május 13. (dom. p. ascensionis D.) Buda

Lajos király a budai káptalanhoz. Peren-i Gábor nevében előadták, hogy a múlt évben, úrnapja (jún. 15.) táján, a Bathor-i András felperes, és a panaszos, mint alperes, közt az Ugocsa megyei Ardo birtok és a Szatmár megyei Meggyes oppidumon levő hat jobbágytelek miatt indított perben királyi parancsra Ardo és Meggyes határosaival és szomszédjaival és több megyebeli nemessel tanúvallatást vagy közös vizsgálatot (attestatio seu communis inquisitio) végeztek. Ehhez mindkét fél részére külön-külön a királyi kúriából rendelték ki embert, és a budai káptalan adott tanúbizonyságokat, az erről szóló jelentő oklevelet azonban a panaszos bizonyos okokból nem tudta kiváltani. A két végrehajtásról szóló oklevél par-ját adják ki a panaszosnak, még abban az esetben is, ha eredetijüket Bathor-i András mindezidáig nem váltotta ki. – Az oklevelet elolvasása után felmutatójának adják vissza. – *Jobb felső sarkában:* de commissione domini regis.

Papíron, a szöveg alatt pecsét darabjai. DL 71200. (fasc. XXIII. fr. 1.)

872. 1526. május 15. (III. p. ascensionis D.)

Peren-i Gábor és Miklós milánói építőmester közti szerződés egy budai ház építéséről.

Conventio facta est per magnificum dominum Gabrielem de Peren cum magistro Nicolao de Mediolano muratore in anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo sexto feria tertia post festum ascensionis Domini tali conditione, ut idem magister Nicolaus tenebitur inter turrin et domum vicinum capituli videlicet Jauriensis murum per circuitum usque ad altitudinem turris elevare, hoc est ad altitudinem trium domorum, et in angulo domus a parte campi et domus capituli Jauriensis erigere a fundamento unum necessarium, et ante illam domum a parte curie atrium per totam latitudinem curie preparare, cuius latitudo erit ulnarum quinque et medium, quem (!) atrium inferius totum *bol*habit (!) et in

fine illius atrii, a parte predictae domus capituli Jauriensis faciet (!) unam cameram ulnarum septem, et penes illam cameram faciet unam capellam parvam ulnarum trium et medium, quam tam superius, tam inferius *bolthabit*, et faciet gradum a curia ad illum atrium et portas ac fenestras ad caminos apponet.

Item tenebitur preterea a parte domus domini Andree Bathory a turri usque ad stubam in fine pallacii existentem parietes usque ad altitudinem duorum domorum erigere, altitudo autem inferiorum domorum erit quatuor ulnarum cum medio, superior autem ulnarum octo, et fient domus inferius quinque, et superius similiter quinque, necessaria autem vetera duo tenebitur renovare et erigere ut et domibus superioribus serviant. Que omnia in signatura et forma eiusdem domus clarius aparebunt (!).

Dabuntur autem pro hiis laboribus eidem magistro Nicolao per eundem dominum Gabrielem de Peren in monetis cupreis floreni trecenti septuaginta quinque, ita tamen, ut singulos centum denarios pro uno floreno numerantur seu computantur, et lapides, lateres, cementum, arena et aqua, laboratores autem tam muratores, quam parvos laboratores, qui muratoribus serviant, idem magister Nicolaus per se tenere tenebitur. Fideiussor autem factus est pro eodem magistro Nicolao circumspetus magister Franciscus Italicus aurifaber Budensis, ut idem magister Nicolaus labores predictos perficiet.

In primis autem dati sunt eidem magistro Nicolao pro hiis laboribus fl. I^c

Papírlapon, bal szélén ABC chirographummal. DL 71201.

Komáromy: TT 1900. 132.

NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ

A mutatóban szereplő számok a regeszták számát jelölik. A mutatóba a mai magyar kiejtés és szóalak szerint vettem fel a köz- és tulajdonneveket. Latin köznevet csak a legritkábban és indokolt esetben mutatóztam pl. oppidum, res publica. A dőlt betűvel szedett szavak az oklevélben szereplő írásforma szerint közlik a hely- és családnéveket, ezek közül helytakarékosági okokból csak azokat mutatóztam ki, amelyek az általános kiejtési szabályoktól jelentősen eltérnek.

A tulajdonnevek esetében különbözőképpen jártam el. A helyneveket minden esetben igyekeztem azonosítani, a személynevek esetében hol azonosítottam a személyeket, hol pedig egyszerűen csak a nevet közöltem, ami több személyt is jelölhet. A személyek azonosítását a bárói és az ismertebb nemesi családok esetében végeztem el, ebben többnyire Engel Pál: *Középkori magyar genealógia* CD-ROM 2001. összeállítását vettem alapul. A határokon túli helynevek hivatalos alakjait majdnem minden esetben Lelkes György: *Magyar helység-név-azonosító szótár*. Baja, 1998. adtam meg. Az azonos alakú földrajzi nevek esetében első helyen a természetföldrajzi nevek, azután a helynevek és helynévből képzett családnévek állnak, ezt követik a vármegyék, majd az egyházi igazgatás nevei. Abban az esetben, ha pusztán keresztnévvel jelöltek valakit egy oklevélben, akkor híresebb személy esetében azonosítottam családnév szerint, az esetek többségében azonban meghagytam a mutatóban is a keresztnévet. Mivel néha nagyon nagy számú, azonos keresztnévet viselő személy állt volna egymás mellett, ezért ebben az esetben a következő sorrendet állítottam fel: 1. a név magában, ha nincs további azonosítási támpont 2. a király neve 3. az egyháziak nevei, sorrendjüket a hivataluk ábécérendje határozza meg, 4. a világiak nevei, először azok, akiknek további családi azonosítása nem volt az oklevélben megadva, az ő sorrendjük az egyháziakéhoz hasonló, ezután következnek az apa-fiú vagy nemzetségnév szerint azonosítható személyek, az apák neveinek vagy a nemzetségnév ábécérendjében. A jobbágynéveket nem mutatóztam ki, mivel több száz olyan név terhelte volna a mutatót, amit senki sem keres.

*

A mutatóban a következő rövidítéseket alkalmaztam:

A = Ausztria, BIH = Bosznia-Hercegovina, CZ = Csehország, D = Németország, HR = Horvátország, PL = Lengyelország, RO = Románia, SRB = Szerbia, SK = Szlovákia, UA = Ukrajna

cs. = család, f. = folyó, f.n. = földrajzi név, hn. = helynév, k.h. = kiadói hely, l. = lásd, m. = megye, szn. = személynév

A, Á

Aba (Zemplén m.) 192
Abara (Zemplén m.), ma Oborín SK 439
Abaújtör (Abaújtör m.) 21, 95, –, vár 18
Abaújtör megye 18, 77, 79, 95, 133, 136, 138, 163, 176, 177, 194, 195, 199, 197, 204, 215, 222, 225, 226, 234, 235, 242, 244, 246, 250, 251, 257, 258, 271, 272, 274, 288, 301, 303, 329, 330, 331, 332, 336, 359, 392, 397, 412, 417, 418, 427, 428, 431, 432, 434, 437, 467, 472, 473, 496, 500, 502, 507, 521, 523, 531, 538, 541, 542, 552, 555, 556, 558, 626, 632, 643, 709, 714, 718, 721, 722, 728, 787, 798, 815, 817, 822, 866, 867, – hatósága 714, 867, – ispánja l. Perényi Imre, -i közgyűlés 114, 138, 170, 303, 309, l. még Újtör m.
abaújtöri főesperes l. János
ablak 872
Abod (Borsod m.) 55
Abwd l. Abod
Achya-i l. Atyai
Achyna l. Akli
adásvétél 3, 16, 19, 33, 38, 63, 78, 241, 472, 482, 484, 487, 490, 502, 507, 513, 537, 538, 540, 541, 543, 546, 548, 558, 578, 612, 637, 680, 681, 710, 768, 776, 785, 792, 796, 799, 829, 830, 870 l. még vásárlás
adminisztrátor, egyházi javadalomé 534, 541
adó 5, 22, 45, 63, 639, 664, 762, 833, 859
Adolman l. Adolmány
Adolmány (Borsod m.), más néven Odoma 417, 418, 427, 432, 722
adomány, atyai 48
adomány, királyi 2, 6, 10, 11, 18, 22, 30, 24, 25, 31, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 43, 50, 77, 79, 80, 95, 124, 142, 155, 161, 175, 179, 184, 185, 192, 208, 213, 217, 239, 246, 247, 264, 265, 275, 291, 342, 376, 385, 420, 421, 422, 423, 455, 456, 467, 479, 537, 633, 646, 673, 685, 695, 701, 709, 756, 777, 778, 779, 786, 867, –, új 80, 95, 96, 133, 134, 143, 144, 151, 154, 162, 163, 165, 166, 178, 177, 175, 188, 182, 183, 194, 195, 199, 206, 209, 207, 210, 211, 216, 225, 226, 228, 231, 234, 235, 242, 245, 248, 249, 250, 251, 252, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261, 262, 266, 267, 268, 269, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 308, 316, 317, 329, 330, 331, 333, 332, 336, 344, 352, 367, 396, 408, 414, 644, 647, 645, 687, 686, 689, 721, 722, 167, 212, –, újra új 142, 143, –, visszavonása 37, 194, 195, 420
adomány, királynéi 18, 169, 629, 630, 631
adomány, magán 8, 10, 13, 26, 77, 81, 363, 369, 486, 487, 549, 550, 561, 672, 819
Adony (Szabolcs m.), ma Nyíradony 693, 694
adoptio 632, 640
Adorján (Szatmár m.), ma Adrian RO 424

Adorjáni cs. – Rátonyi György 647, 689, 692, – Ilo-
na 424, – László 738, 739, 741, 743, 744, 748,
749, 750, – Miklós 736, 739
Adryan l. Adorján
agár 639
Agárdi cs. – László alnádor, nádori bírságbehajtó
452, – Miklós 735, 736, 738, 748
agilis 844
Ágnes, magyar királyné, III. András felesége 18,
169
Agyagastv l. Agyagostó
Agyagosou l. Agyagosfő
Agyagosfő, rét 39, 42
Agyagostó f. n. 27
ajándék (munera) 86, 813
Ajáshegy f. n. 29
Ájlucska (Torna m.), később Áj, ma Háj SK 521 l.
még Lucska
ajtó 517, 518, 837, 872 l. még kapu
ajtónállómester 278, l. még Buzlai Mózes, János,
Jolsvai Leusták, Kanizsai István, Parlagi
György, Szécsényi Simon, Tamás, Tamási Já-
nos, Tamási László
Akal l. Akol
akasztás, akasztófa 772, 799
Akaztho l. Akasztó
Akle l. Akli
Akli (Ugocsa m.), ma Klinove UA 58, 181, 193,
313, 426, 441, 442, 444, 466, 468, 469, 474, 486,
510, 514, 549, 550, 560, 565, 566, 567, 568, 571,
600, 647, 672, 674, 677, 679, 685, 686, 687, 689,
690, 692, 695, 863, -i jobbágys 313, – plébános l.
Magyi Dömötör
Akli cs. – Adorján 442, – Dénes 127, – Dénes
(Póka fia) 442, – János 571, – János (Póka fia)
58, – László 506, – Mátyás 181, 193, – Mihály
313, – Darvai Sebestyén (László fia) 442
akó 86, 552
Akol (Szatmár m.) 59
Ákos nemzetség 25 l. még Pölöskei és Prodavizi cs.
Ákosházi cs. l. Sárkány cs.
Ákosi cs. – Antal 490, 509, 513, 535, 582, 590, 579,
685, – felesége, l. Katalin, – Mihály (Tamás
fia) 471, 509, 513, 520
Akus l. Ákos
alamizsna 284
Albert király 457, 458, 459, 460, 461, 470, 475, 586
Albert, leleszi szerzetes 458
Albert, lovászmester, szebeni ispán 5
Albesi Zólyomi Miklós 685
Alexanderteleke l. Sándorteleke
alírnok 444
alispán 58, 68, 91, 92, 105, 111, 119, 173, 239, 240,
303, 309, 313, 327, 458, 506, 514, 522, 523, 535,

- 536, 553, 561, 564, 602, 610, 683, 709, 714, 757, 776, 780, 785, 799, 833, 840
 aljegyző 46, 52, 147
 alkamarás 688
 alkancellár 87, 358 l. még András, Andronicus, Benedek, Bertalan, János, Kelemen, Miklós, Tódor
 alkápolnaispán 124
 allodium 651
 allodiális ház 837, 840, 851
 Almamező (Bereg m.), később Volóc, ma Volovec UA 722
 Almás (Bereg m.), később Nagy- és Kisalmás, majd Beregnagymás és Beregkisalmás, ma Jablunyiv és Zaluzzsja UA 245
 Almás (Krassó m.) 356, 357
 Almási cs. – Ambrus 805, 863, – András 581, 697, – Antal 506, – Bácsmegyei Balázs 805, – Földesi Bálint 697, – Barnabás 579, 581, 583, 598, – Benedek 506, – Cesarius 697, 786, 805, – Dömötör 581, 697, – Gáspár 506, 805, – Gergely 646, – Csató Gergely 587, – János 571, 665, 827, 873, – János (Miklós fia) 581, – Szel János 786, – Kelemen 506, – László 579, – Márton 805, 863, – Mihály 581, 697, – Miklós 506, 805, – Tóbiás 805, -i nemesek 571
 alnádor l. Agárdi László, Hangacs Mihály
 Alnémeti (Abaúj m.) 18, 21, 169, 230, 722
 alországbíró l. Gibárti Keserű István, Magyi Barnabás, Magyi Pál
 Alpári Tamás 395, 397
 Alsáni Bálint, pécsi püpök, kardinális 146, 186, 217, 278, 287
 Alsáni János, pohárnokmester 287, 315, 318, 335
 alsó részek 630, 719, 810, 811, 818
 Alsóapsa (Máramaros m.) 594, 595, l. még Apsa, Felsőapsa
 Alsóapsai cs. – Balázs 595, – Mikola 595
 Alsóbénye (Zemplén m.) 538 l. még Felsőbénye, Erdőbénye, Bénye
 Alsócsongva (Ugocsa m.) 476, 539, 543, 548, 829 l. még Felső- és Szárazcsongva, Csongva
 Alsófolymat f. n. 588
 Alsógérce (Szatmár, Ugocsa m.) 476, 539, 543, 548, 580, 647, 687, 686, 689, 768, 774 l. még Felsőgérce, Gérce
 Alsógyöngk (Tolna m.) 802, 803 l. még Gyöngk
 Alsóhorlik (Sáros m.) 722 l. még Felsőhorlik, Orlik
 Alsókemence (Abaúj m.) 722 l. még Felsőkemence, Kemence
 Alsólendvai Bánfi cs. – Miklós ajtónállómester 685, 724, 757, – János (Miklós fia) 724
 Alsónémeti l. Alnémeti
 Alsóregmec l. Alsóregmec
 Alsóregmec 417, 427, 432, 722 l. még Felsőregmec, Regmec
 Alsóróna (Máramaros m.) 594, 595 l. még Róna
 Alsórónai Pap Péter 595
 Alsósárad (Ugocsa m.) 476, 539, 543, 548, 735, 829, -i jobbágyság 476, l. még Felsősárad, Sárad
 Alsósók (Nyitra m.) 830, 870 l. még Sók
 Alsószvitnyica (Zemplén m.) 722 l. még Kis- és Nagyszitnyice, Szitnyice
 Alsószvitnyik (Sáros m.) 722 l. még Felsőszvitnyik, Szvitnyik
 Alsótelekes (Borsod m.) 427, 432, 722 l. még Felsőtelekes, Telekes
 Alsótorospataka (Sáros m.), Alsótvárosca, utóbb Alsótaróc, ma Nižný Tvarožec SK 722
 Alsóvadász (Abaúj m.) 326, 417, 418, 500, 502 l. még Vadász
 Alsóverceke (Bereg m.) 722 l. még Buda- és Felsőverceke, Verceke
Alsowgenk l. Gyöngk
Altum Castrum l. Visegrád
 aludvarbíró 876
 Alvadász l. Alsóvadász
 alvajda 691, 701, 703, 704
 alvárnagy 602, 603, 707, 708
 Amadé, nádor 26
 Amadéfiak 71
 Amadéida l. Cserhaj
 Amadéuta f. n. 39
 Ambrus, aradi kanonok 532
 Ambrus, budai scolasticus 8
 Ambrus, leleszi cantor 581, 583
 Ambrus, leleszi szerzetes 579, 685
 Ambrusfalva (Temes m.) 604
 Amsolis szn. 42
 Anarcsi Tegzes László 863
 Anasztázia, Keszi Balázs deák felesége 532, 586, 587, 591
 Anasztázia, Nagybesenyői Mihály felesége 554, 557
 Andocspataka f. 29
 András (III.), király 1, 17, 28, 80, 82, 294, 296
 András (Endre), alkancellár, pécsi olvasókanonok, fehérvári prépost 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45
 András, budai kanonok 374
 András, egri püspök 13, 18
 András, erdélyi püspök 36, 37, 41, 43, 44, 45, 60, 86
 András, erdélyi kanonok 125
 András, kalocsai érsek 359
 András, királyházi plébános 86
 András, leleszi prépost 805, 809, 816
 András, leleszi szerzetes 508
 András, raguzai érsek 186, 217, 278, 287, 315, 318, 335, 359, 371, 380, 419, 435

- András, spalatoei érsek 186, 217, 278, 287, 315, 318, 335
- András, szepesi kanonok 231
- András, titeli oltárigazgató 356
- András, váradi éneklőkanonok 33
- András, váradi őrkanonok 190, 202
- András, váradi püspök 45, 315, 318, 324, 335, 359, 371, 381
- András, erdélyi vajda 95
- András (Anyanus fia) 119
- András (Dénes fia), szatmári ispán 129 l. még Kölcsei András
- András (Imre fia) l. Tolcsvai cs.
- András (János fia) 100, 131
- Andrásfalvi cs. – Csató András 697, – Antal (Gergely fia) 450, – Széles Imre 598, – István (Péter fia) 450, – István (János fia) 450, – Orros János 581, – Söldos János 450, – Mokos Tamás 581, – Zsigmond 735
- Andrásvágása (Sáros m.), ma Ondrašovce SK 722
- Andrevágása* l. Andrásvágása
- Andronicus, veszprémi prépost, királynéi alkan-cellár 18
- Anghel* l. Angyel
- Angyel (Győr m.) 632, 640, 651, 656
- Anna királyné, II. Ulászló felesége 701, 722
- Anna, özvegyasszony 609
- Anna, Balázsfalvai Miklós, majd Henc Gergely felesége 422, 433
- Anna, Hadadi Jakcs István, majd Dengelegi Bernát felesége 586, 591
- Anna, Meggyesi Anna anyja 156
- Anna, Modrar Pál felesége 492, 494, 495, 552
- Anna, Németi László özvegye 223
- Anna, Perényi Gergely, majd Lázári István felesége 368
- Annos, Magyi Imre felesége 596
- Antal, leleszi custos 211, 212
- Antal, sebenicói püspök 186, 217
- Antal, váradi prépost 16
- Antal, zsombolyai főesperes 9
- Antalfája (Temes m) 604
- anyaegyház 560
- anyai címen való birtoklás 439
- Anyarci cs. Tegzes László 563, – Tegzes Sandrinus 563
- Anych* szn. 42
- Apa vagy Apafalva (Szatmár m.), ma Apa RO 632, 640, 659, 656, 663, 707, 708, 711, 712, 713, 837, 843, 855
- apáca 7, 179, 191, 292
- Apagh* l. Apagy
- Apagy (Szabolcs m.) 715, 716
- Apagyi cs. – Albert 441, – András 426, – Bálint (János fia) 471, – Gergely 471, 693, – Fisi Gergely 716, – Fisi György 716, – Patzo György 647, – István (László fia) 471, – János 559, – Fisi János 716, – László 715, 716, – Tamás 647
- Apaj János 475
- Apathy* l. Apáti
- Apáti (Szatmár m.), ma Olcsvaapáti 59, 350, 784, 793
- Apáti (Szatmár m.), később Dobracsapáti, ma Apateu RO 659
- apostoli protonotárius 800
- Apotekárius Jakab, budai polgár 483
- Apsa (Máramaros m.), ma Gyibrova és Verhnye Vogyane UA l. Alsó- és Felsőapsa
- Apsai János 595
- arab származégy 772, 783
- Arad megye 485, 532, – alispánja l. Csályai László, – sedriája 757
- aradi káptalan 357, 383, 485, 757, – alkántora l. János, – kanonokja l. Ambrus, – klerikusa l. Mihály, – olvasókanonokja l. Gyulai János, – prépostja l. Benedek
- arany, bányászata 269
- Aranyadi v. Aranyani cs. l. még Magyaranyani cs. – Velc v. Velez Balázs 736, 738, 739, 742, – Török István 732, 736, 738, 739, 741, 744, 743, – János 732, 734, – Török Pál 732, 734, 739, 761, 763, – Péter huszti plébános, máramarosi vikárius 570
- Aranyas* l. Aranyos
- aranybulla 1, 82
- Aranyi István, királyi aulabéli familiáris 421
- aranyforint 233, 358, 372, 376, 462, 464, 465, 472, 473, 466, 474, 480, 483, 485, 488, 491, 496, 497, 499, 504, 509, 514, 515, 517, 518, 519, 528, 529, 532, 533, 539, 546, 548, 552, 556, 563, 567, 568, 572, 577, 581, 586, 596, 604, 612, 627, 629, 700, 817 l. még forint
- Aranyos (Borsod m.), ma Bükkaranyos 13
- Aranyos (Szatmár m.) 784
- Aranyospatak f. 69
- Arda*-i l. Ardó
- Ardó (Bereg m.), később Beregardó, ma Csepivka UA 784
- Ardó (Ugocsa m), később Feketeardó, ma Csernotisziv UA 29, 54, 58, 75, 80, 86, 90, 92, 93, 94, 101, 198, 201, 266, 267, 417, 418, 426, 458, 466, 474, 476, 506, 515, 539, 543, 548, 563, 572, 639, 647, 672, 685, 686, 687, 689, 690, 692, 781, 800, 825, 871, -i jobbágy 313, 476, 515, -i nemesek 75, 89, 94, 152, 158, -i plébános l. Hancó, Károlyi István

Ardói cs. – Benedek (Zovárd fia) 198, 313, – Bertalan (Lökös fia, Mikó unokája) 80, 90, – Dávid (Zovárd fia) 152, 158, 198, – Dömötör (Miklós fia) 198, – György (Márton fia) 198, 201, – György (Zovárd fia) 80, 90, – István (János fia) 198, 201, – István (Miklós fia) 80, 90, – János 90, 198, – János (János fia) 80, 90, – János (Lökös fia) 80, 90, 152, 158, 198, – János (Márton fia) 198, – János (Zovárd fia) 152, 158, 198, – László (János fia) 198, – László (Zovárd fia) 198, – Márton (Miklós fia) 80, 90, – Mátyás (János fia) 198, – Miklós (István fia) 152, 158, – Miklós (János fia) 198, – Miklós (Lökös fia) 201, 213, – Zovárthi v. Zoárdi Miklós 267, 524, 581, – Tamás (Zovárd fia) 198, 201, – Zovárd (Csépan fia) 80, 90
 árrenda 507
 arenga 2, 3, 5, 11, 12, 18, 22, 24, 25, 28, 30, 31, 32, 36, 43, 45, 57, 60, 86, 87, 95, 96, 97, 98, 109, 110, 163, 186, 228, 266, 278, 280, 281, 282, 289, 308, 313, 315, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 329, 331, 335, 352, 359, 371, 380, 417, 420, 435, 438, 446, 462, 523, 709, 719
 árnyékszék 872
 árok 46, 55, 69, 125, 131, 100
 Ártándi Tamás özvegye: Erzsébet 766, 863
 Ártánháza (Szabolcs m.) 847
 Ártánházi cs. – Ambrus 843, 847, – István (Domonkos fia) 471, – Bornemissza László 843, 847
 árulás 673
 Árva megye 6
 Assakúrti Assa János, nyitrai alispán 799
 Aszaló (Abaúj m.) 46, 307, 823
 Aszósztartos f. 27
 Asszonylaka (Krassó m.), később Mezősomlyó, ma Őmlacul Mare RO 134
 asztalnokmester l. még Bátori István, Dénes, Ders Márton, Dési Imre, Csetneki György, Korbáviai János, Liszkai Pál, Lökös, Pál, Perényi Imre, Perényi István, Perényi II. János, Perényi IV. János, Péter
Atheeryan l. Adorján
Athya l. Atya
 áttétel, egyik megyéből a másikba 394
 Atya (Bereg m.), ma Vámosatya 448
 Atya (Szatmár m.), ma Atea RO 630
 Atyai cs. – György (János fia) 450, 462, – László (János fia) 313, – Péter (Tiba fia) 85
 aula, királyi 54, 421
 aulicus 608
 Ausztria 2, 60
 Avas, tájnév 632, 647, 656, 663, 689, 692
 Ave Maria 758

Ayhlwczka l. Ajlucska
Azalow l. Aszaló
 Azariás szn. 16
Azyuzurtus l. Aszósztartos

B

Baas mester, István ifjabb király udvarbírája, gömöri ispán 4, 350
 Bábi János 182
 Bábai cs. – Bersey Pál 576, – Karácsony Gál 575, – Mátyus 575, – Miklós 575, 576
 Bábaéger f. n. 448
 Bábafalva (Nógrád m.) 722
 Bábapataka f. 63
 Babocsa, vár (Somogy m.) 632, 698
 Bábon (Ugocsa m.), ma Bábui RO 29, 506, 580, 863, -i jobbágysok 580, 581
 Babos (Arad m.) 485
 Baboti András 840
 Bábury f. n. 63
Babws l. Babos
 baccalarius 429, 430
 Bacclarius Mihály 837
Bachtha l. Bakta
Bachtyuesse l. Bácsövise
 Bács k. h. (Bács m.), ma Bač SRB 194, 195, 676
 Bács megye 738, 744, 749, 752, 753, 750, – ispánja l. Dömötör, Pál
 bácsi káptalan 759, 760
 bácsi püspök l. Mihály
 Bács (Szabolcs m.), később Aranyos-Bács, ma Aranyosapáti 236, 237
 Bácsi Márton, leleszi pap 751
 Bácskai cs. János (László fia) 224, – János (Tamás fia) 224, – Mátyás (András fia) 471, – Menyhért 554, 557
 Bácsövise (Krassó m.) 120
Badanych f. n. 71
 Badazege f. n. 448
 Baden k. h. A 798
Bagach l. Bogács
 Bagdi István 757
 Bagos (Kraszna m.), később Szilágybagos, ma Boghiș RO 13, 72, 73
 Bagos (Szabolcs m.) 221
 Bágyok l. Bányok
 Bajezid (I.) török szultán 186, 329
 Baka (Szatmár m.) 784
 Baki cs. – Boldizsár 757, – Fóris 757, – Gáspár 757, – Bő Gáspár 757, – Gergely 720, 757, – László 757, – László özvegye: Krisztina 757, – Bő László 757, – Máté deák felesége: Krisztina 757, – Baki Máté felesége: Erzsébet 757, – Mátyás 757, – Baki Mihály 757, – Baki Miklós

- 757, – Gálfi Pál felesége: Katalin 757, – Zsigmond özvegye: Anna 757
- Bakó, a Cudarok familiárisa 353
- Bakon I. Bábon
- bakonyi ispán I. Meggyesi Simon
- Bakóc Tamás, győri, majd egri püspök, esztergomi érsek 615, 658, 685, 719, 727
- Baksa (Sáros m.), később Boksa, ma Bokša SK 722
- Baksai cs. – Gál 424, – István 424, – Péter 424
- Bakta (Ababúj m.), ma Baktakék 136, 497
- Baktai cs. – Gergely (Gergely fia) 116, – János 408, 409, 410, 411, 427, 433, 434, 437, – János (Gergely fia) 471, – László (Gergely fia) 136, – Kárácsondi Mátyás 823
- Balase I. Balázsér
- Balassa Ferenc, dalmát–horvát–szlavón bán 719
- Baláta, halastó 439
- Balázs, budai kanonok 166
- Balázs, egri káptalani ember 50
- Balázs, egri karpap 46, 54
- Balázs, knini püspök 86
- Balázs, leleszi prépost 482, 484, 486, 487, 489, 491, 495, 501, 502, 503, 508, 510, 513, 519, 525, 528, 531, 533, 540, 545, 549, 550, 551, 562, 566, 570, 571, 572, 576, 577, 581, 589, 588
- Balázs, váradi klerikus, káptalani ember 424
- Balázs, lovászmester, honti, nyitrai ispán 36, 37, 41, 43
- Balázs (Dezső fia) 130
- Balázsér (Bereg m.), ma Balazser UA 525
- Balázsfalva (Gömör m.) 420, 421, 422, 433, -i jobbág 422
- Balázsfalvi Miklós (Péter fia) 422, 433
- Balázsházi cs. – György 468, – Mihály 468
- Balenyk I. Belenik
- Bálint, budai olvasókanonok 378, 374,
- Bálint, egri oltárigazgató 343
- Bálint, az egerhegyfoki Szent Péter egyház rectora 131
- Bálint, leleszi szerzetes 353
- Bálint, makarskai püspök 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
- Bálint, Szarvasteleki Vaski László familiárisa 357
- Balk vajda, máramarosi ispán 184, 185, 208, 239, 267, 270, 275
- Balkfi cs. – Dömötör 239, 240, 291, – János (Sandrinus fia) 404, – László (Sandrinus fia) 404, – Sándor 239, 240, 291,
- Balog cs. – András 131, – János 48, 137, – László 576
- Balogfalva (Gömör m.), ma Blhovce SK 722
- Balogi Miklós 517, 518
- Balogi Hegen Péter 475
- bán 5, 6, 13, 14, 36, 66, 77, 79, 80, 81, 95, 120, 124, 131, 133, 134, 163, 174, 182, 183, 186, 187, 188, 223, 225, 226, 227, 230, 313, 329, 353, 358, 387, 393, 408, 414, 465, 471, 475, 490, 156, 530, 584, 661, 662, 683, 724, 732, 739, 736, 738, 752, 749, 753, 750, 762, 765, 764, 767 l. még bolgár, dalmát–horvát–szlavón, macsói, nándorfehérvári, szabácsi, szlavón, szörényi bán
- bandérium 163
- Bánfi I. Alsólendvai Bánfi cs.
- Bánfi Dorottya, Rozgonyi János felesége 554, 557
- Bánhalmi János 602, 603
- Bánházi cs. – György 505, – János, nagydobosi tisztartó 511, – Pál 505
- Bankháza-i Bálint 605
- bánmonostori püspök I. szerémi püspök
- bánya 304, 632, 640, 656, 663, 670, 791
- Bányai Kozma ispán 7
- bányász 304
- bányaművelési engedély 304
- Barania I. Baranya
- Baranka, vár 54, 80
- Baranya (Ung m.), ma Baraninci UA 354, -i nemesek 354
- Baranya megye 764, 767, – ispánja I. János
- Baranyai cs. – János 354, – János (András fia) 471, – István 459, – Márton, pesti polgár 792, – Mihály 303, – Csókás Péter 137, – Szaniszló 354
- Baranyás (Temes m.) 245
- Bárcai cs. – Illés 428, – János 71, – László 428
- Barcánfalva (Máramaros m.), ma Birsana RO 594, 595
- Barcánfalvi cs. – László 584, – Barcán Vancs 595
- Barka (Torna m.), ma Borka SK 521, 538
- Barkaszó (Bereg m.), ma Barkaszovo UA 23, 168, 457, 458, 503
- Barkazow I. Barkaszó
- Barlabás (Bereg m.), ma Barabás 67, 106, 109, 362, 364, 417, 418, 447, 448, 539, 543, 548, 564, 592, 761, 795, 817, 854, -i nemesek 106, 448
- Barlabási cs. – Erne András 338, – Csépán (Miklós fia) 67, – Fülöp (II. János fia) 447, 453, – Gál 447, – György (Csépán fia) 109, 110, – Iván (Miklós fia) 67, – János 447, 453, 481, 564, – László (Miklós fia) 67, – Mihály (István fia) 481, – Erne Mihály 338, 364, – Miklós (Miklós fia) 67, – Vince (Iván unokája, Mihály fia), Bereg megyei alispán 447, 453, 458
- barlang 375
- báró 2, 3, 37, 45, 48, 50, 56, 60, 71, 83, 101, 131, 142, 151, 152, 155, 158, 161, 162, 163, 164, 186, 206, 217, 218, 251, 270, 271, 304, 308, 315, 318, 319, 320, 322, 323, 324, 327, 329, 331, 335, 338, 359, 367, 371, 376, 380, 409, 413, 419, 420, 433, 434,

435, 438, 457, 461, 470, 475, 484, 512, 516, 517, 557, 567, 599, 600, 602, 603, 617, 629, 630, 631, 632, 655, 666, 667, 676, 685, 705, 726, 732, 738, 746, 758, 762, 765, 776, 791, 798, 807, 818, 828, 831, 863, 864

Báróc Gergely 757

Baromlak f. n. (Szatmár m.) 703, 704, 706

Barpathak I. Borpatak

Bars k. h. (Bars m.) 124

Bársonyos f. 552, 625, 626, 718

Bartáni Peres András 759

Bartavölgyi cs. – András (István fia) 93, – István (Pál fia) 116

Bártfalva (Szatmár m.), ma Satu Barba RO 670, 819

Barzanfalva I. Barcánfalva

basa 762

Batár f. 58, 476

Batár (Ugocsa m.), ma Bratovo UA 573, 574, 778, 863

Batári Dénes 29

Batarcs f. 29, 181

Batarcs (Ugocsa m.), ma Batárci RO 193, 266, 267, 417, 418, 426, 476, 539, 543, 548, 579, 647, 685, 686, 687, 689, 690, 692, – i jobbágysok 476

Batárimezőszil f. n. 29

Batarsch I. Batarcs

Bátéi Antal deák 755, 783

Bathaar I. Batár

Bathar I. Batarcs

Bathaych I. Batarcs

Bathozhaza I. Batizháza

Bathyan-i I. Battányi

Bathwlcz I. Batróc

Bathwocz I. Batróc

Batizfalva (Máramaros m.), később Batiza, ma Botiza RO 594, 595

Batizháza vagy Batiz (Szatmár m.), ma Botiz RO 424, 632, 640, 656, 659, 663, 670, 819, 833, 826, – jobbágysok 833

Bátor Péter 495

Bátor, ma Nyírbátor k. h. 366, 490, 632, 652, 660, 690, 772, 845, 847

Bátóri cs. – I. András (I. István fia) az ecsedi ágból, lovászmester, szatmári és zarándi ispán 490, 539, 540, 543, 545, 546, 547, 548, 551, 632, 633, 636, 638, 640, 642, 651, 652, 656, 659, 660, 661, 662, 665, 666, 667, 668, 670, 679, 689, 690, 705, 707, 708, 772, 825, – II. András (I. András fia) az ecsedi ágból 632, 636, 637, 640, 642, 651, 666, 690, 698, 711, 712, 713, 810, 811, 825, 833, 834, 837, 838, 840, 851, 852, 857, 860, 863, 864, 865, 868, 870, 872, – III. András (István fia), a somlyai ágból 636, 638, 663, 670, – IV.

András (IV. István fia) a somlyai ágból 819, 843, 847, 855, – I. Anna (László és Meggyesi Anna lánya) a somlyai ágból 156, – II. Anna (III. László lánya) a somlyai ágból 819, – Bertalan (II. Miklós fia) a somlyai ágból 819, 844, 845, 858, 864, – Borbála (IV. István lánya) a somlyai ágból 819, – Domonkos (István fia) a somlyai ágból 636, 638, 663, 670, – Farkas, a somlyai ágból 858, – György (I. András fia) az ecsedi ágból, szatmári és zarándi ispán, lovászmester 632, 636, 638, 640, 642, 651, 652, 659, 660, 661, 662, 665, 666, 679, 690, 692, 698, 705, 707, 708, 719, 725, 757, 810, 811, 864, 865, – Imre (II. János fia) a somlyai ágból 819, 844, 845, 858, 864, – I. István, asztalnokmester, országbíró az ecsedi ágból 359, 380, 419, 435, 451, 461, 470, – II. István (I. István fia) országbíró, erdélyi vajda az ecsedi ágból 539, 540, 543, 545, 546, 547, 548, 551, 553, 554, 557, 561, 568, 569, 570, 574, 575, 576, 579, 586, 587, 590, 594, 595, 601, 613, 614, 615, 621, 623, 630, 632, 633, 636, 638, 640, 642, 651, 652, 653, 656, 659, 661, 678, 685, 583, 593, 690, 705, 825, – III. István (I. András fia) az ecsedi ágból nádor, az alsó részek főkapitánya 632, 636, 638, 640, 642, 651, 666, 690, 698, 707, 708, 711, 712, 713, 725, 757, 810, 811, 817, 821, 825, 828, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 840, 852, 857, 859, 860, 864, 865, 868, 818, – IV. István (II. Miklós fia) a somlyai ágból 819, 820, 829, 844, 845, 858, 864, – I. János (Péter fia), az ecsedi ágból 334, – II. János (V. István fia) a somlyai ágból 636, 638, 661, 663, 665, 670, 671, 679, – III. János (II. János fia) a somlyai ágból 718, 726, 746, 819, 820, 829, 844, 864, – Katalin (III. László lánya) a somlyai ágból 819, – I. László (János fia), szabolcsi ispán, a somlyai ágból 83, 81, 87, – felesége I. Meggyesi Anna, – II. László (I. István fia), az ecsedi ágból 539, 540, 543, 545, 546, 547, 548, 551, 690, 825, – III. László (II. János fia) a somlyai ágból 810, 811, 819, 820, 844, 845, 858, 864, – IV. László 845, – Margit (I. István lánya, Horogszegi Szilágyi Mihály felesége) az ecsedi ágból 690, – I. Miklós (I. István fia), az ecsedi ágból, szerémi váci püspök, kancellár 539, 540, 543, 546, 547, 548, 685, 719, 825, – II. Miklós (István fia), a somlyai ágból 636, 638, 642, 659, 663, 670, – III. Miklós (IV. István fia) a somlyai ágból 819, 858, – Mór (II. Miklós fia) a somlyai ágból 819, 844, 845, 858, 864, – Orsolya (I. András lánya, Perényi Gábor felesége) az ecsedi ágból 690, – Pál (I. István fia) az ecsedi ágból 543, 546, 548, 632, 633, 666, 690, – Péter (II. János

- fia) a somlyai ágból 819, 820, 844, 845, 858, 864,
– Szaniszló (I. László fia) a somlyai ágból 156,
– Veronika (Tamás lánya) az ecsedi ágból 516,
– Zsigmond (István fia) a somlyai ágból 636,
638, 663, 670, 705, 819, 844, 845, 858, 864, – Zsó-
fia (III. László lánya) a somlyai ágból 819
- Batróc (Somogy m.) 632, 640, 651, 652, 656
- Battyán* l. Bottyán
- Bátyok (Abaúj m.), ma Bačkovik SK l. Kis- és
Nagybátyok
- Battyán (Zemplén m.), ma Bot'any SK 866
- Battyányi cs. – Pany Dömötör 465, – György 249,
256, 265, 268, – György (János fia) 353, – János
(Péter fia) 115, 145, – Mihály (Péter fia) 115
- Baxa* l. Baksa
- Bayzath* l. Bajezid
- Bayzath* szn. 313
- Bazini cs. l. Szentgyörgyi cs.
- Beatrix, magyar királyné 607, 608, 616, 619, 627,
628, 629, 630, 631, 641
- Beatrix l. Frangepán Beatrix
- Bebek cs. – Benedek (Detre fia) 53, – I. Detre 53, –
II. Detre, nádor, Fejér megye ispánja 186, 217,
244, – Domonkos 53, – Domonkos (Domon-
kos fia) 53, – Ferenc, macsói bán 217 – György
(Domonkos fia) 53, – Imre, országbíró 97,
146, 156, 169, 516, – István (Domonkos fia),
országbíró 53, 97, 98, 100, 103, 104, 110, 112,
131, – János, lovászmester 186, – Miklós (Be-
nedek fia) 53, – Miklós (Domonkos fia) 53, –
Miklós, kalocsai érsek 186, 217, – Jakab (Mik-
lós fia) 53, – János (Benedek fia) 53, – László
(Benedek fia) 53, – Péter (Benedek fia) 53
- Beberke, Beberkeveze f. 54, 80, 94, 445
- Becenci István 474, 476
- Beckensloer János, egri püspök 537, 538
- Bécs A 607, 608, 616
- Bécskapu, pesti kapu 792
- Becs (Szatmár m.), ma Tiszabecs 791
- Bécsi János, leleszi szerzetes 733, 845, 847
- becsü 48, 50, 71, 119, 123, 131, 304, 350, 353, 376,
384, 445, 447, 464, 466, 475, 484, 485, 491, 519,
528, 557, 563, 577, 604, 617, 637, 669, 711, 712,
746, 761, 770, 766, 870
- Bedőháza (Máramaros m.), ma Bedevlja UA 594,
595
- Bedőházi Bedő János 595
- Beelzalka* l. Belszalka
- Beer* l. Bere
- Bégányi cs. – Balázs 602, – Benedek 602, – Bene-
dek (Mihály fia) 458, – Éles György 458, – Já-
nos 458, – László 602, – Miklós, Bereg megyei
szolgabíró, országbírói ember 458, 567, 568, –
Orbán 458, – Péter 458
- Beglér (Sáros m.) 417, 418, 427, 432
- Bekeháza (Ugocsa m.) 266, 267, 689
- Bekeháza l. Tekeháza
- Beken-i* l. Bökényi
- Béli apát 480, 483
- Béli János (Balázs fia) 169
- Béla (IV.) király 2, 18
- Bélai Sebestyén deák, sókamaraispán 342
- Bélavár (Máramaros m.), később Kiskirva, ma Bi-
lovarci UA 594, 595
- Belawyza* l. Belovezsa
- Bélc (Tolna m.) 741, 743, 744
- Bélci Gáspár 739, 736, 738, 741, 743, 744, 749, 750
- Belcsenke (Zemplén m.) 179, 191, 192
- Belenik (Somogy m.) 632, 640, 651, 652, 656
- Belényes (Krássó m.), ma Beiuș RO 124
- Belki l. Bilke
- Belovezsa (Sáros m.), később Bélavézse, ma Belo-
veža SK 722
- Bellyen, kézjegy 801
- Bélai Barnabás, szörényi bán 719
- Belricse (Szatmár m.) 25, 31, 32, 43, 96, 98, l. még
Ricse
- Belryuche* l. Belricse
- Belsei cs. – Bálint 475, – Gergely 645, – János (Mik-
lós fia) 153, – Kelemen 475, – Klára (Mátyus
lánya) 102, – Mátyus (Mokyan fia) 102, – Ko-
pász Mihály 475, – Kis Miklós (László fia)
272, 277, – Péter 272, 277
- Belsepatok f. 27
- Belszalka (Szatmár m.) 38, 39, 41
- Bélteki Drágfi cs. l. Drágfi cs.
- Béltelek f. n. (Közép-Szolnok m.) 582
- Belve f. n. 221
- Bellyeni Albert ítélőmester 771, 773, 774, 775, 776
- Bencse (Szatmár m.) 63
- Bencsei Péter 383
- Bene (Bereg m.), ma Bene UA 794
- Benedek szn. 14
- Benedek, aradi prépost, alkancellár 5
- Benedek, boszniai püspök 335, 359, 371, 380
- Benedek budai éneklőkanonok 374, 378
- Benedek, budai kanonok 166, 227
- Benedek, csanádi püspök 36, 37, 41, 43, 44, 45
- Benedek, fehérvári prépost 394
- Benedek, hevesi főesperes 337
- Benedek, leleszi szerzetes 144, 726, 809
- Benedek, váradi olvasókanonok 83, 90, 94
- Benedek, váradhegyfoki szerzetes 29
- Benedek, a Cudarok familiárisa 353
- Benedek, ügyvéd 119
- Benedek, pozsonyi ispán 103, 104, 110
- Benedek (György fia) 71
- Benedek (Tompá fia) 4

Bénye (Zemplén m.), Alsó- és Felsőbénye, ma Erdőbénye 191, 192, 521 l. még Alsó- és Felsőbénye, Erdőbénye
 Bényei cs. – Mihály 93, – Miklós (Tamás fia) 196, 200
bérc 90, 71
 Bércalja f. n. 588
 Berce János, bicszádi oláh vajda 647
 Bercefölde (Torna m.) 538
berch 39, 50, 54, 55, 57, 59, 125, 349, 375
 Bercel f. n. 625
 Berceľfő f. n. 625
 Bere (Szatmár m.), ma Berea RO 60
 Bereck, csanádi püspök 5, 6
 Bereck, egri prépost 337
 Bereck, knini püspök 719
 Bereck, Magyi Dömötör familiárisa 514
 Bereg (Bereg m.), később Nagybereg, ma Berehi UA 602, 603, 723
 Bereg megye 23, 67, 94, 105, 109, 110, 168, 182, 183, 234, 245, 313, 362, 407, 417, 425, 426, 429, 430, 449, 453, 457, 458, 462, 491, 503, 525, 539, 543, 548, 586, 587, 592, 602, 603, 609, 632, 637, 722, 723, 735, 761, 788, 794, 795, 801, 817, 818, 829, 837, 838, 840, 850, 854, 862, 863, – alispánja I. Barlabási Vince, Bogunya fia: János, Csikóházi László, Fornasi Bálint, Nagy Imre, Tamás (Miklós fia), Szelei Miklós, – hatósága 91, 457, 458, 564, 784, 801, – ispánja I. Csetneki János, Farnosi László, Morocsuk, Pálóci László, Tamás, – i közgyűlés 449, – i nemesek 67, 457, – sedriája 457, 458, – i szolgabíró 91, 457, 818 l. még Bégányi Miklós, Kisdobronyi János, Hetei
 Beregi cs. – István 661, – László 661, – Mihály 661
 Beregszász (Beregszász), másként Lampértszásza vagy Szász, ma Berehovo UA 80, 91, 105, 111, 564, 602, – i plébános I. György, János
berek 29
 berek 183, 552, 626, 629, 630, 631, 672, 680, 682, 686, 695, 701, 718, 721, 722, 729, 756, 761, 768, 773, 775, 777, 778, 779, 787, 788, 813, 830
 Berekjő f. 604
 Berence (Szatmár m.), később Szamosberence, ma Bábășești RO 819
Berencz-i l. Berencsi
 Berenci cs. – Simon 823
 Berencsi Sáfár cs. – István 408, 414, 456, – Szilveszter (István fia) 456 l. még Döbrönte Sáfár cs.
 Berendi Dávid 819, 840
 Berendmező v. Berend (Szatmár m.), ma Berindan RO 632, 640, 656, 663, 670
 Beret (Abaúj m.) 136

Berethe l. Berettő
 Bereti cs. – Imre 823, – László (Ábrahám fia) 136, – Miklós 823
 Berettő (Zemplén m.), ma Bracovce SK 722
 Beriszló Péter veszprémi püspök, kardinális, kincstartó 719, 785, 794
 Berjeg (Bodrog m.), később Béreg, ma Bački Breg SCG 734
 Berkesz (Szabolcs m.) 847
 Berki (Pest m.) 605
 Berki-i cs. – Dénes 760, – Barnabás 605, – felesége: Luca 605, – Kelemen deák 605, – felesége: Erzsébet 605, – László 605
 bérlet 758, 769, 791
 Bersei László (Marcel fia) 71
 Bertalan, alkancellár 11, 12
 Bertalan, szőlősi plébános, királyi káplán 45
 Bertalan, trauai püspök 95, 96, 97, 98
 Bertalan, vránai perjel 630
 Bertalan (Jakab fia) 222
 Bertolthi cs. – György (János fia) 353, – Miklós (Dömötör fia) 353
 Bervi (Bereg m.) 245
 Berzéte (Gömör m.), ma Brzotín SK 420, 421, 423, 436
 Berzevici cs. – György (Péter fia), nyitrai püspök 419, 435, 446, – János (Péter fia) 446, – Miklós (János fia) 231, – Péter (Henrik fia) tárnokmester 371, 380, 419, 435, 446, – Péter özvegye 446, – Tamás (Miklós fia) 231
 Berzőce (Verőce m.), ma Brezovica HR 632, 640, 666, 864, 865
 Berzsényi István 764, 767
 Bési Mátyás, leleszi pap 706
Besenew l. Besenyő
 Besenyő cs. l. Özdögei
 Besenyő (Borsod m.), ma Szirmabesenyő 55
 Besenyő f. n. 42
 Besenyő János 120
 Besenyő Pál, dalmát-horvát-szlavón bán 278, 287
 Besenyői János (Miklós fia) 116
 Besenyődi cs. – Albert 557, – András 557, – Bálint 559, 569, 659, 661, – Soldonár Dorottya (László lánya) 477, 478, – Gál 557, 569, 636, – Imre 557, – István 559, 557, 561, – János 559, 562, 557, 569, 570, – Lénárd 557, 569, – Loránd 559, 659, 661, – Mihály 557, – Soldonár Orsolya (László lánya) 477, 478, – Péter 569, – Pongrác 569
Besseniw l. Besenyő
 besztercei plébános l. Simon
 betegség 52, 765
 Betlenfalvi Turzó cs. l. Turzó cs.

- bevallólevél 574
bevezetés l. iktatás
Bewlch l. Bócs
Bewlthek-i l. Bélteki
Bewne l. Bénye
Bewth l. Bód
Bezerc (Szabolcs m.), másként Beszterec 52
Bezerc, halászfőrekesz 52
Beztrech f. 6
Bibay Bálint 313
Bihar megye 19, 33, 70, 145, 604, 669, 682, 770, 850
Bikád (Tolna m.) 162, 165, 166, 177, 175, 167
Bikaró (Sáros m.) 722
Biki cs. – László 575, – Pál 51, 54
Bikszád (Szatmár m.), ma Bixad RO 632, 640, 647, 656, 659, 670, 819
Bilgezdi Domonkos 471, 475
Bilke (Bereg m.), ma Bilki UA 313, – jobbágyok 313
Bilkei cs. – András 611, – György 594, 833, 834, 836, – Illés (Miklós fia) 293, – János 594, – Mihály 594, – Stepkó Mihály 594, – Kis Miklós 833, 834, 836, – Péter (Balicsa fia) 293, – Péter (István fia) 293, – Sándor (Balicsa fia) 293
Billey (Szabolcs m.) 224
Billeyi cs. – János 373, – Lőrinc 373
Birgeölgye hn. 582
Biri (Szabolcs m.) 221
bíró, falusi, városi 3, 66, 68, 101, 107, 112, 122, 240, 327, 353, 515, 628, 676, 688, 772, 801, 855, 799 l. még falunagy
bírói hatóság alóli mentesítés 22, 233
bírói kiváltság 101
bírói rész 49, 69, 131, 135, 152, 447, 557, 572, 588, 746
bírság 5, 21, 42, 49, 69, 76, 86, 100, 111, 119, 131, 137, 169, 199, 221, 244, 353, 393, 424, 447, 452, 453, 454, 461, 470, 522, 526, 572, 579, 583, 584, 590, 593, 609, 685, 702, 724, 726, 735, 746, 755, 783, 804, 807, 829, 837, 838, 840, 868, – kétszeres 42, 353, 386, 399, 453, 470, 485, – többszörös 42
bírságbehajtó 452, 522
Biste (Abaúj m.), ma Byšta SK 417, 418, 427, 432, 722
Bistelke (Szabolcs m.) 221
Bisztrina (Sáros m.) 722
Bobal-i Cherwen János 605
Bobáld (Szatmár m.) 778
Bóci Miklós (Gergely fia) 471
Bocsárdi István 169
Bochka-i l. Bácskai
Bocskó (Máramaros m.), később Nagybockó, ma Velikij Bicskiv UA 594, 595, 779
Bodiszentmiklósi Csutak Benedek 764
Bodnárvágása l. Szájbülése
Bodolló (Abaúj m.), később Kis- és Nagybodolló, ma Budulov SK 234, 235, 259, 326, 331, 332, 335, 336, 359, 417, 418, 428, 431, 495, 496, 541, 542, 772
Bodoló-i István (István fia) 91
Bodozloeuzy f.n. 63
Bodrog f. 191, 192, 344
Bodrog megye 465, 732, 734, 736, 739, 741, 742, 743, 744, 749, 750, 752, 753, 759, 760, 764, – ispánja l. János, Pál
Bodyzlaus l. Korbáviai cs.
Bodvai f. n. (Szatmár m.) 778
Bogácsi Miklós 48
Bogádi Mihály, alispán 599, 610
Bogáti cs. – Fülöp 93, – Miklós 843, 855
Bogdai Tamás (Henrik fia) 116
Bogdányi cs. – Balázs (Lőrinc fia) 116, – Dömötör (Oliver fia) 116, – Egyed (Dömötör fia) 119, 123
Bogus l. Bagos
bokor 27, 50, 69, 102, 39, 42, 604, 612, 629, 799 l. még bozótos
Bolch l. Bóc
Boldogasszony 785, l. még Nagyboldogasszony, – egyház, budai vár előtti 817, – egyház, esztergomszigeti 7, – egyház, szikszói 361, – egyház, szőlői 674, 672, – egyház, tolcsvai 191, 192, – egyház, kisebbik, a váradi várban 506, – oltár, titeli 356, – pálos kolostor, valkajai 168
Boldogfalva (Pest m.), ma Boldog 852
Boldogkő, vár 329
Boldokw l. Boldogkő
Boleszló, esztergomi érsek 36, 37, 41, 43, 44
Boleszló, korbáviai püspök 96, 97, 98
bolgár bán 120, 134, l. Himfi Benedek
Bolgár Miklós l. Császlóci cs.
Bolgárom (Nógrád m.), ma Bulhary SK 722
bolt 872
Bolti Csurfi Imre 820, 844
Bolta (Tolna m.) 465
Bolyári Péter 732
Bolyráska (Zemplén m.) 866
Bontahegye f. n. 309, 625
Bonthwsouc l. Bontosóc
Bontosóci István 667
Bonya (Ugocsa m.) 773
bor 45, 180, 181, 193, 196, 200, 208, 213, 214, 219, 240, 309, 327, 465, 495, 605, 639, 640, 672, 757, 799, 831, 842, 850
Boranka l. Baranka
Borbála királyné 318, 319, 322, 324, 335, 359, 371, 380, 419, 435, 438

- Borczeľfelde* l. Berceföľde
Bordafalva (Abaúj m.) 417, 418, 427, 432, 722
Bordaswa l. Bordafalva
Borhid (Szatmár m.), később Szamosborhid, ma Valea Vinului RO 640, 707, 708, 711, 712, 713
Borics vár (Szerbia) SRB 154, 163
Borka l. Barka
borkilenced 196, 200, 219, 495, 672, 757 l. még kilenced, hegyvám
Borkút (Szepes m.) 228, 229
Borkuzlou l. Barkaszó
Borojd l. Burojd
Boronkai János deák 848
Borostyán (Pozsega m.) 465
borostyánkorszorús l. baccalarius
Borpatak (Szatmár m.) 659
Bors l. Bars
Borsod, vár 12
Borsod megye 13, 53, 204, 340, 417, 418, 427, 432, 521, 538, 722
borsodi főesperes l. János, Mihály, Miklós
Borsos Benedek, sárosi kapitány 635
Borsva, Borsvavize f. 54, 80, 90, 445, 794
Borsva (Bereg m.), később Nagyborzsava, ma Borzsava 586, 587
borsvai főesperes l. Domonkos, Pál, Saul
Borsvai cs. – Albert (Balázs fia) 609, – Bálint (Balázs fia) 609, – Barnabás (Mihály fia) 609, – Benedek 586, – Benedek (András fia) 609, – Kelecset Benedek 609, – Bertalan (Mihály fia) 609, – Ferenc (Mihály fia) 586, – Fülöp (Mihály fia) 609, – György (Balázs fia) 609, – György (Mihály fia) 609, – János (Balázs fia) 609, – Kilián 91, – Lénárt (Balázs fia) 609, – Márton (Balázs fia) 609, – Mihály (András fia) 609, – Kántor Mihály 586, 587, – Miklós (Mihály fia) 609, – Pál 395, – Péter 609, 661, – Tamás (Simon fia) 91, – Oláh Tamás 586, 587, 609
bortized 309
Boryw l. Borjú
Bosonka (Szatmár m.) 659
Bosznia hercege l. Újlaki Lőrinc 584
boszniai hadjárat 119, 278, 279
boszniai káptalan 157, 160
boszniai püspök 86, 315, 318, 324 l. még Benedek, János, József, Miklós, Péter
Bot András, dalmát–horvát–szlavón bán 719, 765, – özvegye: Anna 765
Botfalusi cs. – Jakab 254, – Miklós (Dacsó fia) 254, – Nagy Péter 254
Bothida (Szatmár m.) 424
Botkai János 470
Bottyáni cs. – Péter (Mihály fia) 70, – János (Péter fia) 174
bozótos 18, 71, 77, 78, 80, 106, 228, 245, 388, 445, 448, 604, 612, 626, 637, 680, 718, 729, 761, 768, 830 l. még bokor
Bozita (Nógrád m.) ma Prša része SK 722
Bozitai Turzó cs. l. Turzó cs.
Bozyla l. Buzita
Bőcs (Zemplén m.) 311, 688
Bőcsi Simon (Domonkos fia) 84
Bőd (Abaúj m.) később Magyarbőd, ma Bidovce SK 417, 418, 427, 432, 722
Bődfalva (Gömör m.) 722
Böglér (Sáros m.) 722
Bökény (Ugocsa m.), később Tiszabökény, ma Bobove UA 697, – i jobbágý 313
Bökényi cs. – András 579, – Bálint 506, – Benedek 825, 838, – Erdélyi Benedek 581, – Domonkos 453, 461, – Fábián 786, – Gergely (János fia), ugocsai szolgabíró 313, – Gergely (László fia) 313, – György 670, – Bán György 786, – Vitkas György 506, – János 506, – János (János fia) 143, 144, – László (Jakab fia) 471, – Tyukodi László 581, – Máté 697, – Mihály 143, – Miklós 128, – Pál 515, 581, 786, – Tamás deák 313, – Tamás (Jakab fia) 471, – nemesek 581, 860
Böľényfő András 37
börtön 68
Bradacz Lőrinc, királyi kamarás 673
Brandenburg Görgy, őgróf 757
Branicsevó (Szerbia) SRB 163
Brassó k. h., ma Braşov RO 401, 400
Bravznica l. Brusnica
Breseuche-i l. Berzevici
Brinyei Fülöp, fehérvári kanonok 767
Briza vagy Brizam l. Briznice
Briznice (Zemplén m.), később Nagyberezsnye, ma Breznicka SK I. Ó- és Újbriza, Kisbreznice
Brizó (Nógrád m.), később Csehbrezó, utóbb Csehberek, ma Val'kovó SK 722
Brusnica v. Brusnice (Zemplén m.), később Borosnya, ma Brusnica SK 417, 418, 425, 722
Bubeek l. Bebek
Buburkeuize l. Beberkevize
Bucsáni János 802
Buda k. h. 76, 80, 81, 84, 120, 133, 142, 143, 151, 155, 162, 165, 169, 177, 175, 182, 183, 184, 196, 225, 226, 248, 256, 257, 258, 264, 266, 267, 270, 271, 272, 273, 274, 293, 294, 305, 316, 329, 342, 345, 358, 365, 369, 372, 373, 377, 383, 384, 386, 391, 392, 393, 395, 396, 406, 409, 410, 411, 412, 426, 427, 428, 433, 434, 437, 441, 451, 453, 455, 457, 459, 463, 465, 470, 474, 475, 480, 483, 499, 504, 505, 509, 511, 512, 515, 516, 517, 518, 520, 522, 523, 526, 535, 538, 546, 547, 548, 554, 557, 558, 559, 561, 565, 567, 568, 569, 571, 572, 573,

- 578, 579, 580, 582, 584, 586, 590, 591, 592, 594, 599, 600, 424, 822, 605, 609, 610, 611, 613, 614, 615, 618, 619, 617, 621, 622, 623, 624, 627, 628, 629, 630, 631, 633, 642, 644, 645, 646, 648, 651, 652, 655, 658, 659, 661, 665, 666, 667, 672, 673, 674, 678, 679, 683, 685, 686, 687, 688, 691, 695, 696, 698, 701, 702, 703, 704, 705, 709, 711, 712, 717, 719, 721, 722, 725, 726, 731, 732, 733, 735, 737, 738, 739, 748, 749, 750, 755, 758, 761, 762, 764, 765, 766, 769, 771, 774, 775, 776, 777, 778, 781, 782, 785, 787, 788, 789, 791, 794, 796, 800, 801, 804, 806, 807, 810, 811, 802, 808, 815, 814, 817, 820, 821, 825, 827, 828, 833, 834, 835, 837, 838, 840, 843, 844, 845, 846, 850, 851, 854, 855, 857, 858, 859, 860, 864, 867, 868, 870
- Buda 599, 600, 610, 655, 697, 776, 799, 828, 863, -, egyház, Boldogasszony 817, -i ház 342, 480, 483, 484, 615, 670, 872, - polgár 21, 342, 605, 615, - zsidók 484
- budai vár udvarbírája l. Piber Benedek,
- budai dékán l. Illés, -i egyház Szent Miklós oltárának igazgatója l. Tamás, -i éneklőkanonok l. Benedek, János, - kanonok l. András, Balázs, Benedek, Damján, Dénes, Eberhard, Illés, István, János, Lőrinc, Miklós, Nagy Péter, Nyárhídi Dénes, Pál, Sebestyén, Székely Miklós, Tamás, Temesközi János
- budai káptalan 8, 77, 79, 81, 137, 165, 166, 167, 176, 225, 227, 353, 373, 374, 378, 380, 396, 399, 406, 410, 411, 470, 496, 498, 500, 530, 532, 539, 548, 554, 557, 638, 654, 671, 761, 763, 799, 833, 834, 836, 837, 838, 840, 847, 851, 852, 854, 855, 857, 864, 865, 868, 870, -névsora 8, 77, 79, 167, 176, 227, 374, 378
- budai éneklőkanonok l. András, Benedek, Kelemen, - olvasókanonok l. Bálint, Miklós, - örkanonok l. Mihály, Miklós, Péter, - pap l. Scela, - prépost l. János, - scolasticus l. Ambros
- Budafalvi cs. - István 594, - Simon 594, 595
- Budaháza f. n. 71
- Budaházi András 254, 269
- Budaverecke, később Alsóverecke (Bereg m.) 417, 418, 425 l. még Alsó- és Felsőverecke, Verecke
- Buják, vár (Nógrád m.) 632
- Bujákfalva vagy Buság (Szatmár m.), ma Buşag RO 659, 670, 819
- Bujánháza (Szatmár m.), ma Boineşti RO 632, 640, 647, 656, 659, 663, 670, 819
- Buken l. Bökény
- Bukóc (Sáros m.), ma Bukovce SK 722
- Bulch-i l. Bőcsi
- Bulvenc (Temes m.) 120
- bunda 515
- Burojd f. n. 575, 576
- Buska (Borsod m.) 55
- Butkai cs. - Péter 706, 708, 711, 712, 713, - Sandri-nus 448
- búza 86
- Buzita (Abaúj m.), ma Buzica SK 102, 145, 242, 326
- Buzitai cs. - Kardos István 326, - Kerubin 684, - Miklós (Egyed fia) 326
- Buzlai cs. - Miklós 555, 556, - Mózes, ajtónállómester 685, 719
- Byste l. Biste
- Bwbek l. Bebek
- Bwd l. Bőd
- Bwl-i cs. - Albert 659, 661, - Imre 659, 661, 662, - Miklós 659
- Bwska l. Buska
- Bwyakhaza l. Bujánháza
- byrcz 29
- Byzad l. Bikszád
- C
- Cabaj, Kiscabaj (Nyitra m.), másként Ohaj, ma Cabaj SK 799, 829
- Cabaji Pénzes János 799
- cantor 571, 581
- Capolia-i l. Kaplai
- Capolno l. Kápolna
- Casovia l. Kassa
- Cech l. Csécs
- Cégény (Szatmár m.), ma Cégénydányád 612, 721, 729, 731, 756, 775
- Cégényi cs. - János 612, 731, 733, 775, 814, - felesége Ilona 775, - Kende Lőrinc 731, 733, 746, 747, 751, 755, - Kende Péter 731, 733, 746, 747, 751, 755
- Cene ispán 7
- census 672, 698, 813, 842 l. még földbér
- Cepfalwa l. Csepefalva
- Cepk v. Chapk szn. 14, 15
- Cerkvenik (Pozsega m.), ma Buče HR 157
- Cesekhaza l. Csecsegyháza
- Cétény (Nyitra m.), ma Malý és Veľký Cetín SK 799
- Chaak-i l. Csáki
- Chan-i l. Csányi
- Chahlad l. Csálád
- Chakal l. Csokaly
- Chama-i l. Csomai
- Chapk v. Cepk szn. 14
- Charnavoda l. Csarnavoda
- Chasloch l. Császlóc
- Chaslouch-i l. Császlóci

Chatohaza l. Csatóháza
Chazar-i l. Császári
Chazloch l. Császlóc
Cheche-i Péter 459
Checher-i l. Csicseri
Chedrek l. Csedreg
Cheer, erdő 574
Cheged-i Mátyás 582
Chegend l. Csegöld
Chekerekethyeje l. Csekerekettyéje
Chele-i János 348
Chelen 53, 56, – fia: Sándor ispán 53, 56
Chenthe l. Csente
Chergew l. Csörgő
Cherneuch l. Csernec
Chernylhaza-i l. Csernelházi
Cherthez l. Csértész
Chethen l. Cétény
Chey-i l. Csehi
Cheztón vár (Szerbia) SCG 328
chirographum 8, 16, 19, 50, 58, 74, 77, 79, 83, 147, 148, 167, 168, 176, 252, 255, 259, 262, 263, 275, 276, 277, 299, 333, 337, 370, 374, 378, 423, 429, 430, 432, 435, 462, 465, 791
Cholnokfalwa-i l. Csolnokfalvi
Chongowan l. Csongva
Chorbokew l. Csorbakó
Chornathow l. Csarnató
Chyko l. Cikó
Cikó, tárnokmester 86
Cikó János l. Pomázi Cikó János
Cillei Hermann, szlavón bán 380, 419, 435
címer bővítése 798
citerás 639
Colbo l. Kolbavágása
collecta 86 l. még adó
Comaroch l. Komaróc
Comarocz l. Komaróc
Comlos l. Komlós
commissios jegyzet 134, 152, 154, 163, 233, 242, 245, 246, 266, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 304, 325, 331, 338, 342, 361, 365, 367, 371, 377, 398, 400, 401, 405, 413, 420, 436, 450, 467, 492, 523, 533, 584, 618, 621, 624, 627, 634, 695, 698, 701, 717, 721, 722, 778, 791, 796, 806, 820, 850, 855, 871
conservatorium 566 l. még sekrestye
contributio 762
correcta, kancelláriai jegyzet 120, 279, 289, 318, 335, 359, 371, 438, 599, 600, 735
Corvin János, herceg 630, 724, 757
Coplyan l. Kaplyon
Cosarwagasa l. Kosárvágása
Cristel l. Krisztel

Crompah-i l. Krompahi
Cudar cs. – Benedek 391, – Péter I., sárosi ispán, országbíró, pohárnokmester, szlavón bán 84, 96, 97, 103, 104, 110, 112, 131, 174, – Péter II. 412, – György 174, – István 412, – Jakab (Péter fia) 353, – János váradi püspök 146, 172, – János (Benedek fia) 386, 391, 392, 399, 412, 434, 437, – Péter pohárnokmester 96, 97, 98, – Simon (Péter bán fia) 353, – Simon udvari ifjú 108
Cykow l. Pomázi Cikó
Czeke l. Cseke
Czesnek l. Csesznek
Czesta l. Szeszta
Czungwa l. Csongva

Cs

Csaholy (Szolnok m.), később Oláh- és Magyarcsaholy, ma Cehal és Cehăluț RO 125
Csaholyi cs. – András 838, 852, – Bertalan 766, – Boldizsár 840, – Gáspár, jászói prépost 718, – György 517, 518, 620, – István (Sebestyén fia) 205, 173, – János (János fia) 116, – László lánya, Perényi I. Miklós felesége 542, 543, 544, – Miklós 517, 518, – Pál 620, – Péter 567, 568, 620
Csaholymonostora (Szatmár m.) 42
Chakan l. Csákány
Csák Máté 25
Csáki cs. – György (István fia) székely, szatmári, ugcasai ispán 239, 240, – István 869, – I. László, erdélyi vajda 419, 435 – II. László 869 – Miklós, erdélyi vajda 325, 342, 359, 371, 380, – Miklós, csanádi püspök 719
Csákány (Abauj m.), később Ósvacsákány, ma Čakanovce SK 417, 418, 427, 432, 722
Csákány György 461
Csákányszeg f. n. 54, 80
Család (Szolnok m.) 125
Családi András 131
Csalános (Zemplén m.) ma Újcsalános 311
Csalmás (Temes m.) 245
Csályai László, aradi alispán 757
Csama v. Csamafalva l. Csomafalva
Csama András, színjárat alvárnagy 707, 708
Csamai cs. – Benedek 766, – Ferenc 863, – Egyed István 863, – János 840, 868
Csanád megye 485, – ispánja l. Lampért
csanádi káptalan 172, 383
csanádi püspök 96, 97, 186 l. még Benedek, Bereck, Csáki Miklós, Domonkos, Dózsa, Gergely, János, Marcali László, Tamás
Csanád, egri püspök, esztergomi érsek, váradi prépost 23, 33, 36, 37, 41, 43, 44, 45, 61, 73, 74
Csanálos (Közép-Szolnok m.) 509
Csantafalvi Zsigmond (András fia) 2

- Csány (Abaúj m.) később Hernádcsány, ma Čaňa SK 495, 541, 542, -i jobbágysok 495
- Csányi cs. – András 257, 258, – Balázs 253, – Bálint (Tamás fia) 409, – Jakab (Péter fia) 409, – Jakó 40, – László (Jakab fia) 409, – Lőrinc (Endre fia) 116, – Miklós (Endre fia) 116
- Csapi-i János, diósgyőri ispán 628
- Csapus István 201
- Csarnató (Ugocsa m.), ma Cserna UA 266, 267, 417, 418, 426, 476, 539, 543, 548, 647, 579, 685, 686, 687, 689, 690, 698, -i jobbágysok 476
- Csarnavoda f. 448
- Csarnavoda (Bereg m.), ma Csaroda k. h. is 597, 598, 862, 863
- Csarnavodai cs. – Domonkos 506, – Egyed 506, 573, 574, 580, 581, 588, 589, 597, 598, 622, 623, 647, 766, 861, 863, – Egyed (Domonkos fia) 525, – Grisogonus (György fia), pap 461, – György (Domonkos fia) 525, 560, 574, 580, 581, 588, 589, – György (István fia) 313, – Jakab (Miklós fia) 313, – János (Domonkos fia) 525, 574, 588, 589, 597, 598, 622, 863, – László (Péter fia) 461, – Miklós 461, – Miklós (Mihály fia) 213, – Móric (Egyed fia) 574, 589, 588
- Csarnik (Sáros m.) vagy Feketepatak, később Felsőfeketepatak, ma Čierne na nad Topľou SK 722
- Császár (Szatmár m.), ma Nyírcsászári 477, 478, 501, 505, 508, 517, 518, 534, 677, -i jobbágysok 517, 518
- Császári cs. – András 501, 693, 704, – Balázs 369, 425, 450, 534, – felesége I. Margit, – Szele Balázs (Péter fia) 501, 505, 508, – Domonkos 116, – Szele Domonkos (Mihály fia) 501, 517, 526, – Ferenc 656, – Szele Gergely (Domonkos fia) 501, – György 369, – Szele György (Mihály fia) 501, 517, 526, – Szele István 477, 478, – Szele János (Mihály fia) 501, 517, 526, – Miklós 369, – Péter 369, 370, – Tamás 704, 706, – Szele Tamás 693, 694
- Csaroda I. Csarnavoda
- Császló I. Császlómonostora
- Császlói Nádasdi Mátyás 804, 840
- Császlóc (Ung m.), ma Csaszlivci UA 137, 141, 168, 189, 354, -i plébános 459
- Császlóci cs. – Barnabás (János fia) 141, – Dömötör 345, – Erzsébet, Kölcsi Dénes felesége 379, – Feliciána, Eszenyi Tamás felesége 379, – István, császlóci plébános, ungi esperes 459, – János (Bolgár Miklós fia) 351, 354, – Lampért (Péter fia) 141, 345, 349, 351, – László, hevesi főesperes 189, – László (János fia) 137, 141, – Mihály (Péter fia) 351, 354, 375, 379, 457, 458, 459, – Mihály váradi kanonok, szeghalmi főesperes 141, – Miklós (János fia) 141, 168, – Miklós (Mihály fia) 459, – Péter 141, 379, – Péter (László fia) 168, 189, – Péter (Mihály fia) 379
- Császlómonostora (Szatmár m.), ma Császló 63
- Csát (Borsod m.), ma Mezőcsát 575, 576
- Csáti cs. – Récsi István özvegye: Anna 780, – Sándor Miklós 575
- Csatóháza (Ugocsa m.) 639
- Csatóházi cs. – András, ugocsai szolgabíró 450, – Csató András 786, – Csató Antal 581, – Benedek (Bálint fia) 450, – György (Bálint fia) 313, – Csató János 639, – Csató Miklós 506, – Csató Tamás 581
- Csebi cs. – János 504, – Mátyás 427, 432, – Vörös Miklós 259, 235
- Csebi Pogány cs. I. Pogány cs.
- Csécs (Abaúj m.), ma Čejce SK 102, 234, 235, 259, 326, 331, 332, 336, 359, 417, 418, 428, 431, 443, 495, 496, 541, 542, -i jobbágysok 495
- Csécse (Szatmár m.), ma Tiszacsécse 612, 721, 729, 756, 775
- Csécsegyháza (Borsod m.), ma Nagy- és Kiscsécse 417, 418, 427, 432
- Csedreg (Ugocsa m.), ma Cidreag RO 572, 863
- Csegöld (Szatmár m.) 63
- csehek 523, 629, 799
- cseh király 12
- Csehország 246, 247, 266, 329, 331, 731, 732, 736, 738, 739, 749, 750, 762, – elleni hadjárat 247
- Csehi (Kraszna m.), később Somlyócséhi, ma Csehei RO 81
- Cseh Péter 48
- Csehfői László 802
- Csehi János 470
- Cseke (Szatmár m.), ma Szatmárcseke 612, 721, 729, 731, 733, 756, 775
- Cséke (Zemplén m.), ma Cejkov SK 191
- Csekeházai Cseke Mihály 191, 192
- Csekerekettyéje f. n. 29
- Cselej (Zemplén m.), ma Čel'ovce SK 722
- Csenger (Szatmár m.) 140, 173, 174, 239, 240, 295, 313, 314, 341
- Csente v. Csenteótfalu (Bodrog m.) 465, 732, 764
- Csepcsi Kakony Albert 764
- Csepe vagy Csepelvalva, más néven Teleki (Ugocsa m.), ma Csepa UA 506, 572
- Csepelvalvi v. Csepei cs. – Ákos Antal (Márton fia) 572, 647, 689, 692, – Balázs (Fábián fia) 572, – Ákos Balázs (Miklós fia) 572, – Benedek (Fábián fia) 572, – Zoltán Benedek 647, 689, 692, 697, – Sile Egyed 506, 572, – Zoltán Fábián 514, – Ferenc 733, 746, – Gergely (János fia) 450, – Ákos György (Miklós fia) 572, 581, 580,

- 585, 647, 687, 689, – Zoltán Imre (Tamás fia) 572, – István 733, – Jarmi István 697, – János (Fábián fia) 572, – Ákos János (Miklós fia) 572, – Zoltán János (Tamás fia) 572, 581, 697, 814, – Kelemen (András fia) 450, – Zoltán Lajos (Tamás fia) 572, – László (János fia) 450, – Zoltán László (Tamás fia) 572, – Ákos Márton 514, 524, 572, 581, – Máté (Fábián fia) 572, – Zoltán Máté 697, – Ákos Mihály 863, – Zoltán Mihály 863, – Ákos Miklós 514, 524, 572, – Pál (Antal fia) 572, – Pál (Fábián fia) 572, – Ákos Pál (Miklós fia) 572, – Zoltán Pál 581, – Ákos Tamás (Márton fia) 572, -i nemesek 581
- Csepei I. Csepefalvi
- Cser, erdő 574
- Csercs János 33
- Csércsi cs. – János 60, – János (Pál fia) 60
- csere 13, 19, 20, 23, 53, 62, 63, 70, 163, 175, 176, 178, 179, 181, 193, 234, 235, 245, 296, 304, 342, 420, 718, 773, 774, 775, 788, 866
- Cserényi János 475, 476
- Csergő (Zemplén m.), ma Čerhov SK 191, 192, 179
- Cserhaj, másként Amadéida (Abauj m.) 222 I. még Ida
- cserjés 78, 179 I. még bozótos
- Csarnarékai Péter 667
- Csernelházi Ambrus 837
- Csernina (Sáros m.), később Felsőcsernye, ma Cernina SK 722
- Csertész (Ung m.), később Ungcsertész, ma Csertizs UA 168, 375, 503
- csésze 490
- Csesznek (Pozsega m.) 465
- Csetfalva (Bereg m.), ma Csetfalva UA 794
- Csetneki György, asztalnokmester 146
- Csetneki János munkácsi várnagy, beregi ispán 602, 603
- Csicseri cs. – Ormos Imre felesége: Anna 863, – István (Miklós fia) 137, – Ormos Jakab (Pál fia) 463, – Orosz Jakab (János fia) 463, – Orosz János 603, – Jób 815, – Ormos Mihály (Domonkos fia) 463, – Orosz Péter (István fia) 463, – Orosz Tamás (János fia) 463, – Ormos Zsigmond (Ferenc fia) 463
- Csicske f. n. 575, 576
- Csikóházi László, beregi alispán 602, 603
- Csipcsi Szilveszter 474
- Csobádi cs. – Veres László 130, – Péter 130
- Csobaj (Temes m.) 604
- Csokaly (Szatmár m.) 59
- Csolnokfalvi cs. Csolnok János (Péter fia) 383, Csolnok Péter (Péter fia) 383
- Csoma, más néven Pusztacsoma, később Tiszacsoma, ma Csoma UA 407, 506, 639
- Csomafalvi v. Csomai cs. – Ambrus (János fia) 450, 805, – Balázs (Miklós fia) 450, – Mokos Balázs 581, 589, – Nagy Bálint 805, – Dömötör 506, – Egyed (György fia) 450, – Futamot Gergely 697, – Gödény Gergely 639, – György 573, – György (Bereck fia) 581, – Birtalom György 697, – Mokos György 581, 589, – István 581, 805, – Nagy Imre 581, 697, 735, – Bence Jakab 697, – Futamot Jakab 581, – Kántor Jakab 581, – János 132, 506, 639, 786, 837, – János (Balázs fia) 450, – János (Gál fia) 113, – Futamot János 581, – Gödény János 697, 805, – Mokos János 573, – Kelemen 581, 697, – László (Miklós fia) 450, – László (Egyed fia) 581, – Kántor László 581, – Mátyus 506, 581, – Futamot Mátyus 581, – Kántor Mihály 697, – Mókus Mihály 805, – Miklós (Pál fia) 128, 132, – Mókus Orbán 805, – Futamot Pál 697, – Gödény Pál 805, – Péter (Fábián fia) 581, – Péter (György fia) 128, – Veres Péter 697, – Mókus Sebestyén 805, – Simon 580, 697, – Tamás 573, – Bálintfi Tamás 581, – Nagy Tamás 581, -i nemesek 581
- Csomogafolyása f. 588
- Csomoklya vagy Szentfalva, Mindszentfalva (Bodrog m.), ma Čonoplja SRB 739, 760
- Csomonja (Bereg m.) 234, 235
- csongrádi ispán I. Hédervári Miklós
- Csongva f. 445
- Csongva (Ugocsa m.), Kis- és Nagycsongva, ma Zavadka és Borzsavszke UA 417, 418, 426, 466, 474, 821, -i jobbágyság 450, I. még Alsó- és Felsőcsongva, Szárazcsongva
- Csonka Dénes 313
- Csonkamonyorós f. n. 448
- csonkítás 325
- Csont György 313
- Csorba Domonkos (Miklós fia) 133
- Csorbakő, vár 417, 418, 427, 432, 722
- Csornai Borza György 734, 732
- Csornarékai Péter, királyi kúriai jegyző 617
- Csőszti cs. – Haniki Gergely 732, – Farkas Péter 732
- Csukai Mór Mihály 589
- Csurai Vajdafi András 757
- Csuri cs. – Imre 659, 660, – Miklós 659
- Csúzi János 799

D

- Dabylon (Közép-Szolnok m.), ma Domnin RO 488
- Daboch I. Dabolc
- Dabocz I. Dabolc
- Dabolc (Ugocsa m.), ma Dobolț RO 581, 639

Dabolci cs. – Albert 506, – Szőke Ambrus 863, – Torma Ambrus 697, – Bocskor Antal 506, 581, – Csire Antal 581, – Balázs (Gergely fia) 469, – Bocskor Balázs 506, 581, – Nagy Balázs 571, 693, – Bocskor Benedek 506, 581, – Mátyus Benedek 697, – Bertalan 506, – Dénes 863, – Barla Domonkos 697, – Elek 506, – Bocskor Fóris 581, 697, – Gergely 735, – Gergely (Mátyus fia) 506, 581, – Mátyus Gergely 506, – Torma Gergely 581, – György 506, 580, 579, 581, 589, – György (Illés fia) 581, – György deák 697, – Barla György 840, 863, – Imre 506, – Szőke Imre 581, – Viski Imre 581, – István 506, – István (Dénes fia) 450, 469, 471, – Torma István 840, 863, – Jakab 506, 697, – Bocskor Jakab 840, – János 172, 506, 647, 689, 692, – János (Dénes fia) 469, – János (Egyed fia) 313, – Torma János 581, – Elek Kelemen 697, – László (Dénes fia) 450, 469, 471, – Torma Lukács 506, – Márton 840, – Barla Máté 840, – Mátyás 506, 598, – Mátyás deák 571, – Torma Mátyás 581, – Mátyus 581, – Márton (Barla fia) 471, 639, 674, – Mihály 506, 863, – Miklós 581, 589, 647, 674, 689, 692, – Szőke Miklós 840, – Torma Pál 506, 581, – Kerece Péter 697, – Péter (Antal fia) 469, 471, – Péter (Márton fia) 471, – Péter (Mátyás fia) 313, – Nagy Péter 506, – Bocska Simon 697, – Kis Szilveszter 840, – Torma Szilveszter 581, 697, – Tamás 506, 581, – Kerecset Tamás 581, – Vitus (János fia) 469, – i nemesek 581, 589

Dadai Bodó cs. – Beatrix 802, – János 802

dagonya 58

dajka 18

Dalmácia 249, 329

dalmát–horvát bán I. Frangepán Miklós, Korbáviai Károly, Losonci Dénes, Medvei János, Medvei Petermann, Nagymihályi Albert, Szécsi Miklós,

dalmát–horvát–szlavón bán 465, 683, 762, 764, 765, 767, I. még Besenyő Pál, Bot András, Garrai Miklós, Pécsi Pál, Perényi Imre

dalmát–horvát–szlavón bánság adományozása 762, 765

Damanhyda I. Dománhida

Damás, ma Ipolydamásd k. h. 66

Damása (Zemplén m.), Kis- és Nagydamása, ma Malá és Velká Domaša SK I. Kis- és Nagydamása

Damisáni Szunyog Mihály 170

Damján, budai kanonok 8

Damján, leleszi szerzetes 269

Damleen I. Dabylon

Dankhaza-i I. Bankázi

Darai cs. – János 305, 747, – Miklós 305, – Tamás 305

Darah-i I. Darai

Darnó (Szatmár m.) 63, 630

Darnói László 128

Daróc (Úgocsa m.) 3, 51, 54

Daróci cs. – Bertalan 180, – István 181, – János (István fia) 863, – János (László fia) 863, – Márton 685, 694, 702, 776, – Mihály (Tibold fia) 127, – Pál 863, – Seraphin 821, – Simon 794, – Tamás 193

Darow-i Péter (István fia) 93

dátum megváltoztatása 601

datum per manus 5, 6, 10, 11, 12, 17, 18, 28, 30, 32, 35, 36, 37, 41, 43, 44, 45, 65, 86, 87, 95, 96, 97, 98, 103, 110, 112, 166, 167, 176, 186, 217, 218, 227, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 287, 289, 315, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 335, 359, 371, 374, 378, 380, 435, 438, 658, 419, 719,

Dávid, szabolcsi főesperes 61

Dávidháza (Bereg m.), később Ó- és Újdávidháza, ma Sztare és Novo Davidkovo UA 603

Dávidházi cs. – Benedek 681, – Dömötör 458, – Erzsébet 680, – Gáspár 293, – Katalin 680, – Lőrinc 524, 680, – Margit 681, – Mihály 458, – Miklós 602, 603, – nemesek 680

deák 109, 185, 210, 248, 287, 153, 303, 341, 342, 375, 382, 396, 424, 425, 434, 474, 485, 509, 532, 560, 564, 571, 574, 576, 578, 580, 581, 586, 587, 591, 602, 605, 647, 653, 654, 655, 685, 689, 692, 697, 699, 731, 736, 738, 739, 743, 744, 749, 750, 752, 753, 755, 757, 758, 776, 783, 790, 794, 805, 824, 838, 848, 850, 860, 861, 862

Debre-i I. Debrői

Debrenthe-i I. Döbrönte

Debréte (Borsod m.) 521, 538

Debrew-i I. Debrői

Debrői cs. – András (István fia) 179, – György (Péter fia) 196, 219, 221, 236, 237, 244, 331, 332, – István (Miklós fia) 179, 191, 192, 196, 219, 241, 244, 249, 250, 259, 261, 266, 312, 329, 331, – János (István fia) 179, – Mihály (Miklós fia) 332, – Mihály (Péter fia) 331, 332, – özvegye 331, 332, – Miklós 105, 106, – Miklós (Mihály fia) 331, – Miklós (Péter fia) 331, 332, – Péter (István fia) 179

decretum 327, 361, 461, 470, 475, 621, 662, 679, 683, 731, 732, 734, 737, 738, 739, 741, 744, 749, 750, 752, 757, 759, 760, 761, 794, 795, 802, 803, 804, 807

Decsehalma (Sáros m.) 57

Dedácsi János (Ányos fia) 119

Decicháza, más néven Erdőtelke (Abaúj m.) 204

Dedk I. Detek

Deeg l. Dég
Deethk l. Detek
 Dég vagy Dégtelek (Szatmár m.) 59, 174
 delegált bíró 60
 Delnei Asztalnok András 452
 Demetelke f. n. 63
 dénár 145, 289, 293, 302, 309, 327, 353, 639, 738, 750, 784 l. még ezüstpénz
 Dénes, budai kanonok 166, 167
 Dénes, kalocsai érsek 81
 Dénes, garamszentbenedeki szerzetes 790
 Dénes, győri püspök 5, 6
 Dénes, leleszi szerzetes 448
 Dénes, váradi püspök 419, 435
 Dénes, asztalnokmester 36, 37, 41, 43, 44, 45
 Dénes, erdélyi vajda 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
 Dénes, lovászmester 86, 95
 Dénes (Kaplyon nb.) 9
 Dénes (Mikus fia) 38, 42, 44
 Dengeleg (Szatmár m.), később Érdengeleg, ma Dindești RO 733
 Dengelegi cs. – Bernát 513, 586, 591, – felesége l. Anna, – Ferenc 731, 733, – Imre (Bernát fia) 513, – László (Bernát fia) 513, – László (Pong-rác fia) 232
 Dercen (Bereg m.), ma Dercen UA 602
Derenapathaka f. 375
 Derencsényi Péter özvegye: Margit 863
 Ders (Hont fia) 14
 Ders Márton, asztalnokmester 278, 287
 Derzsi Gergely 535
 Kántor cs. – László 478, – István (Barla fia) 471
 Dés ispán (Kaplyon nb.) 9
 Dés (Dénes fia, Kaplyon nb.) 9
 Dési Imre, asztalnokmester 719
 Dészázi Bereck 116
 Detek (Abaúj m.) 417, 418, 427, 428, 432, 473, 495, 496, 541, 542, 822, 823, 722, -i jobbágyság 495
Dethk l. Detek
 Detreh-i cs. – Kancsó (László lánya) 99, 103, – Katalin (László lánya) 99, 103, – László (Chal fia) 99, 103, – Szomor (László lánya) 99, 103
 Déva (Hunyad m.), ma Deva RO 700
 Dévai Péter deák, ügyvéd 653, 654, 655
 Dévény (Pozsony m.), ma Devín SK k. h. 242
 Dewge-i Miklós 353
 Dezső, királynéi udvarispán 36, 43
 diakónus 317
 dica 327, 495, 762
 dicator 697
 Didic (Ababúj m.), később Dicsháza 46
 Diódi Mihály (István unokája, László fia) 439
 diófa 52, 63
 Diósgyőr k. h. 121, 158, 241, 555, 556
 Diószeg (Bihar m.), később Bihardiószeg, ma Diósisig R 850
 diósgyőri ispánság 616, 619, 628, 640
 districtus 797
 disznó 63, 129, 314, 445, 506, 511, 581, 672, 851
 disznótized 92, 837, 840, 868
 Dobai cs. – Antal 801, – felesége: Dorottya 801, – Balázs (Miklós fia) 116, – György 610, 611, 667, 685, – László 116, – Miklós (Becse fia) 116, – Veres Miklós 116
 Dobi cs. – Benedek (István fia) 78, – Dorog (István fia) 78, – György (Péter fia) 327, – István (Lőrinc fia) 78, – Mihály 242, – Péter (István fia) 78, – Péter (Mihály fia) 242, – Hollóházi Péter 823, – Tamás (Sándor fia) 242
 Dobina (Sáros m.) vagy Dubina, később Tögyed, ma Dubinné SK 722
 Dobó (Sáros m.), később Tarcadobó, ma Dubovica SK 57
 Dobó (Chank fia) 71
 dobokai ispán l. Lőrinc
 Dobos (Bereg és Szatmár m.), ma Nagydobos 52, 59, 265, 314, 363, 365, 369, 370, 371, 377, 391, 417, 418, 426, 430, 481, 601, 617, 620, 628, 632, 751, 761, 784 l. még Nagydobos, Vársdobos
 Dobos k. h. 601
 Dobosi Ders (László fia) 116
 Dobova (Sáros m.) 722
Dobowch-i János 376
Dobrach-i l. Dobracsi
 Dobracsi cs. – András (Miklós fia) 381, – Benedek (Miklós fia) 381, – György (Miklós fia) 381, – László (Miklós fia) 381
Dobroka l. Dubróka
 Dobrókai Palkó Ferenc 807
 Dobrony (Ung m.), később Nagy- és Kisdobrony, ma Velika és Mala Dobrony UA 137, 637
 Dobronyi cs. – János 637, – Mátyás 637
 Dolgos Miklós, huszti faktor 689, 692
 Dolhai cs. – Bogdán (János fia) 293, – Dömötör 595, – Ferenc 814, – György 595, – György (János fia) 293, – István 595, – János (János fia) 293, – Péter 362, 771, – Szaniszló (János fia) 293, – nemesek 776
 Dománhidi cs. – Mihály (Miklós fia) 119, 123, – Miklós (Miklós fia) 119, 123, 205, 173, – Szőke Miklós 88, – Simon 731, 733
 Dománi György, bácsi officialis 237
domb 46
 domb 6, 39, 52, 58, 50, 54, 59, 63, 69, 80, 102, 125, 620, 830
 Dombói János 129
 Domonkos, borsovai főesperes 58, 61, 73

- Domonkos, csanádi püspök 97, 98, 103, 104, 110, 112, 124
- Domonkos, erdélyi püspök 95, 96, 97, 103, 104, 110, 112
- Domonkos, jászói szerzetes 585
- Domonkos, leleszi prépost 139, 144, 168, 179, 181, 188, 191, 193, 200, 211, 212, 220, 224
- Domonkos, spálatói érsek 86
- Domonkos, újbírói főesperes 61
- Domonkos, váradi püspök l. Kálmáncsehi Domonkos
- Domonkos, királyi ember 868
- Domonkos (Jakab fia) 50
- domonkosok 18
- Domoszlói Miklós (Gergely fia), szabolcsi ispán 139
- Dönátházi Mihály deák 743, 752, 755
- Dorogacha-i László, ítélőmester 616
- Dorogházi László, ítélőmester 617, 685
- Dorombosi András 381
- Dorottya 284
- Dorottya, Henrik egri ispán felesége 538
- Dorottya, Pinkolci Márton özvegye 452
- Dorottya, Szennyesi Tamás felesége 694
- Doymo, spálatói érsek 359, 371, 380, 419, 435
- Dózsá, csanádi püspök 278, 287, 315, 319, 324, 335, 359, 371
- Döbrönteí Himfi l. Himfi cs.
- Döbrönteí Sáfár cs. – István 455 l. még Berencsi Sáfár István, – Szilveszter (István fia) 455
- Dömötör, egri kápolnaigató 823
- Dömötör, esztergomi érsek, kancellár, kardinális 137
- Dömötör, nonai püspök 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
- Dömötör, szerémi püspök 110, 112
- Dömötör, váradi oltárigazgató 119, 469
- Dömötör, váradi prépost 19
- Dömötör, váradi püspök 81, 86, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
- Dömötör, veszprémi püspök 146, 152, 186
- Dömötör, tárnokmester, bácsi, trencséni ispán 36, 37, 41, 43, 44, 45
- Dömötör (Dobak fia) 14, 15
- Dömötör (Hont fia) 14, 15
- Dömötör (Imre fia) 37
- Dömötör (Rosd nb. Endre fia) 8, 10
- Dömötör (Rosd nb. Mihály fia) 8
- Dömötör (Ugrin fia) 50, 68
- Dörögdi Miklós 58, 86, 95, 96, 97, 98
- Drág vajda, máramarosi ispán 172, 180, 181, 184, 185, 193, 201, 208, 214, 213, 239, 267, 270, 275, 295
- Dragadal, mindkét Dragadal (Krassó m.) 37, 357, 356
- Dragadaluelge* l. Dragadalvölgye
- Dragadalvölgye, f. n. 357, 356
- Drágfi cs., Bélteki – Bertalan (Miklós fia) 479, 545, 590, 594, 595, 601, 606, 610, 611, 614, 618, 622, 624, 630, 642, 646, 648, 649, 653, 655, 657, 663, 666, 667, 668, 670, 678, 679, 683, 685, 726, – György (Bertalan fia) 666, 707, 708, 726, – György (Drág fia) 184, 185, 180, 385, 404, 440, – Imre (Bertalan fia) 666, – István (Miklós fia) 479, – János (Bertalan fia) tárnokmester, temesi ispán 666, 671, 707, 708, 810, 811, 819, 833, 840, 864, 869, – László (Oláh János fia) 216 – Mihály (Sandrinus fia) 560 – Miklós 440, 479, 516, 590, 614, 679, 683, 685, – Péter 306, 606, – Sandrinus (Drág fia) 180, 184, 185, 295, 385, 404, 440
- Drági Tamás ítélőmester, személynök 610, 621
- Dragodal* l. Dragadal
- Dragsa Imre 576
- Dragul* l. Drégely
- Drégely (Hont m.), ma Drégelypalánk 10, 11
- drivaszti püspök 793, 795, 766 l. még Kornis Benedek
- Droch* l. Daróc
- Druget cs. – Ferenc (János fia) 141, – Fülöp, nádor 36, 37, 38, 40, 41, 43, 44, 77, 79, 95, – János nádor 45, – János (János fia) 137, 141, 189, 345, 349, – János (János fia) 189, 345, 349, 351, – János (Miklós fia) 137, l. még Gerényi János, – Miklós (János fia) 137, 141, 189, 351, – Vilmos nádor 59, Homonnai Zsigmond 354 l. még Homonnai cs.
- Druzel Miklós, idai várnagy 495
- Druwel* l. Druzel
- Dubróka (Bereg m.), később Beregdubróka, ma Gyibrivka UA 445
- Dubróka (Ung m.), ma Dubrivka UA 375
- Dulfa (Máramaros m.), ma Dulovo UA 607, 608
- dumb* 52
- Dumbó-i* l. Dombói
- Duna f. 163, 329, l. még Kis-Duna, Holtduna
- Dunajeci cs. Péter 228, 229, – Polyán (János fia) 228, 229, 231
- Dunaich-i* l. Dunajeci
- Duplen (Sáros m.), később Bányavölgy, ma Duplin SK 722
- Duránházai Szaniszló 346
- Duratum* l. Durazzo
- Durazzoi László 249, 250, 261, 266, 329, 331
- Duszina (Bereg m.), később Zajgó, ma Duszino UA 722
- Dwyfalw* l. Dulfa

Dydych I. Didic
Dyen Tamás 476

E, É

Eberhard, budai kanonok 374
Eberhard, zágrábi püspök, főkancellár 217, 278, 280, 281, 282, 283, 287, 289, 315, 318, 316, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 335, 359
Ecsed (Szatmár m.), ma Nagyecsed 632
edictum 152, 386, 412, 446, 452, 461, 463
Edlen-i Sándor (László fia), ugocsai alispán 58
Eezfalva l. Özödfalva
Eger (Heves m.) 339
egri ispán l. Henrik
egri aléneklőkkanonok l. Gothárd, – aljegyző l. Gothárd, Miklós, – dékán l. Mihály, – éneklőkkanonok l. Farkas, János, Lőrinc, Márton, Miklós, – gubernátor 776, – kanonok l. Terebesi László, Mogyi György, Pataki Péter, Szécsi János, Zelenei Pál
egri káptalan 13, 20, 21, 23, 42, 44, 46, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 61, 66, 71, 72, 73, 74, 75, 100, 125, 127, 130, 131, 145, 148, 150, 169, 189, 178, 226, 230, 285, 292, 305, 328, 332, 336, 337, 343, 346, 347, 348, 355, 433, 470, 497, 521, 578, 823, 854, –i névsor 9, 13, 20, 58, 61, 73, 74, 148, 150, 337
egri karpap l. Balázs, Péter, – klerikus l. István, Jakab, Péter – olvasókanonok l. János, Péter, Saul, Tamás, – őrkanonok l. János, Mikó, – prépost l. Bereck, Haab, Mihály, Miklós
egri püspök 217, 278, 287, 315, 318, 324, 616, l. még András, Bakóc Tamás, Beckensloer János, Csanád, Dörögdi Miklós, Estei Hippolit, Kanizsai János, Lampért, Ludányi Tamás, Mihály, Miklós, Nagylucei Orbán, Pál, Pomázi Cíkó István, Rozgonyi Péter, Stibor, Tamás
egri Szent Anna-oltár 131, – Szent Katalin-kápolna 823, – Szent Kereszt-oltár 130, – Szent Miklós-oltár 343
Egerforrása f. n. 54, 80, 75
egerhegyfoki Szent Péter-egyház 131
Eger-i cs. l. Egri
Egres (Ugocsa m.), később Szőlősegres, ma Olesnik UA 94, 142, 143, 144, 151, 449, 680, 681, 721, 821, 829, –i nemesek 94
Egres, monostor 37
egresi monostor k. h. 14
Egresi cs. – Gergely (László fia) 142, 143, 144, 146, 151, – György (László fia) 142, 146, 143, 144, 151, – István (György fia) 449, – János (László fia) 142, 143, 144, 146, 151, – Mihály 450, Pál (László fia) 142, 143, 144, 146, 151
Egreserdő l. Egreserdő
Egreserdő, f. n. 375

Egri (Szatmár m.), ma Agriș RO 128, 129, 381, 382, 384, 389, 581, 833, 836, – nemesek 382, 384, 389, 398
Egri cs. – Bernát 689, 692, – Gergely 573, 581, 755, – György 581, 647, – György (Péter fia) 381, 382, 384, – Imre 113, 128, 129, 573, 580, 589, 670, – János 755, 786, 807, 809, 833, 836, 838, 840, 864, – János (Péter fia) 113, 132, – László 129, 498, 581, 647, – László (Péter fia) 113, – Lénárt 755, – Lökös 129, – Lőrinc 807, 838, 840, 864, 865, 868, 869, – Miklós 573, 589, – Miklós (László fia) 381, 382, 384, 398, 400, – Bornemissza Miklós 580, 581, – Simon 840, – Tamás 689, 692, 755, 807, 833, 834, 836, 837, 840, 864, –i nemesek 581
Egyed (Bihar m.) 604
Egyed (Sopron m.) 632, 640, 651, 656
Egyed szn. 39
Egyed, jászói konventi ember 259
Egyed, tárnokmester, pozsonyi ispán 5
Egyed (Hotykai Dorottya fia) 153
Egyed (Imre fia) 42, 44
Egyed (János fia) 222
Egyed László, ugocsai szolgabíró 697
Egyeg (Nógrád m.) 722
egyezség 3, 42, 44, 69, 83, 90, 191, 192, 328, 350, 379, 473, 793, 798 l. még fogott bíró
Egyházasgelse (Szabolcs m.) 699 l. még Gelse egyházi bíró 60, 151, 233, 260, 488, 551, 761
egyházi rend 542, 543, 544
egyházi szabálytalanság 542, 543, 544
egyházjogi doktor l. János, Simon
Ejegvize f. 59
eke 736
ekealj 6, 50, 71, 119, 123, 125, 131, 445,
Ekerfew l. Ökörfő
ékszer 798
Elek szn. 14, 15
elemosina 640
életkor 71, 179, 204, 224, 413, 415, 416, 417, 461, 474, 558, 578
ElewewBathaar f. 572
Eliezy l. Illyés
eljegyzés 204
ellentmondás 37, 42, 48, 63, 71, 80, 90, 136, 137, 153, 158, 169, 192, 216, 221, 237, 254, 256, 259, 262, 263, 264, 267, 268, 269, 274, 275, 276, 277, 350, 357, 364, 384, 391, 412, 422, 433, 434, 437, 442, 447, 449, 451, 456, 462, 465, 473, 474, 476, 484, 486, 487, 491, 494, 495, 502, 551, 572, 574, 579, 595, 625, 657, 663, 670, 685, 694, 703, 766, 775, 814, 815, 863
Elleus mester 54, 80
elővételi jog 78

Elsőrácsai Bálint 27

Elszafew l. Jolszafő

eltiltás l. még tiltakozás 26, 59, 169, 180, 199, 291, 300, 382, 385, 404, 408, 414, 440, 456, 465, 472, 473, 474, 479, 482, 484, 486, 487, 500, 502, 503, 507, 513, 521, 531, 533, 537, 538, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 558, 569, 570, 601, 636, 649, 653, 654, 662, 727, 809, 803, 824, 838, 851, 866, 870

Eltlpach (Szepes m.) 464

Ellyevölgyi János, személynöki ítélőmester 685, 703, 725, 735, 746, 755, 757, 837, 857

Emőd (Borsod m.) 722

Encs (Abaúj m.) 521, 538

Endesi cs. – Bálint (Gergely fia) 247, 248, 252, 283, – Jakab (Gergely fia) 247, 248, 252, 283, – Pál (László fia) 338

Endre l. András

Enyingi Török cs. l. Török cs.

építés 204, 872

ÉR, folyó 388, 582

ér 137

Erazmusz, Perényi János officialisa 396, 411

Erdegh l. Ördög

Erdel-i l. Erdélyi

Erdély, tájnév 81, 331, 400

erdélyi alvajda l. Magyi Pál, – hadoszlás 42, – herceg 3, – ítélőmester 788

erdélyi kanonok l. András, – káptalan 119, 125, 351, – örkanonok l. Tamás, – prépost 6

erdélyi püspök 217 l. még András, György, Imre, István, Márton, Péter, Szapolyai Miklós, Turzó Zsigmond, Várdai Ferenc, Vingárti Geréb László

erdélyi szászok 12

erdélyi vajda 117 l. még Bátori István, Csáki Miklós, Drágfi Bertalan, Jakab, Kont Miklós, Lackfi Dénes, Lackfi Imre, Lackfi Jakab, Lackfi Miklós, Lévai Cseh Péter, Losonci László, Miklós, Stibor, Szentgyörgyi és Bazi-ni Péter, Tamás, Tamási János

Erdélyi Gergely 303

Erdev f. n. 602

erdő 3, 4, 5, 18, 21, 52, 54, 59, 63, 69, 77, 78, 80, 90, 106, 121, 122, 124, 141, 145, 157, 179, 183, 198, 208, 223, 228, 245, 314, 350, 351, 375, 379, 388, 445, 448, 450, 511, 515, 552, 573, 574, 580, 588, 604, 612, 626, 629, 630, 631, 637, 639, 641, 644, 651, 670, 680, 682, 686, 672, 695, 701, 718, 721, 722, 723, 729, 735, 756, 761, 768, 773, 775, 777, 778, 779, 787, 788, 813, 830 –, bárdos 445, 581, –, eresztvény 55, –, használat alatt levő 394, 602, –, irtása 86, –, makkos 86, 375, 445, 450, 457, 458, 581, 602, –, mocsaras 375

Erdőbénye (Zemplén m.), más néven Felsőbénye 538 l. még Alsóbénye, Bénye

Erdőd (Szabolcs m.) 52, 385

Erdőskereki cs. – Acél István 853, – Szenttamási János 720, 757, – Szenttamási Tamás 757

Erdőtelke, más néven Dedicsháza (Abaúj m.) 204

Erdőtelke (Heves m.) 241

erezthwen l. erdő, eresztvény

Ermény (Krassó m.) Nagy- és Kisermény, később Germán, ma Gherman RO 134

Ernusz Zsigmond, pécsi püspök 630, 631, 719

Ernye, lovászmester 2

Ernye, tárnokmester, varasdi ispán 6

Ernyeszéle f. n. 448

Érsomlyó vár, kerület 163, 331

Érsomlyó (Krassó m.) 163, 206

Erzsébet királyné (V. István felesége) 18

Erzsébet, királyné, I. Károly felesége 37, 51, 68, 73, 72

Erzsébet, királyné, I. Lajos felesége 92, 105, 107, 109, 110, 142

Erzsébet (Dés ispán lánya, Kaplyon nb.) 9

Erzsébet, Leleszi Nagy Ambrus anyja 575, 576

Erzsébet, Mátyóci Vid felesége 216

Erzsébet, Nagymihályi Miklós felesége 396, 406, 410, 411

Erzsébet, Sásai Pál felesége 204 l. még Kécsi cs.

Erzsébet, Ternyei László felesége 497

Erzsébet, Vajkóci Anna lánya 269

Escen l. Eszeny

eskü 42, 71, 106, 119, 130, 131, 145, 170, 173, 174, 205, 249, 250, 261, 272, 305, 309, 313, 327, 350, 384, 450, 453, 457, 458, 471, 475, 506, 520, 574, 581, 598, 616, 620, 635, 684, 696, 697, 720, 750, 752, 757, 776, 791, 799, 801, 804, 805, 818, 820, 837, 840, 847, 868, –, föld 50, 85, 131, 447, 448, –, tisztító 86, 189, 341, 515

esküdt, falusi, városi 27, 66, 86, 101, 112, 240, 307, 619, 628, 688, 772, 799

esküdt, közgyűlési 119, 170, 173, 174, 205, 239, 240, 295, 303, 305, 309

eskülevél 520

eskütársak 471, 475

esperes 5, 459

Estei Hippolit, kardinális, egri püspök 719

Eszeny, szerviens 8, 10

Eszeny, vár 635

Eszenyi Tamás özvegye, Császlóci Feliciána 379

Esztári István 659

Esztégő f. 572

Esztégő, f. n. 572

Esztergom k. h. 641, 757

Esztergom, vármegye ispánja 6
 esztergomi érsek 45, 58, 359, 371, 799 l. még Bakóc
 Tamás, Boleszló, Csanád, Dömötör, Fülöp,
 György, Kanizsai János, Ladamér, Miklós,
 Pálóczi György, Vásári Miklós, -i ember 14, 15
 esztergomi káptalan 7, 14, 15, 65, - olvasókanonok l. Tamás
 Esztergomsziget 2
Ethyed l. Egyed
 Európa f. n. 798
 evangélium 131, 130
Ewkermezew l. Ökörmező
Ewr l. Őr
Ewrdugh l. Ördög
Ewzeudfalua l. Özödfalva
 extradata, jegyzet 526
Ezdege-i l. Özödögei
Ezdenc l. Izdenc
Ezen-i l. Eszenyi
Ezthegeu l. Esztegő
Eztergar/Ezthengar l. Esztergár
 ezüst 490, - bányászata 304, - pénz 758

F

Fáj (Abaúj m.) 114
 Fái cs. - Egyed (Fülöp fia) 114, - özvegye 114, -
 István (Egyed fia) 114, - Katalin (Egyed lánya) 114
 faktor 688, 689, 692, 783, 791
 falunagy 3, 5, 27, 68, 86, 101, 129, 136, 169, 515,
 576, 676, 818 l. még bíró
 familiáris 96, 97, 98, 241, 260, 264, 266, 293, 318,
 319, 322, 327, 329, 353, 357, 393, 405, 421, 450,
 459, 462, 486, 471, 475, 491, 493, 498, 499, 501,
 514, 515, 517, 518, 526, 538, 554, 571, 581, 580,
 589, 597, 598, 602, 605, 609, 611, 630, 632, 634,
 640, 642, 663, 670, 689, 692, 697, 708, 735, 739,
 736, 738, 731, 749, 750, 776, 783, 792, 793, 794,
 819, 831, 833, 837, 843, 850, 855, 840, 861, 862,
 818 l. még udvari familiáris
 familiáris bíróság elé állítása 609, 739, 738, 749,
 750, 789, 794
 famulus 137, 145, 180, 181, 275, 295
Fanchuka l. Fancsika
Fanchyka l. Fancsika
Fanchyka Chygethe l. Fancsikaszigete
 Fancsali László, abaúji alispán 714
 Fancsika (Ugocsa m.), ma Fancsikovo UA 54, 75,
 80, 578
 Fancsikai cs. - Acatus 524, 581, - Albert 805, -
 Bernát 524, 581, - Domonkos 267, 313, - Ferenc
 776, 810, 811, 825, - György 581, - Imre
 581, - István 143, 805, 807, 809, - János 581, -
 János (Domonkos fia) 426, 430, - János

(György fia) 207, - László 506, - Lázár 426, -
 Máté 804, 805, - Miklós 267, 426, 441, 589, -
 Mózes, 441, 444, 484, 486, 502, 506, 515, 589, -
 Mózes (Domonkos fia) 207, 267, - Tóbiás 825,
 -i nemesek 581
 Fancsikaszigete f. n. 515
 farai püspök 278, 287, 315, 318, 324, 335, 359, 371,
 380, 419, 435 l. még István
 farkas 3
 Farkas, budai zsidó 480, 483
 Farkas, egri éneklőkanonok 9
 Farkasfalva (Ugocsa m.), később Tiszafarkasfalva,
 ma Farkasfalva UA 506, 639
 Farkasfalvi cs. - Szabó Ágoston 301, - Nemes Albert
 581, - Máté Ambrus 581, - Nagy András 581, -
 Antal (Bálint fia) 450, - Szőke Antal 506, -
 Máté Balázs 805, - Farkas Benedek 581, 589, -
 György (János fia) 450, - Balog György 581, -
 Bence György 697, - Fancsikai György 639, -
 Balog István 805, - Kalos István 697, - Szőke
 István 697, - Barát Jakab 506, - Konc János
 581, - Farkas László 506, 581, 589, - Gödény
 László 514, - László (Benedek fia) 450, - Lőrinc
 506, - Ferenc (Mihály fia) 450, - Vörös Ferenc
 514, - Barát Jakab 506, - Barát Márton 581, -
 Kolos Márton 735, 805, - Nagy Máté 506, -
 Konc Mátyás 506, - Mihály 506, - Szabó Mihály
 581, - Farkas Pál 868, - Péter (György fia) 450, -
 Tamás 506, -i nemesek 581
 Farkasuta f. n. 588
 Farkasverem f. n. 59
 Farnasi cs. - Gálfi Bálint, munkácsi alvárnagy
 602, 604, - János 586, - László munkácsi vár-
 nagy, beregi ispán 602, 603
Fay-i l. Fái
 fegyver 511, 517, 518, 799
 fegyveres kéz 571
 Fehér (erdélyi) megye 81
 Fehérvár (Fejér m.), ma Székesfehérvár 605
 Fehérvár k. h. 249, 250, 251, 389
 fehérvári őrkanonok l. Sári Péter, -i prépost l.
 András, Benedek, János, Tódor, -i káptalan
 303, 507, 538, 764, 767
 fehérvári keresztés konvent 605, 632, 633, 642,
 653, 656, 663, 737, 738, 739, 741, 743, 744, 748,
 749, 750, 752, 753, 754, - névsora 632, 640
 Fehérvári László, nádori jegyző 453
 fejedelem, birodalmi 798
 Fejér megye ispánja l. Bebek Detre, Jolsvai Leusták
 Fejéregyház (Máramaros m.), később Tiszafejéregyház,
 ma Bila Cerkva UA 594, 595
 Fejéregyház (Zaránd m.) 532
 Fejéregyházi Paskó Simon 595

Fejérkő, vár (Somogy m.) 632
 Fekete Egyed 48
 Feketefalu (Szatmár m.), ma Ocoliș RO 656, 663
 Feketepatak (Szatmár m.) 632, 640, 659, 670, 819
 Feketepatak (Ugocsa m.), ma Csornij Potyik UA 54, 80, 111
 Feketevíz f. 29, 572
 Felcsúti Balassa Benedek 734
 Földes I. Földes
 Földiód I. Diódi
 Feldsberg k. h. 245
 Felfalu I. Felsőfalu
 Felföldi Pál macsói bán 584
 Felnémeti v. Felsőnémeti (Abaúj m.), más néven Kemnec 18, 21, 26, 27, 47, 77, 79, 135, 170, 225, 226, 230, 272, 274, i falunagy 169
 Felnémeti cs. – Balázs (Péter fia) 169, – György (Menna fia) 169, – György (Jakab fia) 169, 170, – György (Miklós fia), ispán 3, 40, – István (Menna fia) 169, – János (Jakab fia) 169, – Péter (Menna fia) 169, – Sándor (Péter fia) 169, 170
Felnenpty I. Felnémeti
Felnemthy I. Felnémeti
 felségsértés 249, 331
Felseredmec I. Felsőregmec
 Felsőapsa (Máramaros m.) 594, 595 I. még Alsó-apsa, Apsa
 Felsőbénye, más néven Erdőbénye (Zemplén m.) 538 I. még Alsóbénye, Bénye
 Felsőcsongva (Ugocsa m.) 476, 539, 543, 548, 829 I. még Alsó- és Szárazcsongva, Csongva
 Felsőfalu (Szatmár m.), később Avasfelsőfalu, ma Negrești, Oaș RO 632, 640, 656, 659, 663, 670, 819
 Felsőgérce (Szatmár, Ugocsa m.) 476, 539, 543, 548, 647, 686, 687, 689, 768, 773, 775 I. még Alsógérce, Gérce
 Felsőhorlik (Sáros m.) 722 I. még Alsóhorlik, Horlik
 Felsőkemence (Abaúj m.) 722 I. még Alsókemence, Kemence
 Felsőmakranc (Abaúj m.) 69 I. még Makranc, Pusztamakranc
 Felsőnémeti I. Felnémeti
 Felsőregmec (Abaúj m.) 417, 427, 432, 695 I. még Alsóregmec, Regmec
 Felsősárad (Ugocsa m.) 476, 539, 543, 548, 829 I. még Alsósárad, Sárad
 Felső tó f. n. 849
 Felsőszvitnyik (Sáros m.) 722 I. még Alsószvitnyik, Szvitnyik
 Felsőtelekes (Borsod m.) 427, 432, 722 I. még Alsótelekes, Telekes
 Felsőverecke (Bereg m.) 722 I. még Alsó- és Buda-verecke, Verecke

felső részek, tájnév 551, 799
 felső részek kapitánya I. Szapolyai Imre
 Felszász (Ugocsa), ma Korelovo UA 5 I. még Királyháza
 Felszerfalu (Zemplén m.) 344
Felweyz, halászórekesz 52
Felzerfalu I. Felszerfalu
 fenyíték, egyházi 327
 Ferenc, budai ötvös 872
 Ferenc, erdélyi prépost, királyi titkár 756, 777
 Ferenc, győri püspök 685, 719
 Ferenc, leleszi cantor 571
 Ferenc, leleszi szerzetes 317
 Ferenc, plébános 169, 170
 Ferenc, scardonai püspök 186
 Ferenc, szepesi kanonok 443
 ferencesek 18
 fertő 45, 86
Fias (Sáros m.), *ma Fijaš* SK 722
 Fígedi cs. – Albert 661, – Fábián 177, 253, 255, 257, 258, 262, 263, 273, 274, 276, 277, – Balajti János 714, – Margit 714, – Pál 257, 258
 Filcrop v. *Filkrop* I. Velkrop
 fiúsítás 84, 99
Fiziralla I. Füzéralja
 Floris (Németi István unokája) 47
 fogadalmi egyház 63
 foglalás, bírói 353, 475, 535, 557, 705, 863
 foglalás, törvénytelen 80, 119, 138, 169, 535, 567, 568, 582, 605, 615, 659, 707, 731, 759
 fogoly 491
 fogott bíró 26, 40, 69, 81, 93, 119, 123, 125, 131, 139, 145, 189, 192, 350, 360, 366, 375, 439, 445, 447, 448, 451, 465, 514, 573, 578, 588, 589, 598, 610, 611, 651, 664, 677, 734, 793, 819, 820
 fogság 18, 129, 145, 515, 523, 554, 580, 611, 749, 776, 794, 798, 831, 850, 855
 folyó 6, 39, 78, 85, 86, 94, 59, 131, 208, 209, 223, 245, 604, 612, 629, 630, 631, 680, 682, 626, 830 I. még patak
 Fonyi cs. – Balázs 40, – Balázs (Miklós fia) 49, – Zonk János 49
Forgach I. Forgács
 Forgács cs. I. Gimesi Forgács
 Forgolány (Ugocsa m.), ma Gyivicsne UA 639
 Forgolány(falv)i cs. – Péterfi András 805, – Antal 581, 645, – Szálás Benedek 697, – Veres Benedek 805, – Domonkos 786, 840, – Fábián 581, – Czyno Fábián 580, – István 687, 691, 692, – Torma István 589, – Torma György 589, 662, 674, 679, – János 506, – Szálás János 580, – Gede Márton 687, – Szálás Máté 697, – Mátyás 506, – Mihály 506, – Lőke Mihály 580, – Péter 645, – Péter (Mihály fia) 581, – Nagy Pé-

ter 581, 580, – Sebestyén 581, – Sebestyén (István fia) 450, 506, – Csinó Sebestyén 580, 674, – i nemesek 581

forint 113, 145, 149, 181, 193, 255, 302, 307, 341, 342, 353, 405, 407, 446, 449, 476, 533, 554, 578, 598, 605, 611, 626, 632, 637, 639, 640, 642, 652, 659, 661, 669, 677, 679, 680, 681, 682, 685, 690, 699, 708, 710, 711, 712, 713, 714, 718, 728, 729, 731, 735, 738, 746, 749, 750, 758, 761, 762, 763, 768, 769, 770, 773, 774, 775, 776, 784, 785, 787, 788, 791, 792, 793, 794, 797, 799, 813, 821, 829, 830, 831, 833, 839, 841, 842, 843, 849, 853, 872 l. még aranyforint

Forintverő János 595

Fornadi cs. – Gergely 736, 739, – Péter 736, 739

Fornosi cs. – Bálint 564, – Miklós 406, 410

forrás 6, 57, 94, 137, 179 l. még kút

Forrószamoga f. n. (Ugocsa m.) 506

Forwzomoga l. Forrószamoga

fosztogtás 778

főbenjáró ítélet 205, 475, 493, 514, 557, 584, 746, 755

főesperes l. esperes

főkancellár l. Kanizsai János l. még kancellár

főkincstartó 496, 502 l. még kincstartó

földbér 3, 45, 63

Földeáki Gál 517, 518

Földesi v. Földes cs. – Gergely 731, 733, 735, 746, 747, 751, 755, – Parlagi László (János fia) 471, – Mihály 764, – Gerei Péter 833, 834

Földvár (Fogarás m.), ma Feldioara RO k. h. 403

főpap 101, 151, 155, 158, 251, 270, 271, 322, 323, 327, 329, 338, 359, 367, 371, 376, 380, 409, 413, 419, 420, 433, 434, 435, 438, 457, 461, 470, 475, 512, 517, 567, 602, 617, 629, 630, 631, 632, 655, 666, 667, 676, 685, 705, 726, 732, 738, 758, 762, 765, 776, 791, 807, 818, 828, 830, 863, 864

főváltság 113, 449, 466

Franciaország 69

Frangepán cs. – Beatrix 757, – Erzsébet (Izsota), Perényi István felesége 867, – Ferdinánd, modrusi püspök 719 – Gergely, kalocsai érsek, titkos kancellár 719, 783, 787, – Katalin, Perényi Gábor felesége 788 l. még Perényi Gábor, – Kristóf 867, – Miklós, dalmát-horvát bán 419, 435

Frichi István (Jakab fia) 353

Fülek (Nógrád m.), vár és város, ma Fil'akovo SK 722

Fülep (Szabolcs m.), később Fülöp, ma Nyírábrány része 221

Fülesd (Szatmár m.) 612, 721, 729, 731, 756, 775

Fülöp 14

Fülöp, esztergomi érsek 5

Fülöp I., váci püspök, királynéi kancellár 5, 6

Fülöp II., váci püspök 315, 318, 324, 335

Fülöp, váradi prépost 83, 90, 94

Fülöp, nádor l. Druget Fülöp

Fülöp, pohárnokmester 5

Fülöp, szepesi várnagy 26

Fülpös (Szatmár m.) ma Ökörítőfülpös 847

Fülpösi cs. – Máté, szatmári alispán 840, 843, 847, – Mátás, szatmári alispán 833, 834

fűzbokor 55

Füzér, vár (Abaúj m.) 417, 418, 427, 432, 722, 797, – i várnagy l. Mihály

Füzéralja (Abaúj m.), ma Füzér 417, 418, 427, 432

Füzeséri László 216

Füzesmegyeri Imre 837, 847, 840

Füzespatak f. 27

Füzesztó (Krassó m.) 134

Füzi cs. – Domonkos 273, 274, – János (Miklós fia) 153, – Sebe (Miklós lánya) 153

Fyged l. Fíged

Fyldeak l. Földeák

Fyzer l. Füzér

Fyzestou l. Füzesztó

Fyzy l. Füzi

Fyzyr l. Füzér

G

Gabolt (Sáros m.), később Gáboltó, utóbb Galbaltó, ma Gaboltov SK 722

gabona 213, 327

Gabrucfó f. n. 90

Gacsály (Szatmár m.) 63

Gacsályi cs. – Burcs (Ellős fia) 85, – Gergely 424, – György (Gergely fia) 111, – György özvegye: Katalin 863, – István (Tamás fia) 214, 213, – János (Fülöp fia) 213, – János (Péter fia) 111, – János (Tamás fia) 111, – László 111, – László (Ellős fia) 111, – Mihály (Imre fia) 450, – Mihály (Miklós fia) 462, – Miklós (László fia) 313, – Péter 840, – Péter (István fia) 450, – Péter (Miklós fia) 462, – Tamás (Tamás fia) 450, 462, – Tyke 111

Gagh-i l. Gagy

Gagy cs. – László 443, – Miklós 474

Gaj (Krassó m.) 357

Gál, jászói szerzetes 131

Gál, leleszi szerzetes 188, 191, 214, 237

Gál, váradi oltárigazgató 587

Galacskató f. n. 59

Galambóc, vár, Golubac SRB 206, 329, 331

Galambucz l. Galambóc

Galathyalygethe f. n. 602

Galgóc (Nyitra m.), ma Hlohovec SK 799

Galsai cs. – András (János fia) 78, – Damján (Miklós fia, Mikó unokája) 78, – Jakab (János fia) 78, – János (Mikó fia) 78, – Mihály (Mikó fia) 78, – Miklós (János fia, Péter unokája) 78, – Péter (Mihály fia) 78
 Garáb (Nógrád m.), később Kálnóraráb, ma Hrabovo SK 722
 Garadna (Abaúj m.) 714
 Garai cs. – Dezső, macsói bán 371, 380 – László nádor 474, 476, – I. Miklós, macsói bán, nádor 103, 110, 112, 138, 140, 146, – II. Miklós, dalmát–horvát–szlavón bán, nádor 186, 217, 244, 278, 287, 295, 302, 303, 310, 312, 314, 315, 319, 324, 335, 338, 341, 345, 349, 350, 353, 359, 371, 376, 378, 380, 381, 382, 384, 386, 388, 391, 392, 393, 399, 410, 411, 412, 419, 434, 435, 437, 445, 424, 617
 garamszentbenedeki konvent 465, 720, 734, 789, 790
 garas 40, 78, 171, 149
 Gárdony (Somogy m.), ma Drávagárdony 632, 640, 651, 652, 656
 Gárdonyi Barnabás, királyi kúriai jegyző 356
 gát 63, 223, 843
 Gát (Bereg m.), ma Haty UA 182, 183, 187, 188, 217, 234, 235, 602, 603
 Gathyal I. Gacsály
 Géc (Győr m.) 632, 640, 651, 656
 Gecce-i I. Gecsei
 Gecze I. Gérce
 Gecyche f. n. 71
 Gecsei cs. – Benedek 458, – Orbán 458
 gecekei ispán I. Péter
 Ged (Szatmár m.) 63
 Gedenhaza I. Gödényháza
 Gedradföldre f. n. (Sáros m.) 57
 Gecze I. Gérce
 Gégyényi Tamás 119
 Gelhyocz I. Geróc
 Gejőc (Ung m.), később Nagy- és Kisgejőc, ma Veliki és Mali Hejivci UA 137, 168
 Gekyowpotaka f. 57
 Geleji Miklós 576
 Gelénes (Bereg m.), ma Gelényes 407, 448, 854
 Gelénes f. n. (Szatmár m.) 778
 Gellyenes I. Gelénes
 Gelse (Szabolcs m.), ma Nyírgelse 52, 559, 562, 693, 694, 700, 703, 704, 706, 725 I. még Egyházgelse
 Gelsei Szalmadi cs. – Albert 559, – Gál 524, – Gál (Fodor Miklós fia) 559, 562, – Máté 843, 847, – Mátyás 701, – Péter 559, 562 I. még Szalmadi cs.
 Gelsei Szennyesi cs. I. Szennyesi cs.

Gemlech I. Gornec
 Gemer I. Gömör
 Gemerew I. Gyömöre
 Gemustoro f. n. 63
 Gemüs f. 39
 Gemze (Szabolcs m.) 793
 Gencsi cs. – Antal 661, – Balázs 659, 661, 663, – Gergely 659, – János 477, – Tamás 477, 478
 Genyetelke f. n. (Szatmár m.) 677
 Gérce (Szatmár majd Ugocsa m.), később Nagy- és Kisgerce, ma Gherța Mare és Mică RO 60, 172, 275, 417, 418, 426, 646, -i jobbágyok 476, I. még Alsó- és Felsőgerce
 Gérce, vár 64, 172
 gercei várnagy I. János
 Gércekőhely, vár 63
 Gercseli Sebestyén, nyitrai kanonok 848
 Gerecze I. Gérce
 Gerbed I. Görbed
 Gerch I. Gérce
 Gerchekeuhel I. Gércekőhely
 Gércekőhely, várhely 63 I. még Gérce
 Gere-i I. Gerényi
 Gerebeni László 610
 Gereci Antal, országbírói ítélőmester 685
 Gerényes (Tolna m.) 162, 165, 166, 167, 175, 177
 Gerényi László (János fia) 141, 189 I. még Druget cs.
 Gereufoka I. Gerőfoka
 Gergely, csanádi püspök 95, 217
 Gergely, leleszi szerzetes 216, 268
 Gergely, nyitrai püspök 146
 Gergely, szabolcsi főesperes 13
 Gergely, szerémi püspök 186
 Gergely, váradi oltárigazgató 424, 574
 Gergely, váradi órkanonok 83, 90, 94
 Gergely, bán, országbíró 14
 Gergely, deák, ügyvéd 396
 Gergely, tárnokmester, vasi ispán 5
 Gergelyfalva, másként Gergelyida vagy Kisida (Abaúj m.) 199, 497 I. még Kisida
 Gergelyfalvi cs. – Gergely (Nagy Gergely fia), váradi oltárigazgató 190, – János (Miklós fia) 153, – László 153, – Miklós (Amadé fia) 304, – Vince 153
 Gergelyida vagy Gergelyidafalva (Abaúj m.), másként Gergelyfalva vagy Kisida 285, 497 I. még Kisida
 Gergelyidai cs. – András (János fia) 284, – Benedek (Bertalan fia) 285, – Domonkos 284, – Pál 284
 Gergelytamástelke f. n. 63
 Gergerfalua I. Gergelyfalva
 Gergerida I. Gergelyida

- Gerigerfalva*-i l. Gergelyfalvai
Gerke l. Gérce
 Gerlisteyi Jakab, szőrényi bán 719
 Geróc (Zemplén m.), később Giróc, majd Gerle-
 falva, ma Girovce SK 417, 418, 425, 722
 Gerőfoka f. n. 63
 Gersei Pető János 685
 Gerzsanyói cs. – Antal 236, 237, – György 236, –
 János 661, – Miklós (Mihály fia) 458, – Sándor
 602, 603, – Tamás (Dénes fia) 458, – Tamás
 (Mihály fia) 457, 458
 Gesztely (Zemplén m.) 311
 Gesztelyi cs. – Benkes Jakab 330, – Donk Jakab
 330, 333
 gesztenyeerdő 157
 Gesztesi Mihály (Péter fia) 119
 Geszti Mátyás 576
Geyeuch l. Gejőc
Geyuch l. Gejőc
Gezen l. Gézsény
Gezthel l. Gesztely
 Gézsény (Ung m.), ma Hažin SK 504
 Gibárt (Abaúj m.) 20, 204
 Gibárti Keszérű István, alnádor 685
 Gici Péter 116
 Giglóc (Zemplén m.), ma Giglovce SK 417, 418,
 425, 722
 Gilétfi Miklós, nádor 76, 78, 81
 gimesi várnagy l. Magyar Pál
 Gimesi Forgács cs. – Ferenc (Péter fia) 789, 790,
 813, 830, 839, 841, 846, 849, 853, 870, – László
 (Péter fia) 813, 830, 841, – Miklós (Gergely fia)
 789, 790, 818, 830, 839, 841, 846, 849, 853, 870,
 799, – Péter, királynéi ajtónállómester 358,
 789, 790, 799, – Sebestyén (Péter fia) 813, 830,
 841, – Zsigmond (Gergely fia) 789, 790, 813,
 830, 839, 841, 849, 853
Gnyezedfalva-i l. Özödfalvi
 Godon, Morvaország k. h. 394
 Golopi Jakab 316
 Gomnec vár (Körös m.) 329
 gonosztevő 142, 151, 295, 313, 325, 777, 799, 850
 Goric hn. PL 22
 Gothárd, egri aléneklőkanonok, aljegyző 46
 Gödényházi cs. – Chobod András 581, – Bartus
 581, – Roman Bartos 580, – Dömötör 581, –
 Fülöp 580, 697, – Barla Fülöp 581, – Gergely
 (Bereck fia) 581, – Chobod Gergely 581, 647,
 689, 692, – Szirma Gergely 581, – Barla Imre
 581, – István (Márton fia) 207, – Nagy Jakab
 581, – János 468, – János (Márton fia) 581, –
 Barla János 581, – Kelemen 697, – Bartos Kele-
 men 647, 689, 692, 697, – László deák 581, –
 Gödény Lőrinc 581, – Miklós 581, – Király
 Miklós 697, – Nagy Miklós 581, – Pál 581, –
 Pál (Szaniszló fia) 581, – Kis Pál 697, – Péter
 468, 469, – Péter (Bereck fia) 581, – Román
 581, – Sebestyén 697, – Nagy Simon 581, – Al-
 mási Tamás 697, -i nemesek 581
 Gödör (Solt szék) 734
 Gömör (Gömör m.) később Sajógomör, ma Ge-
 mer SK 420, 421, 423, 436
 Gömör m. 420, 421, 422, 423, 433, 436, 521, 538, 722
 gömöri ispán l. Baas
 Gömöri László 420, 421, 436
 Gönc (Abaúj m.) 18
 Görbed (Szatmár m.), később Szatmárgörbed, ma
 Românești RO 632, 640, 659, 656, 663, 670,
 Görmös (Temes m.) 245
 Grebó (Sáros m.), később Kisgombás, ma Gribov
 SK 722
Gregortamastheleke l. Gergelytamástelke
 Grisogonus, trauai püspök 146, 186, 217
 gróf 798
Gwlaach l. Gulács
 Gubacs (Pest m.) 554, 557, -i jobbágyság 554
Gudeoltuanyia l. Gyűgyeoltványia
 Gugapataka f. 63
 Gulácsi cs. – Szerémi János 366, – Miklós 659
 Guszona (Gömör m.), ma Husiná SK 722
 Gút (Bereg m.), Kis- és Nagygút, ma Mala és Veli-
 ka Harazgyivka UA 457, 458, 603
 Gut (Szabolcs m.) 223
 Guti cs. – Boldizsár 256, 362, 369, – Gáspár 256, –
 György 425, 426, 430, – György (István fia)
 457, 458, – István (Lőrinc fia) 33, – István (Zo-
 rárd fia) 457, 458, – János (Mihály fia) 457,
 458, 602, – Ország János, szerémi püspök 719
 – Ország László 630, – Miklós (Barnabás fia)
 457, 458, – Ország Mihály, nádor 493, 505,
 508, 512, 558, 567, 602, 603, 605, – Udvari Mi-
 hály 602, 603, – Pál 256
 Gutkeled nemzetség 19
Gycz l. Géc
Gyglóc l. Giglóc
Gyglough l. Giglóc
Gylkosrakatyaya l. Gyilkosrekettyéje
Gylkoswtha l. Gyilkosuta
Gyllynes l. Gelénes
Gyltvez l. Gyülevész
Gymelchenyes l. Gyümölcsényes
Gyronas v. Gyrrnas l. Gerényes
Gyrzano-i l. Gerzsanyói cs.
Gywrke l. Györke
 Gvardianus, kalocsai érsek 371
Gwmer l. Gömör
Gwth l. Gut

Gy

Gyakfalva (Ugocsa m.), később Nevetlenfalu, ma Gyakovo UA 639, 778
Gyakfalvi cs. – Balázs 647, 674, 697, 778, 805, 863, – Andrásfalvi Fülöp 697, – György 579, 598, – István 514, 778, 786, – János 778, – László 778, 840, 863, – Sánta László 863, – Barla Márton 697, – Mihály 778, 805, – Forgolány Mihály 697, – Sebestyén 647, 689, 692, 697
gyalogos 762
gyalogút 55, 58, 90
gyám 71
Gyapolyvágása vagy Gyapalóc (Zemplén m.), később Gyapár, ma Ďapalovce SK 417, 418, 425, 722
Gyarmat (Szatmár m.), ma Fehérgyarmat 630, 632, 784, 865
Gyegh (Szatmár m.) 39, 42, 44
Gyegh f. 42
Gyemus f. 39
Gyeog l. Gyegh
gyepű 5, 20, 57, 278, 279, 680
gyilkosság 5, 3, 40, 86, 117, 119, 135, 260, 293, 313, 325, 462, 598, 611, 778, 805, 855
Gyilkosrekettyéje f. n. 448
Gyilkosuta f. n. 448
Gyvréthymcz-i Tersek Benedek 656
gyóntató 284
Gyömöre (Győr m.) 632, 640, 651
Gyönk (Tolna m.) 808 l. még Alsógyönk
Győr k. h. 553
győri ispán l. Meggyesi Simon
győri káptalan 297, 615, 872
győri püspök l. Bakóc Tamás, Dénes, Ferenc, János, Kálmán, Kelemen, Miklós
György szn. 156
György, erdélyi püspök 366, 371, 380, 419, 435
György, jászói szerzetes 432
György, királyi káplán, lampérszászi plébános 80
György, passauai püspök, esztergomi püspöki kormányzó 380
György, szerémi püspök 36, 37, 41, 43, 44, 45
György, budai polgár 21
György (Detre fia) 50
György (Menna fia) 18
György (Miklós fia) 75
Györgyi Bodó Gáspár 685
Györgyteleke (Kraszna m.), később Somlyógyőrtelek, ma Giurtelecu Simleului RO 81
Györkei Ispán Boldizsár 764
gyűjtogatás 142, 151, 260, 293, 325, 778, 818
Gyula (Ugocsa m.), később Szőlősgyula, ma Gyula UA 181, 193, 417, 418, 426, 466, 474, 476,

538, 543, 548, 567, 568, 571, 647, 646, 679, 685, 686, 687, 689, 690, 692, 785, -i jobbágy 313, 476, 598

Gyulai János, aradi olvasókanonok 532
Gyulaegyház v. Gyulavölgy f. n. 736
gyulafehérvári püspök l. erdélyi püspök
Gyulaháza (Szatmár m.) 784
Gyügyeoltványa f. n. 63
gyümölcs 850
Gyümölcsényes f. n. 448
gyümölcsfa 6, 52, 731, 746
gyümölcsös 147
Gyülevész (Szatmár m.) 778
Gyüre (Szatmár m.) 784

H

Haab, egri prépost 13
Haan-i Lőrinc (Endre fia) 119
háború 798
Hadadi Jakcs cs. – István (Mihály fia) 586, 591, – özvegye l. Anna, – Mihály 586
hadakozó pénz 698, 776
hadbavonulás 2, 3, 765
hadfelkelés 406
hadi tábor 163, 246, 247
hadjárat 2, 12, 87, 95, 152, 154, 222, 228, 242, 246, 247, 365, 367, 400, 405, 420, 436, 831, 850
hadoszlás 42, 48, 60, 71, 111, 116, 119
hadsereg 696, 697, 762, 842
Hagymás f. 63
Hagymás Miklós 156
Hagymásmező f. n. 63
Háj l. Áj
hajítás l. kőhajítás
hajó 791
halálbüntetés 26, 325
halastó 19, 59, 86, 129, 221, 305, 388, 439, 569, 570, 602, 629, 630, 631, 644, 651, 682, 686, 695, 698, 701, 721, 722, 756, 761, 768, 772, 773, 775, 777, 778, 779, 787, 788, 813, 830, 843, 849
halászat 5, 3, 305, 732, 772
Halászfölde (Ugocsa m.) 51, 54, 80
halászhely 18, 52, 78, 121, 122, 552, 630, 631, 644, 672, 682, 686, 695, 701, 729, 732, 756, 761, 768, 773, 775, 777, 778, 779, 787, 788, 813, 830
halászhok 3, 51
halászhóresz 52, 729
halasztás l. perhalasztás
halasztólevél 100, 111, 205, 219, 221, 339, 391, 392, 399, 400, 406, 409, 412, 424, 434, 437, 461, 463, 474, 511, 515, 520, 526, 557, 590
halm l. halom
Halm-i l. Halmi
Halmas-i l. Almási

Halmi (Ugocsa m.), ma Halmeu RO 29, 76, 506, 560, 581, 598, 639, 863, – jobbágyok 580, 581
 Halom-i cs. – Albert 837, – András 605, – Balasko János 605
 Halmus Miklós 353
 halom 90
 Hampó János 630
 Hancó, ardói plébános 86
 Haniki János 732
 Hangácsi cs. – Imre 427, – Mihály, alnádor 685
 Hangony (Gömör m.) 422, -i Szent Anna pálos klostrom 422, 433
 Hankfalva (Sáros m.), később Hankvágása, ma Hankovce SK 417, 418, 427, 432
 Hankhel l. Angyel
 Hankuta, út 94
 Harabóci cs. – Szaniszló 346, – Zsigmond 346
 Haraduk f. n. 6
 háramlás 194, 195, 183, 271, 420, 421, 436, 442, 540, 544, 630, 631, 654, 661, 777, 786, 819, 867
 harang 511, 833
 Harangi László (Miklós fia) 471
haranglab 52
 Haraszti cs. – Erazmusz (Balázs fia) 338, – Ferenc 605, 720, 724, 732, 734, 757, 759, 760, 764, 767, – felesége: Anna 734, 764, 767, – István 459, – Jakab 459, 460
Harazth l. Haraszt
 Hardicsa (Zemplén m.), ma Zemplínske Hradište SK 417, 418, 425, 722
 Hartyáni Miklós 746
 Hradištya (Nógrád m.), később Várkút, ma Hradište SK 722
Harkal, rét 375
 harmincad 762
Harnad l. Hernád
HarnaldNemphy l. Hernádnémeti
 háromvásári kikiáltás 123, 470, 579, 583
 hársfa, hársbokor 50, 54, 80, 90
 Hársfalva l. Nelepina
hasbukur 54, 80
 Hasságyi István, ítélmester 610
 használat, földé 71
 használat alatt levő föld 80, 86, 111, 112, 394, 511, 759
 hatalmas elvétel 5, 113, 241, 296, 395, 631, 750
 hatalmas foglalás 219, 294, 329, 424, 509, 661, 708, 723, 736
 hatalmas használat 5
 hatalmas kényszerítés 498, 500
 hatalmaskodás 42, 69, 86, 145, 170, 205, 213, 293, 341, 353, 393, 449, 453, 457, 458, 461, 471, 473, 475, 491, 493, 499, 506, 511, 515, 517, 518, 523, 533, 536, 554, 557, 580, 581, 585, 586, 589, 588, 603, 611, 639, 662, 664, 731, 732, 735, 738, 739, 746, 749, 764, 794, 801, 820, 825, 831, 833, 837, 840, 843, 847, 846, 850, 854, 855, 863, 864, 818, -, kisebb 747, -, nagyobb 746, 747, 755
 hatalmas visszaűzés 571
 hatalombaj 465, 493, 496, 504, 511, 519, 528, 551, 598, 830, 849
Hatarergerpathaka f. n. 63
 határ 616
 határjárás 6, 20, 27, 29, 38, 39, 41, 42, 44, 46, 48, 50, 51, 52, 54, 55, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 69, 71, 75, 80, 85, 89, 90, 94, 93, 102, 105, 106, 119, 122, 123, 124, 125, 128, 131, 137, 147, 152, 158, 189, 198, 334, 349, 350, 353, 354, 356, 357, 375, 381, 382, 384, 398, 400, 402, 445, 447, 448, 451, 475, 557, 572, 573, 574, 588, 599, 619, 617, 620, 625, 757, 766, 863
 határjel 198, 356, 357, 379, 453, 628
 határlevél 350, 384, 574, 599
 határvonal 314, 375
Hatharoser f. n. 602
Hathza l. Hocsa
 Hati János 542, 543, 544
 Hatvan (Közép-Szolnok m.), később Érhatvan, ma Hotoan RO 586
 Hatvani cs. – Bálint 586, – Jakab (Péter fia) 116, – Fekete János 116, – Veres Miklós 116, – Tamás 586
 Havaj (Zemplén m.), ma Havaj SK 417, 418, 425
 havasok 462
 Havasalföld 97, 98, 134, 206, 329, 331, 400
 ház 3, 5, 15, 37, 45, 86, 142, 145, 151, 260, 284, 313, 342, 388, 449, 471, 475, 476, 480, 483, 484, 494, 495, 517, 518, 578, 611, 615, 630, 631, 639, 640, 651, 661, 670, 673, 679, 707, 708, 711, 712, 713, 729, 730, 731, 733, 735, 738, 746, 749, 750, 761, 775, 776, 778, 783, 787, 790, 792, 799, 818, 831, 832, 833, 836, 837, 840, 843, 845, 846, 847, 848, 850, 851, 855, 859, 872
 ház (mint dinasztia vagy nemzetség) 329, 717
 Hédervári cs. – Lőrinc, lovászmester, nádor 419, 435, 453, 455, 463, 468, 454, – I. Miklós (Miklós fia) csongrádi ispán, szegedi várnagy 93, 94, 121, 209, – II. Miklós 630
 Hedrehi cs. – Gergely (Péter fia) 353, – Miklós (Gergely testvére) 353
Hedrehwara-i l. Hédervári
Hedrihwara-i l. Hédervári
 hegy 86, 179, 208, 228, 245, 379, 552, 629, 630, 631, 644, 672, 686, 695, 701, 721, 722, 756, 761, 773, 775, 777, 778, 779, 787, 788, 813, 830 l. még domb, szőlőhegy
 Hegy (Bereg m.) 91
 Hegyes (Szabolcs m.) 669, 770

Hegyesd (Abaúj m.) 102, 242
 Hegyesd (Sáros m.) 242
 Hegyesdi Gergely András fia) 242
 Hegyfar, szőlőhegy Gyulán 539, 548, 567, 568, 571, 672
 Hegymegi cs. – László 259, – Mihály 196
 hegyvám 196, 200, 219 l. még borkilenced
 Helednyik f. 137
 Helmec (Bereg m.) 91
 Helmec (Ung m.), később Putka-vagy Korláthel-
 mec, ma Helmec UA 375
 Helmei cs. – Adorján (Gábor fia), nádori jegyző
 375, 453, – Albert (Miklós fia) 375, – András
 (Jakab fia) 349, 375, 379, – Domonkos (Simon
 fia) 375, 379, – Ferenc (Simon fia) 375, 379, –
 Gál (András deák fia) 375, – György (Konrád
 fia) 375, – István (Konrád fia) 375, – János (Be-
 nedek fia) 375, – László (András deák fia) 375,
 – Lőrinc (Simon fia) 349, 375, 379, – Mihály
 (Miklós fia) 375, – Miklós (Jakab fia) 375, 379,
 – Miklós (Lőrinc fia) 375, – Péter (Benedek
 fia) 375, – Simon 137, – Szaniszló (Benedek
 fia) 375, – Tamás (György fia) 137, -i nemesek
 141, 375, 379
 helynök, bírói 522, 523
 helytartó, királyi l. Bátori István, Perényi Imre
 nádor
 Hem l. Him
 Hencel v. Hencelfi István 662
 Hensch cs. – Benedek 313, Gergely 422
 Hencfi cs. – János 124, – Péter 124
 Hencsei Antal 764
 Hennegh l. Hönig
 Hennenk l. Hönig
 Henrik, pécsi püspök 381, 419, 435
 Henrik, egri ispán 538
 Henyei Tiborc Tamás 736, 739
 hercegi cím adományozása 798
 Herceg l. Szécsi Herceg
 Herdukshau (Sáros m.) 57
 Herendi Miklós, királyi kincstartó 758, 769
 Herke Pál, pesti polgár 792
 Hermanszeg (Szatmár m.) 24, 30, 35, 62, 63, 599
 Hernád f. 18, 21, 147, 311, 625, 626
 Hernádnémeti (Zemplén m.) 147, 171, 197, 203,
 220, 311, 428, 431, 473, 496, 500, 502, 531, 533,
 643 l. még Németi
 Hervoja 278, 279
 Hesdinaho (Bereg m.) 722
 Hetei cs. – Benedek 840, – Boldizsár 840, – Damján
 794, – Gergely 794, – István 840, – János deák
 838, – Miklós 840, – Péter 840, – Fóris Péter 863
 Hetény (Ugocsa m.), később Tiszahetény, ma He-
 tény UA 572, 809

Heten l. Hetény

Hetényi cs. – Dóthor Albert 581, – András (And-
 rás fia) 450, – András (László fia) 313, – Be-
 nedek, Bereg megyei szolgabíró 458, –
 Domonkos 661, – Bedő Gergely 647, 689,
 692, – Fejes Gergely 786, – György 458, 481, –
 Dacsó György 506, – Kartus György 581, –
 Szennyesi György 697, – István (János fia)
 116, – Dóthor István 697, – Fejes István 687,
 689, 692, 697, – János 661, – Fejes János 647, –
 Kelemen (Márton fia) 541, – László, ugocsai
 szolgabíró 313, – László 661, – Bede László
 581, – Fejes László 450, 833, 834, 836, – Már-
 ton 426, 468, – Márton (László fia) 471, – Mi-
 hály 661, – Móré Mihály 506, – Miklós
 (Albert fia) 450, 471, – Osvát (Bertalan fia)
 450, – Fejes Osvát 598, – Csorna Pál (Domon-
 kos fia) 313, – Péter 468, 524, – Bedő Péter
 581, 681, – Szabó Sebestyén 697, -i nemesek
 581
 hetipiac tartásának adományozása 3, 120, 377
 Heteny (Bereg m.), ma Heteny UA 801
 Heym-i l. Himi
 Heves v. Hevesújvár megye 241
 Heves megye hatósága 553
 hevesi főesperes l. Benedek, Császlóci László, Já-
 nos, Márton, Péter
 híd 311, 63, 794
 Hidaskocsord (Szatmár m.) 42 l. még Kocsord
 Hidegre f. n. 29
 Hídvég (Kraszna m.), később Krasznahídvég, ma
 Măeriște RO 81
 Hídvég (Zemplén m.), ma Sajóhídvég 311
 Him-i cs. – Jakab 330, 332, 395, – Mátyás 273, 274,
 330, 332, 395, 427, 432, – Péter 177, 178, 182,
 188, 216, 238, 235
 Himfi cs. – Benedek (Pál fia), bolgár bán 101, 120,
 134, – István (Péter fia) 134, – László (János
 fia) 120, – Miklós 120, 134, 71, – Péter 120, 134
 Hinko, nyitrai püspök 278, 287, 315, 318, 324, 335,
 359, 371, 380
 hitbér 23, 42, 88, 114, 179, 284, 312, 366, 368, 376,
 497, 534, 559, 640, 714, 729, 854, 863
 hiteleshely 294, 365, 601, 614, 624, 636, 649, 653,
 672, 707, 807
 hitszegés 189, 465, 488, 551, 598
 Hocsá (Zemplén m.), ma Chotča SK 417, 418, 425,
 722
 Hód, ma Hódmezővásárhely 13
 Hodász (Szatmár m.) 847
 Hodászi Kántor Mihály 843, 847
 Hodcza l. Hocsá
 Hodermark l. Hundertmark

- Hodlyó (Ung m.), később Horlyó, ma Hudlove
UA 503
- Hodorliget 580
- Hódos (Szatmár m.) 630
- Hódosi György 840
- Hodos f. 58, 63
- Hoghka* l. Hotyka
- Hogota, krakkói comes 22
- Holczik* l. Holcsik
- Holcsik (Zemplén m.), később Holcsikóc, ma Holčíkovce SK 417, 418, 425, 722
- hold 57, 102, 131, 736, 759
- Hollóházi Dávid 235
- Hollóspataka f. n. 90
- holm* 102
- Holobynna* l. Holubina
- Holtduna f. 732
- Holthernád f. 625
- Holtida f. 27
- Holubina (Bereg m.), később Galambos, ma Holubine UA 417, 418, 425, 722
- Homrogdi Boldizsár 714
- Homok (Szatmár m.), később Sándorhomok, ma Nisipeni RO 305, 766
- Homoki cs. – Adorján 458, – Balázs 586, 609, – Fülöp 645, – István 586, – János 794, – János (László fia) 458, – Pál 457, 458, – Pál (Vince fia) 457
- Homonnai cs. l. Druget cs.
- homonnai nemesek 354, 375
- Homoród f. 59
- Homoródfő f. n. 59
- Homrok (Bihar m.), később Oláhhomorog, ma Homorog RO 342
- Hont m. 14, 15, 465, – ispánja l. Balázs
- Hont szn. 42
- Hoporgh-i* l. Hoportyi
- Hoportyi cs. – Balázs (László fia) 171, – Bertalan (László fia) 147, – János (Mihály fia) 171, 220, – László (Domonkos fia) 138, – Mihály (László fia) 138, 147, 171, – Mihály (Miklós fia) 147, – Miklós (László fia) 138, – Péter 330, – Péter (János fia) 197, 203, 220, – Péter (Mihály fia) 171
- hora 353
- hordó 45, 180, 196, 200, 208, 214, 240, 757, 799, 831
- Horhi Kelemen 575
- Horlik* l. Orlik
- Horogszegi Szilágyi Mihály, – özvegye: Margit 690
- horvát bán 86
- horvát katonaság 762
- Horvát cs. – Ádám 735, – András 731, 733, 746, 747, 751, 755, – Damján 537, – György l. Lomnici Horvát – János, máramarosi ispán és kamarás 656, – Miklós, huszti várnagy 647
- Horuathy* l. Horváti
- Horváti (Torna m.), ma Chorvatice SK 352
- Horváti (Zemplén m.), ma Erdőhorváti 179, 191, 192, 196, 200, 219
- Horváti cs. – Ádám, nádori ítélőmester 685, – Balázs 714, – János, macsói bán 329, – Loránd (János fia) 352
- Horvátország 71, 249, 329, 762, 765
- Horvátnémeti (Abaúj m.) 417, 418 l. még Németi
- Hosdiáni Bakos Lajos 780
- hospes 3, 5, 17, 21, 28, 45, 58, 66, 75, 80, 101, 112, 121, 137, 152, 158, 198, 201, 240, 326, 405, 419
- Hosthfy* l. Ostffy
- Hosszivész f. n. 581, 588
- Hosszúbérc f. n. (Ugocsa m.) 506
- Hosszúlánc f. n. (Ugocsa m.) 506
- Hosszúmező (Máramaros m.), ma Câmpulung la Tisa RO 688
- Hosszúmező (Sáros m.), később Hosszúrét, ma Dlhá Lúka SK 722
- Hosszúmező (Ung m.), később Unghosszúmező, ma Dovhe Pole UA 137
- Hosszúmezei cs. – Fekete Jakab (Bereck fia) 284, – Fekete János 316
- Hosszúszomoga f. n. 63
- Hotimer szn. 6
- Hotoan* l. Hatvan
- Hotykai cs. – Dorottya 153, – László 153, – Miklós 191
- Howay* l. Havaj
- hozzájárulás birtokátengedéshez, királyi 10, 81, 192, 222, 308, 344, 365, 369, 540, 788, 869, 870
- hozzájárulás birtokátengedéshez, rokonoké, szomszédoké 20, 33, 47, 171, 179, 551, 796
- hozzájárulás, birtokszerzéshez, városi 307
- hozzájárulás beválláshoz 501
- Hozzyevz* l. Hosszivész
- Hölgyesmező f. n. 448
- Hölgyespatak f. 448
- Hőnig (Sáros m.), ma Hanigovce SK 417, 418, 427, 432, 722
- Hrabolcz* l. Hrabóc
- Hrabóc (Zemplén m.), később Sztropkóhrabóc, ma Vyšný Hrabovec SK 417, 418, 425
- Hradzicza* l. Hardicsa
- Hrussova (Pozsega m.), ma Ruševo HR 465
- Hozywpaly* l. Hosszúpályi
- Huduspathaka* f. 63
- Hullospataka* l. Hollóspataka
- Humrud* l. Homoród
- Humtinyua* f. 137

Hundertmark (Szepes m.), utóbb Százvásár,
majd Stotince, ma Ihľany része SK 228, 229
Hundurmark l. Hundertmark
Hunth l. Hont
Hunthwey Imre 42
Hunyadi János, erdélyi vajda, kormányzó 482,
757
Hurhag f. n. 90
Huszt (Máramaros m.), ma Huszt UA 578, 688,
689, 692, 758, 791, – k. h. 578, -i plébános l.
Aranyani Péter
huszti vár 607, 608, -i várnagy 647
Husztii Pecsétes Bálint 647
Huthka-i l. Hotykai
Huzymezeu l. Hosszúmező
hűtlenség 24, 25, 37, 43, 249, 250, 251, 254, 256,
257, 258, 259, 261, 265, 266, 264, 272, 273, 274,
278, 279, 293, 306, 308, 312, 316, 329, 331, 332,
338, 344, 553, 630, 631, 639, 778, 786
Hydspathak f. n. 602
Hyg l. Hegy
Hwlgesmezew l. Hölgyesmező
Hwzyomezew l. Hosszúmező
Hwzyuzomoga l. Hosszúszomoga

I

Ibronyi Rafael 716
Ida f. 27, 57, 71, 100, 130, 131, 242
Ida (Abaújvár m.), később Nagyida, ma Velká
Ida SK 18, 234, 235, 259, 284, 301, 326, 331,
332, 336, 359, 395, 417, 418, 428, 431, 472, 473,
482, 487, 492, 493, 494, 495, 496, 499, 542, 541,
552, 555, -i jobbágyság 395, 495 l. még Cserhaj
Ida, Nagyida vár 417, 418, 428, 431, 472, 473, 482,
487, 492, 493, 494, 495, 499, 523, 533, 542, 541,
552, 632, – várnagya l. Druzzel Miklós
Idai cs. – János (Pál fia) 100, 131, – László (János
fia) 131 l. még Modrar cs.
idézés 42, 80, 113, 119, 131, 132, 136, 137, 152, 169,
198, 214, 219, 237, 269, 294, 353, 357, 364, 382,
393, 422, 424, 441, 457, 458, 461, 477, 481, 494,
498, 509, 514, 554, 557, 559, 562, 569, 570, 579,
581, 586, 587, 594, 595, 597, 598, 599, 600, 623,
657, 659, 660, 661, 662, 726, 781, 789, 820, 829,
838, 852, 799
idézés, rövid terminusra 506, 731, 732, 734, 737,
738, 739, 741, 744, 746, 747, 749, 752, 753, 750,
751, 759, 760, 761, 764, 767, 790, 794, 795, 801,
802, 803, 804, 807, 809, 808, 825, 826, 831, 832,
833, 834, 836, 837, 863, 864
idézés, 15. napra 213, 602, 603, 818, 843, 844, 845,
846, 847, 848, 850, 854, 855
idézőlevél 244, 386, 399, 406, 410, 411, 433, 475, 481,
498, 512, 515, 526, 557, 578, 591, 597, 599, 600, 800
Ignéc (Bereg m.), ma Znyacovo UA 234, 235
Igrici hn. 824
Iklód (Szatmár m.) 847
Iklódi cs. – Barla 561, – Ferenc 843, 847, – György
471, 561, – Imre 840, – István 561, – János 559,
569, – Márton 659, – Péter 559, 557, 569
iktatás 2, 6, 14, 27, 37, 38, 39, 41, 44, 58, 59, 71, 80,
119, 121, 143, 144, 147, 158, 165, 166, 167, 169,
177, 178, 182, 185, 187, 188, 191, 192, 207, 210,
211, 212, 216, 217, 229, 231, 235, 236, 237, 248,
252, 253, 254, 255, 257, 258, 259, 262, 264, 267,
269, 273, 275, 276, 268, 265, 153, 316, 317, 277,
274, 303, 333, 330, 334, 336, 340, 343, 346, 347,
349, 353, 356, 357, 362, 369, 373, 374, 376, 378,
384, 408, 412, 416, 421, 422, 423, 425, 426, 427,
428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 437, 441, 442,
444, 449, 450, 453, 457, 458, 468, 469, 474, 475,
476, 477, 478, 480, 482, 483, 491, 495, 502, 505,
508, 524, 571, 575, 576, 581, 594, 595, 600, 617,
646, 657, 656, 667, 674, 685, 692, 693, 694, 704,
706, 715, 716, 766, 786, 822
Ilchwafew-i l. Jolsvafői
Ilka (Zemplén m.) 722
Illés, budai dékán 8
Illés, budai kanonok 8
Illés, raguzai érsek 95, 103, 104, 110, 112
Illés (Miklós fia) 63
Ilméri cs. – Pál deák 689, 692, – Gyepes Péter 799,
– Mihály 799
Illoba vagy Illobabánya (Szatmár m.), ma Ilba RO
632, 640, 656, 659, 663, 670
Ilona szn. 42, 284
Ilona, János felesége 60
Ilona, Magyar Tamás felesége 596
Ilona, Rátonyi Tamás felesége 424
Ilona, Tornai László felesége 290
Ilonca (Bereg m.), ma Illicja UA 462
Ilonka szn. 42
Ilonokazlassa f. n. 735
Ilonokbiki f. n. 90
Ilonok v. Ilonokpataka f. 90, 735
Ilonokromlása f. n. 54, 80
Ilosva (Bereg m.), ma Irsava UA 462
Ilosvai cs. – András 746, – Dömötör 602, – János
602, – Mihály 602, – Miklós 609, – Miklós
(Nán fia) 462
Ilosvai Makszem cs. – András (Karácsony fia)
462, – György (János fia) 462, – György (Kará-
cseny fia) 462, – János (Makszem fia) 293, –
Karácsony 462, – Mihály (Karácsony fia) 462,
– Nán (Makszem fia) 293, – Péter (Karácsony
fia) 462 l. még Kisfaludi Makszem cs.
Ilsvai Gelbert Miklós, Közép-Szolnok megye alis-
pánja 536

- Ilsua*-i l. Jolsvai
Ilulnukpataka l. Ilonokpataka
Ilywnka l. Ilonka
 Illyés (Valkó m.) 154
Imperg vár (Ausztria) 2
 Imre deák, leleszi klerikus 382, 384
 Imre, klerikus 42
 Imre, erdélyi püspök 146
 Imre, veszprémi püspök, királynéi kancellár 36, 37, 41, 43, 44, 45
 Imre deák, ügyvéd 434
 Imre, lovászmester 96, 97, 103, 104, 110, 112
 Imre, somogyi ispán 6
 Ináncs (Abaúj m.) 521, 538
 ingóság 746, 793
 Inó (Közép-Szolnok m.), ma Inoá RO 488
 insinuatio 506, 509, 554, 557, 579, 581, 586, 587, 602, 609, 659, 660, 661, 662, 731, 732, 734, 738, 739, 741, 744, 747, 749, 751, 752, 753, 759, 760, 764, 767, 789, 794, 807, 809, 820, 825, 826, 831, 833, 838, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 850, 855, 864, 865
 Ioann, kézjegy 589
 Ipvágása (Zemplén m.) 417, 418, 425
 írrok 117, 444, 791, 705
 irtás 86, 168, 445
 irtásföld 768
 Irudi Patócsi Péter 757
Iseepzek l. Izsépszék
 Iske (Ung m.), ma Ižkovce SK 360
 Iskei István 185
 ispán 9, 53, 607, 608, 628, 676
 ispán, megyés 68, 101, 327, 522, 523 l. még az egyes megyéknél
 ispotály 785
 istálló 799, 818
 István (V.) Erdély hercege, király 3, 4, 5, 10, 17, 18, 28, 45, 80, 350
 István, budai kanonok 8
 István, egri klerikus 50
 István, erdélyi püspök 278, 287, 315, 318, 324, 335, 359
 István, farai püspök 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
 István, jászói aljegyző 147
 István, jászói szerzetes 169
 István, kalocsai érsek, kancellár 5, 6, 73, 74
 István, károlyi pap 814
 István, leleszi szerzetes, alkántor 476
 István, a fehérvári kereszties konvent cantora 632, 640
 István, a fehérvári kereszties konvent preceptora 632
 István, nyitrai püspök 86, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112, 719
 István, titkos kancellár, titeli prépost 194, 195, 199 l. még Upori cs.
 István, váradi aléneklőkanonok 90
 István, váradi kanonok 506
 István, váradi olvasókanonok 16, 387, 388
 István, zágrábi püspök, szlavóniai vikárius 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
 István, ispán 22
 István, lovászmester 44
 István, országbíró 96
 István, szlavón bán l. Lackfi István
 István, ügyvéd 49
 István (Ákos nb.), nádor 25
 István (András fia) 76
 István (Batiz fia) 141
 István (Gergely fia) 62, 63, 64
 István (Menna fia) 18
 István (Mihály ispán fia) 16, 21
 István (Németi István unokája) 47
 István (Nemgy fia) 5
 István (Pósa fia) 124
 István (Tamás fia) 42, 44
 Istvándi (Szatmár m.), ma Túristvándi 612, 721, 731, 756, 775
Isueth l. Izsnyéte
 ítéletlevél 489, 807, – díja 755
 ítélőmester 610, 611, 616, 617, 621, 652, 655, 685, 705, 726, 746, 755, 771, 774, 775, 776, 783, 788, 807, 838, 857, 864
Ithine hn. 29
 Ivacsin, szlavón bán 5
 Iván, váradi éneklőkanonok 16, 19
 Ivánk l. Jánk
 Ivánka, váradi olvasókanonok 19
 Ivánka, váradi prépost 203
 Ivánka, váradi püspök 36, 37, 41, 44
 Ivánházi cs. – Gergely 757, – Ökörvári Gergely 757, – Huszár István 757, – Kenter István 757, – Nemes Mihály 757, – Porkoláb Miklós 757
 Ivánkabánháza l. Joankabánháza
Iwanustheleke l. Jánosd
 Iza, Izavize f. 54, 80
 Izabella, királyné (IV. László felesége) 18
 Izdenc, vár és város (Kőrös m.), ma Veliki és Mali Zdenci HR 81, 632, 636, 637, 642, 659, 661, 656, 679
 Izsép (Zemplén m.) később Tapolyizsép, ma Vyšný Žipov SK 722
 Izsépszék f. n. 63
 Izsnyéte (Bereg m.), ma Zsnyatino UA 602
 Izsópi András (Miklós fia) 123

J

- Jabolnok (Krassó m.) 163
 Jajca, ma Jajce BIH 867
 Jakab, egri klerikus 50
 Jakab, erdélyi vajda 278, 287
 Jakab, leleszi custos 349
 Jakab, patai főesperes 337
 Jakab, pataki plébános 18
 Jakab, szikszói rektor 61
 Jakab, szepesi őrkanonok 57
 Jakab, szerémi püspök 371, 380, 419, 435
 Jakab, váradi klerikus 353
 Jakab, váradi őrkanonok 23, 33
 Jakab, váradhegyfoki prépost 29
 Jakab mester 409
 Jakab (Ábrahám fia) 58
 Jakab (János fia) 141
 Jakab (Pál fia) 136
 Jakab (Sándor ispán fia) 53
 Jakabfalva (Temes m.) 604
 Jakabházi Péter 474
 Jakcs család l. Hadadi és Kusalyi Jakcs
 Jákói Ferenc 840
 Jákóberke f. n. 106, 448
 Jálhóczi cs. – István (Mihály fia) 367, – János (Mihály fia) 367, – Péter (Mihály fia) 367, – Tátony (Mihály fia) 367
 Jánd (Bereg m.) 67, 362, 417, 418, 453, 539, 543, 548, 761, 817, 862
 Jándirét f. n. 862
 Jánk (Szatmár m.), korábban Ivánk, ma Jánkmajtis 24, 30, 35, 62, 63, 64, 129, 599
 Jánk cs. – Dénes (Miklós fia) 132, – Miklós (Miklós fia) 132, – Miklós (Tamás fia), királyi familiáris 62, 63, 96, 97, – László (Miklós fia) 129, 132, – Tamás (Dénes fia), ugocsai udvarispán, beregi, ugocsai ispán, királyi familiáris 25, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 43, 98
 Jankó, Szarvasteleki Vaski László familiárisa 357
 János, abaújházi főesperes 337
 János, alkancellár, fehérvári prépost, külügyi főesperes 28, 30, 31, 32
 János, aradi alkántor 357
 János, borsodi főesperes 58, 61, 73
 János, boszniai püspök 146, 186, 217, 279, 287
 János, budai éneklőkkanonok 8
 János, budai kanonok 176
 János I., budai, fehérvári prépost, alkancellár 10
 János II., budai prépost, alkancellár 371
 János, budai prépost, alkápolnaispán 124
 János, budai oltárigazgató 836, 840, 852
 János, csanádi püspök 146
 János, egri éneklőkkanonok 337
 János, egri főesperes 284
 János, egri oltárigazgató 71
 János, egri oltárszolga 130
 János, egri olvasókanonok 20
 János, egri őrkanonok 58, 61, 337
 János, érsek l. Kanizsai János
 János, győri püspök 146, 186, 217, 278, 287, 315, 318, 324, 335
 János, hevesi főesperes 20
 János, jászói prépost 147, 153, 178, 186, 203, 204, 422, 423, 432, 431
 János, jászói szerzetes 102, 136, 262, 263, 276, 277, 422, 423
 János I., kalocsai érsek 13
 János II., kalocsai érsek 419
 János, királynéi kápolnaispán 158
 János, középneveti plébános 40
 János, knini püspök 95, 96, 97, 98, 103, 104, 419, 435
 János, lampérszászi plébános, királynéi káplán 105
 János, nagyszászi plébános 86
 János, leleszi alírnok 444
 János, leleszi prépost 121, 603
 János, leleszi szerzetes 106, 662, 670, 716, 793, 795
 János, nagyidai rector, újházi esperes 284
 János, németi káplán 60
 János, németi plébános, vikárius 60
 János, nonai püspök 186, 217
 János, nyitrai püspök 36, 37, 41, 43, 44
 János, pankotai főesperes 73, 337
 János, patai főesperes 61, 73
 János, pécsi prépost 293
 János, pécsi püspök 324, 335, 359, 371
 János, spalatoei érsek 5, 6
 János, szekszárdi szerzetes 803
 János, szerémi püspök 146
 János, szepesi olvasókanonok 57
 János, szepesi őrkanonok 57
 János, váci püspök 103, 104, 110, 112
 János, váradi éneklőkkanonok 23
 János, váradi káptalani ember 388, 424
 János, váradi olvasókanonok 33, 190, 202
 János, váradi őrkanonok, egyházjogi doktor 469
 János, váradi prépost 469
 János, váradi püspök l. Cudar János
 János, váradhegyfoki prépost 70
 János I., veszprémi püspök 86
 János II., veszprémi püspök 315, 318
 János, vránai perjel l. Palisnai János
 János I., zágrábi püspök 146
 János II., zágrábi püspök 186
 János III., zágrábi püspök, királyi és királynéi, birodalmi kancellár 380, 419, 435, 438
 János, zempléni főesperes 73

- János, zenggi püspök 146
 János, ajtónállómester 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
 János, királynéi tárnokmester 44
 János, macsói bán, szerémi, valkói, baranyai, bodrogi ispán 45
 János, tárnokmester 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
 János (Anyanus fia) 119
 János (Atanáz fia) 33
 János (Bálint fia) 50
 János (Beke fia) 241
 János (Bereck fia), szatmári ispán, gércei várnagy 64
 János (Bogunya fia), beregi alispán 105, 106
 János (Dák fia) 191, 192
 János (Dénes fia) 63
 János (Domonkos fia) 137
 János (Egyed fia) 191, 192
 János (Imre fia) 42, 44
 János (Juta fia) 40
 János (Káta nb.), Tamás fia 29
 János (Kecchen fia), szerviens 8, 10
 János (Lőrinc fia) 60
 János (Miklós fia) 119
 János (Pető fia) 124
 János (Sándor ispán fia) 53, 56
 János (Wosk fia), ugocsai alispán 111
 János Albert, lengyel herceg, majd király, választott magyar király 634, 635
 Jánosd (Abaúj m.), más néven Ivánosteleke, ma Alsóvadász része 46, 417, 418, 427, 432, 722
 Jánoshida (Szolnok m.) 232
 Jánosi (Bereg m.) 603
 Jánosi cs. – Bertók 421, – Gergely 421, 422, 423, – Jankó 421, – Kántor László 369, – Kántor Mihály (István fia) 471
Janosy l. Jánosd
 Járomteleke (Szatmár m.), ma Jármi 39
 Jármi cs. – Albert 620, – András 620, – Balázs 620, 704, – Benedek (Péter fia) 471, – Dénes 620, – Gergely 620, – István 369, 620, 661, – János 620, 661, – László 661, – Mihály 620, – Péter 369
 Jászó (Abaúj m.), ma Jasov SK 50, 69
 jászói konvent 27, 40, 49, 69, 71, 100, 102, 131, 135, 136, 147, 153, 169, 178, 177, 186, 199, 197, 203, 204, 216, 219, 235, 238, 244, 253, 255, 257, 262, 258, 263, 273, 276, 277, 279, 259, 285, 288, 290, 299, 300, 306, 315, 319, 321, 322, 333, 330, 335, 363, 371, 383, 384, 386, 391, 392, 401, 408, 409, 411, 421, 422, 423, 427, 428, 431, 432, 433, 434, 435, 438, 443, 456, 459, 460, 462, 557, 563, 580, 585, 613, 718, 721, 728, 768, 824, 829, 869
 jászói aljegyző 147, – jegyző l. Lukács. Márton, – perjel l. Mihály, Tamás, Márton, – prépost l. Csaholyi Gáspár, János, Karácsondi Gergely, Mihály, Miklós, Pál, Péter, Szaniszló, – konventi ember l. Domonkos, Gál, György, István, János, Márton, Pál, Péter, Mihály
 Jasztrebnik (Pozsega m.) 157
 Jávornok f. n. 351
Jazou l. Jászó
Jaztrebnik l. Jasztrebnik
 jegyajándék 23, 42, 88, 114, 284, 366, 368, 376, 497, 559, 534, 640, 729
 jegyző 40, 80, 105, 106, 169, 190, 350, 353, 356, 375, 445, 453, 582, 617, 620, 667, 670, 685, 697, 799
 Jekelfalvi Jankó (Lőrinc fia) 229
 Jenő, vár (Nógrád m.) 296
 Jeromos, bocskói officialis 595
Jezthew l. Ijesztő
 Jiskra János 473, 466, 523, 757
 Joachim, szlavón bán 6
 Joankabánháza (Bihar m.), vagy Ivánkabánháza 33
 Jób, pécsi püspök, mosoni ispán 5, 6
 jobbágy 198, 313, 251, 326, 353, 388, 393, 419, 449, 450, 457, 458, 462, 476, 491, 495, 511, 515, 517, 554, 557, 563, 580, 581, 589, 598, 609, 616, 639, 641, 642, 658, 664, 666, 670, 672, 688, 708, 723, 731, 732, 735, 736, 738, 739, 749, 750, 757, 764, 766, 794, 799, 801, 818, 823, 831, 833, 837, 839, 840, 841, 843, 847, 846, 850, 855, 863, –, bíróság elé állítása 515, 526, 554, 557, 581, 609, 731, 732, 734, 738, 749, 753, 750, 764, 767, 789, 801, 833, 834, 836, 843, 846, 848, 855, 818, –, költözése 515, 564, 750
 jobbágytelek 169, 181, 193, 439, 462, 535, 586, 637, 666, 774, 775, 813, 839, 841, 853, 871 l. még telek
 joghatóság 155
 jogtalan tartás 592 l. még foglalás, hatalmaskodás
 Jolsvai Leusták, ajtónállómester, nádor, Fejér m. ispánja 146, 170, 171, 174, 205, 173
 Jolsvafői cs. – Benedek (János fia) 290, 297, 300, – Dénes (Tekes fia) 290, 294, 296, 297, 300, – Fülöp (Tekes fia) 294, – Nagy Fülöp (János fia) 290, 296, 297, 298, 300, 408, – György (János fia) 290, 298, – György (János fia) 408, 414, 455, 456, – Tekes György (Jakab fia) 455, – István (János fia) 290, 296, 297, 298, – Tekes István 196, 200, – Tekes István (György fia) 521, 538, – Jakab 408, – Jakab (János fia) 290, 296, 297, 298, 300, – János (István fia) 290, 297, 298, 300, – János (Tekes fia) 290, 294, – Tekes János 196, 200, – Tekes János (Jakab fia) 455, 521, – Tekes János (György fia) 521, 537, 538, – László (János fia) 300, – Miklós (Dénes fia) 290, 296, 297, 298, 300, – Miklós (János fia) 290,

298, 300, – Péter (János fia) 455, – Simon (Dénes fia) 290, 297, 298, 300
Josyp cs. – Balázs 313, – Benedek 313, – János 313
Josyphaza I. Józsefháza
 jószágvesztés 205, 475, 493, 557
 József, boszniai püspök 419, 435, 465
 Józsefháza (Szatmár m.), ma Lojib RO 632, 640, 659, 656, 663, 670, 819, 843
 Julianna, Bátori András felesége 690
 Jutai Borzai István 617

K

Kágya (Bihar m.), később Kis- és Nagykágya, ma Cadea RO 604
 Kajáta (Abaúj m.), ma Füzerkajáta 417, 418, 427, 432, 722
 Kak (Szatmár m.), ma Cucu RO 632, 640, 656, 663, 670, 819
 Kaki Szelei András 819
 Kakaslomnic-i cs. – Henrik (János fia) 231, – János (Jakab fia) 231, – Péter (Henrik fia) 231
 Kakati cs. – Szél István 736, 738, 739, 748, 749, 750, – Sándor Gáspár 759
 Kál (Heves m.) 241
 kalács 86
 Kalandai György 685
 Kalinfalvi György 594
 Kalinháza (Szatmár m.), később Kányaháza, ma Călinești-Oaș RO 632, 640, 656, 663, 670, 819
 Kálló (Szabolcs m.) 832
 Kállai cs. – Lökös I. János 503, – Lökös II. János 831, 832, 835, – János (Dömötör fia) 116, – János 503, 706, – Lökös Pál 503
 Kálmán, győri püspök 86, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
 Kálmáncsehi Domonkos, váradi püspök 685
 Kálnai György (István fia) 465
 kalocsai érsek 58, 61, 86, 278, 287, 335, 337, 380 I. még András, Bebek Miklós, Dénes, Frangepán Gergely, István, János, Lajos, László, Miklós, Smaragd, Tamás, Váradi Péter,
 kalocsai káptalan 732, 734, 736, 742, 752
 kaloda 855
 Kalodva (Arad m.) ma Cladova RO 757, -i pálos kolostor 757
 Kalos cs. – László 697, Péter 697
 Kalozsnyói cs. – András 802, 808, – Gergely 802, – János 802, 808
kalysta 58
 kamara 304, 758, 761 I. még máramarosi kamarák
 kamara haszna 327, 405, 859, – behajtói 327, 405
 kamarás, királyi 673, 756, 758, 821
 Kamarás (Bács m.) 752, 753

kamarásmester, királyi I. Drágfi Bertalan, Pálóci Mihály, Pogány Péter, Perényi Gábor, Podmanicki János
 kamat 480, 483, 758
 Kamicsáci Horvát Márk 685
 kamra 494, 495
Kanaptasara fh. 135
 kancellár, királyi 217, 358, 380, I. még Bakóc Tamás, Bátori Miklós, Frangepán Gergely, István, Kanizsai János, László, Mátyás, Miklós, Pál, Smaragd, Szatmári György I. még főkancellár
 kancellár, birodalmi I. még János
 kancellária 567, 610
 kancellária, nagyobb 272, 358
 kancelláriai jegyzet 66, 84, 96, 97, 98, 101, 120, 123, 125, 133, 134, 136, 138, 149, 151, 152, 154, 161, 162, 163, 171, 186, 206, 209, 218, 221, 228, 233, 242, 245, 246, 249, 250, 255, 261, 266, 272, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 289, 293, 302, 304, 305, 308, 309, 315, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 329, 331, 335, 338, 341, 342, 345, 352, 353, 359, 361, 365, 367, 371, 377, 383, 386, 391, 392, 393, 398, 394, 396, 399, 401, 400, 403, 405, 406, 409, 410, 411, 413, 420, 424, 433, 434, 436, 437, 438, 450, 461, 467, 470, 481, 492, 499, 504, 507, 511, 516, 518, 522, 523, 526, 541, 543, 544, 553, 555, 556, 561, 582, 584, 591, 592, 599, 600, 609, 618, 621, 624, 627, 634, 642, 651, 652, 658, 665, 670, 673, 678, 682, 686, 695, 698, 701, 702, 709, 711, 712, 717, 719, 721, 722, 724, 735, 746, 755, 756, 757, 758, 762, 765, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 785, 786, 788, 791, 796, 800, 806, 811, 817, 820, 827, 845, 850, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 871 I. még commissio, correcta, extradata, kézjegy, lecta, perlecta, presentata et aperta, proclamata et extradata, referatio, registrata, relatio, solvit
 Kanizsai cs. – István, ajtónállómester 186, 217 – János, egri püspök, esztergomi érsek, apostoli legátus, főkancellár 146, 148, 149, 186, 217, 218, 278, 287, 315, 318, 335, 337 – László 869, – Miklós tárnokmester 186
 kántor 571
Kanthapathaka f. 375
 káplán 45, 60, 105, 616
 Kaplai János, országbíró 164, 169
 Kaplati Bertalan, királyi kúriai jegyző 617, 620, 799
 Kapler, pozsonyi ispán 359
 Kaplony (Szatmár m.), ma Căpleni RO 778
 Kaplyon nemzetség 9
 Kápolcs szn. 76
 kápolna 5, 102, 168, 439, 785, 823, 872

kápolnaigazgató 823
kápolnaispán 80, 158, 159, l. még alkápolnispán
Kápolna (Abaúj m.) 417, 418, 427, 432, 722
Kápolna (Torna m.), ma Tornakápolna 521, 538
kápolnaispán 80, 158, 159, l. még
Kaponyai cs. – Gergely 349, – György 448
Kaposi Miklós, leleszi pap 776
kapitány 2, 22, 499, 630, 631, 635, 697
káptalani névsor 8, 9, 13, 16, 19, 20, 23, 33, 57, 58,
61, 73, 74, 77, 79, 83, 90, 94, 148, 150, 166,
167, 176, 190, 202, 227, 337, 374, 378, 387,
388, 469
kapu 327, 639, 792, 837, 840
Kapulch l. Kapolcs
Kapurcaligete f. n. 63
Karácsond f. n. 625
Karácsondi cs. – András 131, – Gergely, jászó pré-
post 824, 829
Karácsonyfalva (Mármaros m.), később Tiszaka-
rácsenyfalva, ma Crăciunești RO 594, 595
Karakórumére f. 52
Kárász (Szabolcs v. Szatmár m.) 447, 784, 824
Kárász szn. 223
Kárászi cs. – Miklós (Sándor fia) 38, 41, – László
(Sándor fia) 38, 41
Karazna l. Kraszna
kard 228, 766
kardinális l. Alsáni Bálint, Bakóc Tamás, Beriszló
Péter, Dömötör, Estei Hippolit,
Karikád f. n. 90
Károly (I.), király 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35,
36, 37, 38, 39, 41, 43, 44, 45, 46, 51, 54, 55, 58,
62, 63, 64, 65, 66, 77, 79, 94, 95, 96, 97, 98
Károly, szicíliai király 18
Károly (Szatmár m.), később Nagykaróly, ma Ca-
rei RO 783, 831, -i pap 814
Károlyi cs. – András (Marhardus fia) 350, – István
(András fia), ardói plébános, apostoli proto-
notárius, váradi kanonok 781, 793, 796, 800,
807, 809, – Jakab (László fia) 268, 256, – János
(László fia) 471, – László 781, 782, 783, 793,
796, – Lác László 781, 782, 783, 793, 796, 831,
835, – László (János fia) 524, – László (Simon
fia) 119, – Mihály (Simon fia) 119, 123
Karom (Szerém m.), ma Sremski Karlovci SCG
632, 698
Karos (Zemplén m.) 722
kártérítés 523, 746, 747, 805
kártétel 68, 784
Karul l. i. Károlyi
Kassa, ma Košice SK 50, 114, 137, 307, 634, 842,
867, – hatósága 466, -i plébános 495
Kassa k. h. 170, 253, 302, 303, 304, 323, 327, 361,
362, 492, 493, 494, 497

Kasswh-i l. Kasuhi
kastély 632, 640, 659, 660, 661, 662, 656, 663, 666,
676, 679, 791, 836, 864, 865
Kasuhi cs. – János 425, – Miklós 425, 429
Kaszafölde f. n. 133
kaszáló 18, 121, 122, 135, 141, 223, 228, 388, 450,
573, 574, 578, 582, 604, 612, 626, 629, 630, 631,
637, 644, 651, 680, 682, 686, 672, 695, 701, 721,
718, 722, 729, 756, 768, 773, 775, 777, 778, 779,
787, 788, 813, 830, 843, 846
Kászoni Pogány Domonkos 334
Kaszony (Bereg m.), később Mezőkaszonny, ma
Kaszony UA 106, 245, 448, 491, 586, -i jobbágy
491
Káta nemzetség l. János
Katalin szn. 42
Katalin, Delnei Asztalnok András özvegye 452
Katalin, Füzeséri László felesége 216
Katalin, Mok-i Boya ispán lánya 7
Katalin, Perényi Simon felesége 135
Katalin, Szentkirályi Gergely, majd Ákosi Antal
felesége 490, 513, 535
Katalin, Vajkóci Anna lánya 269
kathyo 375
katonáskodás 3
Kayo-i Buza Péter 169
Kaytha l. Kajáta
Kávási cs. – Keszi Ferenc 586, – Miklós (Fülöp)
116
Kazafeulde l. Kaszafölde
Kazaróc (Zemplén m.) 722
Kázméri Miklós (Tamás) 261
Kázmérdobsza, ma Felsődobsza 261, 312
Kázmérdobszai cs. – Brigitta (János lánya) 312, –
Dorottya (János lánya) 312, – János (László
fia) 312, – özvegye 312, – László 312
Kazon l. Kaszonny
Kebly l. Köbli
Kecel k. h. 228, 229
Keceli István 576
Kechnicznemeti l. Keknyicnémeti
Kécs, ma Baktakék része 204
Kécsi cs. – András (Bodun fia) 20, – Detbor (Detre
fia) 20, – Detk (Detmár fia) 20, – Erzsébet
(Csépe István lánya) 204, – Herbort (Detre
fia) 20, – István (Detmár fia) 20, – Langeus
(Detre fia) 20, – Miklós mester, nádori jegyző
445, – Simon (Detre fia) 20, – Stepk (Mohol
fia) 20
Kecskeméti Patócsi Bertalan, diósgyőri ispán 641
Kecskés (Temes m.) 604
Kech-i l. Kécsi
Keech-i l. Kécsi
Keegh l. Kéty

Keer l. Kér
Kege l. Kegye
Kegen l. Kegye
 Kegye (Szolnok m.), ma Chegea RO 125
 kegyelmezés 260, 514
 Kegyepatak f. 125
 Kegyei cs. – Jakab (János fia) 116, – János (Jakab fia) 116, – János (Márton fia) 116, – Márton (Jakab fia) 123, 125, – Mihály (János fia) 116, – Péter (Marót fia) 116
 kegyelmezés 124, 514, 523
 kegyelemlevél 449
 kegyúri jog 52, 60, 78, 147, 163, 168, 206, 228, 361, 388, 632
 Kékbokor f. n. 588
 Kékcsei cs. – Izsó István 746, – János 746
 Kékedi cs. – Domonkos (Ithe fia) 27, – László 235, – Miklós 235, – Péter 815
 Kékényes l. Kökényes
 Kékmező (Zemplén m.) 417, 418, 425
Kekmezew l. Kékmező
 Keknyicnémeti (Abaúj m.) 417, 418, 428, 431 l. még Németi
Kekud l. Kéked
Kelchen l. Kelecsény és Kölcsény
Kelcze l. Kelcse
 Kelcse (Zemplén m.), ma Nová Kelča SK 417, 418, 425, 722
 Keldesi Pál 833
Keleche l. Kelecsény
Keleczen l. Kelecsény
 Kelecsény (Abaúj m.), később Kelecsényborda, ma Košický Klečanov SK 417, 418, 427, 432, 714, 722
 Kelecsény (Borsod m.), ma Felsőkelecsény 55, 417, 418, 427, 432, 722
 Kelecsény utca, Szikszón 495
 Kelecsényi Péter, leleszi szerzetes 863
 Kelemen, győri püspök 359, 371, 380, 419, 435
 Kelemen, alkancellár 272
 Kelemen, Magyi Dömötör familiárisa 514
 Kelemen, országbírói ítélőmester 483, 480
Kelenthe l. Kelecsény
 Kemence (Abaúj m.), később Alsó- és Felsőkemence, ma Nižná és Višná Kamenica SK 417, 417, 427, 432 l. még Alsó- és Felsőkemence, Kemence
 Kéméndi Gergely 736, 738, 739, 748, 749, 750
 Kemeji Miklós 50
 kemeji főesperes 20 l. Pál, Péter
Kemenyk l. Belenik
 Kemnec l. Felnémeti
 kémkedés 1

Kenyhec (Abaúj m.), ma Hraničná pri Hornáde SK 496
Kenys l. Kinizs
 kepe 327
 Kér (Szabolcs m.), ma Szamoskér 221
 Kér (Temes m.) 604
 Kéri cs. – János (Pál fia) 216, – László 216, – Miklós 216, 220, – Ramocsa Péter 623, 678
Kerch l. Kércs
 Kércsi cs. – András 59, 715, – Dömötör 559, – Gergely (Mihály fia) 153, – István (Mihály fia) 153, – János 559, – Lőrinc (Fülöp fia) 471, – Mihály 100, – Miklós 535, – Péter (Mihály fia) 153
Kerechnye-i l. Kereknyei
 Kerecsenyi cs. – György 448, – Szalai Lőrinc 801
 Kerekegyház (Pest m.) 561, -i jobbágysok 561
 Kerekegyházi Gergely 554, 557
 Kereki cs. – Ártándi Balázs 850, – Pál 757, – Ártándi Pál 850
 Kereknye (Ung m.), ma Koritnyani UA 459
 Kereknyei István 137
 Kerektrét (Sáros m.), ma Okružle SK 722
 Keren Bálint, királyi hadvezér 639
 Kerepec (Bereg m.), később Alsó- és Felsőkerepec, ma Nizsnyij és Verhnyij Koropec UA 603
 Kerepeci cs. – András 602, 603, – Bálint 458, – Barnabás 458, – György 458, – János (László fia) 458, – Márton 458, – Miklós 458, – Péter 458
Keres-i l. Kőrösi
 kereskedés 3
 kereskedő 34, 120, 326, 403
Kereskyn-i l. Kőröskényi
 Keresztelő Szent János l. Szent János
 keresztesek 777, 778, 805, 814
 Keresztes-i Szilveszter 822
 Keresztesi János deák 576
 Keresztúr (Borsod m.), ma Sajókeresztúr 55
 Keresztúr hn. 48
 Keresztúri cs. – Bakó András 736, 738, 739, – Fülöp (János fia) 48, – Kecset István 515, – Jakab (János fia) 48, – László 617, – Bakó Lőrinc 736, 738, 739, – Sebestyén (Szőke fia) 116
Kerethnye l. Kereknye
Kerezthur l. Keresztúr
 Kéri cs. – István 196, – László 330, – Miklós 330, – Tamás 196
Keren l. Köröm
 kerítés 731
Kermend l. Körmend
 Kernece f. n. 63
Kersterch, erdő 63
 kert 27, 52, 102, 342, 388, 569, 615, 639, 707, 708, 711, 712, 713, 731, 746

Késmárk (Szepes m.), ma Kežmarok SK k. h. 266, 325
 Kesző, később Bánkeszi, ma Bánov SK 161
 Keszi cs. – Balázs deák, Solymos vár várnagya, máramarosi kamaraispán 485, 532, 564, 586, 587, 591, – felesége I. Anasztázia, – Benedek 468, – Gergely, zabari officiális 422, – György 433
 keszkenő 639
 Kétkunfalu (Krassó m.) 134
 Kéty (Abaúj m.) 722
Keues I. Köves
Keulch-i I. Kölcei
 Keve megye 124
 Keve (Szolnok m.), ma Túrkeve 119
Kewazo I. Kovászó
Kewlche I. Kölce
Kewres I. Kőrös
Kewzy I. Közi
 Kezép utca I. Közép utca
Kezepnemety I. Középnémeti
 kezesség 205, 872
Kezew I. Keszi
 kézjegy 219, 221, 302, 309, 345, 383, 386, 391, 392, 396, 399, 401, 410, 411, 433, 437, 461, 463, 470, 582, 589, 591, 592, 613, 614, 615, 623, 665, 669, 670, 783, 801, 837
Khuczin I. Kucsin
 Kidei cs. – Bertalan (Pál fia) 116, – Pál 119, – Pál (János fia) 116
 kiegyezőlevél 372, 573
 kihirdetés 377, 386, 399
 Kijő (Zemplén m.), később Körtvélyes, Hrušov része SK 344
 kikiáltott közgyűlés 461, 475, 506, 581, 611
 kiközösítés 542
 kilenced 358, 407, 464, 466, 491, 519, 528, 563, 605, 611 I. még borkilenced
 kincstár 163, 630, 631
 kincstartó 616, 762, 805 I. Beriszló Péter, Herendi Miklós, Magyar Pál, Nagylucsei Orbán, Szapolyai Imre, Turzó Elek, Várdai Pál
 Kinizsi cs. – György 575, – Pál 630, – Pál (Márk fia) 61
 kínzás 145
 király 484, 606, 629, 630, 781, 789, 791, 800 I. még az egyes királyok nevei alatt
 Királyháza (Ugocsa m.), ma Korelovo UA 86, 92, 107, 266, 267, 417, 418, 426, 466, 474, 476, 539, 543, 548, 579, 598, 647, 685, 180, 686, 687, 689, 691, 692, -i plébános I. András I. még Felszász
 Királyi cs. – János (Zovárd fia) 202, – Zovárd (Csépán fia) 85
 királyi apród 84

királyi edictum I. edictum
 királyi ember 15, 27, 29, 38, 39, 42, 48, 50, 51, 52, 53, 55, 58, 60, 62, 63, 71, 75, 80, 94, 100, 111, 106, 113, 125, 128, 129, 130, 131, 132, 136, 137, 143, 144, 165, 166, 167, 178, 177, 188, 182, 185, 196, 198, 200, 201, 205, 207, 210, 211, 212, 213, 214, 216, 229, 231, 235, 236, 237, 239, 240, 248, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 262, 263, 264, 265, 267, 268, 269, 273, 274, 275, 276, 277, 303, 330, 332, 333, 334, 336, 340, 343, 346, 347, 357, 362, 364, 369, 370, 373, 389, 393, 395, 397, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 441, 444, 450, 457, 458, 459, 460, 461, 477, 478, 494, 495, 506, 509, 517, 524, 538, 557, 559, 569, 570, 573, 574, 575, 576, 580, 581, 585, 586, 587, 594, 595, 645, 646, 647, 656, 657, 659, 660, 661, 662, 674, 679, 683, 687, 689, 691, 692, 693, 694, 696, 697, 703, 704, 706, 766, 786, 794, 795, 802, 803, 804, 808, 809, 825, 826, 863, 864, 865, 868, 871, -, a kúriából v. aulából külön kiküldött 54, 90, 93, 105, 121, 122, 169, 223, 356, 421, 475, 518, 557, 822, 823, 667, 805, 807, 854
 királyi familiáris 96, 97, 98
 királyi gyermekek 758
 királyi jelenlét 38, 71, 80, 100, 105, 113, 128, 132, 136, 137, 143, 147, 165, 169, 177, 198, 201, 219, 235, 236, 237, 253, 256, 257, 258, 267, 268, 273, 274, 330, 332, 340, 357, 421, 422, 424, 425, 426, 427, 428, 441, 457, 458, 476, 477, 475, 481, 494, 509, 520, 524, 554, 557, 569, 575, 579, 583, 586, 587, 594, 595, 685, 691, 724
 királyi javak háborítói 762
 királyi jog 86, 228, 229, 442, 633, 644, 645, 646, 656, 657, 663, 685, 686, 687, 689, 695, 701, 721, 722, 756, 779, – eltitkolói 209, 210, – visszaszerzői 124
 királyi jogügyszagató vagy ügyvéd 376, 685
 királyi ház 342
 királyi káplán 45, 80
 királyi konyha 769
 királyi kúria 44, 154, 341, 342, 350, 398, 498, 582, 592, 598, 617, 619, 620, 621, 632, 655, 646, 677, 685, 687, 717, 761, 786, 807, 809, 814, 819, 825, 826, 829, 844, 799, -i jegyző 667, 670, 685 I. még Gárdonyi Barnabás,
 királyi különös jelenlét 182, 210, 214, 216, 229, 231, 316, 346, 362, 364, 369, 393, 498, 499, – kancellárja I. Sári Péter
 királyi parancs 512, 569 I. még commissio
 királyi személyes jelenlét 164, 213, 233, 338, 358, 372, 409, 461, 506, 520, 559, 562, 568, 571, 580, 581, 582, 591, 592, 599, 600, 609, 645, 646, 657,

- 659, 660, 661, 662, 656, 663, 687, 693, 694, 703, 704, 705, 771, 773, 774, 775, 776, 783, 786, 795, 799, 801, 802, 803, 807, 809, 810, 811, 814, 819, 820, 821, 822, 825, 826, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 850, 854, 855, 860, 864, 865, – helytartója l. Verbóci István
- királyi szó 559, 562, 569, 570, 659, 660, 661, 662, 674, 679, 789, 802, 803, 815, 844, 845, 843, 846, 847, 848, 850, 855, 864, 865, 868
- királyi tanács 806, 828
- királyné 18, 80, 156, 217, 617, 620, 621, 723 l. még Ágnes, Beatrix, Borbála, Erzsébet, Mária
- királynéi ajtónállómester l. Gimesi Forgács Péter
- királynéi alkancellár l. Andronicus
- kirélynéi ember 158
- királynéi falu 18
- királynéi jelenlét 158
- királynéi, – kancellár l. Fülöp, Imre, János, – káplán, l. János, – kápolnaispán l. János, – különös jegyző 106, – ítélőmester l. Miklós, – officiális 68, – tárnokmester l. János, Ugali Pál, – udvarbíró l. Dezső, udvari ifjú 121
- királynéi vár 777
- királynő l. Mária
- Királyréve, rév 86
- királyválasztás 467
- Kirsanow* l. Gerzsanyó
- Kirva (Mármaros m.), később Nagykirva, ma Kri-
va UA 594, 595, 685, 686, 687, 689, 690, 692
- Kirva (Ugocsa m.), később Tiszakirva, ma Kriva
UA 266, 267, 417, 418, 426, 476, 539, 543, 548, 647, 579, 768, – i jobbágyság 476
- Kirvai Tatol Mihály 595
- Kis János 137
- Kis Lukács 192
- Kisandrásfalvai Barnabás (Gergely fia) 450
- Kysarhca* l. Tárca
- Kisbag v. Kisbátyok (Abaúj m.) 417, 418, 432, 722
l. még Bátyok, Nagybátyok
- Kisbathk* l. Kisbátyok
- Kisbreznice (Zemplén m.) 722, l. még Ó- és Újbri-
za, Briznice
- Kiscudar Péter özvegye 244, 331, 332
- Kisdamása (Zemplén m.) 417, 418, 425, 722 l. még
Nagydamása, Damása
- Kisdobronyi János, Bereg megyei szolgabíró 458
- Kisdobsza (Zemplén m.) 288
- Kisduna f. 732
- Kisebbilonok f. 90
- Kisfalud (Borsod m.) 417, 418, 427, 432, 722
- Kisfalud vagy Kisfalu, más néven Makszemháza
(Bereg m.), később Szilcekisfalud, majd Be-
regkisfalud, ma Szilce UA 445, 462, – i
nemeselek 445
- Kisfaludi Makszem cs. – György (János fia) 445, –
Karácsony (György fia) 445, – Miklós (János
fia) 116, – Nán (Miklós fia) 445 l. még Ilosvai
Makszem cs.
- Kishartai Tamás 732
- Kishorváti János 630
- Kisida vagy Gergelyfalva (Abaúj m.), l. még Ida,
Gergelyfalva 194, 195
- Kisidai cs. – Egyed (János fia) 194, 195, – János (Ja-
kab fia) 194, 195, 199
- Kiskaraszló (Ugocsa m.) 630, 631, 735
- kiskorúság l. életkor
- Kiskölcsse l. Kölcse
- Kisköröskényi László 799
- Kismogyorós (Szatmár m.) 670, 819 l. még Mo-
gyorós, Nagymogyorós
- Kisnamény (Szatmár m.) 630
- Kisnémeti (Abaúj m.), más néven Milész 225, 226,
273, 542, 541 l. még Németi
- Kisnémeti cs. – László (Péter fia) 302, – Kelemen
467, – Miklós (Péter fia) 302, – Péter (György
fia) 302, – Sándor (Péter fia) 302
- Kisóc hn. 506
- Kispázsit f. n. 29
- Kispolyák János, szabácsi bán 719
- Kisrátká (Nógrád m.) 722 l. még Nagyrátká, Rát-
ka
- Kisrozsály (Szatmár m.) 630, 735 l. még Rozsály
- Kissástelek f. n. 57
- Kissurányi György 863
- Kisszarvad (Közép-Szolnok m.) 586, később Pe-
le-Szarvad, ma Sárköz RO 586 l. még Szar-
vad
- Kisszarvadi cs. – Albert 586, – András 586, – Ger-
gely 586, – Miklós 586
- Kisszekeres (Szatmár m.) 630
- Kisszitnyice 417, 418, 425 l. még Nagyszitnyice,
Szitnyice
- Kisszodoró (Közép-Szolnok m.) később Érszodo-
ró, ma Sudarău RO 587
- Kisszodorói cs. – Albert 587, – György 587, – Mik-
lós 587
- Kisvárdai cs. – Aladár 577, – Imre 863, – Mátyás
577, – Mihály 863, – Miklós 577, – Kisvárdai-
ak 677
- Kiszudar* l. Kiscudar
- Klára, Pölöskei Ákos felesége 77
- klarisszák 179
- Klencheultiza* f. n. 602
- klerikus 42
- Knehnecz* l. Kenyhec

- knini püspök 86, 110, 112, 278, 287, 359, 371, 380 l.
még Bereck, János, Pál
- Kocka Szaniszló 867
- kocsi 578, 735, 749
- Kocsord f. 42
- Kocsord (Szatmár m.) 42 l. még Hidaskocsord
- Kohnia* l. Konyha
- Kókai cs. – Jakab 373, – János 373, 374, 378, – Mihály 373
- Kolbavágása (Zemplén m.), később Kolbóc, majd Köves, ma Kolbovce SK 417, 418, 425, 722
- Kolinfalvi Lőrinc 248
- kolozsmonostori konvent 614, 618
- Kolozsvár (Kolozs m.), ma Cluj-Napoca RO 693
- Komaró (Sáros m.), később Alsó- és Felsőkomárnik, utóbb Komárnok, ma Nižný és Višný Komarník SK 722
- Komaróc (Abaúj m.), ma Komárom SK 130, 131, 234, 235, 259, 326, 331, 332, 336, 359, 417, 418, 428, 431, 496, 542, 541
- Komaróci Pál 182
- Komárom, ma Komarno SK 656
- Komarus* l. Komaróc
- Komját (Ugocsa m.), Magyar- és Oroszkomját, később Magyarokmját, ma Veliki Komjati UA 111, 445, 450, 670, 735
- Komjátí (Nyitra m.), ma Komjatice SK 790, 799
- Komjátí (Torna m.) 780
- Komjátí Kelemen 670
- Komlód l. Komlós
- Komlódi Sándor, Bereg megyei szolgabíró 458
- Komlós (Abaúj m.), ma Füzérkomlós 417, 418, 427, 432, 722
- Komlós (Sáros m.), később Komlóskeresztes, ma Chemľov SK 722
- Komlós (Ugocsa m.), később Ugocsakomlós, ma Comlăușa RO 266, 267, 417, 418, 426, 476, 539, 543, 548, 647, 579, 685, 687, 686, 689, 690, 692, -i jobbágy 476
- Komlósi cs. – Gergely 609, – Mihály, máramarosi alispán 776, – Pál (Egyed fia) 450, – Sándor (Ugrin fia) 450, – Tamás 609
- Komlóstelek (Zemplén m.), ma Komlóska 191, 192, 179
- Komorzán (Szatmár m.), ma Cămărzana RO 632, 640, 656, 663, 670, 819
- komp 855
- Kompolti Péter, pohárnokmester 359
- Komjath* l. Komját
- Konc Imre, ugocsai nemes 506
- Koncházai Konc János 216
- Konchlanchya* l. Lác
- Konrád, váradi prépost 387, 388
- Konstanz D 352
- Kont Miklós, erdélyi vajda, szolnoki ispán, nádor 81, 84, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 103, 104, 110, 112, 114, 119
- konventi névsor 632, 640, 716
- Kónya, pozsonyi ispán 96, 97, 98
- Konyalia* f. n. 57
- Konyha f. 57
- Kónyi (Torna m.) 803
- Konyua* l. Ronyva
- konzul 307
- Kopa-i Tamás 822
- Kopasz, nádor 24
- Kopoz* l. Kopasz
- Kopsafoka f. n. 63
- korbáviai püspök 110, 112, 278, 287, 315, 318, 324, 335, 419, 435 l. még Boleszló, Miklós, Radoszló, Szécsi Péter
- Korbáviai cs. – Gróf János (Miklós fia), asztalnokmester 156, 170, 186, 217, 315, 318, 335 – György (Miklós fia) 156, – Károly, dalma-horvát bán 315, 318
- Korh-i Kelemen 340
- Korlátkövi Péter, udvarmester 842
- kormányzó 484 l. még Hunyadi János
- Kornis Benedek, leleszi prépost, drivaszti püspök 706, 716, 723, 729, 733, 751, 783, 793, 795, 766
- Kornpachszeregi László 471, 475
- Kornpachzeregh* l. Kornpachszereg
- Kornycha* f. n. 4
- Kóród (Szatmár m.), ma Tiszakóród 612, 721, 731, 733, 756, 775
- Kórodi Antal 864
- Kórogyi Péter (Tamás fia) 132
- Koromszeri f. n. 52
- korona 131, 175, 233, 239, 240, 260, 289, 419, 581, 624, 630, 631, 644, 645, 673, 687, 686, 695, 696, 697, 701, 709, 721, 722, 735, 757, 758, 762, 777, 778, 779, 786, 798, 804, 805, 837, 840, 868
- koronázás 467
- Korosztómező f. n. 445
- Korotnai János, ítélőmester 610, 652
- Korumhere* f. n. 52
- Korumzery* l. Koromszeri
- kosar* 837, 840, 868
- Kosárvágása (Zemplén m.), ma Košarovce SK 417, 418
- Koskovics (Sáros m.) 57
- Kottow* f. 63
- kovács 168, 578, 580, 736, 738, 731
- Kováchási Besenyő István 757
- Kovácsi (Nógrád m.), később Fülekkovácsi, ma Fil'akovské Kováče SK 722

- Kovácsó (Bereg m.), ma Kvaszovo UA 245, 586, 587, 723, 794
- Kovácsói cs. – Eufémia (Matucsinai Miklós lánya) 723, – Ferenc (Matucsinai Miklós fia) 723, – György (Matucsinai Miklós fia) 723, – Jeremina (Matucsinai Miklós lánya) 723, – Magdolna (Matucsinai Miklós lánya) 723, – Miklós (Matucsinai Miklós fia) 723, – Matucsinai Miklós 723, – Zsófia (Matucsinai Miklós lánya) 723
- Kozan I. Kozsány
- Kozár f. n. (Szatmár m.) 778
- Kozma, váradi kanonok, plébános 94
- Kozma László 739
- Kozmafalva (Bihar m.) 604
- Kozmafalvi Osvát 614, 615
- Kozun I. Kászony
- Kozsány (Sáros m.), ma Kožany SK 417, 418, 427, 432
- kői káptalan 743, 752
- Köbli (Abaúj, Borsod m.), ma Tornaszentjakab része 521, 538
- Köbli (Tolna m.), ma Köblény 465, 767
- köböl 86
- kőfaragás 26
- kőhajítás 42, 46, 131
- Kökényégerpatak f. 20
- Kökényes(d) (Ugocsa m.), ma Porumbésti RO 29, 573, 574, 639, 863, -i jobbágysok 581, 580
- Kökényes f. 29
- Kökényesi György (Simon fia) 414, – Simon Jakab 581
- Kölcse és Kiskölcse (Szatmár m.) 612, 721, 729, 731, 756, 775, -i jobbágysok 731
- Kölcsi cs. – András (Dénes fia), szatmári ispán 129, – Dénes (László fia) 471, – felesége: Császlóci Erzsébet 379, – Bornemissza Gáspár, istváni pap 731, 733, – István 198, – Jakab özvegye: Orsolya 729, – János 129, – Lajos 731, 733, – László 731, 733, – Márk 731, 733, – Farkas Márton 606, – Miklós (János fia) 198
- Kölcsény (Bereg m.), ma Kolcsino UA 417, 418, 425, 722
- kölcsön 302, 499, 532, 626, 761, 787, 797, 839
- kölcsönös örökösödési szerződés 387, 415, 416, 417, 418, 632, 640, 642, 651
- köles 554
- költözés 3, 564
- Kömörő (Szatmár m.) 756, 775
- könyv 565
- Köpcseny k. h. 420, 421
- kőrév 22
- Kőrév f. n. 445
- Körmend (Vas m.) 175, 176, 177, 727
- Körmöcbánya, ma Kremnica SK 472, -i polgár 472
- Körmöci Modrar I. Modrar cs.
- Köröm (Zemplén m.) 311
- Kőrös megye 642, 656, 659, 661, 679
- Kőrös (Gömör m.), később Berzétékőrös, ma Kruzná SK 420, 421, 423, 436
- Kőrösi cs. – Dobó 116, – Gergely 116, 119, 468, – László (Miklós fia) 116, – Zsigmond 678, 685
- Köröskény, Nagyköröskény (Nyitra m.), ma Dolné és Horné Krškany SK 870
- Köröskényi Péter (István fia) 161
- körtefa 50, 52, 57, 63
- Körtvélyesberek f. n. 448
- kötél, méréshez használatos 4
- kötelező levél 360, 372, 448, 480, 483, 503, 533, 573, 574
- Kóvár, vár (Pozsega m.) 155, 157, 376
- Kövesd, kerület Krassó megyében 124
- Kövesmál f. n. 29
- követ 717
- Közép-Szolnok megye 509, 513, 582, 586, 587, 677, – alispánja I. Ilsvai Gelbert Miklós, Nagyfalu Mihály, – hatósága 535, 536, – szolgabírái 536
- Közép utca, Újváron 495
- Középnémeti (Abaúj m.) 18, 21, 40, 47, 77, 79, 169, 170, 177, 178, 225, 226, 230, 273, 417, 418, 428, 431, 473 I. még Németi
- Középnémeti cs. – László (Péter fia) 273, 276, – Miklós (Péter fia) 273, 276, – Sandrinus (Péter fia) 273, 276
- közgyűlés 80, 86, 114, 119, 138, 170, 173, 174, 239, 240, 295, 303, 305, 309, 311, 313, 341, 449, 452, 553
- közös birtoklás 21, 52, 239
- közös használat 135, 147, 168, 314, 388, 495, 511, 670, 847
- közös költség 26, 569, 570
- közös vizsgálat 341, 350, 450, 453, 475, 511, 515, 582, 735, 837, 838, 840, 851, 868, 871
- Közi, f. n. 572
- Krakkó, Krakow PL 22, -i kapitány 22
- Krassó (Szatmár m.), később Szamoskrassó, ma Cărașeu RO 632, 640, 659, 656, 663, 707, 708, 711, 712, 713, 855, -i jobbágysok 837
- Krassó megye 37, 120, 124, 134, 163, 357, 356
- Krassófő (Krassó m.) 163
- Kraszna f. 81
- Kraszna megye 13, 325
- Krempnycha I. Körmöc
- Krewa I. Kirva
- Kricsfalvi Dolhai Miklós 746
- Kristóf, pozsonyi ispán 315, 318, 335
- Krisztus teste, gyulai templom 785
- Krompachi Dániel 229, 311

Kruslyó (Sáros m.) később Ruzsoly, ma Kružlová SK 722
Krysano l. Gerzsanyó
Kryva l. Kirva
 Kucsai Benedek 165
 Kucsin (Sáros m.) 417, 418, 427, 432
Kughpataka l. Kútpataka
 kulcs 791
Kunchulpataka f. 90
Kumyath l. Komját
 Kunclánc (Abaúj m.) 153 l. még Lánc
 kunok 3, 13, 37
 Kun János 241
 Kupai György 427
 Kupán (f. n.) 180
 kúria 21, 60, 76, 135, 168, 169, 191, 192, 290, 327, 358, 373, 378, 388, 449, 471, 475, 495, 517, 518, 639, 640, 651, 707, 708, 711, 712, 713, 729, 731, 738, 746, 749, 750, 761, 773, 775, 790, 799, 818, 833, 837, 840, 841, 851 l. még ház, királyi kúria
 Kurima (Sáros m.) ma Kurima SK 722
 Kuró (Sáros m.) ma Kurov SK 722
 Kusaly (Közép-Szolnok m.), ma Coșeiu RO 491, 488, -i jobbágy 491
 Kusalyi Jakcs cs. – András (László fia) 586, – Dénes (György fia) 387, – Erzsébet (idősebb László lánya) 530, 488, 586, – Ferenc 651, 652, 864, – György, tárnokmester 217, – György (János fia) 488, 491, 530, – István 509, – I. János (György fia) 387, – II. János (László fia) 488, 491, – III. János (György fia) 491, – Katalin (György lánya) 491, – Krisztina (László lánya) 516, – I. (idősebb) László 387, – felesége: Anna 516, – II. László (I. László fia) 530, 586, – I. Mihály (György fia) 387, – II. Mihály 509, – Péter 509, – Jakcsfiak 642
 kút 50, 57, l. még forrás
 Kutasvölgye f. n. 799
 Kutenégere, erdő 54, 80
 Kútpataka (Zemplén m.) 179, 191, 192
 Kútvölgy (Bodrog m.) 741, 743, 744
 küküllői főesperes 28
 Külcsenke (Zemplén m.) 179, 191, 192
 Külricse (Szatmár m.) 31, 25, 32, 43, 63, 96, 98, l. még Ricse
 Külső-Szolnok megye 831, – hatósága 553
 Külszalka (Szatmár m.), ma Mátészalka 38, 39, 41
 Kürti András 659
 Kürtösi v. Ripacsi Péter deák 617, 738, 749, 750, 752, 753
Kydus Kwczurd l. Hidaskocsord
Kyo l. Kijő
Kysbagh l. Bátyok
Kysbathk l. Bátyok

Kyshermen l. Ermény
Kyshyda l. Kisida
Kysmoycus l. Majtis
Kysebylulnuk l. Kisebbilonok
Kystarcza l. Tárca
Kyuryuche l. Külricse
Kyuulzalka l. Külszalka
Kyoryche l. Külricse
Kywlichenke l. Külcsenke
Kvaszovo l. Kovászó
Kwbly l. Köbli
Kwczord l. Kocsord
Kwkenes-i l. Kökényesi
Kwrew l. Kórév
Kwrthwelesberek l. Körtvélyesberek
Kwrwenkowa l. Túrvekonya
Kwsal l. Kusaly
Kwsin l. Kucsin

L

Laaph l. Láp
Laaz l. Láz
 Lábatlani Gergely 547
 Lacina f. 137
 Lackfi cs. – Dénes, erdélyi vajda 119, – Imre, erdélyi vajda, szolnoki ispán 116, 119, 123, 125, – I. István, szlavón bán 81, – II. István, lovászmester, nádor 145, 146, 147, 153, – Jakab, erdélyi vajda 305, – Miklós, erdélyi vajda, szolnoki ispán 119
 láda 295, 791
 ládafia 170, 284
 Ladomér, esztergomi érsek 13, 18
 Ladomér, váradi püspök 5, 6
 Ladomér vagy Ladomérvágása (Sáros m.), ma Ladomirová SK 722
 Lajos (I.) király 1, 75, 80, 81, 82, 83, 84, 86, 87, 89, 90, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 103, 104, 105, 106, 108, 110, 112, 113, 117, 118, 120, 121, 122, 124, 126, 127, 129, 132, 133, 134, 137, 142, 152, 156, 158, 198, 208, 243, 278, 294, 296, 327, 618, 661
 Lajos (II.) király 758, 762, 789, 790, 791, 794, 795, 796, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 808, 809, 810, 811, 812, 814, 815, 816, 819, 820, 821, 822, 825, 826, 827, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 840, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 850, 854, 855, 851, 852, 858, 859, 860, 864, 865, 867, 868, 870, 872
 Lajos, kalocsai érsek 146, 148
 Laki András 576
Lakusd l. Laskod
 Lampért, egri püspök 5, 6
 Lampért, országbíró, csanádi, nyitrai ispán 36, 37, 42

- Lampértszásza l. Beregszász
- Lánc (Abaúj m.), Konchlanhya v. Veglanch, később Alsó- és Felső-Lánc, ma Nižný és Vyšný Lánc SK 271, 288, 326, 417, 418, 428, 431, 473, 495, 496, 542, 541, -i jobbágyságok 495 l. még Kunclánc
- Lanch l. Lánc
- lándzsa 2, 163, 206, 266, 331, 739
- Lápi cs. – András, ugocsai szolgabíró 313, – András (Péter fia) 207, 211, 212, – Bálint (András fia) 450, – Barla (István fia) 450, – János (István fia) 450, – Tamás (Lóránd fia) 426, 450, -i nemesek 85
- Láposbánya (Szatmár m.), ma Băița RO 632, 640, 659, 656, 663, 819
- Laskó (Baranya m.) 764
- Laskod (Szabolcs m.) 221
- Lassai Orbán (Miklós fia) 204
- László 42
- László (IV.), király 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 37, 80, 95, 142, 294, 296
- László (V.) király 481
- László, egri prépost 89, 90, 93, 94, 158, 198
- László, erdői plébános 385
- László, a fehérvári keresztes konvent lectora 632
- László, a fehérvári keresztes konvent vicepreceptor 640
- László, kalocsai érsek, kancellár 36, 37, 41, 43, 44, 45
- László, knini püspök 186, 217, 315, 318, 324, 335
- László, leleszi szerzetes, artium baccalarius 429, 430
- László, leleszi szerzetes 481
- László, pécsi püspök 36, 37, 41, 43, 44, 45
- László, tarcafői főesperes 337
- László, váradi éneklőkanonok 83, 94, 90
- László, váradi kanonok 63
- László, váradi örkanonok 387, 388
- László, váradi prépost 198
- László, vasvári prépost, diósgyőri ispán, szekszárdi apátság kormányzója 616, 619
- László, veszprémi püspök 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
- László, zágrábi püspök 45
- László, zempléni főesperes 9
- László, Amadé nádor fia 26
- László, a Meggyesiek familiárisa 81
- László, nádor l. Opoliai László
- László, pozsonyi ispán 6,
- László, pozsonyi ispán 112
- László (Ders fia) 59
- László (Dezső fia) 130
- László (Imre fia) 42
- László (Mihály ispán fia) 16
- László (Miskolc nb. Panyit bán fia) 13
- László (Oláh János fia) 180
- László (Péter fia) 133
- László (Sándor fia) 39
- László (Sceput fia) 50
- Lászlóháza (Krassó m.) 134
- lator 2, 313, 325, 639
- Latorca f. 137, 462
- Láz (Nógrád m.) 722
- Láz (Ung m.), később Nagyláz, ma Veliki Lazi UA 189, 349, 354
- lázadók 249, 250, 261, 266, 272, 278, 279, 467
- Lázár (Szatmár m.), később Lázári, ma Lazuri RO, -i jobbágyságok 598
- Lázári István (István fia) felesége: Anna, előbb Perényi Gergely özvegye 368
- lázítás 353
- Lazlauhaza l. Lászlóháza
- leányági birtok 339
- leányegyház 560
- leánynegyed 7, 42, 47, 60, 81, 88, 102, 139, 179, 312, 328, 366, 488, 714
- lecta, kancelláriai jegyzet 279, 289, 318, 335, 353, 359, 371, 394, 396, 409, 438, 467, 481, 499, 504, 518, 516, 541, 553, 555, 556, 561, 582, 599, 600, 642, 651, 652, 665, 678, 711, 712, 724, 773, 774, 775, 776, 786, 788, 800, 811, 817, 827, 856, 857, 858, 860
- legátus l. Kanizsai János
- legelő 102, 228, 439, 552, 626, 630, 637, 644, 651, 682, 686, 672, 695, 701, 718, 721, 722, 729, 750, 756, 761, 768, 773, 775, 777, 778, 779, 787, 788, 799, 813, 830
- Legen (Hont) később Ledény, ma Ladzany SK 14
- Legenye (Zemplén m.), ma Luhyná SK 722
- Lehota (Nógrád m.), később Sóslehota, utóbb Sósliget, ma Slaná Lehota SK 722
- Lekence (Szatmár m.), később Avaslekence, ma Lechința RO 632, 640, 656, 659, 663, 670, 819
- Lekence f. 63
- Lekencei Lack 393
- Lekencefő f. n. 29
- leleszi konvent 48, 67, 80, 91, 92, 105, 106, 109, 113, 119, 121, 122, 123, 128, 129, 132, 137, 139, 146, 143, 158, 168, 181, 182, 185, 187, 188, 189, 191, 192, 193, 200, 205, 207, 208, 210, 211, 212, 213, 214, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 223, 224, 236, 237, 239, 240, 244, 254, 256, 264, 265, 267, 268, 269, 275, 282, 287, 302, 305, 314, 318, 316, 317, 339, 341, 345, 349, 350, 353, 354, 360, 362, 366, 368, 369, 370, 371, 375, 379, 381, 382, 384, 386, 389, 390, 393, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 402, 404, 407, 409, 410, 411, 418, 425, 429, 426, 430, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 444, 445, 447, 448,

- 450, 452, 453, 458, 461, 466, 473, 474, 476, 477, 478, 479, 481, 482, 484, 486, 487, 489, 491, 494, 495, 501, 502, 503, 505, 508, 510, 511, 512, 513, 515, 516, 519, 520, 524, 525, 526, 528, 531, 533, 540, 545, 549, 550, 551, 552, 559, 562, 565, 566, 569, 570, 571, 572, 575, 576, 577, 579, 581, 586, 588, 589, 590, 591, 592, 594, 595, 600, 602, 603, 609, 612, 617, 620, 624, 626, 636, 637, 643, 645, 646, 647, 649, 657, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 667, 668, 669, 670, 674, 677, 678, 679, 680, 681, 684, 685, 687, 689, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 703, 704, 705, 706, 716, 718, 719, 721, 723, 726, 729, 733, 735, 746, 747, 755, 766, 776, 782, 783, 786, 793, 794, 795, 801, 804, 805, 807, 809, 810, 811, 815, 816, 814, 835, 837, 843, 844, 845, 847, 856, 861, 862, 863, 866, 868, 818, – névsora 716
- leleszi alírnok l. János, – alkántor l. István, – custos l. Antal, Jakab, Pál, Tamás, – kántor l. Ambrus, Ferenc, – klerikus l. Bési Mátyás, Imre, Kaposi Miklós, – perjel l. Márton, – prépost l. András, Balázs, Domonkos, János, Miklós, Kornis Benedek, Péter, Ostfi Miklós, Szaniszló, – szerzetes l. Bálint, Benedek, Damján, Dénes, Ferenc, Gál, Gergely, János, Kelecsényi Péter, Mátyás, Mihály, Miklós, Pál, Tamás, Tiszabecsi János, Vitályos
- Leleszi cs. – Nagy Ambrus, temesi ispán 575, 576, – Gedrudis 575, 576, – Péter 575, 576
- lemondás, birtokról 220
- Lénárd, zenggi püspök 186, 217
- Lengenorthawanya* f. n. 57
- Lengyel Gergely 517, 518
- lengyel jog 22
- Lengyelország 22, 329
- Leó, orosz herceg 80
- Lesemér (Valkó m.), ma Ležimir SK 154
- Lesták (Tomaj nb.) 7
- Leszteméri cs. – András deák 210, – István 210, – János (Miklós fia) 210, 216, 316, – Mátyás deák 425, – Orbán 345, – Pál 316, 317, – Péter 182, 210, – Tamás 210, 316
- Léta (Szabolcs m.), ma Kisléta 52, 88
- letartóztatás 119
- letétbe helyezés 443, 533
- Lethenie* l. Litinye
- Leua* l. Léva
- Leusták, szlavón bán 95, 96, 97, 98
- Léva k. h. 34
- Lévai Cseh cs. – János 732, – felesége: Anna 732, 734 – László (Péter fia) 465, – Péter, lovászmester, macsói bán, erdélyi vajda, 278, 287, 315, 318, 335, 376, 419, 465, – felesége, l. Névai Treutul Katalin, – Zsigmond 732, 734, 736, 738, 739, 741, 744, 749, 750, 752, 759, 760, 764, 767
- levél 850
- levelesítés 295, 313
- Levrinchy* l. Lőrinci
- Lezemer* l. Lesemér
- Leztemer* l. Lesztemér
- Libő (Bihar m.) 33
- Ligetes, Liget f. n. 58
- Lika (Zemplén m.), később Olyka, majd Homonnaolyka, ma Vyšná Oľka SK 417, 418
- Lipcse (Liptó m.), később Németlipcse, ma Partizánska Ľupča SK 209, 210
- Lipcsei Lázár 594
- Lipó (Szatmár m.) vagy Lipófalva, másként Lupsa, később Szamoslippó, ma Lipău RO 85, 640, 659, 707, 708, 711, 712, 713, 837
- Lipou* l. Lipó
- Lippa, ma Lipova RO 26, 757
- Lippamezeje (Szatmár m.) 659
- Lippói Gáspár 732, 734
- Liptó megye 209, 210
- Liszka (Zemplén m.), ma Olaszliszka 191, 192
- Liszcai Pál, asztalnokmester 103, 104 l. még Pál
- Liszkóc (Zemplén m.), később Leskóc, majd Mogyorósfalu, ma Lieskovec SK 417, 418
- Litinye f. 20
- Litinye (Sáros m.), ma Ľutina SK 417, 418, 427, 432, 722
- Loagfalwa*-i l. Lovagfalvi
- ló 2, 5, 241, 393, 395, 439, 511, 517, 518, 598, 634, 639, 688, 738, 750, 764, 799
- Lomnici cs. – Horvát György (Fábián fia) 230, 231, 232, – Horvát Mátyás (Fábián fia) 254, 269
- Lompnycha*-i l. Lomnici
- Longh*, sziget 52
- Lonka (Máramaros m.), ma Lunca la Tisa RO 779
- Lónyai cs. – Albert 794, – Ferenc (György fia) 237, – János (Miklós fia) 237, – László 794
- lopás 5, 86 l. még tolvaj
- Lorándháza (Szabolcs m.), ma Baktalórántháza 662
- Losonci cs. – András (Bánfi István fia) 490, – Dénes (Tamás fia), dalmát-horvát bán 146, – György (Bánfi István fia) 490, – István, szörényi bán 146, – János (Bánfi István fia) 490, – I. László erdélyi vajda 146, 658, – II. László, szlavón bán 146, – Mihály (Bánfi István fia) 490
- lovag 331, 358
- Lovagfalvi Lovag János 464
- lovaskatona 762

lovászmester 371 l. még Albert, Balázs, Bátor
András, Bátor György, Dénes, Ernye, Hé-
dervári Lőrinc, Imre, István, Lévai Cseh Péter
Lőcse, ma Levoča SK k. h. 326, 344, 668
Lök (Szabolcs m.) 221
Lökös, asztalnokmester, pohárnokmester 86, 95
Lőrinc budai kanonok 374, 378
Lőrinc, egri éneklőkanonok 13
Lőrinc, leleszi szerzetes 657
Lőrinc, váci püspök 44
Lőrinc, nádor, soproni ispán 6
Lőrinc, szőrényi bán, dobokai ispán 5
Lőrinc (Farkas fia) 37
Lőrinc (Gergely fia) 59
Lőrinc (Gutkeled nb. Drug ispán fia) 19
Lőrinc (Kozma fia) 37
Lőrincfölde (Abaúj m.) 46
Lőrinci (Pest m.) 353
Lucska (Torna m.), ma Lúčka SK 538 l. még Áj-
lucska
Ludányi Tamás, egri püspök 251, 308
Luka, szerviens 10
Lukács, jászói notárius 27
Lukács, váradi éneklőkanonok 190, 202
Lukács, váradi püspök 186, 217, 278
Lukács, zágrábi püspök 719
Lukács, szerviens 8, 10
Lumpnychkakas l. Kakaslomnic
Lumprethhaza l. Beregszász
Lutova (Morvaország) 228
Lybeu l. Libő
lygeth 375
Lygetus, Lygeth l. Ligetes
Lyzkolcz l. Liszkóc

M

Macedóniai cs. – Frank (András fia) 383, – Miklós
(Péter fia) 383, – Simon (Dancs fia) 383
Macharerdey l. Mocsárerdeje
Macronicz l. Makranc
Macs (Bihar m.) 682, 690, 770
macsói bán 182, 183, 186, 187, 188, 223, 225, 226,
227, 230, 329, 359, 584 l. még Felföldi Pál, Ga-
rai Dezső, Garai Miklós, Horváti János, Já-
nos, Lévai Cseh Péter, Maróti János, Miklós,
Pál, Perényi Péter, Újlaki László, Újlaki Lő-
rinc, Újlaki Imre
Macsolai cs. – Dénes (László fia) 407, – Ferenc
(László fia) 407, – László (Mihály fia) 407, –
Radolf (János fia) 143, – nemesek 407
Mada (Szabolcs m.), ma Nyírmada 52, 784
Madai cs. – András (Szaniszló fia) 471, – László
620, – Pál 818, 835, – Péter 620
Magasliget (Szatmár m.), ma Magosliget 659

Magasmart (Szatmár m.), később Szamosmagas-
mart, ma Mogoşeni RO 659
Magasmarti cs. – Pató Albert 820, 844, – Pató
András 840, – Pató Balázs 840, 864, – Hatvani
Bálint 840, – Hatvani Ferenc 840, – Pató János
381, – Pató Kelemen 381, 382, 384, – Pató
László 840, – Pató Máté 840, – Pató Pál 840
Maglódi, kézjegy 783
máglyahalál 352
Magna Villa l. Nagyfalu
Mágocs (Szatmár m.) 630
mágnás 655
magszakadás 42, 44, 182, 183, 194, 195, 271, 329,
330, 420, 421, 436, 442, 467, 636, 679
magyar falvak 488, 539, 548, 640, 647, 579, 685,
689, 691, 701
Magyarhegy f. n. 307
Magyar Balázs 728
Magyar Pál, gimesi várnagy, kincstartó 38, 39, 41,
42, 44, 134
Magyarbród, Uherský Brod CZ 799
Magyfalvi cs. l. Magyi
Magy (Szabolcs m.) 366, 489, 557, 561, 569, 577,
596, 677
Magyi cs. – Ágnes 677, – Albert 557, – Ambrus
(Tamás fia) 596, – András (Miklós fia) 117,
118, 119, 123, 125, 139, – András (Barnabás al-
országbíró fia) 489, 513, 557, 561, 569, 596, –
András (Dömötör fia) 366, – Anna 677, – Bar-
la v. Barnabás (Mátyus fia), alispán, alország-
bíró 468, 469, 489, 490, 501, 505, 508, 509, 513,
517, 518, 520, 526, 534, 535, 559, 561, 565, 567,
568, 569, 571, 576, 582, 677, – Dömötör (Mik-
lós fia) 139, – Dömötör (Mátyus fia) 468, 469,
489, 490, 501, 503, 505, 508, 509, 510, 513, 514,
515, 517, 518, 520, 526, 534, 535, 549, 550, 559,
561, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 576, 589, 596,
600, 670, 672, 677, – Dömötör, akli plébános
560, – Dömötör (Dömötör fia) 513, – Dömötör
(Pál fia) 672, 695, – Erzsébet (László lánya)
366, 677, – Ferenc 825, – Ferenc (Barla fia) 561,
569, 596, 677, – Zovárd Ferenc 863, – György
egri kanonok 339, 366, – György felsége: Zsó-
fia 866, – Dacsó György 506, – Zovárd v. Zo-
árdfi György 580, 589, – Imre (György fia)
596, 677, – felesége l. Annos, – István 515, 581,
– István (János fia) 139, – János (Miklós fia)
116, 117, 119, 139, – János (Péter fia) 569, – Já-
nos (Tamás fia) 596, – Horvát János 825, – I.
László 366, – felesége, Katalin 366, – II. László
366, – László (István fia) 366, – László (Tamás
fia) 596, – Máté v. Mátyus (Dömötör fia) 341,
366, 388, 561, – Mihály 557, – Orsolya (Dömö-
tör lánya, Gelsei Zalmai Albert felesége)

- 559, 562, – Pál (Dömötör fia), alországbíró, alvajda 489, 510, 513, 549, 550, 561, 567, 568, 596, 672, 674, 677, 693, 695, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 715, 716, 725, 770, 863, 818, – Pál (Mátyus fia) 468, 469, 471, 475, 501, 505, 508, – Péter 366, – Péter (Dömötör fia) 549, 550, 561, 596, 674, – Péter (János fia) 139, – Péter (Pál fia) szikszói plébános 489, 490, 501, 505, 508, 513, 565, 567, 568, 571, – Péter (Pál fia) 672, 695, – Sebestyén (Dömötör fia) szőlősi plébános 549, 550, 561, 596, 672, 674, 677, 695, – Sebestyén (Pál fia) 672, 695, – Tamás (György fia) 677, 596, – felesége I. Ilona, -i nemesek 366, 582, 840
- Magyarkomját 630, 631 l. még Komját
- Mahálfalvai Márk (István fia) 229, 231
- Majtény (Szatmár m.) 632
- Majtényi Tamás, a szentjogi konvent adminisztrátora 534, 541
- Majtis (Szatmár m.), ma Jánkmajtis 63
- Majtisér f. 63
- Majtisi Péter 129
- Makai cs. – Busaly Ambrus 524, – Busaly László 524
- makarskai püspök 146, 278, 287, 315, 318, 324, 335, 359, 371, 380, 419, 435 l. még Bálint
- makkoltatás 63, 314, 445, 450, 581, 672
- Makóc (Zemplén m.), később Mákos, ma Makovce SK 417, 418, 425, 722
- Makouch* l. Makranc
- Makovica (Sáros m.) vár 722
- Makrai cs. – Benedek (György fia) 471, – Gergely 638, 662, 663, 665, 679, – Péter 840
- Makranc (Abaúj m.), ma Makrance SK 50, 69, 234, 235, 259, 326, 331, 332, 336, 359, 417, 418, 428, 431, 495, 496, 541, 542, -i jobbágyság 495 l. még Felsőmakranc, Pusztamakranc
- Makranci cs. – László (János fia) 46, 69 – László (Lökös fia) 46, – Miklós (Imre fia) 46, – Simon (János fia) 46, 50, 61, 69
- Makrouch* l. Makranc
- Makszem cs. l. Ilosvai és Kisfaludi cs.
- Makszemháza l. Kisfalud
- Makszond (Krassó m.) 356, 357
- Málcai László 360
- Malcha*-i l. Málcai
- malom, malomhely 3, 18, 26, 52, 59, 60, 63, 113, 129, 135, 137, 147, 155, 168, 175, 181, 183, 193, 223, 228, 290, 344, 388, 476, 491, 495, 496, 552, 578, 604, 629, 630, 631, 632, 640, 644, 651, 656, 663, 670, 672, 686, 695, 698, 701, 707, 708, 711, 712, 713, 718, 721, 722, 756, 761, 768, 773, 775, 777, 778, 779, 787, 788, 826, 830, 843
- Malomvízi Kenderes János 519, 524, 528, 529
- Mándi György 506, 659
- Mányi András 131
- Máramaros megye 90, 325, 367, 594, 607, 608, 639, 688, 758, 761, 763, 776, 777, 779, 270
- máramarosi alispán l. Komlósi Mihály
- máramarosi ispán l. Drág, Balk, Horvát János, Perényi János, Perényi Péter, Sárkány Ambrus
- máramarosi erdők 5
- máramarosi kamarák 532, 758, 785, 791, 794, 806, 827, 828
- máramarosi kamarás, kamaraispán 647, 688, 689, 692 l. még Perényi Gábor, Pogány Zsigmond, Ormándi Miklós
- máramarosi nemesek 771, 777
- máramarosi oláhok 367
- máramarosi vikárius 578
- Máramaros cs. – Balk l. Balkfi cs., – Oláh János l. Oláh János
- Marcali cs. – Dénes, szlavón bán 359, 371, 380, – László, csanádi püspök 419, 435
- Marcaltői Miklós 663
- Marchylffalu*-i l. Mahálfalvi
- Marchyn*, a Csaholyiak familiárisa 517, 518
- Marcell (Mihály fia) 33
- mardurina 155
- Margit, Druget Fülöp felesége 74
- Margit, Császári Balázs, majd Rezegei Balázs felesége 534
- Margit, Gergelyidafalvai Benedek felesége 284
- Margit, Keceli István özvegye 576
- Margit, Imre lánya l. Tolcsvai cs.
- Margit, Meggyesaljai István felesége 632, 640, 663, 666, 707, 708, 711
- Margit, Pölöskei Mikcs felesége 79, 95
- marha 471, 475, 578, 801
- Mária királynő 142, 143, 144, 146, 151, 152, 155, 158, 163
- Mária királyné (IV. Béla felesége) 18
- Mária királyné (V. István lánya, Károly szicíliai király felesége) 18
- Mária Magdolna-egyház, budai 615
- Maria-i Lukács 353
- Márk, patai főesperes 9, 13
- márka 3, 18, 19, 21, 23, 33, 38, 40, 41, 42, 49, 50, 63, 69, 76, 86, 111, 114, 131, 137, 152, 353, 386, 388, 399, 424, 447, 453, 526, 579, 583, 590, 609, 685, 755, 798, 804, 837, 868, -, budai számítású 135, -, budai számítású, garas 78, -, ezüst 19, -, finom, ezüst 7, 20
- Márkfalva (Temes m.) 604
- Márki cs. – Dömötör (Miklós fia) 119, 123, – János (István fia) 116, – Miklós (János fia) 123
- Maróc (Tolna m.), ma Hegyhátmaróc 465
- Marocsai Ferenc 617, 667, 734

- Marocsok* l. *Morocsuk*
 Maros f. 81
 Maros hn. 13
 Marót k. h. 206, 207
 Máróti János, macsói bán 186, 217, 250, 261, 278, 287, 315
Marthonulese l. Mártonülése
 Martinca (Bereg m.), később Kismartinka, utóbb Mártonka, ma Mala Martinka UA 722
 Márton, egri éneklőkanonok 58, 61
 Márton, erdélyi püspök 186
 Márton, hevesi főesperes 13
 Márton, jászói jegyző 169
 Márton, klerikus 37
 Márton, leleszi perjel 576
 Márton, leleszi szerzetes 495, 595, 620, 660, 694, 793
 Márton, patai főesperes 20
 Márton, szőlősi plébános 578
 Márton, váradi karpap 201
 Márton, váradi őrkanonok 16, 19
 Márton Pál 576
 Mártonülése (Szabolcs m.), ma Nyírmártonfalva 145
 Mártonpataka (Kőrös m.) 632, 642
Marus l. *Maros*
 Maskóteleke f. n. (Közép-Szolnok m.) 582
 Máté (Szatmár m.), ma Mátészalka 39, 42, 44
 Máté, sebenicói püspök 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112, 146
 Máté l. Csák Máté
Mathiashaza l. Mátyásháza
Mathoos l. *Matolcs*
Mathyaz-i l. *Matyázi*
Mathywcz l. Mátyóc
 Matolcs (Szatmár m.) 784, 847
 Matolcsi Sinka (Miklós fia) 145
 Matucsinai cs. – János 802, 803, – felesége Dadai Bodó Beatrix 802, 803, 808, – Miklós 586, 587, 591, 698, – Tamás 759
 Mátyás, király 492, 493, 498, 499, 500, 504, 506, 518, 521, 522, 523, 537, 540, 541, 542, 544, 546, 547, 548, 551, 552, 553, 555, 556, 558, 559, 562, 565, 566, 570, 571, 573, 574, 580, 581, 582, 585, 591, 592, 595, 599, 600, 609, 621, 624, 627, 629, 630
 Mátyás, a fehérvári kereszties konvent custosa 632, 640
 Mátyás, a fehérvári kereszties konvent szerzetese 663
 Mátyás, leleszi szerzetes 397, 697
 Mátyás, újvári főesperes 13
 Mátyás, váci püspök 461
 Mátyás, váradi oltárigazgató 826
 Mátyás, almási, szarvastelekei officiális 357
 Mátyás, nádori jegyző 40
 Mátyásháza (Abaúj m.) 417, 418, 427, 432, 722
 Matyázi cs. – Dénes 357, – Miklós 357
 Mátyóc (Ung m.), ma Maťovce, Maťovské Vojkovce része SK 209, 210, 216
 Mátyóci Vid 216
Maxond l. *Makszond*
Maytes-i l. *Majtisi*
Mechyn (Tolna m.), mindkét *Mechyn* 161
 meder 63, 349, 375
Medyes l. *Meggyes*
 medve 5
 Medvei cs. – János, dalmát-horvát bán 359, – Petermann, dalmát-horvát bán 335
 Megges-i l. *Meggyesi*
 megintés 559, 562, 569, 570, 581, 602, 659, 733, 802, 803, 808, 832, 833, 844, 843, 845, 846, 847, 848, 850, 855, 864, 865, 868
 megintó levél 512, 515, 526, 557, 591, 597, 836
 meg nem jelenés 42, 60, 80, 119, 169, 205, 221, 244, 350, 353, 357, 372, 383, 393, 445, 480, 520, 526, 557, 609, 702, 807
 megváltás 449
 megyei ember 799
 Megyepataka f. n. 71
 Megyer (Torna m.) 521
 Megyericse (Kőrös m.) vár 869
 meggy 739
 Meggyes (Borsod m.) 538
 Meggyes vagy Meggyesalja (Szatmár m.), később Aranyosmeggyes, ma Medieșu Aurit RO 81, 156, 516, 632, 636, 638, 640, 649, 656, 659, 661, 663, 666, 667, 670, 679, 682, 689, 692, 707, 708, 711, 712, 713, 787, 819, 829, 836, 838, 840, 844, 851, 855, 864, 865, 868, 871
 Meggyesaljai v. Meggyesi cs. – Anna (Móric lánya) 81, 83, 87, 156, 659, – István (Móric fia) 613, 632, 633, 636, 638, 640, 642, 649, 651, 652, 653, 659, 660, 661, 666, 667, 668, 670, 679, 705, 707, 708, 711, 712, 713, 819, 837, 858, – István (Simon bán fia) 156, – János (Simon bán fia) 156, – Bánfi János 387, – Móroc László 610, 611, 640, – Móric 609, – Miklós, erdélyi vajda 81, – Miklós (János fia) 313, 387, 393, 424, – Simon (Móric fia) pozsonyi, győri, bakonyi ispán, udvari lovag 81, 83, 104, – Simon (I. János fia) 387, 393, 424
 Méheszomoga f. 90
 Méheszomogató f. n. 90
 Méhtelek (Szatmár m.) 735
 méltóságsor 5, 6, 13, 36, 37, 41, 43, 44, 45, 58, 61, 73, 74, 86, 87, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112, 146, 148, 186, 217, 218, 278, 279, 280, 281, 282,

- 283, 287, 289, 315, 318, 319, 320, 321, 322, 323,
324, 335, 337, 359, 371, 380, 435, 438, 419, 719
- Menedi Ézsaiás 663
- ménés 204
- Menna, királyi dajka 18, 169
- Ményei Balázs 236
- Méra (Abaúj m.) 521, 538
- mercenarius 738
- Merche László 341
- Mérai cs. – János (Mihály fia) 26, – János (Miklós
fia) 131, – Tamás 330, – Zsigmond 822, 823
- Mérei János 667
- mérés 4, 131, 168, 384, 388
- Mernyk I. Mernyk
- Mernyk (Zemplén m.), később Merésczpaták, ma
Merník SK 344, 417, 418, 425
- mérték, királyi 48, 50, 71, 119, 123, 131, 350, 445
- Mende (Pest m.) 328
- mentesítő levél 443
- Mentzenth I. Mindszent
- Mesi Ágoston 239, 240
- Meskó, nyitrai püspök 45
- Mesterbik f. 125
- mészáros 615
- Meszes f. n. 60
- Meszticska (Sáros m.) 722
- Mezébenie I. Mezőbénye
- mezei föld 439
- mező 59, 63, 69, 77, 183, 198, 245, 356, 357, 445,
448, 450, 604, 612, 629, 630, 631, 644, 651, 680,
686, 695, 701, 718, 721, 722, 729, 749, 756, 773,
775, 777, 778, 779, 787, 788, 799, 830
- Mezőbénye, ma Legyesbénye 261, 288, 312
- Mezőgyáni Máté 685
- Mezőkeszi (Nyitra m.), ma Poľný Kesov SK 799,
813, 839, 841, 846, 848, 849, 853, 870
- Mezőkeszi Palásti cs. – Balázs 799, 839, 853, 870, –
Ferenc 813, 830, 841, – Gergely 849, 799, – Ist-
ván (Miklós fia) felesége: Orsolya 789, – János
799, – Miklós (Péter fia) 846, 848, – Miklós öz-
vegye: Zsófia 789, – Péter özvegye: Orsolya
846, 848
- Mezőpetri (Szatmár m.), ma Petrești RO 778
- Míc f. 106, 448
- Miglész (Zemplén m.) 204, 273, 722
- Mihály, aradi klerikus 357
- Mihály, bácsi püspök 96, 97, 98
- Mihály, borsodifőesperes 148, 150
- Mihály, budai érkanonok 166, 176
- Mihály egri dékán 55
- Mihály, egri prépost 9
- Mihály, egri püspök 103, 104, 110, 112
- Mihály, fancsikai plébános 578
- Mihály, jászói perjel 178
- Mihály, jászói prépost 27, 40
- Mihály, jászói szerzetes 169, 460
- Mihály, kalodvai pálos perjel 757
- Mihály, leleszi szerzetes 364, 393, 445, 450
- Mihály, milkói püspök, esztergomi vikárius 578
- Mihály, nyitrai püspök 186
- Mihály, scardonai püspök 95, 96, 97, 98, 103, 104,
110, 112, 146
- Mihály, szekszárdi apát 764, 767
- Mihály, váci püspök 86, 95
- Mihály, váradi karpap, oltárigazgató 116
- Mihály, veszprémi püspök 217
- Mihály, ispán 21
- Mihály, füzéri várnagy 40
- Mihály, királynéi tárnokmesteri jegyző 80
- Mihály, nyitrai ispán 5
- Mihály, zólyomi ispán 6
- Mihály (János fia, Olivér unokája) 80
- Mihály (János fia, Tamás unokája) 76
- Mihály (Kecchen fia), szerviens 8, 10
- Mihály (Rosd nb., Endre ispán fia) 8
- Mihály (Ubul fia), ispán 16, 4
- Mihály (Mihály fia) 16
- Mihály (Majos fia) 59
- Mihályi cs. – Hodos Albert 706, – Hodos Bernát
706, – Hodos Imre 706, – Hodos Pál 706
- Mihályfalvai György (Péter fia) 471
- Mihályházateteje f. n. 20
- Mika (Dénes fia, Kaplyon nb.) 9
- Mikaj (Bereg m.) 447, 448, 67
- Mikai cs. – Benedek (György fia) 447, 448, – Bere-
gi Gergely 656, – János 67, – Lőrinc 67, – Mik-
lós (Sebestyén fia) 447, 448, 453, 481, –
Sebestyén 28, – Szaniszló (Sebestyén fia) 447,
448
- Mikcs (Ákos nb.), királynéi tárnokmester, szla-
vón bán, sárosi, somogyi, soproni, zempléni
ispán 36, 37, 41, 43, 44, 77, 79
- Mikebudai Bekes Dömötör 465
- Mikló (Zemplén m.) 417, 425
- Miklós, borsodi főesperes, püspöki vikárius 337,
339
- Miklós, boszniai püspök 719
- Miklós, budai kanonok 166, 176, 227
- Miklós, budai olvasókanonok 166, 176, 167
- Miklós, budai érkanonok 374, 378
- Miklós, egri éneklőkanonok 130, 131
- Miklós, egri oltárigazgató 131
- Miklós, egri prépost 58, 61
- Miklós, egri püspök 58, 61, 73, 74, 81, 86, 95, 96
- Miklós, alkancellár, erdélyi prépost 6
- Miklós deák, fehérvári káptalani ember 303
- Miklós, főesperes (Sándor ispán fia) 53
- Miklós, győri püspök 36, 37, 41, 43, 44, 45

- Miklós, jászói prépost 102, 333, 363
Miklós, jászói szerzetes 333
Miklós, kalocsai érsek 315
Miklós, kancellár, alkancellár, zágrábi püspök, esztergomi érsek 86, 87, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
Miklós, királyházi plébános 578
Miklós, korbáviai püspök 146, 186, 217
Miklós, leleszi prépost 349, 354, 360, 364, 368, 370, 375, 379, 390, 397, 407, 418, 429, 430, 439, 442, 444, 445, 448, 450, 466
Miklós, leleszi szerzetes 191, 200, 219, 603
Miklós, pécsi püspök 85, 95
Miklós, tasnádi vikárius 366
Miklós, traui püspök 103, 104, 110, 112
Miklós, váci püspök 380
Miklós, váradi éneklőkanonok 387, 388, 469
Miklós, váradi káptalani karpap 59
Miklós, váradi oltárigazgató 574
Miklós, verécei plébános 578
Miklós, zárai érsek 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
Miklós, erdélyi vajda, szolnoki ispán 5, 6, 86
Miklós, horvát-szlavón bán 86
Miklós, királynéi ítélőmester és különös jegyző 105, 106
Miklós, macsói bán 86, 95, 96, 97, 98
Miklós, a Meggyesiek familiárisa 81
Miklós, milánói építőmester 872
Miklós, nádor 86
Miklós, országbíró, somogyi ispán 5, 6
Miklós, pozsonyi ipán 36, 37, 43, 44, 45
Miklós, szlavón bán, soproni isán 36, 37
Miklós, ugoccai ispán 58
Miklós, ügyvéd 574
Miklós (Elek fia) 50
Miklós (Gergely fia), szabolcsi ispán 139
Miklós (Gerolt fia) 52
Miklós (Gutkeled nb. Drug ispán fia) 19
Miklós (Gyletus fia) l. Gilétfi Miklós
Miklós (Miskolc nb. Panyit bán fia) 13
Miklós (Móric fia), vajda 19
Miklós (Pál fia) 71
Miklós (Péter fia), ispán 11
Miklós (Tamás fia), beregi alispán 91
Miklós (Sándor fia) 39
Miklós (Ugrin fia), országbíró 95
Miklóslaka (erdélyi Fehér m.), ma Micoșlaca RO 81
Mikó szn. 14
Mikó, egri őrkanonok 20, 13, 9
Mikóháza (Abaúj m.) 417, 427, 432, 722
Mikola (Szatmár m.), ma Micula RO 863
Mikolai cs. – András 670, – Domonkos (Pál fia) 381, – Ferenc 843, 847, 857, 863, – Gergely 662, 776, 783, 790, 801, 860, 863, 818, – János (Pál fia) 381, – László 647, 689, 692, – Tóbiás 589
Miksa császár 798
Milánó 872
Miletinci Mihály 667
milkói püspök l. Mihály
Milota (Szatmár m.) 612, 721, 729, 731, 775
Mindenszentek, egyház, romádi 19
Mindenszentek, oltár, váradi 574
Mindenszentek, utca, budai 673
Mindszent (Közép-Szolnok m.), később Érmindszent, ma Ady Endre RO 513, 535, 536
Mindszenti cs. – Antal (Mátyás fia) 116, – György (Gergely fia) 116
Minnevágása (Zemplén m.), később Minyóc, majd Minyevágása, ma Miňovce SK 417, 418, 425, 722
Miráni Miklós (Mihály fia) 137
mise 785
Miskolc nemzetség 13, 9
Miskei Benedek 734
mochar 375
Mocharerdew, Mocharos, Mocharerde, Mocsárerde-je f. n. 90, 375, 602
mocsár 4, 54, 80, 75, 375, 629, 775
Mocstói Miklós királyi kúriai jegyző 685
Moda l. Mada
Modor Pál l. Modrar Pál
Modrar cs. – Borbála (Pál lánya) 494, 552, – Dorottya (Pál lánya) 494, 552, – Miklós (Pál fia) 494, 552, 555, – Pál, körmöcbányai polgár 472, 473, 482, 487, 494, – felesége l. Anna, – Pál (Pál fia) 494, 552, – Zsófia (Pál lánya) 494, 552
modrusi gróf l. Frangepán cs.
modrusi püspök l. Frangepán Ferdinánd
Mogh l. Magy
Mogy l. Magy
Mogyorós (Szatmár m.) ma Mărieș RO 632, 640, 659, 656, 663 l. még Nagy- és Kismogyorós
Mohorai Vidfi Ambrus 685
Mohostealek f. n. 577, 677
Mojs, nádor, soproni ispán 5
Mok (Szatmár m.) 16
Mok-i Boya ispán 7
Molnosmochar f. n. 602
Molonch hn. 100
Moncayo-i János, huszti várnagy 607, 608
Monchentis-i cs. – György 468, – Pelbárt 468, – Tamás 468
Monkronch l. Makranc
Monostori (Szatmár m.), később Szamosmonostor, ma Merişor RO 659, 670, 819
Monyorás l. Mogyorós
Monyorósi László 411

Morgai cs. – Gáspár 617, – Mihály 802
 Móríchida (Győr m.) 632, 640, 651, 656, 663
 Morolya f. n. 463
 Móroc István l. Meggyesaljai cs.
 Morocsuk, beregi ispán 90, 91, 93, 106, 158
 Morvaország 228, 229, 799
 Morvai Jakab 347, 346
 Moskó v. Moskótelek (Közép-Szolnok m.) 509, 535
 Moson vármegye ispánja l. Jób
Moycus l. Majtis
Moycuser l. Majtisér
 Mrazolc (Zemplén m.), később Mrázóc, majd Dér, ma Mrázovce SK 417, 418, 425
 Mucson (Nógrád m.) 722
 Munkács vár és város (Bereg m.), ma Mukacsevo UA 602, 603
 Muronyi Domonkos 357
 művelt föld 122, 123, 183, 228, 245
 műveletlen föld 122, 183, 228, 245
Mwron-i l. Muronyi
Mwth-i János 736, 739
Mych l. Mic
Mythelek l. Méhtelek

N
 Nábrád (Szatmár m.) 784
 Nábrádi cs. – Antal 474, – Apsa 16, – János 386, 391, 399, – János (János fia) 16, – Miklós (János fia) 16, 132, – Péter 113, – Péter (János fia) 16
Nabrag l. Nábrád
 Nadályostó f. n. 27
 Nádasdi cs. – Benedek, tornai alispán 780, – László (Csab fia) 153, – Mátyás 731, 733
 Nádaskalistya f. n. 29
 Nádasvölgy f. n. 451
 nádor 50, 68, 131, 151, 233, 396, 406, 450, 484, 522, 523, 655, 683, 798 l. még Bátori István, Bebek Detre, Druget Fülöp, Druget János, Druget Vilmos, Fülöp, Garai László, Garai Miklós I., Garai Miklós II, Gilétfi Miklós, Jolsvai Leusták, Kont Miklós, Kopasz, Lackfi István, Lőrinc, Miklós, Mojs, Oppelni László, Pálóci Mátyus, Pelsőci Bebek Detre, Hédervári Lőrinc, Guti Ország Mihály, Szapolyai István
 nádori ember 59, 145, 153, 191, 241, 303, 349, 353, 381, 382, 388, 393, 424, 468, 469, 505, 508, 517, 518, 567, 568, 602, 603, 605, 668, 670, 715, 732, 734, 736, 738, 739, 741, 743, 744, 747, 748, 749, 750, 751, 753, 757, 759, 760, 764, 767, 796, 808, 838, 840, 852, – kúriából külön kiküldött 350, 376, 378, 384, 445, 453, 474, 476, 617, 620, 667, 670, 735, 746, 755, 837
 nádori ítélőmester 610

nádori jegyző l. Fehérvári László, Kécsi Miklós, Tordai András, Helmeci Adorján, Mátyás, Szelcsei István, Suzuhafői Sebestyén
 nádori jelenlét 38, 248, 254, 269, 334, 338, 341, 345, 350, 353, 373, 376, 381, 382, 384, 391, 392, 393, 410, 424, 453, 468, 474, 505, 611, 617, 620, 621, 670, 685, 702, 703, 705, 715, 747, 755, 759, 760, 764, 767, 838
 nádori közgyűlés l. közgyűlés
 nádori szó 733, 831, 832, 833, 836, 837
Nagbykes l. Nagybikes
Nagdobos l. Nagydobos
Naghmyhal l. Nagymihály
Nagsitnicze l. Sztitnyice
Nagwlg l. Nagyvölgy
Nagybathk l. Bátyok
 Nagyabar l. Abara
 nagyanyai címen való birtoklás 439
 Nagyaranyani cs. – Velez Balázs 748, 749, 750, 752, 753, – Török István 748, 749, 750, 752, 753, l. még Aranyani cs.
 Nagyábahomoka f. n. 448
 Nagybag v. Nagybátyok (Abaúj m.) 417, 418, 427, 432, 722 l. még Bátyok, Kisbátyok
 Nagyberék f. n. 448
 Nagybesenyői Mihály 554, 557, – felesége l. Anasztázia
 Nagybikes f. n. 375
 Nagyboldogasszony, nyalábi várkapolna 785
 Nagydamása (Zemplén m.) 417, 418, 425, 722 l. még Damása, Kisdamása
 Nagydobos (Szatmár, Bereg m.) 249, 256, 268, 511, 529, 539, 543, 548, 817, 818, 829, 850, l. még Dobos, Várasdobos, -i tisztartó l. Bánházi János
 Nagyerdő f. n. 448, 723
 Nagyerdőorra f. n. 29
 Nagyfalu (Árva m.), ma Veličná SK 6
 Nagyfalu (Közép-Szolnok m.) 536
 Nagyfalu (Szolnok m.) 125
 Nagyfalvi cs. – Mihály (Márton fia), Közép-Szolnok m. alispánja 536, – János (Bálint fia) 116
 Nagyút (Bereg m.), ma Velika Harazgyivka UA 603 l. még Gút
 Nagyhalász (Szabolcs m.) 788, 829
 Nagyhartai Szél Mihály 732
 Nagyida l. Ida
 Nagyidai cs. l. Modrar cs.
 Nagyidai Mihály deák 824
 Nagy János 52
 Nagyálló (Szabolcs m.) 221
 Nagykaraszló (Szatmár m.) 630, 631, 735
 Nagykereskény (Nyitra m.), ma Velké Krškany SK 799

Nagykereskényi Páli János 799
 Nagylucsei Orbán, egri püspök, kincstartó 610, 611, 617, 620, 621
 Nagymartoni Pál l. Pál országbíró
 Nagy Imre, beregi alispán 602, 603
 Nagy Mihály, Perényi János familiárisa 598
 Nagymihályi cs. – Albert, vránai perjel, dalmát-horvát bán 355, 371, 380, – Ferenc (György fia) 504, – György (Albert fia) 504, – István (György fia) 504, – Jakab (Péter fia), királynéi apród 121, 122, – János (Albert fia) 504, – János (Jakab fia) 349, – János (György fia) 180, – László (Albert fia) 504, – Miklós (György fia) 504, – felesége l. Erzsébet
 Nagymogyorós (Szatmár m.) 670 l. még Kismogyorós, Mogyorós
 Nagynémeti 473, 541, 542, 556 l. még Németi
 Nagyvár, vár 27
 Nagypályi (Szabolcs m.) 660, 735 l. még Orosz-pályi, Pályi
 Nagy Péter, budai kanonok 353
 Nagyrátká (Nógrád m.) 722 l. még Kistrátka, Rátka
 Nagyrozsály (Szatmár m.) 630, 735 l. még Rozsály
 Nagyruszka (Zemplén m.) 722 l. még Ruszka
 Nagy Sebestyén 571
 Nagysémjén (Szabolcs m.) 221
 Nagyszász (Ugocsa m.), később Tiszszászfalu, ma Szaszovo UA 29, 80, 86, 92 l. még Szászfalu
 nagyszászi plébános l. János
 Nagyszekeres (Szatmár m.) 729, 731
 Nagyszitnyice (Zemplén m.) 417, 418, 425 l. még Kisszinyice, Szitnyice
 Nagyszombat (Pozsony m.), ma Trnava SK k. h. 222
 Nagytótfalu (Szatmár m.) 670 l. még Tótfalu
 Nagyvárads l. Várad
 Nagyvölgy (Pozsega m.) 157
 Nagyvölgy f. n. 625
 Nakol f. n. (Ugocsa m.) 506, 581, 588
 Namény (Bereg m.), ma Vásárosnamény 794
 Namény (Szatmár m.), ma Kisnamény 784
 Naményi István 661
 Nána (Tolna m.), ma Felsőnána 162, 164, 165, 166, 167, 175, 177
 Nánai Kompolt cs. – Pál, pohárnokmester 419, – Péter pohárnokmester 371, 380, – István, országbíró 383
 Nándorfehérvár, Beograd SRB 850
 nándorfehérvári bán 736, 738, 739, 749, 752, 753, 750, l. még Török Imre
 Nankavica István 102
 Napkor l. Napkor
 Napkor (Szabolcs m.) 221

Naprád (Közép-Szolnok m.), ma Näpradea RO 488
Naraasapath l. Nyársapát
Narhyd-i l. Nyárhídi
 Nehei György 130
 nehezék 3
 Nekcsei János 567, 568
 Nelepina (Bereg m.), később Hársfalva, ma Nelepino UA 417, 418, 425, 722
Nemes János 219
 nemesi birtoklás 449
 nemesítés 12
 németek 472, 642
 Németfalva (Sáros m.), később Tapli- v. Tapoly-németfalu, ma Nemcovce SK 417, 418, 427, 432
 Németfalvi cs. – György (Koporc Tamás fia) 248, – Miklós (Koporc Tamás fia) 248
 Németi (Abaúj és Zemplén m.) 95, 175, 176, 413, 417, 418, 427, 432, 467, 473, 495, 496 l. még Al-, Kis-, Közép-, Fel-, Hernád-, Nagy-, Felnémeti, -i jobbágyságok 495, -i nemesek 177
 Németi (Szatmár m.), később Szatmárnémeti, ma Satu Mare RO 60, 63
 Németi cs. – Balázs (Péter fia) 150, – György 150, – István 3, – leánya l. Sebe, – István (István fia) 47, – János (Jakab fia) 150, – László (*Zochyk* fia) 216
 Németország 2
Nemphy l. Németi
Nemphy l. Németi
 nemzetség 2, 7, 8, 10, 19, 50, 71, 125, 542, 543, 544, Nenefő f. 20
 Nenkei János l. Nekcsei János
Nestha-i l. Nyestai
Nesthe-i l. Nyestai
Netch f. n. 4
Neuady vár (Szerbia) 328
Neugrad l. Nógrád
Neuna-i l. Névnai
 Névnai Treutul cs. – Borbála 465, – János 155, 376 – János (János fia) 155, 376, – Katalin, (Miklós lánya, Lévai Cseh Péter felesége) 376, 465, – László (János fia) 155, 376, – I. Miklós 37, – II. Miklós, tárnokmester 149, 155, 161, 278, 287, 376
 Nikápoly (Bulgária) 186, 329
 Nikelvágás (Sáros m.) 722
 Ninaj (Bereg m.), ma Minaj UA 603
 Ninaji cs. – Lőrinc 354, – Tamás deák 602, 603
Noghbagh l. Bátyok
Noghermen l. Ermény
 Nógrád megye 14, 15, 465, 632, 722, – hatósága 553

Nomar l. Nyomár
nonai püspök 278, 287, 315, 318, 324, 335, 359, 371,
380, 419, 435 l. még Dömötör, János

Noomen f. n. 63

notárius 27, 147, 567, 568

Nozdawelge f. n. 55

női jog 376

Nürnberg D k. h. 436

Nynay l. Ninaj

Nyír (Ugocsa m.) 80

Nyr l. Nyír

Nyri l. Nyíri

Ny

nyáj 794

Nyaláb vár 24, 25, 86, 90, 92, 101, 180, 208, 214,
239, 240, 266, 267, 270, 275, 291, 385, 404,
417, 418, 426, 430, 440, 466, 472, 474, 476,
479, 539, 543, 545, 548, 601, 606, 614, 618,
622, 632, 646, 647, 648, 649, 655, 657, 679,
685, 686, 687, 689, 691, 692, 726, 727, 778,
785, 787, 794, – várnagya 92

Nyárád (Borsod m.), ma Felsőnyárád 417, 418,
427, 432, 722

nyárfa 27, 63, 90, 94, 314 l. még topolya

Nyárhídi Dénes, budai kanonok 374, 378

Nyársapát (Pest m.) 328

Nyársapáti cs. – Klára (Sebestyén lánya) 328, –
Miklós (Sebestyén fia) 232, 328

Nyestai cs. – Dénes 393, – Gergely 393, – János
(Tamás fia) 71

nyíl 2, 228, 457, 458

nyíllövés 131, 206, 331

Nyíráshomok f. n. 63

Nyíregyháza (Szabolcs m.) 417

Nyíresszeg f. n. 574

Nyíri (Abaúj m.) 417, 418, 427, 432, 722

Nyíri (Ugocsa m.) 90

Nyitra (Nógrád m.), később Ipolynyitra, ma Nit-
ra nad Ipľom SK 722

Nyitra megye 161, 790, 799, 813, 830, 839, 841, 846,
849, 853, 870, – hatósága 799, – ispánja l. Ba-
lázs, Lampért, Mihály

nyitrai káptalan 799, 813, 830, 839, 841, 846, 848,
849, 853, 870

nyitrai kanonok 848

nyitrai püspök 701 l. még Berzevici György, Ger-
gely, Hinko, István, János, Meskó, Péter

Nyilaab l. Nyaláb

Nyolcfárajáró f. n. 582

Nyomár (Abaúj m.) 46

nyugta 42, 68, 88, 114, 139, 224, 284, 293, 295, 302,
312, 328, 366, 368, 439, 446, 465, 493, 534, 548,

551, 555, 588, 589, 592, 611, 622, 627, 690, 698,
711, 713, 728, 817

O

Óbégányi cs. – György 794, – Kristóf 794

Óbriza (Zemplén m.) 417, 418, 425 l. még Újbriza,
Kisbreznice, Briznice

Obud (Abaúj m.) 46

Octa, sandomierzi palatinus 22

Octavianus, zempléni főesperes 337

Ódolman l. Adolmány

Odoma l. Adolmány

Oduarnuk l. Udvarnok

Odwarhel l. Udvarhely

officiális 68, 91, 101, 124, 132, 169, 170, 201, 237,
327, 357, 396, 411, 422, 506, 511, 595, 602, 605,
607, 608, 625, 657, 676, 688, 731, 739, 736, 738,
744, 743, 746, 747, 749, 751, 758, 764, 791, 793,
801, 837, 818

officiolátus 557, 603, 733, 741, 744, 752, 753, 757,
840, 847, 855

Ógelse (Szatmár m.) 693, 694, 699, 725

Ogmándlovamezeje f. n. 63

Hohaj v. Kiscabaj (Nyitra m.) 870

Ok (Tolna m.) 162, 165, 166, 167, 175, 177

oklevél, – átadása 42, 49, 81, 290, 497, 551, 660,
677, 700, 708, 864, 865, – átírása 17, 28, 30, 31,
32, 35, 36, 43, 44, 45, 56, 65, 66, 72, 73, 74, 75,
81, 82, 83, 87, 97, 98, 100, 103, 104, 107, 108,
109, 110, 115, 117, 118, 126, 127, 136, 140, 146,
148, 150, 156, 160, 186, 190, 192, 197, 203, 217,
218, 225, 226, 227, 228, 230, 238, 243, 247, 279,
280, 281, 282, 283, 285, 286, 287, 288, 292, 299,
310, 315, 318, 320, 321, 322, 323, 324, 335, 348,
355, 371, 380, 419, 435, 438, 453, 489, 516, 530,
565, 566, 591, 599, 600, 611, 623, 633, 658, 665,
667, 678, 685, 695, 719, 721, 796, 810, 811, 812,
814, 816, 835, 852, 856, 857, 860, – bemutatása
24, 25, 42, 44, 51, 54, 60, 72, 78, 80, 88, 95, 112,
135, 137, 142, 152, 154, 158, 161, 162, 169, 189,
192, 199, 202, 209, 219, 222, 234, 242, 245, 249,
250, 251, 260, 261, 266, 267, 271, 278, 308, 329,
331, 352, 365, 367, 420, 436, 467, 514, 515, 516,
579, 583, 590, 591, 616, 617, 655, 679, 685, 701,
709, 722, 726, 755, 756, 777, 815, – elvesztése
126, 197, 814, – elvétele 117, 294, 296, 297,
298, 300, 408, 509, 659, 661, 679, 794, – ér-
vénytelenítése 49, 81, 158, 220, 415, 465, 497,
499, 547, 548, 551, 589, 597, 611, 627, 672, 677,
690, 725, 728, 755, 817, – kézbesítése 733, 781,
782, 783, 789, 790, 831, 833, 836, 844, 845, 843,
847, 846, 848, 850, 854, 855, – kiadásának
megtiltása 747, 807, 809, – kiállításának meg-
tagadása 264, 668, 808, – kiegészítése 436, –

- kijavítása 705, – kiváltása 851, 871, – meg-
semmisülése 18, 142, 151, 405, – őrzése 516,
606, 616, 618, – törvénytelen kiállítás 601,
606, 614, 624
- Okly*-i l. Akli
- Okor (Bács m.) 736, 738
- oláhok 134, 206, 266, 267, 275, 331, 367, 471, 475,
488, 539, 543, 548, 579, 607, 608, 640, 647, 685,
689, 691, 692, 711, 712, 713
- Oláh János (Drág testvére) 180, 239, 267, 275
- Oláhfalú (Ugocsa m.), később Sósújfalú, majd
Sósfalú, ma Novoszelicja UA 466, 474
- Olajpatak (Sáros m.) később Olejnek, ma Olejni-
kov SK 722
- olaszok 872
- Olasz Ferenc, budai ötvös 872
- Olaszi (Zemplén m.), ma Bodrogolaszi 417, 418
- Olaszi cs. – András (Beke fia) 119, – István (Beke
fia) 119, – Móric 837, – özvegye: Krisztina 863
- Olazy* l. Olaszi
- Olcsa (Komárom m.), később Nemesolcsa, ma
Zemianska Olča SK 7
- Olcsárdi László 667, 670
- Olcsva (Szatmár m.) 524, 784, 793
- Olcsvári cs. – András (János fia) 199, 222, 289, 497,
552, – Dénes (János fia) 222, 289, – felesége:
Erzsébet 272, 274, 277, – János (András fia)
497, – János (Dénes fia) 474, 497, – László (Já-
nos fia) 497, – Lőrinc (János fia) 497, – Margit
552, – Török Miklós (János fia) 497, – Simon
(János fia) 497, -i nemesek 497
- Olivér, tárnokmester, ugocsai ispán 81, 92, 95
- Olnod* l. Ónod
- Olnozberegh* l. Ónosberek
- Olszafew*-i l. Jolszafői
- oltalomlevél 401
- oltárigazgató 71, 85, 116, 119, 131, 190, 343, 356,
424, 469, 557, 574, 587, 778, 826, 836, 840, 852,
- oltárszolga 130
- Olthuan* (Abaúj m.) 133
- Olyka* l. Lika
- Ómagy f. n. 561, 577
- Omodeus* l. Amadé
- Omodey* l. Amadé
- Ongai cs. – Hajas András 823, – László 823, – Pet-
res Péter 823
- Ónod (Borsod m.) k. h. 340
- Ónodi cs. l. Cudar cs.
- Ónosberek f. n. 448
- Opavia l. Oppeln
- Oppeln, hercegség 758
- Oppelni László, herceg, nádor 131
- oppidum 163, 180, 206, 207, 211, 212, 218, 239,
309, 329, 331, 333, 330, 361, 403, 405, 415, 416,
417, 418, 419, 420, 421, 423, 436, 452, 459, 465,
466, 473, 474, 476, 482, 487, 488, 492, 493, 494,
495, 496, 499, 515, 523, 533, 539, 542, 543, 548,
551, 552, 555, 554, 558, 583, 603, 611, 620, 625,
627, 632, 635, 636, 640, 642, 644, 645, 652, 654,
656, 658, 659, 660, 662, 666, 667, 670, 672, 674,
676, 679, 688, 690, 700, 707, 708, 722, 726, 727,
735, 736, 739, 750, 771, 773, 774, 775, 783, 785,
787, 794, 798, 799, 819, 829, 831, 832, 837, 840,
842, 843, 844, 845, 850, 855, 851, 859, 864, 865,
868, 871
- Opuliai László l. Oppelni László
- Orbán, egri püspök l. Nagylucsei Orbán
- Orbán, szabolcsi főesperes 9
- Orbó (Közép-Szolnok m.), később Tasnádorbó,
ma Orbáú RO 117, 116, 119, 123, 125, 366, 388,
513, 677, – i Szent Fülöp- és Jakab-egyház 119,
388
- Orbópatak f. 125
- Ordo* l. Ardó
- Ordow* l. Ardó
- Oreu* l. Órév
- Órév f. n. 131
- Orlik, Alsó- és Felsőorlik (Sáros m.), később Alsó-
és Felsőodor, ma Nizný és Vysný Orlik SK
722 l. még Alsó- és Felsőhorlik
- Ormándi Miklós, máramarosi sókamaraispán
806
- Ormos (Borsod m.) 417, 418, 427, 432, 722
- oros herceg l. Leó
- Oroszfalu (Máramaros m.), vagy Ruszkova, ké-
sőbb Visóoroszi, ma Ruscova RO 594, 595
- Oroszi (Szatmár m.), ma Vámosoroszi 630
- Oroszi (Temes m.) 245
- Oroszi (Ugocsa majd Bereg m.), később Sárosoro-
szi, ma Oroszijevo UA 85, – jobbágyság 313
- Oroszi cs. – András (Simon fia) 450, – Boldizsár
735, – Fábán 313, – Ferenc deák 805, – Fülöp
393, – Fülöp (Imre fia) 450, – Fülöp (Jakab fia)
450, – György 586, 587, – Imre (Domonkos
fia) 313, – István 646, 691, 804, 805, 838, –
László (Domonkos fia) 313, – Loránd 181, –
Lőrinc (Dömötör fia) 143, – Márton 586, – Mi-
hály, ugocsai szolgabíró 450, – Miklós 646, –
Pál (Fábán fia) 450, – Pécs Péter (Garzó Do-
monkos fia) 313, – Rafael (Dezső fia) 85, – Ta-
más 586, 691
- Oroszkomját 630, 631 l. még Komját
- Oroszpályi (Szatmár m.), ma Ópályi 52, 629 l.
még Pályi
- Orozy* l. Oroszi
- Orros (Szabolcs m.) 221
- Orszafew*-i l. Jolszafői

országbíró 68, 151, 164, 233, 396, 400, 410, 411, 520, 522, 523, 579, 609, 683, 790 l. még Bátori István, Bebek Imre, Cudar Péter, Gergely bán, István, Lampért, Miklós, Nánai Kompolt István, Pál, Pálóci László, Pálóci Mátyus, Pásztói János, Perényi Péter, Rozgonyi Simon, Rozgonyi György, Rozgonyi János, Rozgonyi Simon, Sándor, Szécsényi Frank, Szécsényi Tamás, Szécsi Miklós, Szentgyörgyi és Bazini Péter, Szepesi Jakab, Újlaki Lőrinc, Vingárti Geréb Péter
országbírói ember 465, 517, 518, 567, 568, 796
országbírói ítélőmester 610, l. Kelemen, Verbóci István
országgyűlés 517, 518, 567, 568, 683, 696, 757, 758, 762, 831, 833
Ostffy Miklós, leleszi prépost 612, 620, 626, 636, 637, 643, 649
ostrom 850, 867
ostromgép 331
Oszlár (Szabolcs m.), később Eszlár, majd Tiszaeszlár, ma Tiszaeszlár 221
Oszlár (Temes m.) 604
osztály 21, 52, 57, 67, 111, 147, 168, 192, 375, 388, 413, 416, 474, 476, 494, 495, 525, 552, 666, 668, 670, 841
osztályos atyafi 511, 540, 637, 841, 866
Oucha l. Olcsa
Óvár (Moson m.) vár 724
Óvár (Pozsega m.) 465
Óvári János (István fia) 140
Ozora 103, 104, 108, 156
Ozorai Pipo, temesi ispán 249, 308, 315, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 329
Ozunloka l. Asszonylaka

Ö
ökör 173, 205, 554, 688, 769, 794, 831
Ökörfő f. n. 29, 63
Ökörmező (Bereg m.), ma Mizshirja UA 417, 418, 425, 722
Ökörítő (Szatmár m.), ma Ökörítőfülpös 205, 173 ö 145, 872
Ölyvesfészkepataka f. n. 58
Ölyvespatak f. 20
Őr (Szepes m.), később Nagyőr, ma Strážky SK 77, 79
Őr cs. – Dacsó György 425, – János (Ambrus fia) 471, – János (Csév fia) 250, 258, 263, 306, – László (Csév fia) 250, 258, 263
örökbecsü 588
örökjog 81, 181, 251, 271, 436, 441, 449, 542, 546, 549, 550, 572, 630, 643, 651, 71, 822
örök hallgatás 50, 726

örökletes jobbágyföld 772
örökös ispán 6, 41, 86, 95, 531, 709
örökös jog 541, 543
örökös nélküli elhalás 81, 192, 228, 229, 242, 245, 417, 418, 420 l. még magszakadás
örökség 71, 179, 368, 417, 418, 496, 556, 578, 592, 594, 654, 727, 813, 819, 841, 867,
ösvény 29, 58 l. még gyalogút
Ötvény (Temes m.), később Öltvény, ma Utvin RO 245
ötvös 872
őz 3, 5
Özödfalva (Ugocsa m.) 639
Özödfalvi vagy Ózfalvi cs. – Porkoláb András, ugocsaai szolgabíró 581, – Göde Balázs 697, – Ezsébet 774, – Frank, ugocsaai szolgabíró 313, – Göde György 581, – Göde István 531, – Szőke István 807, – János 185, 646, 657, – Göde László 807, 837, – Göde Márton 589, 696, 697, – Román (László fia) 450, -i nemesek 589
Özdögei Besenyő Pál, szlavón bán 358, 408, 414
Özdögei Pál 414
özvegy 72, 73, 604, 611, 663, 666, 670, 680, 707, 757, 766, 780, 799, 815, 863, 867

P

Paan-i l. Pányi
Pachal l. Pacsaly
Pachyal l. Pacsaly
Pacsaly (Krassó m.) 356, 357
Pacsalyi cs. – Ferenc (János fia) 471, – Tamás (Kilián fia) 471
Pacsir (Bodrog m.) később Pacsér, ma Pačir SRB 736, 738
Padarfaldew l. Padarfölde
Padarfölde (Abaúj m.) 271
pajzs 798
Páka (Zala m.) 727
Pakosi cs. l. Paksi
Paksi Mihály 589, 732
Pál, borsovai főesperes 13
Pál, budai kanonok 166, 176, 227
Pál, fehérvári keresztes pap 741, 744, 743, 752, 753
Pál, knini püspök 146
Pál, leleszi custos 275
Pál, leleszi szerzetes 562, 570, 805
Pál, jászói prépost 49, 135, 768
Pál, kemeji főesperes 9
Pál, szebeni prépost 93, 94, 121
Pál, szerémi püspök 324
Pál, váradi kanonok 39
Pál, váradi oltárigazgató 85
Pál, veszprémi püspök, kancellár 5, 6
Pál, asztalnokmester 96, 97, 98, 110, 112

- Pál, bácsi ispán 5
Pál, bán 66
Pál, macsói bán, szerémi, valkói ispán 36, 37, 41, 43, 44
Pál, országbíró 45, 48, 50, 52, 53, 55, 56, 60, 71, 140, 310
Pál, szörényi bán 6
Pál (Márk fia) 50
Pál (Mihály ispán fia) 16
Pál (Miskolc nb. Panyit bán fia) 13
Palagh-i l. Parlagi
palatinus, lengyel 22
Palád (Szatmár m.), utóbb Kis- és Nagypalád, ma Kispalád és Velika Palagy UA 630, 735
Palásti cs. l. Mezőkeszi Palásti
Palázalja (Bereg m.) 417, 418, 425, 722
Pálca (Szatmár m.), ma Tornyospálca 784
Pálfalva (Borsod m.), ma Sajópálfalva 53, 55
Pálfalvi Burján Pál 864
Pálháza (Abaúj m.) 417, 418, 427, 432, 722
Palisnai János, vránai perjel 329
Palkó Ferenc 792
Pálóci cs. – Antal 815, – György, esztergomi érsek 419, 435- Imre 352, – II. Imre 602, 603, – István felesége: Erzsébet 626, 815, – László, beregi ispán, országbíró 458, 475, 477, 478, 480, 481, 483, 489, 494, 495, 497, 509, 511, 515, 516, 517, 518, 520, 524, 526, 535, – Mátyus (Péter fia), országbíró, nádor 349, 396, 406, 410, 411, 419, 433, 435, 447, 448, 452, 453, – Mihály, pohárnokmester, kamarásmester 719, 779
pálosok 168, 422, 433, 757
palota 495, 629
Palozalya l. Palázalja
Pálülése (Arad m.), később Ó- és Újpálos, ma Páuliš RO 757
Paly l. Pályi
Pályi (Szatmár v. Szabolcs m.), ma Ópályi 39, 63, 616, 617, 619, 620, 628, 629, 640, 761, 817, 818, 829, l. még Oroszpályi, Nagypályi
Pályi vagy Hosszúpályi (Bihar m.) 353, – jobbágyok 353
Pályi cs. – Imre 383, – János 475, – János (Ábrahám fia) 59, – László 59, – Csirke Tamás 494, 495
Pamaz-i l. Pomázi
Pamlény (Abaúj m.) 538
Panaszci cs. – Paznan István 70, – László (Gergely fia) 70
Pándi András 373
Panit, bán, zalai ispán 5, 6
pankotai főesperes l. János
Pankotai János, aradi kanonok 757
Pány (Abaúj m.), ma Paňovce SK 50, 68, 69, 866
Pányszőlőske (Abaúj m.) 866
Panyk l. Pányok
Panyla l. Panyola
Pányi cs. – Bernát 866, – Dömötör 463, – János 360
Panyola (Szatmár m.) 4, 350, 784
Panyolai cs. – János (Péter fia) 116, – Zsigmond (Lökös fia) 350
Pányok (Abaúj m.) 250, 258, 263, 413, 417, 418, 428, 431, 473, 495, 496, 542, 541, -i jobbágyok 495
Papi v. Papifalu (Bereg m.), később Csonkapapi, ma Kispapi UA 106, 788, 801, 854
Papi cs. – András (Péter fia) 393, 395, – Balázs (Dezső fia) 130, – Lánci Gergely 393, – Imre 383, 384, 386, 391, 392, 393, 396, 399, – László 131, – Tamás 130
Papis (Tolna m.) 162, 165, 166, 167, 177, 175
Papkuta f. n. 57
Papocz l. Papos
Papos (Szatmár, Szabolcs m.) 39, 67, 362, 364, 417, 418
Paposi cs. – Benedek 609, – Mikai Benedek 620, – Nyíri Benedek 620, – Gergely 609, 620, – Beregi László 609, – Ördög Mihály 620
Papteleke f. n. (Közép-Szolnok m.) 582
Papus l. Papos
Papvölgye f. n. 71
Pári Benedek 667
Parasznya (Szatmár m.), ma Nyírparasznya 59, 620
Parasznyai Máté 517, 518
parasztfelkelés 777, 778, 786, 787, 805, 814
Parázna Péter 52
párbaj 341, 511, 515, 798
Percsényi Nagy Imre 663
Paricz l. Parics
Parics (Zemplén m.), ma (Tőke)terebes része SK 417, 418, 425, 722
Paris l. Parics
Páris (Bodrog m.) 759
Paristhelek l. Párizstelek
Párizstelek (Gömör m.) 436
Parlag (Szatmár m.), később Rózsapallag, ma Pri-log RO 632, 640, 659, 656, 663, 819
Parlagi cs. – Antal 669, 682, – György, ajtónállómester 576, – György (Domonkos fia) 145, – István (Domonkos fia) 145, – Jakab (János fia) 116, – Fodor János 145, – László 776, – László (János fia) 116, – Mihály (János fia) 116, – Miklós (János fia) 116, – Pál (Ferenc fia) 471, – Péter (Sinka fia) 119, 116, 123, – Tamás 805
parochiális egyház 86, 163, 206, 213, 214, 284, 578, 640
Parys l. Páris

Pasnycha l. Pasnyica
Paskai cs. – Torma Máté 736, 738, 739, 748, 749, 750, – Mondolai Péter 736, 738, 739
Pasnyica f. 445
passaui püspök l. György
Pást (Ugocsa m.) 29, 506, 863
Pásztó (Heves m.) 465
Pásztói János (Domonkos fia), országbíró 152, 186
patai főesperes 58, l. János, Márton, Márk, Márkó, Jakab
Patak (Zemplén m.), Nagypatak, ma Sárospatak 25, 163, 171, 191, 192, 266, 331, 452
pataki domonkosok 18, – klarissza klostrom 179, – plébánia 163, plébános l. János
Patak, vár 163
Pataki Péter, egri kanonok 131
patak 50, 57, 69, 125, 90, 388, 572, l. még folyó
Patalan (Tolna m.), ma Patalom 162, 165, 166, 167, 177, 175
Pathlan l. Patalan
Pathteleke l. Patyteleke
Pathteleky l. Patyteleke
Pathwelge l. Patyvölgye
Pati Péter, középneveti officiális 170
patikus 483
Patóházi cs. – Albert 670, – András 670, – Bertalan 670, – Kelemen 670, – István 670
patvarkodás 220, 493, 685
Pátyod (Szatmár m.) 733
Pátyodi cs. – Porkoláb Ambrus 747, – Tyukod István 747, – Füstös János 747, – Kelemen 731, 733, – Füstös Sebestyén 747
Patyteleke (Borsod m.) 53, 55
Pativölgye f. n. 55
Pauli l. Pályi
páva 639
Pavlova (Bereg m.) 722
Pawlfalwa l. Pálfalva
Pazdicsi cs. – Borbála (Koporc Miklós lánya) 497, – Fogas István (Mátyás fia) 401, – Fogas Miklós (Mátyás fia) 401
Pazdith l. Pazdics
Pázmány szn. 62
Pazon l. Pazony
Pazonyi cs. – Benedek 205, 511, – Bereck 384, 426, 441, 515, – Mátyás 369
Péceli Zsigmond 424
pécsi olvasókanonok l. András, – prépost l. János
pécsi püspök 96, 97, 98, 315, 318 l. még Alsáni Bálint, Ernuszt Zsigmond, Henrik, János, Jób, László, Miklós, Szatmári György, Vilmos
Pécsi Pál, dalmát-horvát-szlavón bán 278, 287

pecsét – budai káptalané 374, – budai polgáré 792, – egri káptalané 13, 65, 74, 148, 230, 285, 292, 328, 336, 343, 347, 355, – elvesztése 87, 97, 98, 103, 104, 108, 186, 278, – fehérvári kereszteteké 632, 640, – helyettesítése 137, 316, 406, 409, 461, – hiteleshelyi 365, – jászói konventé 147, 259, 363, 718, 768, – kancelláré 137, 461
pecsét, királyi 409, 461
pecsét – Ágnes királynéé 18, – Beatrix királynéé 629, 630, – IV. Béláé 2, – Erzsébet, királynéé 109, 278, – V. Istváné 3, 5, – I. Károlyé 30, 31, 32, 35, 36, 37, 41, 43, 45, 54, 96, 599, – I. Lajosé 86, 87, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 108, 112, 278, – IV. Lászlóé 6, 10, 11, 12, – Mária, királynőé 146, 278, – Mátyásé 599, 600, – II. Ulászlóé 633, 644, 651, 652, 672, 676, 688, 695, 709, 717, 719, 721, 726, 758, 762, 773, 774, 775, 785, 788, – Zsigmondé 146, 149, 160, 186, 188, 203, 217, 278, 279, 281, 282, 283, 286, 287, 289, 315, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 327, 329, 331, 330, 334, 335, 355, 359, 361, 362, 371, 372, 358, 380, 419, 435, 438, 658
pecsét – Kusalyi Jakcs Györgyé 530, – leleszi konventé 444, 572, 576, 588, 600, 612, 647, 680, 681, 689, 692, – Magyarbród városé 799, – máramarosi kamara írnokaié 791, – nádori 192, 205, 303, 406, 409, – megsemmisítés 160, 289, 359, – Perényieké 717, 798, – Perényi Jánosé 443, – Perényi Miklósé 529, – országbírói 50, 131, 309, 406, 516, – sérülése 292, – Szakolyi Lászlóé 770, – Szapolyai István nádoré 666, – Szikszó városé 307, – szolgabíráké 564, 697, – tárnokmesteri 483, – Újhely városé 799, – váradi káptalané 83, 710, – visszavonás 96
pecsételés, újra 278
pecsételési záradék, utólagos 87, 95, 96, 97, 98
pecsételő 791
pecsétfő 150, 571, 581, 726, 751, 757, 766
pecsétgyűrű 798
Peder-i l. Péteri
Pelbárthida (Bihar m.), ma Parhida RO 604
Pelbárthidi Majosi György özvegye: Katalin 604
Peleththe-i János deák 474
Pelei cs. – György 535, – István (Lőrinc fia) 116
Peleskei István 198
Pelsewch l. Pelsőc
Pelsőci Bebek cs. – Detre nádor 191, 192, 205, 236, 237, 241, 244, – István (Nagy János fia) 422, – János, tárnokmester 318, 335, 359 – Miklós (Nagy István fia) 422
Pelyn-i Mihály 810, 811
pénz letétbe helyezése 443
pénzhamisítás 352
Pepyz l. Papis

- per megszűntetése 81, 551, 560, 588, 589, 611, 783, 837
- peráttétel 164, 338, 520, 685, 705, 799, 801, 807, 818, 854
- perbe fogadás 582
- Perechyn* l. *Perecsen*
- Perécssei cs. – Péter (Jakab fia) 116, – Tamás (János fia) 116
- Perecsen (Kraszna m.), később Szilágyperecsen, ma Pericei RO 81
- Peren-i* l. *Perényi*
- Perény (Abatúj m.), ma Perín-Chym SK 18, 27, 131, 135, 417, 418, 427, 428, 431, 432, 473, 495, 496, 541, 542, 722, 824, – i jobbágyságok 495
- Perényi cs.
- András (I. István fia) 100, 130, 131
 - I. Ferenc (IV. Imre fia) a nádori ágból, váradi püspök 722, 854
 - II. Ferenc (III. István fia) a bárói ágból 867
 - Gábor (IV. János fia) a bárói ágból máramarosi, ugcasai ispán, kamarásmester 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 549, 556, 558, 563, 572, 588, 589, 601, 606, 612, 614, 615, 626, 629, 630, 631, 632, 636, 638, 640, 642, 649, 651, 652, 654, 658, 659, 661, 664, 665, 666, 667, 668, 670, 672, 673, 674, 676, 678, 679, 680, 681, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 696, 697, 705, 707, 708, 710, 712, 713, 717, 718, 719, 721, 726, 727, 728, 729, 731, 733, 735, 746, 747, 751, 755, 756, 758, 761, 763, 765, 768, 769, 771, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 791, 792, 793, 794, 796, 797, 800, 801, 804, 805, 806, 807, 809, 814, 815, 817, 818, 821, 822, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 833, 836, 837, 838, 840, 842, 843, 844, 850, 851, 852, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 868, 869, 871, 872, – felesége: Frangepán Katalin 773, 774, 775, 788, 791, 829, 869
 - I. Gergely (I. Imre fia) 228, 229, 231, 249, 256, 265, 268, 287, 314, 363, 365, 368, 369
 - II. Gergely (Lőrinc fia) 254, 269
 - Illés (I. Imre fia) 135
 - I. Imre (I. János fia) 135
 - III. Imre (IV. Péter fia) a nádori ágból, pohárnokmester, titkos kancellár 133, 186, 217, 233, 244, 348, 415, 416, 417, 418
 - IV. Imre (V. István fia) a nádori ágból, asztalnokmester, abatúji örökös ispán, nádor, királyi helytartó, dalmá–horvát–szlavón bán 636, 638, 654, 709, 714, 715, 716, 719, 722, 725, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 741, 742, 743, 744, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 757, 759, 760, 762, 764, 767, 793, 797, 798, 818, 854
 - II. István (I. János fia) 50, 131
 - III. István (IV. János fia) a bárói ágból, asztalnokmester 612, 614, 615, 626, 629, 630, 631, 632, 640, 642, 651, 652, 654, 664, 666, 672, 673, 674, 680, 681, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 707, 708, 717, 719, 721, 727, 756, 761, 768, 771, 815, 820, 821, 822, 824, 825, 829, 842, 844, 867
 - felesége: Frangepán Erzsébet 867
 - IV. István (III. Imre fia) a nádori ágból, asztalnokmester 415, 416, 417, 418, 420, 421, 422, 423, 426, 428, 430, 431, 433, 435, 436, 438
 - V. István (VIII. János fia) a nádori ágból, asztalnokmester, tárnokmester 496, 502, 507, 540, 541, 542, 543, 544, 545
 - I. János (Orbán fia) 26
 - II. János (I. Imre fia) 228, 229
 - III. János (I. Péter fia), más néven kisebb vagy ifjabb János, a bárói ágból, máramarosi, ugcasai ispán 234, 279, 358, 369, 370, 372, 373, 374, 380, 381, 382, 384, 385, 386, 389, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 398, 399, 400, 401, 403, 404, 405, 406, 409, 410, 411, 412, 413, 415, 416, 417, 418, 420, 421, 422, 423, 425, 427, 429, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 441, 442, 443, 444, 446, 450, 451, 452, 454, 462, 466, 467, 469, 470, 472, 473, 474, 476, 479, 480, 482, 483, 486, 511, 513, 549, 672, 825
 - IV. János (III. János fia) a bárói ágból (Kisperényi), királynéi ajtónállómester 419, 473, 474, 476, 484, 486, 487, 492, 493, 494, 495, 496, 500, 502, 506, 507, 510, 511, 512, 514, 515, 519, 528, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 549, 550, 551, 552, 555, 556, 558, 563, 565, 566, 572, 579, 580, 581, 583, 588, 589, 590, 592, 593, 597, 598, 599, 600, 601, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 623, 624, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 647, 648, 649, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 659, 663, 672, 679, 685, 690, 705, 728, 794, 815
 - V. János (IV. János fia) a bárói ágból 563, 687
 - VI. János (Gábor fia) a bárói ágból 688, 689
 - VII. János (IV. Péter fia) 133
 - VIII. János (III. Imre fia), más néven nagyobb vagy idősebb János, a nádori ágból, asztalnokmester, tárnokmester 415, 416, 417, 418, 420, 421, 422, 423, 426, 428, 430, 431, 433, 435, 436, 438, 466, 472, 473, 474, 476, 480, 481, 482, 483, 484
 - Jób (IV. János fia) a bárói ágból 510, 528, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 549, 550, 556, 558, 563, 572, 588, 589
 - Katalin (III. János lánya) a bárói ágból 474
 - I. László (II. Miklós fia) a bárói ágból 519, 528

- II. László (Lőrinc fia) 254, 269
- Margit (Gábor lánya) a bárói ágból 761
- I. Mihály (IV. János fia) a bárói ágból 556, 558, 563, 572, 588, 589, 601, 606, 612, 614, 615, 626, 629, 630, 631, 632, 640, 642, 649, 651, 652, 654, 659, 661, 664, 665, 666, 667, 668, 670, 672, 673, 674, 679, 705
- II. Mihály (III. István fia) a bárói ágból 867
- I. Miklós (Dániel fia) a rihtói ágból 464
- II. Miklós (I. Péter fia) a bárói ágból 385, 394, 413, 415, 416, 417, 418, 420, 421, 422, 423, 425, 427, 429, 432, 433, 435, 436, 438, 440, 442, 451, 462, 466, 467, 469, 472, 473, 474, 476, 479, 481, 482, 484, 486, 487, 493, 496, 498, 499, 500, 506, 507, 511, 512, 515, 519, 522, 523, 524, 528, 529, 531, 533, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 546, 547, 548, 549, 551, 592, 672, 690, 825
- felesége I. Csaholyi László lánya 542, 543
- III. Miklós (III. János fia) a bárói ágból 493, 502
- IV. Miklós (II. Miklós fia) a bárói ágból 496, 519, 528, 539, 544, 546, 547, 548, 551
- V. Miklós (IV. Péter fia) a nádori ágból, pohárnokmester, szörényi bán 133, 146, 151, 162, 163
- VI. Miklós, a rihtói ágból, lovászmester 359, 380
- VII. Miklós (VII. János fia) a nádori ágból 495, 496, 502, 507, 540, 541, 542, 543, 544
- Pál, a rihtói ágból 464, 487
- I. Péter (I. Simon fia) a bárói ágból, udvari familiáris székel, máramarosi, zempléni, ungi ispán, macsói bán, országbíró 135, 154, 162, 164, 165, 166, 175, 177, 178, 182, 183, 186, 187, 188, 201, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 220, 223, 225, 227, 228, 229, 226, 230, 231, 233, 234, 235, 238, 243, 246, 249, 250, 251, 253, 255, 257, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 267, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 288, 291, 295, 299, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 342, 348, 352, 356, 357, 358, 359, 361, 362, 363, 365, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 377, 378, 380, 383, 393, 404, 413, 415, 416, 417, 418, 440, 479
- II. Péter (II. Miklós fia) a bárói ágból 487, 496, 519, 528, 539, 544, 546, 547, 548, 551, 825
- III. Péter (IV. János fia) a bárói ágból 572
- IV. Péter (I. István fia) 100, 131, 133, 138
- V. Péter (VIII. János fia) a nádori ágból 496, 502, 507, 540, 541, 542, 543, 544, 545
- VI. Péter (Gábor fia) a bárói ágból 686, 687, 688, 689
- VII. Péter (IV. Imre fia) a nádori ágból 722, 824, 854
- Rafael (IV. János fia) a bárói ágból 601, 606
- I. Simon (I. János fia) 135
- II. Simon (I. Péter fia) a bárói ágból 234, 279, 358, 369, 370, 372, 373, 374
- III. Simon (II. Miklós fia) a bárói ágból 496, 519, 528, 539, 544, 546, 547, 548, 551
- Veronika (I. Simon lánya) 135, 154, 162, 165, 166, 167, 175, 177, 178, 182, 183, 186, 188, 217, 278
- Peresznyei cs. – András (Bedek fia) 13, – Benedek (Tódor fia) borsodi várjobbágy 12, – Domonkos (Illés fia) 13, – Elekes 12, – István (Illés fia) 13, – István (Tamás fia) 72, 73, – János, borsodi várjobbágy 12, – János (Illés fia) 13, – János (Nada fia), borsodi várjobbágy 12, – Márk (Tódor fia), borsodi várjobbágy 12, – Márton (Rofoyn fia) 13, – Nemhiz (Nada fia), borsodi várjobbágy 12, – Ramocsa (Nemhiz fia), borsodi várjobbágy 12, – Sándor (Bedek fia) 13, – Simon (Tódor fia), borsodi várjobbágy 12, – Tamás (Bedek fia) 13, – Tekus (Tódor fia), borsodi várjobbágy 12
- perfüggőség 42, 219, 393, 424, 457, 458, 506, 509, 554, 557, 581, 586, 587, 659, 825, 826, 844, 854, 864
- perhalasztás 42, 48, 60, 71, 131, 137, 339, 345, 350, 353, 360, 383, 386, 389, 390, 391, 392, 393, 396, 398, 399, 400, 402, 406, 409, 410, 411, 412, 433, 434, 437, 453, 461, 463, 470, 474, 475, 511, 512, 590, 616, 621, 661, 685, 726, 746, 747, 766, 783, 800, 807, 815, 838, 854, 856, 857, 858, 860, 863, –, általános 498
- perhalasztó levél 192, 393
- Pericsei cs. – András 659, 660, 661, – Antal 659, 661, 662, – Benedek 477, 478
- Perkedi László, ugocsai alispán 506
- perkölttség 232
- perlecta, jegyzet 120
- Perlepi István deák 790
- per megszüntetése 81, 725
- Peryn* I. Perény
- Peruen* I. Perény
- perújítás 470, 726, 747, 751, 755, 799, 814, 838, 851
- Perwen* I. Perény
- Pest, város 554, 792
- Pest megye 358, 373, 374, 378, 417, 418, 539, 543, 546, 547, 548, 554, 557, 690, 852, – hatósága 553
- Pete (Tomaj nb.) 7
- Petenyháza (Szatmár, majd Szabolcs m.), ma Petneháza 341, 784

Petenyeházi cs. 384, – Barnabás (András fia) 388,
 – Benedek (Jakab fia) 471, – György deák
 (László fia) 341, – Mihály 535
 Péter, boszniai püspök 36, 37, 41, 43, 44, 45, 95, 96,
 97, 98, 103, 104, 110, 112
 Péter, budai érkanonok 8, 630
 Péter, egri karpap 145
 Péter, egri olvasókanonok 337
 Péter, egri klerikus 58
 Péter, erdélyi püspök 5
 Péter, jászói prépost 408, 869
 Péter, jászói szerzetes 153, 431
 Péter, kalocsai érsek I. Váradai Péter
 Péter, keméji főesperes 20, 21
 Péter, leleszi prépost 106, 107
 Péter, hevesi főesperes 58, 61
 Péter, meggyesi plébános 840
 Péter nyitrai püspök 217
 Péter, ungi főesperes 9
 Péter, váci püspök 146, 152, 186, 217
 Péter, váradai oltárigazgató 119
 Péter, váradai olvasókanonok 469
 Péter, zárai érsek 146, 186
 Péter, zempléni főesperes 61
 Péter, váradhegyfoki prépost 60
 Péter, asztalnokmester, gecskői ispán 5
 Péter deák, udvarbíró 736, 739, 741, 744
 Péter, a Meggyesiek familiárisa 81
 Péter, szatmári ispán 41
 Péter (Aba fia) 60
 Péter (Benedek fia) 38, 39, 42
 Péter (Dömötör fia) 46
 Péter (Gutkeled nb. Luka fia) 19
 Péter (Gutkeled nb. Drug ispán fia) 19
 Péter (Menna fia) 18
 Péter (Miklós fia) 119
 Péter (Szepes fia) 40
 Péter (Sándor fia) 46
 Peterdi cs. – András (János deák fia) 699, 703, 704,
 706, – Domonkos (János deák fia) 699, 703,
 704, 706, – Gábor (János deák fia) 699, 703,
 704, 706, – Gellért (János deák fia) 699, 703,
 704, 706, – János deák 699, – János (János deák
 fia) 699, 700, 703, 704, 706, – Katalin (János
 deák lánya) 703, 704, 706, – Miklós (János
 deák fia) 699, 703, 704, 706
 Péterfalva (Ugocsa m.), később Tiszapéterfalva,
 ma Petrovo UA 313, 639, 710
 Péterfalvi cs. – Nagy Albert 697, – Supán Albert
 697, – Pázmány András 697, – Mokos Balázs
 697, – Nemes Balázs 313, – Barnabás 697, –
 Benedek 506, – Kopó Benedek 697, – Mihályfi
 Benedek 581, – Barát Dömötör 697, – Beke
 Dömötör 581, – Göde Dömötör 697, – *Kewbe*

Dömötör 664, – Pap Dömötör 674, – Fülöp
 (László fia) 450, – Bálintfi Gergely 697, –
 Nagy Gergely 506, – Supán Gergely 580, 581,
 674, – Szőke Gergely 697, – Csákány György
 697, – István (Barla fia) 506, – Konc István
 697, – Mátyus István 506, – Jakab (István fia)
 450, – Szirmai János 581, – János (Mátyás fia)
 450, – Bekü János 639, – Beke Kelemen 581, –
 Csákány László 697, – Szabó László 697, –
 Bence Lőrinc 697, – Supán Lőrinc 581, – Szir-
 mai László 639, – Csákány Máté 804, 805, –
 Nagy Máté 697, – Mihály (István fia) 207, –
 Dabolci Mihály 697, – Supán Menyhért 697, –
 Supán Mihály 581, – Barla Miklós felesége:
 Anna 774, – Illés Miklós 697, – Nemes Miklós
 581, – Mátyás 515, – Pál (Mihály fia) 450, – Pé-
 ter (Fábián fia) 450, – Beke Péter 581, – Benc
 Péter 581, – Csama Péter 581, – Veres Péter
 697, – Szőke Sebestyén 786, – Mokos Zsig-
 mond 697, – i nemesek 581

Péteri András 100
 Pétermezeje (Sáros m) 57
 Pétermezei cs. – András (Péter fia) 71, – Péter
 (Chana fia) 71, – Mátyus Tamás 71
 Pétervágás (Sáros m.), ma Petrovce SK 722
Pethénye I. Litinye
 Petlend (Bereg m.) 448
 Pető János, udvarmester 785
 Petri (Abaúj m.), ma Hernádpetri 18
 Petri (Szabolcs m.), ma Lővőpetri 224, 339, 847
 Petri cs. – Ágoston (Ders László fia) 471, 511, –
 Dersi Ambrus 620, – Balázs (Ders Péter fia)
 471, 511, – Benedek (László fia) 224, – Dénes
 (István fia) 339, – Gergely 139, – Gergely
 (Ders László fia) 471, 511, 520, – Gergely
 (Sándor fia) 511, – Ilka 139, – Ders István 559,
 – János (Miklós fia) 224, – János (László fia)
 224, – János (Pál fia) 224, 268, 314, – János
 (Pető fia) 116, 123, – János (Sándor fia) 224,
 268, 314, – Dersi János 843, 847, – László (Ders
 fia) 52, 224, 314, – László (Tamás fia) 224, –
 Lőrinc (Gergely fia) 52, – Lőrinc (István fia)
 339, – Dersi Máté 843, 847, – Mátyás (Miklós
 fia) 224, – Miklós 314, – Miklós (András fia)
 224, – Miklós (Sandrinus fia) 224, – Zeleméri
 Pál 706, – Péter (Ders Benedek fia) 471, 511, –
 Péter (István fia) 339, – Péter (László fia) 224,
 – Sándor 116, – Sándor (Sándor fia) 139, – Se-
 bestyén (István fia) 339, – Tamás (Lőrinc fia)
 119, – nemesek 224, 314, 339
 Petróc (Zemplén m.), később Oroszpetróc, utóbb
 Sártó, ma Petrovce SK 417, 418, 425, 722
 Petróci cs. – István 667, – Hencelfi István 685
 Petromilla szn. 7

- Petros* I. Petróc
Petrovai Mihály 595
Phylpes-i I. Fülöpösi
Piber Benedek, budai udvarbíró 584
Piber Zsigmond 584
Pilis megye 358
Pilisi cs. – János (Lukács fia) 119, 116, – Miklós (Lukács fia) 116
Piliske-i I. Pölöskei
pince 494, 495
Pinkolci Márton 452
pint 327
Pipo I. Ozorai Pipó
Piskor (Zemplén m.), később Piskaróc, majd Királyhegy, ma Piskorovce SK 417, 418, 425, 722
plébános 3, 5, 40, 45, 57, 60, 80, 86, 94, 105, 106, 122, 168, 169, 170, 290, 361, 385, 459, 476, 495, 560, 565, 567, 568, 571, 578, 672, 674, 677, 781, 785, 840
Pocsaji István 604
Podhering (Bereg m.), később Őrhegyalja, majd Podhorjani, ma Munkács része UA 417, 418, 425, 722
Podmanicki János, kamarásmester 719
Pogány cs. – Péter kamarásmester, pozsonyi ispán 686, – (Csebi) Zsigmond, királyi zászlótartó, máramarosi sókamaraispán 771, 776, 806, 817, 827, 828
pohárnokmester I. Alsáni János, Cudar Péter, Fülöp, Nánai Kompolt Pál, Nánai Kompolti Péter, Perényi Imre, Miklós, Tar Lőrinc
Pohárnok András 625
Poki Péter 673
Polakóc (Sáros m.), később Tapolylengyel, ma Poliakovce SK 722
Polanka I. Polyánka
Polgár (Borsod m.) 417, 418
polgár 21, 27, 66, 75, 80, 90, 94, 93, 112, 121, 122, 137, 152, 158, 159, 240, 326, 342, 405, 419, 472, 476, 483, 578, 615, 619, 628, 641, 658, 688, 772, 799, 842, 867
Poljanc (Pozsega m.) 157
Polna, város CZ 328
Polona f. 20
Poly I. Pályi
Polyanch I. Poljanc
Polyánka (Zemplén m.) 417, 418, 425
Polyva (Bereg m.) 722
Pomáz (Pilis m.) 358
Pomázi Cikó cs. – Cikó fiai 373, – Ferenc 378, – István egri püspök 148, 186, 358, – János (Ferenc fia) 358, 372, 396, 411, – István (Ferenc fia) 358 I. még Cikó
Pongocsfoka f. n. 29
Pongrác (Ugrin fia) 50, 68
Ponyk hn. 306, 613
Poop I. Papi
Popus I. Papos
Porcsal (Ung m.), Mátyóc része 209
Poroszló (Heves m.) 758, 761, 763
Porteleki cs. – András (János fia) 116, – Imre (László fia) 471, – Jakab (Márton fia) 116, – Lőrinc 116
Portiva, zenggi püspök 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 112
Porubka (Sáros m.), később Tapolyporubka majd Tapolyortovány, ma Porúbka SK 417, 418, 427, 432
Poruba (Zemplén m.), később Oroszporuba, utóbb Oroszvágás, ma Ruská Poruba SK 722
Pósa szn. 752
Pósaházi cs. – Adorján 458, – Gáspár 458, – István 362, 364, 425, 429, – János (Adorján fia) 457, 458, – Márk 362, – Miklós 237, – Pál 458, – Tamás 362, – Tiburtius 237
*Pósa*sára (Szatmár m.) 63
Pósváraljai cs. – Erazmusz 718, – János 718, – Lajos 718, – Lázár 718, – Márta 718
Possahaza I. Pósaháza
posztönyíró 307
Potheien I. Podhering
Pothhoran I. Podhering
Potvarici György, nyitrai szolgabíró 799
Potyondi szn. 845
Pov szn. 2
Pozpehfölde (Abaújvár m.) 242
Pozsegavár, ma Požega HR k. h. 308
Pozsega megye 149, 155, 376, 465
pozsegai ispán I. Treutul Miklós
pozsegai káptalan 376
Pozsony, ma Bratislava SK 376
Pozsony k. h. 223, 376, 413
pozsonyi ispán I. Benedek, Egyed, Kónya, Kristóf, László, Meggyesi Simon, Miklós, Pogány Péter, Rozgonyi István, Silstrang, Simon, Stibor
pozsonyi alispán I. Erdőskereki Acél István
pozsonyi káptalan 243, 449, 799
Pölöskei cs. – Ákos (Mikcs fia) 77, 79, 95, 169, – László (Ákos fia) 95, – Mikcs (Ákos fia) 95, 169, 170, 176, – Sára (Mikcs lánya) 169, 170, 176, 177, 175 I. még Ákos nemzetség
Prandota, sandomierzi comes 22
Pravróc (Zemplén m.) 722
prediális 738, 753
prédium 373, 374, 407, 414, 436, 428, 431, 448, 462, 509, 535, 551, 559, 561, 575, 576, 577, 582, 627, 629, 651, 652, 656, 670, 677, 693, 694, 699, 700, 703, 706, 722, 725, 829, 863, 870 I. még pusztabirtok, telek

presentata et aperta, jegyzet 757
provizor 757
proclamata et extradata, jegyzet 746, 755
Pren-i l. Perényi
Preucel, kapitány 2
Prodaviz-i Mikcs 169 l. még Pölöskei cs. alatt
Proxya (Dés lánya, Kaplyon nb.) 9
Proczak l. Pucak
Pucak (Zemplén m.), később Pucakfalva, SK 417, 418, 425, 722
Pukaberke f. n. 448
Purwen l. Perény
Pusthamakronch l. Pusztamakranc
pusztabirtok 191, 417, 418, 438
Pusztamakranc (Abaúj, Zemplén m.) 329, 330, 331, 332, 333, 336, 359 l. még Felsőmakranc, Makranc
pusztatelek 224, 388, 476, 495
Pusztincavize f. 54, 80
Puztamakrouch l. Makranc
Puzthachama l. Csoma
Puzthamakouch l. Pusztamakranc
Puztuichawye l. Pusztincavize
Pyskor l. Piskor

Q

quadring 446

R

rablás 119, 293, 325, 778
rabló 459
Rabóc (Sáros m.), ma Hrabovec SK 722
Rác, Ráctelek (Közép-Szolnok m.) 123, 125
Rácország l. Szerbia
Racsa (Szerém m.) ma Srijemska Rača SRB 632, 698
Radama (Sáros m.), ma Radoma SK 57, 722
Rádi Mihály 473
Radicza l. Hardicsa
Radnok f. 69, 445
Radnótfalva (Gömör m.), később Nemesradnót, ma Radnovce SK 420, 421, 422, 433
Radnótfalvi cs. – Polhos János 422, 433, – Pál 422, 433, – Miklós 422, – Tamás 422, 433
Radolph l. Rodolf
Radoma (Sáros m.), ma Radoma SK 722
Radovanc (Pozsega m.) 157
Radovanch l. Radovanc
Raduszló, korbáviai püspök 95
Radvány (Abaúj m.), ma Füzérradvány 417, 418, 427, 432, 722
Radványi cs. – Benedek 427, 428, 431, – Dorottya (Péter lánya) 153, – János 428, – Miklós (Rudas Péter fia) 153, – Péter (Ruda Péter fia) 153

Radyscha l. Hradistya
Radystha (Nógrád m.) 722
raguzai érsek 96, 97, 98, 146, 278 l. még András, Illés
Rajki Detre 662, 810, 811
Rakacz l. Rákóc
Rakaca (Borsod m.) 521, 538, 714
Rakasz (Ugocsa m.), ma Rokoszovo UA 80, 90, 93, 94, 198, 201, -i nemesek 152, 158
Rakaszutca, szőlősi 476
Rakatyaspathak l. Rekettyéspatak
Rakaz l. Rakasz
Rákó (Torna m.), ma Bódvarákó 521, 538
Rákóc (Ugocsa m.) később Nagy- és Kisrákóc, ma Velikij és Malij Rakovec UA 515
Rákóci Mihály 554, 557
Rákóci cs. – *Balicha* Péter 313, – Bolond Péter 313, – Illés 313, - István 594
Rakoch l. Rákóc
Rakocha l. Rakaca
Rákos (Bereg m.), később Beregrákos, ma Rakosino UA 602, 603
Ráksa vagy Rákos (Szatmár m.), ma Racşa RO 670, 819
Ráksai János (Cleser fia) 393
Ramocsaházi cs. – Dömötör 119, – Ferenc 559, 569, 571, – Ramocsa Gergely 693, 694, 704, 706, 715, 716, – István, ugocsa alispán 514, – Kelemen 569, – Daróc László 704, – Lőrinc 569, – Kisramocsa Mihály 559, 693, 704, 715, – Tamás 559
Ránk (Abaúj m.), ma Rankovce SK 417, 418, 427, 432, 722
Raphayn (Gergely fia) 131
Rás (Gömör m.), később Alsó- és Felsőrás, ma Rašice SK 521, 538
Ráskai cs. – Balázs, tárnokmester 630, 702, 703, 705, 719, 811, – István (Lukács fia) 360, – László (Vid fia) 360, – Miklós (Lóránd fia) 360
Rason l. Rázsony
Rátka f. 843
Rátka (Nógrád m.) l. Kis- és Nagyrátka
Rátonyi Tamás 424
Ravaszbereke 448
Ravaszdi Péter beregi alispán 602, 603
Ravaszhomoka f. n. 448
Ravaszlyuk, domb 52
Ravk l. Ránk
Raykath f. n. 582
Raxa-i l. Ráksai
Raytha l. Kajáta
Rázsonyi cs. – István (Péter fia) 330, 332, 333, – Péter 330, 332
Rechke-i Damján 537, 538
Rechythe l. Reste

rector 101, 131, 168, 284, 676, 785
Redmec l. Regmec
 referatio, jegyzet 492, 523
 registrata v. registrata, jegyzet 249, 261, 272, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 467, 658, 695, 701, 709, 719, 721, 722, 756, 758, 762, 765, 778, 779
 Régi cs. – Vasadi Benedek 732, 734, – Gábor 732, – János 759, 760
 regisztrum 117, 118, 565, 618, 686, 697, 791, 811 l. még könyv
Regach l. Regéc
 Regéci Péter, ispán 26
 Regmec (Abaúj m.) l. Alsó- és Felsőregmec
 rejtegetők, lefoglalt javaké 475, 557, 746
 Rekenca (Szatmár m.) 659
 rekettyés 90
 Rekettyéspatak f. n. 90, 63
 relatio, jegyzet 66, 84, 101, 120, 133, 149, 151, 161, 162, 209, 249, 250, 261, 272, 293, 305, 308, 315, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 329, 352, 394, 403, 522, 658, 673, 686, 701, 709, 719, 756, 758, 777, 779, 785, 859
 remete 5
 Remete (Temes m.) később Pogányosremete, ma Remetea-Pogánici RO 120
 Remetei cs. – András 609, 611, – István 609, – Mihály 609, 611, – Simon 609
 rendelet l. királyi edictum
 rendes bíró 101, 672, 761, 839
 Repede (Bereg m.), ma Bisztricia UA 417, 418, 425, 722
 Resetaroci László 617
 res publica 318, 319, 322
 Restei István (Kardos Miklós fia) 50
 rét 18, 21, 39, 42, 57, 60, 78, 90, 102, 121, 122, 131, 135, 179, 183, 208, 223, 228, 245, 375, 388, 511, 552, 588, 602, 604, 612, 626, 629, 630, 631, 637, 644, 651, 672, 680, 686, 695, 701, 721, 756, 775, 777, 778, 779, 787, 788, 813, 830, 843, 846, 862
 rév 3, 22, 54, 75, 80, 86, 100, 131, 147, 163, 236, 237, 266, 267, 445, 476, 539, 548, 579, 647, 656, 663, 666, 687, 686, 688, 689, 691, 718, 722, 729, 756, 761, 768, 773, 775, 855
 Revisnye (Árva m.), ma Revisné SK 6
 Rezege (Bihar m.) 604
 Rezege f. n. 63
 Rezegei cs. – Balázs 534, – felesége l. Margit, – György 689, 692, – István (Pál fia) 116, – László 825, – Péter (Pál fia) 116, – Sándor 825
 rezidencia 413, 790
 Ricse (Szatmár m.), ma Túrricse 62, 63, 599 l. még Belricse, Külricse
 Rihnoi cs. l. Perényi cs.
 Ripacsi Péter l. Kürtösi Péter

Riuisne l. Revisnye
 robot 563
 Rodolf (Szatmár m.) 42
Rofayunlugaspathaka f. n. 63
 Rohman-i l. Romhányi
 Rohod (Szatmár m.) 784
 Rohodi cs. – András 477, 561, – Antal 477, 561, – István (András fia) 561, – János (András fia) 561, – János özvegye: Margit 799, – Péter 656, 663, – Tamás 661
 róka 3
 rókabunda 515
 rokonság 67, 542, 548, 557, 561, 572, 578
 Római Birodalom 798
 római császár l. Miksa
 római király 621
 Romád (Szatmár m.) 19
 románok l. oláhok
 Romhányi cs. – István (György fia) 161, – Miklós (György fia) 161
 Róna (Máramaros m.), ma Rona de Jos és Rona des Sus RO 688, 785, 791 l. még Alsóróna
 Róna (Sáros m.), később Rovnó, ma Rovné SK 722
 Ronyva f. 191, 192
Rosal-i l. Rozsályi
 Rosd nemzetség 8, 10
 Roskoványi Antal 427
 Rozgonyi cs. – György, országbíró 470, 471, 475, – István, pozsonyi ispán 380, 419, 435, 554, 557, – János országbíró 538, 554, – felesége l. Bánfi Dorottya, – László 630, – Osvát, székely ispán 492, – Osvát (Osvát fia) 554, 557, – Péter, veszprémi, egri püspök 359, 371, 380, 419, 435 – Rajnold 522, 523, – Simon, országbíró 309, 315, 318, 335, 340, 348
Rozwagh l. Rozvágy
 Rozvágyi László (Kónya fia) 316
 Rozsály (Szatmár m.) 733
 Rozsályi Kun cs. – György (Gergely fia) 85, – Nagy István 863, – Jakab (Lukács fia) 445, 450, 462, 630, 631, – János 696, 697, 735, 863, – Kristóf 735, – László 766, 863, – László felesége: Zsófia 735, – Lukács 735, 786, 804, 825, 826, 863, – Miklós 313, 381, – Miklós (Lukács fia) 445, 450, 462, – Pál 731, 733, 735, 746, 747, 751, 825, 863, – Péter 804
 Rózsás v. Rózsásmál f. n. 757
 rövid törvényszék 837 l. még idézés
 Rudna (Gömör m.), később Rozsnyórudna, ma Rudná SK 420, 421, 423, 436
 Rudolf, váci püspök 45
 ruha 517, 518, 554
Rusd l. Rosd nemzetség
 Ruszka (Abaúj m.), ma Göncruszka 18

Ruszka (Zemplén m.), később Kis- és Nagyruszk-
ka, ma Malý és Veľký Ruskov SK 417, 418,
425 l. még Nagyruszkza
Ruszkai cs. – Dobó Domonkos 516, – felesége l.
Bátori Veronika, – Dobó Ferenc (Domonkos
fia) 854, – Kornis János 494, 495
rutének 80, 168, 539, 543, 548, 581
Ruzthuka f. 63
Rychnow-i l. Rihnói
Rwsusna hn. 53
Rwzka l. Ruszka
Rwyanhaza l. Bujánháza

S

Saadorhaza l. Sándorháza
Saap-i l. Sápi
Saar l. Sár
Saara l. Sára
Saarsllyan-i l. Zsarolyáni
Sadan l. Zsadány
Sáfár cs. l. Berencsi és Döbrönte Sáfár cs.
Ság (Pest m.), ma Tápióság 451
Sági cs. – Imre (János fia) 451, – László (János fia)
451, – Etele László 746, -i nemesek 451
sági konvent 298, 470
Sahtoswth l. Sajtósút
saját kezű írás, aláírás 467, 529, 644, 762, 765, 769,
770, 867
Sajó f. 55
Sajó (Máramaros m.), ma Šieu RO 594, 595
Sajói Juga 595
Sajtósút f. n. 125
Saka-i Péter (Máté fia) 292
Salamontelek f. n. (Szolnok m.) 123
Salánk (Ugocsa m.), ma Salanki UA 111, 630, 631,
731, 733, 735
Salgai János 575
Salgó (Sáros m.), később Pusztasalgó, ma Uzovs-
ký Šalgov SK 57
Salgóci cs. – Barnabás 799, – Mihály 799, – Pál 799
sallarium 791
Salona-i l. Salonnai
salvus conductus 634
Sályi (Szatmár m.), ma Szamossályi 9, 126, 127
Sámelyi Imre 477, 478
Sámsoni cs. – Albert 509, – Ambrus 509, – Antal
deák 509, – István 509, – László (János fia)
116
Samud ispán (Tomaj nb.) 7
Sandomierz PL 22
Sándor, ispán (*Chelen* fia) 53
Sándor, országbíró 6, 42, 43, 44
Sándor (Miskolc nb. Miklós fia) 9
Sándorháza (Zemplén m.) 417, 418

Sándorházi cs. – Miklós (Sandrinus fia) 116, – Pál
509
Sándornémeti (Abaúj m.) 417, 418, 428, 431 l. még
Németi
Sándorteleke (Szatmár m.) 39, 42
Saphar l. Sáfár
Sápi cs. – János 373, – Mihály 373
Saponus l. Szappanos
Sár f. 63, 670
Sár f. n. 6
Sár (Szatmár m.), később Kissár vagy Sárfa, ma
Noroeni RO 305
Sára (Mikcs lánya) l. Pölöskei cs.
Sára (Zemplén m.), ma Sáradsadány része 191,
192, 179, 417, 418
Sárad (Ugocsa m.), később Alsó- és Felsősarad,
ma Nizsnye Bolotne és Siroke UA 417, 418,
426, 450, -i jobbágyság 450, 476 l. még Alsó- és
Felsősarad
Saralan-i l. Zsarolyáni
Sarallian-i l. Zsarolyáni
Saul, borsovai főesperes 9
Sárándi Dobó Jakab 475
Sarasczungwa l. Csongva
Sárasrév f. n. 572
Sarayd l. Sárád
Sard l. Sárád
Sárdpatak f. 94
Sárfa l. Sár
Sári Péter, fehérvári örkanonok, a királyi külö-
nös jelenlét kancellárja és rendes bírja 499,
533
Sarkan l. Sárkány
Sárkány-rend jele 278
Sárkány cs. – Ákosházi, Ambrus máramarosi is-
pán, országbíró 758, 761, 763, 817, 842, 856,
863, – Albert 313, – Balázs 313, – Dénes 764, –
Ákosházi, Lőrinc 801
Sarkez l. Sárköz
Sárköz (Szatmár m.), ma Livada RO 393, 632, 640,
656, 659, 663, 670, 819, 869
Sárköz, kézjegye 463, 665
Sárközi Pál 662, 685
Sarmasági László (János fia) 116
Saroydg l. Sárád
Sáros megye 20, 138, 242, 248, 417, 418, 427, 432,
722, -i közgyűlés 114, 138, 170, 303, -i ispán l.
Cudar Péter, Mikcs
Sáros, vár 247, 248, 635
Sárosi Miklós 757
Saruspatak l. Szárazpatak
Sárvár monostora 59

Sárvári cs. – András 257, 258, 273, 274, – Gergely 579, 685, – János (Péter fia) 330, 332, 336, – Péter 253, 330, 332
Sayow, *Sayowyze* l. Sajó
 Sásai cs. – András 575, – Anna 204, – Pál 204
Sassa-i l. Sásai
 Sásvár (Ugocsa m.), később Tiszasásvár, ma Trosznik UA 111, 449, 506, 514, 583, 611, 639, 710, 735, 768, 774, 776, 805
 Sásvári cs. – Csák Antal 609, – Kalos Antal 697, – Zok Antal 805, – Bálint 680, – Nagy Barnabás 697, – Benedek 726, – Szabó Benedek 581, 680, – Veres Benedek 776, – Dénes 805, – Domonkos 805, – Erzsébet 680, – Ferenc 680, – Fülöp 580, – Pogány Fülöp 680, 681, 691, 696, 697, – Egresi Gergely 681, 773, – Veres Gergely 776, – György 29, 450, 680, 825, – Veres György 697, 776, – Zubor György 579, – Illés 468, 515, – Ilona 680, – Egresi Ilona 680, – Imre 101, 579, – Rohman Imre 580, 581, – Zubor Imre 579, – István 680, – Jakab 581, – Jakab (Dömötör fia) 581, – János 581, 680, 776, 794, 805, 807, – Bartus János 697, – felesége: Ilona 773, – Egresi János 680, 697, – Kalos János 691, – Pogány János 580, – Széles János 581, – Szilágyi János 697, – Zubor János 581, – Kelemen 680, – László 680, 691, – Egresi László 580, 581, 680, 697, – Mihály 680, – Miklós 450, 680, – Egresi Miklós 680, 697, – Zubor Miklós 581, – Egresi Orsolya 680, – Pál 680, – Péter 313, – Zubor Péter 579, 581, – Tamás 680, – Farnos Tamás 581, -i nemesek 581
 sátor 511
 Saul, borsvai főesperes, egri olvasókanonok 13
 Sávoly (Nógrád m.) később Füleksávoly, ma Šávoľ SK 722
Sayczylyk János kassai polgár 867
Sybylese l. Szájbülése
 scardonai püspök 278, 287, 315, 318, 324, 335, 359, 380, 419, 435 l. még Ferenc, Mihály
Scekel l. Székely
Scela, budai pap 8
Scempe l. Semse
Scynye l. Szinye
Symye l. Szinye
 Sebe, Németi István lánya 47
 Sebed (Temes m.), később Sipet, ma Šipet RO 604
 sebenicói püspök 278, 287, 315, 318, 324, 335, 359, 371, 380, 419, 435 l. még Antal, Máté
 sebesítés 3, 145, 514, 517, 518, 554, 581, 611, 628, 664, 833
 Sebespatak f. 94
 Sebespatak (Szatmár m.) később Kissebespatak, ma Săbișa RO 659, 670, 819

Sebest f. 63
 Sebestyén, budai kanonok 176
 sebesülés 206, 266, 329, 331, 514, 581, 739
 sedria 457, 458, 506, 514, 536, 564, 697, 735, 776, 799, 804, 805
 sekrestye 126, 148, 197, 203, 225, 226, 227, 230, 443, 565, 618, 814
 Ségi Kelemen 757
Seleb l. Selyeb
 Seléndi Antal 591
 Selyeb (Abaúj m.) 133, 417, 418, 427, 432
Selyz-i László (Beke fia) 126, 127
 Semjén (Szatmár m.), ma Kérsemjén 784
 Semjéni cs. – István (Miklós fia) 224, – János (Miklós fia) 224, – Lengen János 224, – Mihály (László fia) 221, – Miklós (Lökös fia) 221, 224, – Ubul 116
 Sempsei l. Semsei
 Semse (Ababúj m.), ma Šemša SK 49
 Semsei cs. – Apollónia (Frank lánya) 439, – Brigitta (Frank lánya) 439, – Borbála (Frank lánya) 439, – Frank (János fia) 439, – László (Frank fia) 439, 474, 483, – Miklós (Frank fia) 439, – Tamás (Ferenc fia) 49, – Veronika (Frank nővére, Földiód László felesége) 439
Sen-i l. Széni
 Senye (Borsod m.), ma Sajósenye 55
 Senyei cs. – Lajos 823, – Köbli László 823, – Mihály, beregi alispán 602, 603, – Pál 119, – Kwppay Tamás 823
Seph-i Péter 340, 343
Sephegh l. Széphegy
 servitor 260, 495, 791
Seschw l. Szecső
Sewl l. Süly
Sewles l. Szőlős
 Sikarló (Szatmár m.), később Kis- és Nagysikarló, ma Bîrgău és Cîcîrlău RO 659, 670, 819
 Siklós (Baranya m.) 747, 751, 798
 Silstrang, pozsonyi ispán 278, 287
 Sima (Szatmár m.), ma Csengersima 847
 Simon egyházjogi doktor, besztercei plébános, tasnádi vikárius, általános ügyhallgató 560
 Simon, trauai püspök 371, 380
 Simon, ungi főesperes 337
 Simon, veszprémi püspök 419, 435
 Simon (Egyed fia) 33
 Simon (Móric fia), pozsonyi ispán 86, 95
 Sinkóc (Zemplén m.) 344
 sípos 168
 Sirokai cs. – András (László fia) 353, – János (László fia) 353
 sisak 329, 331
 Skalic CZ k. h. 246, 247

Skerben v. Skorben l. Szkerben
 Skolasztika szn. 284
 Slemk f. 6
 Smaragd, kalocsai érsek 3
 só 578, 688, 758, 762, 763, 785, 791, 794, 806
 Sobor (Sopron m.) 632, 640, 651, 656
 Sobrákháza (Abaúj m.) 417, 418, 428, 431
 Sók (Nyitra m.), később Alsósók vagy Magyarsók,
 ma Sók SK 813 l. még Alsósók
 sókamaraispán l. Bélai Sebestyén, Butkai Péter,
 Ormándi Miklós
Sokloys l. Siklós
Soklyos l. Siklós
 soltész 168
Solumucha-i cs. – Kapitány András (Jakab fia) 328,
 – Katalin 328
 solvit, jegyzet 123, 125, 136, 138, 171, 221, 233, 255,
 302, 309, 341, 345, 353, 383, 386, 391, 392, 393,
 396, 399, 406, 410, 411, 424, 433, 434, 437, 461,
 470, 507, 511, 526, 543, 544, 591, 609, 682, 702,
 845
 Sóllyagi János 764
 Solymos, vár (Arad m.) 485, 757, – várnagya l. Ke-
 szti Balász deák
 Solymos, vár (Zemplén m.) 191, 192
 Somi Fülöp 427, 432
 Somi Józsa, temesi ispán, az alsó részek főkapitá-
 nya 719
 Somkút hn. 53
 Somlyó (Kraszna m.), később Szilágysomlyó, ma
 Simleu Silvaniei RO 81
 Somlyó vár 81
 Som molna, v. Som molva f. n. 843
 Som molvafeli f. n. 843
 Somodi (Abaúj m.), ma Drienovec SK 538
Somogy l. Somodi
 Somogy megye 632, 640, 651, 652, 656, – ispánja l.
 Butkai Péter, Imre, Mikcs, Miklós
 somogyi konvent 810, 811
 Somogyi János 137
 Somogyvári Imre 517, 518
 Somosi Radul János 594
 Somospatak f. 29
 Sopron megye 632, 640, 656, – ispánja l. Lőrinc,
 Mikcs, Miklós, Mojs
 sorshúzás 46, 168, 476
 Sóvári Miklós (István fia) 116
 sóvágás 791
 sör 86
 Sövényyszád (Győr m.), ma Sövényház 632, 640,
 651, 656
 spalatoi érsek l. András, Domonkos, Doymo, Já-
 nos, Ugulin
 Specht Miklós, szépesi kanonok 252

Staswagasa l. Sztaskvágása
Stiborius l. Stibor
 Stibor, egri püspök 335, 337, 338, 359, 361, 371
 Stibor, erdélyi vajda, pozsonyi, szolnoki ispán
 186, 217, 315, 318, 335
 Stefánia (Bányai Kozma ispán felesége) 7
Stihynysnyak l. Sztencsnyak
Stoyk f. n. 6
Strithe-i l. Sztritei
Stropkow l. Sztropkó
Stroyafalwa l. Sztrojfalva
Strythe-i l. Sztritei
 Stulba erdő f. n. 5
 Stupa f. 137
Stuzkow l. Szuszkó
Suary l. Sóvári
 subsidium 762
 Sudak, a Meggyesiek familiárisa 81
Sugta l. Zsujta
Suhta-i l. Zsujtai
Sumugy l. Sümeg
Sumuszeg l. Szamosszeg
 Supán Gergely, ugocsai szolgabíró 697
 Surányi cs. – György 525, 647, 689, 692, 766, 804,
 825, 856, – János 525, – Pál 525, 766, – Sebes-
 tyén 856, 861, 862, – Zsigmond 448, l. még
 Kissurányi cs.
 Süly (Pest m.), ma Süllyásap része 451
 Sülyi cs. – Etele Albert 557, – Borsvai Benedek
 685, – Etele Péter 451
 Sümeg (Szepes m.), később Szepessümeg, ma
 Smižany SK 77, 79
 süveg 639
Syged l. Sziget
Sygra l. Zsiger
Syman (Szabolcs m.) 221
Symkolcz l. Sinkóc
Syne l. Szina
Synder l. Szinyér
Syr l. Zsir
Syroka l. Siroka
Syxo l. Szikszó
Syweecz-i Lábás Gergely 656
sywelthees 799
Swhtha l. Zsujta
Swmkwth l. Somkút
Swth l. Zsujta
Swynye l. Szinye
Swzko l. Szuszkó

Sz

szabácsi bán l. Kispolyáki János, Sztrezsemlyei
 György
 Szabadcsát f. n. 575, 576

szabad falu 45, 68, 101, 105
szabados 855
szabad rendelkezés 9
Szabaton (Tolna m.) 162, 165, 166, 167, 177, 175
szabó 168, 388, 517, 564
Szabolcs (Szabolcs m.) 439
Szabolcs megye 88, 116, 145, 221, 224, 417, 418, 439, 559, 561, 569, 577, 596, 630, 669, 677, 682, 693, 699, 700, 702, 703, 704, 715, 725, 761, 788, 797, 817, 829, 850, – hatósága 139, 511, 553
szabolcsi ispán 87 l. még Domoszlói Gergely
szabolcsi főesperes l. Dávid, Gergely, Orbán
Szabolcsi Fuló Jakab 439
Szada (Zemplén m.), ma Taktaszada 8, 10
Szadlik (Zemplén m.), később Szalnik, majd Szálnok, ma Solník SK 417, 418
Szájbülése, más néven Bodnárvágása (Torna m.) 538
Száka (Abaúj m.), a mai Alsódobsza határában 392, 412, 434, 437
Szakácsi (Közép-Szolnok m.), később Érszakácsi, ma Săcășeni RO 536
Szakácsi cs. – György (Jakab fia) 116, – György (Pete fia) 116, – István deák 574
Szakállas István 53, 55
Szakalyi cs. – Detmár (Miklós fia) 71, – Dömötör (Tamás fia) 71, – György 395, – János 475, – János (Albert fia) 71, – János (László fia) 71, – László 475, – Márton 395, – Szilvás Miklós 395, – nemesek 71
Szakolca (Nyitra m.), ma Skalica SK k. h. 213, 233, 234, 235, 215, 247
Szakoly (Szabolcs m.) 770
Szakolyi cs. – András 706, – Anna 669, 682, – Ferenc 669, 682, 706, – György 669, 682, – János 669, 682, 706, – László 669, 682, 770, – Miklós 669, 682, – Péter 669, 682
Szalka (Szatmár m.), ma Mátészalka 39, 42 l. még Külszalka, Belszalka
Szalkai László deák 758
Szalánci László 427, 428
szállásadás 5, 3, 639
szalma 749
Szalmad (Szabolcs m.) 52, 559, 693, 694, 699, 700, 703, 704, 706, 725
Szalmadi cs. – Gál Illés 702, – Gál János 702, – Gál Máté 702, – Mátyás 694, 725, – Péter 693
Szalóksámszon (Bihar m.), ma Hajdúsámszon 70
szalonna 850
Szalonnai cs. – György (János fia) 408, 414, 456, – János 408, – János (István fia) 290, 294, 296, 297, 298, 300, – János (Jakab fia) 456, – István (László fia) 408, 414, 456, – István (Loránd fia) 219, 290, 294, 455, – László (István fia) 290, 294, 296, 297, 298, 300, – Pál (István fia) 290, 294, 296, 297, 298, 300, – Péter (János fia) 408, 456 l. még Jolsvafői cs.
Szalontai cs. – Bálint 340, 343, – György 340, – Kis Mátyás 340, – Mátyás 340, – Miklós 576, – Péter (Miklós fia) 340
Szalva, Szalvavize, Szalvapataka f. 54, 80, 90, 94
Szalvamocsara f. n. 735
számadás 698, 791, 793, 827, 828
Szamos f. 4, 16, 19, 52, 59, 63, 640, 670, 707, 708, 711, 712, 713, 843, 855
Szamosszeg (Szatmár m.) 59, 641, 784
Szamosszeg (Szatmár m.) kerület 811
Szamostelek (Szatmár m.), ma Somoșeni RO 632, 640, 656, 659, 663, 670, 819, 837
számszerj 228, 329
Szanda (Nógrád m.) 632
Szandec, Nowy Sacz PL 329
Szaniszló, leleszi prépost 473, 476, 478, 481
Szaniszló, jászói prépost 456, 460, 462
Szaniszlói cs. – Colys (János lánya) 88, – János (György fia) 88, – Mihály (György fia) 88, – Péter (Mihály fia) 119
Szaniszlófi cs. l. Batori cs.
szántás 5, 131, 515, 736
Szántó János 581
Szántó (Bihar m.), később Kis- és Nagyszántó, ma Santăul Mic és Santăul Mare RO 388
Szántói cs. – Dömötör (Albert fia) 40, – János (Albert fia) 40, – Lukács (Albert fia) 40, – Péter (Bekcs fia) 471
szántóföld 46, 52, 77, 78, 86, 102, 106, 125, 131, 135, 183, 198, 204, 223, 228, 245, 356, 357, 388, 394, 445, 448, 450, 509, 515, 552, 572, 573, 578, 582, 602, 604, 612, 626, 629, 630, 631, 637, 644, 651, 672, 680, 682, 686, 695, 701, 718, 721, 722, 729, 736, 756, 759, 761, 768, 773, 775, 777, 778, 779, 787, 788, 813, 830, 843
szántóföld, mértékegység 572
Szapolyai cs. – György 894, – Imre, kincstartó, a felső részek kapitánya, szepesi örökös ispán 492, 493, 496, 498, 499, 500, 502, 521, 531, 533, – István nádor 496, 500, 502, 521, 625, 643, 648, 651, 663, 665, 666, 667, 670, 678, 679, 684, 685, 691, 692, 811 – János (István fia) erdélyi vajda 663, 724, 870, – Miklós erdélyi püspök 496, 502
Szappanos f. n. 29
Szárzaberek (Szatmár m.), ma Bercu RO 766, 863
Szárzacsongva (Ugocsa m.) 417, 418, 426 l. még Alsó- és Felsőcsongva, Csongva

- Szárzapatok (Ugocsa m.), ma Szuhij UA 393, 417, 418, 426, 476, 539, 543, 548, 647, 687, 686, 689, -i jobbágyok 393, 476
- Szárzavölgy f. n. 69
- Szárzbáony f. n. 580
- Szárd, vár (Torna m.) 296, 298
- Szárhegy f. n. (Ugocsa m.) 125
- Szárhegy f. n. (Zemplén m.) 196, 200, 219
- Szartos f. 27
- Szarvad (Közép-Szolnok m.), később Tasnádszarvad, ma Sărauad RO 586 l. még Kisszarvad
- Szarvadi cs. – Antal 586, – János (János fia) 119, – László (László fia) 119, 117, 123, 125, – Mihály (János fia) 119, – Miklós (László fia) 119, – Pál 586, 587 l. még Szentmiklósi cs.
- szarvas 5
- Szarvastelek-i Vaski László 356, 357, – familiárisai I. Jankó, Bálint, Mátyás
- szász l. erdélyi szász
- Szász Dömötör (Mihály fia) 313
- Szász (Bereg m.) 602, 603 l. még Beregszász
- Szász (Ugocsa m.) 267
- Szászfalu (Ugocsa m.), később Tiszászászfalu, ma Szaszovo UA 266, 267, 417, 418, 426, 466, 474, 476, 528, 529, 539, 543, 548, 579, 583, 598, 647, 685, 686, 687, 689, 691, 692, – i jobbágyok 313, 476, 598, l. még Nagyszász
- Szatmár, később Szatmárnémeti, ma Satu Mare RO 59, 295, 620
- Szatmár k. h. 152
- Szatmár megye 2, 9, 16, 19, 24, 25, 30, 31, 32, 35, 38, 41, 42, 43, 44, 59, 60, 67, 78, 101, 116, 126, 174, 249, 256, 305, 325, 362, 363, 365, 369, 370, 377, 391, 394, 424, 477, 478, 501, 505, 517, 518, 524, 534, 573, 574, 632, 636, 638, 649, 653, 656, 659, 660, 663, 666, 667, 670, 677, 679, 690, 693, 700, 703, 704, 707, 708, 721, 725, 729, 731, 756, 768, 775, 778, 783, 787, 796, 809, 819, 820, 829, 831, 833, 836, 837, 838, 840, 844, 843, 855, 851, 858, 864, 869, 871, – alispánja I. Fülöpősi Máté, Mátyás, – hatósága 205, 784, – ispánja I. Bátori András, János, Kölcsei András, Péter – közgyűlése 173, 174, 239, 240, 295, 311, 313, 341, – nemessége 833, – szolgabírája 833, 840
- Szatmári cs. – Dénes (Mert fia) 2, – György, váradi, pécsi püspök, titkos kancellár 719, 761, 777, – Péter 384
- szavatos 396, 411
- szavatosság 13, 16, 20, 21, 23, 26, 33, 49, 70, 77, 78, 79, 81, 114, 163, 175, 176, 181, 193, 224, 245, 290, 295, 342, 344, 358, 360, 375, 387, 407, 415, 416, 417, 418, 420, 439, 449, 462, 464, 465, 466, 485, 488, 491, 496, 497, 499, 504, 519, 528, 529, 532, 539, 546, 556, 563, 572, 577, 588, 596, 598, 604, 632, 637, 651, 669, 672, 677, 682, 699, 710, 711, 712, 718, 770, 773, 774, 775, 787, 813, 830, 839, 841, 849
- Szávaszentdemeter, ma Sremska Mitrovica SRB k. h. 161
- szebeni ispán I. Albert
- szebeni prépost I. Pál
- Szebenyei cs. – András (Jakab fia) 253, – Bakó András 395, – Máté 395
- Szécs (Kraszna m.), később Somlyószécs, ma Sici RO 81
- Szécsi cs. – Herceg Anna (Péter lánya, Szécsényi László, majd Perényi Péter felesége) 413, – Dénes, dalmát-horvát bán 96, – Gál 223, – János, egri kanonok 145, – Miklós 491, – I. Miklós, országbíró, dalmát-horvát bán, szlavón bán, nádor, turóci ispán 81, 86, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110, 131, 170, – II. Miklós (I. Miklós fia) tárnokmester 170, 315 – Péter, korbáviai püspök 359, 371, 380 – Péter (Miklós fia) 177, 175, – Simon 491
- Szécsény (Nógrád m.) 413, 602
- Szécsényi cs. – Frank, országbíró 217, 219, 221, 278, 294, – László (Frank vajda fia) 413, – László (László fia) 413, 470, – Simon, ajtónálómester 287 – Tamás, országbíró, turóci ispán 80, 81, 75
- Szecső (Pest m.), ma Tápiószecső 358, 373, 374, 378, 417, 418, 451, 539, 543, 546, 547, 548, 690
- Szedlecei Domonkos (Kanay fia) 50
- Szedlicsi Vörös László 130, 131
- szegedi várnagy I. Hédervári Miklós
- Szegedi Péter, kalocsai kanonok 734, 742
- Szegfalva (Szatmár m.) 659
- szeghalmi főesperes I. Császlóci Mihály
- Szegi (Zemplén m.) 538
- Szegmegyi András 130
- Szék f. n. 63
- széki apát 164
- székely ispán I. Csáki György, Peren-i Péter, Rozgonyi Oszvald
- Székely (Szabolcs m.) 221
- Székely Miklós, budai kanonok 227
- Székely Antal, budai polgár 483
- Székely Gergely, szinyéri várnagy 820, 844
- Székelyszék (Csanád m.) 485
- Székelyszéki cs. – István (Jakab fia) 485, – Farkas Pál 485
- szekér l. még kocsi 5, 145, 554, 688, 763, 831, 850
- Szekeres (Szatmár m.), ma Kis- és Nagyszekeres 612, 721, 756, 775
- Szekeresi cs. – Ferenc (Tamás fia) 129, – István (László fia) 129

Szekeresvölgy, Szekeresvölgyfő f. n. 69
 Székesbatacsfő f. n. 29
 Székesfehérvár l. Fehérvár
 szekszárdi konvent 616, 764, 767, 802, 803, 808,
 812, – cutosa l. Mátyás, – szerzetese l. Mátyás, Pál
 Székudvar (Arad m.), ma Socodor RO k. h. 117
 Szelcsei István, nádori jegyző 350, 353
 Szelei Miklós, beregi alispán 564
 Szeléndi János 662, 665
 szélesrév f. n. 131, 266, 100
 személyazonosság igazolása 7, 220, 224
 Szemelnye (Sáros m.), később Szmilnó, ma Smilno SK 722
 Szemerdek v. Szemerdekvice f. 75, 80, 85
 szemle 131, 453
 széna 129, 554, 846
 Szénamező f. n. 572
 Széni cs. – Ambrus 835, – Borbála (Péter lánya) 521, – Dorottya (György lánya), Henrik egri ispán felesége 521, 538, – Erzsébet (György lánya) 521, – Ferenc (György fia) 521, 537, 538, – György (János fia) 521, – Ilona (György lánya) 521, – Imre (István fia) 290, 297, 298, 300, 408, 414, 425, 426, – Imre (Péter fia) 521, 537, 538, – István 219, 408, – István (László fia) 290, 294, 296, 297, 298, 300, – István (Lóránd fia) 196, 200, – István (Péter fia) 521, 537, 538, – István (Tekes György fia) 537, – István (István fia) 294, – István (Tekes fia) 294, – Tekes István 196, 200, 219, – Jakab (László fia), tornai plébános 290, 296, – János (Lóránd fia) 521, – János (Péter fia) 521, 537, 538, – Tekes János 196, 200, 219, – Jób (György fia) 521, 537, 538, – Katalin (Péter lánya) 521, – László (István fia) 294, – Margit (György lánya) 521, – Mátyás (Péter fia) 521, 537, 538, – Mihály (Péter fia) 521, 537, 538, – Orsolya (Péter lánya) 521, – Péter (János fia) 521, 537, 538, – Tekes (László fia) 290, 296, 298, – i nemesek 200 l. még Jolsvafői Tekes cs.
 Szencse (Pilis m.), ma Pomáz része 358
 Szend (Tolna m.) 162, 165, 166, 177, 175, 167
 Szendi Bakó András 330
 Szentandrás (Sopron m.), ma Rábaszentandrás 632, 640, 651, 656
 Szent Anna 785
 Szent Anna, egri oltár 71, 131
 Szent Anna, hangonyi pálos klostrom 422
 Szent Anna, pataki klarissza klostrom 179
 Szent Anna, váradi oltár 119
 Szentdemeteri cs. – István (Péter fia) 119, – János (János fia) 123, – Péter (Sinka fia) 119, 123

Szentdienesi cs. – Uras Boldizsár 605, – Uras János 557, – Nagy Máté 605
 Szepte (Sopron m.) 632, 640, 651, 656
 Szerternye l. Szerém
 Szent Erzsébet, szőlői ispotály 785
 Szerterzsébeti Boldizsár 305
 Szentfalva vagy Csomoklya (Bodrog m.) 739
 Szent Fülöp és Jakab, orbói egyház 119, 388
 Szent György, ardói egyház 800
 Szent György, váradi oltár 190, 587
 Szentgyörgy (Sáros m.), később Gombosszentgyörgy, ma Hubošovce SK 57
 Szentgyörgyi és Bazini Péter országbíró, erdélyi vajda 700, 709, 711, 712, 713, 719, 724, 727, 787, 766
 Szentgyörgyvár (Zala m.) vár 632
 Szent Imre, megyesi egyház 640
 Szent István, hernádnémeti egyház 147
 Szent István, szentkirályi egyház 388
 Szentistván, más néven Varmos (Borsod m.) 521, 538
 Szentiványi szn. 845
 Szentiványi Gergely 856
 Szent Jakab, telegdi egyház 19
 Szent Jakab, németi plébánia 21
 Szentjakab (Borsod m.), ma Tornaszentjakab 538
 Szentjakabi Csernel Péter 617
 Szent János, apostol, evangélista, létai egyház 52
 Szent János, Keresztelő, budai oltár 836, 840, 852
 Szent János, szikszói utca 495
 Szent János, váradi oltár 85
 szentjebbi konvent 534, 541, 582, 590, 596, 604, 685, – adminisztrátora l. Majtényi Tamás
 Szent Katalin, egri kápolna 823
 Szent Kereszt, egri oltár 130
 Szent Kereszt, váradi egyház 94
 Szentkereszt (Szepes m.), később Keresztfalu, ma Križová Ves SK 228, 229
 Szentkeresztfalva (Temes m.) 604
 Szentkirály (Közép-Szolnok m.), később Szilágy-szentkirály, ma Sincariu Silvane RO 388, 468, 471, 475, 513, 535, 536, 582, 677, – jobbágyok 388
 Szentkirályi cs. – Ábrahám (Miklós fia) 116, – András (Gergely fia) 490, 513, 520, 535, 582, – Benedek (Gergely fia) 490, 513, 520, 535, 582, – Domonkos (Imre fia) 116, – Gergely (Miklós fia) 388, – özvegye, l. Katalin, – Gergely 520, – özvegye, l. Erzsébet, – Kun Gergely 471, 475, – felesége l. Katalin, – György (Gergely fia) 490, 509, 513, 520, – Hedvig (György lánya) 535, – István (György fia) 535, – Gergely István 388, – Jakab (Mihály fia) 116, 388, – János (Erne fia) 388, – János (Imre fia) 388, – Kardu-

la (György testvére) 535, – Katalin (György lánya) 535, – Kelemen 490, – László (Erne fia) 388, – Leusták (Simon fia) 388, – Miklós (Jakab fia) 103, – Simon 116, – Simon (György fia) 535, – Tamás ispán 14
 szent korona 161, 162, 173, 186, 229, 242, 246, 249, 250, 251, 261, 271, 272, 281, 308, 309, 311, 313, 318, 319, 320, 321, 322, 324, 329, 331, 335, 342, 352, 359, 365, 367, 371, 380, 384, 405, 420, 435, 436, 438, 450, 453, 457, 458, 506
 Szent Kozma és Damján, váradi oltár 119, 574
 Szent Lajos, váradi oltár 826
 Szent László, szikszói utca 495
 Szentlászló (Somogy m.) 632, 640, 656
 Szentlászlói Veres Bertalan 759
 Szentlélek, beregi egyház 60
 Szentlélek, váradi oltár 116
 Szent Lőrinc, szecsői egyház 374, 373
 Szent Margit, váradi oltár 469
 Szent Márton, császlóci egyház 168
 Szent Márton, dobosi egyház 52
 Szent Márton, nagyidai egyház 284
 Szentmárton (Szatmár m.) később Kakszentmárton, ma Mártinesti RO 424, 632, 640, 659, 656, 670, 819
 Szent Máté, egri oltár 71
 Szent Mihály, szabolcsi kápolna 439
 Szent Mihály, szabolcsi utca 439
 Szentmihály vagy Szentmihályfalva (Sáros m.), ma Šarišké Michalany SK 247, 248, 252
 Szentmihályi Pálfi Bálint 662, 679
 Szentmihályúri cs. – Nagy Zsigmond 799, – Medencés Zsigmond, nyitrai szolgabíró 799
 Szent Miklós, budai oltár 557
 Szent Miklós, egri oltár 343
 Szent Miklós, szikszói utca 495
 Szentmiklós (Bereg m.) később Szolyvaszentmiklós, ma Csinagyijovo UA 722
 Szentmiklós (Szolnok m.), ma Szarvad része 125
 Szentmiklósi cs. – János 119, – Kozma 757, – László (László fia) 119, 116, – Mihály 119, – Miklós (László fia) 119 l. még Szarvadi cs.
 Szentpál (Kőrös m.), ma Pavlovas HR 632
 Szent Péter, egerhegyfoki egyház 131
 Szent Péter, felszászi kápolna 5
 Szentpéteri László 685
 Szent Péter és Pál, nyalábi plébánia 785
 Szent Quirinus, kápolna 102
 szentszéki per 338, 560, 578
 Szent Zsigmond, egyház 827
 Szennyesi cs. – Albert 559, 562, – Benedek (Tamás fia) 471, 505, 508, – Gergely 559, 562, – György 647, – Pál 659, 661, 693, – Tamás 559, 562, 694, 706

Szepes, vár 446
 Szepes m. 77, 79, 228, 229, 464, ispánja l. Druget Fülöp, – örökös ispánja, l. Szapolyai Imre
 szepesi káptalan 3, 49, 57, 69, 71, 190, 229, 231, 248, 252, 283, 353, 415, 416, 417, 438, 446, 464, 552, névsora 57
 szepesi kanonok l. András, Ferenc, Specht Miklós
 szepesi várnagy l. Fülöp
 Szepesi cs. – Jakab, országbíró 128, 130, 131, 136, 137, – János (Rikolf fia) 20, – Kakas (Rikolf fia) 20, – Péter 609
 Széphegy (Ugocsa m.) 266, 267, 417, 418, 426, 476, 539, 543, 548, 579, 647, 685, 686, 687, 689, 691, 692, -i jobbágyság 476
 Szepsi (Abauj m.), ma Moldava nad Bodvou SK 50, 69
 Szerbia 154, 163, 329, 331
 Szerdahelyi cs. – 219, – Ferenc (Miklós fia) 310, – György 799, – Miklós 310
 Szerecsény (Győr m.) 632, 640, 651, 656
 Szerém m. v. Szerémség 206, 329, 331, 632, – ispánja l. János, Pál
 szerémi püspök 278, 287, 315, 318, 335, 359 l. Bátor Miklós, Dömötör, Gergely, Guti Ország János, György, Jakab, János, Pál, Tamás
 Szerémi János, váradhegyfoki kanonok 832
 Szerencs (Abauj m.) k. h. 452
 Szeretvai Fülöp 459
 szerviens 1, 8, 13, 26, 37, 40, 48, 52, 61, 80, 83
 Szernye f. n. 491
 Szernye (Bereg m.), ma Szernye UA 245, 491
 Szeszta (Abauj m.), ma Cestice SK 102, 234, 235, 259, 326, 331, 332, 336, 359, 417, 418, 428, 431, 496, 542, 541, 556
 szicíliai király 18
 Sziget (Abauj m.), 246, 253, 255, 326, 329, 330, 333, 417, 418, 428, 431, 473, 496, 541, 542, 626, 718, 721, 787, 817, 867
 Sziget (Máramaros m.) később Máramarossziget, ma Sighetu Marmatiei RO 688, 791
 Sziget (Szatmár m.) 305
 sziget 52, 629
 Szigliget vár (Zala m.) 632, 640, 666, 864, 865
 Szikásbatarcs f. 29
 Szikszó (Abauj m.) 55, 61, 246, 253, 255, 307, 309, 326, 329, 330, 333, 361, 417, 418, 428, 431, 472, 473, 482, 486, 487, 492, 493, 495, 496, 541, 542, 552, 555, 560, 625, 627, 632, 787, 822, 823, 842, – egyház rektora l. Jakab, – hatósága 307, -i jobbágyság 307, 495, 823, -i plébános l. Magyi Péter
 Szikszópatak f. 46

- Szikszói cs. – Anna 84, – Miklós (Péter fia) 130, 131, 329, 330, – Péter (Imre fia) 84, 100, 131, – Péter (Péter fia) 131
- Szilágybagos 73
- szilbokor 39, 63
- szilberek 59
- szilfa 52, 131
- Szilokatorok f. n. 448
- Szini cs. – István 780, – László 780, – Rafael 780
- Szina (Abaúj m.), később Abaújszina, ma Seňa SK 18, 26, 27, 163, 417, 418
- Szinai cs. – Egyed (Mátyás fia) 19, – Péter (Mátyás fia) 26
- Szinye (Abaúj m.), később Petőszinye, ma Svinica SK 417, 418, 427, 428, 431, 432, 722
- Szinye (Borsod m.) 340, 343
- Szinyei László (Kelemen fia) 471
- Szinyér, vár és Szinyérváralja mezőváros (Szatmár m.), ma Seini RO 632, 636, 638, 640, 653, 656, 659, 663, 666, 667, 670, 707, 708, 787, 820, 829, 844, 858, 864, 865
- Szirma (Ugocsa m.), később Tiszaszirma, ma Drotinci UA 506, 581
- Szirmai cs. – Ágota 710, – Anna 710, – Szabó Balázs 697, – Bálint (Lőrinc fia) 450, – Pázmány Dénes 589, – Gewde Ferenc 573, 574, – Kósa Ferenc 580, 581, 589, 649, – Pázmány Főris 506, 540, 558, 589, 590, 591, 592, 609, 685, – György 313, – Gewde György 573, – István 580, – Kalos István 697, – Szántai János 589, – Woylwas János 580, – László (Péter fia) 450, – Kalos László 710, – Márton 58, – Csákány Márton 697, – Kenéz Máté 581, – Mátyás 579, 609, 685, – Mátyás (László fia) 450, – Térdes Mihály 581, – Miklós 198, 201, 581, – Orsolya 710, – Oszvald (János fia) 450, – Dothor Pál 581, – Kalos Pál 710, – Szabó Pál 581, – Kalos Péter 581, – i nemesek 581
- Szitnyice (Zemplén m.), Alsó- és Felsősitnyica, utóbb Alsó- és Felsővirányos, ma Nižná és Vyšná Sitnica SK I. Alsó- Kis- és Nagyszitnyice
- Szkerben (Abaúj m.) 71, 102
- Szkerbeni cs. – Balázs (Kilin fia) 102, – Jakab (Veresorrú András fia) 102, – Lukács (István fia) 102, – Mihály (Veresorrú András fia) 102
- Szlatina f. 349, 375
- Szlatina (Ung m.), később Kis-Pusztá-, majd Alsószlatina, ma Nizsnye Szolotvino UA 375
- Szlatinai Nán Mihály 595
- Szlavónia 329, 632, 636, 638, 640, 659, 661, 679, 762, 765, 864, 869, – vikáriusa 103
- szlavón bán 315, 318, 335 I. még Cillei Hermann, Cudar Péter, Garai Miklós, Ivacsin, Joachim, Lackfi István, Leusták, Losonci László, Marcali Dénes, Marcali Miklós, Mikcs, Miklós, Özdögei Besenyő Pál, Szécsi Miklós
- Szobi Mihály 685
- szoba 495, 872
- Szobos (Sáros m.), ma Soboš SK 722
- Szoboszló (Szabolcs m.), ma Hajdúszoboszló 669, 682, 770
- Szodorói cs. – Ambrus 586, – János 586, – László 586, – Mihály 116, – Sebestyén (Gergely fia) 471, I. még Kisszodorói cs.
- szokás, városi 307
- szokásjog, országos 41, 42, 46, 48, 50, 71, 78, 84, 85, 91, 99, 119, 123, 183, 205, 223, 255, 263, 271, 276, 294, 329, 330, 333, 336, 343, 347, 365, 416, 417, 418, 420, 421, 423, 432, 439, 449, 472, 511, 534, 553, 559, 574, 584, 630, 651, 673, 676, 685, 701, 729, 755, 777, 786, 796, 807, 818, 820, 837, 838, 847, 866,
- Szóláti cs. – Bálint, munkácsi alvárnagy 602, 603, – ifjabb Bálint 602, 603
- szolgabíró 14, 15, 68, 80, 91, 111, 119, 124, 139, 170, 173, 174, 205, 239, 240, 303, 305, 309, 311, 313, 327, 394, 450, 457, 458, 506, 511, 514, 515, 522, 523, 535, 536, 553, 564, 581, 664, 697, 705, 714, 776, 780, 784, 799, 801, 818, 840
- szolgagyőri ispán I. Ernye
- Szolnok megye 99, 116, 119, 232, 325, 468, -i közgyűlés 119, – hatósága 119, 475, alispánja 119, ispánja I. Kont Miklós, Lackfi Imre, Lackfi Miklós, Miklós, Stibor- szolgabírája 119
- Szolnoki cs. – Balázs 715, – Bertalan 393, – Gergely (Izsép fia) 471, – László 715
- Szolyva (Bereg m.), ma Szvaljava UA 417, 418, 425, 722
- Szolyvaszentmiklós (Bereg m.), később Szentmiklós, ma Csinagyijovo UA 417, 418, 425, 429
- Szombat piac, budai tér 342, 480, 483
- Szombathely (Arad m.), később Szabadhely, ma Simbäteni RO 532
- Szomolyai Pál 602, 603
- Szomordok, Szomordokvize f. 48, 54, I. még Szermerdek
- Szomordokmelléki cs. – Csépán 48, – János (János fia) 35, – Lökös 48
- Szomori Gyárfás János 497
- szomszédok 642, 861, 862, 863, 870 I. még határosok
- Szomszédvári Tót Miklós 162, 165, 175, 177, 182, 183, 186, 188, 217
- Szoröres hn. 824
- szőlő 3, 21, 46, 55, 155, 179, 181, 193, 228, 307, 356, 375, 552, 567, 568, 571, 625, 629, 630, 632, 644,

651, 672, 686, 695, 701, 721, 722, 756, 761, 768, 773, 775, 777, 778, 779, 787, 788, 830
 szőlőhegy 181, 193, 196, 219, 309, 356, 357, 539, 548, 552, 567, 568, 571, 629, 630, 631, 670, 761, 768, 773, 775, 777, 778, 779, 787, 788, 830
 Szőlős (Abaúj m.) 50, 68
 Szőlős (Temes m.) 245
 Szőlős (Ugocsa m.), később Nagyszőlős, ma Vinohrady UA 3, 11, 17, 28, 45, 51, 54, 66, 75, 80, 86, 89, 90, 93, 94, 112, 121, 122, 152, 158, 180, 198, 201, 206, 207, 208, 211, 212, 215, 218, 240, 334, 403, 405, 417, 418, 419, 426, 466, 472, 474, 476, 499, 515, 519, 524, 533, 539, 543, 548, 583, 632, 636, 658, 674, 726, 735, 773, 774, 775, 785, 787, 859, – bírása 66, 80, 112, 201, – esküdtje 66, 112, 201, – hatósága 476, –i ház 476, –i hospesek 3, 17, 28, 45, 66, 75, 80, 112, 121, 137, 152, 158, 198, 201, 240, 405, 419, –i jobbág 198, 313, 449, 450, 476, –i plébánia 206, 213, 214, –i plébános 45, 122, 476, 578, 672, 695, –i polgárok 66, 75, 80, 90, 93, 94, 112, 121, 122, 137, 152, 158, 159, 240, 405, 419, 476, 578, 658, –i vár 24, 25, 215
 Szőlősi László 861, 862
 Szőlősi másként Újlaki Simon 545
 Szőlősrév v. Szőlősvám f. n. 267, 579, 647, 685, 686, 687, 689, 691, 692
 Szőlőshegy v. Szőlőhegy f. n. 356, 357
 Szörény, ma Drobeta-Turnu Severin RO k. h. 367
 szörényi bán 163, 186, 217, 278, 287, 315, 318, 335, 359, 371, 380, 419, 435, 732, l. még Bélai Barnabás, Gerlistyei Jakab, Losonci István, Lőrinc, Pál, Perényi Miklós
 Sztaskvágása (Zemplén m.), később Sztaskóc, majd Nagytavas, ma Stašovce SK 417, 418, 425, 722
 Sztencsnyak (Zágráb m.) vár, ma Sjeničak HR 869
 Sztipnik (Sáros m.), másként Sztebrik, utóbb Esztebnek, ma Stebník SK 722
 Sztreszemlyei György, szabácsi bán 719
 Sztritei cs. – Ferenc (László fia) 379, – György 459, – László 503, – Márton 459, – Mihály (Lőkös fia) 251, – Miklós 503, – Tamás 459
 Sztrojfalva (Bereg m.), ma Sztrojna UA 417, 418, 425, 722
 Sztropkó (Zemplén m.), ma Stropkov SK 417, 418, 425, 722
 Strucsina (Sáros m.) vagy Osztracsina, később Szorocsány, ma Stročín SK 722
 Szuhaí Sebetén, nádori jegyző 350
 Szuhog (Borsod m.) 417, 418, 427, 432, 722
 Szunai cs. – János (János fia) 116, – László 116
 Szunyogos f. n. 106

Szurdok (Krassó m.), ma Surducul Mare RO 37
 Szurdoki cs. – Domonkos (Péter fia) 356, 357, – István (Lőrinc fia) 65, – János (Péter fia) 356, 357
 Szuszkó (Bereg m.), ma Szuszkov UA 417, 418, 425, 722
 szűcs 515
 Szügyi András 667
 Szűz Mária l. Boldogasszony és Nagyboldogasszony
 Szvilnai cs. – Bereck (Márton fia) 344, – Domonkos (Dezső fia) 344, – János 344, – Péter 344
 Szvitnyik, Alsó- és Felsőszvitnyik (Sáros m.) később Szvidnik, Alsó- és Felsővizköz Nižný Svidník SK 722

T

Tákos (Bereg m.) 863
 Tákosi cs. – Lőrinc 254, 264, 269, – Szalmadi Máté 840, 863, – Mátyás 840, 863, – Miklós (Gergely fia) 182, 183
 Takta f. 8
 tál 490
 Talabor (Máramaros m.), később Talaborfalva, ma Tereblja UA 607, 608
 Tallóci cs. – Matkó, dalmá-horvát-szlavón bán 465, – László (Frank bán fia) 530
 Tállya, vár 312, 331
 Tamás, budai oltárigazgató 557
 Tamás, budai kanonok 166, 176, 227
 Tamás, csanádi püspök 86
 Tamás, egri olvasókanonok 9
 Tamás, egri püspök 251, 380
 Tamás, erdélyi őrkanonok 60
 Tamás, esztergomi olvasókanonok 65
 Tamás, jászói perjel 255
 Tamás, kalocsai érsek 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110
 Tamás, leleszi custos 122
 Tamás, leleszi konventi ember 137
 Tamás, leleszi szerzetes 370
 Tamás, sági prépost 298
 Tamás, szerémi püspök 86, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 217
 Tamás, váradi prépost 202
 Tamás, zenggi püspök 278, 315, 318, 324, 335, 359, 371, 380, 419
 Tamás, országbíró l. Szécsényi Tamás
 Tamás, erdélyi vajda, szolnoki ispán 36, 37, 41, 43, 44, 45
 Tamás (Dénes fia), l. Jánki Tamás ugocsa udvarispán, beregi, ugocsa ispán 25, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 43
 Tamás (Péter fia), ajtónállómester 86
 Tamás (Szőke fia) 130

Tamás, Nyakas 33
 Tamásfalva (Szatmár m.) 659
 Tamásfalvi cs. – Bálint 759, – Ivacson Gergely 759
 Tamási (Somogy m.), ma Drávatamási 632, 640, 651, 652, 656
 Tamási cs. – János, erdélyi vajda 278, – János (Henrik fia), ajtónállómester 315, 318, 335 – (Vajdafi) László ajtónállómester 359, 371, 380, 403, 419, 435
 Tamásváralja (Ugocsa m.), ma Tămășeni RO 506, 863, -i jobbágys 580, 581
 tanácsos, királyi 765, 791, 805
 Tancos András 313
 tanúállítás 86
 tanúnévsor 22
 tanúságtétel 119, 582
 tanúvallatás 116, 450, 611, 838, 840, 868, 871
 Tar Lőrinc, pohárnokmester 278
 Tarac f. 367
 Tarac (Máramaros m.), később Taracköz, ma Tereszva UA 367, 594, 595
 Tárca f. 20
 Tárca (Sáros m.), Nagy- és Kistárca, ma Torysa SK 417, 418, 427, 432
 Tárcái János, máramarosi sókamaraispán 688, 689, 692
 tarcafi főesperes I. László
 Tarcsa (Zemplén m.) 8
 Tardoskeddi (Nyitra m.), ma Tvrdosovce SK 799
 Tarjáni János 646
 Tárkányi cs. – Ferenc, pap 866, – Gáspár 866, – László, felesége: Anna 766, 863, – Miklós 863, 866, – Péter 863
 Tarkó (Sáros m.), ma Kemenica SK 20
 Tarkői Tamás (Rikolf fia) 229
 Tarna (Ugocsa m.), később Kis- és Nagytarna, ma Hizsa UA 476, 646, 685, 686, 687, 689, 691, 692, -i jobbágys 476
 Tarnóc (Nyitra m.), ma Trnoves nad Váhom SK 799
 Tárnok, föld (Bihar m.) 388
 tárnok 706, 708
 tárnoki ház 630, 631
 tárnoki szék 483
 tárnokmester 484 I. Berzevici Péter, Cikó, Dömötör, Drágfi János, Egyed, Ernye, Gergely, János, Kanizsai Miklós, Olivér, Pelsőci Bebek János, Perényi II. János, Ráskai Balázs, Szécsi Miklós, Zámbo Miklós
 tárnokmester helyettese 480 I. még Semsei László
 Tarpá (Bereg m.) 772
 Tarsolc (Szatmár m.), ma Tîrșolt RO 632, 640, 656, 663, 670, 819

Tasnád (Közép-Szolnok m.), ma Tășnad RO k. h. 560
 tasnádi vikárius I. Miklós, Simon
 Tasnádi Balázs, deák 560
 Tata (Komárom vm.) k. h. 779
 Tatárfalvi cs. – Mikolai Ferenc 747, – Irén László 747
 tatárok 2, 13, 18
 taxa 495, 504, 547, 563, 629, 761
 Técső (Máramaros m.), ma Tyacsiv UA 688, 771
 Tegegáta f. n. 63
 Tegyei Jakab 452
 tégláéghető 63
 Téglás (Szabolcs m.), ma Hadháztéglás 669, 682, 770
 Tegzes Domonkos 396, 410, 411
 Tegzes, kézigy 669
 tehén 173, 205
 tehervállalás 179, 224, 344, 360, 439, 442, 446, 449, 451, 462, 464, 466, 473, 485, 488, 491, 493, 496, 497, 501, 503, 504, 514, 519, 525, 528, 532, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 556, 563, 572, 577, 588, 589, 596, 611, 640, 642, 651, 666, 672, 677, 680, 681, 688, 699, 710, 761, 774, 775, 788, 830, 839 I. még szavatosság
 Tehnye I. Ténye
 Tehnyerakathya I. Tényerekettye
 Tekeháza vagy Bekeháza (Ugocsa m.), ma Tekovo UA 266, 267, 417, 418, 426, 466, 474, 476, 539, 543, 630, 639, 647, 686, 687, 688, 689, -i jobbágys 476, -i rév 476
 Tekele cs. – András (András fia), szentgyörgyi plébános 57, – András (Péter fia) 57, – Csana ispán (Márton fia) 57, – Csank (Lede fia) 57, – Doboró (Csank fia) 57, – Gergely (Itimerius fia) 57, – György (Péter fia) 57, – Itimerius (Ite fia) 57, – János (Úz fia) 57, – Jakab (Péter fia) 57, – Lopó (Csank fia) 57, – Lóránd (Péter fia) 57, – Máté (Márton fia) 57, – Mátyás (Csana fia) 57, – Mihály (Csana fia) 57, – Miklós (István fia) 57, – Miklós (Máté fia) 57, – Miklós (Pál fia) 57, – Pál (András fia) 57, – Péter (Csana fia) 57, – Tamás (Itimerius fia) 57, – Tamás (Máté fia) 57, – nemzetség 57
 Tekeres f. 572
 Tekerespatak f. 39
 Tekeus I. Tökös
 Telegd (Bihar m.), később Mezőtelegd, ma Tileagd RO 19
 telek 224
 telek, telekhely 3, 15, 47, 60, 63, 67, 78, 88, 102, 135, 147, 168, 177, 179, 191, 192, 249, 250, 251, 261, 272, 373, 388, 439, 449, 462, 476, 495, 569, 681, 773, 778 I. még jobbágytelek

Telek (Bács m.) 738, 739, 749
 Telekes (Borsod m.), ma Alsó- és Felsőtelekes
 417, 418, l. még Alsó- és Felsőtelekes
 telekföld 63
 Telekföld f. n. 515
 Teleki (Ugocsa m.), más néven Csepe l. ott
 Temes megye 120, 124, 358, 604
 temesi ispán l. Bátori István, Ozorai Pipo, Leleszi
 Nagy Ambrus
 Temeskez-i l. Temesközi
 Temesközi János. budai kanonok 374, 378
 Temesvár (Temes m.), ma Timișoara RO k. h. 24,
 25, 154, 189
 temetés 798
 temető 52, 341
 Tengerfalva (Abauj m.), ma Detek része 138
 tengerpart 2
 Ténye (Szatmár m.) 59
 Tényerekettye f. n. 59
 tér 495
 Terebes (Ugocsa és Szatmár m.) vagy Túrterebes,
 néha Töketerebes, később Túrterebes, ma Tu-
 rulung RO 2, 25, 29, 31, 32, 34, 36, 43, 62, 63, 64,
 96, 97, 98, 129, 172, 184, 185, 275, 381, 382, 384,
 389, 394, 417, 418, 426, 466, 474, 476, 493, 506,
 539, 543, 547, 548, 579, 581, 588, 598, 599, 639,
 646, 647, 657, 664, 685, 686, 687, 689, 691, 692,
 726, 837, -i jobbágyság 382, 476, 598
 Terebes, vár 417, 418, 425, 429, 715, 722
 Terebes (Zemplén m.), később Töketerebes, ma
 Trebišov SK 191, 192, 310, 311, 312, 417, 418,
 425, 722, -i jobbágyság 313
 Terebes (Szatmár m.), később Krasznaterebes,
 ma Terebești RO 60
 Terebesi László, egri kanonok 336
 Terebesi Miklós (Bereck fia) 60
 Terebesimezőszil f. n. 29
 Terecsei cs. – László (János fia) 123, 125, – Péter
 (Jakab fia) 119, – Tamás (János fia) 119
 Terep (Szatmár m.), ma Trip RO 659, 670, 819
 Terepi Kardos István, avasi oláh vajda 689, 692
 természetjog 99
 Ternyei cs. – Julianna (László lánya) 497, – László
 497, – felesége l. Erzsébet, – László (László
 fia) 497, – Margit (László lánya) 497, – Miklós
 (László fia) 497
 terrárium 515
 testvéri szeretet 81
 Teszéri Miklós 762
 Tewmerkyn l. Tömörkény
 Thallocz-i l. Tallóci
 Tharaz l. Tarac
 Tharholcz l. Tarsolc
 Tharzwcz l. Tarsolc
 Thegzeus l. Tegzes
 Themeskeuz-i l. Temesközi
 Thenkerfalua l. Tengerfalva
 Theodorfalua l. Tivadarfalva
 Therebes l. Terebes
 Thethwes-i György 474
 thevolghfa 588
 Thokay l. Tokaj
 Thora l. Tarna
 Thorda kézjegy 582, 591, 592
 Thulugd l. Telegd
 Thygych-i György 424
 Thywisses l. Tövises
 Thyzawyze l. Tiszavize
 Tibai cs. – András 503, – János (György fia) 245, –
 László 503
 Tiboltfi György 576
 Tiergart (Szepes m.) 228, 229
 tiltakozás 141, 172, 294, 296, 297, 298, 351, 354,
 379, 408, 414, 455, 472, 473, 498, 500, 503, 507,
 531, 533, 538, 601, 606, 614, 615, 620, 638, 643,
 648, 697, 705, 707, 708, 723, 780, 807, 861, 863,
 869 l. még eltiltás
 Timót, zágrábi püspök 5, 6
 Tisnyic (Sáros m.), később Tizsény, ma Tisinec SK
 722
 Tisöld (Temes m.) 245
 Tisza f. 3, 4, 5, 54, 67, 80, 86, 90, 94, 236, 237, 266,
 367, 453, 476, 579, 685, 686, 687, 688, 689, 691,
 756, 775
 Tiszabecsi János. leleszi konventi pap 783
 Tiszautca, szőlősi utca 476
 Tiszavarsány (Közép-Szolnok m.) 831
 Tiszavize f. 54, 75
 Tisztaberek (Szatmár m.) 63
 tisztartó l. officiális
 titkár, királyi 756
 titkos kancellár 194, 719
 titkos pecsét 315, 318
 titeli káptalan 356, 357, – oltár igazgatója l. And-
 rás, – prépost l. István
 Tivadarfalva, ma Fedorove UA, -i jobbágyság 313
 Tivadarfalvi v. Tivadari cs. – Vörös Benedek
 514, – Szabó Fülöp 581, – Illés (Jakab fia) 442,
 – István 581, – Jakab (Benedek fia) 450, – Vö-
 rös László 313, 514, – Miklós 581, – Vörös
 Miklós 514, 581, 579, – Nagy Péter 581, – i ne-
 mesek 581
 tized 3, 92, 213, 327, 358, 407, 464, 466, 491, 519, 528,
 563, 581, 611, 672, 698, 776 l. még bortized
 tizedszedők 327
 tó 27, 39, 59, 63, 106, 787, 788
 Tobolyi Benedek 564
 tocsogó 787, 788, 813

- Tódi László 357
 Tódor, alkancellár, fehérvári prépost 17, 18
 Tokaj (Zemplén m.), később Orosztokaj, majd Felsőtokaj, ma Tokajik SK 417, 418, 425, 722
 Tolcsva f. 192
 Tolcsva (Zemplén m.) 179, 191, 192, 196, 200, 219
 Tolcsvai cs. – András (Imre fia) 191, 192, – Imre (Uza fia) 179, 191, 192, – Margit apáca (Imre lánya) 179, 191, 192, – Pál (Langueus fia) 192 l. még Toronyai
 Tolna f. 670
 Tolna megye 161, 162, 165, 175, 177, 465, 741, 743, 744, 767, 802, 803, 808
 tolvajlás 2, 313, 799
 Tomaj nemzetség 7
topolya 27
 Tordai cs. – András, nádori jegyző 453, 582, – János 837, 847, 856, 857, 860, – Tamás (Pál fia) 471
Torkow l. Tarkó
 Torna (Torna m.), ma Turnianske Podhradie SK 290, 294, 296, 298, 300, 521, 538, – i plébános 290
 Torna vagy Tornafő vár 290, 294, 296, 297, 298, 300, 408, 414, 455, 456, 521, 537, 538
 Torna (Ugocsa m., ma Gödényháza része 417, 418, 426, 441, 444, 543, 548, 600, 647, 679
 Torna megye 294, 352, 455, 456, 521, 537, 538, 780, – hatósága 780
 Tornai cs. – Benedek (Szilveszter fia) 537, 538, – István (Szilveszter fia) 537, 538, – János (László fia) 290, 294, 298, – János (László fia) 294, – János (Szilveszter fia) 537, 538, – László (Tekes fia) 294, – László (János fia) 290, 294
 tornajáték 798
 Tornado k. h. 05
Toronoy l. Toronya
 torony 495, 872
 Toronya (Zemplén m.), később Kis- és Nagytoronya, ma Malá Trňa, és Trňa SK 179, 191, 192
 Toronyai cs. – Pál (Langueus fia) 191 l. még Tolcsvai Pál, – Sándor ispán (János fia) 9, 23
 Tót Péter 237
 Tótfalva (Sáros m.) 57
 Tótfalu 1. (Szatmár m.) később Misztótfalu, ma Țăuții de Jos RO 632, 640, 659, 656, 663, 666, 670, 707, 708, 711, 712, 713, 819, 829
 Tótfalu 2. (Szatmár m.) 632, 656, 663
 Tótkálló (Szabolcs m.) 221
 torunok 102
 Tóti (Csanád m.) 485
 Tökös Jakab, budai polgár 342
 tölgyfa 39, 42, 50, 52, 54, 55, 59, 80, 90, 125, 131, 137, 588
 tömény 758
 Tömörkény (Temes m.) 245
 török 163, 206, 850, – hadjárat 173, 205, 329, 331, 762, 765
 Török Bernát 833
 Török cs. enyingi – Ambrus 630, – Beriszló 630, – Imre nándorfehérvári bán 736, 738, 739, 741, 743, 744, 749, 750, 752, 753
 törvény, országos 131, 169, 294, 357, 376, 408, 417, 418, 472, 541, 542, 543, 544, 559, 602, 676, 777, 802, 831, 833, 838, 843, 844, 846, 850, 854, 855
 törvénytelen gyermek 544
 törvénytelen házasság 542, 543, 544
 tövises 6, 680, 768
 Tövises (Borsod m.) 417, 418, 427, 432, 722
 Tövisesparlag f. n. 27
 Tövisi Lőrinc (István fia) 116
 trauai püspök 278, 287, 315, 318, 324, 335, 359, 419, 435 l. még Bertalan, Grisogonus, Miklós
 trágyázott föld 77
 trencsényi ispán l. Dömötör
Tretul vagy *Treutul* l. Névnai Treutel
 Tritulán (Zemplén m.) 722
 Trócsányi Antal (Miklós fia) 165, 166, 167
Tryph-i Vajdafi Kardos 393
 tunica 738
 Tunyog (Szatmár m.), ma Tunyogmatolcs 784
 Tunyogi Péter 840
 Túr f. és mocsár 2, 4, 63, 113, 476, 670
 Tura (Szatmár m.) 659
 Turány (Zemplén m.), ma Turany nad Ondavou SK 722
 Turc f. 29
 Turc (Ugocsa m.), ma Turò RO 579, 622, 623, 685, 691, 863, – i jobbágyság 580, 581, 598
 turóci ispán l. még Szécsényi Tamás, Szécsi Miklós
 Turóci János mester 609
 Turócpataka f. 63
 Túróstelek, f. n. 52, 59, 314
Turunay l. Toronyai
Turusthelek l. Túróstelek
 Turvékony v. Turvékonya (Szatmár m.), ma Tur RO 632, 640, 656, 659, 663, 670, 819
 Turzó cs. – Elek 859, – János (Teofil fia) 728, – Teofil 684, – Zsigmond, erdélyi püspök 719
 Tusa (Zemplén m.), ma Tušice SK 344
 Tusai Lőrinc 116
 Túz Péter 465
 Tuzsér Benedek 517, 518
 Tuzséri Tamás (György fia) 471
 tüskebokor 63
 tűzvész 405
Tyba (Dobak fia) 14, 15
Tykdud-i l. Tyukodi
Tyrgarth l. Tiergart
Tyssewlt l. Tisöld

Tyuis-i l. Tövisi
Tyzthabervok l. Tisztaberek

Ty

tyúk 86

Tyukodi cs. – György 424, – Jakab (Miklós fia)
116, – László 424

U

udvarbíró, királyi l. Baas

udvarbíró 689, 692, 698, 736, 738, 739, 741, 743,
744, 749, 750

udvari familiáris 154, 177, 175

udvari ifjú 108, 121

udvari lovag 104

udvari lovagi bíróság 820

udvarispán 29

Udvard (Nyitra m.), másként Dvornik, később Bé-
laudvarnok, ma Dvorníky nad Nitricou 799

Udvarhely (Közép-Szolnok m.), később Szamo-
sudvarhely, ma Someş-Odorhei RO 488

Udvari (Szatmár m.), később Szatmárudvari, ma
Odoreu RO 632, 640, 656, 659, 663, 670, 819

Udvarnok (Torna m.), később Szádudvarnok, ma
Zádielske Dvorníky SK 290, 521, 538

udvarmester l. Korlátkövi Péter, Pető János

udvarnokispán 93

Ugali Pál, bán, királynéi tárnokmester 40

Ugocsa 5 l. még Nagyszász, Szász, Szászfalu

Ugocsa megye 11, 29, 32, 58, 76, 80, 85, 86, 94,
142, 143, 151, 172, 174, 184, 185, 198, 201, 206,
207, 214, 215, 266, 267, 325, 334, 393, 394, 403,
404, 405, 417, 418, 426, 430, 440, 441, 442, 444,
450, 462, 468, 472, 474, 479, 486, 507, 510, 515,
519, 524, 528, 539, 543, 545, 547, 548, 549, 550,
563, 565, 567, 568, 571, 573, 574, 580, 581, 585,
588, 601, 609, 614, 630, 632, 638, 647, 648, 649,
655, 681, 685, 688, 689, 691, 696, 697, 710, 726,
735, 731, 768, 773, 774, 775, 778, 786, 787, 794,
804, 805, 809, 821, 825, 829, 837, 838, 840, 863,
871

Ugocsa megye alispánja 58, 92, l. még Edlen-i
Sándor, János (Wosk fia), Perkedi László, Ra-
mocsházai István, – hatósága 80, 92, 111,
450, 506, 514, 515, 572, 578, 581, 639, 664, 674,
697, 859, – ispánja 5, 86, 683, 697, l. még Mik-
lós, Olivér, Perényi Gábor, III. János, II. Mik-
lós, Tamás, – jegyzője 697, – közgyűlése 80,
173, 239, 240, 295, 313, 341, – i nemes 442, 450,
771, 804, 805, – i szolgabíró 111, 506, 515, 664,
697 l. még Özödfalvai Porkoláb András és
Frank, Lápi András, Bökény Gergely, Heté-
nyi László, Csatóházai András, Oroszi Mi-

hály, – i törvényszék 506, 697, 776, 804, 805, – i
udvarispán l. Tamás

Ugocsaszásza (Ugocsa m.) 107 l. még Szászfalu
Ugronhát f. n. 736

Ugulin, spalatoi érsek 95, 96, 97, 98, 103, 104, 110,
146

Uhorszka (Nógrád m.), később Ipolymagari, ma
Uhorské SK 722

Újbriza (Zemplén m.) 417, 418, 425 l. még Óbriza,
Kisreznice, Briznice

Újfalu (Abaúj m.) 246, 253, 255, 326, 328, 330,
333, 417, 418, 428, 431, 473, 496, 500, 502, 531,
533, 643

Újfalu (Abaúj m.), később Jászóújfalu, ma Nová-
čany SK 49, 69

Újfalu (Bereg m.), később Beregújfalu, ma Bere-
hujfalu UA 245, 491, 602, 723

Újfalu (Borsod m.) 538

Újfalu (Győr m.), ma Rábaújfalu 632, 640, 651, 656

Újfalu (Sáros m.), később Pécsújfalu, Pečovská
Nová Ves SK 417, 418, 427, 432, 722

Újfalu (Sáros m.), később Bártfaújfalu, ma Bárde-
jovská Nová Ves SK 722

Újfalu (Szatmár m.), később Avasújfalu, ma Cer-
teze RO 659

Újfalu (Torna m.), később Tornaújfalu, ma Nová
Bodva SK 290, 521, 538

Újfalu (Temes m.) 604

Újfalu (Ugocsa m.) 646, 579, 691

Újfalu (Zemplén m.), később Tusaújfalu, ma Tu-
šická Nová Ves SK 344, 346, 347

Újfalu (Zemplén m.), ma Vámosújfalu 179, 191,
192, 196, 200, 219

Újfalu, kézjegy 669

Újfalvi cs. – András 344, – Benedek 344, – Jakab
344, – Jakab (György fia) 344, – Jakab (János
fia) 344, – László 344, – Mihály (Majos fia) 52,
– Pál (Péter fia) 344, – Simon (Péter fia) 344, –
Horvát Bereck 346, 347, 355, – Horvát Do-
monkos 346, 347, 355

Újhely (Nyitra m.), később Vágújhely, ma Nové
Mesto nad Váhom SK 799

Újhely (Zemplén m.), ma Sátoraljaújhely 163

Újhelyi cs. – Benedek 647, 689, 692, – Boldizsár
776, – Egyed 647, 689, 692, – Ferenc 805, –
György (Márton fia) 267, 275, – György 643, –
István (Miklós fia) 85, – János (Dömötör fia)
515, – János (Márton fia), ugocsai alispán 267,
313, – László 805, – Tamás 805

Újlak (Bihar m.), később Pusztalújlak, ma Uileacu
de Criş RO 70

Újlak (Kraszna m.), később Somlyóújlak, ma Ui-
leacu Simleului RO 81

Újlak (Szatmár m.), később Sárközújlak, ma Liva-
da Mică RO 640
 Újlaki cs. – Imre (Bertalan fia), macsói bán 318,
 335 – László (Bertalan fia), macsói bán 318,
 335 – Lőrinc, Bosznia hercege, macsói bán
 584, 630, 799
 Újlaki cs. – Benedek 670, – Domonkos 581, 647,
 670, 689, 692, – Felicián (Miklós fia) 48, – Fe-
 renc 840, 864, – István (Miklós fia) 48, – János
 581, 689, 692, 755, – Kelemen 755, – László 840,
 – László (István fia) 381, – Lőrinc 853, – Máté
 840, – Miklós (János fia) 207, 864, 865, – Mikó 48
 Újlaki, másként Szőlősi Simon 545
 Újnémeti cs. – Albert 509, – István 509
 Újvár (Abaúj m.), ma Abaújvár 27, 50, 77, 79, 175,
 176, 177, 178, 187, 215, 413, 417, 418, 428, 431,
 472, 482, 495, 496, 533, 541, 542, 626, 728, -i
 jobbágyságok 495
 Újvár, vár (Sáros m.) 417, 418, 722
 Újvár megye 20, 71, – hatósága 68, – ispánja I.
 Druget Fülöp, I. még Abaújvár
 újvári főesperes I. Domonkos, János, Mátyás
 Újváros (Szatmár m.), később Avasújváros, ma
 Orașu Nou RO 632, 640, 656, 659, 663, 670,
 819, 850
 Ulászló I., magyar király 467, 470, 475, – saját
 kezű írása 467
 Ulászló II. magyar király 636, 639, 642, 644, 645,
 646, 647, 648, 649, 651, 652, 655, 656, 657, 658,
 659, 660, 661, 662, 663, 668, 670, 671, 672, 673,
 674, 676, 683, 685, 686, 687, 688, 689, 693, 694,
 695, 696, 701, 702, 703, 704, 706, 709, 717, 719,
 720, 721, 722, 726, 735, 738, 756, 758, 761, 762,
 765, 766, 769, 771, 773, 774, 775, 776, 777, 778,
 779, 781, 782, 783, 785, 788, 798, 814, – saját
 kezű aláírása 762, 765, 769
 Ung m. 23, 141, 168, 209, 210, 235, 351, 375, 379,
 460, 503, 504, – ispánja I. Perényi Péter, -i köz-
 gyűlés 452
 ungi esperes I. Császlóci István
 ungi főesperes I. Péter, Simon
 Ungi Albert I. Nagymihályi Albert
 Ungvár (Ung m.), ma Uzshorod UA 459
 Uosuar I. Vasvár
 Upor (Zemplén m.), ma Úpor SK 439
 Upori cs. – Balázs (László fia) 407, 439, – Borbála
 (Balázs lánya) 439, – Gáspár (Balázs fia) 407,
 439, – Ilona (Imre lánya) 439, – István 395,
 425, – István (Imre fia) 199 I. még István titkos
 kancellár, – János (Imre fia) 199, – László 564,
 592, – László (Imre fia) 407
 Urai cs. – Benedek 747, 751, – György 843, 847, –
 Mátyás 843, 847
 Urbánusvölgye f. n. 29

urbura 304, 670
 urburarius 304
 Uri (Pest m.) 451
 Úrmezői Lázár 594, 595
 Uszka (Szatmár m.) 630, -i jobbágyság 313
 út 27, 29, 39, 46, 50, 52, 54, 55, 59, 63, 69, 75, 80, 90,
 102, 125, 131, 314, 356, 357, 451, 572, 588, 605,
 639, 757, 762, –, füves 375, 625, –, királyi 29, –,
 köz 3, 20, 42, 54, 59, 75, 80, 94, 125, 620, 625,
 850, –, nagy 50, 57, 90, 94, 356, 357, 448, – vám
 328
 utalvány 791
 utca 88, 168, 388, 439, 476, 495, 673
 Uzfalvai Jakab deák 248, 252

Ü

Üdvöztető, monostor 52
 ügyhallgató I. Simon
 ügyvéd 49, 50, 52, 60, 61, 81, 83, 85, 100, 119, 123,
 131, 191, 357, 372, 376, 383, 384, 393, 396, 410,
 424, 450, 453, 470, 516, 560, 574, 579, 581, 582,
 591, 611, 616, 678, 679, 685, 702, 705, 726, 746,
 747, 776, 801, 810, 811, 815, 818, 835, 837, 838,
 840, 856, 857, 860
 ügyvédvalló levél 48, 50, 69, 80, 81, 119, 137, 156,
 169, 192, 205, 216, 219, 221, 224, 237, 244, 290,
 295, 314, 357, 360, 366, 375, 383, 384, 386, 387,
 391, 392, 396, 399, 409, 410, 411, 433, 437, 453,
 461, 470, 475, 497, 506, 515, 516, 520, 526, 548,
 557, 574, 582, 590, 591, 592, 609, 610, 617, 623,
 685, 694, 718, 743, 755, 847

V, W

Vác (Nógrád m.) k. h. 288, 398
 váci káptalan 232, 296, 414, 531, 662, 665
 váci püspök 278, 287, 359, 419, 435 I. még Bátor
 Miklós, Fülöp, János, Mátyás, Mihály, Péter,
 Rudolf
 Vada f. n. (Szatmár m.) 778
 Vadász (Abaúj m.), más néven Miklósfalva 46,
 246, 253, 255, 329, 330, 333, 413, 427, 428, 431,
 432, 473, 496, 531, 533, 625, 643 I. még Alsó- és
 Felsővadász
 vadászat 3, 5, 228
 vaddisznó 5, 58
 Waddisko I. Vladicsa
 Vágköz f. n. 7
 Vagrinc (Sáros m.), később Vagrinec, majd Felső-
 vargony, ma Vagrinec SK 722
 Vaja (Szatmár m.) 59
 Vajai cs. – János (Medve) 113, – Ibrányi László
 656, – Mihály (Medve fia) 113, – Tamás 362, –
 Vitus (Dömötör fia) 471

vajda 201, 295, 647 l. még erdélyi vajda
 vajdai ember 116, 117, 119, 123
 Vajda Pál, bujánházi oláh vajda 647
 Vajdafi László l. Tamási László
 Vajdai György 474
 Vajkóc (Ung m.), ma Maťovské Vojkovce SK 254, 269
 Vajkóci cs. – András (Bense Péter fia) 254, 264, 269, – Anna (Bense Péter lánya) 269, – János (Bense Péter fia) 254, 264, 269, – Mihály (Bense Péter fia) 254, 264, 269, – Bense Péter özvegye 269, – Tamás (Bense Péter fia) 254, 264, 269, – Veronika (Bense Mihály lánya) 269, -i nemesek 264
 Vajnaháza (Máramaros m.), később Vajnág, ma Vonyihove UA 594, 595
 Vajnaházi János 595
 Vajnaki Jancsó János, máramarosi szolgabíró 776
 Vajszló (Sáros m.), később Viszlava, majd Kisvajszló, ma Vislava SK 722
 Váli cs. – János (Péter fia) 296, – Mihály (János fia) 116
Valch f. n. 6
 Valkaja (Ung m.), később Ungordas, ma Vovkove UA 23, 141, 168, 189, 349, 351, 375, 379, 503
 Valkajai cs. – Dénes (György fia) 248, 252, 283, 247, – Mihály (András fia) 23, – Péter (György fia) 248, 252, 283, 247
 Valkó megye 154, – ispánja l. János, Pál
 Valkói cs. l. Valkajai cs.
 Valkóvári cs. – István (Bánfi László fia) 471, 475, – László (Bánfi László fia) 471, 475
 váltságdíj 466
 Valyon (Zemplén m.) 417, 418, 722
 vám 19, 24, 34, 36, 63, 77, 79, 81, 86, 97, 155, 157, 175, 236, 237, 266, 267, 275, 311, 326, 329, 330, 333, 416, 417, 446, 476, 538, 539, 548, 552, 604, 632, 640, 647, 651, 656, 663, 666, 670, 686, 687, 688, 692, 707, 711, 712, 713, 722, 729, 756, 775, 787
 Vámfalu (Szatmár m.), ma Vama RO 632, 640, 656, 659, 663, 670, 819
 Vámos (Borsod m.), ma Sajóvámos 53, 55
 Vámosújnémeti (Abaúj m.) 552
Vamus l. Vámos
 Vanikszege f. n. 27
 Vanna (Bodrog m.) 734, 736, 738, 739, 743, 750, 764
 Ványi cs. – Ambrus 605, – Zsigmond 605
 vár 2, 10, 12, 18, 24, 25, 54, 63, 64, 80, 81, 86, 90, 92, 101, 149, 154, 155, 157, 163, 172, 180, 186, 191, 192, 206, 208, 214, 215, 239, 240, 246, 247, 248, 267, 270, 275, 290, 291, 294, 296, 297, 298, 300, 301, 312, 313, 329, 331, 376, 385, 394, 404, 408,

414, 415, 416, 417, 418, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 440, 446, 455, 456, 465, 466, 472, 473, 474, 476, 479, 482, 485, 487, 492, 493, 494, 495, 499, 506, 521, 523, 533, 537, 538, 539, 541, 542, 543, 544, 545, 548, 551, 552, 555, 584, 601, 602, 606, 607, 608, 614, 618, 619, 622, 628, 631, 632, 634, 635, 636, 638, 640, 641, 642, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 653, 654, 655, 656, 657, 659, 661, 662, 663, 666, 667, 670, 676, 679, 685, 687, 689, 691, 692, 698, 707, 715, 722, 724, 726, 727, 747, 751, 757, 758, 759, 762, 777, 778, 779, 785, 787, 791, 794, 797, 817, 820, 823, 829, 844, 850, 858, 864, 865, 869, – elfoglalása 154, 163, 493
 várépítési engedély 215, 301
 vármegosztás 495
 várostrom 329, 331, 631, 778
 Várad (Bihar m.), később Nagyvárad, ma Oradea RO 301, 693, -i kisebbik Boldogasszony egyház 506
 váradi káptalan 16, 19, 23, 33, 38, 39, 41, 42, 48, 59, 62, 63, 64, 80, 81, 83, 85, 88, 89, 90, 92, 93, 94, 111, 112, 115, 116, 118, 119, 122, 141, 158, 190, 198, 201, 202, 205, 291, 353, 385, 387, 388, 424, 468, 469, 471, 472, 475, 506, 509, 511, 515, 520, 542, 543, 544, 573, 574, 586, 587, 591, 669, 682, 707, 710, 721, 796, 809, 823, 825, 826, 850, 860, 671
 váradi káptalani ember l. Balázs, Dömötör pap, János, – írnok 117, 190, – névsor 16, 19, 23, 33, 83, 90, 94, 190, 202, 387, 388, 469
 váradi aléneklőkanonok l. István, – éneklőkanonok l. András, Iván, János, László, Lukács, Miklós, – kanonok l. Császlóci Mihály, István, Ivánka, Károlyi István, Kozma, László, Pál, – karpap l. Dömötör, Márton, Mihály, Miklós, Péter, – oltár l. Szent Anna, Szent György, Szent János evangélista, Szent Kozma és Damján, Szentlélek, Szent Margit, Mindenszentek, -oltárigazgató l. Dömötör, Gál, Gergely, Mátyás, Miklós, Pál, Péter, – olvasókanonok l. Benedek, Csanád, István, Ivánka, János, Péter, – örkanonok l. András, Gergely, László, Jakab, János, Márton, – prépost l. Antal, Csanád, Dömötör, Fülöp, Konrád, János, Tamás,
 váradi püspök 287 l. még András, Cudar János, Dömötör, Dénes, Ivánka, János, Kálmáncsehi Domonkos, Ladomér, Lukács, Perényi Ferenc, Szatmári György
 Várad (Somogy m.) 651, 652
 Váradi Péter, kalocsai érsek 685
 Varadia (Krassó m.), ma Vărădia RO 163
 váradergyfoki káptalan, konvent 17, 48, 60, 70, 80, 694, 702, 708, 755, 800, 809, 831, 832, 835, –

prépost l. Jakab, János, Péter, – szerzetes l. Benedek
 Váradka (Sáros m.), ma Varadka SK 722
 Varakóc (Zemplén m.) 722
 Váralja (Szatmár m.), ma Seini RO 632, 640, 656, 659, 663, 666, 670 l. még Tamásváralja
 Váraljai cs. – György (István fia) 306, – Mihály (Tamás fia) 334, – Tamás 58
 Varannói István (Miklós fia), szikszói plébános 361
 Varasd vármegye, ispánja l. Ernye
 Várasdobos (Szatmár v. Szabolcs m.), ma Pusztadobos 52, 59, 78, 314, 511, 784, 818 l. még Dobos, Nagydobos
 Várasdobosi cs. – Petri Bálint 620, – Sándor Bálint 620, – István 818, – Pál 818
 Várdai cs. – Ferenc, erdélyi püspök 833, – Pál, prépost, kincstartó 817, 827, 828
 varga 580
 Várhíd (Szatmár m.) 659
 Vári László (Tamás fia) 116
 Variháza (Zemplén m.), később Varehóc, ma Varchovce SK 417, 418, 425
 várhely 63
 várjobbágy 12
 várnagy 22, 26, 38, 40, 42, 44, 64, 68, 86, 92, 93, 101, 485, 495, 602, 603, 607, 608, 647, 676, 791, 820, 844
 Vároki László 373
 város 68, 75, 90, 93, 94, 101, 112, 114, 152, 158, 170, 201, 208, 228, 240, 295, 307, 414, 425, 426, 472, 483, 676, – királyi 25, 45, 51, 54, 66, 86, 89, 403, – királynéi 80, 122, l. még oppidum
 Várasdobos l. Várasdobos
 Varsány (Szatmár m.), ma Nagyvarsány 784
 Waryhaze l. Variháza
 vásár 831, 799, –, éves 403, –, vám 3, 329, l. még hevitvásár, hirdetés
 Vásári hn. 353
 Vásári Miklós, esztergomi érsek 81, 86
 vásárlás 179, 221, 222, 376, 358, 677
 vásárolt birtok 20, 204, 388
 Vaserdi Mihály 799
 Vaskapu f. n. 451
 Vasvár megye 175, 176, 177, 727, – ispánja l. Gerely
 vasvári prépost 616
 Vasvári (Szatmár m.), később Batizvasvári, ma Oşvarău RO 305, 718, 721, 768, 833, 838, – jobbágysok 833
 Vasvári cs. – Balázs (György fia) 40, – Pósa ispán 50, – János (Tamás fia) 113, – Margit (Fekecs Miklós lánya) 305, – Fekecs Miklós 305, – Tamás (Pál fia) 76

Waya l. Vaja
 Vchud vagy Wczud (Szatmár m.) 42, 44
 Wdwarnyk l. Udvarnoki
 Weche l. Vécse
 Wecze l. Vécse
 Vecse (Nyitra m.) később Vágvecse, ma Veča SK 799
 Vécse (Abaúj m.), ma Hernádvécse 18
 Vécse (Zemplén m.), ma Vojčice SK 417, 418, 425, 722
 Veglanch l. Lánč
 végrendelet 9, 284, 363, 708, 711, – megváltoztatása 413
 végvár 762
 vegliai gróf l. Frangepán cs.
 Velethe l. Velejte
 Velejte (Zemplén m.), ma Velaty SK 417, 418, 425, 541, 542, 722
 Velkrop (Zemplén m.), később Velkő, ma Velkrop SK 417, 418, 425
 Velike (Kőrös m.) vár 869
 Vencel (II.) cseh király, morva őrgrof, krakkói és sandomierzi herceg 22
 Verbeche-i l. Verbécei
 Verbecz-i l. Verbőci
 Verbécei cs. – Dorottya 153, – Imre (Mihály fia) 147, 153, 271, – László (Miklós fia) 300
 Verbőci cs. – Ferenc 776, 788, 805, 825, – István, országbírói, erdélyi ítélőmester, a személyes jelenlét helytartója 783, 788, 819, 821, 842, – Dolhai Mihály 581, – Kerepeci Osvát 647, 645, – Péter 788
 Verbőcpataka f. 54, 80, 90, 94
 vérdíj 205, 514, 611
 Veréce (Ugocsa m.), ma Verecja UA 86, 266, 267, 417, 418, 426, 466, 474, 476, 515, 539, 543, 548, 578, 579, 647, 685, 686, 687, 689, 691, 692, 768, – jobbágy 476
 wereche 327
 Verecke (Bereg m.), ma Verhnyi és Nizsnyi Voro-ta UA 417, 418, 425 l. még Alsó-, Buda- és Felsőverecke
 Veres György 805
 verés 475, 517, 518, 554, 581, 605, 628, 639, 664, 731, 801, 833, 818
 Veresalma f. 20
 Veresalma (Sáros m.), később Vörösalma, ma Červenica pri Sabinove SK 20
 Wereske l. Verecke
 Veresmart (Szatmár m.), később Szamosveresmart, ma Roşiori RO 632, 640, 656, 707, 708, 711, 712, 713
 Veresmart (Ugocsa m.), később Alsó- és Felsőveresmart, ma Velika Kopanya UA 180,

- 417, 418, 426, 441, 444, 462, 476, 539, 543, 548, 595, 600, 646, 647, 679, 685, 686, 687, 689, 691, 692, 829, -i jobbágy 462
- Veresmarti Bertalan 595
- vérdíj 40, 598
- vérontás 3, 5, 86, 514, 589, 611
- Verőce megye 632, 640, 666, 864
- Wers l. Vörs
- Weruechpatak l. Verbőcpatak
- Veselak (Szatmár m.) 381
- Veszelei Miklós 799
- Veszprém megye 651
- veszprémi püspök 279, 287, 324, 335 l. Beriszló Péter, Dömötör, Imre, János, László, Mihály, Pál, Rozgonyi Péter, Simon, Várdai Péter
- veszprémi prépost l. Andronicus
- verszőázató 63
- vetés 515
- Vetés (Szatmár m.), ma Vetis RO 778
- Vetési cs. – András 863, – Albert 778, 814, 863, – Gergely 778, 814, – Gergely (Miklós fia) 574, – György (Ambrus fia) 450, 461, – István (Ambros fia) 461, – István (Péter fia) 461, – Jakab (Miklós fia) 574, – János (János fia) 461, – László 863, – Márton felesége: Zsófia 766, 863, – Máté (Miklós fia) 574, – Mihály (Ambros fia) 461, – Miklós 573, 574, 778, 814, – Miklós (Jakab fia) 461
- Weyche l. Vécse
- Vezend (Szatmár m.), ma Vezendiu RO 778
- vicebán 765
- Vicmándi Miklós 738
- victualia 791
- Vidám (Pest m.) 417, 418
- Vidtelek (Szabolcs m.) 236, 237
- vikárius 60, 339, 366, 578
- Világosvár (Zaránd m.) vár, ma Siri RO 632, 757
- Vilmos, pécsi püspök 103, 104, 110
- Vily (Abaúj m.), ma Vilyvitány része 417, 418, 427, 432, 722
- Villye f. 168, 349, 375
- Vince cs. – Dömötör 313, – Tamás, pesti polgár 792
- Vingárti Geréb cs. – László, erdélyi püspök 485, – Péter, országbíró, nádor 685, 691, 692, 699, 702
- Visegrád (Pilis m.) k. h. 38, 42, 48, 50, 51, 53, 56, 60, 62, 64, 65, 68, 72, 89, 92, 93, 99, 108, 113, 119, 123, 126, 131, 132, 136, 169, 197, 198, 205, 219, 221, 236, 244, 330, 331, 332, 338, 348, 350, 353, 756
- Visk (Ugocsa, majd Mármaros m.), ma Viskove UA 29, 80, 688
- Viskóc (Sáros m.), később Viskó, ma Vyškovce SK 722
- Visó, később Alsó- és Felsővisó, ma Vișeu de Jos és Vișeu de Sus RO 594, 595
- Visói cs. – András 595, – István 595, – Simon 595
- Viszló (Borsod m.) 521
- visszaűzés 353, 571, 766, 863
- Visztula f. 22
- Vitályos, leleszi pap 647, 689, 692
- Vitányi István 427, 428
- Vitka (Szatmár m.), ma Vásárosnemény része 784, 847
- Vitkai cs. – András 818, – Bernát 620, – György 524, – István 524, – István (András fia) 116, – János 506, 524, 620, 661, – [- - -] 868
- Vízmellékszentgyörgy (Bodrog m.) 732
- Vízvár (Krassó m.) 163
- Vízvölgy (Abaúj m.) 46
- vizsgálat 80, 100, 113, 131, 145, 170, 174, 196, 200, 214, 219, 241, 393, 395, 397, 424, 457, 458, 460, 506, 509, 517, 518, 535, 536, 554, 557, 567, 568, 580, 585, 586, 587, 659, 660, 661, 696, 697, 736, 737, 739, 741, 742, 743, 749, 750, 752, 753, 759, 760, 764, 767, 794, 795, 804, 805, 826 l. még közös vizsgálat
- vizsgálólevél 406, 410, 475, 498, 511, 515, 557, 591
- Vizsoly (Abaúj m.) 129, 309, 722
- vizsolyi ispánság 18
- Vkurfew l. Ökörfő
- Wkurytho l. Ökörítő
- Vladicsa (Zemplén m.), később Alsó- és Felső-(Sáros)vladicsa, majd Alsó- és Felsőladács, ma Vladiča és Vyšná Vladiča SK 417, 418, 425
- Waltreh-i Fülöp (Jakab fia) 132
- Wlkoya l. Valkaja
- Wlmezpataka f. 125
- Wlmuzteluk f. n. 125
- Wluesfezukupataka l. Ölyvesfészekpataka
- Wlwespothok l. Ölyvespatak
- Vocco, Krakkozó és Sandomierz kapitánya 22
- Wohankaly (Ugocsa m.) 506
- Vojnafő f. n. 90
- Vojkóci Vojkfí Miklós 656, 685
- Vojtvágása vagy Vojtóc (Zemplén m.), ma Vojtovce SK 417, 418, 425, 757
- völgy 6, 29, 46, 50, 54, 55, 58, 69, 71, 80, 90, 94, 125, 245, 349, 356, 357, 388, 451, 552, 582, 630, 631, 644, 651, 686, 672, 695, 701, 721, 722, 756, 761, 773, 775, 777, 778, 779, 787, 788, 799, 813, 830
- Vörös András 131
- vörös viaszpecsét használata 717
- Vörs (Temes m.) 245
- vránai perjel l. Nagymihályi Albert
- Vztha l. Uszka
- Wpor l. Úpor

Wpur l. Upor
wsuen 29
Wthwin l. Ötvény
Wybwcz-i l. Vojkóci
Wydan l. Vidám
Wyfalw l. Újfalu
Wylhel l. Újhely
Wylak l. Újlak
Wyl l. Vily
Vyllye l. Villye
Wyuar l. Újvár
Wyzwelgh l. Vízvölgy
Wzka l. Uszka

Y

Yanosdy l. Jánosd
Yeloncza l. Ilonca
Yzkra l. Jiskra

Z

Zaaz l. Szász
zab 86
Zabar (Gömör m.) 420, 421, 422, 433
Zabari cs. – Benedek 848, – Decse 420, 421
zabla 639
zacskó, pénz tárolására 443
Zada l. Szada
Zadlik l. Szadlik
Zádorháza (Zemplén m.) 308, 316, 317
Zádorházi cs. – János (Sándor fia) 308, – Miklós
(Sándor fia) 308, 316, 317
Zágya (Máramaros m.), Zádnya v. Zárnya, ma
Priborzsavszke UA 776
Zágráb megye 869
zágrábi harmincad 762
zágrábi püspök 371 l. még István, János, László,
Lukács, Miklós, Timót
Zajdrugháza (Krassó m.) 134
Zajta (Szatmár m.) 630, 735
Zaka l. Száka
Zakol l. Szakály
Zakolnukpathaka f. n. 448
Zakalws l. Szakállas
Zala megye 413, 632, 640, 666, 727, 864, – ispánja l.
Panit
Zalai Péter lányai és vői, budai polgárok 342
Zalantha l. Szalonta
Zalaztha András 362
Zalmad l. Szalmad
Zalnad l. Szalmad
Zalochsamsun l. Szalóksámsun
zalog 7, 47, 63, 76, 78, 91, 113, 145, 149, 222, 224,
307, 327, 358, 376, 407, 443, 446, 464, 466,
472, 473, 474, 476, 480, 482, 483, 484, 485,

491, 496, 502, 504, 505, 507, 508, 513, 519,
524, 528, 529, 532, 533, 535, 539, 541, 542,
543, 547, 548, 551, 552, 555, 556, 557, 558,
561, 577, 586, 592, 596, 604, 626, 627, 632,
636, 637, 638, 640, 642, 652, 669, 677, 682,
690, 699, 707, 708, 714, 728, 729, 746, 758,
766, 770, 775, 802, 803, 813, 815, 817, 821,
825, 839, 841, 849, 853, 854, 867, 870

Zalonya l. Szalonna
Zámbó Miklós, tárnokmester 146
Zamtho l. Szántó
Zapolya-i l. Szapolyai
zárai érsek 278, 287, 315, 318, 335, 359, 371, 380,
419, 435 l. Miklós, Péter
Zaránd megye 532, 632, 690
Zarándoki Péter 802, 803
Zarazbethek l. Szárazberek
Zarlan-i l. Zsarolyáni
Zarwasthelek l. Szarvastelek
zászló 163, 206, 249, 250, 251, 261, 266, 272, 331, 798
zászlótartó 771, 776
Zathmar l. Szatmár
Zavada (Zemplén m.), később Hegyzávod, ma
Závada SK 722
zavaros idők 37, 116, 249, 260, 271, 293, 306, 308,
318, 319, 321, 322, 344, 467, 640
Zavoda (Ung m.) 168, 503
Zazfalu l. Szászfalu
Zboró (Sáros m.), ma Zborov SK 722
Zebe nye l. Sebe nye
Zecheni l. Szécsenyi
Zechew l. Szecső
Zeech-i l. Szécsi
Zeen l. Szén
Zegmegh l. Szegmegy
Zegy l. Szegi
Zekelzek l. Székelyszék
Zekzou l. Szikszó
Zelche-i l. Szelcsei István
Zeley-i l. Szelei
Zeleméri cs. – Kamarás János 843, – Márta 669,
682, – Mihály 699
Zelena Gergely, királyi hadvezér 639
Zelene-i Pál, egri kanonok 347
Zelesreu l. Szélesrév
Zelona l. Szalonna
Zemerdekuize l. Szemerdekvize
Zemlen l. Zemplén
Zemplén, vár 10
Zemplén megye 8, 171, 179, 192, 200, 220, 261,
288, 308, 311, 316, 329, 330, 344, 417, 418, 425,
429, 439, 452, 473, 496, 500, 502, 521, 531, 533,
538, 541, 542, 722, 866, – hatósága 401, – is-
pánja l. Mikcs, Perényi Péter

zempléni közgyűlés 452
 zempléni főesperes I. János, László, Octavianus,
 Péter
Zempse-i I. Semsei
Zenamezew I. Szénamező
Zenche I. Szencse
Zend I. Szend
 zenggi kapitányság 762
 zenggi püspök 435 I. még Jakab, János, Lénárd,
 Portiva, Tamás
Zenkiral I. Szentkirály
Zenthdyenes-i I. Szentdénesi
Zenthjog I. szentjobbi konvent
Zerpene f. 42
Zeudemeter I. Szentdemeter
Zeuleushegh/Zewlushegh I. Szőlőshegy
Zewche I. Szecső
Zewlews I. Szőlős
Zeztha I. Szeszta
 Zimányi Miklós 736, 739
Zkerben I. Szkerben
Zlatina/Zlatyna/Zlathyna I. Szlatina
Zodorw I. Szodoró
Zohod I. Szuhogy
Zolgageur I. Szolgagyőr
Zolnok I. Szolnok
 Zoltán Ferenc 805
Zoltwazenthmyclos I. Szolyvaszentmiklós
 Zólyom (Zólyom m.) k. h. 134, 149, 164, 260, 261
 zólyomi ispán I. Mihály
 Zombori cs. – János 316, 330, – Imre, – Mihály 191,
 221, 237, 242, 348
Zomor I. Szomor
Zomus I. Szamos
Zondoch I. Szandec
Zonhod I. Szuhogy
Zopsa f. n. 63
Zortus I. Szartos
 Zovkóci Vojdul András 656
Zozta I. Szeszta
Ztrythe-i I. Sztritei
Zuchta I. Zsujta
Zuda I. Szada
Zudar/Zudar I. Cudar
Zudrou-i I. Szodorói
Zuhafew-i I. Szuhafői
Zumurdukwyze I. Szomordok
Zuna-i I. Szunai
Zurduk I. Szurdok
Zvilna-i I. Szvilnai
Zydluche I. Szedlece
Zygeth I. Sziget
Zygo I. Szikszó

Zykso I. Szikszó
Zykwow I. Szikszó
Zyn I. Szin
Zyna I. Szina
Zyrma I. Szirma
Zwrduk-i I. Szurdoki
Zwynigrađ vár (Lengyelország) 329
Zwynye I. Szinye
Zs
 Zsadány (Abaúj m.), később Hernádsaadány, ma
 Ždaňa SK 219, 417, 418, 428, 431
 Zsadányi Péter 409
 Zsaryolányi cs. – Zsoldos Balázs 656, – Gergely
 477, – György (Miklós fia) 116, 129, – Erdélyi
 Mátyás, szatmári szolgabíró 840
 zsellér 327, 495
 zsidók 480, 483, 484
 Zsidómező f. n. 90
 Zsigeri cs. – *Poch* Mihály 451, – Péter (Mihály fia)
 451
 Zsigmond király 11, 146, 149, 154, 155, 157, 160,
 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 169, 175, 176,
 177, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 192, 194,
 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 203, 205, 206,
 207, 209, 210, 211, 213, 214, 215, 216, 217, 218,
 222, 223, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 233,
 235, 242, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252,
 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262,
 264, 265, 266, 267, 268, 270, 271, 272, 273, 274,
 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 286,
 287, 288, 289, 291, 293, 296, 297, 298, 299, 300,
 301, 304, 305, 308, 311, 315, 316, 317, 318, 319,
 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 329, 330,
 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 342, 344,
 346, 347, 352, 355, 357, 358, 359, 361, 362, 364,
 365, 367, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 376, 377,
 380, 385, 389, 390, 393, 394, 395, 398, 397, 400,
 401, 402, 403, 404, 405, 408, 409, 413, 414, 419,
 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429,
 430, 431, 432, 435, 436, 438, 440, 441, 444, 446,
 449, 450, 461, 479, 658
 Zsigmond deák 424
 Zsigmond (István fia, Lökös unokája) 170
 Zsir (Abaúj m.), ma Žirovce SK 417, 418, 427, 432,
 722
 zsoldos 697
 zsombolyai főesperes I. Antal
 Zsujta (Abaúj m.) 18, 251, 257, 262, 413, 417, 418,
 428, 431, 473, 495, 496, -i jobbágyságok 495
 Zsujtai cs. – István (Lökös fia) 169, – Mihály (Lö-
 kös fia) 251, 257, 262
 Zsuzsanna, Tegenyei Jakab özvegye 452

Az oklevelekben szereplő vulgáris közszavak és közszóként is értelmezhető
földrajzi nevek a mai kiejtés és helyesírás szerint

bérc 29, 50, 54, 55, 57, 59, 71, 90, 125, 349, 375	mocsár 375
berek 29	nyárfa 90
bolt 872	ösvény 29, 58
domb 46, 52, 58	patak 90
eresztvény 55	sajtosút 125
halom 90, 102	süvöltés 799
harangláb 52	szilfa 52
hársbokor 54, 80	szőlőhegy 356, 357
ér 137	téglaégető 63
kalista 58	telek 224
kátyú 375	topolya 27
kosár 837, 840, 868	toronuk 102
liget 375	tölgyfa 588